

amjaan

ഡി സി കിഴക്കെമുറിയുടെ ജന്മശതാബ്ദി ആഘോഷങ്ങളുടെ ഭാഗമായി മലയാളത്തിലെ തിരഞ്ഞെടുത്ത ന്റേറ് എഴുത്തുകാർ തങ്ങളുടെ നൂറു കൃതികൾ ശ്രേഷ്ഠഭാഷ മലയാളത്തിന് സമർപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് *ഡി സി സാഹിത്യോത്സവം.* ഒരു വർഷം നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന ഈ സാഹിത്യോത്സവത്തിൽ മലയാളത്തിലെ പ്രമുഖ എഴുത്തുകാരും പുതിയ തലമുറയിലെ എഴുത്തുകാരും ഉൾപ്പെടെയുള്ളവരുടെ സമഗ്രപ്രാതിനിധ്യമുണ്ട്. മലയാള ഭാഷയുടെയും സാഹിത്യത്തിൻറെയും സംസ്കാരത്തിൻറെയും മണ്ഡലങ്ങളിൽ ഈ കൃതികൾ പുതുചലനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കാം. മലയാളത്തോട് എഴുത്തുകാരും വായനക്കാരും പുലർത്തുന്ന ജൈവിക സ്നേഹത്തിന് ഡി സി ബുക്സും ഊർജ്ജം പകരുകയാണ്. മലയാളത്തിൻറെ സർവ്വതോമുഖമായ വികാസത്തിനായി ഈ കൃതികൾ സമർപ്പിക്കട്ടെ.

അറേബ്യൻ നാടുകളിൽ അരങ്ങേറിയ മുല്ലപ്പുവിപ്ലവത്തിൻറെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ബെന്യാമിൻ രചിച്ച രണ്ടു നോവലുകളുടെ ഒരു സെറ്റിലെ ഒന്നാണ് ഈ നോവൽ. സ്വതന്ത്രമായ അസ്തിത്വമുള്ള ഈ രണ്ടു നോവലുകളും ഡി സി സാഹിത്യോത്സവത്തിൻറെ ഭാഗമായി ശ്രേഷ്ഠഭാഷ മലയാളത്തിന് സമർപ്പിക്കുന്നം.

ബെന്യാമിൻ

അൽ അറേബ്യൻ നോവൽ ഫാക്ടറി

D C SAHITYOLSAVAM

MALAYALAM LANGUAGE Al Arabian Novel Factory

NOVEL

by Benyamin

Rights Reserved

First Published June 2014

LOGO SAHITYOLSAVAM

Bose Krishnamachari

PUBLISHERS

D C Books, Kottayam 686 001

Kerala State, India

Online Literature News Portal: www.dcbooks.com Online Bookstore: www.onlinestore.dcbooks.com

e-mail: customercare@dcbooks.com

e-book version of this title is available at www.thewinkstore.com

Customercare: 9846133336

DISTRIBUTORS

D C Books-Current Books

Export Sales D C Press (P) Ltd., Kottayam, Kerala

D C BOOKS LIBRARY CATALOGUING IN PUBLICATION DATA

Benyamin.

Al Arabian novel factory/Benyamin. 440p., 21 cm. (D C sahityolsavam).

ISBN 978-81-264-5078-7.

1. Malayalam novel. I. Title. II. Series.

8M3*-dc22.

(*This is local variation of DDC Number for Malayalam literature: Al Arabian novel factory.)

No part of this publication may be reproduced, or transmitted in any form or by any means, without prior written permission of the publisher.

ISBN 978-81-264-5078-7

D C BOOKS: THE FIRST INDIAN BOOK PUBLISHING HOUSE TO GET ISO CERTIFICATION

241/14-15-SI.No. 13618-dcb 5838-5000-7350-06-14-Spb. 18.1-p as-r vu-d bs

പ്രണയിക്കുന്നവർക്കം കലഹിക്കുന്നവർക്കം ദൈവത്തെപ്പോലെ എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്ന നിനക്കം..!!

കടപ്പാട്... സ്നേഹം... നന്ദി

എന്നെ എഴുത്തിൻറെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലേക്ക് വിട്ടു തന്ന് കുടുംബത്തിൻറെ തോണി ഒറ്റയ്ക്ക് തുഴയുന്ന ആഷയ്ക്ക്. അച്ഛൻറെ സ്നേഹം അനുഭവിക്കാതെ വളരുന്ന അമ്മുവിന്.

ഹോസ്റ്റലിൻറെ തടവറയിലായിപ്പോയ രോഹന്.

ഈ കഥയ്ക്ക വേണ്ട അനേകം സന്ദർഭങ്ങൾ ജീവിതത്തിൽ നിന്നെടുത്ത് പങ്കുവച്ചു തന്ന അറബി സുഹൃത്തുക്കൾക്ക്.

നിരവധി ഇസ്ലാമിക ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾക്ക്. അവയുടെ വിവർത്തനങ്ങൾക്ക്. വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്ക്. അനക്കലവും പ്രതികൂലവുമായ ആശയങ്ങൾകൊണ്ട് എപ്പോഴം ചിന്തകളെ ചൂടുപിടിപ്പിക്കുന്ന വ്യാഴച്ചന്തകൾക്ക്. പ്രത്യേകിച്ച് നിബുവിന്.

പ്രസിദ്ധീകരണ പ്രസാധനരംഗത്തെ എല്ലാ സുഹൃത്തുക്കൾക്കം. എൻറെ എഴുത്തിനെ സ്നേഹിക്കുന്ന എല്ലാവർക്കം.

ഉള്ളടക്കം

```
ആമുഖം
ഭാഗം ഒന്ന്: ബാബ്–അൽ മദീനത്
   ടൊറാണ്ടോ സൺഡേ
   ചെക്കപോസ്റ്റ്
   ബിജ്ച അമ്പലമുറ്റം
   തഗരം
   വാൽനക്ഷത്രം
   വർഗോസ ലോസ
   ഫെയ്റി ടെയ്ൽ
   രണ്ടു ചെറുപ്പക്കാർ
   സോഷ്യലിസം
   ഫ്ലാഷ് മോബ്
ഭാഗം രണ്ട് : റൂബ്–ഉൽ ഖാലി
   കഫേ റദ്വ
   തർക്കം
   വിശദീകരണങ്ങളില്ലാത്ത ജീവിതങ്ങൾ
   മനോഹരമായ ദിവസം
   ഞണ്ടുകൾ
   യാച്ചിംഗ്
   കരാർ
   Not for Sale
   Cotard's syndrome
```

```
പുസ്തകം
   ഇൻറർനെറ്റ് എന്ന ദൈവം
ഭാഗം മൂന്ന് : വിശ്വാസികളുടെ പൃപ
   തമോഗർത്തം
   ഏകലോകങ്ങൾ
   ജനാധിപത്യം എന്ന നായത്തീട്ടം
   ജാസ്തിൻ
   കവിത ഒരു രോഗം
   ഡെയ്സി
   അവിശ്വാസി
ഭാഗം നാല്: പ്രാവുകൾ ഇല്ലാത്ത നഗരം
   ഇസ്മാ<mark>യേൽ</mark>
   സ്റ്റേഷൻ
   നിലവിളി
   സമാന്തരരേഖകൾ
   ആതംഗവാദികൾ
   ചില പേടികൾ
   മഞ്ഞവര
   ഇറച്ചിവെട്ടുകാർ
   പൂച്ച
ഭാഗം അഞ്ച്: പൈറേറ്റഡ് കോപ്പി
   കടംകഥ
   ദിൽമൂൺ
   തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രം
   പാസ്ത ആർട്ട്
   അബ്ദൾ നബി
   നോവലിസ്റ്റ്
ഭാഗം ആറ്: ഒറ്റക്കണ്ണട വച്ച ദൈവം
```

```
റദ്ദായിപ്പോയ ശീലങ്ങൾ
   അത് വ്യക്തമാണ്..!
   ക്രേസി ഐഡിയ
   സ്വപ്നങ്ങൾ
   മെയിൽ
   പരാതി
   നിലനില്പ്
   മാർഗരീറ്റ
   സൈനബ്
   കറ്റവാളികൾ
   ടോം ആൻറ് ജെറി
ഭാഗം ഏഴ്: വെള്ളിമുങ്ങ
   പുതിയ മുഖം
   ഫാഷൻ ഫ്രൂട്ട്
   ദൈവത്തിൻറെ ചോദ്യം
   മടക്കത്തിൻറെ തുടക്കം
   മുറിവേറ്റ വഴി
   മറ്റു ചില വാർത്തകൾ
   നിർണ്ണായകമായ ചില ചോദ്യങ്ങൾ
   പാക്ക്അപ്
   മാത്തം അൽ ഗസാബ്
   അബ്ബ തുറാബ്
   നജാഫ്
   ബാഗ്ദാദ്
ഭാഗം എട്ട് : ജിഹാദികളുടെ പട്ടണം
   അപരാധി
   രണ്ട് ഇലക്ലീഷ്യന്മാർ
   ജലവീട്
   പരിശോധനകൾ
```

```
ജഹാംഗീർ
   മെയിൽ
   പ്രണയം
   പത്രവാർത്ത
   സത്യം പറയുന്ന മന്മഷ്യൻറെ മുഖം
   നിഗമനങ്ങൾ
   വഴിതെറ്റിയ കപ്പൽ
   കൂടിക്കാഴ്ചകൾ
   അവസാനിക്കാത്ത പ്രതീക്ഷ
   തടവുപുള്ളികൾ
ഭാഗം ഒൻപത്: മേരാ ജീവൻ...
   അലി അൽ സാദ്
   ഗ്രൗണ്ട് സീറോ
   ഡബിൾ ഏജൻറ്
   ജയിൽദിനങ്ങൾ
   മോചനം
   അതിഥി
   ഫേക്–ഐഡി
   സർപ്രൈസ് ഗിഫ്റ്റ്
   ആഹ്ലാദങ്ങളുടെ നഗരം
   വെളിപ്പെടുത്തൽ
അനബന്ധം
```

ആമുഖം

ഇതൊരു അറബ് നഗരത്തിൻറെ കഥയാണ്. അവിടത്തെ ജീവിതവും. അതേസമയം ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക നഗരത്തെയും ജനതയെയും ഇത് പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നുമില്ല. ചരിത്രത്തിൽ, കഥാപാത്രങ്ങളിൽ, സംഭവങ്ങളിൽ, സ്ഥലങ്ങളിൽ ഒക്കെ വേർതിരിച്ചറിയാനാവാത്ത ഒരു കൂടിക്കലരൽ ഇവിടെ സാധ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിലുള്ളതെല്ലാം റിയലും അതേസമയം ഫിക്ഷനമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ചില സാമ്യങ്ങളും സാറ്റശ്യങ്ങളും സ്വാഭാവികം. അത് പല നഗരങ്ങളുടെയും പല ജനതയുടെയും പൊതുസ്വഭാവം ആയതുകൊണ്ടു മാത്രം. ആരെയും മുറിപ്പെടുത്താനുള്ള ഒരു കൃതി അല്ല ഇത്. സമകാലിക അറബ് ജീവിതത്തിൻറെ ചില ഏടുകൾ തുറന്നു കാണാനുള്ള ഒരു ശ്രമം മാത്രം.

നാം ഇതുവരെ കണ്ണ തുറന്നുവച്ചുകൊണ്ട് തെറ്റായ സ്വപ്നം കാണകയായിരുന്നു. ഇത് അസഹനീയമാണ്. നമുക്കിനി കണ്ണകളടച്ചുകൊണ്ട് യഥാർത്ഥസ്വപ്നം കണ്ടുതുടങ്ങാം.

(ഒക്ടോവിയോ പാസ്–ഏകാന്തതയുടെ ലാബറിന്ത്)

അൽ അറേബ്യൻ നോവൽ ഫാക്ടറി

ഭാഗം ഒന്ന്

ബാബ്-അൽ മദീനത്

ടൊറാണ്ടോ സൺഡേ

ലക്ഷ്യങ്ങളില്ലാതെ നടക്കുമ്പോഴും കാരണമില്ലാതെ നഗ്നനാവുമ്പോഴുമാണ് ശരിക്കും ഒരു മന്മഷ്യൻറെ പ്രതിഭയുണരുക. രണ്ടുംകൂടി ഒന്നിച്ചു ചെയ്താൽ ഇരട്ടിയാണ് പ്രയോജനം..! ഞങ്ങളുടെ ചീഫ് എഡിറ്റർ ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ എക്കാലത്തെയും പ്രിയപ്പെട്ട വിശ്വാസ പ്രമാണമാണത്. വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങൾ വെറുതേ വിശ്വസിക്കാൻ മാത്രമുള്ളതല്ല പാലിക്കാൻകൂടിയുള്ളതാണ്. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ജെയിംസ് ഹോഗനെ സംബന്ധിച്ചെങ്കിലും അതങ്ങനെതന്നെയാണ്.

എല്ലാദിവസവും വൈകുന്നേരം ആറരവരെ അദ്ദേഹം ഓഫീസിൽ കാണും. അവിടെനിന്നിറങ്ങി അര മണിക്കൂർ നേരം നടന്നാണ് കഴിഞ്ഞ ഇരുപത്തിരണ്ടു വർഷങ്ങളായി താമസിക്കുന്ന രണ്ടുമുറി ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് പോവുക. അവിടെച്ചെന്നാൽ കളിച്ച് ഫ്രഷായി ഒരു മണിക്കൂർ നേരം ടിവി കാണൽ. പിന്നെ വെറും മുപ്പത് മില്ലി മദ്യം—മുപ്പത് മില്ലി എന്നാൽ അത് മുപ്പത് മില്ലി എന്നുതന്നെയാണ് അർത്ഥം. അതിൽ ഒരു തുള്ളിപോലും ഏറുകയുമില്ല. കുറയുകയുമില്ല—ഗ്ലാസിലേക്ക് പകർന്ന് അതിൽ മൂന്നു കഷണം ഐസ് ഇട്ട് സ്വന്തം എഴുത്തുമുറിയിലേക്ക് പോകും. തൻറെ വിശ്വാസപ്രമാണം അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ പാലിക്കുന്ന നേരമാണത്. അന്നേരം ജെയിംസ് ഹോഗൻ തൻറെ വസ്തങ്ങൾ എല്ലാം ഉരിഞ്ഞുകളഞ്ഞ് പരിപൂർണ്ണ നഗ്നനാവും. പിന്നെ തൻറെ എഴുത്തുമുറിയിൽ അനന്തമായി നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കും. അതൊരു വെറുതേ നടത്തമല്ല, അടുത്ത ലക്കത്തിലേക്കുള്ള വിഭവങ്ങൾ ആലോചിച്ചുള്ള ഭ്രാന്തമായ നടത്തമാണത്. അതിനിടയിൽ ഇത്തിരി നേരം നീളൻ കണ്ണാടിക്കു മുന്നിൽ പോയി നിന്ന് സ്വന്തം നഗ്നത കാണും. പിന്നെയും നടക്കും.

സദാചാരം, മാന്യത എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ സമൂഹത്തിൽ ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ താൻ ഓഫീസിലും ഇതുപോലെ നഗ്നനായി നടക്കമായിരുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം പറയും. എന്തെങ്കിലും ഗുരുതരമായ പ്രശ്നമുള്ളപ്പോൾ ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കോളൂ. നിശ്ചയമായും പരിഹാരം കണ്ടെത്തിയിരിക്കും എന്ന് അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ എപ്പോഴും ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്യും.

ആ നഗ്നനടത്തത്തിനിടയിൽ മറ്റാത്മം അതുവരെ കണ്ടെത്താത്ത ഒരു സ്കൂപ്പിനള്ള സാധ്യതയോ ഒരു എക്സ്ക്ലസീവ് സ്റ്റോറിയോ വായനക്കാരെ കൊത്തിവലിച്ചുകൊണ്ടു പോകാൻ പാകത്തിലുള്ള ഒരു ചർച്ചാവിഷയമോ സംവാദമോ അഭിമ്പമോ അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയിരിക്കും. ആ സമയത്ത് എഡിറ്റോറിയൽ ബോർഡിലുള്ള ജൂനിയേഴ്ലിൻറെ ആരുടെ ഫോണിലേക്കും ഒരു വിളി പ്രതീക്ഷിക്കാം. ഈ ലോകം അവസാനിച്ചു പോയിട്ടില്ലെങ്കിൽ രാത്രി എട്ടുമണി മുതൽ പത്തു മണി വരെ ഞങ്ങൾ എല്ലാവരുടെയും മൊബൈൽ ഓൺ ആയിരിക്കണം എന്നത് എഴുതപ്പെടാത്ത ഒരു നിയമമാകന്നു. അപ്പോൾ ആരെയെങ്കിലും ഒരാളെ വിളിച്ച് പിറ്റേന്ന് ഫോളോ അപ് ചെയ്യേണ്ട ഏതെങ്കിലും ഒരു ഐഡിയ പറഞ്ഞുകൊടുക്കും. അല്ലെങ്കിൽ സ്വന്തം ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് ക്ഷണിക്കും. അത് കൂടുതൽ ഗൗരവതരമായ എന്തെങ്കിലും വിഷയം നേരിട്ട് ചർച്ച ചെയ്യാനായിരിക്കും.

ഒരാശയം അതിൻറെ പ്രഭവനിമിഷത്തിൻറെ ചൂടിൽത്തന്നെ പങ്കുവച്ചില്ലെങ്കിൽ തീക്ഷ്ണതയത്രയും നഷ്ടപ്പെട്ടുപോകും. അതിൻറെ ഗൗരവവും പ്രാധാന്യവും സാധ്യതയും നിങ്ങൾക്ക് പിന്നെ മനസ്സിലാവുകയില്ല. അതാണ് ഈ അസമയത്തെ ആ വിളിക്കുള്ള ഹോഗൻറെ വിശദീകരണം.

ജെയിംസ് ഹോഗൻ വിവാഹിതനല്ല, കാമുകിമാരോ കാമുകന്മാരോ ഉള്ളതായി ഇതുവരെ അറിവില്ല. കട്ടികളെ ദത്തെടുത്തിട്ടില്ല. ക്ലട്ടുകാത്രമായി കമ്പനികൂടലില്ല. ക്ലബ്ലുകളിലോ പബ്ലുകളിലോ പോകാറില്ല. ഗോൾഫോ ടെന്നീസോ ചെസ്സോ ചീട്ടുകളിയോ ശീലമില്ല. പത്രപ്രവർത്തനത്തിനു പുറത്ത് മറ്റെന്തെങ്കിലും ചിന്ത അദ്ദേഹത്തെ മഥിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നതന്നെ സംശയമാണ്. വാർത്തകളിലേക്ക് ആവാഹനം ചെയ്യപ്പെട്ട ഒരു മനസ്സാണെൻറേത്. കടത്തിലടച്ച ഒരു ഭൂതത്തെപ്പോലെ ഞാൻ വാർത്തകളിൽ കടുങ്ങിക്കിടക്കുന്നു. വാർത്തകൾ. സ്ക്കാറീസ്.. അതിനുവേണ്ടി എൻറെ മനസ് എപ്പോഴും ദാഹിച്ചു കൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ സ്ഥാപനത്തിൻറെ വളർച്ച—അതല്ലാതെ മറ്റൊന്നും എൻറെ മനസ്സിലില്ല. അതിനായി ഞാൻ ഏതറ്റംവരെയും പോകം..! സ്വന്തം ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ ആത്മാർത്ഥമായ വിശകലനമാണത്.. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാവാം സ്ഥാനം ഏറ്റെടുത്ത് രണ്ടാം വർഷം മുതൽ ഇന്നോളം ഞങ്ങളുടെ ടൊറാണ്ടോ സൺഡേയുടെ വളർച്ച കാണിക്കുന്ന പെൻസിൽ ഗ്രാഫ് മുകളിലേക്കു മാത്രം വരച്ച കയറുന്നത്.

ജോലി കഴിഞ്ഞ് ജീവിതത്തിലേക്ക് ഞങ്ങൾ സ്വസ്ഥമാവ്യമ്പോഴാണ് ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ പ്രമാദമായ ആ വിളി വത്രക. എന്നാലും ഞങ്ങൾ അതെല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ച് അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് ഓടിച്ചെല്ലുക തന്നെ ചെയ്യും. കാരണം സാധ്യതയുടെ ഒരു വലിയ വാതായനമായിരിക്കും അദ്ദേഹം ഞങ്ങൾക്കായി തുറന്നുവച്ച് കാത്തിരിക്കുന്നത്. അത് ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയില്ലെങ്കിൽ നഷ്ടം അദ്ദേഹത്തിനല്ല, നിശ്ചയമായും ഞങ്ങൾക്കതന്നെയാണ്. അദ്ദേഹത്തിൻറെ മനസ്സിൽ വിരിഞ്ഞ ഒരൊറ്റ ആശയത്തെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി പ്രസിദ്ധിയുടെയും പുരസ്കാരങ്ങളുടെയും ചുവടുകൾ കയറിപ്പോയവരെത്ര. അദ്ദേഹം നമ്മളെ ഒരു അസൈൻമെൻറ് ഏല്പിക്കുക എന്നാൽ ഞങ്ങളുടെ സ്ഥാപനത്തിൽ അതൊരു പുലിറ്റ്സർ പ്രൈസ് ലഭിച്ചതിനു തുല്യമായാണ് പരിഗണിക്കപ്പെടുക.

അങ്ങനെ ഒരു വിളി കഴിഞ്ഞ ദിവസം എനിക്കു വന്നു. പത്രപ്രവർത്തനത്തിൻറെ പുതുരക്തം തലയിൽ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന ചെറുപ്പക്കാർ കുറച്ചുപേർ വന്നിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ഏറെ നാളുകളായി ഞാൻ ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ രാത്രിവിളികളിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു കിടക്കുകയായിരുന്നു. എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ ചെറുപ്പക്കാർ ചാടി വീണു കൊള്ളും. ഇതുപക്ഷേ, എന്തോ പ്രധാനപ്പെട്ട സംഗതിയാണ്. അതാവാം എന്നെത്തന്നെ വിളിച്ചത്. അടക്കിപ്പിടിച്ച ആവേശത്തോടെ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് പറന്നുചെന്നു.

നഗ്നനടത്തത്തിനുമേലേ ഒരു ബാത്ത് ടൗവൽ വാരിച്ചറ്റിക്കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം എന്നെ മുൻമുറിയിലേക്ക് വിളിച്ചിരുത്തിയത്. നിനക്കെത്ര കുട്ടികളുണ്ട്..? ചെന്നപാടേ യാതൊര് മുഖവുരയുമില്ലാതെ അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. രണ്ടുപേർ.. ഇത്തിരി പകപ്പോടെ ഞാൻ പറഞ്ഞു

എത്ര ഭാര്യമാർ? എത്ര കാമുകിമാർ? എത്ര വെപ്പാട്ടികൾ? അടുത്ത ചോദ്യം.

മൂന്ന് ഗുണം ഒന്ന് സമം ഒന്ന്..! അദ്ദേഹത്തിൻറെ വാക്കുകൾക്ക് അതേ നാണയത്തിൽ ഞാൻ മറ്റപടി കൊട<u>ടത്ത</u>.

മറ്റാരൊക്കെ ബന്ധുമിത്രാദികൾ നിനക്ക് ഈ ടൊറാണ്ടോയിലുണ്ട് ? അടുത്ത ചോദ്യം.

വളരെക്കുറച്ചപേർ.

ഇവരെയെല്ലാം വിട്ടുപിരിഞ്ഞ് എത്രകാലം നിനക്ക് തനിച്ച് ജീവിക്കാൻ കഴിയും? എന്താണദ്ദേഹം ചോദിച്ചകൊണ്ടു വരുന്നതെന്ന് എനിക്കൊട്ടം മനസ്സിലായതേയില്ല.

ഏറ്റവും കുറച്ച കാലം. ഇത്തിരി ആലോചിച്ചിട്ട് ഞാൻ മറുപടി കൊടുത്തു.

എന്നാൽ നിന്നെ ഞാനങ്ങനെ ഒരു പരീക്ഷണത്തിനു വിധേയനാക്കാൻ പോവുകയാണ്. അദ്ദേഹം വളരെ നാടകീയമായി പറഞ്ഞു.

എങ്ങനെ..?! അതിശയത്തോടെ ഞാൻ ചോദിച്ച.

നീ നിൻറെ കുട്ടികളെയും ഭാര്യയെയും മിത്രങ്ങളെയും വിട്ട് ദൂരെ ഒരിടത്തേക്ക് യാത്ര പോകുന്നു. എന്താ തയ്യാറല്ലേ..?

സാധിക്കം എന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

നമ്മുടെ ഈ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നെക്കൊണ്ടു മാത്രമേ അതിനു സാധിക്ക്ക എന്നെനിക്കറപ്പുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ ദിവസങ്ങളിൽ അത്രയും ഞാൻ അതിനെക്കുറിച്ച് ആഴത്തിൽ പഠിക്കുകയായിരുന്നു. ശരിക്കും ഞാൻ അദ്ഭുതപ്പെട്ടുപോയി മി. പ്രതാപ്. നിൻറെ ദേശക്കാരായ രണ്ടു മില്യനിലധികം ജനങ്ങളാണ് രണ്ടോ മൂന്നോ ദശാബ്ദക്കാലം ഇങ്ങനെ അന്യദേശത്ത് തനിയെ ജീവിക്കുന്നത്. ലോകത്തിൽ മറ്റൊരു ജനതയ്ക്കും അത് സാധ്യമാകും എന്നെനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ആ അതിജീവനത്തിൻറെ ജീനുകളിൽ ചിലത് നിൻറെ രക്തത്തിലും കാണാതിരിക്കമോ..? നിശ്ചയമായും ഉണ്ടാവും എന്ന വിശ്വാസത്തിലാണ് നമ്മുടെ ഓഫീസിലെ പല മുഖങ്ങളിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച് ഒടുവിൽ ഞാൻ നിന്നിൽതന്നെ എത്തപ്പെട്ടത്..! തൻറെ ഗ്ലാസിൽനിന്ന് ഒരു ചെറ്റസിപ്പ് നണഞ്ഞുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

മി. ജെയിംസ്. നിങ്ങളെന്താണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്ന് എനിക്കിതുവരെയും മനസ്സിലായിട്ടില്ല. പ്ലീസ് കം റ്റ ദ മാറ്റർ..! ഞാൻ ഇത്തിരി മുഷിഞ്ഞ സ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

ഒരിക്കലേ ഞാൻ ജെയിംസിനെ 'സാർ' എന്നു വിളിച്ചിട്ടുള്ളൂ. അത് ഞാൻ ജോയ്ൻ ചെയ്ത ആദ്യ ദിവസമായിരുന്നു. അന്നതന്നെ അദ്ദേഹം അതു വിലക്കി. ഒരാൾ മറ്റൊരാളെ സാർ എന്ന് വിളിക്കുന്നതോടെ ഒരാൾ ബോസും മറ്റേ ആൾ സേർവൻറും ആയിക്കഴിഞ്ഞു. സേർവൻറിനു സ്വതന്ത്ര മനസ്സില്ല. സ്വതന്ത്രമായ മനസ്സില്ലാത്തവരിൽ നിന്ന് പുത്തൻ ആശയങ്ങളും ഉണ്ടായിവരില്ല. എനിക്കങ്ങനെയുള്ള വരെയല്ല ഇവിടെ ആവശ്യം. യൂ കാൻ കാൾ മി ബൈ നെയിം..! അതിൽപിന്നെ അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ ജെയിംസ് എന്നേ വിളിക്കാറുള്ളൂ.

നമ്മൾ ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത ഒരു ജോലി ഏറ്റെടുക്കാനുള്ള ഒരു വമ്പൻ ഓഫർ നമുക്ക് കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. യൂ ആർ മൈ ഫേവറൈറ്റ് ബോയ്.. അതുകൊണ്ട് നിന്നോട് ഞാൻ പറയാം. ഒരു ഇൻറർനാഷണൽ റൈറ്റർ അദ്ദേഹത്തിൻറെ പുതിയ പുസ്തകത്തിനുള്ള വിഷയപഠനത്തിനു നമ്മളെയാണ് ഇത്തവണ സമീപിച്ചിരിക്കുന്നത്. നിനക്കറിയാമല്ലോ ലോകത്തിലെ എല്ലാ ബെസ്റ്റ് സെല്ലേഴ്ലിനും

അവരവങ്ങടെ സ്വന്തം സ്റ്റഡി ടീമുകളുണ്ട്. അവരെഴുതാനാഗ്രഹിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങളും ആധികാരികരേഖകളും ചരിത്രവും ഭൂമി ശാസ്തവും ജീവിതരീതികളും ഒക്കെ സമാഹരിച്ചുകൊടുക്കുന്നത് ഈ ടീമാണ്. ഒരെഴുത്തുകാരൻ അടച്ചിട്ട മുറിയിലിരുന്ന് മനനംചെയ്ത് ദശാബ്ലങ്ങളെടുത്ത് എഴുതുന്ന കാലം ഒക്കെ എന്നേ കഴിഞ്ഞു. ഇന്നിറങ്ങുന്ന ഓരോ നോവലും ഒരു ഫാക്ടറി പ്രോഡക്റ്റാണ്. പുസ്തകത്തിൻറെ മുകളിൽ വലിയ അക്ഷരത്തിൽ അച്ചടിച്ചുവയ്ക്കുന്ന പേര് പ്രശസ്തനായ ഒരാളുടേതായിരിക്കുമെങ്കിലും അതിനു പിന്നിൽ ഒത്തിരി പേരുടെ അധ്വാനമുണ്ടാവും. ഈ കൺസെപ്റ്റ് മനസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ടാണ് നിങ്ങളുടെ 'മഹാഭാരത' എഴുതിയത് 'നോട്ട് ബൈ വൺ വ്യാസ ബട്ട് ബൈ മെനി വ്യാസാസ്' എന്നു പറയുന്നത്. അങ്ങനെ ഒരാൾ തനിച്ചെഴുതുന്ന ബൃഹത് നോവലിനെക്കുറിച്ച് ഇന്ന് ആർക്കും ചിന്തിക്കാൻപോലും സാധ്യമല്ല. സ്വന്തം ടീമിൻറെ തിരക്കുകാരണം ഈ നോവലിസ്റ്റ് തൻറെ സ്റ്റഡി ഇത്തവണ ഔട്ട് സോഴ്സ് ചെയ്യാൻ തീരുമാനിക്കുകയായിരുന്നു. ഫ്രാങ്ക്ഫുർട്ട് ബുക്ക്ഫെസ്റ്റിൽവച്ച് ഒരു ഏജൻറ് വഴി അതെൻറെ കയ്യിൽ വന്ന് വീണതാണ്. വൺ മില്യൻ ഡോളർ ഓഫർ..!! നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കളയാൻ എനിക്ക തോന്നിയില്ല. നിനക്കതേറ്റെടുക്കാമോ?

ആരാണാ എഴുത്തുകാരൻ..? അറിയാനുള്ള ആകാംക്ഷകൊണ്ട് ഞാൻ ചോദിച്ചു.

എനിക്കതറിയില്ല. ഏജൻറ്സ് അതൊരിക്കലും വെളിപ്പെടുത്തില്ല. എന്നെങ്കിലും ഒരിക്കൽ അയാളുടെ അല്ലെങ്കിൽ അവന്ദടെ കൃതി പുറത്തുവന്ദമ്പോൾ നമുക്കതറിയാൻ സാധിക്കുമായിരിക്കും. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

എന്താണ് വിഷയം..? ഞാൻ അത്ര താത്പര്യമില്ലാതെ ചോദിച്ച.

'മധ്യപ്പർവ്വേഷ്യയുടെ സമകാലിക ജീവിതം' ആയിരം പേർ എഴുതിയിട്ടുള്ളതാണ്. അയിരത്തി ഒന്നാമനായി ഏതോ ഒത്ത്തൻ കൂടി എഴുതാൻ പോകുന്നു. ലെറ്റ് ഹിം റൈറ്റ്. അത് നമ്മുടെ വിഷയമല്ല. അതിനുവേണ്ടി ഈജിപ്തു മുതൽ ഇറാൻ വരെയുള്ള പതിനേഴ് രാജ്യങ്ങളിലൂടെയുള്ള ഒരു നീണ്ട യാത്രയാണ് നീ നടത്തേണ്ടത്. അവിടെകാണുന്ന കാഴചകൾ, അവിടത്തെ അനുഭവങ്ങൾ, അവിടത്തെ സാധാരണക്കാരുടെ ഓർമ്മകൾ, പ്രമുഖരുടെ അഭിമുഖങ്ങൾ, ഭരണാധികാരികളുടെ വിശേഷങ്ങൾ, രാഷ്ട്രീയക്കാരുടെ നിലപാടുകൾ, ഇതൊക്കെ പകർത്തി അവർക്കയച്ചു കൊടുക്കണം. ഒരു മുന്നുവർഷത്തെ പ്രോജക്കാണ്. അതിനകം കംപ്ലീറ്റ് ചെയ്തുകൊടുത്താൽ മതി.

ഹാ.. കൊള്ളാം.. നല്ല ഐഡിയ.. ഭീകരവാദം നൃത്തം ചെയ്യുന്ന പതിനേഴ് രാജ്യങ്ങൾ..? അതും ഞാൻ തനിച്ച്..? അത് സാധ്യമാകം എന്ന് ജെയിംസ് വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ..? ഇതിലും നല്ലത് ജെയിംസ് എന്നെ ഒരു 'എംബഡഡ് റിപ്പോർട്ടറായി ' ഏതെങ്കിലും യുദ്ധമുഖത്തേക്ക് പറഞ്ഞയയ്ക്കുന്നതായിരുന്നു. ഞാനിത്തിരി രൂക്ഷസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

നീ തനിച്ചല്ല. രണ്ട് അസിസ്റ്റൻറ്സിനെ ഞാൻ നിനക്കു പുതിയതായി റിക്കൂട്ട് ചെയ്തുതരും. തുടക്കത്തിൽ നിങ്ങൾക്ക് ഗൈഡ്ലൈൻ തരാനായി അവരുടെ ടീമിൽനിന്നും ഒരാൾ നിങ്ങൾക്കാപ്പമുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. ഒരു രാജ്യത്ത് രണ്ടുമാസം വീതം ചെലവിട്ടാൽപ്പോലും ഈസിയായിട്ട് സാധിക്കാവുന്നതല്ലേയുള്ള. ഒരു പുതിയ അനുഭവം. ഒന്ന് ടൈ ചെയ്തു നോക്കൂ..

എനിക്ക് ആലോചിക്കണം. പെട്ടെന്നൊരുത്തരം തരാൻ പ്രയാസമാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

രണ്ടോ മൂന്നോ ദിവസമെടുത്ത് ആലോചിച്ചുകൊള്ളൂ. പക്ഷേ, അപ്പോഴും ഉത്തരം യെസ് എന്നതന്നെയായിരിക്കണം. കാരണം മാനേജ്മെൻറിനു മുന്നിൽ ഞാൻ നിൻറെ പേര് വച്ചു കഴിഞ്ഞു. ജെയിംസ് പറഞ്ഞു.

ഞാനത് തീരെ ഗൗനിക്കുന്നില്ല. തൊണ്ണൂറു ശതമാനവും എൻറെ ഉത്തരം നോ എന്നാവാനാണ് സാധ്യത. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

സീ പ്രതാപ്, തുടക്കത്തിൽ ഒരു സാമ്പിൾ സ്റ്റഡിയാണ് അവരാവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതിഷ്ടപ്പെട്ടാൽ മാത്രമേ ബാക്കി നമ്മളെ ഏല്പിക്കൂ. അല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ സ്വന്തം ടീം അതേറ്റെടുക്കും. മറ്റ് പല പ്രമുഖരും കണ്ണുവച്ചതാണ് ഞാൻ തട്ടിയെടുത്തുകൊണ്ടുവന്നത്. ഇപ്പോ ഇതെൻറെ അഭിമാനപ്രശ്നമായി മാറിക്കഴിഞ്ഞു. സാമ്പിളിനായി അക്കൂട്ടത്തിൽ ഇഷ്ടമുള്ള ഒരറബ് നഗരം നിനക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കാം.

എനിക്കിഷ്ടമുള്ള നഗരം...? ഞാൻ ചോദിച്ചു. പെട്ടെന്നുദിച്ചുവന്ന പ്രതീക്ഷയുടെ എന്തോ ഒരു നിറം ആ ചോദ്യത്തിൽ പുരണ്ടിട്ടണ്ടായിരുന്നു.

യെസ്. ആദ്യരാജ്യം നിൻറെ സ്വന്തം ചോയ്സാണ്. ജെയിംസ് ഹോഗൻ അടുത്ത സിപ്പ് നുണഞ്ഞുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

എങ്കിൽ ഞാൻ പോകാം..! മറ്റൊന്നം ആലോചിക്കാതെ ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഞാനൊന്നിനും ആരെയും നിർബന്ധിക്കാറില്ല. പോയി കുടുംബവുമായി ആലോചിച്ചിട്ട് പൂർണ്ണമനസ്സോടെ വന്ന് യെസ് എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതി. ആ സമ്മതമാണ് എനിക്കിഷ്ടം. ജെയിംസ് പറഞ്ഞു.

എനിക്ക് ആലോചിക്കാൻ ഒന്നമില്ല. ഞാൻ പോകാം.. ഞാൻ വീണ്ടം പറഞ്ഞു. പ്രഫഷണൽ നാടകങ്ങളിലെ സീൻ മറിയുന്നതു പോലെ ഒറ്റനിമിഷംകൊണ്ടുള്ള എൻറെ മനംമാറ്റം ജെയിംസിന് അമ്പരപ്പാണ് ഉണ്ടാക്കിയത്.

അന്നു രാത്രി എൻറെ തോളിൽതട്ടി യാത്രയാക്കുമ്പോഴും അദ്ദേഹത്തിൻറെ മുഖത്ത് ആ അന്ധാളിപ്പ് വ്യക്തമായിരുന്നു.

ഓരോത്തൽക്കം ഓരോ ദേശങ്ങളിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടുപോകവാൻ ഓരോ കാരണങ്ങളുണ്ട് അതെ. എനിക്ക് ഈ പുരാതന തുറമുഖപട്ടണത്തിലേക്ക് വരാനം ഒത്ര കാരണമുണ്ടായിരുന്നു..!!

ചെക്കുപോസ്റ്റ്

ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ ഓഫർ സ്വീകരിച്ച കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഈ നഗരത്തിൽ എനിക്കറിയാവുന്നവരുടെ പേത്രകൾ ഞാൻ ഓർമ്മയിൽ പരതിനോക്കി. എനിക്കൊപ്പം മാർത്തോമ്മാ സ്കൂളിൽ ഒന്നിച്ചണ്ടായിരുന്ന ബിജ്മോൻ. ദില്ലി യൂണിവേഴ്ലിറ്റിയിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ കൂട്ട് താമസക്കാരനായിരുന്ന ഹൈദ്രബാദുകാരൻ ഒരു 5 എസ് വർമ്മ (ശ്രീ സത്യ സായി സുന്ദര ശ്രീധര വർമ്മ) എൻറെ മറ്റൊരു ദില്ലി സഹപാഠി ഡെയ്സി ജോൺ, അന്ന് അമേരിക്കൻ എംബസിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതും രാത്രികാലത്ത് ചെന്നൈ മാണിക്യം ടീഷാപ്പിൻറെ മൂന്നകാലൻ ബഞ്ചിൻറെ കോണിൽവച്ച് കണ്ടുമുട്ടാറുണ്ടായിരുന്നതുമായ ഒരു ഷാജഹാൻ എന്നിങ്ങനെ എൻറെ പരിചയത്തിലും സൗഹൃദത്തിലും പെട്ട ഒരു ഡസനിലധികം ആളുകൾ ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ടെന്ന് എനിക്കോർമ്മ വന്നു. എന്നാൽ പ്രത്യേകിച്ച് ആരെയും ഞാൻ എൻറെ വരവ് അറിയിച്ചിരുന്നില്ല. ഇവിടെവന്ന് ഒന്ന് സെറ്റ് ചെയ്തശേഷം ഓരോരുത്തരെയായി ബന്ധപ്പെടാം എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ പോരുന്നതിൻറെ രണ്ടുദിവസം മുൻപ് 'ആരും അറിയരുത്. തുറമുഖങ്ങളുടെ നഗരത്തിലേക്ക് ഞാൻ വരുന്നു' എന്നൊരു ഫേസ്ബുക്ക് മെസേജ് ഞാൻ ബിജ്മമോന് വിട്ട. നഗരത്തിൽ എന്തെങ്കിലും അത്യാവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ ഒരാളെങ്കിലും ഉണ്ടാവട്ടെ എന്നു കരുതിയാണ് ഞാനതെഴുതിയത്. അന്നു രാത്രിതന്നെ ബിജ്മമോൻ എന്നെ ഫോണിൽ വിളിച്ച. എത്രയോ വർഷങ്ങൾക്കശേഷമായിരുന്ന ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ സംസാരിക്കുന്നത്. അവൻ പത്താം ക്ലാസ് കഴിഞ്ഞ് ടെക്സിക്കൽ സ്കൂളിൽ ചേർന്നു. അധികം താമസിക്കാതെ ഈ നഗരത്തിലേക്ക് ചേക്കേറുകയും ചെയ്തു. ഞാനാവട്ടെ ഡിഗ്രി മോഹവുമായി ഡി.യുവിലേക്ക് പോയി. അതുകഴിഞ്ഞ് ദില്ലിയിൽതന്നെ ജേണലിസം. ഇത്തിരിക്കാലം ഇന്ത്യൻ എക്സ്പസിൽ സബ് എഡിറ്റർ. പിന്നെ വിവാഹം. ദന്തിസ്റ്റായ ശാന്തിക്കൊപ്പം കാനഡയിലേക്ക്. എത്തിച്ചേർന്ന് മൂന്നാം ജെയിംസ് ഹോഗനൊഷം ടൊറാണ്ടോ സൺഡേയിൽ. ഇക്കാലത്തിനിടയി**ൽ** ഒരിക്കൽപ്പോലും ബിജുവിനെ കാണാനോ സംസാരിക്കാനോ ഇടയായിട്ടില്ല. ഞാൻ വല്ലപ്പോഴും അവധിക്ക് നാട്ടിലെത്തുമ്പോൾ അവന്ദണ്ടാവില്ല. അവൻ പോകമ്പോൾ ഞാനും. ഞാൻ അവൻറെ നഗരത്തിലേക്ക് ചെല്ലുന്നു എന്നറിഞ്ഞതിൻറെ അത്യാഹ്ലാദമത്രയും അവൻറെ സംസാരത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. കാനഡയിൽ മറന്നു എത്തിയശേഷം സൗഹൃദത്തിൻറെ തീക്ഷ്ലത ഞാൻ തടങ്ങിയതായിരുന്നു. അത്

ഔപചാരികതകളുടെ നഗരമാണ്. കുടുംബബന്ധംപോലും അങ്ങനെയാണ് എന്നാണ് കഴിഞ്ഞ പത്തു വർഷത്തെ അനുഭവം എന്നെ പഠിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാൽ സൗഹൃദത്തിൻറെ ഊഷ്മളതയും നനവും ഇപ്പോഴും അവിടവിടെ അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ബിജുവിൻറെ വിളി എന്നെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. എന്നെ സ്വീകരിക്കാൻ എയർപോർട്ടിൽ എത്താമെന്ന് അവൻ നിർബന്ധിച്ചതാണ്. ഞാൻ പക്ഷേ, വേണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞു. ഈ പ്രോജക്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അതിനോടകം ഞങ്ങൾ ഒരു അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററെ നിയമിച്ചിരുന്നു. അബ്ലുള്ള ജനാഹി എന്നു പേരായ ഒരു സ്വദേശി. എയർപോർട്ടിൽ അയാൾ എത്തുമെന്ന് ഏറ്റിരുന്നതുകൊണ്ട് ബിജുവിനെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കേണ്ട എന്നു കരുതി. എന്നിട്ടും ആദ്യദിവസം ഉച്ചയൂണ് അവൻറെ വീട്ടിൽ എന്ന് സമ്മതിച്ചശേഷമാണ് അവൻ ഫോൺ വച്ചത്.

അക്രോഫോബിയയാണ് എൻറെ എക്കാലത്തെയും ഏറ്റവും വലിയ പ്രശ്നം. ഇത്രകാലം കഴിഞ്ഞിട്ടും വിമാനം പറന്നുയരുമ്പോൾ എൻറെ നട്ടെല്ലിലൂടെ ഒരു തണുപ്പ് ഇഴഞ്ഞുപോകും. അതുകൊണ്ടുതന്നെ തനിച്ചുള്ള ആകാശയാത്ര ഞാൻ പരമാവധി ഒഴിവാക്കാൻ ശ്രമിക്കും. ഭാര്യയോ കൂട്ടുകാരോ സഹപ്രവർത്തകരോ ഇല്ലാതെ ഞാനെവിടെയും വിമാനയാത്ര നടത്താറില്ല. അത്തരത്തിലെ എൻറെ ആദ്യയാത്രയായിരുന്നു ഇത്. ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിപ്പെടുക എന്ന സ്വപ്നം ഒരു ജ്വരംപോലെ എന്നെ ബാധിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ ആ പേടിയെപ്പോലും ഞാനവഗണിച്ചു..!

ടൊറാണ്ടോയിൽനിന്ന് നൃയോർക്ക്വരെ അമേരിക്കൻ എയർലൈൻസിൽ. അത് കൃത്യസമയത്തായിരുന്നു. എന്നാൽ അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ അടുത്ത സ്റ്റോപ്പായ ഇസ്താംബൂളിലേക്കുള്ള ടർക്കിഷ് എയർലൈൻസ് മൂന്നു മണിക്കൂർ ഡിലേ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇസ്താംബൂളിലെത്തിയപ്പോൾ ഈ നഗരത്തിലേക്കുള്ള കണക്ഷൻ ഫ്ലൈറ്റ് എപ്പോഴേ പുറപ്പെട്ടുപോയിരുന്നു. പിന്നെ അടുത്ത ഫ്ലൈറ്റിനായുള്ള എയർപോർട്ടിലെ നീണ്ട കാത്തുകിടപ്പ്. ഒടുവിൽ ഇവിടെ എത്തിയപ്പോഴേക്കും ഞാൻ ടൊറാണ്ടോയിൽനിന്ന് പുറപ്പെട്ടിട്ട് നീണ്ട മുപ്പതു മണിക്കൂറുകൾ പിന്നിട്ട കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

എയർപോർട്ടിൽ അബ്ദള്ള ജനാഹിയെ നോക്കുന്നതിൽ അർത്ഥമില്ലെന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. ഫോൺ വിളിച്ചിട്ട് കിട്ടിയതുമില്ല. കൈയിലൊരു അഡ്രസും വായിലൊരു നാക്കും ഉണ്ടെങ്കിൽ ലോകത്തിൻറെ ഏതുകോണിലും എത്തപ്പെടാം എന്ന എൻറെ അച്ഛൻറെ ആപ്ലവാക്യം എനിക്കും പ്രിയമായതുകൊണ്ട് എനിക്ക് തെല്ലം ആശങ്ക തോന്നിയില്ല. എയർ പോർട്ടിലെ ടാക്ലിസ്റ്റാൻറിലേക്ക് ചെന്ന് ഞാൻ ഞങ്ങളുടെ വിലാസം കാണിച്ചു.

വെറും ഇരുപത് മിന്ദറ്റത്തെ യാത്രാദൂരമേയുള്ളൂ. കയറിക്കോള്ല, എന്ന് ഡ്രൈവർ പറഞ്ഞു.

മീറ്ററിൽ കാണുന്നതായിരിക്കില്ല ചാർജ്. ഇരട്ടി തരേണ്ടിവത്രം. ലെഗേജ് ഡിക്കിയിൽ വച്ച് പിൻസീറ്റിലേക്ക് കയറുമ്പോൾ ശുദ്ധമായ ഇംഗ്ലീഷിൽ ഡ്രൈവർ എന്നെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. എനിക്ക് അദ്ഭതം തോന്നി. കാരണം 'Insist on the meter. No meter = your trip is free. It is the law..' എന്നൊത് വലിയ സ്റ്റിക്കർ ആ കാറിൻറെ ഗ്ലാസിൽ അപ്പോഴും പതിഞ്ഞിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

ഇതുപിന്നെ എന്താണ്..? എന്ന് ഞാൻ അതിലേക്ക് കൈച്ചണ്ടി ഡ്രൈവറോട് ചോദിച്ചു. അയാൾ ഇത്തിരി നേരം പരിഹസിക്കുന്നതു പോലെ ചിരിച്ചു.

അതൊക്കെ പണ്ട്. ഇപ്പോൾ നിനക്ക് എൻറെ കാറിൽ യാത്ര ചെയ്യണമെങ്കിൽ ഇരട്ടി ചാർജ് തരേണ്ടി വരും. അവിടെ ചെന്നിട്ട് തർക്കം വേണ്ട. അയാൾ കർശനമായി പറഞ്ഞു.

ഇത്തിരിനേരം ഞാൻ നിശ്ശബ്ദനായി ഇരുന്നു.

എന്ത്ര തീരുമാനിച്ചു..? തരാൻ മനസ്സില്ലെങ്കിൽ നിൻറെ പെട്ടിയും കിടക്കയും എടുത്ത് താഴെയിട്. എനിക്ക് വേറേ പണിയുണ്ട്. അയാൾ ഇത്തിരി ത്രക്ഷമായി പറഞ്ഞു.

അയാളോട് തർക്കിക്കാൻ ഞാനൊരു അവസാന ശ്രമം നടത്തി നോക്കി. പക്ഷേ, അയാൾ സ്വന്തം നിലപാടിൽനിന്ന് ഒരു ചുവടുപോലും അയഞ്ഞില്ല. അവസാനം ഇരട്ടി തുക കൊടുക്കാം എന്നു സമ്മതിച്ചതിനുശേഷമാണ് അയാൾ വണ്ടി എടുത്തത്.

എയർപോർട്ടിൻറെ പുറത്തേക്കുള്ള കവാടത്തിൽ ഒരു വലിയ ബോർഡ്:

Welcome. City of Joy!

വഴിയിൽ പൊതുവേ വണ്ടികൾ കുറവായിരുന്നു. യാത്രാവേഗത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഇടവിട്ടുള്ള കോൺക്രീറ്റ് ബാരിക്കേഡുകളും ചെങ്കപോസ്റ്റുകളുമാണ് ആദ്യം എൻറെ ശ്രദ്ധയിൽ പതിഞ്ഞത്. കരപറ്റിക്കിടക്കുന്ന മുതലകളെപ്പോലെ തലയിൽ നീലവെളിച്ചും മിന്നിക്കുന്ന പോലീസ്വാഹനങ്ങൾ ഫുട്പാത്തിൽ പതുങ്ങി കിടക്കുന്നു. ഓരോ വളവുകളിലും ആ കാഴ്ച ആവർത്തിച്ചു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. വഴിവക്കിലെ മതിലുകളത്രയും എന്തൊക്കെയോ എഴുതുകയും അവ സ്പ്രേ പെയ്ൻറുകൊണ്ട് മായിക്കപ്പെടുകയും അതിൻറെ മുകളിൽ വീണ്ടും എഴുതുകയും വീണ്ടും മായിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്ത് വികൃതമാക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അവിടവിടെ ഒടിഞ്ഞുവീണു കിടക്കുന്ന കൊടിമരങ്ങൾ. കീറിക്കിടക്കുന്ന ബാനറുകൾ. കീറിയ ഫോട്ടോകൾ. ഇടയ്ക്കിടെ ഒന്നുരണ്ട് തകർന്ന വാഹനങ്ങൾ. സിഗ്നലുകൾക്കരികെ ടാങ്കറുകളും കവചിതവാഹനങ്ങളും. അവയിൽ മുഖംമുടികളായ പട്ടാളക്കാർ. അവയ്ക്കൽകിലെല്ലാം എയർപോർട്ട് കമാനത്തിലെ സ്വാഗതവാചകം ആവർത്തിച്ചു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടകൊണ്ടിരുന്നു.: Welcome. City of Joy!

അടുത്തിടെ നഗരത്തിൽ ചില ടൂറിസ്റ്റുകൾ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടു എന്നു പറയുന്നത് സത്യമാണോ..? ഒരു മുന്നുരയുമില്ലാതെ ഞാൻ പെട്ടെന്ന് ടാക്സിക്കാരനോടു ചോദിച്ചു.

ആരു പറഞ്ഞു..?! ഇവിടെ ചില കുഴപ്പങ്ങൾ ഉണ്ടായി എന്നത് സത്യമാണ്. പക്ഷേ, ഒരു വിദേശിപോലും അതിൻറെ പേരിൽ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അതെനിക്ക് കട്ടായം പറയാൻ കഴിയും. സഞ്ചാരികൾക്ക് ഇപ്പോഴും സുരക്ഷിത നഗരമാണിത്. നിങ്ങൾക്ക് ആഹ്ലാദിക്കാനുള്ള ഒരു വകയ്ക്കം ഇവിടെ ഒരു കുറവും വന്നിട്ടില്ല. അയാൾ റിയർ മിററിലൂടെ എന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വണ്ടി സ്പീഡു കറഞ്ഞ് ഇഴയാൻ തുടങ്ങി. മുന്നിലേക്ക് എത്തിനോക്കിയപ്പോൾ ഒരു ചെക്ക് പോസ്റ്റിൽ വണ്ടികളുടെ ഒരു നീണ്ട നിര. പട്ടാളക്കാർ ഓരോ വണ്ടിയും പരിശോധിക്കുകയാണ്. ചിലതിൻറെ ഡോറ് തുറന്ന്. ചിലതിൻറെ ഡിക്കി തുറന്ന്. ചിലതിൽനിന്ന് ആളുകളെ പുറത്തിറക്കിയശേഷം. ഒരു ചെറിയ വളവിൽ ആയിരുന്നതുകൊണ്ട് ജാലകത്തിലൂടെ തല ഇത്തിരി പുറത്തേകിട്ടാൽ മുന്നിൽ നടക്കുന്ന കാഴ്ചകൾ എനിക്ക് സുവ്യക്തമായിരുന്നു. അതിനിടെ നിരന്നുകിടക്കുന്ന വാഹനങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ കൃ തെറ്റിച്ച് ഞെങ്ങിഞെരുങ്ങി ഞങ്ങളുടെ മുന്നിലേക്കു കയറി വന്ന ഒരു കാറുകാരനെ ഒരു പട്ടാളക്കാരൻ പൊതിരെ ചീത്ത വിളിക്കുകയും ആ ദുരമത്രയും വണ്ടി പുറകോട്ട് ഓടിപ്പിച്ച് ക്യൂവിൻറെ ഏറ്റവും പിന്നിൽ കൊണ്ടുപോയി നിറുത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഒരു പഴഞ്ചൻ കാറായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ നേരേ മുന്നിലുണ്ടായിരുന്നത്. അതിലുണ്ടായിരുന്ന ചെറുപ്പക്കാരനോട് ഗ്ലാസ് താഴ്ത്താൻ പട്ടാളക്കാരൻ ആംഗ്യം കാണിച്ചു. പിന്നെ കാറിനുള്ളിലേക്ക് തലയിട്ട് ഒന്ന് പരിശോധിച്ചു. എന്നിട്ട് അവനോട് വണ്ടിയിൽനിന്ന് പുറത്തിറങ്ങാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. വണ്ടി റോഡിനു നടക്കുനിറുത്തി അവൻ പുറത്തേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെന്നു. അവൻറെ കയ്യിൽനിന്നും മൊബൈൽ ഫോൺ വാങ്ങി പട്ടാളക്കാരൻ പരിശോധന തുടങ്ങി. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പട്ടാളക്കാരൻ അതിലേക്ക് ചൂണ്ടി അവനോട്

വീണ്ടും എന്തൊക്കെയോ ചോദിച്ചു. ചെറുപ്പക്കാരൻ മറുപടി പറഞ്ഞതും തോക്കിൻറെ പാത്തി കൊണ്ട് അവൻറെ കാലിൻറെ വണ്ണയ്ക്ക് അടി കഴിഞ്ഞതും ഒന്നിച്ചായിരുന്നു. സത്യം, അടികൊണ്ട അവനെക്കാൾ നൊന്തത് എനിക്കാണ്. എൻറെ കാൽവണ്ണയിലൂടെ ഒരു പെരുപ്പ് ചന്തിയിലേക്ക് ഓടിക്കയറി. ഞാൻ വണ്ടിയിലിരുന്ന് അയ്യോ എന്ന് വിളിച്ചപോയി. നിശ്ശബ്ദമാകാൻ ഡ്രൈവർ എന്നെ ശാസിച്ച. അവൻ മുട്ടകത്തി നിലത്തേക്കു വീണു. ആ കിടപ്പിൽതന്നെ അവന് വീണ്ടും രണ്ട് അടികൂടി കൊടുത്തു. എന്നിട്ട് അവനോട് എഴുന്നേറ്റ നില്ലാൻ പറഞ്ഞു. വല്ലവിധത്തിൽ അവൻ എഴുന്നേറ്റപ്പോൾ ഫോൺ കയ്യിൽ വച്ചകൊടുത്തു. അതും കൊണ്ട് തിരിഞ്ഞു നടക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ പട്ടാളക്കാരൻ അവനെ തിരിച്ച വിളിച്ച് അത് റോഡിലേക്ക് എറിയാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. അവൻ ആദ്യം ഒന്ന് മടിച്ചെങ്കിലും അവർ വല്ലാതെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ സ്വന്തം ഫോൺ അവൻതന്നെ റോഡിലേക്ക് എറിഞ്ഞുടച്ചു. ഫോൺ നാലു ഭാഗങ്ങളായി റോഡിൽ ചിതറിക്കിടന്നു. പോകാൻ തുടങ്ങിയ ആ ചെറ്റപ്പക്കാരനെ പട്ടാളക്കാരൻ വീണ്ടും തിരിച്ച വിളിച്ച് എന്തോ പറഞ്ഞു. അവൻ കൈയുയർത്തി നിന്ന് അതൃച്ചത്തിൽ എന്തോ പാടാൻ തുടങ്ങി. നഗരത്തിൻറെ ദേശീയഗാനം എന്നാണെനിക്ക് ഒറ്റക്കേൾവിയിൽ തോന്നിയത്. മൂന്നു തവണയോ മറ്റോ അവനെക്കൊണ്ട് ആവർത്തിച്ച പാടിച്ചശേഷമാണ് അവരവനെ പോകാൻ അന്ദവദിച്ചത്. ആ നേരമത്രയും ക്യവിലെ വണ്ടികൾ യാതൊരു ധൃതിയും കൂടാതെ അനുസരണാപൂർവ്വം കാത്തുകിടന്നു. അടുത്തത് ഞങ്ങളുടെ വണ്ടിയുടെ ഊഴമായിരുന്നു. എന്തു പരിശോധനയാവും ഉണ്ടാവുക എന്നൊരു പിടപ്പ് എനിക്കുണ്ടായി. പക്ഷേ, പട്ടാളക്കാരൻ കുനിഞ്ഞൊന്ന് നോക്കിയതേയുള്ള. ഡ്രൈവർ എന്തോ ഒന്ന് പറഞ്ഞു. പൊയ്ക്കോളാൻ അയാൾ കൈകാണിച്ച. ഒത്ര പരിശോധനയും ഉണ്ടായില്ല. ഏറെനേരത്തെ കാത്തുകിടപ്പിനശേഷം ഞങ്ങളുടെ വണ്ടിയും നീങ്ങി. ആവുന്നത്ര ശ്രമിച്ചിട്ടം കാറിൻറെ ചക്രങ്ങൾ ആ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ഫോണിൻറെ മുകളിൽ കയറാതെ കൊണ്ടുപോകാൻ ഡ്രൈവർക്ക കഴിഞ്ഞില്ല.

ഈ നഗരത്തിൻറെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി ബോധ്യപ്പെടാൻ എനിക്ക് വേറേ ഉദാഹരണങ്ങൾ ഒന്നും വേണ്ടിവന്നില്ല ജെയിംസ് ഹോഗൻ ആവശ്യപ്പെട്ടതുപോലെ ഈ നഗരത്തിൽ അധികം അനുഭവങ്ങൾ ഒന്നും തേടിപ്പോകേണ്ടതില്ല, അത് തനിയെ തേടിവന്നുകൊള്ളും എന്ന് ആ ഒറ്റ സംഭവത്തിൽനിന്നും എനിക്ക് സ്വയം ബോധ്യപ്പെട്ട.

ബിജു അമ്പലമുറ്റം

നഗരത്തിലെ പോഷ് ഏരിയായിലുള്ള ഒരു അപ്പാർട്ട്മെൻറ് സമുച്ചയത്തിൻറെ മുന്നിലാണ് അയാൾ എന്നെ കൊണ്ടുചെന്നിറക്കിയത്. ഫ്ലാറ്റ് ബുക്ക് ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും താക്കോൽ പക്ഷേ, അബ്ദുള്ള ജനാഹിയുടെ കയ്യിലാണെന്നും അവിടത്തെ വാച്ച്മാൻ, റിസപ്ഷനിലെ ടിവിയിൽ ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്ന 'ടോം ആൻറ് ജെറി 'യിൽനിന്ന് കണ്ണെടുക്കാതെ അലസമായി പറഞ്ഞു. അബ്ദുള്ള ജനാഹി വിളിച്ചിട്ട് അന്നേരവും കിട്ടുന്നതേ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാൻ എത്തുമെന്നുമറിയാം. ഇയാൾക്കൊന്ന് ഫോൺ ഓൺ ചെയ്തുവച്ചുകൂടേ..? ഇത്ര ഉത്തരവാദിത്വരഹിതനായ ഒരാളെ വരുംദിവസങ്ങളിൽ ഞാനെങ്ങനെ പോറ്റാനാണ്? എനിക്ക് വല്ലാതെ അരിശം തോന്നി.

ഞാൻ അപ്പോൾതന്നെ ബിജ്മമോനെ വിളിച്ചു. എവിടെയാണ് നിൻറെ താമസം..? അവൻ ചോദിച്ചു. ബാസ്ത റസിഡൻസ്. ഓപ്പസിറ്റ് റാമി ഇൻറർനാഷണൽ ഹോട്ടൽ. പോർട്ട് റോഡ്.

ഒരു പത്തു മിന്ദറ്റ്, ഇതാ ഞാൻ വരുന്നു. അവൻ പറഞ്ഞു. അവനെയും കാത്ത് റിസപ്ഷനിലെ കറുത്ത സോഫയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഒരാൾ ഓടിപ്പാഞ്ഞു വന്നു. അബ്ദുള്ള ജനാഹിയായിരുന്നു അത്. ഇമാനമസ്കാരത്തിനു പള്ളിയിൽ പോയതായിരുന്നു. അതാണ് ഫോൺ ഓഫ് ചെയ്തുവച്ചത്. മിസ്ഡ് കോൾ മെസേജ് കണ്ടു. ഞാൻ എയർപോർട്ടിലേക്ക് പോയി. കാണാതെ ഓടിവരികയാണ്. അയാൾ ഖേദം പറഞ്ഞു. ഇതൊരു വെള്ളിയാഴ്ചയാണ് എന്ന് ഞാനപ്പോഴാണ് ഓർമ്മിക്കുന്നത്. ഞങ്ങൾ ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് ലെഗേജ് എടുക്കുമ്പോഴേക്കും ബിജ്മമോനും വന്നു. അവനും ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം കൂടി.

സിമ്മിങ് പൂളം ജിമ്മം മസാജ് സെൻററും ഹെൽത്ത് ക്ലബ്ലം തുടങ്ങി എല്ലാവിധ സൗകര്യങ്ങളോടുംകൂടിയ പന്ത്രണ്ട് നിലകളുള്ള ഒരു പുതുപ്പത്തൻ അപ്പാർട്ട്മെൻറ് കെട്ടിടമായിരുന്നു അത്. അതിൻറെ ഏഴാം നിലയിലുള്ള വിശാലമായ ഒരു ഫ്ലാറ്റായിരുന്നു ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടി എടുത്തിരുന്നത്. മനോഹരമായ ഒരു ഫ്ലാറ്റ്. അതിൻറെ ബാൽക്കണി വാട്ടർ ഫ്രണ്ടിലേക്ക് തുറക്കുന്നതായിരുന്നു. അവിടെനിന്ന് നോക്കിയാൽ ഏറെ ദൂരെയല്ലാതെ തുറമുഖവും അവിടെ നങ്ക്കരമിട്ടു കിടക്കുന്ന കപ്പലുകളും അതിൽനിന്ന് നീണ്ടുനില്ക്കുന്ന പടുക്കുറ്റൻ ക്രെയ്നുകളും ആകാശനീലിമയിലൂടെ കറുത്ത പട്ടങ്ങളെപ്പോലെ പറന്നുനടക്കുന്ന കടൽകാക്കകളെയും കാണാമായിരുന്നു.

എങ്കിൽ വിശ്രമി<u>ക്ക</u>. കാര്യങ്ങൾ നാളെ വിശദമായി സംസാരിക്കാം, എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് അബ്ദള്ള അപ്പോൾതന്നെ പോയി. അതിനമ്പൻപ് അയാൾ എനിക്കൊരു സിം കാർഡും കുറച്ച് ദിനാറും തന്നു. എന്തെങ്കിലും അത്യാവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ വിളിക്കാൻ മടിക്കരുതെന്ന് ഓർമ്മിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അയാൾ അത്രയെങ്കിലും ഉത്തരവാദിതും കാണിച്ചതിൽ എനിക്ക് സമാധാനം തോന്നി.

വല്ലാത്ത ജെറ്റ് ലാഗ് ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും ഒന്നു കളിച്ച് ഫ്രഷായി അപ്പോൾതന്നെ ഞാൻ ബിജുവിനൊപ്പം ഇറങ്ങി. ഉച്ചയാഹാരം എന്നൊര് വാഗ്ദാനം ഞാൻ അവനു കൊടുത്തിരുന്നല്ലോ. ഒരു പുതപ്പത്തൻ മിറ്റ്സുബിഷി പജീറോ ആയിരുന്ന അവൻറെ വാഹനം. അവൻ ഈ തറമുഖനഗരത്തിൽ പിന്നിട്ടിരിക്കുന്നം. ഇരുപത് വർഷങ്ങൾ ഇക്കാലംകൊണ്ട് അമ്പരപ്പിക്കുന്ന അവന്ദണ്ടായിരിക്കുന്നത്. ഒരു നേഴ്ലിനെ കല്യാണം കഴിച്ച് ഇങ്ങോട്ട പോന്നതാണ്. ആദ്യം ഒന്നുരണ്ടുവർഷം പിന്നെ ഏതോ സ്വദേശിയുടെ കമ്പനിയിൽ ഇലക്ലീഷ്യനായി ജോലി നോക്കി. സ്പോൺസർഷിപ്പിൽ സ്വന്തമായി ഒരു സ്ഥാപനം തുടങ്ങി. അതിപ്പോൾ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ പോകന്നു. നൂറിലധികം തൊഴിലാളികൾ അവൻറെയൊപ്പം പണി എടുക്കുന്നുണ്ടത്രേ. എന്നെ അദ്ഭതപ്പെടുത്തിയത് അതൊന്നുമല്ല. അവനിപ്പോൾ നഗരത്തിലെ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തകനം സാഹിത്യകാരനുമാണ്. നഗരത്തിലെ മലയാളസമാജത്തിൻറെ സെക്രട്ടറിയായി അവൻ മൂന്നതവണ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടണ്ടത്രേ. 'ബിജ്ഛ അമ്പലമുറ്റം' എന്ന തൂലികാനാമത്തിൽ 'ചിങ്ങവനത്തെ തെങ്ങുകൾ' എന്നൊരു കവിതാസമാഹാരവും 'പൂമ്പാറ്റയെ പിടിക്കാനോടുന്ന കൊമ്പനാന' എന്ന പേരിൽ ഒരു കഥാസമാഹാരവും അവൻ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കഴിഞ്ഞു. 'യുവകേരളാ സാഹിത്യ പുരസ്കാരം', 'പ്രവാസ മൈത്രി കവിതാ പുരസ്കാരം' എന്നിവയും അവൻ ഇതിനകം നേടിയിട്ടണ്ട്. അക്കാദമി അവാർഡിലാണ് ഇപ്പോഴത്തെ കണ്ണ്. നാട്ടിൽനിന്നെത്തുന്ന സാഹിത്യകാരന്മാരും രാഷ്ട്രീയനേതാക്കളും ഇപ്പോൾ ബിജ്മമോൻറെ വീട്ടിലെ സ്ഥിരം അതിഥികളാണ്. വീട്ടിലേക്കുള്ള യാത്രയിലുടനീളം അവൻ മലയാള സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചം അതിലെ പ്പതിയ എഴുത്തകാരെക്കറിച്ചം അതിൻറെ പുതുരീതികളെക്കുറിച്ചം ഒക്കെ നാവുതോരാതെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നം.

പഠനകാലത്ത് അറിയാതെപോലും ഒരു വായനശാലയിൽ കയറിയ ശീലം ബിള്ളമോനില്ല, കൂട്ടം തെറ്റിയെങ്കിലും ഒരു ജാഥയിൽ പങ്കെടുത്ത ചരിത്രമില്ല. ഏതെങ്കിലും സംഘടനയിൽ പേരിനപോലും ഒരംഗം ആയിരുന്നിട്ടില്ല. എന്നിട്ടും അവൻ സാഹിത്യകാരനായിരിക്കുന്നു. സാംസ്കാരിക നായകൻ ആയിരിക്കുന്നു. ഈ നഗരം അവനെ വല്ലാതെ മാറ്റിയിരിക്കുന്നു. എനിക്ക് സത്യത്തിൽ എന്നോടുതന്നെ ലജ്ജ തോന്നി. ഒരുകാലത്ത് ലൈബ്രറി നിരങ്ങി നടന്നിരുന്ന ഞാൻ നേരാംവണ്ണം ഒരു പുസ്തകം വായിച്ചിട്ട് ഏറ്റവും കറഞ്ഞത് അഞ്ചു വർഷമെങ്കിലും ആയിക്കാണണം. ജീവിക്കുന്ന നഗരം മനുഷ്യൻറെ സ്വത്വത്തെ അമ്പാടെ അഴിച്ചു പണിയുന്നുണ്ട്. നിശ്ചയം. ബിള്ളവിനെ ഇത്തരത്തിൽ ഉടച്ചുവാർത്ത ഈ നഗരത്തെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ എനിക്കാഗ്രഹം തോന്നി. നഗരത്തിലുള്ള അവൻറെ ബന്ധങ്ങളും സൗഹൃദങ്ങളും എൻറെ പ്രോജക്ടിന് മുതൽക്കൂട്ടാവുമെന്നും ഞാനൂഹിച്ചു.

ബിള്ളവിൻറെ ഭാര്യ ലിജി എനിക്കുവേണ്ടി കഷ വേവിച്ചതും ബീഫ് ഉലർത്തിയതും ചമ്മന്തി അരച്ചതും മോത്രകറിയും കൊഴുവ വറത്തതും തുടങ്ങി ഒത്ര വലിയ സദ്യയ്ക്കള്ള വിഭവം ഒതുക്കി വച്ചിതുന്നു. കാനഡയിലെ എൻറെ വില്ലയിലേക്ക് വരുന്നവർക്ക് പതിവായി കൊടുക്കുന്ന ഉപ്പബിസ്കറ്റും ചായയും ഞാനോർത്തു. ഇത്ര കാലത്തിനിടയിൽ അതിൻറെ ബ്രാൻറിനുപോലും മാറ്റം വന്നിട്ടില്ല.

ഇന്നലെ രാത്രി വരുമെന്നു പറഞ്ഞ ആളിനെ ഇതുവരെ കാണാഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ വിചാരിച്ചു പറഞ്ഞു പറ്റിച്ചതാണെന്ന്. ലിജി പറഞ്ഞു.

ഞാനെൻറെ യാത്രാദുരിതം വിവരിച്ച.

എല്ലാം വിളമ്പി വച്ചിട്ടുണ്ട്. എടുത്ത് കഴിച്ചോണേ. പിന്നെ കാണാം. എനിക്ക് ആഫ്ലർ ആണാണ് എന്നുപറഞ്ഞ് ലിജി ഹോസ്പിറ്റലിലേക്ക് ഓടി. ഞങ്ങളാവട്ടെ ഏതാണ്ട് നാലുമണിവരെ ജാക് ഡാനിയേലും കഴിച്ച് പഴയകാല കഥകളും കൊറിച്ച് തനി ഗൃഹാതുരത്വ ജീവികളായി മാറി. അതിനിടയിൽ എപ്പോഴോ 'നിൻറെ ആ പഴയ കക്ഷി ഇപ്പോൾ എവിടെ ഉണ്ടെന്നറിയാമോ..?' എന്ന് ബിജ്മമോൻ എന്നോടു ചോദിച്ചു.

അവൻ അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ചോദിക്കുകയാണോ അറിയാതെ ചോദിക്കുകയാണോ.. ഒരു നിമിഷം ഞാൻ സംശയിച്ചു. ഞാനെന്തായാലും അറിയില്ല എന്ന അർത്ഥത്തിൽ തലകലുക്കി.

ഒരിക്കൽ അവധിക്കു പോയപ്പോൾ ഒരു മരണവീട്ടിൽവച്ച് ഞാനവളെ യാദ്ദച്ഛികമായി കണ്ടിരുന്നു. പക്ഷേ, സംസാരിക്കാൻ ഒന്നും കഴിഞ്ഞില്ല. ഞാൻ മറന്നു. എന്തായിരുന്നു അവളുടെ പേര്..?

ജാസ്മിൻ..! ആ പേരുച്ചരിക്കുമ്പോൾ എൻറെ നെഞ്ചിലൂടെ കൗമാരത്തിൻറെ വിറയൽ കടന്നുപോകുന്നത് ഞാനറിഞ്ഞു.

ജെയിംസ് ഹോഗനെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹത്തിൻറെ വിശ്വാസപ്രമാണത്തെക്കുറിച്ചും ഒക്കെ പറഞ്ഞെങ്കിലും അദ്ദേഹം വച്ചുനീട്ടിയ ഈ കഠിനദൗത്യം രണ്ടാമതൊന്നാലോചിക്കാതെ ഏറ്റെടുക്കാൻ എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ച ഒരേ ഒരു കാരണം ആ പേത്രമാത്രമായിരുന്നു എന്നമാത്രം ബിജുമോനോട് അപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞില്ല.

നഗരം

പിറ്റേന്നു കാലത്തുതന്നെ അബ്ദള്ള വന്നു. ഒരു ഓഫീസിനുവേണ്ടി രണ്ടുമൂന്നു സ്ഥലം കണ്ടുവച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും വേണമെങ്കിൽ പോയി കാണാമെന്നും അയാൾ പറഞ്ഞു. അതുവേണ്ട. ബാക്കിയുള്ളവർകൂടി വന്നിട്ട് എല്ലാവരുടെയും അഭിപ്രായം അറിഞ്ഞതിനുശേഷം നമുക്ക് ഫൈനലൈസ് ചെയ്യാം എന്നു ഞാൻ തിരുത്തി.

എന്ത് ബിസിനസ് തുടങ്ങാനാണ് നിങ്ങളുടെ പദ്ധതി എന്ന് അയാൾ ചോദിച്ചപ്പോഴാണ് ഞങ്ങളുടെ വരവിൻറെ ഉദ്ദേശ്യത്തെക്കറിച്ചൊന്നും അയാൾക്ക് വലിയ ധാരണ ഇല്ലെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നത്. ബാങ്കിങ് മേഖലയ്ക്കവേണ്ടി ഒരു മാർക്കറ്റ് സ്റ്റഡി എന്ന് പറയാനാണ് ഞങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശം ലഭിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതുതന്നെയാണ് ഞാൻ അയാളോടും പറഞ്ഞത്.

അടുത്തകാലം വരെ പുതുപ്പണക്കാങ്ങടെ സ്വിറ്റ്സർലാൻറായിരുന്നു ഈ നഗരം. ഇവിടത്തെ ബാങ്കുകളിൽ കമിഞ്ഞുകൂടിയ പണത്തിന് ആങ്ങടെ കൈയിലും കണക്കില്ലായിരുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് എനിക്കൊന്നും പറയാനില്ല. നിങ്ങളത് സ്വയം കണ്ടെത്തിക്കൊണ്ടാൽ മതി. അതിനാണല്ലോ നിങ്ങൾ വന്നിട്ടുള്ളത്. പാതി വിരക്തിയോടെയും പാതി നിരാശയോടെയും അബ്ദുള്ള പറഞ്ഞു.

പോരുന്നതിനു മുൻപ് ഒരു പ്രാവശ്യം എനിക്ക് 'soul of stories' എന്ന നിക്സെയ്മിൽ വന്ന ആ എഴുത്തുകാരനുമായി / കാരിയുമായി ചാറ്റ് ചെയ്യാനുള്ള അവസരം ഉണ്ടായി.

അധികമൊന്നും അദ്ദേഹം / അവർ എന്നോടു സംസാരിച്ചില്ല. എന്താണ് അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നത് എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ. ചരിത്രമല്ല വേണ്ടത്. റിയൽ ലൈഫ്. അതിനുവേണ്ടി പരമാവധി സാധാരണക്കാരെ കണ്ട് സംസാരിക്കണം. നോവലിനെക്കുറിച്ച് ആരോടും പറയത്ത്. ഇങ്ങനെയൊരു തീമിനെക്കുറിച്ചും ചർച്ച ചെയ്യത്ത്. അത്രതന്നെ. അവസാനം ഒരു ചോദ്യം മാത്രം അദ്ദേഹം / അവർ എന്നോടു ചോദിച്ച. 'why u choose this ctiy?'

ജാസ്മിൻ എന്ന് ഒറ്റവാക്കിൽ ഉത്തരം പറയാനാണ് ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ചത്. എന്നാൽ 'കലഹത്തിൽ കഴിയുമ്പോഴും ആ നഗരത്തിന് ആഹ്ലാദങ്ങളുടെ നഗരം എന്ന് ആരോ പേരിട്ടിരിക്കുന്നം.

അതെന്തെന്നറിയാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു' എന്നാണ് മറ്റപടി കൊടുത്തത്. അതിൽ അവർക്ക് തൃപ്തി ആയെന്ന് തോന്നുന്നു. മറ്റ ചോദ്യങ്ങൾ ഒന്നും ഉണ്ടായില്ല.

അബ്ദള്ളയ്ക്കൊപ്പം പുറത്തുപോയി ഒരു റെൻറ് എ കാർ എടുക്കുകയായിരുന്നു ഞാനാദ്യം ചെയ്തത്. ഏത്ര നഗരത്തിലും നാം ആദ്യം നേടേണ്ട സ്വാതന്ത്ര്യം സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യമാണ്. ഈ നഗരത്തിൽ കാണുന്നവരെല്ലാം മലയാളികളാണല്ലോ എന്ന് ഞാൻ അവിടെ എത്തിയപ്പോൾ അദ്ഭ്രതപ്പെട്ടു. അപ്പാർട്ട്മെൻറിൽ ചെന്നപ്പോൾ റിസപ്ഷനിസ്റ്റം വാച്ചുമാനും മറ്റ് ക്ലീനിങ് മെയിൻറനൻസ് സ്റ്റാഫുകളും പൂൾ ഓപ്പറേറ്ററും എല്ലാം മലയാളികൾ. ഇന്നലെ ബിജ്മമോനോടൊപ്പം ഒന്നുരണ്ടു ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറ് സ്റ്റോറുകളിൽ കയറിയപ്പോൾ അവിടെയും മലയാളികൾ. ഇവിടെ ഇതാ ഈ റെൻറ് എ കാറിൻറെ ഓഫീസിലും നില്ക്കുന്നത് റെജി എന്നൊരു മലയാളി. മൂന്നുലക്ഷത്തിലധികം മലയാളികൾ ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ടെന്നാണ് ബിജ്യമോൻ പറഞ്ഞത്.

വലിയ വണ്ടികളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നെടുക്കാൻ റെജി എന്നെ നിർബന്ധിച്ചു. വാടക മുൻപത്തേക്കാൾ പക്തിയേ ഉള്ളത്രേ. GPS ഉം മറ്റും ഉള്ളതുകൊണ്ട് നഗരത്തിലെ യാത്ര എളുപ്പമാവും എന്ന് പ്രലോഭിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷേ, അങ്ങനെ യന്ത്രത്തിൻറെ പിന്നാലെ യാത്ര ചെയ്തുപോകുന്നതിൽ എനിക്ക് വലിയ കൗതുകമൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വഴികൾ തനിയെ കണ്ടെത്തണം. ഇടയ്ക്ക് വഴി തെറ്റണം. കുറച്ചു പോയി തിരിച്ചു വരണം. പിന്നെ വേറെ വഴികളിലൂടെ പോകണം. അതാണു യാത്ര. അതാണ് യാത്രയുടെ അനുഭവം. ഉത്തരങ്ങളിൽ പെട്ടെന്നെത്തുന്ന വഴികൾ പണ്ടേ എനിക്കിഷ്ടമല്ല. കൂടാതെ ഞാൻ ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ ക്ലാസിൽ ശിക്ഷണം കഴിഞ്ഞു വരുന്നവന്ദമല്ലേ. ഇത്തിരി കിറുക്ക് ഒക്കെ എനിക്കം ഉണ്ടെന്ന് കൂട്ടിക്കോ. വളരെ വാടക കുറഞ്ഞ ഒരു ജപ്പാൻവണ്ടിയാണ് ഞാനെടുത്തത്.

ഇനി മുതൽ കണ്ടുമുട്ടുന്ന ഓരോ വ്യക്തികളോടും ജീവിതത്തെക്കറിച്ച് ചോദിക്കുകയും അറിയുകയും ചെയ്യുക എൻറെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്. ഇവിടന്നുതന്നെ ആ മഹത്തായ കൃത്യം തുടങ്ങാം.

എങ്ങനെയുണ്ട് ബിസിനസ്? ഞാൻ റെജിയോടു ചോദിച്ചു.

വളരെ മോശം. അതിനിപ്പോൾ ആത്മം വത്രന്നില്ലല്ലോ. പണ്ടൊക്കെ എന്തായിത്രന്നു. ടൂറിസ്റ്റുകളെക്കൊണ്ട് ഈ നഗരം തിളയ്ക്കക്കായിത്രന്നു. പത്തും മുന്തറും വണ്ടികളായിത്രന്നു ഒത്ര വീക്കെൻറിൽ പൊയ്ക്കൊണ്ടിത്രന്നത്. റെജിയുടെ വാക്കുകളിൽ നിരാശ ഉണ്ടായിത്രന്നു.

ഇങ്ങനെ ഇതെത്രനാൾകൂടി നടത്തിക്കൊണ്ട് പോകാനാവും എന്നറിയില്ല. കഴിഞ്ഞ ഏഴുമാസമായി എനിക്ക് ശമ്പളം കിട്ടിയിട്ട്. വീട്ടിലേക്ക് പണം അയച്ചിട്ട് മാസങ്ങളാകുന്നു. കടകളിൽ കടം പെത്രകുന്നു. വാടകക്കാരൻ പ്രശ്നമുണ്ടാക്കുന്നു. പോകേണ്ടവർക്കെല്ലാം പോകാം എന്ന് ബോസ് പറഞ്ഞതാണ്. കുറേപ്പേർ ഒക്കെ പോവുകയും ചെയ്തു. മൂന്നു മാസത്തിലധികം ശമ്പളം കിട്ടാതിരുന്നാൽ വേറെ ജോലി തേടിപ്പോകാൻ നിയമം അനുവദിക്കുന്നുമുണ്ട്. എന്നിട്ടം എല്ലാം ശരിയാവും എന്ന പ്രതീക്ഷയിൽ ഞാനിവിടെ പിടിച്ചു നില്ക്കുന്നു.

എന്തിന്---? നിങ്ങൾക്ക് മറ്റു ജോലിക്ക് ശ്രമിച്ചുകൂടേ...? ഞാൻ അതിശയത്തോടെ ചോദിച്ചു.

ശമ്പളം മാത്രമല്ലല്ലോ സ്നേഹിതാ ജീവിതം. പതിനഞ്ച് വർഷമായി ഞാനിവിടെ. ഇതിൻറെ സുവർണ്ണ കാലത്തെല്ലാം ഞാനിവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. അതിൻറെ ആനുക്കല്യങ്ങൾ എല്ലാം ഞാൻ നന്നായി അനുഭവിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ഇതിനു ദൗർഭാഗ്യത്തിൻറെ കാലമാണ്. ശരിയാണ്, പണം തേടിയാണ് ഞാൻ ഈ നഗരത്തിലേക്കു വന്നത്. പക്ഷേ, വന്നു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഇവിടം എന്നത് പണം മാത്രമല്ലാതായി, ഇവിടെ ചില കടപ്പാടുകൾ ഉണ്ടായി, സ്നേഹബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടായി, മാനുഷികപരിഗണനകൾ ഉണ്ടായി, കഷ്ടകാലത്ത് കൂടെ നില്ക്കുക എന്നൊരു ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ടായി. ഇതൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ അവസാനം പണം മാത്രമായിത്തീരില്ലേ സ്നേഹിതാ ജീവിതം..? അതിനെന്തർത്ഥമാണുണ്ടാവുക? എന്ത സുഖമാണുണ്ടാവുക..?!!

റെജിയുടെ ആ ചോദ്യത്തിനു എൻറെ നഗരമനസ്സിന് ഉത്തരം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എനിക്ക് പിടികിട്ടാനിടയില്ലാത്ത അത്തരം അനേകം ചോദ്യങ്ങൾ തേടി ഞാൻ നഗരത്തിലേക്ക് ഇറങ്ങി.

വാൽനക്ഷത്രം

പ്രണയം ഒരു വാൽനക്ഷത്രത്തെപോലെയാണ്. ഒരു വ്യാഴവട്ടക്കാലം കൊണ്ട് പൂർത്തിയാക്കുന്ന സഞ്ചാരപഥമാണ് അതിനുള്ളത്. നഷ്ടപ്പെട്ടകൊള്ളട്ടെ. വിദൂരങ്ങളിലേക്ക് അകന്നപൊയ്കൊള്ളട്ടെ. ആണ്ടുകൊള്ളട്ടെ. യഥാർത്ഥ പ്രണയമാണെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും അത് നമ്മിലേക്ക് ഒരുദിവസം മടങ്ങി വരുകതന്നെ ചെയ്യം. പണ്ട് ഞാൻ വായിച്ചിട്ടള്ള പല പുസ്തകങ്ങളിലും നഷ്ടപ്പെട്ട തിരസ്കരിച്ചപോയതോ പോയതോ മറവിയിലാണ്ടുകിടന്നതോ ആയ പ്രണയങ്ങൾ ഒക്കെയ്യം തിരിച്ചവരാനെടുത്ത കാലം നീണ്ട പന്ത്രണ്ട് വർഷങ്ങളായിരുന്നു. പന്ത്രണ്ട് വർഷത്തിനു ശേഷവും അത് സംഭവിക്കുന്നില്ലായെങ്കിൽ അതിൽ പ്രണയമില്ലായിരുന്നു എന്ന് ഉറപ്പിക്കാം എന്ന് ആ പുസ്തകങ്ങൾ എന്നോടു പറഞ്ഞു. എന്നെ അദ്ഭുതപ്പെടുത്തിയ സംഗതി എന്തെന്നാൽ എൻറെ ജീവിതത്തിലും അത് സംഭവിച്ചത് പതിനൊന്നാം വർഷത്തിലോ പതിമൂന്നാം വർഷത്തിലോ ആയിരുന്നില്ല കൃത്യം വർഷത്തിൽതന്നെയായിരുന്നു എന്നതാണ്. എഴുത്തകാരുടെ കാല്പനികതയല്ല കൃത്യമായ പ്രവചനമാണ് ആ മടങ്ങിവരവ് എന്ന് എനിക്കപ്പോഴേ മനസ്സിലായുള്ള.

ഒരുദിവസം ഫേസ്ബുക്കിലെ മെസേജ് താളിൽ തെളിഞ്ഞ h –r –u..? എന്ന മൂന്നക്ഷരത്തിലാണ് ആ മടങ്ങിവരവിൻറെ ലക്ഷണം ഞാനാദ്യമായി ദർശിക്കുന്നത്. ആ കശലാന്വേഷണത്തിൻറെ പിന്നിലെ മുഖത്തെ തിരിച്ചറിയുവാൻ ആ പ്രൊഫൈൽ ചിത്രത്തിൽ എനിക്കേറെനേരം നോക്കിയിരിക്കേണ്ടി വന്നു. കാലം ചില മുഖങ്ങളെ അത്രയും മാറ്റി വരയ്ക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു. കുറേനേരം നോക്കിയിരുന്നപ്പോൾ അതിനടിയിൽനിന്നും ഒരു പഴയമുഖം ഉയിർത്തെഴുന്നേറ്റു വരുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. അപ്പോൾ എൻറെ മനസ് ഒരു ആഴക്കടൽ മത്സ്യത്തെപ്പോലെ ഭ്രതകാലത്തിലേക്ക് പിടഞ്ഞോടുന്നത് ഞാനറിഞ്ഞു.

ദാമ്പത്യം എന്ന ശവകടീരത്തിലേക്ക് വീണറങ്ങിപ്പോയ പെണ്ണ് എന്നാണ് അതുവരെയും ഞാൻ അവളെക്കറിച്ച് വിചാരിച്ചിരുന്നത്. ആ ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പും മടങ്ങിവരവും ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നതേയല്ല. എന്നാൽ അങ്ങനെയാണ് സംഭവിച്ചത്. ആ കല്ലറയുടെ മൂടി നീക്കി അവൾ പുറത്തുവന്നു. എനിക്കറിയാം. വരാതിരിക്കാൻ അവൾക്കാവില്ലായിരുന്നു. എത്ര ഉയരത്തിൽ മണ്ണിട്ടമൂടിയ കല്ലറയുടെ വാതിലും

പ്രണയത്തിനുണ്ട്. പൊളിക്കാനുള്ള ശക്തി പരസ്പരം കളഞ്ഞുപോയ പന്ത്രണ്ട വർഷങ്ങളെ വാക്കുകൾകൊണ്ട് പൂരിപ്പിക്കാൻ വെപ്രാളം പിടിച്ച ഒരു ശ്രമമായിരുന്നു പിന്നെ. അതിനിടയിൽ ഇരുവരുടെയ്യം ജീവിതത്തിലേക്ക് വന്നുകൂടിയ പ്പതിയ മുഖങ്ങളെ ഞങ്ങൾ ചിത്രങ്ങൾ കൊണ്ട് പരിചയപ്പെടുത്തി. സംഭവങ്ങളെ തീയതികൾകൊണ്ട് അടയാളപ്പെടുത്തി. ജീവിതം പറഞ്ഞുപറഞ്ഞ് സമകാലികതയിൽ എത്തിയപ്പോൾ അതിൻറെ ആവേശം തെല്ല ശമിച്ച. അതിൽപ്പിന്നെ ഇടയ്ക്കിടെ ഓരോ കശാലന്വേഷണ മെയിലുകൾ. ഫേസ്ബുക്കിൽ വല്ലപ്പോഴും ഓരോ മെസേജുകൾ. ആഘോഷവേളകളിൽ നേരാൻ ആശംസകൾ. ചില ആരായല്പകൾ. സ്കേഹാന്വേഷണങ്ങൾ. നഗരങ്ങളിലെ ജീവിതങ്ങളിൽ പെട്ടപോയവർക്ക് അതിലപ്പറം ഒന്നും സാധ്യമായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ പൊടുന്നനേ ഒരു നിമിത്തംപോലെ ഞാൻ അവളുടെ ഈ നഗരത്തിലേക്ക് വരുമെന്ന് ഞങ്ങൾ ഇരുവരും ഒരിക്കലും പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല. സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്നമില്ല. എന്നാൽ അതാണ് സംഭവിച്ചത്.

ആ അപ്രതീക്ഷിതം വെറുതെ ഒത് അപ്രതീക്ഷിതം മാത്രം ആയിരുന്നാൽ പോരാ അതിനൊത അവിചാരിതത്തിൻറെ നിറംകൂടിയുണ്ടാവണമെന്ന് ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു. അത് ഞാനും ശാന്തിയും തമ്മിലുള്ള ഒത്ദ വാക്കിൻറെക്കടെ പ്രശ്നമായിരുന്നു. 'ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ നിർബന്ധം. നിരസിക്കാനായില്ല' എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു നോക്കിയെങ്കിലും ഈ നഗരത്തിലേക്കുള്ള എൻറെ ചാടിപ്പറപ്പാടിനു പിന്നില്പള്ള യഥാർത്ഥ ചേതോവികാരം ജാസ്തിൻ അല്ലാതെ മറ്റൊന്നമല്ലെന്ന് ശാന്തിക്കറപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഒന്നമല്ലെങ്കിലും കഴിഞ്ഞ കുറേ വർഷങ്ങളായി അവളെന്നെ മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. അത്രകൊണ്ടു തന്നെ എന്നെ അതിൽനിന്ന് പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ ആവില്ലെന്നം അവൾക്കറിയാം. എന്നാൽ അങ്ങനെ ഒരു നിർദ്ദേശം മുന്നോട്ട വച്ചകൊണ്ട് അവളെന്നെ മുന്നിൽ നിന്ന് വളഞ്ഞുപിടിച്ച. 'പ്രതാപ് നീ ആ നഗരത്തിലേക്ക് ചെല്ലന്ന എന്ന് ജാസ്മിൻ ഒരിക്കലും അറിയത്ത്. പകരം അവളുടെ നഗരത്തിൽ അവളറിയാതെ നീ അലഞ്ഞു നടക്കണം. അവളറിയാതെ അവളെ തേടിപ്പിടിക്കണം. ആരുടെയും സഹായമില്ലാതെയും സഹായം തേടാതെയും. എന്നിട്ട് വളരെവളരെ അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരു ദിവസം അവളടെ മുന്നിൽ നീ പ്രത്യക്ഷപ്പെടണം. ആ കണ്ടുമുട്ടലിൽ അവൾ ബോധംകെട്ട വീഴണം, അത്രയും അപ്രതീക്ഷിതമായിരിക്കണം അത്. അങ്ങനെ ഒന്ന് നടക്കുന്നില്ലാ എങ്കിൽ അവളെ കാണാതെ നീ മടങ്ങണം.. എന്താ സമ്മതിച്ചോ..?'

സത്യത്തിൽ കഠിനമായ ഒത നിർദ്ദേശമായിരുന്ന വളരെ അത്. ഉന്മാദകരമായ ഒത്ദ രതിബന്ധത്തിനിടയിൽനിന്നം പിടിച്ചമാറ്റന്നത്ര കഠിനമായത്. നീണ്ട വർഷങ്ങൾക്കശേഷം ഒരു മഴപ്പക്ഷിയെപ്പോലെ ജീവിതത്തിലേക്ക് മടങ്ങിവന്ന സ്വപ്നം. അതെത്ര കാല്പനികമാണെങ്കിലും മനസ് അതിലൊരു അശാന്തമായ ഊർജ്ജം കണ്ടെത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവളെ ഒന്ന് കാണാനായി ഞാൻ അധീരനാവുംവിധം തുടിക്കുകയായിരുന്നു. ഈ വരവിനെക്കുറിച്ച് ജാസ്കിനോടു പറയാതിരിക്കാൻ എനിക്ക് വയ്യായിരുന്നു. അതിനുവേണ്ടി എൻറെ മനസ് ഒരു അഗ്നിപർവ്വതംപോലെ എരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ ആവേശത്തിൽ രണ്ടോമൂന്നോ പ്രാവശ്യം ഞാൻ മെയിൽ ബോക്സ് തുറന്ന് 'ഞാനിതാ നിൻറെ നഗരത്തിലേക്ക് വരുന്നു' എന്ന് അവൾക്കെഴുതിയതാണ്. പക്ഷേ, അതിനെയാണ് ശാന്തി തന്ത്രത്തിൽ ആനക്കെണിവച്ച പിടിച്ച കളഞ്ഞത്. എന്നാൽ പത്തുവർഷത്തെ ഒന്നിച്ചജീവിതത്തിൻറെ പേരിലുള്ള ഒരു അന്ദരഞ്ജനം എന്ന നിലയിൽ ഞാനത് സമ്മതിച്ച കൊടുക്കുകയായിരുന്നു. വേണമെങ്കിൽ എനിക്കത് നിരുപാധികം ലംഘിക്കാവുന്നതേയുള്ള. ശാന്തി അറിയാൻ പോകന്നതേയില്ല. അപ്രതീക്ഷിതമായ കണ്ടുമുട്ടലിൻറെ ഒരു കള്ളക്കഥ മെനയണം എന്നു മാത്രം. പക്ഷേ, അത് സ്വയം വഞ്ചിക്കലാവും. ഈ ഭ്രമിയിൽ അതിനോളം തലതാഴ്ത്തപ്പെടേണ്ടതായ മറ്റെന്തുണ്ട് ? ഞാൻ ശാന്തിക്ക് കൊടുത്ത ഒരു വാക്ക് എന്നതിനപ്പറം ഞാൻ എനിക്കു മുന്നിൽ വച്ച ഒരു വെല്ലുവിളിയായിരുന്നു അത്. ആരുടെയും സഹായമില്ലാതെ ഞാൻ ജാസ്മിനെ കണ്ടെത്തും..!!

അന്നുപിന്നെ ഞാൻ വണ്ടിയെടുത്ത് നഗരത്തിലൂടെ ഒരു ഓട്ട പ്രദിക്ഷണം നടത്തി. വെറ്റതെ ഒന്ന് പരിചയിക്കുക എന്നതു മാത്രമായിരുന്നു അതിൻറെ ലക്ഷ്യം. നഗരത്തിലെ നഗരത്തെ നീളൻപാതകളിലൂടെ ഞാൻ ഏറെദൂരം സഞ്ചരിച്ചു. അതിൻറെ ഇടുങ്ങിയ ഗല്ലികളിലൂടെ ഞാൻ കറങ്ങി നടന്നു. കടകളിലും ഷോപ്പിങ് മാളകളിലും കൗമാരക്കാരെപ്പോലെ കയറിയിറങ്ങി. അതിനിടയിൽ കണ്ട ട്രിപ്പോളി ഹോട്ടലും സന ഫാബ്രിക്സും ബാഗ്ദാദ് അവന്യവും തെഹ്റാൻ കാർപെറ്റ്സും കെയ്റോ പെർഫ്യംസും മസ്ക്കത്ത് മാളം അമ്മാൻ ടവറും ഒക്കെ തിരിച്ചപോകാനുള്ള വഴിയടയാളങ്ങളായി ഞാനെൻറെ മനസ്സിൽ കുറിച്ചിട്ടു. അപ്പോഴൊന്നും ഈ നഗരവും ഈ നഗര വീഥികളും എനിക്ക് അപരിചിതമായി തോന്നിയതേയില്ല. കാരണം വരെ ശരീരംകൊണ്ടേ ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽ ഇതു എത്തിപ്പെടാതിരുന്നിട്ടുള്ളൂ. കഴിഞ്ഞ മൂന്നു വർഷത്തിനിടയിൽ മനസ്സകൊണ്ട് എത്രയോ വട്ടം ഞാൻ ഈ തെരുവുകളിലൂടെ ജാസ്തിൻറെ കൈപിടിച്ച് നടന്നിരിക്കുന്നു. ഈ നഗരത്തിൻറെ ഏതോ ഒരു കോണിൽ അവൾ കഴിയുന്നുണ്ട് എന്നും അവൾ ജോലി ചെയ്യുന്നത് നഗരത്തിലെ ഏതോ ഇൻഷ്ഠറൻസ് കമ്പനിയിലാണെന്നും മാത്രമാണ് സത്യത്തിൽ എനിക്കറിയാവുന്ന സാങ്കേതികവിവരം. എന്നിട്ടം ആ യാത്രയ്ക്കിടയിൽ എപ്പോഴെങ്കിലും ഒരു മഹാദ്ളതംപോലെ ആ വഴിയിലെവിയടെങ്കില്ലം പ്രത്യക്ഷപ്പെടും എന്നൊരു പ്രതീക്ഷ എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. അവൾ ഫേസ്ബുക്കിലിട്ട ഒരു ഫോട്ടോയിലൂടെ അവളടെ ഫ്ലാറ്റിൻറെ ബാൽക്കണി എനിക്ക് പരിചിതമാണ്. അതിൻറെ പീച്ച് നിറവും അഴികളടെ ത്രപഭംഗിയും അതിനത്ദകിലുള്ള പൂച്ചട്ടിയും എൻറെ മനസ്സിലുണ്ട്. അവളെഴുതിയ ഒരു മെയിലിലൂടെ അവളടെ ഫ്ലാറ്റിനെതിർവശത്ത് മുഖമുയർത്തി നില്ക്കുന്ന മിനാരങ്ങളുള്ള ഒരു പള്ളിയാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. അവൾ വണ്ടി കാത്തുനില്ക്കുന്ന ബസ്സ്റ്റോപ്പിനത്മകിൽ ഒതു ബദാംമരം തണൽ വിരിച്ച നില്ക്കുന്നുണ്ട് എന്നം അറിയാം. വഴിവക്കിലെ ബാൽക്കണിയുള്ള ഓരോ കെട്ടിടം കാണമ്പോഴം പള്ളിയുടെ മിനാരങ്ങൾ കാണ്ടമ്പോഴും ബസ്സ്റ്റോപ്പിലെ ബദാംമരം കാണ്മമ്പോഴും ഇവിടെ എവിടെയോ ആവും അവൾ ഉണ്ടാവുക എന്ന പ്രതീക്ഷയോടെ, സ്വപ്തത്തോടെ, ആഗ്രഹത്തോടെ ഞാനതിലേക്ക് നോക്കുകയായിരുന്നു.

ജാസ്മിൻ ഞാൻ നിനക്ക് വളരെ അടുത്തെത്തിയിരിക്കുന്നു. നിൻറെ മണമുള്ള, നിൻറെ നിശ്വാസങ്ങൾ പാറിനടക്കുന്ന ഈ നഗരത്തിൽ. എനിക്ക് നിന്നെ കാണണം. അതിനുവേണ്ടി മാത്രമാണ് ഞാൻ ഈ നഗരത്തിലേക്ക് വന്നിരിക്കുന്നത്. നീ ഈ നഗരത്തിൽ എവിടെയോ ഉണ്ട് എന്ന ഓർമ്മതന്നെ എന്നെ കൊതിപ്പിക്കുന്നു. എനിക്കഇ നിന്നോടു പറയാനായി വെമ്പുന്നുണ്ട്. ഫേസ്ബുക്കിലോ മെയിലിലോ ഒരു മെസേജ് തന്ന് എനിക്കു വേണമെങ്കിൽ നാളെ കാലത്തുതന്നെ ഈ സർപ്രൈസ് പൊട്ടിക്കാം. പക്ഷേ, അതിലെന്ത് കൗതുകം. ഒരു ദിവസം വൈകിയാണെങ്കിലും എനിക്കു നിന്നെ തനിയെ കണ്ടെത്തണം, നിൻറെപോലും സഹായമില്ലാതെ. അതാണ് ഇനിയുള്ള എൻറെ ദിവസങ്ങളിലെ പ്രധാന പദ്ധതി. കാത്തിരിക്കൂ. നമ്മുടെ സമാഗമം വിദൃരമല്ല. നമ്മൾ കാണുകതന്നെ ചെയ്യും.

എല്ലാ സ്വപ്നങ്ങളും അടക്കിപ്പിടിച്ച് ആ രാത്രി ഞാൻ അവൾക്ക് രണ്ടുവരി മെയിൽ അയച്ചു. ജാസ്മിൻ, നിനക്ക് വിശ്വസിക്കാനാവുമോ? അദ്ഭ്രതങ്ങൾ ജീവിതത്തിൽ സംഭവിക്കുമെന്ന്. ഇല്ലെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ മുതൽ വിശ്വസിച്ചു തുടങ്ങിക്കൊള്ളൂ. നിൻറെ ജീവിതത്തിൽ ഏതു നിമിഷവും അങ്ങനെയൊന്ന് നീ അനുഭവിക്കുവാൻ പോകുന്ന!

വർഗോസ ലോസ

മുന്നദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് എഡ്വിൻ എത്തുന്നത്. എനിക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് പണിയൊന്നും ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടും അബ്ദുള്ള ജനാഹിയുടെ രീതിയെക്കുറിച്ച് ഓർമ്മയുള്ളതുകൊണ്ടും ഞാനാണ് അവനെ സ്വീകരിക്കാൻ എയർപോർട്ടിൽ പോയത്. ആ എഴുത്തുകാരൻറെ/കാരിയുടെ ഔദ്യോഗിക സ്റ്റഡി ടീമിലെ ഒരംഗമായ എഡ്വിൻ ലണ്ടനിൽനിന്നാണ് വരുന്നത്. ഇരുപത്തിയഞ്ചു തികയാത്ത ഒരു 'ഹൈ എനർജി ' ബോയ്. അതിനു മുൻപ് ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ വെറും നാലോ അഞ്ചോ ഇ—മെയിലുകളുടെയും ഒന്നോ രണ്ടോ സ്കൈപ് ചാറ്റുകളുടെയും ബന്ധമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ള എങ്കിലും ഏറെക്കാലത്തെ പരിചയക്കാരൻ എന്നപോലെയാണ് അവൻ ആദ്യം കണ്ടപ്പോൾതന്നെ എന്നോടു സംസാരിച്ച തുടങ്ങിയത്.

ഞാൻ ഈ ടീമിൽ അംഗമായിട്ട് അധികം കാലമായിട്ടില്ല. അവൻ എന്നോട്ട പറഞ്ഞു. ഇതിനു മുൻപ് ഇന്തോനേഷ്യയിലെ സജീവമായ അഗ്നിപർവ്വതം മൗണ്ട് ബ്രാമോയുടെ പരിസരത്തുള്ള 'സെമാറോ ല്വാംഗ്' എന്ന ഗ്രാമത്തിലെ കതിരക്കാരുടെ ജീവിതത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി നടത്തിയ ഒരു സ്റ്റഡിയിലും 1994–ൽ റ്റവാണ്ടയിൽ പത്തു ലക്ഷം പേരുടെ കൂട്ടക്കുരുതിക്ക് നേതൃത്വം കൊടുത്തവരിൽ പ്രധാനിയായ ജനറൽ ഓഗസ്റ്റിൻ ബിസിമ്പൻഗുവിൻറെ ജീവിതത്തെ ആസ്പദമാക്കി നടത്തിയ മറ്റൊരു സ്റ്റഡിയിലും ഞാൻ അവത്രടെ അംഗമായിരുന്നിട്ടണ്ട്. അത് രണ്ടം മറക്കാനാവാത്ത അനഭവങ്ങളായിരുന്നം. ക്രടെ ജീവിതമെന്തെന്നും മരണമെന്തെന്നും എന്നെ പഠിഷിച്ച അനഭവങ്ങൾ. ഇപ്പോൾ ഇറ്റലിയിലെ ദേവാലയങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പുതിയ നോവലിനുവേണ്ടി ഒരു പഠനത്തിന് ഏതാണ്ട് പുറപ്പെടാൻ തയ്യാറായ സമയത്താണ് എനിക്ക് ഈ അവസരം വരുന്നത്. മറ്റെല്ലാവരും അതിന് മുൻഗണന കൊടുത്തപ്പോൾ ഞാൻ ഈ യാത്രയാണ് തിരഞ്ഞെടുത്തത്. മെസപ്പൊട്ടോമിയൻ മന്ദഭ്രമിയ്യം അറേബ്യൻ പെനിൻസുലയും ഒന്ന് കാണുക എന്നത് എൻറെ ഏറെക്കാലത്തെ മോഹമായിരുന്നു.

എയർപോർട്ടിൽ വന്നിറങ്ങുമ്പോൾ അവനോടൊഷം ഒരു പെൺകുട്ടിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതാരെന്ന് പെട്ടെന്ന് എനിക്കു പിടികിട്ടിയില്ല. പെട്ടിയും വലിച്ച് പാർക്കിങ്ങിലേക്ക് നടക്കുന്നതിനിടയിലാണ് എഡ്വിൻ എനിക്കവളെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. അസ്കോ ആന്ദ്രോസ്. കമിംഗ് ഫ്രം ബുഡാപെസ്റ്റ്. ഇവിടെ വളരെ അടുത്താണ് താമസം. പോകുന്ന വഴി അസ്മോയെ സ്വന്തം വില്ലയ്ക്ക മുന്നിൽ ഇറക്കിക്കൊടുക്കുന്നതിൽ നമുക്ക് വിരോധം ഇല്ലല്ലോ അല്ലേ? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു.

എന്തു വിരോധം. വിട്ടേക്കാം ഞാൻ പറഞ്ഞു.

വിമാനത്താവളത്തിനു വളരെ അടുത്ത് 'പാം ഗാർഡൻ' എന്നു പേരായ ഒരു ഐലൻറ് കോളനിയിൽ ആയിരുന്നു അസ്മോയുടെ വില്ല. ഗേറ്റിൽ വലിയ സെക്യൂരിറ്റി പരിശോധനകൾ ഒക്കെയുള്ള പണക്കാരുടെ ഒരു കോളനി.

കടലിന് അഭിമുഖമായി പണിഞ്ഞ വില്ലകളുടെ നടുവിലൂടെ പോകുമ്പോൾ അകലെയുള്ള മറ്റൊത്മ ഐലൻറ് അസ്മോ ഞങ്ങൾക്ക് കാണിച്ചു തന്നു. 'അത് ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ ഒരു അവധിക്കാല വസതിയാണ്. വർഷത്തിൽ ഒരിക്കലോ മറ്റോ താമസിക്കാനായി പണിതിട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു കൊട്ടാരം..'

അയ്യോ.. പാവം മജസ്റ്റി. ഈ കടിലിനെയാണോ അറബികൾ കൊട്ടാരമെന്ന് വിളിക്കുന്നത്. എഡ്വിൻ ഒരു ചിരിയുടെ അകമ്പടിയോടെ ചോദിച്ചു. ഇവരുടെ എണ്ണ മോഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി വിറ്റു ജീവിക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ നാട്ടിലെ ഒരു സാധാരണ ബില്യനയറിൻറെ വില്ല നിശ്ചയമായും ഇതിനേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ടതും വല്യതമാണ്. അവിടെയൊക്കെ അവധിയാഘോഷിക്കാൻ വല്ലപ്പോഴും എത്തുന്ന മജസ്റ്റിമാർ സ്വന്തം കൊട്ടാരങ്ങളുടെ പരിതോവസ്ഥയോർത്ത് ഓർത്ത് എത്തംമാത്രം സ്വയം സഹതപിക്കുകയും സങ്കടപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടാവും അല്ലേ പ്രതാപ്..?

ഇന്ത്യയിലെ ചില പഴയ കൊട്ടാരങ്ങളുടെ പ്രൗഢിയെക്കുറിച്ച് ഞാനം ഓർത്തു. അവിടത്തെ ഒരു നാട്ടു ജന്മിയുടെ വല്പപ്പംപോലും മിഡിൽ ഈസ്റ്റിലെ ഒരു ഭരണാധികാരിക്കില്ല എന്നും.

നഗരത്തിൽ എന്താവശ്യമുണ്ടെങ്കിലും വിളിക്കാൻ മടിക്കഅതെന്ന് വില്ലയ്ക്ക് മുന്നിൽ കാറിറങ്ങുമ്പോൾ ഒത്ര വിസിറ്റിങ് കാർഡ് നീട്ടിക്കൊണ്ട് അസ്മോ എന്നെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. നഗരത്തിലെ പുതിയ ഫോൺ നമ്പർ പേനകൊണ്ട് എഴുതിച്ചേർത്ത എൻറെ ഒത്ര ടൊറാണ്ടോ സൺ ഡേ കാർഡ് ഞാനവൾക്കും കൊടുത്തു. കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ഒത്ര ദീർഘ ചുംബനമാണ് അവൾ എഡ്വിനു സമ്മാനിച്ചത്. തന്നിലെ മൃഗപുത്രഷൻ മൂരിനിവർത്തി ഉണത്രംമാതിരി അവനത് ആസ്വദിച്ചു.

ഞങ്ങൾ കാമുകികാമുകരല്ല. മുൻപരിചയക്കാരുമല്ല. ഈ യാത്രക്കിടയിൽ വച്ച് മാത്രം പരിചയപ്പെട്ട രണ്ടുപേരാണ് ഞങ്ങൾ. തിരിച്ചു പോരുന്ന വഴിയിൽ എഡ്വിൻ അസ്മോയെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു. ഞാൻ അതിശയപ്പെട്ടുപോയി. ദീർഘകാലമായി പരിചയമുള്ള കാമുകിക്കൊപ്പം നഗരത്തിലേക്ക് വന്നിരിക്കുന്നു എന്നാണ് അന്നേരംവരെ ഞാൻ അവനെക്കുറിച്ച് വിചാരിച്ചിരുന്നത്.

ഇങ്ങോട്ടു വതമ്പോൾ വിമാനത്തിൽ എൻറെ തൊട്ടടുത്ത സീറ്റിലാണ് അസ്മോ ഇരുന്നിരുന്നത്. ആദ്യമൊന്നം അവളെന്നെ തീരെ ശ്രദ്ധിച്ചതേയില്ല. കയറിയപ്പോൾ മുതൽ അവൾ ഒരു ഗൗരവക്കാരി പ്രഫസറിനെപ്പോലെ ഏതോ പുസ്തകത്തിൽ കണ്ണനട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. എൻറെ പതിവു രീതിയന്മസരിച്ച് ഞാനങ്ങോട്ട് കയറിയൊന്ന് ഹെഡ് ചെയ്ഇനോക്കി. ഒരു ചതഞ്ഞ ഹലോ സമ്മാനിച്ചിട്ട് അവൾ തൻറെ വായനയിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോയി. അട കേമി. അത്രയ്ക്കായോ..? എന്നെപ്പോലെ ഒരു സുമുഖനം പൂച്ചകണ്ണനും ഹൈ എനർജിറ്റിക്കുമായ ഒരു യുവാവിനെപ്പോലും ഗൗനിക്കാതെ ഇവൾക്കെന്താണിത്ര ആകാംക്ഷയോടെ വായിക്കാനുള്ളത്..? അതറിയാനുള്ള കൗതുകത്തോടെ ഞാൻ അവളുടെ പുസ്തകത്തിലേക്ക് ഒന്ന് കോങ്കുണ്ണിട്ടു നോക്കി. മരിയ വർഗോസ ലോസ എന്ന പെറ്റവിയൻ എഴുത്തുകാരൻറെ 'ഇൻ പ്രൈസ് ഓഫ് ദ സ്റ്റെപ് മദർ' എന്ന പുസ്തകമായിരുന്നു അത്. അദ്ദേഹത്തിൻറെ മറ്റു ചില പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിതുവരെ ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അതിനെക്കുറിച്ച് എനിക്കൊരു

വായിച്ചകഴിയുമ്പോഴും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഓരോ വരി അടുത്തിരിക്കുന്ന ധാരണയം ഗൗരവക്കാരിപ്പെണ്ണ്, എന്നെ ചതഞ്ഞ ഹലോകൊണ്ട് അവഗണിച്ചവൾ, എന്നെ ഒന്ന് പരതി നോക്കം. പിന്നൊന്ന് ഊറിച്ചിരിക്കം. പിന്നെയ്യം വായിക്കം. അതിൻറെ കാരണം എനിക്കപ്പോൾ മനസ്സിലായതേയില്ല. കണക്കറ്റ് പരിഹസിക്കുന്ന പുസ്തകം വല്ലത്രം ആയിരിക്കം അതെന്നവിചാരിച്ച് പ്പത്ദഷന്മാരെ എരിപൊരികൊണ്ടാണ് ഞാനവിടെ ഇരുന്നത്.

ഇടയ്ക്കെപ്പോഴോ അവൾ വായന നിറുത്തി പുസ്തകം മടക്കിവച്ച് മയക്കത്തിലേക്ക് വീണപ്പോൾ ഞാൻ പതിയെ ആ പുസ്തകം കവർന്നെടുത്ത് അവൾ വായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഭാഗം എടുത്തുനോക്കി. ശരിക്കും ഞാൻ അമ്പരന്നുപോയി. ഒരു സുരതത്തെ അതിൻറെ സമ്പൂർണ്ണതയിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ഭാഗമായിരുന്നു അവളപ്പോൾ വായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്..! അതിൻറെ വന്യതയിൽ ഒരു സ്ത്രീ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന എല്ലാ ഭാവങ്ങളും അതിൽ ചൂടാറാതെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. അവളുടെ ഇടയ്ക്കിടെയുള്ള പരതി നോട്ടത്തിൻറെയും ഊറിച്ചിരിയുടെയും കാരണം അപ്പോൾ മാത്രമണ് എനിക്ക് ഊഹിക്കാനായത്. അവൾ ഉണർന്നപ്പോൾ ഞാൻ മനപ്പൂർവ്വം പുസ്തകം ഇറന്ന് അതേ ഭാഗം എടുത്ത് വായിക്കാൻ ഇടങ്ങി. അതുകണ്ട് അവൾ ചിരിച്ചു. ഞാനും. അങ്ങനെയാണ് ഞങ്ങൾ പരിചയത്തിലാവുന്നത്.

ലബനോനിൽ ആണ് അവളുടെ പൂർവ്വികങ്ങടെ വേത്ദകൾ. എന്നാൽ അവളുടെ പതിമൂന്നാം വയസ്സിൽ രാജ്യത്ത് ആഭ്യന്തര കലാപം മുറുകിയ കാലത്ത്, അവളുടെ കുടുംബം ഹംഗറിയിലെ ബുഡാപെസ്റ്റിലേക്ക് കുടിയേറി. അവളുടെ അപ്പനം അമ്മയും ഒരു സഹോദരനം ഇപ്പോൾ അവിടെയാണുള്ളത്. എന്നാൽ അവൾ ദുരെ ഈ നഗരത്തിലെ പ്രശസ്തമായ ഒരു ബാങ്കിൽ കഴിഞ്ഞ മൂന്നു വർഷമായി സി.ഇ.ഒ.യുടെ സെക്രട്ടറിയായി ജോലി ചെയ്യുന്നു. ഇപ്പോൾ ബുഡാപെസ്റ്റിൽ പോയി മാതാപിതാക്കളെയും സഹോദരനെയും കണ്ടശേഷം മടങ്ങുന്നു.

റൈറ്ററുടെ റിസേർച്ച് ടീമിൽനിന്നാണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ ഇൻറർനാഷണൽ ഞാൻ ഒരു എഴുത്തിനെയും എഴുത്തുകാരെയും സ്തേഹിക്കുന്ന അവൾക്കത് വലിയ കൗതുകമായി. അദ്ഭ്രതമായി. ആകാംക്ഷയായി. പിന്നെ യാത്ര അവസാനിക്കുന്നതുവരെ എഴുത്തുകാരെക്കുറിച്ചായിരുന്നു അവളടെ സംസാരമത്രയും. ഡാൻ ബ്രൗണിനെ ആരെങ്കിലും നേരിട്ട് കണ്ടിട്ടുണ്ടോ..? അഗതാ ക്രിസ്റ്റിയുടെ ഗ്രീൻവേഹൗസിൽ പോയിട്ടണ്ടോ..? മാർക്കേസ് എന്തിനാണ് യോസയെ പരസ്യമായി അടിച്ചത്..? സിൽവിയ പ്ലാത്തിൻറെ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ നോവൽ കണ്ടെത്താൻ ആരും ശ്രമിക്കാത്തതെന്ത്..? ഹേ പങ്കെടുത്തിട്ടണ്ടോ.? ഫെസ്റ്റ്വലിന്ദ എഡ്ഗർ അലൻ പോ മരിച്ചത് എങ്ങനെയാണെന്നാണ് വിശ്വസിക്കുന്നത്..? ലോകസാഹിത്യത്തിലെ ഏറ്റവും വെറുക്കപ്പെട്ട കഥാപാത്രം ഇയാഗോ ആണോ അതോ ബ്രട്ടസ് ആണോ..? റോബർട്ടോ ബോലാനോയെയാണോ മരിയോ അമ്പാരോ എസ്കാൻറനെയാണോ കൂടുതൽ ഇഷ്ടം..? വെർജീനിയ വൂൾഫ് ഒരു ലെസ്ബിയൻ ആയിരുന്നോ..? റൗളിംഗ് പുതിയ ഹാരി പോട്ടർ രചനയിലാണെന്ന് പറയുന്നത് ശരിയാണോ..? സൽമാൻ റുഷ്ദിയുടെ ഒളിത്താവളം തേടിപ്പോയിട്ടണ്ടോ..? ഓർഹൻ പാമുകിൻറെ 'മ്യസിയം ഓഫ് ഇന്നസെൻറ്സ്' സന്ദർശിക്കാൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചിട്ടണ്ടോ..?

ഒത് സാഹിത്യസഞ്ചാരിയുടെ ലളിതസന്ദേഹങ്ങൾ. അതിനെല്ലാം ഞാൻ എനിക്കറിയാവുന്ന തരം മറുപടികൾ കൊടുത്തു. അതിനിടയിൽ എപ്പോഴോ ഞങ്ങൾ കൈകൾ കോർത്തുപിടിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എത്ര പെട്ടെന്നാണ് ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരാത്മബന്ധം വളർന്നു വന്നതെന്നോ. നമ്മുടെ മനസ്സിൻറെ പ്രവേഗങ്ങളുമായി ഒത്തുപോകുന്ന ഒരാളെ മനസ്സിലാക്കാൻ നീണ്ട പരിചയകാലം ഒന്നും വേണ്ട മി.പ്രതാപ്.

അതിനു നിമിഷങ്ങളുടെ സാമീപ്യം മാത്രംമതി എന്ന് ഈ യാത്ര എന്നെ പഠിപ്പിച്ചു. ഇരട്ടി സന്തോഷത്തോടെയാണ് ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽ കാലുക<u>ത്ത</u>ന്നത്…

ഫെയ്റി ടെയ്ൽ

പുതിയ അറബ്കാലത്തിൻറെ രക്തക്കഥകളും ഇരുണ്ടപാട്ടുകളും വായിച്ച് മനസ്സിൽ രൂപംകൊണ്ട മിഡിൽ ഈസ്റ്റ് എന്ന ഭീകരപ്രദേശം കാണാനും അറിയാന്മമുള്ള അടക്കാനാവാത്ത ആഗ്രഹമാണ് എഡ്വിനെ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിച്ചത്. ഈ പ്രദേശത്തിൻറെ വളർച്ചയും കതിപ്പും അവനെന്നും ഒരു കൗതുകമായിരുന്നു.

ഈ പ്രോജക്ട് ഏറ്റെടുക്കാൻ ഞങ്ങളുടെ ടീമിൽ പലർക്കും പേടിയായിരുന്നു. അവൻ പറഞ്ഞു. പ്രോജക്ട് ഔട്ട് സോഴ്സ് ചെയ്യാനുള്ള തീരുമാനംതന്നെ അങ്ങനെയുണ്ടായതാണ്. ആ തീരുമാനത്തിൽ നിരാശയ്യണ്ടായിരുന്ന ഒരേ ഒരാൾ ഞാൻ മാത്രമായിരുന്നു. അതു കൊണ്ടുതന്നെ ഗൈഡ് ലൈൻ കൊടുക്കാൻ തുടക്കത്തിൽ ഒരാൾ വേണമെന്ന് ടൊറാണ്ടോ സൺഡേ ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞാൻ അതിനു തയ്യാറായി മുന്നോട്ട ചെന്നു. ഇറ്റലി ട്രിപ്പ് വേണ്ടെന്നു വച്ച് എങ്ങോട്ടാണ് നീ പോകുന്നത്..? ഏതു നഗരമാണ് നിങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നത്..? എന്താണതിൻറെ പ്രത്യേകത..? ഞങ്ങളുടെ ടീമിൽ ചോദ്യങ്ങളും സംശയങ്ങളുമായി. ഭൂപടത്തിൽ ഈ നഗരത്തിൻറെ സ്ഥാനം ഞാൻ കാണിച്ചകൊടുത്തതും ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ എന്നോടിത്തിരി സോഫ്റ്റ് കോർണ്ണറ്റള്ള കെല്ലി ജോൺ എന്നൊത്ദ പെണ്ണ് തല കറങ്ങി വീണം. ഒത്ര വശത്ത് സൗദി അറേബ്യ എന്നൊത്ര 'ഇത്രണ്ട ഭ്രമി ' മറ്റവശത്ത് ഇറാൻ എന്നൊത്ര 'ഭീകര പ്രദേശം' തല കറങ്ങി വീഴാൻ മറ്റെന്തെങ്കിലും കാരണം വേണോ..? പക്ഷേ, എനിക്ക് പേടിയൊന്നും ഇല്ലായിരുന്നു. ഞാൻ അത്യാവേശത്തോടെയാണ് ഈ പ്രോജക്ലിലേക്ക് ചാടി വീണത്. മാന്ത്രികകഥകളിലെ അദ്ഭതഭ്രമികൾ പോലെ പൊടിമണ്ണിൽനിന്നും മുളച്ചപൊന്തിവന്ന ഈ പ്രദേശത്തിൻറെ വളർച്ചയും കതിപ്പും എനിക്കെന്നും ഒരു കൗതുകമായിരുന്നു. അതിനു പിന്നിൽ ഒരു സാധാരണ പത്രക്കാരൻറെ ജിജ്ഞാസയ്ക്ക നിരാശനായ യൂറോപ്യൻറെ അസൂയയ്ക്കം അപ്പറം ഒരു പുരാതന ഗ്രഹാത്രരത്വംകൂടി ഒളിഞ്ഞുകിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. എൻറെ ഗ്രേറ്റ് ഗ്രാൻറ് ഫാദർ ജോർജ് മാർട്ടിൻ ലീസ് അദ്ദേഹത്തിൻറെ യൗവനകാലത്തിൽ നല്ലൊരുപങ്കം ചിലവഴിച്ച ഭ്രമിയാണിത്. ഈ ദേശത്തിൻറെ ഇപ്പോഴത്തെ കണ്ണഞ്ചിപ്പിക്കുന്ന വളർച്ചയ്ക്കം പുരോഗതിക്കം ഒരുപക്ഷേ, എല്ലാ നിർഭാഗ്യത്തിനം ഒരർത്ഥത്തിൽ കാരണഭ്രതൻ കൂടിയാണ് അദ്ദേഹം എന്നു വേണമെങ്കിൽ പറയാം.

ഈ മേഖലയിൽ ആദ്യമായി എണ്ണ നിക്ഷേപം കണ്ടെത്തുന്നതിലൂടെ 'എണ്ണയുടെ പിതാവ്' എന്ന സ്ഥാനപ്പേരിനർഹനായ മേജർ ഫ്രാങ്ക് ഹോംസിൻറെ ആത്മമിത്രവും അദ്ദേഹത്തിൻറെ എണ്ണ പര്യവേക്ഷണ സംഘത്തിലെ ഒരംഗവ്വമായിരുന്നു എൻറെ ഗ്രേറ്റ് ഗ്രാൻറ് ഫാദർ ജോർജ് മാർട്ടിൻ ലീസ്. മേജർ ഹോംസിനെപ്പോലെ അദ്ദേഹവും ഒരു ജിയോളജിസ്റ്റ് ആയിരുന്നു. ഒന്നാം ലോകമഹായ്യദ്ധകാലത്ത് ബ്രിട്ടീഷ് പട്ടാളത്തിൻറെ സപ്ലൈ വിഭാഗത്തിൽവച്ചാണ് ഇരുവരും തമ്മിൽ ആദ്യമായി കണ്ടുമുട്ടുന്നത്. അവിടെവച്ച് അവർ വളരെ വേഗം സുഹൃത്തുക്കളായി. പട്ടാളത്തിലായിരുന്ന ജോലി എങ്കിലും രണ്ട്യപേരുടെയും സ്വപ്നം എണ്ണയെക്കുറിച്ചായിരുന്നു. അതിൻറെ നിക്ഷേപമുള്ള മണ്ണിനെക്കുറിച്ചായിരുന്നു. യ്യദ്ധകാലത്ത് ഇറാഖിലേക്കു വന്നത് അവർക്കൊരു വഴിത്തിരിവായി. ഈ ഭൂമിയിൽ എണ്ണയുണ്ടെന്ന് അവർക്കിരുവർക്കം ഉറപ്പായിരുന്നു. 'ഈ മണ്ണിൽ നില്ക്കുമ്പോൾ സത്യമായും എനിക്ക് എണ്ണമണക്കുന്നു മാർട്ടിൻ' എന്നാണ് മേജർ ഫ്രാങ്ക് ഹോംസ് എൻറെ ഗ്രേറ്റ് ഗ്രാൻറ് ഫാദറിനോട് പറഞ്ഞത്. യുദ്ധം അവസാനിച്ചപ്പോൾ രണ്ടുപേരും പട്ടാളജീവിതം ഉപേക്ഷിച്ച് പേർഷ്യൻ ഗൾഫ് ഭ്രമിയിൽ എണ്ണ പര്യവേക്ഷണം തുടങ്ങി. അതിനമ്മൻപ് ഹോംസിന് സൗത്ത് ആഫ്രിക്കയിലെ സ്വർണ്ണഖനികളിലും ലീസിന് ഇന്ത്യയിലെ കൽക്കരിഖനികളിലും ജോലി ചെയ്തിട്ടുള്ള ഖനനപരിശീലനമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ള എങ്കിലും വിശാലമായ മെസോപൊട്ടോമിയൻ മത്രഭ്രമിയും പേർഷ്യൻ പെനിൻസ്വലയും മുഴ്ചവൻ അവർ എണ്ണ തേടി അലഞ്ഞു. പക്ഷേ, ആ 'ഭ്രാന്തര്തടെ' പര്യവേക്ഷണങ്ങൾക്ക് പണം മുടക്കാൻ ഏറെക്കാലം ആരും തയ്യാറായില്ല. പലരും അവരെ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തി. ഈ തരിശുനിലത്ത് എണ്ണയോ എന്ന് പലരും അവരെ കളിയാക്കി വിട്ട. പക്ഷേ, അങ്ങനെ തോറ്റ പിന്മാറുന്നവരായിരുന്നില്ല അവർ. മരുഭ്രമിയുടെ അടിത്തട്ടിൽ ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന വിശാലമായ എണ്ണപ്പാടം ഉൾക്കണ്ണാൽ കണ്ടെത്തിയ രണ്ട് യഥാർത്ഥ ജിയോളജിസ്റ്റകളായിരുന്നു ഹോംസും ലീസും. അവരുടെ ഊഹം പിഴച്ചില്ല. ഒടുവിൽ 'ഈസ്റ്റേൺ ആൻറ് ജനറൽ സിൻഡിക്കേറ്റ് ലിമിറ്റഡ്' എന്ന കമ്പനി അവരുടെ സഹായത്തിനെത്തി. പിന്നെ ഏറെ വൈകിയില്ല. എണ്ണ തലയ്ക്കുപിടിച്ച കിറ്റക്കന്മാരല്ല തങ്ങളെന്ന് അവർ സ്വയം തെളിയിച്ച. കമ്പനിയുടെ സഹകരണത്തോടെ മണ്ണിനടിയിൽ മറഞ്ഞുകിടന്ന ആ അമൂല്യനിധി അവർ കണ്ടെത്തുകതന്നെ ചെയ്ത്ര. 1925–ൽ തുടങ്ങിയ അവരുടെ പര്യവേക്ഷണം 1931–ലാണ് ഫലപ്രാപ്തിയിലെത്തുന്നത്. 1932–ലെ ഒരു വേനൽക്കാലത്ത് മദ്ധ്യപ്പർവ്വേഷ്യയിലെ ആദ്യത്തെ കിണറിൽനിന്ന് എണ്ണ പുറത്തേക്കു കതിച്ചൊഴുകാൻ തുടങ്ങി. ഈ പ്രദേശത്തിൻറെ ചരിത്രം മാറ്റിമറിച്ച കണ്ടുപിടുത്തമായിരുന്നു അത്. എണ്ണ ഉത്പാദനം തടങ്ങിയതോടെ തൻറെ ദൗത്യം സഫലമായ സന്തോഷത്തോടെ എൻറെ ഗ്രേറ്റ് ഗ്രാൻറ് ഫാദർ ലണ്ടനിലേക്ക് മടങ്ങി. അധികം വൈകാതെ അദ്ദേഹം കോളറാ ബാധിച്ച് മരിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു വേണ്ടത്ര അംഗീകാരം ലഭിക്കാതെ പോയി. എന്നാൽ ഹോംസ് 1947 വരെ ജീവിച്ചിരുന്നു. നിരവധി അംഗീകാരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ തേടിച്ചെന്നു. എണ്ണയുടെ പിതാവ് എന്ന സ്ഥാനപ്പേര് ചാർത്തിക്കിട്ടകയും ചെയ്ത്ര.

നാലു തലമുറകൾ പിന്നിട്ടിട്ടും ജോർജ് മാർട്ടിൻ ലീസിൻറെ ഈ എണ്ണകണ്ടെത്തൽ ചരിത്രം ഞങ്ങളുടെ കുടുംബത്തിൽ ഇപ്പോഴും ഒരു അഭിമാനവർത്തമാനമാണ്. അതിനെ സാധൂകരിക്കാനെന്നോണം അന്നത്തെ ഈ ദേശത്തിൻറെ ഭരണാധികാരിയും അവരുടെ കമ്പനിയും ചേർന്നുണ്ടാക്കിയ കരാറിൻറെ ഒരു സൈക്ലോസ്റ്റൈൽ കോപ്പി അദ്ദേഹത്തിൻറെ മറ്റു പല ഫോട്ടോകൾക്കൊപ്പം ഇപ്പോഴും അഭിമാനത്തോടെ ഞങ്ങളുടെ ലിവിങ് റൂമിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അക്ഷരങ്ങൾ കൂട്ടി വായിക്കാൻ തുടങ്ങുന്ന കാലം മുതൽ നിരന്തരം അത് വായിക്കുക ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിലെ കുട്ടികൾക്ക് ഒരു ഹരമായിരുന്നു. ഒരു ഫെയ്റി ടെയ്ൽ പഠിക്കുന്ന താത്പര്യത്തോടെയാണ് ഞങ്ങളത് വായിച്ചു പഠിച്ചിട്ടുള്ളത്. 'ജോണി ജോണി യെസ് പപ്പ..' പാടുന്ന കൗതുകത്തോടെയും ആവേശത്തോടെയുമാണ് ഞങ്ങളത് കൂട്ടകാരുടെ മുന്നിൽ പാടി നടന്നിട്ടുള്ളതും.

അന്നു വൈകുന്നേരം എൻറെ ബാൽക്കണിയിലിരുന്ന് ഓരോ ബീയർ പങ്കുവയ്ക്കുന്നതിനിടെ എഡ്വിൻ ആത്മാഭിമാനത്തോടെ പറഞ്ഞു, ഇത്ര കാലം കഴിഞ്ഞിട്ടും ഇപ്പോഴും ഒരോർത്തെടുക്കലിൻറെ പോലും ആവശ്യമില്ലാതെ എനിക്കത് ഒരു നേഴ്ലറി റൈംപോലെ ഒറ്റ ശ്വാസത്തിൽ പാടാൻ കഴിയും. കേട്ടോള:

AGREEMENT between SHEIKH AL KHALIFAH of the one part, here-after called 'The Sheikh' and Eastern and General Syndicate Limited of the other part, hereafter called 'the company.'

The Sheikh grants to the company by these presents an exclusive exploration license for a period not exceeding two years, from the date of this agreement hereby the company shall be entitled throughout the whole of the territory under his cotnrol to explore and search the surface of such territories to a depth not exceeding 20 feet for natural gas, petroleum asphalt and ozokerite, and enjoy the privileges set out in the first schedule to this agreement; and he undertakes on behalf of himself and his successors to grant to the company the further exclusive license and privileges, if the company's showing to the satisfaction of the sheikh, actions on the advice of the political Resident in the Persian Gulf.

02.12.1925

രണ്ടു ചെറുപ്പക്കാർ

ചേരേണ്ടിയിരുന്ന രണ്ടപേരുടെ വരവ് നിശ്ചയിച്ചതിൽനിന്നം ബാക്കി ഒത്ത ദിവസങ്ങളോളം നീണ്ടപോയി. അവതടെ ടിക്കറ്റ് പല പ്രാവശ്യം മാറ്റി എട്ടക്കേണ്ടി വന്നു. യൂറോപ്യനും കനേഡിയനം ആയതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾക്ക് വിസ ഒരു പ്രശ്നമായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ, രണ്ട് ഏഷ്യൻസാണ് ഇനി വരാനുള്ളത്. അവരുടെ കാര്യം വ്യത്യസ്തമാണ്. അവർക്ക് വിസയുടെ നുലാമാലകളണ്ട് എന്നാണ് അതിന് അബ്ദുള്ള ജനാഹി നല്ലിയ വിശദീകരണം. ശരിയായിരിക്കണം. അന്ന വന്നപ്പോൾ വെറ്റം അഞ്ചു മിനിറ്റകൊണ്ട് വിസ പ്രോസസിങ് പുർത്തിയാക്കി പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ ഞാൻ ഏഷ്യൻ തൊഴിലാളികളെ രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നുള്ള മുഷിഞ്ഞ കന്നാലികളെപ്പോലെ ക്യവിലേക്ക് ആട്ടിത്തെളിക്കുന്നത് ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. ലോകത്തിൻറെ പാസ്പോർട്ടിന് എവിടെയ്യം ഒന്നാം വിലയുണ്ടല്ലോ

അവങ്ങടെ വരവിനുവേണ്ടി കാത്തുനില്ലാൻ ഞങ്ങൾക്കാവ്യമായിരുന്നില്ല. ഞങ്ങൾക്ക് ജോലികൾ തുടങ്ങേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. അബ്ദുള്ള ഉത്സാഹത്തോടെ കൊണ്ടുപോയി കാണിച്ച നാല് ഓഫീസ് മുറികളിൽ ഒരെണ്ണം ഞാനും എഡ്വിനും ചേർന്ന് തിരഞ്ഞെടുത്തു. ഇത്തിരി ഇടുങ്ങിയതായിരുന്നെങ്കിലും ഞങ്ങൾ താമസിക്കുന്നതിനു വളരെ അടുത്ത് എന്നതായിരുന്നു അതിനു കണ്ട ഗുണം. എന്നമാത്രമല്ല അതൊരു ഫർണീഷ്ഡ് ഓഫീസായിരുന്നു. എന്നാൽ വാടക കേട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങളൊന്ന് മടിച്ചതാണ്. എന്നാൽ അത് വളരെ റീസണബിൾ ആണെന്നുള്ള നിലപാടായിരുന്നു അബ്ദുള്ള ജനാഹിക്കുണ്ടായിരുന്നത്. ഞങ്ങൾക്കിഷ്ടപ്പെടുന്ന് കേട്ടതും ഒന്നു കൂടിയാലോചിക്കാൻ പോലും മെനക്കെടാതെ അയാളത് കരാറാക്കി. അടുത്ത ഒരു ദിവസം കൊണ്ട് നെറ്റ്, ടെലിഫോൺ കണക്ഷൻസും അബ്ദുള്ള ഒപ്പിച്ചതന്നു.

എവിടെനിന്ന് തുടങ്ങണം എന്ന കാര്യത്തിൽ എനിക്കൊരു ഊഹവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വെറ്റതെ വഴിയിൽ പോയി നിന്ന് ആളുകളോട് സംസാരിച്ചാൽ എന്തെങ്കിലും കിട്ടുമോ? കൺമുന്നിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന ആയിരങ്ങളിൽ ആർക്കാണ് അനുഭവങ്ങൾ ഉള്ളതെന്ന് എങ്ങനെ അറിയും..? അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെ ഒരപരിചിതൻറെ മുന്നിൽ മനസ്സ തുറക്കാൻ ആരെങ്കിലും തയ്യാറാവുമോ..? പത്രങ്ങളിൽ നിന്നും ഔദ്യോഗിക രേഖകളിൽനിന്നും ശേഖരിക്കുന്നവ എത്രത്തോളം ഉപരിപ്ലവമായിരിക്കും?

അതുവച്ച് ഏതെങ്കിലും എഴുത്തുകാരന് ഒരു നഗരത്തിൻറെ ജീവിതം എഴുതാനാവുമോ..? ഞങ്ങളുടെ അഡ്വൈസറായിട്ടാണ് വന്നിട്ടുള്ളതെങ്കിലും പ്രായത്തിൽ എന്നെക്കാൾ വളരെ താഴെയുള്ള എഡ്വിനോട് ഉപദേശം ചോദിക്കാൻ എന്നിലെ ഈഗോ അനുവദിച്ചതുമില്ല. എന്നാലും ഞങ്ങളൊന്നിച്ച് നഗരം കാണാൻ പോകും. അവനാണെങ്കിൽ ഒരു അറബ് നഗരത്തിൽ എത്തപ്പെട്ടതിൻറെ അദ്ഭുതം അപ്പോഴും വിട്ടൊഴിഞ്ഞു പോയിരുന്നില്ല. വഴിയിലെ ഓരോ കാഴ്ചകളും അവനെ അതിശയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പക്ഷിക്കൂടുകൾ പിന്നിൽ വച്ചുകെട്ടിപ്പോകുന്ന സൈക്കിളുകാരനും വഴിയരുകിലിരുന്ന് കപ്പലണ്ടി വറുക്കുന്ന ബംഗാളിയും മുന്തിയ ഫോൺ നിസ്റ്റാരവിലയ്ക്ക് തരാം എന്ന് കെഞ്ചി പിന്നാലെ കൂടുന്ന അറബിപ്പയ്യനും മണ്ണെണ്ണ ടാങ്കുകൾ വലിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്ന കഴുതവണ്ടികളും അടിമുടി കറുപ്പിൽ പൊതിഞ്ഞ് കണ്ണുമാത്രം പുറത്തുകാട്ടി ഫോട്ടോയ്ക്ക് പോസ് ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീകളും വഴിയരുകിൽ പായവിരിച്ച് നിസ്കരിക്കുന്ന മദ്ധ്യവയസ്കനുരം അവന് കൗതുകമായിരുന്നു.

പരമ്പരാഗതവേഷധാരിയായ ഒരറബിയെ വഴിയിലെങ്ങാനും കണ്ടാൽ വണ്ടിയിൽനിന്ന് ചാടിയിറങ്ങി അവൻ ഒരു സ്വപ്നജീവിയെപ്പോലെ നോക്കി നില്ക്കും. ഏതോ നാടോടിക്കഥയിൽനിന്നും ഇറങ്ങി വന്ന ഒരു അദ്ഭുതകഥാപാത്രമാണതെന്നാണ് അവൻറെ വിചാരം. ആ മുഖങ്ങളിൽ ഒക്കെയും പ്രാചീനകാലം ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്നുണ്ട് പ്രതാപ് എന്നായിരുന്നു അവൻറെ വിഡ്ഢിത്തത്തോളം ചെല്ലുന്ന നിഷ്ടളങ്കമായ വിശദീകരണം.

ഒത്മ ദിവസം അവൻ വഴിവക്കിലെ ഒത്മ കടയിൽ ചാടിക്കയറി 'ഒത്മ ഷേഖിനെ കാണാൻ എന്താണ് മാർഗ്ഗം?' എന്നാരാഞ്ഞു.

ഞങ്ങളൊരെണ്ണത്തെ കൂട്ടിലിട്ട് വളർത്ത്രന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോ മേയാൻ അഴിച്ചു വിട്ടിരിക്കുകയാണ് എന്ന് അവിടെ നിന്ന ഒരു മലയാളി ഞങ്ങളെ കളിയാക്കി. കടയിലെ കൂട്ടച്ചിരിയിൽ അവൻ വിഡ്ഢിയെപ്പോലെ നിന്നുകൊടുത്തു. അതിൻറെ അർത്ഥം മനസ്സിലായിരുന്നെങ്കിൽ ഏഡ്വിൻ ശരിക്കും കരഞ്ഞേനേ. അത്രയും നിഷ്കളങ്കവും കൗതുകപൂർവ്വവുമായ ഒരു ആഗ്രഹം പറച്ചിലായിരുന്നു അത്. പിന്നെ ഞങ്ങൾ ഗൗരവത്തിലാണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ കറച്ചപ്പുറത്തുള്ള ഒരു നാടൻ കോഫിഷോപ്പ് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ട് അവിടെ ചിലപ്പോൾ ഷേഖ്യന്മാർ വരാറുണ്ട് എന്ന് അവർ പറഞ്ഞു. എഡ്വിൻറെ നിർബന്ധത്തിനു വഴങ്ങി ഏറെനേരം ഞങ്ങളവിടെ ഷേഖിനെയും കാത്ത് നിന്നു. എൻറെ ഭാഗ്യത്തിന് അന്ന് ആ വഴി ഷേഖ്യന്മാർ ഒന്നും വന്നില്ല. അല്ലെങ്കിൽ അവൻറെ അമിതപ്രകടനങ്ങളെന്തെങ്കിലും എനിക്ക് കാണേണ്ടിവരുമായിരുന്നു.

ചില ദിവസങ്ങളിൽ ഞാൻ തനിയെ വണ്ടിയെടുത്ത് നഗരത്തിലൂടെ ഒരു ഓട്ടപ്രദിക്ഷണം നടത്തും. കറേ ഷോപ്പിങ് മാളുകളിലും ഗല്ലികളിലും കറങ്ങി നടക്കും. നഗരത്തിൻറെ ജീവിതാനുഭവം തേടുക എന്നതൊന്നമായിരുന്നില്ല, ജാസ്മിനെ എങ്ങനെയും കണ്ടെത്തുക എന്നതായിരുന്നു അതിൻറെ പിന്നിലെ ചേതോവികാരം. അവളെ വഴിയിലെവിടെയെങ്കിലും വച്ച് കണ്ടെത്തുകതന്നെ ചെയ്യം എന്ന് ഞാൻ അതിയായി ആഗ്രഹിച്ചു. അതിനിടയിൽ തികച്ചും അപ്രതീക്ഷിതമായി എൻറെ നാട്ടുകാരായ രണ്ടുപേരെ ഞാൻ വഴിയിൽ കണ്ടുമുട്ടുകയും ചെയ്തു. അവർ ഈ നഗരത്തിലാണെന്ന് എനിക്ക് അറിയുക പോലുമില്ലായിരുന്നു. എന്നെക്കണ്ടത് അവർക്കും അവരെക്കണ്ടത് എനിക്കും അദ്ളതമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ആ അദ്ളതം ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ച കാര്യത്തിൽ നടന്നില്ല. ജാസ്മിൻ മാത്രം എവിടെവച്ചും എൻറെ മുന്നിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടില്ല.

അതിനിടയിൽ ഞാൻ നഗരത്തെയും കാണുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, എനിക്കൊന്നും അനുഭവപ്പെട്ടില്ല. ഏതൊരു സാധാരണ നഗരത്തെയും പോലെ ഈ നഗരവും പതിവുകളിലേക്ക് ഉണരുന്നു

പതിവുകളിലേക്ക് അസ്തമിക്കുന്നു. അതിനിടയിൽ തിരക്കുകളിൽ ജീവിക്കുന്നു. സമീപകാലത്ത് സമരങ്ങളും ആഭ്യന്തരകലാപങ്ങളും നടന്നതിൻറെ സൂചനകളൊന്നും ഇവിടെ അവശേഷിക്കുന്നതേയില്ല. ഇങ്ങോട്ടു പോത്രമ്പോൾ എല്ലാവർക്കും എന്തൊരു ഭീതിയായിരുന്നു. 'പ്രതാപ് സൂക്ഷിക്കണേ.. നിരന്തരം ബോംബു പൊട്ടുന്ന സ്ഥലങ്ങളാണ്. വഴിയിൽ മനുഷ്യരെ വെറുതെ വെടിവച്ചിടുന്ന സ്ഥലങ്ങളാണ്. പറ്റുന്നില്ലെങ്കിൽ വേഗം തിരിച്ചുപോരണം..' എന്നിങ്ങനെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ശാന്തി എന്നെ യാത്രയാക്കിയത്. എൻറെ യാത്രയെക്കുറിച്ചറിഞ്ഞ സഹപ്രവർത്തകരിൽ ചിലർ 'ജെയിംസ് ഹോഗന് നിന്നോടിത്ര വിരോധം ഉണ്ടെന്നറിയാമായിരുന്നില്ല' എന്ന മുന്നരയോടെ എനിക്ക് അന്ദശോചനം നേരുകപോലും ചെയ്തു. എന്നാൽ കർഫ്യ പ്രഖ്യാപിച്ച ഏതൊരു നഗരത്തിൻറെയും ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഈ നഗരത്തിനും പറയാനുണ്ടാവും. അല്ലാതെന്ത്? മുന്നു കോളം പത്രവാർത്തയ്ക്കുപ്പുറം എന്തെങ്കിലും ഈ നഗരത്തിൽനിന്ന് ശേഖരിക്കാം എന്ന് എനിക്കു തോന്നിയില്ല. എത്രയം വേഗം ജാസ്മിനെ കണ്ട് മടങ്ങുകയാവും ബുദ്ധി എന്നെനിക്കു തോന്നി.

പിന്നൊരു ദിവസം ഞാനും എഡ്വിനുംകൂടി കാറിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ പരമാവധി നഗരത്തെ വഴിയത്ദകിൽ കെട്ടിടങ്ങളടെയും അവൻ ഒപ്പിയെടുക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കാണുന്ന ബിൽബോർഡുകളുടെയും മിനാരങ്ങളടെയും കാറ്റകളടെയും മോസ്കകളുടെയും എല്ലാം എടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു സിഗ്നലിൽ വണ്ടി നിറുത്തിയപ്പോൾ മുന്നിലുണ്ടായിരുന്ന വണ്ടിയിൽനിന്ന് രണ്ട് അറബി ചെറുപ്പക്കാർ ഇറങ്ങിവന്ന് നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ഫോട്ടോ ആണോ എടുത്തത് എന്ന് ചോദിച്ചു. അല്ല എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടം അവർക്ക് വിശ്വാസം വന്നില്ല. എങ്കിൽ അതൊന്ന് കാണിക്കാൻ അവർ നിർബന്ധിച്ച. പക്ഷേ, അപ്പോഴേക്കം സിഗ്നൽ തെളിയുകയും പിന്നിലെ വണ്ടികൾ ഒന്നിച്ച് ഹോൺ മുഴക്കാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ചെറുപ്പക്കാർ ഓടിപ്പോയി വണ്ടിയിൽ കയറി. എന്നാൽ അവർ ഞങ്ങളെ പിന്തുടരാൻ തുടങ്ങി. എത്രയൊക്കെ വഴി മാറ്റിവിട്ടിട്ടം അവർ ഞങ്ങളെ വിടുന്ന മട്ടുണ്ടായില്ല. ഒടുവിൽ രണ്ടം കല്പിച്ച് ഞങ്ങൾ വണ്ടി ഒരു ബസ്സ്റ്റോപ്പിൽ ഒതുക്കി. അവർ ഞങ്ങളുടെ വണ്ടിക്കരുകിലേക്ക് ഓടിയിറങ്ങി വന്നം. ഉപദ്രവിക്കാൻതന്നെ പുറപ്പാട് എന്നു ഞങ്ങൾ ഉറപ്പിച്ചു. എന്നാൽ അവർ കൈകൂപ്പിക്കൊണ്ട് ദയവുചെയ്ത് ഞങ്ങളുടെ ആ ഫോട്ടോകൾ ഡിലീറ്റ് ചെയ്തു കളയൂ, ഞങ്ങളൊരു തെറ്റം ചെയ്തിട്ടില്ല എന്ന് കരയാൻ തുടങ്ങി. അമ്പരപ്പോടെ ഞങ്ങൾ പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ അവർ ഞങ്ങളുടെ കാലിൽ പിടിക്കുകയും ഉച്ചത്തിൽ മോങ്ങിക്കരയുകയും ചെയ്തു. ഞങ്ങൾ കളിയാക്കപ്പെടുകയാണ് എന്നാണ് ആദ്യം ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. പിന്നെ ആ കരച്ചിൽ സത്യമാണെന്ന തിരിച്ചറിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാനവരോട് കാര്യം തിരക്കി. നിങ്ങൾ രണ്ടു സി.ഐ.ഡി.കൾ ആണെന്നം ഞങ്ങളെ പിന്തുടർന്ന വന്ന് ഫോട്ടോ എടുത്തതാണെന്നം അവർ സംശയം പറഞ്ഞു. അല്ലെന്നു പറഞ്ഞിട്ട് അവർ വിശ്വസിച്ചതേയില്ല. ഒടുവിൽ എഡ്വിൻറെ മൊബൈലിലെ ഫോട്ടോകൾ മുഴ്വൻ കാണിച്ച് അതിൽ അവർ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്ന് ബോധ്യം വന്നശേഷമേ അവർ എൻറെ കാലിലെ പിടി വിട്ട് എഴുന്നേറ്റള്ള.

ഒരു ഫോട്ടോ എടുക്കപ്പെടുന്നതുപോലും ആ ചെറുപ്പക്കാരെ വല്ലാതെ പേടിപ്പിക്കുന്നതെന്തെന്ന് എനിക്കപ്പോൾ മനസ്സിലായതേയില്ല!!

സോഷ്യലിസം

ആ വാരാന്ത്യത്തിൽ ഞാൻ ബിള്ളമോനോടൊപ്പം നഗരത്തിലെ മലയാളി സമാജത്തിൽ പോയി. ഒരു വലിയ കോമ്പൗണ്ടിനുള്ളിൽ പ്രൗഢഗംഭീരമായ ഒരു കെട്ടിടം. അതിവിശാലമായ ഹാൾ. അവിടെ ബാഡ്മിൻറൻ കളിക്കുന്നവരുടെ ആരവങ്ങൾ. മികച്ച ലൈബ്രറി. അവിടെ വായനകാരുടെ തിരക്ക്. വലിയ ഓഫീസ് സമുച്ചയം. ബിള്ള അവിടത്തെ ഭാരവാഹികളെയും പ്രധാനികളെയും എനിക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തി. കാനഡയിൽനിന്നാണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ അങ്ങോട്ട് ചേക്കാറാനുള്ള സാധ്യതകളെക്കുറിച്ച് ചിലർ ആകാംക്ഷയോടെ അന്വേഷിച്ചു. സാമ്പത്തികഅഭയാർത്ഥികൾക്ക് ഭൂമിയിലെവിടെയും ഇനിയും അവസരമുണ്ട്. പക്ഷേ, അടിമയായി ജീവിക്കാൻ തയ്യാറാവണം എന്ന് ഞാനവർക്ക് മറുപടി കൊടുത്തു. എന്തോ ആ മറുപടി അവർക്ക് പിടിച്ചില്ല. ആരും പിന്നൊന്നും ചോദിച്ചില്ല.

'ആഗോളവത്കരണകാലത്തെ മാറുന്ന ലോകം' എന്ന വിഷയത്തിൽ ഒരു ചർച്ച അവിടെ നടന്നു. ഇങ്ങനെ ഒരു വിഷയം അവതരിപ്പിക്കാൻ അവസരം തന്ന മജസ്റ്റിക്ക് നന്ദി പറഞ്ഞു കൊണ്ടാണ് പരിപാടി ഇടങ്ങിയത്. ആഗോളവത്കരണം എങ്ങനെ സാമ്രാജ്യത്വ അധിനിവേശമായി മാറുന്നു എന്നതിനെക്കുറിച്ചും ലോകഭരണാധികാരികളിൽ വളരുന്ന ഏകാധിപത്യപ്രവണതകളെക്കുറിച്ചും ജനാധിപത്യ വിരുദ്ധഭരണകൂടങ്ങൾക്കെതിരെ ജനങ്ങൾ സംഘടിക്കേണ്ടതിനെക്കുറിച്ചും ഒക്കെ ഘോരഘോര പ്രസംഗം അവിടെ നടന്നു. എന്തെങ്കിലും രണ്ടു വാക്ക് സംസാരിക്കാൻ എന്നോടും ആവശ്യപ്പെട്ടെങ്കിലും ഞാൻ ഒഴിഞ്ഞുമാറി. കാനഡക്കാരനെന്ത് രാഷ്ട്രീയബോധം. ആഗോളവത്കരണത്തിൻറെ വക്താവായിരിക്കും എന്ന് പിന്നീടതിനെ ആരോ കളിയാക്കുന്നത് കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. ഞാൻ അതിനു മറുപടി പറയാൻ പോയില്ല. മജസ്റ്റിക്ക് നന്ദി പറഞ്ഞുകൊണ്ട് നടത്തുന്ന ഏകാധിപത്യവിരുദ്ധ പ്രസംഗങ്ങളെ ഓർത്ത് മനസ്സിൽ സഹതപിക്കുക മാത്രം ചെയ്തു.

പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ രാത്രി ഏതാണ്ട് പത്തു മണി കഴിഞ്ഞിരുന്നു. രാത്രി ഏതെങ്കിലും ഹോട്ടലിൽ പോയി ആഹാരം കഴിക്കാമെന്ന് ബിജ്ചമോൻ പറഞ്ഞു. ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം അവൻറെ സുഹൃത്ത് ഒരു രാജ്ച നാരായണനും വണ്ടിയിൽ കയറി.

കേരളത്തിലെ ഒങ്ങ പ്രമുഖ ഇടതുപക്ഷ പ്രവർത്തകനായിരുന്നു രാജ്ച. പാർട്ടിയുടെ ജില്ലാഘടകത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അഞ്ചുവർഷം മുൻപ് അവധിയെടുത്ത് ഈ നഗരത്തിലേക്ക് വന്നതാണ് ചില കടങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അത് വീട്ടുക എന്നതായിരുന്നു ഉദ്ദേശ്യം. പിന്നെ ഇതുവരെ തിരിച്ചു പോയില്ല. ഈ നഗരത്തിന് അങ്ങനെ ഒരു സ്വഭാവമുണ്ട്. രാജ്ച പറഞ്ഞു. വന്നുപെട്ടാൽ പിന്നെ വിടില്ല. മനുഷ്യൻറെ ജീവിതം മെച്ചപ്പെടുന്നിടത്ത് സോഷ്യലിസം നടപ്പിലായി എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് എൻറെ കാര്യത്തിലെങ്കിലും സോഷ്യലിസം വന്നുകഴിഞ്ഞു. എൻറെ കടങ്ങൾ വീട്ടി. അത്യാവശ്യം ബാങ്ക് ബാലൻസായി. ഒരു പുതിയ വീടിനുള്ള പണി തുടങ്ങി. പിന്നെ ഞാനെന്തിനു തിരിച്ചു പോകണം..? രാജ്ച പറയുന്നതെന്താണെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായതേയില്ല.

ഹോട്ടലിലേക്കുള്ള വഴിയിൽ പെട്ടെന്ന് ഒരു ടാഫിക് ബ്ലോക്ക്. ഇത്തിരി മുന്നിലായി നിരവധി പോലീസ്വാഹനങ്ങൾ ആകാശക്കണ്ണ് മിന്നിച്ചുകൊണ്ട് കിടക്കുന്നു. അലാറം മുഴക്കിക്കൊണ്ടു വന്ന മറ്റു ചില വാഹനങ്ങൾ ടോഫിക് ബ്ലോക്കിനെ മറികടക്കാനായി ഫുട്ട്പാത്തിലേക്ക് വണ്ടി ഓടിച്ചുകയറ്റിപ്പോകുന്നു. വല്ല ആക്സിഡൻറും എന്നാണ് ഞാനാദ്യം വിചാരിച്ചത്. ബിജൂവും രാജൂവും വേണ്ടെന്നു വിലക്കിയെങ്കിലും ഒരു പത്രക്കാരൻറെയുള്ളിലെ സ്വതസ്സിദ്ധമായ ആകാംക്ഷ അടക്കാനാവാതെ ഞാൻ വണ്ടിയിൽനിന്നിറങ്ങി. ഒരു മൂന്നാലുവണ്ടി കടന്ന് മുന്നോട്ടു നടന്നപ്പോൾ വഴിയിൽ തീ കത്തുന്നതു കണ്ടു. വണ്ടികൾക്ക് വല്ലതും തീ പിടിച്ചതാകമോ എന്ന സംശയമായി എനിക്ക്. ഞാൻ മുന്നോട്ട് ഓടിച്ചെന്നു. അതൊന്നും ആയിരുന്നില്ല. ഒരു വണ്ടി പോലും പോകാനിടമില്ലാത്ത വിധം റോഡിനു കറ്റകെ ടയർ ഇട്ട് കത്തിച്ചിരിക്കുകയാണ്. പോലീസ് അത് കെടുത്താനുള്ള ശ്രമത്തിലാണ്. അതിനിടെ തൊട്ടടുത്തുള്ള മതിലിനപ്പുറത്തുനിന്നും പോലീസിനു നേരേ തീപ്പന്തങ്ങൾ പാഞ്ഞുവരുന്നു. പോലീസ് ആവട്ടെ അവർക്കു നേരേ കണ്ണീർവാതക ഷെല്ലൂകൾ വലിച്ചെറിയുന്നു. കണ്ണിലേക്ക് പെട്ടെന്ന് എരിവ് കത്തിക്കയറി. നീറ്റൽ സഹിക്കാനാവാതെ ഞാൻ തിരിച്ചോടിവന്ന് വണ്ടിയിൽ കയറി.

ബിള്ളവും രാള്ളവും എന്നെ കളിയാക്കിച്ചിരിച്ചു. അപ്പോഴേ പറഞ്ഞതല്ലേ വണ്ടിയിൽനിന്നിറങ്ങത്തതെന്ന്. കേട്ടില്ല. ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ച കാനഡക്കാരൻ പോയി അനുഭവിച്ചിട്ട് വരട്ടെ എന്ന്.

ഒരു പത്തുപതിനഞ്ച് മിനിറ്റ് കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും തീയെല്ലാം കെടുത്തി. വണ്ടികൾ ചലിച്ചു തുടങ്ങി.

ഇതിവിടത്തെ അറബികളുടെ 'വീക്കെൻറ്' ആഘോഷമാണ്. അവറ്റകൾ വഴിയിൽ കുറേ തീയിടും. പോലീസിനു നേരേ പെട്രോൾ ബോംബെറിയും. പോലീസ് തിരിച്ച് ടിയർ ഗ്യാസ് പൊട്ടിക്കും. ചിലപ്പോൾ വെടിവയ്ക്കും. മിക്ക ആഴ്ചയും എവിടെയെങ്കിലും ഒന്നു രണ്ടെണ്ണം ചാവും. പിറ്റേന്ന് അത് വലിയ ആഘോഷമായി കൊണ്ടു പോയി അടക്കും. ഇതാണവന്മാരുടെ ജീവിതരീതി. മൈൻഡ്ചെയ്യേണ്ട. മുന്നിലിരുന്ന എന്നിലേക്ക് നീണ്ടുവന്നുകൊണ്ട് രാജ്മ എന്ന കമ്യണിസ്റ്റകാരൻ പറഞ്ഞു.

എന്താണ് ഇവരുടെ യഥാർത്ഥ പ്രശ്നം എന്ന് അറിയാൻ രാജ്ച ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടോ..? നാവിലേക്ക് ഇരച്ചുകയറിവന്ന സകലവാക്കുകളെയും ഒതുക്കിക്കൊണ്ട് ഞാൻ സൗമ്യമായി ചോദിച്ചു.

എന്ത്രപഠിക്കാൻ..? രാള്ച ഒരദ്ളതത്തോടെ ചോദിച്ചു. മതവിഷം സിരയിൽ കയറിയ തെമ്മാടിക്കട്ടങ്ങളാണവർ. അവർ ഈ രാജ്യത്തെ നശിപ്പിച്ചു. ഇവിടത്തെ സമാധാനാന്തരീക്ഷം നശിപ്പിച്ചു. കേട്ടോ മി. പ്രതാപ് മജസ്റ്റിയുടെ ഭരണത്തിൻകീഴിൽ നമ്മൾ വിദേശികൾ എത്ര സന്തോഷത്തോടെയും സുഖത്തോടെയുമാണ് ഇവിടെ ജീവിച്ചതെന്നോ. ഇത്ര സുന്ദരമായ ഒരു ദേശം ലോകത്തിൽ എവിടെയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരുടെ ഏദനായിരുന്നു ഇത്. സ്വന്തം ജനങ്ങളെപ്പോലെയാണ് മജസ്റ്റി നമ്മെ കണ്ടിരുന്നത്. നമുക്ക് ഇവിടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ഒരു കുറവും ഇല്ലായിരുന്നു. നമുക്കിവിടെ പള്ളിയുണ്ട്

അമ്പലമുണ്ട്. ഗുരുദ്വാരയുണ്ട്. ക്ലബ്ലുണ്ട്. ബാറ്റണ്ട്. സ്കൂളുണ്ട്. സമാജമുണ്ട്. അവിടെ ജനാധിപത്യപരമായ ഇലക്ഷന്ദണ്ട്. നിങ്ങൾക്കറിയാമോ മി. പ്രതാപ് നമ്മുടെ പാർട്ടിക്ക് ഇവിടെ ഒരു ബ്രാഞ്ച് കമ്മിറ്റിപോലുമുണ്ട്. ലക്ഷക്കണക്കിനു രൂപയാണ് നമ്മൾ പാർട്ടി ഫണ്ടിലേക്ക് ഇവിടെനിന്ന് അയച്ചു കൊടുക്കുന്നത്. ആരും നമ്മെ തടയുന്നില്ല. ചോദ്യം ചെയ്യുന്നുമില്ല. സത്യം പറയാമല്ലോ ഒരു കമ്യൂണിസ്റ്റ് രാജ്യത്തുപോലും ഇത്രയും സ്വാതന്ത്ര്യം നമുക്കു ലഭിക്കില്ല. എന്നിട്ടും ഇവിടത്തുകാർ പറയുന്നു ഇവിടെ സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലെന്ന്. അവർക്ക് ജനാധിപത്യം വേണമെന്ന്. ഇതിൽ കൂടുതൽ എന്തു സ്വാതന്ത്ര്യമാണ് മനുഷ്യനു വേണ്ടതെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ലു.

രാജ്യ വലിയ ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഞങ്ങളെന്തിനാണ് നിന്നോട് ഇതു പറഞ്ഞതെന്നോ. നിങ്ങളെപ്പോലെ വളരെ കുറച്ചു കാലത്തേക്ക് ഇവിടെ എത്തുന്നവർ ഈ ബഹളം ഒക്കെ കണ്ട് പേടിച്ചിട്ട് തെറ്റായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യും. ഈ രാജ്യത്ത് ഭയങ്കരമായി എന്തോ നടക്കുന്നു എന്ന്. രാജ്ച നാരായണന് അനുബന്ധമായി ബിജുമോൻ പറഞ്ഞു. അവരുടെ ലക്ഷ്യവും അതുതന്നെ. ഈ രാജ്യത്തെക്കുറിച്ച് മോശമായി ചിത്രമുണ്ടാക്കുക. എന്നിട്ട് രാജ്യത്തിൻറെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതി തകർക്കുക. ഇതിൻറെയൊക്കെ പിന്നിൽ അന്താരാഷ്ട്ര അജണ്ടയുണ്ട്. നമ്മുടെ നാട്ടിലെങ്ങാനും ആയിരിക്കണമായിരുന്നു. എല്ലാത്തിനെയും ഒരുദിവസംകൊണ്ട് അടിച്ച് ശരിപ്പെടുത്തിയേനേ. മജസ്റ്റി ഒരു പാവമായതുകൊണ്ട് എല്ലാം വകവച്ച കൊടുക്കുന്നു.

ദേഷ്യംകൊണ്ട് ബിജ്മമോൻ വണ്ടിയിൽ ശക്തിയായി അടിച്ച.

ചിക്കൻ ടിക്കയും ലാമ്പ് ചോപ്സും ബീഫ് കബാബും ഹമൂസും ഒക്കെ അടങ്ങിയ സുഭിക്ഷമായ ലബനീസ് ഭക്ഷണമാണ് ഞങ്ങളന്ന് കഴിച്ചത്. പക്ഷേ, എനിക്കെന്തോ അത് തീരെ പിടിച്ചില്ല. രാത്രി ഫ്ലാറ്റിൽ വന്ന് ഞാൻ വല്ലാതെ ഛർദ്ദിച്ചു. ചുട്ട മാംസത്തിനൊപ്പം ദഹിക്കാത്ത ചില വാക്കുകൾകൂടി അപ്പോഴും അതിൽ കലർന്നു കിടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ഫ്ലാഷ് മോബ്

തൊട്ടടുത്ത ദിവസങ്ങളിലായി ഞങ്ങളുടെ സംഘത്തിലെ മറ്റു രണ്ടു പേത്ദം വന്നചേർന്നു. ഒന്നാമൻ വിനോദ് ചോപ്ര. മുംബൈ ആയിരുന്നു അവൻറെ മുൻനഗരം. ലോകോത്തര ന്യൂസ് എജൻസിയായ റൂയിട്ടേഴ്ലിലെ ജോലി രാജി വച്ചിട്ടാണ് അവനിവിടെ വന്നിരിക്കുന്നത് എന്നു കേട്ടപ്പോൾ എന്നെപ്പോലെ പ്രണയമോ എഡ്വിനെപ്പോലെ ഗൃഹാതുരതയോ ആണോ അവനെയും ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് ഞാൻ സംശയിച്ചു. കാരണം റൂയിട്ടേഴ്സ്പോലെയൊത്മ സ്ഥാപനത്തിലെ ജോലിയുമായി തട്ടിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ ഓഫർ വെറും പീ നട്ട് മാത്രമാണല്ലോ.

എയ് അങ്ങനെയൊന്നമില്ല ഒരു മാറ്റം. അത്രയേ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളൂ. എവിടെയും ഞാൻ മൂന്നു വർഷത്തിലധികം ജോലി ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. അതിനകം എനിക്ക് ആ സ്ഥാപനവും ആ സ്ഥാപനത്തിന് എന്നെയും മടുക്കും. പിന്നെ എത്ര വലിയ ഓഫർ ആണെങ്കിലും ഞാനവിടെ നില്ലില്ല. റൂയിട്ടേഴ്ലിലും അതുതന്നെയാണ് സംഭവിച്ചത്. എന്നെ അവരുടെ ഒരു റൂറൽ പ്രോജക്ടിൽ നിയമിക്കാൻ ഒരു പദ്ധതിയുണ്ട് എന്ന് ഞാൻ മണത്തറിഞ്ഞു. അതിൻറെ ചീട്ട് വീഴുന്നതിനു മുൻപേ ഞാൻ അവിടന്ന് ജീവനംകൊണ്ട് ചാടി. സത്യം പറയാമല്ലോ. ഇന്ത്യൻ വില്ലേജുകൾ ഞാൻ വെറുക്കുന്നു. രാജ്യത്തെ ഭീകരവാദം, മതമൗലികത, ജാതിചിന്ത, അനാചാരം, അന്ധവിശ്വാസം, ദുഷ്ടത ഇവയുടെയെല്ലാം ഉറവിടം ഇന്ത്യൻ വില്ലേജുകളും അവിടത്തെ കൂട്ടുകടുംബങ്ങളുമാണ്. ഒരവസരം കിട്ടിയാൽ ഈ വില്ലേജുകൾക്കു മുഴുവൻ ഞാൻ തീയിടും. എങ്കിലേ ഇന്ത്യ നന്നാവൂ. ഞാൻ മെട്രോയെ സ്നേഹിക്കുന്നു. ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തിൻറെയും സെക്യൂലറിസത്തിൻറെയും ജീവവായു ലഭിക്കുന്നത് മെട്രോകളിൽനിന്നാണ്. ഇവിടെ വന്നപ്പോൾ എനിക്ക് ശ്വാസം നേരേ വീണതുപോലെയായി. ഇത് യഥാർത്ഥ മെട്രോയുടെ എല്ലാ ഇണ്ടഫലങ്ങളും ഉള്ള ഒരു നഗരമാണ്. ഇനി കറേക്കാലം ഇവിടെ സ്വതന്ത്രവായു ശ്വസിച്ച് ജീവിക്കണം..! അതായിരുന്നു വിനോദിൻറെ വിശദീകരണം.

അടുത്തയാൾ റിയാസ് മാലിക്. ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പ്രായം ചെന്നയാൾ. വരുന്നത് പാകിസ്ഥാനിലെ സിന്ധ് പ്രവിശ്യയിൽനിന്നും. ഇങ്ങോട്ട് വരുന്നതിനു മുൻപ് പതിനഞ്ചു വർഷക്കാലം

'പാകിസ്ഥാൻ ക്രോണിക്കിൾ' എന്ന പത്രത്തിൻറെ കറാച്ചിയിലെ ബ്യറോ ചീഫായിരുന്നു. കുറച്ചുകാലം ഉറ്റദ്ദ ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യ ട്ടിൻറെ കീഴിൽ ലക്സിക്കോഗ്രാഫറായും പണി എടുത്തിട്ടണ്ട്.

ഒരു വലിയ പാകിസ്ഥാൻ ജനത ഈ മണ്ണിൽ ജീവിക്കുന്നു എന്നതു കൊണ്ടും അറബി നന്നായി കൈകാര്യം ചെയ്യാനറിയാം എന്നതു കൊണ്ടുമാണ് എനിക്ക് ഈ ജോലി കിട്ടിയതെന്നുറപ്പ്. ഡോളറിൽ കിട്ടുന്ന മികച്ച ശമ്പളം. ഒരു വിദേശസ്ഥാപനത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള അവസരം. അപൂർവ്വം ചില പഴയ സുഹൃത്തുകളെ കാണാനുള്ള അവസരം. ഇങ്ങനെ ചിലതു മാത്രമാണ് എന്നെ ഇവിടേക്ക് ആകർഷിച്ചത്. എൻറെ വരവിനു പിന്നിൽ മറ്റൊന്നുമില്ല. യുദ്ധമേഖലയിലെയും കലാപഭ്രമിയിലെയും അന്വേഷണാത്മക പത്രപ്രവർത്തനത്തിനുള്ള ത്വരപോലും അതിൻറെ പിന്നിൽ ഇല്ല. അതിനാണെങ്കിൽ ഞാൻ പാകിസ്ഥാൻ ഉപേക്ഷിച്ച് ഇങ്ങോട്ട് വരേണ്ടതില്ലല്ലോ. അത്തരം വാർത്തകൾക്ക് ഇതിനേക്കാൾ എത്രയോ മികച്ച ഖനനമേഖലയാണത്. വസീരിസ്ഥാനിലെയോ പെഷവാറിലെയോ ഏതെങ്കിലും ഒരു തെരുവിലൂടെ മൂന്നു തവണ നിങ്ങൾ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും നടന്നാൽ നാലു നോവലെഴുതാനുള്ള വക ആർക്കും കിട്ടും. റിയാസ് മാലിക് പറഞ്ഞു.

അബ്ദള്ള ജനാഹിയുടെ സ്വന്തം തീത്ദമാനമായിത്തന്നോ ഞങ്ങളുടെ ടൊറാണ്ടോ സൺഡേയിൽനിന്ന് നിർദ്ദേശമുണ്ടായിരുന്നോ എന്നറിയില്ല. എന്തായാലും ഞങ്ങൾക്ക് താമസമൊരുക്കുന്നതിൽ കാണിച്ച ഒരു വിവേചനം ആദ്യദിനംതന്നെ ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരു കല്ലകടിക്ക് കാരണമായി. എഡ്വിനു തനിച്ച് ഒരു ഫ്ലാറ്റും ഞങ്ങൾ മൂന്നുപേർക്കം കൂടി മറ്റൊരു ഫ്ലാറ്റമാണ് അവർ ഒരുക്കിയിരുന്നത്. ഞാനും റിയാസ് മാലികും അതിനെതിരെ എന്തെങ്കിലും പറയുകയോ ഞങ്ങൾക്കതിൽ എന്തെങ്കിലും അസൗകര്യം തോന്നുകയോ ഉണ്ടായില്ല. വിശാലമായ മൂന്നു മുറികളുള്ള ഒരു ഫ്ലാറ്റായിരുന്നു അത്. ഓരോരുത്തർക്ക് ഓരോ മുറി സൗകര്യമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. എന്നാൽ വിനോദ് ചോപ്ര അതിനെ ചോദ്യം ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ ഒത്ദ ഷെയറിങ് അക്കോമഡേഷൻ ആയിരിക്കം തരാൻ പോകന്നതെന്ന് എഗ്രിമെൻറിൽ പറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നും തനിക്കം ഒരു ഫ്ലാറ്റ് തനിച്ച കിട്ടണമെന്നം അവൻ അബ്ദള്ള ജനാഹിയോട് ഒച്ചവച്ച. അവനങ്ങനെ ഒച്ച വയ്ക്കാനുള്ള റൈറ്റ് ഉണ്ടെന്ന് ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേതം വിശ്വസിച്ച. കാരണം അവൻ ലോകോത്തര ന്യസ് എജൻസിയായ റ്റയിട്ടേഴ്ലിലെ ജോലി രാജി വച്ചിട്ടാണ് ഇവിടെ വന്നിരിക്കുന്നത്. അതുവച്ച നോക്കുമ്പോൾ എഡ്വിൻ പീറ കൂലിയെഴുത്തുകാരൻ. എഡ്വിൻ കോർഡിനേറ്റർ ഒരു ന്യസ് പോസ്റ്റിലായതുകൊണ്ടാണെന്ന് അങ്ങനെ ഒരു ഫ്ലാറ്റ് തനിച്ചനവദിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് അബ്ദള്ള ജനാഹി വിശദീകരിച്ചെങ്കിലും അവനൊരു പാശ്ചാത്യനായതുകാരണമാണ് അതെന്ന് വിനോദ് അയാളുടെ മുഖത്തു നോക്കി ആരോപണം ഉന്നയിച്ച. ടൊറാണ്ടോ സൺഡേയുടെ നേർ പ്രതിനിധി എന്ന നിലയിൽ എനിക്കതിൽ ഇടപെടേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. എത്രയും വേഗം മെയിൻ ഓഫീസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വേണ്ടതു ചെയ്യാം എന്ന് ഉറപ്പ കൊടുത്തതിനശേഷമാണ് വിനോദ് ഒന്നടങ്ങിയത്.

പിറ്റേന്നു വൈകിട്ട് ഒന്ന് പുറത്തു പോകാൻ വിനോദ് എൻറെ സഹായം തേടി. ഇന്ത്യൻ ലൈസൻസിന് നഗരത്തിൽ വലിഡിറ്റി ഇല്ലാത്തതിനാൽ അവനൊരു റെൻറ് എ കാർ എടുത്തുകൊടുക്കാനുള്ള ശ്രമവും പാഴായിപ്പോയിരുന്നു. ഞാൻ കൂടെച്ചെന്നു. അവൻറെ ഒരു പെൺസുഹൃത്തിനെ കാണാനായിരുന്നു ഞങ്ങൾ പോയത്. പ്രിയങ്ക അഗർവാൾ. നഗരത്തിലെ ഒരു ഹിന്ദി സ്റ്റേഷനിൽ ആർ.ജെ. ആയി ജോലി ചെയ്യുന്നു. നഗരമദ്ധ്യത്തിലുള്ള ഒരു ചെറിയ ഫ്ലാറ്റിൽ തനിച്ചാണ് താമസം. അവർ മുംബൈയിൽനിന്നുള്ള പരിചയക്കാരായിരുന്നു. അവർ എന്തൊക്കെയോ പഴയകാര്യങ്ങൾ സംസാരിച്ചു. അവരുടെ ആ സംസാരരീതി എനിക്ക് വല്ലാതെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. അവർ രണ്ടുപേരും തമ്മിലാണ് സംസാരമെങ്കിലും

പറയുന്നതത്രയും എന്നോടാണ്. വിനോദ് പ്രിയങ്കയോട് പറയാനുള്ളത് എന്നോടെന്നപോലെയാണ് പറയുന്നത്. പ്രിയങ്ക വിനോദിനോട് സംസാരിക്കുന്നത് എന്നോടെന്നപോലെയും. അവർക്കിടയിൽ ഒരിക്കലും ഞാനൊരു മൂന്നാമൻ ആയില്ല. അവർക്കു രണ്ടുപേർക്കും ഞാൻ രണ്ടാമൻ ആയിരുന്നു. ആ സംസാരത്തിൽ ഞാനൊരു അധികപ്പറ്റായി എനിക്കു തോന്നിയതേയില്ല.

തിരിച്ചുപോരുമ്പോൾ വിനോദും പ്രിയങ്കയും തമ്മിൽ പരിചയപ്പെട്ട കഥ പറഞ്ഞു. ഓരോരുത്തരും തൻറെ പ്രിയപ്പെട്ട സുഹൃത്തിനെ പരിചയപ്പെടുന്നതിൻറെയും കണ്ടെത്തുന്നതിൻറെയും പിന്നിൽ രസകരമായ ഒരു കഥയ്യണ്ടല്ലോ എന്നാണ് അവനത് പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാനോർത്തത്.

ഛത്രപതി ഞാൻ പരിചയപ്പെടുന്നത് മുംബൈയിലെ ശിവജി ടെർമിനലിൽവച്ചാണ്. അന്ന് ഞാൻ ദില്ലിയിലാണ്. ഒരു ഇൻറർനാഷണൽ ബിസിനസ് കോൺഫറൻസ് റിഷോർട്ട് ചെയ്യാൻ മുംബൈയിലേക്ക് വന്നതായിരുന്നു. ട്രെയിൻ കാത്തു നില്ക്കുമ്പോൾ പ്ലാറ്റ്ഫോമിലേക്ക് ഒത് പെൺകുട്ടി ഓടിവന്ന് നൃത്തം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. വല്ല സിനിമയുടെയും ഷൂട്ടിങ്ങോ മറ്റോ ആണോ എന്ന് കുറച്ചനേരത്തേക്ക് ഞാൻ സംശയച്ചനിന്നു. പക്ഷേ, അങ്ങനെയൊന്നും കാണാനില്ലായിരുന്നു. ആളുകൾ വന്നുകൂടാൻ തുടങ്ങി. നൃത്തത്തിന ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കൗത്രകത്തോടെ ആ ച്ഗി തിരക്കിനിടയിൽനിന്നും വന്ന മറ്റൊരു പെൺകുട്ടികൂടി അവൾക്കൊപ്പം ചേർന്നു. പിന്നെ രണ്ടു പയ്യന്മാർ. പിന്നെ നാലുപേർകൂടി. പിന്നൊരു പത്തുപേർ. പതിയെപ്പതിയെ ആ പ്ലാറ്റ്ഫോമിലെ ഓരോരുത്തരും ആ ന്റത്തത്തിൽ പങ്കുചേർന്നതുടങ്ങി. മടിച്ച നിന്ന എന്നെപ്പോലെയുള്ളവരെ അടുത്തുനിന്നവർ നിർബന്ധിച്ച് അതിൽ പങ്കെടുപ്പിച്ച. ഗാനം പകതി ആയപ്പോഴേക്കം ആ പ്ലാറ്റ്ഫോം മുഴുവൻ ന്നത്തത്തിൽ പങ്കുചേർന്നിരുന്നു. ഫ്പട്ബോൾ ഗാലറികളിൽ കണ്ടിട്ടള്ള മെക്ലിക്കൻ വേവ്വകൾക്കശേഷം മുൻപരിശീലനവുമില്ലാത്ത വെറും ആൾക്കൂട്ടം ഇത്രയും സമഗ്രമായി അണിചേരുന്ന മറ്റൊന്നും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ആൾക്കൂട്ടത്തിൻറെ മനസ്സിനെ എങ്ങനെ വേണമെങ്കിലും നമുക്ക് നിമിഷനേരംകൊണ്ട് വളച്ചെടുക്കാം എന്നതിൻറെ ഉത്തമമായ ഉദാഹരണമായിരുന്നു ആ ന്റത്തം. വേണമെങ്കിൽ അവരെ നമുക്ക് കലാപത്തിലേക്ക് ഉണർത്തിവിടാം. വിചാരിച്ചാൽ ഒരു നൃത്തത്തിൻറെ ച്ചവടുകളിലേക്കും. എന്നെപ്പോലൊരു അതിഗൗരവക്കാരനായ പത്രക്കാരനെപ്പോലും ആ നൃത്തം അതിൻറെ ത്രസിപ്പിക്കുന്ന സിരകളിലേക്ക് വലിച്ചടുപ്പിച്ചെന്ന് പറയുമ്പോൾ അതിൻറെ മാസ്മരികത ഒന്നാലോചിച്ചനോക്കൂ.

ആ ഫ്ലാഷ് മോബ് നൃത്തത്തിൽ എനിക്കൊപ്പം കൈകോർത്ത് നിന്നത് ഒരു ഇരുപത്രകാരി പെൺകുട്ടിയായിരുന്നു. ആ നൃത്തം അവസാനിക്കുന്നതുവരേക്കും ഞങ്ങൾ ഇരുവരും പരസ്പരം ശ്രദ്ധിച്ചതുകൂടിയില്ല. ഉടലുകൾ നഷ്ടപ്പെട്ട രണ്ട് നൃത്താത്മാക്കൾ മാത്രമായിരുന്നു ഞങ്ങളപ്പോൾ. പക്ഷേ, അതു കഴിഞ്ഞ് ആളുകൾ പിരിയാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴാണ് ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളാവുന്നത്. അപ്പോഴാണ് ഞങ്ങൾ പരസ്പരം കാണുന്നതും കൈവിടുവിക്കുന്നതും.

മനമ്പ്യങ്ങടെ കാലിലെ നഖത്തിൻറെ ത്രപവും ഭംഗിയും നോക്കി അവങ്ങടെ മനസ്സം സ്വഭാവവും അളക്കാനുള്ള ഒരു രഹസ്യം എനിക്കറിയാം. ഞാൻ ഹോസ്റ്റലിൽ നിന്ന് പഠിക്കുന്ന കാലത്ത് ആയുർവേദത്തിലും പുരാണശാസ്ത്രങ്ങളിലും കമ്പം കയറി സാമുദ്രിക ലക്ഷണങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഒരു സിദ്ധാശ്രമത്തിൽ പോവുകയും അവിടത്തെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തല, മുഖം നെറ്റി, കണ്ണ്, അധരം, കാല്പാദം, നഖം എന്നിങ്ങനെ ശരീരഭാഗങ്ങൾ നോക്കി ലക്ഷണം പറയുന്നതാണ് ഈ ശാസ്തം. ഞാൻ നഖത്തിലാണ് ശ്രദ്ധ കൊടുത്തത്. ആത്മറിയാതെ പഠിക്കാൻ അത് വളരെ എളുപ്പമാണ്. ആരുടെയും സ്വഭാവം, ഭാഗ്യം, ദോഷം, ആരോഗ്യം, ആയുസ്സ്, ഹൃദയനിർമ്മലത, കുകൂമ്പ്, കടിലത, വിടത്വം

എല്ലാം തള്ളവിരലിലെ ഒറ്റ നഖത്തിൽനിന്ന് നമുക്ക് ഈസിയായി വായിച്ചെടുക്കാൻ കഴിയും. അത് പക്ഷേ, ഹസ്തരേഖാശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നതുപോലെ വളരെ ശാസ്ത്രീയമായി മനസ്സിലാക്കണം എന്നു മാത്രം.

ഷൂവും സോക്സും ധരിക്കാതെ വരുന്ന ഒരു പെൺകുട്ടിയും എൻറെ നിരീക്ഷണത്തിൽനിന്നും വിലയിരുത്തലിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞു പോയിട്ടില്ല. അവർപോലും അറിയാതെ അവരെ ഞാൻ പഠിക്കും. അതുവരെ ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ആയിരക്കണക്കിന് കാൽനഖങ്ങളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായി ഞാൻ കാണാൻ കൊതിച്ചിരുന്ന നഖമായിരുന്നു പ്രിയങ്കയുടേത്. പ്രശാന്തവും സൗമ്യവുമാണ് പുറത്തെ ഭാവമെങ്കിലും അവളുടെ ഉള്ളിൽ ലൈംഗികതൃഷ്ണയുടെ ഒരു കടൽ അലയടിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായി. അതിൻറെ അളവുകണ്ട് ഞാൻ അദ്ഭതപ്പെട്ടപോയി.

അവളെ വിടാൻ എനിക്കു തോന്നിയില്ല. ഞാനവളുടെ പിന്നാലെ ചെന്ന് പരിചയപ്പെട്ടു. അടുത്ത പത്തു മിനിറ്റിനുള്ളിലെ സംസാരം കൊണ്ട് ഞങ്ങൾക്കിടയിലെ അപരിചിതത്വത്തിൻറെ ഐസ് അലിയുകയും ഒന്നിച്ചൊരു കോഫി കടിക്കാൻ പാകത്തിൽ പരിചയക്കാരായിക്കഴിയുകയും ചെയ്തിരുന്നു. കോഫീഷോപ്പിൽ ചെലവഴിച്ച അടുത്ത അര മണിക്കൂർ നേരംകൊണ്ട് എനിക്കൊപ്പം ഹോട്ടൽമുറിയിലേക്ക് വരാൻ തക്കവണ്ണം പ്രിയങ്ക അഗർവാളിൻറെ മനസ്സിനെ ഞാൻ എൻറെ വാക്ചാതുരികൊണ്ട് കീഴടക്കിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നീട് മൂന്നോ നാലോ തവണകൂടി എൻറെ മുംബൈസന്ദർശനങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ പരസ്പരം കാണുകയ്യം കിടക്ക പങ്കിടുകയും ചെയ്തിട്ടണ്ട്. പ്രിയങ്ക എനിക്കൊര്ദ ഹരമായപ്പോൾ ഞാൻ മുംബൈയിലേക്ക് സ്ഥലംമാറ്റം വാങ്ങി വന്നു. പക്ഷേ, നിർഭാഗ്യവശാൽ അപ്പോഴേക്കും അവൾ ഈ നഗരത്തിലേക്ക് ചേക്കേറിയിരുന്നു. അവളെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ എനിക്കാവുമായിരുന്നില്ല. പ്രേമം..? എനിക്കോ..? പഴമാണ്..! വിനോദ് ചോപ്ര അവൾക്ക മുൻപും അവൾക്കു പിൻപും പല സ്ത്രീകള്മായും ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടണ്ട്. പക്ഷേ, പ്രിയങ്ക അഗർവാളിനെപ്പോലെ മറ്റാതം എൻറെ ശരീരത്തിനെ ഇങ്ങനെ കൊത്തി വലിച്ചിട്ടില്ല. അവൾ കിടക്കയിലെ ഉപ്പാണ്..! അങ്ങനെ ഒരാളെ മുംബൈയിൽ കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ വേണ്ട. അവളുടെ നഗരത്തിലേക്ക് വരുക എന്ന് ഞാൻ തീത്ദമാനിക്കുകയായിത്ദന്നു. അതിനൊരവസരം പാർത്തിരിക്കമ്പോഴാണ് എനിക്ക് ഇങ്ങനെയൊന്ന് വന്നുവീഴുന്നത്. ഇനി അഥവാ ഇതു കിട്ടിയില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഒരു ലേബർ വിസ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടാണെങ്കിലും ഞാനിവിടെ വത്മായിരുന്നു. ഏതെങ്കിലും വെള്ളക്കാരൻ അല്ലാതെ എഴുത്തകാരനുവേണ്ടി ജീവിതംകണ്ടെത്തൽ ഒന്നും എൻറെ പണിയല്ല. എനിക്കൊരു സ്വപ്നമേയുള്ളൂ. എനിക്ക് സ്ക്ലീകളെ വേണം. നിറയെ സ്ക്ലീകളെ. തീവ്രഇസ്ലാമിക രാജ്യത്തിൻറെ സേഫ്ലി വാൽവ് എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഈ നഗരത്തിൽ അത് സുലഭമായി ലഭ്യമാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. നൂറ്റിയിരുപത് രാജ്യങ്ങളിലെ 'എക്സ്പോർട്ട് ക്വാളിറ്റി ' പെണ്ണങ്ങളാണ് ഇവിടത്തെ ഹോട്ടലുകളിൽ തമ്പടിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നാണ് ഞാൻ കേട്ടിട്ടള്ളത്. അവയിൽ പകതിയുടെയെങ്കിലും അചിയറിയാതെ ഞാനിവിടെന്നും പോകില്ല. ആഹാരവും സെക്സുമാണ് എൻറെ പാഷൻ. കലയിലും സാഹിത്യത്തിലും ഒക്കെ വേണമെങ്കിൽ നമുക്ക് പാഷൻ വയ്ക്കാം പക്ഷേ, അതൊക്കെ അനഭവിക്കുന്നതിന് ഒരു പരിധിയ്യണ്ട്. കാരണം അതൊക്കെ ബാഹ്യമായ അനഭവങ്ങളാണ്. കറെക്കഴിഞ്ഞാൽ മട്ടക്കും. ശരിക്കം ശരീരത്തിൽ ആവഹിച്ച് അനഭവിക്കാൻ കഴിയ്യന്ന രണ്ടേരണ്ടു കാര്യങ്ങൾ ആഹാരവും സെക്സും മാത്രമാണ്. അവ ഒരിക്കലും മടുക്കില്ല.

ഇതൊക്കെ ഞാൻ അന്നേരം പറയാതിരുന്നത് ആ രണ്ടു ബേവക്കുപ്പുകളെയും എനിക്കു പിടിച്ചിട്ടില്ല എന്നതുകൊണ്ടാണ്. വിനോദ് പറഞ്ഞു. ആ എഡ്വിൻ ഒരു വെള്ളപ്പന്നിയാണ്. നമ്മെ ഏറെനാൾ അടക്കി ഭരിച്ച കള്ളനായ്ക്കളുടെ സന്തതി. മി. പ്രതാപ് അവൻറെ മുഖം ശ്രദ്ധിച്ചോ. ആ യജമാനസ്വഭാവം ഇപ്പോഴും ആ മുഖത്ത് പതിഞ്ഞു കിടപ്പുണ്ട്. ഒരിക്കൽ നമ്മളവനെ വകവച്ച കൊടുത്താൽ പിന്നെ അവൻ നമ്മെ എപ്പോഴും ഭരിക്കാൻ നോക്കും. വിട്ടുകൊടുക്കത്ത്. അതുകൊണ്ടാണ് ഞാനിന്ന് പുതിയ ഫ്ലാറ്റിനുവേണ്ടി അത്രയും സീൻ ഉണ്ടാക്കിയത്. അല്ലാതെ നിങ്ങളോടൊപ്പം താമസിക്കാനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകൊണ്ടൊന്നുമല്ല. പിന്നെ മറ്റവൻ. നിങ്ങളുടെ ഒരു ബാഡ് സെലക്ഷനാണ് ആ റിയാസ് മാലിക്. അവൻ ശുദ്ധ മതദ്രാന്തനും കള്ളനമാണ്. അവൻ നമ്മളെ അപകടത്തിൽ പെടുത്തും. പ്രതാപ് അയാളുടെ വിരലുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഇല്ലെങ്കിൽ ഇനി നോക്കണം. സാമുദ്രിക ലക്ഷണപ്രകാരം മുകളാകൃതിയിൽ തള്ളവിരലുള്ളവൻ കള്ളനും സൂത്രശാലിയും നയോപായചതുരനും രഹസ്യങ്ങൾ ഉള്ളവനും ആയിരിക്കും. വളരെ സൂക്ഷിക്കണം മി. പ്രതാപ്. നമ്മൾ രണ്ട് ഇന്ത്യാക്കാരാണ്. ഇവിടെ നമ്മൾ ഒന്നിച്ചു നില്ലണം. ഇല്ലെങ്കിൽ നമ്മൾ അപകടത്തിൽ പെടും. എന്തായാലും ഇപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ നമ്മുടെ മനസ്സിൽ മാത്രം ഇരുന്നാൽ മതി.

വിനോദ് എൻറെ മനസ്സിൽ അനാവശ്യമായ ചില സംശയങ്ങളുടെ തിരയാണ് കോരിയൊഴിച്ചത്. അതവിടെ കിടന്ന് അലയടിക്കാൻ തുടങ്ങി. ഭാഗം രണ്ട്

റൂബ്–ഉൽ ഖാലി

കഫേ റദ്വ

പിറ്റേന്നു കാലത്ത് ഞങ്ങൾ ആദ്യമായി ഓഫീസിൽ ഒത്തുകൂടി. എന്താണ് ശരിക്കും ഈ നഗരത്തിൽ ചെയ്യേണ്ടത് എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരവ്യക്തത ഉണ്ടായിരുന്നു. എഡ്വിൻ ഒഴിച്ച് മറ്റാർക്കം ഇങ്ങനെയൊത് പദ്ധതിയിൽ ഇതിന മുൻപ് സഹകരിച്ച അനഭവമില്ല. ചട്ടക്കടുകൾക്കുള്ളിൽ നിന്ന് പ്രവർത്തിച്ചിട്ടള്ള വ്യവസ്ഥാപിത പത്രക്കാരാണ്. ഞങ്ങൾ ഓരോ വാർത്തകളെ സമീപിക്കുന്നതിനം പത്ദവപ്പെടുത്തുന്നതിനും അതിൻറേതായ രീതിയ്യണ്ട്. ഒത്ദ പത്രമൃതലാളിയുടെ താത്പര്യത്തിനോട്ട ചേർന്നു നില്ക്കുന്നവിധം സംഭവങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിച്ചെട്ടുക്കുന്ന ഒരു കള്ളയെഴുത്താണത്. ഒരു ക്രിയേറ്റീവ് റൈറ്റർക്ക് അതാണോ വേണ്ടത്? എവിടെനിന്നെങ്കിലും കുറേ വാർത്തകൾ ശേഖരിച്ച കൊടുത്താൽ അയാൾ തൃപ്തനാവുമോ?

എഡ്വിനു പക്ഷേ, അതേ സംബന്ധിച്ച് കറേക്കൂടി വ്യക്തമായ കാഴ്ചപ്പാടുണ്ടായിരുന്നു. അതിനെക്കുറിച്ച് അവൻ ഞങ്ങൾക്കാരു വിശദീകരണം തന്നു. ഇവിടെ കാണന്നതെത്തും നിങ്ങൾക്ക് പകർത്താം. അനുഭവമാകാം, സംഭവമാകാം സംഭാഷണങ്ങൾ ആകാം, കഥകൾ ആകാം, കെട്ടുകഥകൾ ആവാം, ചരിത്രമാകാം, എത്തം, അതും അക്ഷരത്രപത്തിൽതന്നെ വേണം എന്നില്ല, ഏത് രീതിയിൽ വേണമെങ്കിലും നിങ്ങൾക്കത് ശേഖരിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ കറിപ്പുകളായി, അല്ലെങ്കിൽ ശബ്ദങ്ങളായി, അത്രമല്ലെങ്കിൽ ചിത്രങ്ങളായി, ഇനിയും ചിലപ്പോൾ വസ്തുകളായി, ഇവിടെനിന്നു മടങ്ങിപ്പോകമ്പോൾ ഈ നഗരത്തിൻറെ ഒരു സംക്ഷിപ്തര്യപം നമ്മുടെ കൈവശം ഉണ്ടാവണം, അതാണ് എൻറെ എഴുത്തുകാരൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. പക്ഷേ, അത് ചിട്ടയായ രൂപത്തിൽ എഴുതി തയ്യാറാക്കിയ ഒന്നാവരുത്. സംഭവങ്ങളെ അതിൻറെ ഖനിസ്വഭാവത്തിൽതന്നെ വേണം, നമ്മുടെ എഴുത്തുകാരന് അതു നിർബന്ധമാണ്, ആവശ്യത്തിനുവേണ്ട ചേരുവകൾ അദ്ദേഹം ചേർത്തുകൊള്ളം, അതായത് നമ്മുടെ ഭാഷാ പ്രാവീണ്യമോ വിശകലനസ്വഭാവമോ കാണിക്കാനുള്ള മേഖലയല്ല ഇതെന്ന് സാരം, നമ്മുടെ അന്വേഷണപാടവമാണ് നാം ഇവിടെ തെളിയിക്കേണ്ടത്.

എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിടത്തോളം ഇതൊരു സുസ്ഥിരനഗരമാണ്. നാം സുരക്ഷിതമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന പല നഗരങ്ങളെക്കാളും സുരക്ഷിതത്വം എനിക്കിവിടെ അനുഭവപ്പെടുന്നു. മി. പ്രതാപ് എന്തിനാണ് ഈ നഗരം തിരഞ്ഞെടുത്തതെന്ന് എനിക്കിനിയും മനസ്സിലായിട്ടില്ല. ഇങ്ങനെ ഒരു ഇടത്തിൽനിന്നുള്ള മെറ്റീരിയൽ ആണോ ഒരെഴുത്തുകാരൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്? റിയാസ് ചോദിച്ച.

ആരു പറഞ്ഞു? വിനോദ് ചാടി വീണ് എതിർത്തു. ഈ ദേശത്ത് ഞാൻ കാണുന്ന ഓരോ മനുഷ്യനും ഓരോ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഭീകര പ്രദേശങ്ങളാണ്. അവരെ ശരിക്കം മനസ്സിലാക്കാമെങ്കിൽ ഒരായിരം കഥകൾക്കുള്ള വിഭവങ്ങൾ നമ്പക്ക് കണ്ടെത്താം.

ശരിക്കും കലാപത്തിൻറെ മദ്ധ്യത്തിൽ കിടക്കുന്ന മനുഷ്യങ്ങടെ കഥകളായിരുന്നു ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ടത്. ഇത് നമ്മുടെ ഒരു പ്രാക്ലിക്കലിനുവേണ്ടി തിരഞ്ഞെടുത്ത സാമ്പിൾ നഗരം എന്നുമാത്രം ഇനി കരുതിയാൽ മതി. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇവിടത്തെ പ്രോജക്ട് പൂർത്തിയാക്കി എത്രയും വേഗം നമുക്ക് അടുത്ത നഗരത്തിലേക്ക് നീങ്ങേണ്ടതുണ്ട്. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

എവിടെനിന്ന് നമ്മൾ തുടങ്ങും? ഞാൻ ചോദിച്ചു. എന്തെങ്കിലും ആശയം? ആർക്കെങ്കിലും?

നഗരത്തിലെ ചില പ്രമുഖ വ്യക്തികളെ നേരിൽ കണ്ടുകൊണ്ട് നമുക്കിവിടെ തുടങ്ങാം എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. അതായത് കവികൾ, കലാകാരന്മാർ, സംവിധായകർ അങ്ങനെ ആരെങ്കിലുമൊക്കെ. ആരെയും ഭയക്കാതെ അഭിപ്രായം തുറന്നുപറയാൻ അങ്ങനെ ചിലർ മാത്രമേ ഈ ഭൂമിയിൽ ഇപ്പോൾ അവശേഷിക്കുന്നുള്ളൂ. റാഷിദ് മദനി, ഫൈസൽ ജാസിം, അലി അൽ ജലാവി, അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദ്, കരിം റാദി എന്നിങ്ങനെ ചില പ്രമുഖങ്ങടെ പേരുകൾ ഞാൻ ശേഖരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽ അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദ് എന്ന കവി ഇന്നൊരു കൂടിക്കാഴചയ്ക്ക് സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇനിയും ചിലരെങ്കിലും നമ്മോടു സഹകരിക്കാതിരിക്കില്ല. നഗരത്തിൽ നിങ്ങൾക്കുള്ള സർവ്വ ബന്ധങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് ഇവരെയോ ഇവരെപ്പോലുള്ളവരെയോ കണ്ടുമുട്ടാൻ ശ്രമിക്കണം. അവരിലൂടെയാവണം നാം ഈ നഗരത്തിലേക്കുള്ള വാതിൽ തുറക്കുന്നത്.

അന്നു വൈകുന്നേരം ഞാനും എഡ്വിനുംകൂടിയാണ് അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദിനെ കാണാൻ പോയത്. കഫേ റദ്വ എന്നൊരു പേരു മാത്രമായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്നത്. എന്നാൽ എഡ്വിൻ വന്നപ്പോൾതന്നെ GPS സൗകര്യമുള്ള ഒരു വണ്ടി വാടകയ്ക്ക് എടുത്തിരുന്നതുകൊണ്ട് അങ്ങോട്ടുള്ള വഴി ഞങ്ങളെ തെല്ലും ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചില്ല. ആ വഴിയന്ത്രം കാണിച്ചുതന്ന പാത പിന്തുടരുക മാത്രം ചെയ്താൽ മതിയായിരുന്നു. അതിൻറെ പാർക്കിങ് ഏരിയയിൽ ഇത്തിരിനേരം ഞങ്ങൾക്ക് കാത്തുനില്ലേണ്ടി വന്നു. അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു തൊണ്ണൂറ്റ മോഡൽ നിസ്സാൻ ക്രെസീഡ കാർ ഞങ്ങളുടെ മുന്നിൽ വന്നു നിന്നു. അതിൽനിന്നും പൂർണ്ണമായും കഷണ്ടിയായ ഒരു കറുകിയ മനുഷ്യൻ ഇറങ്ങി. എൻറെ പ്രതീക്ഷയിലെ കവിയുടെ ഒരു രൂപഭാവവും അയാൾക്കില്ലായിരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ, അത് അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദ് ആവില്ലെന്ന് ഞാൻ വിചാരിച്ചു. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞിരുന്നു. അവിടെ ഞങ്ങളല്ലാതെ മറ്റാരും ആരെയും കാത്ത് നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ലു.

റേഡിയോയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ജോൺ മസ്കീനാസ് പറഞ്ഞ ആളാണോ? അദ്ദേഹം ഞങ്ങളുടെ അടുത്തേക്കു വന്നം.

അതെ. ഈ നഗരത്തിൽ വത്മ്പോൾ താങ്കളെ കാണാൻ അദ്ദേഹം ഏല്പിച്ചിരുന്നം... എഡ്വിൻ അദ്ദേഹത്തിൻറെ അരുകിലെത്തി കൈ കൊടുത്തു. പിന്നാലെ ഞാനും.

എനിക്ക് ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന അപൂർവ്വം വിദേശ സുഹൃത്തുക്കളിൽ ഒരാളായിരുന്ന ജോൺ. ചർച്ച ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു വിഷയവും ഞങ്ങൾക്കിടയിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹവും ഈ നഗരം വിട്ടപോയിരിക്കുന്നു. എൻറെ നഷ്ടം..!

മനസ്സോടെയല്ല, സാഹചര്യങ്ങൾ അങ്ങനെയായിപ്പോയി എന്നാണ് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത്. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ആത്മാഭിമാനമുള്ള ആർക്കും ഈ നഗരത്തിൽ ഇനി അധികകാലം തുടരാനാവില്ല. ഞങ്ങൾക്ക് മറ്റു സാധ്യതയില്ലല്ലോ. അല്ലെങ്കിൽ പ്രവാസ ജീവിതം നയിക്കണം.. അതിനോളം ശാപം ഈ ഭ്രമിയിൽ മറ്റെന്തുണ്ട്..?

ഞങ്ങളൊന്നിച്ച് കോഫിഷോപിനള്ളിലേക്ക പോയി. വളരെ തിരക്ക കുറഞ്ഞ പ്രശാന്തമായ ഒത കോഫിഷോഷായിരുന്നു അത്. ഇത്തിരി ചെലവുകൂടിയതും എന്ന് ഞാനൂഹിച്ച. പാരീസിലെ പ്രസിദ്ധമായ ലാ റൊട്ടോണ്ടേപോലെയോ സെൻറ് പീറ്റേഴ്സ്ബർഗ്ഗിലെ ദ ലിറ്റററി കഫേപോലെയോ പ്രേഗിലെ കഫേ കവികളടെയും മോണ്ട്മാടേ പോലെയോ ഒക്കെ നഗരത്തിലെ പ്രമുഖ ചിന്തകന്മാത്രടെയ്യം ആക്ലിവിസ്റ്റകളുടെയും സാമൂഹികപ്രവർത്തകന്തടെയും ബുദ്ധിജീവികളുടെയും മടിയന്മാന്തടെയും ഒന്ദ സങ്കേതമാണതെന്ന് അദ്ദേഹം ഒരു ചിരിയുടെ അകമ്പടിയോടെ പറഞ്ഞു. അത് ശരിയാണെന്ന് എനിക്കം കണ്ണംനട്ട് ഞങ്ങൾ ഇരുന്ന ടേബിളിന് എതിർവശത്തും മൊബൈലിൽ കുത്തിക്കളിച്ചകൊണ്ട് ഊശാൻ താടിക്കാരനായ ഒരു യുവാവ് വലതുവശത്തും ഗൗരവമായ ചർച്ചയിൽ മുഴുകി ആധുനിക വേഷധാരികളായ രണ്ട് പെൺകട്ടികൾ അല്പം ദൂരെ മാറിയും ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

നമ്മുടെ ഈ സംസാരത്തിനിടയിൽ ഒരു ടേപ്പ് റിക്കോർഡർ സ്ഥാനം പിടിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് എന്താണ് അഭിപ്രായം...? എഡ്വിൻ തൻറെ പോക്കറ്റിൽനിന്ന് മൊബൈൽ ഫോൺ എടുത്തുകൊണ്ട് ചോദിച്ച.

അസ്വസ്ഥകരമാണ് അതിൻറെ സാന്നിദ്ധ്യം. സംസാരത്തിനിടയിൽ നമ്മൾ പെട്ടെന്ന് സ്വയം ശ്രദ്ധാലുക്കളാവുകയും ജാഗരൂകരാവുകയും ചെയ്യും എന്നൊരു കുഴപ്പം അതിനുണ്ട്. നമുക്കിടയിലെ സംസാരത്തിൻറെ സ്വാഭാവികതയും ഒഴുക്കും അത് നഷ്ടപ്പെടുത്തും. ഈ സംസാരത്തിനിടയിൽ ഞാൻ ഗൗരവപ്പെട്ട കാര്യമെന്തെങ്കിലും പറയുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് നിങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ തങ്ങി നില്ക്കും. അതു മാത്രം എഴുതിയാൽ മതി. വാക്കുകൾ പകർത്തണം എന്നില്ല. ആശയങ്ങൾ വന്നാൽ മതി. വേണമെങ്കിൽ നോട്ടുകൾ കുറിച്ചു വയ്ക്കാം. എന്നാലും ഈ ശബ്ദംപിടി യന്ത്രം വേണ്ട.

നിരാശയോടെ എഡ്വിൻ അത് ഓഫ് ചെയ്തുവച്ചു. കുഴപ്പമില്ലെന്ന് ഞാൻ കണ്ണകാണിച്ചെങ്കിലും അവനത് മനസ്സിലായില്ല.

സാഹിത്യമാണ് ഞങ്ങൾ സംസാരിച്ചു തുടങ്ങിയത്. ലോകമെമ്പാടും സാഹിത്യം അതിൻറെ പഴയകാല പ്രൗഢിയോടെ തിരിച്ചു വരുമ്പോഴും ഈ ദേശത്ത് അതിൻറെ അതിജ്വലനങ്ങൾ ഒന്നും കാണാനില്ലെന്ന് അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദ് നിരാശപ്പെട്ടു. അറബ് സാഹിത്യത്തിലെ എഴുത്തിനെക്കുറിച്ചും വായനയെക്കുറിച്ചും ഒരു ചൊല്ലുണ്ട്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഈജിപ്തിൽ എഴുതപ്പെടുന്നു, ലെബനോനിൽ അച്ചടിക്കപ്പെടുന്നു, ഇറാക്കിൽ വായിക്കപ്പെടുന്നു എന്നാണത്. ഇക്കാലത്തും അതിന് വലിയ മാറ്റമൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഞങ്ങളുടെ ഈ ദേശമൊന്നും ഒരിക്കലും ആ ഭൂപടത്തിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചിട്ടേയില്ല. എന്നാലും ചരിത്രത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്താവുന്നതരം ചില്ലറ സാഹിത്യങ്ങൾ ഒക്കെ ഇവിടെന്നും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പ്രത്യേകിച്ച്

കവിതകൾ. ഞങ്ങളുടെ ജനതയുടെ പ്രതിരോധത്തിൻറെയും പ്രതിഷേധത്തിൻറെയും സ്വരങ്ങളായിരുന്നു അവ. മൂന്നു കവിതാസമാഹാരങ്ങൾ എൻറേതായി പുറത്തുവന്നിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, അതു മൂന്നും അറബിയിലാണ്. എന്നാൽ രാജ്യത്തിലെ പ്രമുഖ കവികളുടെ കവിതകളുടെ പരിഭാഷകൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ഇംഗ്ലീഷിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'dreams of desert' എന്നൊരു ആൻഥോളജിയുടെ എഡിറ്ററായിരിക്കാൻ എനിക്ക് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം സാഹിത്യസംഭാവനയെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

മി. ജോണിൻറെ കയ്യിൽനിന്നും ഞാനത് വായിച്ചിരുന്നു. ആ ആൻഥോളജിക്ക് താങ്കൾ എഴുതിയ ആ ആമുഖപഠനമില്ലേ. ഇറ്റ്സ് റിയലി ഗ്രേറ്റ്. നഗരത്തിൻറെ കാവ്യചരിത്രവും പ്രസാധനവിദ്യാഭ്യാസ ചരിത്രവും വ്യക്തമാക്കുന്ന ഒരു സമഗ്രപഠനമാണത്. അതാണ് സത്യത്തിൽ താങ്കളെ കാണണം എന്ന ആഗ്രഹത്തിൻ പിന്നിലെ കാരണം. എഡ്വിൻ അത് പറഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിൻറെ മുഖം സന്തോഷംകൊണ്ട് വിടർന്നു. തന്നെ വായിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ടുപേരാണ് വന്നിരിക്കുന്നത് എന്ന എഴുത്തുകാരൻറെ ആഹ്ലാദമായിരുന്നു അത്. ഈ യാത്രയ്ക്കുവേണ്ടി എഡ്വിൻ നടത്തിയിട്ടുള്ള ഹോംവർക്കിൻറെ ആഴത്തെക്കുറിച്ച് ഞാനോർത്തു. ഈ മേഖലയിലുള്ള അവൻറെ പരിചയം അവനെ ഒരു ചുവടു മുന്നിൽ നടക്കാൻ സഹായിച്ചിരിക്കുന്നു. എനിക്കവനോട് അസൂയ തോന്നി.

അറബ് ലോകത്തിലെ സമകാലിക സംഭവവികാസങ്ങളെക്കുറിച്ചായി എൻറെ സംസാരം. അതിലൂടെ അദ്ദേഹത്തെ ഞങ്ങളുടെ വിഷയത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാനായിരുന്നു എൻറെ പദ്ധതി.

പതിനാറും പതിനേഴും ന്ററ്റാണ്ടുകൾ യൂറോപ്പിൻറേതും പതിനെട്ടും പത്തൊൻപതും ന്ററ്റാണ്ടുകൾ ചൈനയുടെയും ഇന്ത്യയുടെയും ആയിരുന്നെങ്കിൽ ഇരുപത്രം ഇരുപത്തിയൊന്നും നൂറ്റാണ്ടുകൾ അറബ്ലോകത്തിൻറേതാണ്, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ നോള്ള... ഇക്കാലയളവിൽ ലോകചരിത്രത്തിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ച സംഭവ വികാസങ്ങൾ അത്രയും നടന്നത് ഞങ്ങളുടെ ഭൂമികയിലാണ്. ഓട്ടോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിൻറെ പതനം, യിസ്രായേൽ എന്നൊരു രാജ്യത്തിൻറെ ഉദയം, എണ്ണയുടെ കണ്ടുപിടുത്തം, ഇറാനിലെ ഇസ്ലാമിക വിപ്ലവത്തിൻറെ വിജയം, ഇറാൻ–ഇറാക്ക് യുദ്ധം, കുവെത്ത് ആക്രമണം, സദ്ദാമിൻറെ പതനം, ഒടുവിൽ ടുണീഷ്യയിലെയും ലിബിയയിലെയും ഈജിപ്ലിലെയും ഏകാധിപതികളുടെ വീഴചയ്ക്ക് കാരണമായ ഫേസ്ബുക്ക് സമരങ്ങൾ! ലോകത്തിൻറെ ഇതരഭാഗങ്ങൾ എല്ലാം സുഖഭോഗങ്ങളിലേക്ക് മയക്കത്തിലാണ്ടുപോയപ്പോൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ ചരിത്രം സംഭവിച്ചത് ഇവിടെയാണ്.

അതെ. അതെ. അത്രന്നെയാണ് ഞാന്മദ്ദേശിച്ചത്രം. ഈ ദേശത്ത് നടന്ന സമരങ്ങളും അതിൻറെ തുടർച്ച ആയിരുന്നല്ലോ. ഞാൻ വളരെ ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞു.

എന്നെനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല ഈ സമരങ്ങളോട് എനിക്കത്ര ആഭിമുഖ്യവുമില്ല.

ആ മറ്റപടി എന്നെ ശരിക്കും അദ്ഭുതപ്പെടുത്തി. ജനപക്ഷത്ത് നില്ക്കുന്ന ഒരു കവി നിശ്ചയമായും ഈ സമരങ്ങളുടെ മുന്നണിയിൽ തന്നെ ഉണ്ടാവേണ്ടതാണ്, അല്ലെങ്കിൽ മാനസികമായെങ്കിലും അതിനൊപ്പം കാണണം. ഞാനത് തുറന്നു ചോദിക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. ഇത്തിരി നേരത്തേക്ക് അദ്ദേഹം മൗനമായിരുന്നു.

ഇത് മതനേതാക്കന്മാങ്ങടെ സമരമായിരുന്നു. പിന്നെ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. നിഷ്പക്ഷനായ ഒരാൾക്ക് അതിൽ ഒരു റോള്യമില്ല. സാധാരണക്കാരന് ഇതിൽനിന്നും ഒരു ഗുണവും ലഭിക്കാനും പോകുന്നില്ല. ഈ സമരങ്ങളിൽ ആവേശപൂർവ്വം പങ്കെടുക്കുന്നവർക്ക് അത് മനസ്സിലാക്കാൻ വർഷങ്ങൾതന്നെ വേണ്ടിവന്നേക്കാം. രാജ്യം സുന്നി പുരോഹിതന്മാർ ഭരിക്കണോ ഷിയാ പുരോഹിതന്മാർ ഭരിക്കണോ എന്നതാണിവിടത്തെ പ്രധാന തർക്കവിഷയം!

സത്യത്തിൽ ഈ സമരങ്ങളെ അങ്ങനെ കാണാമോ..? ജനാധിപത്യ വിശ്വാസികളും പുരോഗമനപ്രസ്ഥാനക്കാരും കമ്യൂണിസ്റ്റുകളും ഒക്കെ കൂടി മുന്നിൽനിന്ന് നയിച്ച ഒരു സമരമല്ലേ നാം ഈജിപ്തിലും ലിബിയയിലും ടുണീഷ്യയിലും ഒക്കെ കണ്ടത്. അതിനെ അങ്ങനെ പുരോഹിതന്മാർ തട്ടിക്കൊണ്ടു പോകം എന്ന് പറയുന്നതിൽ ഒരതിശയോക്തിയില്ലേ..? എഡ്വിൻ ആവേശത്തോടെ ചോദിച്ചു.

തീരെയില്ല. നിങ്ങൾ ചെറ്റപ്പക്കാർക്ക് അറിയുമോ എന്നറിയില്ല ഇറാൻ വിപ്ലവം നടന്ന കാലത്ത് ലോകത്തെമ്പാട്ടമുള്ള കമ്യൂണിസ്റ്റുകൾ പോലും അതിനെ ജനാധിപത്യത്തിൻറെ വിജയമായാണ് ആഘോഷിച്ചത്. പക്ഷേ, മതത്തിൻറെ പൊറാട്ട് നാടകമായിരുന്നു അതെന്നു തെളിയാൻ അധികം കാലമൊന്നും വേണ്ടിവന്നില്ല. ആ രാജ്യത്തിൻറെ ആദ്യ പ്രസിഡൻറിന് രണ്ടു വർഷപോലും തികച്ചു ഭരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. രാജ്യത്തെ ഇമാമുമാരുടെ സമ്മർദ്ദത്തിൽ പാർലമെൻറ് അദ്ദേഹത്തെ ഇംപീച്ച് ചെയ്തു. അറസ്റ്റിന് ഉത്തരവിട്ടു. പ്രസിഡൻറിന് സ്ത്രീവേഷം ധരിച്ച് രാജ്യം വിടേണ്ടി വന്നു. ഒരു വിപ്ലവത്തിന് ഇതിൽപരം പരിഹാസകരമായ അന്ത്യം മറ്റെന്തുണ്ട്..? സമരം വിജയിക്കുന്നതുവരെ അവർ വിപ്ലവം പറയും. പിന്നെ പറയുന്നത് മതമായിരിക്കും. അന്യനെ വെറുക്കാൻ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഒരു മതം. അതാണ് ഇറാനിലെ വിപ്ലവം ഞങ്ങൾക്കു തന്ന പാഠം. ജനാധിപത്യത്തിൻറെ പേരിൽ അധികാരത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്ന പുതിയ ഭരണക്ടടങ്ങളുടെയും വിധി മറ്റൊന്നാവാൻ തരമില്ല.

അതുകേട്ടപ്പോൾ ഒരു കൗതുകത്തിന് അദ്ദേഹത്തിൻറെ രാഷ്ട്രീയ ചായ്വിനെപ്പറ്റി ഞാൻ തിരക്കി. ഞാനൊരു കമ്യൂണിസ്റ്റായിരുന്നു, അത് തുറന്നു പറയുന്നതിന് എനിക്കൊരു മടിയും ഇല്ല. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

അതെന്നെ ശരിക്കും അദ്ഭുതപ്പെടുത്തി. അത്രതാത്തതെന്തോ കേട്ടതുപോലെ എഡ്വിനിൽനിന്ന് 'വോ..' എന്നൊത് അദ്ഭുതശബ്ദം തന്നെ അറിയാതെ പുറത്തുവന്നു. അങ്ങനെ ഒതു പാരമ്പര്യം ഞങ്ങൾ ഊഹിച്ചിരുന്നതേയില്ല. ഈ അറബ് രാജ്യത്ത് ഒതു കമ്യൂണിസ്റ്റ്?!! അതും ഇക്കാലത്ത്?!! ഞങ്ങളുടെ ഇട്ടങ്ങിയ സങ്കല്പത്തിനപ്പുറത്തായിരുന്നു അത്.

ഞങ്ങൾ അറബികൾ ഇപ്പോഴം ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിലോ പതിന്നാലാം നൂറ്റാണ്ടിലോ കഴിയുന്ന അപരിഷ്ക്കതരായ മതഭ്രാന്തന്മാരാണെന്ന ഒരു വിചാരം ലോകസമൂഹത്തിനുണ്ട്. സത്യത്തിൽ അതല്ല ശരി. പുതിയ കാലത്തിന് അന്ദസ്തതമായ നിയമങ്ങളം രാഷ്ട്രീയ നിലപാടുകളം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ അടുത്ത ഉദാഹരണത്തിന് കാലംവരെ ഞങ്ങളം ബദ്ധശ്രദ്ധാല്പക്കളായിരുന്നു. ഇന്ന് സിറിയയിലെയും പ്രധാന രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളായ ബത്താ പാർട്ടിയുടെ ഉദയംതന്നെ എടുക്കുക. നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുമോ എന്നറിയില്ല, മതത്തിനു പുറത്ത് കൃത്യമായ നിയമാവലികളും ആശയസംഹിതകള്പമായി ത്രപംകൊണ്ട ഒരു കക്ഷിയാണത്. ഫ്രാൻസിലെയും ഇർക്കിയിലെയും ജനാധിപത്യനിയമങ്ങളിൽനിന്നാണ് അതിൻറെ ഭരണഘടന രൂപം കൊണ്ടിട്ടുള്ളത്. അതിൻറെ സ്ഥാപകരിൽ ഒരാളായിരുന്ന മൈക്കൾ അഫ്ലാഖ് എഴ്യതിയ 'ഓൺ ദ വേ ഓഫ് റിസറക്ഷൻ' എന്ന ഗ്രന്ഥാവലിയിൽനിന്നുള്ള ആശയം സ്വീകരിച്ചാണ് അതിന് ബത്ത അഥവാ നവോത്ഥാനം എന്ന പേര് കൈവരുന്നതതന്നെ. സോഷ്യലിസത്തിനും ദേശീയതയ്ക്കം മൻതുക്കം കൊടുക്കുന്നതും അറബ് ഐക്യവും അറബ് അധികാരവും ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നതുമായിരുന്നു അതിൻറെ നയം. ഇറാക്കിലും സിറിയയിലും ഒരേ സമയം ഈ പാർട്ടികൾ അധികാരത്തിൽ വന്നപ്പോൾ രണ്ട് രാജ്യങ്ങളെയും ഒന്നിപ്പിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു ചിന്തപോലും ഉണ്ടായതാണ്. ബത്തയുടെ ആശയങ്ങൾക്ക് അറബ് ലോകത്തെമ്പാടും സ്വീകാര്യതയും അനുയായികളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ജോർദ്ദാനിലും ലിബിയയിലും യെമനിലും ഞങ്ങളുടെ അറേബ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലുംവരെ അതിന്

ശാഖകൾ ഉണ്ടായി. ഒരു ചെറിയ കാലയളവിലേക്കെങ്കിലും ഈജിപ്തും സിറിയയും ഒന്നാവുകയും 'യുണൈറ്റഡ് അറബ് റിപ്പബ്ലിക്' എന്നൊരു സ്വപ്ന രാജ്യം യാഥാർത്ഥ്യമാവുകയും ചെയ്തില്ലേ.

ഈ പാരമ്പര്യം പിതുടർന്നുകൊണ്ടുതന്നെ ശക്തമായ കമ്യൂണിസ്റ്റ് പാരമ്പര്യവും ട്രേഡ് യൂണിയനും ഒക്കെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു രാജ്യമാണ് ഇതും. എഴുപതുകളിൽ രാജ്യത്തെ ഇളക്കി മറിക്കുകയും ബ്രിട്ടീഷിനെ ഇവിടെനിന്ന് കെട്ടുകെട്ടിക്കുന്നതിൽ നേതൃത്വം കൊടുത്ത സമരങ്ങൾക്ക് മുന്നിൽ നിന്നത് ഞാനടക്കമുള്ള കമ്യൂണിസ്റ്റ് വിശ്വാസികളായ കവികളും സാമൂഹികപ്രവർത്തകരും ആക്ലിവിസ്റ്റുകളും ചേർന്ന സംഘമായിരുന്നു. അല്ലാതെ ഒരു മതനേതാക്കന്മാരും ആയിരുന്നില്ല. അന്ന് ഞങ്ങളുടെ സമരം ജനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തു. വിദ്യാർത്ഥികൾ സ്കൂളുകൾ ഉപേക്ഷിച്ചിറങ്ങി. തൊഴിലാളികൾ തൊഴിൽശാലകൾ ഉപേക്ഷിച്ചു. വീട്ടമ്മമാർ അടുക്കളകൾ ഉപേക്ഷിച്ചു. അധ്യാപകർ, വക്കീലന്മാർ, ഡോക്ടേഴ്സ് എല്ലാവരും സമരത്തിൽ പങ്കെടുത്തു. രാജ്യത്തെ പെട്രോളിയം കമ്പനി, തുടക്കം മുതൽ ഇന്നോളമുള്ള ചരിത്രത്തിൽ ഒരിക്കൽ മാത്രമേ അതിൻറെ ഉത്പാദനം നിറുത്തി വച്ചിട്ടുള്ള. അതന്നായിരുന്നു. ആ സമരം വിജയിക്കുകയും ചെയ്തു.

കമ്യൂണിസ്റ്റുകളാണ് രാജ്യത്തിൻറെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ മുന്നിൽ നിന്നതെങ്കിൽ പിന്നെ എങ്ങനെയാണ് ഈ രാജ്യം ഒരു കുടുംബത്തിൻറെ കയ്യിൽ ചെന്നുപതിക്കുന്നത്..? എഡ്വിൻ ആവേശത്തോടെ ചോദിച്ചു.

നിങ്ങൾ ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഒഴിഞ്ഞുപോയ എല്ലാ ഇടങ്ങളിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ അധികാരം കൈമാറിയത് ജനങ്ങളിലേക്കായിരുന്നില്ല, ഏതെങ്കിലും ഒക്കെ കുടുംബങ്ങളിലേക്കാണ്. ശരിയല്ലേ? നിങ്ങളുടെ രാജവാഴ്ചാപാരമ്പര്യം നിങ്ങൾ ഓരോ രാജ്യങ്ങളിലും കെട്ടിയേല്പിച്ചു. ഇവരുടെ ഇന്ത്യയിൽ നിങ്ങൾ എന്താണ് ചെയ്തത്? കൃത്യമായി ഒരു കുടുംബത്തെ അവിടെ വാഴിച്ചിട്ടല്ലേ നിങ്ങൾ പോയത്? അദ്ദേഹം എഡ്വിനോടായി ചോദിച്ചു. ഇവിടെയും മറ്റൊരു രാജവാഴ്ചയ്ക്ക് തുടക്കമിട്ടുകൊണ്ടാണ് അവർ പോയത്. കാലങ്ങളായി അവരുടെ സാമന്തരായി പ്രവർത്തിച്ചു വന്ന മജസ്റ്റിയുടെ കുടുംബത്തിനായിരുന്നു അവർ അധികാരം കൈമാറിയത്. തുടക്കത്തിൽ പരിമിത ജനാധിപത്യം ഇവിടെമുണ്ടായിരുന്നു. തിരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ നടന്നിരുന്നു. പാർലമെൻറ് ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അധികാരത്തിലെത്തി അഞ്ചാം വർഷം മജസ്റ്റി കുടുംബം പാർലമെൻറ് പിരിച്ചു വിട്ടു. രാജ്യത്ത് അടിയന്തരാവസ്ഥ പ്രഖ്യാപിച്ചു. കമ്യൂണിസ്റ്റൂകൾ പരക്കെ വേട്ടയാടപ്പെട്ടു. പലരും ജയിലിലായി. സമീപരാജ്യങ്ങളിൽ പാർട്ടിക്കുണ്ടായ വ്യാപകമായ വിശ്വാസനഷ്യം ഞങ്ങളെയും ബാധിച്ചു.

ബത്താപാർട്ടിയുടെ വിശ്വാസപതനത്തിന് കാരണമായത് അതിൻറെ നേതൃസ്ഥാനത്ത് എത്തിയവരുടെ അധികാരമോഹമായിരുന്നു. സദ്ദാമിൻറെയ്യം ബഷായറിൻറെയ്യം കാലത്ത് സോഷ്യലിസത്തിൻറെ ഈ പാർട്ടി എങ്ങനെ ഏകാധിപത്യത്തിൻറെ പ്രസ്ഥാനമായി മാറി എന്ന് ആർക്കം അറിയാവുന്നതാണ്. സ്റ്റാലിൻ ആയിരുന്ന അവരുടെ മാതൃക എന്നെനിക്ക തോന്നുന്നു. അക്കാലത്താണ് സോവിയറ്റ് യൂണിയൻറെ തകർച്ച സംഭവിക്കുന്നത്, അത് കമ്യണിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്ന ഒരു വലിയ തലമുറയുടെ വിശ്വാസത്തകർച്ചയ്ക്ക് കാരണമായി. അതോടൊപ്പമാണ് ഞങ്ങളടെ അയൽരാജ്യമായ ഇറാനിലെ മതവിപ്ലവം വിജയം കൈവരിക്കുന്നത്. അയത്തുള്ള ഖൊമേനിയുടെ ആ വിജയം അറബ്ലനതയെ സ്വാഭാവികമായും മതത്തിലേക്ക് ആകർഷിച്ചകൊണ്ടപോയി. അതിനെ തടയാൻ ആരുടെ കൈവശവും ഒന്നം, ഒരു സ്വപ്നംപോലും ഇല്ലായിരുന്നു..! ചരിത്രം ഇങ്ങനെയൊന്നും ആയിരുന്നില്ല നീങ്ങിയിരുന്നതെങ്കിൽ സോഷ്യലിസത്തിലും അറബ്ദേശീയതയില്പം ഊന്നിയ രാഷ്ട്രീയ ഒരു മുന്നേറ്റവും അറബ്രാജ്യങ്ങളിൽ രൂപപ്പെട്ട വരുമായിരുന്നു. എങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്കിപ്പോഴും ഷേക്കുന്മാരുടെ കൂടാരങ്ങളിൽ അടിമകളായി ജീവിക്കേണ്ടി വതമായിതന്നില്ല.

അദ്ദേഹത്തിൻറെ സ്വരം തളർന്നപോയ ഒരുവൻറേതുപോലെ നിസ്സഹായമായിരുന്നു..

കമ്യൂണിസമാണ് ഇതിനെല്ലാം പരിഹാരമെന്ന് താങ്കൾ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ..? എഡ്വിൻ ആകാംക്ഷയോടെ ചോദിച്ച.

പരിഹാരം എന്താണെന്ന് എനിക്കു നിശ്ചയമില്ല. പക്ഷേ, അതെന്തായാലും താലിബാനം അൽ– ഖൈദയും പറയുന്നതുപോലെ ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിലേക്കുള്ള മടങ്ങിപ്പോക്കല്ല എന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.

പ്രസ്ഥാനം ഇപ്പോഴും ഇവിടങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടോ..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

രാജ്യത്ത് രഹസ്യമായി ചില കമ്മിറ്റികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. മന്ദ്രഷ്യാവകാശ സംഘടനകളുടെയും സന്നദ്ധസംഘടനകളുടെയും ഒക്കെ പേരിലാണെന്നു മാത്രം. പക്ഷേ, പ്രസ്ഥാനവുമായി എനിക്കങ്ങനെ ബന്ധമൊന്നുമില്ല. വളരെക്കാലം മുമ്പേതന്നെ എനിക്ക് അഭിപ്രായ ഭിന്നത തോന്നിത്തുടങ്ങിയിരുന്നു. പ്രാദേശികമായ പല പ്രശ്നങ്ങളെയും പാർട്ടി കാണുകയോ പരിഗണിക്കുകയോ വിലയിരുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. പകരം പ്രയോജനരഹിതങ്ങളായ അന്തർദേശീയ സംവാദങ്ങളാണ് അവിടെ നടക്കുന്നത്. അവർ സോവിയറ്റുകളെക്കാൾ വലിയ സോവിയറ്റുകളായിരുന്നു. മോസ്കോയിൽ മഴ പെയ്താൽ ഇവിടെ കുടപിടിക്കുന്നവരാണവർ. പക്ഷേ, ഇവിടത്തെ പൊള്ളുന്ന വെയിലിനെക്കുറിച്ച് ഇപ്പോഴും അവർക്കൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ...!

ഇനിയും കാണാം എന്ന് വാക്ക് കൊടുത്ത് ഞങ്ങൾ പിരിഞ്ഞു. ഇറങ്ങുമ്പോൾ ഞങ്ങൾ നഗരത്തിലെ മറ്റ് കവികളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തോട് അമ്പേഷിച്ചു. അവരെ ബന്ധപ്പെടാനുള്ള നമ്പർ സംഘടിപ്പിച്ചു തരണം എന്നാവശ്യപ്പെട്ടു.

കുറച്ച് സ്തുതിപ്പ പാട്ടകൾ കേൾക്കാം. പ്രയോജനവുമില്ല. ഒരു അവനവനെക്കുറിച്ചം ഭരണക്ടടത്തെക്കുറിച്ചം. ഒന്നോ രണ്ടോ പേത്രണ്ട്. വേണമെങ്കിൽ കണക്ട് ചെയ്തു തരാം. പക്ഷേ, നിങ്ങൾക്ക് അധികം ദിവസം ഇവിടെ തങ്ങണം എന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവരെ ബന്ധപ്പെടാതിരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അവർ നോട്ടപ്പുള്ളികളാണ്. ഇപ്പോൾതന്നെ നമ്മുടെ ഈ സംസാരം ഗൗനിക്കുന്നില്ലെന്ന മട്ടിൽ നമ്മുടെ അടുത്ത ടേബിളുകളിൽ ഇരുന്നവരിൽ കുറഞ്ഞത് മൂന്നു പേരെങ്കിലും കഴിയും. എനിക്കുറപ്പിച്ച സർക്കാരിൻറെ ചാരന്മാരാണ് എന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയ്യമോ പറയാൻ സാധാരണക്കാരെക്കാൾ അധികം ചാരന്മാർ ഉള്ള നഗരമാണിത്..!!

തർക്കം

തിരിച്ചുവരുമ്പോൾ എഡ്വിൻ തീരെ സംസാരിക്കുന്നതേയില്ല. വണ്ടി ഓടിക്കുന്നതിൽ മാത്രമാണവൻറെ ശ്രദ്ധ. അത് സത്യത്തിൽ വണ്ടി ഓടിക്കുന്നതിലെ സൂക്ഷ്മതകൊണ്ടല്ലെന്നും സ്വന്തം മനസ്സിനെ മറച്ചു പിടിക്കാനുള്ള സൂത്രം മാത്രമാണെന്നും ഞാനൂഹിച്ചു. ഇത്തിരി നേരത്തേക്ക് ഞാൻ അവനെ അവൻറെ മനസ്സിൻറെ വഴിക്കു വിട്ടു. നല്ല തുടക്കം അല്ലേ... പിന്നെ ഞാൻ പറഞ്ഞു. എന്ത് എന്ന അർത്ഥത്തിൽ എഡ്വിൻ എന്നെ നോക്കി. നല്ല കാര്യബോധമുള്ള ഒരാളിൽനിന്ന് നമുക്ക് ആരംഭിക്കാൻ കഴിഞ്ഞല്ലോ. ഇത് നമ്മെ ശരിയായ നിഗമനങ്ങളിൽ എത്തിക്കാതിരിക്കില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

സത്യത്തിൽ ഞാൻ നിരാശനാണ്, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. ഇത്തരം സാങ്കേതികവിശകലനങ്ങൾ നമുക്ക് എന്ത് പ്രയോജനമാണ് ചെയ്യാൻ പോകന്നത്? ഒരു കവി എന്ന നിലയിൽ ഈ സമരങ്ങളിൽ ഗൗരവമായി പങ്കെടുത്ത ഒരാളെയായിരുന്നു ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നത്. അയാളുടെ നേരനുഭവങ്ങൾ കേൾക്കാനാണ് ഞാൻ പോയത്. അതാണ് നമ്മുടെ എഴുത്തുകാരനു വേണ്ടത്. എന്നമാത്രമല്ല മുല്ലപ്പു വിപ്ലവത്തോട് അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദിൻറെ അഭിപ്രായമല്ല എനിക്കുള്ളത്. മതപുരോഹിതന്മാരുടെ സമരമാന്നും ആയിരുന്നില്ല, നല്ല ജനാധിപത്യബോധമുള്ള, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലേക്ക് കുതിക്കാൻ വെമ്പി നില്ക്കുന്ന ഒരു കൂട്ടം ചെറുപ്പക്കാരുടെ സമരമായിരുന്നു അത്. പുതിയ യാതൊന്നിനെയും മനസ്സിലാക്കാനോ തിരിച്ചറിയാനോ ശ്രമിക്കാത്ത ഒരു പഴഞ്ചൻ കമ്യൂണിസ്റ്റാണയാൾ. അയാളിൽനിന്ന് പുതിയ ചിന്തകൾ ഒന്നും പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ട.

പക്ഷേ, ഇറാക്കിലെ പുതിയ സാഹചര്യങ്ങൾ കണ്ട് കല്ലറയിൽ കിടന്ന് സദ്ദാമും ഈജിപ്തിലെ വിപ്ലവത്തിൻറെ ഗതികണ്ട് ജയിലിൽ കിടന്ന് ഹോസ്സി മുബാറക്കും ഊറിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടാവില്ലേ? ഇങ്ങനെ സ്വയം തമ്മിലടിച്ച് മരിക്കാനാണോ അവർ ഇത്ര കഷ്ടപ്പെട്ട് സ്വാതന്ത്ര്യം നേടിയെടുത്തത്? എന്തുകൊണ്ടാണ് ഈ ജനതയെ ഞങ്ങൾ ഇത്തരത്തിൽ അടിച്ചമർത്തി ഭരിച്ചതെന്ന് ലോകത്തിനു മനസ്സിലായോ എന്ന് സദ്ദാമും മുബാറക്കം ചോദിച്ചാൽ നമുക്കെത്തുണ്ട് ഉത്തരം?

ശരിയാണ്. ചില വിപ്ലവങ്ങൾക്ക് പ്രതീക്ഷിച്ച അന്ത്യം കിട്ടി എന്നു വരില്ല. ചിലപ്പോൾ അത് വിപരീതഫലമാകം സൃഷ്ടിക്കക. അതിനർത്ഥം വിപ്ലവങ്ങൾ നടക്കാതെ അനന്തകാലത്തേക്കം ഈ ഏകാധിപത്യം തുടർന്നുകൊള്ളട്ടെ എന്നല്ല. ഒരു വിപ്ലവം നടക്കുകയും ഒരു ഭരണകൂടം അധികാരത്തിൽ വരുകയും അത് മോശമാണെങ്കിൽ അതിനെതിരെ മറ്റൊരു സമരം നടക്കുകയും ഒക്കെ ചെയ്താണ് ഒരു ദേശം അതിൻറെ ഏറ്റവും മികച്ച ഭരണകൂടത്തെ കണ്ടെത്തുന്നത്. ഒറ്റയടിക്ക് ഒരു സുസ്ഥിരഭരണത്തിൽ എത്തിക്കൊള്ളണം എന്നില്ല. അറബ് ലോകത്ത് ഈ കാലത്തെ ഒരു ട്രാൻസിഷൻ പീരീഡായി മാത്രം കണ്ടാൽ മതി.

അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദ് പറയുന്നതുപോലെ മതഭരണകൂടമാണ് നിലവിൽ വരുന്നതെങ്കിലോ?

ജനം അതാണാഗ്രഹിക്കുന്നതെങ്കിൽ അത് വരട്ടെ. എന്നാൽ ജനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്വം കഴിയ്യന്നില്ലെങ്കിൽ അവർക്കെതിരെയ്യം തെരുവിലിറങ്ങം. കൊടുക്കാൻ അതേ ജനം പേരിൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻറെ തെരുവിലേക്ക് വലിച്ചിഴയ്യപ്പെട്ട ജനതയാണവർ. അവർക്കത് കൊടുക്കാതിരിക്കാൻ ഭരണക്ടടത്തിനും ഇനി ഒരു കഴിയില്ല. ഈജിപ്തിൽ ഇപ്പോൾ സംഭവിച്ചകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന് മറ്റ കാരണങ്ങൾ തേടിപ്പോകേണ്ടതില്ല. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

വിദേശ ശക്തികളുടെ കൈകടത്തൽ അതിനു പിന്നിലുണ്ടെന്നാണല്ലോ പൊതുവേയുള്ള വിമർശനം. എത്രയോ രാജ്യങ്ങളിൽ അത് കണ്ടിട്ടള്ള നമുക്കത് നിഷേധിക്കാൻ കഴിയുമോ എഡ്വിൻ..? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

അങ്ങനെയുണ്ടാവാം. പക്ഷേ, അസംതൃപ്തരായ ജനതയുടെ മനസ്സിലേ അവർക്ക് എന്തെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയൂ. ഭരണത്തിനെതിരെ ഒരു വിരുദ്ധവികാരം അവിടെ നിലനില്ക്കുന്നു എന്ന് നാം അംഗീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അല്ലാതെ സ്വന്തം വിഭാഗത്തിൻറെ ഭരണകൂടം നിലവിൽ വന്നുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അത് സ്വർഗ്ഗമാണെന്നും പിന്നീട്ടുള്ള വിപ്ലവങ്ങൾ എല്ലാം വിദേശസഹായംകൊണ്ടാണെന്നും ആരോപിക്കുന്നതിൽ ശരിയില്ലായ്യയുണ്ട്. ഇറാനിൽ ഖുമൈനി ഭരണകൂടത്തിനെതിരെ നടന്നിട്ടുള്ള എല്ലാ സമരങ്ങളെയും അങ്ങനെയാണ് ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ചൈനയിലെ ടിയൻമെൻറ് സ്ക്വയർ ചരിത്രവും മറ്റൊന്നല്ല പറയുന്നത്.

എൻറെ ആശങ്കകൾ മാറി. സത്യത്തിൽ അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദ് ബ്രിട്ടീഷ്യകാരെക്കുറിച്ച് നടത്തിയ മോശം പരാമർശങ്ങളാവാം അവനെ ഇത്ര ചൊടിപ്പിച്ചത് എന്നാണ് ഞാൻ സംശയിച്ചത്. എന്തായാലും നമ്മൾ അഹമ്മദിൻറെ ആ സംസാരം ഒന്ന് റിക്കോർഡ് ചെയ്തു വയ്ക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അതിനും അയാൾ സമ്മതിച്ചില്ല, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞും അയാൾ പറഞ്ഞതൊന്നും എൻറെ മനസ്സിലില്ല. പിന്നീടൊന്ന് റെഫർ ചെയ്യണമെങ്കിൽ പാടുപെടും.

അതിനു വിഷമിക്കേണ്ട. ഞാനത് ചെയ്തിട്ടണ്ട്. അവനെന്നെ അദ്ഭ്രതത്തോടെ മിഴിച്ച നോക്കി. ഞാൻ പോക്കറ്റിൽ നിന്ന് ഒരു പേന എടുത്ത് കാണിച്ചു. ഇങ്ങോട്ട് പോരുമ്പോൾ വിമാനത്തിലെ ഓൺ ബോർഡ് ഡ്യട്ടി ഫ്രീയിൽനിന്ന് കിട്ടിയതാണ്. കണ്ടതേ ഈ സാധനം എൻറെ കണ്ണിനു വല്ലാതങ്ങ് പിടിച്ച. ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഇത്തരത്തിലൊന്ന് ഏറെക്കാലമായി ഞാൻ കാലത്തെ അത്യന്താപേക്ഷിതമായും ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ ജേർണലിസ്റ്റിനു വേണ്ട ഒരു ടൊറാണ്ടോയിലെയും കാൾഗറിയിലെയും പല ഷോപ്പുകളും കയറിയിറങ്ങി നോക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇത്രയും കോംപാക്കായ ഒരു പെൻ ക്യാമറ ഞാനാദ്യമായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ഏന്നെ അതിശയിപ്പിച്ച കാര്യം അതൊന്നുമല്ല. ഇത്ര ചെറ്റതായിട്ടം ഇതിൻറെ റിക്കോർഡിംഗ് കഷാസിറ്റി എത്രയാണെന്നറിയാമോ..? സൗണ്ട് അഞ്ചു മണിക്കർ.. വീഡിയോ മൂന്ന മണിക്കൂർ. പോരേ. കണ്ടാലോ ആർക്കും ഒരു സാധാരണ പാർക്കർ പെന്നാണന്നല്ലേ തോന്ത്യ. വിലയാകട്ടെ എഡ്വിൻ നീ വിശ്വസിക്കില്ല. വെറ്റം തൊണ്ണറ്റിയൊൻപത്ര ഡോളർ മാത്രം. ഇത്ര ചീപ്പായ വിലയ്ക്ക് ഇത്രയ്യം മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു സാധനം കാനഡയിൽ പ്രതീക്ഷിക്കുകയേ

വേണ്ട. അപ്പോൾതന്നെ അതിലൊന്ന് വാങ്ങിച്ച് ബാഗിൽ വച്ചു. ഈ യാത്രയിൽ അത് പ്രയോജനപ്പെടും എന്ന കാര്യത്തിൽ എനിക്ക് സംശയമേ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

എഡ്വിൻ അതു വാങ്ങി പരിശോധിച്ചിട്ട് ഉഗ്രൻ എന്ന് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് തന്നു. ആ സംസാരത്തിനിടയിൽ ഞാൻ ഇങ്ങോട്ട് വന്നപ്പോൾ അനുഭവിച്ച വിമാനയാത്രാദുരിതത്തെക്കുറിച്ചു കൂടി അവനോടു പറഞ്ഞു.

എന്നിട്ട് മി. പ്രതാപ് നിങ്ങളിതുവരെ ടാവൽ ഇൻഷുറൻസ് ക്ലെയിം ചെയ്തില്ലേ..? എഡ്വിൻ ഒരദ്ഭ്രത്തോടെ ചോദിച്ച.

ഓ എന്തൊക്കെ ന്രലാമാലകൾ. ഒടുവിൽ കിട്ടിയാൽതന്നെ എന്തെങ്കിലും നക്കാപ്പിച്ച കിട്ടും. വെറുതെ സമയം മിനക്കെടുത്താം എന്നു മാത്രം. ഞാൻ ഉപേക്ഷ പറഞ്ഞു.

നോക്ക്. പിന്നെന്തിനാണ് നാം ട്രാവൽ ഇൻഷ്യറൻസ് എടുത്തത്…? വിമാനം തകർന്നാൽ മാത്രം കിട്ടാനുള്ള ഒരു തുക എന്നാണോ നിങ്ങൾ അതിനെപ്പറ്റി വിചാരിച്ചിരിക്കുന്നത്..?! അതിൻറെ വലിപ്പമല്ല പ്രശ്നം. അത് നിങ്ങൾക്ക് അവകാശപ്പെട്ടതാണ്. അത് ക്ലെയിം ചെയ്യാതെ പോയാൽ സത്യത്തിൽ നിങ്ങളൊരു നിയമലംഘനമാണ് നടത്തുന്നത്.. ഉത്തരവാദിത്വപ്പെട്ട ഒരു പത്രപ്രവർത്തകൻ ഇങ്ങനെയൊന്നം ആയിത്തീരാൻ പാടില്ല.

അവൻറെ വാക്കുകൾക്കു മൂന്നിൽ ഞാൻ ചൂളിപ്പോയി.

തിരിച്ച് ഓഫീസിൽ ചെന്നപ്പോൾതന്നെ എൻറെ കയ്യിൽനിന്നും ടിക്കറ്റിൻറെ കോപ്പി, ബോർഡിംഗ് പാസിൻറെ മുറി, പാസ്പോർട്ടിൻറെ കോപ്പി എന്നിവ അവൻ കളക്ട് ചെയ്തു. നെറ്റിൽനിന്നും ആപ്ലിക്കേഷൻ ഡൗൺ ലോഡ് ചെയ്ത് പൂരിപ്പിച്ചു. എൻറെ കയ്യിൽനിന്നും സൈൻ വാങ്ങി. അപ്പോൾതന്നെ അബ്ദുള്ള ജനാഹിയെ വിളിച്ചവരുത്തി അതെല്ലാം ഇൻഷ്യറൻസ് ഓഫീസിലേക്ക് കൊടുത്തയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇതൊന്നും ഒരിക്കലും കിട്ടാൻ പോകുന്നില്ല എന്നായിരുന്നു അപ്പോഴും എൻറെ ഇന്ത്യൻ മന്സ് ഉച്ചത്തിൽ മന്ത്രിച്ചത്.

വിശദീകരണങ്ങളില്ലാത്ത ജീവിതങ്ങൾ

ബി<u>ജ</u>മോൻറെ നിർബന്ധം ഒന്നുകൊണ്ടുമാത്രമല്ല ഞാൻ അവരെ കാണാൻ പോയത്. അങ്ങനെ ആരെയെങ്കിലും കണ്ടുമുട്ടാൻ സാധിക്കുന്നെങ്കിൽ കണ്ടുമുട്ടുകയും അവരുടെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് വിശദമായി അന്വേഷിക്കുകയും വേണം എന്ന് ജെയിംസ് ഹോഗൻ പറഞ്ഞേല്പിച്ചതുകൊണ്ടുകൂടിയായിരുന്നു അത്.

എൻറെ നാട്ടുകാരായ രണ്ടുപേർ. ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു എന്ന് അവർ എങ്ങനെയോ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബിജ്ചമോൻതന്നെ പറഞ്ഞതാകാം. അല്ലെങ്കിൽ നാട്ടിൽനിന്നുള്ള വിളികളിൽ വിളമ്പിയ വാർത്തകളിൽനിന്ന് കിട്ടിയതാവാം. എന്തായാലും അന്നേരം മുതൽ അവർക്ക് എന്നെ ഒന്ന് കാണണം എന്ന് ഒരേ ആഗ്രഹം. അതിനായി ബിജ്ചമോനെ ചട്ടം കെട്ടിയതാണ്. അവരെ സ്കൂളിൽ എൻറെ അച്ഛൻ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടത്രേ. എൻറെ അതേ സ്കൂളിലാണ് അവരും പഠിച്ചത് എന്നെക്കാൾ നാലോ അഞ്ചോ ക്ലാസ് മുന്നിൽ. വേണമെങ്കിൽ അവർ എന്നെ വന്നു കാണട്ടെ എന്ന് ഞാനൊരു ഗമയിട്ടതാണ്. പക്ഷേ, ബിജ്ചമോൻ സമ്മതിച്ചില്ല. നമ്മൾ അങ്ങോട്ടു പോകുന്നതാവാം സന്തോഷം. നിനക്ക് നഗരത്തിലെ മറ്റൊരു ജീവിതംകൂടി പരിചയിക്കുകയും ആവാം.

നഗരത്തിലെ ഒരു ഇടുങ്ങിയ ഗല്ലിയിൽ നിരവധി പേർ തിങ്ങിഷാർക്കുന്ന ഒരു കെട്ടിടത്തിലായിരുന്നു അവതുടെയും താമസം. ഒരു മുഷിഞ്ഞ കെട്ടിടം. കേടായ ലിഫ്റ്റ്. മുറുക്കി തുഷിയതിൻറെ പാടുകൾ അവശേഷിക്കുന്ന പടികൾ. കറപിടിച്ച ഭിത്തികൾ. ഇളകിയ ഫ്ലോർ ടൈലുകൾ. എന്നാൽ അവതുടെ മുറി സാമാന്യം ഭേദപ്പെട്ടതായിരുന്നു. മറ്റു മൂന്നുപേർക്കൊപ്പം അവതും ഒരു മുറി പങ്കിടുന്നു.

ചായയും ബിസ്കറ്റും മിക്സ്ചറും വിളമ്പിയാണ് അവർ അവങ്ങടെ അധ്യാപകപുത്രനെ സ്വീകരിച്ചത്. ഒരറുപതെടുക്കട്ടേ എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ട് കട്ടിലിനടിയിൽനിന്ന് അവരൊരു കപ്പി വലിച്ചെടുത്തതുമാണ്. ഇപ്പോ വേണ്ടെന്ന് ഞാൻ വിലക്കി. അവർ എന്നെക്കുറിച്ച് ഒത്തിരി ബാല്യകാലസ്മരണകൾ പങ്കുവച്ചു. എനിക്കുപോലും അറിയാത്ത എൻറെ ജീവിതത്തിലെ ഒത്തിരി കാര്യങ്ങൾ. ഒരുപക്ഷേ, എൻറെ ജീവിതത്തിൽ അങ്ങനെയൊക്കെ സംഭവിച്ചു എന്നും ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഞാൻ അങ്ങനെയൊക്കെ പെത്രമാറി എന്നും ഞാനറിയുന്നത് അവരുടെ വാക്കുകളിലൂടെയാണ്. അവർ പറയുന്നതൊന്നും എൻറെ

ഓർമ്മയിൽപോല്വമില്ല. ഓർമ്മയാണ് ജീവിതം എന്നു പറയുന്നത് എത്ര ശരിയാണ്. എനിക്കോർമ്മയുള്ള ഞാനല്ല അവർക്കോർമ്മയുള്ള ഞാൻ. അവങ്ങടെ ഓർമ്മയിലൂടെ എന്നെ വായിച്ചാൽ ഒരു പുതിയ എന്നെ പിടി കിട്ടമായിരിക്കം എന്നൊരു കൗതുകമുള്ള തോന്നൽ എനിക്കുണ്ടായി.

അവങ്ങടെ ജീവിതം എന്നെ അദ്ളതപ്പെടുത്തി. രണ്ടുപേങ്ങം ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിയിട്ട് പതിനേഴു വർഷങ്ങൾ പിന്നിടുന്നു. കുടുംബങ്ങൾ നാട്ടിലാണ്. അന്നു മുതൽ ഇന്നോളം അവർ ഒന്നിച്ചാണ് മുറി പങ്കിടുന്നത്. അതിനിടെ പല പ്രാവശ്യം അവർ താമസം മാറിയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ഒന്നിച്ച് ഒരേ ഇടത്തേക്കു മാത്രം. സംസാരത്തിനിടയിൽ അതിൽ ഒരാൾ പറയുകയായിരുന്നു ഞങ്ങൾ ഇത്രയും കാലം സ്വന്തം ഭാര്യമാരോടൊപ്പം ഒരേ മുറിയിൽ കിടന്നിട്ടില്ല. രണ്ടു കൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ അവധിക്കു ചെല്ലുമ്പോൾ കിട്ടുന്ന രണ്ടുമാസം വീതം കണക്കെടുത്താൽ കഷ്ടിച്ച് ഒന്നരയോ രണ്ടോ വർഷമാണ് ഇക്കാലത്തിനിടയിൽ ഞങ്ങൾ ഭാര്യമാരോടൊപ്പം കഴിഞ്ഞത്. എന്നാൽ നീണ്ട പതിനേഴു വർഷങ്ങൾ ഒന്നിച്ച്. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ അറിയുന്നതുപോലെ മറ്റാർക്കെങ്കിലും ഞങ്ങളെ അറിയുമോ എന്നറിയില്ല.

ആ മുറിയിലുള്ള മറ്റു മൂന്നപേരെയും ഞാൻ പരിചയപ്പെട്ടു. മൂന്നപേരും ഇരുപതിലധികം വർഷങ്ങൾ പിന്നിട്ടവർ. കഴിഞ്ഞ തവണ അവധിക്കു പോയപ്പോൾ കേരളത്തിലെ വലിയ കെട്ടിടങ്ങളും ഉയർന്ന സൗകര്യങ്ങളും കണ്ട് ചിന്തിച്ച ഒരു കാര്യമുണ്ട്. ദൂരെ ഏതോ ഒരു ദേശത്തിനെ ദൈവം പെടോഡോളർകൊണ്ട് അനുഗ്രഹിക്കുക. എന്നാൽ അതുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത മറ്റൊരു ദേശത്തിന് ആ സൗഭാഗ്യത്തിൻറെ പങ്ക് പറ്റാൻ അവസരമുണ്ടാവുക. ദാരിദ്ര്യം നിറഞ്ഞ എത്രയോ അറബ് രാജ്യങ്ങൾ, എത്രയോ ഇസ്ലാമികരാജ്യങ്ങൾ ചുറ്റം കിടക്കുമ്പോഴാണ് ഇങ്ങനെയൊന്ന് സംഭവിക്കുന്നത്. അത് തികച്ചും ഭാഗ്യം എന്ന അംശംകൊണ്ടുമാത്രം എന്നാണ് ഞാനിത്ര വരെയും വിചാരിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ വെറും ഭാഗ്യം മാത്രമല്ല, അതിൽ ഒറ്റപ്പെടലിൻറെയും സഹനത്തിൻറെയും ഒരു നീണ്ട വഴിയുണ്ടെന്ന് ഞാനിപ്പോൾ അറിയുന്നു.

ഇങ്ങോട്ടു പോരുന്നതിനു മുൻപ് ജെയിംസ് ഹോഗൻ പറഞ്ഞ കാര്യമാണ് ഞാനപ്പോൾ ഓർത്തത്. ആഹാരംപോലെ മനുഷ്യൻറെ പ്രാഥമികാവശ്യമാണ് സെക്സും. ഒരാൾക്കോ രണ്ടാൾക്കോ അതിൽ നിന്ന് വിമുക്തി നേടി സംന്യാസിയെപ്പോലെ ജീവിക്കാനായേക്കാം. എന്നാൽ നിൻറെ ദേശക്കാരായ രണ്ടു മില്യനിലധികം ജനങ്ങളാണ് രണ്ടോമൂന്നോ ദശാബ്ദക്കാലം ഇങ്ങനെ അന്യദേശത്ത് പെൺതുണയില്ലാതെ തനിയെ ജീവിക്കുന്നത്. അതെങ്ങനെ സാധ്യമാകുന്നു എന്നുകൂടി ഇപ്പോക്കിൽ നീ അന്വേഷിക്കണം.

പക്ഷേ, അതവരോടു തുറന്നു ചോദിക്കാൻ എനിക്കു മടിതോന്നി. ഇങ്ങനെ സ്വകാര്യജീവിതം മുഴുവൻ ബലികഴിച്ചിട്ട് ഇങ്ങനെ ഒരു വരണ്ട ജീവിതം നയിക്കാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതെന്ത് എന്ന് എത്ര ആലോചിച്ചിട്ടും എനിക്കു പിടി കിട്ടിയതേയില്ല. ജീവിതത്തെക്കാളം വലുതാണോ മനുഷ്യന് പണം?!!

മനോഹരമായ ദിവസം

തനിച്ചൊരു ഫ്ലാറ്റ് എന്നൊരു വാഗ്ദാനം ഞാനും അബ്ലുള്ള ജനാഹിയും വിനോദിനു നല്ലിയിരുന്നെങ്കിലും ഞങ്ങളുടെ അപ്പാർട്ട്മെൻറിൽ അപ്പോൾ മറ്റ് ഫ്ലാറ്റുകൾ ഒന്നും ഒഴിവില്ലാതിരുന്നതിനാൽ അത് നിറവേറ്റാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അതിൻറെ അമർഷം ഞങ്ങളോട്, പ്രത്യേകിച്ച് അബ്ലുള്ളയോട് തരംകിട്ടുമ്പോഴൊക്കെ അവൻ പ്രകടിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. അത്ര നിർബന്ധമാണെങ്കിൽ മറ്റൊരു കെട്ടിടത്തിൽ അന്വേഷിക്കാം എന്നു പറഞ്ഞതിനുശേഷമാണ് അവനൊന്നടങ്ങിയത്. ഞങ്ങളെ വിട്ട് മറ്റൊരിടത്തേക്ക് പോകുന്നതിൽ അവനം അത്ര താത്പര്യമില്ലായിരുന്നു. കാരണം വൈകുന്നേരമാകുമ്പോൾ ബാൽക്കണിയിൽ ഞങ്ങളുടെ ഒരു കൂടിയിരുപ്പുണ്ട്. അതാതു ദിവസത്തെ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുക, അനുഭവങ്ങൾ പങ്കു വയ്ക്കുക, പിറ്റേന്നത്തെ പ്രോഗ്രാം ചർച്ച ചെയ്യുക എന്നിവയാണ് അതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിച്ചതെങ്കിലും എഡ്വിൻ എവിടെനിന്നെങ്കിലും ബിയറോ വിസ്ലിയോ സംഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് വരും. അതോടെ വിനോദ് തൃപ്തനാവും. എപ്പോഴും എഡ്വിനുമായി തർക്കത്തിലും വിദ്വേഷത്തിലുമാണെങ്കിലും അവർ തമ്മിൽ സന്ധിയാവുന്ന നിമിഷങ്ങളാണവ.

അതേസമയം റിയാസ് മാലികിനോടുള്ള അവൻറെ വിരോധം അന്ദനിമിഷം വർദ്ധിച്ചു വന്നതേയുള്ളൂ. താടി നീട്ടി വളർത്തുന്നു, അഞ്ചുനേരം നിസ്കരിക്കുന്നു, ഇടയ്ക്കിടെ സൂഫിവചനങ്ങൾ പറയുന്നു എന്നിവയൊക്കെയായിരുന്നു വിനോദിന് റിയാസിനെക്കുറിച്ചുള്ള പരാതികൾ. 'താലിബാൻ' എന്നാണ് അവൻ റിയാസിനെ രഹസ്യത്തിൽ വിശേഷിപ്പിക്കുക. അയാളൊരു കടുത്ത മതതീവ്രവാദിയാണ്, സൂക്ഷിക്കണം എന്ന് അവനെപ്പോഴും എന്നോട് രഹസ്യം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

അതേസമയം റിയാസ് മാലിക് ആവട്ടെ അതൊന്നം ഗൗനിക്കുക പോലും ചെയ്യാതെ ബാൽക്കണി സദസിൽ ഞങ്ങളോട് സഹകരിച്ചു. ഞങ്ങൾ മദ്യം കഴിക്കുന്നു എന്നത് അയാൾക്കൊരു പ്രശ്നമേ ആയിരുന്നില്ല. 'എനിക്ക് എൻറെ വിശ്വാസത്തിൽ ജീവിക്കാൻ അവകാശമുണ്ടെന്നതുപോലെ നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരം ജീവിക്കാനും അവകാശമുണ്ട്' എന്നതായിരുന്നു റിയാസിൻറെ അതിനുള്ള മറ്റുപടി. എന്നമാത്രമല്ല ഞങ്ങൾക്ക് ഒട്ടുമിക്ക ദിവസങ്ങളിലും എന്തെങ്കിലും ഒരു സ്പെഷ്യൽ ഡിഷ് ഉണ്ടാക്കിത്തരാനും റിയാസ് ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നും. പാചകത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക താത്പര്യവും പ്രാഗല്ഭ്യവും അയാൾക്കണ്ടായിരുന്നും.

ഞങ്ങൾ അതുവരെ കേട്ടിട്ടുപോലുമില്ലാത്ത ഒട്ടനവധി ഇൻസ്റ്റൻറ് ഡിഷസ് അയാൾ ഞങ്ങൾക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തിത്തന്നു. എന്നാൽ അതെല്ലാം അയാളുടെ കാപട്യത്തിൻറെ ഭാഗമാണെന്നായിരുന്നു വിനോദിൻറെ പക്ഷം. അവനെ തിരുത്താൻ എനിക്കു സാധിച്ചതേയില്ല.

വാഹനത്തിൻറെ അസൗകര്യം തങ്ങളുടെ യാത്രകൾക്ക് വലിയ തടസ്സമാവുന്നുണ്ടെന്നായിരുന്നു അന്ന് റിയാസിൻറെയും വിനോദിൻറെയും ഒരേപോലെയുള്ള പരാതി. അത് ഏറക്കറെ ശരിയുമായിരുന്നു. എപ്പോഴും എനിക്കോ എഡ്വിനോ അവരെ കൂടെക്കൊണ്ടുപോകാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നുവരില്ല. അബ്ലുള്ള ജനാഹിക്ക വേണമെങ്കിൽ അവരെ സഹായിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. എന്നാൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ എന്ന നിലയിൽ ഓഫീസ് ചുവരുകൾക്കു പുറത്ത് എന്തെങ്കിലും പണി ചെയ്യാൻ താൻ ബാധ്യസ്ഥനാണെന്ന് അയാൾ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഒരു ഫ്ലാസ്ക് നിറയെ ചായയും ഒരു വലിയ കൂട് മത്തങ്ങാക്കുരുവുമായാണ് രാവിലെ അയാളുടെ വരവ്. ആവശ്യത്തിനു ചായ കുടിക്കുക, നിറുത്താതെ മത്തങ്ങാക്കുരു പൊട്ടിച്ച് തിന്നുക, പിന്നെ ആരെയൊക്കെയോ ഫോണിൽ വിളിച്ച് സംസാരിക്കുക. ഇങ്ങനെ ചില പണികളേ അയാൾക്ക് ഓഫീസിലുള്ളൂ. മത്തങ്ങാക്കുരു സ്വയം കൊറിക്കുക മാത്രമല്ല അത് കൊറിക്കാനായി മറ്റുള്ളവരെ ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്യും. നാലു ദിവസം കഴിച്ച് നോക്ക്. നിങ്ങൾ കുതിരയെപ്പോലെ ചുടുള്ളവരായിത്തിരും. ഞാൻ മുന്നാമതൊരു കല്യാണംകൂടി കഴിച്ചാലോ എന്ന ആലോചനയിലാണ്. അയാൾ ആവേശത്തോടെ പറയും.

അയാളുടെ മറ്റൊരു ദൃശ്ശീലമാണ് തീരെ സഹിക്കാൻ പറ്റാത്തത്. ഓരോ രണ്ടു മിന്ററ്റു കൂടുമ്പോഴും വെറുതേ ടിഷ്യ പേഷർ വലിച്ചെടുത്ത് കൈ ഇടച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കും. ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും അയാൾക്ക് കൈ ഇടയ്ക്കണം. വൈകിട്ട് പോകാറാക്കമ്പോഴേക്കും ഒരു കുന്ന് ടിഷ്യ ഡസ്റ്റ് ബിന്നിൽ കാണും. ഒരു ദിവസം എഡ്വിൻ കയറി വല്ലാതങ്ങ് പൊട്ടിത്തെറിച്ചു. 'ഈ ടിഷ്യ പേഷർ അനാവശ്യമായി ഇങ്ങനെ തുടച്ചെറിയാനുള്ളതല്ല. വളരെ അത്യാവശ്യമുള്ളപ്പോൾ മാത്രം ഒരെണ്ണം സൗകര്യത്തിനു ഉപയോഗിക്കാനുള്ളതാണ്..'

അപ്പറഞ്ഞതിൻറെ പിന്നിലെ യുക്തി അയാൾക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടില്ല എന്നു തോന്ദ്രന്നു. സ്വപ്നത്തിൽനിന്ന് ഉണർന്നതുപോലെ അയാൾ കണ്ണ മിഴിച്ചു നോക്കി. 'ഈ തുച്ഛമായ വിലയ്ക്ക കിട്ടുന്ന ഈ പേപ്പറിൻറെ പേരിൽ എച്ചിൽകണക്ക് പറയല്ലേ.. നിങ്ങൾക്കത്ര ബുദ്ധിമുട്ടാണെങ്കിൽ നാളെ മുതൽ ഞാനിത് വീട്ടിൽനിന്ന് കൊണ്ടുവന്നു കൊള്ളാം.'

'മി. ജനാഹി. പണമല്ല ഇവിടെ വിഷയം. ധൂർത്താണ്. നിങ്ങളിങ്ങനെ അനാവശ്യമായി കൈ ഇടച്ചെറിയുന്ന ഓരോ പേഷർ കഷണവും കൊല്ലുന്നത് ഓരോ മരങ്ങളെയാണ്---അതറിയാമോ?'

എന്തോ അദ്ഭുതവർത്തമാനം കേട്ടതുപോലെ അയാൾ മിഴിച്ചിരുന്നു. ആദ്യമായിട്ടാണെന്നു തോന്നുന്നു അയാൾ മരവും പേഷറ്റം തമ്മിലുള്ള ഈ ബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് കേൾക്കുന്നത്. അതിൽ പിന്നെ ഞങ്ങൾ കാൺകെ അയാൾ അത്ര പേഷർ വലിച്ചെറിയുകയില്ലായിരുന്നു. എന്നാലും അതിനു വലിയ കുറവൊന്നും കണ്ടില്ല.

എന്തായാലും റിയാസിനും വിനോദിനുംവേണ്ടി ഒരു വണ്ടിയും ഡ്രൈവറെയും ഏർപ്പെടുത്താൻ അന്നത്തെ കൂടിയിരുപ്പ് തീരുമാനിച്ചു. അതിൻറെ സന്തോഷത്തിൽ വിനോദും എഡ്വിനും ഓരോ ബിയർ പങ്കുവച്ചു. വാരാന്ത്യങ്ങളിൽ മാത്രം എന്നൊരു ശീലം എനിക്ക് പണ്ടേയുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ അന്ന് അവർക്കൊപ്പം കൂടിയില്ല. റിയാസ് മാലിക് ആവട്ടെ അടുക്കളയിൽ പോയി ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കുറച്ച് ഫ്രഞ്ച് ഫ്രൈസ് ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുവന്നു. അത് കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ റിയാസ് പെട്ടെന്ന് ഞങ്ങളോട് ഒരു

ചോദ്യം ചോദിച്ചു. ഇത്രയും കാലത്തെ ജീവിതത്തിനിടയിൽ നിങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും മനോഹരമായ ദിവസം ഏതാണെന്ന് ഓർമ്മിക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ടോ..?

അതൊരു രസമുള്ള ചോദ്യമായിരുന്നു. മുപ്പത്തിരണ്ട് വർഷത്തിനിടയിലെ പതിനായിരത്തിലധികം ദിവസങ്ങളിൽ ഏതായിരുന്നു ഏറ്റവും സുന്ദരം… ജീവിതത്തിൽ ഏറ്റവും അധികം ആഹ്ലാദിച്ച, സന്തോഷംകൊണ്ട് പ<u>ൃത്ത</u>ലഞ്ഞ, ഉന്മാദത്തിൽ വിജ്ലംഭിച്ചണർന്ന ആ ദിവസം…!

ആത്രം പറയേണ്ട. മനസ്സിൽ ഓർമ്മിച്ചവച്ചാൽ മാത്രം മതി. റിയാസ് പറഞ്ഞു.

ഞാൻ എൻറെ ജീവിതത്തിലൂടെ സ്വയം ഒന്ന് ഓർമ്മയിൽ ഓടി നോക്കി. എതാണാ ദിവസം..? ബാല്യം..? കൗമാരം..? യൗവനം..? ഒത്തിരി ദിവസങ്ങൾ മത്സരത്തിനെത്തിയെങ്കിലും ഒടുവിൽ അത് ചെന്നു നിന്നത്...

ഏത്ര ദിവസമാണെന്ന് എനിക്കറിയില്ല. എന്നാൽ അതിന് നിശ്ചയമായും മജ്ജയിൽ തൊട്ടുപോയ ഒരു പ്രണയവുമായി ബന്ധമുണ്ടെന്നത് ഉറപ്പായിരിക്കും! ഒരു തത്ത്വജ്ഞാനിയെപ്പോലെ റിയാസ് മാലിക് പറഞ്ഞു.

ഞാൻ പെട്ടെന്ന് ജാസ്മിനെ ഓർത്തു. എൻറെ മജ്ജയിൽ തൊട്ട ആ പ്രണയത്തെ ഓർത്തു. എനിക്ക് ശാന്തി എന്നൊരു ഭാര്യയുണ്ടെന്നതോ അവളിൽ എനിക്ക് രണ്ടു കുട്ടികൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട് എന്നതോ സന്തോഷങ്ങളുടെ ദിനങ്ങളിലാണ് ഞങ്ങളുടെ ദാമ്പത്യം പുലരുന്നത് എന്നതോ ആ ഒരു പ്രണയത്തെ ഓർക്കാതിരിക്കാനുള്ള കാരണമായില്ല.

വന്നിട്ട് ഇത്രയും ദിവസങ്ങൾ ആയിട്ടും അവളെ കണ്ടെത്താൻ കഴിയാത്തതിൻറെ ഒരു ഖേദം പെട്ടെന്ന് എന്നെ വന്നമുടി. ഈ നഗരത്തിൽ എവിടെയോ അവളണ്ട്. ഒരുപക്ഷേ, ഞാൻ നടന്ന വഴിയിൽ എനിക്ക് അല്പം മുന്നിലായോ പിന്നിലായോ അവൾ നടന്നിട്ടുണ്ടാവാം. ഞാൻ കയറിയ ഒരു സൂഷർ മാർക്കറ്റിലെ ഒരു റാക്കിന് അപ്പറം അവൾ നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം. ഞാൻ കയറിയ കോഫി ഷോപ്പിലെ ഞാൻ കുടിച്ച അതേ കപ്പിൽ ഇത്തിരിനേരം മുൻപ് അവൾ ഒരു കോഫി കുടിച്ചിരുന്നിരിക്കാം. പക്ഷേ, ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ഒരിക്കലും കണ്ടുമുട്ടിയില്ല. യാദ്ദച്ഛികതയുടെ അതിതീക്ഷ്നമായ ഒരു നിമിഷം കടാക്ഷിച്ചാലല്ലാതെ അതിനു സാധ്യതയില്ല. അങ്ങനെ ഭാഗ്യത്തിൻറെ ഒരു നിമിഷത്തിനുവേണ്ടി കാത്തുനില്ലാനോ ഞാനിതാ നിൻറെ നഗരത്തിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു, എനിക്ക് നിന്നെ കാണണം എന്ന് അവൾക്കു മുന്നിൽ നിസ്സാരമായി വെളിപ്പെടണോ…? ഒരു തീരുമാനം എടുക്കാനാവാതെ ഒരു രാത്രികൂടി എൻറെ മുന്നിലൂടെ ഒഴുകിപ്പോയി.

ഞണ്ടുകൾ

മൊബൈൽവിളി കേട്ടാണ് പിറ്റേന്നു കാലത്ത് ഞാനുണരുന്നത്. നഗരത്തിലെ ബിജ്വോൻറെ അഞ്ചിടങ്ങളിൽ രാത്രി ബോംബ് സ്റ്റോടനങ്ങൾ നടന്നിരിക്കന്നം..! രണ്ടപേർ മരിക്കുകയ്യം നിരവധി പേർക്ക് പരിക്കു പറ്റിയതായും വാർത്തയ്യണ്ട്. നഗരത്തിൻറെ ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യമായി നടക്കുന്ന സംഭവമാണേത്ര ഇത്. ഒന്ന് കറങ്ങി നോക്കുന്നോ..? നിങ്ങൾക്ക് വേണ്ടതുവല്ലതും കിട്ടിയേക്കും. ബിജ്മമോൻ ആവേശപ്പെടുത്തി. തനിച്ചപോകാൻ ഒത് ഉൾഭയം തോന്നി. ഞാനപോൾ തന്നെ വിനോദിനെയും വിളിച്ച് പുറത്തിറങ്ങി. ചോദിച്ചം പറഞ്ഞും ഞങ്ങൾ സംഭവം നടന്ന ഒരു സ്ഥലത്തിന് കുറച്ച് അടുത്തുവരെയെത്തി. അവിടവിടെ കുറച്ചപേർ മരിച്ച കിടപ്പണ്ടെന്നം അവിടേക്ക് കൂടിനില്ക്കുന്നുണ്ട്. സ്കോടനസ്ഥലത്ത് ഒരാൾ ആരെയും കടത്തിവിടുന്നില്ലെന്നും കൂടി നിന്നവരിൽ ചിലർ അറിയിച്ചു. എന്നാലും ഒരു കൈ നോക്കാം എന്നു പറഞ്ഞ് വിനോദ് മുന്നോട്ടതന്നെ ചെന്നു. വഴിയിൽ നിറ്റത്തിയിട്ടിരുന്ന പോലീസ്വാഹനം ഞങ്ങളെ തടഞ്ഞുനിറ്റത്തി. വിനോദ് പെട്ടെന്ന് തൻറെ പേഴ്ലിൽനിന്നും പഴയ റ്റയിട്ടേഴ്സ് ഐഡൻറിറ്റി കാർഡ് എടുത്ത് കാണിച്ച് ഞങ്ങൾ പത്രത്തിൽനിന്നാണെന്ന് പറഞ്ഞു. അത് ഫലിച്ച. സത്യത്തിൽ അത് ഡേറ്റ് തീർന്ന ഒരു കാർഡായിരുന്നു. പോലീസുകാരൻ അത് ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. പോയി ഒരു ഫോട്ടോ എടുത്തിട്ട് വേഗം പോരണം. ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ നടക്കുന്നതേയുള്ള. ഒരു പോലീസുകാരൻ പറഞ്ഞു.

ഞങ്ങൾ മുന്നോട്ടു ചെന്നു. മരിച്ച മന്മഷ്യൻ അപ്പോഴും അവിടെ വീണു കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ആരും ആ ശരീരം ഇണികൊണ്ടുപോലും മൂടിയിട്ടില്ല. ഞങ്ങൾ ചെന്ന് ഒരു ഫോട്ടോ എടുത്തിട്ട് തിരിച്ചപോന്നു.

ഒരു വലിയ വാർത്ത കൊടുക്കണം. അവർ മനുഷ്യാവകാശ പോരാട്ടക്കാരാണെന്നല്ലേ ഇത്രയും നിങ്ങൾ കൊണ്ടിരുന്നത്. ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായില്ലേ പത്രക്കാർ പറഞ്ഞു ഇവന്മാർ തീവ്രവാദികളാണെന്ന്. ഇനിയെങ്കിലും നിങ്ങൾ സത്യം എഴുതണം. ഇവന്മാരുടെ ദുഷ്ടത്തരം ലോകം അറിയണം. മറ്റൊരു പോലീസുകാരൻ പറഞ്ഞു. അവർ വലിയ ആവേശത്തിലാണെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക മനസ്സിലായി. ഞങ്ങൾ അവരെക്കുറിച്ചം അവരുടെ പോലീസ് ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചം തിരക്കി. തെരുവിൽ യാതനകളെക്കുറിച്ചം നിരന്തരമായ കല്ലേറിനും തീവെപ്പിനം അനഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന പെട്രോൾ ബോംബാക്രമണത്തിനും വിധേയരാകേണ്ടിവരുന്ന ദുരിതത്തെക്കുറിച്ചും അവർ വാചാലരായി. അവർ ഈ

തെരുവിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന പോലീസുകാരല്ല ഭീരുക്കളായ സാധാരണക്കാരാണെന്ന് ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിപ്പോയി. അവർ ഇനിയും ഞങ്ങളോട് എന്തൊക്കെയോ സംസാരിക്കാനുള്ള ആവേശത്തിലായിരുന്നു. എന്നാൽ അപ്പോഴേക്കും മറ്റൊരു വണ്ടിയിൽ അവരുടെ സീനിയർ ഓഫീസർ വന്നിറങ്ങിയതുകൊണ്ട് എല്ലാവരും സല്യ ട്രടിച്ച് അറ്റെൻഷനായി.

ഞങ്ങളുടെ നാവിൽ തടഞ്ഞുപോയി. ചോദിക്കാൻ വച്ച ചോദ്യങ്ങൾ ഞങ്ങൾ ആളുകൾ കൂടിനിന്നിടത്തേക്ക് മടങ്ങി. അവർ ഞങ്ങളെ അദ്ഭ്രതത്തോടെ നില്ക്കുകയായിരുന്നു. നോക്കി എങ്ങനെയാണ് പോലീസ് ഞങ്ങളെ സ്റ്റോടനം നടന്ന സ്ഥലത്തേക്ക് കടത്തി വിട്ടതെന്ന് അവർക്ക് പലർക്കം പിടി കിട്ടിയില്ല. പോലീസിലെയോ സി.ഐ.ഡി.യിലെയോ ഏതോ ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർ വേഷം മാറി വന്നതാണെന്നാണ് പലരും ധരിച്ചത്. അത്രകൊണ്ടുതന്നെ അവർ ഞങ്ങളോട് ആ ആവേശത്തിലും പ്രതിനിധികളം ബഹുമാനത്തില്പമാണ് സംസാരിച്ചത്. അക്കട്ടത്തിൽ എംബസി ജീവകാരുണ്യപ്രവർത്തകരും ഒക്കെയ്യണ്ടായിരുന്നു. അവരോട്ട സംസാരിച്ചനിന്ന് ബോഡി കൊണ്ടപോയിക്കഴിഞ്ഞശേഷമാണ് ഞങ്ങൾ അവിടെനിന്നു പോന്നത്. നഗരത്തെ ആ വാർത്ത അത്രയൊന്നും ബാധിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് തിരിച്ചപോരുമ്പോൾ മനസ്സിലായി. വഴിയിൽ വണ്ടികൾ പതിവുപോലെ ഓടുന്നു. ധ്ലതി പിടിച്ച സ്ക്രീകൾ റോഡു മുറിച്ചകടക്കുന്നു. ജോലിക്കു പോകാനായി തൊഴിലാളികൾ വണ്ടി കാത്തുനില്ക്കുന്നു. സ്കൾവാനുകൾ പതിവു പോലെ കുട്ടികളെ കുത്തിനിറച്ചുകൊണ്ട് പോകുന്നു. ആർക്കും ഒത ഭയവ്വമില്ല. ബോംബ്യസ്റ്റോടനംപോലും അവർ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നതുപോലെയുണ്ടായിരുന്നു സാധാരണതം. അതിന മുൻപുള്ള നഗരദിവസങ്ങൾ ഒരുപക്ഷേ, അവരെ അങ്ങനെ ഒരു മാനസികനിലയിൽ എത്തിച്ചതുമാവാം. പ്രശാന്തമായിരുന്ന ഒരു നഗരം ഒരു ബോംബ്ല സ്റ്റോടനത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കാൻ തക്കവണ്ണം ഇതിനമുൻപ് എത്ര കലുഷദിനങ്ങളിലൂടെ കടന്നപോയിരിക്കാം എന്ന് ഞാൻ ആ വഴിയാത്രയിൽ അതിശയപ്പെട്ട.

പ്രതാപ്, അന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞതിനുശേഷം നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചു കാണമല്ലോ. ആ താലിബാനെക്കുറിച്ച് ഇപ്പോൾ എന്തു തോന്നുന്നു? തിരിച്ചുവരുന്ന വഴി യാതൊരു പ്രകോപനവുമില്ലാതെ വിനോദ് എന്നോടു ചോദിച്ചു.

എനിക്കൊന്നും തോന്നിയില്ല. ഹി ഈസ് എ റിലിജിയസ് മാൻ. ദാറ്റ്സ് ആൾ..! ഞാൻ എൻറെ മനസ്സിലുള്ള കാര്യം പറഞ്ഞു,

അത്രയേയുള്ളൂ. എന്നാൽ എനിക്കങ്ങനെയല്ല തോന്നിയത്. ഹി ഈസ് എ മാൻ ഓഫ് സീക്രട്ട്.!! അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചോ നമ്മൾ വർത്തമാനം പറഞ്ഞിരിക്കുമ്പോൾ അയാൾ മുറിയടച്ചിരിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കിടെ അയാൾ തനിച്ച് എവിടെയൊക്കെയോ പോകുന്നു? അങ്ങനെ പോകുന്നതിൽ നമ്മുടെ പ്രോജക്ലിന് പ്രയോജനപ്പെടുന്ന എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നില്ല. ഇതൊക്കെ സാധാരണമാണോ..?

എയ്. എനിക്കങ്ങനെ തോന്നിയില്ല വിനോദ്. അയാൾ ഇന്നലെക്കടി നമുക്കൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നല്ലോ. ചിലപ്പോൾ അയാൾക്ക് തനിച്ചിരിക്കണമെന്നും തനിച്ച് യാത്ര ചെയ്യണമെന്നും തോന്നിയിരിക്കും. അതയാളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം. നമുക്കെന്ത്..? ഞാൻ വിനോദിനെ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്താൻ നോക്കി.

വിദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന ഓരോ വർഷവും നിങ്ങൾ കൂടുതൽ നിഷ്കളങ്കരും പൊട്ടന്മാരും ആയിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കഴിഞ്ഞ കുറേ വർഷങ്ങൾകൊണ്ട് അക്കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ വലിയ പുരോഗതിയാണ് കൈവരിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് പുകഴ്ത്താതെ നിവ്വത്തിയില്ല. സത്യം പറയാമല്ലോ മി. പ്രതാപ് കുറെക്കാലംകൂടി നിങ്ങൾ വിദേശത്ത് നിന്നാൽ പിന്നെ നിങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ ജീവിക്കാൻ കൊള്ളാത്തവനായി മാറും. അപകടകരമായ ഒരു സാഹചര്യത്തെ ബുദ്ധിപൂർവ്വം തിരിച്ചറിയാൻ നിങ്ങൾക്ക് കഴിയുകയേയില്ല. ഒരു പരിഹാസത്തിൻറെയോ താക്കീതിൻറെയോ സ്വരത്തിൽ വിനോദ് പറഞ്ഞു.

എനിക്കതിനു മറ്റപടി ഇല്ലായിരുന്നു. പുകഴ്ത്തലിനും പരിഹാസത്തിനും നമ്മുടെ കയ്യിൽ മറ്റപടികൾ ഇല്ലല്ലോ.

റൂമിൽ എത്തിയപ്പോഴേക്കം റിയാസും എഡ്വിനം ഓഫീസിലേക്ക് പോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പെട്ടെന്ന് എനിക്കൊരു തലവേദന. ഓഫീസിൽ പോകാനേ തോന്നിയില്ല. വിനോദിനാണെങ്കിൽ പോയെങ്കിലേ പറ്റ. രാജ്യത്തെ വിദേശകാര്യമന്ത്രി ഇന്ത്യൻ ക്ലബ്ബ് സന്ദർശിക്കുന്നുണ്ട്. അവന് അതിനു പോകേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. ഇത്ര ചെറിയ കാലത്തേക്ക് ഓഫീസ് എന്നൊരു ഔപചാരികത വേണ്ടിയിരുന്നില്ല എന്ന് എനിക്കപ്പോൾ തോന്നി. ഞങ്ങളടെ ലിവിങ്ഹാളിലോ ബാൽക്കണിയിലോ കൂടിയാൽ തീരാവുന്ന ഓഫീസ് ആവശ്യമേ ഞങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. എങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെ ഈ യാത്രാബുദ്ധിമുട്ടകൾ ഒഴിവാക്കാമായിരുന്നു. വന്നപ്പോൾ മുതൽ അബ്ദള്ള ജനാഹി ഓഫീസ് ഓഫീസ് എന്നു പറഞ്ഞു പിന്നാലെ കൂടിയതുകൊണ്ട് വീണ്ടപോയതാണ്. എഡ്വിനെ വിളിച്ചപ്പോൾ ഭാഗ്യം! കാലത്തുതന്നെ ജനാഹി ഒരു ഡ്രൈവർ പയ്യനെ ഏർപ്പാട് ചെയ്തിട്ടണ്ടെന്നും അവൻ വന്ന് വിനോദിനെ കളക്ട് ചെയ്തുകൊള്ളമെന്നും പറഞ്ഞു. എനിക്ക് സമാധാനമായി. ഞാൻ പോയി ഇത്തിരിനേരം കിടന്നു. ഉറങ്ങിയൊന്നമില്ല. കുറേനേരം കണ്ണടച്ച കിടന്നപ്പോൾ സമാധാനമായി. അപ്പോൾ വിനോദ് കോരിയിട്ട സംശയത്തിൻറെ ഞണ്ടുകൾ മനസ്സിൻറെ മാളത്തിൽനിന്ന് പതുക്കെ തല നീട്ടിനോക്കാൻ തുടങ്ങി. സത്യമായും റിയാസ് മാലിക് ഒരു രഹസ്യങ്ങളുടെ മന്ദഷ്യനാണോ? അയാളടെ നീക്കങ്ങളിൽ നിഗുഢതയുണ്ടോ..? അത് തിരിച്ചറിയാനുള്ള ബുദ്ധിയും വിവേകവും എനിക്കില്ലാതെയായിപ്പോയോ..? തൊട്ടടുത്ത നിമിഷം ഞാൻ മാറിച്ചിന്തിച്ചു. ഇസ്ലാമോഫോബിയ എന്ന രോഗമാണ് വിനോദിന്. മതത്തിൻറെ പേരിൽ ഒരു മനുഷ്യനെ വെറ്റതെ സംശയിക്കുകയും പേടിക്കുകയും ചെയ്യുക. അങ്ങനെയുണ്ടാവാൻ അയാൾ എന്തു ചെയ്തു? വിനോദിൻറെ വാക്കുകൾക്ക് വെറുതെ ചെവിവച്ചകൊടുത്താൽ ഞാൻ സ്വയം പുകഞ്ഞുനീറുകയേയുള്ളൂ. ചില കാര്യങ്ങൾ നാം നിർബന്ധമായും കേൾക്കണം എന്നതുപോലെ ചില കാര്യങ്ങൾ മനപ്പൂർവ്വം കേൾക്കാതിരിക്കാനം ശ്രദ്ധിക്കണം.

യാച്ചിംഗ്

എഴുന്നേറ്റ് ഒരു കോഫി ഇട്ടു കുടിച്ചപ്പോൾ ഒരല്പം ഉന്മേഷം തോന്നി. അതിനിടെ ഞാൻ മെയിൽ ഒന്ന് ഇറന്നുനോക്കി. ഏറെ ദിവസങ്ങൾക്കു ശേഷം ജാസ്മിൻറെ മെയിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. ഇൻ ബോക്സിൽ ആ പേരു തെളിഞ്ഞു കണ്ടപ്പോഴേക്കും എൻറെ മനസ് ഒരു കുരുകിൽ പക്ഷി മാതിരി പ്രണയത്തിലേക്ക് ചിറകടിച്ചു പറന്നുയരുന്നത് ഞാനറിഞ്ഞു.

പ്രതാപ്. നിനക്ക് ഈ വരികൾ എഴുതുമ്പോൾ സത്യത്തിൽ പെട്ടെന്ന് നഗ്നയായതുപോലെ എനിക്ക പറയാതിരിക്കാൻ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് നിന്നോട് ഞാൻ തോന്നുന്നു. എൻറെ ഇതവരെ ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു. എൻറെ മിഥ്യാഭിമാനബോധം എന്നെ അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല എന്നു പറയുന്നതാവും ശരി. എല്ലാം ശരിയായി പോകന്നു എന്ന് സ്വയം വിശ്വസിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമംകൂടി അതിൻറെ പിന്നിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ. ഇനിയ്യം ഞാനത് മറച്ചവച്ചാൽ ഞാനത് എന്നോടുതന്നെ ചെയ്യന്ന അപരാധമായിപ്പോകം.

ഒത്ര ദാമ്പത്യവും സ്വപ്നംപോലെ സ്വന്ദരമാവില്ല എന്നെനിക്കറിയാം. എല്ലാം അതിൻറേതായ കാരണങ്ങളാൽ സംഘർഷങ്ങളിലാണ് പുലരുന്നത് എന്നം ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഞാനെൻറെ ജീവിതത്തെ പർവ്വതീകരിച്ച കാണിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നമില്ല. എന്നാലും നീ എൻറെ ജീവിതം കേൾക്കണം. പ്പറമേനിന്നു നോക്കുമ്പോൾ നഗരത്തിലെ സമ്പന്നനായ സ്പന്ദരൻറെ ഭാര്യ, സ്വന്തമായി ജോലിയുള്ളവൾ. രണ്ട് വേലക്കാരികളെവച്ച് ജീവിതം ആസ്വദിക്കുന്നവൾ. പക്ഷേ, നിനക്കറിയുമോ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ അടിമപോലും ഇതിനെക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതമാവും നയിക്കുക എന്ന്. എന്താണ് അയാൾ എന്നോട് ചെയ്യന്നത് എന്നതിനേക്കാൾ എന്തൊക്കെ ചെയ്യന്നില്ല എന്നു പറയുന്നതാവും പണത്തിൻറെ എച്ചിൽകണക്കകൾ. അയാൾ പറയ്യന്ന ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷ. അയാൾ കീഴ്വായു വിട്ട് എന്നെ അപമാനിക്കുന്ന രീതി. പ്രതാപ്. അപരിഷ്ക്കതനായ ഒത്ര ബാർബേറിയൻപോലും അതിലും എത്രയോ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിലാവും സ്വന്തം ഭാര്യയോട് പെത്മാറ്റക നിശ്ചയമുണ്ട്. കിടക്കയിൽ എന്ന് എനിക്ക് അയാൾക്ക് എൻറെ കൂട്ടകാരികളടെയോ സഹപ്രവർത്തകരുടെയോ സഹോദരിമാരുടെയോ പേരുവിളിച്ച് കരയണം. എന്നാലേ ത്ലപ്പനാവ്വം.

അതൊക്കെപ്പോലും ദാമ്പത്യമെന്ന കടമയുടെ പേരിൽ ഞാൻ സഹിക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഭോഗിച്ച് കഴിഞ്ഞ് സ്വയം തൃപ്തനായിക്കഴിഞ്ഞാൽ എൻറെ മുഖത്തേക്ക് അയാളുടെ ഒരു കാറിത്തുപ്പുണ്ട്. സത്യം പറയാം പ്രതാപ്. റോഡിലേക്കിറങ്ങിച്ചെന്ന് തെരുവിലെ ചെളിയിൽ പുളയ്ക്കുന്ന ഒരു പന്നിയോടൊപ്പം ചേർന്ന് ശയിക്കുന്നത് അതിലും എത്രയോ നല്ലതാണെന്ന് പലപ്പോഴും ആത്മാർത്ഥമായി തോന്നിപ്പോയിട്ടണ്ട്.

പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഏതെങ്കിലും ഗ്രാമീണ യുവതിയുടെ കഥയല്ല ഞാൻ പറയുന്നത്. നിൻറെ കാലത്തിലെ, നിൻറെ നഗരത്തിലെ വിദ്യാസമ്പന്നയായ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥയുടെ ദാമ്പത്യജീവിതമാണിത്. ഇങ്ങനെ ദുർഗന്ധത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഒരു പെണ്ണിൻറെ ജീവിതത്തിൽ ഇനി എന്തു തരം അദ്ഭതം സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നു എന്നാണ് നീ പ്രവചിച്ചത്..? എൻറെ ജീവിതത്തിൽ അദ്ഭതങ്ങളുടെ കാലം കഴിഞ്ഞു പ്രതാപ്. ഞാൻ എന്ന അസ്തിത്വംതന്നെ ഇപ്പോൾ നിലനില്ക്കുന്നില്ല. നീ ഒരിക്കൽ എഴുതിയതുപോലെ ദാമ്പത്യത്തിൻറെ ശവക്കോട്ടയിൽ അടിമയെപ്പോലെ വളഞ്ഞുകൊടുക്കാനും വഴങ്ങിക്കൊടുക്കാനുമാണ് എൻറെ വിധി. ഒരു അദ്ഭതവും ഞാനെൻറെ ജീവിതത്തിൽ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നില്ല. ആഗ്രഹിക്കുന്നമില്ല. എങ്കിലും നിൻറെ ആശംസയ്ക്ക് നന്ദി.

ജാസ്തിൻ.

എത്ത ചെയ്യണമെന്നറിയാതെ കുറേനേരം നിർന്നിമേഷനായി ഞാനിരുന്നു. എൻറെ സങ്കല്പത്തിലെ ജാസ്മിൻറെ മുന്നിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു വർണ്ണപടം പെട്ടെന്ന് അഴിഞ്ഞു വീണതുപോലെ എനിക്കുതോന്നി. ഇത്രകാലം ഞങ്ങൾ ഫേസ്ബുക്കിലൂടെയും മെയിലിലൂടെയും പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടപ്പോഴും ഒരിക്കലും അവൾ തൻറെ ജീവിതത്തിൻറെ ഈ മുഖത്തപ്പറ്റി പറഞ്ഞിട്ടേയില്ല. ഈ കാലത്തിനിടയിൽ അവൾ എന്നോടു കാണിച്ച അടുപ്പം. സ്നേഹം. പഴയ കാലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർത്തെടുക്കലുകൾ. നഷ്ടപ്പെടലുകളെ ഓർത്തുള്ള ചില ഖേദങ്ങൾ ഒക്കെ ദാമ്പത്യത്തിൻറെ മധുരപ്പായസം കുടിച്ചതിനുശേഷം ചെടിപ്പ മാറ്റാനുള്ള വെറ്റം അച്ചാറ്റ നക്കൽ മാത്രമാണെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. ദാമ്പത്യത്തിൻറെ കിണറിൽനിന്ന് ഒരു പെണ്ണ് പ്രണയത്തിൻറെ വിഹായസിലേക്ക് അള്ളിപ്പിടിച്ച് കയറിവരുന്നു എങ്കിൽ അതിനവൾക്ക് മതിയായ കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് ഞാനിപ്പോൾ തിരിച്ചറിയുന്നു..!

അപ്പോൾ അടുത്തു കിട്ടിയിരുന്നെങ്കിൽ ഞാനവളെ ചേർത്തണച്ച് ദീർഘനേരം ചുംബിക്കമായിരുന്നു. നിൻറെ എല്ലാ സങ്കടങ്ങൾക്കം പകരം ഇതാ എൻറെ ഹൃദയം നിനക്ക് സമ്മാനിക്കുന്ന എന്ന് ചെവിയിൽ മന്ത്രിക്കമായിരുന്നു. ജാസ്കിൻ, നിനക്ക് വലിയ ജീവിതം കിട്ടട്ടെ എന്ന് വിചാരിച്ചാണ് പന്ത്രണ്ട് വർഷങ്ങൾക്ക മുൻപ് ഞാൻ എൻറെ വിധികളിലേക്ക് സ്വയം ഒഴിഞ്ഞുപോയത്. അതുപക്ഷേ, നിനക്കു സമ്മാനിച്ചത് ഹിതമല്ലാത്ത ഒരു ജീവിതമാണെന്നറിയ്യന്നത് എന്നെ ദ്ദുഖഭരിതനാക്കുന്നു. ജീവിതത്തിൽ സന്തോഷംകൊണ്ട് തടിക്കുന്ന ജാസ്തിനെയാണ് ഞാൻ കാണാനാഗ്രഹിച്ചത്. അങ്ങനെയുള്ള നിന്നോടൊപ്പം ഈ നഗരമുഖങ്ങളിൽ നീന്തിയൊഴുകാനാണ് ഞാൻ വന്നത്. എന്നാൽ നിരാശകൾ അമർത്തിവച്ച് ജീവിക്കുന്ന നിന്നെ ഞാനെങ്ങനെയാണ് അഭിമ്പഖീകരിക്കുക?!!

എന്നിട്ടും ജാസ്മിനെ ഒന്നു കാണണമെന്ന് എനിക്ക് അതിയായ മോഹം തോന്നി. അപ്പോൾതന്നെ ഞാൻ നഗരത്തിലേക്ക് ഒരുങ്ങിയിറങ്ങി. എങ്ങോട്ടെന്ന് ലക്ഷ്യമില്ലാതെ വെറ്റതെ കുറേനേരം വണ്ടി ഓടിച്ചു. തികച്ചും അവിചാരിതമായി ജാസ്മിനെ കണ്ടെത്തും എന്നു തന്നെയാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. പക്ഷേ, അങ്ങനെയൊരു ഭാഗ്യം എന്നെ അനുഗ്രഹിച്ചില്ല. ഒരുപക്ഷേ, ജാസ്മിനെയും.

എങ്ങനെ ഞാനവിടെ എത്തിപ്പെട്ടു എന്നറിയില്ല. നഗരത്തിൻറെ കിഴക്കഭാഗത്തുള്ള ബീച്ച് സൈഡിലൂടെയാണ് ഞാനപ്പോൾ പൊയ്കൊണ്ടിരുന്നത്. നഗരത്തെ നട്ടക്കിയ സംഭവങ്ങൾ ഒന്നം അറിഞ്ഞിട്ടേയില്ലെന്ന മട്ടിലോ അതൊന്നും ഞങ്ങളെ ബാധിക്കുക പ്രശ്നമല്ലെന്ന മട്ടിലോ ചിലർ അവിടെ 'യാച്ചിംഗ്' നു തയ്യാറെടുക്കുന്നു. ചിലരാക്ക അതിനോടകം തങ്ങളുടെ 'പായക്കപ്പലുകൾ' കടലിൽ ഇറക്കിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കാറ്റിനൊപ്പിച്ചു നീങ്ങുന്ന പട്ടത്തിൽ ഇങ്ങി ചിലർ വെള്ളത്തിൻറെ മുകളിലൂടെ തെന്നി നീങ്ങുന്നു. ഉത്സാഹഭരിതരായി കൂകി വിളിക്കുന്നു. അതിനടുത്തുതന്നെ വേറെ ഒരു കൂട്ടർ നിശ്ശബ്ദരായിരുന്ന് ചൂണ്ടയിടുന്നു. വേറെ ചിലർ പതുങ്ങി നടന്ന് ഞണ്ടിനെ പിടികൂടുന്നു. ഇനിയൊരു സംഘം അത്യാഹ്ലാദത്തോടെ ബീച്ച് വോളി കളിക്കുന്നു. ഞാൻ വണ്ടി ഒതുക്കി കറച്ചനേരം അതെല്ലാം നോക്കി നിന്നു.

ഞങ്ങളുടെ പ്രണയം അതിൻറെ ഏറ്റവും സൗരഭ്യത്തിൽ പൂത്ത്വ നില്ക്കുന്ന കാലത്ത് എല്ലാ പുതുവത്സരങ്ങളിലും ഞങ്ങളൊന്നിച്ച് കടൽത്തീരത്ത് പോകമായിരുന്നു. കടൽ നോക്കിനിന്നായിരുന്നു അന്ന് ഞങ്ങൾ പുതുവത്സരത്തെ വരവേറ്റിരുന്നത്. അതിലൂടെ ഞങ്ങൾ ഈ ലോകത്തിൻറെ അനന്തതയെയും ഞങ്ങളൊന്നിച്ച് യാത്ര ചെയ്യേണ്ടതെന്നു വിശ്വസിച്ച ദൂരങ്ങളെയും അകലെ ഉദിക്കുന്ന പുതിയ പ്രഭാതങ്ങളെയും പ്രതീക്ഷയോടെ കാണുമായിരുന്നു..! എത്ര മനോഹരമെന്നും എക്കാലവും നിലനില്ക്കുമെന്നും വിശ്വസിച്ചിരുന്ന ആ ദിവസങ്ങൾ എത്ര പെട്ടെന്നാണ് അസ്തമിച്ചുപോയത്.. ഇപ്പോൾ എനിക്ക് ഒരു ജീവിതം. ജാസ്മിന് മറ്റൊരു ജീവിതം. അവ പരസ്പരം സന്ധിക്കുന്നതേയില്ല.

ഓരോ മന്ദഷ്യതം എന്തെല്ലാം തരം ജീവിതങ്ങളാണ് ജീവിച്ചു തീർക്കുന്നത് അല്ലേ..? മറ്റൊരാൾക്ക് ഒരിക്കലും എത്തിപ്പെടാനോ ചിന്തിക്കാൻപോലുമോ ആവാത്തതരം വൈവിധ്യം അതിനുണ്ട്. ഞാൻ എൻറെ ജീവിതത്തിൽ എന്നെങ്കിലും ഒരു യാച്ചിംഗ് നടത്തുമോ..? തണത്ത കാറ്റുംകൊണ്ട് ചൂണ്ടയിടാൻ പോകമോ..? നിക്കറും ടീഷർട്ടും ധരിച്ച് ബീച്ച് വോളി കളിക്കുമോ..? ഗംബൂട്ട് ഇട്ടുകൊണ്ട് ഞണ്ടിനെ പിടിക്കാനിറങ്ങുമോ..? അല്ലെങ്കിൽ ഇവരിൽ ആരെങ്കിലും ഒരാൾ തൻറെ പ്രിയപ്പെട്ടവളുമായി ഒരു പുതുവത്സരത്തിൽ കടൽത്തീരത്ത് പോയിട്ടുണ്ടാവുമോ..? പിന്നെ ഒരിക്കൽ അവളെ തേടി മറ്റേതെങ്കിലും നഗരത്തിൽ പോകമോ..? താൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നതല്ല അവളുടെ ജീവിതം എന്ന അറിവിൻറെ ഭാരത്തിൽ കടൽക്കരയിൽ നിന്ന് യാച്ചിംഗ് നടത്തുന്നവരെ നോക്കി നില്ക്കുമോ..? എന്തെല്ലാം തരം ജീവിതങ്ങൾ... സുപ്നങ്ങൾ...താത്പര്യങ്ങൾ...ഈ വൈവിധ്യമല്ലേ മനുഷ്യജീവിതത്തിൻറെ മാധുര്യം... അവരെയെല്ലാം ഒരേ കണ്ണിയിൽ കോർക്കാൻ ആരെങ്കിലും ശ്രമിച്ചാൽ അതിൽ പരം അപഹാസ്യകരമായ മറ്റെത്രണ്ട്..?!!

കരാർ

തിരിച്ചു പോത്തമ്പോൾ പെട്ടെന്ന് വഴിയിലൊൽ ചെറ്റപ്പക്കാരൻ നിന്ന് 'ലിഫ്റ്റ്' നു കൈകാണിക്കുന്നു. നിറുത്തണോ വേണ്ടയോ എന്ന് ഒൽ നിമിഷം ശങ്കിച്ചു. നിറുത്താനാണ് അപ്പോൾ മനസ് മന്ത്രിച്ചത്. ഇത്തിരി മുന്നിലായി വണ്ടി നിരങ്ങി നിന്നു. അവൻ ഓടിവന്ന് നഗരത്തിലെ ഏതോ ഒൽ സ്ഥലത്തിൻറെ പേൽ പറഞ്ഞിട്ട് ആ വഴിക്കാണോ എന്ന് ചോദിച്ചു. എനിക്കത് മനസ്സിലായില്ല. ഞാൻ ആ വഴിക്കല്ല പക്ഷേ, പറഞ്ഞുതന്നാൽ അവിടെ കൊണ്ടുചെന്നാക്കാം എന്നൊൽ വാഗ്ദാനം ഞാനവനു കൊടുത്തു. അവൻ അദ്ഭ്രതത്തോടെ ഇത്തിരിനേരം എന്നെ മിഴിച്ചു നോക്കിയിട്ട് വണ്ടിയിൽ കയറി. അങ്ങനെയൊൽ ടാക്സി വാഗ്ദാനം അവന് ജീവിതത്തിൽ ആദ്യമായി കിട്ടുന്നതായിരിക്കും. എനിക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് എങ്ങോട്ടും പോകാനില്ലെന്ന് അവനറിയില്ലല്ലോ.

എവിടെ പോകുന്നം..? ഞാൻ ആ ചെറ്റപ്പക്കാരനോട് വഴിയാത്രക്കിടയിൽ ചോദിച്ചു. ഒരു ഇൻറർവൃ അറ്റൻറ് ചെയ്തിട്ട് തിരിച്ചു പോവുകയാണ്. അവൻ പറഞ്ഞു. എങ്ങനെയുണ്ടായിരുന്നു..? പ്രതീക്ഷയുണ്ടോ..?

ഈ നഗരത്തിൽ ജോലി കിട്ടണമെങ്കിൽ ഇൻറർവ്യ നന്നായി അറ്റൻറ് ചെയ്താൽ മാത്രം പോരാ. മറ്റ് ചില മാനദണ്ഡങ്ങൾകൂടി കടന്നപോകേണ്ടതുണ്ട്. പലപ്പോഴും ഞാനതിൽ തട്ടി വീഴാറാണ് പതിവ്. അവൻ നിർവ്വികാരതയോടെ പറഞ്ഞു.

അതെന്ത്ര മാനദണ്ഡങ്ങൾ..?!

നിങ്ങളുടെ പേരിൻറെ പിന്നിലെ വാലു മുതൽ നിങ്ങൾ ഏത്ര ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു വരുന്നു, നിങ്ങൾ ഏത്ര നിറമുള്ള വസ്തം ധരിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നതുപോലും ഇവിടെ പ്രധാനമാണ്. അവൻ എങ്ങും തൊടാതെ ഒരുത്തരം പറഞ്ഞു.

ഒന്ന് തെളിച്ചു പറയാമോ..? എനിക്കറിയാത്തതുകൊണ്ടാണ്… ഞാനവനെ പിന്നെയും പിടിക്കടി സ്വദേശിയായ ഒരാളോട് ഇവിടാദ്യം ചോദിക്കുക അവഅടെ കുടുംബപ്പേരാണ്. അത് പറയുന്നതോടെ അവൻറെ വംശവും ഗോത്രവും ജാതിയും ഉപജാതിയും എല്ലാം ഒന്നാകെ തെളിഞ്ഞു കിട്ടും. അതിൽ എല്ലാം നിർണ്ണയിക്കപ്പെടും. പിന്നുള്ള ചോദ്യങ്ങളെല്ലാം വെറും പ്രഹസനങ്ങളാണ്..! റോഡിൽ പൊതുവേ തിരക്കു കുറവാണ് അനുഭവപ്പെട്ടത്. ഒരു ബോംബ് സ്കോടനം നടന്ന നഗരത്തിൻറെ പതിവു പോലീസ് ജാഗ്രത ഒന്നും എവിടെയും കാണാനില്ലായിരുന്നു. വഴിനീളെ വണ്ടികൾ തടഞ്ഞിടുക. ഓരോ വണ്ടിയും സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കുക. ആരെയെങ്കിലും കുറച്ച് നിരപരാധികളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോവുക എന്നിങ്ങനെ ചില ശീലങ്ങളാണ് ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഓരോ നഗര ചിത്രങ്ങളിലും ആവർത്തിച്ച കാണുക.

ഞാനതെപ്പറ്റി ആ ചെറുപ്പക്കാരനോട് ചോദിച്ചു. അവൻ കുറച്ചു നേരം ഒരു വിഡ്ഢിയെപ്പോലെ ചിരിച്ചു. ബോംബ് കിട്ടാനായി ഇവിടെ ഒരു വണ്ടിയും തടഞ്ഞിട്ട് പാവങ്ങളെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കേണ്ട കാര്യമില്ലെന്ന് പോലീസിന് നന്നായി അറിയാം. കാരണം അത് ഏത് വണ്ടിയിൽ ഉണ്ടാവും എന്ന് മറ്റാരെക്കാളും നന്നായി അറിയാവുന്നത് അവർക്കാവും..! പിന്നെ അവൻ പറഞ്ഞു.

അപ്പറഞ്ഞതിൻറെ അർത്ഥം എനിക്ക് തിരിഞ്ഞുകിട്ടിയില്ല. അതവന് മനസ്സിലായെന്ന് തോന്നുന്നു. വിശദീകരണം ചോദിക്കുമെന്ന് അറിയാമെന്നതുപോലെ അവനെനിക്ക് മുഖം തരാതെ പുറത്തേക്ക് നോക്കിയിരുന്നു. എന്നാൽ അവനിൽനിന്ന് എന്തൊക്കെയോ ചിലതൊക്കെള്ളടി കിട്ടാന്രണ്ടെന്നൊരു തോന്നൽ എനിക്കുണ്ടായി.

ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽ പുതിയതാണ്. ഇതിൻറെ ചരിത്രം എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. മനസ്സിലാക്കിയിടത്തോളം സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻറെ ഭ്രമിയാണ്. ഇവിടെ അർക്കം ഇതൊരു ആരാധനാസ്വാതന്ത്ര്യമ്പ്പണ്ട്. ആഘോഷസ്വാതന്ത്ര്യമ്പ്പണ്ട്. കച്ചവടസ്വാതന്ത്ര്യമ്പണ്ട്. വേണ്ടവർക്ക് വേണ്ട വിധത്തിൽ ആടാം പാടാം മദ്യപിക്കാം പുകവലിക്കാം. പിന്നെന്തിന് ഇവിടത്തെ ഭരണാധികാരികൾക്കെതിരെ സമരം നടന്നതെന്ന് എനിക്ക മനസ്സിലാവുന്നില്ല. അവരുടെ വിനയം, അവരുടെ ക്ഷമ, അവരുടെ രാജ്യസ്തേഹം, അവരുടെ ദീർഘവീക്ഷണം ഒക്കെ കണ്ടു പഠിക്കേണ്ടതാണ് എന്നാണ് എനിക്കു തോന്നിയിട്ടള്ളത്. ജനാധിപത്യം എന്നു പറയുന്ന രാജ്യങ്ങളിൽ ഇതിൽ കൂടുതൽ എന്തെങ്കിലും കിട്ടും എന്ന് നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടോ..? അവനെ ഇത്തിരി പ്രകോപിപ്പിക്കാനായിത്തന്നെ ഞാൻ മനപ്പർവം പറഞ്ഞു.

ഇതൊന്നും ഞാൻ നിഷേധിക്കുന്നില്ല. അവൻ ആവേശത്തിലായി. നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞതും അതിനപ്പുറവും നിങ്ങൾക്കിവിടെനിന്ന് കിട്ടും. എനിക്കതിൽ ഒരു സംശയവുമില്ല. പക്ഷേ, ഒരു ചോദ്യം മാത്രം ചോദിക്കട്ടെ. ഇവിടെ നടക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഒരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് പരസ്യമായി ഒരഭിപ്രായം പറയാൻ നിങ്ങൾക്ക് ധൈര്യമുണ്ടോ? നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ രാജ്യത്തിലെ ഓരോ ഭരണാധികാരികളെയും വലിയ വായിൽ വിമർശിക്കുകയും പരിഹസിക്കുകയും കാർട്ടൂൺ വരയ്ക്കകയും ഒക്കെ ചെയ്യമല്ലോ. എന്നാൽ നിങ്ങൾ മഹാന്മാർ എന്നു പറയുന്ന ഇവരിൽ ഒരാളെ ഒരു വാക്കുകൊണ്ടെങ്കിലും വിമർശിക്കാൻ നിങ്ങൾക്ക് ധൈര്യമുണ്ടോ..? അപ്പോൾ കാണാം അവരുടെ തനിനിറം. നാവ് ചലിപ്പിക്കാത്ത അടിമകളെ എല്ലാവർക്കും ഇഷ്ടമാണ്. തനിക്കെതിരെ നാവു പൊന്താത്തിടത്തോളം കാലം അവർ നിങ്ങൾക്ക് എന്ത്വവേണമെങ്കിലും വച്ചവിളമ്പിത്തരും.

ഞാൻ വിചാരിച്ചതിനേക്കാൾ കാര്യവിചാരമുള്ള ഒരു പയ്യനാണ് അവനെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായി. പക്ഷഭേദങ്ങളില്ലാതെ ചിന്തിച്ചാൽ ഈ അറബ് ലോകത്ത് നടന്ന സമരങ്ങളുടെ കാരണം എന്താണെന്നാണ് നീ വിചാരിക്കുന്നത്..? ഞാനവനോട് തികച്ചം ഗൗരവമായി ചോദിച്ചു.

അതവന് ഇഷ്ടപ്പെട്ടെന്നു തോന്നി. ഗൗരവമുള്ള ഒരുത്തരം തരാനും മാത്രം ഞാനവനെ പരിഗണിച്ചെന്നൊരു തോന്നൽ അവൻറെ മുഖത്ത് പ്രകാശിച്ചിരുന്നു.

നിങ്ങൾക്കറിയാമോ അറബ് രാജ്യങ്ങളിലെ ഭരണാധികാരികളം ജനങ്ങളം തമ്മിലുള്ള ഒത അപ്രഖ്യാപിത കരാർ ഉണ്ട്. അവർ ഞങ്ങൾക്ക് വയറുനിറച്ച് ആഹാരവും താമസിക്കാൻ വീടും ആഘോഷിക്കാൻ പണവും കാമിക്കാൻ പെണ്ണങ്ങളെയും തത്രം. പകരം അവരുടെ മേൽക്കോയ്യ ഞങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചകൊടുക്കണം. അതിനെ ഒരിക്കലും ചോദ്യം ചെയ്യാൻ പാടില്ല. ഭ്രരിപക്ഷം രാജ്യങ്ങളിലും ഇപ്പോഴും ഈ ഉടമ്പടി കുഴപ്പമില്ലാതെ പാലിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. കാരണം വാരിക്കോരിക്കൊടുക്കാൻ അവരുടെ കയ്യിൽ പണമുണ്ട്. എന്നാൽ പുതിയ ലോകസാഹചര്യങ്ങളം ആഗോളവത്കരണം മന്മഷ്യരിൽ ഉണ്ടാക്കിയ അമിതമായ ആഡംബര ആസക്തിയും കാരണം ജനങ്ങളുടെ പുതിയ ആവശ്യങ്ങൾ നിവർത്തിച്ച ഭരണക്ടടങ്ങൾക്ക കഴിയുന്നില്ല. സ്വാഭാവികമായം കൊടുക്കാൻ ചില അപ്പോൾ ഭരണക്ടടങ്ങൾക്കെതിരെ തിരിയ്യന്നു. ഇക്കഴിഞ്ഞ നാല്പത് വർഷക്കാലം ഇവിടത്തെ രാജാക്കന്മാർ ജനങ്ങളെ അടിമകളാക്കി ഭരിക്കുകയായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നതിനേക്കാൾ ഈ ജനത സുഖലോലുപതയിൽ മയങ്ങിക്കിടന്ന് ആ അടിമത്തം സുഖിക്കുകയായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നതാണ് നല്ലത്.

മറ്റൊരു കാര്യം രാജ്യത്തിലെ മുഴുവൻ ജനങ്ങൾക്കം അവകാശപ്പെട്ട എണ്ണ എന്ന സമ്പത്ത് ഭരണാധിപന്മാരും അവരുടെ കിങ്കരന്മാരും ചേർന്ന് ഊറ്റിയെടുക്കുകയാണെന്നും അതിൽനിന്നു കിട്ടുന്നതിൽ നാണയത്തുട്ടുകൾ മാത്രമാണ് തങ്ങളുടെ കൈകളിലേക്ക് എത്തപ്പെടുന്നത് എന്നും ജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. തങ്ങൾ വല്ലാതെ പറ്റിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന തോന്നലിൽനിന്ന് ജനങ്ങൾ ഭരണകൂടങ്ങൾക്കെതിരെ തിരിയുന്നു. സമരങ്ങൾക്ക് മറ്റു പല കാരണങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിലും അടിസ്ഥാന കാരണം ഇതുതന്നെയാണ്..!!

അവൻറെ കൈച്ചണ്ടലുകളെയും നിർദ്ദേശങ്ങളെയും പിന്തുടർന്ന ഏതൊക്കെയോ വഴികൾ പിന്നിട്ട് ഞങ്ങൾ ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ എത്തപ്പെട്ടിരുന്നു. അതിൻറെ ഇടുങ്ങിയ വഴികളിലൂടെയായി ഞങ്ങളുടെ സഞ്ചാരം.

നിങ്ങളെപ്പോലെയ്യള്ള കൂലിക്കാരെ ഭരണകൂടത്തിന് ഇനിയും ആവശ്യമ്പണ്ട് അത്രകൊണ്ടാണ് അവർ നിങ്ങളെ വച്ച പുലർത്തുന്നത് അതിന പല കാരണങ്ങളുണ്ട്. ഇന്നു നടന്നതുപോലെയുള്ള രാഷ്ട്രീയ കാരണങ്ങൾവരെ. എന്ന് നിങ്ങളെ വേണ്ടാതാവുന്നുവോ ആ നിമിഷം അവർ നിങ്ങളെ ഇവിടെനിന്ന് കെട്ടകെട്ടിക്കും. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ പറയുന്ന ഈ സ്തേഹവും ആദരവും സ്വാതന്ത്ര്യവും ഒന്നും അവർക്ക് കാണില്ല. അതിനെതിരെ വിരലനക്കാൻപോലും നിനക്കറിയാമോ. നിങ്ങൾക്കാവില്ല. ഉന്നം എഴുപത്രകളിലെയും എൺപത്രകളിലെയ്യം ശമ്പളവ്യവസ്ഥയാണ് ഇവിടത്തെ തൊഴില്പടമകൾ വച്ചപ്പലർത്തുന്നത്. അതൊരിക്കലും കൂടിയിട്ടില്ല. കൂടാൻ അവർ അനവദിക്കില്ല. അങ്ങനെ കൂട്ടി ചോദിക്കുന്നവരെ ഒഴിവാക്കി അവർ കുറേക്കുടി ചീപ്പ് ലേബറെ വേറെ ഏതെങ്കിലും രാജ്യത്തുനിന്നും കൊണ്ടുവരും. അവർക്ക് ഇന്ത്യയില്ലെങ്കിൽ ഫിലിപ്പീൻസ് അല്ലെങ്കിൽ കൊറിയ അല്ലെങ്കിൽ പാകിസ്ഥാൻ അതുമല്ലെങ്കിൽ ബംഗ്ലാദേശ്. ഏതെങ്കിലും ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങൾ. ഇപ്പോ വിയറ്റ്നാമിലാണ് അവരുടെ കണ്ണ്. അവർക്ക് അടിമവേല ചെയ്യാൻ ആരെങ്കിലും വേണം. അത്രയേയുള്ള. അല്ലാതെ നിങ്ങൾ ഇപ്പറയുന്ന ഒത്ദ വികാരവും അവർക്കില്ല. നിങ്ങൾ ഇവിടെ നിലനില്ക്കുന്നു എന്നതിനർത്ഥം നിങ്ങളെക്കൊണ്ട് അവർക്കത്രയും ആവശ്യമ്പണ്ട് എന്നു മാത്രമാണ്. ബാക്കി വിചാരങ്ങളൊക്കെ മനസ്സിൽനിന്നം കഴുകിക്കളഞ്ഞേക്കൂ..!

അടുത്തുകണ്ട ഒരു ബസ്സ്റ്റോപ്പിൽ വണ്ടി നിറുത്താൻ അവൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. നന്ദി പറഞ്ഞ് അവൻ ഇറങ്ങി. ഞാൻ വണ്ടി മുന്നോട്ട് എടുത്തതാണ്. എന്നാൽ അവൻ വീണ്ടം കൈകാണിച്ചു നിറുത്തി. ഞാൻ ഗ്ലാസ് താഴ്ത്തി. അവൻ തല അകത്തേക്ക് ഇട്ടു:

ഇന്ന് നഗരത്തിൽ പൊട്ടിയത് സർക്കാരിൻറെ സ്വന്തം ബോംബാണെന്ന് ഇവിടത്തെ ഓരോ കുഞ്ഞിനും അറിയാം. സ്വന്തം ജനതയുടെ മുഖം മോശമാക്കാൻ അവർ വിദേശികളെ കൊന്നുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു..! ഇനി നിങ്ങളും സൂക്ഷിക്കണം..!! അതു പറഞ്ഞിട്ട് അവൻ സാവധാനം നടന്നുപോയി.

അറബ് നഗരത്തിലെ യുവാക്കൾ എഡ്വിൻ കത്തുന്നതുപോലെ ഏതെങ്കിലും നാടോടിക്കഥകളിൽനിന്നും ഇറങ്ങി വന്ന മണ്ടൻ കഥാപാത്രങ്ങളല്ല അവർ കാലത്തിലും ചിന്തയിലും ഏറെദൂരം മുന്നോട്ടു പോയിരിക്കുന്നു എന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായി..!!

Not for Sale

നഗരക്കറക്കം കഴിഞ്ഞ് ഞാൻ ഫ്ലാറ്റിൽ തിരിച്ചു ചെന്നപ്പോഴും ആരും വന്നിട്ടില്ല. ഇന്നെന്തോ വലിയ വേട്ടയ്ക്കാണല്ലോ അവർ പോയിരിക്കുന്നത് എന്ന് ഞാൻ വിചാരിച്ചു. അതോ മൂന്നംകൂടി ഓഫീസിൽ കത്തിയിരുന്ന് സൊറ പറയുന്നോ..? ആർക്കറിയാം. എന്തായാലും ഞാനിനി ഇറങ്ങുന്നില്ല. ഫുഡ് ഓർഡർ ചെയ്ത് കാത്തിരിക്കുമ്പോഴാണ് ഫ്ലാറ്റാകെ അലങ്കോലപ്പെട്ട് കിടക്കുന്നത് ഞാൻ ശ്രദ്ധിക്കുന്നത്. ഒരു ബാച്ചിലർ ഫ്ലാറ്റിൻറെ സർവ്വ പരാധീനതകളും അവിടെ കാണാനുണ്ടായിരുന്നു. മുറിയിൽ ഒരു വസ്ത്ര സ്ഥാനം തെറ്റിയിരുന്നാൽ വലിയ വായിൽ ശാന്തിയെ ശാസിക്കമായിരുന്ന എന്നെപ്പറ്റി ഞാനോർത്തു. ചിത്രങ്ങളിലേതുപോലെ ആർക്കം ജീവിക്കാനാവില്ല പ്രതാപ്, ഇത്തിരിയൊക്കെ സ്ഥാനംതെറ്റൽകൂടിയാണ് ജീവിതം. അല്ലാത്തതിലൊക്കെ പരസ്യത്തിൻറെ കാപട്യമുണ്ടാവും എന്ന ശാന്തിയുടെ മറ്റപടിയും ഓർത്തു. എന്നാലും ഈ അവസ്ഥയിൽ ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റ് കണ്ടുപോയാൽ അവളപോലും തലയിൽ കൈവയ്ക്കം.. ഈശ്വരാ.. വൃത്തിയെപ്പറ്റിയുള്ള എൻറെ എല്ലാ വീമ്പിളക്കലുകളും അതോടെ ശമിക്കും. സമസ്താപരാധങ്ങളും ഏറ്റപറഞ്ഞ് ഞാൻ മാപ്പിരക്കേണ്ടി വരും. ഉറപ്പ്.!

കാത്തിരിപ്പിൻറെ വരുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള ഇടവേളയിൽ ആഹാരം ഫ്ലാറ്റെല്ലാം വ്വത്തിയാക്കിയിടാൻ ഞാൻ തീരുമാനിച്ച. ലിവിങ്, ഡൈനിങ് ഏരിയ എല്ലാം ഒന്ന് ഒതുക്കിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ എൻറെ മുറിയിലേക്കു കയറി. അവിടെയും നാശമായി കിടക്കുകയായിരുന്നു. അതും ഒരുമാതിരി ഒതുക്കിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ വെറുതെ വിനോദിൻറെ മുറി ഒന്ന് തുറന്നു നോക്കി. അതിനുള്ളിലെ വ്ലത്തി ഒന്ന് പരിശോധിക്കുകതന്നെയായിരുന്നു എൻറെ ലക്ഷ്യം. വാതിൽ തുറന്നു നോക്കിയതും സത്യത്തിൽ ഞാൻ ഞെട്ടിപ്പോയി. ദൈവമേ.. എന്തൊരു മുറിയാണത്..?! ഒരാൾക്ക് സ്വന്തം മുറി ഇത്രയും വ്ലത്തികേടായി ഉപയോഗിക്കാനാവ്വമോ..?! വാരിവലിച്ചിട്ടിരിക്കുന്ന പേപ്പറ്റുകൾ, വലിച്ചെറിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഭക്ഷണശകലങ്ങൾ, ഒഴിഞ്ഞ മദ്യക്കപ്പികൾ, പാൻ മസാലക്കവറുകൾ. മ്പറിയിൽ അവിടവിടെ പടംവരച്ചത്രപോലെ അവൻ അടിവസ്തം ഊരി മാറ്റകയല്ല, പ്യപ്പയിൽനിന്ന് ശലഭം അടിവസ്തങ്ങളടെ കൂമ്പാരങ്ങൾ. പറന്നപോകന്നത്രപോലെ അടിവസ്സത്തിൽനിന്ന് അവൻ സ്വയം ഊർന്നു പോവ്വകയാണെന്നു തോന്നും അതു കണ്ടാൽ..!! ഞാൻ വിചാരിച്ചാൽ ആ മുറി എന്തായാലും നന്നാക്കി എട്ടക്കാൻ സാധിക്കമെന്ന

തോന്നൽ ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട് ഒരിളക്കംപോലും തട്ടാതെ അതെല്ലാം അവിടെത്തന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ട് ഞാൻ പ്ലറത്ത്രപോന്നു.

പിന്നെ ഞാൻ റിയാസ് മാലികിൻറെ മുറിയും ഒന്ന ഇറന്ന് നോക്കി. ഞങ്ങളിൽ മൂന്നപേരിൽ മെച്ചപ്പെട്ട മുറി അതുതന്നെയായിരുന്നു. എല്ലാ അടുക്കിയും പെറുക്കിയും യഥാസ്ഥാനത്ത് വച്ചിരിക്കുന്നു. ആകെ ഇത്തിരി അലങ്കോലപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നത് മേശപ്പുറം മാത്രമാണ്. അതിൽ നിറയെ പുസ്തകങ്ങൾ. റിയാസിൻറെ വായനാശീലം അപ്പോഴാണ് ഞാനറിയുന്നത്. അകത്തേക്കു കയറി കൗതുകത്തോടെ ഞാനതെടുത്ത് ഒന്നു മറിച്ചു നോക്കി. മിക്കതും ഉർദുവിലുള്ളതായിരുന്നു. ഒന്നോ രണ്ടോ ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകങ്ങളാണ് അക്കൂട്ടത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത്. അവയാകട്ടെ ഡിറ്റക്കീവ് നോവലുകളും. ബ്ലർബ് വായിച്ചു നോക്കിയിട്ട് എന്തോ എനിക്കവയോടത്ര പ്രിയം തോന്നിയില്ല. അവ അവിടെത്തന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ട് തിരിച്ചു പുറത്തേക്കു നടക്കുമ്പോൾ റിയാസിൻറെ തലയിണയ്ക്കടിയിൽനിന്നും തല നീട്ടിയിരിക്കുന്ന ഒരു പുസ്തകത്തിൻറെ മൂല യാദ്ദച്ഛികമായി എൻറെ കണ്ണിൽ പെട്ടു. അനുവാദമില്ലാതെ മറ്റൊരാളുടെ മുറിയിൽ കയറുക. അയാളുടെ സ്വകാര്യതകളിൽ കയ്യിട്ട് നോക്കുക എന്നിവയൊന്നും മാന്യതയ്ക്കു ചേർന്നതല്ലെങ്കിലും അത് നോക്കാതെ പോരാൻ എന്നിലെ കൗതുകക്കാരൻ സമ്മതിച്ചില്ല.

ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് പ്പസ്തകമായിരുന്നു അത്. 'A Spring without Smell' by Sameera Parven.

മനോഹരമായിരുന്നു ആ പ്പസ്തകത്തിൻറെ കവർ. നീണ്ടു കിടക്കുന്ന ഒരു പാത. അതിൻറെ നട്ടവിൽ ഒരു പാറ്റൺ ടാങ്കർ. അതിനു നേരേ കൈയിൽ ഒലിവുപതാകയുമേന്തി നെഞ്ചു വിരിച്ചു നില്ക്കുന്ന ഒരു പയ്യൻ. അവൻറെ മുഖം ചിത്രത്തിൽ ദൃശ്യമല്ല. അവൻ നമുക്ക് പുറം തിരിഞ്ഞാണ് നില്ക്കുന്നത്. അവൻറെ പ്രായത്തിൽ കവിഞ്ഞ ബലിഷ്ഠങ്ങളായ ഭ്രജങ്ങളും തോളുകളുമാണ് നമുക്കു കാണാനാവുക. പക്ഷേ, അവൻറെ പുറത്ത് വെടിയേറ്റ മുറിവിൽനിന്ന് ഒരു തുള്ളി ചോര ഒലിച്ചിറങ്ങി വരുന്നതു കാണാം. പിന്നിൽനിന്നുള്ള വെടിയേറ്റാണോ എന്നിൽനിന്നുള്ള വെടിയേറ്റാണോ ആ മുറിവ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് അറിയില്ല. രണ്ടായാലും അവൻറെ ഹൃദയത്തെ തുളച്ചാണ് ആ വെടിയുണ്ട മറ്റപുറം കടന്നിരിക്കുന്നത് എന്നു സൃഷ്ടം. മരണത്തിലേക്ക് ചെന്നു വീഴുന്നതിനു തൊട്ടു മുൻപുള്ള അവസാന ചെറുത്തുനില്പിനെ ആ ചിത്രം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

കവറിലെ ക്രിയേറ്റിവിറ്റി അവിടെയല്ല നമുക്ക് ദർശിക്കാൻ കഴിയുക. അവൻറെ രക്തം ഇറ്റുവീണ നിലത്ത് അവൻറെ കാൽച്ചുവട്ടിൽതന്നെ, ഒരു ചെറുചെടി മുളച്ചുവന്ന് അതിൽ ഒരു പൂ വിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പക്കതി ഫോട്ടോയും പക്കതി ചിത്രവും ചേർന്നുള്ള മനോഹരമായ ഒരു കൊളാഷാണ് ആ മുഖചിത്രം. പർവേശ് അഹമ്മദ് എന്നൊരാളാണ് ആ ചിത്രം ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്ന് ഉൾത്താളുകളിൽനിന്ന് ഞാൻ വായിച്ചറിഞ്ഞു.

'Based on a True Experience of an Expatriate Pakistani Girl' എന്നൊരു ബൈലൈൻ കൂടി ആവുമ്പോൾ മുൻകവർ പൂർത്തിയായി. പിൻ കവറിൽ 'അധികാരത്തിൻറെ പൽച്ചക്രങ്ങൾക്കിടയിൽ അമർന്നു കിടക്കാൻ വിധിക്കപ്പെട്ടുപോയ ഒരു ജനതയുടെ കഥ' എന്നൊരു ബ്ലർബ്. പിന്നെ ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകങ്ങളുടെ പതിവുരീതിയിൽ ഏതോ ചില പ്രമുഖരുടെ ഒറ്റവരി അഭിപ്രായങ്ങൾ. പുസ്തകത്തിലെവിടെയും എഴുത്തുകാരിയുടെ ഫോട്ടോയില്ല. എഴുത്തുകാരിയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണവും നാലേ നാലുവരിയിൽ ഒതുങ്ങുന്നു. 'സമീറ. ഇരുപത്തിനാലുകാരിയായ പാകിസ്ഥാനി പെൺകുട്ടി. എം.ബി.എ. ബിരുദം. വിദേശത്ത് ഒരു സ്വകാര്യസ്ഥാപനത്തിൽ നാലുവർഷക്കാലം ജോലി ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ സ്വദേശമായ ഫൈസലബാദിൽ താമസം.'

കവറിൻറെ മനോഹാരിത ഒന്നും ഉള്ളിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. മോശം പേഷർ. മോശം പ്രിൻറിംഗ്. വഴിയോരത്തെ സെക്കൻറ്ഹാൻറ് കടകളിൽ കിട്ടുന്ന ഫോട്ടോക്കോപ്പിപ്പസ്തകംപോലെ തോന്നിച്ചു അത്. പുസ്തകം വിശദമായി പരിശോധിച്ചപ്പോഴാണ് ശരിക്കും കൗതുകം തോന്നിയത്. അത് രചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് ഇംഗ്ലീഷിലാണെങ്കിലും അറബിക് ഹീബ്രൂ ഉറുദ്ദ എഴുത്തൂരീതികളെ അനുകരിച്ചുകൊണ്ട് ഏറ്റവും വലത്തേ അറ്റത്തെ പേജിൽനിന്ന് തുടങ്ങി ഏറ്റവും ഇടതു വശത്തെ പേജിലാണ് അത് അവസാനിക്കുന്നത്. പതിവു വായനയ്ക്ക് വ്യത്യസ്തമായി ഓരോ പേള്ളം വലത്തോട്ട മറിച്ചുവേണം നമുക്കു വായിക്കാൻ.

ഒന്നാം താൾ മറിച്ചപ്പോൾ അതിനേക്കാൾ വലിയ ഒരു അദ്ഭുതം എന്നെ കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. Free Proof Copy 'Not for Sale' എന്ന് അതിൻറെ ആമുഖത്താളിൽതന്നെ എഴുതിവച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനു താഴെ 'This is an uncorrected book proof made available in confidence to selected persons for specific review purpose and is Not for Sale or other distribution. Original copy will be available soon എന്നൊരു വിശദീകരണവും ഉണ്ട്. ഇത്രയും കാലത്തെ എൻറെ വായനയിലോ പുസ്തക പരിചയത്തിലോ അത്തരത്തിൽ പാതി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു പുസ്തകം ഞാൻ കണ്ടിട്ടേയില്ല. ഞാനതിൻറെ ഉൾത്താൾ ഒന്നു ഇറന്നതേയുള്ളൂ പെട്ടെന്ന് പുറത്ത് ബെല്ലടിച്ചു. ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ പതറി. ആ പുസ്തകം അവിടെത്തന്നെ വച്ചിട്ട് ഞാൻ മുൻവാതിലിലേക്ക് ഓടിച്ചെന്നു. ഭക്ഷണവുംകൊണ്ടുവന്ന ഡെലിവറി ബോയ് ആയിരുന്നു അത്. ഞാൻ ചിരിച്ചുപോയി. അതിൻറെ അർത്ഥം മനസ്സിലാവാതെ ഇത്തിരിനേരം മിഴിച്ച നോക്കിയിട്ട് അവൻ പണവും വാങ്ങിപ്പോയി.

ആഹാരം കഴിച്ചശേഷം ആ പുസ്തകം ഒന്ന് മറിച്ചു നോക്കണം എന്നു വിചാരിച്ചതാണ്. എന്നാൽ രണ്ടാമതൊരിക്കൽകൂടി മറ്റൊരാളുടെ മുറിയിൽ അതിക്രമിച്ചു കയറാൻ എനിക്ക് ധൈര്യം വന്നില്ല. അവർ ഏത്ര നിമിഷവും തിരിച്ചെത്തിയേക്കാം. എന്നെ റിയാസിൻറെ മുറിയിലോ എൻറെ കയ്യിൽ ആ പുസ്തകമോ കണ്ടാൽ എന്തായിരിക്കും അവങ്ങടെ പ്രതികരണം..? ഞാൻ തനിച്ചിരുന്ന് ഇവിടെ എല്ലാവങ്ങടെയും മുറി പരിശോധിക്കുക ആയിരുന്നെന്നോ..?! അന്യങ്ങടെ രഹസ്യം തിരയലായിരുന്നു എൻറെ ലക്ഷ്യമെന്നോ..? ആങ്ങടെയും മുനിൽ മോശക്കാരനാവാൻ എനിക്കു താത്പര്യമില്ലായിരുന്നു. റിയാസ് വന്നശേഷം അയാളോടു ചോദിച്ച് വാങ്ങി അതൊന്ന് മറിച്ചു നോക്കാം എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. അതാണതിൻറെ മാന്യത.

എന്നാലും ആ പുസ്തകം എന്നിലൊരു കൗത്രകകരമായ ആകാംക്ഷയായി നിലനിന്നു.

Cotard's syndrome

ഒന്ന് മയങ്ങിയെഴുന്നേറ്റപ്പോൾ എല്ലാവരും മടങ്ങി വന്നിട്ടുണ്ട്. ബാൽക്കണിയിൽ വലിയ ബഹളം കേൾക്കാം. എഡ്വിൻറെ ശബ്ദമാണ് അതിൽ ഏറെ ഉച്ചത്തിൽ കേൾക്കുന്നത്. കൊമ്പൻസ്രാവിനെ പിടിച്ച മുക്കുവൻറെ ആഹ്ലാദവും വീമ്പുപറച്ചിലുകളുമാണ് അവരുടെ സംസാരം കേട്ടപ്പോൾ ഞാനോർത്തത്. ഇത്തിരിനേരംകൂടി കിടന്നിട്ട് ഞാൻ എഴുന്നേറ്റ് അവർക്കിടയിലേക്ക് ചെന്നു. മൂവരും വട്ടം കൂടിയിരുന്ന് എഡ്വിൻറെ മൊബൈലിൽ എന്തോ ആസ്വദിച്ചു കാണുകയാണ്. വിനോദും റിയാസും അതിൽ നോക്കി എന്തൊക്കെയോ വിവർത്തനം ചെയ്തു കൊടുക്കുന്നു. എഡ്വിൻ ആകാംക്ഷയോടെ അത് കേട്ടിരിക്കുന്നു. അത്രയും സ്തേഹഭരിതരായി അവരെ ഇന്നുവരെ കണ്ടിട്ടേയില്ല. പ്രത്യേകിച്ച് വിനോദും റിയാസും തമ്മിൽ.

യൂ മിസ്ഡ് ഇറ്റ് ബാഡ്ലി പ്രതാപ്..!! എന്നെ കണ്ടതും അവർ ഒന്നിച്ച് വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. എന്തെന്ന് മനസ്സിലായില്ലെങ്കിലും ഞാനും അവർക്കൊപ്പം ഒരു കസേര വലിച്ചിരുന്നു.

Cotard's syndrome എന്നൊങ്ങ വിചിത്രമായ അസുഖമാണത്. അല്ലാതെ അയാൾ നമ്മളെ മനപ്പൂർവ്വം തമാശയാക്കിയതൊന്നുമല്ല. എന്തോ വിവരം ഗൂഗിൾ ചെയ്തു നോക്കിയിട്ട് വിനോദ് ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞു. അപ്പോഴം അവർ പറയുന്നതൊക്കെ അപരിചിത ഭാഷയിലെ പദങ്ങൾപോലെ എനിക്കു മൂന്നിൽ അന്യമായി നിന്നു.

എഡ്വിൻ തൻറെ മൊബൈൽ എനിക്കു നേരെ നീട്ടിപ്പിടിച്ചു. ഒരു ഇടുങ്ങിയ ഗല്ലിയിലൂടെ മുന്നോട്ട് നീങ്ങുന്നതിൻറെ വീഡിയോ ചിത്രങ്ങളാണ് അതിൽ കാണുന്നത്. ഇരു വശത്തും കടകൾ. ഇടയ്ക്കിടെ ക്യാമറയെ കടന്നുപോകുന്ന മനുഷ്യർ. അകമ്പടിയിൽ വിനോദിൻറെയും എഡ്വിൻറെയും സംസാരങ്ങൾ.

റിയാസിൻറെ ഒരു സുഹൃത്ത് ഏർപ്പാട് ചെയ്ത ഒരു വ്യക്തിയെ കാണാനുള്ള പോക്കാണിത്. വിനോദ് ആ വീഡിയോദ്ദശ്യത്തെക്കുറിച്ച് വിശദീകരിച്ചു.

നിനക്ക് മറ്റെവിടെയോ പോകാനുണ്ടന്നല്ലേ നീ പറഞ്ഞിരുന്നത്..? ഞാൻ ചോദിച്ചു. ഓ.. അത് ക്യാൻസലായി. ഭാഗ്യം. അല്ലെങ്കിൽ എനിക്ക് ഈ ചാൻസ് നഷ്ടപ്പെടുമായിരുന്നു.

ക്യാമറ പിന്നെയും മുന്നോട്ടു നടക്കുകയാണ്. ഇടയ്ക്ക് അവരെ മറികടന്നു പോകന്ന സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ചുള്ള വിനോദിൻറെ കമൻറുകളും എഡ്വിൻറെ മറുപടികളും കേൾക്കാം. ക്യാമറ പെട്ടെന്ന് ഒരു ഗേറ്റ് തുറന്ന് അകത്തേക്കു കയറി. പിന്നെ ഒരു വാതിലിൻറെ മുന്നിൽ ഇത്തിരി നേരം കാത്തുനില്പ്. ആരോ വന്ന് വാതിൽ തുറന്ന് ദൃശ്യങ്ങളെ അകത്തേക്കു ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നു. ഒരു പഴഞ്ചൻ വീടാണത്. പെയിൻറടർന്ന ഭിത്തികളും പൊളിഞ്ഞു വീഴാറായ മച്ചും ദൃശ്യത്തിൽ വ്യക്തമാണ്. ആരെക്കാണാനാണ് അവർ ഈ പഴഞ്ചൻ വീട്ടിൽ പോയതെന്ന് അപ്പോഴും എനിക്കൊത്രഹവും കിട്ടിയില്ല. ഇത്തിരി നടന്നപ്പോൾ അവിടെയൊരു ബഞ്ചിൽ വളരെ വിചിത്രവേഷധാരിയായ ഒരു മനുഷ്യൻ ഊശാൻതാടിയും തടവിയിരിക്കുന്നു. ചത്ത മീനിൻറേതു പോലെ നിസ്സംഗമായ കണ്ണുകളായിരുന്നു അയാളടേത്.

മൂസാജി എന്താണാലോചിക്കുന്നത്? അതുവരെ ദൃശ്യത്തിൽ ഇല്ലാതിരുന്ന ഒരാൾ മുന്നോട്ട് ചെന്ന് അയാളടെ കൈപിടിച്ച മുത്തി.

ഇതാണെൻറെ ഫ്രണ്ട് ബഷീർ. ഇവൻവഴിക്കാണ് ഞങ്ങൾ മൂസാജിയെ കാണാൻ പോയത്. വീഡിയോയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട മുഖത്തെ റിയാസ് എനിക്കു പരിചയപ്പെടുത്തി.

അവനവൻ മരിച്ചതെങ്ങനെയെന്നും എപ്പോഴെന്നും ഈ ലോകത്തിൽ ആർക്കും അറിയില്ല അല്ലേ..? അയാൾ ആരോടെന്നില്ലാതെ എന്നാൽ ക്യാമറയെ നോക്കി ചോദിച്ചു.

ഓരോത്തത്തരം മരിക്കുന്നതെപ്പോഴെന്നും എങ്ങനെയെന്നും ആർക്കും അറിയില്ല. പിന്നെയാണോ മരിച്ചു കഴിഞ്ഞുള്ള കാര്യം? ബഷീർ തൻറെ ശബ്ദത്തിൽ കൃത്രിമമായ ഒരു ബഹുമാനവും ഗൗരവവും വരുത്തി ചോദിച്ചു. പിന്നെ ക്യാമറയെ നോക്കി ഒന്നു കണ്ണിറുക്കി കാണിച്ചു.

അതുപോട്ടെ നിങ്ങൾ എന്തിനാണ് മരിച്ച മൂസ അലവിയെ കാണാൻ വന്നത്..? വല്ല ആവശ്യവും..? ഇവർ വിദേശത്തുനിന്നു വന്ന ചെറുപ്പക്കാരാണ്. ഇവർക്ക് മൂസാജിയെക്കൊണ്ട് ഒരാവശ്യമുണ്ട്. മൂസാജിയുടെ മാന്ത്രികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് അതൊന്ന് സാധിച്ചകൊടുക്കുകയും വേണം. ബഷീർ പറഞ്ഞു.

ജീവിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് ഈ നഗരത്തിൽ ആർക്കെല്ലാം എന്തെല്ലാം മൂസ അലവി സാധിച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. അന്നെന്തും മൂസ അലവിക്ക് നിസ്സാരമായിരുന്നു. ഈ നഗരത്തിൻറെ പിടി എൻറെ കയ്യിൽ ആയിരുന്ന ഒരു കാലം. എന്നാൽ ഇപ്പോ. അയാൾ നിസ്സഹായതയിൽ തലയാട്ടി. എൻറെ സർവ്വവും ചോർന്നുപോയില്ലേ..?! അയാൾ വല്ലാതെ നിരാശനാവുന്നത് ദൃശ്യത്തിൽ കാണാം.

അതെയോ..? മൂസാജിക്ക് എന്താണ് സംഭവിച്ചത്..? ഞാനറിഞ്ഞില്ലല്ലോ..!! ബഷീർ വലിയ അതിശയഭാവത്തിൽ പറഞ്ഞു.

അയാൾ കുറേനേരം ക്യാമറയെ നോക്കിയിരുന്നു.

ഞാൻ മരിക്കുന്നതിനും വളരെയേറെ ദിവസങ്ങൾക്കു മുൻപ് ഒരു ദിവസം. ഒരു ചെരുപ്പുകത്തി എന്നെ കാണാനായി വീട്ടിൽ വന്നു. സാധാരണ അറിയാമല്ലോ. നഗരത്തിലെ കള്ളപ്പണക്കാരും കരിഞ്ചന്തക്കാരും ഒക്കെയാണ് മൂസ അലവിയെ കാണാൻ വരുന്നത്. ചോദിള്ള. എന്താ കാരണമെന്ന് ചോദിള്ള.. കാരണം അവരുടെ ജീവിതത്തിനാണ് സമാധാനമില്ലാത്തത്. അവർക്കാണ് ശത്രനാശത്തിനായി ഹോമങ്ങൾ നടത്തേണ്ടത് അവത്രടെ ഭാര്യമാരാണ് ചെറ്റപ്പക്കാർക്കൊപ്പം ഓടിപ്പോകന്നത്. അവത്രടെ മക്കൾക്കാണ് അവിഹിത ഗർഭമുണ്ടാകമോ എന്ന് ഭയമുള്ളത്. ഇതിപ്പോ ദാ ഒരു ചെരുപ്പുകത്തി. ഞാൻ അന്തിച്ചപോയി. ചെത്വപ്പുകത്തി ഈ ക്ഷുദ്രക്കാരനെ വന്നകാണാനം മാത്രം പാവങ്ങളടെ താറ്റമാറായിത്തടങ്ങിയോ എന്ന് ഞാൻ ആ തെണ്ടിയോടു ചോദിച്ച. എന്നാൽ ഭാഗ്യം. അയാൾ വന്നത് പിന്നെന്തിനാണ് അയാൾ വന്നതെന്ന് ഊഹിക്കും.. ആവശ്യത്തിനായിരുന്നില്ല. ബുദ്ധിയുള്ളവരല്ലേ ഊഹിക്കൂ.. കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ പറയാം. നഗരത്തിലെ ഒരു പ്രമുഖ വ്യക്തിക്ക് ഈ മൂസ അലവിയെ കാണണമത്രേ. അയാൾക്ക് നേരിട്ട് എന്നെ സമീപിക്കാൻ ഒരു മടി. മൂസ അലവി

ക്ഷുദ്രക്കാരനല്ലേ. അതിനു ചെരുപ്പുകത്തിയെ ഇടനിലക്കാരനായി അയച്ചിരിക്കുകയാണത്രേ.. എന്നാൽ ഇവനെ വിശ്വസിക്കര്മത് എന്ന് എൻറെ ദിവ്യജ്ഞാനം എന്നോടു പറഞ്ഞു. എന്താ കാര്യം..? ഈ നഗരത്തിൽ ചെരുപ്പു കത്തികളെയും ബാർബറന്മാരെയും മണ്ണെണ്ണ കച്ചവടക്കാരെയും കേബിൾ ടിവിക്കാരനെയും തുടങ്ങി ഒരു ദരിദ്രവാസികളെയും വിശ്വസിക്കാൻ കൊള്ളില്ല. എല്ലാവന്മാരും ഒറ്റകാരാണ്. അവനെ ഞാൻ പൊതിരെ ചീത്ത പറഞ്ഞ് ഓടിച്ചവിട്ട. കുറെ ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ദാ അവൻ വീണ്ടും എൻറെ വാതിൽക്കൽ വന്നു നില്ക്കുന്നു. അത്തവണ അവൻ ഒരു വലിയ തുക ഓഫർ വച്ചു. പ്രമുഖന് മൂസ അലവിയെ കണ്ടേ ആവണം. പണത്തിനു മുന്നിൽ ഏത് ദിവ്യജ്ഞാനവും തോറ്റ പത്തിമടക്കിപ്പോകമല്ലോ. സംശയത്തോടെയാണെങ്കില്പം ഞാൻ ചെത്ദപ്പുകത്തിക്കൊപ്പം പോയി. കയറ്റിക്കൊണ്ടുപോയ നിന്നത് പറഞ്ഞതായിരുന്നില്ല. കാർ ഞങ്ങളെ ഇരുവരെയും ചെന്നു എവിടെയാണെന്നറിയാമോ..? എവിടെയാ..? ഒത്ദ കൊട്ടാരത്തിനു മുന്നിൽ. ഞാൻ പറഞ്ഞല്ലോ. പണക്കാരാണ് എൻറെ സ്ഥിരം കസ്റ്റമേഴ്സ് എന്ന്. എന്നാൽ ഇത്രയും വലിയ കൊട്ടാരത്തിൽ ഞാനാദ്യമായി പോവുകയാണ്. നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കണം. മരിക്കുന്നതിന മുൻപ് മൂസ അലവി ചില കള്ളങ്ങൾ ഒക്കെ പറയുമായിരുന്നു. എന്നാൽ മരിച്ചശേഷം ഒരിക്കൽപോലും മൂസ അലവി കള്ളം പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ മരിച്ചവർ കള്ളം പറഞ്ഞിട്ട് ഇനി എന്ത നേടാൻ..? ആ കൊട്ടാരമുണ്ടല്ലോ.. അത് സാക്ഷാൽ ഹിസ്തജസ്റ്റിയുടെ ഒത്ര മച്ചനൻറെ കൊട്ടാരമായിരുന്നു..!

മൂസ അലവി ഇതുവരെ നഗരത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള സഹായങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൊട്ടാരത്തിലെ മച്ചുനൻ എന്നോടു ചോദിച്ചു. പലരുടെയും രഹസ്യരോഗങ്ങൾ സുഖപ്പെടുത്തിയ കാര്യവും നിങ്ങൾക്കറിയാമോ. എയ്ഡ്സ്പോലും എൻറെ ചികിത്സകൊണ്ട് സുഖം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. കണ്ടുപിടിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുള്ള വസ്തുവകകളുടെ കാര്യവും മൂസ അലവി പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. കളഞ്ഞുപോയ കാറ്, കളഞ്ഞുപോയ മാല, കളഞ്ഞുപോയ പെണ്ണ് എന്നിവയൊക്കെ മൂസ അലവി സ്വന്തം സിദ്ധിയാൽ കണ്ടെടുത്തു കൊടുത്തിട്ടണ്ട്.

എങ്കിൽ നിൻറെ കഴിവൊന്നു കാണട്ടെ. പ്രാണരക്ഷാർത്ഥം ഞാനെപ്പോഴും കൂടെ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന ഒതു കൈത്തോക്ക് എവിടെയോ കളഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതെവിടെയുണ്ടെന്ന് കണ്ടുപിടിച്ചു തരാൻ കഴിയുമോ നിനക്ക്…? കൊട്ടാരത്തിലെ മച്ചുനൻ ഗൗരവത്തിൽ ചോദിച്ചു.

അതൊരു വെല്ലുവിളിയായി മൂസ അലവി ഏറ്റെടുത്തു. ആ തോക്കിരിക്കുന്ന സ്ഥലം കാണിച്ചു തന്നാൽ അങ്ങെനിക്കെന്തു തരും എന്ന് ഞാൻ താണുവണങ്ങിച്ചോദിച്ചു. സത്യം പറയാമല്ലോ മൂസ അലവി ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോൾ ഒരിക്കലും കിട്ടിയിട്ടില്ലാത്തത്ര ഒരു വലിയ സമ്മാനത്തുക കൊട്ടാരത്തിലെ മനുഷ്യൻ പ്രഖ്യാപിച്ചു.

ഞാനെൻറെ മാന്ത്രികക്കല്ലെടുത്തു നെഞ്ചോട് ചേർത്തുവച്ചു. എൻറെ ഗുരുപരമ്പരകൾ പഠിപ്പിച്ച മാന്ത്രികശക്തി പുറഞ്ഞുട്ട്. ദിവ്യദ്ദഷ്ടി ഉപയോഗിച്ചു. ആ തോക്കിരിക്കുന്ന സ്ഥലം മൂസ അലവി കൃത്യമായി പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. എവിടെയായിരുന്നു അതെന്നറിയാമോ..? ശ്..ശ്..! രഹസ്യമാണ്. പുറത്ത് പറഞ്ഞേക്കരുത്. ബഷീറേ നിൻറെ കൂട്ടുകാരായതുകൊണ്ടാ ഞാനിതൊക്കെ പറയുന്നത് കേട്ടല്ലോ.. സാക്ഷാൽ ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ രണ്ടാമത്തെ ഭാര്യയുടെ കിടപ്പറയിൽ..! അതെങ്ങനെ അവിടെ വന്നു എന്ന് എന്നോട് ചോദിക്കല്ലേ.. അത് കണ്ടെത്താനുള്ള ജ്ഞാനദ്ദഷ്ടി ഈ പാവം മൂസ അലവിക്ക് ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോഴുമില്ല മരിച്ചപ്പോഴുമില്ല.

കൊട്ടാരത്തിലെ മച്ചുനന് തോക്ക് ആ കിടപ്പറയിൽനിന്ന് കിട്ടിയോ ഇല്ലയോ എന്നറിയില്ല എന്നാൽ മൂസ അലവിക്ക് നേരത്തേ പ്രഖ്യാപിച്ച സമ്മാനത്തുകയ്ക്ക പുറമേ ഒരു മെർസിഡസ് കാറുകൂടിയാണ് സമ്മാനമായി തന്നത്. അതോടെ എനിക്ക് കൈവന്ന ഒരു ഉയർച്ച. ആ കൊട്ടാരത്തിൽ പിന്നെ മൂസ അലവി ആരായിരുന്നു..? അറിയാമോ..? സാക്ഷാൽ റെസ്പുട്ടിൻ..! റഷ്യയിലെ സർചക്രവർത്തിമാരെ വിരൽത്തുമ്പിൽ കൊണ്ടുനടന്ന സംന്യാസിശ്രേഷ്ഠൻറെ സ്ഥാനം..! അതിൽ പിന്നെ എൻറെ അനുവാദവും അംഗീകാരവുമില്ലാതെ ആ കൊട്ടാരത്തിൽ ഒരാൾ വിരൽ അനക്കുകപോലും ഇല്ലായിരുന്നു. അവിടെ മാത്രമല്ല, മറ്റനവധി കൊട്ടാരംജീവികളുടെ പ്രശ്നങ്ങളും മൂസ അലവി പുല്ല പോലെ പരിഹരിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

മൂസജി.. പിന്നെ നിങ്ങൾ കുറേക്കാലം ജയിലിലായിരുന്നു എന്ന് കേട്ടല്ലോ.. അതിനും ഈ കഥയുമായി എന്തെങ്കിലും ബന്ധം..? ബഷീർ ചോദിച്ചു.

ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ ജീവന്ദണ്ടെങ്കിലും മരിച്ചാലും ചെത്രപ്പ കത്തികളെ വിശ്വസിക്കത്തതെന്ന്. അവൻ ഒത്ര പോലീസ് ചാരനായിത്രന്നു. ആ കള്ളനായിൻറെ മോൻ ഞങ്ങളെ ഒറ്റി. അതിനുള്ള ശിക്ഷ അവന് കിട്ടി, അതുവേറെ കാര്യം..

മൂസ അലവിയും കൊട്ടാരത്തിലെ മച്ചുനന്ദം ചേർന്ന് ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ ഭരണം അട്ടിമറിക്കാനായി രഹസ്യമന്ത്രഹോമങ്ങൾ കഴിക്കുന്ന എന്ന് അവൻ പോലീസിൽ പോയി കൊളുത്തിക്കൊടുത്തു. കൊട്ടാരത്തിലെ മച്ചുനൻ ഇപ്പോൾ ജയിലിലാണ്. മൂസ അലവിയും കുറേക്കാലം അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. പിന്നെ മൂസ അലവി ഒരു നിരപരാധിയായ ക്ഷുദ്രക്കാരനാണ് എന്ന് കണ്ട് വിട്ടയച്ചു. അന്തിമ വിധി പറഞ്ഞ ജഡ്ജിയുടെ ഒളിച്ചോടിപ്പോയ ഭാര്യയെ മൂസ അലവിയാണേ മൂന്നാം മാസം ലണ്ടനിലെ ഒരു ഫ്ലാറ്റിൽനിന്ന് കണ്ടുപിടിച്ച കൊടുത്തത്.

മൂസ അലവി സ്വന്തം കഥ പറഞ്ഞു നിറ്റത്തി.

മൂസാജിക്ക് എത്ര കാലം ജയിലിൽ കിടക്കേണ്ടി വന്നം..? റിയാസ് ചോദിച്ച.

ഇം. കള്ളനായിൻറെ മക്കൾ എന്നെ നാലു വർഷക്കാലം അതിനുള്ളിലിട്ട് നരകിപ്പിച്ചില്ലേ..? ചുമ്മതല്ല ഈ നാടിങ്ങനെ നശിച്ച പോകന്നത്..?

നാലു വർഷം..?! കഷ്ടം. മൂസാജിക്ക് സ്വന്തം മാന്ത്രികവിദ്യ എന്തെങ്കിലും ഉപയോഗിച്ച് ജയിലിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടത്തായിരുന്നോ..? ബഷീർ ചോദിച്ച.

വിഡ്ഢീ.. നീയിത് ചോദിക്കുമെന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. എൻറെ മാന്ത്രികക്കല്ല് ആ നായിൻറെ മക്കൾ തട്ടിയെടുത്തുകളഞ്ഞില്ലേ.. അതോടെ മൂസ അലവിയുടെ ശക്തിയെല്ലാം ചോർന്നുപോയില്ലേ. അല്ലെങ്കിൽ എന്നെ ജയിലിലാക്കിയ ഹിസ് മജസ്റ്റിയെത്തന്നെ ഇല്ലാതാക്കാനുള്ള വിദ്യ എൻറെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്നു.. അറിയാമോ..? കഷ്ടകാലം വന്നാൽ ഒരു മൂസ അലവിക്കുപോലും രക്ഷയില്ല എന്ന് ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായില്ലേ..?

എന്താണ് നിങ്ങളുടെ ഈ ദേശത്ത് വല്ലാത്ത കലാപവും ബോംബ് സ്കോടനങ്ങളും ഒക്കെ നടക്കുന്നത്..? അതും നിങ്ങളുടെ മന്ത്രശക്തിയുടെ ഫലം വല്ലതുമാണോ..? വിനോദ് ചോദിച്ചു.

മൂസ അലവി ഒരിക്കലും സ്വന്തം രാജ്യത്തിലെ പാവപ്പെട്ട ജനങ്ങൾക്കെതിരെ ഒന്നും ചെയ്യില്ല. മൂസ അലവി രാഷ്ട്രീയക്കാരെപ്പോലെ അങ്ങനെ നെറികെട്ടവന്ദമല്ല. ഇവിടത്തെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് കാരണം എന്താണെന്നറിയാമോ..? ഒരു രഹസ്യം പറയുന്നതുപോലെ അയാൾ കുനിഞ്ഞ് ക്യാമറയ്ക്ക് നേരേ വന്നു. യിസ്രായേലിലുള്ള ജൂതന്മാരായ മാന്ത്രികർ അവരുടെ ഭ്രതങ്ങളെ ഞങ്ങളുടെ ഇടയിലേക്ക് അഴിച്ചു വിട്ടിരിക്കുകയാണ്. അവയാണ് ഞങ്ങളുടെ നിരപരാധികളായ ജനങ്ങളെ തമ്മിലടിപ്പിച്ച് കൊല്ലുന്നത്. മനുഷ്യബോംബ് ആകാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത്. എൻറെ മാന്ത്രികക്കല്ല് എൻറെ കയ്യിലൊന്ന് തിരിച്ചെത്തിക്ക്. ഒറ്റദിവസംകൊണ്ട് എല്ലാത്തിനെയും ഞാൻ പിടിച്ചുകെട്ടി കാണിച്ചുതരാം..! മൂസ അലവി പറഞ്ഞു നിറുത്തി.

ഞങ്ങൾ വിദേശത്തുനിന്ന് വന്നവരാണ്. അമേരിക്കൻ പ്രസിഡൻറിനോട് പറഞ്ഞിട്ടാണെങ്കിലും മൂസാജിയുടെ മാന്ത്രികക്കല്ല് തിരിച്ച് എത്തിക്കുന്ന കാര്യം ഞങ്ങളേറ്റു. പക്ഷേ, മൂസാജി നിങ്ങൾ എങ്ങനെയാണ് മരിച്ചതെന്നോ എന്നാണ് മരിച്ചതെന്നോ ഇനിയും പറഞ്ഞില്ല..?!! റിയാസ് ചോദിച്ച

അതുതന്നെയാണ് എനിക്കും അറിയാത്തത്.. ഞാനെങ്ങനെയാവും മരിച്ചത്..? ഞാനെന്നാവും മരിച്ചത്..?!!

ക്യാമറയിലേക്ക് നിസ്സഹായതയോടെ മിഴിച്ചുനോക്കിയിരിക്കുന്ന മൂസ അലവിയുടെ ചിത്രത്തോടെ ആ വീഡിയോ അവസാനിക്കുന്നു. ആ നിമിഷങ്ങളെ ഓർമ്മയിലേക്ക് വീണ്ടെടുത്തപ്പോഴുണ്ടായ ഒരു വലിയ കൂട്ടച്ചിരിയിലാണ് അവർ ആ വീഡിയോകാണൽ അവസാനിപ്പിച്ചത്.

പുസ്തകം

ആ സന്ധ്യയിൽ തുറമ്പുഖത്തുനിന്നും വീഴുന്ന എണ്ണവെളിച്ചവും നോക്കി ബാൽക്കണിയിൽ ഇരിക്കെ എന്നെ ആക്ലപ്പെടുത്തിയത് രണ്ടു കാര്യങ്ങളാണ്. ഒന്ന് ജാസ്മിൻറെ മെയിൽ. അതിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്ന അവളുടെ ദാമ്പത്യവിശേഷങ്ങൾ. അതെന്നെ വല്ലാതെ മുറിപ്പെടുത്തി. ഇനി അവളുടെ മുന്നിൽ നാടകം കളിക്കുന്നതിലോ ഒളിച്ചുകളി നടത്തുന്നതിലോ ഒരു കൗതുകവും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അതൊന്നും ആസ്വദിക്കാനുള്ള മാനസികാവസ്ഥയിലല്ല അവൾ. വേറൊരു ജീവിതമാണ് അവൾ നേരിടുന്നത്. വിരസതയുടെയും നിരാശയുടെയും മോഹഭംഗങ്ങളുടെയും ഒരു ജീവിതം. ഞാനപ്പോൾ തന്നെ അവൾക്കൊരു മെയിൽ അയച്ചു.

ജാസ്തിൻ.

നിൻറേത് ഒരു പുതിയ ജീവിതമാണെന്ന് എനിക്കു വിശ്വാസമില്ല. നഗരത്തിലെ എത്രയോ സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതമാണത്. പക്ഷേ, അതിൻറെ വിധി നിനക്കുണ്ടെന്ന് ഞാനൂഹിച്ചുപോലുമില്ലല്ലോടാ. ഇതിനാണോ ഞാൻ നിന്നെ മറ്റുള്ളവരുടെ ഇംഗിതത്തിനു വിട്ടുതന്നത്. ജീവിതം നീ സൗഭാഗ്യത്തിൻറെ സമഗ്രതയിൽ ആസ്വദിക്കുന്നു എന്നാണ് ഈ മെയിൽ വായിക്കുന്നു നിമിഷം വരെ ഞാൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നത്. എല്ലാവരുടെയും എല്ലാ വിശ്വാസങ്ങളും എല്ലായ്യോഴും ശരിയായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ലെന്ന് വീണ്ടും ഒരിക്കൽക്കൂടി ജീവിതം എന്നെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു.

അദ്ളതങ്ങൾ ജീവിതത്തിൽ എങ്ങനെയാണ് സംഭവിക്കുക എന്നെനിക്കറിയില്ല. എന്നാൽ ഒരു ചോദ്യം ഞാൻ ചോദിക്കട്ടെ. നിനക്ക് വളരെ പ്രിയപ്പെട്ട ഒരാൾ നിന്നെ തേടി നിൻറെ നഗരത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നു എന്നു കേട്ടാൽ നിൻറെ പ്രതികരണം എന്താവും..?! പ്രവചനാതീതമായ ആ അവസരത്തിനായി നീ എത്ര ആകാംക്ഷയോടെ കാത്തിരിക്കം..? അതൊരു അദ്ളതമായി നീ കത്തുമോ..? എങ്കിൽ ആ അദ്ളതം സംഭവിക്കും എന്ന് ഇപ്പോൾ മുതൽ വിശ്വസിച്ചു തുടങ്ങുക. നിന്നെ കാണാനായി മാത്രം ആരോ ഒരാൾ നിൻറെ നഗരത്തിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ട്. അയാളുടെ നിശ്വാസങ്ങൾ നിന്നെ തേടി അലയുന്നു. ജാസ്മിൻ അയാൾക്ക് നിന്നെ കാണണം..!!

മെയിൽ സെൻറ് ചെയ്തു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എന്തോ ഒരാശ്വാസം തോന്നി. കാലത്തു മുതൽ മനസ്സിൽ കൊണ്ടുനടന്ന ഒരു ഭാരം ഇറക്കി വച്ചതുപോലെ. അപ്പോൾ അന്നത്തെ രണ്ടാമത്തെ ഭാരം എന്നെ ആകലപ്പെടുത്താൻ തുടങ്ങി. 'A Spring without Smell' എന്ന പ്പസ്തകം…!

അതൊന്ന് വായിക്കാനുള്ള ത്വര എന്നെ പിടികൂടി. ഞാനപ്പോൾ തന്നെ എഴുന്നേറ്റ് റിയാസിൻറെ മുറിയിലേക്കു ചെന്നു. ഇത്രദിവസം ഒന്നിച്ച താമസിച്ചിട്ടും ഞാനാദ്യമായിട്ടായിരുന്നു ആ മുറിയിൽ ചെല്ലുന്നത്. എന്തോ എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്ന റിയാസ് അതു മടക്കി വച്ച് എന്നെ അകത്തേക്ക് സ്വീകരിച്ചു.

ഞാൻ ശല്യപ്പെടുത്തിയോ..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഒന്നുരണ്ട് പത്രങ്ങളിൽ കോളം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അതൊന്ന് പൂർത്തിയാക്കുകയായിരുന്നു. ഇതുപോലെ മിനക്കെട്ട പണി ലോകത്തിൽ വേറെയില്ല. എന്നാലും ഒരു ചെറിയ ലോണുള്ളത് അടഞ്ഞു പോകാനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ്. ഉപേക്ഷിക്കാൻ പറ്റില്ല. റിയാസ് പറഞ്ഞു.

വെറുതെ ഇരുന്ന് ബോറടിക്കുന്നു. താങ്കളുടെ കയ്യിൽ നല്ല മാഗസീൻ വല്ലതുമുണ്ടോ എന്നറിയാൻ വന്നതാണ്. ഞാനെൻറെ ഉദ്ദേശ്യം വളരെ വളച്ചുകെട്ടി പറഞ്ഞു.

റിയാസ് തൻറെ പുസ്തകള്ളമ്പാരം മുഴുവൻ വാരിഷെറുക്കി നോക്കിയിട്ട് ഇംഗ്ലീഷ് മാഗസീൻസ് ഒന്നുമില്ല എല്ലാം ഉറുദുവാണ് എന്ന് സങ്കടപ്പെട്ടു. വായിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും മതിയെങ്കിൽ രണ്ട് ഡിറ്റക്ലീവ് നോവലുകളുണ്ട്. ഇതുമതിയോ..? ഞാൻ കാലത്തു കണ്ട നോവലുകൾ എടുത്ത് റിയാസ് എനിക്ക് നേരേ നീട്ടി. ഞാൻ അത് വാങ്ങി വെറുതെ ഒന്ന് മറിച്ചു നോക്കിയിട്ട് ഡിറ്റക്ലീവിൽ തീരെ താത്പര്യമില്ലെന്നു പറഞ്ഞ് തിരികെ കൊടുത്തു.

ഡിറ്റക്ടീവ് നോവലുകളും ജനപ്രിയ നോവലുകളും വായിക്കണം പ്രതാപ്. ഏത്ര സമൂഹത്തിൻറെയും സാധാരണജീവിതവും ക്രിമിനൽ സൈഡും ആഴത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ ഇതുപോലെ വേറെ മാർഗ്ഗമില്ല. ഞാനതിൻറെ ആരാധകനാണ്. റിയാസ് ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ, ഞാനതിനോട് അത്ര ആവേശം കാണിച്ചില്ല. എൻറെ മനസ് മുഴുവൻ രാവിലെ തലയിണയ്ക്കടിയിൽ കണ്ട ആ പുസ്തകത്തിലായിരുന്നല്ലോ.

വേറെ വല്ലതുമുണ്ടോ..? എനി ഇൻററസ്റ്റിംഗ് ഹൃമൻ സ്റ്റോറി. ഞാൻ തലയിണയ്ക്കടിയിലേക്ക് പരതി നോക്കിക്കൊണ്ട് ചോദിച്ചു.

ഉണ്ട്. പക്ഷേ, എല്ലാം ഉറുദുവാണ്. റിയാസ് വീണ്ടും നിസ്സഹായനായി.

'A Spring without Smell' എന്ന പേര് ഉച്ചരിക്കാൻ രണ്ടുപ്രാവശ്യം എൻറെ നാവ് വിങ്ങിയതാണ്. എന്നാൽ അതെങ്ങനെ കണ്ടു എന്ന ചോദ്യത്തിനു മുന്നിൽ വല്ലാതെ നാണംകെടും എന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം ഞാനതിനെ അടക്കിക്കിടത്തി. എന്നിട്ടും ആ പുസ്തകങ്ങൾക്കിടയിൽ ഞാൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി പരതി നോക്കുകയും ആ പുസ്തകം മാത്രം അക്കൂട്ടത്തിലില്ല എന്ന അറിവിൽ നിരാശയോടെ മടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ആഹാരം കഴിഞ്ഞ് കിടക്കുന്നതുവരെയും അതൊന്നു വായിക്കാൻ കിട്ടിയില്ലല്ലോ എന്ന വിചാരം എന്നെ മഥിച്ചുകൊണ്ടേയിരുന്നു. ഇത്രയൊക്കെ കിഴിഞ്ഞു ചോദിച്ചിട്ടും റിയാസ് എന്തുകൊണ്ടാവും ആ പുസ്തകം എനിക്ക് തരാതിരുന്നത്..? അതിനം മാത്രം എന്ത് രഹസ്യമാണ് അതിലുള്ളത്.? അതോ അയാൾ അതിനെക്കുറിച്ച് മറന്നു പോയിരിക്കുമോ..? ആ വിചാരത്തിൽതന്നെ ഞാൻ കിടക്കിയിലേക്ക് പോവുകയും ചെയ്തതാണ്. പെട്ടെന്നാണ് ആ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ അറിയണം എന്നൊരു മോഹം എനിക്കുണ്ടായത്. ഞാൻ ചാടി എഴുന്നേറ്റ് ലാപ് ഓൺ ചെയ്ത് അതിൽ 'A Spring without Smell' എന്ന് ഗ്രഗിൾ ചെയ്തു. അടുത്ത 0.46 സെക്കൻറിനുള്ളിൽ 'Spring' ഉം 'Smell' ഉം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ആറുകോടി

ഫലങ്ങളാണ് അത് എൻറെ മുന്നിൽ എത്തിച്ചു തന്നത്. എന്നാൽ നിർഭാഗ്യവശാൽ അതിലെവിടെയും ഇങ്ങനെ ഒരു പുസ്തകം ഇല്ലായിരുന്നു..! ഞാൻ വാക്കുകൾ മാറ്റിയും മറിച്ചും ടൈപ്പ് ചെയ്തു നോക്കി. ഒന്നിലും ആ പുസ്തകനാമം മാത്രം തെളിഞ്ഞുവന്നില്ല. ഞാൻ സമീറ പർവീൺ എന്ന പേരിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു. 0.45 സെക്കൻറിനുള്ളിൽ രണ്ടുലക്ഷത്തിപതിന്നാലായിരം സമീറമാരെ അതെൻറെ മുന്നിൽ കൊണ്ടുവന്ന് നിരത്തി നിറുത്തി. ഇതിലേതാവും ഞാനന്വേഷിക്കുന്ന സമീറ. 'A Spring without Smell' എന്ന പുസ്തകം എഴുതിയ സമീറ..? എനിക്കൊരു പിടിയും കിട്ടിയില്ല. അന്വേഷണസൂചിക ഞാൻ മാറിമാറി ടൈപ്പ് ചെയ്തു നോക്കി. പല ഉത്തരങ്ങൾ ലഭിച്ചെങ്കിലും ഒന്നും ഞാനന്വേഷിച്ച സമീറയോട് സാമ്യം പറയുന്നതായിരുന്നില്ല. പിന്നെ ഞാൻ ബിംഗ്, യാള് ആസ്ക്ക് തുടങ്ങിയ സേർച്ച് എൻജിനുകളിൽ മാറിമാറി പരീക്ഷിച്ചു നോക്കി. ഫലമുണ്ടായില്ല. വിക്കിപീഡിയ, ആൻസർ ഡോട്ട് കോം, ഇൻഫോ പ്ലീസ് പോലുള്ള ഇൻഫർമേഷൻ സൈറ്റുകൾ അരിച്ചുപെറുക്കി. എവിടെയും ഒരു സൂചനയുമില്ല. ഫെയ്സ്ബുക്ക്, ട്വിറ്റർ, ലിങ്ക്ഡ്ഇൻ, മൈ സ്പേസ്, ഗ്രഗിൾ പ്ലസ്, ഹാങ്ങാട്ട്, ഓർക്കുട്ട് തുടങ്ങി ലോകത്തിലെ സർവ്വമാന സോഷ്യൽ നെറ്റുവർക്കുകളിലും അന്വേഷിച്ചു. സമീറയില്ല. ആമസോൺ മുതൽ ബുക്ക് ഫൈൻറർവരെയുള്ള ഓൺ ലൈൻ ബുക്ക് സ്റ്റോറുകളിലും തപ്പിനോക്കി. സമീറയും അവളുടെ പുസ്തകവും മാത്രം എനിക്ക് കണ്ടുകിട്ടിയില്ല.

ഏതാണ്ട് ഒരു മണിക്കൂർ നേരം നീണ്ട ആ തിരച്ചിലിനൊടുവിൽ 'A Spring without Smell' എന്ന പുസ്തകത്തിനെയോ അതെഴുതിയ എഴുതിയ സമീറ പർവീണിനെയോ ഒരു വാക്കുകൊണ്ടുപോലും ഇൻറർനെറ്റ് ലോകം ഇനിയും അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല എന്ന കടുത്ത യാഥാർത്ഥ്യം അതിശയത്തോടെ, അതിലേറെ ഭീതിയോടെ എനിക്ക് അംഗീകരിക്കേണ്ടി വന്നു…!

ഇന്റർനെറ്റ് എന്ന ദൈവം

ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ എന്തും ഏതും കണ്ടുന്നിൽ എത്തിച്ച തരുന്ന അക്ഷയപാത്രമാണ് ഇൻറർനെറ്റ് എന്ന എൻറെ വിശ്വാസത്തിനു കിട്ടിയ ഒരടിയായിരുന്നു അത്.. അതൊരു വെറ്റം വിശ്വാസമായിരുന്നില്ല. ദൈവവിശ്വാസംപോലെ കട്ടത്തതായിരുന്നു. ഇതുവരെ ഒരിക്കൽ പോലും എൻറെ ആ വിശ്വാസം എനിക്ക ലാറ്റിനമേരിക്കയിലെ പിഴച്ചിട്ടില്ല. വിദ്ദരഗ്രാമത്തിലെ റോഡുവിവരങ്ങൾമുതൽ സൗരയ്യഥത്തിന വെളിയിലുള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ പേരുവിവരങ്ങൾ വരെ ഞാൻ ചോദിച്ച അറിവുകളെല്ലാം അതെനിക്ക കൊണ്ടുതന്നിരുന്നു. കടംവാങ്ങി കടന്നുകളഞ്ഞ സുഹൃത്തിനെ മുതൽ ഇരുപത്തിമൂന്നു വർഷം മുൻപ് ദ്ദബായിൽവച്ച് ഒരു പാകിസ്ഥാനിക്കൊപ്പം ഒളിച്ചോടിപ്പോയ ലീല ആൻറിയെവരെ, ഞാനന്വേഷിച്ച വ്യക്തികളെ എല്ലാം, അതെൻറെ മുന്നിൽ എത്തിച്ച തന്നിട്ടുണ്ട്. അമീബ രണ്ടായി പിളരാനുള്ള സമയം മുതൽ ആഫ്രിക്കൻ വനാന്തരങ്ങളിലെ ചോരകടിയൻ ഒച്ചിൻറെ പേത്ദ വരെ ഭ്രമിക്ക് മുകളിലുള്ള എന്ത സംശയങ്ങളെയും അത് നിവാരണം ചെയ്തിരുന്നു. സാരോദ് വാദനം മുതൽ സാംബ സംഗീതംവരെയുള്ള എൻറെ സംഗീതമോഹങ്ങളെ അത് നിവർത്തിച്ച തന്നിട്ടണ്ട്. പിന്നെ ഞാനെന്തിനു സംശയിക്കണം..? പിന്നെന്തിനു വിശ്വസിക്കാതെയിരിക്കണം..? ഇൻറർനെറ്റാണ് ദൈവം. അതിനറിയാത്തതൊന്നും ഈ ഭ്രമിയിലോ ഭ്രമിക്കു മുകളിലോ ഇല്ല. പക്ഷേ, ഈ പ്പസ്തകം..?! അതെൻറെ ദീർഘനാളത്തെ വിശ്വാസത്തെ ഒറ്റ ദിവസംകൊണ്ട് കാറ്റത്തെ മണൽക്കുന എന്നപോലെ തകർത്തു കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു.. ആ ഒരു രാത്രി കിടന്നു. പിന്നെ ഒന്നു മയങ്ങിയപ്പോഴാകട്ടെ മുഴ്ചവൻ ഞാൻ ഉറങ്ങാതെ എപ്പോഴോ ഭീകരസ്വപ്നത്തിൻറെ അഗാധതയിലേക്ക് ഞാൻ വീണപോവുകയും അവിടെ ഒരു കുന്നോളം വല്പപ്പത്തിൽ കൂട്ടിയിട്ടിരിക്കുന്ന പ്പസ്തകങ്ങൾക്കിടയിൽ ആർത്തിയോടെ തിരയ്യന്ന ഒരു ഭ്രാന്തനായി മാറ്റകയ്യം ചെയ്ത്ര.

കാലത്ത് ഞാൻ എല്ലാവർക്കം മുൻപേ എഴുന്നേറ്റ് കളിച്ചൊരുങ്ങി. അവർ ഉണർന്നുവന്നപ്പോഴേക്കം ഞാൻ ഇറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. മറ്റാരും എൻറെ കൂടെ വരാതിരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് ഞാനങ്ങനെ ചെയ്തത്. നമുക്കൊന്നിച്ച് ഒരിടംവരെ പോകണമെന്ന് എഡ്വിനും വിനോദും എന്നോട് പറഞ്ഞുവച്ചിരുന്നു. എനിക്ക് രണ്ടുപേരെയും ഒഴിവാക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ലിവിങ് റൂമില്പുണ്ടായിരുന്ന

റിയാസിനോട് അത്യാവശ്യമായി ഒരു സുഹൃത്തിനെ കാണാന്രണ്ടെന്നും ചിലപ്പോൾ വൈകുമെന്നും പറഞ്ഞൊഴിഞ്ഞു.

ഏറെദൂരം ഞാൻ വെറ്റതെ വണ്ടിയോടിച്ചു പോയി. നീലനിറത്തിലുള്ള പണിക്കുപ്പായം ധരിച്ച തൊഴിലാളികൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി വഴിയിൽ നില്ക്കുന്നത് കാണാമായിരുന്നു. കമ്പനികളുടെ മുദ്രപതിച്ച ഓരോ ബസ് കൊണ്ടുനിറുത്തുമ്പോഴം തേനീച്ചക്കൂട്ടത്തെപ്പോലെ അവർ അതിൻറെ പിന്നാലെ ഓടുന്നു. തിരക്കുപിടിച്ച് വലിഞ്ഞു കയറുന്നു. എനിക്കത് കണ്ടപ്പോൾ അദ്ഭതം തോന്നി. താഴെക്കിടയിലുള്ളവരുടെ ജീവിതത്തോടുള്ള അർപ്പണം അസൂയാവഹമാംവിധം കടുത്തതാണ്. ആ സമർപ്പണമാണ് മുന്തിയവൻറെ ധൂർത്ത്. അവരെ കാണാനായി ഇത്തിരി നേരം ഞാൻ വഴിയരുകിൽ വണ്ടി നിറുത്തിയിട്ടു. അപ്പോഴേക്കും കർത്ത ധരിച്ച കുറച്ച് പഠാണികൾ എൻറെ വണ്ടിക്ക ചുറ്റും വന്നുകൂടി. എത്രനേരം വേണമെങ്കിലും പണിയെടുക്കാമെന്നും കൂലി എത്ര വേണമെങ്കിലും കുറയ്ക്കാൻ തയ്യാറാണെന്നും അവർ എന്നോട് പറഞ്ഞു. എനിക്കവരെ നിരാശയോടെ തിരിച്ചയക്കേണ്ടി വന്നു. ദിവസക്കൂലിക്ക് ആളെ എടുക്കാൻ വന്ന കരാറു പണിക്കാരനാണ് ഞാനെന്നാണ് അവർ എന്നെപ്പറ്റി വിചാരിച്ചത്.

പിന്നെ കുറേദൂരം കൂടി വണ്ടിയോടിച്ച് ചെന്നപ്പോൾ 24 മണിക്കൂറും തുറന്ന് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്റ്റാർ ബക്സിൻറെ ഒരു കോഫിഷോപ് കണ്ടു. ഞാനവിടെ കയറി ന്യൂസ് പേഷറും വായിച്ച് നെറ്റും നോക്കിയിരുന്നു. ഏതാണ്ടൊരു പത്തുമണി വരെ ഞാനവിടെ ചെലവഴിച്ചു. എല്ലാവരും ഓഫീസിലേക്കു പോയിക്കാണുമെന്നു തോന്നിയപ്പോൾ ഞാൻ പതിയെ അവിടെനിന്നിറങ്ങി സ്വന്തം ഫ്ലാറ്റിലേക്കു തിരിച്ച് വണ്ടിയോടിച്ചു. അവർ ഇറങ്ങി എന്നുറപ്പാക്കാനായി ഞാൻ വിനോദിനെ വിളിച്ചു. എവിടെയെങ്കിലും അത്യാവശ്യം പോകാനുണ്ടോ എന്നും അതിന് എൻറെ ആവശ്യമുണ്ടോ എന്നും ഞാനുവേഷിച്ചു. ഇല്ലെന്നും അവർ പുതിയ ഡ്രൈവറുടെ കൂടെ ഒരിടംവരെ പോവുകയാണെന്നും അവൻ പറഞ്ഞു. ആ ധൈര്യത്തിൽ ഞാൻ ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് തിരിക്കെച്ചന്നു. പക്ഷേ, എൻറെ ചുവടുവയ്പ്പുകൾക്ക്, താക്കോൽ തിരിപ്പിന്, വാതിൽ തുറപ്പിന്, അകത്തേക്കുള്ള പ്രവേശനത്തിന് ഒക്കെ ഒരു കള്ളൻറേതിനേക്കാൾ പതിഞ്ഞ സ്വഭാവവും ശ്രദ്ധയും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഞാനെൻറെ മുറിയിൽ ചെന്ന് ഇത്തിരിനേരം നീണ്ടുനിവർന്നുകിടന്നു. ഒരു കള്ളം ചെയ്യാനുള്ള മാനസികമായ തയ്യാറെടുപ്പായിരുന്നു അത്. വേണോ വേണ്ടയോ എന്ന സന്ദേഹം എന്നെ ഇത്തിരിനേരം അലട്ടി. പക്ഷേ, ആ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സ്വപ്നം എന്നെ വല്ലാതെ പ്രലോഭിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒടുവിൽ ഞാൻ ധൈര്യസമേതം എഴുന്നേറ്റു. വാതിൽ അകത്തുനിന്ന് കറ്റിയിട്ടു എന്ന് ഒരിക്കൽക്കൂടി ഉറപ്പാക്കിയശേഷം ഒരു കള്ളനെപ്പോലെ പതുങ്ങിപ്പതുങ്ങി ഞാൻ റിയാസിൻറെ മുറിയിലേക്കു ചെന്നു. തലയിണയ്ക്കടിയിലാണ് ഞാനാദ്യം തപ്പിയത്. അവിടെയല്ലായിരുന്നു. പിന്നെ മേശപ്പറത്തു കിടന്ന പുസ്തകങ്ങൾക്കിടയിൽ ഞാൻ തപ്പി. അവിടെയും ഇല്ല. റിയാസ് അത് മാറ്റിയിരിക്കുന്നു എന്നിക്കു മനസ്സിലായി. എൻറെ ആശങ്കു വർദ്ധിച്ചു. നെഞ്ചിടിപ്പ് കൂടി. ഞാൻ ആ മുറിയിലെ ഇടങ്ങൾ ഓരോന്നായി പരിശോധിച്ചു. ആ പുസ്തകമില്ലാതെ എനിക്ക് പുറത്തു പോവുക സാധ്യമല്ലായിരുന്നു. അലമാരയിലും മെത്തയ്ക്കടിയിലും തുടങ്ങി എന്തിന് ടോയ്ലറ്റിൽവരെ ഞാൻ ആ പുസ്തകം തേടി. ഒടുവിൽ കട്ടിലിനടിയിൽ ഇരുന്ന ഒരു പെട്ടിയിലെ വസ്തങ്ങൾക്കിടയിൽ റിയാസ് ഒളിപ്പിച്ചുവച്ചിരുന്ന ആ പുസ്തകം എനിക്കു കിട്ടി. A Spring without Smell..!!

അതുമായി എൻറെ മുറിയിലേക്ക് ഞാൻ ഒറ്റയോട്ടമായിരുന്നു. എന്തിൽനിന്നോ ഉള്ള ഒരു രക്ഷപ്പെടൽപോലെയായിരുന്നു അത്. എൻറെ ശ്വാസം നേരേ വീണതപ്പോഴാണ്. മോഷ്ടിക്കാനാണ് ജീവിതത്തിൽ ഏറ്റവും അധികം ധൈര്യം വേണ്ടതെന്ന് എനിക്കപ്പോൾ തോന്നിപ്പോയി. പുറത്തേക്കുള്ള

വാതിലിൻറെ കുറ്റി ഇട്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് ഒരിക്കൽകൂടി പോയി ഉറപ്പാക്കിയശേഷം ആവേശത്തോടെ ഞാൻ ആ പുസ്തകം കയ്യിലെടുത്തു. ഏറ്റവും വലത്തുവശത്തെതാൾ ഒരു വട്ടം വലത്തേക്കു തിരിച്ചിട്ട് ആവേശത്തോടെ ഞാനത് വായിച്ചുതുടങ്ങി. ഭാഗം മൂന്ന്

വിശ്വാസികളുടെ പ്യൂപ

തമോഗർത്തം

നഗരത്തിലെ റേഡിയോനിലയത്തിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന സമീറ എന്ന പെൺകുട്ടി അവളുടെ അനുഭവങ്ങൾ രീതിയിലായിരുന്നു ആ നോവൽ ചിട്ടപെടുത്തിയിരുന്നത്. വളരെ ലളിതമായ പറച്ചിലാണെങ്കിലും ആരെയ്യം വിഭ്രമിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പാരായണക്ഷമത അതിനുണ്ടായിരുന്നു. ഓരോ പേജ്യം വലത്തോട്ട മറിച്ചള്ള വായന തുടക്കത്തിൽ ഒരു അസ്വസ്ഥതയും അങ്കലാപ്പം സ്കഷ്ടിച്ചെങ്കിലും പിന്നീടതുമായി എനിക്ക് വേഗം താദാത്മ്യം പ്രാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ഒറ്റയിരുപ്പിന് അതിലെ നൂറോളം പേജ്ചകളാണ് ഞാനന്ന് വായിച്ച തീർത്തത് എന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്കതന്നെ അദ്ഭുതം തോന്നി. അതിനിടയിൽ മൂത്രമൊഴിക്കാൻപോലും ഞാൻ എഴുന്നേറ്റിരുന്നില്ല. കഴിഞ്ഞ പത്തുവർഷത്തിനിടയിൽ ഇങ്ങനെയൊരു പുസ്തകവായന എൻറെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. എത്രയോ കാലമായി മനസ്സിൽ ഘനീഭവിച്ച കിടന്ന വായനയുടെ ലഹരി ഒറ്റ നിമിഷംകൊണ്ട് തിരിച്ച കിട്ടിയതിൻറെ ആനന്ദം എനിക്കു തോന്നി. എന്നാലും ഇങ്ങനെ ആർത്തിപിടിച്ച ഒരു വായന ഒരിക്കല്ലം എൻറെ ശീലമായിരുന്നില്ല. ഏത്ര പുസ്തകത്തിലെയ്യം മനോഹരമായ ഒരധ്യായം വായിച്ച കഴിഞ്ഞാൽ ഏറെനേരം ഞാൻ ധ്യാനനിമഗ്നനായി ഇരുന്നേക്കും. അതിലെ കഥാപാത്രങ്ങളോടൊത്ത് ആ കഥാഭ്രമികയിൽ ആ കഥാകാലത്തിൽ കുറേനേരം ജീവിക്കും. പിന്നെയ്യം ഇത്തിരി വായിക്കും. ആ ജീവിതം ആസ്വദിക്കും. പിന്നെയും വായിക്കും. അതാണെൻറെ രീതി. പുസ്തകവായന അവസാന താളിനോടടുക്കുമ്പോൾ എന്നിലൊരു ആധി വളർന്നുതുടങ്ങും. ഇതുവരെ എൻറെ സ്വന്തമായിരുന്ന ഒരു ലോകത്തെയും അതിലെ കഥാപാത്രങ്ങളെയും വിട്ടപേക്ഷിച്ച് ഞാൻ എൻറെ സാധാരണ ജീവിതത്തിൻറെ കയങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോകണമല്ലോ എന്നൊരാധി. ഓരോ വായനയും എനിക്കൊരു പുതിയ ലോകത്തിലേക്കുള്ള ജനനമാണ്. ഓരോ വായനാവസാനവും എനിക്കൊരു മരണമാണ്. അത്രകൊണ്ടതന്നെ അതിനിടയിലെ ജീവിതം ഓരോ തവണയ്യം ഞാൻ പരമാവധി നീട്ടിക്കൊണ്ടു പോകം. വേറിട്ട ലോകങ്ങളിൽ ജീവിക്കുവാൻ എനിക്കിഷ്ടമാണ്. ആ ജീവിതങ്ങളാണ് പ്പസ്തകങ്ങൾ എനിക്ക തന്നിരുന്ന ധന്യത. പക്ഷേ, ഈ പുസ്തകത്തിൻറെ കാര്യത്തിൽ എൻറെ അത് സാധ്യമായതേയില്ല. വായിച്ച തീരാതെ ഞാൻ സ്വപ്തങ്ങളൊന്നം ഒരുപക്ഷേ, എഴുന്നേല്ക്കുമായിരുന്നില്ല. എല്ലാവരും തിരിച്ചവരാൻ സമയമായോ..? ഇനിയും വൈകിയാൽ കൈയോടെ

പിടിക്കപ്പെടുമോ..? എന്നിങ്ങനെ സംശയം തോന്നിയതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് ആ വായന തത്കാലം ഞാനവസാനിപ്പിച്ചത്. സമീറയുടെ പുസ്തകം ഞാൻ അതുപോലെ കൊണ്ടുചെന്ന് റിയാസിൻറെ പെട്ടിക്കുള്ളിൽ തിരിച്ചു വച്ചു. അതോടെ മ്ലേച്ഛമായ ഒരു പുസ്തകമോഷണം ഞാൻ നടത്തിയല്ലോ എന്ന് മനസ്സിൽ ഘനം കെട്ടിക്കിടന്നിരുന്ന വിചാരത്തിന് ഒരയവു വന്നു. ഇല്ല. ഞാൻ മോഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല. വായിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹംകൊണ്ട് ഒരു പുസ്തകം എടുത്ത എന്നേയുള്ളൂ. അതുപോലെ ഞാനത് തിരിച്ചു വയ്ക്കകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ആഹാരം കഴിക്കാനായി ഫ്ലാറ്റ് പൂട്ടി പുറത്തേക്കിറങ്ങുന്നതിനു മുൻപ് ഞാൻ ഒരിക്കൽകൂടി ആ പുസ്തകത്തെ ഇൻറർനെറ്റിൽ തിരഞ്ഞു. വീണ്ടം നിരാശയായിരുന്നു ഫലം. അതെന്നെ ശരിക്കം അതിശയപ്പെടുത്തി. ഇരുണ്ട തമോഗർത്തംപോലെ ഒരു പുസ്തകം..? അതിൽനിന്ന് പ്രകാശം എങ്ങോട്ടം പുറപ്പെട്ട പോകുന്നില്ല. അതവിടെ തന്നെ ജനിക്കുകയും അവിടെത്തന്നെ കെട്ടടങ്ങുകയും ചെയ്യന്നു. വായനക്കാരായിരുന്നു ആ പ്രകാശം വഹിച്ചകൊണ്ട് ദൂരേക്ക് പോകേണ്ടത്. പക്ഷേ, ആരും അത് ചെയ്തിട്ടില്ല. എന്താവും അതിന കാരണം..? ഒത നാലാംകിട അതിനെക്കുറിച്ച് ഒന്നം പറയ്യന്നില്ല. പുസ്തകത്തെക്കറിച്ചപോലും നൂറുകണക്കിന് നിത്രപണങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും വരുന്ന കാലത്ത് എന്താണ് ഈ പുസ്തകത്തെക്കറിച്ച മാത്രം ആത്ദം ലോകത്തോട് വിളിച്ച പറയാതിരുന്നത്..? സമീറയെയും അവളുടെ പുസ്തകത്തെയും എല്ലാവരും ഒരേപോലെ അവഗണിച്ചതെന്താവും..? വായിച്ച ആർക്കും ഈ പുസ്തകം ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല എന്നാവുമോ..? അതോ ലോകത്തിൽ ഒരാൾപോലും ഈ പുസ്തകം ഇതുവരെ വായിച്ചിട്ടില്ല എന്നുണ്ടോ..? അതിനേക്കാൾ ഒക്കെ അധികം എന്നെ അതിശയിപ്പിച്ചത് മറ്റൊരു സംഗതിയാണ്. ഇത്തരത്തിൽ ഒരു പുസ്തകം വായിച്ചിട്ട് എന്തുകൊണ്ട് റിയാസ് അത് ഞങ്ങളോട് ആരോടും സൂചിപ്പിച്ചില്ല.?!! ഒത്ദ എഴുത്തുകാരനുവേണ്ടി വിഭവസമാഹരണത്തിനിറങ്ങിയ ഞങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ ഒരുവിധത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ പുസ്തകത്തിൻറെ വിധത്തിൽ വായന മറ്റൊത്ദ പ്രയോജനകരമാവ്വമായിരുന്നില്ലേ..? ദൂരെ കാലത്തിലെപ്പോഴെങ്കിലുമാണ് അയാളിത് വായിച്ചതെങ്കിൽ ചിലപ്പോൾ സൂചിപ്പിക്കാൻ മറന്നു എന്നു വരാം. പക്ഷേ, ഈ യാത്രയിൽ അയാൾ കൂടെക്കര്തതിയ പ്പസ്സകങ്ങളിൽ ഒന്നാണിത്. അത് മറക്കാൻ യാതൊരു സാധ്യതയുമില്ല. എന്നമാത്രമല്ല ഇവിടെ എത്തിയശേഷവും അയാൾ അത് വായിച്ചിരിക്കുന്ന എന്നാണ് തലയിണയ്ക്കടിയിൽ അത് കണ്ട എന്നതിൽനിന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്.. പിന്നെ എന്ത്രകൊണ്ട്..? വിനോദ് പറഞ്ഞത്വപോലെ അയാൾക്കു ച്ചറ്റം രഹസ്യാത്മകതയുടെ ഒരു വലയമുണ്ടോ..? റിയാസ് സത്യത്തിൽ ആരാണ്..? അയാളം ഈ പുസ്തകവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധമെന്ത്..? സംശയങ്ങളുടെ ഒരു മഞ്ഞുപടലം വീണ്ടും എന്നെ വന്നു മൂടി. അതിൽനിന്നം പുറത്തു കടക്കാനാവാതെ ഞാൻ വല്ലാതെ വീർഷ്പമുട്ടി.

ഏകലോകങ്ങൾ

അന്നു വൈകുന്നേരത്തെ ബാൽക്കണിസംഭാഷണത്തിനിടയിൽ എഡ്വിനാണ് ചോദിച്ചത് മാനവരാശിയുടെ ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ കണ്ടുപിടിത്തം എന്താണെന്നാണ് നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത് എന്ന്.

റിയാസ് സംശയലേശമെന്യേ തീ എന്നു പറഞ്ഞു. ഞാൻ ചക്രം എന്നു പറഞ്ഞു. വിനോദ് കമ്പ്യൂട്ടർ എന്നും. തീയും ചക്രവും ക്ലാസ്സിക്കൽ നരവംശശാസ്ത്രജ്ഞങ്ങടെ സ്ഥിരം ഉത്തരങ്ങളായിരുന്നതുകൊണ്ട് അതിൽ അദ്ഭുതമൊന്നും ഇല്ലായിരുന്നു. പക്ഷേ, കമ്പ്യൂട്ടർ..? അതെങ്ങനെ ആ പരിധിയിൽ വരും..?

അതോ. കമ്പ്യൂട്ടറിനു മുൻപ്പവരെയുള്ള എല്ലാ കണ്ടുപിടിത്തങ്ങളും മനുഷ്യൻറെ ബുദ്ധിക്ക് താഴെ നില്ക്കുന്നവയായിരുന്നു. എന്നാൽ മനുഷ്യൻറെ ബുദ്ധിയെയും കവച്ചുവയ്ക്കുന്ന ഒന്നിൻറെ കണ്ടുപിടിത്തമാണ് കമ്പ്യൂട്ടറിലൂടെ സാധ്യമായത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അത് മനുഷ്യൻറെ പ്രയാണത്തിലെ ഒരു നാഴികക്കല്ലതന്നെയാണ്. വിനോദ് പറഞ്ഞു.

നിങ്ങൾ പറഞ്ഞ അഭിപ്രായങ്ങളോടെല്ലാം ഒരു പരിധിവരെ ഞാൻ യോജിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഇതൊന്നുമല്ല മനുഷ്യൻറെ ഏറ്റവും സർഗ്ഗാത്മകമായ കണ്ടുപിടിത്തം എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു, അതാണ് ദൈവം..! മനുഷ്യരാശി അവൻറെ ചരിത്രത്തിൽ ഇന്നുവരെ ഇതിനെക്കാൾ മഹത്തായ ഒരു കണ്ടുപിടിത്തവും നടത്തിയിട്ടില്ല. കമ്പ്യൂട്ടർ അവൻറെ ബുദ്ധിയെ മാത്രമാണ് കവച്ചുവയ്ക്കുന്നത്. എന്നാൽ മനുഷ്യൻറെ സർവ്വ പ്രജ്ഞയെയും മറികടന്നവനാണ് ദൈവം. ആ ഒരു കണ്ടുപിടിത്തത്തിൻറെ മുന്നിൽ മാത്രമാണ് മനുഷ്യൻ സർവ്വതും അടിയറവു വച്ചിരിക്കുന്നത്.

ഈശ്വരൻ മന്മഷ്യൻറെ സൃഷ്ടിയാണെന്ന നിരീശ്വരവാദമാണിത്. ദൈവം മന്മഷ്യനം മുൻപേ ഉണ്ടായിരുന്നു. റിയാസ് അല്പം ത്രക്ഷസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

കൊളംബസ് അമേരിക്ക കണ്ടെത്തി എന്നു പറയുന്നത് അതിനു മുൻപ് അമേരിക്ക അവിടെ ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടല്ല. അമേരിക്ക അയാളുടെ സൃഷ്ടി ആയതുകൊണ്ടുമല്ല. പകരം അമേരിക്കയെ അപ്പോൾ മാത്രമാണ് അംഗീകൃതലോകം തിരിച്ചറിഞ്ഞത് എന്നു മാത്രമേ അതിലുള്ളൂ. അതുപോലെതന്നെയാണ് ദൈവത്തിൻറെ കാര്യവും. അവനിവിടെ അനാദിയായ കാലം മുതൽ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം. എന്നാൽ എന്നോ ഒരു ദിവസം വളരെ ജ്ഞാനിയായ ഒരു മനുഷ്യൻ അവനെ കണ്ടെത്തിയതാണ് മനുഷ്യൻറെ ഏറ്റവും വലിയ നേട്ടം. ദൈവത്തെ നാം കണ്ടുപിടിച്ചില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ദൈവമേ ഈ ഭ്രമിയിൽ ഞങ്ങൾ ആരെ വിശ്വസിക്കുമായിരുന്നു? വിശ്വാസമില്ലാത്ത ഈ ജാതികൾ എന്തായിത്തീരുമായിരുന്നു?

പക്ഷേ, ഈ ദൈവത്തിൻറെ പേരിലാണ് ലോകത്തിൽ ഏറ്റവും അധികം ജനങ്ങൾ കൊല്ലപ്പെട്ടത് എന്നുകൂടി നാം ഓർക്കേണ്ടതുണ്ട്. വിനോദ് പറഞ്ഞു. ദൈവമില്ലാത്ത ഒരു ലോകമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ അത് ഇപ്പോഴത്തേതിനെക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ പ്ലലരുമായിരുന്നു എന്ന് ഉറപ്പ്..!

ദയവുചെയ്ത് ആ കൊലപാതകങ്ങൾ പാവം ദൈവത്തിൻറെ തലയിൽ വെറുതെ കെട്ടിവയ്ക്ക് അതേ നിയാസ് ഇടപെട്ടു. മന്മഷ്യർ സൃഷ്ടിച്ച മതങ്ങളുടെയും ജാതികളുടെയും ഉപജാതികളുടെയും ഇടപാടിൽ അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു പങ്കുമില്ല. ആ പാപത്തിൻറെ ഉത്തരവാദിത്വം മന്മഷ്യർതന്നെ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാകന്നം!

എങ്കിൽ ഞാൻ പറയട്ടെ. വിനോദ് പറഞ്ഞു: ഇത്രയം കാലത്തെ അന്ദഭവങ്ങളിൽനിന്ന് നാം ഒത്ര പാഠം പഠിച്ചു. ഈ മതങ്ങൾ തമ്മിൽ ഒരിക്കലും സഹവർത്തിത്വം സാധ്യമല്ല. ഓരോത്തെത്തടെയും വഴി ഓരോന്നാണ്. ഏകമതരാജ്യങ്ങൾ മനുഷ്യൻറെ ജീവിതം കൂടുതൽ സമാധാനപൂർണ്ണമാക്കിത്തീർക്കുമെങ്കിൽ അതിനുവേണ്ടി മനുഷ്യകലം ശ്രമിക്കേണ്ടതല്ലേ. ഒരേ വികാരമുള്ളവർ ഒന്നിച്ച ജീവിക്കട്ടെ.

മനുഷ്യചരിത്രം നമ്മെ പഠിപ്പിച്ച ഏറ്റവും ക്രുരമായ പാഠം അത് തെറ്റാണ് എന്നാണ്. എന്നിട്ടം വിനോദ് ഇന്നം നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള അനേകത്തടെ വിചാരം ഒത്ദ മതം മാത്രമുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ തങ്ങളടെ ജീവിതം കൂടുതൽ സുഖകരമാകുമെന്നാണ്. തങ്ങളുടെ മതം വന്നാൽ ലോകത്തിലെ സർവ്വ പ്രശ്നങ്ങളം പരിഹരിക്കപ്പെടുമെന്ന് വിചാരിക്കുന്നതുപോലെ മണ്ടത്തരമാണത്. എങ്കിൽ ലോകത്തിൽ സമാധാനമുണ്ടാകേണ്ട രാജ്യം എൻറെ പാകിസ്ഥാൻ ആയിരുന്നു. ഏറ്റവും സന്തോഷത്തിൽ പുലരേണ്ട അവരായിരുന്നു. അതിൻറെ സ്ഥിതി നിങ്ങൾക്ക ജനത എന്നാൽ ഇപ്പോഴത്ത<u>െ</u> ഞാൻ പറഞ്ഞുതരേണ്ടതില്ല. മാത്രമാക്കമ്പോൾ സംഘർഷം പതിയെ മതത്തിനുള്ളിലെ ഏകമതം അവാന്തരവിഭാഗങ്ങൾ ചരിത്രം തമ്മിലാക്ടന്നു. മദ്ധ്യകാലത്തിലെ യൂറോപ്യൻ യുദ്ധങ്ങളടെ പരിശോധിക്കുക. മതത്തിനള്ളിലെ സംഘർഷങ്ങളായിരുന്നു ക്രിസ്ത്യൻ അവയത്രയും. ഇസ്ലാം ഇക്കാലംകൊണ്ട് പുറത്തുള്ളവരോട് യുദ്ധം ചെയ്ത അത്രയുമോ അതിലധികമോ ഉള്ളിലുള്ളവരോടും മതാത്മകതയ്യള്ളിടത്താണ് അന്യരോട്ടള്ള ചെയ്തിട്ടണ്ട്. വിചിത്രമായ കൂടുതൽ ഏറ്റവും കാര്യം അസഹിഷ്പതയും ക്ഷട്ടതൽ എന്നതാണ്. ഒരു കാരണവ്വമില്ലാതെ അന്യനെ കാരണമാവുന്നു. ഞാൻ ഞാനിലേക്ക് മാത്രം ഒത്രങ്ങിപ്പോകുന്നതിൻറെ കുഴപ്പമാണത്. എനിക്ക് മാത്രമല്ല അന്യനം അവൻറെ ശരിയുണ്ട് എന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നിടത്താണ് നന്മ ഉണരുക. മനുഷ്യനിലെ സഹിഷ്ണത വളർത്താൻ ബഹുസ്വരത തന്നെയാണ് ഏറ്റവും അഭികാമ്യം.

എൻറെ അഭിപ്രായവും മറ്റൊന്നല്ല എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു: എൻറെ പാഠങ്ങളിൽ അധികവും ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടുള്ള എൻറെ വീട്ടിൽനിന്നു തന്നെയാണ്. എൻറെ അമ്മ ഒരു ജൂതയാണ്. അച്ഛൻ ഒരു ക്രിസ്ത്യാനിയും. അവർ ഒരുമിച്ചു ജീവിക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് മുപ്പതു വർഷങ്ങൾ പിന്നിട്ടിരിക്കുന്നു. ഇന്നേവരെ അവർ പരസ്പരം മതം മാറിയിട്ടില്ല. രണ്ടുപേരും അവരവരുടെ മതങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്നു. ഇന്നേവരെ അവർക്കിടയിൽ മതത്തിൻറേതായ എന്തെങ്കിലും സംഘർഷങ്ങൾ ഉണ്ടായതായി ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ഞാൻ അതിനെ ഗൗരവമായി നോക്കിയിട്ടുണ്ട്. പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്താണ് അവർക്കു പിന്നിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജൈവഘടകം എന്ന്. ഒന്നുമില്ല. അവർ ഇരുവരും അധികമായി മറ്റൊരാളെ ഓർത്ത് ആകലപ്പെടുന്നില്ല

എന്നതന്നെ. അല്ലെങ്കിൽ തന്നെ അതിൽ അദ്ഭ്രതപ്പെടാൻ ഒന്നമില്ല. ഒരു മതത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന എന്നു കത്തി ഒത്ര വീടിനുള്ളിൽ കഴിയുന്ന എല്ലാവത്രടെയും വിശ്വാസങ്ങൾ ഒന്നാണോ? ഓരോതത്തനും ഓരോ വിധത്തിലാണ് മതത്തെ സമീപിക്കുന്നത്. ചിലർക്കത് തീവ്രമായിരിക്കും ചിലർക്ക് അന്ധവും മറ്റ ചിലർക്ക് യാഥാസ്ഥിതികവും മറ്റചിലർക്ക് ആത്മനിഷ്ഠവും ഇനി ചിലർക്ക് മാനവികവും ഒക്കെ ആയിരിക്കും. ഉദാഹരണമായി വീണ്ടം എൻറെ കാര്യംതന്നെ എടുക്കുക. വീട്ടിൽ ഞാനും ഫാദറ്റം ഒരുപോലെ ക്രിസ്ത്യാനിറ്റി പ്രാക്ടീസ് ചെയ്യന്നവരാണ്. ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ രണ്ടപേരും ക്രിസ്ത്യാനികൾ. പക്ഷേ, ആഴത്തിൽ പരിശോധിച്ചാൽ ഞങ്ങളടെ വിശ്വാസങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം കാണാം. അദ്ദേഹം അന്ത്യകാലത്തിലും ക്രിസ്തുവിൻറെ രണ്ടാം വരവിലും മനുഷ്യൻറെ പുനര്തത്ഥാനത്തിലും ഒക്കെ വിശ്വസിക്കുന്നു. ക്രിസ്തുവിൻറെ രണ്ടാംവരവിൽ ആ മുഖം ദർശിച്ച് ഉയിർത്തെഴുന്നേല്ലാനായി പറ്റമെങ്കിൽ യെരുശലേമിൽ പോയി സുവർണ്ണ കവാടത്തിനു മൂന്നിൽ കബറടങ്ങണം എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിൻറെ ആഗ്രഹം. മരിക്കാനം പിന്നെ ഉയിർത്തെഴ്ന്നേല്ലാനമായാണ് അദ്ദേഹം ജീവിക്കുന്നതെന്ന തോന്നം. എന്നാൽ ഞാനതിലൊന്നും വിശ്വസിക്കുന്നേയില്ല. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ക്രിസ്ത്യാനിറ്റി എന്നാൽ മന്ദപ്പുനെ സ്നേഹിക്കാൻ പഠിപ്പിച്ച ഒരു തത്ത്വശാസ്തമാണ്. പ്രക്തതിയുടെ ഒരു ഭാഗമായ ഈ ശരീരം ഇതേപോലെ ഉയിർത്തെഴ്നേല്ക്കം എന്നൊന്നം ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. അതിനുവേണ്ടി ജീവിക്കുന്നമില്ല. എന്നാലും ഞങ്ങൾക്ക് രണ്ടുപേർക്കും ക്രിസ്തുവാണ് ദൈവം. ക്രിസ്ത എനിക്ക് സ്തേഹമാണ്, ഫാദറിന് പുനന്ദത്ഥാനവും..! അതായത് ഒരു ദൈവത്തെ പലർ പല വിധത്തിലാണ് കാണുന്നത് എന്നു സാരം. ഇനി നിങ്ങൾ ഓരോരുത്തരും ഒരു നിമിഷം മനസ് അടക്കിപ്പിടിച്ച് സ്വന്തം വീടുകളിലെ വിശ്വാസങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒന്നാലോചിച്ച നോക്കൂ. അച്ഛൻറെ, അമ്മയുടെ, സഹോദരങ്ങളുടെ വിശ്വാസങ്ങൾ എങ്ങനെ പരസ്പരം വൈത്ധ്യമായിരിക്കുന്നു എന്ന് കാണാൻ കഴിയും. ഒരേ ദൈവത്തെ പല വിധത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന പലർക്ക് ഒരേ വീട്ടിൽ ഒന്നിച്ച കഴിയാമെങ്കിൽ പല ദൈവങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന പല മതസ്ഥർക്ക് നിശ്ചയമായും ഒത ദേശത്തിലും ഒന്നിച്ച ജീവിക്കാം. അതാവും ഏറ്റവും മികച്ച മാനവികസമൂഹം..!

ഓ.. ബോറ്.. നിങ്ങളുടെ സംസാരം വല്ലാതങ്ങ് സാരോപദേശപരമാകുന്നു..! വിനോദ് പറഞ്ഞു. അവരവരുടെ നിഗമനങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുക എന്നതല്ലാതെ അതിനെ സംബന്ധിച്ച് ആരും തീർപ്പുകൾ കല്പിക്കേണ്ടതില്ല!

വിഷയത്തോടുള്ള വിരക്തി എന്നതിനേക്കാൾ എഡ്വിനും റിയാസും ഈ സംസാരങ്ങളിൽ നേടുന്ന മേൽക്കൈയിലും ആധികാരികതയിലുമുള്ള വിനോദിൻറെ അസഹിഷ്ണതക്കടിയായിരുന്നു അതിൽ നിഴലിച്ചു നിന്നത്.

ശരി നിറുത്തിയേക്കാം. ഒരു കാര്യം മാത്രം. നിങ്ങൾ ശരിക്കും ദൈവവിശ്വാസം പുലർത്താൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ മതങ്ങൾ വിട്ട് പുറത്തുവരണം. മതവിശ്വാസവും ദൈവവിശ്വാസവും രണ്ടാണ് എന്നാണ് ഞാൻ പഠിച്ച പാഠം! റിയാസ് മാലിക് അസന്ദിഗ്ദ്ധമായി പ്രഖ്യാപിച്ചു.

ഒരേ ഒരു കാര്യം കൂടി. മതത്തിൻറെ കാര്യത്തിൽ എന്നതുപോലെ രാഷ്ട്രീയത്തിൻറെ കാര്യത്തിലും ഇതേ വാദങ്ങൾ ശരിയല്ലേ? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു. അതായത് ഏകമതം എന്നതുപോലെ ഏക രാഷ്ട്രീയവിശ്വാസമുള്ള രാജ്യങ്ങളം അപകടകാരികൾ അല്ലേ?

സംശയമന്ത്..? റിയാസ് വീണ്ടം ഇടപെട്ടു. റഷ്യയിലെ കമ്യൂണിസവും ഹിറ്റ്ലറുടെ നാസിസവും സദ്ദാമിൻറെ ബത്തയും മാത്രം മതിയല്ലോ ഉദാഹരണത്തിന്. പോരെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ ചൈനയും.

ഏകാധിപത്യത്തോളം, ഏകമതത്തോളംതന്നെ അപകടകരമാണ് ഏകകക്ഷി രാഷ്ട്രീയവും...! വ്യത്യസ്ത അഭിപ്രായങ്ങളള്ള മന്മപ്പർ ഇടകലർന്ന് ജീവിക്കുക എന്നതാണ് ഏറ്റവും അഭികാമ്യമായ കാര്യം.

ഈ സംഭാഷണത്തിൻറെ ചൂടൊന്നിറക്കാൻ നമുക്ക് മറ്റെന്തെങ്കിലും ഒന്ന് ചിന്തിച്ചാലോ. വിനോദ് ചോദിച്ചു. നമ്മൾ ഈ നഗരത്തിൽ വന്നിട്ട് ഇത്ര ദിവസമായെങ്കിലും നമ്മൾ ഇതിനെ വേണ്ടവണ്ണം ഇനിയും അറിയുകയും അന്ദഭവിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടില്ല എന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. ഇങ്ങോട്ടു വരുമ്പോൾ നിറവേറ്റണം എന്നു മോഹിച്ച ഒരാഗ്രഹം ആരെങ്കിലും ഒരാൾ പറയൂ. നമുക്കത് നിവർത്തിക്കാം.

എഡ്വിൻ കൈപൊക്കി. എനിക്കൊരാഗ്രഹമുണ്ട്. അറബികൾ വലിക്കുന്ന ഒരു പൈപ്പ് സാധനമില്ലേ. അതിൻറെ പുകയൊന്ന് ത്വചിക്കണം. എന്താ അതിൻറെ പേര്..?

ങ്ഹ.. ഇക്ക..!! റിയാസ് പറഞ്ഞു.

അതുശരി. ഇവിടെ വന്നിട്ട് ഇത്ര ദിവസമായിട്ടും അത് നിവർത്തിച്ചിട്ടില്ല? ഇതിനോടകം ഞാനൊരു പത്തു തവണയെങ്കിലും ഇക്കയുടെ വിവിധ ഫ്ലേവറുകൾ പരീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ശരി ആ കൊതി ഇനി വൈകിപ്പിക്കേണ്ട. ഇപ്പോതന്നെ നിവർത്തിച്ചേക്കാം. ഒരു സ്വപ്നങ്ങളും നാളത്തേക്ക് നീട്ടി വയ്ക്കുരുതെന്നല്ലേ പ്രമാണം.. വിനോദ് എഴുന്നേറ്റ കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

ഞാനില്ല. നിങ്ങൾ പോയിട്ട് വാ.. ഞാനൊഴിയാൻ നോക്കി. അവർ ഇറങ്ങുന്ന തക്കം നോക്കി ആ പുസ്തകത്തിൻറെ ബാക്കികൂടി വായിക്കാമല്ലോ എന്നായിരുന്നു എൻറെ പദ്ധതി.

നിങ്ങൾക്കെത്തു പറ്റി..? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു. കഴിഞ്ഞ രണ്ടുദിവസമായി ഞങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ വല്ലാതെ ഒറ്റയ്ക്കാവുന്നു. എന്തെങ്കിലും പ്രശ്നം..?

എയ്.. ഒന്നമില്ല. ഒരു മൂഡില്ല എന്നേയുള്ള. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

എങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം വാ. ഒരു പുക എടുത്തുകഴിയുമ്പോൾ മൂഡൊക്കെ ശരിയായിക്കൊള്ളും. വിനോദ് എന്നെ നിർബന്ധിച്ച. എനിക്കത് നിരസിക്കാൻ പറ്റിയില്ല.

നിയോൺ വെളിച്ചം തെളിഞ്ഞ രാത്രിവഴിയിലേക്ക് ഞങ്ങൾ വണ്ടിയിറക്കി.

ജനാധിപത്യം എന്ന നായത്തീട്ടം

നഗരകവാടത്തിൻറെ വലതുവശത്ത് മൂന്നാം ഗല്ലിയിലുള്ള പൈഡ് പൈഷർ എന്നു പേരായ ഒരു ടർക്കിഷ് റെസ്റ്റോറൻറിലാണ് ഞങ്ങൾ ചെന്നു കയറിയത്. ഇക്ക വലിക്കാനാണെങ്കിൽ പൈഡ് പൈഷറിൽ പോകണം എന്ന് ഒരു ദിവസം ബിജുമോൻ പറഞ്ഞതിൻറെ ഓർമ്മയിൽ ഞാനവരെ അങ്ങോട്ട് നിർബന്ധിച്ച് കൊണ്ടുപോവുകയായിരുന്നു. റോഡിലേക്കിറക്കിയിട്ട ബെഞ്ചുകളിൽ ഇരുന്ന് ധാരാളം അറബികൾ കബാബ് കഴിക്കുകയും ഇക്ക വലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അതിനിടയിൽ ചിലർ ഗൗരവമായ ചെസ്കളിയിലാണ്. ചിലർ വാശി വച്ചുള്ള ചീട്ടുകളിയിലും. ഇനി ചിലർ ആവേശപൂർവ്വം ക്യാരംസ് കളിക്കുന്നു. ഏറ്റവും അരുകിലുള്ള ബെഞ്ചിലിരുന്ന് ഊശാൻ താടിക്കാരനായ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ ഊദ് വായിക്കുന്നു. കൂടെയുള്ള ഒരുവൻ ഇടയ്ക്കിടെ പാടുന്നുണ്ട്. അവർക്കിരുവർക്കും എന്നതുപോലെ അത്രയും പത്രക്കെയാണ് അവർ പാടുന്നതും ഊദ് വായിക്കുന്നതും.

ആ തിരക്കിനിടയിൽ ഞങ്ങളും ഇത്തിരി ഇടം പിടിച്ചു. ഞങ്ങളുടെ അടുത്ത ബഞ്ചിലിരുന്നവർ ഞാനിതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത എന്തോ ഒരു കളിയിലാണ് ഏർപ്പെട്ടകൊണ്ടിരുന്നത്.

ഇതെന്തുകളിയാണ്...? എഡ്വിൻ പാതിക്കണ്ണുകൾ അവിടേക്ക് എറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു.

ഞാനതങ്ങോട്ട് ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങുകയായിരുന്നു. ഞാൻ പറഞ്ഞു. വിനോദും അറിയില്ലെന്ന് ച്ചണ്ടുമലർത്തി.

ഡോമിന എന്നാണിതിൻറെ പേര്. ഒത്തതരം പകിടകളിതന്നെ. റിയാസ് തൻറെ അറിവ് പറഞ്ഞു. ഇവിടത്തുകാത്തടെ ഒത്ര പ്രിയവിനോദം. രാവിലെ മുതൽ രാത്രിവരെ ഈ കളിമേശയ്ക്ക മുന്നിൽ അവർ ഒത്ര മടുപ്പുമില്ലാതെ ഇരുന്നുകൊള്ളം.

ഇക്ക കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ആവേശോജ്വലരായി. ഞാനം എഡ്വിനം ആപ്പിൾ ഫ്ലേവറാണ് പറഞ്ഞത്. റിയാസും വിനോദും സ്ട്രോബറിയ്യം.

ആദ്യപുക ചെന്നതും ഞാനും എഡ്വിനും വല്ലാതെ ചുമച്ചു. നിങ്ങൾക്ക് വലിക്കാൻ അറിയാത്തതുകൊണ്ടാണ്. സാവധാനം വലിച്ചാൽ ഇതിന് ഒരു പ്രശ്നവ്വമില്ല. റിയാസ് പറഞ്ഞു.

അടുത്തിരുന്ന അറബികൾ ഞങ്ങളുടെ പരിചയമില്ലായ്മയെ ഒരുമാതിരി പരിഹാസച്ചുവയോടെ നോക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

എന്നാൽ രണ്ടു പുക<u>ക</u>്ഷടി ചെന്നതോടെ ഞങ്ങൾ നോർമ്മലാവുകയും അതിൻറെ ആപ്പിൾമണം ആസ്വദിക്കാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്ത്ര.

ബാൽക്കണി സംസാരത്തിൻറെ ഹാങ്ഓവർ മാറാത്തതുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ വീണ്ടും കറങ്ങിത്തിരിഞ്ഞ് അവിടെത്തന്നെ എത്തി.

ഞാൻ വേറൊത്ദ കാര്യം ചോദിക്കട്ടെ. എഡ്വിൻ വിടുന്ന മട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. മദ്ധ്യപൂർവ്വേഷ്യയിലെ അറബ് രാജ്യങ്ങളിൽ എങ്ങനെയാണ് ഇത്രയും കാലം ഏകാധിപത്യം നിലനിന്നത്..? ഇപ്പോഴും പലയിടങ്ങളിലും നിലനില്ക്കുന്നത്?

വലിയ തരത്തിലുള്ള ജനാധിപത്യത്തിൻറെ മാറ്റങ്ങൾക്കവേണ്ടി ഈ രാജ്യങ്ങളിൽ പലത്രം തയ്യാറായിട്ടില്ല എന്നതാണ് ഇതിനെ സംബന്ധിച്ച് പഠനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുള്ളവരുടെ നിലപാട്. നാലു പ്രധാന കാരണങ്ങളാണ് അവർ കാണുന്നത്: റിയാസ് ആധികാരികതയോടെ പറഞ്ഞു.

- 1. ജനാധിപത്യത്തിൻറെ ആദ്യ ആഘാതങ്ങൾ നേരിടാൻ തക്കവണ്ണം ഈ രാജ്യങ്ങൾ സ്ഥിരത കൈവരിച്ചിട്ടില്ല.
- 2. ജനാധിപത്യപരമായ അവകാശങ്ങൾ ബുദ്ധിപൂർവ്വം ഉപയോഗിക്കാൻ തക്കവണ്ണം ഈ സമൂഹങ്ങൾ പുരോഗതി പ്രാപിച്ചിട്ടില്ല.
- 3. പുതിയ രാഷ്ട്രീയക്രമങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കാൻ തക്കവണ്ണം സാമൂഹിക മനസ് പരുവപ്പെട്ടിട്ടില്ല.
- 4. ജനങ്ങളുടെ പ്രതീക്ഷയ്കൊത്ത് ഉയരാൻ തക്കവിധം സാമ്പത്തികമായി അഭിവ്വദ്ധി പ്രാപിച്ചിട്ടില്ല.

മദ്ധ്യപ്പർവ്വേഷ്യയിലെ രാജ്യങ്ങളിൽ മിക്കതിനെ സംബന്ധിച്ചും ഇക്കാര്യങ്ങൾ ശരിയാണ്. ഇത്തരത്തിൽ പങ്ങവപ്പെടാത്ത സമൂഹങ്ങളിൽ ജനാധിപത്യരീതിയിൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ നടത്തിയാൽ അവർ ഒന്നുകിൽ മറ്റൊരു ഏകാധിപതിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കും. അല്ലെങ്കിൽ മതഭ്രാന്തനായ മറ്റൊരു ജനപ്രിയ നേതാവിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കും. രണ്ടും മറ്റൊരു അപകടത്തിലേക്കാവും സമൂഹത്തെ നയിക്കുക. പിന്നെ അതിൽനിന്നും മോചനം പ്രാപിക്കാൻ സമൂഹം കൂടുതൽ വില കൊടുക്കേണ്ടിവരും. ഇതാണ് ഹിറ്റ്ലറുടെ കാര്യത്തിൽ, ഇറാഖിലെ സദ്ദാം ഇസൈൻറെ കാര്യത്തിൽ, കേണൽ ഗദ്ദാഫിയുടെ കാര്യത്തിൽ, ഹോസ്റ്റി മുബാറകിൻറെ കാര്യത്തിൽ, ബഷായറിൻറെ കാര്യത്തിൽ, ഇറാനിലെ ചില നേതാക്കളുടെ കാര്യത്തിൽ ഒക്കെ സംഭവിച്ചത്. ഇവരൊക്കെയും ജനങ്ങളാൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവരായിരുന്നു. പക്ഷേ, ആ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് തെറ്റായിരുന്നു എന്ന് തിരിച്ചറിയാൻ അവർക്ക് വലിയ വില കൊടുക്കേണ്ടി വന്നും.!

ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന കാര്യം തെറ്റായി മനസ്സിലാക്കിയതാണോ അതോ പാതി കേട്ടതാണോ എന്നറിയില്ല അടുത്ത ബഞ്ചിൽ ഇരുന്ന ഒരറബി പെട്ടെന്ന് കളി നിറുത്തി ഞങ്ങളുടെ സംസാരത്തിനിടയിലേക്ക് രോഷത്തോടെ ചാടി വീണം.

വാട്ട് ഈസ് ദിസ് ഫക്കിങ് ഡെമോക്രസി!! ഒരു വിഭാഗം ജനങ്ങൾ ഈ രാജ്യത്ത് തങ്ങളിവിടെ ഭ്രരിപക്ഷമാണെന്ന് പറയുന്നു. ഏതു തരത്തിലുള്ള ഭ്രരിപക്ഷം? വർഗ്ഗീയമായ ഭ്രരിപക്ഷം. അല്ലാതെന്ത്..? അതിനെ അനുവദിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിനെയാണോ വിദേശികളെ നിങ്ങൾ ജനാധിപത്യം എന്നു പറയുന്നത്..?

ന്യൂനപക്ഷം ഭൂരിപക്ഷത്തെ അടിച്ചമർത്തുന്നതിനെക്കാൾ എത്രയോ ഭികരമായിരിക്കും ഭൂരിപക്ഷം ന്യൂനപക്ഷത്തെ അടിച്ചമർത്തുന്നത്! ആം ഐ കറക്ട് ഓർ നോട്ട്?! അയാൾ ഞങ്ങളുടെ മുഖത്തേക്കു നോക്കി തീതുപ്പുന്നതുമാതിരി ചോദിച്ചു.

പെട്ടെന്ന് വേറൊരുവൻ ഞങ്ങൾക്കിടയിലേക്ക് ചാടി വന്നം.

അല്ലെങ്കിൽതന്നെ ലോകത്തിൽ എവിടെയാണ് അടിച്ചമർത്തൽ ഇല്ലാത്തത്..? എവിടെയാണ് വിവേചനം ഇല്ലാത്തത്..? ഒരു രാജ്യത്ത് ഷിയാ ആണെങ്കിൽ ഇനി ഒരിടത്ത് സുന്നി, ഇനി ഒരിടത്ത് ക്രിസ്ത്യാനി ഇനി ഒരിടത്ത് പ്രൊട്ടസ്റ്റൻറ്, ഇനി ഒരിടത്ത് കത്തോലിക്കൻ ഇനി ഒരിടത്ത് കമ്യൂണിസ്റ്റ് ഇനി മറ്റൊരിടത്ത് കർദ്ദുകൾ. ഇനിയൊരിടത്ത് സെർബുകൾ.. മറ്റൊരിടത്ത് ആദിവാസികൾ.. ഇനിയൊരിടത്ത് കറുത്തവൻ, മറ്റൊരിടത്ത് പാവപ്പെട്ട മുസ്ലീങ്ങൾ.. മുഖങ്ങൾ മാറുന്നു എന്നേയുള്ളൂ. ഏകാധിപത്യത്തിൻറെ കഥയെല്ലാം ഒന്നുതന്നെ..!! അല്ലേ..? എന്തെങ്കിലും സംശയമുണ്ടോ..? എന്തെങ്കിലും മറ്റപടിയുണ്ടോ..?

ഞങ്ങൾ നിശ്ശബ്ദരായി ഇരുന്നതേ ഉള്ളൂ. അയാൾ പക്ഷേ, നിറ്റത്തുന്ന മട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിൽ എനിക്ക് മുല്ലപ്പുവിൻറെ മഹാവിപ്പവകാരികളോട് ചോദിക്കാൻ ഒരു ചോദ്യമുണ്ട്. ലോകത്തെവിടെയുമുള്ള വിലക്കയറ്റത്തിനും പട്ടിണിക്കും കാരണം എണ്ണയുടെ വിലവർദ്ധനയല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. ശരിയാണല്ലോ.. ഏയ്.. ഇംഗ്ലീഷുകാരാ.. ശരിയാണല്ലോ.. അയാൾ എഡ്വിൻറെ മുഖത്തെക്ക് കൈചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് ചോദിച്ചു. നിനക്കറിയാമോ.. ഇരുപത്ര വർഷം മുൻപ് ഒരു ബാരൽ എണ്ണയ്ക്ക് വില പത്തു ഡോളർ. ഇപ്പോ അതിൻറെ വില എത്രയാണെന്നറിയാമോ..? ഇതുനൂറ് ഡോളർ..! എങ്ങനെയാണ് ഈ വില വർദ്ധനയുണ്ടായത്..? എന്തെങ്കിലും ഉത്പാദനച്ചെലവ് ഇവിടെ കൂടിയിട്ടുണ്ടോ..? ഇല്ല. പകരം ഊഹക്കച്ചവടത്തിലൂടെ വില വർദ്ധിപ്പിച്ച് ലോകത്തെ കൊള്ളയടിക്കുകയല്ലേ ഈ ഒപ്പക് ഷേഖ്യന്മാർ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നത്..! ഇതിനെതിരെ സംസാരിക്കാൻ ഇന്നേവരെ ഏതെങ്കിലും വിപ്ലവസമരക്കാർ മുന്നോട്ടു വന്നിട്ടുണ്ടോ..?

ഞങ്ങളെന്തോ കടുത്ത തെറ്റു ചെയ്തതുപോലെയായിരുന്ന അയാളുടെ സംസാരമത്രയും. എഡ്വിനും വിനോദും മറിച്ചെന്തൊക്കെയോ പറയാൻ ശ്രമിച്ചെങ്കിലും അതിനുള്ള ഒരവസരവും അയാൾ നല്ലിയതേയില്ല.

ലോകജനതയെ പട്ടിണിയിൽനിന്ന് മോചിപ്പിക്കാൻ നിങ്ങൾ അമിത വിലയും കൊള്ളലാഭവും ഈടാക്കുന്നത് നിറുത്തണം എന്നു പറയാൻ ഏതെങ്കിലും സമരക്കാർ ആർജ്ജവം കാണിച്ചാൽ അവരുടെ മുൻനിരയിൽ നിന്ന് സമരം ചെയ്യാൻ ഞാനുണ്ടാവും..! അതിനുവേണ്ടി ഒരു സമരമെങ്കിലും നടത്താൻ ഈ നായ്ക്കൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ..? കൊള്ളമുതലിൻറെ പങ്ക ചോദിച്ചുള്ള സമരമല്ലേ ഈ രാജ്യങ്ങളിലത്രയും നടന്നത്? നീ മോഷ്ടിക്കുന്നതിൽ പാതി എനിക്കു തന്നില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ നിന്നെ താഴെയിറക്കും എന്നല്ലേ അവർ ആക്രോശിക്കുന്നത്. അല്ലാതെ എന്ത് ധാർമ്മികതയും നീതിയുമാണ് ഈ സമരങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്നത്? അല്ലെങ്കിൽ പുതിയതായി അധികാരത്തിൽ വന്ന ധാർമ്മിക ഇസ്ലാമിക ഭരണകൂടങ്ങൾ പറയുട്ടേ, ഞങ്ങളിതാ എണ്ണവിലയിലെ കൊള്ളലാഭം വാങ്ങുന്നത് നിറുത്താൻ പോകുന്നു എന്ന്..! പറയുമോ..? ഏതെങ്കിലും ഒരുവൻ പറയുമോ..? ഇറാൻ പറയുമോ..? ഇല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ഒരുത്തനും ഇവിടെ ജനാധിപത്യം എന്ന നായത്തീട്ടത്തെഷറ്റി പറയരുത്.. ലോകത്തിലെ സർവ്വ മനുഷ്യർക്കം നീതി ലഭിക്കേണ്ട ഒരു പദ്ധതിയുടെ പേരാണ് ജനാധിപത്യം. അല്ലാതെ ഒരു രാജ്യം അയത്തുള്ളമാർ ഭരിക്കണോ ഷേഖ്യമാർ ഭരിക്കണോ ഇമാമുമാർ ഭരിക്കണോ സയ്യദുകൾ ഭരിക്കണോ എന്നുള്ള അധികാരത്തർക്കത്തിൻറെ പേരല്ല ജനാധിപത്യം.. മനസ്സിലായോ?

അയാളുടെ സംസാരത്തിനിടയിലേക്ക് കയ്യിൽ പാതികടിച്ച ഒരു കബാബുമായി മറ്റൊത്മ കളിക്കാരൻകൂടി ചാടി വീണം.

ഏയ്.. ഇംഗ്ലീഷുകാരാ.. എന്തിനും ഏതിനും ഇസ്ലാമിനെ പഴിക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ ഒരു ശീലമായിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങളെപ്പറ്റി എന്തറിഞ്ഞിട്ടാണ് നിങ്ങളത് ചെയ്യന്നത്? സൽമാൻ റ്റഷ്ദിക്കെതിരെ ആ ഖുമൈനി ഫത്വ പുറപ്പെടുവിച്ചപ്പോൾ ഞങ്ങൾ പതിനഞ്ച് ഇസ്ലാമികരാജ്യങ്ങൾ ഒന്നിച്ചനിന്ന് അത് സാധുവല്ല എന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ച. നിങ്ങൾ ഇതുവരെ അതെവിടെയെങ്കിലും എഴുതിയിട്ടണ്ടോ? ഒസാമയെപോലെയുള്ളവർ ജിഹാദിനുവേണ്ടിയും തീവ്രവാദത്തിനുവേണ്ടിയും എപ്പോഴും എടുത്തുദ്ധരിക്കുന്ന ബിൻ തെയ്യീയയുടെ കപ്രസിദ്ധമായ മാർഡിൻ പണ്ഡിതസദസ്സകളം ഫത്വ ലോകത്തിലെ അനേകം ഉലാമകളം തള്ളിക്കളഞ്ഞിട്ടണ്ട്. അതും നിങ്ങളാരും ഒരിക്കലും എഴുതുകയില്ല. ഇസ്ലാമിനെ ശത്രവായി പ്രതിഷ്ഠിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന സ്ഥാപിത താത്പര്യക്കാരാണ് ഞങ്ങളിൽ ഭ്രരിപക്ഷത്തെ കാണാതെ എപ്പോഴം ഖ്യമൈനിയുടെയും ഒസാമയുടെയും പേരുകൾ പറഞ്ഞ് ലോകത്തെ ഭീതിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഈ വേല ഇനി ഞങ്ങളടെ അടുത്ത് നടക്കില്ല.

അപ്പോൾ മറ്റൊരുത്തൻ പ്രത്യക്ഷനായി. അയാൾ ഞങ്ങൾക്കു നേരേ ദേഷ്യത്തോടെ വിരൽ ചൂണ്ടി.

അങ്ങനെയുള്ള നീയൊന്നും ഞങ്ങളെ ജനാധിപത്യം പഠിപ്പിക്കേണ്ട. അതിൻറെ പേരിൽ നിൻറെയൊക്കെ രാജ്യത്ത് എന്തൊക്കെയാണ് നടക്കുന്നതെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാം. ഞങ്ങളുടെ നേതാക്കൾ ആരെന്ന് നിശ്ചയിക്കാനുള്ള അവകാശം ഞങ്ങൾക്കണ്ട്. അതിനുള്ള വഴികളും ഞങ്ങൾക്കറിയാം. അതിന് നിങ്ങൾ പാശ്ചാത്യർ സ്വപ്നം കാണുന്ന തരം ജനാധിപത്യംതന്നെ ഉണ്ടാവണമെന്ന് ആർക്കാണിത്ര നിർബന്ധം. ഞങ്ങൾക്ക് ഞങ്ങളുടെ ജനാധിപത്യമാതൃകകളും രീതികളുണ്ട്. മനസ്സിലായോ..?

ഞങ്ങൾ അന്തംവിട്ടിരുന്നുപോയി..! ഞങ്ങൾ അനാവശ്യ വഴികളിലേക്ക് വലിച്ചിഴയ്ക്കപ്പെടുകയാണെന്നും ഭാഷയറിയാതെ പാടുന്നവരുടെ ചുറ്റുമാണ് ഞങ്ങളിരിക്കുന്നതെന്നും ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായി. ഞാൻ പതിയെ വണ്ടിയുടെ താക്കോൽ എടുത്ത് എഴുന്നേറ്റു. പിന്നാലെ മറ്റള്ളവരും.

അങ്ങനെ പോയാലോ..? ഇത്തിരികൂടി പറയാന്ദണ്ട്.. അയാൾ ഞങ്ങളെ തടയാൻ നോക്കി. പക്ഷേ, ഞങ്ങൾ തടിയൂരിപ്പോന്നു. വന്ന് വണ്ടിയിൽ കയറിയതും ഒരു കൂട്ടച്ചിരിയായിരുന്നു.. മൂസ അലവിയെ കാണാൻ പോയതിനേക്കാൾ വലിയ തമാശയായിപ്പോയല്ലോ ഇത്! റിയാസ് പറഞ്ഞു.

'ഏക് എന്നു പറയുമ്പോൾ പൂക് എന്ന് കേൾക്കുക' എന്നൊരു ചൊല്ല് ഞങ്ങളുടെ ഇന്ത്യയിലുണ്ട്. അതിൻറെ അറബിപ്പാഠമാണ് നമ്മളിപ്പോൾ കേട്ടത്..!! വിനോദ് പറഞ്ഞു. ഈശ്വരാ ഇനി എന്തെല്ലാം നമ്മൾ അനുഭവിക്കാനിരിക്കുന്നു..!!

ജാസ്മിൻ

പിറ്റേന്നു ബാൽക്കണി നേരത്ത് എഡ്വിൻ ഒരു കസ്തതിക്കളിയുമായി എത്തി. എല്ലാവരും ഒരു പേപ്പറും പേനയും എടുത്തേ. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഓരോരുത്തതുടെയും മനസ് വായിക്കാൻ പോകുന്നു. ഒരു ചൈനീസ് സംന്യാസി വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത പദ്ധതിയാണിത്. കഴിഞ്ഞ ദിവസം കണ്ടപ്പോൾ അസ്മോ പറഞ്ഞുതന്നതാണ്. പരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള നൂറിൽ തൊണ്ണുറ്റിയെട്ടുപേർക്കും ഇത് വിജയമാണെന്ന് അവൾ പറയുന്നു. നമുക്കും ഒന്ന് പരീക്ഷിച്ച് നോക്കാം. ഞാനും വിനോദും ശരി എന്നുപറഞ്ഞുകൊണ്ട് പേപ്പറും പേനയും എടുത്തു. എനിക്കിതിലൊന്നും വിശ്വാസമില്ല. റിയാസ് മടിച്ചു. പോയി എടുത്തിട്ട് വാ റിയാസ്. നഷ്ടമൊന്നും വരാനില്ലല്ലോ. എഡ്വിൻറെ നിർബന്ധം സഹിക്കാതെ അവസാനം റിയാസും ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം കൂടി.

ശരി. ഞാൻ ചില കാര്യങ്ങൾ ചോദിക്കും. അതിൻറെ ഉത്തരങ്ങൾ സത്യസന്ധമായി എഴുതിയാൽ മതി. ആത്രം എന്നെ കാണിക്കേണ്ട. പക്ഷേ, എഴുതണം. കള്ളം കാണിക്കത്ത് ഓക്കെ. എന്നാൽ കേട്ടോള.

ചോദ്യം ഒന്ന് : ഇപ്പറയുന്നവയിൽ ഏതാണ് നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ട നിറം ചുവപ്പ്, കറുപ്പ്, നീല, പച്ച, മഞ്ഞ?

രണ്ട്: നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടപ്പെട്ട അക്കം?

മൂന്ന് : നിങ്ങളുടെ അതേ ലിംഗത്തിലുള്ള ഒരു വ്യക്തിയുടെ പേര് ഓർമ്മിക്കുക.

നാല്: കായലാണോ കടലാണോ നിങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ ഇഷ്ടം..

അഞ്ച്: നിങ്ങളുടെ എതിർലിംഗത്തിൽപെട്ട ഒരാളുടെ പേര് എഴുതുക!

എഴതിയോ..? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു. ശരി. ഞാൻ വായിച്ചു നോക്കുന്നില്ല. ഉത്തരങ്ങളും ചൈനീസ് സംന്യാസിയുടെ നിഗമനങ്ങളുമായി എത്ര ഒത്ത്ര പോകുന്നുണ്ടെന്ന് നിങ്ങൾ സ്വയം തീരുമാനിച്ചാൽ മതി. എല്ലാം എഴുതിയില്ലെങ്കിൽ ഉത്തരങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിനു മുൻപ് ഒരവസരംകൂടി തരാം. എഴുതിക്കോ. ഉത്തരങ്ങൾ കേട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ട് എഴുതാൻ പോയാൽ നിരാശരാവും. എഴുതിയല്ലോ. എങ്കിൽ ശരി നിഗമനങ്ങൾ വായിക്കാൻ പോകുന്നു.

1. നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ട നിറം – ചുവപ്പാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ജാഗത്രകരും നിങ്ങളുടെ ജീവിതം പ്രണയപൂർണ്ണവും ആയിരിക്കും. കറുപ്പ് – നിങ്ങൾ യാഥാസ്ഥിതികനം ചൂടനം ആയിരിക്കും. നീല –

നിങ്ങളുടെ പ്രിയപ്പെട്ടവരിൽനിന്ന് തുടർച്ചയായി സ്നേഹവാത്സല്യങ്ങളും ചുംബനങ്ങളും ലഭിക്കാൻ കൊതിക്കുന്നവർ ആയിരിക്കും..! പച്ച നിറക്കാർ കേൾക്കുക – നിങ്ങൾ എപ്പോഴും പ്രശാന്തരായിരിക്കും..! ഇനി മഞ്ഞ—നിങ്ങൾ എപ്പോഴും സന്തോഷവാന്മാരും തളർന്നിരിക്കുന്നവർക്ക് നല്ല ഉപദേശങ്ങൾ കൊടുക്കാൻ കേമരും ആയിരിക്കും.

- 2. ശരി നമുക്ക് രണ്ടാമത്തെ ചോദ്യത്തിലേക്ക് വരാം–ഏത് അക്കമാണോ നിങ്ങൾ എഴുതിയത് അത്രയും ആത്മാർത്ഥ സുഹൃത്തുക്കൾ നിങ്ങൾക്കുണ്ടായിരിക്കം..!
- 3. നിങ്ങളടെ ഏറ്റവും ആത്മാർത്ഥ സുഹൃത്തായിരിക്കും അയാൾ..!
- 4. കായൽ ആണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ സുഹൃത്തുക്കളോടും പ്രണയിയോടും വിശ്വസ്തർ ആയിരിക്കും. കടലാണിഷ്ടമെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്ക് മറ്റള്ളവരെ സന്തോഷിപ്പിക്കാനറിയാം.
- 5. ഈ വ്യക്തിയുമായി നിങ്ങൾ സമ്പൂർണ്ണ പ്രണയത്തിൽ ആയിരിക്കം..!!!

എന്തു തോന്നുന്നു..! ചൈനീസ് സംന്യാസി ശരിയോ തെറ്റോ..? എഡ്വിൻറെ ആ ചോദ്യത്തിനു മുന്നിൽ ഉത്തരം കൊടുക്കാനാവാതെ ഞാൻ തരിച്ചിരുന്നു. മറ്റു ചോദ്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അത്ര ഉറപ്പില്ലെങ്കിലും അവസാനത്തെ ഉത്തരത്തിൻറെ കൃത്യതയ്ക്ക മുന്നിൽ എനിക്ക് സന്ദേഹങ്ങൾ ഒന്നും അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല.

പെട്ടെന്നെനിക്ക് ജാസ്മിനെ ഒന്നു കാണണം എന്നു തോന്നി. വന്നിട്ട് ഇത്രദിവസമായിട്ടും എനിക്കതിനു കഴിയാതെ പോയ മണ്ടത്തരത്തെ ഞാൻ സ്വയം പുച്ഛിച്ചു. ആരെ തോല്പിക്കാനാണ് ഞാൻ അങ്ങനെ ഒരു തീരുമാനമെടുത്തത്. അങ്ങനെ നീതിയുടെ വഴിയിലാണോ എല്ലാവരും ജീവിക്കുന്നത്..? അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻതന്നെ ജീവിച്ചിട്ടുള്ളത്..? പിന്നെ ഇതിനു മാത്രം എന്തിനാണ് അങ്ങനെ ഒരു പിടിവാശി..?

അപ്പോൾ മറ്റു മാർഗ്ഗം ഒന്നമില്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ ഫേസ്ബുക്ക് തുറന്ന് കുറച്ചുനേരം അവളുടെ ഫോട്ടോകൾ നോക്കിയിരുന്നു. അതിൽ ഞാനവളുടെ മുഖം കണ്ടു. കണ്ണുകൾ കണ്ടു. കണ്ണുകൾക്കു പിന്നിൽ ഒളിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രണയം കണ്ടു. ഞാനവളുടെ കവിൾത്തടങ്ങൾ കണ്ടു. അവിടെ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന എൻറെ ചുംബനങ്ങൾ കണ്ടു. ഞാനവളുടെ ചിരി കണ്ടു. ചിരിക്കു പിന്നിലെ വരണ്ട സങ്കടങ്ങൾ കണ്ടു. കുറേനേരം ആ ഫോട്ടോ നോക്കിയിരുന്നപ്പോൾ എനിക്കവളോട് ഒന്ന് സംസാരിക്കണം എന്നു തോന്നി. എൻറെ ജീവിതത്തിലേക്കും സ്വപ്നത്തിലേക്കും മടങ്ങി വന്നിട്ട് മൂന്നു വർഷങ്ങൾ പിന്നിട്ടുവെങ്കിലും ഒരിക്കൽപോലും എനിക്കവളോട് സംസാരിക്കാൻ അവസരം കിട്ടിയില്ലല്ലോ എന്ന് ഞാനോർത്തു. ഇത്രകാലം ഞാൻ മെസേജുകൾകൊണ്ടും മെയിലുകൾകൊണ്ടും തൃപ്തനായിരുന്നു. ഇന്ന് എനിക്കവളോട് സംസാരിക്കുകതന്നെ വേണം.

ഞാനപ്പോൾതന്നെ അവൾക്കൊരു മെസേജ് അയച്ചു. ജാസ്മിൻ. നിൻറെ ശബ്ദം ഒന്നു കേൾക്കാൻ വല്ലാത്ത മോഹം. നിൻറെ മൊബൈൽ നമ്പർ എനിക്കൊന്ന് അയച്ചതര്രു.

അതിന്ദശേഷം ഏറേനേരം ഞാൻ സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്നം.

ഈ നീണ്ട കാലയളവിനിടയിൽ പല പെൺകുട്ടികളും എന്നോട് പ്രണയാഭ്യർത്ഥന നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും വിലപിടിച്ച പലതും വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആരുടെയും വാക്കുകൾ കേട്ട് എനിക്കൊരു പ്രണയവും തോന്നിയിട്ടില്ല. ഇക്കാലയളവിനുള്ളിൽ അതിവിശിഷ്മമായ കഴിവുകളുള്ള എത്രയോ പെൺകുട്ടികളെ ഞാൻ കണ്ടുമുട്ടിയിരിക്കുന്നു. നർത്തകിമാർ, ഗായികമാർ, ചിത്രകാരികൾ, നടികൾ, എഴുത്തുകാരികൾ, സുന്ദരികൾ.. പക്ഷേ, എൻറെ മനസ്സിനെയും ശരീരത്തിനെയും ഇളക്കാൻ അവരുടെ

സർഗ്ഗപ്രതിഭയ്ക്കോ ത്രസിപ്പിക്കുന്ന ഉദാത്തമായ മധ്യരവാചകങ്ങൾക്കോ തീവ്രാഭിലാഷങ്ങൾക്കോ യഥാർത്ഥ പ്രണയം ആർക്കവേണ്ടിയാണ് കാത്തിരിക്കുന്നതെന്നും ആയിട്ടില്ല. ശരീരവടിവ്വകൾക്കോ ഉള്ളറകളിലേക്കെങ്ങോ മനസ്സിലാക്കുന്നം. സംഭവിക്കുന്നതെന്നും ഞാനിപ്പോൾ ശരീരത്തിൻറെ വറ്റിപ്പോയിരുന്ന എൻറെ പ്രണയത്തിൻറെ വേരുകൾ ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റു വരികയും ആകാശങ്ങളെ നോക്കി പൂവിടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എൻറെ ശരീരത്തിൽനിന്നും പറന്നുയരുന്ന ചിത്രശലഭങ്ങൾ നിനക്കു ചുറ്റും ന്റത്തം വയ്ക്കുന്നത് ഞാൻ കാണുന്നു. ഒരാളെ വെറ്റതെ സ്വപ്നം കണ്ടിരിക്കുന്നതിൻറെ മാധുര്യം ഞാനിഷോൾ അറിയുന്നു. എൻറെ പ്രിയേ എൻറെ ജീവനേ നീ എനിക്കെൻറെ പ്രണയശരീരം വീണ്ടും തന്നിരിക്കുന്നു. ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്താൽ ഞാൻ ചുംബിതനായിരിക്കുന്നു. ജാസ്കിൻ എനിക്ക് നിന്നെ കാണണം..!!

കവിത ഒരു രോഗം

അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദ് ഞങ്ങളെ അന്നേ മറവിയിൽ ഉപേക്ഷിച്ചുകാണം എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ ഓർത്ത്ത എന്നമാത്രമല്ല അയത്ത് അൽ ഒമ്റാൻ എന്നപേരായ ഒരു പെൺകട്ടിയെക്കുറിച്ചുള്ള പത്രവാർത്തകൾ ഞങ്ങൾക്ക് അയച്ചു തരുകയും ചെയ്തു. അതു കണ്ടപ്പോൾ മുതൽ എഡ്വിൻ ആവേശത്തിലായി. എങ്ങനെയും ആ പെൺകട്ടിയെ കാണണം. അവളുടെ ഒരു ഇൻറർവൃ എടുക്കണം. അതിനുവേണ്ടി ഞങ്ങൾ അഹ്മദിനെ വേണ്ടതിലധികം ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചു. ആദ്യം നടക്കില്ലെന്ന് നിസ്സഹായത കാണിച്ചെങ്കിലും അവസാനം അതിനുള്ള അവസരം അദ്ദേഹം ഒരുക്കിത്തരുകയും ചെയ്തു. അതിനു രണ്ടു ഡിമാൻറുകളാണ് അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദ് മുന്നോട്ടു വച്ചത്. അവളുടെ മാതാപിതാക്കളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ മാത്രമേ അവളുമായി സംസാരിക്കാവൂ, രണ്ടാമതായി അവളെ അവരുടെ വീട്ടിൽ ചെന്ന് കാണണം. രണ്ടം ഞങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതികളില്ലാതെ സ്വീകാര്യമായിരുന്നം.

അദ്ദേഹം തന്ന വിലാസം വണ്ടിയിലെ ജി.പി.എസിൽ എൻറർ ചെയ്ത് ഞങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടു. ഏറെ ഉൾഗ്രാമത്തിലുള്ള ഒരു വീടിൻറെ മുന്നിലാണ് ഞങ്ങളുടെ വണ്ടി ചെന്നു നിന്നത്.

ഞങ്ങൾ ബെല്ലടിച്ചപ്പോൾ അവളുടെ അമ്മയാണ് വന്ന് വാതിൽ ഇറന്നത്. എന്ത്വേണമെന്ന് അവർ ഇത്തിരി രോഷത്തോടെ ചോദിച്ചു. ഞങ്ങളെ മനസ്സിലായപ്പോൾ അകത്തേക്ക് കയറിയിരിക്കാൻ പറഞ്ഞു. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ ഇറങ്ങി വന്നം. അയത്ത് !

ജീൻസും ടോപ്പമായിരുന്നു അയത്തിൻറെ വേഷം. ഒരു സ്കാർഫ് കൊണ്ട് തല മറച്ചിട്ടുണ്ട്. വളരെ മെലിഞ്ഞ ഒരു പെൺകട്ടി. എന്നാൽ അവളുടെ കണ്ണകൾക്ക് അപ്പോഴും നല്ല തിളക്കമുണ്ടായിരുന്നു. മുഖത്ത് പരന്ന ചിരിയും. അവൾ ഞങ്ങൾക്കെതിർവശത്ത് വന്നിരുന്നു. അവളുടെ അമ്മ അവൾക്കൊപ്പം അതേ സോഫയിലും ബാബ അപ്പുറത്ത് ഒരു കസേരയിലും ഇരുന്നു.

എന്ത്ര ചോദിച്ചു തുടങ്ങണം എന്നറിയാതെ ഞാന്രം എഡ്വിന്രം ഇത്തിരിനേരം നിശ്ശബ്ദരായിപ്പോയി. എന്താണ് നിങ്ങൾക്കറിയേണ്ടത്? അവളുടെ ബാബ ചോദിച്ചു. എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ ചോദിച്ചുകൊള്ളൂ..

വളരെ ചെറുപ്പത്തിലേ കവിത എഴുതുമായിരുന്നോ..? എഡ്വിൻ ചോദിച്ച തുടങ്ങി.

അതെ. എൻറെ ആറാം വയസ്സിലാണ് ഞാൻ ആദ്യകവിത എഴുതുന്നത് അല്ലേ ബാബ.. അവൾ ബാബയെ നോക്കി. പിന്നെ ഒത്തിരി കവിതകൾ. മഴയെയും മതഭ്രമിയെയും കാറ്റിനെയും പുക്കളെയും പറ്റിയുള്ള കവിതകൾ. ഏഴാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ.. അല്ലേ ബാബ.. അതെ ഏഴാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ അല്ലേ മാമ.. അവൾ മാമയെ നോക്കി. അന്നാണ് ഈ ദേശത്ത് എൻറെ ഓർമ്മയിൽ ആദ്യമായി ആലിപ്പഴം പൊഴിയുന്നത്. ആകാശത്തുനിന്ന്.. ഞങ്ങളുടെ വണ്ടിയെല്ലാം ഐസ് വീണ് ഡാമേജായി.. അതു പറയാനല്ല ഞാൻ വന്നത്.. ഏഴാം ക്ലാസിൽ പഠിക്കുമ്പോഴാണ്.. ആലിപ്പഴത്തെപ്പറ്റി ഞാനൊരു കവിത എഴുതിയിരുന്നു കേട്ടോ. അതെ. അതാണ് പറയാൻ വന്നത്. അന്നാണ് എൻറെ ആദ്യ കവിതാസമാഹാരം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. ഈജിപ്തിലുള്ള ഒരു പ്രസാധകർ. രണ്ട് എഡീഷൻ വന്നു. അല്ലേ മാമ.. അതിൽ നൂറ്റു കവിതകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അല്ലേ ബാബ..

അയത്ത് മാമയെ നോക്കി.

ഇവൾക്ക് ഓർമ്മകൾ വീണ്ടെടുക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ പറഞ്ഞുവന്നത് മറന്നപോകും. ട്രെയിനിങ്ങിലൂടേ ശരിയാവൂ എന്നാണ് ഡോക്ടേഴ്സ് പറയുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് ഞങ്ങൾ സംസാരത്തിനിടയിൽ ഹെൽപ്പ് ചെയ്യാത്തത്. അവൾ സ്വയം വീണ്ടെടുക്കട്ടെ.. അയത്തിൻറെ മാമ ഞങ്ങളോട് പറഞ്ഞു.

ആകെ ഒരു സമാഹാരമേ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടള്ളോ..?

പിന്നെ രണ്ടു സമാഹാരങ്ങൾകൂടി. ഒന്ന് കാറ്റിൻറെ ജല്പനങ്ങൾ, മറ്റേത്.. ചക്രവാളത്തിലേക്കുള്ള നടത്തം.. അല്ലേ മാമ.. അവൾ മാമയെ നോക്കി. എല്ലാംകൂടി പത്തുമുന്നൂറു കവിതകൾ കാണും.. അതു രണ്ടും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത് ലെബനോനിലാണ്. അവിടെ ഒരു വെക്കേഷന് ഞങ്ങൾ പോയിരുന്നു. ഹോ എന്തൊരു സുന്ദരമായ സ്ഥലമാണെന്നോ.. അല്ലേ ബാബ. ബാബയ്ക്ക് അവിടെയൊരു വീടുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് ഞാനെപ്പോഴും സ്വപ്നം കാണുമായിരുന്നു. എങ്കിൽ ഖലീൽ ജിബ്രാനെപ്പോലെ ഞാൻ പ്രണയകവിതകൾ എഴുതുമായിരുന്നു.. അല്ലേ മാമ.. അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഫൈറൂസിനെപ്പോലെ പാടുമായിരുന്നു. ഫൈറൂസിനെ അറിയില്ലേ..? എന്തൊരു പാട്ടാണവരുടേത്. എനിക്ക് ക്രേസാണ്. ഒരു ദിവസം കണ്ടാൽ എനിക്കവരെ ഒന്ന് ഉമ്മ വയ്യണം!

പിന്നെ എന്തൊക്കെയായിരുന്നു എഴുതിയിരുന്നത്..? പൊളിറ്റിക്കൽ കവിതകൾ ആയിരുന്നോ..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

അല്ല. അല്ല. അതൊക്കെ ജീവിതത്തിൻറെ മനോഹാരിതകളെക്കറിച്ചായിരുന്നു. ലോകം കൂടുതൽ സുന്ദരമാകുന്നതിനെക്കുറിച്ച്. ഭൂമിയിൽ പച്ചയും സ്വപ്നത്തിൽ മഴവില്ലും വിരിയുന്നതിനെക്കുറിച്ച്. ആകാശത്ത് നക്ഷത്രങ്ങൾ പിറക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച്. ഈ ഭൂമി പൂവുകൾക്കും പൂച്ചകൾക്കും പുഴുക്കൾക്കും വിട്ടകൊടുക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് അല്ലേ ബാബ..

അവൾ ബാബയെ നോക്കി. ബാബ ഞങ്ങളെയ്യം.

എൻറെ ആദ്യത്തെ പൊളിറ്റിക്കൽ കവിത അതായിങ്ങന്നു. അന്ന് പേൾ സ്ക്വായറിൽ വായിച്ചത്. നിങ്ങൾ ഉണ്ടായിങ്ങന്നാ അവിടെ..? എന്തായിങ്ങന്ന ഒരു ജനക്കൂട്ടം അല്ലേ..? അവർക്ക് നടുവിൽ കവിത അവതരിപ്പിക്കാൻ കിട്ടുന്ന അവസരം... എത്ര കവികൾക്ക് ആ ഭാഗ്യമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.. അല്ലേ മാമ.. പൊളിറ്റിക്കൽ കവിത എഴുതുന്നവർക്ക മാത്രമേ അത്തരം ഭാഗ്യമുള്ളൂ എന്ന് അന്നാണ് എനിക്കു മനസ്സിലായത്.. പാബ്ലോ നെത്രദയെപ്പോലെ. മഹാമ്പായ ലോർകയെപ്പോലെ. പറ്റുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളും വിവയെപ്പോലെ. ബെൻ ഓക്രിയെപ്പോലെ. മഹാനായ ലോർകയെപ്പോലെ. പറ്റുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളും

പൊളിറ്റിക്കൽ കവിത എഴുതണം.. പരട്ടകളായ ബുദ്ധിജീവികൾക്ക് വായിക്കാൻവേണ്ടിയല്ല, സാധാരണക്കാർക്ക് കേട്ട് ചോര തിളയ്ക്കാൻവേണ്ടി..!!

പക്ഷേ, അതൊരു ഭാഗ്യമായിരുന്നോ..? അതോടെ അയത്തിൻറെ ജീവിതംതന്നെ മാറിപ്പോയില്ലേ..? പത്രവാർത്തകൾ ഓർത്തുകൊണ്ട് ഞാൻ ചോദിച്ച.

അതെ. അതെ. അതൊരു ഭാഗ്യമേ ആയിരുന്നില്ല. ഞാൻ മറന്നു പോയി. എന്തൊരു ദുരിതം പിടിച്ച ദിവസങ്ങളായിരുന്നു എന്നെ തേടി വന്നത്.. അല്ലേ മാമ. എന്തായിരുന്നു ആ കവിതയുടെ പേര്.. എന്താ മാമ.. ഉം ശ്.. ഓ.. ഹിസ് മജസ്റ്റി.. അതിനുശേഷം രണ്ടു കവിതകൾ കൂടി എഴുതിയിരുന്നു. ഒന്ന് രാജ്യദ്രോഹി.. പിന്നെ..

അവൾ ഏറെനേരം രണ്ടാമത്തെ കവിതയുടെ പേര് ഓർത്തെടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ, അവൾക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. രണ്ടുമുന്നു തവണ അവളുടെ ബാബയും മാമയും ചില സൂചനകൾ കൊടുത്ത് അത് ഓർമ്മിപ്പിച്ചെടുക്കാൻ ഒരു ശ്രമം നടത്തി. പക്ഷേ, അവളെക്കൊണ്ട് സാധിച്ചില്ല.

അയത്ത് നീ ഓർക്കുന്നില്ലേ... 'നട്ടെല്ല്' എന്നായിരുന്ന അതിൻറെ പേര്. അവസാനം അവളുടെ മാമയ്ക്കതന്നെ അതോർമ്മിപ്പിച്ച കൊടുക്കേണ്ടി വന്നം.

അതെ. 'നട്ടെല്ല്.' അതായിരുന്നു അക്കൂട്ടത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായ കവിത. അതു ഞാൻ എത്രയധികം തെരുവുകളിൽ പാടിയിരിക്കുന്നു എന്ന് എനിക്കുതന്നെ ഓർമ്മയില്ല. ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും പ്രകടനങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നത് ഞാൻ ഈ കവിത വായിക്കുന്നതോടെ ആയിരുന്നു അല്ലേ ബാബ.. എനിക്കും ബാബയ്ക്കം അന്ന് എന്തൊരു തിരക്കായിരുന്നു. ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്ന് ഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക് ഞങ്ങൾ ഓടുകയായിരുന്നു.

എന്നാണ് പിന്നെ പോലീസ് മകളെ തേടി വരുന്നത് ? ഞങ്ങൾ അയത്തിൻറെ ബാബയോട് ചോദിച്ചു. തെരുവുകളിൽ കവിത വായിക്കാൻ തുടങ്ങിയതു മുതൽ ഞങ്ങൾ ആ ദിവസത്തെ ഓർത്ത് പേടിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു, ഞങ്ങൾക്കറിയാമായിരുന്നു അവർ ഇവളെ തേടി വരുമെന്ന്. അയത്തിൻറെ മാമയാണ് അത് പറഞ്ഞത്. ഒരു ദിവസം രണ്ട് സി.ഐ.ഡി.കൾ വന്ന് നാളെ കാലത്ത് പോലീസിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം എന്നു പറഞ്ഞു. ചെല്ലാതെ നിവ്വത്തിയില്ലായിരുന്നു. ഞാനാണ് ഇവളെയുംകൊണ്ട് പോയത്. അവർ ഇവളെ തനിച്ചു നിറുത്തി ഏറെ നേരം ചോദ്യം ചെയ്തു.

അവർക്കറിയേണ്ടിയിരുന്നത്, ആരാണ് എന്നെക്കൊണ്ട് ഇത്തരം കവിതകൾ എഴുതിപ്പിക്കുന്നത് എന്നായിരുന്നു. ആരുടെയെങ്കിലും ഒരു പേരുപറഞ്ഞാൽ വിട്ടേക്കാമെന്നും പറഞ്ഞു. എനിക്ക് കവിത എഴുതാൻ മറ്റാരുടെ എങ്കിലും പ്രേരണ വേണോ..? അല്ലേ മാമ. മുന്തുറിലധികം കവിതകൾ എഴുതിയ എനിക്ക്. എൻറെ മനസ്സിൽ തോന്നിയതാണ് എനിക്ക് കവിത. അതിൻറെ പിന്നിൽ ആരുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആരെങ്കിലും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നത് എൻറെ പ്രതിഭയെ ചോദ്യംചെയ്യലാണ്. ഞാനത് അവരോടു ഇറന്നുപറഞ്ഞു. ഒരു കിളിയെ ആരും പറക്കാൻ പഠിപ്പിക്കാറില്ലെന്ന്!!

മണിക്കൂറ് മൂന്നു കഴിഞ്ഞിട്ടും ഇവരെ കാണാതെ ഞാൻ ഇവൾക്ക് ഫോൺ ചെയ്തു. അയത്തിൻറെ ബാബ അവളുടെ മാമയെ ചൂണ്ടി ക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു. എനിക്ക് പേടിയായിത്തുടങ്ങിയിരുന്നു. എൻറെ മോൾക്കൊപ്പം എനിക്കും പോകണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, എല്ലാവരും വിലക്കി. പോയാൽ ഒരുപക്ഷേ, എന്നെ അവർ ഒരിക്കലും വിടില്ലെന്ന് പേടിച്ചു. സ്ത്രീകളെ അധികം ഉപദ്രവിക്കില്ലെന്നും തടവിൽ വയ്ക്കില്ലെന്നും പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, അവളുടെ ബാബയുടെ ഊഹം തെറ്റി. അയത്തിനെ പിന്നെയും ചോദ്യം ചെയ്യാന്മണ്ടെന്നും പിറ്റേന്നു വന്ന് കൂട്ടിക്കൊണ്ട് പോകാനും പറഞ്ഞ് അവർ എന്നെ വീട്ടിലേക്ക് പറഞ്ഞയച്ചു. അവിടെനിന്നു പോകാതെ ഞാൻ ഏറെനേരം കാത്തുനിന്നു. ഒരു കൊച്ചു പെൺകുട്ടിയെ ഇങ്ങനെ തടവിൽ ഇടരുതെന്ന് മുതിർന്ന പോലീസുകാരെ കണ്ട് അഭ്യർത്ഥിച്ചു. പക്ഷേ, അവർ എന്നെ നിഷ്കരുണം അവഗണിച്ചു. അത് പറയുമ്പോൾ അയത്തിൻറെ മാമയുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞിരുന്നു.

ആ രാത്രി ഞങ്ങൾ ഓടിയ ഓട്ടം..! അയത്തിൻറെ ബാബ പറഞ്ഞു. ഞങ്ങൾക്കറിയാവുന്ന എല്ലാ രാഷ്ട്രീയക്കാരുടെയും വാതിലിൽ ഞങ്ങൾ മുട്ടിനോക്കി. എല്ലാവരും കൈമലർത്തി. പോലീസിൽ പിടിപാടുള്ള ഒരു രാജകട്ടംബാംഗമുണ്ട്, അയാളെക്കണ്ടാൽ മകളെ വിട്ടയച്ചേക്കും എന്ന് ആരോ പറഞ്ഞു. പിന്നെ അയാളെത്തേടിയായി യാത്ര. അവസാനം പാതിരാത്രി കഴിഞ്ഞനേരം ഒരു ബാറിൽ കുടിച്ചു കൂത്താടിയ മട്ടിലാണ് ഞങ്ങളയാളെ കണ്ടുമുട്ടുന്നത്. മകളെ വിട്ടയക്കാൻ സഹായിക്കണമെന്ന് ഞാനയാളുടെ കാലുപിടിച്ച് കരഞ്ഞു. നിൻറെ മകൾ അടുത്ത ഒരു മണിക്കുറിനുള്ളിൽ നിങ്ങളുടെ വീട്ടിലെത്തും. കഴഞ്ഞ നാവിൽ അയാൾ പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, അതിനെനിക്ക് പ്രതിഫലം വേണം... തരാം, എത്ര പണം വേണമെങ്കിലും ഞാൻ സംഘടിപ്പിച്ചു തരാം. എൻറെ മകൾ സുരക്ഷിതമായി തിരിച്ചു വന്നാൽ മതി. ഞാൻ പറഞ്ഞു. പണം! അതാർക്കു വേണം? അയാൾ ചോദിച്ചു. നിൻറെ ഭാര്യ ഒരു മാസത്തേക്ക് എനിക്കൊപ്പം ലണ്ടനിൽ ടൂറിനു വരണം. സമ്മതമാണോ?!

കരഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ ആ ബാറിൽനിന്ന് ഇറങ്ങിയോടിയത്. ആ ദിവസങ്ങൾ എനിക്ക് മറക്കാനേ വയ്യ.

ആ രാത്രി അവർ എന്നെ ഒരു മുറിയിലാക്കി മാറിമാറി ചോദ്യം ചെയ്തു. സത്യത്തിൽ പിന്നെ അവർ എന്തൊക്കെ ചെയ്തു എന്ന് എനിക്ക് ഓർമ്മിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. എൻറെ കണ്ണിലേക്ക് ലൈറ്റ് അടിച്ചതും ഇലക്ലിക് ബാറ്റൺകൊണ്ട് മർദ്ദിച്ചതും ഞാനിപ്പോഴും ഓർക്കുന്നു. ഒരു വല്ലാത്ത രാത്രി ആയിരുന്നു അത്. വീട്ടിൽ അല്ലാതെ ആദ്യമായി പുറത്ത് അന്തിയുറങ്ങിയ ദിവസം. അതും വെറും നിലത്ത് കിടന്ന്. അല്ലേ മാമ.

പിന്നെ കുറച്ചുനേരം അവൾ ബാബയുടെയും മാമയുടെയും മുഖത്ത് നോക്കിയിരുന്നു. അവൾക്ക് തുടർന്നു പറയാൻ എന്തോ മടിയുള്ളതുപോലെ അനുഭവപ്പെട്ടു. നീ പറഞ്ഞോ. ലോകം അറിയട്ടെ ഇവിടെ എന്താണ് നടക്കുന്നതെന്ന്. മൂടിവച്ചിട്ട് എന്തുചെയ്യാൻ..? അവളുടെ മാമ പെട്ടെന്ന് എഴുന്നേറ്റ് അകത്തെ മുറിയിലേക്ക് പോയി.

രാത്രി ആയപ്പോൾ പിന്നെയും രണ്ടു പോലീസുകാർ ഞങ്ങളുടെ സെല്ലിലേക്ക് വന്നു.

നീ വളരെ കൊച്ചുപെണ്ണാണെങ്കിലും നിൻറെ മൊലയ്ക്ക് നല്ല മുഴുപ്പൊണ്ടെല്ലോടീ. ആരാ ഇതേ സ്ഥിരം പിടിക്കുന്നത്..? അവരിലൊരുത്തൻ ചോദിച്ചു.

നീ കവിത എഴുതുന്നവളല്ലേ.. അപ്പോ ദിവസവും തന്നെ ചെയ്യമായിരിക്കമല്ലോ.. ഏതാ നിനക്കിഷ്ടം.? അയാൾ വീണ്ടും ചോദിച്ച.

അയാൾ എന്താണ് ചോദിച്ചതെന്ന് എനിക്ക് സത്യമായും മനസ്സിലായതേയില്ലൂ.

എടീ നീ സ്വയം സെക്സ് ആസ്വദിക്കുമോ എന്ന്?! രണ്ടാമത്തെ പോലീസുകാരൻ ഇത്തിരി അശ്ലീലച്ചിരിയോടെ ചോദിച്ചു.

എനിക്കതൊന്നും അറിയില്ല. ഞാൻ പ്രായപൂർത്തി ആവാത്ത ഒരു പെൺകുട്ടിയാണ്.. അതൊക്കെ കേട്ടിട്ട് സത്യത്തിൽ എനിക്ക് കരച്ചിൽ വരുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ഇതൊന്നും ചെയ്യാൻ പ്രായപൂർത്തി ഒന്നും ആവേണ്ടെടി.. അന്നു കവിത ചൊല്ലിയ ദിവസം രാത്രി നീ പേൾ സ്ക്വയറിലെ ഒരു ടെൻറിലാണ് കിടന്നതല്ലേ.? രണ്ടാമൻ ചോദിച്ച

അതെ. ഞാൻ മാത്രമല്ല എൻറെ ബാബയും മാമയും ഒപ്പം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

കവിത ചൊല്ലാൻ അവസരം കിട്ടിയതിനു പ്രതിഫലമായി അന്നു രാത്രി നീ ആർക്കൊക്കെ കൊടുത്തു..? സത്യത്തിൽ എന്താണയാൾ ചോദിച്ചതെന്ന് എനിക്കപ്പോൾ മനസ്സിലായതേയില്ല. ഞാൻ മിഴിച്ച നിന്നു. ആ രാത്രി നീ ആരുടെയൊക്കെ കൂടെ കിടന്നു എന്ന്?!! അയാൾ അലറി.

മാമയുടെകൂടെ. വളരെ നിഷ്കളങ്കമായി ഞാൻ മറ്റപടി പറഞ്ഞു.

അതെന്താ നിൻറെ മാമ മറ്റേതാണോ..? സത്യം പറയണം. അവന്മാരിൽ ആരൊക്കെ നിന്നെ ആ രാത്രി ചെയ്തു? അയാൾ വീണ്ടും ചോദിച്ച.

ആത്രം എന്നെ ഒന്നം ചെയ്തില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

നോക്ക്. കള്ളം പറയന്ദത്. ഇപ്പോ ഞങ്ങൾ ഡോക്ടറെ വരുത്തി നിന്നെ പരിശോധിപ്പിക്കും. തനിയെ ചെയ്യുന്നതും മറ്റുള്ളവർ ചെയ്യുന്നതും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമൊക്കെ അവർക്കു മനസ്സിലാവും. നിൻറെ ചർമ്മം പൊട്ടിയതാണെങ്കിൽ ശരിയത്ത് നിയമപ്രകാരം നിനക്കുള്ള ശിക്ഷ എന്താണെന്നറിയാമോ? ഏതെങ്കിലും ഒരുത്തൻറെ പേരിൽ ഒരു പരാതി എഴുതിത്തന്നിട്ട് പോകുന്നതാണ് നിനക്ക് നല്ലത്!! അയാൾ എന്നെ ഭീഷണിപ്പെടുത്താനുള്ള ശ്രമത്തിൽ ആയിരുന്നു.

എന്നെ ആത്മം ഒന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. വേണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്ക് ഡോക്ടറെ വിളിക്കാം. ഞാൻ ധൈര്യസമേതം പറഞ്ഞു.

പിന്നെയും അവർ എന്നോട് എന്തൊക്കെയോ വൃത്തികേടുകൾ ചോദിച്ചു. ഒന്നം എനിക്കറിയാത്തതുകൊണ്ട് ഞാനൊന്നിനും മറ്റപടി പറഞ്ഞില്ല.

അവർ പോയി. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വേറെ മൂന്നാല്പപേർ വന്നു. സെല്ലിലുണ്ടായിരുന്ന ഞങ്ങളോട് എല്ലാവരോടും വസ്തങ്ങൾ അഴിക്കാൻ കല്പിച്ചു. ഞാൻ വല്ലാതെ മടിച്ചു. അവരെന്നെ ഇലക്ലിക് ബാറ്റൺകൊണ്ട് ക്രൂരമായി മർദ്ദിക്കുകയും എൻറെ വസ്തം കീറിക്കളയുകയും ചെയ്തു. അതിനിടെ ഒരുത്തൻ ക്യാമറയുമായി വന്ന് ഞങ്ങളുടെ ഫോട്ടോ എടുത്തു. പരസ്പരം മറഞ്ഞുനിന്നും കൈകൾകൊണ്ടും നാണം മറയ്ക്കാനുള്ള ഞങ്ങളുടെ ശ്രമത്തെ അവർ ക്രുരമായി മർദ്ദിച്ചൊതുക്കി. ഇനിയും കറ്റസമ്മതപത്രങ്ങളിൽ ഒപ്പിടുന്നില്ലെങ്കിൽ ഇത് ഇൻറർനെറ്റിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുമെന്ന് അവർ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി.

പിന്നെ അവർ ഒരു പേഷറിൽ എന്തൊക്കെയോ എഴുതിക്കൊണ്ടു വന്നു. അതിൽ ഒഷിട്ടു കൊടുക്കാൻ പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, ഞാൻ ഒഷിട്ടില്ല. അല്ലേ മാമ. ഇല്ല. ഞാൻ ഒഷിടില്ല എന്ന് പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ, അയത്ത് കറ്റസമ്മതത്തിൽ ഒപ്പിട്ടു എന്നാണല്ലോ പത്രത്തിൽ വായിച്ചത്.. ഞാൻ പറഞ്ഞു. അതെ. അവസാനം എനിക്കത് ചെയ്യേണ്ടി വന്നു! അത് പറഞ്ഞിട്ട് അവൾ ബാബയെ നോക്കി.

അതിൻറെ കാരണം പറയാൻ അവൾക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ട്. അയത്തിൻറെ ബാബ പറഞ്ഞു. അവൾ ഞങ്ങളുടെ മുന്നിൽനിന്ന് എഴുന്നേറ്റു പോയി. അവളുടെ ബാബ ഇത്തിരിനേരം ഞങ്ങളുടെ മുന്നിൽ തല കമ്പിട്ടിരുന്നു.

പിറ്റേന്ന് അതികാലത്തുതന്നെ ഞങ്ങൾ ആ പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലേക്ക് ഓടി. പോലീസുകാർ ഞങ്ങളെ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു എന്നു തോന്നി. അയത്തിൻറെ മാമയോട് പുറത്തുനില്ലാൻ കല്പിച്ചിട്ട്

അവർ എന്നെയുംകൊണ്ട് അകത്തേക്ക പോയി. മകൾ വളരെ ധീരയാണ്. രാത്രി മുഴുവൻ ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടും അവൾ സത്യം സമ്മതിക്കാൻ തയ്യാറായിട്ടില്ല. ആ പോലീസുകാരിൽ ഒരാൾ വളരെ പുച്ഛത്തോടെ എന്നോടു പറഞ്ഞു. മകൾ സമ്മതിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ വേണ്ട. ബാബ സമ്മതിക്കുമോ എന്ന് നോക്കട്ടെ. അവർ എന്നെ കുറച്ചു ഫോട്ടോസ് കൊണ്ടു കാണിച്ചുതന്നു. അയത്ത് നഗ്നയായി നില്ക്കുന്ന ചിത്രങ്ങളായിരുന്നു അവ. ഇത് ഇൻറർനെറ്റിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ പറയുന്നതുപോലെ അനുസരിക്കാൻ അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഞാൻ ഭയന്നുപോയിരുന്നു. അവർ പറഞ്ഞാൽ അതുപോലെ ചെയ്യുന്നവരാണെന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു.

നിങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്ന എന്ത്രം ചെയ്യാം. എന്നെയും മകളെയും വെറുതെ വിടണം എന്ന് ഞാനവരോട്ട കെഞ്ചി.

എന്നെ ഒരു മുറിയിലടച്ചിട്ട് വസ്തങ്ങൾ മുഴുവൻ ഊരാൻ കല്പിച്ചു. എന്നിട്ട് അവരെന്നെ ഒരു സെല്ലിലേക്ക് ആട്ടിത്തെളിച്ചുകൊണ്ടു പോയി. അവിടെ നാലഞ്ചു പെൺകുട്ടികൾ നഗ്നരായി നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അക്കട്ടത്തിൽ ഞാൻ അയത്തിനെയും കണ്ടു..!

ആ പെൺകുട്ടികളെ നിരത്തി നിറുത്തിയിട്ട് അവരെ നോക്കി സ്വയംഭോഗം ചെയ്യാൻ പോലീസ് എന്നോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഞാൻ ഒരു കൊച്ചുകുട്ടിയെ എന്നതുപോലെ അവിടെ നിന്ന് കരഞ്ഞു. അതുകണ്ടു നില്ലാൻ അയത്തിനാവുമായിരുന്നില്ല. അവൾ അവർക്കു കീഴടങ്ങി. അപോൾതന്നെ അവർ പറഞ്ഞിടത്തെല്ലാം ഒപ്പിട്ടു കൊടുത്തു. ചില രാഷ്ട്രീയനേതാക്കൾ മജസ്റ്റിക്കെതിരെ കവിത എഴുതാൻ അവളെ പ്രേരിപ്പിച്ചു എന്നും പിന്നീട് ലൈംഗികമായി ഉപയോഗിച്ചു എന്നും ഒക്കെ ആ പേപ്പറിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ പാവങ്ങൾക്കെതിരെ ഇപ്പോൾ അതിൻറെ പേരിൽ വിചാരണ നടക്കുകയാണ്. അതിൻറെ അന്ത്യം എന്തായിരിക്കുമെന്ന് എല്ലാവർക്കും അറിയാം. കാരണം വിധി എഴുതി വച്ചിട്ടാണ് ഇവിടത്തെ ഓരോ വിചാരണകളും നടക്കുന്നത്!!

അയത്തിൻറെ മാമ ഞങ്ങൾക്കോരോ ജൂസുമായി വന്നു. ഒപ്പം അയത്തും ഇറങ്ങി വന്നു. മാമ എനിക്കും വേണം ഒരു ജ്യസ്. അയത്ത് പറഞ്ഞു.

ഏഴുമാസം നീണ്ട വിചാരണയ്ക്കശേഷം കോടതി എന്നെ ജയിലിലേക്കല്ല അയച്ചത്. മാനസികാശുപത്രിയിലേക്കാണ്. രസമുള്ള കോടതി. എനിക്കെന്തോ മാരകമായ മാനസികരോഗമുണ്ടെന്നും അതുകൊണ്ടാണ് കവിതകൾ എഴുതുന്നതെന്നുമായിരുന്നു അവതുടെ കണ്ടുപിടിത്തം. കവിത ഒരു രോഗമാണ് അല്ലേ സാർ..?

അവിടെയും അവർ ഇവളോട് ക്രൂരമായാണ് പെത്രമാറിയത്. അവർ നിരന്തരം കരണ്ടടിപ്പിക്കുകയും നിർബന്ധിച്ച് ഗുളികകൾ കഴിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. മൂന്നു മാസത്തിലധികം ഇവൾ അവിടെ കഴിഞ്ഞു. അതിനിടെ ഞങ്ങൾ അന്താരാഷ്ട്ര സംഘടനകളിലൊക്കെ അയത്തിൻറെ കാര്യം ശ്രദ്ധിയിൽ പെടുത്തുകയും അതൊരു പൊതുചർച്ചയായി തീരുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു മാത്രം. അതെ അതുകൊണ്ടുമാത്രം അവർ എൻറെ പെൺകുട്ടിയെ ഇപ്പോഴെങ്കിലും വിട്ടയച്ചു. പക്ഷേ, അപ്പോഴേക്കും ഇവളുടെ ബുദ്ധിക്കും ഓർമ്മയ്ക്കം സാരമായ കേടുപാട് സംഭവിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.. ഇനി ഒരിക്കലും പരിഹരിക്കാനാവാത്തവിധം..!

അതെ. മാമ പറഞ്ഞത് ശരിയാണ് ! ഇപ്പോഴെനിക്ക് പഴയഇപോലെ ഒന്നും വായിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. എഴുതാനും കഴിയുന്നില്ല. തലച്ചോറിനുള്ളിൽ എന്തോ ഒതു പുകപടലം തങ്ങി നില്ക്കുന്നതുപോലെ. വായിൽ എപ്പോഴും ഒതു മഞ്ഞച്ചവ. തുപ്പിക്കൊണ്ടേയിരിക്കണം. എൻറെ ഓർമ്മകൾ ശരിയല്ല. ഒരു വാചകം പറഞ്ഞ് അവസാനിപ്പിക്കുമ്പോഴേക്കും അതിൻറെ തുടക്കം എന്തായിരുന്നു എന്നു മറന്നുപോകും. കവിത എന്ന രോഗം അവർ എതാണ്ട് ശരിയാക്കി തന്നു എന്നാണ് തോന്നുന്നത്… അയത്ത് ഒരു വിളറിയ ചിരിയോടെയാണ് അത് പറഞ്ഞത്.

ഞങ്ങൾ എന്താണ് ആ കട്ടിയോട് പറയേണ്ടത്? എല്ലാം സഹിക്കാനോ എല്ലാം ശരിയാവുമെന്നോ? മൗനം അവലംബിക്കാനേ ഞങ്ങൾക്കാവുമായിരുന്നുള്ളൂ. പലപ്പോഴും പലരുടെയും കഥകൾ കേൾക്കക എന്നതല്ലാതെ അതിനൊരു പ്രതിവിധി കല്പിക്കാനോ ഒന്ന് സാന്ത്വനിപ്പിക്കാനോ ഞങ്ങൾ പത്രക്കാർക്ക് കഴിയാറില്ല. അതാണ് ഞങ്ങളുടെ ദുഃഖം. അതൊരു വലിയ പഴിയായി ഞങ്ങൾക്കു മുന്നിൽ നിറഞ്ഞു നില്ക്കുമ്പോൾ പ്രത്യേകിച്ചം.

നിങ്ങൾ ഒരു വിദേശപത്രത്തിൽനിന്നാണെന്ന് പറഞ്ഞഇകൊണ്ടു മാത്രമാണ് ഞങ്ങൾ ഇങ്ങനെ ഒരു സംസാരത്തിന് അനുവദിച്ചത്. അവളുടെ ബാബ പറഞ്ഞു. ഇവളുടെ മോചനത്തിന് നിങ്ങൾ വിദേശപത്രങ്ങൾ വഹിച്ച പങ്ക് വലുതാണ്. ലോകത്തിൻറെ എല്ലാ കോണിൽ നിന്നും മനുഷ്യസ്സേഹികളുടെയും ആവിഷ്കാര സ്വാതന്ത്രികളുടെയും പിന്തുണ ഞങ്ങൾക്ക് കിട്ടിയിരുന്നു. ആ വേദനയുടെ കാലത്ത് അതൊരു വലിയ കാര്യമായിരുന്നു. ഞങ്ങളെ മറന്നുകളഞ്ഞത് ഇവിടത്തെ മാധ്യമങ്ങളാണ്. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ രാജാവിനെക്കാൾ വലിയ രാജഭക്തിയുള്ള ആ വാലാട്ടി നായ്ക്കളുടെ പിന്തുണ ആർക്കു വേണം?

അയത്തിനോടും അവളുടെ ബാബയോടും മാമയോടും യാത്ര പറഞ്ഞു തിരിച്ചു പോരുമ്പോൾ എൻറെ മനസ്സിൽ മുഴുവൻ അയത്തിൻറെ ആ ചോദ്യമാണ് നിറഞ്ഞു നിന്നത്.

കവിത ഒരു രോഗമാണ് അല്ലേ സാർ?!!

ഡെയ്സി

മനസ്സിൽ തിളയ്ക്കുന്ന പ്രണയത്തിൻറെ വിങ്ങലാണോ മുഖക്കുത്ര? കാലത്തെഴുന്നേറ്റ് കണ്ണാടിയിൽ നോക്കിയപ്പോൾ കണ്ണിൽ ആദ്യം തെളിഞ്ഞത് കന്നിമഴയിൽ കിളുർത്ത പച്ചിലപോലെ മുഖത്ത് നാമ്പു നീട്ടിയ ഒത്ര മുഖക്കുത്രവാണ്. എനിക്ക് ശരിക്കും അദ്ഭതം തോന്നി. അല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ കഴിഞ്ഞ പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലത്തിൽ ഒരിക്കൽപ്പോലും പ്രത്യക്ഷപ്പെടാതിരുന്ന ആ മുഖക്കുത്ര ഇന്നെങ്ങനെയാണ് എൻറെ കവിളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്. ചെറുപ്പകാലത്ത് മുഖത്ത്ര പൊന്തിവരുന്ന കഞ്ഞിക്കുതുക്കൾ കണ്ട് കൂട്ടുകാർ കളിയാക്കുമായിരുന്നു ഉം.. ഉം.. എവിടെയോ ആരുടെയോ മനസ്സിൽ നിന്നോടൊരു പ്രണയം മൊട്ടിട്ടു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്ന്. അന്ന് ഞാനതിനെ അന്ധവിശ്വാസം എന്ന് പറഞ്ഞ് തള്ളിക്കളഞ്ഞിരുന്നു. ഹോർമോണിൻറെ മാറ്റം, മുഖത്തെ എണ്ണമയം എന്നിങ്ങനെ ചില ശരീരശാസ്തവിശദീകരണങ്ങളും ഞാൻ കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. പക്ഷേ, ഇപ്പോൾ ഇത്രയും കാലത്തിനുശേഷം എൻറെ എന്ത് ഹോർമോൺ ആണു പെട്ടെന്ന് മാറിയത്? അങ്ങനെ എന്തെങ്കിലും മാറിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനു കാരണം ജാസ്കിൻ അത് നിന്നോട്ടള്ള പ്രണയമല്ലാതെ മറ്റെന്താണ്..?

പെട്ടെന്ന് ഞാൻ ഡെയ്സിയെ ഓർത്തു. എൻറെകൂടെ ദില്ലി യൂണിവേഴ്ലിറ്റിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഡെയ്സി ജോണിനെ. അവളുടെ മുഖം നിറയെ കുരുക്കൾ ആയിരുന്നു. പലർക്കും മുഖക്കരു ഒരഭംഗിയായിരുന്നെങ്കിൽ ഡെയ്സിയുടെ മുഖത്തിന് ആ കുരുക്കൾ ഭ്രമിപ്പിക്കുന്ന ചാരുത നല്ലിയിരുന്നു എന്നതാണ് അവളെ അപ്പോൾ ഓർക്കാൻ കാരണം. ആരാണു പെണ്ണേ നിന്നെ ഇത്രയങ്ങ് പ്രേമിച്ച് കൂട്ടുന്നതെന്ന് ഞങ്ങളവളെ കളിയാക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ, അന്ന് ജാസ്മിൻ എൻറെ സിരകളിൽ കത്തുന്ന തീയായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഡെയ്സി എൻറെ ജീവിതത്തിൻറെ ഭാഗമാകുമായിരുന്നു എന്നിപ്പോൾ തോന്നുന്നു.

അവൾ ഈ നഗരത്തിലുണ്ടെന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. വൈബറിൽ അവളുടെ കോൺടാക്റ്റ് നമ്പർ തപ്പിയെടുത്ത് അപ്പോൾ തന്നെ അതിലൊരു മെസേജ് അയച്ചു. 'ഒരു പഴയ സഹപാഠി ഭൂഖണ്ഡങ്ങൾ താണ്ടി നിൻറെ നഗരത്തിൽ വന്നചാടിയിരിക്കുന്നു, ആലവട്ടം വെഞ്ചാമരം, മുത്തുക്കുട, ചെണ്ടമേളം എന്നിവയുടെ അകമ്പടിയോടെ സ്വീകരണം ഒരുക്കുക..!'

തിരിച്ച് മെസേജ് അയയ്ക്ക അല്ല, വിളിക്കുകയാണ് അവൾ ചെയ്തത്. എൻറെ പഴയ കളിപ്പീര് പരിപാടികളിൽ മറ്റൊന്ന് എന്നാണ് അവൾ എൻറെ മെസേജിനെ വിചാരിച്ചത്. ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ടെന്ന് തെളിയിച്ച കൊടുക്കാൻ എനിക്കിത്തിരി പാട് പെടേണ്ടി വന്നു. ഉറപ്പായപ്പോൾ അവൾ ആഹ്ലാദംകൊണ്ട് പ<u>ൃത്ത</u>. ബാക്കി പരിപാടികൾ എല്ലാം ക്യാൻസൽ ചെയ്തോള, ഈ വൈകുന്നേരം എനിക്കൊപ്പം എന്ന് അവൾ ചട്ടം കെട്ടി. ഞാൻ താമസിക്കുന്ന ഇടം പറഞ്ഞുകൊടുത്തപ്പോൾ അവൾ വാ പൊളിച്ച. വർഷം എത്രയായെന്ന് ചോദിച്ചിട്ട് ഒരു കാര്യവുമില്ല... ഉറ്റമ്പുകളെപ്പോലെ സ്ഥിരമായ ചില പോക്കുവരത്തു പാതകളം എണ്ണിപ്പറഞ്ഞ ചില കടകളമല്ലാതെ ഈ നഗരത്തിൽ ഒരു സഞ്ചാരപരിചയവും എനിക്കില്ല..! അവൾ വൈബറിൽ സുല്ലിട്ട. ആ സംസാരം കേട്ടിട്ട് ഈ ദിവസങ്ങൾകൊണ്ട് തോന്നിപ്പോയി. എനിക്കറിയാമെന്നു അവളെക്കാളധികം ഈ നഗരത്തെ നഗരകവാടത്തിനരുകിലുള്ള സെൻട്രൽ പോസ്റ്റോഫീസിനു മുന്നിൽ വച്ച് വൈകിട്ട് അഞ്ചിനുള്ള ശുഭമുഹൂർത്തത്തിൽ തമ്മിൽ കണ്ടുമുട്ടന്നു എന്നൊരു തീരുമാനത്തിൽ ഞങ്ങൾ എത്തിച്ചേർന്നു.

പറഞ്ഞതിനേക്കാൾ ഇത്തിരി നേരത്തേ ഞാൻ പോസ്റ്റോഫീസിൻറെ മുന്നിൽ എത്തി. ഞങ്ങളുടെ പുതിയ ഡ്രൈവറുപയ്യൻ എന്നെ അതിൻറെ മുന്നിൽ ഇറക്കി തരികയായിരുന്നു. ജോയ്ൻ ചെയ്തിട്ട് കുറച്ചു ദിവസങ്ങളായെങ്കിലും അന്നായിരുന്നു ഞാനവനെ ആദ്യമായി കാണുന്നത്. ഫൈസൽ എന്നായിരുന്നു അവൻറെ പേര്. വല്ലാത്തൊരു കാടൻ ഡ്രൈവിങ്ങായിരുന്നു അവൻറേത്. ഇടത്തോട്ട് വെട്ടിച്ചും വലത്തോട്ട് തിരിച്ചും നിരന്തരം ടാക്കുമാറിയും ചുവപ്പു സിഗ്നലുകൾ മുറിച്ചോടിയും ആ യാത്രയെ അവൻ ഒരു ഭ്രാന്താക്കി മാറ്റി. സ്പീഡാണെങ്കിൽ എപ്പോഴും പരിധിക്ക് പുറത്തായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ പോയാൽ പോലീസ് പിടിക്കില്ലേ. ഞാൻ സഹികെട്ട് ചോദിച്ചു.

പ്രതാപ് സാബ്, ഈ സിഗ്നലുകളിൽ എന്തിനാണ് മൂന്നു കളർ ലൈറ്റുകൾ എന്നറിയാമോ..? പച്ച ലൈറ്റ്—നമ്മുടെ എഡ്വിൻ സാബിനെപ്പോലെയുള്ള യൂറോപ്യന്മാർക്കും അമേരിക്കക്കാർക്കും പോകാൻ വേണ്ടി. മഞ്ഞ ലൈറ്റ് — പ്രതാപ് സാബിനെയും റിയാസ് സാബിനെയും പോലുള്ള ഇന്ത്യക്കാർക്കും പാകിസ്ഥാനികൾക്കും പോകാൻവേണ്ടി. പിന്നെ ഈ ചുവന്ന ലൈറ്റ് അത് ഞങ്ങൾ സ്വദേശികൾക്ക് പോകാൻ വേണ്ടി !!

അത് പറഞ്ഞിട്ട് അവൻ ചിരിച്ചു.

ഇതൊന്നമിപ്പോൾ ഇവിടെ പോലീസ് ശ്രദ്ധിക്കാറ്റപോല്പമില്ല സാബ്. അതിനേക്കാൾ വലിയ കാര്യങ്ങൾ തലയിൽ കൊണ്ടുനടക്കുമ്പോൾ അത് ശ്രദ്ധിക്കാൻ പോലീസിനെവിടെ സമയം? മറ്റൊത്ത പണിയും ഇല്ലാതിരിക്കുന്ന രാജ്യത്തെ പോലീസുകാരാണ് സ്പീഡ് പിടിക്കാനും ചുവപ്പു മുറിച്ചോ എന്നു നോക്കാനും നടക്കുന്നത്. ഇവിടത്തെ പോലീസുകാർക്ക് പിടിപ്പത് പണിയുണ്ട്.. അവൻ വളരെ അലസതയോടെ മറുപടി പറഞ്ഞു.

പിന്നെ ആലോചിച്ചപ്പോൾ അവൻ പറഞ്ഞത് ശരിയാണെന്ന് തോന്നി. ഇവിടത്തെ പോലീസുകാർക്ക് കൂടുതൽ വലിയ നിയമലംഘനങ്ങൾ പിടിക്കാന്ദ്രണ്ടാവും. വണ്ടിയോടി ചാവുന്നവൻ ചാവട്ടെ എന്നു വിചാരിക്കുന്നുമുണ്ടാവും.

പോസ്റ്റോഫീസിനു മുന്നിൽ തത്സമയം ഛായാചിത്രങ്ങൾ വരച്ചു കൊടുക്കുന്ന ഒരു ചിത്രകാരൻ ഇരുപ്പണ്ടായിരുന്നു. അലസമായി സിഗരറ്റ് പുകയൂതിക്കൊണ്ട് അയാൾ ആലോചനയിലേക്ക് തല കമ്പിട്ടിരിക്കുന്നു. ഞാൻ അയാളുടെ ചിത്രങ്ങൾ നോക്കി നിന്ന് സമയം കളഞ്ഞു. സാമാന്യം ഭേദപ്പെട്ട ചിത്രങ്ങളായിരുന്നു അയാളുടേത്. ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിലൂടെ ഉല്ലാസവതികളായ രണ്ട് ഫിലിപ്പീനി പെൺകുട്ടികൾ കൈകോർത്തു ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കടന്നപോയി. അയാൾ അവരെ ക്ഷണിച്ചു. ഇത്തിരി മടിച്ചിട്ടാണെങ്കിലും അവരിൽ ഒരുവൾ അയാൾക്കു മുന്നിൽ ചിത്രപ്പെടാനായി ഇരുന്നുകൊടുത്തു. അയാൾ അവളെ പേപ്പറിലേക്ക് പകർത്തുന്നതു നോക്കി നില്ക്കുമ്പോൾ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ വന്ന് വേണോ വെറും അഞ്ചു ദിനാർ മാത്രം എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഒരു നാണയം എനിക്കു നേരേ നീട്ടി.

എന്താണിതിൻറെ പ്രത്യേകത..? ഞാനത് വാങ്ങി നോക്കിക്കൊണ്ട് ചോദിച്ച.

ഇതുകണ്ടോ.. സമരങ്ങൾ നടന്ന മുത്തുകളുടെ ചത്വരം ആലേഖനം ചെയ്ത നാണയമാണിത്. രാജ്യത്തിലെ ഒരു പ്രധാന സ്മാരകമായിരുന്നു അത്. സമരം കഴിഞ്ഞതോടെ ചത്വരം ഇടിച്ചു നിരത്തി. അത് ആലേഖനം ചെയ്ത നാണയങ്ങളും സ്റ്റാമ്പുകളും പിൻവലിച്ചു. ഇപ്പോൾ ഇതിനൊക്കെ അമൂല്യമായ വിലയാണ്. പുറത്തന്വേഷിച്ചാൽ നിങ്ങൾക്ക് അഞ്ചു ദിനാറിനൊന്നും കിട്ടില്ല. കൈയിൽ കൊണ്ടു നടക്കാൻ താത്പര്യമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾക്ക് തരുന്നു എന്നേയുള്ള.

എനിക്കിതുകൊണ്ട് എന്തുകാര്യം..? വേണ്ട. ഞാനവനെ നിരാകരിച്ച.

നിങ്ങൾ ഈ നഗരത്തിൽ സഞ്ചാരിയായി വന്നിട്ട് ഇങ്ങനെ ഒന്ന് കൈക്കലാക്കാതെ പോകുന്നത് മണ്ടത്തരമല്ലേ.. കാലം ഈ നഗരത്തെ ഓർമ്മിക്കാൻ പോകുന്നത് ഈ സമരങ്ങളുടെ പേരിലായിരിക്കും. അതിൻറെ സ്കാരകമാണ് നിങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നത്.

വേണ്ട എന്ന് വീണ്ടം ഞാൻ നിഷേധിച്ച.

അവനാകട്ടെ എന്നെക്കൊണ്ട് അത് വാങ്ങിപ്പിക്കാനുള്ള തീവ്വശ്രമത്തിലായി. പെട്ടെന്ന് എൻറെ മുന്നിൽ ഒരു ലാൻസർ വന്നു നിന്നു. അതിൽനിന്നും ഒരാൾ കൈ നീട്ടി. ഡെയ്സി ആയിരുന്നു അതെന്ന് തിരിച്ചറിയാൻ എനിക്കിത്തിരി പ്രയാസപ്പെടേണ്ടി വന്നു. മുടിയൊക്കെ ബോബ് ചെയ്ത് അവളാകെ മാറിപ്പോയിരിക്കുന്നു. കുരുകൾ ഒക്കെ അപ്രത്യക്ഷമായി മുഖം കൂടുതൽ മിനുങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആ നഷ്ടം അവളുടെ സൗന്ദര്യനഷ്ടമായിട്ടാണ് എനിക്കു തോന്നിയത്.

എന്താ പെണ്ണേ.. കല്യാണം കഴിച്ചപ്പോഴേക്കും നിൻറെ പ്രണയമൊക്കെ വറ്റിപ്പോയോ..? ഒറ്റ മുഖക്കുത്തപോലുമില്ലാതെ നീയൊത്മ ക്ലീൻ കിളവി ആയിരിക്കുന്നല്ലോ.. നാണയക്കാരനെ ഉപേക്ഷിച്ച് വണ്ടിയിലേക്കു കയറിക്കൊണ്ട് ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഓ.. ഈ സുമുഖൻ ചെറുപ്രായത്തിൽതന്നെ നരച്ചുവെളുത്തത്, പ്രണയം ഇപ്പോഴും തലയിൽ തങ്ങി നില്ക്കുന്നതുകൊണ്ടാവും അല്ലേ..? അവളെന്നെ തിരിച്ച് കളിയാക്കി.

അവളെക്കുറിച്ചും കുടുംബത്തെക്കുറിച്ചും ജോലിയെക്കുറിച്ചും ഞാൻ പതിവു കുശലാന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തി.

ഭർത്താവ് അലക്സ് പെത്രമാൾ. വയസ് മുപ്പത്തിയേഴ്. മകൾ ശ്വേത പെത്രമാൾ. വയസ് എട്ട്. ആഴ്ചയിൽ മൂന്നുദിവസം കടുത്ത പ്രണയവും ഗംഭീരൻ സെക്സും. പിന്നത്തെ നാലുദിവസം ഉഗ്രൻ പിണക്കവും മുടിഞ്ഞ അടിയും. അന്തസ്സോടെ ജീവിക്കാനായി അറബ് യൂണിവേഴ്ലിറ്റിയിൽ ഞാൻ ഇംഗ്ലീഷ് പഠിപ്പിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ പത്തുവർഷത്തെ എൻറെ ജീവിതം ഇങ്ങനെ മൂന്നുവരിയിൽ ഒതുക്കാം. ഡെയ്സി പറഞ്ഞു.

ശാന്തിയെക്കുറിച്ചും അവളുടെ പല്ലുപറിജീവിതത്തെക്കുറിച്ചും ആദിത്യനെക്കുറിച്ചും ശങ്കറിനെക്കുറിച്ചും ടൊറാണ്ടോ സൺഡേയെക്കുറിച്ചും ഞാനവളോടും പറഞ്ഞു.

ഓരോ അഞ്ചുവർഷം കൂടുമ്പോഴും മനുഷ്യൻ മാറുന്നുണ്ട്, പുതിയതായി പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് ഏറെക്കാലമായി കാണാതിരുന്ന ഒരാളെ പിന്നെ കാണമ്പോൾ നമ്പക്ക് വല്ലാത്ത അപരിചിതത്വം തോന്നുന്നത്. എന്നാൽ വളരെ കുറച്ചുപേർ ഒരിക്കലും മാറ്റകയേയില്ല. സ്വഭാവത്തിലും പ്രവൃത്തിയിലും ചേഷ്ടകളിലും സംസാരത്തിലും ഒക്കെ അവർ പഴയതായിത്തന്നെ ഇരിക്കും. അതിലൊരാളാണ് ഡെയ്സി എന്നാണ് അത്രയും നേരത്തെ സംസാരത്തിൽനിന്നും എനിക്കു തോന്നിയത്.

പിന്നെ ആ യാത്ര മുഴുവൻ ഞാനും ഡെയ്സിയും തമ്മിൽ പഴയ ദില്ലിക്കാലത്തിൻറെ ഓർമ്മകൾ കൊറിച്ച രസിക്കുകയായിരുന്നു. ഡെയ്സി അതിനെക്കുറിച്ച് വല്ലാതെ വാചാലയായി. അന്നത്തെ ഓരോ നിമിഷങ്ങളം അവൾ സൂക്ഷമായി ഓർത്തുവച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്നുകളെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ നല്ലതായിരുന്നെങ്കിലും നമ്പക്കിഷ്ടം ഇന്നലെകളെക്കുറിച്ച് ഓർക്കാനാണ്. അത് ഏറെ നമ്മിൽ ഉയിർത്തെഴുന്നേറ്റവരും. മോശമായിരുന്നെങ്കില്പം.. ചിലപ്പോൾ അതൊരഭിമാനംപോലെ ചിലപ്പോൾ അത് വിട്ടൊഴിഞ്ഞു പോയതിൻറെ ആശ്വാസം നമ്മിൽ വന്നുനിറയും. രണ്ടായാലും ഭ്രതകാലമാണ് നമ്മെ ജീവിപ്പിക്കുന്നത്..!

അവിശ്വാസി

നഗരത്തിൽനിന്ന് ഇത്തിരി ഒഴിഞ്ഞ് വലിയ കോമ്പൗണ്ട് വാൾ ഒക്കെയുള്ള ഒരു ഗാർഡൻ വില്ലയ്ക്ക മുന്നിലാണ് അവളടെ വണ്ടി ചെന്നു നിന്നത്.

സംശയിക്കേണ്ട, പണപ്പെരുപ്പംകൊണ്ടല്ല, യൂണിവേഴ്ലിറ്റിയിൽ പോകാനുള്ള സൗകര്യത്തിനാണ് ഈ വില്ല എടുത്തത്. പെത്മാളിനും ഇവിടെനിന്ന് പോകുന്നതാണ് എളുപ്പം. സ്കൂൾബസ്സില്ലെന്നൊത്മ കുഴപ്പമേയുള്ളൂ. ശ്വേതയെ പെത്മാൾ ഓഫീസിൽ പോകുന്ന വഴി വിടും. ഗേറ്റു തുറന്നുകൊണ്ട് ഡെയ്സി പറഞ്ഞു.

മാമാ എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ട് അവളുടെ ശ്വേത ഓടിയിറങ്ങി വന്നു. പുറത്തേക്കോടല്ലേ എന്ന് ശാസിച്ചകൊണ്ട് പിന്നാലെ വേലക്കാരിയും.

വത്തിക്കാനിൽ ഉള്ളതിലധികം ക്രിസ്തുവിൻറെയും മറ്റ് വിശുദ്ധന്മാങ്ങടെയും ഫോട്ടോകൾകൊണ്ട് നിറഞ്ഞതായിരുന്നു ഡെയ്സിയുടെ വില്ല. കന്യാമറിയത്തിൻറെ വിവിധ ഭാവത്തിലുള്ള അഞ്ചിലധികം ത്രപങ്ങൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. പ്രാർത്ഥനാമുറി വേറെ. നിലവിളക്കിന് വേറേയിടം. മൊത്തത്തിൽ ഒരു ഭക്തിമയം..

ഇത്രയും വിശുദ്ധന്മാരുടെ നടുവിൽ പാപിനിയായ നീയെങ്ങനെ ജീവിക്കുന്നു പെണ്ണേ എന്ന് ഞാനവളെ കളിയാക്കി.

ഇതേ കാര്യത്തിനാണ് ഞാനും പെത്മാളം തമ്മിൽ അടിക്കടുന്നത്..! നീയും വന്നുകയറിയപ്പോഴേ അതുതന്നെ പറഞ്ഞു. എടാ.. ലോകത്തിൽ രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ അന്ദഭവിക്കുന്നവർക്കല്ലാതെ മറ്റാർക്കും മനസ്സിലാവില്ല. ഒന്ന് പ്രണയം. രണ്ടാമത് ഭക്തി..! രണ്ടും അന്ദഭവിക്കുന്നവർക്ക് വിശുദ്ധവും കാണുന്നവർക്ക് അരോചകവുമാണ്..!! ഡെയ്സി പറഞ്ഞു. അതുകൊണ്ട് അതുവിട്ടേര്. പറഞ്ഞാൽ നമ്മളും ഒരു ലൈനിൽ സന്ധിക്കില്ല..!

ശ്വേത ഒത്ര മിടുക്കിക്കുട്ടി ആയിത്രന്നു. ചെന്ന് രണ്ടു മിന്രറ്റിനകം അവളെൻറെ കമ്പനിക്കാരിയായി. അവളെന്നെ ഒത്ര പാട്ടുപാടി കേൾപ്പിച്ചു. ഭരതനാട്യത്തിൻറെ ചില ചുവടുകൾ കാണിച്ചു. എനിക്കൊത്ര ചോക്ക്ലേറ്റ് കൊണ്ടുത്തന്നു. സ്വീറ്റിയെന്നും ലക്കിയെന്നും പേരായ രണ്ടു പാവക്കുട്ടികളെ കാണിച്ചുതന്നു. പിന്നെ ഇത്തിരികൂടി കമ്പനി ആയപ്പോൾ അവളെൻറെ മടിയിൽ കയറിയിരുന്ന് കാതിൽ ഒരു മഹാരഹസ്യവും പറഞ്ഞു. അങ്ക്ൾ ഡോണ്ട് ടെൽ എനിബഡി.. രാത്രി കിടക്കുമ്പോൾ മാമ ഡാഡയോട് മലയാളം പറയും..!

എന്നെ അലക്സ് പെത്മാളിൻറെ പഠനമുറി കാണാൻ വിട്ടിട്ട് അവൾ ചായ എടുക്കാൻ പോയി. അത്രയും വശ്യവും വിശാലവുമായ ഒരു പഠനമുറി ഞാൻ അതിനു മൻപും പിൻപും എവിടെയും കണ്ടിട്ടേയില്ല. സാർത്രിൻറെ പ്രശസ്തമായ Qu'est-ce que la litte'rature..? എന്ന ചോദ്യം കോറിയ ഒരു തടിക്കഷണം അതിൻറെ വാതിലിൽ പിടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അകത്ത്ര കടന്നാൽ ഒരു വശത്ത് പുറത്തെ പുൽത്തകിടിയും പൂന്തോട്ടവും കാണാവുന്നവിധത്തിൽ ചില്ലുഭിത്തി. എതിർവശത്തെ ഭിത്തി മുഴുവൻ നിറഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന നീളൻ പുസ്തകത്തട്ട്. അതിൽ വിഷയാടിസ്ഥാനത്തിൽ ക്രമമായി അടുക്കി വച്ചിരിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ. സൗകര്യമായി ഇരുന്ന് വായിക്കാൻ പാകത്തിൽ ചാരുകസേരകളും സോഫയും ഈസി ചെയറുകളും. അത്യാവശ്യം നടന്നു വായിക്കാനാവണം ഒരു മൂലയ്ക്ക് ഒരു ട്രെഡ് മിൽ. ഇനിയൊരു ഭിത്തി മുഴുവൻ ലോകപ്രശസ്തരായ എഴുത്തുകാരുടെ ചിത്രങ്ങൾ ഫ്രെയിം ചെയ്ത് ഇക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇനി ഒരിടത്ത് എഴുത്തുകാരുടെ കൈയൊപ്പുകൾ അടങ്ങിയ ഒരു വലിയ ഓട്ടോഗ്രാഫ് ചിത്രം. മറ്റൊന്നിൽ ഗഞ്ചിയേൽ ഗാർസിയ മാർക്കേസ് മുതൽ ഉമ്പർടോ എക്കോ വരെയുള്ള എഴുത്തുകാരുടെ കൈയക്ഷരപ്പതിപ്പുകൾ. ഒരു ഗോർണിക. പിന്നെ. മേശപ്പുറത്ത് കമ്പ്യട്ടർ. പ്രിൻറർ. മറ്റെല്ലാ സൗകര്യങ്ങളം.

പുസ്തകങ്ങളും നോക്കി ചായയും കുടിച്ചിരിക്കുമ്പോഴേക്കും അലക്സ് പെത്രമാൾ വന്നു. ഒരു ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടൻറിൻറെ സർവ്വ ടെൻഷനും ആ മുഖത്ത് നിഴലിട്ട് കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാലും ഉത്സാഹത്തോടെയാണ് പെത്രമാൾ എന്നെ അഭിവാദനം ചെയ്തത്. ഡെയ്സിയുടെ കൂടെ പഠിച്ചത് എന്ന് കേട്ടപ്പോൾ ഒരു കിളവനെയാണ് ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചതു കേട്ടോ.. ഇവൾ എത്ര ക്ലാസിൽ തോറ്റുതോറ്റാവും പ്രതാപിൻറെകൂടെ എത്തിയതെന്ന് എനിക്കിപ്പോൾ അതിശയം തോന്നുന്നു..!! അയാൾ തമാശയാക്കും മട്ടിൽ പറഞ്ഞു.

പ്രതാപിനറിയാമോ.. രണ്ട് പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികൾ പൂർത്തിയാക്കിയാണ് ഇവിടെയൊരാൾ സി.എ.ക്കാരനാവുന്നത്. അയാൾക്കാണ് ഡി.യു. റാങ്ക് ഹോൾഡറോട് പുച്ഛം..!! ഡെയ്സിയും വിട്ടുകൊടുത്തില്ല.

ഭയങ്കര ട്രാഫിക് ബ്ലോക്കായിരുന്നു. അതാണ് വരാൻ വൈകിയത്. പെത്മാൾ പറഞ്ഞു. സമരക്കാർ വീണ്ടും വഴിയിൽ തീയിട്ടിരിക്കുന്നു.

ഇവന്മാർ ഇതുവരെ അതൊന്നം നിറ്റത്തിയില്ലേ..? എല്ലാം ഒന്ന് ഒതുങ്ങിയെന്ന് വിചാരിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. പിന്നേം തുടങ്ങിയോ? ഡെയ്സി ചോദിച്ച.

അതൊന്നും ഇവിടെ അവസാനിക്കാനേ പോകുന്നില്ല. കലഹം ഒരു ഹരംപോലെ ഇവരുടെ സിരയിൽ കയറിപ്പറ്റിയതാണ്. എത്രവേഗം അത് അവസാനിപ്പിക്കാം എന്നല്ല, എത്രകാലം അത് നീട്ടിക്കൊണ്ടു പോകാം എന്നാണ് അവർ ചിന്തിക്കുന്നത്. പെത്മാൾ പറഞ്ഞു.

അക്രമം.. തീയിടൽ.. ബോംബ് പൊട്ടിക്കൽ. നമ്മുടെ മനസ്സമാധാനം നശിപ്പിക്കാനായി ഇറങ്ങിത്തിരിച്ചിരിക്കുന്ന ചില വർഗ്ഗങ്ങൾ.. അവൾ അരിശത്തോടെ പറഞ്ഞു. ഈ നശിച്ച പട്ടാളവും പോലീസും എന്തെടുക്കുകയാണ്..? റോഡിലിറങ്ങി ഈ തെമ്മാടികളെ നിരത്തി നിറുത്തി വെടിവച്ചുകൊല്ലണം..! പെട്ടെന്ന് പെത്രമാളിൻറെ ശബ്ദം മാറി: ഡെയ്സി.. യു മസ്റ്റ് നോട്ട് ടെൽ ദാറ്റ്..!! ഞാനൊരവിശ്വാസിയാണ്. എന്നാൽ നിനക്കിഷ്ടമുള്ളത് വിശ്വസിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം ഞാൻ നിനക്ക് തന്നിട്ടണ്ട്. പക്ഷേ, ഒരു വിശ്വാസി എന്താണെന്ന് തെളിയിക്കാനുള്ള ബാധ്യത നിനക്കെപ്പോഴ്ഴമുണ്ട്.

എന്താണ് പെത്മാൾ പറഞ്ഞുവരുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാവാതെ ഞാനും ഡെയ്സിയും അയാളെ പകച്ചുനോക്കി.

ഏടുകളിൽ ക്ഷമ, സ്സേഹം, കാത്ദണ്യം എന്നിവയൊക്കെ വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥങ്ങളടെ വായിച്ചതീർക്കാൻവേണ്ടി ജീവിതത്തിൽ മാത്രമുള്ളതല്ല. അവ പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ട സന്ദർഭങ്ങൾകൂടിയുണ്ട്. ഭിത്തിയിൽ ഫോട്ടോ തുക്കന്നിടത്തം ആഹാരത്തിൻറെ മുന്നിലിരുന്ന് കരിശുവരച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നിടത്തം അവസാനിക്കുന്നതാവത്ത് നിൻറെ ക്രിസ്ക്ലീയത. തെരുവിലൂടെ നടന്നപോകുന്ന ഓരോ മന്ദപ്പുനോടും കാണിക്കുന്ന സഹാന്ദഭ്രതിയിലൂടെയാണ് നിൻറെയുള്ളിലെ ക്രിസ്ക്രീയത എനിക്ക് വെളിപ്പെട്ട വരേണ്ടത്. എത്ര എളപ്പത്തിലാണ് നീ പറഞ്ഞത് എന്തുകൊണ്ട് പോലീസ് ഈ സമരക്കാരെ തോക്കെടുത്ത് വെടിവച്ച് കൊല്ലന്നില്ല എന്ന്. അതിലൂടെ നീ എന്താണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്..? നമ്മുടെ സൗകര്യവും അസൗകര്യവും നോക്കിവേണം അവർ സ്വന്തം രാജ്യത്ത് പ്രതികരിക്കാൻ എന്നോ..? അതോ നമുക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടാകം എന്നു കരുതി അവർ ജീവിതകാലം മുഴുവൻ നിശ്ശബ്ദരായി കഴിയണമെന്നോ..? പോലീസിനാൽ കൊല്ലപ്പെടുന്നവരും നമ്മെപ്പോലെ മനുഷ്യരാണെന്നും അങ്ങനെ പിന്നാലെയ്യം അനാഥമായിപ്പോകുന്ന ഉണ്ടാവുമെന്നം നീ ഓരോത്തത്തങടെ കുറേ ബാല്യങ്ങൾ ഓർക്കാത്തതെന്ത്..? എൻറെ വിധി മറ്റാർക്കെങ്കിലും ആവർത്തിക്കാൻ നീ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടോ..? അവർ നമ്മുടെ ശത്രക്കളാണെങ്കിൽപോലും. ഇല്ല എന്ന് നീ പറയണം. അപ്പോഴേ നീ ഒരു അടയാളം പോലെ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന ക്രിസ്ക്കീയതയ്ക്ക് എന്തെങ്കിലും മൂല്യമ്പണ്ടെന്ന് എന്നെ വിശ്വസിപ്പിക്കാനാവൂ. അല്ലെങ്കിൽ ഈ വിശ്വാസം പാഴാണ്..!

ഡെയ്സി ചെന്ന് പെത്മാളിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. സോറി പെത്മാൾ.. ഞാൻ അങ്ങനെ മീൻ ചെയ്തില്ല.! നമുക്കിടയിൽ സോറിയും താങ്ക്സും ഇല്ലെന്നൊത്ര കരാർ നീ മറന്നപോകുന്നു. പെത്മാൾ പറഞ്ഞു. എങ്കിൽ താങ്ക്സ് ഗോഡ്..! പെത്മാൾ എന്നെ ഇതോർമ്മിപ്പിച്ചതിന്.. ഡെയ്സി പറഞ്ഞു.

ഡെയ്സി, സാധാരണക്കാരായ നമുക്കിടയിൽ ഈ നന്ദിപറച്ചിൽ വളരെ ബോറായി തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ നമ്മെക്കാൾ എത്രയോ അധികം മുകളിൽ നില്ക്കുന്ന ദൈവത്തിന് അതെത്ര ബോറായിരിക്കും..? ദൈവം നിങ്ങൾക്ക് അത്രയും അപരിചിതനാണെങ്കിൽ മാത്രം മതി അദ്ദേഹത്തോടൊൽ നന്ദിപറച്ചിൽ. ആ അർത്ഥത്തിൽ നീയല്ല ഞാനാണ് വല്ലപ്പോഴും അദ്ദേഹത്തിന് നന്ദി പറയേണ്ടവൻ..! ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ആത്മബന്ധമില്ല, ഔപചാരിക ബന്ധങ്ങളെയുള്ള.

കണ്ടോ പ്രതാപ്. ഇതാണ് പെത്രമാളിൻറെ സ്വഭാവം. നമ്മുടെ ഏത് കാര്യങ്ങളെയും സ്വന്തം വാദങ്ങൾകൊണ്ട് വെട്ടി വീഴ്ത്തിക്കളയും.. പോട്ടെ. പെത്രമാൾ ഈസ് ആൻ ഓർഫെൻ.! ഡൽഹി കലാപത്തിൽ മാതാപിതാക്കൾ നഷ്ടപ്പെട്ടപോയൊരാളാണവൻ. സോ സെൻസിറ്റീവ് ഓൺ സച്ച് ഇഷ്യസ്. പ്ലീസ് ഫൊർഗീവ് ഹിം..! ഡെയ്സി എന്നോടാണത് പറഞ്ഞതെങ്കിലും സ്വയം സമാശ്വസിപ്പിക്കാൻ പറഞ്ഞതായാണ് എനിക്ക തോന്നിയത്.

പിന്നെ പെത്രമാൾ എന്നോട് എൻറെ വരവിൻറെ ഉദ്ദേശ്യത്തെഷറ്റി ആരാഞ്ഞു. ഞാൻ കാനഡയെക്കുറിച്ചം ജെയിംസ് ഹോഗനെക്കുറിച്ചം നോവലെഴുത്തുകാരനെക്കുറിച്ചും വിശദമായി പറഞ്ഞു. എഴുത്തുകാർ എന്തിനാണിങ്ങനെ ജീവിതം തേടി നടക്കുന്നതെന്ന് എനിക്ക് തീരെ മനസ്സിലാവുന്നില്ല. മഹാന്മാരായ എഴുത്തുകാർ അവരുടെ ഉജ്ജ്വലമായ ഭാവനയിൽനിന്നെഴുതിയ എത്രയോ രചനകൾ ഞങ്ങൾ വായനക്കാരെ രസിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൻറെ മനോഹാരിത ഞങ്ങൾ ആസ്വദിച്ചിരിക്കുന്നു. അത് ഭാവനയായിപ്പോയല്ലോ എന്ന് ഞങ്ങൾ ഒരിക്കലും പരാതി പറഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല ഭാവനയുടെ തീക്ക്കുത വായനക്കാരെ എന്നും അദ്ഭതപ്പെടുത്തിയിട്ടേയുള്ളൂ. പിന്നെ ഇപ്പോൾ എന്താണ് എഴുത്തുകാർക്ക് പ്രശ്നം..? പെത്മമാൾ ഒരു സംശയഭാവത്തോടെ ചോദിച്ചു.

വായനക്കാരനു ചിലപ്പോൾ ഭാവന മടുത്തു എന്നു തോന്നിക്കാണും. അതാവും എഴുത്തുകാരൻ ജീവിതത്തിൻറെ നേരനുഭവങ്ങൾ അന്വേഷിച്ച നടക്കുന്നത്.. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അതോ, തങ്ങളുടെ ഭാവന വാനയക്കാരനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ തക്കവണ്ണം കരുത്തുള്ളതല്ല എന്ന ആത്മവിശ്വാസക്കറവിൽനിന്നോ..?

ഇതാണ് പെത്രമാളിൻറെ കുഴപ്പം. എന്തിലും ഒത്ര കുഴപ്പം കണ്ടെത്തും. എഴുതിയാലും എഴുതിയില്ലെങ്കിലും പ്രശ്നമാണ്. എഴുത്തുകാർ അവർക്കിഷ്ടമുള്ളത് ചെയ്യട്ടെ. നിങ്ങളെന്തിനാണ് അതിൻറെ പേരിൽ തർക്കിക്കുന്നത്. ഡെയ്സി ഇടപെട്ട.

നിങ്ങൾക്കനിഷ്ടമായ എന്തെങ്കിലും ഞാൻ പറഞ്ഞോ പ്രതാപ്..? പെത്ദമാൾ അതിശയഭാവത്തോടെ ചോദിച്ചു. ഞാൻ എഴുത്തുകാരെക്കറിച്ച് ഒത്ര ജനറൽ കമൻറ് നടത്തി എന്നേയുള്ളൂ.. ഞാനൊത്ര നല്ല വായനക്കാരനാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇതുപറയാനുള്ള ആധികാരികത എനിക്കുണ്ട് എന്ന കൂട്ടിക്കോ!

എന്തായാലും ഇപ്പോൾ നമ്മളെ ആകലപ്പെടുത്തേണ്ട വിഷയമല്ല അത്. ഡെയ്സി പറഞ്ഞു. നമുക്ക് വേറെ വല്ലതും സംസാരിക്കാം.

എൻറെ തൊഴിലിൻറെ ഭാഗമായേ ഞാനതിനെ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. ഒരു ചലഞ്ചായി ഏറ്റെടുക്കാൻ ജെയിംസ് ഹോഗൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ വിട്ടുകളയാൻ തോന്നിയില്ല. അത്രതന്നെ. അതിലപ്പുറം ഒന്നും ഇതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ ആഴത്തിൽ ചിന്തിച്ചിട്ടില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ശരി. നിങ്ങൾ ഇത്തിരി സംസാരിച്ചിരി<u>ക്ക</u>്മ. ഞാനിപ്പോൾ ഫ്രഷായി വരാം… പെത്ദമാൾ അകത്തേക്ക് പോയി. ഡെയ്സി വീണ്ടം ദില്ലിയെക്കറിച്ച് പറഞ്ഞു. ഞാൻ കേൾവിക്കാരനായതേയുള്ളൂ. അത്രയധികം പറയാൻ അവൾക്ക് ബാക്കിയുണ്ടായിരുന്നു.

ആ സംസാരം അധികം നീണ്ടില്ല. അതിനു മുൻപേ പെത്രമാൾ ഫ്രെഷായി വന്നു.

ഡെയ്സി നീ ഇങ്ങനെ പുരാണം കൊറിച്ചിരുന്നാൽ രാത്രി നമ്മൾ വല്ല ഹോട്ടലുകാരെയും അഭയം പ്രാപിക്കേണ്ടി വരും. നീ നിൻറെ കൈകൊണ്ടുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന രണ്ട് ചപ്പാത്തിയും ഇത്തിരി കുറുമയും കഴിക്കുന്നതാവും പ്രതാപിന് കൂടുതൽ പ്രിയങ്കരമായിത്തീരുക..

ഓ.. കണ്ടോ അസൂയ.. ഭാര്യമാർ ഒരു നിമിഷം വെറ്റതെ ഇരിക്കുന്നത് ലോകത്തിൽ ഒരു പെത്രമാളിനും ഇഷ്ടമല്ല. പ്രത്യേകിച്ച് പഴയ ആൺസുഹൃത്തുക്കളോടൊപ്പം. ശരി. സംസാരത്തിൻറെ ബാറ്റൻ കൈമാറിയിട്ട് ഞാനിതാ പോകന്നു..!! പക്ഷേ, ഒരു കാര്യം നിൻറെ വിമർശനബ്ലദ്ധികൊണ്ട് ഈ പാവത്തിനെ കൊല്ലുത്രത്..!

ഡെയ്സി അകത്തേക്ക് പോയി. പെത്രമാൾ എന്നെയും കൂട്ടി ബാക്ക്യാർഡിലേക്കിറങ്ങി. ചുറ്റും പൂച്ചെടികൾ വച്ചുപിടിപ്പിച്ച നല്ലൊത്ര പുൽത്തകിടിയും അതിനത്രകിലായി ഒരു ചെറിയ കൃഷിത്തോട്ടവും അവിടെ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

ഇതൊരു കൗതുകത്തിന് ചെയ്തതാണ്. ആ കൃഷിത്തോട്ടത്തിനിടയിലൂടെ നടക്കുമ്പോൾ പെത്രമാൾ പറഞ്ഞു. എന്നാൽ എനിക്ക് മഹാരാഷ്ട്രയിലെ നാസികിൽ ഒരു അറുപതേക്കർ കൃഷിയുണ്ട്. എല്ലാം പച്ചക്കറികൾ. ഒരു വരുമാനവും പ്രതീക്ഷച്ചല്ല പ്രതാപ്. അവിടെ മുടക്കിയ തുക ബാങ്കിൽ ഇട്ടിരുന്നെങ്കിൽ അതിൽ കൂടുതൽ പലിശ കിട്ടുമായിരുന്നു. പലരും അതിൻറെ പേരിൽ എന്നെ മണ്ടൻ എന്നു വിളിക്കുകയും ചെയ്യും. പക്ഷേ, നമ്മൾ ദിവസവും ഇങ്ങനെ ഉള്ളിലേക്ക് ആഹരിക്കുന്നതല്ലാതെ ഭൂമിക്കും പ്രകൃതിക്കും മന്മഷ്യസമൂഹത്തിനും തിരിച്ചെന്തു കൊടുക്കുന്നു എന്നൊരു ചോദ്യം ബാക്കിയാണല്ലോ പ്രതാപ്.. അതിനു നമുക്ക് എന്തുത്തരം ബാക്കിയുണ്ട്..? അത്രയും കൃഷി ചെയ്യെങ്കിലും ഞാൻ ആ കടം വീട്ടുന്നു. ഓരോ മനുഷ്യനും അവനവന് കഴിക്കാനുള്ളത്രയെങ്കിലും കൃഷി ചെയ്യാൻ ബാധ്യസ്ഥനാണ്. കൃഷി ചെയ്യാത്ത മനുഷ്യനെ കുറ്റവാളിയായി പ്രഖ്യാപിക്കണം എന്നാണെൻറെ അഭിപ്രായം.

ഒത്ര പുതിയ മന്മഷ്യനെ കാണുന്നതുപോലെ ഞാൻ പെത്രമാളിനെ നോക്കി. നാം കണ്ടുമുട്ടുന്ന ഓരോ വ്യക്തികളും ഓരോരോതരം മൂല്യങ്ങളുടെ അജ്ഞാത ഖനികളാണ്. അവരിൽനിന്ന് പ്രസരിക്കുന്ന ഊർജ്ജം ശേഖരിച്ചുതന്നെയാവണം മന്മഷ്യസമൂഹം ഇപ്പോഴും നന്മയിൽ പുലരുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ ലോകമിപ്പോൾ പഴയ സോദോം ഗോമോറ നഗരങ്ങളെപ്പോലെ എന്നേ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട പോകമായിരുന്നു..!!

ഞങ്ങളവിടെ പുൽത്തകിടിയിലെ ഒത്ര ബെഞ്ചിൽ ഇരുന്നു. ഇതൊന്നും പറയാനല്ല ഞാൻ സത്യത്തിൽ മി. പ്രതാപിനെ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവന്നത്. നിങ്ങൾ സത്യസന്ധനായ ഒരു മന്മഷ്യനാണെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് എന്നോട് സത്യം വെളിപ്പെടുത്തണം. ഡെയ്സിയെക്കാണാൻവേണ്ടി മാത്രമാണോ നിങ്ങൾ ഈ വീട്ടിലേക്ക് വന്നത്..?

ആ ചോദ്യം എനിക്കല്പം അമ്പരപ്പണ്ടാക്കി. പിന്നെ..? എന്താണ് പെത്മമാൾ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്..?

ഡെയ്സി എന്ന സുഹൃത്തിനപ്പറത്ത് നമ്മൾ തമ്മിൽ ഒരു ബന്ധവുമില്ലെന്ന് നിങ്ങൾക്കുറപ്പാണോ..? വീണ്ടും നിഗുഢത ഉള്ളിലൊതുക്കിക്കൊണ്ട് പെരുമാൾ ചോദിച്ച.

എന്നാണ് ഇതുവരെയുള്ള എൻറെ വിശ്വാസം. എന്താണങ്ങനെ ചോദിച്ചത്.? എനിക്കൊന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അപ്പറഞ്ഞത് ശരിയാണെങ്കിൽ എനിക്ക് നിങ്ങളുമായി ഒരു കാര്യം ഷെയർ ചെയ്യാനുണ്ട്. ഇത്രനാളും അതെൻറെ മനസ്സിലിരുന്ന് വിങ്ങുകയായിരുന്നു. അത് നടക്കുമ്പോൾ എന്നെങ്കിലും ഒരിക്കൽ നിങ്ങളെ കണ്ടുമുട്ടുമെന്ന വിദുരവിചാരംപോലും എനിക്കില്ലായിരുന്നു. ജീവിതം എത്ര വിചിത്രമാണല്ലേ? ഒരു സൂചനപോലും തരാതെ നിങ്ങളെൻറെ മുന്നിൽ വന്നുപെട്ടിരിക്കുന്നു. ഡെയ്സി നിങ്ങളുടെ വരവിൻറെ കാര്യം കാലത്ത് വിളിച്ചു പറഞ്ഞപ്പോൾ ശരിക്കും ഞാൻ ഞെട്ടിപ്പോയി. എന്തൊക്കെയോ അറിഞ്ഞിട്ട് നിങ്ങളെന്നെ തേടി വന്നതാണെന്ന് ഞാൻ പേടിച്ചുപോയി. വേണമെങ്കിൽ ഇപ്പോഴും നിങ്ങളോടു പറയാതെ എനിക്കത് ഒളിച്ചുവയ്ക്കാമായിരുന്നു. പക്ഷേ, അതെനിക്ക് ഒരിക്കലും സ്വസ്ഥത തരില്ല. ഞാൻ പറയാം. പക്ഷേ, ഒരു കണ്ടീഷൻ. ഒരിക്കലും ഡെയ്സി അതറിയത്വത്. ഒന്നും ഉണ്ടായിട്ടല്ല. അവളെന്നെക്കാൾ സെൻസിറ്റീവാണ്.

കേൾക്കണമെന്നോ വേണ്ടെന്നോ ഞാൻ പറഞ്ഞില്ല. എന്തെന്നോ ഏതെന്നോ ഞാൻ ചോദിച്ചില്ല. അതിനം മുൻപേ യാതൊരു മുന്നുരയുമില്ലാതെ പെത്രമാൾ എന്നെയും അയാളെയും തമ്മിൽ ബന്ധിഷിക്കുന്ന ആ രഹസ്യം പറയാൻ തുടങ്ങി : ഭാഗം നാല്

പ്രാവുകൾ ഇല്ലാത്ത നഗരം

ഇസ്മായേൽ

ലോകത്തിൻറെ പതിവുരീതി അന്ദസരിച്ച് സത്യത്തിൽ ഇപ്പോൾ നമ്മളിരിക്കേണ്ടത് രണ്ടു പെഗ്ഗ് മദ്യത്തിൻറെ മുന്നിലാണ്. അല്ലേ പ്രതാപ്..? ആ ലഹരിയുടെ മറവില്ലാതെ രണ്ടുപേർക്ക് മുഖാമുഖം സംസാരിക്കാൻ വയ്യെന്നായിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ വന്നിട്ട് എല്ലാം പ്രത്യേകതകളല്ലേ.. എൻറെ കാര്യത്തിൽ അതും ഒരു പ്രത്യേകതയായി എടുത്തുകൊള്ളൂ. ഒരുകാലത്ത് ഞാൻ നീളെനടന്ന് മദ്യപിക്കുന്ന ആളായിരുന്നു. ഞാനതിന് അഡിക്ട് ആവും എന്നു തോന്നിയപ്പോൾ നിറുത്തി. പലരും പറയും നിറുത്താൻ പ്രയാസമാണെന്ന്. ചുമ്മാതെയാണ്. വാട്ടർ തെറാപ്പിയിലൂടെ വളരെ നിഷ്ലയാസമാണ് ഞാനത് നിറുത്തിയെടുത്തത്. അതായത് മദ്യപിക്കാൻ തോന്നുന്ന സമയത്ത് ഒരു ഗ്ലാസ് വെള്ളം എടുത്ത് വളരെ പതിയെ മദ്യം കഴിക്കുന്ന അതേ ഭാവത്തോടെ സിപ്പ് ചെയ്ത് കടിക്കുക. പിന്നെയും തോന്നുകയാണെങ്കിൽ അന്നേരവും ഒരു ഗ്ലാസ് വെള്ളംകൂടി അതുപോലെ കടിക്കുക. അതോടെ ആ ആസക്തി മാറിക്കിട്ടം.

കഴിക്കുന്ന കാലത്തും മറ്റുള്ളവരോടു മനസു തുറക്കാനുള്ള മീഡിയമായി ഞാനതിനെ സ്വീകരിച്ചിട്ടേയില്ല. എന്തായാലും ഈ സംസാരത്തിനിടയിൽ നമ്മൾ മദ്യം കഴിക്കില്ല. തെളിഞ്ഞ ബോധത്തോടെയാണ് ഞാനിത് നിങ്ങളോട് പറയാൻ പോകുന്നത്.. നിങ്ങൾ കേൾക്കാൻ പോകുന്നതം...!

ഇവിടത്തെ എൻറെ ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട സ്നേഹിതൻ ആരെന്ന് ചോദിച്ചാൽ, മി. പ്രതാപ് എനിക്കതിന് ഒരുത്തരമേയുള്ള —ഇസ്മായിൽ. ഞങ്ങൾ സഹപാഠികളല്ല, ഒന്നിച്ച് ജോലി ചെയ്യുന്നവരല്ല. ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ച് ആഹാരം കഴിക്കാൻ പോകാറില്ല. മദ്യപിക്കാനോ ഡാൻസ് ബാറിലോ പോകാറില്ല. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ നിരന്തരം ഫോണിൽ സംസാരിക്കുകയോ മെയിൽ അയയ്ക്കുകയോ ചാറ്റ് ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്ന പതിവില്ല. എന്നാലും ഞങ്ങൾ വളരെ ആത്മബന്ധമുള്ള സുഹൃത്തുക്കളാണ്. ഇതിനൊക്കെയപ്പുറത്ത് ഞങ്ങളെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കാര്യമുണ്ട് പ്രതാപ്. പുസ്തകങ്ങൾ. ഞാനൊരു വായനക്കാരനും ഇസ്മായിൽ ഒരു പുസ്തകക്കച്ചവടക്കാരനുമാണ്. നഗരത്തിലെ ഗോൾഡ് സൂക്കിനോടു ചേർന്ന ഇടുങ്ങിയ ഗല്ലിയിൽ ഒരു മൂലയ്ക്ക് ഒരു പാൻപരാഗുകാരനുമായി പങ്കുവയ്ക്കന്ന പാതിക്കടയാണ് ഇസ്മായേലിൻറെ പുസ്തകവില്പന. പതിവുകാർക്കല്ലാതെ ആർക്കെങ്കിലും അങ്ങനെ ഒരു കട അവിടുണ്ടെന്ന് അറിയുമോ എന്നപോലും സംശയമാണ്. കഷ്ടിച്ച് നിന്നു തിരിയാനുള്ള ഇടമേ അതിലുള്ള. പക്ഷേ, അതുമതി. ലോകസാഹിത്യത്തിലെ

എണ്ണം പറഞ്ഞ ഏതു പുസ്തകവും ഇസ്മായേലിൻറെ കയ്യിലുണ്ട്. ലോകത്തിൽ എവിടെയുമിറങ്ങുന്ന പുതിയ പുസ്തകങ്ങളെക്കുറിച്ച് എനിക്കറിവു തരുന്നതും അവ എത്തിച്ച തരുന്നതും ഇസ്മായേലാണ്.

ഞാനൊരു വായനക്കാരൻ എന്ന് വെറ്റതേ മേനി പറഞ്ഞതാണ്. സത്യത്തിൽ ഇസ്മായേലിൻറെ മുന്നിൽ ഞാനൊരു പുഴുവാണ്. പുസ്തകങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവിൻറെ കാര്യത്തിലും ഞാൻ ഇസ്മായേലിനു കീഴ്പ്പെടണം. ഒരു നിത്രപകനപോലും ആ ആധികാരികത അവകാശപ്പെടാനാവില്ല. ഏതു മികച്ച പുസ്തകം വന്നാലും അതിലെ ഒരു കോപ്പി ഇസ്തായേൽ എനിക്കുവേണ്ടി മാറ്റി വയ്ക്കം. എൻറെ വായനയിലെ നന്നായി അറിയാവുന്നത് അഭിത്വചികൾ ഒരുപക്ഷേ, എന്നേക്കാൾ ഇസ്കായേലിനാണ്. അഭിത്ദചിക്കപ്പറത്തു നില്ക്കുന്ന ഒത്ര പുസ്തകം ഞാനെടുത്താൽ 'അതെടുക്കേണ്ട സാറേ, സാറിനു പിടിക്കില്ല' 'ച്ചമ്മാ വലിയക്ഷരത്തിൽ പേരേയുള്ള സാർ, വായിക്കാൻ കൊള്ളില്ല…' 'ആഴമൊന്നമില്ല സാർ, വായിച്ച പോകാം. സമയം കളയാനാണെങ്കിൽ എടുത്തോ' എന്നിങ്ങനെ ഇസ്തായേൽ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തും. നല്ല പുസ്തകങ്ങളാണെങ്കിൽ നിർബന്ധിച്ച് എടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. ആ നിർബന്ധംപിടിപ്പിക്കലിൽ ഒരു മികച്ച നിത്രപകൻറെ വിശ്വാസ്യതയുണ്ട്. ആ വായന ഒരിക്കലും ഒത്ദ നഷ്ടമാവില്ല. സരമാഗുവിൻറെ 'അന്ധത'യും മലിക ഓഫ്ലീറിൻറെ 'ലാപ്രിസണറ്റം' ജെ.എം. കൂറ്റ്സേയുടെ 'സമ്മർ ടൈമും' അയാൻ ഹിർസി അലിയുടെ 'അവിശ്വാസി 'യും ഇസ്മായേൽ ഖാദിറയുടെ 'ബ്രോക്കൺ ഏപ്രിലും' മോ യാൻറെ 'റിഷബ്ലിക് ഓഫ് വൈനം' ആക്സൽ മന്തേയുടെ 'ദ സ്റ്റോറി ഓഫ് സാൻ മൈക്കിളം' ഒക്കെ ഇസ്മായേൽ എന്നെ നിർബന്ധിച്ച വായിപ്പിച്ച ചില പുസ്തകങ്ങളാണ്. റൊബർട്ടോ ബൊലാനോയെയും ഡേവിഡ് ടോസ്കാനയെയും ജോനാതൻ ഫ്രാൻസനെയും നദീഫ മുഹമ്മദിനെയും മാസ മാൻഗസ്റ്റയെയും നദീം അസ്ലാമിനെയും മുഹമ്മദ് ഹനീഫിനെയും തേയ് സലാസിയെയും ഒക്കെ ആദ്യമായി എൻറെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നത് ഇസ്മായേൽ ആണ് എന്നുകൂടി പറഞ്ഞാൽ അയാളുടെ ആഴം നിങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാവുമല്ലോ..

എപ്പോഴെങ്കിലും ആവഴി ചെല്ലാൻ വൈകിയാൽ ഇസ്മായേൽ എനിക്ക് ഫോൺ വിളിക്കം. 'നല്ലത് ഒന്നു രണ്ടെണ്ണം സാറിനുവേണ്ടി ഞാൻ മാറ്റി വച്ചിട്ടുണ്ട്. സമയം കിട്ടുമ്പോൾ വന്നെടുത്തുകൊണ്ട് പോകണേ..' ഇനി അഥവാ ഇഷ്ടപ്പെട്ട പുസ്തകങ്ങൾ വല്ലത്രം വേണമെങ്കിൽ പറഞ്ഞാൽ മതി രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ ലോകത്തിൻറെ ഏത്ര കോണിൽനിന്നും ഇസ്മായേൽ അത് വരുത്തിത്തരും. ഇങ്ങനെ വായനകാരൻറെ മനസ്സറിയുന്ന, ഏത്ര പുസ്തകങ്ങളും എത്തിച്ചുതരുന്ന ഒരു പുസ്തകക്കച്ചവടക്കാരൻ ആരുടെയും ഭാഗ്യമാണ്. എൻറെയും. അയാളല്ലാതെ മറ്റാരാണ് ഈ നഗരത്തിൽ എൻറെ പ്രിയപ്പെട്ട സ്തേഹിതൻ..?!

ഏകദേശം ആറുമാസങ്ങൾക്കു മുൻപാണ്. ഒരു ദിവസം ഇസ്മായേൽ എന്നെ വിളിച്ചു: സാറേ ഒരു സ്പെഷ്യൽ സാധനം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ആർക്കും കൊടുക്കാതെ വച്ചിരിക്കുകയാണ്. വേഗം വന്നെടുത്തു കൊണ്ടു പോകണേ... പുസ്തകത്തിനെ അങ്ങനെ സാധനം എന്നൊന്നും വിളിച്ചാക്ഷേപിക്കുന്നവനല്ല ഇസ്മായേൽ. അങ്ങനെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും അതിനെന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേകത കാണും. ഉടൻതന്നെ പോകണമെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഇസ്മായേലിൻറെ വിളി വന്ന സമയത്ത് ഓഫീസിൽ ഞാനല്പം ജോലിത്തിരക്കിലായിരുന്നു. പുസ്തകമല്ലേ അതെങ്ങും ഓടിപ്പോവുകയൊന്നും ഇല്ലല്ലോ എന്നൊരു അവധാനതയും എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഏകദേശം ഒരാഴ്ച കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഇസ്മായേൽ വീണ്ടും വിളിച്ചു. സാറേ, ഇതുവരെ വന്നില്ലല്ലോ. നല്ല ഒന്നാന്തരം സാധമായതുകൊണ്ടാണ് വീണ്ടും വിളിക്കുന്നത്.. അധികം കാലം ഇവിടെ വച്ചോണ്ടിരിക്കാൻ പറ്റില്ല. വേഗം വരണേ..

പിറ്റേന്നു വൈകിട്ടുതന്നെ ഞാൻ ഇസ്മായേലിൻറെ കടയിൽ എത്തി. ഇത്തിരിനേരം കാത്തുനില്ലാൻ അയാൾ എന്നോട് ആവശ്യപ്പെട്ട. കടയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവർ ഒഴിഞ്ഞുപോകാനായിരുന്നു അതെന്നു

പിന്നെയാണ് മനസ്സിലായത്. എല്ലാവരും പോയിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പുസ്തകള്ളമ്പാരങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒളിച്ചുവച്ചിരുന്ന ഒരു പുസ്തകമെടുത്ത് പൊതിഞ്ഞു തന്നു. ആകെ ഒരെണ്ണമാണ് കിട്ടിയത്. അതും വളരെ ബദ്ധപ്പെട്ട്. വായിച്ചിട്ട് വേഗം തിരിച്ചു തരണം. മറ്റാരെയും കാണിക്കരുത്..! എന്ന നിർദ്ദേശത്തോടെയാണ് ഇസ്തായേൽ എന്നെ അന്ന് യാത്രയാക്കിയത്. പക്ഷേ, എന്നിലെ മടിയനായ വായനക്കാരൻ കുറച്ചു ദിവസംകൂടി അത് വച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വായിക്കാനായി പലവട്ടം ഞാനത് കൈയിലെടുത്തതാണ്. പക്ഷേ, പുറംചട്ടയുടെ മനോഹാരിത നോക്കി ആസ്വദിച്ചും പുതുതാൾ തുറന്ന് മണത്തു നോക്കിയും ആമുഖം മാത്രം വായിച്ചും ചില പേള്ളകൾ മറിച്ചു നോക്കിയും ഓരോ തവണയും ഞാനത് തിരിച്ചുവച്ചു. കേട്ടോ പ്രതാപ്. പുസ്തകത്തിലേക്ക് പ്രവേശിക്കാൻ എനിക്കങ്ങനെ ഒരു പ്രശ്നമുണ്ട്. എത്ര ആർത്തിപ്പെട്ട് വാങ്ങിച്ചതാണെങ്കിലും ഏറെനാൾ കൈവശം വച്ച് അതുമായി ഒരു ആത്മബന്ധമുണ്ടാക്കിയശേഷമേ ഞാൻ വായനയിലേക്ക് കടക്കൂ. അതുവരെ കൂട്ടിൽ കയറാൻ മടിയുള്ള പട്ടിക്കുട്ടിയെപ്പോലെ ഞാനതിൻറെ പരിസരങ്ങളിലൂടെ ഇങ്ങനെ കറങ്ങി നടക്കും. ആ പുസ്തകവും എൻറെ കയ്യിൽ അങ്ങനെ വായിക്കപ്പെടാതെ ഇരുന്നു.

രണ്ടാഴ്ച കഴിഞ്ഞുകാണും. വീട്ടിൽ മറ്റാത്മമില്ല. ഡെയ്സിയും മോളും വേലക്കാരിയുംകൂടി എന്തോ പർച്ചേസിങ്ങിനു പോയിക്കുന്നു. ഞാൻ വൈകുന്നേരം ജോലി കഴിഞ്ഞുവന്ന് ഷർട്ട് ഊരിയിട്ടില്ല. അപ്പോൾ പുറത്ത് ബെല്ലൂ മുഴങ്ങി. ചെന്ന് വാതിൽ തുറന്ന് നോക്കുമ്പോൾ തീർത്തും അപരിചിതരായ രണ്ടുപേർ. രണ്ട് സ്വദേശികൾ. എൻറെ അനുവാദത്തിനു കാത്തുനില്ലാതെ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അവർ അകത്തേക്ക് കടന്നുവന്നു.

മനോഹരമാണല്ലോ ഈ മുറി.. സാർ വലിയ വായനക്കാരനാണല്ലേ..? എൻറെ പുസ്തകശേഖരത്തിലേക്ക് കണ്ണോടിച്ചകൊണ്ട് ഒന്നാമൻ ചോദിച്ചു.

അങ്ങനെയൊന്നമില്ല. ഫ്രീ ടൈമിലൊക്കെ വായിക്കം..

ഫിക്ഷനാണോ നോൺ ഫിക്ഷനാണോ താത്പര്യം..? രണ്ടാമൻ ചോദിച്ച

സോറി, നിങ്ങളാരാണെന്ന് മനസ്സിലായില്ല.. ഞാൻ മടിച്ചുമടിച്ച് പറഞ്ഞു.

റിയലി സോറി. പരിചയപ്പെടുത്താൻ മറന്നു. ഞങ്ങൾ രണ്ട് വായനക്കാരാണ്, ഞാൻ റാഷിദ്, ഇത് ജാഫർ. താങ്കളുടെ പുസ്തക സ്നേഹവും വായനാസ്നേഹവും ഒക്കെ മനസ്സിലാക്കി ഒന്ന് പരിചയപ്പെടാൻ വന്നതാണ്.

നിങ്ങൾക്കെങ്ങനെയാണ് എന്നെ പരിചയം..? ആരാണ് നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞത് ഞാനൊത്മ വായനക്കാരനാണെന്ന്..?

ഈ നഗരത്തിൽ എന്താണ് സാർ രഹസ്യം. ജീവനുള്ളതും അല്ലാത്തതുമായ അനേകം യന്ത്രങ്ങൾ നമ്മെ നിരന്തരം നിരീക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയല്ലേ സാർ. അതുകൊണ്ട് അതൊക്കെ ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞു എന്നു മാത്രം ഇപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കുക. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ എന്തിനാണ് നമുക്കിടയിൽ അനാവശ്യ ചോദ്യങ്ങൾ. വേണ്ടാത്ത സംശയങ്ങൾ. നമുക്ക് പൊതുവായി മനസ്സ പങ്കുവയ്ക്കാൻ വായന എന്നൊൽ മഹത്തായ കാരണമുണ്ടല്ലോ. അതിനപ്പുറം നാം തമ്മിൽ മറ്റെന്തു പരിചയമാണ് സാർ ആവശ്യം..? രണ്ടാമൻ പറഞ്ഞുനിറുത്തി.

ഞാൻ നിശ്ശബ്ദനായി. എനിക്ക് സംസാരിക്കാൻ വാക്കുകളില്ലായിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം.

ഇപ്പോഴെന്താണ് പുതിയതായി വായിക്കുന്നത്..? ടീപ്പോയിൽ കിടന്ന ഒരു മാഗസിൻ മറിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ട് റാഷിദ് എന്ന ഒന്നാമൻ ചോദിച്ചു.

'യൂ ആർ ഹിയർ' പുതിയ ഒരു ഇന്ത്യൻ എഴുത്തുകാരിയുടേതാണ്. കേട്ടിട്ടുണ്ടാവും. മീനാക്ഷി റെഡ്ഡി മാധവൻ. ന്യൂ ജനറേഷന് പിടിക്കും. നമ്മളെപോലെ വായിച്ച് പഴകിയവർക്ക് ഇഷ്ടപ്പെടാൻ പ്രയാസപ്പെടും. അത് എഴുത്തുകാരിയുടെ കുഴപ്പമല്ല കേട്ടോ. നമ്മുടെ വായനയുടേതാണ്. പുതിയ കാലത്തെ അതിൻറെ രീതിയിൽ വായിക്കാൻ നമുക്ക് പ്രയാസമാണ്. നമുക്ക് ചില ദുശ്ശാഠ്യങ്ങളുണ്ട്. ആ വഴി എഴുത്തും വായനയും പോകണം. പക്ഷേ, അത് സാധിക്കുമോ?

വായനയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചപ്പോൾ ഞാനറിയാതെ വാചാലനായിപ്പോയി.

അതെയതെ. നൃ ജനറേഷൻ എഴുതുന്നത് നമുക്ക് തീരെ കമ്യൂണിക്കേറ്റ് ചെയ്യുന്നതേയില്ല. എല്ലാം വളരെ ലൈറ്റായിട്ടാണ് അവർ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. ജീവിതത്തിന് പഴയതുപോലെ ആഴവും പരപ്പം ഒന്നും വേണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നു. നമ്മൾ ദസ്തയേവ്സ്കിയുടെ ലവലാണ് ഓരോ എഴുത്തുകാരനിൽനിന്നും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. ജാഫർ പറഞ്ഞു.

സാറിനെവിടെനിന്നാണ് പുസ്തകങ്ങൾ കിട്ടുന്നത്..? ഓൺ ലൈനാണോ..? ബുക്ക്ഷോപിൽ നിന്നാണോ..?

സൂക്കിൽ ഒരു ചെറിയ കടയുണ്ട്. അവിടെന്നാണ് ചില പുസ്തകങ്ങൾ കിട്ടുന്നത്. ബാക്കി ഓൺ ലൈനിൽ ഓർഡർ ചെയ്യം. ചിലത് സുഹൃത്തുക്കൾ സമ്മാനിക്കും. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അതു പറഞ്ഞപ്പോഴാണ് ഓർത്തത്, അടുത്തിടെ മറ്റൊരു നോവൽ ഇറങ്ങിയിരുന്നു. സാറ് വായിച്ചോ എന്നറിയില്ല. Jasmine wind from a forgeign land. ഉഗ്രൻ നോവലാണെന്നാണ് കേൾവി. ജാഫർ പറഞ്ഞു.

അതിന് സാറ് അതെങ്ങനെ വായിക്കാൻ..? ഈ ഞാനതെവിടെയെല്ലാം അന്വേഷിച്ചെന്നോ... അത് ഈ രാജ്യത്ത് എങ്ങുംതന്നെ കിട്ടാനില്ല. റാഷിദ് പറഞ്ഞു.

അതെയതെ. ഇതൊരു നശിച്ച നഗരമാണ്. നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ ഒന്നും ഇവിടെ വരില്ല, 'No.1 best-seller in the world', "10 million copies sold' എന്നിങ്ങനെ കവർ പേജിൽ അടിച്ചുവച്ച ചവറുകളേ ഇവിടെ കിട്ട. ജാഫർ അതിനെ പിന്താങ്ങി.

അവർ പരസ്പരം പിന്നെയും വായനയെക്കറിച്ചും പുസ്തകങ്ങളെക്കുറിച്ചും പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ ഞാനാവട്ടെ ആ സംസാരത്തിൽ തീരെ ഇടപെടാതെ ഒഴിഞ്ഞു നില്ക്കുകയായിരുന്നു.

സാറിൻറെ പുസ്തകശേഖരത്തിലൂടെ ഒന്ന് കണ്ണോടിക്കുന്നതുകൊണ്ട് വിഷമമാകില്ലല്ലോ അല്ലേ..? പേടിക്കേണ്ട, ഒന്നും ഞാനെടുക്കില്ല. വെറുതെ ഒന്ന് കാണാൻ. ഈ നഗരത്തിൽ ഇത്രയും പുസ്തകശേഖരമുള്ള മറ്റൊരാൾ കാണില്ല. ജാഫർ എൻറെ അന്ദവാദത്തിനു കാത്ത്ര നില്ലാതെ എഴുന്നേറ്റു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. റാഷിദും അയാൾക്കൊപ്പം എഴുന്നേറ്റു. ഞാനാവട്ടെ വേവലാതി പിടിച്ച ഒരു പൂച്ചയെപ്പോലെ അവർക്കു പിന്നാലെ കൂടി. എൻറെ പ്രശ്നം മറ്റൊന്നായിരുന്നു. ഇസ്മായേൽ ആരേയും കാണിക്കരുത് എന്നു പറഞ്ഞുതന്ന ആ പുസ്തകം എൻറെ മേശപ്പുറത്തുതന്നെ മലർന്നു കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അത് അവരുടെ കണ്ണിലെങ്ങും പെടരുതേ എന്നായിരുന്നു എൻറെ പ്രാർത്ഥന.

പെട്ടെന്ന് മറ്റൊരു നോവൽ റാഷിദിൻറെ കണ്ണിൽ പെട്ടു. The Moor's Last sigh.. അയ്യോ ഇത് റൊഷ്ദിയല്ലേ..? ഇതിവിടെ നിരോധിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകമല്ലേ..? ഇതെങ്ങനെ സാറിനു കിട്ടി..? അയാൾ വളരെ അദ്ഭുതത്തോടെ അതെടുത്തു നോക്കിക്കൊണ്ട് എന്നോടു ചോദിച്ച.

അതിന് റുഷ്ദിയെ ഇവിടെ നിരോധിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ.. അയാളുടെ ഒരു പുസ്തകം മാത്രമല്ലേ നിരോധിച്ചിട്ടുള്ളൂ.. ജാഫർ പറഞ്ഞു.

അല്ലല്ല. റുഷ്ദിയെ ഇവിടെ കിട്ടുകയേയില്ല. റാഷിദ് പറഞ്ഞു. അല്ലെങ്കിൽ എന്തിന് നമ്മൾ തർക്കിക്കുന്നം..? നമുക്ക് സാറിനോടു തന്നെ ചോദിക്കാമല്ലോ..

അവർ എനിക്കു നേരേ തിരിഞ്ഞു.

റ്റഷ്ദിയെയാണോ നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഒതു പുസ്തകമാണോ നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് സത്യത്തിൽ എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു. രണ്ടിൽ ഏതുത്തരം പറഞ്ഞാലും ഈ പുസ്തകം എവിടെനിന്ന് കിട്ടി എന്ന് അവർ ചോദിക്കും. നിശ്ചയം. എനിക്ക് ഇസ്മായേലിൻറെ പേര് വെളിപ്പെടുത്തേണ്ടിയും വരും. അതൊരു ഒറ്റിക്കൊടുപ്പിനു തുല്യമാകും. ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ പതറിപ്പോയി.

ഇതെനിക്ക് കാനഡയിൽനിന്ന് ഒരു സുഹൃത്ത് അയച്ചുതന്നതാണ്. റുഷ്ദിയെ ഇവിടെ ബാൻ ചെയ്തിട്ടണ്ടോ എന്നെനിക്കറിയില്ല കേട്ടോ. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ആ മറ്റപടി അവരെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തി എന്നു തോന്നുന്നു. അവർ രണ്ടുപേത്മംകൂടി എൻറെ പുസ്തകശേഖരം വീണ്ടും തിരയാൻ തുടങ്ങി. എന്നാൽ അതിലൊൽ കൗതുകക്കാരൻറെ അവധാനതയല്ലായിരുന്നു, പകരം ഒരന്വേഷകൻറെ ധൃതിയായിരുന്നു ഏറെ നിഴലിട്ടു നിന്നത്. പെട്ടെന്ന് എനിക്കവരെക്കുറിച്ച് എന്തോ ഒരു സംശയം തോന്നി. രണ്ടു വായനക്കാർ എന്നു പറഞ്ഞുവന്ന ഇവർ ആരാണ്? ഒരു വായനക്കാരൻ എന്ന ഒരു ലേബലുമില്ലാതെ നഗരത്തിൽ സ്വസ്ഥമായി കഴിയുന്ന ഈ എന്നെ ഇവരെങ്ങനെ കണ്ടെത്തി..? ഇവർ ശരിക്കും വായനക്കാർ തന്നെയാണോ..? അതോ വേറെ വല്ല തട്ടിപ്പുകാരുമാണോ..?

എന്തയാലും അവരെ തടയാനോ ചോദ്യം ചെയ്യാനോ ആവാത്തവിധം ഞാൻ നിസ്സഹായനായിപ്പോയിരുന്നു.

എൻറെ എല്ലാ പ്രതീക്ഷകളെയും വിഫലമാക്കിക്കൊണ്ട് ആ തിരച്ചിലിനൊട്ടവിൽ ആ പുസ്തകം അവരുടെ കണ്ണിൽ തടയുക തന്നെ ചെയ്തു. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ ചില നേരത്ത് അങ്ങനെയാണല്ലോ. നമ്മുടെ ആഗ്രഹങ്ങൾ ഒന്നും ഫലിക്കാനുള്ളതല്ല.

ഓ മൈ ഗോഡ്.. റാഷിദ് ദേ നീ കുറേക്കാലമായി പറഞ്ഞു നടക്കുന്ന ആ പുസ്തകം..! ജാഫർ വിളിച്ചുക്കുവി. ഞങ്ങളിതെവിടെയെല്ലാം അന്വേഷിച്ചെന്നോ. എവിടെയും കിട്ടിയില്ല. സാറ് ഭാഗ്യവാനായ വായനക്കാരനാണ്. ഇത്തരം അപൂർവ്വം പുസ്തകങ്ങൾ എത്തിച്ചുതരുന്ന സുഹൃത്തുക്കൾ സാറിനുണ്ടല്ലോ.. എനിക്കസൂയ തോന്നുന്നു!

റാഷിദ് ഓടിവന്ന് ആ പുസ്തകം തട്ടിപ്പറിച്ചു. എൻറെ ഊഹം ഒരിക്കലും തെറ്റാറില്ല. ഇങ്ങോട്ടു പോത്മമ്പോഴേ ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ നിശ്ചയമായും അതിവിടെ ഉണ്ടാവുമെന്ന്. സാറിനിതെവിടെനിന്ന് കിട്ടിയെന്നാണ് പറഞ്ഞത്..? അവൻ ആകാംക്ഷയോടെ ചോദിച്ചു.

കാനഡയിൽനിന്ന് അയച്ചു കിട്ടിയതാണ്.. ഞാൻ ആ പഴയ കള്ളം ഒരിക്കൽക്കൂടി ആവർത്തിച്ചു.

ഇങ്ങനെ അപൂർവ്വ പുസ്തകങ്ങൾ ഒക്കെ എത്തിച്ചു തരാൻ തക്കവിധം സ്നേഹമുള്ള സുഹൃത്തുക്കൾ സാറിനുണ്ടല്ലോ. ഭാഗ്യവാൻ. ഭാഗ്യവാൻ. വായനയോടുള്ള അതികഠിനമായ ആഗ്രഹംകൊണ്ട് ചോദിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഡീറ്റൈൽസ് ഞങ്ങൾക്കംകൂടിതരുമോ..?

നിങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ടെന്നു കത്തി അവനങ്ങനെ പുസ്തകം എത്തിച്ചു തത്ദമെന്ന പ്രതീക്ഷ എനിക്കില്ല. കാരണം അവനൊരു ഏജൻറല്ല. എൻറെ സുഹൃത്ത് മാത്രമാണ്. പിന്നെ ഈ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് ഇത്ര ആവേശപ്പെടാനും മാത്രം എന്തെങ്കിലുമുണ്ടെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ബോറ്. കുറച്ചു വായിച്ചിട്ട് ഞാൻ മടക്കിവച്ച പുസ്തകമാണിത്. അവരെ ആ പുസ്തകത്തിൽനിന്ന് വല്ലവിധേനയും പിന്തിരിപ്പിക്കാനായി ഞാനൊരു കള്ളം പറഞ്ഞു.

അങ്ങനെയാണോ സാറിന് ഈ ബുക്കിനെക്കറിച്ചുള്ള ഒപ്പീനിയൻ. പക്ഷേ, ഞങ്ങൾ പുറത്തു കേട്ടത് അങ്ങനെയല്ലല്ലോ. തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ താഴെ വയ്ക്കാൻ പറ്റില്ലെന്നാണല്ലോ. എന്തായാലും ഞങ്ങളൊന്ന് വായിച്ചുനോക്കട്ടെ. ഏതഭിപ്രായമാണ് ശരിയെന്നറിയാമല്ലോ. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ വായനയിലും വിവാഹത്തിലും മറ്റള്ളവങ്ടെ അഭിപ്രായം കേട്ട് ഒന്നും സ്വീകരിക്കരുതെന്നാണല്ലോ ചൊല്ല്.

റാഷിദ് ആ പുസ്തകം എടുത്ത് സ്വന്തം കക്ഷത്തിൽ വച്ചകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

ശരിക്കും നിങ്ങൾ നിരാശപ്പെടും. ഇതൊത് പരമബോറ് പുസ്തകമാണ്. അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കാര്യം ചെയ്യു. രണ്ടു ദിവസംകൊണ്ട് ഞാൻ പൂർണ്ണമായും വായിച്ചു തീർന്നിട്ട് നിങ്ങൾക്ക് തരാം. സത്യം പറയാമല്ലോ വായിച്ചു തീരാത്ത പുസ്തകം ഞാനങ്ങനെ ആർക്കും കൊടുക്കാറില്ല. ഞാനവരോടു യാചിക്കുകയായിരുന്നോ കരയുകയായിരുന്നോ എന്നറിയില്ല.

പക്ഷേ, ഇതു ഞങ്ങൾക്കുവേണം. ജാഫർ പറഞ്ഞു. ലോകത്ത് ഒരു പുസ്തകവും ഏതെങ്കിലും ഒരു വായനക്കാരനു മാത്രം അവകാശപ്പെട്ടതൊന്നുമല്ല. അത് എല്ലാവരുടേതുമാണ്. എല്ലാവർക്കും അവകാശപ്പെട്ടതാണ്. പുസ്തകങ്ങൾ സ്വകാര്യസ്വത്തുപോലെ സൂക്ഷിക്കുന്നത് കറ്റകരമാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ട കാലം കടന്നുകഴിഞ്ഞു..!

ഇല്ല. എനിക്കിത് തരാനാവില്ല. ഞാൻ ചാടിച്ചെന്ന് റാഷിദിൻറെ കയ്യിൽനിന്നും അത് തട്ടിപ്പറിക്കാൻ നോക്കി.

സാറ് വെറുതെ ബലം പിടിക്കാൻ നോക്കേണ്ട. ഇത് ഞങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകും. ജാഫർ എന്നെ പിടിച്ചു മാറ്റിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

ലുക്ക് മിസ്റ്റർ. പുസ്തകം കരസ്ഥമാക്കാൻ എനിക്കറിയാമെങ്കിൽ അത് സൂക്ഷിക്കാനം എനിക്കറിയാം. പുസ്തകം വച്ചിട്ട് എൻറെ മുറിയിൽനിന്നും കടന്നപോക്ഷ..

ദേഷ്യം പിടിച്ച ഒരു പൂച്ചയെപ്പോലെ മുരണ്ടുകൊണ്ട് ഞാൻ വീണ്ടും റാഷിദിൻറെ കയ്യിൽനിന്നും അത് തട്ടിപ്പറിക്കാൻ ചാടിച്ചെന്നു.

പെട്ടെന്ന് ജാഫർ തൻറെ പോക്കറ്റിൽനിന്നും ഒരു തോക്കെടുത്ത് എനിക്കു നേരെ നീട്ടി.

ശബ്മിക്കത്തത്. ബഹളമുണ്ടാക്കത്തത്. ഞങ്ങൾക്കീ പുസ്തകം വേണം. ഞങ്ങളത് കൊണ്ടുപോവുകയും ചെയ്യും. അവിടെപ്പോയി സോഫയിലിരിക്കൂ. അല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്ക് ഈ തോക്കിൻറെ ഉന്നം നിർദാക്ഷിണ്യം പ്രയോഗിക്കേണ്ടി വത്രം.

അതവരുടെ മറ്റൊരു തമാശയാണെന്നാണ് ഞാൻ ആദ്യം കരുതിയത്. അതുവിചാരിച്ച് ഞാനല്പം ഉറക്കെ ചിരിക്കുകപോലും ചെയ്തു. എന്നാൽ റാഷിദിൻറെ ഉഗ്രശാസനയിലുള്ള ഒരു പുലിനോട്ടവും പുറത്തേക്കു പാഞ്ഞുപോയി മതിലിൽ തുള വീഴ്ത്തിയ ഒരു വെടിയുണ്ടയും എൻറെ ചിരിയെ ഊതിക്കളഞ്ഞു.

ഞാൻ അനുസരണയുള്ള ഒരു നായക്കുട്ടിയെപ്പോലെ ഓടിച്ചെന്ന് സോഫയിൽ ഇരുന്നു.

ഇപ്പോൾ ഈ പുസ്തകം ഞങ്ങൾ കൊണ്ടുപോവുകയാണ്. എത്രയും പെട്ടെന്ന് തിരിച്ചു തന്തും. അതുവരെ ഞങ്ങളെ അന്വേവഷിക്കാനോ കണ്ടെത്താനോ ശ്രമിക്കേണ്ട!

എന്നെ ആ മുറിയിലുപേക്ഷിച്ച് അവർ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റപോലെ പുറത്തേക്കിറങ്ങിപ്പോയി...!

സ്റ്റേഷൻ

എന്ത ചെയ്യണമെന്ന് എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു പ്രതാപ്. ഇങ്ങനെ ഒരനുഭവം ജീവിതത്തിൽ എന്നല്ല സ്വപ്നത്തിൽപോലും ആദ്യമായിട്ടാണ്. ഒരു പുസ്തകം തേടി രണ്ട് വായനക്കാർ വരുക. അവർക്കിഷ്ടപ്പെട്ട ഒരു പ്പസ്തകം കണ്ണിൽപ്പെട്ടപ്പോൾ തോക്ക ചൂണ്ടി അതെടുത്തുകൊണ്ടു പോവ്വക. അതോർത്തപ്പോൾ ഒരേ സമയം എനിക്ക് കരച്ചില്പം ചിരിയ്യമാണ് വന്നത്. ഒരു വരിപോല്പം വായിക്കുന്നതിനു മുൻപ് ആ പുസ്തകം നഷ്ടമായത് ഓർത്താണ് എനിക്ക് കരച്ചിൽ വന്നത്. സത്യസന്ധനായ ഒരു വായനക്കാരൻറെ സങ്കടം. അതേസമയം ഒരു പുസ്തകത്തെ ചൊല്ലി നടന്ന ഒരസംബന്ധനാടകത്തെ ഓർത്താണ് എനിക്ക് ചിരി വന്നത്. ഞാനും അതിലെ ഒരു കഥാപാത്രമാണല്ലോ. ഇങ്ങനെ ഒക്കെ ആരുടെയെങ്കില്പം ജീവിതത്തിൽ നടന്നു കാണമോ..? നടന്നെന്ന് പറഞ്ഞാൽ ആരെങ്കിലും വിശ്വസിക്കമോ..? എന്തായാലും വായിക്കാൻവേണ്ടിയാണല്ലോ. കൊണ്ടപോകട്ടെ. കൊണ്ടപോയി തിന്നിട്ട് കൊണ്ടവരട്ടെ. എന്നാൽ അവർക്ക് ആ പുസ്തകം ഇഷ്ടപ്പെടതതേ എന്നു മാത്രമായിരുന്നു എൻറെയ്യള്ളിലെ സ്വാർത്ഥനായ വായനക്കാരൻറെ പ്രാർത്ഥന. കാരണം ഇഷ്ടപ്പെട്ടാൽ ഒരുപക്ഷേ, അവർ ആ പുസ്തകം എനിക്ക് മടക്കി നല്ലില്ല. ഒന്നുകിൽ അവരത് സ്വന്തമായി സൂക്ഷിക്കം. അല്ലെങ്കിൽ ആരെയെങ്കില്പമൊക്കെ വായിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ച് അത് കൈമാറി കൈമാറി പൊയ്കൊണ്ടിരിക്കും. മറ്റൊരാൾക്ക് ഇഷ്ടപ്പെട്ട ഒരു പുസ്തകവും ഇന്നേവരെ എൻറെ ലൈബ്രറിയിൽ അധികംനാൾ ഇരുന്നിട്ടില്ല. മറ്റേതെങ്കിലും ഒരു അക്ഷരവിരോധിയുടെ മേശവലിപ്പിൽ വായിക്കപ്പെടാതെ വിശ്രമിക്കാനാണ് അതിൻറെ വിധി. ഇസ്മായേൽ തിരിച്ചകൊടുക്കണം എന്നു പറഞ്ഞു തന്ന പുസ്തകമാണത്. അവനോട് ഞാനെന്ത്ര സമാധാനം പറയും എന്നതായിരുന്നു എൻറെ യഥാർത്ഥ ആവലാതി..!

രണ്ടു ദിവസം കഴിഞ്ഞുകാണം പ്രതാപ്. ഓഫീസിൽ വല്ലാത്ത ജോലിത്തിരക്കിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ എനിക്കൊരു ഫോൺ. ആ ജാഫർ ആയിരുന്നു അത്. എന്നെ തോക്കെടുത്ത് പേടിപ്പിച്ച വിദ്വാൻ.

സാർ, ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേത്രം ഒറ്റയിത്രപ്പിന് ആ പുസ്തകം വായിച്ചു തീർന്നു. വളരെ നന്ദിയുണ്ട് ഇങ്ങനെയൊത പുസ്തകം ഞങ്ങൾക്ക് സമ്മാനിച്ചതിന്. എത്രയും വേഗം ഞങ്ങളത് തിരിച്ചെത്തിച്ചേക്കാം. പിന്നെ ഞാനിപ്പോൾ വിളിച്ചത് ഈ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങളൊത്ര ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ച സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. അതിന്ദ സാറ്റ വരണം. പല ദേശക്കാർ ഉള്ള ഒത്ര ഗ്രൂപ്പാണത്. ഇംഗ്ലീഷാണ് മീഡിയം. എനിക്കും റാഷിദിനും ഭാഷാപ്രാവീണ്യം കുറവാണ് സാർ. അതുകൊണ്ട് സാറ്റവേണം ഗ്രൂപ്പിൽ ആ പുസ്തകം പരിചയപ്പെടുത്താൻ. നമ്മൾ മൂന്നുപേത്മാണ് ഈ പുസ്തകം അടുത്തിടെ വായിച്ചിട്ടുള്ളത്.

അതിനു ഞാൻ പുസ്തകം വായിച്ചില്ലല്ലോ.. അതിനു മുൻപേ നിങ്ങളത് തട്ടിക്കൊണ്ടു പൊയ്ക്കളഞ്ഞില്ലേ..? നിഷ്കളങ്കതയോടെ ഞാൻ പറഞ്ഞു. സത്യം പറയാമല്ലോ പ്രതാപ്. തോക്കുച്ചണ്ടി എന്നെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയവരാണെങ്കിലും ജെനുവിൻ റീഡേഴ്ലാണന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്കവരോടുള്ള വിദ്വേഷമൊക്കെ ഒറ്റനിമിഷം കൊണ്ട് അലിഞ്ഞുപോയിരുന്നു.

പക്ഷേ, വായിച്ചു തീരാറായി എന്നാണല്ലോ അന്ന് പറഞ്ഞത്. ഒഴിഞ്ഞുമാറാനായി സാറ് പിന്നെയും കള്ളം പറയുകയാണല്ലേ. ജാഫർ ചോദിച്ചു.

അല്ല ജാഫർ. ഒറ്റവരിപോലും വായിച്ചു തുടങ്ങുന്നതിനു മുൻപാണ് നിങ്ങളത് എടുത്തുകൊണ്ടു പോയത്.

എനിക്കു വിശ്വാസമില്ല. ഇതുപോലൊരു പുസ്തകം സാറിനെപ്പോലൊരു വായനാപ്രേമി വായിക്കാതെ കയ്യിൽ വച്ചുകൊണ്ടിരുന്നെന്ന്. ഗ്രൂപ്പിൽ വരാനുള്ള മടിയാണെങ്കിൽ അതു പറഞ്ഞുകൊള്ളൂ. ഞങ്ങൾ മറ്റാരെയെങ്കിലുംകൊണ്ട് അഡ്ജസ്റ്റ് ചെയ്തുകൊള്ളാം. പക്ഷേ, വായിച്ചെങ്കിൽ സാറ് തുറന്ന് പറയണം. കാരണം അതിൽ ചിലഭാഗങ്ങൾ എനിക്കത്ര ക്ലിയർ ആയിട്ടില്ല. ഉദാഹരണത്തിന് നാല്പത്തിനാലാമത്തെ അധ്യായത്തിൽ പി.പി. പ്പിപ്പിപ്പി എന്നൊരു ഹോണടിയുടെ കാര്യം പറയുന്നുണ്ടല്ലോ.. അതുകൊണ്ട് എന്താണ് ആ പെൺകുട്ടി ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്..?

നിങ്ങളെ ഒഴിവാക്കാനായി കള്ളം പറഞ്ഞതല്ല ജാഫർ. ഞാനത് വായിച്ചിട്ടില്ല.

എന്നാൽ അതുപോട്ടെ. തുടക്കത്തിൽ അവൾ ജസ്റ്റിൻ ബാബിറിൻറെ ഷോയെക്കുറിച്ച് പറയുന്നുണ്ടല്ലോ. അവർ വിളിച്ചിട്ട് എന്താവും അലി അതിനു പോകാതിരുന്നത്..? അയാൾ വീണ്ടും എന്നോട് ചോദിച്ചു.

ജാഫർ. നിങ്ങളെന്നെ വല്ലാതെ സംശയിക്കുന്നു. ആമുഖമല്ലാതെ ആ പുസ്തകത്തിൽ ഒറ്റവരിപോലും ഞാൻ വായിച്ചിട്ടില്ല. നിങ്ങളത് എത്രയും വേഗം തിരിച്ചെത്തിക്കൂ. വായിച്ചിട്ട് ഞാൻ നിങ്ങളുടെ സംശയങ്ങൾ തീർത്തു തരാം.

ശരി. ഉടൻ ഞാൻ തിരിച്ചെത്തിച്ചുകൊള്ളാം. എന്ന് പറഞ്ഞ് അയാൾ ഫോൺ വച്ചു. പിന്നെ ഒരാഴ്ചത്തേക്ക് അയാളെക്കുറിച്ച് ഒരു വിവരവുമില്ല പ്രതാപ്. പുസ്തകവുമില്ല. വിളിയുമില്ല. ഒന്നമില്ല. അതിനിടെ ഇസ്മായേൽ എന്നെ വിളിച്ചു. സാർ വായിച്ചു കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ പുസ്തകം തിരിച്ചെത്തിക്കണേ എന്നാവശ്യപ്പെട്ടകൊണ്ട്.

ഇത്തിരികൂടി തീരാന്ദണ്ട്. ഉടനെ എത്തിച്ചേക്കാം എന്നൊരു കള്ളം ഞാൻ തട്ടി വിട്ടു.

സാർ. സൂക്ഷിക്കണം. ഇത്തിരി അപകടം പിടിച്ച പുസ്തകമാണത്. ആർക്കം കൈമാറിക്കളയല്ലേ. അവൻ വീണ്ടും ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. ഞാൻ വിയർത്ത്രപോയി. ആ പുസ്തകം തിരിച്ചു കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ ഞാനവനോടെത്ത്ര മറുപടി പറയും..? അത്രയും വിശ്വസ്തതയോടെ അവനെന്നെ ഏല്പിച്ചതാണ്. ഫോൺനമ്പർ എങ്കിലും വാങ്ങിവച്ചിട്ടുവേണമായിരുന്നു ആ ജാഫറിനെയും റാഷിദിനെയും പുറത്തു വിടാൻ. രണ്ടാമത് വിളിച്ചപ്പോഴും ഞാനത് ചോദിക്കാൻ മറന്നു.

രണ്ടു ദിവസംകൂടി കഴിഞ്ഞുകാണും. പിന്നെയും എനിക്കൊരു ഫോൺ കോൾ. പോലീസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെൻറിൽ നിന്ന് ഒരു പെറ്റി ഓഫീസറാണ് അത്തവണ വിളിച്ചത്. പിറ്റേന്ന് കാലത്ത് അടുത്തുള്ള സ്റ്റേഷൻ വരെ ചെല്ലണമെന്നും ചീഫ് ഓഫീസറിന് അത്യാവശ്യമായി ചില കാര്യങ്ങൾ അറിയാന്ദണ്ടെന്നമായിരുന്നു ആ വിളിയുടെ സാരം. എന്തിനെന്ന് പലവട്ടം ചോദിച്ചിട്ടും ഓഫീസർ ഒന്നും

പറഞ്ഞില്ല. നിശ്ചയമായും വന്നിരിക്കണം എന്ന് രണ്ടുവട്ടം തറപ്പിച്ചു പറയുക മാത്രമാണ് ചെയ്തത്. അതിലൊരു ഭീഷണിയുടെ സ്വരം എനിക്ക് മണത്തു. എനിക്കതത്ര പിടിച്ചില്ല. ഏതോ ഒരുത്തൻ വിളിച്ചുപറഞ്ഞാലുടൻ ഞാനെന്തിനു പോലീസ്സ്റ്റേഷനിലേക്കോടണം? പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ പോകാൻ ഞാനൊരു കേസിലും പ്രതിയുമല്ല വാദിയുമല്ല. ഞാൻ നഗരത്തിലെ ഒരു അറിയപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനത്തിലെ അറിയപ്പെടുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ്. അവർക്കെന്തെങ്കിലും എൻറെ കയ്യിൽനിന്നും അറിയാന്ദണ്ടെങ്കിൽ ഇങ്ങോട്ട വന്നറിയട്ടെ. അങ്ങനെ ഒരു വാശിപ്പുറത്ത് അന്നേദിവസം ഞാൻ പോയതേയില്ല.

എന്നാൽ അതിൻറെ പിറ്റേദിവസം വീണ്ടം വിളി വന്നു. പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ട് അങ്ങനെ ചെയ്യാതിരുന്നതിനെ ആ ഓഫീസർ വല്ലാതെ ശാസിച്ച. നീ ആരാണെന്നാ നിൻറെ വിചാരം...? ഒരാളെ പോലീസ്സ്റ്റേഷനിലേക്ക് വിളിപ്പിച്ചാൽ കൃത്യസമയത്ത്വ വന്നിരിക്കണം. ഇല്ലെങ്കിൽ വരുത്താൻ ഞങ്ങൾക്കറിയാം. ദിസ് ഈസ് ദ ലാസ്റ്റ് ആൻറ് ഫൈനൽ കാൾ ഫ്രം ദിസ് ഓഫീസ്. യു മസ്റ്റ് റിപ്പോർട്ട് അറ്റ് ദ യേർളിയസ്റ്റ്! അയാൾ ഫോൺ അതിൻറെ ക്രെഡിലിലേക്ക് എറിയുകയായിരുന്നു എന്ന് അപ്പറത്തുകേട്ട ശബ്ബത്തിൽനിന്നും മനസ്സിലായി. എന്നോടുള്ള രോഷമത്രയും അതിൽ പ്രകടമായിരുന്നു. അന്നേരം എനിക്ക് ശരിക്കും പേടി തോന്നി. ഇത്രയും ഗുരുതരമായ ഒരു സംഭവമാണതെന്ന് ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നതേയില്ല. എന്തോ ചെറിയ കാര്യം. എപ്പോഴെങ്കില്പം ആ വഴി ഒന്നു നോക്കണം എന്നേ ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നുള്ള. ഒരന്യനഗരത്തിൽ ഞാൻ അന്ദസരിക്കാത്തവനാണ് എന്നൊരു പേരു വേണ്ട. ഞാൻ ഈ നഗരത്തിലെ ഒരു അറിയപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനത്തിലെ അറിയപ്പെടുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ്. ഞാൻ നിയമത്തിനും നിയമ വ്യവസ്ഥയ്ക്കം അടിമപ്പെട്ട് ജീവിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അപ്പോൾ തന്നെ ഞാൻ പോലീസ്സ്റ്റേഷനിലേക്ക് ഓടി.

അവിടെ ചെന്ന് റിസപ്ഷനിൽ ഇരിക്കുന്ന പോലീസുകാരനോട് ഞാൻ വിവരം പറഞ്ഞു. ആരാണ് വിളിച്ചത്? എന്താണ് കാര്യം എന്ന് അയാൾ എന്നോട് തിരിച്ചു ചോദിച്ചു. ആരാണെന്ന് പറഞ്ഞില്ല. ഇവിടെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാനേ പറഞ്ഞുള്ളൂ എന്ന് ഞാൻ മറ്റപടി കൊടുത്തു. അയാൾ അകത്തേക്കു പോയി ആരോടൊക്കെയോ സംസാരിച്ചു. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞ് പുറത്തു വന്ന് എൻറെ ഐഡൻറിറ്റി കാർഡ് വാങ്ങി പരിശോധിച്ചു. ഒരു പേപ്പറെടുത്ത് പേര്, വയസ്, വിലാസം, ഫോൺ നമ്പർ തുടങ്ങിയ പ്രാഥമികവിവരങ്ങൾ എഴുതിയെടുത്തു. എന്നിട്ട് അവിടെക്കാണുന്ന ബെഞ്ചിൽ കാത്തിരിക്കാൻ പറഞ്ഞു.

അതൊരു കാത്തിരിഷായിരുന്നു മി. പ്രതാപ്. കാലത്ത് ഒരു പതിനൊന്നുമണിയോടെ പോലീസ്സ്റ്റ്റേഷനിൽ എത്തിയ ഞാൻ ഉച്ചകഴിയുന്നതുവരെയും അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു. അതിനിടെ പല ഓഫീസറന്മാരും പോവുകയും വരുകയും ചെയ്തു. ആരും എന്നെ ഗൗനിച്ചില്ല. അതിനിടെ അരിശം പിടിച്ച് പലവട്ടം ഞാൻ തിരികെപ്പോകാനായി എഴുന്നേറ്റതാണ്. അപ്പോഴെല്ലാം റിസപ്ഷനിലെ പോലീസുകാരൻ അവിടെയിരിക്ക് ഓഫീസർ ദാ ഇപ്പോൾ വരും. നിങ്ങൾ ഇവിടെയുണ്ടോ എന്ന് ഇപ്പോഴും അന്വേഷിച്ചതേയുള്ള എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഏതാണ്ട് ഉച്ചയായപ്പോൾ എന്നെ അകത്തേക്ക് വിളിപ്പിച്ചു. അവിടെയുള്ള ഒരു മുറിയിൽ കയറ്റി ഇരുത്തി. ആ വലിയ മുറിയിൽ ഞാൻ അല്ലാതെ മറ്റാരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഏറെനേരം ഞാനവിടെയും കാത്തിരുന്നു. പക്ഷേ, ആരും എൻറെ അടുത്തേക്കു വന്നില്ല.

എനിക്കാണെങ്കിൽ വല്ലാതെ വിശക്കുന്നുമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാലും ഈ നാശം അവസാനിഷിച്ചിട്ട് പോകാം എന്നു കത്തതി പിടിച്ചിരുന്നു. അവസാനം സഹികെട്ട് ഞാനവിടെന്നെഴുനേറ്റ് റിസപ്ഷനിലേക്ക് ചെന്നു. എങ്കിൽ പോയി ആഹാരം കഴിച്ചിട്ട് വേഗം വത്രു. അപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹവും ഫ്രീ ആകം എന്ന് ആ പോലീസുകാരൻ പറഞ്ഞു.

അടുത്തള്ള ഒരു ചെറിയ കടയിൽ കയറി ഇത്തിരി സ്നാക്സും ജ്യസും കഴിച്ചിട്ട് വീണ്ടും ഞാൻ വന്ന് പോലീസ്സ്റ്റേഷൻറെ ബെഞ്ചിൽ കത്തിയിരുപ്പായി. സമയം ഇഴഞ്ഞും നിരങ്ങിയും നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ദാ ഇപ്പോൾ വരാം എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് ഓഫീസിൽ നിന്നിറങ്ങിയതാണ് ഞാൻ. ഇവിടെ പക്ഷേ, ആരും എന്നെ ഗൗനിക്കുന്നതുകൂടിയില്ല. ആരെങ്കിലും വിളിച്ച് പറ്റിച്ചതാകുമോ എന്നുപോലും ഞാൻ സംശയിച്ചു. സമയം നാലുമണിയായി നാലര ആയി. അഞ്ചായി അഞ്ചരയായി. അതുവരെയും ആരും വന്നില്ല. അന്നേരം പോലീസുകാരൻ എന്നെ റിസപ്ഷനിലേക്ക് വിളിപ്പിച്ചു. ഒരു കാര്യം ചെയ്യൂ. ഇന്നത്തേക്ക് പൊയ്ക്കോളൂ. ഒഴിവാക്കാനാവാത്ത തിരക്കിലായിപ്പോയി ഓഫീസർ. നാളെ കാലത്ത് ഒരു എട്ടുമണിക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യൂ. നിങ്ങളുടെ കേസ് ആദ്യം അറ്റൻറ് ചെയ്ത് വിട്ടേക്കാം.

എനിക്ക് വന്ന അരിശവും സങ്കടവും. പക്ഷേ, ആരോടു പ്രകടിപ്പിക്കാനാണ്. എൻറെ നാട്ടിലെങ്ങാനും ആകണമായിരുന്നു. ഈ പോലീസ് സ്റ്റേഷനും തല്ലിപ്പൊളിച്ച് പോലീസുകാരന് അടിയും കൊടുത്തിട്ടേ ഞാനവിടെനിന്നും ഇറങ്ങിപ്പോത്രമായിരുന്നുള്ളൂ. ഇത് അന്യനഗരമാണ്. അന്യദേശം. ഞാനിവിടെ വരത്തനാണ്. എനിക്കിവിടെ വികാരങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കാൻ അനുവാദമില്ല. അനുസരിക്കാൻ മാത്രം വിധിക്കപ്പെട്ടവനാണ് ഞാൻ. മുഷിഞ്ഞ മുഖത്തോടെ ഞാനവിടെന്നും ഇറങ്ങിപ്പോന്നു.

നാളെ ഞാനല്ല എൻറെ പട്ടി വരും എന്ന് സ്വന്തം മനസ്സിനോട് പുലമ്പിക്കൊണ്ടാണ് പ്രതാപ് ഞാനവിടെന്നും വീടുവരെ വന്നത്. അവർ എന്ത്ര വേണമെങ്കിലും ചെയ്യട്ടെ. വേണമെങ്കിൽ ഓഫീസിൽ വന്ന് എന്നെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തുകൊണ്ടു പോകട്ടെ. എന്നാലും ഇനി ഞാൻ അങ്ങോട്ട് പോകില്ല. അതായിരുന്നു നേരം വെളുക്കുന്നതുവരെയും മനസ്സിൻറെ തീരുമാനവും നിശ്ചയവും. എന്നാൽ ഓഫീസിലേക്ക് പോകാനിറങ്ങിയ ഞാൻ നേരേ ചെന്നു നിന്നത് പോലീസ് സ്റ്റേഷൻറെ മുന്നിലാണ്.

ഇനി അങ്ങനെ ഒരു നാശം വേണ്ട. എന്താന്നുവച്ചാൽ ചെയ്തു തുലച്ചേച്ചു പോയേക്കാം എന്നാണ് ഞാനപ്പോൾ മനസ്സിനെ സമാധാനിപ്പിച്ചത്. അപ്പപ്പോൾ ചെയ്യുന്ന ഓരോരോ പ്രവൃത്തികൾക്കം തക്കന്യായീകരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക എന്നൊരു പണിയാണല്ലോ മനസ്സിനുള്ളത്…

കാലത്തുതന്നെ വന്നു അല്ലേ..? റിസപ്ഷനിലെ പോലീസുകാരൻ കുശലം ചോദിച്ചു. ഇന്നെങ്കിലും എനിക്ക് പെട്ടെന്ന് പോകാൻ കഴിയുമോ..? ഞാൻ തലേന്നത്തെ മുഷിഞ്ഞ മുഖത്തോടെ അയാളോട് ചോദിച്ചു. പിന്നേ അതിനൊരു സംശയവും വേണ്ട. കാലത്ത് നിങ്ങളുടെ കേസാവും ആദ്യം അറ്റൻറ് ചെയ്യുക എന്നു പറഞ്ഞിട്ടാണ് സാർ ഇന്നലെ ഇവിടെനിന്നും പോയത്. ഇരിക്കു. അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ എത്തും.

എന്തിനാണ് എന്നെ വിളിപ്പിച്ചതെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയുമോ..? ഞാൻ ചോദിച്ചു. അതെനിക്കറിയില്ല. അദ്ദേഹത്തിനു മാത്രമേ അറിയൂ.

ഞാൻ പോയി തലേന്നത്തെ ബെഞ്ചിലിരുന്നു. പോലീസുകാർ പോകുന്നു വരുന്നു. ഓഫീസറന്മാർ വരുന്നു പോകുന്നു. പരാതിക്കാർ വരുന്നു പോകുന്നു. പ്രതികളെ കൊണ്ടുവരുന്നു കൊണ്ടുപോകുന്നു. ഞാൻ മാത്രം ഇതിൽ ഏതു വിഭാഗത്തിലാണ് പെടുക എന്നറിയാതെ ഒരു കാഴ്ചക്കാരനെപ്പോലെ കാത്തിരുന്നു. ഒന്നോ രണ്ടോ മണിക്കൂറുകൾ പിന്നെയും കടന്നുപോയി. ഇടയ്ക്ക് സഹികെട്ട് ഒന്നോ രണ്ടോ തവണ റിസപ്ഷനിൽ ചെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ, ഞാനെത്തുചെയ്യും അദ്ദേഹം ഇതുവരെയും വന്നിട്ടില്ല എന്ന നിരാശാജനകമായ മറ്റപടിയാണ് എനിക്ക് കിട്ടിയതത്രയും.

എങ്കിൽ ഇനി അദ്ദേഹം വരുമ്പോൾ എന്നെ വിളിക്കൂ. ഞാൻ വരാം. ഇന്ന് ഓഫീസിൽ പോയിട്ടേയില്ല. എന്ന് ഞാൻ റിസപ്ഷനിലുള്ള പോലീസുകാരനോടു പറഞ്ഞു.

നോ.നോ.നോ നിങ്ങൾ പോകത്ത്. ആദ്യദിവസം വിളിച്ചിട്ട് നിങ്ങൾ വന്നില്ല എന്നു പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹം വളരെ ദേഷ്യത്തിലായിരുന്നു. ഇന്നിനി അദ്ദേഹം വരുന്നതുവരെ കാത്തുനിന്നില്ല എന്നറിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അതുമതി. കാത്തു നില്ക്കുന്നതാണ് നിങ്ങൾക്കു നല്ലത്! അയാൾ ഒരു താക്കീതിൻറെ സ്വരത്തിൽ എന്നോടു പറഞ്ഞു. അതിനെ അവഗണിച്ച പോകാൻ എനിക്കായില്ല. പിന്നെയും ഞാനെൻറെ കാത്തിരിപ്പു തുടർന്നു.

അന്നേതാണ്ട് ഉച്ചയായപ്പോഴാണ് ആ പോലീസ് ഓഫീസർ വന്നത്. എന്നെ കണ്ടപ്പോൾ അയാൾക്ക് മനസ്സിലായെന്നു തോന്നുന്നു. വളരെ ത്രക്ഷഭാവത്തിൽ അയാളെന്നെ ഒന്നു നോക്കി. രാവിലെതന്നെ വന്നു അല്ലേ..? നല്ലത്. കാത്തിരിക്കണം. ഞാൻ വിളിക്കാം. എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് അയാൾ സ്റ്റേഷനുള്ളിലേക്ക് കടന്നുപോയി. ഞാനെൻറെ കാത്തിരുപ്പ് പിന്നെയ്യം തുടർന്നു.

ഇപ്പോൾ വിളിക്കും, ഇപ്പോൾ വിളിക്കും എന്നുള്ള പ്രതീക്ഷയുടെ മുനമ്പിലുള്ള ആ ഇരുപ്പ് അല്പം എന്ന് കഠിനമായിരുന്നു. ജയിലിലേക്കയയ്ക്കകയായിരുന്നു ഇതിലും ദേദം എന്നെ നേരേ പിന്നിലുള്ള പിന്നെ അതിൻറെ പറയണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു. ചേതോവികാരം തെറ്റിദ്ധരിക്കപ്പെട്ടം എന്നുള്ളതുകൊണ്ടു മാത്രം പറഞ്ഞില്ല. നിമിഷങ്ങൾ പിന്നിട്ടന്തോറ്റം ഞാൻ അസ്വസ്ഥനായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഞാൻ കബളിക്കപ്പെടുകയാണെന്നോ പരിഹസിക്കപ്പെടുകയാണെന്നോ എനിക്ക തോന്നി. ഒന്നുരണ്ടു തവണ ഞാൻ ദേഷ്യത്തോടെ സ്റ്റേഷൻറെ പുറത്തേക്ക് ഇറങ്ങിപ്പോവുകയും പിന്നീട് ആ പോലീസ്വദ്യോഗസ്ഥൻറെ ത്രക്ഷമ്പഖഭാവം ഓർത്ത് തിരികെ വത്രകയ്യം ചെയ്ത്ര. അന്ത വൈകുന്നേരമായിട്ടം വിളിക്കാതിരുന്നപ്പോഴേക്കം എൻറെ സർവ്വ നിയന്ത്രണവും വിട്ടകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഞാൻ ചാടിച്ചെന്ന് റിസപ്ഷനിൽ ഒരു വലിയ സീൻ സൃഷ്ടിച്ച. മനുഷ്യനെ വിളിച്ചവരുത്തി അപമാനിക്കുകയാണോ..? എന്തിനാണ് ഞാനിവിടെ രണ്ടു ദിവസമായി കത്തിയിരിക്കുന്നത്..? അതിൻറെ കാരണം പറയാനുള്ള മര്യാദയെങ്കിലും നിങ്ങൾക്ക് കാണിച്ച കൂടേ..? അതോ പോലീസുകാരായതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾക്ക് എന്തുമാകാം എന്നാണോ? പിന്നെയും ഞാൻ എൻറെ വായിൽ തോന്നിയതെന്തൊക്കെയോ വിളിച്ച പറഞ്ഞു.

എൻറെ ബഹളം കേട്ട് ഒന്നുരണ്ട് ഓഫീസറന്മാർ പുറത്തേക്കിറങ്ങി വന്നു. അവർ എന്നോട് കാരണം തിരക്കി. ഞാൻ അതുവരെ നടന്നത് അവരോട് വിശദീകരിച്ചു. രോഷംകൊണ്ട് എനിക്ക് കരച്ചിൽ വരുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അവർ ഒരു തമാശ കേട്ടതുപോലെ ചിരിച്ചു കൊണ്ട് അകത്തേക്കു പോയി. ഞാൻ ദേഷ്യത്തോടെ വീണ്ടും ആ ബെഞ്ചിൽ പോയിരുന്നു. അപ്പോൾ എൻറെ അടുത്തിരുന്ന മനുഷ്യൻ എന്നെ സഹതാപത്തോടെ ഒന്ന് നോക്കിച്ചിരിച്ചു. കഴിഞ്ഞ ഏഴ്യ ദിവസമായി ഇവിടെ ഞാൻ ഈ ഇരുപ്പ് തുടങ്ങിയിട്ട്. രണ്ടു ദിവസമായ നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ രോഷപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ ഞാനെതൊക്കെ ചെയ്യണം..? ഈ രാജ്യത്ത് അവർ കാത്തിരിക്കാൻ പറഞ്ഞാൽ നമ്മൾ കാത്തിരിക്കുകതന്നെ വേണം. വേറേ വഴിയില്ലു..! അതാണ് നിയമം..!! അതിശയത്തോടെ, അതിലേറെ ഭീതിയോടെ ഞാനയാളെ നോക്കി.

നിലവിളി

നിങ്ങൾക്കറിയുമോ നാലാം ദിവസം ഉച്ചയ്ക്കാണ് പ്രതാപ്, ഒരു പോലീസുകാരൻ വന്ന് എന്നെ അകത്തേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നത്. ഇടത്തേക്കും വലത്തേക്കും കൂനാംകരുക്കുപോലെ നീണ്ടുകിടക്കുന്ന ഇടനാഴികൾ താണ്ടി ഞാൻ അയാൾക്കൊപ്പം ഏറെദൂരം നടന്നു. ആ പോലീസ്സ്റ്റേഷന് അത്രയും വലിപ്പമുണ്ടെന്ന് ഞാൻ അതുവരെ ഊഹിച്ചിരുന്നതേയില്ല. ഒരു വലിയ ഹാളിനുള്ളിലേക്കാണ് ഞങ്ങൾ ചെന്നത്. അതിന നടുവിൽ ഇട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ മേശ. അതിനത്രകിൽ ഒരു കസേര. ഇതുരണ്ടുമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ആ ഹാളിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ കസേരയിൽ ഇരിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ട് ആ പോലീസുകാരൻ പുറത്തേക്കു പോയി. ഒരു ഖനിക്കുള്ളിൽ അകപ്പെട്ടു പോയതുപോലെയുള്ള ഒരു കടുത്ത ഏകാന്തത എനിക്കപ്പോൾ അനഭവപ്പെട്ടു.

ഇത്തിരിനേരം ഞാൻ ആ കസേരയിൽ ഇരുന്നു. എന്തിനാണ് ഞാൻ ഇവിടേക്ക് വിളിക്കപ്പെട്ടത്..? എന്താണ് ഞാൻ ചെയ്ത കുറ്റം? എന്തിനാണ് എന്നെ ഈ മുറിയിൽ തനിയെ അടച്ചിട്ടിരിക്കുന്നത്? ഒന്നും എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു. അതിൻറെ അസ്വസ്ഥതയിൽ ഞാൻ എഴുന്നേറ്റു. ആ മുറിയിലൂടെ ഇത്തിരിനേരം നടന്നു. പിന്നെ വല്ല പോലീസുകാരനും വന്നു കണ്ടാൽ അതു പ്രശ്നമാകമോ എന്ന ഭയത്തിൽ ഓടിവന്ന് ആ കസേരയിൽതന്നെ ഇരുന്നു.

പെട്ടെന്ന് തൊട്ടപ്പുറത്തെ മുറിയിൽനിന്നും ഒരു കരച്ചിൽ കേട്ടു. ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് എൻറെ ശ്വാസം നിലച്ചുപോയി. ഞാൻ ജാഗ്രതയോടെ ചെവിയോർത്തു. ആദ്യം അതൊരു പേടിച്ചുള്ള മോങ്ങൽ ആയിരുന്നു. പതിയെപ്പതിയെ അതിൻറെ ശബ്ദം ഉയർന്നുവന്നു. പിന്നെ വേദന കടിച്ചമർത്തിയുള്ള കരച്ചിലായി മാറി. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സഹിക്കാനാവാത്ത നിലവിളിയായി തീർന്നു. പെട്ടെന്നൊരു നിമിഷം അത് നിലയ്ക്കെയും ചെയ്തു. പിന്നെ എത്ര ചെവിയോർത്തിട്ടും എനിക്കൊന്നും കേൾക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഉള്ളിൽ കത്തിക്കാളിയ ഒരാന്തലോടെ ഞാൻ എഴുന്നേറ്റ് ഓടിച്ചെന്ന് ആ ഭിത്തിയിൽ ചെവിവച്ചുനോക്കി. എന്തെങ്കിലും ശബ്ദം കേൾക്കാനുണ്ടോ എന്നറിയാനായി. പക്ഷേ, ഒന്നും കേൾക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. എൻറെ പേടി ഇരട്ടിച്ചു. ഞാൻ ഓടിവന്ന് ആ കസേരയിൽ കയറി ഒന്നും അറിയാത്തവനെപ്പോലെ ഇരുന്നു.

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒത്ര പോലീസ് ഓഫീസർ ഹാളിനുള്ളിലേക്ക് കടന്നുവന്നു. അയാൾ എല്ലാ ഔദ്യോഗികമായ സ്ഥാനചിഹ്നങ്ങളും അണിഞ്ഞിരുന്നു. അകത്തു കയറിയതും അയാൾ വാതിൽ അകത്തു നിന്നും പൂട്ടി. ഞാൻ പതിയെ കസേരയിൽനിന്നെഴുന്നേറ്റ.

അയാൾ എൻറെ അടുത്തെത്തി ഫയലുകളും പേഷറ്റകളും മേശപ്പറത്ത് വച്ചിട്ട് കസേര വലിച്ച് അതിലിരുന്നു. എന്നിട്ട് എന്നോട് നിലത്തിരിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. അപമാനംകൊണ്ട് ഞാൻ ചുരുങ്ങിപ്പോയി. നഗരത്തിലെ ഒരു പ്രശസ്തസ്ഥാപനത്തിൽ ഉയർന്ന സ്ഥാനം വഹിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ് ഞാൻ. എന്നെപ്പോലെ ഒരാളോട് നിലത്തിരിക്കാൻ പറഞ്ഞാൽ.. ഞാൻ ഇത്തിരിനേരം മടിച്ചു നിന്നു. എന്നാൽ നിലത്തിരിക്കാൻ അയാളെന്നെ വീണ്ടും നിർബന്ധിച്ചു. വൈമനസ്യത്തോടെയും വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ടും ഞാൻ നിലത്ത്വ കത്തിയിരുന്നു. നിലത്തിരിക്കാൻ ശരീരം നല്ലപോലെ വഴങ്ങണം. പക്ഷേ, എനിക്ക് തീരെ പറ്റുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ലു. ഒരു രണ്ടു മിന്ദറ്റ് ഇരുന്നപ്പോഴേക്കും എൻറെ കാലുകൾ വിറയ്ക്കാൻ തുടങ്ങി. വല്ലവിധത്തിലും എനിക്ക് എഴുന്നേറ്റാൽ മതിയായിരുന്നു. പക്ഷേ, അവിടെത്തന്നെയിരിക്കാൻ അയാൾ കൈകാണിച്ചു. ഞാൻ പാടുപെട്ട് പിന്നെയും അവിടെ ഇരുന്നു.

ഈ കൂടിക്കാഴ്ച ഇത്രയും വൈകിപ്പിച്ചതിൽ ഞാൻ ക്ഷമ ചോദിക്കുന്നു. അയാൾ പറഞ്ഞു. ഒരു വിളറിയ ചിരി സമ്മാനിച്ചുകൊണ്ട് അത് സാരമില്ല എന്നു ഞാൻ മറുപടി കൊടുത്തു.

എത്രയും വേഗം നമുക്ക് ഈ നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കണം. എനിക്കു ധ്യതിയുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കം. അല്ലേ..?

നാലു ദിവസമായി ഈ വരാന്തയിൽ കുത്തിയിരിക്കുന്ന എനിക്ക് ഇനിയെന്ത് ധ്ലതി. എന്നിട്ടും ഞാൻ അതെ എന്ന് തലകലുക്കി.

പെട്ടെന്ന് അയാൾ തൻറെ ഫയലിനുള്ളിൽനിന്നും ഒരു പുസ്തകം വലിച്ചെടുത്ത് എൻറെ മുന്നിലേക്കിട്ടു. എങ്കിൽ പറയൂ.. ഇതെവിടെന്നാണ് നിങ്ങളുടെ കൈയിൽ എത്തിയത്..?

ഞാനതിലേക്ക് സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി. ആ പുസ്തകമായിരുന്നു അത്! രണ്ടു വായനക്കാർ തോക്ക ചൂണ്ടി എന്നിൽനിന്നും തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയ അതേ പുസ്തകം..!!

ആ സംഭവത്തിനു പിന്നിലെ യാഥാർത്ഥ്യമോർത്ത് എൻറെ ഉള്ളിൽ ഒരു തീ ആളിക്കത്തി. അപ്പോൾ അവർ?!!

ആ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥനോടു പറയാനായി എൻറെ ഉള്ളിൽ ആയിരം കള്ളങ്ങൾ ഒരേപോലെ ഉദിച്ചുവന്നു. എന്നാൽ അതെല്ലാം വ്യർത്ഥമാണെന്നും ഈ പുസ്തകം എൻറെ കൈയിൽ എത്തപ്പെട്ട വഴി കൃത്യമായി മനസ്സിലാക്കിത്തന്നെയാണ് അയാൾ എൻറെ മുന്നിൽ ഇരിക്കുന്നതെന്നും എനിക്കു തോന്നി. ഇനി പറയുന്ന ഓരോ കള്ളങ്ങളും എന്നെ കൂടുതൽ കുറ്റവാളിയാക്കുകയേയുള്ളൂ. എന്നാലും ഇസ്മായേലിനെക്കുറിച്ചും അയാളുടെ പുസ്തകക്കടയെക്കുറിച്ചും ഈ പുസ്തകം എൻറെ കൈയിൽ എത്തപ്പെട്ട വഴിയെക്കുറിച്ചും പറയാൻ എനിക്കു മടി തോന്നി. അങ്ങനെ ഒരു സുഹൃത്തിനെ ഒറ്റിക്കൊടുക്കുന്നതിലും ഭേദം സ്വയം കീഴടങ്ങുന്നതാണ് നല്ലത്. ഞാൻ കാനഡയിൽ നിന്നും അയച്ച കിട്ടിയ പുസ്തകത്തിൻറെ കഥ അയാളോടും ആവർത്തിച്ചു.

അതിനിടെ പെട്ടെന്ന് അടുത്ത മുറിയിൽനിന്നും ആ നിലവിളി പിന്നെയും ഉയർന്നു കേട്ടു. ഭീതിയോടെ ഞാൻ ആ പോലീസുദ്യോഗസ്ഥൻറെ മുഖത്തേക്കു നോക്കി.

നിങ്ങളത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട. സത്യം പറയാത്തവൻറെ നിലവിളിയാണത്. നിങ്ങൾ വളരെ മാന്യനായ ഒത്ര മന്മഷ്യനാണെന്നെനിക്കറിയാം. ശാസ്ക്കീയമായി ചോദ്യം ചെയ്യാൻ പരിശീലിച്ചിട്ടള്ള ഞങ്ങൾ പോലീസുകാരോട് അധികനേരം കള്ളം പറഞ്ഞ് പിടിച്ചു നില്ലാൻ കഴിയില്ലെന്ന് കൃത്യമായി അറിയാവുന്നവനും. അല്ലേ..? ശരി നിങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊള്ളൂ.

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ നിലവിളി നിലച്ച.

എൻറെ നിരപരാധിത്വം ഉറപ്പിക്കുന്നതിനായി എനിക്ക് ആ പുസ്തകം ഒരുവരിപോലും വായിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്നും അതിനു മുൻപ് രണ്ടുപേർ വന്ന് അതെടുത്തുകൊണ്ട് പോയിക്കളഞ്ഞെന്നും ഞാൻ അയാളോട് പറഞ്ഞുവച്ചു.

പറഞ്ഞതൊക്കെ ശരി. പക്ഷേ, നഗരത്തിലുള്ള ഒരു പുസ്തകക്കടയിൽനിന്നാണ് നിങ്ങൾക്ക് പുസ്തകങ്ങൾ എല്ലാം കിട്ടുന്നത് എന്നാണല്ലോ എൻറെ അറിവ്. ശരിയല്ലേ? പോലീസുദ്യോഗസ്ഥൻ എന്നോട് എടുത്തു ചോദിച്ചു.

അങ്ങനെ ഒരു കട എനിക്കറിയാം. ഞാനവിടെ വല്ലപ്പോഴം പോകാറുമുണ്ട്. പക്ഷേ, കാനഡയിൽ ഉള്ള സുഹൃത്താണ് ഈ പുസ്തകം എനിക്ക് എത്തിച്ചതന്നത്.

അയാളടെ പേരെന്താണ്..? പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പെട്ടെന്ന് ചോദിച്ച.

ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ പതറിപ്പോയി പ്രതാപ്. അങ്ങനെ ഒരു പേര് എൻറെ കൈവശം ഇല്ലായിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം. എൻറെ പതർച്ച അയാൾക്ക് മനസ്സിലായെന്നു തോന്നുന്നു. ആ പേര് പറയാൻ അയാളെന്നോട് വീണ്ടും ആവശ്യപ്പെട്ടു. എന്താണെന്നറിയില്ല പ്രതാപ്. പെട്ടെന്ന് ഞാൻ നിങ്ങളെയാണ് ഓർത്തത്. നാം തമ്മിൽ ഒരിക്കലും കണ്ടിട്ടില്ല. സംസാരിച്ചിട്ടില്ല. പരിചയപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഡെയ്സി ആവർത്തിച്ചു പറയുന്ന കോളേജ്കഥകളിൽ ഒരു പ്രതാപ് ഉണ്ടായിരുന്നു. അയാളൊരു പത്രകാരനായിരുന്നു. അയാളിപ്പോൾ കാനഡയിലായിരുന്നു. ഭാര്യയുടെ സുഹൃത്തായ ആ പ്രതാപാണ് എനിക്ക് പുസ്തകങ്ങൾ എത്തിക്കുന്നത് എന്നൊരു കള്ളക്കഥ ഞാനയാളോട് പറഞ്ഞു. അതൊരുവിധത്തിലും നിങ്ങളെ ബാധിക്കാൻ പോകുന്നില്ലെന്ന് അറിയാമായിരുന്നതുകൊണ്ട് അതിലെന്തെങ്കിലും അപകടവും എനിക്കപ്പോൾ തോന്നിയില്ല.

അയാളുടെ വിലാസം എന്താണ്..? പോലീസുദ്യോഗസ്ഥൻ ചോദിച്ചു.

അറിയില്ല. മെയിൽബന്ധം മാത്രമാണ് എനിക്കുള്ളത്.

അത് ആ സുഹൃത്തിനെ രക്ഷിക്കാനുള്ള ഒരു കള്ളംപറച്ചിലല്ലേ..? സത്യം പറഞ്ഞുകൊള്ളൂ. കാനഡയില്പള്ള ആളെ ഞങ്ങൾക്കൊന്നം ചെയ്യാനാവില്ല.

അല്ല. കള്ളമല്ല. ഞാൻ തറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു. ഇന്നത്തെക്കാലത്ത് ഒരു ഇ-മെയിൽ വിലാസത്തിനപ്പറം ഒന്നും ഒരു സുഹൃത്തിനെക്കുറിച്ചും ആർക്കുമറിഞ്ഞുകൂടാ.

നിങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസവും ലോകവിവരമുള്ള ഒരുദ്യോഗസ്ഥനാണ്. എന്നിട്ടും നിരോധിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകമാണെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ട് എന്തിനാണ് ഇത് കൈവശം വച്ചത്..? അയാൾ ചോദിച്ചു.

അതെനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു. ഈ രാജ്യത്ത് നിരോധിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകങ്ങളുടെ ലിസ്റ്റ് എവിടെക്കിട്ടും എന്നറിഞ്ഞാൽ ഇനി മേലിൽ ഞാൻ അത്തരം പുസ്തകങ്ങൾ കൈവശം വയ്ക്കുന്നതൊഴിവാക്കാം. സ്വന്തം ഭാഗം ന്യായീകരിക്കാനുള്ള സർവ്വ ചാതുര്യത്തോടെയും ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ ലൈബ്രറി ഒന്നു പരിശോധിച്ചാൽ ഇനിയും ഇതുപോലെ നിരവധി പുസ്തകങ്ങൾ കിട്ടിയേക്കും എന്ന് സാരം അല്ലേ..?

സാധ്യതയുണ്ട്. എന്നാൽ നിരോധിക്കപ്പെട്ടത് എന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഒരു പുസ്തകവും ഞാനവിടെ വച്ചിട്ടില്ല. എൻറെ ആത്മവിശ്വാസം ഇത്തിരി കൂടിയിരുന്നു.

അവിടെ വച്ചിട്ടില്ല എന്നു പറഞ്ഞാൽ മറ്റെവിടെയോ വച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നൊരർത്ഥമുണ്ടല്ലോ.. അയാൾ ഇത്തിരി പരിഹാസസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

എനിക്ക് ഈ നഗരത്തിൽ മാത്രമല്ല മറ്റ് പല നഗരങ്ങളിലും വീടുകളും ഫ്ലാറ്റുകളുമുണ്ട്. ഈ രാജ്യത്ത് നിരോധിക്കപ്പെട്ട ഒരു പുസ്തകം ഇവിടെവച്ച് വായിക്കരുത് എന്നേ നിയമമുള്ളൂ. അല്ലാതെ ലോകത്തെവിടെവച്ചം വായിക്കരുത് എന്നല്ലല്ലോ..

എന്നപറഞ്ഞാൽ ഈ പുസ്തകത്തിൻറെ കോപ്പി ഇനിയും എവിടെയൊക്കെയോ നിങ്ങളുടെ കൈവശം ഉണ്ട്. അതല്ലേ അതിൻറെ അർത്ഥം..? അയാൾ അല്പം ശബ്ബമുയർത്തി ചോദിച്ചു.

പക്ഷേ, ഞാനെൻറെ സമചിത്തത കൈവിട്ടില്ല.

അല്ല. ഈ പുസ്തകത്തിൻറെ കോപ്പി ഇനിയും എവിടെനിന്നെങ്കിലും ഒക്കെ കരസ്ഥമാക്കാൻ ശ്രമിക്കും എന്നുപറഞ്ഞാൽ കള്ളമാവില്ല. വളരെ ശാന്തമായാണ് ഞാൻ മറ്റപടി പറഞ്ഞത്.

അപ്പോൾ ഇസ്മായേൽ പറഞ്ഞത് സത്യമാണ് എന്നു വരുന്നു.. അയാൾ ഏതാണ്ട് പാതി ആത്മഗതത്തോടെയും പാതി എന്നോടായുമാണ് അത് പറഞ്ഞത്.

എന്ത്..?!! ഏത് ഇസ്തായേൽ..?!

അപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഇസ്തായേലിനെ അറിയും..? അല്ലേ..?

അറിയും. അവൻറെ കടയിൽനിന്ന് ഞാൻ പുസ്തകങ്ങൾ വാങ്ങിയിട്ടണ്ട്.

അപ്പോൾ ഈ പുസ്തകക്കടത്തിൽ നിങ്ങളും അവനം പങ്കുകച്ചവടക്കാരനാണല്ലേ..?

പുസ്തകക്കടത്തോ..?! ഞാനോ..?!! ഇല്ല. പുസ്തകവിപണിയിൽ ഒരു പങ്കുകച്ചവടക്കാരൻ ആകുക എന്നത് എൻറെ ഒരു സ്വപ്നമൊക്കെയാണ്. പക്ഷേ, അയാളുടെ കടയിൽനിന്നും പുസ്തകം വാങ്ങുന്ന ഒരാൾ എന്ന ബന്ധം മാത്രമേ ഞങ്ങൾ തമ്മിലുള്ളൂ. എവിടെ വേണമെങ്കിലും ഞാനത് തെളിയിക്കാം. അതു പറയുമ്പോൾ എൻറെ ശബ്ദം ഇത്തിരി ഉയർന്നിരുന്നു.

നിങ്ങൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ മാത്രമാണ് ഞങ്ങൾ ഇസ്മായേലിനെക്കുറിച്ചും അയാളുടെ പുസ്തകക്കടയെക്കുറിച്ചും അറിയുന്നതെന്ന് നിങ്ങൾ വിചാരിക്കരുത്. അവൻ ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ കസ്റ്റഡിയിലുണ്ടെന്നും അവൻ സുപ്രധാനമായ ചില വെളിപ്പെടുത്തലുകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും മാത്രം ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ അറിയുക. ആ അറിവിൻറെ ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടുവേണം ഇനി നിങ്ങൾ എന്നോട് സംസാരിക്കാൻ. ഓക്കേ..

ആ വാക്കുകളിൽ ഒരു താക്കീതിൻറെ സ്വരമ്പണ്ടായിരുന്നു.

ഞാൻ ശരിക്കം പേടിച്ചുപോയതപ്പോഴാണ്. ആരെയും വിശ്വസിച്ചു കൂടാനാവാത്ത കാലമാണ്. സ്വന്തം നിലനില്പിനുവേണ്ടി ആത്രം എന്തം പറഞ്ഞുകളയും. ഇനി ഇസ്മായേൽ എന്നെ എങ്ങാനും ഒറ്റിക്കൊടുത്തു കാണമോ..?

പെട്ടെന്ന് മൂന്നാമതും അടുത്ത മുറിയിൽനിന്നും ആ നിലവിളി ഉയർന്നു കേട്ടു. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു പ്രാവശ്യത്തെക്കാളും ദയനീയമായിരുന്നു അത്.

ചോദ്യം ചെയ്യലിൻറെ ആദ്യഘട്ടത്തിൽതന്നെ ഞങ്ങളോട് സഹകരിക്കുന്നവർക്ക് ഒരിക്കലും ഇങ്ങനെ നിലവിളിക്കേണ്ടി വരില്ല. പക്ഷേ, കള്ളം പറയുന്ന ആരെയും ഞങ്ങൾ ഒന്നിൽനിന്നും ഒഴിവാക്കാറുമില്ല. ഈ രാജ്യത്ത് അതിനുള്ള പവർ ഞങ്ങളുടെ കൈയിലുണ്ട്! അയാൾ എൻറെ കണ്ണിൽതന്നെ തുറിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

എന്നെ ഭയപ്പെടുത്താനായി പറഞ്ഞതാണെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായി. പക്ഷേ, ഞാൻ പതറിയില്ല.

ഞാൻ മോഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് എനിക്ക് ഇടയ്ക്കിടെ കൈവെള്ള തുറന്ന് പരിശോധിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. മറ്റാരെങ്കിലും എന്നെക്കുറിച്ച് എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞുകാണം എന്നു കരുതി ഞാൻ പേടിക്കുകയുമില്ല. കാരണം എൻറെ ചെയ്തികളെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് നല്ല ബോധ്യമുണ്ട്..! വേണമെങ്കിൽ ഇനി എന്തു കുറ്റവും നിങ്ങൾക്കെൻറെമേൽ കെട്ടിവയ്ക്കാം. പക്ഷേ, അതിലൊന്നും ഒരു സത്യവുമുണ്ടാവില്ല. ഞാൻ ഉറച്ച ശബ്ദത്തിൽ പറഞ്ഞു.

അപ്പോൾ ഇസ്തായേലിനെ ഞങ്ങൾ അവിശ്വസിക്കണമെന്നാണോ? അയാൾ ചോദിച്ച.

എന്നെ വിശ്വസിക്കണമെന്നോ ഇസ്മായേലിനെ വിശ്വസിക്കണമെന്നോ ഞാൻ പറയുന്നില്ല. ഒരാളുടെമേൽ കുറ്റം കെട്ടിവയ്ക്കാൻ എളുപ്പമാണ്. പക്ഷേ, സത്യം അന്വേഷിച്ചു കണ്ടെത്തുക പോലീസിൻറെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്. എന്നാൽ അതിലിത്തിരി പണിയ്യണ്ട്.

ഒതു ഇൻറർനാഷണൽ ബുക്ക് മാഫിയയിലെ ഒതു സുപ്രധാന കണ്ണിയാണ് നിങ്ങളെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നം.

ആർക്കം ആരെക്കുറിച്ചും എന്തും വിശ്വസിക്കാം. എന്നാൽ അതൊക്കെ തെളിയിക്കപ്പെടുന്നതുവരെ വെറും വിശ്വാസങ്ങൾ മാത്രമാണ്..!

നിങ്ങളെന്തിനാണ് കഴിഞ്ഞ ദിവസം നഗരത്തിലെ ഒരു പ്രമുഖ അഭിഭാഷകനെ കാണാൻ പോയത്..? എന്തിനാണ് നിങ്ങളവിടെ ഏറെനേരം ചിലവഴിച്ചത്..? അയാൾ ചോദിച്ച

അഭിഭാഷകനോ..? നിങ്ങളുടെ ചാരന്മാർക്ക് ആളു തെറ്റിയതാണ്. ഈ നഗരത്തിൽ ജീവിക്കുന്നതിന് എനിക്കിന്നുവരെ ഒരു അഭിഭാഷകൻറെ സഹായം ആവശ്യമായി വന്നിട്ടില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

എങ്കിൽപിന്നെ ഇങ്ങനെ ഒരു ചോദ്യംചെയ്യലിനോട് കൃത്യമായ ഉത്തരങ്ങൾകൊണ്ട് പ്രതികരിക്കാൻ ആരാണ് നിങ്ങൾക്ക് ടെയിനിങ് തന്നത്..? അയാൾ എൻറെ കണ്ണിലേക്ക് നോക്കിക്കൊണ്ടു ചോദിച്ചു.

സാർ. സത്യം പറയുന്നതിന് ആരുടെയും ടെയിനിങ് ആവശ്യമില്ല. കള്ളം പറയുന്നതിനു മതി അത്. ഞാനും വിട്ടകൊടുത്തില്ല.

കൂൾഡൗൺ മാൻ.. ആ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ എൻറെ തോളിൽ തട്ടി. ചോദ്യംചെയ്യലിൻറെ ഭാഗമായി ഞങ്ങൾ പല സംശയങ്ങളും പ്രകടിപ്പിക്കും. അതിനർത്ഥം അതെല്ലാം നിങ്ങളുടെ ചുമലിൽ കെട്ടിവച്ചു എന്നല്ല. അതേസമയം ഇത്തരം പുസ്തകങ്ങൾ കൈവശം വച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന ഗുത്തതരമായ കറ്റത്തിൽനിന്ന് നിങ്ങൾക്ക് തലയൂരിപ്പോകാന്രമാകില്ല.

ഒരു വായനക്കാരനായിരിക്കുക എന്നത് ഒരു കറ്റമാണെങ്കിൽ ഞാൻ ആ കുറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിനുള്ള ശിക്ഷ ഏറ്റവാങ്ങാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണ്.

ഇത്തിരിനേരം അയാൾ മൗനമായി ഇരുന്നു. പിന്നെ എന്നോട് എഴുന്നേറ്റോളൂ എന്ന് കൈകാണിച്ചു. അത്രയും നേരം നിലത്തിരുന്നപ്പോഴേക്കും എൻറെ കാലുകൾ മരവിച്ചു പോയിരുന്നു. വളരെ ബദ്ധപ്പെട്ടാണ് ഞാനാ ഇരുപ്പിൽനിന്നും എഴുന്നേറ്റത്. പിന്നെ അയാൾ തൻറെ ഫയൽ തുറന്ന് അതിൽനിന്നും ഒരു പേപ്പർ എടുത്ത് മേശപ്പുറത്തേക്ക് വച്ചു.

നമ്മുടെ ഈ സംസാരമത്രയും റിക്കോർഡ് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇത് സ്വമനസാലെ പറഞ്ഞതാണെന്നും ആത്രടെയും പ്രേരണയോ സ്വാധീനമോ അതിലില്ലെന്നും പറയുന്ന ഒരു അഫിഡവിറ്റാണിത്. ദാ ഇവിടെ ഒന്ന് പേരെഴുതി ഒപ്പിട്ടോളൂ.

അയാൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിടത്ത് ഞാൻ ഒപിട്ട കൊടുത്തു.

തത്കാലം നിങ്ങൾക്ക് പോകാം. അതിനർത്ഥം നിങ്ങൾ എല്ലാക്കാലത്തേക്കമായി സ്വതന്ത്രനാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നല്ല. ഏതു സമയത്തും വിളിക്കും. ആ നിമിഷം ഇവിടെ എത്തണം. അയാൾ മുറി തുറന്ന് പുറത്തേക്കു പോയി.

ഇത്തിരി നേരംകൂടി അവിടെ ഇരുന്നിട്ട് ഞാനം പുറത്തേക്കു നടന്നു. അപ്പോഴേക്കും ഞാൻ ശരിക്കും ഒരു കഠിനജോലി ചെയ്തവനെപ്പോലെ തളർന്നുപോയിരുന്നു.

സമാന്തരരേഖകൾ

എൻറെ ജീവിതത്തെ ആകെ തകർത്തുകളഞ്ഞ ഒരു സംഭവമായിരുന്നു പ്രതാപ് അത്. സമൂഹത്തിൽ മാന്യതയും ഉന്നതപദവിയും കാത്ത്വ സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന ഞാൻ ഒരു ദിവസംകൊണ്ട് കുറ്റവാളിയുടെ ശുന്യതയിലേക്ക് ഇടിഞ്ഞുവീണതുപോലെ എനിക്കു തോന്നി. ശരിയാണ് ഓഫീസിൽ ആരും ഇതുവരെ ഇതൊന്നും അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്തോ അത്യാവശ്യകാര്യം പ്രമാണിച്ച് പുറത്തുപോയി എന്നമാത്രമേ അവർ വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ഒരുപക്ഷേ, ഇനി നിയമനടപടികൾ ഒന്നും ഉണ്ടായില്ലെങ്കിൽ അവർ ഒരിക്കലും ഇതറിയാനും പോകന്നില്ല. പക്ഷേ, അതൊന്നും എനിക്കേറ്റ പരിക്കിനു പരിഹാരമാകുന്നില്ല. ആ പോലീസുകാർ തകർത്തത് എൻറെ ആത്മാഭിമാനമാണ്. വ്യഭിചാരത്തിനു പിടിക്കപ്പെട്ട പെൺകുട്ടിയെപ്പോലെ എൻറെ ശിരസ് താണുപോയി. ഒരു ദിവസംകൊണ്ട് എൻറെ പ്രായം വല്ലാതെ കൂടിപ്പോയതായി എനിക്ക് സ്വയം അനുഭവപ്പെട്ടു.

കൈവശം വയ്ക്കാൻ അനുവാദമില്ലാത്ത ഒരു പുസ്തകം ഞാൻ കൈവശം വച്ചു എന്നത് നേരാണ്. അതത്ര വലിയ കുറ്റമാണെന്ന് എനിക്കിപ്പോഴും തോന്നുന്നില്ല. കാരണം അതു ഞാൻ അറിഞ്ഞു കൊണ്ട് ചെയ്തതല്ല. അതിന് ഇത്ര പീഡിപ്പിക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ല. സത്യത്തിൽ ആരാവും എന്നെ ഒറ്റിക്കൊടുത്തത്.? എന്നെ തേടിവന്ന വായനക്കാർ..? അതോ ഇനി ഇസ്ലായേൽതന്നെയോ..?

രണ്ടുദിവസംകൂടി ഞാൻ ഓഫീസിൽ പോകാതെ വീട്ടിൽ കുത്തിയിരുന്നു. ഇങ്ങനെയൊരു കാര്യം ഞാൻ ഡെയ്സിയോട്ടപോലും പങ്കുവച്ചിരുന്നില്ല. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു ദിവസവും കാലത്തിറങ്ങുമ്പോൾ ഞാൻ ഓഫീസിൽ പോകുന്നു എന്നേ അവൾ വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ എൻറെ മൗനവും ക്ഷീണവും പതിവില്ലാത്ത വീട്ടിലിരിപ്പും അവളിൽ വലിയ അമ്പരപ്പാണുണ്ടാക്കിയത്. എന്തു പറ്റി..? ഓഫീസിൽ വല്ല വ്യശ്നവും.? അല്ലെങ്കിൽ സുഹൃത്തുക്കളുമായി വല്ല വഴക്കും..? വല്ല സാമ്പത്തികഅബദ്ധവും.? അതോ വല്ല സുന്ദരി പെൺകുട്ടികളും നിങ്ങളോട് പ്രേമമാണെന്നോ മറ്റോ പറഞ്ഞ് പേടിപ്പിച്ചു കളഞ്ഞോ..? സത്യം പറ. ഡെയ്സിയുടെ നിഷ്കളങ്കമായ ആ ചോദ്യം കേട്ടപ്പോൾ മാത്രം ആ നിരാശയ്ക്ക നടുവിലും ഞാൻ അറിയാതെ ഇത്തിരിനേരം ചിരിച്ചുപോയി.

അടുത്ത ദിവസം മുതൽ ഞാൻ പതിവുപോലെ ജോലിക്ക് പോയിത്തുടങ്ങി. അതോടെ പോലീസിൽനിന്നുണ്ടായ തിക്കാനുഭവങ്ങൾ ഞാൻ മറന്നു. എന്നാൽ ആ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സന്ദേഹങ്ങൾ മുറുകകയും ചെയ്തു. എന്താണ് ആ പുസ്തകത്തിൻറെ പ്രത്യേകത..? എന്തിനാണ് അതിവിടെ നിരോധിച്ചത്..? എത്തകൊണ്ടാണ് പോലീസിനെ അതിത്ര വെകിളിപിടിപ്പിക്കുന്നത്..? അതറിയണമെങ്കിൽ ആ പുസ്തകം വായിക്കണം. എന്തായാലും ഇത്രയൊക്കെ സംഭവിച്ചു. ഇനി അത് വായിച്ചാലും ഇതിൽ അധികമൊന്നും സംഭവിക്കാനില്ല. ചിലപ്പോൾ കുറച്ചധികദിവസം അവർ എന്നെ പീഡിപ്പിക്കുമായിരിക്കും. കുറച്ചധികദിവസം എന്നെ ജയിലിലിടുമായിരിക്കും. എന്നാലും എനിക്കതൊന്ന് വായിക്കണം. അറിയണമല്ലോ അതിലെന്താണുള്ളതെന്ന്. അതെനിക്കൊരു വാശിയായി പ്രതാപ്. പക്ഷേ, എനിക്കതെവിടെ നിന്ന് കിട്ടം..?

ഇസ്തായേൽതന്നെയാണ് അതറിയാനുള്ള വഴിയും. ഞാൻ അന്നുവൈകുന്നേരം തന്നെ സൂക്കിലുള്ള അവൻറെ കടയിലേക്ക് പോയി. പക്ഷേ, പേടിച്ചതുതന്നെ സംഭവിച്ചിരുന്നു പ്രതാപ്. ആ കടപൂട്ടി സീൽ പതിച്ചിരിക്കുന്നു! അതിൻറെ മുന്നിൽ എന്തോ നോട്ടീസും പതിച്ചിട്ടണ്ട്. അറബിയിൽ ആയിരുന്നതുകൊണ്ട് എനിക്കത് വായിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. നിരാശയോടെ ഞാൻ വീട്ടിലേക്ക് പോന്നു. പിന്നീട് പല വിദേശയാത്രയ്ക്കിടയിലും പുസ്തകക്കടകളിൽ ഞാൻ ആ പുസ്തകം തിരക്കിയിട്ടണ്ട്. എവിടെയും എനിക്കത് കിട്ടിയില്ല. പലരോടും ഞാനതേഷറ്റി അന്വേഷിച്ച. ആർക്കും അതറിയില്ല. മി. പ്രതാപ്. അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ ആ പോലീസുദ്യോഗസ്ഥനോട് എനിക്ക് ആ പുസ്തകം എത്തിച്ചത് നിങ്ങളാണെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞു. ഇന്ന് നിങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ട് വരുന്നു എന്നു കേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ കരുതിയത് പോലീസിനോട് നിങ്ങളടെ പേരു പറഞ്ഞതിന് പ്രതികാരം ചെയ്യാനാവും എന്നാണ്. എന്നാൽ നിങ്ങൾ ഇതുവരെ അങ്ങനെ ഒരു സംഭവം അറിഞ്ഞിട്ടുകൂടിയില്ല. എന്തൊരു വിചിത്രമായ അനുഭവം. അതിനുശേഷം ആറ്റമാസംപോലും തികയുന്നതിനു മുൻപ് ആ പുസ്തകം കണ്ടുപിടിക്കാൻ നിയോഗിക്കപ്പെട്ടവനെപ്പോലെ നിങ്ങൾ എൻറെ മുന്നിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഡെയ്സിയുടെ ദൈനംദിന പ്രാർത്ഥനകൾ കേൾക്കുന്ന ദൈവത്തിൽ എനിക്ക് വിശ്വാസമില്ലെങ്കിലും ചില നിയോഗങ്ങളിൽ എനിക്ക് വിശ്വാസമുണ്ട്. മന്ദഷ്യൻറെ ജീവിതത്തിന് നമുക്കറിയാത്ത എന്തോ ഒരർത്ഥമുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ എങ്ങനെ എൻറെ മുന്നിൽ വന്നപെട്ട. ഒരിക്കലും കണ്ടുമുട്ടാനിടയില്ലാത്ത രണ്ടു സമാന്തരരേഖകളായ നാം തമ്മിൽ എങ്ങനെ കണ്ടുമുട്ടി. പ്രതാപ്, നിങ്ങൾ ഒരു അന്വേഷണാത്മക പത്രപ്രവർത്തകനല്ലേ. ലോകം മുഴുവൻ സഞ്ചരിക്കുന്നവനല്ലേ. ആ പുസ്തകം നിങ്ങളെനിക്ക് ഒന്ന് കണ്ടെത്തിത്തരുമോ..? എന്ത് വില കൊടുത്തും ഞാനത് വാങ്ങിക്കോളാം. എവിടെ കിട്ടം എന്നമാത്രം നിങ്ങൾ പറഞ്ഞാൽ മതി. നിങ്ങൾ ഒരു എഴുത്തുകാരനുവേണ്ടി ജീവിതം തേടിയിറങ്ങിയതല്ലേ.. ഇതൊരു വായനക്കാരൻറെ ആവശ്യമാണ്. ഒരു പത്രക്കാരനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു എഴുത്തുകാരനെപ്പോലെതന്നെ പ്രധാനപ്പെട്ടതല്ലേ വായനക്കാരനം? എങ്കിൽ ഈ അഭ്യർത്ഥന നിങ്ങൾ തള്ളിക്കളയരുത്..! ഇത് നിങ്ങളെ ഞാനേല്പിക്കുന്ന നിയോഗമാണ്. അതിനായാണ് നാം തമ്മിൽ ഇപ്പോൾ കണ്ടുമുട്ടിയത് എന്നപോലും എനിക്കു തോന്നുന്നു. പെത്മമാൾ എൻറെ കൈകവർന്നു പിടിച്ച. അതിലൊത്ദ യാചന കലർന്നിട്ടണ്ടായിരുന്നു.

അതിനു പെത്രമാൾ നിങ്ങൾ ഇതുവരെ ആ പുസ്തകത്തിൻറെ പേര് പറഞ്ഞില്ല. ഞാൻ ചോദിച്ചു. അയ്യോ.. കഥ പറയുന്ന ആവേശത്തിൽ ഞാനതു വിട്ടു. അതിൻറെ പേര്: A Spring without Smell..!! അതെഴുതിയത്: സമീറ പർവീൺ.

ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ആകാശം ഇടിഞ്ഞുവീണ യപോലെ ഞാൻ തരിച്ചിരുന്നുപോയി!!

എന്താ പ്രതാപ്. നിങ്ങൾ ആ പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി കേട്ടിട്ടുണ്ടോ..? അതെവിടെ കിട്ടുമെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാമോ..?

അറിയാം. എനിക്കറിയാം. ഞാൻ ആ പുസ്തകം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിൻറെ ന്ററോളം പേള്ളകൾ ഞാൻ വായിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ കറേ ആവേശത്തിൻറെ വാക്കുകൾ എൻറെ മനസ്സിൽ തിളച്ചുപൊന്തിവന്നതാണ്. പക്ഷേ, ഭാഗ്യം. എൻറെ നാവ് അത് നിയന്ത്രിച്ചു പിടിച്ചു. നിരോധിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകം..?!! എന്തുകൊണ്ട്..? അത് ഈ രാജ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പുസ്തകമാണോ..? ഞാൻ വായിച്ച പേള്ളകളിലെങ്ങും അങ്ങനെയൊരു സൂചനയില്ലല്ലോ. ആണെങ്കിൽതന്നെ ഇനി റിയാസിൻറെ കയ്യിൽ അതെങ്ങനെ വന്നം..? അതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ പെത്മാളിനോട് വെളിപ്പെടുത്തുന്നത് അപകടമാകമോ..?

ഒരായിരം ചോദ്യങ്ങളുടെയും സന്ദേഹങ്ങളുടെയും മിന്നൽപാളി ഒരർദ്ധനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ എൻറെ മനസ്സിനെ കടന്നപോയി.

എന്താ പ്രതാപ്..? നിങ്ങൾക്കെന്തു പറ്റി..? നിങ്ങൾ ആ പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി കേട്ടിട്ടുണ്ടോ..? പെത്മാൾ വീണ്ടും എന്നോട് ചോദിച്ചു.

ഇല്ല. അങ്ങനെയൊരു പുസ്തകം ഞങ്ങൾക്ക് റിവ്യവിനു വല്ല<u>ത</u>ം അയച്ചു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടോ എന്ന് ഞാനാലോചിക്കുകയായിരുന്നു. പക്ഷേ, അങ്ങനെ ഒന്നിനെക്കുറിച്ച് ഞാൻ കേട്ടതായി ഓർക്കുന്നില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

നിങ്ങളുടെ മുഖംഭാവം കണ്ടപ്പോൾ സത്യമായും നിങ്ങൾ അത് കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് ഞാൻ ആശിച്ചുപോയി. പക്ഷേ, നിങ്ങൾക്കത് കണ്ടെത്താൻ കഴിയും എനിക്കതുറപ്പുണ്ട്..!!

പിന്നെ ഡെയ്സി വന്നു വിളിച്ചതും ആഹാരം കഴിച്ചതും പിന്നെയും പിന്നെയും ദില്ലിവിശേഷങ്ങൾ അയവിറക്കിയതും രാത്രി പെത്രമാൾ എന്നെ തിരിച്ച് ഫ്ലാറ്റിൽ കൊണ്ടാക്കിയതുമെല്ലാം എല്ലാം ഒത്ര മുടുപടത്തിനുള്ളിൽ നടന്ന നിഴൽനാടകംപോലെ എനിക്കു തോന്നുന്നു. എൻറെ ബോധത്തിൻറെ പാറക്കല്ലിൽ അതൊരു പോറൽപോലും വീഴ്ത്തിയില്ല. എൻറെ മനസ് മുഴുവൻ ആ പുസ്തകമായിരുന്നു. A Spring without Smell..!!

അതിൻറെ ബാക്കികൂടി വായിക്കാതെ എനിക്കിനി മനഃസമാധാനം കിട്ടില്ല.

ആതംഗവാദികൾ

ഫ്ലാറ്റിൽ ചെന്നുകയറിയ ഞാൻ നേരേ റിയാസിൻറെ മുറിയിലേക്കാണ് പോയത്. അപ്പോൾ എൻറെ കയ്യിൽ ഒരു തോക്കുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ രണ്ടു വായനക്കാർ അലക്സ് പെത്മാളിനോട് ചെയ്തതുപോലെ റിയാസിനു നേരേ തോക്കു ചൂണ്ടി 'എടുക്ക് നിൻറെ തലയിണയ്ക്കടിയിൽ ഒളിപ്പിച്ചു വച്ചിരിക്കുന്ന പുസ്തകം' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ആ പുസ്തകം ഞാൻ തട്ടിക്കൊണ്ട് പോത്മായിരുന്നു. അതിനുള്ള ആവേശം എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. തോക്കില്ലെങ്കിലും ഞാനത് ചോദിക്കും എന്നതന്നെ വിചാരിച്ചാണ് അങ്ങോട്ടു ചെന്നതും. എന്നാൽ അന്നേരം ആ മുറിയിൽ റിയാസിനെക്കൂടാതെ മൂന്നാല് അപരിചിതർ കൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ മിക്സർ കൊറിക്കുകയും പെപ്ലി കുടിക്കുകയും വട്ടംകൂടിയിരുന്ന് സംസാരിക്കുകയുമായിരുന്നു. ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാനൊന്ന് പകച്ചു നിന്നു.

ഹലോ.. വരണം പ്രതാപ്. വൈകുന്നേരംമുതൽ കാണുന്നില്ലായിരുന്നല്ലോ എവിടെയായിരുന്നു..? റിയാസ് പതിവിൽ കവിഞ്ഞ ഉത്സാഹത്തോടെ ചോദിച്ച.

എൻറെ ഒരു ഫ്രണ്ടിൻറെ വീട്ടിൽ പോയി.

ഓ.. ഗുഡ്. അപ്പോൾ നമ്മളോരോരുത്തതം നമ്മുടെ പരിചയക്കാരെ നഗരത്തിൽ കണ്ടെത്താൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു അല്ലേ. ഇവരും എൻറെ സ്കൾ ഫ്രണ്ട്സാണ്. ഇന്നാണ് കണ്ടുപിടിക്കാൻ പറ്റിയത്..

റിയാസ് എന്നെ അവർക്കും അവരെ എനിക്കും പരിചയപ്പെടുത്തി. ഞങ്ങൾ ഔപചാരികതയുടെ കുപ്പായമിട്ട ഹസ്തദാനങ്ങൾ കൈമാറുകയും വിളറിയ ഹലോകൾ ഉച്ചരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ബൈ ദ ബൈ എനിതിങ് അർജൻറ്..? റിയാസ് ചോദിച്ചു.

എയ് ഒന്നുമില്ല. അന്നു വന്നപ്പോൾ ഒന്നുരണ്ട് ക്രൈം ത്രില്ലർ കാണിച്ചില്ലേ. അതിലേതെങ്കിലും ഒന്ന് എടുക്കാം എന്നു കത്തതി കയറിയതാണ്. വായിക്കാൻ ഒന്നുമില്ല. വല്ലാതെ ബോറടിക്കുന്നു.

ഓ.. നോ പ്രോബ്ലം. റിയാസ് പോയി അതിലൊത്ദ പുസ്തകം എടുത്തുകൊണ്ടു തന്നു. എങ്കിൽ ഞങ്ങളിത്തിരി നേരം നാട്ടകാര്യം പറഞ്ഞിരിക്കട്ടെ.

ഓ.ശരി, ഗുഡ് നൈറ്റ്..!

ഇഡ്നൈറ്റ്..!!

നിരാശയോടെ ഞാനെൻറെ മുറിയിലേക്ക് മടങ്ങി.

അവിടെ ചെന്നിരുന്നിട്ട് എനിക്കൊരു സമാധാനവും കിട്ടിയില്ല. നെറ്റ് തുറന്ന് വീണ്ടും ഒരിക്കൽകൂടി ഞാനാ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു തിരച്ചിൽ നടത്തി. പ്രതീക്ഷയുടെ ഒരു പുതിയവിവരവും അപ്പോഴും കിട്ടിയില്ല. അതിനിടയിൽ റിയാസിൻറെ മുറിയിലെ അതിഥികൾ പോയോ എന്നറിയാനായി രണ്ടോമൂന്നോ തവണ ഞാൻ പുറത്തിറങ്ങി നോക്കി. അപ്പോഴെല്ലാം അവർ അവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. സംസാരവും ചിരിയും ബഹളവും പുറത്തുവരെ കേൾക്കാനുണ്ടായിരുന്നു.

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വിനോദ് എൻറെ മുറിയിലേക്കു വന്നു. അവൻറെ മുഖം വല്ലാതെ മുഷിഞ്ഞിരുന്നു.

താലിബാൻറെ മുറിയിൽ ആരാ കുറേ ആതംഗവാദികൾ വന്നുകൂടിയിരിക്കുന്നത്..? അവന്മാരുടെ ബഹളം കാരണം മന്ദ്രഷ്യനിവിടെ ഉറങ്ങാനും പറ്റുന്നില്ലല്ലോ. വിനോദ് തൻറെ നീരസം പറഞ്ഞു.

അവർ പഴയ സഹപാഠികളാണ്. ഏറെക്കാലത്തിനശേഷം കണ്ടു മുട്ടിയതിൻറെ ആഹ്ലാദമാണ്.. പോട്ടെ.. ഞാനവനെ ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

രാത്രി വന്നിരുന്ന് വർത്തമാനം പറഞ്ഞ് ബഹളം വയ്ക്കാൻ നമുക്കും ഇവിടെ സുഹൃത്തുക്കളെ ഒക്കെ കിട്ടും. പക്ഷേ, പലർ ചേർന്ന് താമസിക്കുന്ന ഇടത്തിൽ നമ്മൾ ചില മാനേഴ്സ് ഒക്കെ കീപ്പു ചെയ്യണം. ഇതെന്താ തെരുവുഹോട്ടലോ.. വിടാനുള്ള മനോഭാവത്തിലായിരുന്നില്ല വിനോദ്. ഒന്നുകിൽ ഇന്നത്തോടെ ഇതവസാനിപ്പിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ എനിക്ക് വേറെ ഫ്ലാറ്റ് അറേഞ്ച് ചെയ്തുതരണം.. ഏറെ ദിവസങ്ങളായി ഉന്നയിക്കപ്പെടാതെ കിടന്ന ആവശ്യം അവൻ വീണ്ടും എടുത്തിട്ട.

ഇന്നത്തേക്ക് വിനോദ് ക്ഷമിക്ക്. റിയാസിനോട് ഞാൻ പറയാം. വല്ലവിധത്തിലും സമാധാനിപ്പിച്ച് ഞാനവനെ സ്വന്തം മുറിയിലേക്ക് പറഞ്ഞയച്ചു.

എനിക്ക് അതിശയം തോന്നി. എത്രയോ രാത്രികളിൽ ഞാനും വിനോദും എഡ്വിനും ചേർന്ന് മദ്യപിക്കുകയും നിലവിട്ട് സംസാരിക്കുകയും ബഹളം വയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ആ സമയത്തെല്ലാം ശാന്തതയോടെ ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം കൂടിയിട്ടുള്ളവനാണ് റിയാസ്. ഒരിക്കൽപോലും താൻ അംഗമല്ലാത്ത ആ സദസ്സിനെചൊല്ലി അയാൾ ഈർഷ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഇന്നൊരുദിവസം അയാളുടെ മുറിയിൽ രണ്ട് അതിഥികൾ വന്നപ്പോഴേക്കും അതൊരു കുറ്റമായിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ സ്വാർത്ഥനാണ്. അവനെക്കുറിച്ചും അവൻറെ സുഖത്തെക്കുറിച്ചും സൗകര്യത്തെക്കുറിച്ചും മാത്രമേ അവൻ ചിന്തിക്കുന്നുള്ളൂ.

ഞാൻ മുറിയിൽ ചെന്നിരുന്ന് റിയാസ് തന്ന ആ ഡിറ്റക്കീവ് നോവൽ വായിക്കാൻ തുടങ്ങി. അതിൻറെ തുടക്കം ഗംഭീരമായിരുന്നു. രാത്രി തെരുവ് വൃത്തിയാക്കിക്കൊണ്ടും റോഡരുകിലെ പൂച്ചെടികൾക്ക് വെള്ളമൊഴിച്ചുകൊണ്ടും നിന്ന രണ്ടു ചെറുപ്പക്കാരുടെ മുന്നിലേക്ക് വേഗത്തിൽ ചീറിപ്പാഞ്ഞു വന്ന ഒരു കാറിൽനിന്നും ഒരു ശവശരീരം വന്നുവീഴുന്നതിൽനിന്നാണ് അത് തുടങ്ങുന്നത്. അതൊരു പെൺകുട്ടി ആയിരുന്നു. താൻ ഏറെക്കാലം മുൻപ് സ്നേഹിച്ചിരുന്നവളും ഒരു ദിവസത്തിൽ ആരോടും പറയാതെ വിദുരനഗരത്തിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു പോയവളുമായ പെൺകുട്ടിയായിരുന്നു അതെന്ന് ആ ചെറുപ്പക്കാരിൽ ഒരാൾ ഞെട്ടലോടെ മനസ്സിലാക്കുന്നു..

പെട്ടെന്ന് ഞാൻ പുസ്തകമടച്ച് ഓർമ്മയിലേക്ക് നടന്നു. വായനയുടെ ഒരു സുഖമതാണ്. ഓരോ വാചകത്തിനിടയിൽനിന്നും നമുക്ക് സ്വന്തം ഓർമ്മയിലേക്ക് നടന്നുകയറാനുള്ള ഒരു ഇടവഴി അതിൽ വെട്ടിയിട്ടിരിക്കും. ഞാൻ പെട്ടെന്ന് ജാസ്മിനെ ഓർത്തു. ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ ഞാനാണെന്നും എൻറെ മുന്നിൽ വന്നുവീണത് ജാസ്മിനാണെന്നും ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ വിചാരപ്പെട്ടപോയി. അങ്ങനെയൊരു

അപകടത്തിൻറെ സാധ്യതപോലും എന്നെ കിടിലപ്പെടുത്തി. എന്തുകൊണ്ടാവും അവൾ ഇതുവരെയും എനിക്ക് മറുപടി എഴുതാതിരുന്നത്..? എന്തുതരം അപകടമാണ് അവളെ ചൂഴ്ന്നു നില്ക്കുന്നത്..? ഓരോ ദിവസവും രാവിലെ ഞാൻ അവേശത്തോടെയും ആഗ്രഹത്തോടെയും ആയിരിക്കും മെയിൽ തുറന്നുനോക്കുക.. ഇൻ ബോക്സിൽ ആ പേര് തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവും എന്ന പ്രതീക്ഷയോടെ. ഇല്ലെന്നറിയുമ്പോൾ എനിക്കുണ്ടാവുന്ന നിരാശ. ടൊറാണ്ടോയിലെ എൻറെ ദിവസങ്ങൾ അങ്ങനെയായിരുന്നില്ല. ഒരു മെയിൽ അയച്ചാൽ ഒരു ദിവസം ഏറിയാൽ രണ്ടുദിവസം അതിനകം അവൾ മറുപടി അയയ്ക്കമായിരുന്നു. ആ സൗഹൃദത്തെയോർത്ത് എത്തുമാത്രം പ്രതീക്ഷപ്പെട്ടാണ് ഞാൻ ഈ നഗരത്തിലേക്കു വരുന്നത്. ഇങ്ങനെ ശുന്യതയിലേക്ക് ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടാൻ കാരണമെന്ത്? ഞാനപ്പോൾതന്നെ നെറ്റ് തുറന്ന് അവൾക്ക് ഒരു മെയിൽകൂടി അയച്ചു.

ജാസ്തിൻ,

ചില സമയത്ത് മൗനം നല്ല മറ്റപടിയാണ്. പക്ഷേ, ഒരാൾക്ക് സ്വന്തം ഇംഗിതപ്രകാരം വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ കഴിയും എന്നൊരു ദോഷം അതിനുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അഭിപ്രായം എന്തായാലും മനസ് ഇറക്കുക എന്നതാണ് ഉചിതമായ മാർഗ്ഗം. എൻറെ മെയിലുകളോടുള്ള നിൻറെ തണുത്ത പ്രതികരണം എന്നെ ശരിക്കും അദ്ഭുതപ്പെടുത്തുന്നു. ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ നീ ആഹ്ലാദംകൊണ്ട് പൊട്ടിച്ചിതറ്റം എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ മൗനത്തിൻറെ ഉള്ളറയിലേക്ക് നീ കൂടുതൽ കൂമ്പിയടഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിൻറെ കാരണം എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. നാം അപരിചിതരല്ല, പന്ത്രണ്ടു വർഷം നമ്മൾ ഗാഢമായി പ്രണയിച്ചു. പിന്നീട് പന്ത്രണ്ട് വർഷം നമ്മർ വരസ്പരം നഷ്ടപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ഒരു ധ്യവനക്ഷത്രത്തിൻറെ അകലത്തിളക്കംപോലെ നീ എന്നിലേക്ക് വീണ്ടും വന്നപ്പോൾ ഞാനനുഭവിച്ച ആഹ്ലാദം എത്രയെന്ന് നിനക്ക് ഊഹിക്കാനാവുന്നുണ്ടോ..? പക്ഷേ, ആ ആഹ്ലാദം ഒരു വിടനായ കാമുകൻറെ ആഹ്ലാദമായിരുന്നില്ല. ജീവിതത്തിലേക്ക് ഏറെ നടന്നു കഴിഞ്ഞ ഒരുവന് ഭ്രതകാലത്തെ മടക്കിക്കിട്ടിയതിൻറെ ആഹ്ലാദമായിരുന്നും. ജീവിതത്തിലെ ഒരു നഷ്ടവും എല്ലാക്കാലത്തിലേക്കുമുള്ള നഷ്ടപ്പെടൽ അല്ല, താത്കാലികമായ വിരമിക്കൽ മാത്രമാണ് എന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞതിൻറെ, അനുഭവംകൊണ്ട് തെളിയിച്ചതിൻറെ ആഹ്ലാദമായിരുന്നും അത്.

കുറച്ച മുൻപ് ഞാൻ നിൻറെ പഴയ മെയിലുകളിലൂടെ കടന്നു പോവുകയായിരുന്നു. നിൻറെ നഗരത്തിലേക്കു വരുന്ന എന്നെക്കുറിച്ച് നീ എന്തൊക്കെ സ്വപ്പങ്ങളാണ് അവയിൽ കണ്ടിരിക്കുന്നത്. നാട്ടിലേക്കുള്ള യാത്രയിൽ ഒരു പ്രാവശ്യം ഈ നഗരത്തെ തൊട്ടപോകാൻ എത്ര തവണ നീ എന്നോട് കെഞ്ചിയിരിക്കുന്നു. എടാ നിന്നെയൊന്ന് കാണാൻ കിട്ടമോ എന്ന് എത്രതവണ നീ കൊതിഷെട്ടിരിക്കുന്നു. എൻറെ വയറ്റിലിട്ട പോറ്റാൻ രണ്ടു ബീജക്കുഞ്ഞുങ്ങളെ കടം തരുമോ എന്ന് തമാശ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നിട്ടിപ്പോൾ അതെല്ലാം യാഥാർത്ഥ്യമായപ്പോൾ നിനക്കെന്താണ് സംഭവിച്ചത്..? എൻറെ ഈ വരവ് നിന്നെ പേടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നുവോ..? അകലങ്ങളിലെ സുരക്ഷിതത്വം നീ ഇത്രയുംകാലം ആസ്വദിക്കുകയായിരുന്നു എന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കണമോ..? നിൻറെ മൗനത്തിൽ നിഴലിക്കുന്ന ഭയം ദാമ്പത്യത്തിനോടുള്ളതോ എന്നോടുള്ളതോ നിൻറെ അതോ എല്ലാവരെയുംപോലെ സമൂഹത്തോട്ടള്ളതോ..?

ജാസ്മിൻ, നീ എന്നിൽനിന്ന് എത്ര അകലേക്ക് പോയാലും ആഴക്കടലിലേക്ക് തിമിംഗലത്തെ തിരഞ്ഞുപോകുന്ന പരൽമീനിനെപ്പോലെ ഞാൻ നിന്നെ അനുയാത്ര ചെയ്യും. ഏറെ ദൂരം നീന്തിനീന്തി ഒരു ദിവസം ഞാൻ നിൻറെ അരുകിലെത്തുകതന്നെ ചെയ്യം. അതിൽ ഞാൻ അനുഭവിക്കുന്ന അനുഭ്രതി നിന്നെ കണ്ടെത്തുന്നതിൻറെ മാത്രമല്ല, ആ ഭീതിദമായ കടൽയാത്രയുടേതുകൂടിയാണ്.

ഇനി അഥവാ ആ കണ്ടുമുട്ടൽ ഒഴിവാക്കാനാണ് താത്പര്യമെങ്കിൽ നീ എനിക്ക് തുറന്നെഴുതണം നിൻറെ ജീവിതം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിവുള്ളവനാണ് ഞാൻ. അംഗീകരിക്കുന്നവന്മാണ് ഞാൻ. നിൻറെ ഇഷ്ടങ്ങൾ എനിക്ക് മനസ്സിലാവുന്നില്ല എങ്കിൽ ഞാൻ നിൻറെ നല്ല സുഹൃത്തല്ല എന്നു മാത്രം കരുതുക.

ജാസ്മിൻ ഭീതിയുടെ ഏത് കുന്തം നിന്നെ തടഞ്ഞാലും നീ എനിക്കെഴുതും എന്നെനിക്കറിയാം. വീണ്ടും പറയട്ടെ. പ്രതീക്ഷയുടെ മന്മഷ്യനാണ് ഞാൻ. പ്രതാപ്---

ചില പേടികൾ

പിറ്റേന്ന് കാലത്ത് റിയാസ് എൻറെ മുറിയിലേക്ക് വന്നു. ഇന്ന് നമുക്കൊരിടംവരെ പോകണം. ഇന്നലെ വന്ന എൻറെ സുഹൃത്തുക്കളിലൊരാൾ നഗരത്തിലെ ഒരു പ്രമുഖ വ്യക്തിയെ പരിചയപ്പെടുത്തിതരാമെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടണ്ട്.

ആരാണ് കക്ഷി..? തീരെ താത്പര്യമില്ലാതെ ഞാൻ ചോദിച്ചു. കാരണം അന്നം എല്ലാവത്രം പോയിക്കഴിയുമ്പോൾ റിയാസിൻറെ മുറിയിലേക്ക് ഒത്ര കള്ളനെപ്പോലെ പതുങ്ങിക്കയറി ആ പുസ്തകം വായിക്കാം എന്ന് പദ്ധതിയിട്ട് കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ.

ഒരു ഡോക്ടറാണ്. ഇവിടത്തെ ഭരണതലത്തിൽ ഒക്കെ പിടിപാടുള്ള കക്ഷിയാണത്രേ. ഒന്ന് പോയി നോക്കാം. വല്ലതും കിട്ടിയാലോ..

റിയാസ് ആ എഡ്വിനെയും വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോക്കൂ.. എനിക്കിത് വല്ലാത്ത ബോറായി തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. നഗരംതോറും നടന്ന് ആളുകളെ കാണക അവരുടെ ഒക്കെ അഭിപ്രായങ്ങൾ കേൾക്കുക. എന്താണിത്? ഒരു ക്രിയേറ്റിവിറ്റിയും ഫീൽ ചെയ്യാത്ത പണി. വല്ല തുടക്കക്കാരായ പയ്യന്മാർക്കും ഇതൊക്കെ സുഖിക്കുമായിരിക്കും. ഈ പ്രോജക്ട് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ല എന്നെനിക്കിപ്പോൾ തോന്നുന്നു. ഞാൻ വളരെ നിസ്സംഗതയോടെ പറഞ്ഞു.

എല്ലാ സ്വർണ്ണഖനികളും പൊടിനിറഞ്ഞതാണ് പ്രതാപ്. നമ്മൾ ഈ ശേഖരിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ അതിൻറെ അയിത്വര്യപത്തിൽ ബോറായിരിക്കാം. എന്നാൽ നാളെ ഒരിക്കൽ ഒരെഴുത്തുകാരൻ ഇതിനെ മികച്ച കലാസൃഷ്ടി ആക്കി മാറ്റുമ്പോഴാവും നാം കഴിച്ച മണ്ണിൻറെയും നാം തിന്ന പൊടിയുടെയും വില നമുക്ക് മനസ്സിലാവുക..!

ആ ഫിലോസഫി എനിക്കിഷ്ടപ്പെട്ടു. എന്നാൽ അത് ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള പാകത്തിലല്ല എൻറെ മനസ്സിപ്പോൾ. എനിക്കിത്തിരി നേരം തനിച്ചിരിക്കാൻ തോന്നുന്നു.

ഞാൻ വിമർശിക്കുകയാണ് എന്ന് വിചാരിക്ക**രുത്. എൻറെ മനസ്സിൽ തോന്നിയ ഒ**രു കാര്യം ഇറന്നുപറയുന്നു എന്നേയുള്ളൂ. ഒരു ജോലി ഏറ്റെടു<u>ത്ത</u> കഴിഞ്ഞാൽ അത് പൂർത്തീകരിക്കാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം നമുക്കുണ്ട്, അതെന്തായാലും. പാതിവഴിയാവുമ്പോൾ കഷ്ടപ്പാടാണ് എന്നതോ ബോറടിക്കുന്നു എന്നതോ ഒന്നും അതിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു മാറാനുള്ള നല്ല കാരണമല്ല. അത്തരം സാധ്യതകൾ മുൻകൂട്ടി കാണുകയും ഏറ്റെടുക്കാതെ ഒഴിഞ്ഞുമാറുകയും ചെയ്യുന്നതാവും കൂടുതൽ ഭംഗി. റിയാസ് പറഞ്ഞു.

അങ്ങനെ ഒഴിഞ്ഞുമാറുന്നതല്ല റിയാസ്. നമ്മൾ ഇതുവരെ വച്ചപുലർത്തിയ രീതികൾ വിട്ട് ഒത പ്പതിയ വഴിയിലൂടെ ഈ നഗരത്തെയ്യം ജീവിതത്തെയ്യം കാണാൻ കഴിയ്യമോ എന്നൊത്ദ അന്വേഷണത്തിലാണ് ഞാൻ… ഒട്ടനവധി ജീവിതങ്ങളെക്കുറിച്ച് കേൾക്കുകയും അതൊത്ദ റിക്കോർഡറിലെന്നപോലെ പകർത്തിവയ്ക്കയും ചെയ്യന്നു എന്നല്ലാതെ നാം ഒന്നും ഇവിടെനിന്ന് അനഭവിക്കുന്നില്ല. അത്രകൊണ്ടുതന്നെ ഈ കേട്ട ജീവിതങ്ങൾ ഒന്നും എന്നെ സ്റ്റർശിക്കാത്തത്രപോലെ. വെള്ളത്തിൽ വീണ പന്ത്രപോലെ നാം ഇതിൻറെ ഉപരിതലത്തിൽ പൊങ്ങിക്കിടക്കുന്നതേയുള്ള, ഇനി എത്ര കാലം താമസിച്ചാലും ഒന്നും അന്ദഭവിക്കാതെ വെറ്റം കേൾവിക്കാരായി നാം മടങ്ങും. ശരിക്കും ഈ നഗരത്തിൻറെ സ്പന്ദനത്തെ തൊടണമെങ്കിൽ നാം അതിൻറെ അനുഭവസ്ഥരാവ്വകതന്നെ വേണം...!

സത്യത്തിൽ എനിക്കുതന്നെ ഉറപ്പില്ലാത്ത, അപ്പോൾ മനസ്സിൽ തോന്നിയ ഒരു വിചാരം ഞാനങ്ങ് തട്ടിവിട്ടു എന്നേയുള്ളൂ. എന്നാൽ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്കു തോന്നി അതാണ് ശരിയെന്ന്. ചിലപ്പോൾ അങ്ങനെയാണ്. നാംപോലും അറിയാതെയാണ് നമ്മുടെ മനസ് നമുക്കു മൂന്നിൽ വെളിപ്പെടുക..

ആ അഭിപ്രായത്തോടും തീരുമാനത്തോടും ഞാൻ നൂറുശതമാനം യോജിക്കുന്നു, റിയാസ് പറഞ്ഞു: അക്കാര്യത്തിൽ എൻറെയും പിന്തുണയുണ്ട്. അതേഷറ്റി നമുക്ക് വൈകിട്ട് കൂടിയാലോചിക്കാം. ഇപ്പോ പ്രതാപ് എൻറെ കൂടെ വാ. നമുക്ക് പോയി ആ ഡോക്ടറെ ഒന്ന് കണ്ടിട്ട് വരാം.

ഞാൻതന്നെ വരണമെന്ന് റിയാസിനെന്താണിത്ര നിർബന്ധം..? പിന്നെയും ഞാൻ വൈമനസ്യത്തോടെ ചോദിച്ചു. ഇക്കാര്യത്തിൽ എഡ്വിനും വിനോദും വളരെ ഉത്സാഹത്തിലാണ്. അവരെ കൂട്ടുന്നതാവും നല്ലത്.

അതങ്ങനെയല്ല പ്രതാപ്. അവരോടു രണ്ടും എനിക്കെന്തെങ്കിലും വിരോധമുണ്ടായിട്ടല്ല. പക്ഷേ, ചിലത്ദമായി നമുക്കൊത്ദ മാനസികൈക്യം ഉണ്ടാകമല്ലോ. നമ്മുടെ വേവ് ലെംഗ്തിനോട് ഒത്ത്വപോകുന്ന ഒരാൾ.. ഇവിടെ അത് ഞാൻ പ്രതാപിലാണ് കാണുന്നത്..

പിന്നെ എന്തെങ്കിലും ഒഴികഴിവു പറയാൻ എനിക്കാവുമായിരുന്നില്ല. റിയാസിനൊപ്പം ചെല്ലാമെന്ന് എനിക്ക് സമ്മതിക്കേണ്ടി വന്നം.

എൻറെ കാറിലാണ് ഞങ്ങൾ പോയത്. വഴിയിൽനിന്ന് റിയാസിൻറെ സുഹൃത്തുക്കളിൽ ഒരാളെയും കൂടെക്കയറ്റി. ഉപചാരത്തിന് ഞാനയാളോട് പേരു ചോദിച്ച.

ഇന്നലെ കണ്ടപ്പോൾ പറഞ്ഞിരുന്നു. ഇത്രവേഗം മറന്നോ..? അയാൾ ചോദിച്ചു.

ക്ഷമിക്കണം. ഇനി ഒരു ഇരുപത് തവണകൂടി ഞാൻ ചോദിച്ചെന്നിരിക്കും. എന്നാലും അതെൻറെ മനസ്സിൽ ഉറയ്ക്കില്ല. ലോകത്തിൽ എനിക്ക് ഏറ്റവും പ്രയാസമുള്ള സംഗതിയാണ് പേരോർത്തിരിക്കുക എന്നത്.

അപ്പറഞ്ഞത് അതിശയോക്തി ആയിരുന്നില്ല. പലങ്ങടെയും പേരോർത്തുവയ്ക്കാൻ എനിക്ക് പറ്റാറില്ല. ആ വൈകല്യത്തെ മറികടക്കാനായി ഞാൻ പ്രയോഗിക്കാത്ത മാർഗ്ഗങ്ങളില്ല. പക്ഷേ, ഒന്നും എൻറെ കാര്യത്തിൽ ഫലവത്തായിട്ടില്ല. ചിലപ്പോൾ കഴിഞ്ഞ അഞ്ചുവർഷമായി എൻറെ അടുത്തിരുന്ന് ജോലി ചെയ്യുന്ന ആളിൻറെ പേര് ഞാൻ പൊടുന്നനേ മറന്നുപോകും. എന്തിന് ആവശ്യം വന്നപ്പോൾ ശാന്തിയുടെ പേരുപോലും മറന്നുപോയ ഒരനുഭവം എനിക്കുണ്ട്. അത് അംനേഷ്യയാണോ എന്നറിയാനായി ഒരിക്കൽ ആരും അറിയാതെ ഞാൻ ഡോക്ലറെ പോയിക്കാണുകപോലും ചെയ്തു.

ഓർത്താലും ശരി, മറന്നാലും ശരി ഇത്തവണകൂടിയേ ഞാൻ പറയൂ.. എൻറെ പേര് ജഹാംഗീർ. റിയാസിൻറെ സുഹൃത്ത് പറഞ്ഞു.

നിങ്ങൾ തമ്മിൽ എങ്ങനെയാണ് പരിചയം..? സ്കളിൽ ഒന്നിച്ച പഠിച്ചവരാണോ..?

അതെ. മെടിക്കലേഷനു രണ്ടുവർഷം ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുണ്ടായിരുന്നു. ഇൻറർമീഡിയേറ്റ് ആയപ്പോൾ സ്കൂൾ മാറിയെങ്കിലും തമ്മിൽ കാണുമായിരുന്നു. അതുകഴിഞ്ഞ് പിന്നെ ദാ ഇന്നലെയാണ് കണ്ടുമുട്ടുന്നത്.

ഇവിടെ എന്തു ചെയ്യന്നു..?

ഞാനിവിടെ ഒരു കേബിൾ ടിവി സർവ്വീസ് നടത്തുന്നു. സത്യത്തിൽ നിയമവിരുദ്ധമാണ്. പിന്നെ പോലീസിൽ അറിയാവുന്നവർ ഒക്കെ ഉണ്ടായതുകൊണ്ട് അവര് കണ്ണടയ്ക്കം. എന്നാലും വർഷത്തിൽ ഒരു തവണ അവന്മാർ വന്ന് കേബിൾ എല്ലാം മുറിച്ചു കളയും, റിസീവർ എടുത്തുകൊണ്ടുപോകും. ഞാൻ പിന്നെയും ഒന്നമുതൽ തുടങ്ങും. വന്നുപോയില്ലേ, നമുക്കും ജീവിക്കേണ്ട. നിയമം മാത്രം നോക്കിയാൽ വല്ലതും നടക്കുമോ?

അതിരിക്കട്ടെ. നമ്മളിപ്പോൾ ആരെക്കാണാനാണ് പോകുന്നത്? ഞാൻ ചോദിച്ചു. സത്യത്തിൽ എഡ്വിൻറെക്കടെ അഹമ്മദ് അൽഖൈദിനെ കാണാൽ പോയതിൽ പിന്നെ ഇനി ആരെങ്കിലും അപരി ചതരെ കാണാൻ പോകുന്നതിനു മുൻപ് അവരെക്കുറിച്ച് നല്ലപോലെ പഠനം നടത്തിയിട്ടേ പോക്ര എന്നത് എൻറെ തീരുമാനമായിരുന്നു. ഇനി ആരുടെ മൂന്നിലും പോയി നാണംകെടാൻ പാടില്ല.

പക്ഷേ, എത്ര ചോദിച്ചിട്ടും ജഹാംഗീർ അതു പറഞ്ഞില്ല. ആരെങ്കിലും ആകട്ടെ. ഞങ്ങളുടെകൂടെ ധൈര്യമായിട്ട് വന്നാൽ മാത്രം മതി എന്നായിരുന്ന അവൻറെ മറുപടി. അതെന്നെ അല്പം ചൊടിപ്പിച്ചെങ്കിലും ഞാനത് പുറത്ത് പ്രകടിപ്പിച്ചില്ല.

അതിനിടെ യാത്ര ഒരു സിഗ്നലിൽ കുടുങ്ങിയപ്പോൾ വണ്ടികൾ തോറും നടന്ന് സാധനങ്ങൾ കച്ചവടം നടത്തുന്ന വളരെ പ്രായം കുറഞ്ഞ കുറച്ച് അറബിപ്പയ്യന്മാരെ കണ്ടു. ഒരു പയ്യൻ വില്ക്കുന്നത് വെള്ളക്കുപ്പികളാണ്. മറ്റൊരു പയ്യൻ വില്ക്കുന്നത് മുല്ലപ്പൂമാല. ഇനിയൊരുത്തൻ സ്റ്റ്രോബറി പാക്കറ്റുകൾ. ഇനിയൊരുത്തൻ പമ്പരങ്ങൾ. ഇനിയൊരാൾ ഈത്തപ്പഴം. സിഗ്നലിൽ ചുവപ്പു തെളിയുന്നതിനനുസരിച്ച് പയ്യന്മാർ ഒരിടത്തുനിന്നും അടുത്തിടത്തേക്ക് വണ്ടികൾക്കിടയിലൂടെ അപകടകരമാംവിധം ഓടുകയും നിറുത്തിയിടുന്ന ഓരോ വണ്ടികാരെയും സമീപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

നഗരത്തിലെ ഇത്തരം സിഗ്നൽ കച്ചവടക്കാരെക്കാണമ്പോഴൊക്കെ എൻറെയുള്ളിലൊൽ പേടിയ്യണത്രം. എന്തുകൊണ്ടെന്ന് സത്യത്തിൽ എനിക്കുതന്നെ അറിയില്ല. പക്ഷേ, അങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നു. അവരിൽ നിന്ന് എന്തെങ്കിലും വാങ്ങണമെന്നും അങ്ങനെ ആ പാവങ്ങളെ സഹായിക്കണമെന്നും ഞാനെന്നും വിചാരിക്കുമെങ്കില്പം അതൊരിക്കല്പം സാധിച്ചിട്ടില്ല. ആ പേടി കാരണമാണത് നടക്കാതെ പോയിട്ടള്ളത്. താൻ അവത്രടെ കയ്യിൽനിന്നും എന്തെങ്കിലും വാങ്ങി പണം കൊടുക്കുന്നതിനു മുൻപേ സിഗ്നലിൽ പച്ച തെളിഞ്ഞ് വണ്ടി പൊയ്ക്കളയുമോ എന്ന പേടിയാണത്. വഴിയിൽ ആരെങ്കിലും അവരുടെ കയ്യിൽനിന്നും സാധനം വാങ്ങുന്നതു കണ്ടാലുടൻ എനിക്ക് ആധി തുടങ്ങും. ദൈവമേ ആ കച്ചവടം തീരുന്നതുവരെ സിഗ്നൽ തെളിയരുതേ, അയാൾക്ക് വേഗം തൻറെ പോക്കറ്റിൽനിന്ന് പേഴ്സ് എടുക്കാൻ കഴിയണേ, പേഴ്ലിൽ ആവശ്യത്തിന ചില്ലറ കാണണേ എന്നൊക്കെ വിചാരിക്കം. എന്നാലും ആ പാവങ്ങളെ പറ്റിച്ചിട്ട് വണ്ടി ഓടിച്ച പോകാറ്റണ്ടെന്ന് ഞാനിപ്പോഴം ആരെങ്കില്പമൊക്കെ പേടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ പേടി എനിക്ക് ഇന്നും ഇന്നലെയും ഒന്നും തുടങ്ങിയതല്ലു. പഠിക്കുന്ന കാലത്തേ എനിക്കിങ്ങനെ വിചിത്രമായ ചില പേടികൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ക്ലാസിൽ അധ്യാപകർ ആരോങ്കെടിലും ചോദ്യം ചോദിച്ചാൽ അവർ ഉത്തരം പറഞ്ഞു തീരുന്നവരെ ആധി എനിക്കാണ്. ആരോടെങ്കില്ലം പദ്യം പാരായണം

ചെയ്യാൻ പറഞ്ഞാൽ അവർ ചൊല്ലിത്തീരുന്നതുവരെ ഞാനവരുടെ കൂടെ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ആരെങ്കിലും വേദിയിൽ പ്രസംഗിക്കാൻ കയറിയാൽ എനിക്ക് ആധി തുടങ്ങും. അയാൾ പ്രസംഗിച്ചു തീരുന്നതു വരെ വാക്കുകൾ മുട്ടരുതേ എന്നും നാവു പിഴയ്ക്കുത്തേ എന്നും ഞാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. കോളജിൽ എത്തിയപ്പോൾ കൂട്ടുകാർ നാടകത്തിൽ അഭിനയിക്കുന്നതു കാണുന്നതിൻറെ ഭീതി എനിക്കാണ്. അവർക്ക് ഡയലോഗ് പിഴയ്ക്കുമോ എന്ന ഭീതി. അതിൻറെയൊക്കെ ഒരു അവാന്തരത്രുപമാണ് ഞാനിപ്പോൾ സിഗ്നലുകളിൽ അനുഭവിക്കുന്നത്..

എൻറെ അതേ ഭീതികൊണ്ടാണോ ആ പിള്ളാരോടുള്ള അവജ്ഞ കൊണ്ടാണോ എന്നറിയില്ല നല്ലൊരു ശതമാനം വണ്ടിക്കാരും ആ ഗ്ലാസ് ഒന്ന് താഴ്ത്താൻപോലും മിനക്കെടാതെ അവരെ അവഗണിച്ചു വിട്ടകയാണ്. എന്നാൽ റിയാസ് ഗ്ലാസ് താഴ്ത്തി അവരിൽനിന്നും രണ്ടുകപ്പി വെള്ളം വാങ്ങി.

അയ്യോ.. ഭ്രാന്ത്.. ഇവന്മാങ്ങടെ കയ്യിൽനിന്നും എന്തിനു വാങ്ങി..? വേണമെങ്കിൽ നമുക്ക് വല്ല സൂപ്പർ മാർക്കറ്റിൻറെയും മുന്നിൽ നിറുത്താമായിരുന്നല്ലോ... ഇത് ലോ ക്വാളിറ്റി സാധനമായിരിക്കും ജഹാംഗീർ പറഞ്ഞു.

ആവശ്യമുണ്ടായിട്ടല്ല ജഹു. ആ പിള്ളാർക്ക് ഒരു പ്രോത്സാഹനമാകട്ടെ എന്നു കരുതിയാണ്. റിയാസ് പറഞ്ഞു.

പ്രോത്സാഹനം..! ഇത് വിറ്റുകിട്ടുന്ന പണം കൊണ്ടുപോയി വീടു പുലർത്താനോ മറ്റോ ആണോ.. സിഗരറ്റോ മയക്കുമരുന്നോ മദ്യമോ വല്ലതും വാങ്ങി അടിക്കും. അത്രതന്നെ. ജഹാംഗീർ വളരെ പുച്ഛത്തോടെ പറഞ്ഞു.

അവർ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യട്ടെ. അത് നമ്മുടെ ആലോചനയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന കാര്യമല്ലല്ലോ.. ഈ നമ്മൾ അധ്വാനിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന പണം മുഴുവൻ നല്ല കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മാത്രമാണ് ചെലവഴിക്കുന്നത് എന്നതിന് വല്ല തെളിവുമുണ്ടോ..? നാം ഈ കുട്ടികളുടെ മനസ് കാണേണ്ടതുണ്ട് ജഹു. അവരെ അവഗണിച്ചു പോകുന്ന ഓരോ മുന്തിയ കാറുകളും അവരിലുണ്ടാക്കുന്നത് കടുത്ത അപകർഷബോധമായിരിക്കും. ദാരിദ്ര്യവും അസൂയയും നിരാശയുമാണ് തീവ്രവാദത്തിൻറെ അമ്മമാർ. നാളെ ഇവർ അതിൻറെ മക്കളാവാതിരിക്കണമെങ്കിൽ നാം അവരെയും പരിഗണിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അവർക്ക് തോന്നുകയെങ്കിലും വേണം.. മനുഷ്യൻ സിസ്റ്റത്തിൻറെ സന്തതികൾതന്നെയാണ്!!

മഞ്ഞവര

നഗരത്തിലെ മെഡിക്കൽ കോളേജിൻറെ മുന്നിലാണ് ഞങ്ങളുടെ വണ്ടി ചെന്നുനിന്നത്. ആ ഗേറ്റിൻറെ ഇരുവശത്തം മെരുങ്ങാത്ത കാളക്കറ്റന്മാരെപ്പോലെ കറുത്ത രണ്ട് കവചിതവാഹനങ്ങൾ കാവൽ കിടക്കുന്നു. അതിൻറെ കൊമ്പുപോലെ രണ്ടു തോക്കുകൾ ആകാശത്തേക്ക് തല കൂർത്ത് നില്ക്കുന്നുണ്ട്. ഗേറ്റ് കടന്ന് അകത്തേക്ക് ചെല്ലമ്പോൾ താത്കാലികമായി കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ ടാർപ്പോളിൻടെൻറ്. അതിനുള്ളിൽ മുഖംമൂടിക്കാരായ പട്ടാളക്കാന്ദടെ ജാഗ്രത. അവന്ദടെ വിരലുകൾ വിശ്രമിക്കുന്നത് തോക്കിൻറെ കാഞ്ചികളിലാണ്. റോഡിൽ കണ്ട നിരവധി ചെക്കപോസ്റ്റകളിലേതുപോലെ അവർ അകത്തേക്ക് കടന്നുവരുന്ന ഓരോ വണ്ടികളം തുറന്നു പരിശോധിക്കുന്നു. ചില വണ്ടികൾ നായയെക്കൊണ്ട് മണപ്പിക്കുന്നു. ഐഡൻറിറ്റി കാർഡുകൾ പരിശോധിച്ചതിനും രേഖപ്പെടുത്തിയതിനും ശേഷമാണ് ഓരോതത്തരെയും കടത്തി വിടുന്നത്. എൻറെയും റിയാസിൻറെയും കയ്യിൽ രാജ്യത്തെ തിരിച്ചറിയൽകാർഡുകൾ ഇല്ലാത്തത് ഇത്തിരിനേരത്തേക്ക് അങ്കലാപ് ഉണ്ടാക്കി. ഭാഗ്യത്തിന ഞങ്ങൾ പാസോർട് കൈയിൽ തിരിച്ചം മറിച്ചം നോക്കിയും കത്തിയിട്ടണ്ടായിരുന്നു. അഞ്ച തവണ ക്രോസ്വിസ്കാരം ഒരു നടത്തിയതിനുംശേഷമാണ് ഞങ്ങളെ അവർ പാതിമനസ്സോടെയെങ്കിലും അകത്തേക്ക് വിട്ടത്.

ഇതെന്താ ആശുപത്രിയോ അതോ സൈനികത്താവളമോ..? ആ പരിശോധനകൾ കണ്ട് ഞാൻ ചോദിച്ച.

കുറച്ചുദിവസങ്ങൾ മുൻപുവരെ ഇതിലും കർശനമായിരുന്നു. ദേഹപരിശോധനകൂടി കഴിഞ്ഞേ വിടുമായിരുന്നുള്ളൂ. അത്രയ്ക്ക് അതിക്രമമല്ലേ രാജ്യദ്രോഹികൾ ഈ ആശുപത്രിയിൽ ചെയ്തു കൂട്ടിയത്. ജഹാംഗീർ പറഞ്ഞു.

എന്ത് അതിക്രമം..? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

അത് പറയാനാണെങ്കിൽ ഒരുപാടുണ്ട്. തിരിച്ചുവരുമ്പോഴാകട്ടെ പറയാം. മഞ്ഞയും നീലയും വരകൾ അടയാളം കാട്ടന്ന ആശുപത്രിയുടെ നീളൻ വരാന്തയിലൂടെ നടക്കുമ്പോൾ ജഹാംഗീർ പറഞ്ഞു.

രഹസ്യങ്ങളുടെ ഉസ്താദാണ് ജഹാംഗീർ എന്ന് എനിക്കു തോന്നി. ഒന്നും പറയാതെ ഒളിപ്പിക്കുന്നതിൽ അയാളൊരു രസം കണ്ടെത്തുന്നതുപോലെ.. അത്യാഹിതവിഭാഗത്തിലെ ഒരു കൺസൽട്ടേഷൻ റൂമിൻറെ മുന്നിലാണ് ഞങ്ങളുടെ ആ നടത്തം ചെന്നവസാനിച്ചത്. അപ്പോഴേക്കും വരാന്തകളുടെ ഒത്തിരി കൂനാംകുരുക്കുകൾ ഞങ്ങൾ പിന്നിട്ടിരുന്നു. ഇനി ആ വഴി ഒന്ന് തിരിച്ചു നടക്കാൻ പറഞ്ഞാൽ മഞ്ഞവരയെ ആശ്രയിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റു മാർഗ്ഗമില്ല. ജീവിതത്തിനും ആരെങ്കിലുമിങ്ങനെയൊരു മഞ്ഞവര ഇട്ടുതന്നിരുന്നെങ്കിൽ ആ വഴി ഞാനിത്തിരി തിരിച്ചു നടന്നേനേ. നടന്നു നടന്ന് ജാസ്മിനിൽ എത്തുന്ന സ്നേഹത്തിൻറെ ഒരു വരവഴി.

അധികം നേരമൊന്നും ഞങ്ങൾക്കവിടെ കാത്തിരിക്കേണ്ടി വന്നില്ല. അപ്പൊഴേക്കും ഞങ്ങളെ ഉള്ളിലേക്ക് വിളിച്ചു. നിറയെ ആളുകൾ കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിനിടയിൽ ആകെ ഒരാളോ മറ്റോ ആണ് അവിടെ കൺസൽട്ടേഷനു കയറിയത്. ഇത്ര പതിയെ ഒരു രോഗിയെ പരിശോധിച്ചാൽ എത്രനേരംകൊണ്ട് ഈ രോഗികളെ അത്രയും പരിശോധിച്ച തീരുമെന്ന് ഞാൻ ആലോചിച്ചു.

വളരെ പ്രായം ചെന്ന ഒരു ഡോക്ടറായിരുന്നു ആ മുറിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത്. ആകെ നരച്ച് മെലിഞ്ഞ് ഞരമ്പുകളിൽ ചുളിവുവീണ് വിറയ്ക്കുന്ന കൈകളോടെ വട്ടക്കണ്ണട വച്ച ഒരു ഡോക്ടർ. അങ്ങനെ ഒരാളെ സർക്കാർ സർവ്വീസിൽ പ്രതീക്ഷിക്കകയേ വയ്യൂ. അത്രയ്ക്കം പ്രായമായ ഒരാൾ.

അദ്ദേഹം ഞങ്ങളോട് ഇരിക്കാൻ പറഞ്ഞു. ആകെ രണ്ടു കസേരയേ ആ മുറിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഞാനും റിയാസും ഇരുന്നു. ജഹാംഗീർ അദ്ദേഹത്തിൻറെ അടുത്തുപോയി നിന്നതേയുള്ളൂ.

മാമുജി ഇതാണ് ഞാനിന്നലെ പറഞ്ഞ കാനഡക്കാരൻ. എന്തൊക്കെയാണ് അറിയേണ്ടത് എന്നുവച്ചാൽ ചോദിച്ചുകൊള്ളൂ. ഞാനാളിനെ കയ്യോടെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട് ജഹാംഗീർ അദ്ദേഹത്തിൻറെ കൈപിടിച്ച് മുത്തിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

എന്ത്രകൊണ്ട് ജീവിക്കാനായി കാനഡ തിരഞ്ഞെടുത്തു? എന്ത്രകൊണ്ട് അവിടം അവിടെ മട്ടത്തിട്ടില്ല..? ഇതരസ്ഥലങ്ങളെക്കാൾ പ്രത്യേകതയാണ് എന്ത കാണന്നത്..? ഉഷ്ണമേഖലാജീവിയായ ജീവിക്കുന്നു..? അതിന് തണപ്പരാജ്യത്ത് താനെങ്ങനെ മൻകത്തലുകൾ എട്ടക്കേണ്ടി വരും..? അവിടെ ഒരു വീട്ട വാങ്ങാൻ എത്ര പണം വേണ്ടിവരും...? ഒരു മാസത്തെ ചെലവ് എത്ര പ്രതീക്ഷിക്കാം…? ഏഷ്യക്കാരോടുള്ള അവരുടെ സമീപനം എങ്ങനെയാണ്..? ആ രാജ്യത്ത് വർണ്ണവിവേചനം എത്രത്തോളമുണ്ട്..? മുസ്ലീങ്ങൾക്ക് അവിടെ എന്തു പരിഗണന കിട്ടം...? വാർദ്ധക്യത്തിലെ കടിയേറ്റത്തിന് എന്തെങ്കിലും ദോഷമ്പണ്ടോ…? എന്നിങ്ങനെ പത്തുപന്ത്രണ്ട് ചോദ്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം എന്നോട് യാതൊര് മുഖവുരയും ഇല്ലാതെ ചോദിച്ച.

ഈ കാലത്തിനകം അനേകംപേരെ ഞാൻ ഇൻറർവ്യ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഞാനാദ്യമായിട്ടായിരുന്ന ഇൻറർവ്യ ചെയ്യപ്പെടുന്നത്. അതിൻറെയൊത് പരിഭ്രമവും സങ്കോചവും എനിക്കണ്ടായി എങ്കിലും എനിക്കറിയാവുന്നതരം മറ്റപടികൾ ഞാനതിനു നല്ലി. പക്ഷേ, അപ്പോഴും അതിൻറെ ഉദ്ദേശ്യം എനിക്ക് പിടികിട്ടിയിരുന്നില്ല.

ഐ ആം പ്ലാനിങ് റ്റ മൈഗ്രേറ്റ് കാനഡ..! എല്ലാ ചോദ്യങ്ങളും കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം സ്വയം പ്രഖ്യാപിച്ചു. എൻറെ സംശയത്തിനുള്ള മറുപടികൂടിയായിരുന്നു അത്.

അറ്റ് ദിസ് ഏജ്?!!! സ്വയമാണ് ഞാനത് പറഞ്ഞതെങ്കിലും ശബ്ദം അറിയാതെ ഇത്തിരി ഉയർന്നപോയി.

യെസ്. അൺഫോർച്ചുനേറ്റിലി അറ്റ് ദിസ് ഏജ്..! അദ്ദേഹത്തിൻറെ ശബ്ദത്തിൽ വല്ലാത്ത നിരാശ പനിച്ചകിടന്നിരുന്നു.

ഡോക്ടർക്കെന്താണ് ഇപ്പോൾ അങ്ങനെ തോന്നാൻ കാരണം..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഇത്തിരിനേരം അദ്ദേഹം മൗനമായിരുന്നു.

അറ്റപതുകളുടെ തുടക്കത്തിൽ കഷ്ടിച്ചൊരു എം.ബി.ബി.എസുമായാണ് ഞാനീ ദേശത്തേക്ക് വരുന്നത്. അന്നെനിക്ക് ഇരുപത്തിനാല് വയസ്സാണ്. ഇംഗ്ലീഷ് ഡോക്ടറന്മാരും ഇന്ത്യൻ ഡോക്ടറന്മാരും മാത്രം ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു കാലമായിരുന്നു അത്. കഴിഞ്ഞ അൻപത്തിരണ്ട് വർഷമായി ഞാനീ ആശുപത്രിയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നു. എൻറെ അത്രയും പ്രായമുള്ള ഒരാളും ഇന്നിവിടെ ഇല്ല. സ്വദേശികളായ ഡോക്ടേഴ്സ്പോലും. പെൻഷൻപ്രായം കഴിഞ്ഞിട്ടു തന്നെ പത്തൊൻപത്ര വർഷങ്ങൾ കഴിയുന്നു. എന്നാലും സർക്കാരിൻറെ നിർബന്ധത്തിൽ ഞാൻ ഇതുവരെയും സർവ്വീസിൽ തന്നെ തുടരുകയായിരുന്നു. ഈ ആശുപത്രിയും രോഗികളും എന്നെ ഒരിക്കലും മടുപ്പിച്ചിട്ടില്ല. രോഗികൾക്കൊപ്പം ചെലവിടുന്ന ഓരോ നിമിഷത്തിലും ഞാൻ ആനന്ദം കണ്ടെത്തുന്നുണ്ട്.

ഇവിടെ എത്തി രണ്ടുവർഷം കഴിഞ്ഞപോൾ ഒരിക്കൽ ഇപ്പോഴത്തെ മജസ്റ്റിയുടെ അപ്പൻ ഗ്രേറ്റ് മജസ്റ്റിയെ ശുശ്രേഷിക്കാനുള്ള ഒരു ഭാഗ്യം എങ്ങനെയോ അന്ന് ജൂനിയർ ഡോക്ടർ മാത്രമായിരുന്ന എനിക്ക് കൈവന്നു. വിദേശ ഡിഗ്രിയുണ്ട്, സ്പെഷ്യലൈസേഷൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, രോഗം കണ്ടുപിടിക്കാനറിയാം, മരുന്നറിയാം, ചികിത്സിക്കാനറിയാം എന്നൊന്നം പറഞ്ഞിട്ട് ഒരു കാര്യവുമില്ല. നിങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും പറയട്ടെ. മെഡിക്കൽ ഫീൽഡിൽ കൈപ്പണ്യം എന്നൊരു കാര്യമുണ്ട്. അതില്ലാത്തവൻ തൊടുന്നതെല്ലാം പിഴവായിരിക്കും. എനിക്കറിയാവുന്ന ഒരാളുടെ കാര്യം പറയാം. മിടുക്കനായ സർജനാണ്. വിദേശത്താണ് പഠിച്ചത്. ന്യ ബോൺ ബേബികളിൽ ന്യറോ സർജറി വരെചെയ്യം. അവൻറെ കൈത്തഴക്കം ഈ ആശുപത്രിയിൽ ഇന്നേവരെ ആർക്കം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. പക്ഷേ, എന്താ കാര്യം… ഒന്നം ഫലവത്താകില്ല. എത്ര സൂക്ഷിച്ചാലും അവൻ ഓപ്പറേഷൻ ചെയ്തിടം സെപ്പിക്കാവും. അത് കണിശമാണ്. രണ്ടാമത് കീറാതെ അവൻറെ ഒത്ര ഓപ്പറേഷനം പൂർത്തിയായിട്ടില്ല. എന്നാൽ എൻറെ ഭാഗ്യം. എനിക്ക് കൈപ്പണ്യമുണ്ട്. ഞാൻ പച്ചവെള്ളം കുറിച്ചകൊടുത്താലും അത് ആൻറിബയോട്ടിക്പോലെ ഫലിക്കും. എന്തായാലും എൻറെ ചികിത്സ കൊണ്ട് ഏറെ നാളൂകളായി അലട്ടിയിരുന്ന ഒരു ശ്വാസംമുട്ടൽ അന്ന് ഗ്രേറ്റ് മജസ്റ്റിക്ക് മാറിക്കിട്ടി. അന്നമുതൽ ഇന്നോളം ഞാനാണ് കൊട്ടാരം ഡോക്ടർ. ഈ കാലത്തിനിടെ രാജ്യത്തിൻറെ ഭരണാധികാരികളിൽ ഏറ്റവും തലമുതിർന്ന അഞ്ചുപേങ്ങടെ പേർസണൽ ഡോക്ടർ ആയിരിക്കാനുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പതിവു പാലസ് ഡ്യൂട്ടി ഒന്നുമില്ലെങ്കിൽ ഞാനിവിടെ ഈ എമർജൻസി ഡ്യട്ടിയിൽ ഉണ്ടാകും. മജസ്റ്റിയെ ചികിത്സിക്കുന്നതിലധികം സുഖം പാവങ്ങളെ ചികിത്സിക്കുന്നതിനു കിട്ടം. അതിലാണെൻറെ സംതൃപ്തി.

ഡോക്ടർ പറഞ്ഞുനിറുത്തി.

ക്ഷമിക്കണം പ്രതാപ്. ഒരു കാനഡക്കാരനെ കണ്ടുമുട്ടണമെന്ന് മാമുജി കുറേക്കാലമായി എന്നോടു പറയുന്നതാണ്. ഇന്നലെ നിങ്ങളെ കണ്ടപ്പോൾ കയ്യോടെ പിടിക്കടിക്കൊണ്ടു വരണം എന്നു തോന്നി. ഇതുവരെ സസ്പെൻസ് സൂക്ഷിച്ചതിൽ ക്ഷമിക്കുക. ജഹാംഗീർ പറഞ്ഞു. സാരമില്ലെന്ന് ഞാൻ ചിരിച്ച.

ഈ പ്രായത്തിൽ ഒരു പുതിയ കുടിയേറ്റം. എനിക്കല്പം അങ്കലാപ്പ് ഉണ്ടെന്ന് കൂട്ടിക്കോ. വെറുതെ ഫോട്ടോകൾ കണ്ടറിയുന്നതിലും നല്ലതല്ലേ അനുഭവസ്ഥനിൽനിന്ന് നേരിട്ടറിയുന്നത്. ഡോക്ടർ മാമുജി പറഞ്ഞു. രണ്ടു കാര്യങ്ങളിലെ എനിക്ക് ഭയമുള്ളൂ. ഒന്നാമത് തണുപ്പ്. രണ്ടാമത് വിമാനയാത്ര. സത്യം പറയാമല്ലോ വിമാനത്തിൽ കയറാൻ എനിക്ക് പേടിയാണ്. കാനഡയിലേക്ക് വല്ല കപ്പൽയാത്രയും തരപ്പെട്ടുകിട്ടിയാൽ ഞാനതിനേ പോക്ഷ!

അതുകേട്ട് ഞാൻ ചിരിച്ചു. ഈ അന്യദേശത്ത് എനിക്കൊര് <u>കട്ടു</u>കാരനെ കിട്ടിയല്ലോ എന്നോർ<u>ത്തള്ള</u> ചിരിയായിരുന്നു അത്. പ്രായം ചെന്ന ഒരു ഉയരപ്പേടിക്കാരനെ.

അതിനിടെ ഡോക്ടർക്ക് ഒരു ഫോൺ വന്നു. 'നാളെവരാം.' 'അവനോടു സമാധാനമായിട്ടിരിക്കാൻ പറ.' 'നേരെ ചൊവ്വേ മരുന്നു കഴിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ തലപൊട്ടുന്ന തെറി പറയുമെന്ന് പറഞ്ഞേക്ക്' എന്നിങ്ങനെ ചില കമൻറുകൾ ആ സംസാരത്തിൽനിന്നും ഞങ്ങൾ കേട്ട.

ചിരിച്ചകൊണ്ടാണ് ഡോക്ടർ ഫോൺ വച്ചത്.

ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിയാണ്. ആ പേടിച്ചുഇറിക്ക് എന്നെ ഒന്ന് കാണണമെന്ന്..! ആഴ്ചയിൽ ഒരിക്കൽ എന്നെ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ സമാധാനമില്ല. അതിനു വിളിച്ചതാണ്. ഡോക്ടർ മാമ്ലജി ഞങ്ങളോടായി പറഞ്ഞു. ഈ രാജ്യത്ത് അവനെ പേരെടുത്ത് വിളിക്കാനും ശാസിക്കാനും അവകാശവും ധൈര്യവുമുള്ള മൂന്നുപേരിൽ ഒരാളാണ് ഞാൻ. അവൻറെ അമ്മയും അമ്മാവന്ദമാണ് മറ്റ് രണ്ടേരണ്ടു പേർ. എന്താ കാര്യം? ഒന്നാമത് ഇവൻ വള്ളിനിക്കറിട്ട് നടക്കുന്ന കാലംമുതൽ എനിക്കവനെ അറിയാം, രണ്ടാമതായി, അതാണ് പ്രധാനം, ഇക്കാലത്തിനിടയിൽ ഒരിക്കൽപ്പോലും നിയമപരമല്ലാത്ത ഒരു സൗജന്യവും ഞാനവനിൽനിന്ന് കൈപ്പറ്റിയിട്ടില്ല. ഇതിനിടയിൽ എത്രയോ തവണ എനിക്ക് പൗരത്വം വാഗ്ദാനം ചെയ്യപ്പെട്ടു. വലിയ സമ്മാനങ്ങൾ വച്ചു നീട്ടി. ഉയർന്ന സ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടു. എപ്പോഴും ഞാനതെല്ലാം നിരസിച്ചു. രാജ്യത്തെത്തുന്ന വിദേശിയായ ഏതൊരു സാധാരണ പൗരനും ലഭിക്കാവുന്ന ആനുകളല്യങ്ങൾ മാത്രം സ്വീകരിച്ചാണ് ഞാനിതുവരെയും ഇവിടെ ജീവിച്ചത്. ഞാൻ മജസ്റ്റിയിൽനിന്ന് സൗജന്യമായി സ്വീകരിച്ചിരുന്ന ഏകകാര്യം ഒരു വീടാണ്. അതും പാലസ് ഡ്യൂട്ടിക്ക് ചെല്ലാനുള്ള സൗകര്യത്തിനുവേണ്ടി മാത്രം. എത്ര അനുക്കല സാഹചര്യങ്ങളുണ്ടെങ്കിപ്പോലും ആരുടെയും സൗജന്യം പറ്റാതെ ജീവിക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ അതു കൊണ്ടുത്തരുന്ന ആത്മവിശ്വാസവും ധീരതയും മറ്റൊന്നിനും കൊണ്ടുത്തരാനാവില്ല. ഉറപ്പ്..!

മജസ്റ്റിക്കെന്താണസുഖം..? റിയാസ് ചോദിച്ചു.

ഇല്ലാത്തതൊന്നുമില്ല. പക്ഷേ, ഇപ്പോ അതിൻറെ കൂടെ 'ടണൽരോഗം' എന്നൊരസുഖംകൂടി പിടിപെട്ടിരിക്കുന്നു..! അതുപറയുമ്പോഴും അദ്ദേഹം ചിരിച്ചു.

ടണൽ രോഗമോ..? അതെന്താണ്..? ഞാൻ അതിശയത്തോടെ വിടർന്നം.

അടുത്തിടെ ലോകത്തിലെ മിക്ക ഭരണാധികാരികൾക്കം പിടിപെട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു രോഗമാണത്! ഒരു രഹസ്യം നിറഞ്ഞ ഒരു തമാശ പറയുന്നതിൻറെ ശബ്ദനിയന്ത്രണമുണ്ടായിരുന്നു ഡോക്ടർ മാമുജിയുടെ ആ സംസാരത്തിന്.

അത്തരക്കാർക്ക് രാത്രി കിടന്നാൽ ഉറക്കമില്ല. ഇനി അഥവാ ഉറങ്ങിയാൽതന്നെ ചെളിവെള്ളം നിറഞ്ഞ ഒരു ടണലിലൂടെ ആരൊക്കെയോ ചേർന്ന് തന്നെ ഏറെദൂരം ഓടിക്കുന്നതായും ഒട്ടവിൽ പിടിക്കടി മാളത്തിൽനിന്നെന്നവണ്ണം വലിച്ചിഴയ്ക്കുന്നതായും വായിൽനിന്ന് വെള്ളം ഒരെലിയെ അതിൻറെ വരുന്നതുമാതിരി ഇടിക്കുന്നതായും പാൻറ് വലിച്ചരി പ്രകൃതിവിരുദ്ധ പ്രക്രിയയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുന്നതായും പിന്നെ വെടിവയ്ക്കുന്നതായും–സ്വപ്നം ചെയ്യന്നു. തോക്ക് വലിച്ചരി കാണകയും പിന്നെ കട്ടിലിൽനിന്ന് വയറ്റിലും നെറ്റിയിലും ചാടിപ്പിടഞ്ഞെണീക്കം. സ്വന്തം കണ്ണിലും കഴുത്തിലും തപ്പി നോക്കും. പടർന്നിരിക്കുന്നത്..? എതിലെയൊക്കെയാണ് എവിടെയൊക്കെയാണ് വെടിയ്യണ്ട രക്തം കടന്നപോയിരിക്കുന്നത്..? ഇത് കൊട്ടാരമാണോ.. അതോ ചെളിക്കുണ്ടോ..? ഇതിലേതാണ് സത്യം..? കൊട്ടാരമോ.. ടണലോ..? കിടക്കയുടെ മാർദ്ദവമോ താനനുഭവിച്ച മർദ്ദനമോ...?

ആ രാത്രി പിന്നവന് ഉറങ്ങാൻ കഴിയില്ല. നെഞ്ചിൽ ഒരു കല്ലെടുത്തു വച്ചതുപോലെ ഭാരം തോന്നുന്നു എന്നാണ് പറയുന്നത്. എത്ര കൗൺസിലിങ് കൊടുത്തു. മരുന്നു കൊടുത്തു. ഒന്നും ഫലിക്കുന്നില്ല. ഭീരുവാണ്. ഈ സമരമൊക്കെ കണ്ട് ആകെ പേടിച്ചുപോയതാണ്. എങ്കിൽ നമ്മുടെ രാജ്യങ്ങളിലെ ഭരണാധിപന്മാർ ഒക്കെ എത്ര പേടിച്ച് പനിക്കണം. ഞാനവനോട് എപ്പോഴും പറയും. ജനങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിച്ചു പരിചയമില്ല. കൊട്ടാരത്തിൻറെയും സ്തുതിപാഠകരുടെയും വലയം വിട്ട് അവനിതുവരെ പുറത്തു വന്നിട്ടില്ല. പിന്നെങ്ങനെ പേടി മാറ്റം..? അന്ന് ഒരുദിവസം രാജ്യത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യാൻ മൈക്കിൻറെ മുന്നിൽ നില്ക്കുന്ന ദൃശ്യം നിങ്ങളാരെങ്കിലും ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നോ അവൻറെ കൈ കിലുകിലാന്ന് വിറയ്ക്കുന്നതു കാണാമായിരുന്നു. ഇവൻറെ ബാബയും ദാദയും ഒക്കെ കേമന്മാർ ആയിരുന്നു. ആരുടെ മുന്നിലും കലുങ്ങാത്തവർ. ഇവൻ പക്ഷേ, പേടിച്ചു ചാവും. ആഴ്ചയിൽ ഒരിക്കൽ എന്നെ കാണാതെ മനഃസമാധാനമില്ല. അതിനാണ് കിടന്ന് വിളിക്കുന്നത്!

ഇത്രയും സ്വാതന്ത്ര്യവും സ്നേഹവുമുള്ള ഒരു ഭരണാധികാരിയെയും രാജ്യത്തെയും ഉപേക്ഷിച്ച് മാമുജി എന്തിനാണ് കാനഡയ്ക്ക് പോകുന്നതെന്ന് എനിക്കിനിയും മനസ്സിലായിട്ടില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ജന്മംകൊണ്ടോ പൗരത്വംകൊണ്ടോ ഇതെൻറെ ദേശമല്ലെങ്കിലും ഇനിയുള്ള കാലം ഇവിടെത്തന്നെ ജീവിച്ച് ഇവിടെത്തന്നെ കബറടങ്ങണം എന്നതായിരുന്നു എൻറെ എക്കാലത്തെയും മോഹം. എന്നാൽ അടുത്തിടെ ഈ രാജ്യത്തും ഈ ആശുപത്രിയിലും നടന്ന സംഭവങ്ങൾ എൻറെ മനസ് വല്ലാതെ മടുപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അധികകാലമൊന്നും ജീവിച്ചിരിക്കില്ലെന്ന് എനിക്കറിയാം. പക്ഷേ, അത് ഈ ഓർമ്മകളിൽനിന്ന് ദൂരെ എവിയടെങ്കിലും ആയിരിക്കണമെന്ന് മനസ് പറയുന്നു. മരിക്കുമ്പോൾ മനഃസമാധാനത്തോടെ വേണ്ടേ പോകാൻ..!

അത്രയ്ക്ക് അതിക്രമമല്ലേ രാജ്യദ്രോഹികൾ ഈ ആശുപത്രിയിൽ ചെയ്തുക്കട്ടിയത് എന്ന് ജഹാംഗീർ പറയുന്നു. ആശുപത്രിയിൽ നടന്ന സംഭവങ്ങൾ എൻറെ മനസ് വല്ലാതെ മടുപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് ഡോക്ടർജി പറയുന്നു. ആ സമരകാലത്ത് എന്താണ് ഈ ആശുപത്രിയിൽ നടന്നത് എന്നറിയാൻ എനിക്ക് കൗതുകം തോന്നി.

ഇറച്ചിവെട്ടുകാർ

ഇവിടെ നടന്ന എല്ലാ സമരങ്ങളുടെയും അട്ടിമറിശ്രമങ്ങളുടെയും കേന്ദ്രമായിരുന്ന ഈ ആശുപത്രി ! ഡോക്ടർ ജിയോട് യാത്രപറഞ്ഞ് തിരിച്ചുപോകും വഴി ജഹാംഗീറാണ് പിന്നെ ആ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ച് എന്നോട് പറയ്യന്നത്.

ലോകചരിത്രത്തിൽതന്നെ എവിയടെങ്കിലും ഇങ്ങനെയൊരു ഗൂഢാലോചന നടന്നിട്ടണ്ടോ എന്ന് സംഭവിച്ചപോയതല്ല. ഏറെക്കാലത്തെ ചിന്തയ്യം സാഹചര്യവശാൽ സംശയമാണ്. അതങ്ങനെ അതിൻറെ പിന്നിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. തയ്യാറെടുപ്പം വിദേശരാജ്യങ്ങളടെ പിന്ത്രണയ്യം അറബ് പറയുമ്പോഴൊക്കെ സന്ദർഭത്തിൽനിന്ന് വിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ച് അതൊത യാറ്റച്ഛിക പൊട്ടിപ്പറപ്പെട്ടതാണെന്ന് പറഞ്ഞുകേൾക്കാറ്റണ്ട്. ഏറ്റവും കറഞ്ഞത് ഈ നഗരത്തെ സംബന്ധിച്ചെങ്കിലും അങ്ങനെയൊത സന്ദർഭത്തിനുവേണ്ടി അവർ തക്കം പാർത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം. രോഗികളോടും ചികിത്സയോടും എപ്പോഴും സത്യസന്ധമായിരിക്കുകയും മെഡിക്കൽ എത്തിക്സ് പുലർത്തുകയും ചെയ്യേണ്ട ഡോക്ടേഴ്സ് തന്നെയാണ് ഈ ഗൂഢാലോചനയ്ക്കെല്ലാം നേത്വത്വം കൊടുത്തത്. അതിനുവേണ്ടി അവരെടുത്ത തയ്യാറെടുപ്പുകളെക്കുറിച്ച് അറിഞ്ഞാൽ ആരും ഞെട്ടിപ്പോകും. ആദ്യം അവർ ആർക്കം സംശയം തോന്നാത്ത വിധത്തിൽ ആശുപത്രിയിലെ ഒരു വാർഡ് മൃഴ്വൻ അറ്റകറ്റപ്പണി എന്ന പേരിൽ ഒഴിച്ചെടുത്തു. എന്നിട്ട് അവിടം അവരുടെ പ്രവർത്തന കേന്ദ്രമാക്കി. പിന്നെ ലാബുകളിൽ, മോർച്ചറിയിൽ, ഓപ്പറേഷൻ തീയേറ്ററിൽ, വാർഡുകളിൽ ഒക്കെ അവർ പതിയെ ആയുധം ശേഖരിച്ച വയ്ക്കാൻ തുടങ്ങി. ആംബ്ലലൻസിനെ ആയുധം കടത്താനുള്ള വണ്ടികളായി ഉപയോഗിച്ച. ബ്ലഡ് ബാങ്കിൽനിന്ന് കടത്തിക്കൊണ്ടപോയി സംഘർഷമേഖലകളിൽ രക്തം ഒഴിക്കുകയ്യം ഭീകരാന്തരീക്ഷം സ്കഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്തു. ലോകത്തിലെ ആദ്യത്തെ ഹോസ്പിറ്റൽ വിപ്ലവം എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന തരത്തിലാണ് അവിടത്തെ ഡോക്ടേഴ്സ് സമരത്തിൽ പങ്കെടുത്തതും അതിനു വേണ്ട സഹായങ്ങൾ ചെയ്തു കൊടുത്തത്രം.

ഇതൊന്നും ആയിരുന്നില്ല മാമുവിനെ സങ്കടപ്പെടുത്തിയ സംഗതി. ജീവിതത്തിൽ ഒരു ഡോക്ടറും ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്ത ക്രരതകൾ ഒരു സംഘം ഡോക്ടർമാർ മാമുവിൻറെ കൺമുന്നിൽവച്ച് രോഗികളോട് ചെയ്തു. ചെറിയ മുറിവുകളുമായി എത്തിയവങ്ങടെ മുറിവുകൾ കീറിവലുതാക്കി, ആ മുറിവുകൾതന്നെ പഴുക്കാനായി മാരകമായ മരുന്നുകൾ വച്ചു പുരട്ടി. രക്ഷിക്കാമായിരുന്ന പല ജീവനുകളെയും രക്തസാക്ഷികളെ സൃഷ്ടിക്കാനായി മനഃപൂർവം മരണത്തിനു വിട്ടുകൊടുത്തു. എതിരാളികളോടല്ല സ്വന്തം ജനത്തിനോടാണ് അവർ ഇതു ചെയ്തത് എന്നതാണ് കൂടുതൽ സങ്കടകരം. മജസ്റ്റിയുടെ പട്ടാളം കാട്ടുന്ന ക്രൂരതകൾ ലോകത്തിനു മുന്നിൽ വെളിപ്പെടുത്താനെന്ന പേരിലുള്ള അതിനാടകങ്ങളായിരുന്നു അതെല്ലാം.

മെഡിക്കൽ എത്തിക്സിനു നിരക്കാത്ത ഒരായിരം കാര്യങ്ങളാണ് ഒരു മാസംകൊണ്ട് ആ ആശുപത്രിയിൽ നടന്നതെന്ന് മാമുജി പറഞ്ഞു. അതാണ് അദ്ദേഹത്തിന് ഈ നഗരത്തോടു വിരക്തി തോന്നാൻ കാരണവും. അന്നേരം അതൊരു ആശുപത്രിയേ ആയിരുന്നില്ല. അതൊരു ഇറച്ചിക്കടയായിരുന്നു. മനുഷ്യൻറെ ഇറച്ചി ഇക്കിവില്ലാൻ വച്ചിരിക്കുന്ന ഇടം. അദ്ദേഹം പിന്നെ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ എൻറെ സഹപ്രവർത്തകർ ആതുര ശുശൃഷകരായിരുന്നില്ല, ഇറച്ചിവെട്ടുകാരായിരുന്നു. അങ്ങനെയ്യുള്ളവരുടെ നഗരത്തിൽ ജീവിതം തുടർന്നു കൊണ്ടുപോകാൻ ഇനി വയ്യു.

ഏതാണ്ട് മൂവായിരത്തിലധികം വിദേശികളാണ് ഇവിടെ ജോലി ചെയ്യന്നത്. സമരത്തിൻറെ ഒത നിർണ്ണായകഘട്ടത്തിൽ അവരെ മുഴുവൻ തടവുപുള്ളികൾ ആക്കിക്കൊണ്ട് ഭരണകൂടവുമായി ഒത വിലപേശൽ ആയിരുന്നു സമരക്കാരുടെ ലക്ഷ്യം. അങ്ങനെയെങ്കിൽ ഭരണം ഒഴിയാൻ മജസ്റ്റിയുടെമേൽ ഒത് അന്തർദേശീയ സമ്മർദ്ദം തന്നെ ഉണ്ടാവുമെന്ന് അവർ കണക്കുകൂട്ടി. പക്ഷേ, സുപ്രധാന നിമിഷത്തിലെ ആത്രടെയോ ഒരു ഒറ്റ് ആ കണക്കുകൂട്ടലുകളെ എല്ലാം തെറ്റിച്ചകളഞ്ഞു. നിങ്ങൾക്കറിയാമോ പ്രതാപ്. ആക്രമിച്ചത് സംഘർഷദിവസങ്ങളിൽ രാജ്യത്തിലെ മിലിറ്ററി ആദ്യം ആശുപത്രിയെയാണ്. ലോകചരിത്രത്തിൽതന്നെ ആദ്യമായിട്ടായിരിക്കം ഒരു പട്ടാളം സ്വന്തം രാജ്യത്തെ ആശുപത്രി ആക്രമിക്കുന്നത്. അത് വേണ്ടിവന്നു.

ഈ മതതീവ്രവാദികളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി അവരുടെ ഓരോരോ ഡിമാൻറ്റകൾ സർക്കാർ അംഗീകരിച്ച തുടങ്ങിയപ്പോൾ തന്നെ ഞങ്ങളുടെ ഡോക്ടർജി അപകടം മണത്തതാണ്. അദ്ദേഹം അത് വേണ്ടപ്പെട്ടവരോടെല്ലാം സൂചിപ്പിച്ചതുമാണ്. പക്ഷേ, ഭരണം നിലനിറുത്തുന്നതിനായി അവർ വിട്ടവീഴ്ചകൾ ചെയ്തുകൊണ്ടേയിരുന്നു, അവർ ഓരോ ദിവസവും പിടി മുറ്റക്കിക്കൊണ്ടും. ഞാനിഷോഴും ഓർക്കന്നം, രാജ്യത്തുനടന്ന ഒരു മാരത്തോൺ ഓട്ടമത്സരത്തിൽ പങ്കെടുത്ത സ്ക്ലീകൾക്ക നേരേ കരിഓയിൽ ഒഴിച്ചകൊണ്ടാണ് പുതിയ കാലത്തിൽ തീവ്രവാദികൾ അരങ്ങേറ്റം കറിച്ചത്. ഏറെക്കാലമായി അവർ അടങ്ങിക്കിടക്കുകയായിരുന്നു. പിന്നീടവർ ഹോട്ടലുകൾക്കും ബാറ്റുകൾക്കും മദ്യക്കടകൾക്കും എതിരേ തിരിഞ്ഞു, അപ്പോഴും സർക്കാർ അവത്രടെ ആവശ്യം അംഗീകരിച്ച കൊടുത്തു. കേൾക്കുന്നവർക്ക് പെട്ടെന്ന് നല്ലതെന്നു തോന്നും. രാജ്യത്ത് നന്മവരുത്താൻ ഇറങ്ങിത്തിരിച്ചിരിക്കുന്നവരെ നാം എന്തിന് എതിർക്കണം, പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാതിരിക്കണം. രാജ്യത്ത് മദ്യശാലകൾ ഇല്ലാതാവട്ടെ, എല്ലാ സ്ത്രീകളും പർദ്ദ ധരിച്ചനടക്കട്ടെ. അതിലൊക്കെ മതത്തെക്കുറിച്ചം എന്താണ് കുഴവം..? എന്നാൽ മതനിയമങ്ങളെക്കറിച്ചം ഭരണത്തിലേക്കുള്ള പറഞ്ഞുതുടങ്ങുകയാണ് എന്ന് അവർക്കറിയാമായിരുന്നു. എള്ഷവഴി അതാണൊടുവിൽ സംഭവിച്ചത്രം. സമരത്തിനു പിന്നിൽ മറ്റൊത് കാരണവും ഇല്ലായിരുന്നു. ആരുടെയോ ഭാഗ്യത്തിന് ഒടുവിൽ എല്ലാത്തിനെയും മിടുക്കരായ നമ്മുടെ പോലീസ് ചവുട്ടി ഒതുക്കി. അല്ലെങ്കിൽ എന്താകമായിരുന്നു ഈ നഗരത്തിൻറെ സ്ഥിതി. ഇനി അടുത്ത പത്തു വർഷത്തേക്ക് ഒരുത്തനും പത്തി ഉയർത്തില്ല.

ജഹാംഗീർ അത് പറഞ്ഞുതീർന്നതും വഴിയങ്ങകിലെ മതിൽ ചാടി ഒരു പയ്യൻ ഞങ്ങളുടെ മുന്നിലേക്കാ വീണതും ഒന്നിച്ചായിരുന്നു. പെട്ടെന്ന് ബ്രേക്ക് ചവ്യട്ടിയില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അവൻ ഞങ്ങളുടെ വണ്ടിക്ക് അടിപ്പെടുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, അതിൻറെ പതർച്ച ഒന്നുമില്ലാതെ അവൻ ഞങ്ങളുടെ മുന്നിലൂടെ ഓടി എതിർദിശയിലൂടെ വന്ന ഒരു പോലീസ് ജീപ്പിനെ കൃത്യം ലക്ഷ്യമാക്കി പെട്രോൾ നിറച്ച് കത്തിച്ച ഒരു കപ്പി വലിച്ചെറിഞ്ഞു. പോലീസ് വണ്ടിയുടെ ബോണറ്റിൽ തട്ടി ആ കപ്പി വലിയ ശബ്ദത്തോടെ പൊട്ടിത്തെറിച്ചു. ഭാഗ്യത്തിനു വണ്ടിക്ക് ഒന്നും പറ്റിയില്ല. പോലീസുകാരാവട്ടെ അത് ഗൗനിക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ വണ്ടി ഓടിച്ചുപോയി. ആ പയ്യൻ പതിയെ മതിലിനടുത്തേക്ക് തിരിച്ചുനടന്നു. പെട്ടെന്ന് എനിക്ക് ആ പയ്യനോട് ഒന്നു സംസാരിക്കണം എന്നൊരാഗ്രഹം തോന്നി. ഞാൻ വണ്ടിയിൽനിന്ന് ചാടിയിറങ്ങി അവൻറെ പിന്നാലെ ഓടിച്ചെന്ന് കൈയാട്ടി വിളിച്ചു. എനിക്ക് നിന്നോട് സംസാരിക്കണം എന്ന് ഞാൻ എനിക്കറിയാവുന്ന ഭാഷയിലൊക്കെ അവനോട് വിളിച്ചു പറയുകയും ചെയ്തു. ഇത്തിരിനേരം പുച്ഛത്തോടെ എന്നെ നോക്കി നിന്നിട്ട് അവൻ മതിലിനപ്പറത്തേക്ക് ചാടിമറഞ്ഞു പോയി.

മാമുജിക്ക് ഈ രാജ്യം വിട്ടുപോകാൻ ഒരു കാരണമുള്ളതുപോലെ പോലീസ് വണ്ടിക്കുനേരേ പെട്രോൾകപ്പി എറിയാൻ ആ പയ്യനം ഒരു കാരണമുണ്ടെന്ന് എനിക്കു തോന്നി.

പൂച്ച

എങ്ങനെയും എനിക്ക് തിരിച്ച് ഫ്ലാറ്റിൽ ചെന്നാൽ മതിയായിരുന്നു. അവിടെ എനിക്ക് ഒരു ഒഴിഞ്ഞ ദിവസം കിട്ടണം. എന്നിട്ട വേണം സമീറയുടെ പുസ്തകം, റിയാസിൻറെ പുസ്തകം, ഇപ്പോൾ പെരുമാളിൻറെ കൂടെ പ്പസത്കം ഒന്ന് പൂർണ്ണമായി വായിക്കാൻ. ആത്മഹത്യ ചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചവൻ മരണത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുന്നതുപോലെ എൻറെ മനസ് മുഴുവൻ അങ്ങനെ ഒരു സ്വപ്നത്തിലേക്ക് മാത്രം ചുരുക്കപ്പെട്ട. മറ്റെല്ലാം എൻറെ മനസ്സിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുപോയി. നഗരത്തിൻറെ ജീവിതം എഴുതാൻ വന്നവനാണെന്നതോ എനിക്ക് ജാസ്തിനെ കണ്ടെത്തേണ്ടത്രണ്ടെന്നതോ എനിക്കൊര് വിഷയമല്ലാതായി. എനിക്ക് ആ കരസ്ഥമാക്കണം. അത് വായിക്കണം. എന്നാൽ വിചാരിച്ചത്രമാതിരി അങ്ങനെയൊരു ഒഴിഞ്ഞ അവസരം എനിക്ക് വീണു കിട്ടിയതേയില്ല. മീൻ മോഷ്ടിക്കാൻ തക്കം പാർത്തിരിക്കുന്ന പൂച്ചയെപ്പോലെ ഞാൻ പലവട്ടം റിയാസിൻറെ മുറിക്കു മുന്നിൽ ചുറ്റിക്കറങ്ങി നിന്നെങ്കിലും ഒരാളല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരാൾ എപ്പോഴും ഫ്ലാറ്റിൽ ഉണ്ടാവും. റിയാസും വിനോദ്ദം പുറത്തപോകന്ന സമയത്ത് ആവിചാരിതമായിട്ടാണെങ്കിൽപ്പോലും ഒത കാരണവ്വമില്ലാതെ മൂറിക്ക് അവിടെവന്ന് കത്തിയിരിക്കം. എഡ്വിൻ അവർ ഊഴംവച്ച് കാവലിരിക്കുന്നതുപോലെ എനിക്കു തോന്നിപ്പോയി.

മൂന്നാം ദിവസം ഉച്ചയ്ക്കാണ് പിന്നെ എനിക്കൊരവസരം കിട്ടന്നത്. എല്ലാവരും ഒഴിഞ്ഞ ഒരു നിമിഷം കിട്ടിയപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ ഒരാശ്വാസം. അതുവരെ മുറ്റക്കെ കെട്ടപെട്ടവനെപ്പോലെ വീർപ്പുമുട്ടകയായിരുന്നു. ഓടിച്ചെന്ന് മുൻവാതിൽ കുറ്റിയിട്ടിട്ട് ഞാൻ റിയാസിൻറെ മുറിയിലേക്ക് ഒറ്റ ഓട്ടമായിരുന്നു. അന്ന് പുസ്തകമിരുന്ന കട്ടിലിനടിയിലെ പെട്ടിയിലാണ് ഞാനാദ്യം തിരഞ്ഞത്. എന്നാൽ അതവിടെ ഇല്ലായിരുന്നു. പിന്നെ ഞാൻ തലയിണയ്യടിയിൽ നോക്കി. അവിടെയും ഇല്ല. എനിക്കദ്ളതം തോന്നി. ആദ്യം തലയിണക്കടിയിലായിരുന്നു. പിന്നെ പെട്ടിയിൽ.. ഇപ്പോ ഇതെവിടെയാണ്? ഞാനത് വായിച്ച് പെട്ടിക്കുള്ളിൽതന്നെ റിയാസിനു വച്ചതാണ്. ഞാനത് എട്ടത്ത എന്ന് മനസ്സിലായിക്കാണമോ..? അതുകൊണ്ട് ആത്ദം കാണാത്ത മറ്റെവിയടെങ്കിലും ഒളിപ്പിച്ചതാവുമോ? എന്തിന്..? പെത്രമാളിനെഷോലെ നിരോധിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകമാണെന്ന് റിയാസിനും അതൊത്ദ അറിയാമോ..? അതായിരിക്കുമോ അയാൾ അതാരെയും കാണിക്കാതെ മാറ്റി വയ്ക്കുന്നത്? അങ്ങനെ ഒത

പുസ്തകം എങ്ങനെ റിയാസിൻറെ കയ്യിൽ വന്നുപെട്ടു..? അത് നിരോധിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ട് എന്തിന് അയാൾ അതിങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവന്നു..? അത് തികച്ചും യാദ്ദച്ഛികമാണോ അതോ അതിൻറെ പിന്നിൽ ദുത്രഹമായ എന്തെങ്കിലും കാരണങ്ങളണ്ടോ..? എങ്കിൽ റിയാസ് ആരാണ്..?

എന്തായാലും നിരാശനാവാതെ ഞാൻ ആ മുറി മുഴുവൻ പതിയെ അരിച്ചുപെറ്റക്കാൻ തുടങ്ങി. മേശപ്പുറത്തും അലമാരയ്ക്കള്ളിലും കട്ടിലിനടിയിലും വസ്തങ്ങൾക്കിടയിലും കസേരയുടെ കുഷ്യനടിയിലും മെത്തയ്ക്കള്ളിലും തലയിണക്കവറിലുംവരെ ഞാൻ ആ പുസ്തകം തിരഞ്ഞു. പക്ഷേ, എവിടെയും അതില്ലായിരുന്നു. തിരഞ്ഞ് തിരഞ്ഞ് ഓരോ ഇടത്തു കാണാതാവുമ്പോഴും എൻറെ ആധിവർദ്ധിച്ചു. അതെവിടെപോയി..?

അതിനകം ആ മുറിക്കുള്ളിൽ ഒരാൾ കയറിയിട്ടുണ്ട് എന്ന് പ്രകടമാംവിധം മനസ്സിലാവുന്നതുപോലെ അത് അലങ്കോലപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അതൊന്നും പക്ഷേ, ഞാൻ ഗൗനിച്ചതേയില്ല. ഒടുവിൽ നിരാശനായി ഏതാണ്ട് മടങ്ങാൻ തുടങ്ങുമ്പോഴാണ് ഒരു അവസാന ശ്രമം എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ ബാത്ത്റൂമിൽ കയറി ഒരു പരിശോധന നടത്തുന്നത്. ആദ്യം അവിടെയും ഒന്നും കണ്ടില്ല. എന്നാൽ അവിടുത്തെ ഷെൽഫിൽ മൂന്നാല് ബാത്ത് ടൗവൽ നന്നായി അലക്കി മടക്കി വച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അത് ഓരോന്നായി ഞാൻ എടുത്ത് നോക്കി. ഏറ്റവും അടിയിലിരുന്ന ടൗവൽ എടുത്ത് കടഞ്ഞപ്പോൾ അതിൽ നിന്നും ദാ ആ പുസ്തകം ഊർന്നുവീഴുന്നു..!!!

ഒരുനിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ ഞെട്ടിപ്പോവുകയും അടുത്ത നിമിഷം ആഹ്ലാദംകൊണ്ട് യൂറീക്കാ.. എന്ന് അലറിക്കുവുകയും ചെയ്തു.

അതുമായി ഞാൻ എൻറെ മുറിയിലേക്ക് ഒരോട്ടമായിരുന്നു.. വായനയുടെ സ്വർഗ്ഗകവാടങ്ങൾ ചവുട്ടിത്തുറക്കാനുള്ള അദമ്യമായ ആവേശത്തോടെ!!

ഭാഗം അഞ്ച്

പൈറേറ്റഡ് കോപ്പി

കടംകഥ

ആ ഇരുപ്പിൽ സമീറയുടെ നോവലിൻറെ പക്കതിയിലേറെയും ഞാൻ വായിച്ചുതീർത്തിരുന്നു. അത് ഈ നഗരത്തെക്കുറിച്ചുതന്നെയാണ് എന്ന് ഞാനുറപ്പിച്ചു. നഗരത്തിൽ നടന്ന സമരദിനങ്ങളുടെ ചൂടിലൂടെയാണ് അത് മുന്നോട്ടുപോകുന്നത്. അവൾ ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഉറപ്പ്. ഈ നഗരത്തോട് അത്രയും അടുത്തിട പഴകിയ ഒരാൾക്കു മാത്രം ലഭിക്കുന്ന സൂക്ഷ്യവിവരങ്ങൾ അതിലുണ്ടായിരുന്നു. അതിലെ പല കഥാപാത്രങ്ങൾക്കും ഈ ദിവസങ്ങൾക്കിടയിൽ എനിക്ക് കേട്ടുപരിചയമുള്ള പലരുമായി സാമ്യം തോന്നി. ബിജുമോനോടും പ്രിയങ്കയോടും അബ്ദുള്ള ജനാഹിയോടും ഫൈസലിനോടും ഒക്കെ രഹസ്യമായി അതിനെപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കാൻ തന്നെ ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു. അതേസമയംതന്നെ ഈ പുസ്തകം നിരോധിക്കപ്പെട്ടതാണെന്ന സത്യം നഗരം ഒരു രഹസ്യംപോലെ ഒളിച്ചുപിടിച്ചു നടക്കുകയാണെന്നും ആരോടെങ്കിലും തുറന്നന്വേഷിച്ചാൽ പെട്ടെന്ന് നോട്ടപ്പുള്ളിയായേക്കുമെന്ന് ഞാൻ ഭയക്കുകയും ചെയ്തു.

അതിനിടെ ഒരു ദിവസം വിനോദ് ഒരാശയം മുന്നോട്ടു വച്ചു. നമ്മൾ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിയിട്ട് കുറച്ചു ദിവസമായല്ലോ പക്ഷേ, ഇതു വരെയും എല്ലാവരും ഒന്നിച്ച് എവിടെയും പോയിട്ടില്ല. അങ്ങനെ ഒരു യാത്ര നമുക്ക് പ്ലാൻ ചെയ്യണം. നമ്മുടെ മറ്റെല്ലാ അജണ്ടകളും മാറ്റിവച്ച് സുന്ദരകാഴ്ചകൾ മാത്രം തേടിയെത്തുന്ന ടൂറിസ്റ്റുകളുടെ അലസമനസോടെ നാം ഈ നഗരം കാണാൻ പോകുന്നു. ഉല്ലാസത്തിൻറെ ഒരു ദിവസം. എന്താ സമ്മതമാണോ..?

നമ്മൾ നാല് ബോറന്മാർ മാത്രം ചേർന്ന് ഉല്ലാസയാത്രയ്ക്ക് പോയിട്ട് എന്ത്ര കാര്യം. കൂട്ടിന് ഒരു പെൺമണമൊക്കെ വേണ്ടേ..? അതിന വേണ്ടി ഞാൻ എൻറെ കൂട്ടുകാരി അസ്മോയെക്കുടെ ഈ യാത്രയിൽ കൂട്ടന്നതിൽ വിരോധമില്ലല്ലോ? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു.

എങ്കിൽ ഞാനെൻറെ ഫ്രണ്ട് പ്രിയങ്കയെയുംകൂടി ക്ഷണിക്കാം.. പെൺമണം ഇത്തിരികൂടി കൂടട്ടെ.. വിനോദ് പറഞ്ഞു.

എനിക്കം റിയാസിനും നഗരത്തിൽ പെൺസുഹൃത്തുക്കൾ ഇല്ലാത്തതിനെയോർത്ത് എഡ്വിൻ സങ്കടം പറഞ്ഞു. റിയാസിൻറെ കാര്യത്തിൽ അത് ശരിയായിരിക്കാം. പക്ഷേ, എനിക്കങ്ങനെയല്ലെന്നും എൻറെ ആ സുഹൃത്തിനെ തേടിയാണ് ഞാൻ ഈ നഗരത്തിലേക്ക് വന്നതെന്നും എന്തായാലും ഞാനപ്പോൾ അവരോട് പറഞ്ഞില്ല. പക്ഷേ, ജാസ്മിനെയോർത്ത് ഏറെ ദിവസങ്ങൾക്കശേഷം ഒരു സങ്കടം എൻറെ മനസ്സിലേക്ക് പടിഞ്ഞാറൻ മഴപോലെ ഇരമ്പിയാർത്ത് വന്നു. അവളെ കണ്ടെത്താനുള്ള എൻറെ ശ്രമത്തിൽ ഒരു ച്ചവടുപോലും എനിക്ക് മുന്നോട്ടു വയ്ക്കാനായിട്ടില്ല എന്നോർത്തപ്പോൾ എനിക്ക് എന്നോടു തന്നെ സഹതാപം തോന്നി. ഇത്ര പരാജയപ്പെട്ട ഒരു കാര്യവും എൻറെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അക്കാര്യത്തിൽ ആരുടെയും സഹായം സ്വീകരിക്കില്ല എന്ന് ശാന്തിക്കു കൊടുത്ത വാക്ക് മണ്ടത്തരമായിപ്പോയി എന്ന് എനിക്കു തോന്നി. ഇനി ആ വാക്കം വിചാരിച്ചിരുന്നിട്ട് കാര്യമില്ല. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ മിടുക്കനായ വിനോദിൻറെ സഹായം തേടാൻ തന്നെ ഞാൻ അന്നേരം തീരുമാനിച്ചു.

ഒരു പേരും അയാളുടെ ഇ–മെയിൽ വിലാസവും മാത്രം കൈയിൽ വച്ചുകൊണ്ട് ഒരാൾ ഈ നഗരത്തിൽ വന്നിറങ്ങുന്നു. അയാൾക്ക് എങ്ങനെ ആ പേരുകാരനെ കണ്ടെത്താം..? അന്നു രാത്രി ബാൽക്കണിയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഒരു കടംകഥപോലെ ഞാനത് വിനോദിനോട് ചോദിച്ചു.

വളരെ എളുപ്പം. ആ വ്യക്തിയുടെ വിലാസം കൈയിൽ ഉണ്ടല്ലോ. അതിലേക്ക് ഒരു മെയിൽ അയയ്ക്കക.. എന്നിട്ട് അയാളോട് സ്വന്തം ലൊക്കേഷൻ ചോദിക്കുക. അതുപ്രകാരം കണ്ടെത്തുക. വിനോദ് പറഞ്ഞു.

വ്യക്തി ലൊക്കേഷൻ പറഞ്ഞുതന്നില്ലെങ്കിലോ..? തമാശയല്ല. ഗൗരവമായിതന്നെ ചോദിച്ചതാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞു. അങ്ങനെ ഒരാളെ നമ്പക്ക് എങ്ങനെ കണ്ടെത്താൻ കഴിയും.?

അവൻ എന്നെ കുറച്ചുനേരം മിഴിച്ചുനോക്കിയിരുന്നു. ആരാണ് കക്ഷി.? എന്താണ് ലക്ഷ്യം..? അതെത്തുമാകട്ടെ. നിൻറെ ബുദ്ധിയിൽ തെളിയുന്ന കാര്യം പറയൂ..

എങ്കിൽ കാര്യങ്ങൾ കുറേക്കൂടി കുഴഞ്ഞുമറിഞ്ഞതാവും. പക്ഷേ, മെനക്കിട്ടിറങ്ങാമെങ്കിൽ ഒത്ര വഴിയുണ്ട്. അയാളെക്കൊണ്ട് നമ്മുടെ അഡ്രസിലേക്ക് എങ്ങനെയും ഒതു മെയിൽ അയപ്പിക്കുക. എന്നിട്ട് സർവ്വീസ് പ്രൊവൈഡർവഴി അയാളുടെ ഐ.പി. അഡ്രസ് തപ്പിയെടുക്കാം. പിന്നെ ലോക്കൽ ഐ.ടി. സെല്ലിൻറെ സഹായത്തോടെ ആളിനെ നമുക്ക് ലൊക്കേറ്റ് ചെയ്യാൻ കഴിയും. പക്ഷേ, ഇത്തിരിപണിയുണ്ട്.

എങ്കിൽ അങ്ങനെ ഒരാളെ എനിക്ക് ഈ നഗരത്തിൽ കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്. സഹായിക്കാമോ..? ഞാൻ വിനോദിനോട് ചോദിച്ചു.

നമുക്ക് ശ്രമിക്കാം. ഫലപ്രാപ്തിയിലെത്താൻ നമുക്ക് പല കടമ്പകളും കടക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഒന്നാം കടമ്പ എന്ന കണക്കിന് ഒരു വക്കീലിനോടെന്നതുപോലെ എല്ലാ കാര്യവും എന്നോട് വെളിപ്പെടുത്തു. ആരാണ് കക്ഷി..? എന്താണ് ലക്ഷ്യം.? എന്താണ് നിങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം..? എങ്കിൽ മാത്രമേ നമുക്ക് മുന്നോട്ടു പോകാൻ കഴിയ്യ.

ഞാൻ ജാസ്മിനെക്കുറിച്ചും പന്ത്രണ്ട് വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷമുള്ള അവളുടെ മടങ്ങിവരവിനെക്കുറിച്ചും അവളെ കാണാനുള്ള ആഗ്രഹത്തെക്കുറിച്ചും അവളുടെ പെട്ടെന്നുള്ള മൗനത്തെക്കുറിച്ചും വിനോദിനോടു പറഞ്ഞു.

ഉം..ആഗ്രഹമൊക്കെ കൊള്ളാം. പക്ഷേ, പഴയ കാമുകിയെ കണ്ടെത്താനാണെന്ന് പറഞ്ഞാലൊന്നം ആരും നമുക്ക് ഐ.പി. അഡ്രസ് തരാൻ പോകുന്നില്ല. അതിനു നമ്മൾ ഒരു പുതിയ കഥമെനഞ്ഞുണ്ടാക്കണം. ഒന്നുകിൽ ഈ കക്ഷി നമ്മളെ സാമ്പത്തികമായി കബളിപ്പിച്ചു, ആളിനെ കണ്ടെത്താൻ സഹായിക്കണം എന്നു പറയണം. അല്ലെങ്കിൽ ഈ വിലാസത്തിലുള്ള വ്യക്തി സോഷ്യൻ മീഡിയ വഴി എന്നെ നിരന്തരം ശല്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എനിക്ക് പോലീസിൽ പരാതി കൊടുക്കാനാണ് ഐ.പി. അഡ്രസ് വേണമെന്ന് പറയണം..

അയ്യോ.. അതൊക്കെ ഇത്തിരി കടന്ന കൈയല്ലേ..?

ചില ഇടങ്ങളിൽ നമുക്ക് എത്തിപ്പെടണമെങ്കിൽ ചിലപ്പോൾ നമുക്ക് ചില കടുംകൈകൾ ഒക്കെ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടിവരും. പണ്ടു കാലത്തെപ്പോലെ ഇപ്പോഴും ലക്ഷ്യമാണ് പ്രധാനം; മാർഗ്ഗമല്ല.

ഇല്ല വിനോദ്. ജാസ്മിനെക്കുറിച്ച് അങ്ങനെ ഒത്ര പരാതി ഉന്നയിച്ചുകൊണ്ട് അവളിലേക്ക് എനിക്കെത്തിപ്പെടേണ്ട. അവളെ മുറിപ്പെടുത്തുന്ന യാതൊന്നിനും ഞാൻ തയ്യാറല്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

എങ്കിൽ ചിലപ്പോൾ നമ്മൾ തിരിച്ചു പോകുന്നതുവരെയും കാമുകി രഹസ്യത്തിൽതന്നെ ഇരിക്കും.. വിനോദ് ഓർമ്മപ്പെടുത്തി.

സാരമില്ല. എന്നാലും അവൾക്കെതിരെ ഒത് ദുരാരോപണം ഉന്നയിക്കാൻ എനിക്കു വയ്യൂ.

ഹോ.. ഇതാണ് പ്രണയപൂരിതമായ യഥാർത്ഥ കാമുകമനസ്.. ഈശ്വരാ.. എനിക്കൊത്ര പെണ്ണിനെയെങ്കിലും ഇങ്ങനെ സ്നേഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ..

ഇത്തിരിനേരം വിനോദ് ബാൽക്കണിയിൽ ചുറ്റിനടന്ന് ആലോചിച്ചു. ഈ യഥാർത്ഥ കാമുകനെ രക്ഷിച്ചെടുക്കാൻ ഒരു വഴി കണ്ടെത്തണമല്ലോ..

കാമുകൻ കാമുകി എന്നൊന്നം പറയല്ലേ വിനോദ്.. ഞങ്ങളുടെ ജീവിതവും ബന്ധവും അതിനൊക്കെ അപ്പറത്ത് ഒരു തലത്തിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സാധാരണ പ്രണയവുമായി അതിനുയാതൊരു ബന്ധവുമില്ല.

കുറച്ചുനേരം വിനോദ് എന്നെ മിഴിച്ചുനോക്കി നിന്നു. തുറന്നു ചോദിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഒന്നും തോന്നത്ത്. നിങ്ങളുടെ ദാമ്പത്യത്തിൽ എന്തെങ്കിലും പ്രശ്നമുണ്ടോ..?

ശാന്തി മറ്റാരെക്കാളം എൻറെ നല്ല സുഹൃത്താണ്, വഴികാട്ടിയാണ്, ഉപദേശകയാണ്, മാനേജരാണ്, പങ്കാളിയാണ്.. അതിലെനിക്ക് തെല്ലം സംശയമില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

പിന്നെന്തിനാണ് നിങ്ങൾ ഈ പെണ്ണിൻറെ പിന്നാലെ ഇത്രയും അലഞ്ഞു നടക്കുന്നത്?

അതിനു ദാമ്പത്യബന്ധത്തിലെ വിജയവുമായും പരാജയവുമായും ഒരു ബന്ധവുമില്ല വിനോദ്. പറഞ്ഞാൽ നിനക്ക് മനസ്സിലാവുമോ എന്നും അറിയില്ല. ഓരോ ആദവും നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ തൻറെ യഥാർത്ഥ വാരിയെല്ലിനെ തിരഞ്ഞുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു എന്നു കേട്ടിട്ടില്ലേ..!! എൻറെ യഥാർത്ഥ വാരിയെല്ല് അവളാകുന്നു..!!

ആവോ..?!! എനിക്കറിയില്ല. വിനോദ് ചുമലുകലുക്കി. ഒരുപക്ഷേ, എൻറെ വാരിയെല്ല് അനേകം പെണ്ണങ്ങളിലേക്ക് ചിതറിപ്പോയതാവാം..!! ഒരൊന്നാന്തരം സ്ക്ലീലമ്പടൻ എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ ഒരു അനുഭവസാക്ഷ്യംകൂടി പറയട്ടെ. അവിവാഹിതരായ പെൺകുട്ടികളല്ല, പുറമേക്ക് ഉത്തമയായ കുടുംബിനി എന്ന് കരുതിയിരുന്ന സ്ക്ലീകളാണ് എൻറെ കിടക്കയിലേക്ക് വന്നിട്ടുള്ളവരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും. പന്നിത്തീട്ടത്തിലെ പുഴുക്കളെപ്പോലെ കെട്ട ഭർത്താക്കന്മാരോടുള്ള ക്രൂരമായ പ്രതികാരം ചെയ്യുന്നതിൻറെ ആഹ്ലാദമാണ് അവർ എൻറെ കിടക്കയിൽനിന്ന് കണ്ടെത്തിയിരുന്നത്. ദാമ്പത്യംപോലെ തകർന്ന ഒരു സിസ്റ്റം ഇന്ന് ലോകത്തിൽ വേറെയില്ല..!

എനിക്കതിനു മറ്റപടി ഇല്ലായിരുന്നു. ഞാൻ ദാമ്പത്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു. അതിൻറെ കെട്ടുറപ്പിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു. അതിൻറെ സ്നേഹത്തിലും ഊഷ്മളതയിലും പാരസ്പര്യത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്നു. ഓരോരുത്തർക്കും ഓരോ സിസ്റ്റങ്ങളെക്കുറിച്ചും അവരവരുടേതായ നിഗമനങ്ങൾ ഉണ്ട്. അത് ശരിയായിരിക്കും എന്നു വിശ്വസിച്ച് ജീവിക്കുന്നതാണ് ഏറക്കുറെ നന്ന്. ചില വിശ്വാസത്തകർച്ചകൾ നമുക്ക് താങ്ങാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നുവരില്ല.

സംസാരം അവസാനിപ്പിച്ച് കുറച്ചുനേരം വിനോദ് ആലോചനയിലാണ്ടു.

ഓ.. യെസ്..! പെട്ടെന്നെന്തോ ആശയം വീണകിട്ടിയതുപോലെ വിനോദ് ആഹ്ലാദത്തിലേക്ക് പൊട്ടിത്തെറിച്ചു. ഈ അഡ്രസിലുള്ള വ്യക്തി തൻറെ സഹോദരിയാണെന്നും അവൾ കുറേക്കാലമായി എവിടെയെന്നറിയില്ലെന്നും കണ്ടെത്താൻ സഹായിക്കണം എന്നും ഒരു സെൻറി തട്ടിവിടാം. അത് വർക്ക് ചെയ്യാതിരിക്കില്ല.

അതെനിക്കും ബോധിച്ചു. കുഴപ്പമില്ലാത്ത ഒരു പദ്ധതി. അപ്പോൾ തന്നെ വിനോദ് എനിക്കുവേണ്ടി ഒരു മെയിൽ തയ്യാറാക്കി. വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപ് കാണാതെപോയ സഹോദരിയെക്കുറിച്ചുള്ള തീവ്രമായ വേദനയും അവളെ ഏതുവിധത്തിലും കണ്ടെത്താനുള്ള അദമ്യമായ ആഗ്രഹവും ആ മെയിലിൽ നിഴലിച്ചു നിന്നിരുന്നു. വിനോദിൻറെ ഭാഷാപരമായ മികവും കൈത്തഴക്കവും വെളിവാക്കുന്ന ഒരു മെയിൽ ആയിരുന്നു അത്. അപ്പോൾത്തന്നെ ഞങ്ങളത് സർവ്വീസ് പ്രൊവൈഡർക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

മറ്റപടി വരാൻ വൈകം. അതുകഴിഞ്ഞ് നമ്യക് എന്തു വേണമെന്നു തീരുമാനിക്കാം എന്നപറഞ്ഞ് വിനോദ് സ്വന്തം മുറിയിലേക്കു പോയി. എനിക്ക് ഇത്തിരി നേരംകൂടി അവിടെത്തന്നെ ഇരിക്കണമെന്നു തോന്നി. ജാസ്മിനെ കണ്ടെത്താനുള്ള വഴിതേടി വെറുതെ ഒരു മെയിൽ അയച്ചതേയുള്ളൂ. പക്ഷേ, അവളുടെ അത്രയും അടുത്തിരിക്കുന്നതുപോലെ ഒരു സന്തോഷമാണ് എനിക്കു തോന്നിയത്. അവളെഷറ്റിയുള്ള ഓർമ്മയുടെ ഓരോ നിമിഷവും എനിക്ക് അത്രയും പ്രിയപ്പെട്ടതാകുന്നു. അവൾക്കുപോലും അറിയാത്ത ഒരു കാര്യമുണ്ട്. ഓരോ തവണ ഞാൻ എൻറെ പഴയ നഗരത്തിൽ പോകുമ്പോഴും ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ആദ്യമായി കണ്ടുമുട്ടിയ റെസ്റ്റോറൻറ് ഒരു തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രംപോലെ ഞാൻ സന്ദർശിക്കും. അന്നവളെ കണ്ടെത്തുമ്പോൾ ഞാനിരുന്നിരുന്ന അതേ കസേരയിൽ പോയിരുന്ന് ഓരോ തവണയും ഒരു പ്രാർത്ഥനപോലെ ഇത്തിരിനേരം മൗനതയിൽ സംസാരിക്കും. പന്ത്രണ്ടുവർഷത്തിലധികം മനസ്സിൻറെ സ്വന്തംപോലെ കൊണ്ടുനടന്ന പെൺകുട്ടിയെ ജീവിതത്തിൽ ആദ്യമായി കണ്ടുമുട്ടിയ ആ ഇടം എനിക്കൊരു തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രവും അവളെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മ ഒരു പ്രാർത്ഥനയും ആകാതെ തരമില്ലല്ലോ...എനിക്കവളെ നഷ്ടപ്പെട്ടപോയിരുന്ന പിന്നത്തെ പന്ത്രണ്ട് വർഷങ്ങളിലും ഒരനുഷ്യാനംപോലെ ഞാനത് നിവർത്തിച്ചിരുന്നു.

ജാസ്തിൻറെ സാമീപ്യം അനഭവിച്ചിട്ടെന്നതുപോലെ എത്രനേരം ഞാൻ അവിടെ എന്നെനിക്കറിയില്ല. ബാൽക്കണിക്ക പുറത്ത് നഗരം അപ്പോഴം സജീവമായിരുന്നു. വഴിയരുകിൽ ഒരു പുതിയ ബിൽ ബോർഡുകൂടി പ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു. അതിൽ നിരന്തരം മിന്നിമറയ്യന്ന 'സിറ്റി ഓഫ് ജോയ്' അതിൻറെ പരസ്യം. ഭാഗമാതി നഗരത്തിലേക്ക വരാൻ പോകുന്ന വിവിധ എന്ന കലാപരിപാടികളെക്കുറിച്ചള്ള അറിയിപ്പുകൾ. റഷ്യൻ ബാലെ. സിറിയൻ സംഗീതം. ഈജിപ്ഷ്യൻ നാടകം. പെറ്റവിയൻ നാടോടിന്റത്തം. ചൈനീസ് മാജിക്. മാറിമറിയ്യന്ന ചിത്രങ്ങൾ. അങ്ങ് തുറമ്പ്പത്ത് കണ്ടെയ്നറുകൾ നീക്കുന്ന നീളൻ ക്രെയ്നുകൾ. കപ്പലിൽനിന്ന് ചിതറിവീഴുന്ന ഹോൺ മൃഴക്കങ്ങൾ. ദൂരെ ഫ്ലൈഡ് ലൈറ്റിൻറെ വെളിച്ചത്തിലും പണി നടക്കുന്ന ഒരു ഫ്ലൈ ഓവർ. അവിടെ തലങ്ങും വിലങ്ങും ഇരുണ്ട ജിറാഫുകളെപ്പോലെ നിരങ്ങി നീങ്ങുന്ന മണ്ണമാന്തികൾ. അകലെയുള്ള അലൂമിനിയം കമ്പനിവരെ നീളന്ന റോപ് വേയും അതിലൂടെ നിരന്തരം ഞാന്നോടുന്ന ഇരുമ്പുതൊട്ടികളം. കാഴ്ചയിലെവിടെയും മനുഷ്യർ ഇല്ലായിരുന്നു. യന്ത്രങ്ങൾ തനിയെ വേല ചെയ്യുന്ന ഒരു നഗരമായിട്ടാണ് എനിക്കതപ്പോൾ തോന്നിയത്. മന്ദഷ്യരെ കാണാനുള്ള ഒരു കൊതി എനിക്കപ്പോഴ്ഴണ്ടായി. ഞാൻ വിനോദിൻറെയും റിയാസിൻറെയും

മുറിയിൽ പോയി നോക്കി. രണ്ടുപേതം സുഖനിദ്രയിലായിത്രന്നു. ഞാൻ ഫ്ലാറ്റ് വിട്ടിറങ്ങി കുറേദൂരം തെരുവിലൂടെ വണ്ടിയോടിച്ചുപോയി. പിന്നെ തിരിച്ചുവന്ന് ജാസ്മിന് ഒരു മെയിൽ അയച്ചു.

എൻറെ പ്രിയപ്പെട്ട ജാസ്കിൻ,

ഇതാ ഇപ്പോൾ സമയം വെളപ്പിന മൂന്നു മണി. നീയിപ്പോൾ ഒരു തലയിണയുടെ അത്വകിലേക്ക് നിൻറെ മാറിടമമർത്തി മധുരമായ ഒരു സ്വപ്നത്തിൻറെ ചിറകിലേറി സുഖമായി ഉറങ്ങുകയാവും. ഞാൻ പക്ഷേ, നിൻറെ നഗരം കണ്ടിട്ട് വന്നിരിക്കുന്നു. ഈ രാത്രിയിലോ എന്ന് നീ അതിശയപ്പെട്ടേക്കാം. അതെ. ഈ രാത്രിയിൽതന്നെ. ഒരു നഗരത്തെ അറിയണമെങ്കിൽ എല്ലാ യാമങ്ങളിലും നാമതിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച നോക്കണം. ഏതെങ്കിലും ഒരു നേരത്ത് കാണുന്ന നഗരമല്ല യഥാർത്ഥ നഗരം. ഓരോ യാമത്തിലും അതിന് വേറെവേറെ മുഖങ്ങളുണ്ട്. നീ മൂടിപ്പുതച്ചു കിടക്കുന്ന ഈ വേളയിൽ ദരിദ്രരായ ബംഗാളികൾ നിൻറെ തെരുവുകൾ ഇത്ത് വ്ലത്തിയാക്കുകയാണ്. നിൻറെ റോഡരുകിലെ പൂങ്കാവനങ്ങൾ മനോഹരങ്ങളാക്കി നിലന്നിറ്റത്തുവാൻ ചിലർ അതിനു വെള്ളമൊഴിച്ചകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നിൻറെ നഗരത്തിലെ വാഹനങ്ങൾക്ക് ചീറിപ്പായുവാനുള്ള ഹൈവേകൾ ടാറിട്ട് മിനുക്കുന്ന പണിയിലായിരുന്നു മറ്റ ചിലർ. നീ കടന്നുപോകുന്ന പാലങ്ങളുടെ കേടുപാടുകൾ തീർക്കുന്ന ഇനി ചിലർ. ആ പാലങ്ങൾക്കു കീഴെ വലയും ചൂണ്ടയുമായി കാത്തിരിക്കുന്ന മീൻപിടിത്തക്കാർ. നിൻറെ നഗരത്തിൽ ബഹുനിലക്കെട്ടിടങ്ങൾ ഉയർത്താനായി പണിയെടുക്കുന്ന കരാറ്റപണിക്കാർ, ഇനിയും ആരവങ്ങൾ നിലച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഡാൻസ് ബാറ്റകൾ, ഒരു നേരത്തും ഉറങ്ങാത്ത സാൻറ്വിച്ച് കടകൾ, ബർഗർ ലാൻറുകൾ, ഈ നേരത്തും കൊതി തീരാതെ പകിട കളിച്ചം ഇക്കാവലിച്ചമിരിക്കുന്ന കിളവന്മാർ അവർക്കവേണ്ടി തീച്ചളയ്ക്ക മുന്നിൽ നിന്ന് ഇറച്ചിപൊരിക്കുകയും ഖുബൂസ് ചുട്ടെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ലെബനോനി യുവാക്കൾ, അവസാന പണമിടപാടുകാരനെയും കാത്തിരിക്കുന്ന മണി എക്സ്ചേഞ്ചുകൾ, കടൽക്കാറ്റിൻറെ മരവിപ്പിനം സിഗരറ്റിൻറെ ചൂടിനമിടയിൽ കണ്ണതുറന്നിരുന്ന് സ്വപ്നം കാണുന്ന സെക്യരിറ്റി ജീവനക്കാർ. ബ്രഡ് നിറച്ച പോകുന്ന ബേക്കറി വാഹനങ്ങൾ, പത്രക്കെട്ടകൾ അടുക്കിക്കെട്ടന്ന വിതരണക്കാർ.. അജ്ഞാതനായ ശത്രവിനെയും പ്രതീക്ഷിച്ച് കാഞ്ചിയിൽ വിരൽ വച്ച നില്ക്കുന്ന പോലീസ്.

പ്രിയപ്പെട്ടവളേ നീ ഉറങ്ങുകയാണോ..? വത്ര എഴുന്നേല്<u>ക്ക</u>.. നമുക്ക് ഈ ഉറങ്ങാത്ത നഗരത്തിൻറെ രാത്രിമുഖം കാണാൻ പോകാം.

ദിൽമൂൺ

അങ്ങനെ ഞങ്ങളുടെ യാത്രാദിവസം വന്നു. ഫൈസലിൻറെ വണ്ടിയിലാണ് ഞങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടത്. അവൻ അതിനായി തലേദിവസംതന്നെ ഒരു മിനി ബസ് വാടകയ്ക്ക് എടുത്തിട്ടിരുന്നു. അബ്ദള്ള ജനാഹിയെക്കൂടി വിളിക്കാം എന്ന് ആദ്യം വിചാരിച്ചെങ്കിലും അത് പിന്നെ ബോറാവും എന്നറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് അയാളെ ഞങ്ങൾ മനഃപൂർവം ഒഴിവാക്കി.

അസ്മോയെയും പ്രിയങ്കയെയും അവങ്ങടെ ഫ്ലാറ്റുകളിൽ പോയി കളക്ട് ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് പോയത്. എയർപോർട്ടിൽവച്ച് കണ്ടതിനു ശേഷം പിന്നെ ആദ്യമായിട്ടായിരുന്നു അസ്മോയെ ഞാൻ കാണുന്നത്. മൊബൈൽ നമ്പർ തന്നിട്ട് ഒന്ന് വിളിച്ചുപോല്പമില്ലല്ലോ എന്ന് അവൾ എന്നോട് പരിതപിക്കുകയും ചെയ്തു. ആദ്യം കണ്ടതുക്കടാതെ പ്രിയങ്ക ഒരു പ്രാവശ്യം വിനോദിനൊപ്പം ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. റിയാസ് രണ്ടുപേരെയും ആദ്യമായി കാണുകയായിരുന്നു. വിനോദ് അസ്മോയെയും എഡ്വിൻ പ്രിയങ്കയെയും കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്തായാലും എല്ലാവരും തമ്മിൽ ഒന്നിച്ച് കണ്ടുമുട്ടുന്ന ആദ്യ അവസരമായിരുന്നു ആ യാത്ര. ഏതാനും നിമിഷങ്ങൾക്കകം എല്ലാവരും തമ്മിൽ പരിചയപ്പെടുകയും സൗഹൃദത്തിലാവുകയും ചെയ്തു.

അതിപുരാതനമായ ഒരു ക്ഷേത്രം കാണാന്ദണ്ട് എന്നു പറഞ്ഞു കൊണ്ട് ബാർബർ എന്ന സ്ഥലത്തേക്കാണ് ഞങ്ങളെ ആദ്യം ഫൈസൽ കൊണ്ടുപോയത്. ഇന്ത്യയിലെയും ഇന്തോനേഷ്യയിലെയും മലേഷ്യയിലെയും ഒക്കെ ഭീമാകാരങ്ങളായ ക്ഷേത്രങ്ങൾ കണ്ട് അതുപോലെ എന്തോ ഒന്ന് പ്രതീക്ഷിച്ച് അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ ഒരു പൊടിക്ഷേത്രംപോലുമില്ല. ചുണ്ണാമ്പിൽ കെട്ടിയ കുറേ കൽക്കെട്ടുകൾ മാത്രം കാണാന്ദണ്ട്. എന്താണതെന്നോ എന്താണതിൻറെ പ്രാധാന്യമെന്നോ ഞങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലായതേയില്ല.

ഇത് കാണാനാണോ ഈ പ്രാന്തൻ നമ്മളെ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടു വന്നതെന്ന് ഞങ്ങൾ ഫൈസലിനെ കളിയാക്കുകകൂടി ചെയ്തു.

ഞങ്ങളുടെ സംസാരങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ട് അവിടെ ഒത്ര ചെറുപ്പക്കാരൻ നില്ക്കുന്നുണ്ടായിത്രന്നം. അവൻ ഞങ്ങൾക്കരുകിലേക്ക് വന്ന് സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തി. എൻറെ പേര് യാനിക് അപ്പളസ്വാമി. ഇന്ത്യാക്കാരനാണോ..?

അല്ല. ഞാനൊര് ഫ്രഞ്ച് പൗരനാണ്.

സോറി. കണ്ടപ്പോൾ ഇന്ത്യക്കാരനാണെന്നു തോന്നിപ്പോയി. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഇന്ത്യയിൽനിന്നും മൗറേഷ്യസിലെ തോട്ടങ്ങളിൽ പണിയെടുക്കാൻ കൊണ്ടുപോയ തമിഴരാണ് എൻറെ പൂർവ്വികർ. അവിടെനിന്നാണ് ഞങ്ങൾ ഫ്രാൻസിലേക്ക് പോകന്നത്. അതാണ് എൻറെ പേരിൽ ഒരു അപ്പളസ്വാമി കിടക്കുന്നത്. മുത്തച്ഛൻറെ പേരായിരുന്നു അത്.

ടൂറിസ്റ്റാണോ അതോ ഈ നഗരത്തിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നോ..? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

എന്തുവേണമെങ്കിലും പറയാം. പുരാതന സംസ്കാരത്തിലും ദൈവങ്ങളിലുമാണ് എൻറെ കൗതുകം. സുമേറിയൻ, ഫൊണീഷ്യൻ ദേവന്മാരായിരുന്ന താമൂസ്, ഒസറിസ്, അറ്റിസ്, അഡോണിസ് എന്നിവരുടെ സ്വഭാവസവിശേഷതകളും പ്രത്യേകതകളും എങ്ങനെ യേശുക്രിസ്തുവിൽ സമ്മേളിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നതായിരുന്നു എൻറെ ഡോക്ടറേറ്റിനുള്ള തീസിസ്. ഇപ്പോൾ ഞാൻ മെസപ്പൊട്ടോമിയൻ സംസ്കാരവും ഹൈന്ദവസംസ്കാരവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പഠനത്തിലാണ്. അതിൻറെ ഭാഗമായാണ് ഇവിടെ വന്നത്.

അതിൽ എന്ത്ര പ്രത്യേകതയാണ് ഇവിടെയുള്ളത്..? ഞങ്ങളുടെ സംസാരത്തിനിടയിലേക്ക് വന്നുകയറിയ എഡ്വിൻ കൗത്രകത്തോടെ ചോദിച്ച.

അയ്യോ.. അറിയില്ലേ..? മെസപ്പെട്ടോമിയൻ കാലഘട്ടത്തിലെ ഒരു സുപ്രധാന സ്ഥലമാണിത്. ദിൽമൂൺ എന്നായിരുന്നു അന്ന് ഈ സ്ഥലത്തിൻറെ പേര്. ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും പുരാതന ഇതിഹാസമായ ഗിൽഗമേഷിൽ ദിൽമൂണിനെക്കുറിച്ച് പരാമർശമുണ്ട് എന്നത് ഈ ദേശത്തിൻറെ ചരിത്രപ്രാധാന്യം വിളിച്ചുപറയുന്നു. സുമേറിയന്മാരുടെ ഉത്പത്തിക്കഥ അനുസരിച്ച് 'രോഗങ്ങളും മരണവും ഇല്ലാത്ത' അമ്മ ഭൂമിയാണ് ദിൽമൂൺ. പിന്നീടുണ്ടായ സെമറ്റിക് മതങ്ങൾ അതിനെയാണ് ഏദൻതോട്ടം എന്ന സങ്കല്പമായി വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത്. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ഇന്നു ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങളുടെയും സ്വപ്നഭ്രമിയായ ഏദൻതോട്ടത്തിലാണ് നാം ഇപ്പോൾ നില്ക്കുന്നത്..!

അതുകേട്ട് അസ്മോ ഓ മൈ ഗോഡ്!! ഈ ദേശത്തിന് അങ്ങനെയൊൽ വിശുദ്ധപരിവേഷമുണ്ടായിരുന്നോ..? ഇത്ര വർഷമായിട്ടും ഇതുവരെ ഞാനത് അറിഞ്ഞില്ലല്ലോ. എന്ന് വലിയവായിൽ നിലവിളിച്ച..

എന്തായാലും സ്വമേറിയന്മാങ്ങടെ ശുദ്ധജലത്തിൻറെ അധിപനായ 'എൻകി ' യുടെ പേരിൽ സ്ഥാപിച്ച മൂന്നു ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങളാണ് നാം ഇവിടെ കാണുന്നത്. മൂവായിരം വർഷത്തിലധികം പഴക്കം അവകാശപ്പെടുന്ന ഈ ക്ഷേത്രസമുച്ചയം 1954—ൽ ഡാനിഷ് ആർക്കിയോളജിസ്റ്റുകളാണ് കണ്ടെത്തുന്നത്.

ഹൈന്ദവസംസ്കാരവും ബാർബർ ക്ഷേത്രങ്ങളും തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടോ..? വിനോദ് തൻറെ ആകാംക്ഷ മറച്ചുവച്ചില്ല.

മെസപ്പൊട്ടോമിയൻ കാലഘട്ടത്തിലെ സൂര്യാരാധനയെക്കുറിച്ച് ആഴത്തിൽ പഠനം നടത്തിയിട്ടുള്ളവർ, ബാർബർ എന്നതും തമിഴിലെ 'പാർഷർ' എന്നതും ഒന്നാണെന്ന് തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പാർഷർ എന്നത് ശിവൻറെ ഒരു അപരനാമമാണ്. എന്നമാത്രമല്ല ചിദംബരത്തു കാണുന്ന ഒരു പൗരാണിക രചനയിലെ 'തിലൈ മൺറ്' സുമേറിയന്മാരുടെ ദിൽമൂൺ ആണെന്നും തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആ എഴുത്തുപ്രകാരം തിലൈ മൺറ് എന്ന ദിൽമൂൺ എന്നത്' അസ്തിത്വം ആസ്വദിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ആത്മാവ് ശാരീരികപ്രവേശനം നേടിയ ഭൂമി 'യാണ് എന്നും കാണുന്നും.

ഇവ കൂട്ടി വായിക്കുമ്പോൾ സുമേറിയന്മാങ്ങടെ എൻകി ദേവനിൽ നിന്നാണ് ശിവസങ്കലപ്ം ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുന്നത് എന്നു കാണാം.

യാനികിൻറെ അന്വേഷണത്തിൻറെ കീ പോയിൻറ് സത്യത്തിൽ എന്താണ്? റിയാസ് ചോദിച്ചു. ഐ മീൻ വാട്ട് ഈസ് ദ് ഫോക്കസ് ഇൻ യുവർ ആർഗ്യമെൻറ്സ്?

മന്ദഷ്യചരിത്രത്തിലെ ഒരു ദൈവവും സ്വതന്ത്രരല്ല, അവർക്ക് എല്ലാവർക്കും പൂർവ്വികരായ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും ഒക്കെ ദൈവങ്ങളുമായും അവരുടെ സവിശേഷതകളുമായും സാമ്യമുണ്ട്. വേറൊരു രീതിയിൽ പറഞ്ഞാൽ ഇന്നു കാണുന്ന എല്ലാ ദൈവങ്ങളും പ്രവാചകന്മാരും വിശുദ്ധന്മാരും ഏതെങ്കിലുമൊക്കെ പഴയ ദൈവങ്ങളുടെ അപ്ഡേറ്റഡ് വേർഷനോ പൈറേറ്റഡ് കോപ്പിയോ ആണ്.

എനിക്ക് തീരെ മനസ്സിലാവുന്നില്ല.. ഒരു ഉദാഹരണം തരാമോ? അസ്മോ ചോദിച്ച.

പെട്ടെന്ന് പറയാനാണെങ്കിൽ യേശുക്രിസ്തുവിൻറെ കാര്യം എടുക്കുക. സുമേറിയന്മാരുടെ താമൂസ് എന്ന ദൈവം കന്യകയിൽ പിറന്നവനായിരുന്നു. മിത്രാസ് ജനിച്ചത് ഇഹയിലായിരുന്നു എന്നും അവിടെ ആട്ടിടയന്മാർ സമ്മാനവുമായി എത്തി എന്നും വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു. ആ ദൈവങ്ങൾ മരിച്ചപ്പോൾ ആ ഇണഗണങ്ങൾ യേശുവിൻറെ ജീവിതത്തിനോട് ചേർത്തുകെട്ടി പുതിയ മിത്ത് സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. മുസ്ലീങ്ങളുടെ അള്ളാഹ യഹ്മദന്മാരുടെ യഹോവയുടെ പൈറേറ്റഡ് കോഷിയാണ്. യഹോവയാണെങ്കിലോ അതിനു മുൻപുണ്ടായിരുന്ന യാഹിൻറെയും അതിനും മുൻപുണ്ടായിരുന്ന ബാലിൻറെയും അപ്ഡേറ്റഡ് വേർഷനും. യേശുക്രിസ്തുവിൻറെ രണ്ടാമത്തെ വരവ് എന്ന സങ്കല്പത്തിൻറെ പൈറേറ്റഡ് കോഷിയാണ് ഷിയാകളുടെ പന്ത്രണ്ടാം ഇമാമായ മെഹദിയുടെ രണ്ടാംവരവ് എന്ന സങ്കല്പത്തിൽ കാണുന്നത്. അതല്ലെങ്കിൽ സുമേറിയന്മാരുടെ അമ്മ ഭൂമി എന്ന സങ്കല്പം എങ്ങനെയാണ് സെമറ്റിക് മതങ്ങൾ ഏദൻതോട്ടം ആക്കി മാറ്റിയത് എന്ന് ചിന്തിച്ചാലും മതി ആ അപ്ഡേറ്റഡ് വേർഷൻറെ കഥ മനസ്സിലാവാൻ..!!

സ്വന്തം ദൈവങ്ങളെ ഓർത്ത് ആത്രം അധികമൊന്നം അഭിമാനിക്കേണ്ടതില്ല എന്നസാരം. അല്ലേ..? എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ഇങ്ങനെ അപ്ഡേറ്റഡ് ആവേണ്ട കാര്യമെന്താണ്? പഴയ ദൈവങ്ങൾ നിലനില്ലാത്തത് എന്തുകൊണ്ടാണ്? അസ്മോ ചോദിച്ചു.

കാലം വളരുന്നതിനനുസരിച്ച്, ശാസ്തം വളരുന്നതിനനുസരിച്ച് ദൈവങ്ങൾക്ക് വളരാനാവില്ല. നില്ക്കുന്നിടത്തുതന്നെ നില്ക്കുക എന്നൊരു പരിമിതി അവർക്കുണ്ട്. അപ്പോൾ അവർ പഴഞ്ചനായിപ്പോയി എന്ന് മനുഷ്യർക്കു തോന്നും. സൂര്യനെയും ചന്ദ്രനെയും മരങ്ങളെയും മലകളെയും ആരാധിച്ചിരുന്ന കാലം മുതലേ ഉള്ള പ്രശ്നമാണത്. അതിനെ മറികടക്കാനായി മനുഷ്യൻ പുതിയ ദൈവങ്ങളെ കണ്ടെത്തും. അപ്പളസ്വാമി പറഞ്ഞു.

ഇന്ന് ലോകത്ത് അപ്രമാദിത്വം നേടിയിരിക്കുന്ന മതങ്ങളും ഇതുപോലെ ജീർണ്ണിക്കുമോ..? അവതുടെ ദൈവങ്ങളും ഒതുകാലത്ത് മരിക്കുമോ..? പ്രിയങ്ക ചോദിച്ചു.

അങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാൻ ഇപ്പോൾ നമുക്ക് പ്രയാസം തോന്നുമെങ്കിലും മനുഷ്യചരിത്രം പക്ഷേ, അങ്ങനെയാണ് പറയുന്നത്. ഒരുകാലത്ത് പ്രബലമായിരുന്ന എത്രയധികം മതങ്ങളാണെന്നോ ഇന്ന് അന്യംനിന്ന് പോയിരിക്കുന്നത്. എത്രയധികം ദൈവങ്ങളാണെന്നോ മരിച്ചു പോയിരിക്കുന്നത്. അതിനു പല കാരണങ്ങളുണ്ട്. വളരെ പ്രബലമായിരുന്ന ഒരു സംസ്കാരം ജീർണ്ണിക്കുമ്പോൾ അതിനൊപ്പം അതിൻറെ ദൈവവും ഇല്ലാതാവും. പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങൾ ഒരു മനുഷ്യ സമൂഹത്തെ ഒന്നാകെ ഇല്ലാതാക്കുമ്പോൾ

അവങ്ങടെ ദൈവവും കൂടെ ഒലിച്ചുപോവും. മൂന്നാമതായി ഞാൻ പറഞ്ഞ കാലഹരണപ്പെടൽ കൊണ്ടും ദൈവങ്ങൾ മരിച്ചേക്കാം. ഈ കാരണങ്ങൾ ഭാവിയിലും ആവർത്തിക്കപ്പെട്ടേക്കാം. അത് കൃത്യമായി മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടാണ് ഇന്നത്തെ മൂന്ന് സെമറ്റിക് മതങ്ങളും മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നത്. പ്രാരംഭകാലം മുതൽ ഇന്നോളമുള്ള അവയുടെ വളർച്ച ആഴത്തിൽ പഠിച്ചാൽ നമുക്ക് മനസ്സിലാവും അവ മൂന്നും ഓരോ കാലത്തിലും എങ്ങനെ അപ്ഡേറ്റ് ആയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്ന്. വെറും അഞ്ഞൂറ് വർഷങ്ങൾക്കിടയിലെ വ്യത്യാസം പഠിച്ചാൽതന്നെ നമ്മൾ ഞെട്ടിപ്പോകും. അവ അത്രയ്ക്ക് മാറിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതു കൊണ്ടാണ് അവയ്ക്ക് ഇപ്പോഴും പ്രസക്തിയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നത്.

മന്മഷ്യൻ ദൈവവിശ്വാസങ്ങളിൽനിന്ന് മോചനം നേടിയ ഒരു കാലം ഉണ്ടാവുമോ..? യാനികിന് എന്ത്ര തോന്നുന്നു..? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു.

എന്നെനിക്ക് അഭിപ്രായമില്ല. പുതിയ ലോകസാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ക്രമപ്പെടുത്തിയ പുതിയ മതങ്ങളും വിശ്വാസങ്ങളും മനുഷ്യൻ സൃഷ്ടിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും. വിശ്വാസമില്ലാതെ മനുഷ്യന് ജീവിക്കാനാവില്ല.. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് പ്രപഞ്ചത്തിൻറെ അവസാന രഹസ്യവും കണ്ടെത്തുന്നതുവരേക്കെങ്കിലും..!

യാനിക് അപ്പളസ്വാമിയോടൊപ്പം നിന്ന് ഓരോ ഫോട്ടോ എടുത്ത ശേഷം ഞങ്ങൾ തിരിച്ച് നടക്കുന്നതിനിടയിൽ, എന്തായാലും ഏദനിൽവരെ വന്നതല്ലേ. നമുക്കൊരു ആദിപാപം ചെയ്താലോ എന്ന് എഡ്വിൻ അസ്തോയോട് ചോദിച്ച.

അതിന് ആപ്പിളം പാമ്പം എവിടെ..? അസ്മോ തിരിച്ച ചോദിച്ചു. ആപ്പിൾ റെഡി.. റിയാസ് തൻറെ ബാഗിൽനിന്ന് ഒരു ആപ്പിൾ എടുത്ത് നീട്ടി.

പാമ്പും–രാവിലെതന്നെ രണ്ട് പെഗ്ഗ് അടിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്ന വിനോദിനെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് പ്രിയങ്ക പറഞ്ഞത് ഒരു കൂട്ടച്ചിരിക്ക് കാരണമായി.

അപ്പളസ്വാമിയുടെ തിയറി എന്താണെന്ന് കൃത്യമായി മനസ്സിലായില്ലെങ്കിലും മതത്തിൻറെ പേരിലും അതിലെ സാങ്കല്പികകഥകളുടെപേരിലും മന്മഷ്യൻ മന്മഷ്യനോടു ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾ ഓർത്ത് ശരിക്കം ലജ്ജ തോന്നുന്നു. പ്രിയങ്ക പറഞ്ഞു.

മതത്തിൻറെ പേരിലുള്ള ഇത്തരം വ്യർത്ഥതകൾ മനസ്സിലാക്കണമെങ്കിൽ ഇങ്ങനെ മരിച്ചുപോയ ദൈവങ്ങളുടെ തിരുശേഷിപ്പുകൾ മന്ദഷ്യന്ദ്ര കാണാനായി കാത്തുസൂക്ഷിക്കുകതന്നെവേണം. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോഴേ തങ്ങളുടെ വിശ്വാസങ്ങളും തങ്ങളുടെ ദൈവങ്ങളും ഇതുപോലെതന്നെ മരിച്ചപോകാനുള്ളവരാണെന്ന് മന്ദഷ്യൻ ഓർക്കൂ.

എൻറെ അദ്ളതം അതുതന്നെയായിരുന്നു. തിരിച്ച് വണ്ടിയിൽ കയറ്റമ്പോൾ റിയാസ് പറഞ്ഞു. എല്ലാത്തരം വിഗ്രഹവത്കരണത്തിൻറെയും ശത്രുക്കളായ വഹാബികളുടെ ശക്തികേന്ദ്രമാണിത്. പ്രവാചകനായ മുഹമ്മദ് നബിയുടെ വീട്ടപോലും ചരിത്രസ്മാരകമായി സൂക്ഷിക്കാൻ സമ്മതിക്കാതെ ഇടിച്ചുനിരത്തി ലൈബ്രറി പണിഞ്ഞവരാണവർ. അവർക്കിടയിൽ ഈ പൗരാണിക ക്ഷേത്രാവശിഷ്ടങ്ങൾ നിലനില്ക്കുന്നത് അദ്ളതംതന്നെയാണ്. പക്ഷേ, അനുദിനം വളരുന്ന മതതീവ്രവാദത്തിനിടയിൽ ഈ ക്ഷേത്രമാക്കെ ഇനി എത്രകാലം നിലനില്ലാൻ പോകുന്നു എന്ന് കണ്ടറിയുകതന്നെ വേണം...!

തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രം

ഈ ദേശത്തെ വഹാബികളുടെ രാജ്യവുമായി ബന്ധിഷിക്കുന്ന ഒരു കടൽഷാലം കാണിക്കാനാണ് ഇനി നിങ്ങളെ കൊണ്ടുപോകുന്നത് എന്ന് ഫൈസൽ പറഞ്ഞു.

എന്ത പ്രത്യേകതയാണ് അതിനുള്ളത്?

ലോകം കണ്ടിട്ടള്ള നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അതിനൊരു പ്രത്യേകതയും തോന്നാനിടയില്ല. എന്നാൽ ലോകത്തിലെ അദ്ഭ്രതസൃഷ്ടികൾ ഒന്ന് എന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ ഭരണാധികാരികൾ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. സമുദ്രങ്ങളെ കൂട്ടിയിണക്കുന്ന സൂയസ് കനാൽ പോലെയോ ഭ്രഖണ്ഡങ്ങളെ വിളക്കിച്ചേർക്കുന്ന ബോസ്റ്ററസ് പാലം പോലെയോ മഹത്തായ സ്മഷ്ടികളിൽ ഒന്ന് എന്ന് ഞങ്ങൾ സ്വയം വിശ്വസിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ വിശ്വസിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. കാരണം ഈ നഗരത്തെ ഓർക്കാൻപോന്ന മറ്റൊന്നം ഇവിടെയില്ല. ചരിത്രമുള്ള കാലം മുതൽ ഇന്നോളം ലോകത്തിലെ മുഴുവൻ കഷൽ യാത്രക്കാന്ദടെയും ഇടത്താവളമായിന്ദന്നിട്ടം ആന്ദം ഈ നഗരത്തെ ഗൃഹാതുരതയോടെ ഓർമ്മിക്കുന്നില്ല. ഏറെനാൾ ഞാൻ ഇതിനെക്കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചിട്ടണ്ട്. ചരിത്രത്തിൻറെ ശുന്യതയാണ് ഞങ്ങളുടെ നഗരത്തിൻറെ അഭാവം എന്നെനിക്ക തോന്നുന്നു. ലോകത്തിൻറെ ചരിത്രം പറയുമ്പോഴൊന്നും ഈ നഗരം ആത്രടെയും നാവിലേക്ക് കടന്നുവത്രന്നില്ല. വൻയുദ്ധങ്ങളുടെയോ വൻ പിടിച്ചടക്കലുകളുടെയോ വൻ സാമ്രാജ്യങ്ങളുടെയോ ചരിത്രത്തിലൊന്നും ഈ ചെറുനഗരമില്ല. മഹത്തായ സാഹിത്യകൃതികളിൽ ഈ നഗരം പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നില്ല. മഹത്തായ കലകളുടെ പ്രഭവകേന്ദ്രമായി ആരും ഈ നഗരത്തെ കണക്കുകൂട്ടുന്നില്ല. ചരിത്രത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും കലയിലും പരാമർശിക്കാത്ത ഒരു നഗരവും ഒരാളിലും ഒരു ഗ്ലഹാത്രരതയ്യം ഉണർത്തുന്നില്ല എന്നാണ് എനിക്കിപ്പോൾ തോന്നുന്നത്. ബാഗ്ദാദ് നമ്മുടെ പ്രിയപ്പെട്ട പേരാകന്നത്, കെയ്റോ കൊതിപ്പിക്കുന്ന നഗരമാകന്നത്, ദമാസ്കസിനെ നാം പ്രണയത്തോടെ ഓർക്കുന്നത്, ഇസ്താംബൂളിനെ നാം അദ്ഭതത്തോടെ നോക്കുന്നത് അവ ചരിത്രങ്ങളടെ നഗരം ആയതിനാലാണ്. അല്ലേ..? ഞങ്ങൾക്ക് ചരിത്രമില്ല. പാലമേയുള്ള. അത്ര കാണിക്കാതെ സഞ്ചാരിയെയും ഞങ്ങൾ മടക്കി അയയ്ക്കാറില്ല.. ഫൈസൽ പാതി കളിയായും പാതി കാര്യമായും പറഞ്ഞു...

പാലമെങ്കിൽ പാലം. ഞങ്ങൾക്കിന്ന് ഇത്തിരിനേരം ഒന്നിച്ച് യാത്ര ചെയ്താൽ മാത്രം മതി. വിനോദ് പ്രിയങ്കയെ തന്നോടു ചേർത്തണച്ച കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

എന്താണ് വഹാബിസം..? റിയാസും കുറച്ചു മുൻപ് അതിനെക്കുറിച്ച് പറയുന്നതു കേട്ടല്ലോ..? എഡ്വിൻ ആകാംക്ഷയോടെ ചോദിച്ച.

എളുപ്പം മനസ്സിലാവുന്ന ഒരുത്തരം ഞാൻ തരാം. റിയാസ് പറഞ്ഞു. ഇസ്ലാമിലെ പ്രൊട്ടസ്റ്റൻറ് വിഭാഗക്കാരാണ് വഹാബികൾ. വേദഗ്രന്ഥത്തിന പുറത്തുള്ള ഏതാചാരത്തെയും അവർ കടുത്ത അനിസ്ലാമികമായി കാണുന്നു എന്നുകൂടി പറഞ്ഞാൽ അത് പൂർണ്ണമായി.

അതിലെന്താണ് തെറ്റ്..? പ്രാമാണികഗ്രന്ഥങ്ങളിലേക്ക് തിരിച്ചു പോവുക എന്നത് ഏത്ര മതത്തിൻറെയും സ്വാഭാവികമായ ആവശ്യമല്ലേ..? വിനോദ് ചോദിച്ച.

അതിൽ തെറ്റൊന്നമില്ല. പക്ഷേ, ഇസ്ലാം ഉൾപ്പെടെ ലോകത്തിലെ ഏത്ര മതവും പിറന്ന ദേശം വിട്ട് പുറത്തേക്ക പടർന്നപ്പോൾ എത്തപ്പെട്ട ദേശത്തെ പ്രാദേശികമായ പല ആചാരങ്ങളെയും അന്ദര്യാനങ്ങളെയും തങ്ങളുടെ മതത്തിലേക്ക് സ്വാംശീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു പുതിയ മതം വേരുറയ്ക്കുന്നതിനും വളരുന്നതിനും എപ്പോഴും അത് അനിവാര്യമാണ്. വിശ്വാസപ്രമാണത്തിനപ്പുറത്ത് അനേകം അടരുകൾ ഉള്ള ഒരു വ്യവസ്ഥിതിയാണ് മതം. ഒരു സുപ്രഭാതത്തിൽ ആ അടരുകൾ എല്ലാം അടർത്തിക്കളഞ്ഞ് മതത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കണം എന്നു പറയുമ്പോൾ ശരിക്കും നഷ്ടപ്പെടുന്നത് അതിൻറെ ജൈവികതയാണ്.

ഏത്ര രീതി സ്വീകരിക്കണം എന്നു നിശ്ചയിക്കാനുള്ള അവകാശം ഓരോ മതത്തിലെയും വിശ്വാസികൾക്കുണ്ട്. അതിനെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ ആർക്കം അവകാശമില്ല. റിയാസിനോടുള്ള അത്ലപ്തി മനസ്സിലിട്ടകൊണ്ട് വിനോദ് പറഞ്ഞു.

ഞാൻ ചോദ്യം ചെയ്തതല്ല. എഡ്വിൻ ചോദിച്ചതുകൊണ്ട് വെറുതെ പറഞ്ഞു എന്നമാത്രം. അത് മനസ്സിലായിട്ടെന്നോണം റിയാസ് പറഞ്ഞു.

സത്യം പറഞ്ഞാൽ വളരെ ബോറാകുന്നുണ്ട് നിങ്ങളുടെ സംസാരം. പ്രിയങ്ക ഇടപെട്ടുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ഈ യാത്രയിലെങ്കിലും നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ റേഡിയോനിലയത്തിൻറെ പോളിസി സ്വീകരിക്കണം. അതായത് നോ പൊളിറ്റിക്സ് നോ റിലിജിയൻ. ഒൺലി മൃസിക് ആൻറ് ഫൺ..! ആരെയും മുഷിപ്പിക്കാതിരിക്കാനും ആരെയും വെറുപ്പിക്കാതിരിക്കാനും അതാണ് ഏറ്റവും ഉചിതമായ മാർഗ്ഗം..!

ശരി. ആ അഭിപ്രായം മാനിച്ച് ഞാൻ ഏകപക്ഷീയമായി സീസ്ഥയർ പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. വിനോദ് പറഞ്ഞു. അതിനു പകരമായി പ്രിയങ്ക ഞങ്ങൾക്കൊരു പാട്ട് പാടിത്തരാൻ പോകുന്നു.

പ്രിയങ്ക ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഒരു ഹിന്ദിപ്പാട്ടുപാടി. പിന്നെ അസ്മോയും എഡ്വിനം ചേർന്ന് ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് ഗാനവും. പാട്ടും ബഹളവും സംസാരങ്ങളുമായി ഞങ്ങളുടെ വണ്ടി ആഹ്ലാദങ്ങളിലേക്ക് ചിറക വിരിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ആ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് ഓർത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. പ്രിയങ്കയുടെ പാട്ടാണ് എന്നെ ആ ഓർമ്മയിൽ എത്തിച്ചത്. കാരണം ആ പുസ്തകത്തിലെ പ്രധാന കഥാപാത്രം സമീറ ഒരു റേഡിയോ ജോക്കി ആയിരുന്നു. സാഹചര്യങ്ങൾ വച്ചുനോക്കിയാൽ ഒരുപക്ഷേ, ഈ നഗരത്തിലെതന്നെ റേഡിയോ ജോക്കി. ഒരുപക്ഷേ, പ്രിയങ്കയ്ക്ക് അവളെ അറിയാമായിരിക്കണം. അവരൊന്നിച്ച് ജോലി ചെയ്തിട്ടുമുണ്ടാവാം. അപ്പോൾതന്നെ അവളോടത് ചോദിക്കാൻ എൻറെ നാവു പൊന്തിയതാണ്. പെട്ടെന്നാണ് റിയാസ് കൂടെയുണ്ടല്ലോ എന്ന് ഞാനോർക്കുന്നത്. അവളെ ഒറ്റയ്ക്ക കിട്ടുന്ന ഒരു നിമിഷത്തിനുവേണ്ടി ആ യാത്രയിലുടനീളം ഞാൻ തരം പാർത്തിരുന്നു.

പോകുന്ന വഴി വീട്ടിൽനിന്ന് എന്തോ സാധനം അത്യാവശ്യമായി എടുക്കാനുണ്ട് എന്നു പറഞ്ഞ് ഫൈസൽ തൻറെ ഗ്രാമത്തിലേക്ക് വണ്ടി തിരിച്ചുവിട്ടു. ഈ വികസിതദേശത്ത് ഇത്രയും ദരിദ്രമായ തെരുവുകളും റോഡുകളും വീടുകളും ഉണ്ടെന്ന് ഞാൻ അദ്ഭതത്തോടെ കണ്ടു. ഇരുപത്തിയൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽനിന്ന് പെട്ടെന്ന് പത്താം നൂറ്റാണ്ടിലേക്കു പണിത ഒരു തുരങ്കത്തിലേക്ക് ഇറങ്ങിപ്പോയതുപോലെ ഒരു പ്രതീതിയാണ് എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടത്. പൊട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞതും പെയിൻറ് മങ്ങിയതുമായ ആ വീടുകളുടെ എല്ലാം മുന്നിൽ പക്ഷേ, ദേശത്തിൻറെ ഭരണാധികാരിയായ മജസ്റ്റിയുടെ ബഹുവർണ്ണച്ചിത്രങ്ങൾ കമനീയമായി അലങ്കരിച്ചു വച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എന്നമാത്രമല്ല എല്ലാ വീടുകളുടെ മുകളിലും ദേശത്തിൻറെ കൊടി പാറിക്കളിക്കുന്നമുണ്ട്. വിലകുറഞ്ഞ വസ്തങ്ങൾ ധരിച്ച് യജമാനനെ കാത്തുനില്ക്കുന്ന വേലക്കാരനെയാണ് പക്ഷേ, ആ ഒരുക്കങ്ങൾ അത്രയും ഓർമ്മിപ്പിച്ചത്.

രാജഭക്തി പ്രകടിപ്പിക്കാനായി ഓഫീസുകളിലും സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിലും പെട്രോൾ പമ്പുകളിലും സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകളിലും എഡ് സെൻററുകളിലും എന്നതുടങ്ങി സാധാരണ ബാർബർ ഷോപ്പുകളിൽ വരെ ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ ചിത്രം പതിക്കുന്ന രീതി ഞാൻ ആദ്യംതന്നെ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. അതിലെനിക്ക് അദ്ഭതം ഒന്നും തോന്നിയില്ല. പക്ഷേ, പലപ്പോഴും ദാരിദ്ര്യമാണ് മന്മഷ്യരെ ദേശവിരുദ്ധർ ആക്കുന്നതെന്ന് കേട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, സമ്പന്നരാജ്യത്തെ ഈ ദാരിദ്ര്യത്തിൽ ഇവർക്കെങ്ങനെ ഇത്ര ദേശഭക്തിയുള്ളവരായിരിക്കാൻ കഴിയുന്നു എന്ന് ഞാൻ സംശയിച്ചു. ഫൈസലിൻറെ വീടിൻറെ മുന്നിൽ വണ്ടി നിറുത്തിയപ്പോഴാണ് ശരിക്കും ഞാൻ അതിശയിച്ചുപോയത്. ആ വീട്ട മുഴുവൻ കൊടിതോരണങ്ങൾകൊണ്ടും മജസ്റ്റിയുടെ ഫോട്ടോകൾ പതിച്ചും ഒക്കെ അലങ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവിടെ എന്തോ ഉത്സവം നടക്കുന്ന പ്രതീതിയാണ് ആ അലങ്കാരങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചത്.

തിരിച്ച വന്നപ്പോൾ ഞങ്ങളവനോട് അതെപ്പറ്റി ചോദിച്ചു. ഭക്തികൊണ്ടൊന്നുമല്ല. രാജ്യത്ത് ഒരു മത്സരം സംഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ദേശീയദിനാഘോഷത്തോടനുബന്ധിച്ച് ഏറ്റവും നന്നായി അലങ്കരിക്കുന്ന വീടിന് അയ്യായിരം ദിനാർ സമ്മാനം. ഒന്നു മത്സരിച്ച കളയാം എന്നു വിചാരിച്ചു. സമ്മാനം കിട്ടിയില്ലെങ്കിലും നമുക്ക് ചിലവായ തുക അവർ തിരിച്ച തരും. പിന്നെന്തിന് ഒഴിഞ്ഞു നില്ലണം. മജസ്റ്റി കിങ്കരന്മാരുടെ ഓരോരോ ബുദ്ധികൾ.. പുറത്തുനിന്ന് വരുന്ന നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ളവർ വിചാരിച്ചുകൊള്ളമല്ലോ, രാജ്യം മുഴുവൻ അയാളുടെ ഭക്തരാണെന്ന്… കൂറും വീറും ഒന്നുമല്ല, പണം കിട്ടാനുള്ള മോഹം അത്രയേയുള്ള ഈ വികാരത്തിൻറെ പിന്നിൽ. ആർക്കം ഇതിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു നില്ലാനാവില്ല. അവിചാരിതമായി അങ്ങനെ ഒത ചിത്രം പതിക്കപ്പെടാതെപോയ ഒരോഫീസോ വീടോ നിശ്ചയമായും എതിർപക്ഷക്കാരുടേതാണെന്ന് മുദ്ര കത്തപ്പെട്ടേക്കാം. അവർ പോലീസുകാരാൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടേക്കാം. ലോകത്തിലെ പ്രത്യേകിച്ച് പതിക്കുന്നതിന് ഇവിടെ വിലക്കുണ്ട്. മത–രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കന്മാത്രടെയ്യം ചിത്രങ്ങൾ നേതാക്കന്മാരുടേത്. കൊടി, അത്മാത്രമാണ് ഒരേയൊത്ദ ഒരേയൊത്ദ ഫോട്ടോ. അനവദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അനഷ്ടിക്കാൻ ഓരോത്തത്തതം അതൊത്ദ ആചാരംപോലെ നിർബന്ധിക്കപ്പെടുകയാണ്.

കടൽഷാലം ഞങ്ങളിൽ വലിയ അദ്ളതം ഒന്നും സൃഷ്ടിച്ചില്ല. ലോകത്തിലെ മഹത്തായ എൻജിനിയറിങ് കൈവേലകൾ ഒന്നും കണ്ടിട്ടില്ലാത്തവർക്ക് കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് അതൊരു കൗതുകം ഉണ്ടാക്കിയേക്കാം. അത്രതന്നെ. പാലത്തിനു നടുവിലുള്ള മനുഷ്യ നിർമ്മിത ദ്വീപും അവിടത്തെ റിവോൾവിങ് റെസ്റ്റോറൻറും മാത്രമാണ് ഫൈസലിൻറെ അദ്ളതംപറച്ചിലിനെ ഇത്തിരിയെങ്കിലും നീതികരിച്ചത്. ഇതൊക്കെ ലോകോത്തരനിർമ്മിതി എന്നു പറഞ്ഞാണ് രാജ്യത്തിലെ പാവങ്ങളെ ഭരണാധികാരികൾ പറ്റിക്കുന്നത് എന്നു തോന്നുന്നു.

അവിടെവെച്ച് കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് എനിക്ക് പ്രിയങ്കയെ തനിച്ചു കിട്ടി. വിനോദും റിയാസുംകൂടി ടോയ്ലറ്റിൽ പോയ നേരമായിരുന്നു അത്.

നിങ്ങളുടെകൂടെ സമീറ എന്നപേരായ ഒത്ര പെൺകുട്ടി ജോലി ചെയ്യുന്നുണ്ടോ..? ഒത്ര മുഖവ്യരയ്യമില്ലാതെ ഞാനവളോട് ചോദിച്ച.

അവൾ ഇത്തിരി ആലോചിച്ച നോക്കിയിട്ട് ഇല്ലെന്ന് തലയാട്ടി.

ഒരു പാകിസ്ഥാനി പെൺകുട്ടി. അവൾ ഈ നഗരത്തിലെ വളരെ ഫേമസ് ആയ ആർ. ജെ. ആണെന്ന് കേട്ടിരുന്നു.

പിന്നെയും പ്രിയങ്ക ഇല്ലെന്ന് തലയാട്ടി.

നിങ്ങളുടേതല്ലാതെ വേറെ ഹിന്ദി സ്റ്റേഷൻസ് ഇവിടെയുണ്ടോ..?

ഇല്ല. ഇവിടെ ഒരെണ്ണമേയുള്ളൂ. മറ്റൊരെണ്ണമുള്ളത് മലയാളമാണ്. ഇപ്പോഴും അവളിവിടെ ഉണ്ടെന്നാണോ പറഞ്ഞത്..? പ്രിയങ്ക ചോദിച്ച.

ഇപ്പോഴുണ്ടോ എന്നറിയില്ല. പക്ഷേ, ഉണ്ടായിരുന്നു. എനിക്കുറപ്പാണ്. നിങ്ങളുടെ പഴയ ആരോടെങ്കിലും ഒന്ന് ചോദിച്ചറിയാൻ മാർഗ്ഗമുണ്ടോ..?

ഓ.. മനസ്സിലായി. പഴയ ടീമിൽ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. ഞങ്ങളുടെ നിലയത്തിൽനിന്ന് ഒരു ആറ്റമാസം മുൻപുവരെ എയർ ചെയ്തിരുന്നത് മറ്റൊരു പ്രൊഡക്ഷൻ ടീമായിരുന്നു. സർക്കാരിൻറെ പുതിയ ലേലം വന്നപ്പോൾ അവരെ വെട്ടി ഞങ്ങളുടെ മാനേജ്മെൻറ് നിലയം പിടിച്ചു. അതോടെ അവരെല്ലാം പോയി. ഞാനുൾപ്പെടെ ഞങ്ങളെല്ലാവരും പുതിയതായി വന്നവരാണ്. പ്രിയങ്ക പറഞ്ഞു.

അവരെല്ലാവത്രം നഗരം വിട്ടപോയോ..? ഞാൻ ഏതാണ്ടൊത് സങ്കടഭാവത്തോടെ ചോദിച്ച.

പോയിക്കാണും. ആർ.ജെ.മാർ ഇവിടെ പിന്നെ എന്തു പണിയെടുക്കാൻ? സ്വന്തം നാട്ടിൽ പോയി വല്ല എഫ്.എം. റേഡിയോയിലും കയറിക്കാണും. എന്തായാലും അവരെഷറ്റി ഞങ്ങൾക്കറിയില്ല.

ഒരാളെപ്പോലും നിങ്ങളുടെ മാനേജ്മെൻറ് അഡോപ്ട് ചെയ്തില്ലേ..? പലപ്പോഴും അങ്ങനെ നടക്കാറ്റണ്ടല്ലോ.. ചിലപ്പോൾ മലയാളം സ്റ്റേഷനിലെങ്കിലും ഒരാളെ. വീണ്ടും ഒരു പ്രതീക്ഷയിൽ കടിച്ചുതുങ്ങി ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഇല്ല. ആരെയും വേണ്ടെന്ന് മാനേജ്മെൻറ് തീത്മാനിക്കുകയായിത്രന്നു. ഫ്രഷ് വോയ്സ് ആയിത്രന്നു അവർക്കു വേണ്ടത്. പ്രിയങ്ക അലസമായി മറ്റപടി പറഞ്ഞു.

അപ്പോഴേക്കും വിനോദും റിയാസും തിരിച്ചുവരുകയും ആ സംസാരം അവിടെ മുറിയുകയും ചെയ്<u>ത</u>. പുസ്തകം കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ വേണ്ട സമീറയെയെങ്കിലും കണ്ടുപിടിക്കാം എന്ന ചിന്തയ്ക്ക് ഏറ്റ വലിയ തിരിച്ചടി ആയിരുന്നു അത്. എനിക്കു വല്ലാത്ത നിരാശ തോന്നി.

നിങ്ങൾക്കാർക്കും താത്പര്യമില്ലെങ്കിലും എനിക്കു പോകാൻ താത്പര്യമുള്ള ഒരിടമുണ്ട്. ഈ യാത്രയിൽ അവിടംകൂടി സന്ദർശിക്കുന്നതിൽ ആർക്കെങ്കിലും വിരോധമുണ്ടോ..? അവിടത്തെ റെസ്റ്റോറൻറിൽ നിന്നിറങ്ങുമ്പോൾ എഡ്വിൻ ചോദിച്ച.

ഇതുപോലെ വല്ല ബോറൻ സ്ഥലവുമാണെങ്കിൽ എനിക്ക് വിരോധമുണ്ട്. അസ്മോ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

ഇതിനെക്കാൾ ബോറായിരിക്കും. പക്ഷേ, അതിൻറെ ചരിത്ര പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാവുമ്പോൾ നിങ്ങൾക്കെൻറെ ഉദ്ദേശ്യം മനസ്സിലാവും.. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

അല്ല. ഞാനൊര് കാര്യം ചോദിക്കട്ടെ.. നമ്മൾ ഉല്ലാസയാത്രയ്ക്കിറങ്ങിയതാണോ അതോ ചരിത്രപഠനത്തിനിറങ്ങിയതാണോ? വിനോദ് ചോദിച്ച.

ഈ യാത്ര എനിക്കുവേണ്ടി സഹിക്കുക. അതിൻറെ പ്രതിഫലമായി വൈകിട്ട് നിങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും ഞങ്ങളുടെ വക ഒരു സർപ്രൈസ് നല്കുന്നതായിരിക്കും. എഡ്വിൻ പ്രഖ്യാപിച്ച.

അതാരാണാവോ ഈ ഞങ്ങൾ? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

അത് മറ്റൊരു സർപ്രൈസ്..!! ക്ഷമയോടെ കാത്തിരിക്കുക.

എങ്ങോട്ടാണ് പോകന്നതെന്നെങ്കിലും ഒന്ന് പറയാമോ..? വിനോദിൻറെ സ്വരത്തിൽ അസഹ്യത കലർന്നിരുന്നു.

എല്ലാം പറയാം. നിങ്ങൾ പോയി വണ്ടിയിൽ കയറൂ.. എഡ്വിൻ ഫൈസലിനോട് എന്തൊക്കെയോ പറഞ്ഞേല്പിച്ചു.

വണ്ടി പാലം കടന്ന് മറ്റൊരു ദിശയിലേക്ക് യാത്ര ആരംഭിച്ചു. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ തരിശുനിലങ്ങളിലൂടെയായി ഞങ്ങളുടെ യാത്ര. കുറെക്കൂടി ചെന്നപ്പോൾ ഭൂപ്പരപ്പിനു മുകളിലൂടെ തലങ്ങും വിലങ്ങും ഓടുന്ന പൈപ്പുകൾ കണ്ടുതുടങ്ങി.

ഇപ്പോൾ നമ്മൾ കടന്നപോകുന്നത് ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വിലപിടിപ്പുള്ള മണ്ണിലൂടെയാണ്. ഇതാണ് നിങ്ങൾ ഒരുപക്ഷേ, ഏറെ കേട്ടിട്ടുള്ള എന്നാൽ ഇതുവരെയും കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത എണ്ണപ്പാടം. എഡ്വിൻ വിശദീകരിച്ചു. അങ്ങ് ദൂരെദൂരെ കഴുതകളെപ്പോലെ തല കലുക്കിക്കൊണ്ട് പണിയെടുക്കുന്ന ബോർവെല്ലകളാണ് സാക്ഷാൽ എണ്ണക്കിണർ..!

സത്യം..?!! ഇതാണോ എണ്ണപ്പാടം..? പ്രിയങ്ക ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഇത്രയം കാലം എണ്ണപ്പാടം എന്നാൽ ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നത് ഗോതമ്പുപാടങ്ങൾപോലെയോ ഉപ്പപാടങ്ങൾപോലെയോ ഏതോ പാടങ്ങൾ ആണെന്നാണ്. അതുപോലെ എണ്ണക്കിണർ എന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിൽനിന്നും വെള്ളം കോരിയെട്ടുക്കുന്നതുപോലെ എണ്ണ കോരിയെട്ടുക്കാമെന്നും.

ഈ മണ്ടന് ഒന്നും അറിയില്ല. നീ പറഞ്ഞതാണ് ശരി. വിനോദ് ചിരി അടക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു. അറബികൾ രാവിലെ അവിടെ ചെന്ന് ആവശ്യത്തിന് എണ്ണ കോരി ചന്തയിൽ കൊണ്ടുപോയി വില്ക്കുകയും ചെയ്യും. അതിനുവേണ്ടി ഒരു ഓയിൽചന്തയും ഇവിടെയുണ്ട് ഇവരുടെ ഭാഷയിൽ ഒപ്പെക് എന്ന് വിളിക്കം.

വണ്ടിക്കുള്ളിൽ ചിരി വീണം. പക്ഷേ, പ്രിയങ്ക അപ്പോഴും ശുന്യതയിലായിരുന്നം.

ശ്ശോ.. പ്ലീസ് കൺഫൃഷനാക്കല്ലേ.. എന്താണ് സത്യം..? ശരിക്കം ഇതാണോ എണ്ണപ്പാടം..? അവൾ പിന്നെയും ചോദിച്ച.

നിന്നെ സമ്മതിച്ചു. റേഡിയോ ജോക്കി ആവാൻ വേണ്ട സർവ്വമന്ദബുദ്ധിത്തരവും നിൻറെ കയ്യിലുണ്ട്.. മിണ്ടാതെ പോ പെണ്ണേ.. വിനോദ് അവളുടെ തലയ്ക്ക് ഞോണ്ടി.

സാധാരണക്കാർക്ക് നിർബാധം സഞ്ചരിക്കാവുന്ന ലോകത്തിൽ തന്നെ അപൂർവ്വം എണ്ണപ്പാടങ്ങളിലൊന്നാണിത്. മറ്റുരാജ്യങ്ങളിൽ ഈ ഭാഗത്തേക്കൊന്നും ആരെയും കടത്തി വിടില്ല. ഫൈസൽ പറഞ്ഞു. ഏറ്റവും അതിശയകരമായ സംഗതി എന്തെന്നാൽ ഇവിടെ ഇത്രയൊക്കെ പ്രശ്നങ്ങൾ നടന്നിട്ടം ഒരാൾപോലും ഇതിലൊരു പൈപ്പ് ലൈനിൽ തൊടുകപോലും ചെയ്തില്ല എന്നതാണ്.

അതദ്ഭ്രതമായിരിക്കുന്നല്ലോ. എന്തായിരിക്കം അതിൻറെ കാരണം.. ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഇത് ദേശത്തിൻറെ പൊതുസ്വത്താണെന്ന് എല്ലാവർക്കും അറിയാം. നാളെ ആരു ഭരിക്കാൻ വന്നാലും ഇതില്ലാതെ തങ്ങൾക്ക് പ്പലരാനാവില്ലെന്നും.

അറബ് ജനതയുടെ ഉള്ളിൽ ജനാധിപത്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള കൊതി കൂടുകെട്ടിക്കഴിഞ്ഞു. ഇനി അധികംകാലമൊന്നും തങ്ങൾക്ക് ഭരണം തുടരാനാവില്ലെന്ന് ഇവിടത്തെ ഓരോ ഭരണാധികാരികൾക്കും അറിയാം. അതുകൊണ്ട് ഊറ്റാവുന്നതിൻറെ പരമാവധി ഊറ്റിയെടുക്കുക എന്നൊരു നയമാണ് അവരിപ്പോൾ എണ്ണയുടെ കാര്യത്തിൽ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. റിയാസ് പറഞ്ഞു.

പൈപ്പുകൾക്കിടയിലൂടെ വണ്ടി ഓടിയോടി ഒരിടത്ത് ചെന്നു നിന്നു. വണ്ടി നിറുത്തിയതും എഡ്വിൻ ആവേശത്തോടെ ഓടിയിറങ്ങിയതും ഒന്നിച്ചായിരുന്നു. അമ്മവീട്ടിൽ വിരുന്നു ചെന്ന കൊച്ചുമകൻറെ ഗ്ലഹാതുരത്വം അവൻറെ ഓട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ പക്ഷേ, അവിടെ പ്രത്യേകിച്ച് ഒന്നും കണ്ടില്ല.

മത്തഭ്രമിക്കു നടുവിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഒരു കുഴി. അതിനടുത്ത് ഒരു ചെറിയ കൽഫലകം. അതെന്താണെന്നറിയാനായി ഞങ്ങൾ ഇറങ്ങിച്ചെന്നു.

ഇതു കണ്ടോ.. അവൻ ആവേശത്തോടെ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു: ജീവിതത്തിൽ ഒരിക്കലെങ്കിലും ഇവിടെ എത്തിപ്പെടുമെന്ന് സ്വപ്നത്തിൽപോലും ഞാൻ വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. പക്ഷേ, അത് നടന്നിരിക്കുന്നു. എൻറെ മുത്തച്ഛൻറെ സ്വപ്നവും അധ്വാനവും വിയർഷും മുദ്രയിടപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന ഇടത്തിൽ ഞാൻ അവസാനം എത്തിയിരിക്കുന്നു. എൻറെ കുടുംബത്തിൽ മറ്റൊരാൾക്കും ഈ ഭാഗ്യം കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഐ ആം ലക്കി.. ഐ ആം സോ ലക്കി.. അവൻ ആ മണ്ണിൽ വീണകിടന്ന് ചുംബിച്ച.

അവിടെന്താണെന്ന് അപ്പോഴും ഞങ്ങൾക്കൊത്രഹവും ഇല്ലായിരുന്നു.

ഗൾഫ് പെനിൻസുലയിലെ ആദ്യ എണ്ണക്കിണർ ഇവിടെയായിരുന്നു. എഡ്വിൻ ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞു. അതാണ് ഈ കൽഫലകം നമ്മളോടു പറയുന്നത്. ലോകചരിത്രംതന്നെ മാറിപ്പോകാൻ കാരണമായ ഇടം. പക്ഷേ, ഇതിങ്ങനെ അവഗണിക്കപ്പെട്ട് കിടക്കുന്നത് കാണുമ്പോൾ എനിക്ക് സങ്കടം തോന്നുന്നു. സത്യത്തിൽ അറബ് ലോകത്തിൻറെ ഏറ്റവും വലിയ തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രമാകണമായിരുന്നു ഇവിടം. ഹജ്ജ് നിർവ്വഹിക്കുന്നതുപോലെ എല്ലാ അറബികളും ജീവിതത്തിൽ ഒരിക്കൽ ഇവിടം സന്ദർശിക്കുകതന്നെ വേണം. അവരുടെ ജീവിതത്തെ ഇത്രയധികം മാറ്റിമറിക്കാൻ കാരണമായ മറ്റൊരിടവും ഇന്ന് ഭൂമിയിൽ ഇല്ല. നമ്മെ സംബന്ധിച്ച് ഇത് വെറും ഒരു കഴി മാത്രമാണെങ്കിൽ അറബ് ജനതയെ സംബന്ധിച്ച് അവരുടെ ജീവിതങ്ങളെ സ്വപ്നത്തിലേക്ക് എടുത്തയർത്തിയ ഇടമാണിത്.

മറ്റൊത്ദ വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, റിയാസ് കൂട്ടിച്ചേർപ്പെന്നോണം പറഞ്ഞു, അവത്രടെ സമാധാനങ്ങളെ നരകത്തിലേക്ക് എട്ടത്തെറിയാൻ കാരണമായ ഇടവും..!

പാസ്ത ആർട്ട്

ഇന്ന് ഡിന്നർ എൻറെ വക. എവിടെനിന്നു വേണമെന്നുള്ളത് നിങ്ങളുടെ ചോയ്സ്..

തിരിച്ച പോത്മമ്പോൾ എഡ്വിൻ പ്രഖ്യാപിച്ചു.

ഇതായിരുന്നോ നീ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കാത്തുവച്ച സർപ്രൈസ് ഗിഫ്റ്റ്..? എന്താണ് കാര്യം..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

അത് മറ്റൊരു സർപ്രൈസ്.. എവിടെ വേണമെന്ന് വേഗം പറയ്യു..

പോക്കന്നെങ്കിൽ ഷെറാട്ടനിൽ അല്ലെങ്കിൽ ലാ മെറിഡിയനിൽ ഇതിലും താഴെ എവിടെയെങ്കിലും പോയാൽ അതിൻറെ നാണക്കേട് നമ്പക്കല്ല എഡ്വിനാണ്. റിയാസ് മാലിക് പറഞ്ഞു.

അത്രയ്ക്കൊന്നും ഞാനായിട്ടില്ല. എവിടെയെങ്കിലും ഒരു വെറൈറ്റി ഫുഡ് അത്രയേ ആഗ്രഹിക്കാവൂ.. അല്ലെങ്കിലും നിങ്ങൾ ഏഷ്യൻസിന് ഇത്തിരി ആർത്തി കൂടുതലാണെന്നാണ് കണക്കുകൾ പറയുന്നത്.. എഡ്വിൻ ഒഴിഞ്ഞു.

നീ ഞങ്ങളുടെ നാവിനെക്കുറിച്ച് കേട്ടിട്ടില്ലല്ലോ.. അതനുഭവിച്ചറിയേണ്ടെങ്കിൽ അടങ്ങിയിരുന്നോ അവിടെ. വിനോദ് മുരണ്ടു.

എങ്ങോട്ട് എന്ന ചർച്ച വണ്ടിയിൽ കനത്തു. കോപ്പർ ചിമ്മിനി, ജോണി റോക്കറ്റ്സ്, നിനൊ ഇറ്റാലിയൻ, കഫേ റദ്വ, കുഡൂസ്, ഫുഡ്റക്കേഴ്സ്, പോളോ, ലോക്കോ മെക്സിക്കൻ, പിസ ഹട്ട്, സീസേഴ്സ്, സെനർ പാകോസ്.. എന്നിങ്ങനെ നഗരത്തിലുള്ള സകല റെസ്റ്റോറൻറ്സിൻറെയും പേത്ദകൾ പറഞ്ഞ് ഞങ്ങൾ തമ്മിലടിച്ചു.

ശരി. തർക്കം വേണ്ട. എൻറെ ബാങ്കിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരാൾ ജോലി ഉപേക്ഷിച്ച് ഒരു പുതിയ റെസ്റ്റോറൻറ് തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. നമുക്കിന്നവിടെ പോയി നോക്കാം. അസ്മോ പറഞ്ഞു.

അതിനു പിന്നെ അപ്പീൽ ഇല്ലായിരുന്നു. വണ്ടി നേരേ അങ്ങോട്ട് വിട്ട.

നഗരത്തിൽനിന്ന് ഇത്തിരി അകന്ന് ഒരു പഴയ കെട്ടിടത്തിലായിരുന്നു 'പാസ്ത ആർട്ട്.'

ആൾബഹളമില്ലാത്ത ഒരിടത്തരം റെസ്റ്റോറൻറ്. പുറത്തുനിന്ന് ഒരു ആകർഷണീയതയും ഞങ്ങൾക്ക് തോന്നിയില്ല. നഗരത്തിലെ നല്ല റെസ്റ്റോറൻറുകൾ മുഴുവൻ വിട്ടിട്ട് ഇങ്ങോട്ടാണല്ലോ ഞങ്ങളെ കൊണ്ടുവന്നത് എന്ന് ഞങ്ങൾ അസ്മോയോട് പല്ലിറ്റമ്മി. പക്ഷേ, അകത്തു കയറിയപ്പോൾ ഞങ്ങളടെ ദേഷ്യമത്രയും അലിഞ്ഞുപോയി. ശരിക്കം അതൊര് പാസ്ത ആർട്ട്തന്നെയായിരുന്നം.. ഇൻറീരിയർ ചെയ്ത ആളിനെ ആത്രം നമിച്ചപോകം. അറേബ്യൻ ചിത്രങ്ങൾകൊണ്ട് അലങ്കരിച്ച റിസപ്ഷനായിരുന്നു അതിൻറെ മുഖ്യ ആകർഷണം. അസ്കോയെ കണ്ടതും അതിൻറെ ഉടമസ്ഥൻ അബ്ബൾ നബി ഓടിവന്ന് സ്വീകരിച്ച. അദ്ദേഹം പോന്നതിനശേഷമുള്ള ബാങ്ക് വിശേഷങ്ങൾ അവർ പരസ്പരം കേൾവിക്കാരായി നിന്ന പങ്കുവച്ചം ഞങ്ങളെ ഓരോത്തതെരയായി അവൾ അദ്ദേഹത്തിന പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊട്ടുത്തു. ഞങ്ങൾ പത്രക്കാരാണെന്നു കേട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു താത്പര്യം ഏറി. അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ സ്പെഷ്യൽ ഗസ്റ്റ് റൂമിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. ക്ലാസിക് ലുക്കുള്ള ഒരു ഡൈനിങ് ഏരിയ ആയിരുന്നു അത്. അവിടെയും ഭിത്തികൾ ചിത്രങ്ങൾകൊണ്ട് അലങ്കരിച്ചിരുന്നു. ഞാനതിൻറെ ഭംഗി നോക്കി നിന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം എൻറെ അടുത്തേക്കു വന്നു. 'ഒക്കെ ഞാൻ വരച്ചതാണ്.. ഞാനൊത്ദ വെറ്റം ബാങ്കദ്യോഗസ്ഥൻ മാത്രമായിരുന്നില്ല. ചിത്രകലയും പാചകവും എൻറെ പാഷനായിരുന്നു..'

എൻറെ കണ്ണകൾ വിടർന്നു. ഒരു അമേച്വർ പെയിൻററിൽനിന്നും നാം പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സാമാന്യ നിലവാരത്തിനും ഏറെ മുകളിലായിരുന്നു ആ ചിത്രങ്ങൾ. ഒരു ബാങ്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ. ജോലി രാജിവച്ച് റെസ്റ്റോറൻറ് തുടങ്ങുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു മികച്ച ചിത്രകാരനായിരിക്കുന്നു. അബ്ദൃൾ നബി എനിക്ക് പതിയെ ഒരു അദ്ഭ്രതമായി മാറ്റകയായിരുന്നു.

ഈ റെസ്റ്റോറൻറിലെ ഒരു സ്പെഷ്യൽ വിഭവമാണ് ഇന്ന് ഞാൻ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി എടുക്കാൻ പോകുന്നത്. കഴപ്പമില്ലല്ലോ.. ഞങ്ങൾ എന്തെങ്കിലും ഓർഡർ ചെയ്യുന്നതിനു മുൻപ് അബ്ദൃൾ നബി ഇങ്ങോട്ട് ചോദിച്ച. അതിൽ ആർക്കം വിരോധമില്ലായിരുന്നു.

അദ്ദേഹം സ്വയമാണ് അത് പാചകം ചെയ്യുന്നതെന്ന് കേട്ടപ്പോൾ എനിക്ക് ഇരിക്കപ്പൊറ്റതിയില്ലാതെയായി. ഞാനും പതിയെ അദ്ദേഹത്തെ അടുക്കളയിലേക്ക് അനുഗമിച്ചു. റവിയോലി എന്നു പേരിട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു പാസ്തയും സാലഡുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻറെ സ്പെഷ്യൽ.

ഫാമിൽനിന്ന് നേരിട്ടിറക്കുന്ന ഇറച്ചിയും ഇറ്റലിയിൽനിന്ന് കൊണ്ടു വരുന്ന പാസ്തയുമാണ് ഞങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ചെറി പേസ്റ്റിൽ ഒലിവിട്ട് ഇളക്കുന്നതിനിടെ അദ്ദേഹം എന്നോടു പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം ആ പാചകം നന്നായി ആസ്വദിക്കുന്നതായി എനിക്കു തോന്നി.

എങ്ങനെയാണ് ബാങ്കിലെ ജോലി ഉപേക്ഷിച്ച് അടുക്കളക്കാരൻ ആവുന്നത്..? ആ പാചകത്തിനിടയിൽ ഞാൻ ചോദിച്ച.

സത്യത്തിൽ ഞാൻ ബാങ്കിലെ ജോലി ഉപേക്ഷിച്ചതല്ല, നഷ്ടപ്പെട്ടതാണ്. ഈ നഗരത്തിലെ മറ്റു പലരെയും എന്നപോലെ എനിക്കും. കാരണം ഞാൻ പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.. ഇരുപത്തിമുന്നു വർഷം ജോലി ചെയ്ത എന്നെ ഒരാനുക്കല്യവും തരാതെയാണ് അവർ പറഞ്ഞുവിട്ടത്. ഇനി എന്ത് എന്നൊരു ചോദ്യം എൻറെ ജീവിതത്തിനു മുന്നിൽ ഒരു മലപോലെ വന്നു നിന്നു. മറ്റാരുടെ എങ്കിലും കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യാൻ വയ്യായിരുന്നു. പിന്നെത്തുകൊണ്ട് എൻറെ ഇഷ്ടമായ പാചകം ആയിക്കൂടാ എന്ന് തോന്നി. ഭാര്യയോടും കുട്ടികളോടും ചോദിച്ചപ്പോൾ അവർക്ക് ഒരു അപമാനവുമില്ല, വിരോധവുമില്ല. ഒരു വീട് പണിയണം എന്ന സ്വപ്നത്തോടെ സ്വരുക്കൂട്ടി വച്ചിരുന്നതെല്ലാംകൂടി ഇത്തു പെറുക്കിയെടുത്ത് പാസ്ത ആർട്ട് തുടങ്ങുകയായിരുന്നു. എനിക്ക് വീടില്ല എന്നാലും ഇപ്പോൾ ഞാൻ വളരെ സന്തോഷവാനാണ്. കഴുകൻറെ മുന്നിൽ വാലാട്ടി നിന്ന് ജീവിക്കേണ്ടല്ലോ.

അബ്ബൾ നബിയുടെ ആ വാചകം എനിക്ക് നല്ലൊരു വാതിലാണ് തുറന്നു തന്നത്.

ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിയിട്ട് കുറച്ചു നാളുകളേ ആയിട്ടുള്ളൂ. വളരെ അധികം പുരോഗതി കൈവരിച്ച ഒത്ര നഗരമായിട്ടാണ് എനിക്കിത് തോന്നിയിട്ടുള്ളത്. ഇങ്ങനെ ഒത്ര രാജ്യത്തെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്കെന്ത് പരാതിയാണ് പറയാനുള്ളത്..? എന്താണ് നിങ്ങൾ കഴുകൻ എന്ന് വിളിക്കുന്ന ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ കുഴപ്പം..?

മി. പ്രതാപ്. നിങ്ങളെപ്പോലെ കഴുകൻറെ പുരോഗതികളെ പുകഴ്ത്തുന്ന അനേകർ ഇവിടെയുണ്ടെന്ന് അറിയാതെയല്ല. പക്ഷേ, അവർ കാര്യങ്ങളെ വളരെ ഉപരിതലത്തിൽ മാത്രം കാണുന്നവരാണ്. ആ പുരോഗമനപ്രവർത്തനങ്ങളുടെയെല്ലാം പിന്നിൽ അയാൾക്ക് സ്വന്തം താത്പര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. രാജ്യത്തിൻറെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനം അയാൾ ഒരു സ്വകാര്യ ബിസിനസ് ആയി ഏറ്റെടുത്തു. രാജ്യത്തിലെ ബാങ്കുകളിൽനിന്ന് നിസ്റ്റാര പലിശയ്ക്ക് പണം വായ്പ എടുത്തുകൊണ്ടാണ് സർക്കാരിൻറെ കരാർ പണികൾ അയാൾക്കുകൂടി ഷെയർ ഉള്ള കമ്പനികൾ ഏറ്റെടുത്തു നടത്തിയത്. ഒരുകാലത്ത് അയാൾക്ക് ഷെയർ ഇല്ലാത്ത ഒരു കമ്പനിക്കും ഇവിടെ പ്രധാനപ്പെട്ട പണികൾ ഒന്നും ലഭിച്ചിരുന്നില്ല. രാജ്യത്തിലെ എണ്ണക്കിണറുകളുടെ എല്ലാം കത്തകാവകാശം കഴുകനുകൂടി മുതൽമുടക്കുള്ള ഒരു കമ്പനിയുടെ കൈവശമാണ്. അതിൻറെയെല്ലാം ലാഭവിഹിതം ഒരു ചെലവുമില്ലാതെ അയാളുടെ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് നിസ്സാരവിലയ്ക്ക് രാജ്യത്തിൻറെ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കണ്ണായ വെറ്റം കൈക്കലാക്കിക്കൊണ്ടാണ് അയാൾ തൻറെ റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് ബിസിനസ് വ്യാപിഷിച്ചത്. പൊന്നുകൊടുത്താൽപോലും ഒരു തുണ്ടുഭ്രമി കിട്ടാനില്ലാത്ത ഒരു രാജ്യത്താണിതെന്നോർക്കണം. ഒരാൾക്ക് ഒരേ സമയം രാജ്യത്തിൻറെ പുരോഗതിയിൽ താത്പര്യമുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രീയക്കാരനും കച്ചവടതാത്പര്യങ്ങൾ മാത്രമുള്ള ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് മുതലാളിയും ആയിരിക്കാൻ കഴിയുമോ..? കഴിയും എന്ന് കഴുകൻ തെളിയിച്ച. വൾച്ചറിസം എന്നാണ് ഞങ്ങളതിനെ കളിയാക്കി വിളിക്കുന്നത്. അതാണ് ഇന്ന് ഈ രാജ്യം നേരിടുന്ന എല്ലാ ദുരിതങ്ങളുടെയും മൂലകാരണം.

പാസ്ത ഓവനിൽ വച്ചശേഷം അദ്ദേഹം എന്നെ സ്വന്തം ഓഫീസ് മുറിയിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അവിടെ ഒത്ര ഫയൽ പരതി അതിൽനിന്നും ഒത്ര ന്യൂസ് പേഷർ കട്ടിങ് എന്നെ എട<u>ുത്ത</u> കാണിച്ചു. ഇരുവശത്തും ഈന്തപ്പനകൾ നിറഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന ഇടിഞ്ഞു പൊളിഞ്ഞ മതിലുകളുള്ള ഒരു മൺപാതയുടെ വളരെ മങ്ങിയ ഒരു ചിത്രമായിരുന്ന അത്. നിങ്ങൾക്ക് വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയുമോ..? അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. നാം നില്ക്കുന്ന ഈ കെട്ടിടത്തിൻറെ മുന്നിലൂടെ കടന്നപോകുന്ന ഹൈവേയുടെ വെറും ഇരുപത്തിയഞ്ചു വർഷം മുൻപിലത്തെ ചിത്രമാണിത്. ഒരു കഴുതവണ്ടി പോകാൻ തക്ക ഇടം ഇതിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ മിനിറ്റിൽ നൂറുകണക്കിനു വാഹനങ്ങളാണ് ഇതുവഴി കടന്നപോകുന്നത്. അതിനുശേഷം മറ്റൊരു ഫയൽ തുറന്ന് അതിൽനിന്നും ഒരു ചിത്രം എടുത്തുകാണിച്ച. പഴയൊരു വീടിൻറെ മുന്നിൽ ഈന്തപ്പനയിൽ ചാരി നില്ക്കുന്ന ഒരു ബെൽ ബോട്ടകാരൻ യുവാവിൻറെ ബ്ലാക്ക് ആൻറ് വൈറ്റ് ചിത്രമായിരുന്ന അത്. മുപ്പത്തിയഞ്ചു വർഷം മുൻപിലത്തെ എൻറെ വീടാണിക്കാണുന്നത്. ഈ ഫോട്ടോയിൽ കാണുന്ന യുവാവ് എൻറെ ബാബയാണ്. അതും മടക്കി വച്ചിട്ട് മൂന്നാമതൊരു ചിത്രം അദ്ദേഹം എന്നെ എടുത്തു കാണിച്ച. അതേ ചിത്രമായിരുന്നു വീടിൻറെ മ്പനിൽ നില്ക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിൻറെതന്നെ ഒരു പ്പതിയ അത്. ബാബയെപ്പോലെതന്നെ അദ്ദേഹവും അതേ ഈന്തപ്പനയിൽ ചാരിയാണ് നില്ക്കുന്നത്.

ഈ ചിത്രങ്ങൾ നിങ്ങളോട് എന്തുകഥയാണ് പറയുന്നത്..? അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. കാൽ നൂറ്റാണ്ടുകൊണ്ട് രാജ്യത്തിലെ പാതകൾ വളർന്നു. മൺവഴികൾ സൂപ്പർ ഹൈവേകളായി മാറി. പക്ഷേ, ഇരുപത്തിയഞ്ചു വർഷത്തെ ജീവിതംകൊണ്ട് എൻറെ ജീവിതത്തിന് ഒരു മാറ്റവും സംഭവിച്ചില്ല. ഞങ്ങളുടെ വീടിന് ഒരു മാറ്റവും സംഭവിച്ചില്ല. നീ നിൻറെ ദേശത്തെക്കുറിച്ചാലോചിക്കൂ. അവിടെ പാതകൾ മാത്രമാണോ മാറിയത്? പാതകൾ മാറിയില്ലെങ്കിലും വീടുകൾ മാറിയിരിക്കും, നിശ്ചയം. മാറുന്ന പാതകൾ മനുഷ്യൻറെ ജീവിതനിലവാരം ഉയർത്തുകയില്ല. നിങ്ങൾ ഈ ദേശത്തിൻറെ പുറംമോടി മാത്രമേ കാണുന്നള്ളൂ. ജനങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥ അവസ്ഥ തിരിച്ചറിയുന്നതേയില്ല. എണ്ണയുടെ സമ്പത്ത് രാജ്യത്ത് വികസനം കൊണ്ടുവന്നു എന്നു പറയുന്നു. ആരുടെ വികസനം. ഞങ്ങളാരുടെയും ജീവിതത്തിന് ഒരു മാറ്റവും സംഭവിച്ചിട്ടില്ല.

ഞങ്ങൾ തൊഴിൽ ചെയ്യാത്ത മടിയന്മാരാണ്, അത്രകൊണ്ടാണ് നിങ്ങൾക്കൊരിക്കലും ഗതി വരാത്തത് എന്നൊത്ദ പരാതി നിങ്ങൾ വിദേശികൾ എപ്പോഴും പറയ്യമല്ലോ. അല്ലേ? ഞാൻ ഒന്നും പറയാതെ ചിരിച്ച. അതെ, നിങ്ങൾ പറയും. ശരിയാണ്. പക്ഷേ, ലോകത്തിലെ മറ്റേതെങ്കിലും തൊഴിൽസേനകളമായി മത്സരിക്കാനുള്ള വൈഭവം സത്യത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കുണ്ടോ? അതിനുവേണ്ടി ഞങ്ങളെ ആരെങ്കിലും പ്രാപ്തരാക്കുന്നുണ്ടോ? ഒരു ബംഗാളിയുടെ തൊഴിൽ നിലവാരം പോലും ഞങ്ങൾക്കില്ല എന്നതൊരു യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. എന്താണ് ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം? ഇവിടത്തെ ടെക്സിക്കൽ സ്കളുകളുടെ സ്ഥിതി എന്താണ്.? ഞങ്ങളുടെ ആശുപത്രികളുടെയും അവിടത്തെ ചികിത്സയുടെയും നിലവാരം കണ്ട് നിങ്ങൾ ചിരിക്കാറില്ലേ..? ഞങ്ങളുടെ യൂണിവേഴ്ലിറ്റികളിൽനിന്നും മെഡിക്കൽ കോളേജ്മകളിൽനിന്നും പഠിച്ചിറങ്ങുന്നവരുടെ അവസ്ഥ എന്താണ്? അവർക്ക് ലോകത്തിൽ മറ്റെവിടെയെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും ജോലി കിട്ടമോ? അങ്ങനെ നിലവാരമുള്ള എന്തെങ്കിലും ഒരു സ്ഥാപനം ഈ ദേശത്തുണ്ടോ? ഇപ്പോൾതന്നെ മുന്തിയ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ബാങ്കുകളിലും ഒക്കെ ജോലി ലഭിക്കുന്നവർ ഇവിടെ പഠിക്കുന്നവരാണോ..? അല്ല. പണമുള്ളവർ. വിദേശത്തു പോയി പഠിച്ചിട്ട് വരുന്നവർ. ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും മികച്ച അഞ്ഞൂറ് യൂണിവേഴ്ജിറ്റികളിൽ ഒന്നുപോലും വിശാലമായ മദ്ധ്യപ്പർവ്വേഷ്യയിൽനിന്ന് ഇല്ലെന്നറിയുമ്പോൾ ആ നിലവാരം നിങ്ങൾക്ക് ഊഹിക്കാൻ കഴിയും.. ആകാശം മുട്ടുന്ന ബാബേൽ ഗോപുരങ്ങൾ പണിയാനം ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ കേക്ക്ങണ്ടാക്കി തിന്നാനമേ ഞങ്ങളുടെ പോങ്ങന്മാരായ ഭരണാധികാരികൾക്കറിയൂ. അവരതിൻറെ പേരിൽ സ്വയം അഭിമാനിക്കുകയും ജനങ്ങൾ അവരെ മഹാന്മാരെന്ന് പുകഴ്ത്തുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയാണോ ഒരു രാജ്യം വളരേണ്ടത്? അല്ലെങ്കിൽ വളർന്നു എന്ന് വിലയിതത്തേണ്ടത്. നിങ്ങളുടെ ആസനംനക്കി പത്രങ്ങൾ നിരന്തരം രാജ്യത്തിലെ ഉയർന്ന ജി.പി.ഡി. നിരക്കിനെയും ആളോഹരി വത്ദമാനത്തെയും പുകഴ്ത്തി ലേഖനങ്ങൾ ചമയ്ക്കമല്ലോ. അവർ ഇതുവല്ലത്രം എഴുത്രമോ?

അതിനർത്ഥം ഞങ്ങൾ മണ്ടരായ ജനതയാണെന്നും ഞങ്ങൾക്ക് ഒന്നും സാധ്യമല്ലെന്നും അല്ല. സ്വയാർജ്ജിത മേഖലകളിൽ ഞങ്ങൾ എത്രയധികം സ്വയംപര്യാപ്തരാണെന്ന് അറിയാമോ..? ഈ ചെറ്റ ഇൻഡസ്ലിയൽ പട്ടണത്തിൽ മാത്രം ആയിരത്തി ഇരുന്തറിലധികം കാർ വർക്ഷോപ്പുകൾ ഉണ്ട്. അവിടെ പണിയെടുക്കുന്നതിൽ തൊണ്ണുറ് ശതമാനവും ഞങ്ങളുടെ ആൾക്കാരാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ വണ്ടികൾ വല്ലത്രം ഓടാതിരിക്കുന്നുണ്ടോ..? ഇവിടത്തെ വൈദ്യതി വിഭാഗം പരിശോധിക്കൂ. മുഴുവൻ ആളുകളും സ്വദേശികൾ പണിയെടുക്കുന്നു. ഒരു ദിവസത്തിൽ ഒരു മിനിറ്റെങ്കിലും നിങ്ങൾക്ക് വൈദ്യതിയില്ലാതെ കഴിയേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ടോ..? ഞങ്ങളുടെ ടെലിഫോൺകമ്പനികൾ നോക്കൂ. ഒരെണ്ണമെങ്കിലും ലോകനിലവാരത്തിൽ താഴെയാണോ? ഞങ്ങളുടെ ജലവിതരണവിഭാഗം നോക്കൂ. ഒരു ദിവസമെങ്കിലും ആർക്കെങ്കിലും കടിവെള്ളം മുട്ടിയിട്ടുണ്ടോ? കടന്നു ചെല്ലാൻ അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള മേഖലകളിൽ എല്ലാം ഞങ്ങൾ കഴിവു തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, പലയിടത്തേക്കും കടക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കനുവാദമില്ലല്ലോ. നമുക്ക്

കഴിവുപോരെന്നും വിദേശികളുടെ സഹായമില്ലാതെ നമ്മുടെ മാർക്കറ്റിന് പിടിച്ചു നില്ലാനാവില്ലെന്നും അവർ പറഞ്ഞുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ട്? ഞങ്ങൾക്ക് പണി തന്നാൽ ഞങ്ങൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട ശമ്പളം തരേണ്ടിവരും. വിദേശികൾ പോയാൽ രാജ്യം കൂടുതൽ സ്വയംപര്യാപ്തമാവും. ദേശത്തിൻറെ സ്വയംപര്യാപ്തത ജനാധിപത്യനീക്കങ്ങൾക്ക് ആക്കം കൂട്ടും. അതൊന്നും നടന്നുകൂടാ. ഞങ്ങൾ എന്നും അജ്ഞതയിലും പട്ടിണിയിലും കഴിയണം. ഇതുതന്നെയാണ് പ്രശ്നം. പക്ഷേ, അത് ഞങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്നതാണ് അതിനേക്കാൾ വലിയ പ്രശ്നം.

ഈ ചിത്രങ്ങൾ പറയുന്നത് എൻറെ കഥയല്ല. ഈ ദേശത്തിൻറെ കഥയാണ്. അവഗണിക്കപ്പെട്ട ഒരു ജനതയുടെ യഥാർത്ഥ കഥ. തൻറെ ഫോട്ടോകൾ ഭദ്രമായി ആൽബത്തിനുള്ളിലേക്ക് മടക്കിവച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം അടുക്കളയിലേക്ക് മടങ്ങി. റവിയോലി പാസ്ത റെഡിയായിരുന്നു. അതുമായി ഞാനും അബ്ദൾ നബിയുംകൂടി ഡൈനിങ് ഹാളിലേക്ക് ചെല്ലുമ്പോൾ അവിടെ എഡ്വിനും കൂട്ടരും എന്നെ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. സംസാരത്തിനിടെ ഞാൻ എങ്ങോട്ട് മുങ്ങിയെന്ന് അവർ ആരും കണ്ടിരുന്നില്ല.

ഇത് ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ച് പാചകം ചെയ്തതാണ്. അബ്ദൾ നബി എന്നെക്കുറിച്ച് വെറുതെ ഉപചാരം പറഞ്ഞു. കഴിച്ചു നോക്കൂ.. നന്നെങ്കിൽ അതിൻറെ സന്തോഷം ഞങ്ങൾക്കു രണ്ടുപേർക്കും മോശമെങ്കിൽ അതിൻറെ ഉത്തരവാദിത്വം എനിക്കൊറ്റയ്ക്ക്.. അബ്ദൾ നബി അകത്തേക്കു പോയി.

കഴിക്കുന്നതിനു മുൻപ് ഒരു സുപ്രധാന കാര്യം.. ഒരു സർപ്രൈസ് ഉണ്ടെന്ന് ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ, ആഹാരത്തിൻറെ തിരക്കിൽ എല്ലാവരും അത് മറന്നു.. എഡ്വിൻ എഴുന്നേറ്റ.

ഞങ്ങൾ കൈപൊക്കി. ശരി, ആ സർപ്രൈസ് പൊട്ടിക്കാനുള്ള സമയം അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു..

ഞാനും എൻറെ തൊട്ടരുകിൽ ഇരിക്കുന്ന ഈ ലെബനോൻ സുന്ദരിയും തമ്മിൽ വിവാഹിതരാകാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു..!!

അപ്രതീക്ഷിതമായ ആ വാർത്തയിൽ ഞങ്ങൾ ആർത്തു കൂവി. കൈയടിച്ചു. വിനോദ് ചാടി എഴുന്നേറ്റ് എഡ്വിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു.

ഭാഗ്യവാൻ.. ഭാഗ്യവാൻ.. പിതാവിനെയും പുത്രനെയും നമ്മുടെ മുന്നിലിരിക്കുന്ന ഈ ആഹാരത്തെയും സാക്ഷി നിറുത്തി ഇതാ ലെബനോനിലെ താഴ്വാരങ്ങൾ അത്രയും നുകർന്നാസ്വദിക്കാൻ ഞങ്ങൾ നിനക്കനുവാദം തന്നിരിക്കുന്നു..!!

അവൻ അസ്മയുടെ കൈപിടിച്ച് എഡ്വിൻറെ കൈയിൽ കൊടുത്തു. എഡ്വിൻ പോക്കറ്റിൽനിന്ന് ഒരു മോതിരമെടുത്ത് അവളുടെ വിരലിൽ അണിയിച്ചു. അവൾ ഒരു മോതിരം അവൻറെ വിരലിലും അണിയിച്ചു. അവർ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് പുംബിച്ചു.

പ്രിയപ്പെട്ടവരേ, സ്നേഹിതരേ, സുഹൃത്തുക്കളേ, നിങ്ങളോട് ഈ അനവസരത്തിൽ ഒരു ചോദ്യം: ഒരു ഭർത്താവ് തൻറെ ഭാര്യയിൽനിന്ന് ഏറ്റവും അധികം ആഗ്രഹിക്കുന്ന കാര്യമെന്താണ് ? റിയാസ് മാലിക് ചോദിച്ച.

സ്തേഹം? വിശ്വസ്തത? സെക്സ്? ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞു.

ഒന്നമല്ല.

പിന്നെ?

മനഃസമാധാനം.!

ലോകത്തിനോടു പടവെട്ടി വീട്ടിലേക്ക് തിരിച്ചു ചെല്ലുന്ന ഒരു പുരുഷന് അവൻറെ ഭാര്യയ്ക് കൊടുക്കാവുന്ന ഏറ്റവും മികച്ച സമ്മാനം മനഃസമാധാനമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. ഏത് പ്രതിസന്ധി സമയത്തും അവന് അഭയമാകന്ന ഇടമാകണം വീട്. ഓരോ തവണയും അവന് അങ്ങോട്ട് ഓടിച്ചെല്ലാൻ തോന്നണം. അതില്ലാത്തവരാണ് വീടുപേക്ഷിച്ച് മദ്യശാലകളിലേക്ക പോകന്നത്.

ശരി. നിങ്ങൾ പുരുഷന്മാരുടെ കാര്യം പറഞ്ഞല്ലോ. എന്നാൽ സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ച് അതേ ചോദ്യം ഞാൻ തിരിച്ച ചോദിക്കട്ടെ. അസ്ത ചോദിച്ച.

ഞങ്ങൾ വീണ്ടും സ്നേഹം? വിശ്വസ്തത? സെക്സ്? എന്നിങ്ങനെ ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞു. ഒന്നുമല്ല.

പിന്നെ..?

അവളെ കേട്ടിരിക്കാൻ ഇത്തിരി സമയം. വീട്ടിലിരുന്ന് മുഷിഞ്ഞു പോയ അവൾക്ക് പറയാൻ ഒത്തിരിക്കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിൽ വീർപ്പു മുട്ടികിടപ്പുണ്ടാവും. അതെല്ലാം അവൾക്ക് ആരോടെങ്കിലും പറഞ്ഞൊഴിഞ്ഞേ മതിയാവൂ. അതിനൊരു കാത് അവൾക്ക് വേണം. പക്ഷേ, പല പുരുഷന്മാരും അവളെ കിടക്കയിലേക്ക് വലിച്ചിടുകയല്ലാതെ ഗൗനിക്കുകകൂടിയില്ല. അപ്പോഴാണ് അവൾ മറ്റൊരു കാത് തേടിപ്പോകുന്നത്.

ഞങ്ങൾക്ക് എതിരഭിപ്രായം ഒന്നും ഇല്ലായിരുന്നു.

നിങ്ങൾ പരസ്പരം മനഃസമാധാനവും കാതും കൈമാറും എന്ന ഉറപ്പിന്മേൽ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും ലളിതവും ഹ്രസ്വവുമായ വിവാഹ നിശ്ചയം ഞങ്ങളുടെ അംഗീകാരത്തോടെ ഇവിടെ സമാപിച്ചിരിക്കുന്നതായി പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊള്ളുന്നു. റിയാസ് മാലിക് പറഞ്ഞു. എന്നാൽ നമുക്കിനി സമയം കളയാതെ ആഹാരത്തിലേക്ക് കടക്കാം.

അബ്ദൾ നബി വെറുതെ ജാഡ പറഞ്ഞതായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിൻറെ ചിത്രങ്ങൾപോലെ, അദ്ദേഹത്തിൻറെ വാക്കുകൾപോലെ അദ്ദേഹത്തിൻറെ റവിയോലി പാസ്തയും സ്വാദിഷ്ഠമായിരുന്നു!!

അബ്ദുൾ നബി

തിരിച്ചു പോത്വോൾ അസ്മ ഒരു കഥ പറഞ്ഞു. ബാങ്ക് ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്നും ഹോട്ടൽനടത്തിപ്പുകാരനായി മാറിയ അബ്ബൾ നബിയുടെ കഥ.

ഞങ്ങളുടെ ബാങ്കിലെ ലോൺ സെക്ഷൻറെ ജീവനാഡിയായിരുന്നു അബ്ദൾ നബി. തുടക്കത്തിൽ ഒരു ഡോക്യമെൻറ് കൺട്രോളറായി ജോലിയിൽ പ്രവേശിച്ച അദ്ദേഹം സ്വന്തം പ്രയത്നം ഒന്നുകൊണ്ടു മാത്രമാണ് ആ വിഭാഗത്തിൽ അനിവാര്യനായി മാറിയത് എന്ന് കേട്ടിട്ടണ്ട്. സാധാരണ സ്വദേശികൾ കാണിക്കാത്ത ഒരാത്മാർത്ഥത അദ്ദേഹത്തിനു ജോലിയോടുണ്ടായിരുന്നു. തലപ്പത്ത് മറ്റ പലരും ഉണ്ടെങ്കിലും ലോൺ വിഭാഗത്തിൻറെ മുഴുവൻ ഉത്തരവാദിത്വവും വഹിച്ചവന്നത് അബ്ദൾ നബി ഒറ്റയ്ക്കാണ്. അവിടെ അബ്ദൾ നബിയുടെ വാക്ക് അവസാന വാക്കാണ്. ആർക്കെങ്കിലും പഴയ ഒരു കേസ് അറിയണമെങ്കിൽ അബ്ബൾ നബി വേണം. ഒരു ഫയൽ എവിടെയെന്നറിയാൻ അബ്ബൾ നബി വേണം. ഒരു ആപ്ലിക്കേഷൻറെ തൽസ്ഥിതി അബ്ദൾ നബിക്കേ അറിയ്യ. അദ്ദേഹത്തോട് ആർക്കം ഏത്ര സംശയവും ചോദിക്കാം. ഏതു കേസും അബ്ദൾ നബിക്ക് മനഃപാഠമാണ്. പുതിയതായി വരുന്നവർക്ക് ഒന്നും നോക്കാനില്ല. അദ്ദേഹം ഇത്രകാലംകൊണ്ട് ഉണ്ടാക്കി വച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു സിസ്റ്റത്തിൽ വെറുതെ പണിചെയ്താൽ മാത്രം മതി. അത്രയ്ക്കം സിസ്റ്റമാറ്റിക്കായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻറെ വിഭാഗം. അബ്ദൾ നബിയുടെ കൈ ചെല്ലാത്ത ഒത്ദ സിസ്റ്റത്തെക്കറിച്ച് ആർക്കം ചിന്തിക്കാൻപോലും കഴിയില്ലായിരുന്നു. നഗരത്തിൽ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ നടക്കുന്നവതുവരെയും അതങ്ങനെ തന്നെയായിരുന്നു. പക്ഷേ, പുതിയ സാഹചര്യത്തിൽ അബ്ദൾ നബിയെ ഒതുക്കുക എന്നത് ബാങ്കിൽ ആരുടെയോ ഒരു ലക്ഷ്യമായി തീർന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ ഒരു രണ്ടാം നമ്പർ ആണെന്നതു മാത്രമായിരുന്നു അതിനു കാരണം. ഈ പ്രശ്നങ്ങൾക്കൊന്നിനും ഒരു ദിവസംപോലും അയാൾ ജോലികളഞ്ഞ് പോയതായി ഞാനോർക്കുന്നില്ല. എന്നിട്ടം അബ്ദൾ നബി ഓഫീസിൽ തഴയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻറെ സെക്ഷനിൽ ജോലി ചെയ്തിരുന്ന ചില ചെറ്റപ്പക്കാർ സമരം ചെയ്യാൻ പോയത് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തില്ല എന്നൊരു കറ്റമാണ് പറഞ്ഞുകേൾക്കുന്നത്. ബാങ്കിൽ ഒരു ഷിയായെ ഒതുക്കിയാൽ അത്രയും ഗവൺമെൻറിൻറെ പ്രീതി പിടിച്ചപറ്റാം എന്ന് വിചാരിക്കുന്ന വല്ലവരുടെയും ബുദ്ധിയിൽ തെളിഞ്ഞ ആശയമായിരിക്കും അത്. അല്ലെങ്കിൽ പഴയ എന്തെങ്കിലും വിദ്വേഷത്തിൻറെ

കണക്ക് തീർക്കുന്നതുമാവാം. ഇപ്പോൾ അതിനം പറ്റിയ സമയമാണല്ലോ. ജോലിയിൽനിന്ന് പിരിച്ചവിടുകയോ തരം താഴ്ത്തുകയോ അല്ല അയാളെ ഒതുക്കാൻ മാനേജ്മെൻറ് ചെയ്തത്. ഒരു കാരണവുമില്ലാതെ എന്തിനെന്നറിയാത്ത ടെക്ലിക്കൽ കൺസൾട്ടൻറ് എന്നൊരു പുതിയ തസ്തികയുണ്ടാക്കി അബ്ദൾ നബിയെ അവിടെ നിയമിച്ച. എന്നിട്ട് ഒരു പണിയും കൊടുക്കാതെയായി. രാവിലെ വന്നാൽ വൈകുന്നേരംവരെ ബാങ്കിലെ ഒരു ഫ്ലോറിൽ നിന്ന് അടുത്ത ഫ്ലോറിലേക്ക് തിരക്കു പിടിച്ച് ഓടിനടന്ന അബ്ദൾ നബി ഒരു ദിവസംകൊണ്ട് പണിയില്ലാത്തവനായിത്തീർന്നു. രാവിലെ വന്നാൽ ചായകുടിയും പത്രംവായനയും സുഡ്യക്കോകളിയും ഒക്കെയായി അയാൾക്ക് സമയം പോക്കേണ്ടി വന്നു. അതേസമയം തൻറെ ക്യാബിനു പുറത്ത് പുതുജോലിക്കാർ തങ്ങളുടെ അജ്ഞത കാരണം അയാളുണ്ടാക്കി വച്ച മുഴുവൻ സിസ്റ്റവും താറ്റമാറാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. വെറും രണ്ടേ രണ്ടു മാസംകൊണ്ട് അബ്ദൾ നബി പതിനഞ്ച് വർഷംകൊണ്ട് കെട്ടിപ്പടുത്തുവച്ച സിസ്റ്റത്തെ അവർ അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ വേണമെങ്കിൽ അടുത്ത രണ്ടുദിവസംകൊണ്ട് അയാൾക്കതെല്ലാം ശരിയാക്കിയെടുക്കാവുന്നതേയുള്ള. പക്ഷേ, അവരിൽ ഒരാൾപോലും അബ്ദൾ നബിയോട് ഒരു സംശയവും ചോദിച്ചില്ല. ഒരു അഭിപ്രായവും ആരാഞ്ഞില്ല. താൻ ശരിക്കും അവഗണിക്കപ്പെടുകയാണെന്ന് പിന്നീടാണ് അയാൾക്ക് മനസ്സിലാവുന്നത്. സ്വന്തം കാബിനുള്ളിൽ വെറ്റതെയിരുന്ന് മൃഷിഞ്ഞ് മൃഷിഞ്ഞ് അയാൾ ആ അവഗണന സ്വയം അനഭവിച്ചറിയുകയായിരുന്നു. അങ്ങനെയാണ് അയാൾ രാജിവച്ച പോകന്നത്. അന്ന് അയാൾ ആ ബാങ്കിൻറെ പടിയിറങ്ങിപ്പോകമ്പോൾ അതിൻറെ തിണ്ണയിൽ ഒരു തുള്ളി കണ്ണീർ ഇറ്റവീഴുന്നത് ശരിക്കം ഞാൻ കണ്ടു. ഞാൻ ഈ ഓഫീസിനോട് എന്തു തെറ്റ ചെയ്തു എന്നയാൾ സ്വയം ചോദിച്ചിട്ടണ്ടാവണം. പക്ഷേ, ഈ ഓഫീസിൽ ഒരാളം അത് കേട്ടില്ല. കേൾക്കാൻ കോഷറേറ്റ് മാനേജ്മെൻറുകൾക്ക് എന്ത് മനഃസാക്ഷി? എന്ത് സഹതാപം? എന്ത് കണ്ണുനീർ? അവർക്ക് മനുഷ്യരെന്നാൽ പണമുണ്ടാക്കാനുള്ള യന്ത്രങ്ങൾ എന്നല്ലേ അർത്ഥമുള്ള. അതിലൊര് യന്ത്രം പടിയിറങ്ങിപ്പോയി അത്രമാത്രം..!!

അവൾ പറഞ്ഞുനിറുത്തി. വണ്ടിയിൽ ഒരു നിശ്ശബ്ദത വന്നു നിറഞ്ഞു. എപ്പോഴെങ്കിലുമൊക്കെ പടിയടച്ചിറക്കിവിടാവുന്ന യന്ത്രങ്ങളാണ് ഞങ്ങളോരോരുത്തരും എന്ന അറിവിൽനിന്നുള്ള നിശ്ശബ്ദതയായിരുന്നു അത്.

ഓരോത്ത്തരെയായി അവരവത്രടെ ഫ്ലാറ്റുകൾക്ക് മുന്നിൽ ഇറക്കി ഏറ്റവും ഒടുവിലാണ് ഫൈസൽ ഞങ്ങളെ വിട്ടത്. വിനോദും എഡ്വിനും ഇറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവൻ എൻറെ കൈയ്ക്ക് പിടിച്ചിട്ട് പ്രതാപ് സാബ് മുറിയിൽ മദ്യമിത്മപ്പുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കിത്തിരി കൊണ്ടുത്തതമോ..? എന്നു ശബ്ദം താഴ്ത്തി ചോദിച്ച.

മദ്യം? ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ അമ്പരന്നപോയി. അതിനു നീ മുസ്ലീമല്ലേ..? അത് നിനക്ക് ഹറാമല്ലേ..? ഞാൻ തിരിച്ചചോദിച്ച.

മുസ്ലീമാണ്. ഹറാമാണ്. പക്ഷേ, ഈ രാത്രി എനിക്കതിത്തിരി കഴിക്കാതെ കിടന്നുറങ്ങാൻ കഴിയില്ല.. മുറിയിൽ ഇരിപ്പില്ലെങ്കിൽ വേണ്ട. ഇത്തിരി പണം തന്നാലും മതി. ഞാനെവിടെയെങ്കിലും ഹഡ്ഡയിൽ പോയി വാങ്ങിക്കഴിച്ചോളാം.

കാര്യം മനസ്സിലാവാതെ പിന്നെയും ഞാനവനെ മിഴിച്ചനോക്കി.

പെട്ടെന്ന് അവൻ തൻറെ ഷർട്ട് മാറ്റി തോളം പുറവും കാണിച്ചിട്ട് അവിടെ ഒന്നു തൊട്ടു നോക്കാൻ എന്നോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഞാനവൻറെ തോളിൽ തൊട്ടുനോക്കി. ഉള്ളിൽ എന്തോ തറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിൻറെ മുഴകൾ എനിക്ക് വ്യക്തമായി തൊട്ടറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. പോലീസ് വെടിവച്ചതാണ്. റബ്ബർ ഉണ്ടകൾ ആയത്തകൊണ്ട് ഏറെ ഉള്ളിലേക്ക് പോയില്ല. തറഞ്ഞവിടെ ഇരുന്നു. ഇപ്പോൾ പതിയെ അത് തൊലി

കൊണ്ട് മൂടിയിരിക്കുന്നു. ഇതുവരെയും അത് എടുത്ത് മാറ്റാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ആശുപത്രിയിൽ ചെന്നാൽ പോലീസ് പിടികൂടും അതു കൊണ്ട് വേദന സഹിച്ചും അത് കൂടെ കൊണ്ടുനടക്കുന്നു.. അതു കൊണ്ടും തീർന്നില്ല. അവൻ തൻറെ പാൻറിൻറെ കാലുരണ്ടും പൊക്കി എന്നെ അവൻറെ ഉപ്പറ്റിയും കാൽവണ്ണയും കാണിച്ചു. ശരിക്കും ഞാൻ ഞെട്ടിപ്പോയി. പഴുത്ത് വൃണപ്പെട്ട് നോക്കാൻ അറയ്ക്കുന്ന പരുവത്തിലായിരുന്നു അത് !

ഇതെന്താ..? നിനക്ക് വല്ല കുഷ്യമോ മറ്റോ ആണോ?

അങ്ങനെയേ തോന്നു. പക്ഷേ, പോലീസ് അടിച്ചതാണ്. ചൂരല്പ കൊണ്ടും തടിക്കട്ടകൊണ്ടും ഇലക്ലിക് ബാറ്റൺകൊണ്ടും. പിന്നെ ആ മുറിവിലേക്ക് അവർ ആസിഡുപോലെ എന്തോ കോരി ഒഴിച്ചു. ഇപ്പോ എത്ര ചികിത്സിച്ചാലും ഉണങ്ങില്ല. പഴുത്ത് ചലം വന്തകൊണ്ടേയിരിക്കും. സഹിക്കാനാവാത്ത വേദനയുമാണ്…

എന്തിനായിരുന്നു അത്..? സമരങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്തതിനാണോ..?

മജസ്റ്റിയെ അട്ടിമറിക്കണമെന്നോ ഷിയകളെ അധികാരത്തിലെത്തിക്കണമെന്നോ ഞങ്ങൾക്ക് ആഗ്രഹമില്ല. പക്ഷേ, ഞങ്ങളെ ഈ രാജ്യത്തെ പൗരന്മാരായി കാണണം. എല്ലാവർക്കും കിട്ടന്ന അവകാശങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കം കിട്ടണം. നിങ്ങൾക്കറിയാമോ? എൻറെ കൂട്ടകാർ ഒക്കെ ആഘോഷിക്കാൻ ജോർദ്ദാനിലോ ലെബനോണിലോ സിറിയയിലോ ഒക്കെ പോകം. അഷ്പറ കൂടാൻ ഇറാക്കിൽ പോകും. പഴയ ബന്ധുക്കളെക്കാണാൻ ഇറാനിൽ പോകും. ഫെസ്റ്റിവൽ കൂടാൻ ദ്ലബായിൽ പോകും. പക്ഷേ, ഞാനൊരിക്കലും ഈ ദേശം വിട്ട് എവിടെയും പോയിട്ടില്ല. അതിന് ഞങ്ങൾക്ക് ഈ രാജ്യത്തിൻറെ പാസ്പോർട്ട് വേണം. അത് ചോദിച്ചാൽ അവർ ഞങ്ങളെ അടിക്കം. എല്ലാ ആഴ്ലയും പോലീസ്സ്റ്റേഷനിൽ പോയി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം. ഇടയ്ക്കിടെ അവരുടെ ചോദ്യംചെയ്യലിന് ഇരുന്നു കൊടുക്കണം. കൈത്തരിപ്പ് മാറ്റാൻ കിടന്നുകൊടുക്കണം. പ്രതാപ് സാബ്, ഇരുപത്തിനാല് വയസ് മാത്രം പ്രായമുള്ള ഒരു ചെറ്റപ്പക്കാരനാണ് ഞാൻ. നിങ്ങളെപ്പോലെയൊക്കെ ജീവിക്കണം എന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു സാധാരണക്കാരൻ. പക്ഷേ, എനിക്കിന്ന് ജീവിതമില്ല, സ്വപ്നങ്ങളില്ല, മോഹങ്ങളില്ല. ഞാൻ ഈ രാജ്യത്ത് ജനിച്ചപോയി എന്നതല്ലാതെ മറ്റൊരു തെറ്റം ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ല. നിങ്ങളെപ്പോലെ മനുഷ്യനായിരിക്കാൻ യോഗ്യതയില്ലാത്ത എനിക്ക് മദ്യമില്ലാതെ എങ്ങനെയാണ് ഉറക്കം വരുക? പക്ഷേ, ഇന്നത് ചോദിക്കാൻ മറ്റൊത്ര കാരണം കൂടിയുണ്ട്. നിങ്ങളെല്ലാവതം ഇന്ത പകൽ മുഴുവൻ സ്വന്തം കൂട്ടകാരികളോടും കാമുകിമാരോടും ഒപ്പം ചിരിച്ചല്ലസിക്കുമ്പോൾ ഞാനെൻറെ പെണ്ണിനെ ഓർക്കുകയായിരുന്നു. ഫൈസൽ പേഴ്സ് തുറന്ന് ഒരു ഫോട്ടോ എന്നെ കാണിച്ചു. ചിരിച്ചകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അതിസുന്ദരിയായ ഒരു പെൺകട്ടി. ഫാത്തിമ–അവൻ പറഞ്ഞു. ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ചാണ് പഠിച്ചത്. കളിച്ചത്. വളർന്നത്. ഒന്നിച്ച ജീവിക്കുവാനും ഞങ്ങൾക്കാഗ്രഹമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഞാൻ ഷിയാ ആയിപ്പോയി. അവൾ സുന്നിയും. എന്നാലും എന്നെ വേണമെന്ന് അവൾ ഉറച്ച പറഞ്ഞപ്പോൾ അവളടെ വീട്ടകാർ ചെയ്തതെന്തെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാമോ? പിതാവും സഹോദരന്മാത്രം ചേർന്ന് അവത്രടെ സിമ്മിങ് പൂളിൽ ഇട്ട് അവളെ മുക്കിക്കൊന്നു..!! എനിക്കവളെ വല്ലാതെ ഓർമ്മ വരുന്നു. അവളടെ മുഖം. അവളടെ ചിരി. അവളടെ പരിഭവങ്ങൾ. അവളടെ പിണക്കങ്ങൾ. അവളുടെ ചുംബനങ്ങൾ. അവളുടെ കണ്ണുനീർ. അവളുടെ മരണം… എനിക്കിത്തിരി മദ്യമില്ലാതെ ഈ രാത്രി ഉറങ്ങിത്തീർക്കാനാവില്ല പ്രതാപ് സാബ് ഞാനും ഒരു മനുഷ്യനല്ലേ..?!!

അവൻ കരഞ്ഞു.

ചില മനുഷ്യരെ വളരെ വൈകിയേ നമുക്കു മനസ്സിലാവൂ. ചിലരെ ഒരിക്കലും മനസ്സിലായെന്നും വരില്ല!

നോവലിസ്റ്റ്

വൈകിട്ടൊന്ന് കമ്പനികൂടാൻ ചെല്ലണമെന്ന് ബിജ്മമോൻ ഏറെ ദിവസങ്ങളായി വിളിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പോകാം എന്ന് ഓരോ ദിവസവും വിചാരിക്കും. വൈകിട്ടായാൽ ഒരു മടിയാണ്. നഗരത്തിലെ ചൂട് ഒരു കനേഡിയൻ ശീലക്കാരന് അത്രവേഗം താങ്ങാവുന്നതായിരുന്നില്ല. എവിടെയെങ്കിലും ചടഞ്ഞുകൂടി ഇരുന്നാൽ മതി എന്ന് തോന്നിപ്പോകും. സത്യത്തിൽ അതിലൊരു അനീതി ഉണ്ടായിരുന്നു. വന്ന ദിവസം അവിടംവരെ ചെന്നതാണ് അവൻറെ ഭാര്യ ലിജിയെ വേണ്ടവണ്ണം ഒന്ന് കാണാനോ സംസാരിക്കാനോ കഴിഞ്ഞതുമില്ല.

വൈകുന്നേരം ഒത്ര പരിപാടിയുണ്ട്, നിർബന്ധമായും ചെല്ലണം എന്നുപറഞ്ഞു കാലത്തു വിളിച്ചപ്പോൾ അന്നും ഞാൻ ഒഴിവാകാൻ നോക്കിയതാണ്. പക്ഷേ, അവനെന്നെ വിട്ടില്ല. എടാ, ഇത് കള്ളുകുടിയും കമ്പനികൂടലും ഒന്നുമല്ല. മറ്റൊൽ പരിപാടിയാണ്. വന്നേ ആവണം. അവനെന്നെ വിടാതെ പിടികൂടി. അവസാനം ചെല്ലാമെന്ന് എനിക്ക് സമ്മതിക്കേണ്ടി വന്നും.

വഴിയിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ അവൻ വണ്ടിയിലെ റേഡിയോ വച്ചു. അവിടെ പ്രിയങ്കയുടെ ലൈവ് പ്രോഗ്രാം നടക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് ഞാൻ അവളുടെ പരിപാടി ആദ്യമായി കേൾക്കുന്നത്. നല്ല ശബ്ദമായിരുന്നു അവളുടേത്. നല്ല അവതരണവും. ഞാൻ സമീറയെ ഓർത്തു.

നീ പണ്ടതൊട്ടേ ഈ പ്രോഗ്രാംസ് കേൾക്കുമായിരുന്നോ? ഞാൻ ബിജുമോനോട് ചോദിച്ചു.

നീ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ലേ? എപ്പോ വണ്ടിയിൽ കയറിയാലും ഞാൻ റേഡിയോ ഓൺ ചെയ്തിരിക്കും. എനിക്കിത് ക്രേസാണ്! നമ്മളെ നാട്ടിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്ന ഒരു നൊസ്റ്റാൾജിക് ഫീലിങ് അത് കൊണ്ടുത്തരുന്നുണ്ട്.

മുൻപ് ഇതില്പണ്ടായിരുന്ന ഒരു സമീറയെ നീ ഓർക്കുന്നുണ്ടോ? ഒരു സമീറ പർവീൺ..!!

ഓ.. അറിയാം. ഓറഞ്ച് ടീമിലുണ്ടായിരുന്നവൾ. അവളുടെ പ്രോഗ്രാംസ് ഇവിടെ ഭയങ്കര ഹിറ്റായിരുന്നു.. പക്ഷേ, അവരൊക്കെ പോയി.

അക്കൂട്ടത്തിൽ ആരെയെങ്കിലും ഒരാളെയെങ്കിലും തപ്പിയെടുക്കാൻ വഴിയുണ്ടോ..? ഞാൻ ചോദിച്ചു. എന്താ നിങ്ങൾക്കിവിടെ റേഡിയോ തുടങ്ങാനും പദ്ധതിയുണ്ടോ? അങ്ങനെയും ഒരു പദ്ധതിയുണ്ട്. നീ ഒരാളെ തപ്പിയെടുത്തു താ.

അതിനു വഴിയുണ്ട്. അവരുടെ മാനേജിങ് ഡയറക്ടർ രാജീവൻ എൻറെ സുഹൃത്താണ്. അവനോടു ചോദിച്ചാൽ കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ കിട്ടം.

പറഞ്ഞുതീരുന്നതിനു മുൻപേ ബിജ്ചമോൻ വണ്ടിയിലെ ഹാൻറ്ഫ്രീ ഫോൺ മോഡ്യൂ ളിൽനിന്നും മി. രാജീവൻറെ നമ്പർ ഡയൽ ചെയ്തു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

അവഅടെ ഒത്ര ചെറിയ സൗഹൃദസംഭാഷണത്തിനശേഷം ബിജ്മമോൻ രാജീവന് കാനഡയിൽനിന്നെത്തിയ പത്രക്കാരൻ എന്ന നിലയിൽ എന്നെ പരിചയപ്പെടുത്തി.

ഹലോ പ്രതാപ്.. വണ്ടിയിൽ രാജീവൻ എനിക്കായി ശബ്ദിച്ച.

ഹലോ..മി. രാജീവൻ. ഒത്ര ചെറിയ കാര്യം അറിയാൻവേണ്ടിയാണ് ഞാനിഷോൾ ബിജ്മമോനെക്കൊണ്ട് വിളിപ്പിച്ചത്. ഇവിടത്തെ ഹിന്ദി റേഡിയോ നിലയത്തിൻറെ മാനേജിങ് ഡയറക്ടർ രാജീവൻ ആയിരുന്നു അല്ലേ..?

ഞാനെൻറെ സ്വപ്നം കൊടുത്ത് വളർത്തിക്കൊണ്ടു വന്ന ഒരു സ്ഥാപനമായിരുന്നു അത്. എൻറെ അഞ്ചു വർഷത്തെ ജീവിതം മുഴുവൻ ഞാനതിൽ നിക്ഷേപിച്ചു. പക്ഷേ, നിർഭാഗ്യവശാൽ കഴിഞ്ഞ തവണ ലേലത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കത് നഷ്ടപ്പെട്ടു. വലിയ നഷ്ടം. ഇപ്പോൾ ഞാനത് ഓർക്കാൻകൂടി ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. എന്താണ് ചോദിച്ചത്?

അവിടെ സമീറ എന്നൊരു പെൺകുട്ടി വർക്ക് ചെയ്തിരുന്നു. അവളെ ഓർമ്മയുണ്ടോ? സമീറയോ?

അതെ. ഒരു പാകിസ്ഥാനി പെൺകുട്ടി. അവളുടെ പരിപാടികൾ നഗരത്തിൽ വലിയ ഹിറ്റ് ആയിരുന്നു എന്ന് കേട്ടു.

ബ്രില്യൻറ് ആർട്ടിസ്റ്റ് ആയിതന്നു അവൾ. ഹിറ്റ് പ്രോഗ്രാം മുഴുവൻ അവളുടേതായിതന്നു.എന്തിനാണ് ഇപ്പോൾ അന്വേഷിക്കുന്നത്?

ഞങ്ങൾക്ക് കാനഡയിൽ ഒരു ഹിന്ദി സ്റ്റേഷൻ തുടങ്ങിയാലോ എന്ന് പദ്ധതിയുണ്ട്. കിട്ടുമോ എന്നറിയാനാണ്.

റിയലി സോറി പ്രതാപ്. ആർട്ടിസ്റ്റിനെ മുഴുവൻ ഞങ്ങൾക്ക് വേദനയോടെ തിരിച്ചയയ്ക്കേണ്ടി വന്നു. പക്ഷേ, എൻറെ ഓർമ്മ ശരിയാണെങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്ക് ബിഡ് ലോസാവുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ അവൾ എന്തോ വ്യക്തിപരമായ കാരണം പറഞ്ഞ് പിരിഞ്ഞുപോയിരുന്നു എന്നാണ്.

പിന്നെ അവളെ സംബന്ധിച്ച് എന്തെങ്കിലും വാർത്തകൾ കേട്ടതായി രാജീവൻ ഓർമ്മിക്കുന്നുണ്ടോ..? പുസ്തകത്തിൻറെ കാര്യം മനസ്സിലിട്ടകൊണ്ട് ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഏയ് ഇല്ല..

അവളെ പരിചയമുള്ള ആരെയെങ്കിലും കണക്ട് ചെയ്തു കിട്ടാൻ വഴിയുണ്ടോ..? സോറി. ആരുമില്ല.

അങ്ങനെ ആ അന്വേഷണം അവിടെ അവസാനിച്ചു. സമീറ, എന്ന കഥാപാത്രവും അവളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന A Spring without Smell എന്ന പുസ്തകവും ഒരു കടങ്കഥയായി തുടരുകയും ചെയ്തു.

ഇന്ത്യയിലെ ഒരു തീവ്ര ഇടതുപക്ഷ പ്രസ്ഥാനത്തിൻറെ പോഷക സംഘടനയുടെ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുക്കാനായിരുന്നു ബിജ്മമോൻ എന്നെ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടുപോയത്. ബിജ്മമോന് അവിടെയും അംഗത്വമുണ്ട്. അവന് അംഗത്വമില്ലാത്ത ഒരു സംഘടനയും ഈ നഗരത്തിലില്ല. ബിജ്മമാൻ എല്ലാവന്തടെയും ആളാണ്. എല്ലാത്തിൻറെയും ആളാണ്. വളരെ വേഗം അവന് അറിയപ്പെടുന്ന ഒരെ<u>ഴുത്ത</u>കാരൻ ആവാൻ കഴിയുമെന്ന് ഞാന്തഹിച്ച.

ചെറിയ അൻപതോ അറ്റപതോ പേർ വന്നുകൂടിയ കൂട്ടായ്ക്കയായിരുന്നു അത്. ഒരു വരിച്ച ഭരണക്ടങ്ങൾക്കെതിരെ പോരാടി വിപ്ലവമരണം ലോകനേതാവിൻറെ ഒരു അന്തസ്തരണച്ചടങ്ങായിരുന്നു അവിനടെ നടന്നത്. നഗരത്തിലെ മലയാളികളിൽ പ്രമുഖനം അവാർഡ് ജേതാവും ഒക്കെയായ ഒരു യുവ നോവലിസ്റ്റ് ആയിരുന്ന ആ ചടങ്ങ് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തത്. അയാളടെ ഏറ്റവും പുതിയ കൃതി ഇന്ന് വില്പനയുടെ തരംഗം ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് ബിജ്ചമോൻ എന്നോടു വിവിധ ഭാഷകളിലേക്ക് എന്നമാത്രമല്ല അത് വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെടുകയും സർവ്വകലാശാലകളിൽ പാഠപുസ്തകം ആക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഏറെക്കാലമായി സാഹിത്യവുമായി ബന്ധമൊന്നം ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ അയാളെക്കുറിച്ചോ അങ്ങനെ അയാളടെ നോവലിനെക്കറിച്ചോ കേട്ടിരുന്നില്ല. (ടൊറാണ്ടോയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പത്തു വർഷം കേട്ടതിനെക്കാൾ അധികം മലയാളവും മലയാളത്തെക്കുറിച്ചം ഞാൻ ഇവിടെ കഴിഞ്ഞ ഏതാനും ദിവസങ്ങൾകൊണ്ട് കേട്ടിരിക്കുന്നം.)

വിപ്ലവനേതാവിൻറെ പോരാട്ടങ്ങളുടെ നാൾവഴികളെ അനുസ്മരിച്ചകൊണ്ട് സാമാന്യം ദേദപ്പെട്ട നിലയിൽ ആ എഴുത്തുകാരൻ സംസാരിച്ച. ഭരണകൂടത്തിനെതിരെ അദ്ദേഹം നടത്തിയിട്ടള്ള പോരാട്ടങ്ങൾ ഓർമ്മിക്കപ്പെടുമെന്നും മനുഷ്യവർഗ്ഗമുള്ളിടത്തോളം ജീവിതം നമ്പക്കേവർക്കം കാലം ആ ഓർമ്മിപ്പിച്ചകൊണ്ടാണ് അയാൾ അനകരണീയമാണെന്നം പ്രസംഗം അവസാനിപ്പിച്ചത്. ഒരായ്യസ്പകൊണ്ട് സമൂഹത്തിനു കൊടുത്തുതീർക്കാവുന്നതിൽ അധികമെന്തെങ്കിലും ഒരു മരണംകൊണ്ട് കൊടുക്കാനാവും എന്ന ഘട്ടത്തിൽ മാത്രമാണ് രക്തസാക്ഷിത്വം അർത്ഥമുള്ളതായി തീരുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ അത് അപഹാസ്യമാണ്. സമൂഹത്തിൽ മാറ്റങ്ങൾ കൊണ്ടു വരാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നതുകൊണ്ട് ഈ വിപ്ലവകാരിയുടെ മരണം അർത്ഥമുള്ളതായി തീരുന്നു എന്ന അയാളുടെ നിരീക്ഷണം എനിക്ക് നന്നായി ഇഷ്ടപ്പെട്ടുകയ്യം ചെയ്ത്വ.

ചടങ്ങ് കഴിഞ്ഞ് പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോൾ ബി<u>ജ</u>മോൻ അയാളെ എനിക്കു പരിചയപ്പെടുത്തി. കഴിഞ്ഞ ഇരുപത്തിയഞ്ച് വർഷത്തിലധികമായി താൻ ഈ നഗരത്തിലാണ് ജീവിക്കുന്നതെന്നും ഈ നഗരമാണ് തന്നെ ഒരു സാഹിത്യകാരനാക്കിയതെന്നും അയാൾ അഭിമാനത്തോടെ പറഞ്ഞു.

മറ്റൊരു ബിജ്മമോൻ എന്ന് ഞാൻ ആത്മഗതം ചെയ്തു.

ഇത്തിരിനേരം സംസാരിക്കുവാൻ എനിക്ക് സമയം കിട്ടുമോ? ഞാൻ നോവലിസ്റ്റിനോട് ചോദിച്ചു. സന്തോഷത്തോടെ അയാൾ അത് സമ്മതിച്ചു. അവിടെ നടന്ന സമരങ്ങളെക്കുറിച്ച് അയാളുടെ ഒരു നിലപാട് അറിയുകയായിരുന്നു എൻറെ ലക്ഷ്യം. ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ച് ഒരു റെസ്റ്റേറൻറിൽ കയറി. എന്നാൽ നിങ്ങൾ ഇത്തിരിനേരം ഇരിക്ക്ക് ഞാനിതാ കുട്ടികളെ ഡാൻസ് ക്ലാസിൽനിന്ന് എടുത്ത് വിട്ടിട്ട് വരാം എന്നു പറഞ്ഞ് ബിജ്വമോൻ പോയി.

അയാളുടെ പ്രശസ്തമായ നോവലിനെക്കറിച്ചാണ് ഞാൻ ആദ്യം ചോദിച്ചത്. അതിനെക്കറിച്ച് കേട്ടിട്ടില്ല എന്ന് പറയാൻ എനിക്ക് വൈക്ലബ്യം ഒന്നും തോന്നിയില്ല. ഏറെ സ്വപ്നങ്ങളുമായി നഗരത്തിൽ വന്നുപെടുന്ന ഒരു മലയാളി അനുഭവിക്കേണ്ടി വരുന്ന ദുരന്തങ്ങളുടെ കഥയാണ് ആ നോവൽ എന്ന് അയാൾ എന്നോട് പറഞ്ഞു. ഏറെക്കാലമായി ഈ നഗരത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഒരാളെന്ന നിലയിൽ ഇവിടത്തെ പുതിയ സമരാനുഭവങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഒരു കൃതി ആലോചിച്ചുകൂടേ എന്ന് ഞാൻ ചോദിച്ചു. അന്യനഗരത്തിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ട് സ്റ്റഡി ടീമിനെ വച്ച് അനുഭവങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ലോക കഥ എഴുതാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ 'സ്വന്തം' നോവലിസ്റ്റിനെക്കാൾ നന്നായി അയാൾക്ക് ഇതിനെക്കുറിച്ച് എഴുതാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും എന്നെനിക്കു തോന്നി.

അങ്ങനെ ഒരു കൃതി വേണമെങ്കിൽ എനിക്കാലോചിക്കാവുന്നതാണ്. അതിനുള്ള അനുഭവങ്ങളം എൻറെ പക്കലുണ്ട്. പക്ഷേ, അതിനെക്കറിച്ച് ഞാൻ ഒത്തിരി ആലോചിച്ചു. ജനാധിപത്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഇവരുടെ പോരാട്ടങ്ങളെ മനുഷ്യപക്ഷത്ത് നിലകൊള്ളുന്ന ഒരാളെന്ന നിലയിൽ ഞാൻ രഹസ്യമായി അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ട്. അത്രകൊണ്ടു അത്തരമൊങ നിശ്ചയമായും തന്നെ കൃതി ഭരണക്ടടത്തിനെതിരെ രചിക്കപ്പെടുന്ന ഒന്നാവും. അത് എൻറെ മാത്രമല്ല എന്നോടൊപ്പം ഇവിടെയുള്ള ലക്ഷക്കണക്കിന് മലയാളികളുടെതന്നെ നിലനില്പിനെ ബാധിക്കുന്ന പ്രശ്നമായി മാറാനിടയുണ്ട്. ഉഗാണ്ടയിലെ ഈദി അമീൻറെ ചരിത്രമാണ് ഞാൻ അപ്പോഴൊക്കെ ഓർക്കുക. ഏതോ നിസ്സാര പ്രശ്നത്തിൻറെ പേരിലാണ് അയാൾ ആ രാജ്യ ത്തുണ്ടായിരുന്ന മുഴുവൻ ഇന്ത്യക്കാരോടും മൂന്നു മാസത്തിനകം പെട്ടിയും കിടക്കയും എടുത്ത് രാജ്യം വിട്ട പോകാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടത്. ഭരണാധികാരികളുടെ ആ മനസ്ഥിതിക്ക് ഇന്നും മാറ്റം വന്നിട്ടില്ല. ഒരെഴുത്തുകാരൻ എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ എൻറെ ജനതയെക്കറിച്ച് ആലോചിക്കേണ്ടേ..? നിലനില്പിനെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കേണ്ടേ..?കാലങ്ങളടെ അവത്തടെ അധ്വാനംകൊണ്ട് കെട്ടിപ്പൊക്കിക്കൊണ്ടു വന്ന അവരുടെ കച്ചവടം. അവരുടെ ജോലി. അവരുടെ സ്ഥാപനങ്ങൾ. എൻറെ ഒരു നോവൽ കാരണം അതൊക്കെ നഷ്ടപ്പെടുക എന്നു വന്നാൽ.. എന്നു മാത്രമല്ല അവർ എന്നെ അവരുടെ സ്വന്തം എഴുത്തുകാരനായും സ്വകാര്യ അഹങ്കാരവുമായാണ് വിശേഷിഷിക്കുന്നത്. ആ അംഗീകാരത്തെയും ബഹുമാനത്തെയും ഞാൻ നഷ്ടപ്പെടുത്തി കളയുന്നതെങ്ങനെ? അപ്പോൾ മറ്റ ചിലത് കണ്ടില്ലെന്ന് മനഃപ്പർവ്വം നടിക്കേണ്ടി വരും. അങ്ങനെയൊരു മാനസികനിലയിലാണ് ഞാൻ. സമരങ്ങളടെ ആ ജനതയെ ഞാനിപ്പോൾ കാണുന്നതേയില്ല. എൻറെ മുന്നിൽ ഈ നഗരത്തിലെ കടിയേറ്റക്കാരായ മലയാളികൾ മാത്രമേയുള്ളൂ. അവരുടെ നിലനില്പ് മാത്രമേയുള്ളൂ.

പിന്നെ എന്തെങ്കിലും ചോദിക്കാൻ ബാക്കിയുള്ളതായി എനിക്ക് തോന്നിയില്ല. അങ്ങനെയൊങ് മാനസികനിലയിലുള്ള ഒരാളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്ക് മുൻവിധികളുടെ ഭാരമുണ്ടാവും എന്നറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ നഗരത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും ചോദിച്ചതുമില്ല. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ബിജ്ചമോൻ വന്നു. പിരിയുന്നതിനു മുൻപ് കാറിൽ നിന്ന് അയാൾ തൻറെ പ്രശസ്തമായ നോവൽ എടുത്ത തന്നു, വായിച്ചിട്ട് അഭിപ്രായം പറയണം എന്ന നിർദ്ദേശത്തോടെ.

എനിക്കയാളോട് സഹതാപമാണ് തോന്നിയത്. കഥാകാരാ, സ്നേഹിതാ, നിങ്ങൾ എത്ര മഹാനായ എഴുത്തുകാരനാണെങ്കിലും എത്ര മഹത്തായ പുരസ്കാരങ്ങൾ നിങ്ങൾക്ക് കിട്ടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും നിങ്ങളുടെ ഈ പുസ്തകം വായിക്കുവാൻ എനിക്കിപ്പോൾ മനസുവരുന്നില്ല. ഒരെഴുത്തുകാരൻറെ മുന്നിൽ എൻറെ ജനത, അവരുടെ ജനത എന്ന വേർതിരിവുകൾ ഒന്നുമില്ല. മനുഷ്യൻ എന്ന ഒരു ജീവി മാത്രമേയുള്ളൂ. അവൻറെ സങ്കടങ്ങളും ദുരിതങ്ങളും സഹനങ്ങളും മാത്രമേയുള്ളൂ. ആരുടെയെങ്കിലുമൊക്കെ നിലനില്പിനെ ചൊല്ലി ചുറ്റുമുള്ള ഈ ചോരപുരണ്ട തെരുവ് നിങ്ങൾക്ക് കാണാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ കഥാകാരാ, നിങ്ങളുടെ എഴുത്ത് വ്യർത്ഥം. നിങ്ങളുടെ ഇതുവരെയുള്ള സാഹിത്യജീവിതവും വ്യർത്ഥം. ആഹാരത്തിനുശേഷം

ബിജ്മമാൻ എന്നെ ഫ്ലാറ്റിനു മുന്നിൽ കൊണ്ടിറക്കിയപ്പോൾ ഞാൻ അതിനു മുന്നിലുണ്ടായിരുന്ന കുപ്പത്തൊട്ടിയിലേക്ക് ഒരു തെരുവുപ്പച്ചയെ എന്നതുപോലെ ആ പുസ്തകം വലിച്ചെറിഞ്ഞു. ഭാഗം ആറ്

ഒറ്റക്കണ്ണട വച്ച ദൈവം

റദ്ദായിപ്പോയ ശീലങ്ങൾ

ഒരു ദിവസം ഞാനും എഡ്വിനുംകൂടി ഒരു യാത്രയ്ക്കിടെ ഒരു റെസ്റ്റോറൻറിൽ ഇരിക്കുകയാണ്. പ്രോജക്ട് അവസാനിപ്പിച്ച് മടങ്ങുന്നതിനെക്കുറിച്ചായിരുന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞത്. ജാസ്കിനെ കണ്ടെത്താമെന്ന മോഹം ഞാനേതാണ്ട് ഉപേക്ഷിച്ച കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എൻറെ മുന്നിൽ വെളിപ്പെടാതെ മാറി നില്ലാനാണ് അവളാഗ്രഹിക്കുന്നത്. അവളെ അവളുടെ ഇംഗിതത്തിനു വിട്ടുകൊടുക്കുകയാണ് അവൾക്കു കൊടുക്കാവുന്ന മികച്ച സ്നേഹം. എന്നെ ഈ നഗരത്തിൽ പിടിച്ച നിറ്റത്തുന്നതായി മറ്റൊന്നും ഇല്ല. പക്ഷേ, വളരെ വേഗം എഡ്വിന് എത്തിയ മടങ്ങണം എന്ത പറഞ്ഞ് ഇപ്പോൾ പോകണമെന്നേയില്ല. എനിക്കൂഹിക്കാവുന്നതായിരുന്നു അതിൻറെ കാരണം. അസ്തോ.. അവളള്ള നഗരം വിട്ടപോകാൻ അവന വയ്യ. അവരുടെ ടീമിൽനിന്ന് രണ്ടു തവണ അവന് വിളി വന്നു കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ എന്തൊക്കെയോ കാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തി അവൻ ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം തുടരുകയാണ്. അസ്കോയുമായി മൊബൈലിൽ എസ്.എം.എസ്. ചാറ്റിങ് നടത്തികൊണ്ടിരിക്കലാണ് ഇപ്പോൾ അവൻറെ പ്രധാന പണി. അക്കാര്യത്തിൽ അവന് ഇരട്ടത്തലയാണ്. അപ്പോൾ നടക്കുന്ന കൃത്യത്തിന് ഒരു ഭംഗവും വരാതെ മറ്റൊരു വഴിയിലൂടെ അവനത് നിർവ്വഹിച്ച കൊണ്ടേയിരിക്കും. പലപ്പോഴും കൗതുകത്തോടെയാണ് ഞാനത് നോക്കിയിരിക്കാറ് മൊബൈലിൽ ടൈപ്പ് ചെയ്യാനുള്ള അവൻറെ കഴിവ് അപാരമാണ് വളരെ ചെറ്റപ്രായത്തിൽതന്നെ QWERT ടൈപ്പിങ്ങിൽ വലിയ സ്പീഡ് നേടിയെടുത്തവനം അതിൻറെ പേരിൽ കൂട്ടകാരുടെ മുന്നിൽ കേമത്തം നടിച്ചിരുന്നവന്രമാണ് ഞാൻ. അവരൊക്കെ ചൂണ്ടുവിരൽ കൊണ്ട് അക്ഷരം തപ്പിപ്പെറ്റക്കി ടൈപ്പ് ചെയ്തപ്പോൾ ഞാനെൻറെ എല്ലാ വിരലുകൾകൊണ്ടും അക്ഷരക്കട്ടകളിൽ ഒത്ദ മാന്ത്രികപ്പരവതാനിയിലൂടെ എന്നതുപോലെ ഓടി ഒഴുകിനടന്നു. അവർ പാതി വഴി എത്തമ്പോഴേക്കും ഞാനെൻറെ എഴുത്ത് പൂർത്തിയാക്കിക്കഴിയ്യമായിരുന്നു. ഇതുപക്ഷേ, രണ്ടു തള്ളവിരല്പകൾകൊണ്ടു മാത്രം ഇമ്മിണിയോളം പോരുന്ന മൊബൈൽ ബട്ടണുകളിൽ കാണിക്കുന്ന കൈക്രിയ കാണേണ്ടതുതന്നെയാണ്. ഞാനെൻറെ മറ്റെല്ലാ വിരലുകളെയും പരമാവധി ഉപയോഗിച്ചകൊണ്ട് തള്ളവിരലുകളെ ഒരു ഭാഗത്ത് ഒതുകി നിറ്റത്തിയപ്പോൾ കാലം അവൻറെ കയ്യിൽ വച്ച കൊടുത്ത ഒരു ഉപകരണത്തിനമേൽ മറ്റെല്ലാ വിരലുകളെയും അപ്രസക്തമാക്കിക്കൊണ്ട് തള്ളവിരൽ അപ്രമാദിത്വം നേടിയിരിക്കുന്നു. ഞാനെൻറെ

മുഴുവൻ വിരലുകൾകൊണ്ടും സാധ്യമാക്കിയിരുന്നത് എഡ്വിൻ തൻറെ രണ്ടു വിരലുകൾകൊണ്ട് സാധ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

അതുമാത്രമോ.. മനുഷ്യൻറെ എത്രയെത്ര ശീലങ്ങളെയാണ് ഈ ഒരൊറ്റ യന്ത്രം റദ്ദ ചെയ്തു കളഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ഞാൻ ടൈപ്പിങ്ങിൻറെ കാര്യം സൂചിപ്പിച്ചപ്പോൾ എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. പണ്ടിത് പരസ്പരം സംസാരിക്കാനുള്ള ഒരുപകരണം മാത്രമായിരുന്നു. പിന്നെ മറ്റനേകം ഉപകരണങ്ങളെ ഒരു മാന്ത്രികപ്പെട്ടിയിലേക്കെന്നത്രപോലെ ഇത് ആവഹിച്ച് ഉള്ളിലാക്കി. അതുവഴി ഈ റദ്ദുചെയ്തുകളഞ്ഞ മനുഷ്യശീലങ്ങളുടെ ലിസ്റ്റ കേട്ടാൽ നാം അമ്പരന്നപോകും... വാച്ച് എന്ന ശീലം, ക്യാമറ എന്ന ശീലം, കത്ത് എന്ന ശീലം, ടേപ്പ് റിക്കോർഡർ എന്ന ശീലം, വാക്മാൻ എന്ന ശീലം, പത്രം എന്ന ശീലം, ലാൻറ് ഫോൺ എന്ന ശീലം, കമ്പ്യട്ടർ എന്ന ശീലം, വീഡിയോ ക്യാമറ എന്ന ശീലം, അലാറം ടൈംപീസ് എന്ന ശീലം, ടോർച്ച് എന്ന ശീലം, പുസ്തകം എന്ന ശീലം, ഡയറി എന്ന ശീലം, ഡിക്ഷ്നറി എന്ന ശീലം, റഫറൻസ് ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്ന ശീലം, കലണ്ടർ എന്ന ശീലം, ആൽബം എന്ന ശീലം, കാൽക്കലേറ്റർ എന്ന ശീലം, റേഡിയോ എന്ന ശീലം, ഭൂപടം എന്ന ശീലം, കളർ പെൻസിൽ എന്ന ശീലം, പേന എന്ന ശീലം, വടക്കുനോക്കിയന്ത്രം എന്ന ശീലം, വഴിരേഖകൾ എന്ന ശീലം. ഓർത്തിട്ട് എനിക്കു തന്നെ തല പെന്ദക്കുന്നു. അനവർത്തിച്ച എത്രയോ കാലങ്ങളായി വത്തന്ന ഇത്രയധികം ശീലങ്ങളെയാണ് കൈവെള്ളയിൽ ഒതുങ്ങുന്ന ഒരു ചെറിയ യന്ത്രം ഉള്ളിൽ കൊണ്ടുനടക്കുന്നത്. അല്ലേ..?

ഞാനെന്തെങ്കിലും മറ്റപടി പറയുന്നതിനു മുൻപേ സ്വദേശികളായ രണ്ടു പെൺകുട്ടികൾ അനുവാദം ചോദിച്ചകൊണ്ട് ഞങ്ങൾക്കിടയിലേക്ക് വന്നു.

എഡ്വിൻ അമേരിക്കൻ നേവിയിലാണോ ജോലി ചെയ്യുന്നത് എന്നായിരുന്ന അവർക്കറിയേണ്ടിയിരുന്നത്. അല്ല എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അവർ നിരാശരായി. പോകാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഞങ്ങൾ അവരെപ്പിടിച്ച് അടുത്തിരുത്തി കാര്യമന്വേഷിച്ചു.

ഞങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ ഒരു ക്രേസി ഐഡിയയുണ്ട്. ആ വഴി ഞങ്ങൾക്ക് അമേരിക്കൻ പ്രസിഡൻറിനെ കണ്ടുമുട്ടണം.. അതിൽ ഒന്നാമത്തെ പെൺകുട്ടി പറഞ്ഞു.

അത് കൗതുകകരമായ കാര്യമായി തോന്നി. നിങ്ങളെന്തിനാണ് അദ്ദേഹത്തെ കാണന്നത്..? അദ്ദേഹത്തോട് ഒരു ചോദ്യം ചോദിക്കാന്രണ്ട്. അതിനാണ്, അവൾ പറഞ്ഞു.

ഞങ്ങളോട് ഷെയർ ചെയ്യാവുന്ന ചോദ്യമാണോ? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു.

നിങ്ങളോട് മാത്രമല്ല ലോകത്തിനോടുതന്നെ ഷെയർ ചെയ്യാവുന്നതാണത്. ലോകത്തെമ്പാടും അൽ ഖൈദയ്ക്കെതിരെ പോരാട്ടം നടത്തുന്നു എന്ന് വീമ്പിളക്കുന്ന അമേരിക്ക സിറിയയിൽ എന്തിന് അവത്മായി കൈകോർത്ത് സർക്കാരിനെതിരെ സമരം നയിക്കുന്നു. അവർക്ക് ആയുധം കൊടുക്കുന്നു..? ഇതാണ് ഞങ്ങളുടെ ചോദ്യം..

ഇതിന്ദത്തരം തേടി നിങ്ങൾ അമേരിക്കവരെ പോകേണ്ടതില്ല. എല്ലാവർക്കം അറിയാവുന്ന ഉത്തരമേ അമേരിക്കൻ പ്രസിഡൻറിനും പറയാൻ കാണുകയുള്ളൂ. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ഈ എഡ്വിൻ അമേരിക്കൻ നേവിയിൽ ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്തായിരുന്നു നിങ്ങളുടെ ക്രേസി ഐഡിയ..? ഞാനവരോടു ചോദിച്ച.

പടിപടിയായി കയറിപ്പോകുന്ന എട്ടുബന്ധങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ലോകത്തിലെ ഏത് വ്യക്തിയിലേക്കും നമുക്ക് എത്തിപ്പെടാം എന്നതാണ് ആ തിയറിയുടെ ആശയം. 'എട്ടു പടി ബന്ധം' എന്നാണ് ഞങ്ങളതിനു കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പേര്. എട്ടുബന്ധങ്ങൾക്കും അപ്പറത്ത് അപ്രാപ്യനായ ഒരു വ്യക്തിയും ഇന്ന് ലോകത്തിലില്ല എന്നുതന്നെ. ഉദാഹരണത്തിനു ഞങ്ങൾക്ക് അമേരിക്കൻ പ്രസിഡൻറിനെ ബന്ധപ്പെടണം എന്നിരിക്കടെ. എത്രയോ അകലത്തിലും ഉയരത്തിലും ഇരിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തിയാണദേഹം. ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഒരിക്കലും എത്തപ്പെടാനാവാത്ത ഒരാൾ. എന്നാൽ ഈ ആശയ പ്രകാരം അതത്ര ഉയരത്തിലൊന്നുമല്ല. നമുക്ക് ആ സാധ്യത ഒന്ന് പരിശോധിക്കാം. എനിക്ക് താങ്കളെ അറിയാം. അമേരിക്കൻ പ്രസിഡൻറിലേക്കുള്ള ഒന്നാം പടി. നിങ്ങൾക്ക് അമേരിക്കൻ പട്ടാളത്തിൽ ജോലി ചെയ്യന്ന നിരവധി സുഹൃത്തുകളെ അറിയാം. ഞാൻ അവരിൽ ഒരാളെ ബന്ധപ്പെട്ടാൽ അത് രണ്ടാം പടി. ആ സാധാരണ പട്ടാളക്കാരന് നിശ്ചയമായും അവൻറെ മുകളില്പള്ള ലഫ്ഫനെൻറിനെ അറിയാം. മൂന്നാം പടി. അയാൾക്ക് അയാളടെ മുകളിലുള്ള ക്യാപ്പനെയും. നാലാം പടി. ക്യാപ്റ്റന് കേണലിനെ അറിയാം. അഞ്ചാം പടി. കേണലിന് മേജർ ജനറലിനെ അറിയാം. ആറാം പടി. അദ്ദേഹത്തിനു നിശ്ചയമായും ജനറലിനെ അറിയാം. ഏഴാം പടി. അദ്ദേഹത്തിനു പ്രസിഡൻറിനെയ്യം. അത് എട്ടാം പടി. ഒന്നാമത്തെ പെൺകട്ടി പറഞ്ഞു.

അമേരിക്കൻ പ്രസിഡൻറിൽ എത്താനുള്ള മിലിട്ടറി വഴിയാണ് ഇവൾ പറഞ്ഞത്. രണ്ടാമത്തെ പെൺകുട്ടി പറഞ്ഞു. ഐ.ടി. മേഖലയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഒരാളെ കണ്ടെത്തി ബിസിനസ് തലവന്മാരിലൂടെ വളരുന്ന മറ്റൊരു വഴി. പത്രത്തിലുള്ള ഒരാളെ കണ്ടെത്തി മീഡിയായിലൂടെ വളരുന്ന മറ്റൊരു വഴി. രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തകരെ കണ്ട് അതുവഴി വളരുന്ന മറ്റൊരു വഴി. ഏത് വഴി പോയാലും അത് എട്ടു ബന്ധങ്ങൾക്കപ്പുറം പോവില്ല എന്നതാണ് തിയറി. അത് പ്രൂവ് ചെയ്യാൻ പറ്റുമോ എന്നന്വേഷിക്കുകയാണ് ഞങ്ങൾ.

അവരത് പറഞ്ഞപ്പോൾ ഏറെ ദിവസങ്ങളായി മറന്നുകിടന്ന സമീറയെയും അവളുടെ പുസ്തകത്തെയും ആണ് പെട്ടെന്ന് ഞാനോർത്തത്. എന്തുകൊണ്ട് സമീറയെ കണ്ടെത്താൻ ഇങ്ങനെ ഒരു വഴി ഉപയോഗിച്ചുകൂടാ.. പ്രസിദ്ധരിൽ മാത്രമല്ലല്ലോ അപരിചിതരിൽ എത്താനും ഇങ്ങനെ ഒരു വഴി ഉപയോഗപ്പെടണമല്ലോ.. പക്ഷേ, ആരിൽ തുടങ്ങും എന്നതുമാത്രമായിരുന്നു എൻറെ സംശയം..!

അത് വ്യക്തമാണ്..!

എങ്ങനെയാണ് നിങ്ങൾക്ക് അമേരിക്കൻ പ്രസിഡൻറ് എന്ന ആശയം കിട്ടിയത്? നിങ്ങൾ ഇവിടെ നടന്ന സമരങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്തിട്ടുള്ളവരാണോ? യാത്ര പറഞ്ഞുപോകാൻ ശ്രമിച്ച അവരെ അവിടെ പിടിച്ചിരുത്തിക്കൊണ്ട് ഞാൻ ചോദിച്ച.

എൻറെ ഊഹം തെറ്റായിരുന്നില്ല. അവർ അതെ എന്ന് സമ്മതിച്ച.

അതോടെ എഡ്വിന് ആവേശമായി. നിങ്ങളുടെ കഥ പറയൂ.. എങ്ങനെയാണ് നിങ്ങൾ സമരത്തിൽ എത്തിപ്പെടുന്നത്. രാഷ്ട്രീയ കക്ഷിയാണോ മതമാണോ നിങ്ങളെ അതിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടു പോയത് ?

തുടക്കം മുതൽ ഞങ്ങളീ സമരങ്ങളുടെ കൂടെയുണ്ടായിരുന്നു. രാഷ്ട്രീയകക്ഷികൾ പിന്നീട് അതിനൊപ്പം വന്നുചേത്രകയാണുണ്ടായത്.

നിങ്ങൾ അങ്ങനെ ഇറങ്ങിത്തിരിക്കാൻ എന്തായിരുന്നു കാരണം..?

മേയറുടെ ഓഫീസിനു മുന്നിൽ സ്വയം കത്തി മരിച്ച പച്ചക്കറിക്കച്ചവടക്കാരനായ ജാസീമിൻറെ കഥ കേട്ടിട്ടില്ലേ..? അവിടെയായിരുന്നു എല്ലാത്തിൻറെയും തുടക്കം. ജാസീമിൻറെ മരണം ഞങ്ങളിലുണ്ടാക്കിയ ആഘാതം അതിഭീകരമായിരുന്നു. മറ്റ് ആയിരക്കണക്കിന് ജനങ്ങൾക്കൊപ്പം ഞങ്ങളും അവൻറെ ശവസംസ്കാരച്ചടങ്ങിനു പങ്കെടുക്കുവാനായി പോയിരുന്നു. പറയുന്നത് അതിശയോക്തിയാണെന്നു തോന്നുമെങ്കിലും സത്യമാണ്, അവൻറെ മാതാപിതാക്കളെക്കാൾ, സഹോദരങ്ങളെക്കാൾ, സൂഹൃത്തുകൾ എന്നിവരെക്കാളൊക്കെ വേദനയും ദുഃഖവും ആ സംഭവം ഞങ്ങളിലുണ്ടാക്കി. തെരുവിൽ ഇത്തിരി പച്ചക്കറി വിറ്റതിൻറെ പേരിൽ ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ അങ്ങനെ അപമാനിക്കപ്പെടാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. അവൻ നിയമലംഘനം നടത്തിയെങ്കിൽ അത് ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയായിരുന്നു പോലീസുകാരുടെ ഉത്തരവാദിത്വം. അവൻറെ വണ്ടി പിടിച്ചെടുക്കാൻ അവർക്ക് അധികാരമുണ്ടെങ്കിൽ അത് യഥാസമയം വിട്ടുകിട്ടാൻ ഈ രാജ്യത്തിലെ ഒരു പൗരൻ എന്ന നിലയിൽ അവനും അവകാശമുണ്ട്. അത് ചോദിക്കാനായി പോലീസ്സ്റ്റേഷനിലേക്ക് കയറിച്ചെല്ലാൻ പാടില്ലാ എന്നുണ്ടോ..? അങ്ങനെ കയറിച്ചെല്ലുന്നവരെ പോലീസ് അപമാനിച്ച വിട്ടമോ?

ഇങ്ങനെ എന്തെങ്കിലും എൻറെ രാജ്യത്ത് നടക്കുമെന്ന് കഴിഞ്ഞ ദിവസംവരെ ആരെങ്കിലും എന്നോട് പറഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാനതിനെ പുച്ഛത്തോടെ തള്ളിക്കളയ്യമായിരുന്നു. ഒന്നാമത്തെ പെൺകുട്ടി ഖലീഫ ഉമറിൻറെ കാലത്ത് എന്നത്രപോലെ എൻറെ രാജ്യം നിയമവ്യവസ്ഥയാൽ സമ്പന്നമാണെന്നും അത് എല്ലാവർക്കും തുല്യനീതി എത്തിക്കുന്നു എന്ന് നിശ്ചയമായും ഉറപ്പവരുത്തുന്നുണ്ട് ഒറ്റദിവസംകൊണ്ട് എന്നമായിരുന്ന എൻറെ വിശ്വാസം. എൻറെ വിശ്വാസമെല്ലാം ആ ചോർന്നൊലിച്ചപോയി. ഒരുവൻ പാവപ്പെട്ടവനായിപ്പോയി എന്ന കാരണത്താൽ അവന് ഈ രാജ്യത്ത് എനിക്ക് അർഹതയില്ല അറിവ് തീർത്തം പ്പതിയതായിരുന്നം. ജീവിക്കാൻ എന്ന ഉൾക്കൊള്ളാനാവാത്തത്മായിരുന്നു. അവൻറെ മയ്യത്തം വഹിച്ചകൊണ്ടുള്ള ശവഘോഷയാത്ര കടന്നപോയ റോഡരുകിൽ ഒരു പോലീസ് വാഹനം കണ്ടപ്പോൾ എനിക്ക് വല്ലാതെ തിളച്ചപൊന്തി. അതുവരെ ജീവിതത്തിൽ ഒരിക്കൽപ്പോലും തോന്നാത്ത ആവേശത്തോടെ അവർക്കെതിരെ പ്രതികരിക്കണമെന്ന് തോന്നിപ്പോയി. എൻറെ കോളജ് ഫയലിൽ നിന്ന് ഞാനൊരു പേപ്പർ ചീന്തിയെട്ടത്തു. എഴുതാൻ നോക്കിയപ്പോൾ മാർക്കർ ഒന്നും കയ്യിലില്ല. എന്നാലും എനിക്കെഴുതിയേ മതിയാകമായിരുന്നുള്ള. കയ്യിൽ അപ്പോൾ തടഞ്ഞത് എൻറെ ലിപ്സ്റ്റിക്കാണ്. അതുതന്നെയായിരുന്നു എനിക്ക് വേണ്ടിയിരുന്നതും. അതെടുത്ത് കഴിയുന്നത്ര വല്പപ്പത്തിൽ ഞാനെഴുതി 'അത് വ്യക്തമാണ് !'

ആരാണ് ജാസീമിൻറെ മരണത്തിനു പിന്നിലെന്നായിരുന്നു ആ സൂചനകൊണ്ട് ഞാനുദ്ദേശിച്ചത്. ഞാനതുയർത്തിപ്പിടിച്ച് ശവഘോഷ യാത്രയിൽ പങ്കെടുത്തു. നിമിഷങ്ങൾക്കകം എന്നെ അദ്ഭ്രതപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് നൂറുകണക്കിന് ചെറുപ്പകാരുടെ കയ്യിൽ അതേ വരികളുള്ള പ്ലക്കാർഡുകൾ വന്നുനിറഞ്ഞു. സമാനമനസ്കരായ നിരവധി ആളുകൾ ആ ശവഘോഷയാത്രയിൽ ഉണ്ടെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ബോധ്യമായി.

ശവസംസ്കാരം കഴിഞ്ഞ് ശ്ശശാനത്തിനു പുറത്തെ തെരുവിൽ ഞങ്ങൾ പ്ലക്കാർഡുകാർ ഒത്തുകൂടി. കൂടുതലും എന്നെപ്പോലെ കോളേജിൽ പഠിക്കുന്നവരായിരുന്നു. ആരും തമ്മിൽ തമ്മിൽ പരിചയം ഉണ്ടായിരുന്നവർ ആയിരുന്നില്ല. മുൻപ് പ്പക്കാർഡുകൾ അതിന്ദ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള നടത്തിയിട്ടള്ളവരല്ല, ഉയർത്തിയവരായിരുന്നില്ല. ഏതെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും സമരങ്ങൾ ഒന്നിച്ച കൂടിയിട്ടുള്ളവരല്ല. രാഷ്ട്രീയപ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ ആശയങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നവരായിരുന്നില്ല. ഞങ്ങളെപ്പോലെ അവർക്കം അപ്പോൾ തോന്നിയ ഒരാവേശമായിരുന്ന അത്. ആ ഒരു പ്ലക്കാർഡോടുകൂടി ആ ആവേശം അവസാനിപ്പിച്ചുകൂടാ എന്നൊരു തോന്നൽ എനിക്കുണ്ടായി. അപ്പോൾതന്നെ അവിടെ കൂടിയിരിക്കുന്നവരുടെ എല്ലാവരുടെയും ടെലിഫോൺ നമ്പർ ഞങ്ങൾ കളക്ട് ചെയ്തു. രണ്ടാമത്തെ പെൺകുട്ടി പറഞ്ഞു.

എന്താണിക്കാര്യത്തിൽ എനിക്ക് ചെയ്യാനാവുക എന്ന് അന്നു രാത്രി മുഴവൻ ഞാനാലോചിച്ചു. എത്ര ചെയ്യണമെന്ന് എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു. പക്ഷേ, എന്തെങ്കിലും ചെയ്യണമെന്ന് എനിക്ക് നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു പെൺകുട്ടിക്ക് അവളുടെ ഇച്ഛാശക്തികൊണ്ട് ചെയ്യാവുന്നതെത്തും.

അത് പറയുമ്പോൾ ആ പെൺകുട്ടിയുടെ മുഖത്ത് അപ്പോഴും ആവേശം ജ്വലിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

പിറ്റേന്ന് കോളേജിൽ പോകാനിറങ്ങിയ ഞങ്ങൾ നേരേ പോയത് ജാസീം നിന്നുകത്തിയ തെരുവിലേക്കാണ്. വീട്ടിൽനിന്നിറങ്ങുന്നതിനു മുൻപ് തലേന്ന് ശേഖരിച്ച എല്ലാ നമ്പറിലേക്കം—ആ ഇടത്തിൽ വന്നു കൂടുവാൻ ആഹ്വാനം ചെയ്തുകൊണ്ട്—ഒരു ബൾക് എസ്.എം.എസ് അയച്ചിരുന്നു. വലിയ ശുഭപ്രതീക്ഷയോടെയൊന്നുമല്ല ഞങ്ങളവിടെ എത്തിയത്. പക്ഷേ, അൻപതിലധികം കുട്ടികൾ ഞങ്ങൾക്കം മുൻപേ അവിടെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നൊരു നൂറ്റപേരുകൂടി വന്നു ചേർന്നു.

അത് ഞങ്ങൾക്ക് നല്ലിയ ആവേശം ചെറ്റതല്ല. ഇനി ജാസീമിനു വേണ്ടി നമുക്കെന്തു ചെയ്യാനാവുമെന്ന് ഞങ്ങൾ ആ തെരുവിലെ പേവ്മെൻറിലിരുന്ന് കൂടിയാലോചിച്ചു. ആദ്യമായി ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു മാസ് പെറ്റീഷൻ തയ്യാറാക്കുവാനാണ് ഞങ്ങൾ തീരുമാനിച്ചത്. ജാസീമിൻറെ മരണത്തെക്കുറിച്ച് സ്വതന്ത്രവും നീതിയുക്തവും സമഗ്രവുമായ ഒരു പേഷണം നടത്തണം എന്നതായിരുന്നു ആ പെറ്റീഷനിലെ പ്രധാന ആശയം. ആദ്യത്തെ ഒപ്പ് ഞാനിട്ടു. പിന്നാലെ അന്നുവന്നുകൂടിയ എല്ലാവരും. പിറ്റേന്നു മുതൽ അവിടെവച്ച് കൂടുതൽ ഒപ്പശേഖരണം നടത്താനും അന്ന് തീരുമാനമായി.

അന്നു രാത്രി ഫേസ്ബുക്കിൽ ഞാനതൊരു പോസ്റ്ററായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച. അദ്ഭ്രതാവഹമായിരുന്നു ചെറ്റപ്പക്കാരുടെ പ്രതികരണം. ആയിരത്തിലധികം പേർ അവിടെ വന്ന് കമൻറെഴ്ചതി. അയ്യായിരത്തിലധികം പേന്ദടെ ലൈക്ക് അതിന കിട്ടി. ആ അംഗീകാരം ഞങ്ങൾ പിറ്റേന്നു മുതൽ തെരുവിലും ദർശിച്ചതുടങ്ങി. നൂറുകണക്കിന് ചെറുപ്പക്കാർ അവിടേക്ക് വന്നുചേരാൻ തുടങ്ങി. ഞാൻ ഒരു പോസ്റ്ററെഴുതിയപ്പോൾ പ്രതീക്ഷിച്ചതിനേക്കാൾ വലിയ ആവേശമാണ് നഗരത്തിലെ ജനങ്ങളിൽനിന്ന് ആ മാസ് പെറ്റീഷന് ലഭിച്ചത്. നൂറുകൾ ആയിരങ്ങളാകാനം ആയിരങ്ങൾ പതിനായിരങ്ങളാകാനം വെറും വിരലിലെണ്ണാവുന്ന ദിവസങ്ങളേ വേണ്ടിവന്നുള്ളൂ. നഗരവീഥിയിൽ ഞങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുക്കൾ ഒരു ടെൻറ് കെട്ടി. ഒപ്പിടാനായി വന്നു കൂടുന്ന ആളുകളെക്കൊണ്ട് ആ ടെൻറും പരിസരവും നിറഞ്ഞു കവിഞ്ഞു. വിദ്യാർത്ഥികൾ തുടങ്ങിയ ഒപ്പശേഖരണത്തിൽ തൊഴിലാളികളം അധ്യാപകരും ഡോക്ടർമാരും നേഴ്സുമാത്രം വക്കീലന്മാത്രം ബിസിനസുകാത്രം വീട്ടമ്മമാത്രം സാധാരണക്കാത്രം ഒക്കെ പങ്ക ചേർന്നം.

ജാസീമിൻറെ മരണത്തിന് കൃത്യം ഒരു മാസം തികയുന്ന അന്ന് പെറ്റീഷൻ സമർപ്പിക്കാനായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ തീരുമാനം. അപ്പോഴേക്കും ആ പെറ്റീഷൻറെ നീളം ഏതാണ്ട് നാലായിരത്തി എണ്ണറ്റി എൺപത് അടി നീളമായി വളർന്നു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ, ലോകത്തിലെതന്നെ ഏറ്റവും നീളമുള്ള പെറ്റീഷൻ!

പറഞ്ഞ ദിവസംതന്നെ ഞങ്ങൾ പെറ്റീഷൻ സമർപ്പിച്ചു. എന്നാൽ നിർഭാഗ്യകരമെന്നു പറയട്ടെ സർക്കാരിൻറെ ഭാഗത്തുനിന്ന് ഒരു നടപടിയും ഉണ്ടായില്ല. ഇത്രയും ജനപങ്കാളിത്തമുള്ള ഒരു പരാതി പരിഗണിച്ച എന്നൊരു തോന്നൽ എങ്കിലും നമുക്കുണ്ടാവണ്ടേ.. അതു പോലും നടന്നില്ല. അത് ചെറുപ്പക്കാരെ സ്തബ്ലരാക്കിയെങ്കിലും നിരാശരാക്കിയില്ല. എന്നമാത്രമല്ല വല്ലാതെ രോഷാകലരാക്കുകയും ചെയ്തു. പോലീസ് ആസ്ഥാനം ലക്ഷ്യമാക്കി ഒരു വലിയ ജാഥയ്ക്ക് ഞങ്ങൾ പ്ലാൻ ചെയ്തു. സർക്കാരിൻറെ അംഗീകാരമില്ലാതെ അങ്ങനെയൊരു ജാഥ സംഘടിപ്പിക്കുക സാധ്യമല്ലെന്ന് പല മുതിർന്നവരും ഞങ്ങളെ ഉപദേശിച്ച, പ്രത്യേകിച്ച് പരമ്പരാഗത രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളടെ നേതാക്കന്മാർ. സർക്കാരിൻറെ അന്ദമതിക്കായി സമീപിക്കാമെന്ന് ചിലർ നിർദ്ദേശം വച്ചു. ഞാനതിനെയെല്ലാം ശക്തിയുക്തം എതിർത്തു. സർക്കാരിൻറെ അന്മതിയോടെ സർക്കാരിനെതിരെ സമരം ചെയ്യന്നത് ശുദ്ധഭോഷ്ക്കത്തരമാണെന്ന എൻറെ വാദം ഭൂരിപക്ഷവും അംഗീകരിച്ചു. സമരത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള എല്ലാ ആഹ്വാനവും ഞങ്ങൾ ഫേസ്ബുക്ക് വഴിയും ട്വിറ്റർ വഴിയും കഴിയുന്നത്ര ചുമർപരസ്യങ്ങളിലൂടെയും ബൾക്ക് എസ്.എം.എസിലൂടെയും സങ്കല്പിച്ചിട്ടപോലുമില്ലാത്ത നടത്തി. പെൺകട്ടികൾക്ക് ഒരിക്കലെങ്കിലും ചെയ്യാനാവുമെന്ന് ആവേശത്തോടെയാണ് ഞാനതെല്ലാം ചെയ്തത്.

എന്നാലും സർക്കാരിൻറെ അംഗീകാരമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അധികംപേരൊന്നും പങ്കെടുക്കാൻ സാധ്യതയില്ലെന്നായിരുന്നു തലേദിവസവും ഞങ്ങളുടെ കൂടിയിരുപ്പിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞ ഒരഭിപ്രായം. പക്ഷേ, ഞങ്ങളെപ്പോലും അദ്ഭ്രതപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അയ്യായിരത്തിലധികം പേരാണ് ഞങ്ങളുടെ ആ ജാഥയിൽ പങ്കെടുക്കാനെത്തിയത്.

ജാഥയ്ക്ക മുന്നിൽ ജാസീമിൻറെ ഫോട്ടോ പതിച്ച ഒരു ബാനർ ഞങ്ങൾ പിടിച്ചിരുന്നു. അതിൻറെ തൊട്ടു പിന്നിൽ നെറ്റിയിൽ ബി.എം. ഡബ്ലിയു. വിൻറെ എബ്ലം കെട്ടിയ ഒരു കഴുതയെ നടത്തിച്ചു. അതിൻറെയും പിന്നിൽ മറ്റൊരു ബാനർ സ്ഥാനം പിടിച്ചു. ഞങ്ങളുടെ ഡിമാൻറായിരുന്നു അത്. ENOUGH എന്നായിരുന്നു ആ ബാനർ ഉയർത്തിയ മുദ്രാവാക്യം..!!

ക്രേസി ഐഡിയ

ഒരു വിധത്തിൽ രാജ്യത്ത് ആളിപ്പടർന്ന സമരങ്ങൾക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചത് നിങ്ങളാണ് എന്നു പറയാം അല്ലേ?

ഞങ്ങളതിലൊരു കൈവഴി ആയിരുന്നു എന്നേയുള്ളൂ. പല സമയത്ത് പല ഇടങ്ങളിൽനിന്നാണ് സമരം തുടങ്ങിവരുന്നത്. ഞങ്ങൾക്കു മുൻപേ ജാസീമിനെ ചികിത്സിച്ച ആശുപത്രിക്കു മുന്നിൽ ഒരു സമരസംഘം രൂപപ്പെട്ടിരുന്നു. വാർത്തയറിഞ്ഞ് ഗ്രാമങ്ങളിൽ പ്രക്ഷോഭം തുടങ്ങിയിരുന്നു. നഗരത്തിൽ ഞങ്ങളൊരു നിമിത്തം ആയെന്നേയുള്ളൂ. ഞങ്ങളല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരാൾ നിശ്ചയമായും ആ ദൗത്യം ഏറ്റെടുക്കമായിരുന്നു. രാജ്യം അത്രയും തീവ്രമായി അതാവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ജനങ്ങളിൽ അത്ര തീവ്രാഭിലാഷം പടർന്നു നില്ക്കുകയായിരുന്നുവെങ്കിൽ പിന്നെങ്ങനെയാണ് ഈ സമരം ഇത്ര ദയനീയമായി പരാജയപ്പെടുന്നത്? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

കുറച്ചു മുൻപ് അമേരിക്കൻ പ്രസിഡൻറിനെ കാണുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു ക്രേസി ഐഡിയ ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞില്ലേ. അതുപോലെ ഒരു ക്രേസി ഐഡിയ മാത്രമായിരുന്നു ഈ സമരങ്ങളും. സമരങ്ങൾ വിജയിക്കാൻ ആവേശവും ആൾക്കൂട്ടവും മാത്രം പോരാ. ബുദ്ധിയും ഇച്ഛാശക്തിയുമുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വംകൂടി വേണം. അത് വിജയിച്ച രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം ആ സാന്നിദ്ധ്യം നമുക്ക് മനസ്സിലാവും.. അതിൻറെ അഭാവമാണ് സമരങ്ങളെ ഇവിടെ പരാജയപ്പെടുത്തിയത്.

ഇപ്പോൾ ഈ രാജ്യത്തിൻറെ സ്ഥിതി എന്താണ്..? എഡ്വിൻ ചോദിച്ച.

അട്ടിമറിശ്രമം പരാജയപ്പെട്ട ഒരു ദേശത്ത് പിന്നെ എന്തു നടക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾ നിങ്ങളോട് പറഞ്ഞുതരേണ്ടതില്ലല്ലോ.. സമ്പൂർണ്ണ നിഗ്രഹം.. അതുതന്നെയാണ് ഇവിടെയും നടക്കുന്നത്. രണ്ടാമത്തെ പെൺകട്ടി ഇത്തിരി ഭീതിയോടെ പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ, ഞങ്ങൾക്കങ്ങനെയല്ലല്ലോ കഴിഞ്ഞ ദിവസങ്ങളിൽ ഫീൽ ചെയ്തത്.. അവിടവിടെ ചില പ്രതിഷേധങ്ങൾ നടക്കുന്നത് ഞങ്ങൾ കണ്ടിരുന്നു..

തോല്ലാൻ മനസ്സില്ലാത്തവൻറെയും തോറ്റുപോയി എന്നു വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയാത്തവൻറെയും അത്യാഗ്രഹങ്ങളാണ് ആ കാട്ടി<u>ക്കട്ട</u>ലുകൾ. കേട്ടാൽ നിങ്ങൾക്ക് ചിരിവരും.. യന്ത്രത്തോക്കുകളും പീരങ്കികളും മിസൈലുകളുമായി പോരാടാനിറങ്ങിയിട്ടപോലും സമീപരാജ്യങ്ങളിലെ പല സമരക്കാർക്കും ഇതുവരെ വിജയിക്കാനായിട്ടില്ല. അപ്പോഴാണ് ആയുധങ്ങളിൽ പരമ ദരിദ്രരായ ഞങ്ങൾ കലാപങ്ങൾകൊണ്ട് വിജയിക്കാൻ പോകുന്നത്… വെയ്സ്റ്റ് ബിൻ റോഡിലേക്ക് മറിച്ചിട്ടും സ്റ്റീൽ കമ്പി റോഡിനു കറ്റകെ കെട്ടിയും ഗതാഗതതടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുക, പഴയ ടയർ റോഡിലിട്ട് കത്തിക്കുക, പോലീസിനു നേരേ കല്ലെറിയുക എന്നിവയാണ് ഇവിടത്തെ സമരക്കാരുടെ പ്രധാന അക്രമരീതികൾ. ഇത്തിരികൂടി കടുത്തതായാൽ വഴിയിലിട്ട് ഗ്യാസ് സിലിണ്ടറിന് തീ കൊടുക്കുകയോ കുപ്പിയിൽ പെട്രോൾ നിറച്ച് എറിയുകയോ ചെയ്യും. അതിനപ്പറം ഒന്നും ഈ സമരക്കാരുടെ കയ്യിൽ ഇല്ല. അത് നിയന്ത്രിക്കാൻ ഇവിടത്തെ ഭരണകൂടത്തിനും പോലീസിനും കഴിയാഞ്ഞിട്ടല്ല. ഇവിടെ ജനാധിപത്യ സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾ പരമാവധി അനുവദിച്ചുകൊടുക്കുന്നു എന്ന് ആംനസ്റ്റിയെയും ലോക പോലീസിനെയും യു.എന്നിനെയും ഒക്കെ ബോധ്യപ്പെടുത്താനുള്ള ഒരു തന്ത്രമാണ് ആ മൗനാനുവാദം. സമരക്കാർ അക്രമസമരം നടത്തുന്നു എന്ന് തെളിയിക്കേണ്ട ചുമതലയും അവർക്കണ്ട്.. എങ്കിലേ അവരുടെ മർദ്ദനങ്ങൾക്ക് സാധൂകരണം ഉണ്ടാവുകയുള്ള..

വലിയ ജനപിതുണയും ആവേശവും ആയിരുന്ന ഈ സമരങ്ങൾക്ക് എന്നാണ് ഞങ്ങളറിഞ്ഞത്. എവിടെവച്ചാണ് അതിന് കാലിടറിത്തുടങ്ങിയത് എന്ന് നിങ്ങൾ വിലയിരുത്തിയിട്ടണ്ടോ? ഞാൻ ചോദിച്ച.

സമാധാനപരമായി സമരം നടക്കുന്ന ഒരു ഘട്ടത്തിൽ സർക്കാർ ശരിക്കും ഒന്ന് പതറിയതാണ്. അവിടെവെച്ചാണ് അവർ ഞങ്ങളെ ചർച്ചയ്ക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നത്—ആ ഘട്ടത്തിൽ തന്ത്രപരമായ നിലപാട് എടുത്ത് ചർച്ചയ്ക്ക് പോകണമായിരുന്നു. ജനങ്ങളെ ആക്രമിക്കാൻ സർക്കാരിന് അവസരം കൊടുക്കരുതായിരുന്നു. പക്ഷേ, സമരക്കാരുടെ ഇടയിലെ ഭിന്നിപ്പും രാഷ്ട്രീയകക്ഷികളുടെ ബുദ്ധിയില്ലായ്യയും തീവ്രവാദികളുടെ ഇടപെടലും എല്ലാം ആ അവസരം തുലച്ചുകളഞ്ഞു. അതിനോടകം രാഷ്ട്രീയനേതാക്കളിൽ പലരെയും സർക്കാർ വിലയ്ക്കെടുത്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം..

ഇരുപത്ര വർഷത്തിലധികമായി പ്രവാസജീവിതം നയിച്ചിരുന്ന മിഷ്മമിയെപ്പോലെയുള്ളവർ മടങ്ങിവരുകയും സമരങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്തു എന്നാണല്ലോ ഞങ്ങൾ കേട്ടത്. അത് നല്ലിയ ആവേശം ചെറുതായിരിക്കില്ലല്ലോ.. ഏഡ്വിൻ ഇടപെട്ട പറഞ്ഞു.

വന്നു. ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ നിർണ്ണായക സമയത്ത് അയാൾ സമരപ്പന്തലിൽനിന്ന് സ്ത്രീവേഷം ധരിച്ച് ഓടിയൊളിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.. അയാളിൽനിന്ന് ഞങ്ങൾ അതിലധികമൊന്നും പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല. ഇത്രയും വർഷക്കാലം ഞങ്ങൾ ഏകാധിപത്യത്തിൻറെ ദുരിതങ്ങളിൽ കിടന്ന് വലയുമ്പോൾ അയാൾ ലണ്ടനിൽ സുഖവാസം ജീവിതം നയിക്കുകയായിരുന്നു. അകലെയിരുന്ന് സമരങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നവനല്ല ജനങ്ങൾക്കൊപ്പം സമരമുഖത്ത് നില്ക്കുന്നവനാണ് യഥാർത്ഥ നേതാവ്.. എ.സി. റൂം നേതാക്കളെയും പ്രസ്താവനാനേതാക്കളെയുമല്ലാതെ മറ്റൊരാളെയും ഞങ്ങൾക്ക് ഈ സമരകാലത്ത് കാണാൻ കഴിഞ്ഞതേയില്ല..!

അവർ ഞങ്ങളോട് യാത്ര പറഞ്ഞ് പിരിയാൻ തിട്ടക്കം കാട്ടി.

നിങ്ങൾക്ക് ധൃതിയുണ്ടെന്നറിയാം. എന്നാലും ഒരു ചോദ്യംകൂടി ഞങ്ങൾക്ക് ബാക്കിയുണ്ട്. എഡ്വിൻ ഒരു പെൺകുട്ടിയുടെ കൈ കവർന്നു പിടിച്ചുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു: എന്താണ് നിങ്ങളുടെ സമരാനന്തര ജീവിതം? വളരെ അദ്ഭുതക്കുട്ടത്തുന്നതായിരുന്നു അവർ അതിനു നല്ലിയ മറ്റപടി!

സ്വപ്നങ്ങൾ

ഞങ്ങളുടെ അറബ് ദേശങ്ങളിലേക്ക് ഒരു തിരമാലപോലെ സമരം വന്നു. അതൊരു കൊതിയായിരുന്നു. സങ്കല്പമായിരുന്നു. സ്വപ്തമായിരുന്നു. അത്രയും കാലം മനസ്സിൽ അണകെട്ടി ജനാധിപത്യമോഹങ്ങൾ എല്ലാം ഞങ്ങളതിനായി ചെലവഴിച്ചു. വന്നതുപോലെ ആ തിരമാല ഇറങ്ങിപ്പോയി. ചില രാജ്യങ്ങളിൽ അത് വിജയം കണ്ടു. ചിലടത്ത് അത് അമ്പേ പരാജയപ്പെട്ട. ചിലടത്ത് ഭരണമാറ്റം സംഭവിച്ച. ചിലടത്ത് അത് ആഭ്യന്തരയുദ്ധമായി മാറി. ചിലടത്ത് അത് വർഗ്ഗീയമായ ഭിന്നിപ്പായി. വിജയത്തിന് പരാജയത്തിന് ഉണ്ട്. ഗ്രണഫലം ഉണ്ടെന്നത്രപോലെതന്നെ തിക്തഫലങ്ങളം അതനുഭവിക്കാൻ തയ്യാറായി വേണം ഭാഗ്യപരീക്ഷണത്തിനായി ഇറങ്ങിത്തിരിക്കാൻ. സമരം മുതൽ കച്ചവടംവരെ എന്തിലും അത് ബാധകമാണ്. പരാജയമാണ് ഞങ്ങളുടെ യാഥാർത്ഥ്യം. അധികാരവും ആയുധവും കൈവശമുള്ള ഭരണകൂടത്തിനോട് സമരം ചെയ്ത് തോല്ക്കുമ്പോൾ ഏല്ലേണ്ടി വരുന്ന തിരിച്ചടി വിഷപ്പാമ്പിനെ നോവിക്കുന്നതുപോലെ കഠിനമായിരിക്കും. അത് ഉൾക്കൊള്ളാൻ കഴിയുന്നോ എന്നതാണ് പ്രധാന പ്രശ്നം.

വിജയിപ്പിക്കാനാവില്ലെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാമായിരുന്നു. ആയ്യധംകൊണ്ട് സ്വരം അതുവരെയ്യണ്ടായിരുന്ന സമരങ്ങളിൽനിന്നം വ്യത്യസ്തമായി അത്രകൊണ്ടതന്നെ എല്ലാ സമാധാനത്തിൻറെ വെള്ളക്കൊടിയാണ് ഞങ്ങൾ ആയ്യധമായി സ്വീകരിച്ചത്. ഗാന്ധിജിയുടെയും മണ്ടേലയുടെയും റെയ്ദ് – അൽ തുർക്കിൻറെയും ചിത്രങ്ങളാണ് ഞങ്ങൾ സമരങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചത്. വീറ്റം വാശിയും യുദ്ധവും കലാപവും രക്തത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്ന അറബ് ജനതയ്ക്ക് സത്യത്തിൽ ആ പാത തീർത്തും അപരിചിതമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ജനസമൂഹം വളരെവേഗം അത് ഉൾക്കൊള്ളകയും അതിലേക്ക് വന്നുചേത്രകയും ചെയ്തു. പക്ഷേ, അപ്പോഴുമുണ്ടായിത്നന്ന അത് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്തവർ. അവർ തന്ത്രത്തിൽ സമരത്തിനിടയിലേക്ക് ആയുധം ഒളിച്ച കടത്തുകയും അതിനെ ഹൈജാക്ക് ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. സർക്കാരിനെക്കാൾ വേഗത്തിൽ അവരാണ് ഈ സമരത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തിയത്.

പാതിവഴിവച്ച് ഞങ്ങൾ സമരത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചെങ്കിലും ഭരണകൂടം അതിൻറെ വിട്ടുവീഴ്ചയൊന്നും ഞങ്ങളോടു കാണിച്ചില്ല. സർക്കാർ വേട്ട തുടങ്ങി ആദ്യം പൊക്കിയവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഞങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതും ഒരനുഭവമായിരുന്നു.

നിങ്ങൾ വല്ലാതെ മർദ്ദിക്കപ്പെട്ടോ..? എന്തായിരുന്നു നിങ്ങളുടെ ജയിലനുഭവം? ഞാൻ ആകാംക്ഷയോടെ ചോദിച്ചു.

ഇല്ല. സ്കോട്ലാൻറ് യാർഡിൻറെയും ഐ.എസ്.ഐ.യുടെയും പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച ഇവിടത്തെ പോലീസ് വളരെ തന്ത്രപൂർവ്വമാണ് ഓരോത്രത്തരെയും പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയത്. സമരത്തിലെ വിഷകാരികൾ ആരെന്നും അല്ലാത്തവർ ആരെന്നും അവർക്ക് കൃത്യമായ ധാരണ ഉണ്ടായിരുന്നു.

വ്യക്തമായ പ്ലാനം ചിട്ടയ്യമില്ലാതെ നടത്തിയ സമരത്തിൻറെ പിഴവുകൾ മുഴുവൻ ഭരണകൂടം കൃത്യമായി മുതലെടുത്തു. ഞങ്ങൾ സ്വപ്നം കാണുന്നതിനും മുൻപേ സർക്കാരിൻറെ ആളുകൾ സമരത്തിൽ നുഴഞ്ഞു കയറിയിരുന്നു. പേൾ സ്ക്വയറിൽ ഞങ്ങൾ ടെൻറടിക്കുന്നതിനു മുൻപേ അവർ ടെൻറ് കെട്ടി. അവർവഴി വാർത്തകളും ചിത്രങ്ങളും സർക്കാരിൻറെ കൈവശം കൃത്യമായി എത്തുന്നുണ്ടോയിരുന്നു. ബുദ്ധിയുള്ള നേതൃത്വത്തിൻറെ അഭാവത്തെക്കുറിച്ച് ഞാൻ നേരത്തേ പറഞ്ഞില്ലേ. സമരം വിജയിക്കുമ്പോൾ എത്താക്കെ ചെയ്യണമെന്ന് ഞങ്ങൾ സ്വപ്നം കാണുകയും പ്ലാൻ ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരുന്നു. എന്നാൽ സമരം പരാജയപ്പെട്ടാൽ എന്ന സാധ്യതയ്ക്കുവേണ്ടി ഞങ്ങൾ ഒരു തയ്യാറെടുപ്പും നടത്തിയിരുന്നില്ലു.

വ്യാപകമായ ക്യാമറയുടെ ഉപയോഗം അതിൻറെ ഒങ് ഉത്തമമായ ഉദാഹരണം ആയിരുന്നു. സമരത്തിൽ പങ്കെടുത്ത ഓരോ വ്യക്തിയുടെ കൈയിലും ക്യാമറ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ ഒങ് കാർണിവലിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന ആവേശത്തോടെ അതിൻറെ ഓരോ നിമിഷവും ഒപ്പിയെടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അതിനെ നിയന്ത്രിക്കാൻ ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിൻറെ പിന്നിലെ അപകടം ആരും തിരിച്ചറിഞ്ഞതുമില്ല. ഫേസ്ബുക്കിലേക്കും യൂടൂബിലേക്കും മറ്റ് വെബ് സൈറ്റുകളിലേക്കും ചിത്രങ്ങളും വീഡിയോകളും അയച്ച് സമരം ആഘോഷിക്കുന്നതിൻറെ തിരക്കിലായിരുന്നു ഓരോത്തത്തും. ഈ സമരത്തിൻറെ ഏറ്റവും വലിയ പരാജയം അതായിരുന്നു എന്ന് പിന്നീട് തെളിയപ്പെട്ടു. പട്ടാളം പിന്നീട് പിടിച്ചെടുത്ത ഒരോ മൊബൈലിലും സമരത്തിൽ പങ്കെടുത്ത ഒരോത്തത്തരുടെയും മുഖം വ്യക്തമായി ഒപ്പിയെടുത്തുവച്ചിട്ടണ്ടായിരുന്നു. അത് സർക്കാരിൻറെ ജോലി എളപ്പമാക്കി.

പിടിച്ചെടുക്കപ്പെട്ട മൊബൈലുകളിലെ വീഡിയോ നോക്കി മുഖങ്ങൾ ഐഡൻറിഫൈ ചെയ്യാനാണ് ജയിലിൽ പോലീസ് ഞങ്ങളോട് ആവശ്യപ്പെട്ടത്. ആദ്യത്തെ കറച്ചു ദിവസം ഞാൻ അറിയില്ലെന്ന് നടിച്ചും തെറ്റായ വിവരങ്ങൾ കൊടുത്തും അവരെ വഴി തെറ്റിക്കാൻ നോക്കി. പക്ഷേ, അതുകൊണ്ട് ഒരു പ്രയോജനവുമില്ലെന്ന് അധികം വൈകുന്നതിനു മുൻപേ ഞാൻ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. പിറ്റേന്ന് കൃത്യ വിവരങ്ങൾ പോലീസ് നമുക്ക് ഇങ്ങോട്ട് പറഞ്ഞുതരും എന്ന അവസ്ഥയായി. മറ്റു സെല്ലുകളിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവർ ഞങ്ങളെക്കാൾ പ്രാക്ടിക്കൽ ആയിരുന്നം. മൂന്നു മാസംകൊണ്ട് എൻറെ പരിചയത്തിലും സൗഹൃദത്തിലും ഉള്ള മുന്നൂറിലധികം ആളുകളുടെ വിവരങ്ങളാണ് എനിക്ക് പോലീസിനു കൈമാറേണ്ടി വന്നത്. ഇല്ലെങ്കിൽ സെല്ലിൽ കിടന്ന് ഇടികൊള്ളുകയും മന്ദബുദ്ധികളെപ്പോലെ തിരിച്ചിറങ്ങിപ്പോരുകയും ചെയ്യേണ്ടി വരുമായിരുന്നു. കാരണക്കാരായി ചെന്ന് ഒറ്റുകാരായി ഇറങ്ങിപ്പോരുക എന്നതായിരുന്നു ഈ സമരത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ പങ്ക്. എന്നാലും ഈ സമരം ഞങ്ങൾക്കൊരനുഭവമായിരുന്നു. ജീവിതത്തിൽ ഇനി ഒരിക്കലെങ്കിലും ഇങ്ങനെ ഒരു ജനകീയസമരത്തിൻറെ ഭാഗമാകാൻ കഴിയുമോ എന്നറിയില്ല. കാരണം അങ്ങനെ ഒന്നിലേക്ക് രാജ്യത്തിൻറെ മനസ് പരുവപ്പെട്ടു വരാൻ ഇനി കറഞ്ഞത് പത്തുവർഷമെങ്കിലും എടുക്കം എന്ന് സുനിശ്ചയം.. എന്നാലും സ്വപ്നങ്ങൾ ഞങ്ങൾ ഒരിക്കലും ഉപേക്ഷിക്കകയില്ല. കാരണം സ്വപ്നങ്ങളാണ് ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കുന്നത്..!!

മെയിൽ

രാത്രി പതിവില്ലാതെ വിനോദ് ലേശം മദ്യത്തിൻറെ മണവുമായി എൻറെ മുറിയിലേക്ക് കയറിവന്നു. നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തില്ലേ.. ആ ബിസിനസുകാരനായ കവി. ബിജ്മമോൻ. അവനൊഷം ഒന്നുരണ്ടു ഡാൻസ്ബാറിൽ കയറിയിറങ്ങി. നഗരത്തിലെ എല്ലാ ബാറുകളും നല്ല പെണ്ണങ്ങളെയും അവന് നല്ല പരിചയമാണ്. നൗ ഹി ഈസ് എ ഗുഡ് ഫ്രണ്ട് ഓഫ് മൈൻ.

എന്നെക്കാണാനും വിളിക്കാനുമായി മൂന്നോ നാലോ തവണ ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിൽ വന്നുകണ്ട പരിചയമാണ്. എത്ര പെട്ടെന്നാണ് അവർ തമ്മിൽ സൗഹൃദം സ്ഥാപിച്ചതും ഡാൻസ് ബാറിലൊക്കെ ഒന്നിച്ചു പോകാനും മാത്രം ആഴത്തിലേക്ക് അത് വളർത്തിയെടുത്തതും. വിനോദും ബിജൂവും അക്കാര്യത്തിൽ തുല്യമായ ടാലൻറ്റുള്ളവരാണ്. ഒരേ അഭിരുചിക്കാരായ സുഹൃത്തിൻറെ സുഹൃത്തുകൾ തമ്മിൽ വേഗം സൗഹൃദത്തിലാവുന്ന രീതി ഞാൻ എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എങ്ങനെയാണ് മനുഷ്യർ തങ്ങളുടെ അതേ വേവ് ലങ്തുള്ളവരെ അത്രവേഗം കണ്ടെത്തുന്നതെന്ന് അദ്ഭുതപ്പെട്ടിട്ടുമുണ്ട്.

ആദ്യം കുറേനേരം വിനോദ് വെറ്റതെ ബാർപെണ്ണങ്ങളുടെ മഹത്ത്വം പറഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നെ പെട്ടെന്ന് ഇന്നത്തെ മെയിൽ വല്ലതും ചെക്ക് ചെയ്തോ എന്നു ചോദിച്ചു. സത്യത്തിൽ അപ്പോഴാണ് ഓർക്കുന്നത്. മെയിൽ ചെക്ക് ചെയ്തിട്ട് രണ്ടു ദിവസം ആയിരുന്നു. ജീവിതത്തെ സംബന്ധിച്ചും സൗഹൃദത്തെ സംബന്ധിച്ചും സ്സേഹത്തെ സംബന്ധിച്ചും ഒന്നും പ്രതീക്ഷിക്കാനും കാത്തിരിക്കാനുമില്ലാത്തവരാണ് മെയിലുകളും സോഷ്യൽ നെറ്റുവർക്കുകളും ഒന്നു തുറന്നു നോക്കുക പോലും ചെയ്യാതെ വരണ്ടു പോകുന്നത്. ഞാനും അക്കൂട്ടത്തിൽ ഒരാളായിപ്പോയോ എന്ന് സ്വയം സന്ദേഹിച്ചപോയി.

എന്താ പ്രത്യേകിച്ച് ? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ചെലവൊന്നമില്ലല്ലോ.. ഒന്ന് തുറന്നു നോക്കൂ.. അവൻ നിർബന്ധിച്ച.

തുറന്നപ്പോഴാണ് കാര്യം മനസ്സിലാവുന്നത്. അന്ന് മെയിൽ പ്രൊവൈഡർക്ക് അയച്ച മെയിലിന് മറ്റപടി വന്നിരിക്കുന്നു. ഇതെങ്ങനെ വിനോദ് അറിഞ്ഞു എന്ന് ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ ശങ്കിച്ചുപോയി. പിന്നാണ് ആൾട്ടർനേറ്റിവ് ആയി അവൻറെ മെയിൽ ഐഡി ആയിരുന്നു അന്ന് കൊടുത്തിരുന്നത് എന്ന് ഓർക്കുന്നത്. എനിക്കയച്ച മെയിൽ അവരവനും സിസി ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഇത്രയൊക്കെയേയുള്ളൂ കാമുകിയെ കണ്ടെത്താനുള്ള ആകാംക്ഷ അല്ലേ? അന്നത്തെ പറച്ചിൽ കേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ വിചാരിച്ചു അത് മജ്ജയിൽ പിടിച്ചുപോയ കാര്യമാണ്. ഇനി ആളിനെ കണ്ടെത്താതെ ഉറക്കമില്ലെന്ന്.. വിനോദ് എന്നെ കളിയാക്കി.

അങ്ങനെയല്ല വിനോദ്. ഇത്രവേഗം ഒത്ദ മറ്റപടി ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചില്ല. എന്നമാത്രമല്ല പരസഹായമില്ലാതെ അവളെ കണ്ടെത്തും എന്നൊരു വാക്ക് ഞാൻ എൻറെ ഭാര്യയ്ക്ക് കൊടുത്തും പോയി. വിനോദിൻറെ സഹായം തേടിയതോടെ സ്വയം വഞ്ചിച്ചതായി ഒരു തോന്നൽ.. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ലോകത്തിൽ ഏതൊക്കെ വാക്കുകൾ പാലിച്ചാലും സ്വന്തം ഭാര്യയ്ക്ക് കൊടുക്കുന്ന വാക്ക് മാത്രം യാതൊരു കാരണവശാലും പാലിക്കരുത്. വിനോദ് ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞു. എന്നുമാത്രമല്ല വല്ല സാഹചര്യവും ഒത്താൽ അത് മനപ്പൂർവ്വം ലംഘിക്കുകയും വേണം. ഓരോ വാക്ക് പാലിക്കുമ്പോഴും നാം അറിയാതെ അവരുടെ അടിമ ആയിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സ്വന്തം ജീവിതത്തിൻറെ സത്യസന്ധത തെളിയിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പുരുഷൻ അങ്ങനെ തരം താഴാൻ പാടില്ല.

അത് വിനോദിൻറെ അഭിപ്രായമാണ്. മറ്റുള്ളവർക്ക് അവത്രടേതായ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ കണ്ടെന്നിരിക്കം. അതു വിട്ടേക്കാം. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

മെയിൽ വിശദമായി വായിച്ചപ്പോഴാണ് മനസ്സിലാവുന്നത് പരാതി ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് അറിയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ഒഫീഷ്യൽ മറ്റപടി മാത്രമാണത്. നിങ്ങളുടെ പരാതിയിൽ തുടർന്നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനായി ഇതേകാര്യം പോലീസിലും പരാതിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് എന്നു തെളിയിക്കുന്ന ഒരു റിപ്പോർട്ട് എത്രയും വേഗം അയച്ചകൊടുക്കാനും അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എന്തു ചെയ്യണമെന്നറിയാതെ ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ വിനോദിനെ നോക്കി.

നാളെത്തന്നെ പോലീസ്സ്റ്റേഷനിൽ പോകക. അവർക്കം ഒരു പരാതി കൊടുക്കക. എന്നിട്ട് അതിൻറെ ഒരു റിപ്പോർട്ട് വാങ്ങി അപ്പോൾതന്നെ നമുക്ക് ഇവർക്കയച്ച കൊടുക്കാം.

അതുവേണോ..? ഞാനൊന്ന് സംശയിച്ച.

മുന്നോട്ട് വച്ച ഒരു കാൽ ഇന്നേവരെ വിനോദ് പിന്നോട്ട് വലിച്ചിട്ടില്ല, പ്രത്യേകിച്ച് പെൺവിഷയത്തിൽ. അതുകൊണ്ട് ഇനി നാം പിന്മാറുന്ന പ്രശ്നമേയില്ല. പ്രതാപിൻറെ കാമുകിയെ നമ്മൾ ഈ നഗരത്തിൽനിന്ന് ഏതു വിധേനയും തപ്പി എടുത്തിരിക്കും. അതിപ്പോൾ എൻറെകൂടി വാശിയാണ്.

ജാസ്മിനെ അവൻ വെറ്റമൊരു കാമുകി എന്ന തരത്തിൽ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് വല്ലാത്ത മുഷിച്ചിൽ തോന്നി. ഞങ്ങളുടെ സ്നേഹവും സൗഹൃദവും അത്തരം വാക്കുകൊണ്ട് ലളിതവത്കരിക്കാൻവിധം താഴ്ന്നതല്ല. അതൊരിക്കൽ അവനോട് പറഞ്ഞതുമാണ്. പക്ഷേ, സ്വന്തം കാഴ്ചയിലാണ് വിനോദ് എല്ലാ ബന്ധങ്ങളെയും കാണുന്നത്. അവനെ എനിക്ക് തിരുത്താനാവില്ല. നമ്മുടെ ജീവിതത്തെ നമ്മുടെ നിലവാരത്തിലും ആത്മാർത്ഥതയിലുംനിന്ന് വിലയിരുത്താനും മനസ്സിലാക്കാനും കഴിയാത്തവരോട് സ്വന്തം ജീവിതം വെളിപ്പെടുത്തരുത്, അത് അപഹാസത്തിനു കാരണമായിത്തീരും എന്നൊരു പാഠമാണ് ഞാൻ പഠിച്ചത്. പക്ഷേ, ചില പാഠങ്ങൾ നാം വളരെ വൈകിയാണ് പഠിക്കാറ്.

നാളെ ഞാൻകൂടി വരാം പോലീസ്സ്റ്റേഷനിൽ.. വിനോദ് വീണ്ടം എന്നെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു.

പക്ഷേ, വിനോദ് ഇങ്ങനെ ഒരു പരാതി സത്യമല്ലെന്ന് കണ്ടെത്തുമ്പോൾ നാമല്ലേ കുടുങ്ങാൻ പോകുന്നത്..?

എൻറെ സുഹൃത്തേ.. നിങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഞാൻ തോറ്റു. ഐ.ക്യു.വിൽ താഴ്ന്നവരെപ്പോലെ സംസാരിക്കുന്നവരെ എനിക്ക് തീരെ സഹിക്കാൻ പറ്റില്ല. കടുങ്ങാൻ പാകത്തിൽ നാം ജീവിതാന്ത്യംവരെ ഈ

നഗരത്തിൽ താമസിക്കാൻ പോവുകയാണോ? അവര് കണ്ടെത്തി വരുമ്പോഴേക്കും നമ്മൾ കാമുകിയെയും കണ്ട് സ്വന്തം നഗരം പിടിച്ചിരിക്കും. പിന്നെത്ത പേടിക്കാൻ..

വിനോദിൻറെ വാക്കുകൾ എൻറെ പ്രതീക്ഷകളെ വീണ്ടും വർണ്ണം വയ്യിച്ചു. അപ്പറഞ്ഞതിൽ ശരിയില്ലാതെയില്ല..

അപ്പോൾ പോകാം അല്ലേ..? പാതി സന്ദേഹവും പാതി സമ്മതവും മനസ്സിലിട്ടുകൊണ്ട് ഞാൻ ചോദിച്ചു. എൻറെ അനുഭവത്തിൽനിന്ന് ഞാനൊരു കാര്യം പറയട്ടെ. പെൺ വിഷയത്തിനിറങ്ങിത്തിരിക്കുന്നവർക്ക് ആത്യന്തികമായി വേണ്ട രണ്ടു ഗുണങ്ങളുണ്ട്. ഒന്ന് അടങ്ങാത്ത അഭിനിവേശവും രണ്ട് അടിപതറാത്ത ധൈര്യവും. പെണ്ണങ്ങൾ, അവസരങ്ങൾ, സാഹചര്യങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ ബാക്കിയെല്ലാം നമ്മുടെ കൈയിലേക്ക് തനിയെ വന്നു ചേർന്നുകൊള്ളം.

ഞങ്ങളുടെ ബന്ധത്തെ വീണ്ടുംവീണ്ടും ഇങ്ങനെ അപമാനിക്കുന്നതോർത്ത് അവനെ കൊന്നു തിന്നാനുള്ള ദേഷ്യം എനിക്കു തോന്നി. പെട്ടെന്നെന്തോ ആ ദേഷ്യത്തെ അത്രയും കഴുകിക്കളഞ്ഞുകൊണ്ട് ഞാനും ജാസ്മിനും തമ്മിൽ അവസാനം കണ്ടുമുട്ടിയ നിമിഷങ്ങൾ എൻറെ മനസ്സിലേക്ക് ഒരു വേദനപോലെ കടന്നുവന്നു.

ശബ്ദവും ചിത്രവും പിടിക്കാവുന്ന ഒരു മൊബൈൽ ഫോൺ കരസ്ഥമാക്കിയ ആദ്യ നാളകളിൽ ഒന്നായിരുന്നു അത്. അന്ന് മഴയ്യണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് ഒരു കുടയും. പാതി കുടയിലും പാതി മഴയിലുമായി ഞങ്ങൾ കടൽത്തീരത്ത പോയി. പിന്നിലെ മഴയ്യം മൂന്നിലെ കടല്ലം ഏറെനേരം ഞങ്ങൾ നോക്കിയിരുന്നു. പിന്നെ ഞങ്ങൾ തീർത്തും അവിചാരിതമായി ആദ്യം കണ്ടുമുട്ടിയ റെസ്റ്റോറൻറിൽ പോയി അന്നിരുന്ന അതേ സീറ്റിൽ ഇരുന്ന് അവിടത്തെ സ്പെഷ്യൽ ബിരിയാണി കഴിച്ചു. സുലൈമാനിച്ചായ കുടിച്ചു. ഒത്തിരി വർത്തമാനം പറഞ്ഞു. ഒത്തിരി ചിരികൾ നട്ട. ആ ഒരു ദിവസം മുഴുവൻ ഞങ്ങൾ മഴപ്പക്ഷികളെപ്പോലെ ആ നഗരത്തിലൂടെ പറന്നു നടന്നു. അന്നത്തെപ്പോലെ ആഹ്ലാദംകൊണ്ട് നിറഞ്ഞ അധികം ദിവസങ്ങൾ എനിക്കുണ്ടായിട്ടില്ല. അതിനിടെ അവളുടെ കുറേ ചിത്രങ്ങൾ ഞാൻ പകർത്തി. മഴയുടെയും കുടയുടെയും കടലിൻറെയും ബിരിയാണിയുടെയും ചായയുടെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ ചിരിക്കുന്ന ജാസ്കിൻറെ ചിത്രങ്ങൾ. പിരിയുന്നതിനു മുൻപ് അവൾ എനിക്കായി ഒരു പാട്ട് പാടിത്തന്നു. ആ ചിത്രങ്ങളം ആ ശബ്ദവും പിന്നെ എനിക്കൊപ്പം എക്കാലവും ഉണ്ടായിരുന്നു. കാലത്തിനനുസരിച്ച് മാറിമാറി വാങ്ങിയ ഫോണുകളിൽനിന്ന് ഫോണകളിലേക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട് അവ ഇപ്പോഴം എനിക്കൊപ്പം ഒരു എദയത്തുടിപ്പപോലെ അതിൻറെ അതിസാധാരണത്വംകൊണ്ട് വല്ലാതെ ജീവിക്കുന്നു. ജീവിതം വരണ്ടപോയി എന്ന വിചാരിക്കുമ്പോഴൊക്കെ ഒന്നിനമല്ലാതെ ഞാൻ വെറ്റതെ ആ ചിത്രങ്ങൾ എടുത്തൊന്ന് കാണം. ആ പാട്ടൊന്ന് കേൾക്കം.

മൊബൈലിലെ മ്യൂസിക് ഫയൽ തുറന്ന് അപ്പോഴും ഞാൻ ആ പാട്ടൊന്ന് കേട്ടു.

'മേരാ ജീവൻ കോരാ ഖാഗസ് ഖോരാഹേ രഹ് ഗയാ

ജോ ലിഖാത്താ ആസ്പനോ സംഗ് ബേഹ് ഗയാ...'

കേൾക്കുമ്പോഴൊക്കെ നെഞ്ചുപൊള്ളിപ്പോകുന്ന ഒരു ഗാനമായിരുന്നു അത്.

പിന്നീട് 'ഞാൻ വിവാഹിതയാവുന്നു' എന്നൊരു സന്ദേശമാണ് ജാസ്മിനിൽനിന്ന് എനിക്കു ലഭിക്കുന്നത്. കാരണങ്ങളോ വിശദീകരണങ്ങളോ ഇല്ലാത്ത ഒരു ഒഴിഞ്ഞുപോക്ക്. ഒരിക്കലും ഞാനതേഷറ്റി അന്വേഷിച്ചിട്ടുമില്ല. പിന്നെ നിശ്ശബ്ദതയുടെ പന്ത്രണ്ട് കഠിന വർഷങ്ങൾ… പിന്നെ പോയപോലെതന്നെ കാരണങ്ങളോ വിശദീകരണങ്ങളോ ഇല്ലാത്ത ഒരു മടങ്ങിവരവ്…

ജാസ്തിൻ, പഴയകാലങ്ങളെയും പഴയലോകങ്ങളെയും മറന്നു പോകന്ന പരലോകമാണോ ദാമ്പത്യം എന്ന് സംശയിച്ചിടത്തു നിന്നാണ് നീ എന്നിലേക്കു വരുന്നത്. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അത് അദ്ഭ്രതകരമായ ഒരു തിരിച്ചവരവായിരുന്നു. അതേസമയം നിനക്ക് നിൻറെ കുടുംബത്തിനോടുള്ള അഗാധമായ സ്തേഹവും ഇഴയട്ടപ്പവും എനിക്ക് നന്നായി മനസ്സിലാവ്വന്നമുണ്ട്. എന്തിന് നിൻറെ എനിക്ക പരിമിതികൾപോലും മനസ്സിലാവും. അല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ 'സുഹൃത്ത്' എന്ന എന്താണർത്ഥമാക്കുന്നത്.. ഞാനൊരിക്കല്പം എൻറെ ഭാഗത്തെക്കറിച്ച് മാത്രം ചിന്തിക്കുന്നവനല്ല, മറ്റപക്ഷത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നവനാണ്. ഒരു സ്നേഹപ്പർണ്ണമായ അഭ്യർത്ഥന എനിക്കുണ്ട്, ദയവായി എന്നെ ഒരുതരത്തില്പം തെറ്റിദ്ധരിക്കരുത്. ഞാൻ നിൻറെ യഥാർത്ഥ സ്തേഹിതൻ ആയിരിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. പ്രതീക്ഷിക്കുന്നില്ല, മാത്രമാണ് അതിനപ്പറം ഞാൻ നിന്നിൽനിന്ന് ഒന്നം ആഗ്രഹിക്കുന്നമില്ല. നീ നിൻറെ വഴിയേ ഒരുപാട് നടന്നുകഴിഞ്ഞു എന്നെന്നിക്കറിയാം. ഞാൻ എൻറെ വഴിയെയ്യം. പക്ഷേ, ഈ ചെറിയ ജീവിതത്തിൽ ഇനി എന്താണ് നമ്പക്ക് ബാക്കിയുള്ളത്? എന്തം ത്രറന്നുപറയാൻ കഴിയുന്ന ആത്മാർത്ഥതയും സ്വാതന്ത്ര്യവ്വമുള്ള ഒരു സൗഹൃദമല്ലാതെ..? അങ്ങനെയൊരു സൗഹൃദം സൂക്ഷിക്കാനുള്ളത്ര ശുന്യസ്ഥലികൾ ഓരോ മനുഷ്യൻറെയും ജീവിതത്തിൽ ബാക്കി കിടപ്പുണ്ട് എന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കന്നു. ഞാനെൻറെ പരിധി വല്ലാതെ ലംഘിക്കുകയും നിന്നെ അളവിലധികം ശല്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നു തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ എൻറെ ഹൃദയത്തിൽ തൊട്ട് ക്ഷമ ചോദിക്കുന്നു.

ജാസ്മിൻ, ജീവിതത്തിലെ ചില സങ്കടങ്ങൾ ഉണ്ട്. മറ്റാരോടും പങ്കുവയ്ക്കാൻ കഴിയാത്തത്. പരീക്ഷയിൽ തോറ്റാൽ കൂട്ടുകാരോടു പറയാം. ജോലിയിൽ തോറ്റാൽ സഹചാരിയോടു പറയാം. ജീവിതത്തിലും പ്രണയത്തിലും തോറ്റപോയാൽ അത് നാം ആരോടു പങ്കു വയ്ക്കം. അത് മനസ്സിലാവുന്ന ഒരേ ഒരാൾ മനസുപൂട്ടി ഇരുട്ടിലിരുന്നാൽ പിന്നെ നാം എന്തു ചെയ്യം?!! പങ്കുവയ്ക്കപ്പെടാനാവാതെ പോകുന്ന വാക്കുകൾ മനസ്സിൻറെ ഉള്ളിൽ കിടന്ന് വല്ലാതെ വീർപ്പുമുട്ടിക്കുമെന്ന് നിനക്കറിയാതെയല്ലല്ലോ. ഒരാളോടു മാത്രം സ്വകാര്യമായി പറയാനുള്ള ചിലത് ഫേസ്ബുക്കിൻറെ വാളിൽ ലോകത്തിനോടു മുഴുവൻ പറയേണ്ടി വരുന്നത് നമ്മുടെ ദൗർഭാഗ്യമോ നിസ്റ്റഹായാവസ്ഥയോ..?

ജാസ്മിൻ, ഒരു ദിവസം നീ എന്നിലേക്ക് നിൻറെ സർവ്വ അഭിനിവേശത്തോടെയും മടങ്ങിവരുമെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ട്.

വീണ്ടും ഒരിക്കൽകൂടി സ്വയം ആവർത്തിക്കട്ടെ. പ്രത്യാശയുടെ മനുഷ്യനാണ് ഞാൻ. രാത്രി മുഴുവൻ ഞാൻ ആ പാട്ട് ആവർത്തിച്ചു കേട്ടുകൊണ്ടേയിരുന്നു..!! 'മേരാ ജീവൻ കോരാ ഖാഗസ് ഖോരാഹേ രഹ് ഗയാ ജോ ലിഖാത്താ ആസ്റ്റനോ സംഗ് ബേഹ് ഗയാ…'

പരാതി

പിറ്റേന്നു കാലത്തുതന്നെ ഞാൻ വിനോദിനെയും കൂട്ടി തൊട്ടടുത്ത പോലീസ്സ്റ്റേഷനിലേക്കു പോയി. അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ അവർക്ക് ഇങ്ങനെയൊരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് അറിയുകയേയില്ല. സൈബർസെൽ, പരാതി, മെയിൽ പ്രൊവൈഡർ, റിപ്പോർട്ട് എന്നൊക്കെ കേട്ടിട്ട് അവർ വാ പൊളിച്ചിരുന്നു. റിസപ്ഷനിൽനിന്ന് തുടങ്ങി ഓഫീസുകൾ തോറും ടേബിളിൽനിന്ന് ടേബിളിലേക്കും പോലീസുകാരിൽനിന്ന് പോലീസുകാരിലേക്കും ഞങ്ങൾ മാറിമാറി അയയ്ക്കപ്പെട്ടു. വല്ലവരും നിങ്ങളെ അടിച്ചോ അതോ പണം മോഷ്ടിച്ചോ എങ്കിൽ പറയു ഞങ്ങൾ കേസെടുക്കാം. ഒരു പെണ്ണ് മെയിൽ അയയ്ക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ് ഈ ലോകത്തിൽ ആർക്കെങ്കിലും കേസ് എടുക്കാൻ പറ്റുമോ..? നിങ്ങൾക്ക് വേണ്ടെങ്കിൽ ആ മെയിൽ ഐഡി തന്ന് സഹായിള്ളൂ.. ഞങ്ങൾ മെയിലയച്ച് കളിച്ചോളാം. എന്നിങ്ങനെ അവർ ഞങ്ങളെ പരിഹാസത്തോളം ചെല്ലുന്ന നിഷ്ടളങ്കതകൊണ്ട് കഴപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു. അവസാനം ഭൂമി ഉരുണ്ടതാണെന്ന് വീണ്ടും ഒരിക്കൽക്കുടി അസന്ദിഗ്ധമായി തെളിയിച്ചുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ തുടങ്ങിയിടത്തുതന്നെ വന്നുനിന്നു. അപ്പോൾ പുറത്തുനിന്നും കയറിവന്ന ഒരു ഓഫീസറാണ് അതിന് പോലീസ്സ്റ്റേഷനിലല്ല സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിലെ സൈബർ സെല്ലിലാണ് പരാതി കൊടുക്കേണ്ടത് എന്നു പറയുന്നത്.

സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിലേക്കുള്ള വഴിയും ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കി അവിടെന്നും ഇറങ്ങുമ്പോൾ, ലോകത്തെവിടെയുമുള്ള സർക്കാർ ജോലിക്കാർ എല്ലാം ഒരുപോലെയാണോ എന്നാണ് ഞാൻ സംശയിച്ചത്. താൻ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജോലികൾക്കപ്പുറത്ത് സ്വന്തം ഡിപ്പാർട്ട്മെൻറിനെക്കുറിച്ചും അതിലെ നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ചും ചട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഇത്ര അജ്ഞരായി സർക്കാർ ജോലിക്കാരെപ്പോലെ മറ്റാരും കാണില്ല. ആ അറിവില്ലായ്യയിൽ ഊറ്റം കൊള്ളുന്നതുപോലെയാണ് അവരിൽ പലരുടെയും പെരുമാറ്റവും. അതറിയാവുന്നതു കൊണ്ട് വേണ്ട. തിരിച്ചുപോകാം എന്ന് വിനോദിനോട് പറഞ്ഞതുമാണ്. എന്നമാത്രമല്ല പെരുമാൾ പറഞ്ഞ പോലീസ്സ്റ്റേഷൻ അനുഭവം എൻറെ മനസ്സിൽ ഒരു ഭീതിയായി ദഹിക്കാതെ കിടക്കുന്നമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, തലേന്നത്തെ മദ്യത്തിൻറെ മുകളിലുള്ള വാശിയിൽ തന്നെയായിരുന്നു വിനോദ് അപ്പോഴും.

ഇത്തിരി വഴി തെറ്റിയിട്ടാണെങ്കിലും ഞങ്ങൾ സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിൽ എത്തിച്ചേർന്നു. ഭാഗ്യം. അവിടെ സൈബർ സെൽ എന്നൊരു വിഭാഗമുണ്ടെന്ന് ചിലർക്കെങ്കിലുമറിയാം. അവരുടെ വാക്കുകളുടെ ചുവടു പിന്തുടർന്ന് വല്ലവിധത്തിലും ഞങ്ങൾ ആ സെക്ഷനിൽ എത്തി. സൗമ്യരും കേൾക്കാൻ മനസ്സുള്ളവരുമായിരുന്നു അവിടത്തെ പോലീസുകാർ.

എനിക്കവേണ്ടി വിനോദാണ് കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചത്. കല്ല മാത്രമല്ല നുണകളായിരുന്നു എല്ലാം. കേട്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു പരാതി എഴുതിത്തരാൻ അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. തെറ്റായ വഴിയിലേക്കാണ് പോകന്നത് എന്നൊത്ദ ഉൾവിലക്ക് എനിക്കപ്പോഴും ഉണ്ടായി. പാടില്ല. ജാസ്തിനെതിരെ അങ്ങനെ ഒരു പരാതി പോകരുത്. അത് അവളോടും അവളടെ സൗഹൃദത്തോടും ചെയ്യന്ന വലിയ അപരാധമായിപ്പോകം. തിരിഞ്ഞുനടക്കാനാവാത്തവിധം ഞാൻ കെണിയിൽ പക്ഷേ, പെട്ടപോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കാണിച്ചിട്ട് അവർ ഒരു ഫോർമാറ്റ് അത്രപോലെ എഴ്ചതാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടെങ്കില്ലം ഞാൻ എൻറേതായ രീതിയിൽ ഒരു പരാതി എഴ്ചതിക്കൊട്ടുത്തു. ഒരു ശല്യക്കാരിയായ വ്യവഹാരി എന്ന നിലയിലല്ല പകരം എൻറെ ഐഡിയിലേക്ക് സ്ഥിരമായി മെയിൽ അയയ്ക്കുന്നത് ആരെന്ന് മാത്രമാണ് ഈ പരാതിക്ക പിന്നില്പള്ളതെന്നും കണ്ടെത്താനുള്ള ഒരു കൗത്രകം കാരണവശാല്യം കേസെട്ടുക്കുകയോ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയോ ചെയ്യന്ദതെന്നും സന്ദേശങ്ങളുടെ ഉടമയെ കണ്ടെത്തി തന്നാൽ മാത്രം മതിയെന്നും ഞാനതിൽ എഴുതിയിരുന്നു. അത്രയെങ്കിലും കാണിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഇനിയുള്ള ജീവിതം മുഴ്ചവൻ ഞാൻ പൊള്ളിച്ചാവ്വമായിരുന്നം. സത്യസന്ധത എന്നമാത്രമല്ല അന്നേരത്തെ ഒരു ആവേശത്തിന് ഞാൻ വിനോദിനോട് സഹായം ആവശ്യപ്പെട്ടെങ്കിലും ഈ വഴിയിലൂടെ ജാസ്തിനെ കണ്ടെത്തേണ്ടതില്ല എന്നൊരു വിചാരത്തിലേക്ക് ഞാൻ എത്തിപ്പെട്ടിരുന്നു. ബലപ്പെടില്ലെന്നം കേസ് മേല്പദ്യോഗസ്ഥർ ചിലപ്പോൾ തള്ളിക്കളയാൻ ഉങ്ങനെയൊത്ദ സാധ്യതയുണ്ടെന്നും അതുകൊണ്ട് അശ്ലീലച്ചുവയുള്ള സന്ദേശങ്ങൾ അയയ്ക്കുന്നു എന്നും തൻറെ ചിത്രങ്ങൾ മോർഫ് ചെയ്യുമെന്ന് ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നു എന്നും എഴുതിച്ചേർക്കാൻ പോലീസുകാർ വീണ്ടും എന്നെ ഉപദേശിച്ച. പക്ഷേ, ഞാനതിന് വഴങ്ങിയില്ല. അതുകൊണ്ടു തന്നെ അത്ര തൃപ്തിയില്ലാതെയാണ് 'റിഷോർട്ട് റെഡി ആവുമ്പോൾ അറിയിക്കാം' എന്നു മുഷിഞ്ഞുകൊണ്ട് പോലീസുകാർ അത് വാങ്ങി വച്ചത്. വിനോദാവട്ടെ എന്നോടതിൻറെ പേരിൽ വല്ലാതെ കെറ്റവിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അല്പമെങ്കിലും ആത്മസംതൃപ്തിയോടെയാണ് ഞാൻ ആ സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിൻറെ പടിയിറങ്ങിപ്പോന്നത്. ആ പരാതിയും ആ എഴ്യത്തം വിനോദിൻറെ സഹായമില്ലാത്ത എൻറെ സ്വന്തം വഴിയാണ്. ജാസ്തിനെ കണ്ടെത്താൻ ഞാൻ തനിയെ കണ്ടെത്തിയ ഒരു പുതിയ വഴി.

പക്ഷേ, അത് എൻറെ ജീവിതത്തെ വലിയ കൂനാംകുരുക്കുകളിലേക്കാണ് കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നത് എന്ന് അപ്പോൾ എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു!

നിലനില്പ്

പറഞ്ഞുപറഞ്ഞിരുന്ന് ബിജ്ഛമോൻറെ ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് വീണ്ടും ഒരിക്കൽക്കൂടി ഞാൻ പോയി. അതുവരെ ചെല്ലാതിരുന്നത് മനഃപൂർവമാണെന്നും അത് അവർ പാവങ്ങളായിട്ടാണെന്നും അന്ന് നല്ലിയ ആഹാരം പിടിക്കാഞ്ഞിട്ടാണെന്നും അവരുടെ ചെറിയ ഫ്ലാറ്റ് ഇഷ്ടപ്പെടാഞ്ഞിട്ടാണെന്നും ഒക്കെ ലിജി പരാതിയും പരിഭവവും സങ്കടവും പറഞ്ഞു. ഒന്നുമല്ല എൻറെ മടി മാത്രമാണ് അതിനു കാരണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ട് ലിജി സമ്മതിക്കാൻ കൂട്ടാക്കിയതേയില്ല. എൻറെ ഉപേക്ഷ മോശമായിപ്പോയി എന്ന് അതുകേട്ടപ്പോൾ തോന്നി. സൗഹൃദവും സ്നേഹവും ബന്ധങ്ങളും ഒക്കെ എപ്പോഴും അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യപ്പെടണ്ടതുണ്ട്. എത്ര പഴകിയതാണെങ്കിലും അത് അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യപ്പെടും എന്നാണ് അതിൽ ഞാൻ കണ്ട ഒരു പ്രത്യേകത. ഒന്നും വേണ്ട. ഒരു വിളി. വല്ലപ്പോഴും ഒരു സന്ദർശനം. പ്രത്യേക മുഹൂർത്തങ്ങളിലും വാർഷികങ്ങളിലും മറക്കാതെ ഒരു സന്ദേശം. അത്രയും മതി എത്ര ക്ലാവു പിടിച്ച ബന്ധങ്ങളും മിനുക്കിയ പിത്തളത്തകിട്ടപോലെ തിളങ്ങുന്നത് കാണാൻ. തിയറികൾ പറയാമെന്നേയുള്ളൂ. പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ ഞാൻ പക്ഷേ, ആനമടിയനാണ്. സമ്പൂർണ്ണ പരാജയവും.

ഒത്തിരി നേരം ഞങ്ങൾ വർത്തമാനം പറഞ്ഞിരുന്നു. അതിനിടയിലെപ്പോഴോ ഞങ്ങൾ മുല്ലപ്പു വിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ച് പരാമർശിച്ചത് ലിജി കേട്ടം.

ഞാനിത് കുറേക്കാലമായി കേൾക്കുന്നു.. എന്താണ് ഈ മുല്ലപ്പു വിപ്ലവം..? ലിജി ഞങ്ങൾക്കിടയിലേക്ക് വന്നുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു.

നീ നേഴ്ചല്ലേ. നിനക്കൊന്നും മനസ്സിലാവില്ല. ബിജ്ച ലിജിയെ പരിഹസിക്കുംമട്ടിൽ പറഞ്ഞു. കേട്ടോ പ്രതാപ്. ഞാൻ എപ്പോഴും ഇവളെ കളിയാക്കും. ലോകത്തിൽ രണ്ടുതരം മനുഷ്യരേ ഉള്ളൂ. ഒന്ന് യഥാർത്ഥ മനുഷ്യരും മറ്റേത് മലയാളി നേഴ്സുന്മാരും എന്ന്. ഇത്രയും ലോകവിവരമില്ലാത്ത ഒരു സമൂഹത്തെ ഞാൻ വേറെ എവിടെയും കണ്ടിട്ടില്ല.

ഓ.. പിന്നെ നിങ്ങൾ പൊട്ട സാഹിത്യകാരന്മാരെക്കാൾ വിവരമൊക്കെ ഞങ്ങൾക്കുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ ഈ വിവരമൊക്കെ സമ്പാദിച്ചു വച്ചോണ്ടിരുന്നിട്ട് എന്ത് നേടാൻ..? അതുകൊടുത്ത് കഞ്ഞി കടിക്കാൻ പറ്റമോ..? എങ്കിൽ പിന്നെ നീ എന്തിനാണ് ജാസ്മിൻ വിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ച് ചോദിക്കുന്നത്? ബിജ്മ ചോദിച്ചു. മനസ്സണ്ടെങ്കിൽ പറ. എനിക്ക് അടുക്കളയിൽ കുറേഷണി കിടക്കുന്നു. ലിജി ദേഷ്യം പിടിച്ചു.

ലിജി. അടുത്തകാലത്ത് നിങ്ങളുടെ ഈ രാജ്യത്ത് ഉൾപ്പെടെ അറബ് രാജ്യങ്ങളിൽ ഉണ്ടായ വിപ്ലവത്തെ പൊതുവായി വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന പേരാണത്. ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. ലോകത്ത് പല രാജ്യങ്ങളിലും നടന്ന വിപ്ലവങ്ങൾക്ക് ഇതുപോലെ പേത്രകൾ നല്ലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് ഉക്രൈനിലെ ഓറഞ്ച് വിപ്ലവം, ജോർജിയയിലെ റോസ് വിപ്ലവം, ചെക്കോസ്ലോവാക്യയിലെ വെൽവറ്റ് വിപ്ലവം, ലെബനോനിലെ ദേവദാത്ര വിപ്ലവം.. അതുപോലെ ഒന്നാണ് ഇതും..

ഓ.. അമേരിക്കയിൽ കാറ്റടിക്കുമ്പോൾ കത്രീനാന്നം ത്രേസ്യാമ്മയെന്നം ഒക്കെ പേത്കൊട്ടുക്കുന്നപോലെ ഒരു പേര് അല്ലേ..?

അതെ. നീ ഇപ്പോ അത്രേം മനസ്സിലാക്കിയാൽ മതി. ബിജ്ച പറഞ്ഞു.

പെട്ടെന്നാണ് ഞാൻ ജഹാംഗീറ്റം അദ്ദേഹത്തിൻറെ അമ്മാവൻ ഡോക്ടറ്റം പറഞ്ഞ ആശുപത്രിക്കഥകൾ ഓർത്തത്. അതേഷറ്റി ലിസിയോട് അഷോൾതന്നെ ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതൊരു സംഭവമായിരുന്നു. ലിജി പറഞ്ഞു. രാജ്യത്ത് സമരം നടക്കുന്നു. അതിന് പിന്തുണയുമായി ആശുപത്രി ജീവനക്കാരും പോകുന്നു. അത്രയുമേ ആദ്യമൊക്കെ ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചള്ളൂ. എന്നാൽ ഞങ്ങളടെ ഷെൽഫ്വകളിലും സീലിംഗിലും ലാബില്പം രക്തബാങ്കില്പം എല്ലാം ശേഖരിക്കുകയായിരുന്ന അവരെന്ന് ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞതേയില്ല. അതെല്ലാം ആശുപത്രിയിലേക്ക് കടത്തിക്കൊണ്ടു വന്നത് ആർക്കം സംശയം തോന്നാത്ത വിധത്തിൽ ആംബ്ലലൻസിലാണ്. അതൊക്കെ കാണിച്ച വിവേചനമാണ് ഒരിക്കലും രോഗികളോട് പോട്ടെ. അവർ പൊറ്റക്കാനാവാത്തത്. രക്തസാക്ഷികളെ സ്റ്റഷ്ടിക്കാൻവേണ്ടി രക്ഷിക്കാവുന്ന എത്ര പേരെ അവർ മരണത്തിനു മനഃപൂർവം വിട്ടകൊടുത്തു. എത്രയോ മുറിവുകൾ അവർ കൂടുതൽ ഗുരുതരമാക്കി.

രക്തബാങ്കിൽനിന്ന് രക്തം കടത്തിക്കൊണ്ടുപോയി തെരുവിൽ ഒഴിക്കുകയും ആളകളടെ വസ്തത്തിലും ദേഹത്തും പുരട്ടകയും അത് പോലീസിൻറെ മർദ്ദനത്തിൽ പറ്റിയതാണെന്ന് പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു യുദ്ധത്തിൽ എപ്പോഴും മുറിവേറ്റവർക്കൊപ്പം നിൽക്കണം എന്നാണ് ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുന്നത്. അവിടെ നടന്നത്. ഇതുപക്ഷേ, മുറിവേറ്റവനെ നിഷ്കത്രണം കൊല്ലന്ന ഏർപ്പാടായിതന്ന ഏഴുവയസുകാരൻറെ കഴിയ്യന്നില്ല. തോളെല്ലിൽ നിസ്സാര മ്പറിവേ മ്പഖം മറക്കാനേ ഒരു അവന്ദ്രണ്ടായിരുന്നുള്ള. എന്നാൽ ആ കാപാലികൻ അവൻറെ കൈതന്നെ മുറിച്ച കളഞ്ഞു. ശരീരം വ്രണംകൊണ്ട് നിറച്ച. അത് ഫോട്ടോ എടുത്ത് പരക്കെ പ്രചരിപ്പിച്ച. നാലാം ദിവസം കൊന്നു. ഏഴ്വയസ്സകാരനായ ഒത്ര രക്തസാക്ഷിയെ അവർക്കു കിട്ടി. അതായിരുന്നു അവരുടെ ലക്ഷ്യം!!

പിന്നെ വാർഡുകളിൽ മുഴുവൻ അവങ്ങടെ ആളുകൾ രോഗികൾ എന്ന പേരിൽ അഡ്മിറ്റ് ആയി. ഒങ്ങ ദിവസം ആയുധങ്ങൾ എടുത്ത് ഞങ്ങളെ തടവിലാക്കാനായിരുന്നു പദ്ധതി. ചിലതെല്ലാം ഞങ്ങൾ അറിയുന്നുണ്ടായിരുന്നു പക്ഷേ, ഞങ്ങൾ എക്സ്പാട്രിയേറ്റ് സ്റ്റാഫിന് ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല, കൺട്രോൾ മുഴുവൻ അവങ്ങടെ കയ്യിലായിരുന്നു. എന്തെങ്കിലും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്താൽ ഞങ്ങൾ കൊല്ലപ്പെടുമോ എന്ന പേടിയായിരുന്നു ഞങ്ങൾക്ക്. എന്നമാത്രമല്ല, ഈ സർക്കാർ വീഴുമെന്നും അവങ്ങടെ സർക്കാർ വരുമെന്നും ഞങ്ങൾ പോലും വിശ്വസിച്ചുപോയി. അങ്ങനെ വന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഒറ്റിക്കൊടുക്കാൻ നില്ക്കുന്നവൻറെ സ്ഥിതി അപകടമാണെന്ന് ഞങ്ങൾ പേടിച്ചു. അവർ നിരന്തരം അങ്ങനെ ഞങ്ങളെ പേടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ട് ഒന്നും കണ്ടില്ല കേട്ടില്ല എന്ന തന്ത്രപരമായ ഒരു നിലപാടാണ്

ഞങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചത്. അതേ ഞങ്ങൾക്കാവുമായിരുന്നുള്ളൂ. അതിൻറെ പേരിൽ പിന്നീട് ഞങ്ങൾ ഒത്തിരി പഴികേട്ട. അന്യദേശത്ത്വ വന്നുകിടന്ന് ജോലി ചെയ്യുന്നവൻറെ ബുദ്ധിമുട്ട് അവർക്കു മാത്രമേ മനസ്സിലാവൂ. സർക്കാരിനൊപ്പവും സമരക്കാർക്കൊപ്പവും നില്ലേണ്ട ഗതികേടിലായിരുന്നു ഞങ്ങൾ. മിലിറ്ററി വന്ന് സ്ഥിതി. അതായിരുന്നു അന്ന് ആശുപത്രി പിടിച്ചടക്കുന്നതുവരെ അ പിടിച്ചടക്കൽ നടന്നില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞങ്ങളിൽ എത്ര എണ്ണം ആ ആശുപത്രിയിൽ കൊല്ലപ്പെടുമായിരുന്നു എന്ന് പറയാനാവില്ല. ആരുടെയോ ഭാഗ്യത്തിന് മിലിറ്ററി വന്നു. സർവ്വ എണ്ണത്തിനെയും പൊക്കിക്കൊണ്ടു പോയി. ചിലരൊന്നും പിന്നെ ഇതുവരെ തിരിച്ച വന്നിട്ടേയില്ല. ചിലരെ ജോലിയിൽനിന്ന് പിരിച്ച വിട്ട. ഞങ്ങളിൽ ചിലരെയും ചോദ്യം ചെയ്യാനായി കൊണ്ടുപോയിരുന്നു. ജോലിയിലുള്ള വാശിയുടെയും വാർഡിലെ പിണക്കങ്ങളടെയും ഒക്കെ കണക്ക് തീർക്കാനുള്ള ഒരവസരമായി ചിലരെങ്കിലും അതിനെ എടുത്തു. അങ്ങനെ ചില നിരപരാധികളെങ്കിലും ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടണ്ട്. സർക്കാർ വിജയിച്ചാൽ സർക്കാരിനൊപ്പം. സമരക്കാർ വിജയിച്ചാൽ സമരക്കാർക്കൊപ്പം. ജയിക്കുന്ന പക്ഷം ഞങ്ങളുടെ പക്ഷം. അതായിരുന്ന ഞങ്ങളുടെ നിലപാട്. അതിനിടയിൽ നീതിയും അനീതിയും ഒന്നും ഞങ്ങൾ നോക്കാൻ പോയില്ല. നിലനില്പ് അതായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ പ്രശ്നം. അതിൽ ഞങ്ങൾ വിജയിക്കുകയും ചെയ്തു.

അന്ന് നടന്ന രസമുള്ള ഒരനുഭവം ഞാനിപ്പോൾ ഓർക്കുന്നു. ഇപ്പോ രസമെന്നു തോന്നമെങ്കിലും ദൈവമേ ഞാനന്ന് അന്ദഭവിച്ച ടെൻഷൻ. അന്നത്തെ ഒരു പ്രത്യേകത എന്തെന്നാൽ ഉച്ച തിരിഞ്ഞാൽ പിന്നെ തെരുവുകൾ അത്രയും സമരക്കാർ കയ്യടക്കും. ആവശ്യമുള്ളവർ അതിനു മുൻപേ തങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ച് വീട്ടിൽ കയറിക്കൊള്ളണം. അല്ലെങ്കിൽ നീണ്ട ടാഫിക് ബ്ലോക്കുകളിൽ പെട്ടു കിടക്കാനാവും നമുക്ക് വിധി. ഒരു ദിവസം ഞാൻ ഡൂട്ടി കഴിഞ്ഞിറങ്ങാൻ ഇത്തിരി വൈകി. ഹൈവേയിൽ എത്തിയതും വണ്ടികളുടെ നീണ്ടനിര. അന്തരീക്ഷത്തിൽ പാറിപ്പറക്കുന്ന ദേശീയപതാകകൾ. നിർത്താത്ത ഹോണടികൾ. ഉഗ്രൻ മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ. ആകെ ബഹളമയം.. സത്യത്തിൽ അതൊരു ഭരണാനക്ഷല പ്രകടനമാണോ അതോ ഭരണവിതദ്ധതടെ പ്രകടനമാണോ എന്നറിയാൻ എനിക്ക് യാതൊത നിർവ്വാഹവുമില്ലായിരുന്നു. കാരണം ഇരുവിഭാഗവും രാജ്യത്തിൻറെ പതാക ഉപയോഗിക്കും. ഇരുവിഭാഗവും കാർറാലി നടത്തും. ഇരുവിഭാഗങ്ങളിലും സ്തീകളം കട്ടികളം ഒരുപോലെ ആവേശത്തോടെ പങ്കെടുക്കും. ഇരുവിഭാഗവും ഒരു ഉത്സവത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതു പോലെയാണ് സമരത്തിൽ ഇരുവിഭാഗവും വിളിക്കുന്ന മുദ്രാവാക്യങ്ങളിൽപോലുമുണ്ടായിരുന്ന കേട്ടാൽ സാമ്യം. അല്ലെങ്കിൽ അറബി നന്നായി മനസ്സിലാവുന്ന ഒരാൾക്കേ അതിൻറെ വ്യത്യാസം മനസ്സിലാവുമായിരുന്നുള്ളൂ. എനിക്കാണെങ്കിൽ ഹോസ്പിറ്റലിലെ അത്യാവശ്യത്തിനുള്ളത് എത്തി ഒപ്പിച്ച പിടിക്കുമെന്നല്ലാതെ അറബി അത്ര വശമില്ല. ബിജ്ചച്ചാന് പക്ഷേ, അറബി പച്ചവെള്ളംപോലെ അറിയാം കേട്ടോ.. കണ്ടപ്പോൾ ഭരണാനുക്കലപ്രകടനമാണെന്നാണ് എനിക്ക തോന്നിയത്. ഞാനും അവർക്കൊപ്പം ചേർന്ന് വണ്ടിയോടിച്ച. എന്നാൽ അട്ടത്ത വണ്ടിയിലിരുന്ന ചിലർ എനിക്കെതിരെ വിദ്വേഷം നിറഞ്ഞ ചില ആംഗ്യങ്ങൾ ഇടത്തിലല്ല കാണിക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴാണ് ഞാൻ ശരിയായ ചെന്നപെട്ടിരിക്കുന്നത്, അനുകൂലികളുടെ അല്ല പ്രതികൂലികളുടെ പ്രകടനമാണ് എന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നത്. ആ സമയത്ത് സമരക്കാർക്ക് വിദേശികളോട് വല്ലാത്ത പക ആയിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതോടെ എൻറെ ആവേശമൊക്കെ കെട്ടടങ്ങി. എനിക്ക് ഭയമായി. ആ സമരക്കാർ ഏത്വനിമിഷവും എന്നെ ആക്രമിക്കും എന്ന് ഞാൻ ഭയന്നു. അതോടെ എനിക്ക് വല്ലവിധത്തിലും ആ വണ്ടിത്തിരക്കിൽനിന്ന് പുറത്തിറങ്ങിയാൽ മതിയെന്നായി. ഞാൻ ആ മെയിൻ ഹൈവേയിൽനിന്ന് പുറത്തേക്കു കടക്കാനുള്ള 'എക്സിറ്റ്' വഴികൾ

അന്വേഷിച്ചു. എന്നാൽ ഒരു വരിപോലും മാറി അതിലെത്തിപ്പെടാൻ സമരക്കാർ എന്നെ സമ്മതിച്ചതേയില്ല. നാലു വശത്തും വണ്ടികൾ ചേർത്തു നിറുത്തി അവരെന്നെ അവിടെ തളച്ചിട്ടു. അങ്ങനെ അവർക്കിടയിൽ ഒരു വിദേശിപ്പെണ്ണിനെ തളച്ചിടുന്നതിൽ അവർക്കൊരു രസംപോലെ. തട്ടിക്കളിക്കാൻ ഒരു ശത്രവിനെ വീണകിട്ടിയ സന്തോഷത്തോടെ അവർ എൻറെ വണ്ടി കടന്നപോകാൻ അനുവദിക്കാതെ തടഞ്ഞുവച്ച. ഈ സമരത്തിൻറെ അവസാനംവരേക്കം കൊണ്ടുപോയശേഷമേ അവരെന്നെ വിടുകയുള്ള എന്നപോലും ഒരു വേള എനിക്ക് തോന്നിപ്പോയി. എൻറെ ഭീതി വർദ്ധിക്കാൻ തുടങ്ങി. അതിനിടയിൽ ഞാൻ നടത്തിയ അപകടകരങ്ങളായ ചില വണ്ടിയെട്ടപ്പുകൾക്കൊട്ടവിൽ (ഇടിക്കുന്നെങ്കിൽ ഇടിക്കട്ടെ എന്നുതന്നെ കന്ദതി) വല്ലവിധത്തിലുമാണ് ഒരു ഇടവഴിയിലേക്ക് ഞാൻ കടക്കുന്നതും അതിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടുന്നതും. കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് വഴിയിലൊരിടത്ത് ഒതുക്കിനിറുത്തി അതിൻറെ ഭീതി വിട്ടിട്ടാണ് ഞാൻ പിന്നെ ഫ്ലാറ്റിലേക്കു മടങ്ങുന്നത്. അന്ന് ഞാൻ വണ്ടിക്കുള്ളിലായിരുന്നു. കുറഞ്ഞത് ഡോർ ലോക്കുകളടെ സുരക്ഷിതത്വമെങ്കിലും എനിക്കപ്പോൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നെ ആരെങ്കിലും ഉപദ്രവിക്കാൻ വന്നാൽ അവൻറെ മുകളിൽ ഞാൻ വണ്ടി കയറ്റം എന്നു വിചാരിച്ചാണ് ഞാനത്രയും നേരം ഇരുന്നത്. പക്ഷേ, നിരപരാധി വഴിയിലൂടെ ഒരു സമരത്തിൻറെ നട്ടവിൽ നടന്നപോകുന്ന അങ്ങനെ ഒരു ചെന്നപെട്ടാല്പണ്ടാവുന്ന മാനസികാവസ്ഥ എന്തായിരിക്കും എന്ന് ഞാനെപ്പോഴും ആലോചിക്കാറ്റണ്ട്.

മാർഗരീറ്റ

അതിഥികൾ വരുന്നത് കുട്ടികൾക്ക് എപ്പോഴും സന്തോഷമാണ്. അങ്ങ് കാനഡയിൽ ആയാലും ഇവിടെ ഈ നഗരത്തിലായാലും അത് ഒരുപോലെയാണ്. അതിഥി ബാക്കിയാക്കുന്ന മധുരപലഹാരങ്ങളത്രയും സ്വന്തമാക്കാം എന്നതാണ് അതിൽ ഒന്നാമത്തെ സന്തോഷം. അതവരുടെ അവകാശമാണ്. അഷനോടും അമ്മയോടും എടുക്കാനാവാത്ത പല സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളും അതിഥിയോടെടുക്കാം എന്ന രണ്ടാമത്തെ സന്തോഷം. അതിഥിയെ സത്കരിക്കാനെന്ന മട്ടിൽ വൈകിട്ട് റെസ്റ്റോറൻറിൽ പോകാം എന്നതാണ് മൂന്നാമത്തെ സന്തോഷം. ബിജുവിൻറെ മക്കളും വ്യത്യസ്തരല്ലായിരുന്നു. മൂന്നാമത്തെ സന്തോഷത്തിനുവേണ്ടി അന്നത്തെ ദിവസം അവർ വല്ലാതെ വാശി കെട്ടുകയും ചെയ്തു. ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ചൈനീസ് വേണമെന്ന് കുട്ടികൾ. ഇന്ത്യൻ മതിയെന്ന് ലിജി. മദ്യം ഉള്ളിടത്ത് വേണമെന്ന് ബിജുമോൻ. എവിടെയായായും കുഴപ്പമില്ലെന്ന് ഞാൻ.

എന്നാൽ നിങ്ങളെ ഞാൻ ഒരു സ്ഥലത്ത് കൊണ്ടുപോകാം. ബിജുമോൻ പറഞ്ഞു. കുട്ടികൾക്ക് നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടവിഭവമായ പ്രോൺസ് ഫ്രൈ. ലിജിക്ക് ഒനിയൻ സ്ലിംഗ്സ് ആൻറ് മയോണൈസ്. പ്രതാപിന് ഇന്നേവരെ കഴിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഒരു സ്പെഷ്യൽ സാധനം. മതിയോ..?

എല്ലാവരും മതിയെന്ന് കൈയടിച്ചു സമ്മതിച്ചു.

ഏതു നഗരത്തെ അറിയാനം നാം അവിടത്തെ മൂന്നു കാര്യങ്ങൾ ത്രചിച്ചു നോക്കണം എന്നാണ് പറയുക. പോകുന്ന വഴി ബിജ്ചമോൻ മറ്റാരും കേൾക്കാതെ എന്നോടു പറഞ്ഞു. അവിടത്തെ മികച്ച ആഹാരം. മികച്ച മദ്യം. പിന്നെ മികച്ച പെണ്ണങ്ങളെയും. അതിൽ ഒന്നും മൂന്നും മികച്ചതാണെന്ന് വിനോദിൻറെ സുഹൃത്തായ നിനക്ക് ഇതിനോടകം ബോധ്യപ്പെട്ടുകാണമല്ലോ. രണ്ടാമത്തേതും ഇവിടെ മികച്ചതാണെന്ന് ഞാൻ നിനക്ക് തെളിയിച്ചുതരാൻ പോകുന്നു.

ഞാൻ ചിരിച്ചതല്ലാതെ മറ്റപടി ഒന്നം പറഞ്ഞില്ല. അവൻറെ വിശ്വാസം അവനെ രക്ഷിക്കട്ടെ. വിനോദുമായുള്ള അവൻറെ ചങ്ങാത്തത്തിൻറെ വഴിയും വരവും എനിക്കപ്പോഴാണ് കൂടുതൽ വെളിപ്പെടുന്നത്. അതിനിടെ വഴിയിൽ പെട്ടെന്നൊരു പോലീസ് ചെക്കിങ്. മഞ്ഞ കോണുകളും പരിശോധനാനിർദ്ദേശങ്ങളും നിരത്തി പാതിവഴി അടച്ചിരിക്കുന്നു. നീലക്കണ്ണുകൾ മിന്നിച്ച് മൂന്നാല് പോലീസ്വാഹനങ്ങൾ അവിടവിടെയായി നിറുത്തിയിട്ടിട്ടുണ്ട്. യാത്രക്കാരുടെ ഐഡിയും മറ്റും വിശദമായി പരിശോധിച്ചാണ് ഓരോ വാഹനങ്ങളും കടത്തിവിടുന്നത്. ബിജുമോൻറെ വാഹനം കടന്നുചെന്നപ്പോൾ ഒരു പോലീസുകാരൻ യാത്രക്കാരെ ഒന്ന് കനിഞ്ഞു നോക്കിയിട്ട് പൊയ്ക്കോളാൻ കൈകാണിച്ചു.

ഒത്ര അന്യരാജ്യത്ത് ഒരിന്ത്യക്കാരന് കിട്ടുന്ന വില കണ്ടോ.? നിൻറെയൊക്കെ പടിഞ്ഞാറൻ ദേശത്ത് ജട്ടിവരെ ഊരിപരിശോധിച്ചിട്ടല്ലേ നമ്മളിൽ ഒത്രത്തനെ അവർ പോകാൻ അന്രവദി<u>ക്ക്..!!</u> ഇതാണ് ഇവിടെ ജീവിക്കണം എന്നു പറയുന്നത്..!! വണ്ടി മൂന്നോട്ട് എട<u>്ടത്ത</u> കൊണ്ട് ബിജ്വമോൻ അഭിമാനത്തോടെ പറഞ്ഞു.

അന്യദേശക്കാരനെ സംശയലേശമെന്യേ പോകാൻ അനുവദിക്കുകയും സ്വന്തം ദേശക്കാരനെ നിറുത്തി പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പോലീസ് നയം എനിക്കതിനോടകം മനസ്സിലായിരുന്നു.

ഇടുങ്ങിയ ഗല്ലിയിൽ ഉള്ള ഒരു ചെറിയ മെക്സിക്കൻ റെസ്റ്റോറൻറിലേക്കാണ് അവൻ ഞങ്ങളെ കൊണ്ടുപോയത്. ഈ ഗല്ലിയിലൂടെ എത്രയോവട്ടം ഞാൻ നടന്നു പോയിരിക്കുന്നു. ഇന്നേവരെ ഈ റെസ്റ്റോറൻറ് ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ.. ഇതു പുതിയതാണോ..? ഇത്തിരി ദൂരെയുള്ള പാർക്കിങ്ങിൽ വണ്ടി നിറ്റത്തി നടക്കുമ്പോൾ ലിജി ചോദിച്ചു.

കഴിഞ്ഞ ഇരുപതുവർഷമായി ഇങ്ങനെ ഒരു റെസ്റ്റോറൻറ് ഇവിടെയുണ്ട് ബിജുമോൻ പറഞ്ഞു. നീ കാണാത്തത് നിൻറെ കുഴപ്പം. കണ്ണിൽ പട്ടകെട്ടിയ കുതിരകളെപ്പോലെയാണ് പെണ്ണങ്ങൾ തെരുവിൽ നടക്കുന്നത്. വസ്താലയങ്ങളും സ്വർണ്ണക്കടകളും എതിരേവരുന്ന സുന്ദരന്മാരും അല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അവരുടെ കണ്ണിൽ പിടിക്കില്ല. ബിജുമോൻറെ വാക്കുകളിൽ പുച്ഛവും പരിഹാസവും തുല്യ അളവിൽ കലർന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ വല്ലാത്ത തിരക്ക്. റിസപ്ഷനിൽ ഞങ്ങൾക്ക് നമ്പർ എടുത്ത് ഇത്തിരിനേരം കാത്തിരിക്കേണ്ടിവന്നു. അവിടത്തെ ഒരു സെക്ഷൻ മാനേജർ പയ്യൻ ബിജ്മമോനൊപ്പം സമാജത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവനാണ്. ബിജ്മമോൻ അകത്തുപോയി അവനെ കണ്ടു. അവൻ അല്പസമയത്തിനകം ആരുടെയൊക്കെയോ മുൻഗണനകൾ വെട്ടി ഞങ്ങൾക്കുള്ള സീറ്റം ഒപ്പിച്ചിട്ട് വന്നു.

ഇതാണ് വിദേശരാജ്യങ്ങളിൽ ചെന്ന് പൊതുപ്രവർത്തനത്തിന് ഇറങ്ങിയാലുള്ള ഗുണം. എവിടെച്ചെന്നാലും നമുക്കൊരാളവിടെ കാണും. ബിജ്മമോൻ വേഗം സീറ്റ് കിട്ടിയതിൻറെ അഭിമാനത്തിൽ പറഞ്ഞു.

മെനു കാർഡ് കണ്ടപ്പോൾ കുട്ടികൾക്ക് പിസ മതി. ലിജിക്ക് അവിടെ മസാലദോശ കിട്ടുമോ എന്നാണറിയേണ്ടത്.

മാസാലദോശ മാത്രമാക്കുന്നതെന്തിനാ.. ബ്രസീലിയൻ പൂരിബാജി കൂടിയാവട്ടേ.. ചെവി പൊട്ടുന്ന മാതിരി ചീത്തവിളിച്ച് ബിജ്മമോൻ അവളെ ഓടിച്ചു.

അവൻ ഞങ്ങൾക്ക് ഏതോ മദ്യം പറഞ്ഞു. കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ ഒരു ജാറ് നിറയെ ഉണ്ട്. തെങ്ങിൻ കള്ളിൻറെ നിറം. നാരങ്ങാവെള്ളത്തിൻറെ ത്രചി.

ഇതെന്താണ് സാധനം..? ആദ്യ സിപ്പിറക്കി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു. എങ്ങനെയുണ്ട് ? കൊള്ളാം. ഇതാണ് മാർഗരീറ്റ..! പ്രതാപിനറിയാമോ, ഇറ്റലിയിൽനിന്നും ഫ്രാൻസിൽനിന്നും ഹോളണ്ടിൽനിന്നും ഫിൻലാൻറിൽനിന്നും ഞാൻ മാർഗരീറ്റ അചിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ഈ റെസ്റ്റോറൻറിലേതുപോലെ അചിയുള്ള ഒരു ഡ്രിംഗ്സ് എനിക്കെവിടെ നിന്നും കിട്ടിയിട്ടില്ല.

കേട്ടപ്പോൾ ലിജിക്കം ഒന്ന് അചി നോക്കണം. ഇന്ന് ഞങ്ങൾ രണ്ട് കുടിയന്മാരെ സുരക്ഷിതമായി വീട്ടിലെത്തിക്കാനുള്ള ചുമതല നിനക്കായതുകൊണ്ട് ഇന്നവേണ്ട. ഇനി ഒരിക്കലാവട്ടെ.. ബിജ്മമോൻ അവളെ നിത്തസാഹപ്പെടുത്തി.

കറേ വൈകിയാണ് ഞങ്ങളവിടെ നിന്നും ഇറങ്ങിയത്. വണ്ടിയിലേക്ക് തിരിച്ചു നടക്കുമ്പോൾ എതിരെ ഒത്ര പെൺകട്ടി നടന്നുവരുന്നു. തൊട്ടടുത്തെത്തി ഏതാണ്ട് ഞങ്ങളെ ക്രോസ് ചെയ്തു കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് അത് ലിജിയുടെ ഒരു സഹപ്രവർത്തകയാണെന്ന് അവർ പരസ്പരം തിരിച്ചറിയ്യന്നത്.

ഈ രാത്രി നീ എവിടെപ്പോയിട്ടുവരുന്നു? ലിജി അവളുടെ കൈകടന്നുപിടിച്ചുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു. ഇത്തിരിനേരം അവൾ ആ ചോദ്യത്തോട് പ്രതികരിക്കാതെ നിന്നു.

രാത്രിയായതുകൊണ്ട് വഴി നടക്കാനം ഞങ്ങൾക്കവകാശമില്ലേ..? പിന്നെ ഇത്തിരി ത്രക്ഷസ്വരത്തിൽ തിരിച്ച ചോദിച്ച.

ഒതു നിമിഷത്തേക്ക് ഞങ്ങൾ അയ്യടാ എന്നായിപ്പോയി. അങ്ങനെ ഒരു പ്രതികരണം ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചില്ല എന്നതായിരുന്നു സത്യം.

അങ്ങനെയല്ല സൈനബ്.. ഈ ഗല്ലിയിൽ നിന്നെ തനിയെ കണ്ടതുകൊണ്ട് ചോദിച്ചതാണ്.. ജാള്യത മറച്ചപിടിച്ചകൊണ്ട് ലിജി പറഞ്ഞു.

ഒരറബ് സ്ക്രീയുടെ ജീവിതത്തെക്കറിച്ച് നിനക്കെന്തറിയാം. ആ പെൺകുട്ടിയുടെ സ്വരം പിന്നെയും കനത്ത്ര. തെരുവിൽ വെടിയേറ്റു മരിക്കുന്ന മക്കളുടെയും ഭർത്താക്കന്മാരുടെയും പിതാക്കന്മാരുടെയും സഹോദരന്മാരുടെയും ശരീരം ചോരയുണങ്ങും മുൻപ് ഏറ്റുവാങ്ങാൻ വിധിക്കപ്പെട്ട സ്ക്രീകളാണ് ഞങ്ങൾ. കലാപമുറങ്ങുന്ന തെരുവുകൾ താണ്ടിയാണ് ഓരോദിവസവും ഞങ്ങൾ അന്തിയുറങ്ങാൻ പോകുന്നത്. അങ്ങനെയുള്ള ഞങ്ങൾക്ക് ഈ ഗല്ലിയിലൂടെ നടക്കാൻ ആരുടെയെങ്കിലും കൂട്ടവേണോ?

വഴിയിലൂടെപ്പോയ അടി ഇരന്നുവാങ്ങിയതുപോലെ ഞങ്ങളുടെ മിണ്ടാട്ടം പൂർണ്ണമായും മുട്ടിപ്പോയിരുന്നു.

ശരി പോട്ടെ, പിന്നെ കാണാം എന്നു പറഞ്ഞ് ഞങ്ങൾ വേഗം തിരിഞ്ഞു നടന്നു.

കണ്ടില്ലേ കൂത്തിച്ചിമോളുടെ അഹങ്കാരം. എന്തിനാണ് പട്ടാളം തെരുവിലിറങ്ങി ഇവറ്റകളെ ഇങ്ങനെ വെടിവച്ചു കൊല്ലുന്നതെന്നറിയാൻ വേറേ വല്ലിടത്തും പോകണോ? ബിള്ളമോൻ ദേഷ്യത്തോടെ കാർക്കിച്ചു തുപ്പി. പിന്നെ തിരിച്ചു പോരുന്ന വഴി മുഴുവൻ ബിള്ളമോൻ കണക്കില്ലാതെ ആ പെൺകുട്ടിയെ ചീത്തപറഞ്ഞുകൊണ്ടേയിരുന്നു. പക്ഷേ, എനിക്കെന്തോ അവളുടെ ഉള്ളിൽ ഒരു തീയിരുന്ന് നീറുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നി. മുൻപൊരിക്കൽ റിയാസിനും ജഹാംഗീറിനും ഒപ്പം യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ റോഡിലേക്ക് ഓടിയിറങ്ങി വന്ന് പോലീസുവണ്ടിക്കു നേരേ തീക്കുപ്പി വലിച്ചെറിഞ്ഞ പയ്യനെപ്പോലെ അവളുടെ രോഷത്തിനും ഒരു കാരണമുണ്ടാവും. അതെന്താണെന്നറിയണമെന്ന് എനിക്കു തോന്നി. പിരിയുന്നതിനു മുൻപ് ലിസിയുടെ കയ്യിൽനിന്നും ഞാനവളുടെ ഫോൺനമ്പർ കുറിച്ചെടുത്തിരുന്നു. സൈനബ് എന്നായിരുന്നു അവളുടെ പേര്.

സൈനബ്

പിറ്റേന്നു കാലത്ത് ഫൈസലിൻറെ സഹായത്തോടെ ഞാനവളെ വിളിച്ചു. നേരിൽ കാണണമെന്ന ആഗ്രഹത്തെ സൈനബ് ആദ്യമൊന്നും അംഗീകരിച്ചതേയില്ല. ഒടുവിൽ എന്തായാലും എൻറെ നിർബന്ധത്തിന് അവൾക്കു വഴങ്ങേണ്ടി വന്നു. വൈകിട്ട് വിസിറ്റിങ് ടൈമിൽ ഹോസ്പിറ്റലിൻറെ മുന്നിൽവച്ച് കാണാമെന്ന് അവൾ സമ്മതിച്ച.

ഞാൻ റിയാസിനെയും വിളിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഹോസ്പിറ്റലിലേക്ക് പോയത്. അവിടെ ഞങ്ങൾക്കൊൽ മുൻപരിചയമുണ്ടല്ലോ. പറഞ്ഞസമയത്തുതന്നെ ഞങ്ങൾ ചെന്നു. എന്നാൽ അവൾ അതിനേക്കാൾ മുൻപേ അവിടെയെത്തി ഞങ്ങളെ കാത്തുനില്ക്കുകയായിരുന്നു.

എന്നെ എങ്ങനെയാണ് പരിചയം..? എൻറെ നമ്പർ എവിടെനിന്ന് കിട്ടി..? ഞങ്ങളെ കണ്ടപാടേ സൈനബ് യാതൊര് മുഖവുരയുമില്ലാതെ ചോദിച്ച.

ഇന്നലെ രാത്രി ലിജിക്കൊപ്പം ഉണ്ടായിരുന്നവരിൽ ഒരാൾ ഞാനായിരുന്നു..

അവൾ പെട്ടെന്ന് ചിരിച്ചു. നിങ്ങൾ പേടിച്ചുപോയി അല്ലേ..? വീട്ടിൽ ചെന്നപ്പോഴാണ് ഞാനങ്ങനെ പ്രതികരിക്കരുതായിരുന്നു എന്ന് തോന്നിയത്. പക്ഷേ, അപ്പോഴത്തെ എൻറെ മാനസികാവസ്ഥ വളരെ മോശമായിരുന്നു.

ഇന്നു ഡ്യൂട്ടി ഇല്ലായിരുന്നോ..? ഞാനതേഷറ്റിയൊന്നും ചോദിക്കാതെ മറ്റൊരു വിഷയത്തിലേക്ക കടന്നു.

ഞാൻ കഴിഞ്ഞ കുറച്ചു ദിവസങ്ങളായി അവധിയിലാണ്.. അവൾ പറഞ്ഞു.

പിന്നെന്താണ് ഇവിടെവെച്ച് കാണാമെന്നു പറഞ്ഞത്..? ആരെങ്കിലും ആശുപത്രിയിൽ രോഗിയായി കിടക്കുന്നുണ്ടോ.? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

അവൾ വിഷാദംകൊണ്ട് വിളറിയ ചിരി ചിരിച്ചു. അപ്പോൾ സിസ്റ്റർ ലിജി എന്നെക്കറിച്ച് ഒന്നം പറഞ്ഞില്ലേ..? പറഞ്ഞു കാണില്ല. പറയാൻ ഒരുപക്ഷേ, അവൾ അറിഞ്ഞും കാണില്ല. അതാണ് സത്യം. ഈ നഗരത്തിൽ ഇത്രയധികം പ്രശ്നങ്ങൾ നടക്കുമ്പോഴും നിങ്ങൾ വിദേശികൾ എങ്ങനെയാണ് അതൊന്നമറിയാതെ കണ്ണപൂട്ടി ജീവിക്കുന്നതെന്ന് എനിക്കദ്ളതം തോന്നാറുണ്ട്. ഇവിടത്തെ പെളിറ്റിക്സ്

നിങ്ങൾക്ക് അന്യമായിരിക്കാം പക്ഷേ, മന്മഷ്യനെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ ആർക്കും എവിടെയും അന്യമാവില്ലല്ലോ.. അതോ പണമുണ്ടാക്കുന്ന തിരക്കിൽ നമുക്ക് മറ്റെല്ലാം അന്യമായിപ്പോകുമോ..? അവൾ ചോദിച്ചു.

എനിക്കം റിയാസിനം അതിനത്തരമില്ലായിരുന്നു.

ഞാൻ നിങ്ങളെ കുറ്റം പറയില്ല. അവൾ പറഞ്ഞു. ഒത്ദ മതിലിൻറെ അപ്പറത്തും ഇപ്പറത്തും നില്ക്കുന്നവരാണ് ഞങ്ങളും നിങ്ങളും. ഒരിക്കലും പരസ്പരം അറിയാൻ ശ്രമിക്കുകയേ ചെയ്യാത്തവർ. ഈ ദേശത്തിനുള്ളിലെ ഒത്ര മൂന്നാം ലോകത്തിലാണ് നിങ്ങൾ കഴിയ്യന്നത്.

ഇവിടെ മാത്രമല്ല ലോകത്തെവിടെയും കുടിയേറ്റക്കാരൻ അങ്ങനെയാണ് റിയാസ് പറഞ്ഞു. സ്വദേശികളുടെ പ്രശന്ങ്ങളിലേക്ക് തലയിട്ടുനോക്കാൻ പോയാൽ അവനൊരിക്കലും നിലനില്ലാനാവില്ല.

ലോകത്തിൽ ഒരാളും കാരണമില്ലാതെ രോഷപ്പെടില്ല എന്നറിയാം. ഇന്നലെ രാത്രിയിലെ ആ രോഷപ്രകടനത്തിൻറെ പിന്നിലെ കാരണം തിരക്കിയാണ് ഞങ്ങൾ വന്നത്. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

കഴിഞ്ഞ രണ്ടുമാസത്തിലധികമായി എൻറെ ബാബ ജയിലിൽ നിരാഹാരസത്യാഗ്രഹം അനുഷ്ഠിച്ചുവരികയായിരുന്നു. മറ്റൊന്നിനും വേണ്ടിയല്ല, നീതിക്കുവേണ്ടിയും വിചാരണയ്ക്കുവേണ്ടിയും. സൈനബ് പറഞ്ഞു. ഒരു കാരണമോ തെളിവോ കറ്റമോ ഇല്ലാതെയാണ് അദ്ദേഹത്തിന് ജയിലിൽ കിടക്കേണ്ടി വന്നത്. ഈ നഗരത്തിലെ ഒരു മനുഷ്യാവകാശപ്രവർത്തകനായിരുന്നു എന്നതു മാത്രമാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്ത തെറ്റ്. ഇന്നലെ പക്ഷേ, പോലീസ് തയ്യാറാക്കിയ പതിമൂന്ന് പേള്ള നീളുന്ന കറ്റപത്രം കണ്ട ഷോക്കിലായിരുന്നു ഞാൻ.

അദ്ദേഹത്തിൻറെ മകൾ എന്ന നിലയിൽ എനിക്ക് ഉറപ്പിച്ചു പറയാൻ കഴിയും അദ്ദേഹം ജീവിതത്തിൽ ഒരിക്കലും അക്രമത്തിനുവേണ്ടി നിലകൊണ്ടിട്ടില്ല. അക്രമത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയോ പിന്തുണയ്ക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഞങ്ങൾ കുട്ടികൾ ചെറുതായിരുന്നപ്പോൾ എപ്പോഴും ഗാന്ധിജിയുടെയും നെൽസൺ മങ്ങേലയുടെയും ജീവചരിത്രം അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. അക്രമത്തിനു പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും മതനേതാക്കളെയല്ല, മ്യാൻമാറിലെ ആങ് സൂചിയെ കണ്ടുവേണം നിങ്ങൾ പഠിക്കാൻ എന്ന് അദ്ദേഹം ഉപദേശിക്കുമായിരുന്നു. ജനസേവനത്തിന് ഏറ്റവും പറ്റിയ വഴി എന്ന നിലയിൽ മാത്രമാണ് പോകാൻ മറ്റനേകം വഴികൾ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും അദ്ദേഹം എന്നെയും എൻറെ സഹോദരിയെയും നേഴ്ലിങ് പഠിക്കാൻ വിട്ടത്. നിങ്ങൾ വിചാരിക്കരുത് ഞങ്ങൾ അറബികൾക്ക് അക്രമവും കലാപവും ഇല്ലാത്ത ഒരു ജീവിതം അറിയില്ലെന്ന്. സമാധാനപരമായ സമരങ്ങളിലൂടെ മാത്രമേ നമുക്ക് വിജയം വരിക്കാനാവു എന്നായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹത്തിൻറെ നിലപാട്. എന്നിട്ടും അക്രമത്തിന് ആഹ്വാനം ചെയ്തു എന്നതിൻറെ പേരിലാണ് അദ്ദേഹം അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

ആശുപത്രിക്കുള്ളിലേക്ക് നടക്കുന്നതിനിടയിൽ സൈനബ് പറഞ്ഞുകൊണ്ടേയിരുന്നു.

കലാപം ആഹ്വാനം ചെയ്തുകൊണ്ട് പേൾ സ്ക്കിയറിൽ അദ്ദേഹം നടത്തി എന്ന് സർക്കാർ അവകാശപ്പെടുന്ന പ്രസംഗം അതിൻറെ പൂർണ്ണരൂപത്തിൽ അന്ന് റിക്കോർഡ് ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. ഞങ്ങളതിൻറെ കോപ്പി ആംനസ്റ്റി ഇൻറർനാഷണലിനും യു.എന്നിനും കൈമാറിയിരുന്നു. എൻറെ ബാബ കറ്റക്കാരനല്ലെന്നും അദ്ദേഹത്തെ എത്രയും പെട്ടെന്ന് വിട്ടയയ്ക്കണമെന്നും അവർ സർക്കാരിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടതുമാണ്. പക്ഷേ, ഭരണകൂടം അത് കേട്ടതായിപ്പോലും നടിച്ചില്ല. യു.എന്നിനെപ്പോലും ധിക്കരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സർക്കാരാണ് ഇവിടെയുള്ളത്. അമേരിക്കയുടെയും മറ്റു ചില പാശ്ചാത്യശക്തികളുടെയും പിന്വുകളാണ് ഇവിടത്തെ സർക്കാർ എന്നതുകൊണ്ട് യു.എന്നും ഒന്നും ചെയ്യില്ല.

പ്രയോജനമില്ലാത്ത ഉത്തരവുകൾ ഇറക്കുന്ന പേഷർ ഫാക്ടറി എന്ന് പണ്ട് അയത്തുള്ള ഖൊമേനി യു.എന്നിനെ വിശേഷിഷിച്ചതിൽ എനിക്കിഷോൾ ഒരതിശയവും തോന്നുന്നില്ല. ഏതാണ്ട് മരിക്കുമെന്നായപ്പോൾ എൻറെ ബാബയെ കഴിഞ്ഞ ദിവസം അവർ നിർബന്ധിച്ച് ആശുപത്രിയിലേക്കു മാറ്റി. ഇന്നലെ ഞാനദ്ദേഹത്തെ കണ്ടിട്ട് വരുന്നവഴിയായിരുന്നു. പട്ടിണി ഒരു സത്യമാണല്ലേ.. അദ്ദേഹം അത്രയ്ക്കും ശുഷ്മിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ട് എനിക്ക് ശരിക്കും കരച്ചിൽ വന്നു. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം അപ്പോഴും പ്രസന്നവാനായിരുന്നു. ആ മെലിഞ്ഞുണങ്ങിയ ശരീരത്തിൽ ഒരു വലിയ ചിരി മാത്രമാണ് ഇനി ബാക്കിയുള്ളത്. എനിക്കറിയാം അദ്ദേഹം പതിയെ മരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നമ്മുടെ പ്രിയപ്പെട്ട ഒരാളുടെ പെട്ടെന്നുള്ള മരണം നമുക്ക് ഒരു ഷോക്ക് ആയേക്കാം. പക്ഷേ, സാവധാനം മരണത്തിലേക്ക് നീങ്ങുന്നത് കാണന്നത് തീർത്തും ദുസ്സഹമാണ്.

ആ പറച്ചിലിനിടയിൽ ആദ്യമായി സൈനബിൻറെ കണ്ണകളിൽ ജലം പൊടിച്ചു. ഞങ്ങൾ സൈനബിനൊപ്പം അവളുടെ ബാബ ഖലീൽ അഹമ്മദിനെ കാണാൻ വാർഡിലേക്ക് ചെന്നു.

കുറ്റവാളികൾ

മുന്ന് പാകിസ്ഥാനി പോലീസുകാർ ആ മുറിക്ക് കാവലുണ്ടായിരുന്നു. മൂന്നു പേരുടെ കൈയിലും തോക്കും. അകത്ത് കിടക്കുന്നത് ഒരു കൊടുംകൊലയാളിയാണെന്നു മട്ടിലൊരു ജാഗ്രതയിലായിരുന്നു അവരുടെ നില്പ്. ഖലീൽ ഒരു രാഷ്ട്രീയ കറ്റവാളിയാണെന്നും അതുകൊണ്ട് പുറത്തുനിന്നാർക്കും കാണാൻ അനുവാദമില്ലെന്നും അവർ ഞങ്ങളെ കർശനമായി വിലക്കി. റിയാസ് പഷ്തു ഭാഷയിൽ സംസാരിച്ചും പാകിസ്ഥാനിയാണെന്ന് വെളിപ്പെടുത്തിയും അവരെ സ്വാധീനിക്കാൻ നോക്കിയെങ്കിലും അവർ സമ്മതിച്ചില്ല. മകൾ എന്ന നിലയിൽ സൈനബിനെ മാത്രം അകത്തു പോകാൻ അനുവദിച്ചു. അതും പത്തു മിനിറ്റിനകം പുറത്തുപ്പൊയ്ക്കോളണം എന്ന നിർദ്ദേശത്തോടെ ഇത്തിരിനേരംകൂടി കാത്തു നിന്നിട്ടും ഫലമൊന്നുമില്ലെന്ന് കണ്ട് ഞങ്ങൾ നിരാശയോടെ മടങ്ങിയതാണ്. ലിഫ്ലിൽ കയറിയപ്പോൾ ആരുടെയോ ഭാഗ്യത്തിന് കഴിഞ്ഞ ദിവസം കണ്ട ഡോക്ടർ മാമു അതിലുണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ രണ്ടുനിമിഷത്തേക്ക് അദ്ദേഹത്തിനു കത്തി. എന്താണ് കാനഡാവാല ഇവിടെ എന്ന് അദ്ദേഹം ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഞങ്ങൾ ആഗമനോദ്ദേശ്യം വെളിപ്പെടുത്തുകയും പോലീസുകാർ ഞങ്ങളെ തടഞ്ഞ കാര്യം സൂചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം വാർഡിലേക്ക് തിരിച്ചു കയറി വന്നു. അതുവരെ പുലിക്കുട്ടികളായിരുന്ന പോലീസുകാർ ഡോക്ടർജിയെ കണ്ടതോടെ പെട്ടെന്ന് പൂച്ചക്കുട്ടികളായി മാറി. നഗരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള വില അന്നേരമാണ് ഞങ്ങൾക്ക് ശരിക്കം ബോധ്യപ്പെടുന്നത്.

ഞങ്ങൾ അകത്ത് ചെന്നപ്പോൾ ഇതെങ്ങനെ സാധിച്ചു എന്ന് സൈനബ് അദ്ഭ്രതപ്പെട്ടു. ഞങ്ങൾ ലിഫ്ലിൽവച്ച് ഈ രാജ്യത്തിൻറെ ഒരു ദൈവത്തെ കണ്ടുമുട്ടി എന്ന് പറഞ്ഞതിൻറെ പൊരുൾ അവൾക്ക് പിടി കിട്ടിയതേയില്ല. ഖലീൽ അഹമ്മദ് കിടക്കുകയായിരുന്നു. ഞങ്ങളെ കണ്ട് എഴുന്നേറ്റിരിക്കാൻ അദ്ദേഹം ഒരു ശ്രമം നടത്തിയെങ്കിലും, ഒരു കാൽ കട്ടിലിനോട് ചേർത്ത് വിലങ്ങിട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നതിനാൽ സാധിച്ചില്ല.

അറബ് ദേശത്തിലെ എല്ലാ മന്ദഷ്യാവകാശ പ്രവർത്തകത്ഒടയും കൈകാലുകൾ ഇതുപോലെ വിലങ്ങുകളാൽ പൂട്ടപ്പെട്ടതാണ്. അതുകൊണ്ട് അവർ എപ്പോഴും കിടന്നുകൊണ്ടാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. എഴുന്നേല്ലാനുള്ള ശ്രമം ദയനീയമായി പരാജയപ്പെട്ടുപോയ തമാശ സ്വയം ആസ്വദിച്ചിട്ടെന്നോണം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

സൈനബ് പറഞ്ഞത് വളരെ ശരിയായിരുന്നു. പട്ടിണി അദ്ദേഹത്തെ വല്ലാതെ തളർത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് പ്രകടമായിരുന്നു. ഞാനും റിയാസും അദ്ദേഹത്തിൻറെ കിടക്കയ്ക്കൽകിൽ ഇരുന്നു. സൈനബ് അദ്ദേഹത്തിൻറെ തന്നെ കട്ടിലിലും.

തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചും നേട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹം ഏറെ നേരം ഞങ്ങളോട് തളർന്ന ശബ്ദത്തിലെങ്കിലും സംസാരിച്ചു. രാജ്യത്തിലെ മനുഷ്യാവകാശധ്വംസനങ്ങളെക്കുറിച്ചും സർക്കാരും കോടതികളും അതിനോട് എടുക്കുന്ന പ്രതിലോമ നിലപാടുകളെക്കുറിച്ചുമായിരുന്നു അതിലേറെയും. നിങ്ങൾക്കറിയാമോ ആംനസ്റ്റി ഇൻറർനാഷണലിൻറെ അംഗീകാരമുള്ള സംഘടനയാണ് ഞങ്ങളുടേത്. എന്നിട്ടും ഈ വർഷംതന്നെ നാലുതവണ ഞങ്ങൾക്ക് ഓഫീസ് മാറ്റേണ്ടിവന്നു. ഓരോ ഇടവും പോലീസ് കണ്ടെത്തി. അവസാനം ഞങ്ങൾ ഒരു സിവിൽ കൺസൾട്ടൻസി ഓഫീസിനുള്ളിലായിരുന്നു ഏറെക്കാലം പ്രവർത്തിച്ചത്. പെട്ടെന്നാർക്കും മനസ്സിലാവില്ല. കെട്ടിടംപണിക്ക് പടം വരയ്ക്കാനോ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കാനോ മറ്റോവരുന്നവർ എന്ന നിലയിലാണ് ആളുകൾ ഞങ്ങളെ കാണാൻ വന്നത്.

അതിനിടെ രണ്ടുതവണ പോലീസുകാർ വന്ന് സന്ദർശകർക്കുള്ള സമയം കഴിഞ്ഞു എന്നറിയിച്ചു. എന്നാൽ ഡോക്ടർ മാമുവിൻറെ ബലത്തിൽ ഞങ്ങളത് ഗൗനിക്കാനേ പോയില്ല. സൈനബ് അവരെ എന്തോ പുലഭ്യം പറയുകയും ചെയ്തു.

ഇങ്ങനെ ഒരു സംഘടന തുടങ്ങാനും മന്മഷ്യാവകാശ പ്രവർത്തകനാവാനും എന്തായിരുന്നു പ്രചോദനം എന്ന് ഞാനദ്ദേഹത്തോടു തിരക്കി.

ഇന്ന് മനുഷ്യാവകാശ പ്രവർത്തകൻ എന്നു പറയാൻ നാണമുണ്ട്, കാരണം ഇന്ന് ഏറ്റവും അധികം കള്ളനാണയങ്ങളള്ളത് അക്കുട്ടത്തിലാണ്. സർക്കാർ ചാരന്മാർ മുതൽ ഭീകരപ്രവർത്തകർവരെ മന്ദഷ്യാവകാശ പ്രവർത്തകൻ എന്ന ലേബലിലാണ് പുറത്തേക്ക് സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. ലോകത്തിലെ വലിയ ഫണ്ടിങ് ഏജൻസികൾ ഇവരുടെ ഒക്കെ പിന്നിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുമുണ്ട്. അതാണ് പലത്തടെയും ലക്ഷ്യം. എന്തായാലും എൻറെ ചരിത്രം വേറെയാണ്. ഏതാണ്ട് ഇരുപത്തിയഞ്ച് മുൻപ് ഒരു നിയമവിദ്യാർത്ഥി അവനുണ്ടായ തിക്തഫലത്തിൻറെ പ്രതികരണം വർഷങ്ങൾക്ക എന്നോണമാണ് ഇത് തുടങ്ങി വയ്ക്കുന്നത്. ഖലീൽ ആ കഥ പറഞ്ഞു. ഒരു കാമ്പസിൽ സംഘം ചേർന്നു എന്നു അവൻറെ പറഞ്ഞ് അവനെയും അട്ടത്ത അഞ്ച് സുഹൃത്തുക്കളെയും പോലീസ് കാരണം കസ്റ്റഡിയിലെടു<u>ത്ത</u>. പോലീസ് അവരെ ഭീകരമായി മർദ്ദിച്ചു. രാജ്യദ്രോഹം, ഗുവധാലോചന, അട്ടിമറിശ്രമം എന്നിങ്ങനെ അതീവ ഗൗരവതരമായ കറ്റങ്ങൾ അവർക്കെതിരെ ആരോപിക്കപ്പെടുകയും അവരെ കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കുകയും ചെയ്തു. സത്യത്തിൽ ആ സംഘം ചേരലിൽ ഫുട്ബോളിനും സിനിമയ്ക്കം സിഗരറ്റിനും അപ്പറം സുപ്രധാനമായി ഒന്നമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ, മർദ്ദനത്തിൻറെ ഭീകരതയിൽ അവർ കോടതിയിൽ കറ്റസമ്മതം നടത്തി. എന്നാലത് മർദ്ദനത്തിൻറെ അനന്തരഫലമാണെന്ന് ആർക്കം മനസ്സിലാക്കാവുന്നതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ള. സർക്കാർ പക്ഷക്കാരനായിരുന്ന ജഡ്ജിക്കപോലും അത് മനസ്സിലായി. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അവരെ പിന്നീടൊരു ദിവസം ഹാജരാക്കാൻ പറഞ്ഞ് തിരിച്ചയച്ച. ഹാജരാക്കിയപ്പോൾ അവർ നിഷേധിക്കുകയ്യം തങ്ങൾ അട്ടത്ത തവണ തങ്ങളുടെ ക്കറ്റം പോലീസിൽനിന്നനുഭവിച്ച പീഡനങ്ങൾ ഓരോന്നായി കോടതിമുറിയിൽ വിളിച്ച പറയുകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ സർക്കാർ വക്കീൽ അവർക്കെതിരെ ശക്തമായി വാദിച്ചു. മരണമോ ജീവപര്യന്തം കഠിനതടവോ വിധിക്കണമെന്ന് അയാൾ ആവശ്യപ്പെട്ടു. തെളിവുകൾ ഹാജരാക്കാൻ കോടതി നിരന്തരം ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടും അവർക്കെതിരെ ഹാജരാക്കാൻ പോലീസ് ഭാഷ്യമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അയാളുടെ കൈവശമില്ലായിരുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികൾ നിരപരാധികളാണെന്ന് ആർക്കും ബോധ്യപ്പെടുമായിരുന്നു. അങ്ങനെ തന്നെ അവർ വിട്ടയയ്ക്കപ്പെടുമെന്ന് അവർ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷേ, വിധി അവരെ ഞെട്ടിച്ചുകളഞ്ഞു. പത്തുവർഷത്തേക്ക് അവരെ നാടുകടത്താനാണ് അയാൾ വിധിച്ചത്.

ഇപ്പോൾ ഓർക്കുമ്പോൾ അതുതന്നെ അയാളുടെ കാരുണ്യം എന്ന് തോന്നിപ്പോകുന്നു, ഖലീൽ പറഞ്ഞു: ഇപ്പോഴും ഇവിടത്തെ എല്ലാ കോടതി വിധികളും ന്യായവിസ്താരം തുടങ്ങുന്നതിനു മുൻപേ എഴുതിവയ്ക്കുന്നവയാണ്. പിന്നെന്തിന് ഞങ്ങൾ കോടതികളിലേക്ക് പോവുകയും ദീർഘകാലം വാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നു ചോദിച്ചാൽ ഇങ്ങനെ ഒരു കേസ് നടക്കുന്നു എന്ന് ലോകത്തെ അറിയിക്കാനായി മാത്രം. അയാൾക്കു വേണമെങ്കിൽ അവരെ മരണത്തിനു വിധിക്കുകയോ ജീവപര്യന്തം തടവിനു വിധിക്കുകയോ ചെയ്യാമായിരുന്നു. ആരും അതിനെതിരെ ഒരു ശബ്ദവും ഉയർത്തില്ലായിരുന്നു. സർക്കാരിൻറെ കഠിനമായ സമ്മർദ്ദത്തിനും മീതെ അയാളുടെ നീതി ബോധമോ അന്തിമ വിധിദിവസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പേടിയോ എന്തോ അയാൾ രാജ്യഭ്രഷ്ടിൽ വിധി ഒതുക്കി സ്വയം രക്ഷപ്പെട്ടു.

എന്തായാലും ആ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അന്ന് ആ വിധി അതിഭയങ്കരമായ ഷോക്ക് ആയിരുന്നു. ദുർബലമായ നീതിവ്യവസ്ഥ നിലനില്ക്കുന്ന ഒരു ദേശത്ത് സർക്കാരിന് എന്തു വേണമെങ്കിലും സ്വന്തം ഇഷ്ടപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കാനാവുമെന്ന് അവർക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടു. നീതിബോധമില്ലാത്ത ജഡ്ജിമാരുടെ മുന്നിൽ ഒരു ജനാധിപത്യത്തിനും വിലയുണ്ടാവില്ല. നിഷ്പക്ഷരല്ലാത്ത ജഡ്ജിമാരുടെ മുന്നിൽ ഒരു മനുഷ്യാവകാശത്തിനും വിലയുണ്ടാവില്ല. ഖലീൽ പറഞ്ഞു.

ആ നിയമവിദ്യാർത്ഥിക്ക് പിന്നീടെന്തു സംഭവിച്ചു? ഞാൻ ആകാംക്ഷയോടെ ചോദിച്ചു.

ആ വിധി വന്ന നിമിഷം മുതൽ അവൻ തൻറെ ജീവിതത്തിൻറെ ബാക്കികാലം ഒരു മന്മഷ്യാവകാശ പ്രവർത്തകനാകാൻ തീരുമാനിച്ചു. അന്ന് അവൻ വിദേശരാജ്യത്തു വച്ച് തുടങ്ങിയതാണ് we are watching you എന്ന സംഘടന. പിന്നെ പത്തുവർഷത്തിനുശേഷം തിരിച്ചുവന്ന് ഇവിടെ നടത്തിക്കൊണ്ടു പോകുന്നു. Monitoring is our tool, media is our weapon ഇതാണ് ഞങ്ങളുടെ ബൈലൈൻ. രാജ്യത്ത് നടന്ന പല അഴിമതിക്കഥകളും കണ്ടെത്തിയത് ഞങ്ങളുടെ ജാഗ്രതയുള്ള കണ്ണുകളാണ്. ഒരു ദിനാർ കണക്കിൽ രാജ്യത്തെ ചില കണ്ണായ സ്ഥലങ്ങൾ ഭരണാധികാരികളിൽ ചിലർ കൈക്കലാക്കിയതിൻറെ രേഖ പുറത്തുകൊണ്ടുവന്നതാണ് അതിൽ ഏറ്റവും പ്രമാദമായത്! ഖലീൽ പ്രകാശിക്കുന്ന കണ്ണുകളോടെ പറഞ്ഞു നിറുത്തി.

ഇത്തിരിനേരം ഞാൻ മൗനമായിരുന്നു. ആ വിദ്യാർത്ഥി താങ്കളായിരുന്നില്ലേ..? എന്ന് പിന്നെ ചോദിച്ചു.

ഒരു നിറഞ്ഞ പുഞ്ചിരി ആയിരുന്നു അതിന് ഖലീലിൻറെ മറ്റപടി.

ബാബ എല്ലാം ഞാൻ അംഗീകരിക്കുന്നു. അങ്ങയുടെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഞങ്ങളുടെ പിതുണ എപ്പോഴും ഉണ്ടായിരുന്നു. സൈനബ് പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, ഈ പട്ടിണികിടപ്പുകൊണ്ട് എന്തു പ്രയോജനം..? മനസ്സാക്ഷിയുള്ള ഭരണാധികാരികളുടെ മുന്നിലേ സഹനസമരം വിജയിക്ക് എന്ന് കാലം തെളിയിച്ചതല്ലേ?

ഞാൻ ഇങ്ങനെ മരിക്കുന്നെങ്കിൽ മരിക്കട്ടെ സൈനബ്, നമ്മൾ അറബികൾക്ക് അക്രമത്തിലൂടെയല്ല, സഹനത്തിലൂടെയും മരിക്കാനാവുമെന്ന് ലോകം അങ്ങനെയെങ്കിലും അറിയട്ടെ..! അദ്ദേഹം അവളുടെ കൈകവർന്നു പിടിച്ചകൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

ടോം ആന്റ് ജെറി

ഏറെ ദിവസങ്ങൾക്കശേഷം വീണ്ടം ഒരിക്കൽക്കൂടി ഫ്ലാറ്റിൽ തനിച്ചാവാൻ എനിക്ക് ഒരവസരം തെളിഞ്ഞുകിട്ടി. രാവിലെതന്നെ ആരെയോ കാണാന്ദണ്ടെന്നു പറഞ്ഞ് റിയാസ് പോയി. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പ്രിയങ്കയ്ക്ക് ഇന്ന് ഓഫാണ്. ഫ്ലാറ്റിൽ അവൾ തനിച്ചേ കാണൂ. ഒന്ന് കറങ്ങി നോക്കിയിട്ട് വരാം എന്ന മൂരിനിവർത്തിക്കൊണ്ട് വിനോദും ഒരുങ്ങാൻ തുടങ്ങി. എഡ്വിൻ ആണെങ്കിൽ ഈ വഴിക്കൊക്കെ വരുന്ന പതിവേ അവസാനിപ്പിച്ച കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവൻ എപ്പോഴും അസ്മോയ്ക്കൊപ്പമാണ്. പെട്ടെന്നെൻറെ മനസ്സിലേക്ക് സമീറയുടെ പ്പസ്തകം എന്ന ആഗ്രഹം സർവ്വ ആവേശത്തോടെയും ആർത്തിരമ്പി വന്നു. ഇത്രയും ദിവസം അത് ഞാനേതാണ്ട് മറന്നഇപോലെയായിരുന്നു. എന്നാൽ ഒരവസരം കിട്ടിയപ്പോൾ അതിൻറെ ബാക്കികൂടി വായിക്കാൻ എനിക്ക് ധ്ലതിയായി. വിനോദ് ഇറങ്ങുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കാൻ എൻറെ അക്ഷമ എന്നെ സമ്മതിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനെ അടക്കാനും സമയം കളയാനുമായി ഞാൻ യൂടെ റിമോട്ട് കൈയിലെടുത്തു. ചാനലുകളിൽനിന്ന് ചാനലുകളിലേക്കുള്ള മുയൽച്ചാട്ടത്തിനിടെ ഒരിടത്ത് ഞാൻ ടോം ആൻറ് ജെറിയിൽ തടഞ്ഞുനിന്നു. കാണാൻ തുടങ്ങിയ കാലം മുതൽ ഇന്നോളം മട്ടക്കാത്ത കഥാപാത്രങ്ങളാണവർ. വീട്ടിലാണെങ്കിൽ രണ്ട കട്ടികൾക്കൊപ്പമിരുന്ന് അവരേക്കാൾ ആസ്വദിച്ച് കാണം. മനസ്സിൽനിന്ന് കട്ടിത്തം ഇനിയും വിട്ടപോയിട്ടില്ല എന്ന തോന്നുന്ന അപൂർവ്വം വേളകളിൽ ഒന്നാണത്.

ഒങ്ങ അറബിക് ചാനലായിരുന്നു അത്. തുടക്കത്തിൽ അതിൽ കുത്തിത്തിരുകിയിരിക്കുന്ന സംഭാഷണങ്ങളും അതിനുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് സബ് ടൈറ്റിൽസും ഒന്നും ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചതേയില്ല. ചിത്രം കാണുന്നതിലധികം വിനോദ് പുറപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്നായിരുന്നു എൻറെ ആകാംക്ഷ. പക്ഷേ, ഇടനേരത്തെപ്പോഴോ അതെൻറെ ശ്രദ്ധയെ പിടിച്ചുനിറ്റത്തി. ഞാനതിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെന്നു. ആ കാർട്ടുണിൽ ടോം ഒരു പാവപ്പെട്ട സ്വദേശിയും ജെറി ഒരു വിദേശിയായ കൈയേറ്റക്കാരനമാണ്. ടോമിൻറെ കയ്യിൽ എന്തോ ഒരു ചെറിയ പൊതിക്കെട്ട് ഇരുപ്പുണ്ട്. അത് തട്ടിപ്പറിക്കാനായി ജെറി അവൻറെ പിന്നാലെ പായുകയാണ്. ജെറിയിൽനിന്ന് മറയുന്ന ഒരു നിമിഷം ടോം തൻറെ ഒരു പഴയ സുഹൃത്തിനെ കണ്ടുമുട്ടന്നു. അവിടെവച്ച് അവൻ തൻറെ ഓട്ടത്തിൻറെ രഹസ്യം കൂട്ടകാരനോട് വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ഈ

പൊതിക്കെട്ടിലുള്ളത് എൻറെ ഒരുതുണ്ട് ഭൂമിയാണ്. അത് സത്യത്തിൽ എൻറെ പിതാക്കന്മാരുടെയും അവരുടെ പിതാക്കന്മാരുടേതുമായിരുന്നു. അവർ കാലങ്ങളായി ഇത് കാത്തുസൂക്ഷിക്കുകയും സ്വന്തമായി വച്ചനുഭവിക്കുകയുമായിരുന്നു... എൻറെ മുത്തച്ഛൻ കൊല്ലപ്പെടുന്നതിനു മുൻപായി ഈ ഭൂമിക്കു മേലുള്ള സർവ്വ കൈയവകാശ രേഖകളും എനിക്കു കൈമാറിയതാണ്. പക്ഷേ, കയ്യേറ്റക്കാരനായ ജെറി ഇപ്പോൾ പറയുന്നത് ഈ ഭൂമി അവനുവേണമെന്നാണ്. അതവൻറെകൂടിയാണെന്ന്. എൻറെ പിതാക്കന്മാർ എനിക്കു നല്ലിയ സമ്പത്ത് ജെറിയുടെ കൈയിൽനിന്നും കാത്ത്ര സൂക്ഷിക്കുക എൻറെ ഉത്തരവാദിത്വമല്ലേ..? അതിനാണ് പ്രാണൻ കളഞ്ഞ് ഞാനിങ്ങനെ ഓടുന്നത്.

കുറച്ചുനേരംകൂടി ഞാനത് കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ടോമിനശേഷം വന്ന ബെൻ10 ൻറെയും മറ്റു ചില കാർട്ടുണുകളിലെയും ആശയം ഇതുതന്നെയായിരുന്നു. കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ ഏതൊക്കെ വിധത്തിൽ ദേശീയവും മതപരവുമായ വികാരം കുത്തിവയ്ക്കാൻ കഴിയും എന്നതിൻറെ ഉത്തമോദാഹരണമായിരുന്നു ആ കാർട്ടണുകൾ.

ഇടയ്ക്കെപ്പോഴോ വിനോദ് പോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ടിവി ഓഫാക്കി ഞാൻ റിയാസിൻറെ മുറിയിലേക്ക് ഓടി. കഴിഞ്ഞ എല്ലായിടവും ഭ്രാന്തമായി തപ്പിനടന്ന് തവണത്തെപ്പോലെ മ്പറി എനിക്ക് നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നു. അലങ്കോലപ്പെടുത്തത്തെന്ന് അത്രകൊണ്ടുതന്നെ ധ്യതിവച്ചള്ള ഒരന്വേഷണത്തിനും ഞാൻ പോയില്ല. ഒരു കോണിൽ നിന്ന് പതിയെ തിരയാൻ തുടങ്ങി. ഒരു പെട്ടിയിലോ മേശവലിപ്പിലോ മെത്തയ്ക്കടിയിലോ തുണികൾക്കിടയിലോ അലമാരയ്ക്കള്ളിലോ ബാത്ത്റ്റമിലോ അല്ലാതെ ഒരു പുസ്തകത്തിന് ഒളിച്ചിരിക്കാൻ പറ്റിയ അധികം മറവിടങ്ങളൊന്നം ആ മുറിയിൽ ഇല്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ പതിവിടങ്ങളെല്ലാം പരിശോധിച്ച കഴിഞ്ഞിട്ടം അതെൻറെ കയ്യിൽ വന്നചേർന്നില്ല. അതു കൊണ്ടുതന്നെ കഷ്ടിച്ചൊത്ദ അരമണിക്കർകൊണ്ട് എൻറെ എനിക്ക് നിഷ്ടത്രണം അന്വേഷണം അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടി വന്നു. ദയനീയമായി പരാജിതനാവുക എന്നല്ലാതെ മറ്റൊരു മാർഗ്ഗവും എൻറെ മുന്നിലുണ്ടായിരുന്നില്ലൂ. ഒരു പുസ്തകം ഒളിപ്പിക്കാൻ എൻറെ സാമാന്യബുദ്ധിക്ക് പിടിതരാത്ത പുതിയ പുതിയ സങ്കേതങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിലെ റിയാസിൻറെ മിടുക്ക് എന്നെ ശരിക്കും അതിശയിപ്പിച്ചു. ഞാനതിനെ മനസ്സകൊണ്ട് അഭിനന്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഞാൻ തിരച്ചിലവസാനിപ്പിച്ച് എൻറെ മുറിയിലേക്ക് പോന്നു.

പക്ഷേ, മുറിയിൽ വന്നിരുന്നിട്ട് ഒരു സമാധാനവും തോന്നിയില്ല. എന്നാലും ആ പുസ്തകം ആ മുറിയിലെവിടെയോ ഉണ്ടാവൂല്ലോ. എങ്കിൽ അത് കണ്ടെത്തുകതന്നെ വേണം. ഞാനെൻറെ മനസ്സിനോട് ശഠിച്ചു. അങ്ങനെ തോല്ലാൻ പാടുണ്ടോ? കഴിഞ്ഞ രണ്ടുപ്രാവശ്യവും റിയാസിൻറെ ഒളിപ്പീത് ബുദ്ധിയെ ഞാൻ മറികടന്നതാണ്. ഇത്തവണയും അത് സംഭവിക്കണം. ഞാൻ രണ്ടാംവട്ട തിരച്ചിൽ ആരംഭിച്ച. പൂർവ്വാധികം മനസ് തളര്ങംവരെ എനിക്കത് പൂർവ്വാധികം ജാഗ്രതയോടെ. സൂക്ഷ്യതയോടെ. അന്വേഷിക്കേണ്ടി വന്നു എങ്കിലും ഒരു ദൗത്യം പാതിവഴിയിൽ ഉപേക്ഷിച്ച പോകുന്നവൻറെ കൂടെയല്ല വീണ്ടും നിശ്ചയദാർഢ്യത്തോടെ പിന്തടരുന്നവൻറെക്കടെയാണ് ഭാഗ്യം എന്ന് ഒരിക്കൽകൂടി തെളിയിച്ചകൊണ്ട് ഒടുവിൽ റിയാസിൻറെ ആ ഒളിയിടം ഞാൻ കണ്ടെത്തുകതന്നെ ചെയ്തു.

ഭാഗം ഏഴ്

വെള്ളിമൂങ്ങ

പുതിയ മുഖം

അവസാനഭാഗമൊഴിച്ച് നോവലിൻറെ ബാക്കിയെല്ലാം ഇത്ദപ്പിൽ സമീറയുടെ ഞാൻ ആ വായിച്ചകഴിഞ്ഞിരുന്നു. അപ്പോൾ പിന്നെ എനിക്ക് റിയാസിനോട് അതിനെപ്പറ്റി ചോദിക്കാതിരിക്കാൻ വയ്യെന്നായി. അത്രയ്ക്കം ഈ നഗരവുമായും നഗരാനുഭവങ്ങളുമായും ബന്ധപ്പെട്ട കിടക്കുന്ന ഒരു കൃതി ആയിരുന്നു അത്. എന്നിട്ടം എന്തുകൊണ്ട് റിയാസ് അത് ഞങ്ങളോടു പറയുന്നില്ല..? അതിൻറെ പിന്നാലെ നടന്ന് ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ ശ്രമിക്കുന്നില്ല..? ഇന്ന് റിയാസ് മടങ്ങിവരുമ്പോൾ തേടാൻ തീത്ദമാനത്തിൽ പുസത്കത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ ചോദിച്ചിരിക്കം എന്ന ഉറച്ച ഞാനെത്തിച്ചേർന്നു. അങ്ങനെയൊരു തീരുമാനമെടുത്ത ആശ്വാസത്തിലാണ് ഞാൻ ഉച്ചയ്ക്ക് ആഹാരം കഴിഞ്ഞ് ഒന്നു മയങ്ങാൻ കിടന്നത്.

ഡെയ്സിയുടെ വിളിയാണ് പിന്നെ എന്നെ ഉണർത്തുന്നത്. അന്തർ ദേശീയ പത്രക്കാരൻ അന്നൊത്മ മുങ്ങുമുങ്ങിയിട്ട് ഇതുവരെ പിന്നെ പൊങ്ങിയില്ലല്ലോ. വൈകിട്ടൊന്ന് കാണണം. പെത്മമാൾ കുറച്ചു ദിവസങ്ങളായി പറയുന്നു. അന്നത്തെപ്പോലെ ഞാനെടുക്കാൻ വരാം. അതേ ഇടം, അതേ സമയം, അതേ വണ്ടി, അതേ ആൾ.

അങ്ങോട്ടെന്തെങ്കിലും പറയുന്നതിനു മുൻപേ അവൾ ഫോൺ വച്ച കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

ഞാൻ പക്ഷേ, റിയാസിനെ കാണാൻ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. എനിക്കയാളെ കാണുകയും ആ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് നേരിട്ട് ചോദിക്കുകയും വേണം. എന്നാൽ ഡെയ്സിയുടെ വിളി ഉപേക്ഷിക്കാനും തോന്നിയില്ല. രണ്ടു ചിന്തകൾക്കിടയിൽ കിടന്ന് ഞാൻ കുറേ നേരമാടി. എപ്പോൾ വരുമെന്നറിയാൻ ഞാൻ റിയാസിനെ വിളിച്ചു നോക്കി. പറഞ്ഞ് ആ ഭാരം ഇറക്കിയിട്ട് പോകാമല്ലോ. എന്നാൽ കുറച്ചു ദൂരെയാണ് വൈകം എന്ന് അയാൾ അറിയിച്ചു. എങ്കിൽ പിന്നെ ഡെയ്സിയുടെ അടുത്ത് ആദ്യം പോകാം. അന്നത്തെപ്പോലെ ഏറെ നേരം ഇരിക്കേണ്ട. പെട്ടെന്നിങ്ങ് വരാം എന്ന് തീരുമാനമെടുത്തു. അതിന് സ്വന്തം വണ്ടിയിൽ പോകന്നതാണ് നല്ലത്. അല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ഡെയ്സിയുടെയും പെരുമാളിൻറെയും സൗകര്യത്തിന്മ നിന്നുകൊടുക്കേണ്ടി വരും. അപ്പോൾതന്നെ ഞാൻ ഡെയ്സിയെ തിരിച്ചുവിളിച്ചു.

ഞാനങ്ങ് വന്നേക്കാം. നിൻറെ വീട്ടുവഴി ഒന്ന് പറയ്, ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അയ്യോ പറഞ്ഞുതരാനൊന്നം എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.. പോകാനം വരാനം അറിയാം. അത്രതന്നെ. അവൾ ഒരു കൊച്ചകട്ടിയെപ്പോലെ നിസ്സഹായ ആയി.

കുഴപ്പമില്ല. അന്നത്തെ ചെറിയ ഒരോർമ്മ എനിക്കുണ്ട്. തപ്പിപ്പിടിച്ചങ്ങ് എത്തിക്കോളാം. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

വരാതിരിക്കത്ത്. കൊല്ലം ഞാൻ.. അവൾ ഫോണിലൂടെ ഭീഷണി മുഴക്കി.

എൻറെ സാന്നിദ്ധ്യം അത്യാവശ്യമുള്ള വല്ലതും നിൻറെ വീട്ടിൽ സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നോ..? പാതി കളിയായും പാതി ഗൗരവമായും ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഓ.. എങ്കിലേ നീ വരികയുള്ളോ..? എന്നാൽ ഒരു ചുക്കുമില്ല. പണ്ട് നിന്നെ രഹസ്യമായി ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു പെൺകൊച്ചിനും അവളുടെ അസൂയക്കാരൻ ഹസിനും നിന്നെ ഒന്നുകാണണം എന്നതോന്നുന്നു. അത്രതന്നെ. മനസ്സണ്ടെങ്കിൽ വാ.. അവൾ ഫോൺ വച്ച.

ഒരു രണ്ടുനിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ തരിച്ചിരുന്നുപോയി. അങ്ങനെ തന്നെയാണോ ഡെയ്സി പറഞ്ഞത്. പണ്ട് നിന്നെ രഹസ്യമായി ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു പെൺകൊച്ചിന് എന്നുതന്നെ.. അതൊരു വെറും തമാശപറച്ചിൽ ആയിരുന്നോ, അതോ അതിനുള്ളിൽ സത്യത്തിൻറെ കുങ്കുമത്തരികൾ വീണുകിടപ്പുണ്ടായിരുന്നോ? എങ്കിൽ ഒത്തിരി കാലംതെറ്റി പറഞ്ഞ വാക്കുകളായാണ് എനിക്കത് തോന്നിയത്. ഒരു പക്ഷേ, ഒരു പതിനഞ്ചു വർഷം മുൻപ് എങ്കിലും പറയേണ്ടിയിരുന്നത്. അന്ന് അവളിത് പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ അതിൻറെ അർത്ഥവിവക്ഷകളും പരിണതഫലങ്ങളും വേറെയാകമായിരുന്നു. അത്രഷറ്റി ഞാൻ ഗൗരവമായി ആലോചിച്ചു.

- 1. അന്നായിരുന്നെങ്കിൽ ഇത്ര ലാഘവത്തോടെ ഇത്ര എളുപ്പത്തിൽ അവൾക്കത് പറയാൻ കഴിയ്യമായിരുന്നില്ല.
- ഇന്നുണ്ടായതിനെക്കാൾ കൂടുതൽ ഹർഷോന്മാദം എനിക്കുണ്ടാകുമായിരുന്നുവെങ്കിലും ഞാനത് നിഷ്കരുണം തള്ളിക്കളയുമായിരുന്നു.
- എന്നാലും അക്കാര്യം പറയാനായി നിരവധി മനസ്സൊരുക്കങ്ങൾ നടത്തി അവൾ എന്നെ കാണാൻ വന്നിരിക്കണം. പക്ഷേ, എൻറെ അപാരമായ നിസ്സംഗത അവളെ അതിൽനിന്ന് പിന്തിരിപ്പിച്ചിരിക്കണം.
- 4. ഞാനന്ന് ജാസ്മിൻ എന്ന ഏകജാലകത്തിൽ മാത്രം മിഴിനട്ടിരിക്കുന്ന കാലമായിരുന്നു. മറ്റ് ജാലകങ്ങളിലെ വെളിച്ചങ്ങൾ കാണാൻ എനിക്ക് കണ്ണുണ്ടായിരുന്നില്ല.
- 5. ജാസ്മിനെ അവൾക്ക് നേരിട്ടറിയില്ലങ്കിലും ഞാനേതോ മതിഭ്രമത്തിലാണ് എന്ന് ഡെയ്സി പെണ്ണങ്ങളുടെ സ്വതസ്സിദ്ധമായ നിരീക്ഷണപാടവംകൊണ്ട് അന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കണം.
- 6. ഓരോരുത്തരോട് ഓരോന്ന് പറയാനം ഒരു ഉചിതകാലമുണ്ട്. ആ കാലത്തേ അത് പറയാവൂ എന്നം പറയേണ്ട കാലം തെളിയുമ്പോൾ അത് പറഞ്ഞിരിക്കണം എന്നും ഡെയ്സി ഇന്നത്തെ പ്രവൃത്തിയിലൂടെ തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു.
- 7. എത്ര വൈകിയതാണെങ്കിലും ആ വാക്കുകൾ എന്നെ സന്തോഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. നമ്മൾ സുന്ദരി എന്ന് ഒരിക്കൽ മനസ്സുകൊണ്ട് അംഗീകരിച്ച ഒരു പെണ്ണ് നമ്മളെ ഇഷ്ടമാണ് എന്നു പറയുന്നത് കേൾക്കാൻ ആർക്കം വിരോധമുണ്ടാവില്ല. അത് ഏത്ര പ്രായത്തിലാണെന്നത് ഒരു പ്രശ്നമേ അല്ല.

വൈകിട്ട് ഡെയ്സിയുടെ വീട്ടിലേക്കുള്ള വഴികണ്ടെത്താൻ എനിക്ക് ഏറെ പ്രയാസമൊന്നും നേരിട്ടില്ല. ഇറങ്ങമ്പോൾ എനിക്ക് അധികം ധാരണയൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും ഓരോ ഇടങ്ങളിൽ ചെല്ലുമ്പോഴും അടയാളങ്ങളും സൂചനകളും കൃത്യമായി എൻറെ മനസ്സിൽ തെളിയുകയും ഒട്ടും വഴി തെറ്റാതെ ഞാനവിടെ എത്തിച്ചേരുകയും ചെയ്തു. നമ്മുടെ മനസ്സിനേക്കാൾ വലിയ GPS ഉണ്ടോ?

ഡെയ്സിക്കത് വലിയൊരു അദ്ളതമായിരുന്നു. ഒരുതവണ മാത്രം യാത്ര ചെയ്താൽ ഒരാൾക്ക് ഒരു വഴി എദിസ്ഥമാകും എന്ന് അവൾക്കൂഹിക്കാനേ വയ്യൂ. ഒരു തവണ കേട്ടാൽ ഒരു പുസ്തകം മുഴുവൻ എദിസ്ഥമാക്കാൻ കഴിവുണ്ടായിരുന്ന മഹാജ്ഞാനികൾ ജീവിച്ചിരുന്ന ദേശമാണെൻറേത്. അതിൻറെ വിത്തുകൾ ഇപ്പോഴും അവിടവിടെ ചിതറിക്കിടപ്പുണ്ടെന്ന് കൂട്ടിക്കോ.. ആ വഴികണ്ടെത്തലിൽ എനിക്കും ഒരല്പം അഭിമാനം തോന്നാതിരുന്നില്ല. ഇത്തിരിനേരത്തേക്ക് ഞാൻ ഡെയ്സിയുടെ മുന്നിൽ കോളർ ഉയർത്തിവയ്ക്കുകതന്നെ ചെയ്തു.

ആണങ്ങൾങ്ങള്ള ഇത്തരം ചില പ്രത്യേകതകളെങ്കുറിച്ചും കഴിവുകളെങ്കുറിച്ചും ഇവളെപ്പോലെയുള്ള വ്യാജഫെമിനിസ്റ്റുകൾക്ക് മനസ്സിലാവില്ല എന്നു ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പെത്മാൾ എന്നെ സ്വീകരിച്ചു.

അകത്തേക്ക് നടക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ഡെയ്സിയെ കാണുകയായിരുന്നു, മുൻപൊരിക്കലും നോക്കിയിട്ടില്ലാത്ത ഒരു പുതിയ കണ്ണിലൂടെ. എന്നാൽ ഇത്രകാലം മനസ്സിൻറെ ഏറ്റവും അടിത്തട്ടിൽ സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന ഒരു മഹാരഹസ്യം പൊട്ടിച്ചതിൻറെ പതർച്ചയൊന്നും ഡെയ്സിക്കില്ലായിരുന്നു. തീർത്തും തണുത്തും സാധാരണവുമായ മട്ടായിരുന്നു അവൾക്ക്. ഞങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾ തമ്മിലിടയുമ്പോൾ പോലും അവൾ തെല്ലും ഇടറിയില്ല. ഒരു വലിയ തമാശ പറഞ്ഞ് മറന്നതുപോലെ അവൾ എന്നോടു പെരുമാറി. സ്ത്രീകൾക്കത് സാധിക്കും. പക്ഷേ, പുരുഷൻ ചകിതനായിപ്പോകും. താൻ ഒരാളാൽ പണ്ടെങ്ങോ സ്നേഹിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു എന്ന അറിവുപോലും അവൻറെ സാധാരണകളെ വല്ലാതെ ഉലച്ചുകളയും. മീൻ തിന്ന് മത്തുപിടിച്ച കോഴിയെപ്പോലെ ആയിപ്പോയിരുന്നു ഞാൻ. അതിൽനിന്ന് സ്വയം വീണ്ടെടുക്കാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞതെയില്ല.

ഫാഷൻ ഫ്രൂട്ട്

അന്നവിടെ അതിഥിയായി എന്നെള്ളടാതെ ഒങ്ങ പാതിരിക്കടിയുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ അകത്തേക്ക് ചെല്ലുമ്പോൾ അദ്ദേഹം പെത്രമാളിൻറെ ലൈബ്രറിയിൽ ഏതോ പുസ്തകം മറിച്ചു നോക്കുകയായിരുന്നു. പെത്രമാൾ എനിക്കദ്ദേഹത്തെ പരിചയപ്പെടുത്തി തന്നു. ഫാ. ഗീവറുഗീസ് പച്ചമണ്ണിൽ. മൂന്നു വർഷത്തെ ഡപ്യൂട്ടേഷനിൽ ഈ നഗരത്തിൽ സേവനം അനുഷ്ഠിക്കാൻ വന്നതാണ്. പക്ഷേ, പകതി കാലയളവായപ്പോഴേക്കും മതിയായി. പ്രത്യേക പെർമിഷൻ വാങ്ങി നാട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു പോവുകയാണ്.

എനിക്കതിശയം തോന്നി. സാധാരണ വിദേശങ്ങളിലേക്ക് സർവ്വീസിനു പോകുന്നവർ ഒരു വർഷംകൂടി കൂടുതൽ തങ്ങാനാണ് നോക്കുന്നത് എന്ന് എൻറെ ക്രിസ്ത്യൻ സുഹൃത്തുകൾ പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. 'കൊയ്ത്തിനിറങ്ങി 'എന്നാണത്രേ അവർ ഈ സേവനത്തെ സ്വയം വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്.

ഫാദറിന് ഒരു ചെറിയ യാത്ര അയപ്പ് എന്നൊരു ഗ്രഢലക്ഷ്യംകൂടി ഇന്നത്തെ സന്ധ്യയ്ക്കണ്ട്. പെരുമാൾ പറഞ്ഞു.

അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ സത്യമായും ഞാൻ വരില്ലായിരുന്നു. ഫാദർ ഇത്തിരി പരിഭവത്തോടെ പറഞ്ഞു. യാത്രഅയപ്പിലൊന്നും എനിക്ക് ഒരു വിശ്വാസവുമില്ല. ഞാനതിന് നിന്നുകൊടുക്കുകയുമില്ല. ഒരു ആരവങ്ങളും ഇല്ലാതെയാണ് ഈ നഗരത്തിലേക്ക് വന്നത്. അങ്ങനെ തന്നെ എനിക്ക് തിരിച്ചും പോകണം.

ഡോണ്ട് വറി ഫാദർ. ആത്മില്ല. നമ്മൾ മാത്രം. ഇത്തിരിനേരം വട്ടം കൂടിയിരുന്നു വർത്തമാനം പറയുന്നു. ഇത്തിരി ആഹാരം പങ്കിടുന്നു. ഇത്തിരി സ്നേഹം പങ്കിടുന്നു. അത്രതന്നെ. ആരോടും മിണ്ടാതെയും ആരോടും സൗഹൃദമില്ലാതെയും ആർക്കും ഒന്നും കൊടുക്കാതെയും ആത്മായും ആഹാരം പങ്കുവയ്ക്കാതെയും മനുഷ്യൻ ഇങ്ങനെ സ്വയം തിന്ന് ജീവിക്കുന്നതിൽ എന്ത് അർത്ഥമാണുള്ളത് ഫാദർ. അങ്ങനെയുള്ളവർക്ക് ജീവിതാന്ത്യത്തിൽ എന്ത് ഓർക്കാനും പറയാനും കാണും..? അതുകൊണ്ട് ഫാദർ ഇതിനെ മറ്റൊരർത്ഥത്തിൽ കാണേണ്ട. പെരുമാൾ പറഞ്ഞു.

കേട്ടോ പ്രതാപ്. സാധാരണ പാതിരിമാരെ പെത്രമാൾ ഈ വീട്ടിൽ കയറ്റില്ല. എന്നാൽ ഗീവറുഗീസച്ചനെ പെത്രമാളിന് വല്ലാതെ പിടിച്ചു പോയി. വെറുമൊത് പുരോഹിതൻ എന്നതിനപ്പറത്ത് ആളൊത്ര സകലകലാവല്ലഭനാണ്. പ്രസംഗം, എഴുത്ത്, ചിത്രരചന, സംഗീത സംവിധാനം തുടങ്ങി മാജിക്വരെ അച്ചൻറെ കയ്യിലുണ്ട്. ഗ്ലാസ് പെയിൻറിങ്ങിലാണ് മാസ്റ്റർ. ആ സംസാരത്തിനിടയിലേക്ക് വന്ന ഡെയ്സി പറഞ്ഞു. പോകുന്നതിനു മുൻപ് നിങ്ങൾ തമ്മിൽ ഒന്ന് പരിചയപ്പെട്ടിരിക്കണം എന്നു തോന്നി. അതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ പ്രതാപിനെക്കൂടി ക്ഷണിച്ചത്. ഞങ്ങൾ സഹപാഠികളായിരുന്നു. ഇപ്പോളിവൻ കാനഡയിലാണ്. അവൾ എന്നെ അച്ചന് പരിചയപ്പെടുത്തി.

അതിലൊക്കെ എനിക്ക് വലിയ സന്തോഷമേയുള്ളൂ. ഔപചാരികതകൾ ഇല്ലാത്ത എന്തിനും ഞാന്രണ്ട്, ഫാ. ഗീവറുഗീസ് പച്ചമണ്ണിൽ പറഞ്ഞു. ഈ നഗരത്തിൽ എന്താണ് താങ്കളുടെ ദൗത്യം..? പിന്നെ അദ്ദേഹം എന്നോടു ചോദിച്ച.

എന്തുപറയണമെന്ന് ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാനൊന്ന് പകച്ചു. മാർക്കറ്റ് സ്റ്റഡി എന്നു പറയണോ അതോ ജീവിതംതിരയൽ എന്നു പറയണോ.

അവനൊര്ദ നോവൽ എഴുതുന്നു. അതിനള്ള വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാൻ വന്നതാണ്. ഞാനെന്തെങ്കിലും പറയുന്നതിനു മൂൻപേ ഡെയ്സി കയറിപ്പറഞ്ഞു.

ദയവായി നിൻറെ മണ്ടത്തരങ്ങൾ ഇവതടെ മുന്നിൽ വെളിപ്പെടുത്തത്തേ.. പെത്മമാൾ അവളുടെ മുന്നിൽ കൈകൂപ്പി.

അതെന്താ.. ഇവനെന്താ നോവലെഴുതാൻ വന്നതല്ലേ..? ഡെയ്സി തൻറെ നിഷ്കളങ്കതയിൽ നിന്ന് ചൊടിച്ച.

എല്ലാ സ്ത്രീകളും ഇതുപോലെയാണോ ഫാദർ. ശ്രവിക്കുന്നതൊന്നും ഗ്രഹിക്കുന്നത് മറ്റൊന്നമാണോ..? അല്ല എൻറെ അന്ദഭവത്തിൽനിന്ന് ചോദിച്ച പോയതാണ്. പെത്രമാൾ പറഞ്ഞു.

ഞാൻ പറഞ്ഞത് ശരിയല്ലേ പ്രതാപ്?! അവൾ എന്നോടു ചോദിച്ച.

ഫാദർ. ഒരു നോവലിസ്റ്റിനുവേണ്ടി പ്രിലിമിനറി ഡേറ്റാസ് കളക്ട് ചെയ്യാൻ വന്നതാണ് മി. പ്രതാപും സംഘവും. അല്ലാതെ എൻറെ സുന്ദരിയായ ഭാര്യ പറയുന്നതുപോലെ നോവലെഴുതാൻ വന്നതൊന്നമല്ല.

സത്യമാണോ പ്രതാപ്. ഇത്രകാലം ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നത് നീയാണ് നോവൽ എഴുതുന്നതെന്ന്. അങ്ങനെ കേട്ടപോലെ എനിക്കു തോന്നി. നീ അങ്ങനെയല്ലേ എന്നോടു പറഞ്ഞത്. ഡെയ്സി പിന്നെയും അവളുടെ ന്യായത്തിൽ കിടന്നുരുണ്ടു.

നീ തത്കാലം പോയി ഇവർക്ക് രണ്ടുപേർക്കം ഓരോ ജ്യൂസ് എടുത്തുകൊണ്ടുവാ. പെത്മാൾ അവളെ ഓടിച്ചുവിട്ടു.

ഇപ്പോ ജ്യസ് ഒന്നം വേണ്ട. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഇത് പ്രിസർവേറ്റീവ്സും കെമിക്കലും ചേർത്ത കവർ ജ്യൂസല്ല, സ്പെഷ്യലാണ്. ഞങ്ങളുടെ തോട്ടത്തിലുണ്ടായ ഒന്നാന്തരം ഫാഷൻ ഫ്രൂട്ടിൻറെ ജ്യൂസ്. ഇതുപോലൊന്ന് നിങ്ങൾ ഇതുവരെ കടിച്ചിട്ടുണ്ടാവില്ല.

ചൂടിൻറെ ഈ നഗരത്തിൽ പെത്രമാളിൻറെ കൃഷി ഒരദ്ഭുതമാണ്. ഫാ. ഗീവറ്റഗീസ് പറഞ്ഞു. ഞാൻ ചെറ്റതിൽ താമസിച്ചിരുന്ന കോൺവെൻറിൻറെ മുന്നിൽ ഒരു പ്ലാവിൽ ഫാഷൻ ഫ്രൂട്ട് പടർന്ന് കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അന്നൊക്കെ അതികാലത്തെ വീണുകിടക്കുന്ന മാങ്ങായ്ക്കം പറങ്കിപ്പഴത്തിനും ഒപ്പം ഫാഷൻ ഫ്രൂട്ടം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. പിന്നെ ഈ പ്രായത്തിൽ ഇന്നേവരെ അങ്ങനെ ഒന്ന് കേട്ടിട്ടുകൂടിയില്ല. എൻറെ ഓർമ്മയിൽനിന്നുപോലും അത് വംശനാശം വന്നുപോയിരുന്നു.

ഇതെനിക്ക് ഓസ്ട്രേലിയയിൽനിന്ന് ഒരു സ്നേഹിതൻ അയച്ചു തന്നതാണ്. പെത്മാൾ പറഞ്ഞു. ഇവിടത്തെ എമിഗ്രേഷനം കസ്റ്റംസും കടത്തിക്കൊണ്ടുവരാൻ ഞാൻ പെട്ടപാട്. ഒരു നൂറ്റ തവണയെങ്കിലും അഗ്രികൾച്ചറൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിൽ കയറിയിറങ്ങിയ ശേഷമാണ് എനിക്കതിൻറെ ക്ലിയറൻസ് പേപ്പർ കിട്ടിയത്.. വീടിൻറെ പിന്നാമ്പുറ<u>ത്തള്ള</u> ഒരു കാട്ടുനാരകത്തിലാണ് ഇപ്പോഴതിൻറെ കിടപ്പ്. പ്രതാപ് കഴിഞ്ഞ തവണ വന്നപ്പോൾ അത് കാണിച്ച തരാൻ മറന്നപോയി. അച്ചനം കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ..

ഫാഷൻ ഫ്രൂട്ടിൻറെ ജന്മസ്ഥലമേതാണ്..? ഫാദർ ചോദിച്ചു.

അറിയില്ല. മറ്റ് പലതിൻറെയും എന്നതുപോലെ ബ്രസീലിയൻ കാടുകൾ തന്നെയാവണം. എന്തായാലും പോർച്ചഗീസുകാരുതന്നെയാണ് ഇത് ലോകം മുഴ്യവൻ എത്തിച്ചത്.

ഒരർത്ഥത്തിൽ സമ്മതിക്കണം. അധികാരത്തിനൊപ്പം എന്തൊക്കെയാണ് അവർ ലോകമെമ്പാടും എത്തിച്ചത് സംസ്കാരങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള കൊടുക്കുവാങ്ങലിനും കൈമാറലിനും അവർ വഹിച്ച പങ്ക് ആർക്കും തള്ളിക്കളയാനാവില്ല. ഒരു ബ്രസീലിയനും ഒരു കേരളീയനും ഒരു പോലെ മരച്ചീനി ഇഷ്ടവിഭവമായതിൻറെ പിന്നിലെ ചരിത്രം ഒന്ന് ആലോചിച്ച് നോക്കിക്കേ.. ഒരു ദേശത്തെ എങ്ങനെ കൈയിലെടുക്കാം എന്നറിയാതെ പോയതാണ് ഇന്നത്തെ അധിനിവേശക്കാരുടെ കുഴപ്പം എന്ന് എനിക്കെപ്പോഴും തോന്നാറ്റണ്ട്.

ഡെയ്സി അപ്പോഴേക്കം ജ്യസുമായി വന്നു. ആർക്കെങ്കിലും പഞ്ചസാര ചേർക്കണോ..?

പെത്മാൾ തത്ത്വശാസ്തം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കും. ഇതിനിത്തിരി പുളിയുണ്ട്. വേണമെങ്കിൽ ഞാൻ എട<u>്ടത്ത</u>കൊണ്ടുവരാം.

എങ്കിൽ പിന്നെ ജ്യസ് കടിക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ല. പഞ്ചസാര വെള്ളം കുടിച്ചാൽ മതിയായിരുന്നല്ലോ. അപ്പോൾ തീരെ പുളി കാണില്ല.

എൻറെ പെത്ദമാളെ നിന്നെ സമ്മതിച്ചു. ഡെയ്സി കൈക്ടപ്പിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു. നിൻറെക്കടെ പൊറ്റക്കുന്ന എനിക്ക് അന്തർദേശീയ ക്ഷമാപുരസ്കാരം നല്ലണം.

അത് ഡെയ്സി മാത്രമല്ല. ലോകത്ത് ദാമ്പത്യജീവിതം നയിക്കാൻ വിധിക്കപ്പെട്ട എല്ലാ മനുഷ്യതം ഒന്നല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊത് വിധത്തിൽ അതിനർഹരാണ്. ഫാദർ ഗീവറുഗീസ് ചിരിച്ചു.

അല്ല ഫാദർ ഞാൻ പറഞ്ഞതിന് എന്താണ് ഒരു കുഴപ്പം..? പെത്രമാൾ അതിശയത്തോടെ ചോദിച്ചു. ഡെയ്സിയെ ചൊടിപ്പിക്കുന്നതോ അസഹ്യതപ്പെടുത്തുന്നതോ ആയ എന്തെങ്കിലും ഞാൻ പറഞ്ഞതിലുണ്ടായിരുന്നോ..? പ്രകൃതി ഓരോ ഫലത്തിലും അതിൻറെ സ്വാഭാവിക രുചി നിറച്ചുവച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റു വസ്തുക്കൾ ചേർത്ത് അതിനെ കൃത്രിമമാക്കരുത് എന്നേ ഞാൻ പറഞ്ഞതിന് അർത്ഥമുള്ള..

പഞ്ചസാരയും പ്രകൃതിയിൽനിന്ന് കിട്ടിയ വസ്തുതന്നെ. അല്ലാതെ ഞാനത് ആകാശത്തുനിന്നും സൃഷ്ടിച്ചതൊന്നുമല്ല. രണ്ട് മനോഹര വസ്തുക്കൾ ചേർത്ത് മൂന്നാമത് അതിലും മനോഹരമായ മറ്റൊരു വസ്തു നിർമ്മിക്കുന്ന മാജിക് പെതുമാൾ ഇതുവരെ പഠിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് തോന്നുന്നു. ഡെയ്സിയും വിട്ടുകൊടുക്കാനുള്ള ഭാവത്തിൽ ആയിരുന്നില്ല.

അതെന്തുമാകട്ടെ. തത്കാലം ഞങ്ങൾ പുളിയുള്ള ജ്യൂസ് അതിൻറെ തനിമ നഷ്ടപ്പെടാതെ ഇത്തിരി മധുരമിട്ട് കുടിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. തീർന്നല്ലോ പ്രശ്നം. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

നമ്മുടെ ജീവിതത്തിലെ മിക്ക പ്രശ്നങ്ങളും ഇങ്ങനെ ലളിതമായി പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്. നമ്പക്കലപ്ം സെൻസ് ഓഫ് ഹൃമർ ഉണ്ടായിരിക്കണം എന്നമാത്രം. ഫാദർ ഗീവറുഗീസ് പറഞ്ഞു. എല്ലാക്കാര്യത്തിലും നൂറുശതമാനം പെർഫെക്ട് ആയിരിക്കാൻ പെത്രമാൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അങ്ങനെ ആർക്കെങ്കിലും സാധിക്കുമോ? അതാണ് ഫാദർ ഞങ്ങൾക്കിടയിലെ പ്രധാനപ്രശ്നം. ഡെയ്സി ഒത്ര പരിഭവംപോലെ പറഞ്ഞു.

കേട്ടോ ഫാദർ, ഒരിക്കൽ ഒരു സിനിമ കണ്ടതോർക്കുന്നു. പെരുമാൾ പറഞ്ഞു. അനിവാര്യമായ മരണം കാത്തിരിക്കുകയാണ്. മരിക്കുന്നതിനു മുൻപ് ചെയ്തു തീർക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന പത്തു കാര്യങ്ങൾ ഒരു പേപ്പറിൽ എഴുതാൻ അയാളോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. അയാൾ ആർത്തിയോടെ എഴ്ചതാൻ തുടങ്ങുന്നു. ഒന്ന്, രണ്ട്, മൂന്ന്.. അക്കമിട്ട് അയാൾ എഴ്ചതി. പക്ഷേ, നാലിൽ എത്തിയപ്പോഴേക്കം അയാളടെ ആഗ്രഹങ്ങൾ എല്ലാം തീർന്നു. അതിനപ്പറം അയാൾക്കൊന്നും ആഗ്രഹിക്കാനില്ലായിരുന്നു. സത്യത്തിൽ അതാണ് നമ്മുടെ ഒക്കെ ജീവിതം. മരിക്കുന്നതിനു മുൻപ് കൃത്യം പത്തു കാര്യങ്ങളെങ്കിലും ചെയ്തുതീർക്കാനില്ലാത്ത ശുഷ്ടജീവിതം. അതിനിടയിൽ നമ്മുടേത് എന്നു പറയാൻ എന്തെങ്കിലുമൊക്കെ വേണ്ടേ..? ജീവിതത്തോട് പരമാവധി സത്യസന്ധനായിരിക്കുക, പ്രകൃതിയോട് ഇണങ്ങി അതിൻറെ തനിമയിൽ ജീവിക്കുക. മനുഷ്യനവേണ്ടി മാത്രമല്ല ഭ്രമി എന്ന കത്ത്യക, ഈ പ്രകൃതിയിൽനിന്നെടുക്കുന്നതിൽ ഒരു പങ്ക് തിരിച്ച കൊടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുക. എനിക്ക് ഇങ്ങനെ ചില പരിചയത്തിൽനിന്നം വാശികളണ്ട്. കാലത്തെ നമ്മുടെ കൊച്ചകൊച്ച ഇത്രയും മനസ്സിലായിക്കാണമല്ലോ, ഞാൻ മനുഷ്യ കേന്ദ്രീക്കതമായ വ്യവസ്ഥാപിത മതങ്ങൾക്കെതിരെ നില്ക്കുന്ന ഒരാളാണെന്ന്. ഇങ്ങനെ ചില മൂല്യങ്ങൾ പ്പലർത്തിക്കൊണ്ടാണ് ഞാനതിനെതിരെ നില്ക്കുന്നത്. അതിനിയും ഡെയ്സിക്ക് മനസ്സിലായിട്ടില്ലെന്നു വന്നാൽ അത് കഷ്ടമാണ്.

മരിക്കുന്നതിനു മുൻപ് സംഭവിച്ചു കാണണം എന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു കാര്യം ചോദിച്ചാൽ എന്താവും അതിനുത്തരം..? വിഷയം അവരുടെ തർക്കത്തിൽനിന്നൊഴിച്ചു വിടാനായി ഞാനൊരു ചോദ്യം ചോദിച്ചു.

എന്നോടു ചോദിച്ചാൽ ഞാൻ പറയും, മോശയ്ക്ക് ദൈവം നല്ലിയ നിയമങ്ങളുടെ കൽപ്പലകയായ ആർക്ക് ഓഫ് കവനൻറ് ഈ ഭ്രമിയിലെവിടെയോ രഹസ്യത്തിൽ ഇരിപ്പുണ്ട്. അതെവിടെയാണെന്ന് കണ്ടെത്തണം എന്ന്. ഫാദർ പറഞ്ഞു.

അതുകൊള്ളാം..!! എന്താണ് ഡെയ്സിക്ക് ആഗ്രഹിക്കാനുള്ളത് ?

പെട്ടെന്ന് ചോദിച്ചാൽ പെട്ടുപോകം. ആലോചിച്ചിട്ട് നാളെ പറയാം..

അങ്ങനെ വേണ്ട. ഇപ്പോൾ തോന്നുന്നത് പറഞ്ഞാൽ മതി. ഞാൻ വിട്ടകൊടുത്തില്ല.

ഈ ഭൂമിയിലെ ഏറ്റവും കാപട്യം നിറഞ്ഞ സിസ്റ്റത്തിൻറെ പേരാണ് ദാമ്പത്യം എന്നത്. അതിൻറെ അടിക്കല്ല് തകരുന്നത് കണ്ടിട്ട് മരിച്ചാൽ മതി. ഡെയ്സി അസന്ദിഗ്ദ്ധമായി പ്രഖ്യാപിച്ച.

അതു കേട്ട് ഞങ്ങൾ മൂന്ന് പുരുഷകേസരികൾ കാൽക്കീഴിൽ ഇടിവെട്ടിയതുപോലെ വിറങ്ങലിച്ചു നിന്നു.

ബഹിരാകാശജീവികൾ ഈ ഭ്രമി സന്ദർശിക്കുന്നത്ന കാണണം. ഭ്രമിക്ക വെളിയിൽ ജീവന്ദരണ്ടന്ന് കണ്ടെത്തണം. അങ്ങോട്ട് ചോദിക്കുന്നതിനു മൻപേ പെത്രമാൾ ചാടിക്കയറി പറഞ്ഞു. പ്രകൃതിയുടെ ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ട സൃഷ്ടിയാണ് മനുഷ്യൻ എന്ന വാദമാണല്ലോ ഇന്നത്തെ സെമറ്റിക് മതങ്ങളുടെ എല്ലാം കാതൽ. അങ്ങനെ ഒന്ന് സംഭവിക്കുന്നതോടെ ആ വാദങ്ങൾ എല്ലാം തകർന്നടിയും. വിമാന യാത്ര നടത്തുമ്പോഴൊക്കെ ഞാൻ അതിശയിക്കാറുണ്ട് ആകാശത്ത്ര നിന്ന് നോക്കിയാൽ ഈ ഭ്രമി എന്താണ്..? മേഘസമുദ്രം നിറഞ്ഞ ഒരു നിർജ്ജീവഗ്രഹം. എത്രയധികം ബഹിരാകാശജീവികൾ ഈ മേഘ പടലങ്ങൾക്കപ്പുറംവരെ വന്നെത്തിനോക്കിയിട്ട് ഇവിടെ ജീവൻറെ ഒരു കണികപോലും കാണാനില്ലെന്നു

വിചാരിച്ച് മടങ്ങിപ്പോയിട്ടുണ്ടാവും എന്ന് ഞാൻ എപ്പോഴം ഭയക്കുന്നു. ഈ മേഘസമുദ്രങ്ങൾക്കടിയിൽ ഒരുപക്ഷേ, നിങ്ങൾക്ക് അപരിചിതമായ ഒരുപക്ഷേ, അപ്രാപ്യമായ ഒരു ജീവക്രമം നിലനില്ക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് നാം എങ്ങനെ അവരോട് പറയും. ഇത്ര അടുത്തെത്തിയിട്ട് അവരും നാമും തമ്മിൽ കണ്ടു മുട്ടാതെ പോകുമല്ലോ എന്നതാണെൻറെ എക്കാലത്തെയ്യം വേവലാതി.

പെട്ടെന്ന് പെത്ദമാളിനൊത് കാൾ വന്നതോടെ ആ സംസാരം അവിച്ചടെവച്ച് മുറിഞ്ഞു. ഈ കാലത്തിൻറെ ഏറ്റവും വലിയ ദുരന്തമാണത്. ഗൗരവപ്പെട്ട ഒരു സംസാരത്തെയോ ചിരി വിങ്ങി നില്ക്കുന്ന ഒരു തമാശയെയോ അതീവഹൃദ്യമായ ഒരു പ്രണയസല്ലാപത്തെയോ ആശയസമ്പുഷ്ടമായ ഒരു എഴുത്തിനെയോ മൊബൈലിലേക്ക് വരുന്ന ഒരു വിളി പരിഹാസ്യകരമാംവിധം ദാരുണമായി റദ്ദാക്കിക്കളയും. പിന്നതിനെ അതിൻറെ സ്വാഭാവികതയിൽ വീണ്ടെടുക്കാനേ കഴിഞ്ഞില്ലെന്ന് വരും. പുകവലിപോലെയോ മദ്യപാനംപോലെയോ പൊതു ഇടങ്ങളിൽ നിർബന്ധമായും നിരോധിക്കേണ്ട ഒന്നായി മൊബൈൽ വിളികളും മാറിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ആ സംസാരം ഇനി തുടരില്ല എന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടാണോ എന്തോ ഡെയ്സി എഴുന്നേറ്റ് അടുക്കളയിലേക്ക് ഓടി. ഫാദർ മേശപ്പറത്തു കിടന്ന ഒരു വാരികയിലേക്കും തിരിഞ്ഞു. പെട്ടെന്ന് തിരിച്ചു ചെല്ലണം, റിയാസിനെ കാണണം എന്നൊക്കെ വിചാരിച്ചാണല്ലോ ഞാൻ സ്വയം വണ്ടിയോടിച്ചിറങ്ങിയത് എന്നോർക്കുന്നത് അപ്പോഴാണ്. പെത്മോൾ സംസാരത്തിൽനിന്ന് വിമുക്തനായതും ഞാൻ എഴുന്നേറ്റ.

പോയിട്ടല്പം ധൃതിയുണ്ട്. ഞാൻ പറഞ്ഞു. പുരോഹിതന്മാർ ആത്മീയത മാത്രം സംസാരിക്കുന്നവർ ആണെന്നായിരുന്നു ഇതുവരെ എൻറെ ധാരണ. അവർക്ക് ഫാഷൻ ഫ്രൂട്ടിനെക്കുറിച്ചും സംസാരിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് ഇന്നെനിക്കു മനസ്സിലായി.

ഞങ്ങൾ ചിരിച്ച.

ഫാദറിനെ കാണാനും പരിചയപ്പെടാനും കഴിഞ്ഞതിൽ അതിയായ സന്തോഷം. അത്രയൊന്നും മേനിവാക്ക് ആയിരുന്നില്ല, ഞാനെൻറെ മനസ്സിൽനിന്നുതന്നെ പറഞ്ഞതായിരുന്നു അത്.

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് പെത്ദമാളിന് പ്രകാശിച്ചത്. അല്ല. പ്രതാപ് ഇറങ്ങാനോ..? ഡെയ്സീ.. ഇങ്ങട് വാ.. ഇതുകേട്ടോ..? ഇത്തിരി ആഹാരം ഒത്തിരി വർത്തമാനം. ഈ ദിവസം നമുക്ക് ഓർമ്മയിൽ എഴുതിച്ചേർക്കണം എന്നാണ് ഞാനാഗ്രഹിച്ചത്. എന്നിട്ട് ഇതു പോലൊത്ദ മനോഹരദിവസം നഷ്ടപ്പെടുത്തിയിട്ട് പ്രതാപ് നിങ്ങൾ എങ്ങോട്ട് പോകന്നം..

പോയിട്ടല്പം ധ്ലതിയുണ്ട്. പിന്നെയും ഞാൻ അതുതന്നെ പറഞ്ഞു.

ഡെയ്സി വന്ന് എന്നെ അധികാരത്തോടെ ശാസിച്ചു. ഓ.. ഒരു ധൃതിക്കാരൻ. ഇവിടെരിക്ക്. ഇപ്പോ നീ എവിടെയും പോകുന്നില്ല. അവൾ എൻറെ വണ്ടിയുടെ താക്കോൽ കട്ടിയുടെ കൈയിലെ അപ്പം എന്നതുപോലെ തട്ടിയെടുത്തുകൊണ്ട് പോവുകയും ചെയ്തു. മറ്റു വല്ല അവസരത്തിലും മറ്റു വല്ലവരും ആയിരുന്നെങ്കിൽ ജ്വലിച്ചു കയറാൻ എനിക്കത് മതിയായിരുന്നു. എന്നാൽ ശാന്തനായി അവളെ അനുസരിക്കുകയാണ് ഞാനപ്പോൾ ചെയ്തത്. അവളുടെ രാവിലത്തെ ഒറ്റ വാചകത്തിൽ ഞാൻ മത്തനായിപ്പോയിരുന്നു എന്നതിൻറെ ഉത്തമ ഉദാഹരണമായിരുന്നു ആ സന്ദർഭം.

പ്രതാപ്. നിങ്ങളോട് ഇരിക്കാൻ പറഞ്ഞതിൽ എനിക്കൊരു ദുഷ്ടലക്ഷ്യംകൂടിയുണ്ട്, പെത്മാൾ പറഞ്ഞു. നിങ്ങൾ പോകുന്ന വഴി ഫാദറിനെ അദ്ദേഹത്തിൻറെ പാഴ്ചനേജിൽ ഒന്നിറക്കിക്കൊടുത്താൽ എനിക്കൊരു യാത്ര ഒഴിവായിക്കിട്ടും.

പിന്നെയും ഞങ്ങൾ സംസാരം തുടർന്നെങ്കിലും എൻറെ മനസ് അതിലെങ്ങും ഉറച്ചുനിന്നതേയില്ല. റിയാസ് തിരിച്ചു വന്നുകാണും. അയാളെക്കണ്ട് എനിക്ക് പുസ്തകത്തെക്കറിച്ച് ചോദിക്കണം. അയാളിൽനിന്ന് അത് കരസ്ഥമാക്കി പൂർണ്ണമായും വായിക്കുകയും വേണം. അതായിരുന്നു എൻറെ ചിന്ത മുഴുവൻ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ തുടർന്നുള്ള സംസാരം മുഴുവൻ ഞാൻ എൻറെ ധൃതിയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞ് അവരെ ഇടയ്ക്കിടെ അലോസരപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു മാത്രം ഡെയ്സി പെട്ടെന്ന് ആഹാരം എടുത്ത്വം. ചപ്പാത്തിയും സലാഡും വെജിറ്റബിൾ പുലാവും ചിക്കൻകറിയും മട്ടൻ ഫ്രൈയ്മ്മായിരുന്നു അവളുടെ അന്നത്തെ സ്പെഷ്യൽ. ഫാദർ മട്ടൻ എടുത്തില്ല. അടുത്തിടെ ഞാൻ ആടുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു നോവൽ വായിച്ചു. അതിൽ പിന്നെ മട്ടൻ കഴിക്കുന്നത്വ നിറുത്തി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

സാഹിത്യം മന്മഷ്യനെ അങ്ങനെ സ്വാധീനിക്കുമോ? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

സാഹിത്യത്തിന്–പുസ്തകങ്ങൾക്ക്, നോവലുകൾക്ക്–മനുഷ്യനെ സ്വാധീനിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നു പറയുന്നത് മണ്ടത്തരമാണ്. വായനക്കാരൻറെ ഉള്ളുപിടിച്ചു കലുക്കിയ ഒരു കൃതി മനുഷ്യനിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന മാറ്റങ്ങൾ അദ്ഭതാവഹമാണ്. ജീവിതവീക്ഷണം, സ്വഭാവം, കാഴ്ചപ്പാട് തുടങ്ങി ആഹാരശീലങ്ങളെവരെ അത് നിശ്ചയമായും സ്വാധീനിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് വ്യക്തം. പക്ഷേ, വായിക്കുന്നവർ വളരെ കുറവായതുകൊണ്ടാണ് അതിൻറെ ഗുണഫലങ്ങൾ പൊതുസമൂഹത്തിൽ നന്നായി പ്രതിഫലിച്ചു കാണാത്തത്, ഫാദർ പറഞ്ഞു.

പെട്ടെന്നാണ് അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദ് അന്ന് അഭിമുഖത്തിനിടയിൽ പറഞ്ഞഇം ഞാൻ പിന്നെ രേഖപ്പെടുത്താൻ മറന്നുപോയഇമായ ഒരു കാര്യം എൻറെ ഓർമ്മയിൽ എത്തുന്നത്. മനുഷ്യനെ സംബന്ധിച്ചും സമൂഹത്തെ സംബന്ധിച്ചും വളരെ സാധാരണ കാര്യങ്ങളാണ് നോവലുകളും കവിതകളും പറയുന്നത്. പലപ്പോഴും പത്രങ്ങളിൽ കാണുന്ന ചെറിയ വാർത്തകളുടെ വിശദീകരണങ്ങളാണ് നോവലുകൾ. അല്ലെങ്കിൽ കവിതകൾ. പക്ഷേ, അവ പത്രത്തിൽ വാർത്തകളായി വന്നാൽ ആരും ഗൗനിക്കില്ല. സാഹിത്യമായാൽ എല്ലാവരും ശ്രദ്ധിക്കുകയും തങ്ങൾക്ക് അഹിതമായ എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ ക്രമായി പ്രതികരിക്കുകയും ചെയ്യം. അത് സാഹിത്യത്തിൻറെ ശക്തിയാണ് കാണിക്കുന്നത്.

ഞാനതവിടെ പറഞ്ഞു.

ഇന്നത്തെ കാലത്ത് സമൂഹത്തിനു നേരെയോ മതത്തിനു നേരെയോ അധികാരകേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് നേരെയോ വ്യവസ്ഥിതിക്കു നേരെയോ പ്രതികരിക്കാൻ സാധാരണക്കാരനു മുന്നിൽ സാഹിത്യവും കലകളും മാത്രമാണ് ഇനി അവശേഷിക്കുന്നത്. മറ്റെല്ലാ വഴികളും നമ്മുടെ മുന്നിൽ അടഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് സാഹിത്യം നാളെയുടെ ആയുധമായി മാറ്റം എന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നത്.

ഫാദർ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുകയും പെത്രമാൾ ഗൗരവമായി, ഒരുപക്ഷേ, ഇത്തിരി ആരാധനാഭാവത്തോടെ, കേട്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനിടയിൽ അവിടെ മറ്റൊരു കാര്യം നടന്നു. എനിക്ക് ആഹാരം വിളമ്പാനെന്ന മട്ടിൽ ഡെയ്സി എൻറെ അത്രകിൽ വന്നു നില്ക്കുകയും ആത്മം കാണാതെ എൻറെ പാത്രത്തിൽനിന്നും ഇത്തിരി ചപ്പാത്തി മുറിച്ചു കഴിക്കുകയും അവളുടെ പാത്രത്തിൽനിന്ന് ഒരു ചെറുകഷണം എൻറെ പാത്രത്തിലേക്ക് ഇടുകയും ചെയ്തു. തീവ്രമായ ഇഷ്ടങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്ന ഒരു പെണ്ണിനു മാത്രം കഴിയുന്ന സഹജമായ ധീരത ആ പ്രവൃത്തിയിലുണ്ടായിരുന്നു.

ആഹാരം കഴിഞ്ഞ് പെട്ടെന്ന് ഞങ്ങൾ എഴുന്നേറ്റു. ആ സംസാരം രാത്രി മുഴുവൻ നീളേണ്ടതായിരുന്നു എന്നെനിക്കു തോന്നി. പക്ഷേ, റിയാസിലേക്ക് ചെന്നെത്താനുള്ള ഉൾവിളി ഒരു ആസക്തിപോലെ എന്നെ അതികഠിനമായി പീഡിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

പ്രതാപിനെ എനിക്ക് പ്രത്യേകമായി ഒന്നു കാണണം. ചിലത് സംസാരിക്കാനുണ്ട്. ഇറങ്ങുമ്പോൾ പെത്മമാൾ എന്നെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. അത് ആ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ചുന്വേഷിക്കാനാണെന്ന് ഞാനൂഹിച്ചു. വണ്ടിവരേക്കും ഡെയ്സി ഞങ്ങളെ അനുഗമിച്ചു.

ഇനിയും കാണാം എന്ന് കൈകൊടുത്ത് പിരിയുമ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ കണ്ണകൾ തമ്മിലുടക്കി. രാവിലെ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ഒരു വെറും തമാശ ആയിരുന്നില്ലെന്ന് എനിക്കപ്പോൾ വ്യക്തമായിരുന്നു.

ദൈവത്തിന്റെ ചോദ്യം

എൻറെ ജീവിതത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതും നയിക്കുന്നതുമായ മൂന്ന് വഴിവിളക്കുകളുണ്ട്. ഒന്ന് 'ലെസ് മിസറബിൾ' എന്ന നോവലും അതിലെ ജീൻ വാൽ ജീൻ എന്ന കഥാപാത്രവും. മനുഷ്യനിൽ ആത്യന്തികമായി നന്മയുണ്ട്. ആ നന്മയിൽകൂടി മാത്രമേ നന്മ കണ്ടെത്താൻ കഴിയൂ എന്നെന്നെ പഠിപ്പിച്ചത് ആ പുസ്തകമാണ്. രണ്ടാമതായി ഈ ദരിദ്രലോകത്തിൽ സമ്പന്നന്നായി ജീവിക്കുന്നത് ഒരു പാപമാണ് എന്ന പ്രസ്കാവന. പണത്തിനോടുള്ള എൻറെ എല്ലാ ആസക്തികളെയും അത് ശമിപ്പിച്ച കളയുന്നു. മൂന്നാമതായി ദൈവം ചോദിച്ച മനസ്സിനെ കഠിനമായി മനുഷ്യനോട് ആദ്യചോദ്യം. എൻറെ എല്ലാക്കാലത്തം വേട്ടായാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ചോദ്യമാണത്. ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിയപ്പോഴാകട്ടെ അതിൻറെ തീക്ഷ്സതയും സാംഗത്യവും വല്ലാതെ വർദ്ധിച്ചെന്നൊരു തോന്നൽ. കുറച്ചനാളൊക്കെ നിസ്സംഗനാകാനും കണ്ടില്ലെന്നു നടിക്കാനും ഒക്കെ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ, കഴിയുന്നില്ല. ഇവിടെ കാണുന്നതും കേൾക്കുന്നതുമായ ഓരോ സംഭവങ്ങളം വീണ്ടം വീണ്ടം അഗാധമായി ആ ചോദ്യം എന്നോട് ചോദിക്കുന്നതായി അനഭവപ്പെടുന്നു.

എന്താണ് കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന മുൻപ് ഒരു മടങ്ങിപ്പോക്ക് എന്ന് ഞങ്ങളുടെ കാർയാത്രയ്ക്കിടെ ഫാദർ ഗീവറ്റഗീസിനോട് ചോദിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതാണിത്.

വാരന്ത്യരാത്രിയുടെ ആഘോഷടാഫിക്കിൽ 'ബമ്പർ ടു ബമ്പർ' ആയിരുന്നു വണ്ടിയുടെ ഓട്ടമെങ്കിലും വഴിയിൽനിന്നു കണ്ണെടുത്ത് ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ മിഴിച്ചു നോക്കി. പറയുകയും പഠിഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആശയങ്ങളോട് മനസ്സുകൊണ്ടെങ്കിലും നീതി പുലർത്താൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഒരാളെ കണ്ടുമുട്ടിയതിൻറെ സ്തബ്ലതയിൽ നിന്നുള്ള നോട്ടമായിരുന്നു അത്.

എവിടെ നിൻറെ സഹോദരൻ? അതായിരുന്ന ദൈവത്തിൻറെ ആ പ്രമാദമായ ചോദ്യം. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഏതുകാലത്തിലുമുള്ള മന്മഷ്യൻറെ ഉള്ളിൽ ഒരു ഇടിമുഴക്കംപോലെ എപ്പോഴം ആ ചോദ്യം പ്രതിധ്വനിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കണം. എന്നമാത്രമല്ല, നാളെ ഒരു കാലത്ത് ഈ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം പറയാൻ നാം ഓരോരുത്തരും ബാധ്യസ്ഥരാണ് എന്ന തിരിച്ചറിവുണ്ടായിരിക്കണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ ഈ ഭൂമിയിൽ

മതങ്ങളുടെ പേരിൽ, ജാതിയുടെ പേരിൽ, വർഗ്ഗങ്ങളുടെയും വംശങ്ങളുടെയും പ്രത്യയശാസ്തങ്ങളുടെയും പേരിൽ നടക്കുന്ന കലാപങ്ങൾ അസ്തമിക്കുകയുള്ള.

ഈ നഗരത്തിൽ എത്തുന്നതുവരെ ഈ ചോദ്യം ഒരു തിയോളജിക്കൽ ഇഷ്യ എന്ന രീതിയിലാണ് ഞാൻ കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ ഇവിടെ ഞാനതനുഭവിക്കാൻ തുടങ്ങി. എൻറെ വിചാരങ്ങൾങ്കും വിശ്വാസങ്ങൾങ്കും നിരക്കാത്ത കാര്യങ്ങൾ നിരന്തരം തെരുവിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നിരപരാധികൾ കണ്ടുന്നിൽ വേട്ടയാടപ്പെടുന്നു. പച്ചയായ നീതിനിഷേധങ്ങൾ നടക്കുന്നു. തെരുവിൽ അധികാരം അതിൻറെ എല്ലാ ഗർവ്വം പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്നിട്ട് അതേപ്പറ്റി ഒന്നും ഒരക്ഷരം പറയാതെ ഞാൻ ജനങ്ങളോട് ധർമ്മം, നീതി, സ്നേഹം എന്നിവയെങ്കുറിച്ച് വാതോരാതെ ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ടുമിരിക്കുന്നു. ഈ രണ്ട് വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെ ഞാനെങ്ങനെ മനസ്സമാധാനത്തോടെ നേരിടും. ശരിയായ ഒരു ആത്മവഞ്ചകനു മാത്രമേ അത് സാധ്യമാക്ക.

ഇതൊന്നം ഒരു പ്രശ്നമായി എട്ടക്കാതെ അത് ഇസ്ലാമും ഇസ്ലാമും തമ്മിലുള്ള പ്രശന്ം, ക്രിസ്ത്യാനിയായ ഞാനെന്തിന് അതിൽ പോയി തലയിടണം, അതിനെയോർത്ത് വേവലാതിഷെടണം, എനിക്ക് എൻറെ ജനത എൻറെ ദൈവം എന്നൊക്കെ ചിന്തിക്കുന്ന ഒരാളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സന്തോഷമാണ് കാര്യങ്ങൾ. ഒന്നും ഗൗരവത്തിൽ എട്ടക്കാതെയിരിക്കുക. ഒന്നിനെയ്യം തമ്മിൽ താരതമ്യം ചെയ്യാതിരിക്കുക. എൻറെ വിശ്വാസം എൻറെ വഴിക്ക് പോകട്ടെ. എൻറെ നീതിശാസ്തങ്ങൾ എനിക്കൊപ്പമിരിക്കട്ടെ. തെരുവിൽ എന്തു നടക്കുന്നു എന്ന് എനിക്ക് അന്വേഷിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. അതെൻറെ ജനതയുടെ വിഷയമല്ല. ഞാൻ നിത്യവും ബൈബിൾ വായിക്കുകയും നീതിക്കുവേണ്ടി യാചിക്കുകയും അപേക്ഷിക്കുകയ്യം കൊണ്ടേയിരിക്കാം. സാധിക്കുന്നവരുണ്ട്. നന്മയ്ക്കവേണ്ടി ചെയ്ത അങ്ങനെ അവർക്കതൊരു പ്രശ്നമേയല്ല. അനീതികൾ എന്നെ തേടി വരുന്നുണ്ടോ..? എന്നമാത്രമേ അവർക്ക് ഞാൻ ശ്രമിക്കാഞ്ഞിട്ടല്ല. എന്നെക്കൊണ്ട് അങ്ങനെയാവാൻ അത് പ്രശ്നമുള്ള. സാധ്യമാകാത്തത്രകൊണ്ടാണ്. ഒരു മതിലിന് അപ്പറവും തമ്മിൽ പരസ്പരം ഇപ്പറവും വൈതദ്ധ്യമായിരിക്കുന്നതിൻറെ സംഘർഷം എനിക്ക് പലപ്പോഴ്യം താങ്ങാൻ കഴിയ്യന്നില്ല. ഇതുപോലെ ഒത നഗരത്തിൽ ജീവിതം തുടരാൻ എനിക്ക് അർഹതയ്യണ്ടോ എന്ന് സ്വയം ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് കുറച്ചുകാലമായി. ഒടുവിൽ ഇവിടം വിട്ടപോകാൻ ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഇപ്പോൾ തിരിച്ച് ഒരു രാഷ്ട്രീയപ്രശ്നം എന്നതിനേക്കാൾ എൻറെ ഒരു തിയോളജിക്കൽ പ്രശ്നം എന്നതന്നെയാണ് ഞാനതിനെ കാണുന്നത്. അറിയാനം അതിനെ ഞാനെടുക്കുന്ന തീവ്രതയോടെ ഉൾക്കൊള്ളാനും പക്ഷേ, അതേ എന്നതാണ് അധികംപേർക്കൊന്നം കഴിയില്ല യാഥാർത്ഥ്യം. അച്ചന് വട്ട കയറി പോവുകയാണെന്നാണ് ഇവിടെ ആളുകളുടെ പറച്ചിൽ. അവരെ തിരുത്താനും ഞാൻ ശ്രമിക്കാറില്ല. ഈ സമൂഹത്തിൽ വളരെ കുറച്ച് ആളുകളേ സത്യത്തിൽ പരസ്പരം അവർ എന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നുള്ളൂ. മറ്റള്ളവരെല്ലാം, അവർ നമ്മുടെ എത്ര അടുത്ത മിത്രങ്ങളാണെങ്കിൽ പോലും, നമ്മളെക്കുറിച്ച് ഒരു തെറ്റായ ധാരണയിലാണ് ജീവിക്കുന്നത്. അവരെ തിരുത്താൻ ഒരിക്കലും നമുക്കു കഴിയില്ല.

പെട്ടെന്ന് വണ്ടിയിൽ ഒരു നിശ്ശബ്ദത പരന്നു. ഞാൻ എന്നെക്കുറിച്ചു തന്നെ ഓർക്കുകയായിരുന്നു. ഞാൻ എങ്ങനെയാണ് ജീവിക്കുന്നത്? ദൈവം എന്നോട് 'എവിടെ നിൻറെ സഹോദരൻ' എന്നു ചോദിച്ചാൽ ഞാനെത്തുത്തരം പറയും? തല കുനിക്കാതെ ആ ചോദ്യത്തിനു മുന്നിൽ നില്ലാൻ എനിക്കാവുമോ? അവൻറെ രക്തം എൻറെ കൈകളിൽ പുരണ്ടിട്ടുണ്ടോ എന്ന് എനിക്ക് രഹസ്യത്തിൽ പരിശോധിക്കേണ്ടിവരുമോ..? ലോകത്തെവിടെമുള്ള ഏകാധിപത്യത്തെക്കുറിച്ച് രോഷം കൊള്ളുകയും

ലേഖനം എഴുതുകയും വാർത്തകൾ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യുക എന്നിട്ട് അതിനെതിരെ കലാപം നടക്കുന്ന തെരുവിലെ ഒരു ഗ്ലാസ് ജനാലയ്ക്കുറ്റമിരുന്ന് കെ.എഫ്.സി. കഴിക്കുകയും പെപ്ലി കുടിക്കുകയും ചെയ്യുക. എനിക്കൊത്തിരി സ്വപ്നങ്ങളുണ്ട്, സങ്കല്പങ്ങളുണ്ട്, കാഴ്ചപ്പാടുകളുണ്ട്, വിശ്വാസങ്ങളുണ്ട്, തത്ത്വചിന്തകളും പ്രത്യയശാസ്ത്ര വിചാരങ്ങളും ഉണ്ട്. പക്ഷേ, അതു വല്ലതും എൻറെ ജീവിതവുമായി ഒത്തുപോകുന്നതാണോ? അതെല്ലാം ഒരു വഴിയിലൂടെ പോകുന്നു. മറ്റൊരു സമാന്തര വഴിയിലൂടെ ജീവിതം പോകുന്നു. അതു തമ്മിൽ കാണുന്നും കണ്ടുമുട്ടുന്നുമില്ല. അവ തമ്മിൽ സംഘർഷങ്ങളുമില്ല. അങ്ങനെയാവുമ്പോൾ രണ്ട് ഞാനുണ്ട്. ജീവിക്കുന്ന ഞാനും ചിന്തിക്കുന്ന ഞാനും. ഇതുരണ്ടും ആരിൽ ഒന്നിക്കുന്നുവോ അവനെ ഉത്തമനായ മനുഷ്യൻ എന്നെണ്ണാം എന്ന് തോന്നുന്നു.

ലോകം മുഴുവനായും അധർമ്മങ്ങളുടെ പൂജകരായി മാറിയിട്ടില്ല എന്ന് ഒരിക്കൽക്കൂടി ഞാൻ കണ്ടെത്തുകയായിരുന്നു. അവിടവിടെ കെട്ടുപോകാത്ത മനസ്സുകളുണ്ട്. സ്വന്തം ധാർമ്മികതയിൽ ഉറച്ചു നില്ലാനായി ജീവിതത്തിൽ പലതും ഉപേക്ഷിക്കാൻ തയ്യാറാവുന്നവരുണ്ട്. പണമില്ലാത്തവനെ മഹാപാപി എന്നെണ്ണുന്ന ലോകവിചാരങ്ങളെ ധൈര്യപൂർവ്വം തള്ളിക്കളയുകയും ജീവിതത്തിൻറെ ഇതരമൂല്യങ്ങളെ അഭിമാനപൂർവ്വം കൊണ്ടുനടക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരുണ്ട്. ലോകം ഇരുട്ടിലാണ്ടു പോയിട്ടില്ല. അവിടവിടെ ചെറിയ പ്രകാശങ്ങൾ ഇനിയും അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. സോദോം, ഗോമോറ എന്നീ പാപങ്ങളുടെ പട്ടണങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ബൈബിൾകഥയിൽ നിങ്ങളിൽ അഞ്ചു നന്മയുള്ളവരുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ഈ നഗരം നശിപ്പിക്കാതെ വിടാം എന്ന് ദൈവം വാഗ്ദാനം കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ലോകം ഇനിയും നശിപ്പിക്കപ്പെടാതെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് നിശ്ചയമായും കാരണമുണ്ട് എന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലാവുന്നു.. ലോകമേ നന്ദി..!!

ഫാദറിനെ പാഴ്ലനേജിൽ ഇറക്കി ഞാൻ ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് ഓടിപ്പാഞ്ഞു ചെന്നു. എന്നാൽ റിയാസ് വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അയാളുടെ മുറി അപ്പോഴും അടഞ്ഞുതന്നെ കിടക്കുകയായിരുന്നു..!

മടക്കത്തിന്റെ തുടക്കം

അന്നു രാത്രി ജെയിംസ് ഹോഗൻ എന്നെ ഫോണിൽ വിളിച്ചു. ഞാൻ ഈ നഗരത്തിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടശേഷം ആദ്യമായിട്ടായിരുന്നു അങ്ങനെ ഒരു വിളി. ഞങ്ങളുടെ വിവരശേഖരണത്തിൻറെ സ്ഥിതി അറിയാനും ഇനിയും മടങ്ങിച്ചെല്ലാൻ വൈകുന്നതിലുള്ള ആശങ്ക അറിയിക്കാനും ആണ് വിളിച്ചത്. ഞാൻ ദിവസവും മെയിൽവഴി അറിയിക്കുന്ന വിവരങ്ങളിൽ അത്ര തൃപ്തിയില്ലെന്നൊരു ധ്വനി ആ വിളിയിലും സംസാരത്തിലും ഉണ്ടായിരുന്നു.. സമയത്തെക്കുറിച്ചു മാത്രമല്ല എൻറെ ആധി, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: നിങ്ങളുടെ കുറിപ്പുകളിൽ എത്ര നിങ്ങൾ കണ്ടറിഞ്ഞ അനുഭവങ്ങളുണ്ട് എന്നതെന്നെ ആശങ്കപ്പെടുത്തുന്നു. വെള്ളത്തിലെ പാഴ്ത്തടിപോലെ നഗരത്തിനു മേൽ നിങ്ങൾ പൊങ്ങിക്കിടക്കുകയാണ്. ആഴ്ന്നിറങ്ങാത്ത ഈ പുറംകഥ പകർത്തൽ ഒരു കഥാകാരനെ എത്രത്തോളം തൃപ്തിപ്പെടുത്തുമെന്ന് എനിക്ക് സംശയമുണ്ട്. ഇങ്ങനെ പോയാൽ ഇടർപദ്ധതികളിൽനിന്ന് നമ്മൾ ഒഴിവാക്കപ്പെടും എന്ന് ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു.

ജെയിംസ്. നമ്മൾ പ്രതീക്ഷിച്ചപോലെ തീവ്രസംഘട്ടനങ്ങൾ നടക്കുന്ന ഒരു ദേശത്തല്ല ഞങ്ങൾ എത്തപ്പെട്ടത്. ഞാൻ എന്നെ ന്യായീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. പോരാട്ടങ്ങൾ എല്ലാം അവസാനിച്ച് അധികാരം മാത്രം നിലനില്ക്കുന്ന ഒരു ദേശമാണിത്. ഇവിടെ കാഴ്ചകൾക്ക്പരിമിതിയുണ്ട്. പ്രഭാതത്തിലെ മഞ്ഞുപോലെ അന്തരീക്ഷത്തെ മൂടി നില്ക്കുന്ന ഭീതിയാണ് നഗരത്തിൻറെ സ്വഭാവം. അതിനെ വെളിപ്പെടുത്തും വിധത്തിലുള്ള ചില സംഭവങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ ഞങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അക്കാര്യത്തിൽ എഴുത്തുകാരൻറെ പ്രതിനിധി എന്ന നിലയിൽ എഡ്വിനും സംതൃപ്തിയുണ്ട് എന്നാണ് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നത് മടങ്ങിവരവിനെക്കുറിച്ച് അവന്മായി ചർച്ച ചെയ്ത് തീയതി ഉടനെ അറിയിക്കാം. ഞാൻ ജെയിംസ് ഹോഗനെ അറിയിച്ചു.

ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിയശേഷം ആദ്യമായി, മടങ്ങിപ്പോവുക എന്നൊരു ചിന്ത എൻറെ മനസ്സിലേക്ക് കടന്നുവന്നു. എന്താഗ്രഹിച്ചു വന്നുവോ അത് നടക്കാതെ പോയതിൻറെ ഖേദം അപ്പോൾ ഒരു കടൽ മഴപോലെ എന്നെ ബാധിച്ചു. ജാസ്മിൻറെ അകൽച്ചയ്ക്കം നിശ്ശബ്ദതയ്ക്കം കാരണം ഇത്ര ദിവസം കഴിഞ്ഞിട്ടും എനിക്ക് കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞതേയില്ല. ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ട് എന്ന് ഇത്തിരി വൈകിയാണെങ്കിലും അവൾക്കറിയാം. എൻറെ എല്ലാ മെയിലുകളുടെയും കൂടെ സിഗ്നേച്ചർപോലെ

എൻറെ ഫോൺ നമ്പർ പോകുന്നുണ്ട്. എന്നിട്ടും അവൾക്കൊന്ന് വിളിക്കാൻ തോന്നിയില്ല. അതിനർത്ഥം അവൾക്കെന്നെ കാണുകയും സംസാരിക്കുകയും വേണ്ട എന്നല്ലേ..? പിന്നെന്തിനായിരുന്നു ഈ മടങ്ങിവരവ്..? ഈ സൗഹൃദം..? ഈ മെയിലുകൾ..? ഫോട്ടോ അയപ്പുകൾ..? ഈ വിശേഷംപറച്ചിലുകൾ..? ഒരുവട്ടംകൂടി സന്ദർശിച്ചശേഷം ധൂമകേതു അതിൻറെ ഇരുണ്ടപക്ഷങ്ങളിലേക്ക് വീണ്ടും യാത്രയായി എന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കണമോ..? പന്ത്രണ്ട് വർഷങ്ങൾക്കുശേഷമുള്ള മറ്റൊരു വരവിനുവേണ്ടി ഞാൻ ഇനിയും കാത്തിരിക്കണമെന്നോ..?

പണ്ട് ഞങ്ങൾ കുട്ടികൾ ഒളിച്ചം പാത്തും കളിക്കമായിരുന്നു. ഒരാൾ ഒളിക്കുന്നതും മറ്റൊരാൾ ഏറെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതുമായിരുന്നു ആ കളിയുടെ രസം. അത്രകൊണ്ടതന്നെ കണ്ടപിടിക്കപ്പെടാതിരിക്കലായിരുന്നു അതിൻറെ ത്രിൽ. അതേസമയം ക്കണ്ടത്താൻവേണ്ടിയുള്ള ഒരാളുടെ അന്വേഷണം എങ്ങും എത്താതെ വരികയും പിടിക്കപ്പെടാൻവേണ്ടിയുള്ള രണ്ടാമൻറെ കാത്തിരിപ്പ് ഏറെ നീളകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഇരുവർക്കും ഭയമായിത്തുടങ്ങും. അപ്പോൾ ഒളിക്കുന്നവൻ പതിയെ വെളിച്ചത്തിലേക്ക് പിടിക്കപ്പെടാൻ ഇറങ്ങി നില്ക്കുകയ്യം സ്വയം അവസരം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യും. ഒരിക്കലും കണ്ടുമുട്ടാതിരിക്കാനല്ല ഇടയ്ക്ക് കണ്ടുമുട്ടാൻവേണ്ടി തന്നെയാണ് ആ ഒളിക്കലുകൾ ഞങ്ങൾ നടത്തിയിരുന്നത്. എല്ലാ കളികളം ജീവിതത്തിൻറെ പ്രതിത്രപമായിരിക്കെ ജാസ്മിൻ, നമ്മുടെ ഈ കളി മാത്രം എങ്ങനെയാണ് മറ്റൊന്നായിപ്പോയത്.

ഒരുപക്ഷേ, അവൾക്കെന്നോടുള്ള കൗതുകമെല്ലാം ശമിച്ചൊടുങ്ങിയിരിക്കാം. പതിവുവിശേഷങ്ങളുടെ കൈമാറലുകൾക്കപ്പറത്ത് ഇനിയൊന്നുമില്ല എന്ന് അവൾക്ക് തോന്നിയിരിക്കാം. എന്നാൽ അടക്കിവച്ചിരുന്ന വെടിമരുന്നിനു തീ കൊടുത്തിട്ടാണ് അവൾ പോയിരിക്കുന്നത്. ഇനി അവളെ കാണാതെ ഈ നഗരത്തിൽനിന്നും മടങ്ങുക എന്നാൽ വരുംനാളുകളിൽ അത്രയും അതോർത്ത് നീറി ജീവിക്കുക എന്നാണർത്ഥം. അങ്ങനെ ഞാനെന്നെ വിട്ടുകൊടുക്കില്ല. വിനോദിൻറെ പോലീസ്വഴി ഏറെ താമസമുണ്ടാക്കുന്ന ഏർപ്പാടാണ്. അപകടകരവും. ഇതുവരെ അവരിൽനിന്നും ഒരു മറ്റപടിയും കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഇനി എത്ര ദിവസം കാത്തിരിക്കണം എന്നും അറിയില്ല. ആ കാത്തിരിപ്പ് ഇനി മണ്ടത്തരമാണ്. അതിലും എളുപ്പമുള്ള മറ്റൊരു വഴി എനിക്ക് കണ്ടെത്തിയേ ആവണം. ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ അടുത്ത ഒരു വിളിക്കു മുൻപ് ജാസ്കിനെ കണ്ടെത്താനുള്ള ഒരു വഴി. ഇനി അനന്തകാലത്തേക്കും ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽതന്നെ ഉണ്ടാവും എന്ന മട്ടിൽ ഞാൻ ചിന്തിച്ചതും അവധാനതപ്പെട്ടതും എന്തേ എന്ന് എനിക്കദ്ളതം തോന്നി. ചിലപ്പോൾ നമ്മൾ ഏറെ മിടുക്കന്മാർ എന്നു ഭാവിക്കുകയും ഉറക്കത്തിലെപ്പോലെ ആനമണ്ടന്മാരായി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടേയിരിക്കും.

ആ രാത്രി മുഴുവൻ ജാസ്മിനിലേക്ക് എത്താനുള്ള എളുപ്പവഴികളെക്കുറിച്ച് ഞാൻ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടേയിരുന്നു. ആശുപത്രിയിലെ അത്യാഹിതവിഭാഗത്തിലേക്കു നീളന്ന മഞ്ഞവരപോലെ ജാസ്മിനിലേക്ക് എത്തുന്ന ഒരു വരവഴി ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് ഞാൻ വല്ലാതെ ആഗ്രഹിച്ചു. എന്നാൽ ഒരു വഴിയും എൻറെ മുന്നിൽ തെളിഞ്ഞു വന്നതേയില്ല. ആ ആഗ്രഹത്തിൽ കിടന്നുതന്നെ ഞാൻ മയങ്ങിപ്പോയി. രാത്രി എപ്പോഴോ ഞാൻ ഞെട്ടി ഉണർന്നു. ജാസ്മിനിൽ എത്താനുള്ള ഒരു വഴി തീർത്തും അപ്രതീക്ഷിതമായി അപ്പോഴെൻറെ മനസ്സിൽ തെളിഞ്ഞുവന്നു. അതിനെപ്പറ്റി എനിക്ക് അധികമൊന്നും ആലോചിക്കാൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു അച്ചു പതിപ്പിച്ചതുപോലെ സർവ്വ പൂർണ്ണതയോടെയുംകൂടി അതെൻറെ മനസ്സിൽ രേഖപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വെറും ശൂന്യസ്ഥലികളിൽനിന്ന് എങ്ങനെയാണ് ഇത്തരം പൂർണ്ണചിത്രങ്ങൾ ഉത്വായി വരുന്നതെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലായതേയില്ല. അതിൻറെ സാധ്യതയിൽ ഞാൻ

തിളച്ചുപൊന്തി. നേരം വെളുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഞാൻ കാത്തു കിടന്നു. ആ സാധ്യതയുടെ പേര് ഡെയ്സി എന്നായിരുന്നു.

മുറിവേറ്റ വഴി

ഇപ്പോൾ ഞാനെന്തു ചോദിച്ചാലും ഡെയ്സി അത് സാധിച്ചതരും എന്നെനിക്ക് ഉറപ്പായിരുന്നു. എന്നിട്ടം പിറ്റേന്ന് അതികാലത്ത് ഞാനവളെ വിളിച്ചത് വളരെ വിചിത്രമായ മറ്റൊത്ദ അവതരിപ്പിച്ചകൊണ്ടാണ്. ഇനി മേലിൽ എന്നെ ഇത്തരം പാർട്ടികൾക്ക് വിളിക്കരുത്..! ഞാൻ വരില്ല..! വളരെ ത്രക്ഷസ്വരത്തിൽ ഞാൻ പറഞ്ഞു. തലേന്ന് വൈകിട്ട് വളരെ സന്തോഷത്തോടെ പിരിഞ്ഞ എൻറെ മനംമാറ്റം കണ്ട് ഡെയ്സി ഞെട്ടിപ്പോയിരിക്കണം. ഇന്നലെ പിന്നെ ഫാദറിനെപ്പോലെ ഒത അപൂർവ്വ വ്യക്തിത്വമായതുകൊണ്ട് ഞാൻ ക്ഷമിക്കുന്നു. പക്ഷേ, മറ്റ വല്ലവരുമായിരുന്നെങ്കിൽ നിനക്ക് നോവും എന്നപോല്യം വിചാരിക്കാതെ നിഷ്ടത്രണം ഞാനവിടെന്നം ഇറങ്ങിപ്പോത്മമായിരുന്നു. നിനക്കോ മി. അലക്സ് പെത്മാളിനോ എന്നെ കാണണമെങ്കിൽ വിളിക്കാം. നിശ്ചയമായും ഞാൻ വരാം. പക്ഷേ, അപ്പോൾ ഞാൻ തനിച്ചായിരിക്കണം എന്ന് ഉറപ്പാക്കാനുള്ള ബാധ്യത നിനക്കുണ്ട്. അതെനിക്കെന്തെങ്കിലും പ്രത്യേകത ഉള്ളത്രകൊണ്ടോ പരിഗണന ആവശ്യമ്പള്ളത്രകൊണ്ടോ ആണെന്ന് വിചാരിക്കേണ്ട, പകരം അപരിചിതർക്കൊപ്പം ആഹാരം കഴിക്കുന്നതും യാത്ര ചെയ്യന്നതും എന്നെ വല്ലാതെ അലോസരപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യങ്ങളാണ്. അതുരണ്ടും ഞാൻ പരമാവധി ഒഴിവാക്കാൻ ശ്രമിക്കം.

ഡെയ്സി വായ് നിറയെ ക്ഷമചോദിച്ചു. നിൻറെ അന്ദവാദമില്ലാതെ അങ്ങനെ ഒരു കൂടിവരവ് നിശ്ചയിച്ചത് എൻറെ പിഴവ്. ഞാനിത്തിരി ഓവർസ്മാർട്ടായി ഒരു സസ്പെൻസ് സൃഷ്ടിച്ചതാണ്. ഇനി മേലിൽ ഞാനത് ആവർത്തിക്കില്ല. തീർച്ച. തീർച്ച..! അവൾ കരയുന്ന മട്ടായിരുന്നു.

ആവർത്തിക്കില്ല എന്നതുകൊണ്ട് എനിക്ക് ഇന്നലെ സംഭവിച്ച മാനസികക്ഷതം മാറ്റമോ..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഇല്ലെന്നറിയാം. ഇനി ഞാനെന്ത് പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യണമെന്നു പറയു.. അവൾ എതാണ്ട് കരയുന്ന മട്ടായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

ഒരു കടുത്ത ശിക്ഷ തരാനാണ് ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നത്.

നീ പറയൂ.. ഞാൻ ചെയ്യാം.

എന്ത്രം ചെയ്യമോ..?

നീ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ ചിലപ്പോൾ ചെയ്ത പോകം..!

ഷ്യവർ..?!!

തീർച്ച..!!

എങ്കിൽ എനിക്ക് നിന്നെക്കൊണ്ട് ഒരാവശ്യമ്മണ്ട്.. സാധിച്ചുതരണം. ഞാൻ പതിയെ കാര്യത്തിലേക്ക് എത്തി.

പറയെടാ..

ഇന്നുവേണ്ട. പിന്നീടൊരിക്കലാവട്ടെ..

നീ കാലത്ത് ടെൻഷൻ അടിപ്പിക്കാതെ കാര്യം പറ. അതുകേൾക്കാതെ എനിക്കിനി മനസ്സമാധാനമില്ല.. അവൾ പറഞ്ഞു.

നീ സമ്മതിക്കമോ..? ഞാൻ പിന്നെയും സസ്പെൻസ് നീട്ടി.

സമ്മതിക്കം..

നീ തെറ്റിദ്ധരിക്കുമോ?

ഇല്ല.

എന്നാലും ഇപ്പോൾ പറയാൻ ഒരു മൂഡില്ല. പിന്നെ ഒരിക്കലാവട്ടെ. ഞാൻ പിന്നെയും വൈകിച്ചു.

നീ ചുമ്മാ എന്നെ ഭ്രാത്ര പിടിപ്പിക്കല്ലേ..? നിനക്കെന്താ എൻറെ ശരീരം വേണോ..? ഡെയ്സി വെട്ടിത്തുറന്നങ്ങ് ചോദിച്ചു.

ചോദിച്ചാൽ തരുമോ..?

ചോദിച്ച നോക്ക്.. അപ്പോ അറിയാം.

അത് ഇനി ഒരിക്കലേക്ക് മാറ്റി വയ്ക്കന്നു. ഇത് മറ്റൊത്മ കാര്യമാണ്. നഗരത്തിൽ ഒരാളെ കണ്ടെത്താൻ എനിക്കു നിൻറെ സഹായം വേണം.. അവസാനം ഞാൻ വിഷയം അവതരിപ്പിച്ച.

ആരെയാടാ.. വല്ല കറ്റവാളികളം ആണോ..? അവൾ ചോദിച്ച

അതെ. ഇത്തിരി കടുത്ത കറ്റം ചെയ്ത ഒരാൾ. ഇനി കണ്ടുപിടിക്കാതെ വിടുന്നത് ദോഷമാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞു. നിനക്കോർമ്മയുണ്ടല്ലോ പണ്ടെൻറെ മനസ്സിനെ നീറ്റിയിരുന്ന ഒരാളെ. ആ നീറ്റൽ ഇപ്പോഴും അവസാനിച്ചിട്ടില്ല. അവളിപ്പോൾ ഈ നഗരത്തിലുണ്ട്. പക്ഷേ, എനിക്ക് പിടി തരുന്നില്ല. തിരിച്ചുപോകുന്നതിന്മ മുൻപ് എനിക്കവളെ ഒന്ന് കാണണം. പറയുന്നത് ക്രൂരമാണെന്നറിയാം. എന്നാലും പറയുകയാണ്. അതിന് എനിക്ക് നിൻറെ സഹായം ആവശ്യമ്പണ്ട് !

വെടിയേറ്റവളെപ്പോലെ ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഡെയ്സി നിശ്ശബ്ദയായിപ്പോയി. അത് സ്വാഭാവികമായിരുന്നു. കാലങ്ങളായി മനസ്സിൽ സ്വയം ഒളിപ്പിച്ചു വയ്ക്കകയും തലേന്നു മാത്രം വെളിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്ത ഒരിഷ്ടത്തെ തെരുവിലിട്ട് ക്രൂരമായി ബലാത്സംഗം ചെയ്യുന്നതിനു തുല്യമായിരുന്നു എൻറെ ആ ആവശ്യംപറച്ചിൽ.

എന്നാൽ ഡെയ്സി പതറിയതേയില്ല. മുറിപ്പെടുത്തുന്നതെന്തെങ്കിലും കേട്ടെന്ന് ഭാവിക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ നീ നിനക്കറിയാവുന്ന ഡീറ്റൈൽസ് താ. നമുക്കൊന്ന് ശ്രമിച്ച നോക്കാം എന്നെനിക്ക് വാക്കു തന്നു.

നാണമോ കറ്റബോധമോ തെല്ലുമില്ലാതെ ജാസ്മിൻറെ ഇ–മെയിൽ ഐഡി ഞാൻ ഡെയ്സിക്ക് കൈമാറി. ജാസ്മിൻ എന്ന ലക്ഷ്യം മാത്രമായിരുന്നു അപ്പോഴെൻറെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത്. ഡെയ്സി എന്ന മുറിവേറ്റ വഴിയെക്കുറിച്ച് ഞാൻ ചിന്തിച്ചതേയില്ല.

മറ്റു ചില വാർത്തകൾ

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിൽനിന്ന് എനിക്കൊരുകോൾ വന്നു. ഞാൻ കൊടുത്തിരുന്ന പരാതിയെക്കുറിച്ച് ചില വിവരങ്ങൾകൂടി ചോദിച്ചറിയാനുണ്ടെന്നും അവിടേക്കൊന്ന് ചെല്ലണമെന്നുമായിരുന്നു ആ വിളിയുടെ സാരാംശം. ഇന്നുതന്നെ വന്നേക്കാം എന്ന് ഞാൻ മറുപടിയും കൊട<u>ടുത്ത</u>.

അന്നത്തെപ്പോലെ വിനോദിനെയും കൂട്ടി പോകാമെന്നായിരുന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ അവനെ വിളിച്ചപ്പോൾ അവന് മറ്റെവിടെയോ അത്യാവശ്യമായി പോകാനുണ്ട്. തനിയെ പോകാൻ എനിക്കെന്തോ ഒരു വൈമനസ്യം തോന്നി. ഒരുപക്ഷേ, പെരുമാൾ പറഞ്ഞ അനുഭവം മനസ്സിൽ തളംകെട്ടി കിടന്നതുകൊണ്ടാവാം. എങ്കിൽ റിയാസിനെയും കൂട്ടിപ്പോകാം എന്നു കരുതി മുറിയിൽ പലവട്ടം പോയി നോക്കിയെങ്കിലും അപ്പോഴൊന്നും അയാൾ തിരികെ വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. എഡ്വിൻറെ മൊബൈലാകട്ടെ എപ്പോഴും 'മറ്റ വിളികളിൽ കുട്ടുങ്ങിക്കിടക്കുന്നു' എന്ന അറിയിപ്പാണു നല്ലിയത്.

തനിച്ചുപോയേക്കാം. എന്ത് പേടിക്കാനാണ്. ഒന്നുമല്ലെങ്കിൽ ഞാനൊരു കനേഡിയൻ അല്ലേ. എന്തെങ്കിലും കഴപ്പുമണ്ടെങ്കിൽ എംബസി അല്ലെങ്കിൽ ടൊറാണ്ടോ സൺഡേ നോകിക്കൊള്ളം എന്ന് ഏതാണ്ടൊരു തീരുമാനത്തിൽ ഞാൻ എത്തിയതാണ്. അപ്പോഴാണ് ഡ്രൈവർ ഫൈസലിൻറെ കാര്യം ഞാനോർക്കുന്നത്. അവൻ കൂടെയുണ്ടെങ്കിൽ എന്തെങ്കിലും ഭാഷ പ്രശന്ം ഉണ്ടായാൽ അവൻ കൈകാര്യം ചെയ്തുകൊള്ളുമല്ലോ എന്നായിരുന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. അതുപ്രകാരം അവനെ വിളിച്ചപ്പോൾ വിനോദിനെ ഒരിടംവരെ കൊണ്ടാക്കി അബ്ദുള്ളയുടെ വീട്ടിലേക്ക് ഇത്തിരി മീനും വാങ്ങിക്കൊടുത്തിട്ട് ഉടനെ എത്തിയേക്കാം എന്നായിരുന്നു അവൻറെ മറ്റപടി. അതു കേട്ടതും എൻറെ നാവ് വല്ലാതങ്ങ് തിളച്ചുപൊന്തി. അബ്ദുള്ളയുടെ വീട്ടിലെ മീൻ വാങ്ങിക്കാനല്ല നിന്നെ ഇവിടെ ജോലിക്ക് ആക്കിയിരിക്കുന്നത് എന്ന് ഞാനവനോട് കയർത്തു. അവനെന്തോ പറയാൻ ഓങ്ങിയെങ്കിലും ഞാനതിന് അവസരം കൊടുത്തില്ല. അറ്റ് എനി കോസ്റ്റ് യു മസ്റ്റ് ബി ഹിയർ വിത്തിൻ ഹാഫാനവർ..!! ഞാൻ ഫോൺ കൂട്ടാക്കികളഞ്ഞു.

പതിനഞ്ച് മിന്ദറ്റപോലും എടുത്തില്ല. ഫൈസൽ എവിടെന്നോ പാഞ്ഞുവന്നു. ഞാനും അപ്പോഴേക്കും ഒരുങ്ങി നില്ക്കകയായിരുന്നു. വണ്ടിയിൽ കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് ഞങ്ങൾ ഇരുവരും ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. എങ്ങോട്ടാണ് പോകേണ്ടതെന്ന് ഞാൻ പറയട്ടെ എന്ന് അവനും അവൻ ചോദിക്കട്ടെ എന്ന് ഞാനും വാശി കെട്ടിയതുപോലെയുണ്ടായിരുന്നു. എങ്ങോട്ടെന്നില്ലാതെ അവൻ വണ്ടി ഓടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവസാനം ഞാൻ തോറ്റു. സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസ് എന്ന് ഞാൻ നിർദ്ദേശം കൊടുത്തു.

എന്നിൽനിന്ന് ഒരു വാക്ക് കേൾക്കാൻ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു അവനെന്നു തോന്നുന്നു.

അയാളാണെനിക്ക് ശമ്പളം തരുന്നത്, അയാൾ പറയുന്നത് ഞാൻ അനുസരിക്കുന്നു. അത്രയേയുള്ളൂ. അല്ലാതെ അയാളുടെ അടുക്കളപണി ചെയ്യണമെന്ന് എനിക്ക് നിർബന്ധമൊന്നുമില്ല. ഫൈസൽ സ്വയം ന്യായീകരണം എന്നതുപോലെ പറഞ്ഞു. അങ്ങനെ പാടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ അയാൾ എന്നെ എന്തു ജോലി എല്പിക്കുന്നു, എവിയടെല്ലാം പറഞ്ഞയയ്ക്കുന്നു എന്നന്വേഷിക്കേണ്ട ചുമതല നിങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്നു. അത് നിങ്ങൾ ചെയ്തില്ല. അതെൻറെ കഴപ്പമാണോ..? അവൻ പന്ത് എൻറെ കോർട്ടിലേക്ക് പതിയെ മടക്കി വിട്ടു.

അത് ഞാൻ അന്വേഷിച്ചകൊള്ളാം.. ഇത്തിരി കനപിച്ച സ്വരത്തിൽ ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അയാളോടുള്ള വിദ്വേഷമായിരുന്നോ, എന്നെ പ്രീതിപ്പെടുത്താനുള്ള തന്ത്രമായിരുന്നോ എന്നറിയില്ല, ഞാൻ മറ്റൊന്നും ചോദിക്കാതെതന്നെ അബ്ദള്ളയെപ്പറ്റി അവനൊരു പരാതിയുടെ കെട്ടഴിച്ചിട്ടു.

അയാളുടെ വീട്ടിലേക്കുള്ള സർവ്വ പർച്ചേസിങ്ങും അയാൾ എന്നെക്കൊണ്ടാണ് നടത്തിക്കുന്നത്. അയാളുടെ കുട്ടികളെ സ്കൂളിൽ കൊണ്ടുവിടുന്നതും എടുക്കുന്നതും ഞാൻ. അയാളുടെ ഭാര്യയെയും കൊണ്ട് ബ്യൂട്ടി പാർലറിൽ പോകുന്നതും ഷോപ്പിങ്ങിനു പോകുന്നതും ഞാൻ. അതുവല്ലതും പണം മുടക്കുന്ന നിങ്ങൾ അറിയുന്നുണ്ടോ..? എപ്പോഴാണ് അയാൾ ഓഫീസിൽ വരുന്നത്..? വന്നാൽതന്നെ എത്ര നേരം ഇരിക്കം..? അയാൾക്കെന്താണവിടെ പണി..? സുലൈമാനി കുടിക്കുകയും മത്തങ്ങക്കുരും തിന്നുകയുമല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും അയാൾ ചെയ്യുന്നത് നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ..? ഫോണിൽനിന്ന് ചെവിയെടുത്ത നേരമുണ്ടോ അയാൾക്ക്? അയാൾ അവിടെയിരുന്ന് സ്വന്തം നിലയിൽ റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് ബിസിനസ്റ്റ് നടത്തുകയാണെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാമോ..? പറയുമ്പോൾ ഫൈസൽ രോഷംകൊണ്ട് തുളുമ്പുകയായിരുന്നു.

എന്നാൽ ഞങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അതൊന്നം അത്ര ഗൗരവത്തിൽ എടുക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളായിരുന്നില്ല. കാരണം അയാൾ ഞങ്ങളുടെ പുൾടൈം സ്റ്റാഫ് ഒന്നമായിരുന്നില്ല. അഡ്മിനിസ്ട്രേഷനിൽ എന്തെങ്കിലും ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ സഹായിക്കുക. അതിനൊരു ചെറിയ ഫീസ് ഞങ്ങൾ കൊടുക്കും. അത്രതന്നെ. ബാക്കിയുള്ള സമയത്ത് അയാൾ എന്തു ചെയ്യുന്നു എന്ന് നോക്കുക ഞങ്ങളുടെ പരിധിയിൽ പെടുന്ന കാര്യമല്ലായിരുന്നു.

പ്രതാപ് സാബ്. നിങ്ങൾക്ക് മറ്റൊരു കാര്യമറിയാമോ? ഫൈസൽ ചോദിച്ചു. നമ്മുടെ ആ ഓഫീസ് കെട്ടിടം അയാളുടെ സ്വന്തമാണ്. അയാൾ അതിൽ നിങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഒരു മുറി വാടകയ്ക്ക് എടുപ്പിച്ച് അവിടെരുന്ന് അയാൾ സ്വന്തം ബിസിനസ് നടത്തുന്നു. എങ്ങനെയുണ്ട് ബുദ്ധി ?

അപ്പറഞ്ഞത് എനിക്ക് കൊണ്ടു. എന്നെക്കൊണ്ട് നിർബന്ധിച്ച് ആ മുറി വാടകയ്ക്കെടുപ്പിക്കുമ്പോൾ അങ്ങനെയൊരു അതിബുദ്ധിയും പറ്റിപ്പും അതിലുണ്ടാവും എന്ന് ഞാന്തഹിച്ചിരുന്നില്ല.

അങ്ങനെ ഒരു കെട്ടിടം സ്വന്തമായി വയ്ക്കാൻ തക്കവണ്ണം പണമുള്ളവനാണോ ഈ അബ്ദുള്ള..? സംശയം തീരാതെ ഞാൻ ഫൈസലിനു നേരേ കണ്ണുകൂർഷിച്ചു. അയാളുടെ പഴഞ്ചൻ കാറും മുഷിഞ്ഞ രീതികളും ആദിമകാലത്തെ മൊബൈലും തേഞ്ഞ ഷൂവും ഒന്നും അങ്ങനെ പറയിക്കില്ലായിരുന്നു.

ആ പിശുക്കനെ കണ്ടാൽ ഒന്നും തോന്നില്ല. അയാൾക്ക് ഒന്നാന്തരം സർക്കാർ ജോലിയുണ്ടായിരുന്നു കൂടെ റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് ബിസിനസ്സം.. പോരെ..?! ഇതല്ലാതെ വേറെയും പതിന്നാല് കെട്ടിടങ്ങൾ അയാൾക്ക് സ്വന്തമായ്യണ്ട്. പിന്നെ പണത്തിന് എന്താണ് ഒരു പഞ്ഞം..

ശരിക്കും അയാൾ ഒരു സർക്കാർ ജീവനക്കാരനായിരുന്നോ..? അതെ.

എന്നിട്ടിപ്പോൾ എ<u>ന്ത</u> പറ്റി..? എൻറെ ആകാംക്ഷ ഒരു രസമാപിനി കൊണ്ടളക്കാൻ പറ്റമായിരുന്നെങ്കിൽ അത് സർവ്വ തോതുകളെയും ലംഘിച്ച് കുതിച്ച ചാടുന്നത് നേരിട്ട് കാണാമായിരുന്നു.

മജസ്റ്റിക്കെതിരെ സമരം കളിക്കാൻ ഇറങ്ങിയതാണ്.. സർവ്വീസിൽ നിന്ന് പിരിച്ച വിട്ടു. അപ്പീൽ കൊടുത്തിട്ടണ്ട് ചിലപ്പോൾ തിരിച്ചെടുത്തേക്കുമെന്ന് കേൾക്കുന്നം.

എന്തായിരുന്നു അയാൾക്ക് പണി?

ഇവിടത്തെ റേഡിയോ സ്റ്റേഷനിൽ മെയിൻറനൻസ് വിഭാഗത്തിൻറെ ഹെഡ് ആയിരുന്നു അയാൾ. ഫൈസൽ പറഞ്ഞു.

റേഡിയോ സ്റ്റേഷനിലോ?!! ഞാൻ വീണ്ടും ചോദിച്ചു. അതെ. അതെന്താ..? അവിടെ വല്ലവരെയും നിങ്ങൾക്കറിയാമോ..?

ഏയ് ഇല്ല. അയാൾക്ക് അങ്ങനെ ഒരു ബാക്ക്ഗ്രൗണ്ട് ഞാൻ ഊഹിച്ചില്ല.. അതുകൊണ്ട് ചോദിച്ചെന്നു മാത്രം..! ഞാൻ പറഞ്ഞൊഴിഞ്ഞു.

സത്യത്തിൽ അതായിരുന്നില്ല കാരണം. റിയാസിൻറെ തലയിണയ്ക്കടിയിൽനിന്നും ഞാൻ മോഷ്ടിച്ചു വായിച്ച പുസ്തകത്തിൽ റേഡിയോ സ്റ്റേഷനിലെ മെയ്ൻറനൻസ് വിഭാഗത്തിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഒരു അബ്ദുള്ള ജനാഹിയെക്കുറിച്ച് പറയുന്നുണ്ട്. വായിച്ചിടത്തോളം അത് ഈ നഗരത്തിൻറെ കഥയാണെന്ന് സൂചനയൊന്നുമില്ലെങ്കിലും പെതുമാൾ പറഞ്ഞ കഥയുമായി ചേർത്തു വായിക്കുമ്പോൾ അതിനുള്ള സാധ്യത തള്ളിക്കളയാവുന്നതല്ല. 'based on a true story' എന്ന വാചകം ശരിയാണെങ്കിൽ അതിലെ അബ്ദുള്ളയും ഞങ്ങളുടെ അബ്ദുള്ളയും ഒന്നാണെന്ന് വരുമോ..? എങ്കിൽ ആ കഥയിലെ ചില കഥാപാത്രങ്ങളെ എങ്കിലും അയാൾക്ക് അറിയുമായിരിക്കണമല്ലോ.. എങ്കിൽ അവരുടെ കഥയും അയാൾക്ക് അറിയുമായിരിക്കണം. അതറിയാമെങ്കിൽ ആ പുസ്തകത്തിൻറെ പിന്നിലെ ദുത്രഹതയും അയാൾക്കറിയാമായിരിക്കണം.

ഭീതിയുടെ ഒരു കുടം തലയിൽ കമഴ്ന്നതുപോലെ തണുപ്പിൻറെ ഒരു പാട എൻറെ ഉച്ചിയിൽനിന്ന് ഉപ്പറ്റിയിലേക്ക് ഒഴുകിപ്പോയി.

നിർണ്ണായകമായ ചില ചോദ്യങ്ങൾ

സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിലേക്ക് കൂടെച്ചെല്ലാനുള്ള എൻറെ ക്ഷണത്തെ ഫൈസൽ നിഷ്കത്രണം തള്ളിക്കളഞ്ഞു. മറ്റെവിടെ വേണമെങ്കിലും ഞാൻ നിങ്ങളുടെ കൂടെ വരാം. അങ്ങോട്ടു മാത്രമില്ല. ഞാനതിൻറെ കാരണം തിരക്കി. ഈ ദേശത്തിൻറെ ചരിത്രമറിയാവുന്ന ആരും അങ്ങോട്ടു പോകണമെന്നു പറയില്ല. പോയിട്ടുള്ളവരിൽ പക്കതി പോലും തിരിച്ചുവന്നിട്ടില്ല എന്നതുതന്നെ കാരണം..!!

ആ വർത്തമാനം എൻറെ ഭീതി ഇത്തിരിക്കടി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. വളരെ അസത്യമായ ഒരു കേസാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. വിനോദിൻറെ ബുദ്ധിയിൽ ഉദിച്ച ഒരു തലതിരിഞ്ഞ ആശയമായിരുന്ന അത്. അന്നേരത്തെ ആവേശത്തിന് ചാടിപ്പുറപ്പെട്ടെങ്കിലും ഓർക്കുമ്പോൾ അബദ്ധമായിപ്പോയി എന്നുതന്നെയാണ് വിചാരം. പിന്നെ പരാതി ആളെ കണ്ടെത്തിത്തരണം എന്നു മാത്രമായതിനാൽ കുഴപ്പമുണ്ടാകില്ല എന്ന ധൈര്യത്തിൽ ഞാൻ തനിയെ അകത്തേക്കു ചെന്നു.

അവിടെ ആദ്യം കുറേനേരം അവരെന്നെ ഒന്നുവട്ടം കറക്കി. ഏതു പരാതി..? ആരെക്കറിച്ചുള്ളത്..? ആരാണ് വിളിച്ചത്..? എന്നാണ് വിളിച്ചത്..? അവിടെ അന്വേഷി<u>ക്ക</u>. ഇവിടെ അന്വേഷി<u>ക്ക</u>.. അവസാനം ഒത പോലീസുകാരനെ കൈയിൽ കിട്ടി. അയാൾ ക്ഷമാപൂർവ്വം ഞാൻ പറഞ്ഞത് കേൾക്കുകയും അടുത്ത രണ്ടു മിന്ദറ്റിനകം അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഓഫീസറിൻറെ മുന്നിൽ എന്നെ എത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇത്തിരി കാത്തിരിക്ക് വിളിപ്പിക്കാം. ഓഫീസർ പറഞ്ഞു.

കാത്തിരുപ്പിൽനിന്ന് കാത്തിരുപ്പിലേക്ക് നീളന്ന മറ്റൊരു പെരുമാൾ കഥയായിപ്പോകുമോ എൻറെ ജീവിതവും എന്ന് ഞാൻ പേടിച്ചുപോയി. വരേണ്ടിയിരുന്നില്ല എന്നാണ് അപ്പോൾ തോന്നിയത്. പിന്നെ ഇങ്ങനെ ഒരു വഴി തുറക്കപ്പെടുകയും അതിലൂടെ ജാസ്മിനിൽ എത്തപ്പെടുകയും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞാൽ ഈ കാത്തിരിപ്പുപോലും ഒരു നഷ്ടമാവില്ല എന്ന് എനിക്കു തോന്നി. നഗരത്തിലെ എൻറെ ദിവസങ്ങൾ എണ്ണപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇനി ഏതുനിമിഷവും ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ അടുത്ത വിളി വരാം. അന്നെനിക്കൊരു ഡേറ്റ് കൊടുത്തേ മതിയാവൂ. എഡ്വിനുമായി അതേപ്പറ്റി സംസാരിക്കാൻപോലും ഇതുവരെ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിനു മൻപ് എനിക്ക് ജാസ്കിനിൽ എത്തിയേ മതിയാവൂ.. എന്തായാലും എൻറെ കാത്തിരുപ്പ് അധികം നീണ്ടില്ല. ഓഫീസർ എന്നെ അകത്തേക്ക് ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. പെത്മാൾ പറഞ്ഞഇമാതിരി ഇരുൾ തളം കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന നീണ്ട ഇടനാഴികൾ താണ്ടിയായിരുന്നു ആ നടത്തം. അതേപോലെതന്നെ ഒരു ബെഞ്ചും ഡെസ്കം മാത്രമുള്ള ഒരു വലിയ ഹാളിൻറെ നട്ടവിൽ എന്നെ കൊണ്ടുചെന്നിരുത്തി. നിലവിളികൾ വല്ലതും ഉയർന്നു കേൾക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് ഞാൻ കാതോർത്തു. ഭാഗ്യത്തിന് അതൊന്നും കേട്ടില്ല. എന്നിട്ടും പേടി എൻറെ ഞരമ്പുകളിലൂടെ ഇഴഞ്ഞുകയറുന്നത് എനിക്കനുഭവിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. ഒരു വലിയ ചോദ്യംചെയ്യലിന് ഞാൻ വിധേയമാക്കപ്പെടാൻ പോവുകയാണെന്നും അതിനുശേഷം ഞാൻ ഭീകരമായി പിഡിപ്പിക്കപ്പെടുമെന്നും എനിക്കു തോന്നി. അനിവാര്യമായ വിധിക്കു മുന്നിൽ കീഴടങ്ങിയവനെപ്പോലെ നിശ്ശബ്മനായി ഞാനിരുന്നു. അങ്ങനെ നമ്മളെ സ്വയം അപരാധികളാക്കി ചിന്തിപ്പിക്കാനുള്ള ഒരു അന്തരീക്ഷം ആ ഹാളിനുണ്ടായിരുന്നു.

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പോലീസ് ഓഫീസർ വന്നം. ആ നേരമത്രയും ഞാൻ നിലത്തിരിക്കാൻ മനസ്സുകൊണ്ട് പരിശീലിക്കുകയായിരുന്നു. എന്നാൽ അയാളെന്നോട് ബെഞ്ചിൽനിന്നെഴുനേല്ലാനോ നിലത്തിരിക്കാനോ പറഞ്ഞില്ല. പകരം വന്നപാടേ എൻറെ ഫയൽ തുറന്ന് മേശപ്പുറത്ത് വച്ചിട്ട് ഈ കേസ് ഫയലിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടതില്ല എന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് തീരുമാനിക്കേണ്ടി വന്നു എന്ന് ഖേദപൂർവ്വം അറിയിച്ചകൊള്ളുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു.

എങ്കിൽ അതുപിന്നെ ഫോണിൽ പറഞ്ഞാൽ പോരായിരുന്നോ..? ഞാനിവിടെവരെ വരേണ്ടതില്ലായിരുന്നല്ലോ..? അന്നേരം പകർന്നു കിട്ടിയ ആവേശത്തിൽ ഞാൻ ചോദിച്ച.

വരേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ ഗൗരവത്തിൽ പറഞ്ഞു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഫോൺ ചെയ്ത് വിളിപ്പിച്ചതും.

വേണ്ടിയിരുന്നില്ല.. നിങ്ങളുടെ ബാലിശമായ വിശദീകരണങ്ങൾ എനിക്കൊരു പ്രയോജനവും ചെയ്യില്ല.

ഈ കേസിനെക്കറിച്ച് വിശദീകരിക്കാനല്ല ഇവിടംവരെ വരാൻ ഞങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ടത്. മറ്റ് ചില പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ ചോദിച്ചറിയാനാണ്.

ശരി ചോദിച്ചകൊള്ളൂ.. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

പ്രതാപ് കിസക്കേടാത്ത് വിറ്റിൽ മാനോഹാരൻ.. ശരിയല്ലേ..? ഫയൽ തുറന്നു നോക്കി തപ്പിപ്പിടിച്ചു ഓഫീസർ എൻറെ പേരു വായിച്ച.

അങ്ങനെയും വായിക്കാം. ശരിയായ ഉച്ചാരണം അതല്ല..

അയാൾ അതുപക്ഷേ, അത്ര ഗൗനിച്ചില്ല.

ഇന്ത്യക്കാരൻ. കനേഡിയൻ പൗരത്വം അല്ലേ..?

അതെ

ടൂറിസ്റ്റ് വിസയിൽ വന്നിരിക്കുന്നു പക്ഷേ, ലക്ഷ്യം മറ്റെന്തോ ആണ് അല്ലേ.

അതെ. ഒരു ഒരു മാർക്കറ്റ് സ്റ്റഡി.

പ്രതാപ് അവിടെ പത്രത്തിലാണ് ജോലി ചെയ്യുന്നത് അല്ലേ..?

അല്ല. അതൊര്ദ വീക്കിലിയാണ്..

രണ്ടായാലും പത്രപ്രവർത്തനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിയിട്ടുള്ളത് എന്ന സാരം അല്ലേ..?

അല്ല. ഇത് തികച്ചം വ്യത്യസ്തമായ ഒരു പഠനമാണ്--ഞാൻ പറഞ്ഞു

എന്നു പറഞ്ഞാൽ..?!!

ഏതോ ഒരു കമ്പനി അവരുടെ ഉത്പന്നത്തിൻറെ മാർക്കറ്റിനെക്കുറിച്ച് പഠനം നടത്തുന്നു.

ഏത്ര കമ്പിനി..? എന്ത് ഉത്പന്നം..?

രണ്ടം എനിക്കറിയില്ല.

സാധാരണ ഇത്തരം പഠനങ്ങൾക്ക് പത്രക്കാരെ അല്ലല്ലോ അയയ്ക്കാറ്റുള്ളത്..? ഇതു പിന്നെ..?

അറിയില്ല. എന്താണ് ഞങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുത്തതെന്ന്.. ഇവിടത്തെ സാമൂഹിക സാഹചര്യം, ജനങ്ങളുടെ ജീവിതനിലവാരം, സർക്കാരിൻറെ സ്ഥിരത, പണത്തിൻറെ വിനിമയം എന്നിവയെക്കുറിച്ചാണ് അവർക്ക് അറിയേണ്ടത്. അല്ലാതെ വെറും സാമ്പത്തികവിവരങ്ങൾ മാത്രമല്ല. അതിനു മെച്ചം ഞങ്ങളെപ്പോലെയ്യുള്ളവരാണെന്ന് അവർ കത്തിക്കാണും..

ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ജനങ്ങൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിത സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുന്നുണ്ട്, അവരുടെ സുരക്ഷയെക്കുറിച്ച് ബോധവന്മാരാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ലോകത്തിൽ ആർക്കു വേണമെങ്കിലും ഇവിടെ വന്ന് പഠനം നടത്തിപ്പോകാം. പോസിറ്റീവ് ആയിരിക്കും റിസൽട്ട് എന്ന കാര്യത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു സംശയമില്ല. എന്നാലും ഒരു കൗതുകത്തിനു ചോദിക്കുകയാണ് എന്താണ് മി. പ്രതാപിൻറെ നിരീക്ഷണം..?

പണത്തിൻറെ ഒഴുക്കിൽ ഒരല്പം തടസ്സം തോന്നുന്നതൊഴിച്ചാൽ മറ്റൊന്നിലും എനിക്ക് എതിരഭിപ്രായമില്ല. ഞാൻ സന്തോഷവാനാണ്.

അതിന് ആഭ്യന്തരമായ ഒരു കാരണവും ഇല്ല. ലോകസാമ്പത്തിക മാന്ദ്യത്തിൻറെ ഭാഗമായി ചെറിയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഞങ്ങളും നേരിടുന്നുണ്ട് എന്നത് ശരിയാണ്. അത് ഉടനെ ശരിയായിക്കൊള്ളും. ഗിവ് ഒദം എ ഗുഡ് റിപ്പോർട്ട്. അയാൾ പറഞ്ഞു.

തീർച്ചയായും. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

വീക്കിലിയിൽ ബുക്ക് റിവ്യ ഒക്കെ എഴുതുന്നത് പ്രതാപ് ആണോ..?

ചിലപ്പോഴൊക്കെ ചെയ്യാറുണ്ട്. ഞാനയാളോട് ഒരു മുഴുത്ത കള്ളം തട്ടിവിട്ടു. സത്യത്തിൽ ഇന്നേവരെ ഞാൻ കൈ വയ്ക്കാത്ത ഒരു മേഖല ആയിരുന്നു അത്. എന്നാലും ഒരു പത്രക്കാരൻ ബുക് റിവ്യ ഒന്നും ചെയ്യാറില്ല എന്നു പറയുന്നത് കുറച്ചിലല്ലേ.

അതിനുവേണ്ടി ധാരാളം പുസ്തകങ്ങൾ ഒക്കെ അയച്ചു കിട്ടാറുണ്ടാകുമല്ലോ... ലോകത്തിൻറെ വിവിധ കോണുകളിൽനിന്ന്..

അതെ. പക്ഷേ, എനിക്കായല്ല. ഓഫീസിലേക്ക്..

അതൊക്കെ വായിച്ചശേഷം ഓഫീസിൽ മടക്കി വയ്ക്കമോ അതോ വീട്ടിൽ കൊണ്ടപോകമോ..?

ഓഫീസിൽ സൂക്ഷിക്കണമെന്നാണ് നിയമം. എന്നാലും എനിക്കിഷ്ടപ്പെട്ടാൽ ഞാൻ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുപോകും.. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഏറെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടാൽ കൂട്ടുകാർക്ക് അയച്ച കൊടുക്കുകയും ചെയ്യം അല്ലേ..?

അതെ..! പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് എൻറെ മനസ്സിൽ ഒരു വെള്ളിടി വെട്ടിയത്.. പെട്ടെന്ന് ഞാൻ പെരുമാളിനെ ഓർത്തു. അയാൾ പോലീസിനോടു പറഞ്ഞ കഥയോർത്തു. അതിലേക്കാണോ ഇയാളെന്നെ വളഞ്ഞു പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നത്..?! എങ്കിൽ ഞാൻ ഈ ഉത്തരംകൊണ്ട് കുടുങ്ങിയിരിക്കുന്നു.. എന്നെ വിയർക്കാൻ തുടങ്ങി.

പെട്ടെന്ന് തൊട്ടടുത്ത മുറിയിൽ ഒരു നിലവിളി ഉയർന്നുകേട്ടു. പെരുമാളിൻറെ കഥപറച്ചിലിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ വളരെ ശ്രദ്ധിച്ചാണിരുന്നതെങ്കിലും ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ശരിക്കും ഞാൻ നട്ടങ്ങിപ്പോയി.

ഏയ്.. അതു ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതില്ല. ഓഫീസർ പറഞ്ഞു. സത്യം പറയാത്തവൻറെ നിലവിളിയാണത്.

പറയു. ഈ നഗരത്തിലെ നിങ്ങളുടെ പുസ്തകസുഹൃത്തുകൾ ആരൊക്കെയാണ്..? അയാളുടെ ശബ്ബത്തിൻറെ നിറം മാറിയിരുന്നു.

അങ്ങനെ ആത്മമില്ല..

ആതം.?!

ഇല്ല..! ഞാനെൻറെ വാക്കിൽ ഉറച്ച നിന്നം.

ഈ മെയിൽ അഡ്രസ് നിങ്ങളുടേതുതന്നെയാണോ..?

അതെ.

ഈ നഗരത്തിൽനിന്ന് ആരും നിങ്ങളെ ഈ അഡ്രസ്സിലേക്ക് ബന്ധപ്പെടുന്നില്ല എന്നാണോ പറയുന്നത്..?

അല്ല. അങ്ങനെ ആരോ ഒരാൾ ഉണ്ടല്ലോ. അതിനാണ് ഞാൻ പരാതി തന്നത്. അതാരെന്നറിയാൻ. പക്ഷേ, നിങ്ങൾ ആ പരാതി സ്വീകരിക്കാൻ കൂട്ടാക്കിയില്ല.

ആ അജ്ഞാത വ്യക്തിക്ക് നിങ്ങൾ പുസ്തകങ്ങൾ അയച്ച കൊടുക്കാറ്റണ്ടോ..?

ഇല്ല.

ഉറപ്പാണോ..?

ഉണ്ടെങ്കിൽ അയാളുടെ വിലാസം എനിക്ക് മനസ്സിലാവില്ലേ..? അതാരെന്ന് മനസ്സിലാവില്ലേ..? പിന്നെ അയാളെ അന്വേഷിച്ച് നിങ്ങളെ സമീപിക്കേണ്ട ആവശ്യം എനിക്കണ്ടാകുമായിരുന്നില്ലല്ലോ.

എൻറെ ആ ഉത്തരത്തിനു മുന്നിൽ അയാൾ ഒരു നിമിഷം പതറും എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. എന്നാൽ ഒരാളെ എങ്ങനെ ചോദ്യം ചെയ്യണമെന്ന് നല്ല നിശ്ചയമുള്ള ഒരാളായിരുന്നു ആ ഓഫീസർ.

പിന്നെ പെത്രമാളും നിങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധമെന്താണ്..? ഒത്ര നിമിഷത്തിൻറെപോലും തടസ്സമില്ലാതെ അയാൾ ചോദിച്ചു.

എൻറെ സുഹൃത്തിൻറെ ഭർത്താവാണ് പെത്ദമാൾ.

അയാൾക്ക് നിങ്ങൾ ഇതുവരെ എത്ര പുസ്തകങ്ങൾ അയച്ച കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്..?

കണക്കില്ല.. അയാൾ നല്ല വായനക്കാരനാണ് എന്നെനിക്കറിയാം. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ കിട്ടില്ലെന്ന തോന്നുന്ന നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ കണ്ടാൽ അതൊക്കെ അയച്ച കൊടുക്കം..

അതായിരുന്നു അപ്പോൾ ഏറ്റവും സുരക്ഷിതമായ ഉത്തരം. അല്ലെങ്കിൽ ഞാനും പെത്രമാളും ഒരുപോലെ കുടുങ്ങും എന്നെനിക്കറിയാമായിരുന്നു.

പിന്നെ നിങ്ങൾക്ക് ഈ നഗരത്തിൽ പുസ്തകസുഹൃത്തുക്കളില്ല എന്നു പറഞ്ഞതോ..?

അദ്ദേഹം എൻറെ വെറും പുസ്തകസുഹൃത്തല്ല, അതിലും വലിയ സുഹൃത്താണ്.

എന്നുപറഞ്ഞാൽ മുൻ കാമുകിയുടെ സുഹൃത്ത്.. അതോ രഹസ്യ കാമുകിയുടേതോ..?

അത് താങ്കൾക്കെങ്ങനെ മനസ്സിലായി...? ഞാനും അതേ നാണയത്തിൽ തിരിച്ചു ചോദിച്ചു.

ലോകത്തെവിടെയും അതങ്ങനെയാണ്. കാമുകിയുടെ ഭർത്താവായിരിക്കും നമ്മുടെ ഏറ്റവും അടുത്ത സുഹൃത്തുക്കളിൽ ഒരാൾ. ആ മണ്ടന് ഒരിക്കലും അത് മനസ്സിലാവുകയുമില്ല..!! അത് പറഞ്ഞിട്ട് അയാൾ ഉറക്കെച്ചിരിച്ച.

മണ്ടച്ചാരുടെ വീക്ക്നെസ് എന്താണെന്നു കണ്ടുപിടിച്ച് അതിനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നത് ആ സൗഹൃദവും അതേസമയം കാമുകിയുമായുള്ള സമാഗമങ്ങളും തുടരുന്നതിനുള്ള എളുപ്പമാർഗ്ഗമാണ്. പെരുമാളിന് നിങ്ങൾ പുസ്തകങ്ങൾ അയച്ചില്ലെങ്കിലേ അദ്ഭുതമുള്ള.. ചിരി തീർന്നപ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞു.

പുത്തൻ അറിവുകൾക്ക് നന്ദി. പക്ഷേ, ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ അങ്ങനെയൊരു ബന്ധമല്ല ഉള്ളത്.. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ആ പുസ്തകം നിങ്ങൾക്കെവിടെന്നാണ് കിട്ടിയത്..?

ഏത്ര പുസ്തകം..?

നിങ്ങൾ ആത്മാർത്ഥ സുഹൃത്തുക്കളാണെങ്കിൽ ഇതിനോടകം നിശ്ചയമായും നിങ്ങൾ ഇരുവരും തമ്മിൽ അതേഷറ്റി ഒരു സംസാരം ഉണ്ടായിക്കാണും എന്നുഹിക്കാനുള്ള ബുദ്ധിയൊക്കെ എനിക്കുണ്ട്.. അയാൾ പറഞ്ഞു.

ഓ.. ഇവിടെ നിരോധിക്കപ്പെട്ട ഏതോ ഒത്ര പുസ്തകം കൈവശംവച്ചു എന്നു പറഞ്ഞ് പോലീസ് വിളിഷിച്ച എന്ന് പറഞ്ഞിരുന്നു. അതാണോ താങ്കൾ ഉദ്ദേശിച്ചത്..?

അതെ. അതുതന്നെ.A Spring without Smell. അതെങ്ങനെയാണ് നിങ്ങളുടെ കൈവശം എത്തിയത്..?

സത്യത്തിൽ പെത്രമാൾ പറഞ്ഞിട്ടും എനിക്കതിനെക്കുറിച്ച് അത്ര ഓർമ്മ കിട്ടുന്നില്ല. ഓഫീസിൽ റിവ്യവിനുവേണ്ടി വന്നതിൽ വല്ലതും ആയിരിക്കും. എൻറെ ഓർമ്മ ശരിയാണെങ്കിൽ പത്തോ അൻപതോ പേള്ളകൾ വായിച്ചിട്ട് ഞാൻ ഉപേക്ഷിച്ച പുസ്തകമാണത്. പിന്നെ ഈ മേഖലയിലെ ഏതോ രാജ്യത്തെക്കുറിച്ചായതുകൊണ്ട് ഞാൻ പെത്രമാളിന് അയച്ചുകൊടുത്തു കാണും എന്നാണെൻറെ ഊഹം. എല്ലാ നിരോധിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകങ്ങളും അതുപോലെ ബോറായിരിക്കുമോ സാർ..?

അറിയില്ല. ഞാൻ അത്തരം പീറ പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ച് സമയം കളയാൻ ശ്രമിക്കാറില്ല. എന്തിനാണ് സാർ ആ പുസ്തകം ഇവിടെ നിരോധിച്ചത്..?

ഈ ദേശത്തെ അപകീർത്തിപ്പെടുത്തുന്ന ചില വാചകങ്ങൾ അതിലുണ്ടെന്ന് പറയുന്നു. ഞാനത് വായിച്ചിട്ടില്ല.

അത് ശരിയാണല്ലോ. നിരോധിച്ചിട്ട് അത് നിങ്ങൾക്കു വായിക്കാൻ തന്നാൽ പിന്നെ എന്താ നിരോധനംകൊണ്ടുള്ള കാര്യം.. ഞാൻ പറഞ്ഞു. അല്ല സാറെ ഒരു സംശയം... ഒരു പുസ്തകത്തിൽ അപകീർത്തിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു വാചകം ഉണ്ട് എന്നതുകൊണ്ട് അത് നിരോധിക്കേണ്ട കാര്യമുണ്ടോ..? അങ്ങനെ ആരെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും എഴുതിയാൽ അപകീർത്തിപ്പെടുന്നതാണോ ബഹുമാന്യമായ ഈ ദേശം..? അല്ലെങ്കിൽ എത്രയോ വെബ് സൈറ്റുകളിലും പത്രങ്ങളിലും ബ്ലോഗുകളിലും ഫേസ്ബുക്ക് നോട്ടകളിലും ഒക്കെ രാജ്യത്തിനെതിരെ എഴുത്തുകൾ വരുന്നു. അതൊക്കെയും നിരോധിക്കേണ്ടതല്ലേ..?

മി. പ്രതാപ്. ഒരു പത്രക്കാരൻ ഇത്തരം ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാൻ പാടില്ല. യഥാർത്ഥ കാരണം നിങ്ങളറിയേണ്ടതാണ്. വാക്കുകൾ ദൈവത്തിൻറേതാണ്. അതുപയോഗിച്ച് എഴുതുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ വിശുദ്ധമാണ്. അതിൽ മുദ്രയിടപ്പെട്ട അക്ഷരങ്ങൾ എന്നം പ്രപഞ്ച സത്യങ്ങൾപോലെ മായിക്കപ്പെടാതെ തെളിഞ്ഞു കിടക്കും. ഒരു പുസ്തകത്തിൽ അസത്യങ്ങൾ കയറിക്കൂടുക എന്നാൽ അതിൽ പിശാച് കയറിയിരിക്കുന്നു എന്നാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്. അത് നിരോധിക്കേണ്ടതും നശിപ്പിക്കേണ്ടതും സത്യമുള്ള

വാക്കുകളെ സ്നേഹിക്കുന്നവരുടെ ആവശ്യമാണ്. ദൈവത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നവരുടെ ആവശ്യമാണ്. അതിനാണ് ഞങ്ങൾ ഈ നിരോധനത്തിലൂടെ ശ്രമിക്കുന്നത്. അയാൾ പറഞ്ഞു.

എന്നാലും ആരെങ്കിലുമൊക്കെ എവിയടെങ്കിലുമൊക്കെ അത് വായിക്കുന്നുണ്ടാവുമല്ലോ.

മറ്റു പുസ്തകങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ശരിയായിരിക്കാം. അസത്യങ്ങളുടെ ഈ പുസ്തകം ആതം വായിക്കാതിരിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ് ഞങ്ങൾ ആരാഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

വായിച്ചപോയവരെ നിങ്ങൾ എന്തുചെയ്യം..? കൊന്നുകളയുമോ..?

കൊന്നില്ലെങ്കിലും നിശ്ശബ്ദരാക്കാനുള്ള വഴി ഞങ്ങൾക്കറിയാം.

എന്താണറപ്..?

ഇതുവരെയും ആ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു വാചകംപോലും ഇൻറർനെറ്റിൽ കുറിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല എന്നത് ഞങ്ങളുടെ ദൗത്യം വിജയമാണെന്ന് തെളിയിക്കുന്നു.

അതിനിനിയും കാലമുണ്ട്. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ആര് എവിടെന്നാണ് ആ പുസ്തകം നിങ്ങളുടെ ഓഫീസിലേക്ക് അയച്ചത് എന്നറിയാൻ വല്ല മാർഗ്ഗവുമുണ്ടോ..? അയാൾ ചോദിച്ചു.

ഒരിക്കലുമില്ല. ലോകത്തിൻറെ എല്ലാ കോണകളിൽനിന്നും ഞങ്ങൾക്ക് പുസ്തകം വരും. അതയച്ചത് ആരെന്ന് നോക്കി കണ്ടു പിടിക്കാനാവില്ല.

അതിൻറെ എത്ര കോപ്പികൾ നിങ്ങളുടെ ഓഫീസിൽ ഇനി അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്..?

ഉണ്ടാവില്ല. റിവ്യവിന് പലതം ഒത കോപ്പിയേ അയയ്ക്കാറുള്ളൂ.

വളരെ നന്ദി. ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചതിൽ ക്ഷമിക്കുക. ഇത് പക്ഷേ, രാജ്യത്തിൻറെ അഭിമാനപ്രശ്നമാണ്.

അയാൾ എഴുന്നേറ്റ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നാലെ ഞാനും.

പാക്ക്അപ്പ്

എന്നെയും കാത്ത് ഫൈസൽ പുറത്ത് നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എപ്പോൾ വരുമെന്നറിയാതെ ഞാൻ ശരിക്കും പേടിച്ചുപോയി. ഓരോ നിമിഷവും ഞാനിവിടെ തീയിൽ ചവുട്ടിയാണ് നിന്നത്. തിരിച്ച പോകുമ്പോൾ ഫൈസൽ പറഞ്ഞു.

എന്തിനാണ് നിങ്ങൾ ഈ ഓഫീസിനെ ഇത്ര പേടിക്കുന്നത്..? അങ്ങനെ എന്തെങ്കിലും അനഭവം ഫൈസലിന്ദങ്ങോ..? പഴയ ചോദ്യം ഞാൻ വീണ്ടും ഒരിക്കൽകൂടി ആവർത്തിച്ചു.

പാമ്പിനെ നമ്മൾ പേടിക്കുന്നത് അത് നമ്മളെ കടിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടായിരിക്കില്ലല്ലോ.. പകരം അതിനെക്കുറിച്ച് എവിടെനിന്നൊക്കെയോ കേട്ടറിഞ്ഞതുകൊണ്ടായിരിക്കില്ലേ..? അതുതന്നെയാണ് സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിൻറെ കാര്യവും. ഞങ്ങളുടെ ഗ്രാമത്തിലുള്ള, ബന്ധങ്ങളിലുള്ള, സൗഹൃദങ്ങളിലുള്ള എത്രയോ പേർക്ക് ദുരന്ദഭവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു. ഒരു കാരണവുമില്ലാതെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകപ്പെട്ട അനേകം നിരപരാധികൾ പിന്നെ ഒരിക്കലും തിരിച്ചു വന്നതേയില്ല. അവർ എവിടേക്ക് പോയി എന്നതിന് ആർക്കം ഒരു വിശദീകരണവും ഇല്ല. നിങ്ങളുടെ രാജ്യത്തെ ഒരു പൗരനെ അങ്ങനെ വെറുതെ കാണാതെ പോയി എന്ന് നിങ്ങൾക്ക് സങ്കല്പിക്കാനാവുമോ..? അങ്ങനെയെങ്കിൽ എന്തെല്ലാം രാഷ്ട്രീയപ്രശ്നങ്ങളാവും അവിടെ ഉണ്ടാവുക. ഒരു കാണാതെ പോകലിൻറെ പേരിൽ ഭരണം നഷ്ടപ്പെട്ടവരെക്കുറിച്ചുപോലും ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇവിടെ ഒരാൾ നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ നഷ്ടപ്പെട്ടു എന്നല്ലാതെ മറ്റ് വിശദീകരണങ്ങൾ ഒന്നുമില്ല. അതിൻറെയെല്ലാം ഗുഢാലോചനാകേന്ദ്രം ഈ ഓഫീസാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഞങ്ങൾ ഒരേപോലെ പേടിക്കുകയും വെറുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മറ്റൊരു ഓഫീസും ഇവിടെ വേറെയില്ല.

ആ വിശദീകരണം എനിക്ക് തൃപ്തികരമായിരുന്നു. പാമ്പ് നിഷ്കളങ്ക ജീവിയാണെന്നും അതിനെ ഉപദ്രവിച്ചാൽ മാത്രമേ അത് കടിക്കുകയുള്ളൂ എന്നും തെളിയിച്ചു കൊടുത്താലും അതിനോടുള്ള പേടി മാറില്ല. അത് സമൂഹമനസ്സിൽ ഉറച്ചപോയ ഒരു ഭയമാണ്. അതിനെ തിരുത്താൻ സാധ്യമല്ല.

നേരേ ഓഫീസിലേക്കാണ് ഞങ്ങൾ പോയത്. എഡ്വിനം വിനോദും അവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. മത്തങ്ങാക്കുത കൊറിച്ചുകൊണ്ട് അബ്ദുള്ള ജനാഹിയും. ചെന്നപാടേ അയാൾ ഫൈസലിനെ എന്തൊക്കെയോ ചീത്തപറഞ്ഞു. അതേ ശബ്ദത്തിൽ അവനം തിരിച്ചെന്തൊക്കെയോ പറയുന്നുണ്ട്. അത്രയും ദിവസത്തെ പരിചയംകൊണ്ട് അവർ എന്താണ് പറയുന്നതെന്ന് ഗ്രഹിച്ചെടുക്കാനുള്ള ഒരു ശ്രമം ഞാൻ നടത്തി നോക്കി. അറബിയല്ല അതെന്ന് എനിക്കു തോന്നി. രാവിലെ ഏല്പിച്ച പണി ചെയ്യാത്തതിനെക്കുറിച്ചാണ് ആ സംസാരമെന്ന് ഞാൻ ഊഹിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്തൊക്കെയോ പറഞ്ഞിട്ട് ഫൈസൽ ദേഷ്യത്തോടെ പുറത്തേക്ക് ഇറങ്ങിപ്പോയി.

സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിൽ പോയ കാര്യവും അന്നത്തെ പരാതി തിരസ്കരിച്ച കാര്യവും ഞാൻ വിനോദിനോട് പറഞ്ഞു. എന്നാൽ പിന്നീട്ടണ്ടായ ചോദ്യംചെയ്യലിനെക്കുറിച്ച് ഒന്നും സൂചിഷിച്ചതുമില്ല.

ആ പടക്കം പൊട്ടില്ലെന്ന് അന്നേ എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. ഞാൻ പറഞ്ഞ രീതിയിൽ പരാതി പോയിരുന്നെങ്കിൽ നമ്മൾ നിശ്ചയമായും വിജയിച്ചേനേ.

സാരമില്ല വിനോദ്. അത് പോട്ടെ. നമ്മുക്ക് മറ്റൊരു വഴി ആലോചിക്കാം.

വൈകിട്ടാവട്ടെ. എന്തായാലും ഞാനത് വിടാനൊന്നും പോകുന്നില്ല. എന്നെക്കാൾ ആവശ്യം അവനാണെന്ന ഒരു മട്ട് ആ വാക്കുകളിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു.

എഡ്വിൻ. അത്യാവശ്യമായി ഒത്മ കാര്യം പറയാന്രണ്ട്. ഞാൻ അവൻറെ ടേബിളിനത്മകിലേക്ക് ചെന്നം.

പറഞ്ഞുകൊള്ളൂ. ഞാൻ കേൾക്കുന്നുണ്ട്. കമ്പ്യൂട്ടറിൽനിന്ന് തല ഉയർത്താതെ അവൻ മറ്റപടി നല്ലി. ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ ഫോൺ ഉണ്ടായിരുന്നു. ദൗത്യം അവസാനിപ്പിച്ച് എത്രയും വേഗം മടങ്ങിച്ചെല്ലാനാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

അതെയോ..? അവൻ തല ഉയർത്തി. എനിക്കം അങ്ങനെ തോന്നാതെയല്ല. എന്നാൽ കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾകൂടി എനിക്കീ നഗരത്തിൽ നിന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നുമുണ്ട്. അസ്മോയുടെ അടുത്ത അവധിവരെയെങ്കിലും. എന്തായാലും വൈകിട്ട് നമുക്കൊന്നിരിക്കാം..

റിയാസ് എവിടെ..? ഞാൻ ചോദിച്ച

അറിയില്ല. രണ്ടുദിവസമായി കാണുന്നതേയില്ല. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. ഞാൻ കരുതി നിങ്ങളുടെകൂടെ എന്തോ അസൈൻറ്മെൻറിൽ ആയിരിക്കും എന്ന്.

നമ്മളറിയാതെ അയാൾക്കെന്തൊക്കെയോ ചുറ്റിക്കളിയുണ്ടെന്ന് പണ്ടേ ഞാൻ പറയാറില്ലേ..? പക്ഷേ, നിങ്ങൾ ഒരിക്കലും വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ല. വിനോദ് ഞങ്ങളുടെ സംസാരത്തിനിടയിലേക്ക് തലനീട്ടി.. ഈ ഓഫീസിലെ ഒരു ജോലിയും ഏറ്റെടുക്കാതെ അയാൾ എപ്പോഴും എവിടെപ്പോകുന്നു എന്ന് ചോദിക്കാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം നിങ്ങൾക്കുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ അയാൾ അയാൾക്കിഷ്ടമുള്ളത് ചെയ്യുകയും അവസാനം നമ്മളെല്ലാവരെയും അപകടത്തിൽകൊണ്ടു ചാടിക്കുകയും ചെയ്യും. അതെനിക്കുറപ്പാണ്.

എയ്.. ഒരിക്കലും അങ്ങനെയൊന്നമില്ല. അയാളൊത്ദ ഹാർഡ് വർക്കറായിട്ടാണ് എനിക്കെപ്പോഴും തോന്നിയിട്ടുള്ളത്. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ഹാർഡ് വർക്കിൻറെ കാലം തൊണ്ണറുകളിലേ അവസാനിച്ചു. ഇപ്പോഴത് സ്മാർട്ട് വർക്കിൻറെ കാലമാണ്. അതു തമ്മിലുള്ള അന്തരം വളരെ വലുതാണ്. വിനോദ് പ്രതികരിച്ചു.

അതെ. സത്യസന്ധത ആയിരുന്നു ഹാർഡ് വർക്കിൻറെ കാലത്തെ മുഖമുദ്ര. സ്മാർട്ട് വർക്ക് എന്നാൽ ഏറ്റവും മികച്ച രീതിയിൽ ഒരാളെ എങ്ങനെ പറ്റിക്കാം എന്നാണ്. അയാൾ പഴയ കാലത്തിൻറെ ആളാണ്. ആ സത്യസന്ധത അയാൾക്കുണ്ടാവും. റിയാസിനെ ന്യായീകരിച്ച കൊണ്ട് ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ആ സംസാരം അവിടെ അങ്ങനെ അവസാനിച്ചു. എന്നാലും റിയാസ് ആരോടും പറയാതെ എവിടെപ്പോയിരിക്കുന്നു എന്ന് ഞാൻ അതിശയിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോഴൊക്കെ വിനോദിൻറെ വാക്കുകൾ ഒരു ഭീഷണിപോലെ എൻറെ മുന്നിൽ തെളിഞ്ഞുവന്നു. തത്കാലം അതിനെയെല്ലാം അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് ഞാൻ അബ്ദുള്ള ജനാഹിയുടെ അടുത്തേക്ക് ചെന്നു. രാവിലെ ഫൈസൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ എൻറെ മനസ്സിൽ അപ്പോഴും മുള്ളടക്കി കിടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ആ ഫൈസൽ കാലത്ത് എനിക്കൊപ്പം ഉണ്ടായിരുന്നു. അതവൻ പറയുകയും ചെയ്തു. പിന്നെന്തിനാണ് നിങ്ങളവനെ ചീത്ത പറഞ്ഞത്..? ഞാൻ ഇത്തിരി മുഷിഞ്ഞ ഭാവത്തോടെ ചോദിച്ചു.

മി. പ്രതാപ്. നിങ്ങൾക്കൊപ്പം വന്നതിനല്ല ഞാനവനെ ചീത്ത പറഞ്ഞത്. ഏല്പിച്ച മറ്റുചില ജോലികൾ ചെയ്യാത്തതിനാണ്... അബ്ദള്ള മത്തങ്ങാക്കുന്ദ തിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ പറഞ്ഞു.

ഞങ്ങളറിയാത്ത മറ്റെന്തു ജോലിയാണ് നിങ്ങളവനെ ഏല്പിക്കുന്നത്..? നിങ്ങളുടെ വീട്ടുപണിയോ..? എൻറെ ചോദ്യത്തിനു മുന്നിൽ ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് അയാൾ സ്തംഭിച്ചപോയി.

അതെ. ചിലപ്പോൾ ഞാനെൻറെ വീട്ടുപണിയും അവനെക്കൊണ്ട് ചെയ്യിപ്പിക്കാറ്റണ്ട്. ഒരു നിമിഷത്തെ അമാന്തതയ്ക്ക ശേഷം അയാൾ പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, ഈ ഓഫീസിൽ മറ്റൊരു പണിയും ഇല്ലെന്ന ഘട്ടത്തിൽ മാത്രമേ ഞാനത് ചെയ്യിക്കാറുള്ളൂ. നമ്മളവന് പുൾടൈം വർക്കിനുള്ള പണമാണ് കൊടുക്കുന്നത്. ഈ നഗരത്തിലെ ഡ്രൈവറന്മാരെ ഒരിക്കലും വെറുതെ ഇരിക്കാൻ അനുവദിക്കരുത്. അവർ ഏഷണി മാത്രം ചിന്തിക്കുന്ന ചെക്കത്താന്മാരാണ്. എനിക്കതറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് മറ്റൊരു പണിയുമില്ലെങ്കിൽ കാലത്തു പോയി പെട്രോളിൻറെയും ഡീസലിൻറെയും വില അന്വേഷിക്കാനെങ്കിലും ഞാനവന്മാരെ പറഞ്ഞുവിട്ടം.

അതു കേട്ട് ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ച് ചിരിച്ച.

പക്ഷേ, ഇന്ന് ഞങ്ങൾ അതൊന്നമല്ല സംസാരിച്ചത്. നാളെ മുതൽ മുഹ്റം തുടങ്ങുകയാണ്. അവന് അവധിവേണമെന്നു പറഞ്ഞു. അതേചൊല്ലിയുള്ള തർക്കമായിരുന്നു അത്. അബ്ദള്ള പറഞ്ഞു.

നിങ്ങളോടുള്ള ദേഷ്യത്തിൽ അവനിനി വരാതിരിക്കുമോ?

വന്നില്ലെങ്കിൽ പോട്ടെ. അവൻറെ ഒത്മ മാസത്തെ സാലറി എൻറെ കയ്യിലുണ്ട്. നമുക്ക് വേറെ എത്രപേരെ വേണമെങ്കിലും കിട്ടം.

എത്ര ദിവസത്തേക്കാണ് അവന് അവധി വേണ്ടത്? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു.

മൊത്തം നാല്പതു ദിവസത്തെ ആചാരാന്മഷ്യാനങ്ങളാണ് മുഹ്റത്തിനുള്ളത്. അതിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട പത്തു ദിവസങ്ങളും അതിപ്രധാനങ്ങളായ മൂന്നു ദിവസങ്ങളും. ആ മൂന്നു ദിവസം അവധി കൊടുക്കാം എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് അവന് പോരാ. പത്തു ദിവസവും വേണം.

അയ്യോ.. എന്തായാലും പത്തു ദിവസമൊന്നും പറ്റില്ല. ഇപ്പോൾതന്നെ തിരിച്ചുചെല്ലാൻ വിളി വന്നുകഴിഞ്ഞു. ഇനിയുള്ള ഒരോ മണിക്കൂറും നമുക്ക് ഏറെ വിലപ്പെട്ടതാണ്, അതിനിടയിൽ ഒരു ഡ്രൈവർ ഇല്ലാതിരിക്കാൻ പറ്റില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഒരിക്കലും സാധ്യമാവില്ല എന്ന് ഞാനവനോട് കടുപ്പിച്ച് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിൻറെ ദേഷ്യത്തിലാണ് അവൻ ഇറങ്ങിപ്പോയിരിക്കുന്നത്. എവിടെയോകാൻ? ഇത്തിരി കഴിയുമ്പോൾ പോയപോലെ ഇങ്ങു തിരിച്ചപോത്രം.

നിങ്ങൾ ഏതു ഭാഷയിലാണ് സംസാരിച്ചത്.? കേട്ടിട്ട് അറബിപോലെ തോന്നിച്ചില്ല. കമ്പ്യ ട്ടറിൽനിന്ന് തല ഉയർത്താതെ എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു.

അത് ഫാർസിയാണ്. ഈ നഗരത്തിലെ എല്ലാ ഷിയാകൾക്കും ഫാർസി അറിയാം. അവങ്ങടെ വിനിമയഭാഷയും അതുതന്നെ. അപ്പോൾ നിങ്ങളും ഷിയ ആണോ?

ആയിരുന്നു. എന്നാൽ എൻറേതൊരു പ്രേമവിവാഹമായിരുന്നു. അവളെ നേടാനായി ഞാൻ സുന്നിയായി.

അങ്ങനെ ഒരാൾക്ക് സുന്നിയിലേക്കും ഷിയായിലേക്കും മാറാൻ കഴിയുമോ..? അതെനിക്കൊരു പുതിയ അറിവാണ്. ഇത്രകാലം ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നത് ഇന്ത്യയിലെ ജാതിപോലെ അതൊരു ജന്മസിദ്ധമായ മേലങ്കിയാണെന്നാണ്... എഡ്വിൻ ഉത്സാഹത്തോടെ എഴുന്നേറ്റ് അബ്ദള്ളയ്ക്ക് അരുകിലേക്കു വന്നു

മാറാം. രണ്ടും ഓരോ തരം വിശ്വാസരീതികൾ മാത്രമാണ്. ഒത് കത്തോലിക്കന് വേണമെങ്കിൽ പ്രൊട്ടസ്റ്റൻറ് ആവാം എന്നതുപോലെ തന്നെ.. അബ്ദള്ള മത്തങ്ങക്കുത കൊറിച്ചകൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

പാകിസ്ഥാനിൽ ഷിയാകളെ ലക്ഷ്യംവച്ച് സുന്നി തീവ്രവാദികൾ ബോംബുസ്കോടനം നടത്തി എന്നൊരു വാർത്ത വായിച്ച് അന്തം വിട്ടിരുന്നപ്പോൾ അടുത്തിരുന്ന ഒരു സുഹൃത്താണ് ഇസ്ലാമിൽ ഇങ്ങനെ ചില അവാന്തര വിഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് എനിക്കു പറഞ്ഞു തന്നത്. വിനോദും തൻറെ ജോലിമേശ വിട്ട് എഴുന്നേറ്റ വന്നു.

അപ്പോൾ ഈ സുന്നികൾക്ക് മുഹ്റം ഇല്ലേ..? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഇസ്ലാമിക കലണ്ടറിലെ ഒരു മാസം മാത്രമാണ് മുഹ്റം. നോമ്പിനെ റമ്ദാൻ എന്ന് പറയുന്നതുപോലെ ഓരോ മാസത്തിലും നടക്കുന്ന ആചാരങ്ങൾ ആ മാസത്തിൻറെ പേരിലാണ് പൊതുവിൽ അറിയപ്പെടുന്നത്. സത്യത്തിൽ അതിൻറെ പേര് അഷ്യറ എന്നാണ്. അഷ്യറ ഷിയാകളടെ മാത്രം ആചാരമാണ്.

ഞാൻ ഹൈദ്രബാദിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ അവരുടെ ഒരു ഘോഷയാത്ര കാണാൻ എനിക്കിടവന്നിട്ടണ്ട്. കാണേണ്ട കാഴചയാണ്. വിനോദ് പറഞ്ഞു.

ഘോഷയാത്ര മാത്രമേ സാധാരണക്കാർ കാണുന്നുള്ളൂ. ഷിയാകളുടെ ഉൾഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക് ചെല്ലണം. അഷൂറയുടെ ഭാഗമായി ഓരോ മാത്തവും കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഒത്മ മാസത്തിലധികം നീളുന്ന നിരവധി പരിപാടികൾ നമുക്കു കാണാൻ കഴിയും. അബ്ലുള്ള പറഞ്ഞു.

എന്താണ് മാത്തം..?

ഗ്രാമക്കൂട്ടം എന്നു പറയാം. ഗ്രാമങ്ങളിൽ മാത്തങ്ങളാണ് മതച്ചടങ്ങുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.

ഞാനൊരാശയം പറയാം. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. ഫൈസൽ ആവശ്യമുള്ളത്ര അവധി എടുത്തുകൊള്ളട്ടെ. പക്ഷേ, ഒരു നിബന്ധന. അഷ്യറയുടെ ആചാരങ്ങൾ കാണാൻ അവൻ നമ്മളെ അവരുടെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ കൊണ്ടുപോകണം.

അങ്ങനെ നമുക്ക് പോകാൻ കഴിയുമോ..? എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല. വിനോദ് സംശയിച്ചു. സ്വന്തം ചടങ്ങുകൾക്കിടയിലേക്ക് ചെല്ലുന്ന അപരിചിതരെ ആതം സംശയദ്ദഷ്ടിയോടെയേ നോക്കിക്കാണു. എല്ലാ മതങ്ങൾക്കം അങ്ങനെ ഒരു പ്രശ്നമുണ്ട്.

അതിൻറെ കാരണം ഞാൻ പറഞ്ഞുതരാം. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. ഇന്ന് ഏറ്റവും അധികം ബോംബുസ്പോടനങ്ങൾ നടക്കുന്നത് മതച്ചടങ്ങുകൾക്കിടയിലാണ്. ഇറാക്കിലും സിറിയയിലും ലെബനോനിലും പാകിസ്ഥാനിലും ഒക്കെ അതങ്ങനെതന്നെയാണ്. അതുകൊണ്ട് സ്വാഭാവികമായും അവർ ആരെയും സംശയിക്കം.

എന്നാൽ ഇവിടെ ഒരു കുഴപ്പവുമില്ല. ലോകത്ത് ഏറ്റവും സമാധാനപരമായി അഷ്മറയുടെ ആചാരങ്ങൾ നടക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലൊന്നാണിത്, അബ്ദുള്ള പറഞ്ഞു: ഇവിടെ ആർക്കവേണമെങ്കിലും പോകാം. ചെല്ലുന്നത് അവർക്കിഷ്ടവ്യമാണ്. സംശയം വേണ്ട.

എങ്കിൽ ഫൈസലിനെ വിളിക്കൂ. ഞങ്ങളവനോട് സംസാരിക്കാം. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അബ്ദുള്ള അപ്പോൾതന്നെ വിളിച്ചു. അവൻ ഓഫീസിൻറെ അടുത്തെവിടെയോതന്നെ ഉണ്ടായിതന്നു. വിളി കേൾക്കാൻ കാത്തിരുന്നതുപോലെ ഒരു അഞ്ചു മിനിറ്റിനകം അവൻ വന്നു. ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം പങ്കുവച്ചപ്പോൾ അവന് നൂറുശതമാനം ഉത്സാഹം. എപ്പോഴാണ് പോകേണ്ടതെന്ന് പറഞ്ഞാൽ മാത്രം മതി. വന്നുകൊണ്ടുപോയി എല്ലാം കാണിച്ച് തിരിച്ചെത്തിക്കുന്ന കാര്യം ഞാനേറ്റ.

അങ്ങനെ അത് പറഞ്ഞുറപ്പിച്ചു.

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ റിയാസ് ഓഫീസിലേക്ക് കയറിവന്നു. അയാൾ ആകെ ക്ഷീണിതനെപ്പോലെ ഉണ്ടായിരുന്നു.

എന്തുപറ്റി റിയാസ്..? ഇതെവിടെയിരുന്നു രണ്ടുദിവസം..? ഞങ്ങൾ ഒരേപോലെ ചോദിച്ചു. ഒരു കൂട്ടുകാരൻറെ കൂടെയായിരുന്നു. അതിനിടെ ഫോണിൻറെ ചാർജ്ജം തീർന്നുപോയി. നിങ്ങളെ വളരെ ക്ഷീണിതനായും പരവശനായും കാണുന്നല്ലോ.. വല്ല അസ്റ്റഖവും..?

എനിക്ക് അത്യാവശ്യമായി ഒന്ന് നാട്ടിൽ പോകണം. ബാബയ്ക്ക് സുഖമില്ല എന്നുപറഞ്ഞ് ഒരു വിളി വന്നു. അതെയോ..? എങ്കിൽ ഇന്നുതന്നെ പുറപ്പെടാൻ നോക്കൂ. നമ്മൾ ഏതാണ്ട് ഈ പ്രോജക്ട് അവസാനിപ്പിക്കാനുള്ള തീരുമാനം എടുത്തു കഴിഞ്ഞു. ഏതു നിമിഷവും പാക്ക്അപ്പ് നടന്നേക്കാം. അതിനിടെ എന്തെങ്കിലും അത്യാവശ്യമെങ്കിൽ തിരിച്ചു വിളിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ നമുക്ക് അടുത്ത നഗരത്തിൽ ഒത്തുകൂടാം. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

അങ്ങനെയാവട്ടെ എന്ന് റിയാസ് സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു.

അബ്ദള്ള അപ്പോൾതന്നെ നെറ്റിൽനിന്ന് ടിക്കറ്റ് എടുത്തുകൊടുത്തു. യാത്രാച്ചെലവിലേക്കായി കുറച്ച് കൈക്കാശും കൊടുത്തു. അടുത്ത രണ്ടു മണിക്കുറിനുള്ളിൽ അയാൾക്ക് എയർപോർട്ടിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടത്രണ്ടായിരുന്നു.

എങ്കിൽ ഞാൻ പോയി എല്ലാം പാക്ക് ചെയ്യട്ടെ. അയാൾ അപ്പോൾ തന്നെ മുറിയിലേക്ക് ഓടി.

ഞങ്ങൾ പിന്നാലെ ചെന്നപ്പോഴേക്കും അയാൾ റെഡി ആയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എയർപോർട്ടിൽ ഞങ്ങൾ വിടാം എന്നുപറഞ്ഞിട്ട് അയാൾ സമ്മതിച്ചില്ല. ആവശ്യമില്ല. ഞാൻ ഫൈസലിനൊപ്പം പൊയ്യോളാം..

വണ്ടിയിലേക്ക് പെട്ടി എടുത്ത വയ്ക്കുമ്പോൾ പെട്ടെന്നെൻറെ മനസ് ഒന്നു പിടഞ്ഞു. ഞാൻ സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്ന പുസ്തകം ഇതിനുള്ളിലുണ്ട്. ഈ അവസാന നിമിഷമെങ്കിലും ചോദിച്ചാലോ എന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ചതാണ്. എന്നാൽ അതിനൊരു സാധ്യതയ്യമില്ലാത്തവിധം തിരക്കിലായിരുന്നു അയാൾ. നാം ആഗ്രഹിക്കുന്ന വിധത്തിൽ ഒരു യാത്രപറച്ചിൽപോലുമില്ലാതെ റിയാസ് പോയി. ഇങ്ങനെയൊരു പിരിഞ്ഞുപോക്കായിരുന്നില്ല എൻറെ മനസ്സിൽ. അവസാന രാത്രി അസ്മോയെയും പ്രിയങ്കയെയും ബിള്ളവിനെയും ഡെയ്സിയെയും പെരുമാളിനെയും ഒക്കെ വിളിച്ചുകൂട്ടി ഒരു ബാൽക്കണിപ്പാർട്ടിയും ആഘോഷവും ഒക്കെക്കുടി സന്തോഷകരമായ ഒരു വേർപിരിയൽ ആയിരുന്നു എൻറെ സ്വപ്നം. ആദ്യം എനിക്ക് സങ്കടമാണ് തോന്നിയത്. എന്നാൽ മുറിയിൽ ചെന്ന് ക്കറെ കിടന്നു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അനാവശ്യമായ ഒരു സംശയം എൻറെ മനസ്സിൽ കൂട്ടവയ്ക്കാൻ തുടങ്ങി. സത്യത്തിൽ റിയാസ് പറഞ്ഞത് അത്രയും ശരിയാണോ? ഈ കഴിഞ്ഞ രണ്ടുദിവസം അയാൾ എവിടെയായിരുന്നു? ബാറ്ററി തീർന്ന് മൊബൈൽ ഓഫ് ആയിരുന്നെങ്കിൽ പിന്നെ അയാൾക്കെങ്ങനെ നാട്ടിൽനിന്നും വിളിവന്നും.? ബാബയുടെ അസുഖം എന്നത് പെട്ടെന്ന് രാജ്യം വിടാനുള്ള ഒരു കാരണമുണ്ടാക്കൽ ആയിരുന്നില്ലേ? വിനോദിൻറെ

നിരീക്ഷണങ്ങളത്രയും സത്യമാണോ എന്ന് ആദ്യമായി ഞാൻ സംശയിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നത് അപ്പോൾ മാത്രമായിരുന്നു!

മാത്തം അൽ ഗസാബ്

പിന്നെ ഒരു ദിവസം രാത്രി ഞങ്ങൾ ഫൈസലിൻറെക്കടെ അഷ്യറയുടെ ആചാരങ്ങൾ കാണാൻവേണ്ടി അവൻറെ ഗ്രാമത്തിലേക്കു പോയി. അന്ന് ഒരു ധൈര്യത്തിന് ഞങ്ങൾ അബ്ദള്ളയെക്കൂടി കൂട്ട് വിളിച്ചിരുന്നു. ഫൈസൽ വരുന്നതും കാത്ത് ഞങ്ങൾ ബാൽക്കണിയിൽ നില്ക്കുമ്പോൾ കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് എനിക്ക് അബ്ദുള്ളയെ തനിച്ചുകിട്ടി. അന്ന് ഫൈസൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ ചോദിക്കാൻ പറ്റിയ അവസരമായി ഞാനതിനെ എടുത്തു.

അബ്ദള്ളയ്ക്ക് ഇതിനു മുൻപ് എന്തായിരുന്നു പണി..?

ആദ്യം കുറേക്കാലം ഒരു കാർ മെക്കാനിക്കായിരുന്നു. പിന്നെ കുറച്ചുനാൾ സെക്യൂരിറ്റി ആയി ജോലി നോക്കി. പിന്നെ ഇലക്ലിക്കൽ കോൺട്രാക്ടർ ആയിരുന്നു. അതിനോടൊപ്പം റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് ബിസിനസ് തുടങ്ങി. പിന്നെ സർക്കാർരേഖകൾ ശരിയാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന ക്ലിയറിങ് ഏജൻസി തുടങ്ങി. ടോവൽ എജൻസി തുടങ്ങി. അതിനിടയിൽ റേഡിയോ നിലയത്തിൽ മെയ്ൻറനൻസ് വിഭാഗത്തിൻറെ തലവനായി ജോലി ലഭിച്ച. ജീവിക്കാൻവേണ്ടി പലതരം പണികൾ— അയാൾ വളരെ നിസ്സംഗതയോടെ പറഞ്ഞു.

എന്തിനാണിങ്ങനെ ഒന്നു വിട്ട് ഒന്നിലേക്ക് കൂടുമാറുന്നത്? എന്തെങ്കിലും ഒന്നിൽ ഉറച്ചു നില്ലുത്തോ..? അതിനു മാറുന്നില്ലല്ലോ. ഒന്നിനോടൊന്ന് കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതേയുള്ളൂ. ഇതിൽ മിക്കവയും ഇപ്പോഴുമുണ്ട്. ഒരു ഗ്രൂപ്പ് ഓഫ് കമ്പനീസിൻറെ ചെയർമാൻ എന്നു വേണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കെന്നെ വിളിക്കാം..! പരിഹാസമാണോ അഭിമാനമാണോ എന്നു തിരിച്ചറിയാനാവാത്ത ഒരു സ്വരത്തിൽ അയാൾ പറഞ്ഞു.

റേഡിയോയിലെ ജോലി ഇപ്പോഴുമുണ്ടോ..?

ഇല്ല. അതുപോയി. ഇവിടത്തെ സമരകാലത്ത് വേണ്ടവണ്ണം സർക്കാരിനെ പിതുണച്ചില്ല എന്നതായിരുന്നു കാരണം. കേസ് കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ അനുകൂലമായി വിധിച്ചേക്കും. അതിൻറെ വിധി വരുന്നതുവരെ നിങ്ങൾക്കൊപ്പം ചെലവിടാം എന്നു വിചാരിച്ചു. എന്തിനാണ് സമയം പാഴാക്കി കളയ്യുന്നത്.

അവിടെ ഹിന്ദി റേഡിയോനിലയത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സമീറ എന്നൊരു പെൺകുട്ടിയെ അറിയുമോ..? പെട്ടെന്ന് ഞാനെൻറെ വിഷയം അവതരിപ്പിച്ചു.

നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അവളെ എങ്ങനെ അറിയാം..? ഒത്ര ദിവസം നിങ്ങളുടെ റിയാസും ഇതേ ചോദ്യംതന്നെ എന്നോടു ചോദിച്ച.

ഒത്ര നിമിഷത്തേക്ക് ഞാൻ പതറിപ്പോയി. ആ രഹസ്യപ്പസ്തകത്തെക്കറിച്ച് അയാളോട് വെളിപ്പെടുത്തേണ്ടി വത്രമോ എന്ന് ഞാൻ പേടിച്ചു. എന്നാൽ പെട്ടെന്ന് എൻറെയുള്ളിൽ പതുങ്ങിയിരിക്കുന്ന കള്ളനമാത്രം കഴിയുന്ന ചാര്തതയോടെയും എളുപ്പത്തിലും ഒരു ഉത്തരം തെളിഞ്ഞുവന്നു.

ഈ നഗരത്തിൽ വളരെ ഫേമസ് ആയ ഒരു ആർ. ജെ. ആണ് അവളെന്ന് ഒത്തിരിപ്പേരിൽനിന്ന് കേട്ടു. മറ്റ് ഭാഷക്കാർക്കപോലും അവളോട് ആരാധനയാണേത്ര.. താങ്കൾ റേഡിയോയിൽ ആയിരുന്നു എന്നു കേട്ടപ്പോൾ അവളെ നേരിട്ടറിയാമോ എന്നുള്ള ഒരു കൗതുകം. സെലിബ്രിറ്റികളോടു മാത്രമല്ല, അവരെ അടുത്ത് പരിചയമുള്ളവരോടും നമുക്കൊരു ആരാധനയുണ്ടാവുമല്ലോ.. അത്രതന്നെ. ഞാൻ അയാളെ ആവേശം പിടിപ്പിക്കാനുള്ള ഒരു ശ്രമം നടത്തി നോക്കി.

എൻറെ സുഹൃത്തേ... നിങ്ങൾക്കറിയാമോ... ആ സ്റ്റേഷൻ കോംപ്ലക്സിൽ മൊത്തം ഇരുപത്തിയൊന്ന് നിലയങ്ങളാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അവയിൽ എല്ലാംകൂടി നൂറുകണക്കിനു ജോകികൾ ജോലി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അകലെ നില്ക്കുന്നവർക്കാണ് അവരോട് ആരാധന. ഞങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അവരെല്ലാം സാധാരണ ജോലിക്കാരാണ്. ഞാനാണെങ്കിൽ ഇവരെയൊന്നും ശ്രദ്ധിക്കുകപോലുമില്ല. ഇനി ഒരു രഹസ്യംകൂടി പറഞ്ഞേക്കാം. ഇവറ്റകളുടെ ഒക്കെ ശബ്ദം കൊള്ളാം എന്നല്ലാതെ ഒന്നിനെയും ഒരു വകയ്ക്ക് കാണാൻകൊള്ളില്ല. എല്ലാം നീരുവറ്റിയ ഈന്തപ്പഴംപോലെ ഉണങ്ങിയ കിളവികളാണ്..!! കാണാതിരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണ് ഭംഗി..!!

അപ്പോഴേക്കും ഫൈസൽ എത്തി. വാ പോകാം. എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് വിനോദും എഡ്വിനും കടന്നുവരുകയും ഞങ്ങളുടെ ആ സംസാരം അവിടെ മുറിയുകയും ചെയ്തു.

ഞങ്ങൾ താഴേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെന്നു. അതുവരെ കടുംവർണ്ണത്തിലുള്ള വസ്തങ്ങൾ മാത്രം ധരിക്കാറ്റള്ള ഫൈസൽ അന്ന് കറുപ്പിലേക്ക് നിറം മാറിയിരുന്നു. വണ്ടിയിൽ ഏതോ വിലാപഗാനം മുഴങ്ങുന്നു. മൊത്തത്തിൽ ഒരു ശോകഭാവം. അതേസമയം സ്വന്തം ഭവനത്തിലേക്ക് ആരോ വിരുന്നുചെല്ലുന്നതുപോലെയുള്ള ഒരു ഉത്സാഹം അവൻറെ മുഖത്ത് തുളുമ്പുന്നമുണ്ടായിരുന്നു.

യാത്രയ്ക്കിടെ വഴിയുടെ ഒത്തനടുക്ക് എന്തോ ഒരു നിർമ്മാണം നടക്കുന്നത് ഞങ്ങൾ കണ്ടു. ഫൈസൽ അവിടെ വണ്ടി നിറ്റത്തുകയും അവരോട് എന്തൊകെയോ സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തു.

വണ്ടി വിട്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ 'നിങ്ങൾ ആ സ്ഥലം ശ്രദ്ധിച്ചിത്തന്നോ' എന്ന് ഫൈസൽ ചോദിച്ചു. ഈ നഗരത്തിൽ ജീവിച്ചിത്തന്ന പ്രമുഖ ഷിയ പണ്ഡിതൻ ഇമാം സാദിഖിൻറെ ദർഗയാണിത്. നഗരത്തിൽ എന്ത് പ്രശ്നമുണ്ടായാലും പ്രതികാരനടപടി എന്നതുപോലെ സർക്കാർ ആദ്യം ഈ ദർഗ ഇടിച്ചു നിരത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. എൻറെ ഓർമ്മയിൽ തന്നെ നാലോ അഞ്ചോ തവണ ഇത് ഇടിച്ചുകളഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

അതിനു കാരണം യാത്രാതടസ്സം ഉണ്ടാക്കുംവിധം അത് റോഡിൻറെ നടുവിലായതുകൊണ്ടാണ്. അല്ലാതെ സർക്കാർ വൈരാഗ്യ ബുദ്ധിയോടെ ചെയ്യുന്നതൊന്നുമല്ല അത്. വണ്ടിയിലുണ്ടായിരുന്ന അബ്ദുള്ള പ്രതികരിച്ച.

എത്രയോ ന്ററ്റാണ്ടുകൾക്കു മുൻപേ ഉണ്ടായ ഒരു ദർഗയാണത്. അവിടേക്കുണ്ടായിരുന്ന ഒരു നടപ്പാതയാണ് പിന്നീട് വിസ്താരമുള്ള റോഡാക്കി മാറ്റുന്നത്. വേണമെങ്കിൽ അവർക്ക് വഴി ഇത്തിരി മാറ്റിപ്പണിയാമായിരുന്നു. എന്നാൽ മനഃപൂർവം ഇത് നടുവിൽ വരത്തക്കവിധം അവർ റോഡുണ്ടാക്കി. ഇപ്പോൾ അക്കാരണം പറഞ്ഞ് അത് ഇടിക്കാൻ നോക്കുന്നു.

നശിപ്പിക്കാനായിരുന്നെങ്കിൽ അവർക്ക് പണ്ടേ ഇടിച്ചു കളയാമായിരുന്നു. വേണ്ടെന്നു വച്ചിട്ടാണ്. അബ്ദള്ള വീണ്ടും പറഞ്ഞു.

സുന്നികൾക്കിടയിൽ വഹാബിസം ശക്തിപ്പെട്ടതോടെയാണ് ദർഗകൾക്കെതിരെ ഇത്ര ശത്രുത തുടങ്ങിയത്. അതുവരെ ഈ രാജ്യത്തെ ഒരു ദർഗയും പ്രശ്നമായിരുന്നില്ല. ശുദ്ധീകരണത്തിൻറെ പേരിൽ പ്രവാചകൻറെ സ്വന്തം ഭവനവും ശവകടീരവുംവരെ ഇടിച്ചു കളഞ്ഞവരാണവർ. ഒരു ചരിത്രസ്മാരകം എന്ന നിലയിൽപോലും അത് നിലനിറുത്താനുള്ള മനസ് അവർക്കുണ്ടായില്ല. അവരിൽനിന്ന് ഇതിലും വലിയ പ്രവൃത്തിയൊന്നും പ്രതീക്ഷിക്കാനില്ല. ഇനിയും അവരിത് ഇടിച്ചു നിരത്തും. ഞങ്ങളത് പണിയുകയും ചെയ്യും. ഞങ്ങളത് നിറുത്തണമെങ്കിൽ അവർ ഞങ്ങളിൽ അവസാനത്തെ ആളിനെയും കൊന്നുകളഞ്ഞിരിക്കണം. ഫൈസൽ വാശിയോടെ പറഞ്ഞു.

അബ്ബുള്ള എന്തോ മറ്റപടി പറയാൻ ആഞ്ഞെങ്കിലും ഞാൻ പാടില്ലെന്ന് വിലക്കി.

വണ്ടി ഫൈസലിൻറെ ഗ്രാമത്തിലേക്ക് പ്രവേശിച്ചതോടെ അഷ്യറയുടെ അടയാളങ്ങൾ കാണാൻ തുടങ്ങി. വഴിയിലുടനീളം കറുത്ത കൊടികൾ. കറുത്ത ബാനറുകൾ. ഇമാമുമാതുടെ ചിത്രങ്ങൾ. വഴിയിലേക്ക് ഇറക്കിക്കെട്ടിയിരിക്കുന്ന പന്തലുകൾ. വഴിയിൽ മുഴുവൻ കറുത്ത വേഷധാരികൾ. എതിരെ ഒത്ര ഘോഷയാത്ര വരുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ വണ്ടി അതുകിലേക്ക് ഒതുക്കിയിട്ടു. ഒതു കറുത്ത പ്രളയം വരുന്നതുപോലെയാണ് എനിക്കു തോന്നിയത്. അതിനു നടുവിൽ ആളില്ലാത്ത ഒരു വെള്ളക്കുതിര. മൈക്കിലൂടെ ഒഴുകിയെത്തുന്ന വിലാപഗാനങ്ങൾ. അത് കേൾക്കാൻ വല്ലാത്ത ഇമ്പമുണ്ടായിരുന്നു. അതിൻറെ താളത്തിനൊപ്പിച്ചാണ് അവർ ചുവടുവയ്ക്കുന്നത്. പാട്ടിനിടെ എല്ലാവരും ഒരു നിമിഷം നില്ക്കും. അപ്പോൾ ഡ്രം ഒന്ന് മുഴങ്ങും. പിന്നെ എല്ലാവരും ഒന്നുചേർന്ന് നെഞ്ചത്ത് ആഞ്ഞടിക്കും. അടുത്ത ചുവട് വയ്ക്കും. പിന്നെ ഡ്രം ഒന്ന് മുഴങ്ങും. നെഞ്ചത്തടിക്കും. പിന്നാലെ വന്നവർ നെഞ്ചത്തടിക്കുന്നതിനു പകരം കൈയിൽ ചുറ്റിയ ചങ്ങലകൊണ്ട് പുറത്തും തലയിലുമാണ് അടിച്ചിരുന്നത്. അവരിൽ ചിലരുടെ കൈയിൽ വാളണ്ടായിരുന്നും. അവർ അതുകൊണ്ട് സ്വന്തം തിരുനെറ്റിക്ക് വെട്ടുന്നും. അവരുടെ മുറിവിൽനിന്ന് ചോര ഒലിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നും. ആ മുറിവ് അവർക്ക് വേദനയല്ല ഒരുമാതിരി ഉന്മാദമാണ് നല്കുന്നതെന്ന് എനിക്കു തോന്നിം.

മാത്തം ബെൻ റെജാബിൻറെ ഘോഷയാത്രയാണ് കടന്നപോയത്. ഫൈസൽ പറഞ്ഞു. എന്തെന്ന് മനസ്സിലാവാതെ ഞങ്ങൾ പരസപ് രം നോക്കി.

മാത്തം എന്നുവിളിക്കപ്പെടുന്ന ഗ്രാമസഭകളുടെ നേതൃത്വത്തിലാണ് ഓരോയിട<u>ത്തം</u> ചടങ്ങുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുക അബ്ദുള്ള ജനാഹി വിശദീകരിച്ചു.

അന്നേ രാത്രി ഞങ്ങൾ മറ്റു ചില ഗ്രാമങ്ങളും മാത്തങ്ങളുംകൂടി സന്ദർശിച്ചു. മാത്തം അൽ ഗസാബ്, ഇറാനിൽനിന്ന് കുടിയേറിയവരുടെ മാത്തം അൽ അജാം, മാത്തം ബെൻ റെജാബ് എന്നിവയുടെ പേരുകൾ മാത്രമേ ഇപ്പോൾ ഞാനോർക്കുന്നുള്ളൂ. മാത്തം അൽ അജാമിൽ ചെന്നപ്പോഴാണെന്നു തോന്നുന്നു വലിയ സ്വീകരണം പോലെ അവർ വഴിയിൽ വെള്ളം വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

'വെള്ളം കുടിക്കുകയും യാസിദിനെ ശപിക്കുകയും ചെയ്യുക' എന്ന് അവരിൽ ഒരുത്തൻ ഞങ്ങൾക്കും വെള്ളം നീട്ടിക്കൊണ്ട് വിളിച്ച പറയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അതിൻറെ അർത്ഥം എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല.

ഫൈസലിനോട് ഞാനതേഷറ്റി തിരക്കി. അതിവിടെ പതിവായി ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു ശൈലിയാണ്. ഞങ്ങളുടെ പ്രിയപ്പെട്ട ഇമാമും പ്രവാചകൻറെ കൊച്ചുമകനുമായ ഇസ്സൈനെയും സംഘത്തെയും കർബലയിൽ തടഞ്ഞുവയ്ക്കയും അവർക്ക് കുടിവെള്ളം തടഞ്ഞ് ദാഹിച്ച് മരിക്കാൻ വിടുകയും ചെയ്തവനാണ് യാസിദ് അൽ മുയാവിയ. ഓരോ തുള്ളിവെള്ളമിറക്കുമ്പോഴും ഞങ്ങൾ ദാഹിച്ചു വലഞ്ഞ പ്രവാചകകടുംബത്തെ ഓർക്കുകയും ആ ദുഷ്ടനെ ശപിക്കുകയും ചെയ്യും. ഫൈസൽ പറഞ്ഞു.

മാത്തം അൽ ഗസാബിലാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഞങ്ങൾ ചെന്നപ്പോൾ ഒരു ഇമാം പ്രസംഗിക്കുകയായിരുന്നു. സന്ദർശകഗാലറിയിൽ വിദേശികളെ കണ്ടതുകൊണ്ടാണോ എന്തോ അയാളുടെ പ്രസംഗം പെട്ടെന്ന് ഇംഗ്ലീഷിലേക്ക് മാറ്റി. തലയറ്റക്കപ്പെട്ടവനായ ഇസ്സൈനെയും യഹിയ ബിൻ സക്കറിയാസിനെയും (സ്ലാപക യോഹന്നാൻ) താരതമ്യം ചെയ്തുകൊണ്ടും അവരുടെ ജീവിതവും മരണവും തല്യമായിരുന്നു എന്ന് സൂചിഷിച്ചകൊണ്ടുമാണ് ഇമാം തൻറെ പ്രസംഗം അവസാനിഷിച്ചത്.

മറ്റൊരിടത്തു ചെന്നപ്പോൾ ഗ്രാമത്തിൻറെ നടുവിലുള്ള ഒരു മോസ്കിനോടു ചേർന്ന പന്തലിലെ സ്റ്റേജിൽ പുരാണനാടകത്തിനു തുല്യമായ എന്തോ ചിത്രീകരണം നടക്കുന്നു. നിരവധി സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും അത് ആവേശത്തോടെ കാണുകയും ഒരു യഥാർത്ഥ സംഭവം അനുഭവിക്കുന്ന വികാരതീവ്രതയോടെ അതിനോട് പ്രതികരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

രണ്ടു ടെൻറുകൾ. ഒന്നിൽ പച്ച വസ്തം ധരിച്ചവർ. അടുത്തതിൽ ച്ചവന്ന വസ്തം ധരിച്ചവർ.. കഥാപാത്രങ്ങൾ തമ്മിൽ രൂക്ഷമായ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നടക്കുന്നു. ഒരു വിവാഹവും അതിനുശേഷം പുറത്തേക്കു പോകുന്ന വരൻ കൊല്ലപ്പെടുന്നതുമായിരുന്നു അവിടെ കണ്ട ഒരു സന്ദർഭം. അതിനുശേഷം ഒരു കഥാപാത്രം ഒരു കുഞ്ഞിനെയുംകൊണ്ട് കടന്നുവരുകയും എന്തൊക്കെയോ വിളിച്ചു പറയുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ കുഞ്ഞിൻറെ കഴുത്തിൽ ഒരു അമ്പ് തറയ്ക്കുന്നു. ആ പിതാവിൻറെ കണ്ണീരിനൊപ്പം അവിടെ കൂടിയിരുന്നവരെല്ലാം കരയുന്നു. കൃരന്മാരായ രണ്ടു കഥാപാത്രങ്ങൾ വന്ന് എന്തൊക്കെയോ പറഞ്ഞപ്പോൾ സദസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു സ്ത്രീ ചാടി എഴുന്നേറ്റ് അവരെ ഭർത്സിക്കുകയും ശപിക്കുകയും ചെയ്തു. അവർ ഒരു നാടകം കാണുകയല്ല ആ സംഭവങ്ങളിൽ ജീവിക്കുകയാണെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നിയത് എന്നാൽ കഥയറിയാതെ കാണുന്ന പാവക്കുത്തുപോലെ എനിക്കതൊന്നും മനസ്സിലായില്ല.

അതുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവിടെ എല്ലാവർക്കും ആഹാരം വിളമ്പി. ഫൈസൽ ഞങ്ങൾക്കെല്ലാം ബിരിയാണി കൊണ്ടുത്തന്നു. കൂട്ടുകാരെ പരിചയപ്പെടുത്തി. അവരുടെ അഷ്ഠറ ആചരണത്തിൽ പങ്കെടുക്കാൻ ചെന്നതിൽ നന്ദി പറഞ്ഞാണ് അവർ ഞങ്ങളെ യാത്രയാക്കിയത്. തിരിച്ചുപോരുമ്പോൾ മൊബൈലിൽ വന്ന ഫ്ലാഷ് നൃസ് വായിച്ച് ഇറാക്കിൽ വീണ്ടും ബോംബുസ്പോടനം എന്ന് എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ഞാനത് പ്രതീക്ഷിച്ചതാണ്. ഈ വർഷം എന്താണിതുവരെ വൈകിയതെന്ന് ഞാൻ ആലോചിക്കുകയായിരുന്നു, അബ്ദുള്ള പറഞ്ഞു. നമ്മൾ ഇപ്പോൾ കണ്ട നാടകമില്ലേ അതിന് ഉപോദ്ബലകമായ ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിൽ കർബലയിൽ നടന്ന സംഭവങ്ങളാണ് ഇപ്പോഴും നടക്കുന്ന ഈ ബോംബുസ്പോടനങ്ങൾക്കു കാരണം. കൃത്യമായി പറഞ്ഞാൽ ഇന്നത്തെ ഷിയ–സുന്നി തർക്കങ്ങൾക്കും ഭിന്നിപ്പിനും കാരണം അതുതന്നെ.

കർബലയിൽ നടന്നത് എന്താണ് എന്നു കേൾക്കാൻ ശരിക്കും ഞങ്ങൾക്ക് താത്പര്യമുണ്ട്. വിനോദ് പറഞ്ഞു.

പറയാം. ഇന്ന് ഒത്തിരി വൈകി. നാളെ ഓഫീസിൽ കാണമ്പോഴാകട്ടെ. അബ്ദള്ള പറഞ്ഞു.

രാത്രി മുറിയിൽ തിരിച്ചെ<u>ത്ത</u>മ്പോഴും ചെവിയിൽ അറ്റശ്യമായ ഒരു ടേപ്പ് റിക്കോർഡർ ഫിറ്റ് ചെയ്<u>ത</u> വച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ വഴിയിൽ കേട്ട വിലാപഗാനങ്ങളും നെഞ്ചത്തടി ശബ്ദങ്ങളും അലയടിച്ച് എത്തിക്കൊണ്ടേയിരുന്നു.

അബു തുറാബ്

അന്ത്യപ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ് നബിയുടെ മരണശേഷം ഇസ്ലാമിലുണ്ടായ ഭിന്നിപ്പിൻറെ കഥകൾ എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്നതാണല്ലോ. പിറ്റേന്നു കാലത്ത് ഓഫീസിൽ എത്തിയപ്പോൾ അബ്ദുള്ള ഞങ്ങളെ മുന്നിലിരുത്തി ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി:

പ്രവാചകൻറെ അനന്തരവനം മൂത്ത മകൾ ഫാത്തിമയുടെ ഭർത്താവ്വമായിരുന്ന അലി ഒന്നാം ഖലീഫ ആയി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുമെന്ന് ഒരു വിഭാഗം ജനങ്ങൾ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നെങ്കിലും ശൂറയുടെ ഭൂരിപക്ഷ തീരുമാനപ്രകാരം പ്രവാചകൻറെ ഭാര്യ ആയിഷയുടെ പിതാവായ അബ്ബബേക്കർ ആണ് ആ സ്ഥാനത്തേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടത്. ഭിന്നിപ്പ് അവിടെത്തന്നെ തുടങ്ങി എന്നു പറയാം. വിശ്വാസികളിൽ വിശ്വാസി ആയിരുന്ന അലി പക്ഷേ, ക്ഷമയോടെ തനിക്ക് അർഹതപ്പെട്ട സ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ആ കാത്തിരിപ്പ് ഏതാണ്ട് ഇരുപത്തിയഞ്ചു വർഷക്കാലം നീണ്ടു എന്നതാണ് സത്യം. വായിൽ മുള്ളം കണ്ണിൽ പൊടിയുമായി ജീവിക്കേണ്ടി വന്ന ഇരുപത്തിയഞ്ചു വർഷങ്ങൾ എന്നാണ് അലി പിന്നീട് അക്കാലത്തെ വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിൽനിന്നതന്നെ അക്കാലയളവിൽ അയാൾ അനുഭവിച്ച തിരസ്കാരം നമുള്ളഹിക്കാൻ കഴിയും.

അതിനിടെ ഉമർ രണ്ടാം ഖലീഫയായും ഉസ്മാൻ മൂന്നാം ഖലീഫയായും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അബ്ബങ്കേർ സ്വാഭാവിക മരണമാണ് വരിച്ചതെങ്കിലും ഉമർ ശത്രുക്കളുടെ കൈകൊണ്ടും ഉസ്മാൻ ഇസ്ലാമിനുള്ളിൽതന്നെ ഉണ്ടായ ഒരു ആഭ്യന്തരകലാപത്തിൻറെ പരിണതഫലമായും കൊല്ലപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. അബ്ബബേക്കറിൻറെ പുത്രനും അലിയുടെ വളർത്തുമകനുമായിരുന്ന മുഹമ്മദ് ആയിരുന്നു അതിൻറെ മുന്നിൽ നിന്നത്.

അവസാനം അലിക്ക് തൻറെ കാലം വന്നു. എന്നാൽ അതിനോടകം ഉസ്മാൻറെ ഉമ്മായത്ത് വംശജങ്ങടെ ദുർഭരണം നിമിത്തം മോശമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഖലീഫ എന്ന സ്ഥാനപ്പേര് സ്വീകരിക്കാൻ അലി വിസമ്മതിക്കുകയും പകരം മുന്നിൽ നില്ക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം വരുന്ന ഇമാം എന്ന സ്ഥാനപ്പേര് സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ ഖലീഫ/ഇമാം സ്ഥാനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള പോരാട്ടങ്ങളുടെ ചരിത്രമാണ് പിന്നത്തെ ഇസ്ലാമിൻറെ ചരിത്രം എന്നു പറയുന്നത്. എന്തായാലും പ്രവാചകൻ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അലി

മാത്രമാണ് ഷിയാകളും സുന്നികളും ഒരേപോലെ അംഗീകരിക്കുന്ന ഒരേയൊരു നേതാവ്. സുന്നികൾ അദ്ദേഹത്തെ 'ശരിയായി നയിക്കപ്പെട്ട' നാലുപേരിൽ നാലാം ഖലീഫയായി കണക്കാക്കുന്നു. ഷിയാകളാകട്ടെ അദ്ദേഹത്തെ, അവരുടെ പന്ത്രണ്ട് ഇമാമ്പമാരിൽ ഒന്നാമനായി കണക്കാക്കുന്നു.

ഉസ്താൻറെ കൊലപാതകത്തിൽ പകരം ചോദിക്കാൻ കാത്തിരുന്നവർ അലിയുടെ ഭരണകാലത്ത് വീണ്ടും ആഭ്യന്തരകലാപങ്ങൾ ഉയർത്തി. ആയിഷയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ബസ്റയിൽ വച്ച നടന്ന യുദ്ധത്തിൽ അലിക്ക് വിജയിക്കാൻ ആയെങ്കിലും സിറിയയുടെ പ്രവിശ്യാതലവനായിരുന്ന മുയാവിയാ അപ്പോഴം അലിയുടെ സ്ഥാനം അംഗീകരിക്കാൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ല. അലിക്ക പടയൊരുക്കം നടത്തുകയല്ലാതെ മറ്റ് നിർവ്വാഹം ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു മുന്നറിയിപ്പെന്നോളം ദമാസ്കസിനു ന്തറ്റിയൻപത്ര മൈൽ അകലെ ബസ്റ മുതൽ കുഫവരെ നീള്ന്ന ഒരു പടയെ അലി താവളമടിപ്പിച്ചു. എന്നമാത്രമല്ല, തൻറെ താമസം കുഫയിലേക്ക് മാറ്റകയും ചെയ്തു. എന്നാലും കുഫ തൻറെ സ്ഥിരതാവളം ആക്കാനുള്ള പദ്ധതി അലിക്കില്ലായിരുന്നു. മൃയാവിയായ്യമായുള്ള പ്രശ്നം പരിഹരിച്ചശേഷം മദീനയിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോകാനായിരുന്നു അലിയുടെ പദ്ധതി. പക്ഷേ, ചരിത്രം അതനുവദിച്ചില്ല. പതിയെ ഇസ്ലാമിൻറെ ഭരണസിരാകേന്ദ്രം അതിൻറെ ജന്മഭ്രമിയായ അറേബ്യ വിട്ട് ഇറാക്കിലേക്ക് ചേക്കേറുന്നതാണ് പിന്നെ കാണുന്നത്. അലിയുടെ വരവോട്ടുകൂടി അത് ഷിയ വിശ്വാസത്തിൻറെ കളിത്തൊട്ടിലായി മാറ്റകയും ചെയ്തു. എന്നു മാത്രമല്ല, പിന്നീടുള്ള നൂറ്റാണ്ടുകളിലത്രയും ഇസ്ലാമിൻറെ ശക്തികേന്ദ്രങ്ങൾ ഇറാക്കും സിറിയയും പേർഷ്യയും ഈജിപ്തും ഇന്ത്യയും സ്പെയ്നും തുർക്കിയും ആയിരുന്നു. മക്കയും മദീനയും രണ്ട് തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രങ്ങളായി മാത്രമാണ് നിലകൊണ്ടത്. പിന്നീട് ആയിരം വർഷങ്ങൾക്കിപ്പറം പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടോട്ടുകൂടി സുന്നി യാഥാസ്ഥിതികരായ വഹാബികൾ സൗദ് വംശത്തിൻറെ പിന്തുണയോടെ ലോകഇസ്ലാമിൽ പിടി മുറ്റക്കുന്നതോടെയാണ് പിന്നെയ്യം അറേബ്യ ഇസ്ലാമിൻറെ സിരാകേന്ദ്രമാവുന്നത്. എണ്ണയുടെ കണ്ടുപിടിത്തത്തോടെ സൗദി അറേബ്യ ഇസ്ലാമിൻറെ അപ്രഖ്യാപിത തലസ്ഥാനമാവുകയും ചെയ്ത്ര.

വടക്കൻ സിറിയയിലെ സിഫിനിൽവച്ച് അലിയുടെയും മുയാവിയായുടെയും സൈന്യം ഏറ്റുമുട്ടി. അത് മൂന്നുദിവസം നീണ്ടുനിന്നു. തോൽവി ഏതാണ്ട് ഉറപ്പാക്കിയ മുയാവിയ പുതിയൊരു തന്ത്രം പുറത്തെടുത്തു. തൻറെ പടയാളികളുടെ കുന്തമുനയിൽ ഖുറാൻറെ താളുകൾ തുക്കിക്കൊണ്ടാണ് പിറ്റേന്ന് മുയാവിയ യുദ്ധത്തിനിറങ്ങിയത്. അലി പതറിപ്പോയി. ഇനി രക്തം ചൊരിയുക എന്നാൽ ഇസ്ലാമിൻറെ രക്തം ഖുറാനിൽ വീഴുക എന്നാണ്. കടുത്ത വിശ്വാസിയായ അലിക്ക് അത് ചിന്തിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. ആയുധം താഴെ വയ്ക്കാൻ തൻറെ പക്ഷത്തിനു നിർദ്ദേശം കൊടുക്കുകയല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അലിയുടെ മുന്നിലില്ലായിരുന്നു. ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യമായി ഒരു രാഷ്ട്രീയ ഉപകരണം എന്ന നിലയിൽ വിശുദ്ധ ഖുറാൻ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നത് അവിടെയാണ്.

ഈ കഥപറച്ചിലിനിടയിൽ പെട്ടെന്ന് വാങ്ക്വിളി മുഴങ്ങി. നിസ്കരിച്ചിട്ട് വന്നിട്ട് ബാക്കി കഥ എന്നു പറഞ്ഞ് അബ്ദുള്ള പുറത്തേക്കു പോയി. ഞാൻ കിച്ചനിൽ കയറി എല്ലാവർക്കും ഓരോ ബ്ലാക്ക് കോഫി തയ്യാറാക്കി. അതിനിടെ വീണ്ടും വാങ്ക് മുഴങ്ങാൻ തുടങ്ങി.

ഇത്രയും അടുത്ത് പ്രാർത്ഥനാസമയങ്ങളുണ്ടോ..? ആദ്യം ഒരു വാങ്ക്വിളി കേട്ടപ്പോഴല്ലേ അബ്ദള്ള പോയത്? സംശയത്തോടെ വിനോദ് ചോദിച്ചു.

ഇവിടെ എത്തി ആദ്യമൊക്കെ എനിക്കും ആ സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. പിന്നെ അതേപ്പറ്റി അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ റിയാസാണ് പറഞ്ഞത് ആദ്യം വാങ്ക് മുഴങ്ങുന്നത് സുന്നി മസ്ജിദ്ദകളിൽനിന്നും രണ്ടാമത് മുഴങ്ങുന്നത് ഷിയകളുടെ മസ്ജിദുകളിൽനിന്നമാണ്. ആരാധിക്കുന്നത് ഒരേ ദൈവത്തെ, പിന്തുടരുന്നത് ഒരേ പ്രവാചകനെ വിശ്വസിക്കുന്നത് ഒരേ പുസ്തകത്തെ, എന്നാലും പ്രാർത്ഥനാസമയം മുതൽ ഈദ് ആഘോഷംവരെ എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും അവർ തമ്മിൽ ഈ വ്യത്യാസമുണ്ട്.

ഇത് പറഞ്ഞപ്പോഴാണ് ഓർക്കുന്നത് റിയാസ് പോയിട്ട് ഒന്നു വിളിച്ചുകൂടിയില്ലല്ലോ. അയാളുടെ ഫാദറിന് എങ്ങനെയുണ്ടോ ആവോ..? ഞാൻ ചോദിച്ച

അറബ് നഗരങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന എല്ലാ മൂന്നാം രാജ്യക്കാരും നാട്ടിൽ പോകാനായി പ്രയോഗിക്കുന്ന ചില സ്ഥിരം നമ്പരുകളുണ്ട്. ഫാദറിന് സുഖമില്ല. അമ്മയ്ക്ക് ഓപ്പറേഷനാണ്. ഭാര്യയ്ക് ആക്സിഡൻറ് പറ്റി. സഹോദരൻ വസ്തു തട്ടിയെടുക്കാൻ നോക്കുന്നു. അങ്ങനെയൊരു ഡ്രാമ ആയിരുന്നു അതും. അയാൾ എന്തിനു വന്നോ അത് സാധിച്ചു. അയാൾ മടങ്ങുകയും ചെയ്തു. മണ്ടന്മാരായ നിങ്ങൾ അയാളുടെ വാക്കുകളെയും വിശ്വസിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഇല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ബെറ്റുവയ്ക്കാം. അയാൾ ഇനി ഒരിക്കൽപ്പോലും നിങ്ങളെ വിളിക്കില്ല എന്നുറപ്പ്.!!

ഞാനും എഡ്വിനും ഇത്തിരിനേരം പരസ്പരം നോക്കിയിരുന്നെങ്കിലും ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. വിനോദിനെ എതിർക്കാനുള്ള വകകളൊന്നും ഞങ്ങളുടെ കൈവശം ഇല്ലായിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം.

നജാഫ്

അലിയുടെ സംഘം കുഫയിലേക്ക് മടങ്ങി. തങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്തിൻറെ പേരിൽ തങ്ങൾ ചതിക്കപ്പെട്ടു എന്നാണ് അതിൽ ഒരു വിഭാഗത്തിനുണ്ടായ വികാരം. അത് സ്വന്തം പാളയത്തിൽതന്നെ അലിക്കെതിരെയുള്ള പടയൊരുക്കത്തിലാണ് കലാശിച്ചത്.

കഥപറച്ചിലിൽ ആവേശിതനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന അബ്ദള്ള വാതിൽക്കൽ വച്ചേ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഞങ്ങൾ കോഫി അവസാനിപ്പിച്ച് അയാളിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു.

ചരിത്രത്തിൽ ഇന്ന് ഏറെ പ്രസക്തിയുള്ള അബ്ദള്ള ബിൻ വാഹബ് ആയിരുന്നു ആ വിമതനീക്കത്തിൻറെ നേതാവ്. പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിൽ സൗദി കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഉയർന്നുവന്ന് ലോകമെമ്പാടും പടർന്നു പന്തലിച്ച വഹാബിസത്തിൻറെ ആത്മീയനേതാവ് ഈ വാഹബാണ്.

അവർ കഫ വിട്ടുപോവുകയും അൻപതു മൈൽ അകലെ നഹറ്സാനിൽ പുതിയ താവളമടിക്കുകയും ചെയ്തു. ലോകത്തിൽ മറ്റുള്ളവരെല്ലാം തെറ്റ്, ഞങ്ങൾ മാത്രം ശരി എന്നു പറയുന്ന യാഥാസ്ഥിതികതയുടെയും അതുമൂലമുണ്ടാകുന്ന അസഹിഷ്ക്ലതയുടെ ബാക്കിപത്രമായ തീവ്രവാദത്തിൻറെയും പ്രഭവസ്ഥാനമാണ് നഹറ്സാൻ. താലിബാനും സലഫിയും അൽ ഖൈദയും അടക്കം ലോകത്തിൽ ഇന്ന് നിലനില്ക്കുന്ന എല്ലാ സുന്നി തീവ്രവാദ സംഘങ്ങളുടെയും പ്രേരകശക്തി നഹ്റസാൻതന്നെ.

മൂന്നാം തവണയും ഇസ്ലാമിനെതിരെ ഇസ്ലാമിൻറെ സൈന്യത്തെ നയിക്കുകയല്ലാതെ അലിയുടെ മുന്നിൽ മറ്റ സാധ്യതകൾ ഒന്നുംതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

അലിയുടെ വലിയ പടയോട് ഏതാണ്ട് ആത്മഹത്യാപരമായ വാശിയോടെ വാഹബിയുടെ ചെറുസംഘം ഏറ്റുമുട്ടി. ആ ഒറ്റദിവസംകൊണ്ട് രണ്ടായിരത്തിലധികം രക്തസാക്ഷികളെയാണ് ആ യുദ്ധം വാഹബികൾക്ക് നേടിക്കൊടുത്തത്!!

യുദ്ധസമയത്തുണ്ടാക്കിയ സമാധാനക്കരാർപ്രകാരം ശൂറ കൂടി തീരുമാനമെടുക്കാൻ അലിയുടെയും മുയാവിയായുടെയും പ്രതിനിധികൾ ഒത്തുകൂടിയെങ്കിലും കൃത്യമായ ഒരു തീരുമാനത്തിൽ എത്താൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. പ്രഖ്യാപനം കേൾക്കാൻ തടിച്ചുകൂടിയ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ തർക്കവും ബഹളവും അടിയുമായി. തുടങ്ങിയതിനെക്കാൾ മോശം അവസ്ഥയിലാണ് ശൂറ അവസാനിച്ചത്.

തുടർന്നും അലിക്ക് സമാധനത്തിൻറെ നാളുകൾ ആയിരുന്നില്ല. വാഹബിൻറെ സംഘം ഒരുഭാഗത്തും മുയാവിയായുടെ സൈന്യം മറ്റഭാഗത്തുമായി നിരന്തരം യുദ്ധം അഴിച്ചുവിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു അവസാനം ആ വാൾ ഒരു ദിവസം അലിക്കു നേരെയും നീണ്ടുവന്നു. പ്രഭാതപ്രാർത്ഥനയ്ക്കായി മസ്ജിദിലേക്ക് പോകുമ്പോഴാണ് വാഹബികളിൽ ഒരുവൻ അലിയുടെ മുന്നിൽ വാളുമായി ചാടി വീഴുന്നത്. അലിയുടെ തലയിൽ അത് ആഴത്തിലുള്ള മുറിവുണ്ടാക്കി. അതത്ര മാരകമായിരുന്നില്ലെങ്കിലും അതിൽ പുരട്ടിയിരുന്ന വിഷം ശരിയായ രീതിയിൽ പ്രവർത്തിച്ചു. മദീനയിൽ എവിടെയാണ് തൻറെ ദേവാലയം പണിയേണ്ടത് എന്നറിയാൻ പണ്ട് പ്രവാചകൻ ചെയ്തതുപോലെ തൻറെ ശരീരം ഒരു ഒട്ടകപ്പുറത്തു കയറ്റി അയയ്ക്കണമെന്നും അതെവിടെ ചെന്നു നില്ക്കുന്നുവോ അവിടെ തന്നെ അടക്കം ചെയ്യണമെന്നും മരണം ഉറപ്പായ വേളയിൽ അലി തൻറെ പുത്രന്മാരോട് നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. അരദിവസം നടന്ന് നജാഫിലാണ് ആ ഒട്ടകം ചെന്നു നിന്നത്. അവിടെ അലിയെ അടക്കം ചെയ്തു!

അബ്ബ തുറാബ് എന്നൊരു വിളിഷേര് അലിക്കുണ്ട്. പൊടിയുടെ പുത്രൻ എന്നർത്ഥം. അലിയുടെ ശവകടീരം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന നജാഫിനെ പൊടിശേഖരിച്ച് ചെറിയ കൽഫലകങ്ങളാക്കി അതിൽ നെറ്റി മുട്ടിച്ച് നിസ്കരിക്കുന്നത് ഒരു ഷിയ രീതിയാണ്. അലിയുറങ്ങുന്ന നജാഫിലെ മണ്ണ് അത്രയും വിശുദ്ധമാണെന്ന് കരുതിപ്പോരുന്നു. ഷിയ വിശ്വാസമുപേക്ഷിച്ച് ഞാൻ സുന്നിയിലേക്ക് വന്നെങ്കിലും ഇതു മാത്രം ഉപേക്ഷിക്കാൻ എനിക്കിതുവരെയും തോന്നിയിട്ടില്ല. തൻറെ പോക്കറ്റിൽ നിന്ന് ഒരു ചെറിയ കൽഫലകം എടുത്തു കാണിച്ചകൊണ്ട് അബ്ലള്ള പറഞ്ഞു.

അലിയുടെ മരണത്തിനു പിന്നിൽ മുയാവിയായുടെ കൈയുണ്ടെന്ന് ഇറാക്കികൾക്കറിയാമായിരുന്നു. അയാൾക്കെതിരെ യുദ്ധത്തിനിറങ്ങാൻ അവർ അലിയുടെ പുത്രൻ ഹസനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടെങ്കിലും അതിന വഴങ്ങിയില്ല, അതിനിടയിൽ യാഥാർത്ഥ്യബോധമ്പണ്ടായിരുന്ന ഹസൻ കൊലയാളികളാൽ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ നിസ്സാര പരുക്കുകളോടെ രക്ഷപ്പെട്ടു. മരണം തൻറെ തൊട്ടു പിന്നാലെയ്യണ്ട് എന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ ഹസൻ തൻറെ കട്ടംബത്തിനൊപ്പം കഫ വിട്ട് മദീനയിലേക്ക് മടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ മുയാവിയ എതിരില്ലാത്ത ഖലീഫ ആയിത്തീർന്നു. അങ്ങനെ അഞ്ചു വർഷം നീണ്ടുനിന്ന ആഭ്യന്തരയുദ്ധത്തിന് അറ്റതിയായി. ഹസൻ മദീനയിലേക്ക മടങ്ങിയതോടെ മുയാവിയ തൻറെ അർദ്ധസഹോദരനായ സിയാദിനെ ഇറാക്കിൻറെ ചുമതല ഏല്പിച്ചു. ശക്തനായ സിയാദിൻറെ കീഴിൽ ഇറാക്ക് പൂർണ്ണമായും മൃയാവിയയ്ക്ക് അടിമപ്പെടുകയും വാഹബികൾ അടിച്ചമർത്തപ്പെടുകയും ചെയ്ത്ര. അതിന്ദശേഷം പതിനെട്ട് നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കിപ്പറം മറ്റൊരു ഏകാധിപതിക്ക മാത്രമേ അത്തരത്തിൽ അടിച്ചമർത്തി ഭരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടള്ളൂ. അത് സദാം ഇസ്സൈനല്ലാതെ മറ്റാരുമല്ല..!!

മദീനയിലേക്ക് മടങ്ങി ഒൻപതു വർഷങ്ങൾക്കശേഷം തൻറെ നാല്പത്തിയാറാം വയസ്സിൽ ഹസൻ മരണപ്പെട്ട. സ്വാഭാവികമരണം എന്ന് സുന്നികളം അതല്ല, മുയാവിയായുടെ സ്വാധീനത്തിൽപ്പെട്ട, ഹസൻറെ ഒരു ഭാര്യ തേനിൽ ചാലിച്ചകൊടുത്ത വിഷംമൂലം എന്ന് ഷിയാകളം വിശ്വസിക്കുന്നു. മുയാവിയായുടെ കൊട്ടാരത്തിൽ വിഷം തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി ക്രിസ്ത്യാനികളായ മാത്രം ആൽക്കെമിസ്റ്റകളെ നിയമിച്ചിരുന്നതായി പറയപ്പെടുന്നു. എന്തായാലും ഇസ്ലാമിൻറെ പിന്നീട്ടള്ള ചരിത്രത്തിൽ ഉടനീളം ഈ വിഷപ്രയോഗത്തിൻറെ സാധ്യത സമഗ്രമായി പ്രയോഗിച്ചിട്ടണ്ട്. ഷിയയിലെ പന്ത്രണ്ട് ഇമാമുമാരിൽ ഏഴ്വേരെയും വിഷം കൊടുത്താണ് കൊന്നത് എന്നറിയുമ്പോൾ അതിൻറെ തീക്ഷ്ണത ആർക്കം ഊഹിക്കാൻ കഴിയും.

തൻറെ പത്തൊൻപത്ര വർഷത്തെ ഭരണത്തിനശേഷം മുയാവിയ മുൻഗാമികളിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തനായി സ്വാഭാവികമരണമാണ് വരിച്ചത്. അതിനിടയിൽ തൻറെ പുത്രനായ യാസിദിനെ പിൻഗാമിയായി പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

തുടർന്നാണ് പ്രസിദ്ധമായ കർബലദുരന്തത്തിന് ആസപ്ദമായ സംഭവങ്ങൾ നടക്കുന്നത്. അങ്ങനെയൊന്ന് നടക്കാതെ ഇരുന്നെങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെ ചരിത്രം നിശ്ചയമായും മറ്റൊന്നായി മാറ്റമായിരുന്നു. ലോകത്തിൻറെ അച്ചുതണ്ടും അധികാരവും ഞങ്ങളുടെ കയ്യിൽ ഇരിക്കുമായിരുന്നു. അതിനുള്ള സർവ്വ കോപ്പം ഞങ്ങളുടെ കൈവശമുണ്ട്. ഇല്ലാത്തത് സമാധാനം മാത്രമാണ്. ആ കഥപറച്ചിലിനിടയിൽ പെട്ടെന്ന് അബ്ദുള്ള ജനാഹി വികാരാധീനനായി. അയാൾ പോയി ഫ്ലാസ്ക് തുറന്ന് കാവ എടുത്തു കടിച്ചു. പിന്നെ വന്ന് കഥ തുടർന്നു:

ഇക്കാലമത്രയും അലിയുടെ രണ്ടാമത്തെ പുത്രൻ ഇസൈൻ തൻറെ അവസരത്തിനായി കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. നീണ്ട പത്തൊൻപഇ വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം ഇസൈൻ മക്കയിൽനിന്ന് തൻറെ പിതാവിൻറെ നഗരമായ കുഫയിലേക്ക് ഒരു യാത്ര പുറപ്പെട്ടു. ആ സംഘത്തിൽ ഇസൈനൊപ്പം മറ്റ് എഴുപത്തിരണ്ടുപേർകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു. നഷ്ടപ്പെട്ട തൻറെ അവകാശം തിരിച്ചുപിടിക്കുക എന്നതായിരുന്നു ആ യാത്രയുടെ ലക്ഷ്യം. എതിരാളികൾ എത്ര ശക്തരാണെന്നും തൻറെ സംഘം എത്ര ചെറുതാണെന്നും ഇസെന് അറിയാമായിരുന്നു. വഴിയിൽനിന്ന് ധാരാളം ആളുകൾ ആ സംഘത്തിനൊപ്പം ചേർന്നു. ദിവസങ്ങൾക്കകം അതൊരു വലിയ സൈന്യമായി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

എന്നാൽ ഇസൈന്വേണ്ടി കഫയിൽ ആളുകളെ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിൽ മുന്നിൽ നിന്ന അർദ്ധസഹോദരൻ മുസ്ലിം നിർദ്ദയം കൊല്ലപ്പെടുകയും അയാളുടെ തലയില്ലാത്ത ശരീരം ഒട്ടകച്ചന്തയിൽ വലിച്ചിഴയ്ക്കകയും ചെയ്തതോടെ ഇസൈൻറെ സംഘത്തിൽനിന്ന് ആളുകൾ ചോർന്നപോകാൻ ഇടങ്ങി. ഒരു ഘട്ടത്തിൽ പന്ത്രണ്ടായിരംവരെ ഉയർന്ന സംഘശക്തി പതിയെപ്പതിയെ താഴേക്കുവന്ന് ഒടുവിൽ യാത്ര തിരിച്ച എഴുപത്തിരണ്ടുപേരിൽ ഒടുങ്ങി നിന്നു.

പിന്നീട് എന്താണ് സംഭവിച്ചത് എന്ന കാര്യത്തിൽ ആർങ്കം തർക്കമില്ല. എന്തുകൊണ്ട് സംഭവിച്ചു എന്ന കാര്യത്തിലാണ് തർക്കം. എന്തായിരുന്നു ഇസൈൻറെ മനസ്സിൽ എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചും! തൻറെ വിധി എന്താണെന്നുറപ്പായിട്ടും എന്തുകൊണ്ടാണ് ഇസൈൻ പിന്നെയും പിന്മാറാതെ ഇരുന്നത്..? യാഥാർത്ഥ്യം തിരിച്ചറിയുന്നതിൽ ഇസൈൻ പരാജയപ്പെട്ടുപോയി എന്നാണോ അതിനർത്ഥം..? അതോ വിജയത്തെക്കാൾ ഉപരി ശരിക്കുവേണ്ടി പോരാടുന്നതാണ് നല്ലതെന്ന് ചിന്തിച്ചതുകൊണ്ടോ..?

മക്കയിൽനിന്ന് കുഫയിലേക്ക് ഇസൈൻ നടത്തിയ യാത്രയും തുടർന്നുണ്ടായ രക്തസാക്ഷിത്വവുമാണ് ഷിയാ വിശ്വാസത്തിൻറെ അടിസ്ഥാനം.

കുഫയ്ക്ക് ഇരുപത് മൈൽ അകലെവച്ച് സൈന്യം ഇസൈനെയും കൂട്ടരെയും തടഞ്ഞു. ഇസൈനം സംഘവും വടക്ക് യൂഫ്രട്ടീസിനടുത്തേക്ക് നീങ്ങുകയും അവിടെ താവളം ഉറപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അത് മുഹ്റം ഒന്നിനായിരുന്നു. രണ്ടുദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ നാലായിരം പേരടങ്ങുന്ന ഒരു വലിയ സൈന്യം ഇസൈൻറെ താവളം വളഞ്ഞു. ഷിമിർ എന്നൊരാളായിരുന്നു അതിൻറെ നേതാവ്. ഷിയാകളുടെ പുരാവൃത്തകഥകളിൽ അപരാധികളായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്ന മുയാവിയ, യാസിദ്, ഉബൈദുള്ള എന്നിവർക്കൊപ്പമുള്ള ഒരു പേരാണ് ഈ ഷിമിർ. ആ ചൂടുകാലത്ത് ഇസൈനംം സംഘത്തിനും യൂഫ്രട്ടീസിൽനിന്നുള്ള വെള്ളത്തിൻറെ ലഭ്യത തടയുകയാണ് അയാളും സൈന്യവും ആദ്യം ചെയ്തത്. ആ വലിയ സൈന്യത്തിനെതിരെ ഇസൈൻറെ എഴുപത്തിരണ്ടംഗങ്ങൾക്ക് ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയു

മായിരുന്നില്ല. ദാഹത്താൽ വലഞ്ഞ ഇസൈൻറെയും സംഘത്തിൻറെയും പിന്നീട്ടള്ള ഏഴ്യദിവസത്തെ കഥ വിലാപത്തോല്ലടൊതെ ഒരു ഷിയായ്ക്കം വിവരിക്കാനാവില്ല. ഓരോ വർഷവും അവരത് ദുഃഖത്തോടെ ഓർമ്മിക്കുന്നു. വേദനയോടെ വിലപിക്കുന്നു. തങ്ങളുടെ പ്രവാചകൻറെ കുടുംബത്തെ അങ്ങനെയൊരു ദുരന്തത്തിലേക്ക് വിട്ടുകൊടുത്തതിൽ സ്വയം ശപിക്കുന്നു. അതിനെയോർത്ത് വല്ലാതെ ആത്മപീഡ അനുഭവിക്കുകയും സ്വയം പീഡിഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവർ നെഞ്ചത്തടിക്കുന്നു, ദേഹത്ത് ക്രൂരമായി മുറിവേല്പിക്കുന്നു, തല വെട്ടി ചോര വരുത്തുന്നു. ആ സംഘത്തിൻറെ വേദന അവർ സ്വയം ഏറ്റെടുക്കുന്നു. അതാണ് ശരിക്കും അഷ്യറയുടെ ആചാരങ്ങൾ.

എന്താണ് തങ്ങളെ കാത്തിരിക്കുന്ന വിധി എന്നറിയാമായിരുന്നിട്ടും ആ ചെറ്റപാളയത്തിൽവച്ച് ഇസൈൻറെ മകളും അനന്തിരവൻ ഖ്യാസിമും തമ്മിലുള്ള വിവാഹം ആഘോഷപൂർവ്വം നടന്നു. ആ വിവാഹവസ്തത്തോടെതന്നെ ഖ്യാസിം പുറത്തുവരുകയും ഷിമിറിൻറെ സൈന്യത്തിനു നേരേ നീങ്ങുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾതന്നെ ആ യുവാവ് വധിക്കപ്പെട്ടു. തുടർന്ന് ഇസൈൻറെ അർദ്ധസഹോദരൻ അബ്ബാസ് ശത്രുക്കളുമായി ഏറ്റുമുട്ടി. വാളേന്തിയിരുന്ന കൈ എതിരാളികളുടെ പ്രഹരത്തിൽ അറ്റുപോയപ്പോൾ അതിനാണല്ലോ അള്ളാഹ നമുക്ക് രണ്ടു കൈകൾ തന്നിരിക്കുന്നത് എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് മറ്റകൈകൊണ്ട് പോരാട്ടം തുടർന്നു. എങ്കിലും അബ്ബാസിനും പിടിച്ചു നില്ലാനായില്ല. ദാഹിച്ചു മരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ നല്ലത് പോരാടി മരിക്കുന്നതാണ് എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് തുടർന്നു പുറത്തുവന്നത് ഇസൈൻറെ പുത്രൻ അലി അക്ബർ ആയിരുന്നു. മുറിവേറ്റ് രക്തം വാർന്നൊഴുകുന്ന അലിയെ സ്വന്തം കൈകളിൽ താങ്ങി എടുത്തുകൊണ്ടുവരുന്ന ഇസൈൻറെ ചിത്രങ്ങൾ ഇന്ന് അഷ്യറയിലെ ഒരു സ്ഥിരം കാഴ്ചയാണ്.

തുടർന്ന് വിശന്നു ദാഹിച്ച് കരയാൻപോലും കഴിയാതിരുന്ന തൻറെ മൂന്നമാസം മാത്രം പ്രായമായ കുഞ്ഞിനെയുംകൊണ്ട് ഇസൈൻ കൂടാരത്തിനു പുറത്തുവരികയും അതിനെ ശത്രുകൾക്കു നേരേ ഉയർത്തിക്കാട്ടി ഈ കുഞ്ഞിനോടെങ്കിലും ദയയുണ്ടാവണമെന്നും അവർക്കുള്ള വെള്ളമെങ്കിലും അനുവദിക്കണമെന്നും അഭ്യർത്ഥിച്ചു. ചീറിപ്പാഞ്ഞുവന്ന ഒരു അമ്പായിരുന്നു അതിനുള്ള മറ്റപടി. ആ കുഞ്ഞിൻറെ കഴുത്തിലാണ് അത് തറച്ചത്. അമ്പേറ്റ കുഞ്ഞുമായി നില്ക്കുന്ന ഇസൈൻറെ ചിത്രവും അഷ്യറയിലെ സ്ഥിരം ചിത്രങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്.

അവസാനം അന്ത്യദിനം എത്തി. അഷ്യറ മുഹ്റം പത്ത്!! ഷിയാകളുടെ കണക്കിൽ ഇസൈൻറെ അന്ത്യഅത്താഴദിവസം.

യാസിദിനും ഉബൈദുള്ളയ്ക്കം വേണ്ടത് എന്നെയാണ്. എന്നെക്കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അവർ നിങ്ങളെ അന്വേഷിക്കില്ല. നിങ്ങളുടെ കുടുംബത്തെയോർത്ത് ഇരുട്ടിൻറെ മറപറ്റി രക്ഷപ്പെടു എന്ന് ഇസൈൻ തൻറെകൂടെ അവശേഷിക്കുന്ന പുരുഷന്മാരോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. എന്നാൽ അവർ ഒരാൾപോലും പോയില്ല. അവസാനനിമിഷം വരെ ഞങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കൊപ്പം നില്ക്കും എന്ന് അവർ ഒറ്റശബ്ദത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചു.

എങ്കിൽ അള്ളാഹുവിനോട് ദയ യാചിക്കുക. നാളെയാണ് നമ്മുടെ അന്ത്യദിവസം. നമ്മൾ അള്ളാഹുവിൻറേതാണ്. നമ്മൾ അവനിലേക്ക് മടങ്ങുന്നു. ഹുസൈൻ പ്രഖ്യാപിച്ചു.

അതൊരു നീണ്ട രാത്രിയായിരുന്നു, പ്രാർത്ഥനകളുടെയും തയ്യാറെടുപ്പുകളുടെയും രാത്രി. ഹുസെൻ തൻറെ പടച്ചട്ട അഴിച്ചു മാറ്റുകയും ഒരു ശവക്കച്ചയെന്നോണം ഒരു വെള്ളക്കുപ്പായം ധരിക്കുകയും സ്വയം കന്തിരിക്കവും സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളും പൂശുകയും ചെയ്തു. മരണത്തെ സ്വീകരിക്കാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പായിരുന്നു അത്.

കർബലയിലെ സംഭവങ്ങൾ ആവർത്തിക്കുന്ന അഷ്യറയുടെ ആചാരനാടകങ്ങളിലെ ഏറ്റവും വികാരനിർഭരമായ രംഗമാണ് അലിയുടെ ഈ വെള്ളവസ്സം ധരിക്കൽ.

അടുത്ത ദിവസം ആ എഴുപത്തിരണ്ടുപേരിൽ അവശേഷിച്ച പോരാളികൾ ഓരോത്തത്തരായി കൂടാരത്തിനു പുറത്തുവരുകയും തങ്ങളുടെ വിധിയെ അഭിമുഖീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അവസാനം ഹുസൈൻ മാത്രം അവശേഷിച്ചു. കുടുംബത്തിലെ സ്ത്രീകളോട് യാത്രാമൊഴി ചൊല്ലി അദ്ദേഹം തൻറെ പ്രിയപ്പെട്ട കയറി ശത്രക്കൾക്കിടയിലേക്ക് കുതിച്ചചെന്നു. ലാഹികിൻറെ മുകളിൽ അദ്ദേഹത്തിനു നേരേ ചീറി. നാലായിരംപേർക്കെതിരെ ഒറ്റയ്ക്കള്ള ആ പോരാട്ടം അധികം നീണ്ടുനിന്നില്ല. വീഴ്യമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിൻറെ കതിരപ്പറത്തനിന്ന് ശരീരത്തിൽ വാളകളടെയും ഉണ്ടായിരുന്നു. കത്തികളടെയും മുഷത്തിമൂന്ന് മുറിവുകൾ എന്നിട്ടം പകതീരാതെ അവർ പ്രവാചകപൗത്രൻറെ ശരീരത്തിന്മേൽ അനവധി തവണ തങ്ങളുടെ കുതിരകളെ ഓടിച്ചുകയറ്റി.

ഷിമിറിൻറെ സൈന്യം പ്രവാചകൻറെ കുടുംബത്തിലെ സ്ത്രീകളെയും കുട്ടികളെയും തടവുകാരായി പിടിക്കുകയും തെരുവിലൂടെ വലിച്ചിഴയ്ക്കകയും ചെയ്തു. കൊല്ലപ്പെട്ട എഴുപത്തിരണ്ട് യോദ്ധാക്കളുടെയും തലകൾ വെട്ടിയെടുക്കുകയും അതിൽ ഹുസെൻറെ തല സൈന്യത്തിനു മുന്നിൽ ഒരു വിജയസ്തംഭംപോലെ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ബാക്കിയുള്ളവരുടേത് കുതിരകളുടെ കഴുത്തിൽ മാലപോലെ അണിയുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് അവർ ഉബൈദുള്ളയുടെ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടത്. ആ തലയില്ലാത്ത ശരീരങ്ങൾ സംസ്കരിക്കാൻപോലും സമ്മതിക്കാതെ ചെന്നായും കഴുതപ്പുലിയും ഭക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി ഉപേക്ഷിക്കുകയാണ് ഷിമിർ ചെയ്തത്.

കൊട്ടാരത്തിലെത്തിയപ്പോൾ തങ്ങളുടെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന വിലപ്പെട്ട 'വിജയസ്തംഭം' അവർ ഉബൈദുള്ളയുടെ മുന്നിലേക്ക് എറിഞ്ഞുകൊടുത്തു. അതു കണ്ട് അയാൾ പൊട്ടിച്ചിരിക്കുകയും ആ മുഖത്ത് തൻറെ വടികൊണ്ട് കത്തി അപമാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതേസമയം ഷിമിർ ആഗ്രഹിച്ചതുപോലെ ആ എഴുപത്തിരണ്ട് ശരീരങ്ങൾ ചെന്നായ്ക്കൾ തിന്നുതീർത്തില്ല. അവർ പോയിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അടുത്ത ഗ്രാമത്തിലുള്ളവർ എത്തി അവരെ അവിടത്തന്നെ സംസ്കരിച്ചു. നാലു വർഷത്തിനുശേഷം തീർത്ഥാടകർ അവിടേക്ക് എത്തിത്തുടങ്ങി. കർബല ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഒന്നായിത്തീർന്നു. അതിന്നും തുടരുന്നു.

ഇസൈൻറെ തല എവിടെ എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് പല വാദങ്ങളും ഉണ്ട്. ദമാസ്കസിലെ ഗ്രാൻറ് മോസ്കിൻറെ കിഴക്കേ ഭിത്തിയോടു ചേർന്ന് എന്ന് ചിലത്രം കെയ്റോയിലെ അൽ അഷർ മോസ്കിൻറെ പ്രധാനകവാടത്തിനരികെ എന്ന് മറ്റു ചിലത്രം അതല്ല കർബലയിൽ തന്നെ എന്ന് മറ്റുചില കൂട്ടത്രം അജർബേജിസ്ഥാനിൽ എന്ന് ഇനി ചിലത്രം വിശ്വസിക്കുന്നം.

ഇസൈൻറെ മരണത്തോടെ പ്രവാചകനോട് ഏറ്റവും അടുത്തവരെല്ലാം മരിച്ചെങ്കിലും ആ കണ്ണി അവിടെ മുറിഞ്ഞുപോയില്ല. സ്ത്രീകൾക്കും പെൺകട്ടികൾക്കും ഒപ്പം പ്രവാചകൻറെ കുടുംബത്തിലെ ഒത്ര ആൺകട്ടികൂടി കർബലയെ അതിജീവിച്ചിരുന്നു..!!

ബാഗ്ദാദ്

ഇസൈൻറെ കൗമാരക്കാരനായ പുത്രൻ അലി സയാൻ അൽ അബിദിൻ ആയിരുന്നു അത്. അവൻ കർബലയിലെ പോരാട്ടത്തിൻറെ ഭാഗമായിരുന്നില്ല. തൻറെ ബന്ധുക്കളം സുഹ<u>ൃത്ത</u>ക്കളം പിതാവു തന്നെയും മരണത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുമ്പോൾ അലി കടുത്ത പനിബാധിതനായി സ്ത്രീകളുടെ കൂടാരത്തിൽ കിടപ്പിലായിരുന്നു. ഷിമിറിൻറെ പടയാളികൾ സ്ക്ലീകളുടെ കൂടാരത്തിലേക്ക് ഇരച്ചുകയറി അവരെ തടവിലാക്കുമ്പോൾ വേണമെങ്കിൽ അവർക്ക് ഈ പയ്യനെ കൊന്നുകളയാമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇസൈൻറെ സഹോദരി സൈനബിൻറെ ധീരോചിതമായ ചെറ്റത്തുനിൽപ്പാണ് അലിയുടെ ജീവൻ രക്ഷിച്ചത്. ഇസൈൻറെ പുത്രനെ മാത്രമല്ല, കർബലയെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകളം ചരിത്രത്തിനുവേണ്ടി സൂക്ഷിച്ചവച്ചത് സൈനബാണ്. ശിരസ് മറയ്ക്കാതെ കീറിയ വസ്തങ്ങളോടെ ചങ്ങലയാൽ ബന്ധിക്കപ്പെട്ട് കുഫയുടെ തെരുവിലൂടെ പുതിയ ഖലീഫ യാസിദിൻറെ ദമാസ്കസിലെ കൊട്ടാരംവരെ മറ്റ സ്ക്ലീകൾക്കൊഷം അപമാനിതയായി നടന്നപോകേണ്ടിവന്ന സൈനബിൻറെ ചിത്രം പിന്നീട്ടള്ള ചരിത്രത്തില്പടനീളം ഇസ്ലാമിനെ വേട്ടയാടിക്കൊണ്ടേയിരുന്നു. എന്നാൽ കീറിയ വസ്തങ്ങളം മരുഭ്രമിയിലെ നീണ്ട നടത്തവും സൈനബിനെ തളർത്തിയില്ല. കൊട്ടാരത്തിൽ അവൾ നിർഭയം ഉമ്മായദ് ഖലിഫ യാസിദിനെ പരസ്യമായി അപമാനിച്ച. അത്രകേട്ട് യാസിദ് പരസ്യമായി പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. ഞാനവിടെ പിടിക്ഷടിയവരെ ആദരണീയരായ അതിഥികളായി സ്വീകരിക്കാൻ അയാൾ ഉത്തരവു കൊടുത്തു. കർബലയ്ക്കശേഷം നാല്പതാം നാൾ ഷിയാകൾ ഈ ദിവസത്തെ അർബേൻ എന്ന പേരിൽ സ്മരിക്കുന്നു അവരെ യാസിദിൻറെ പട്ടാളത്തിൻറെ അകമ്പടിയോടെ മദീനയിലേക്ക് തിരിച്ചയയ്ക്കുകയും ചെയ്ത്ര.

അതിന്ദശേഷം എഴുപത്ര വർഷം കൂടിയേ ഉമ്മായദുകൾക്ക് ഭരിക്കാനായുള്ളൂ. ഷിയാകളുടെ പിൻബലത്തോടെ അബ്ബാസിദ് വംശം ഭരണം പിടിച്ചു. എന്നാൽ ഷിയാവിശ്വാസം തുടരുന്നതിൽ അവർ വലിയ താത്പര്യമൊന്നും കാണിച്ചില്ല. അവർ ഖലീഫാസ്ഥാനം സിറിയയിൽനിന്ന് ഇറാക്കിലേക്ക് തിരിച്ചു കൊണ്ടുവരുകയും ടൈഗ്രീസിൻറെ തീരത്ത് മനോഹരമായ ഒരു തലസ്ഥാനനഗരി പണിയുകയും ചെയ്തു.

സമാധാനത്തിൻറെ നഗരം എന്നാണ് അവർ അതിനു പേത്ദ കൊടുത്തത്. അതാണ് പിന്നീട് എത്രയോ ചരിത്രസംഭവങ്ങൾക്ക് സാക്ഷ്യം വഹിച്ച പ്രസിദ്ധമായ ബാഗ്ദാദ് എന്ന നഗരം..!!

കർബലയെ അതിജീവിച്ച അലി ഷിയാക്കളുടെ നാലാമത്തെ ഇമാം ആയി. ആ പുത്രപരമ്പരയിൽപെട്ട നാല് അഞ്ച് ആറ് ഇമാമുമാതുടെ കാലത്താണ് ഷിയ വിശ്വാസത്തിന് അടിത്തറ പാകന്നത്. ആകെയുള്ള പന്ത്രണ്ട് ഇമാമുമാരിൽ ഏഴുപേരെയും വിഷം കൊടുത്ത് കൊല്ലുകയായിരുന്നു. ഉമ്മായദുകളും അബ്ബാസിദുകളും അതിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പന്ത്രണ്ടാമനും അവസാനത്തേതുമായ ഇമാം മഹദി മറുത്രപപ്പെട്ടു എന്നും യേശുക്രിസ്തുവിനെപ്പോലെ അവൻ വീണ്ടും വരും എന്നും ഷിയാകൾ വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഷിയായിലുമുണ്ട് അവാന്തരവിഭാഗങ്ങൾ. സിയാദികൾ ആദ്യത്തെ ഏഴ് ഇമാമുമാരെയും ഇസ്മായേലികൾ ആദ്യത്തെ അഞ്ച് ഇമാമുമാരെയും മാത്രമേ വിശ്വസിക്കുന്നുള്ളൂ. എന്നാലും ഭൂരിപക്ഷവും പന്ത്രണ്ട് ഇമാമുമാരുടെ പരമ്പരയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരാണ്.

കർബലയോടെ ഇസ്ലാമിനെ ഒരു കുടക്കീഴിൽ നിറുത്താമെന്ന സ്വപ്നം അവസാനിച്ചു. ഒരു കൂട്ടർ ഖാലിഫയുടെ കുടക്കീഴിലും മറ്റൊരു കൂട്ടർ ഇമാമിൻറെ കുടക്കീഴിലും അണിനിരന്നു. ആരാണ് ശരിയെന്നു ചൊല്ലി പരസ്പരം കലഹിച്ചു. പോരടിച്ചു. കൊന്നു. ഇന്നം അത് തുടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇറാക്കിൽനിന്ന്, സിറിയയിൽനിന്ന്, പാകിസ്ഥാനിൽനിന്നു വരുന്ന വാർത്തകളിൽ നിറയുന്ന ബോംബു സ്കോടനങ്ങളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും ഇസ്ലാം ഇസ്ലാമിനെ കൊല്ലാൻവേണ്ടി നടത്തപ്പെടുന്നതാണ് എന്നറിയുമ്പോൾ ആ മുറിവിൻറെ ആഴം നമുക്ക് വേഗം മനസ്സിലാവും.

അബ്ബള്ള ചരിത്രം പറച്ചിൽ അവസാനിപ്പിച്ച് എഴുന്നേറ്റ.

ഒരേയൊരു ചോദ്യം. എഡ്വിൻ അബ്ദുള്ളയ്ക്ക് നേരേ തിരിഞ്ഞു. നമ്മുടെ ഫൈസൽ ഇതിൽ ഏ<u>ത</u> വിഭാഗത്തിൽ പെടുന്നവനാണ്?

അവൻ ഷിയായിലെ പന്ത്രണ്ടുകാരനാണ്. ഉസ്സലിസ്, അക്ബാരി എന്നിങ്ങനെ അതിൽതന്നെ രണ്ടു വിഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ട്. അതിൽ അക്ബാരിയാണ് ഫൈസൽ. ഷിയായിലെ ഒരു ന്യൂനപക്ഷമാണ് അവർ. പക്ഷേ, ഈ ദേശത്ത് അവർ കുറച്ചുപേരുണ്ട്.

നിങ്ങൾ ഷിയായായി ജനിച്ചു. ജീവിച്ചു. പ്രേമിച്ച പെണ്ണിനുവേണ്ടി സുന്നിയായി. എന്നാലും ചോദിക്കട്ടെ ചരിത്രം ഇത്ര നന്നായി അറിയാവുന്ന നിങ്ങൾ മനസ്സുകൊണ്ട് ഇതിൽ ഏഇ വിഭാഗത്തിനൊപ്പമാണ്? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഞാനൊര് മുസ്ലീമാണ്.. അബ്ദുള്ള പറഞ്ഞു അതല്ല ഞാൻ ചോദിച്ചത്.. അതിൽ ഏതുവിഭാഗമെന്ന്..? ഞാൻ മുസ്ലീമാണ്. അയാൾ വീണ്ടും പറഞ്ഞു. അതല്ല.. ഞാൻ മുസ്ലീമാണ്..!! അബ്ദുള്ള മൂന്നാമതും പറഞ്ഞു. ഭാഗം എട്ട്

ജിഹാദികളുടെ പട്ടണം

അപരാധി

പിറ്റേന്ന് പതിവില്ലാതെ പെത്മാൾ എന്നെ നേരിട്ടു വിളിച്ചു. നമുക്കൊന്ന് സ്വകാര്യമായി കാണണമല്ലോ.. പ്രതാപിനു പറ്റിയ സമയവും സ്ഥലവും പറയാമോ..?

എനിക്കിന്ന് പരിപാടി ഒന്നുമില്ല. വൈകിട്ടു കാണാം. സ്ഥലം പെത്രമാൾതന്നെ നിശ്ചയിച്ചുകൊള്ളൂ. ഞാൻ റെഡി.

എങ്കിൽ നിങ്ങൾ താമസിക്കുന്ന സീപോർട്ട് റോഡിൽതന്നെ സീസേഴ്സ് എന്നൊര് റെസ്റ്റോറൻറ് ഉണ്ട്. അവിടെ വൈകിട്ട് അഞ്ചു മണിക്ക് കാണാമോ?

ഞാൻ എത്തിക്കോളാം. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഒരു കാര്യംകൂടി. നമ്മൾ കണ്ടുമുട്ടുന്ന കാര്യം ദയവായി ഡെയ്സി അറിയരുത്.

ഇല്ല. ഞാനായി അത് പറയില്ല.

ആ പുസ്തകത്തെക്കറിച്ചു ചോദിക്കാനാണ് ആ കൂടിക്കാഴ്ച എന്നെനിക്കറിയാമായിരുന്നു. എന്നാലത് കടൽ കടന്നു പോയിട്ട് ദിവസങ്ങളായിരിക്കുന്നു. അതറിയുമ്പോൾ പെത്രമാൾ വല്ലാതെ ഖിന്നനാക്കമായിരിക്കും. ഞാനും ഖിന്നനാണ്. ആ പുസ്തകം വീണ്ടെടുക്കാൻ എനിക്ക് ഭാഗ്യമില്ലാതെപോയി. ചില കാര്യങ്ങൾ എത്ര കൊതിച്ചാലും പരിശ്രമിച്ചാലും നമ്മുടെ കയ്യിൽ എത്തില്ല. ചിലത് ഓർക്കാതെ വന്നു ചേത്രകയും ചെയ്യും. ഈ നഗരത്തിലെ എത്ര തെത്രവുകളിലൂടെ ഞാൻ നടന്നു. എത്ര വഴികളിലൂടെ ഞാൻ വണ്ടിയോടിച്ചു. എത്ര മാളുകളിൽ ഞാൻ കയറിയിറങ്ങി. അതിനിടയിൽ അനേകർ എൻറെ കൺമുന്നിലൂടെ കടന്നുപോയെങ്കിലും ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ച ജാസ്മിൻ മാത്രം എൻറെ മുന്നിൽ വന്നുപെട്ടില്ല. അതുപോലെതന്നെ ഈ പുസ്തകവും. പെത്രമാൾ, ഞാനും നിങ്ങളും ഒരുപോലെ ഭാഗ്യമില്ലാത്തവരായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അത്രയും അടുത്തുവന്നിട്ട് ആ പുസ്തകം സ്വന്തമാക്കുവാൻ എനിക്ക് കഴിയാതെ പോവില്ലായിരുന്നു.

ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിൽനിന്നും അത്രയൊന്നും ദൂരെയല്ലായിരുന്നു സീസേഴ്സ് റെസ്റ്റോറൻറ്. അഞ്ചുമണിക്കു മുൻപേ ഞാനവിടെ എത്തി. ഒരു ഇന്ത്യൻ ഭക്ഷണശാലയാണെങ്കിലും ധാരാളം വിദേശികൾ അവിടെ ആഹാരം തേടി എത്തുന്നുണ്ടെന്ന് പെരുമാളിനെ കാത്തിരിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു മനസ്സിലായി.

അവിടെക്കിടന്ന പോക്കാനായി ഞാൻ മാസികകൾ വെറ്റതേ മറിച്ചനോക്കി. സ്വത്യം മിനുക്കുകടലാസിൻറെ തിളക്കം മാത്രമുള്ള ലൈഫ്സ്റ്റ്റൈൽ മാസികകളം പരസ്യങ്ങൾ കുത്തിനിറച്ച പ്രമോഷണൽ മാസികകളം ആയിരുന്ന മിക്കവയും. അതിനിടയിൽ ഒരു മലയാളം മാസിക കിടക്കുന്നത്ര കണ്ട് കൗതുകത്തോടെ ഞാനതെടുത്ത് മറിച്ച നോക്കി. നഗരത്തിലെ ഏതോ ഒരു ഇസ്ലാമിക സംഘടനയുടെ ആനുവൽ മാഗസിൻ ആണ്. കണ്ണചിമ്മുന്ന വസന്തം എന്നായിരുന്നു അതിൻറെ പേര്. അറബ് വസന്തത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പ്രത്യേക പതിപ്പായിരുന്നു അത്. പതിറ്റാണ്ടുകളായി അവിശ്വാസികളായ ഭരണാധികാരികളാൽ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട കിടന്നിരുന്ന ഇസ്ലാമിൻറെ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പായി അറബ് വസന്തത്തെ ആ പുസ്തകത്തിലെ ലേഖനങ്ങൾ പ്രകീർത്തിക്കുന്നു. തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടന്ന ചില രാജ്യങ്ങളിലെ ഇസ്ലാമിക കക്ഷികളുടെ വിജയം ഇസ്ലാമിൻറെ വിജയമായി അത് വിലയിരുത്തുന്നു. എന്നമാത്രമല്ല ഈ സമരങ്ങളെ പാശ്ചാത്യ ജനാധിപത്യത്തിൻറെയും കമ്യണിസ്റ്റ് വർഗ്ഗസിദ്ധാന്തത്തിൻറെയും ആലയിൽ കൊണ്ടുചെന്ന് കെട്ടാനുള്ള ചില സൈദ്ധാന്തിക ശ്രമങ്ങളെ അത് നിഷ്ടത്രണം പുച്ഛിക്കുകയും ചെയ്യന്നുണ്ട്. ആ പുസ്തകത്തിൽ എന്നെ ആകർഷിച്ചത് അതൊന്നമല്ല. മറ്റെല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും നടന്നത് യഥാർത്ഥ ഇസ്ലാമിക ജനാധിപത്യ വിപ്ലവമാണെങ്കിൽ ഈ തുറമ്പുഖനഗരത്തിൽ നടന്നതു മാത്രം പ്രതിവിപ്ലവമാണത്രേ. മറ്റെല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലെയ്യം ഭരണാധികാരികൾ നാല്പത്ര വർഷത്തിലധികം ഭരണത്തിൽ തുടർന്നത് ഏകാധിപത്യമാണെങ്കിൽ വികസനത്തിലേക്ക് ഇവിടെ അത് കതിക്കുന്നതിനുള്ള സുസ്ഥിരഭരണമായിരുന്നു. ഹിസ് മജസ്റ്റിയെപ്പോലെ ദീനാനുകമ്പനും ദയാല്പവും കാരുണ്യവാനമായ ഒരുവന നേരേ വിപ്ലവശബ്ബമ്പയർത്താൻ ഇസ്ലാമിൻറെ നേർവഴി അറിയാത്ത പ്രതിവിപ്ലവകാരികൾക്കല്ലാതെ മറ്റാർക്ക് കഴിയും?!!

ഇത്തിരിനേരം ഞാൻ വെറ്റതെ ചിരിച്ചു. എവിടെച്ചെന്നാലും നാലുകാലിൽ വീഴാനറിയാവുന്ന എമണ്ടൻ പൂച്ചയാണല്ലോ ഞങ്ങൾ മലയാളികൾ എന്നോർത്താണ് ഞാൻ ചിരിച്ചത്.

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പെത്രമാൾ വന്നു. ഓരോ കോഫിക്ക് പറഞ്ഞ് കാത്തിരിക്കുമ്പോൾ ആ മേശപ്പുറത്തു കണ്ട മാസികയെക്കുറിച്ച ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഒരേ നാവുകൊണ്ട് ഇരുകാര്യങ്ങൾ പറയാനുള്ള മന്ദപ്പ്യരുടെ കഴിവ് അപാരമാണ്. അവരവരുടെ അവർക്കറിയാം. തൻറെ സൗകര്യങ്ങൾക്കന്മസരിച്ച് സന്ദർഭങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിക്കാനും ജീവിതത്തിന് ചരിത്രം സംഭവിക്കാൻ യാതൊത്ദ പോറലും പറ്റാതെവേണം ലോകത്ത് എന്നാഗ്രഹിക്കുന്നവരാണ് ഇവിടുള്ള വിദേശികളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും. ഇവിടെ നിന്നുകൊണ്ട് ലോകവിപ്ലവം പ്രസംഗിക്കുകയും അന്തർദേശീയ രാഷ്ട്രീയം കളിക്കുകയും ഒക്കെ ചെയ്യുന്നവരുണ്ട്. പക്ഷേ, ഈ രാജ്യത്തെക്കറിച്ച് അവർ ഒരക്ഷരം മിണ്ടില്ല. അതു വരുമ്പോൾ അവരുടെ വിപ്ലവമൊക്കെ വാലുച്ചരുട്ടം. പന്തില്ലാതെ ഫുട്ബോളകളി എന്നാണ് അവന്ദടെ ഈ കോപ്രായങ്ങളെ ഞാൻ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. അവർ വാശിയേറിയ കളിയിലാണ്. അവർ മൈതാനങ്ങളിൽ കതറിയോടുന്നു, എതിരാളികളെ വെട്ടിമാറുന്നു. ഹെഡ് ചെയ്യന്നു. പക്ഷേ, ഒരു കളിയിൽ അവശ്യം വേണ്ട ബോള മാത്രം അവരുടെ കയ്യിലില്ല. അതുമാത്രം സാങ്കല്പികമാണ്.

അതുപോട്ടെ. എന്തിനാണ് എന്നെ കാണണമെന്നു പറഞ്ഞത് ? ഞാൻ ചോദിച്ചു. എന്തിനാവും എന്നാണ് പ്രതാപ് ചിന്തിക്കുന്നത് ? പെത്മമാൾ തിരിച്ചു ചോദിച്ചു.

അന്നു പറഞ്ഞ ആ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് ആരായാനാവും അല്ലേ? എങ്കിൽ അക്കാര്യത്തിൽ ഒരു പുരോഗതിയ്യമില്ലെന്ന് ഖേദത്തോടെ അറിയിക്കട്ടെ. എൻറെ കാനഡയിലെ സുഹൃത്തുക്കളോടും

എഡ്വിൻറെ ലണ്ടനിലെ സുഹൃത്തുക്കളോടും റിയാസിൻറെ പാകിസ്ഥാനിലെ സുഹൃത്തുക്കളോടും അതേഷറ്റി അന്വേഷിക്കാൻ ഏർഷാട് ചെയ്തിരുന്നു. പക്ഷേ, ഒന്നും സംഭവിച്ചില്ല. ക്ഷമിക്കുക.

ആ പുസ്തകത്തിൻറെ ഭൂരിഭാഗവും ഞാൻ വായിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിലും നാവിൽ ചോരയില്ലാത്തവണ്ണം ഞാൻ കള്ളം പറഞ്ഞു. ജീവിതത്തിൽ അങ്ങനെ കട്ടിയുള്ള കള്ളമൊന്നും പറഞ്ഞുശീലമില്ലാത്ത ഞാനതെങ്ങനെ പറഞ്ഞുപറ്റിച്ചു എന്ന് എനിക്കതിശയം തോന്നി. അതും വെറുതെ. ഒരു കാര്യസാധ്യവ്വമില്ലാതെ.

എനിക്കറിയാം. അതങ്ങനെയൊന്നും പെട്ടെന്ന് വീണ്ടെടുക്കാൻ കഴിയുന്ന പുസ്തകമല്ലെന്ന്. ഈ രാജ്യവും അതിൻറെ ഭരണാധികാരികളും അതിൻറെ പോലീസ്വ്യവസ്ഥയും എല്ലാം ആ പുസ്തകത്തിൻറെ പിന്നാലെയാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ ഞാനതിനെപ്പറ്റി അധികം ചിന്തിക്കാറില്ല. എന്നെങ്കിലും എവിടെവെച്ചെങ്കിലും വായിക്കാൻ പറ്റിയാൽ സാധിക്കട്ടെ. എന്നാൽ അതിനെക്കാളൊക്കെ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരുകാര്യം സംസാരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് പ്രതാപിനെ കാണണമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞത്.

ഇത്തിരിനേരം മൗനമായിരുന്നിട്ട് പെത്രമാൾ പെട്ടെന്ന് എൻറെ കൈയിൽ കയറിപ്പിടിച്ചു. പ്രതാപ്, ദയവായി നിങ്ങൾ എൻറെ ജീവിതം തകർക്കരുത് !

ഞാൻ അമ്പരന്നപോയി! എന്താണ് പെത്മാൾ ഇങ്ങനെ പറയുന്നത്? ഞാനെങ്ങനെയാണ് നിങ്ങളടെ ജീവിതം തകർക്കുന്നത്..?!!

നിങ്ങൾ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നു എന്നറിഞ്ഞതുമുതൽ ഡെയ്സിയുടെ സ്വഭാവം ആകെ മാറിപ്പോയിരിക്കുന്നു. സത്യമാണ് പ്രതാപ്, ഇതുവരെയില്ലാത്തവിധം അവൾ ധൈര്യം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു, അവൾ എന്നോട് എതിർത്ത സംസാരിക്കുന്നു, ഇതവരെയില്ലാത്തവിധം അവളെന്നെ പരിഹസിക്കുന്നു, എൻറെ ഇതുവരെയില്ലാത്തവിധം തെറ്റകൾ കണ്ടെത്തുന്നു. അവൾ സ്വന്തമായി തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അവൾക്കവളുടെ സാലറി സ്വന്തമായി കൈകാര്യം ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. അവളടെ എ.ടി.എം. കാർഡ് തിരിച്ച ചോദിക്കുന്നു. വല്ലപ്പോഴും തമാശയ്ക്ക മാത്രം ഡൈവോഴ്സ് വേണം എന്നു പറഞ്ഞിരുന്നവൾ ഇപ്പോൾ ആഴ്ലയിൽ മൂന്നു ദിവസം അതാവശ്യപ്പെടുന്നു. എവിടെന്നാണ് അവൾക്കിപ്പോൾ ഇത്ര ധൈര്യം വന്നത്? ഞാനൊത്തിരി ആലോചിച്ചിട്ട് അതിനൊരുത്തരമേയുള്ള. പ്രതാപ്..!! സ്വന്തം കാമുകൻറെ സാന്നിദ്ധ്യമാണ് അവളെ ഇങ്ങനെ മാറ്റിമറിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതുവരെ ആത്മില്ലെന്ന് വിചാരിച്ചിത്രന്നവൾ ഇപ്പോ തനിക്കം ആരോ ഉണ്ടെന്ന് വിചാരിച്ച തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതപകടമാണ്. ഇനി അവൾ എൻറെ കുറവുകൾ കൂടുതൽകൂടുതൽ കണ്ടെത്തും. ഞാൻ കൂടുതൽ മോശക്കാരനാവും. അവസാനം ഞാനവൾക്ക് വേണ്ടാതാവും. അവൾ നിങ്ങൾക്കൊപ്പം ഒളിച്ചോടിവത്രം. പേടി, അറപ്പ്, നാണം ഇവ മൂന്നും മാറിക്കിട്ടിയ പെണ്ണിനെ നാം വല്ലാതെ പേടിക്കണം. എന്തും ചെയ്യാൻ അവൾ ധീരയായിരിക്കം.

അയാൾ വീണ്ടും എൻറെ കൈ കവർന്നുപിടിച്ചു. പ്ലീസ് പ്രതാപ്. എനിക്ക് മറ്റാരുമില്ല. ഞാനൊരനാഥനാണ്. ഡെയ്സി പോയാൽ ഞാൻ മരിച്ചുപോകും. പ്രതാപ്. നിങ്ങൾക്കു മാത്രമേ എന്നെ രക്ഷിക്കാൻ കഴിയ്യ. ഐ ആം ഹെൽപ്പെ്ലസ് !

എന്തു പറയണമെന്ന് എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു. പെരുമാൾ, എല്ലാം നിങ്ങളുടെ സങ്കല്പമാണ്. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ അങ്ങനെയൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പഠിച്ചിരുന്ന കാലത്തുപോലും. പിന്നെയാണോ ഇപ്പോൾ.. എന്നുമാത്രമല്ല ഞാനന്ന് മറ്റൊരു പെൺകുട്ടിയുമായി അഗാധമായ സ്നേഹത്തിലുമായിരുന്നു. ഡെയ്സി അന്നെനിക്കൊരു പരിചയക്കാരി മാത്രമായിരുന്നു.. വല്ലവിധത്തിലും ഞാൻ പറഞ്ഞൊപ്പിച്ച.

ശരിയായിരിക്കാം. നിങ്ങൾക്കങ്ങനെ ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കില്ല. പക്ഷേ, ഡെയ്സിക്ക് അങ്ങനെ അട്ടത്തിടയായി ഫേസ്ബ്ലക്കിൽ ആയിരുന്നില്ല. ഉറപ്പ്. അവൾ ഷെയർ ചെയ്യന്ന പടങ്ങളം മുഴുവൻ ശ്രദ്ധിച്ചോ..? നിങ്ങൾ ത്യെനത്ത പ്രണയത്തെക്കുറിച്ച മഹത്ത്വവചനങ്ങളം ഉള്ളത്. നഷ്ടസ്വപ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ളത്. തിരിച്ചവരവിനെക്കറിച്ചള്ളത്. മനസ്സിൻറെ ഒരാളുടെ കണ്ണാടിയാണ് ഫേസ്ബ്ബക്ക് എന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയില്ലേ..? അവൾ നിങ്ങളെ രഹസ്യമായി സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നിരിക്കും. അത് ചാരം മൂടി കിടക്കുകയായിരുന്നു. നിങ്ങളെ ഇക്കാലമത്രയും വീണ്ടം കണ്ടപ്പോൾ ഒരിക്കലും പറഞ്ഞിരിക്കില്ല. ഉയിർത്തെഴ്യന്നേറ്റിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളോടവളത് മനസ്സിലായിട്ടമുണ്ടാവില്ല. ഇത്രകാലം അവൾക്കൊപ്പം മനസ്സകൊണ്ട് ജീവിച്ച എനിക്കതു മനസ്സിലാവും. എനിക്കമാത്രമേ മനസ്സിലാവൂ.. നിങ്ങളോട് എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരഭിനിവേശം അവൾക്കണ്ട്. നിങ്ങളുടെ പേത കേൾക്കുമ്പോൾ അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ തെളിയുന്ന തിളക്കം, നിങ്ങൾ വരുന്നു എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ അവളടെ മനസ്സിന്ദണ്ടാകുന്ന തുള്ളിക്കളി അതൊക്കെമാത്രം മതി അതിനു തെളിവിന്.

ഇങ്ങനെയൊന്നും നിങ്ങൾ ഡെയ്സിയെ സംശയിക്കത്മത് പെത്മമാൾ. അവൾ ഒരു നല്ല ഭാര്യയാണ്. ഒരു പെൺകുട്ടിയുടെ അമ്മയാണ്. അങ്ങനെ വല്ല സ്വപ്നവും അവളുടെ മനസ്സിൽ എന്നോ ഒരിക്കൽ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽതന്നെ അതൊക്കെ എന്നേ മറന്നുകാണും.. ജീവിതം വളരുന്നതനുസരിച്ച് നമ്മൾ ഓരോ നിമിഷവും മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയല്ലേ.. അന്നത്തെ സ്വപ്നത്തെക്കുറിച്ചൊക്കെ ഇപ്പോൾ ഓർത്താൽ നമുക്ക് നാണംവരും.

ഡെയ്സിയെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ നിങ്ങൾ പരാജയപ്പെട്ടു എന്നാണ് ഈ വാക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. അന്നും നിങ്ങൾക്ക് ഇതേ തെറ്റുതന്നെയാവും പറ്റിയിരിക്കുക. അവളുടെ മനസ്സിൽനിന്ന് ഒരിക്കലും നിങ്ങൾ ഒഴിഞ്ഞുപോയിട്ടേയില്ല.

ഞാനിപ്പോൾ എന്തുവേണമെന്നാണ് മി. പെത്രമാൾ പറയുന്നത്.. ഇനി ഡെയ്സിയെ കാണത്ത് അല്ലെങ്കിൽ വിളിക്കത്ത്. അത്രയല്ലേയുള്ളൂ. പേടിക്കേണ്ട. ഇനി മുതൽ അതു രണ്ടും ഞാൻ ചെയ്യില്ല. നമുക്കിടയിൽ സൗഹൃദങ്ങളുമില്ല. ഞാൻ വിളിച്ചതും വന്നുകണ്ടതും ഒക്കെ എൻറെ തെറ്റ്. ക്ഷമിച്ചേക്കുക.

നിങ്ങളെ വിഷമിപ്പിക്കാൻ പറഞ്ഞതല്ല പ്രതാപ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ നിരപരാധിയുമായിരിക്കും പക്ഷേ, നിങ്ങൾ വിളിക്കാതിരിക്കുന്നതോ കാണാതിരിക്കുന്നതോ അവളുടെ ഇപ്പോഴത്തെ ഊർജ്ജം നശിക്കാൻ കാരണമാവില്ല. അതിന് നിങ്ങൾ എന്നെന്നേക്കുമായി ഈ നഗരം വിട്ട പോകണം...!

അതിനും അധികം താമസമുണ്ടാവില്ല. ഞങ്ങളുടെ പ്രോജക്ട് ഏതാണ്ട് അവസാനഘട്ടത്തിലാണ്. ഏതുനിമിഷവും ഞങ്ങൾ മടങ്ങിയേക്കാം..

ഹോ.. സന്തോഷം--- അതെത്രയും പെട്ടെന്നായാൽ ഏറെ നന്ന്. പെത്മാൾ ആശ്വാസത്തോടെ പറഞ്ഞു.

നോക്കട്ടെ. ഏറ്റെടുത്ത ജോലി പൂർത്തിയാക്കാതെ പോകാനാവില്ലല്ലോ.. എൻറെ ശബ്ദത്തിൽ ഇത്തിരി മൂഷിവ്വണ്ടായിരുന്നു. അതയാൾക്ക് മനസ്സിലായെന്നു തോന്നുന്നു.

പ്രതാപ്, എന്നെ തെറ്റിദ്ധരിക്കത്ത്. എനിക്ക് നിങ്ങളോട് ഒരു പിണക്കവും ഇല്ല. ഞാൻ നിങ്ങളെ ബഹുമാനിക്കുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾക്ക് ഒരു പങ്കുമില്ലെന്നും എനിക്കറിയാം. എല്ലാം ഡെയ്സിയുടെ മാത്രം പ്രശ്നമാണ്. നിങ്ങൾ ഈ നഗരം വിട്ടുപോയാലും അവൾ വിടില്ല. എനിക്കറിയാം. ബന്ധപ്പെടാൻ അവൾ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കും. ഈ സോഷ്യൽ നെറ്റവർക്കുകൾ എന്തൊക്കെ ആപത്തുകളാണ് ഈ സമൂഹത്തിൽ വത്രത്തിവയ്ക്കുന്നത്. ഭർത്താവിനു പുറത്ത് സന്തോഷത്തിൻറെ ഒരു ലോകമുണ്ടെന്ന് കുടുംബിനികളെ ചിന്തിപ്പിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ചെകുത്താനാണത്. അവളന്നു പറഞ്ഞത് ഓർക്കുന്നില്ലേ, ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും മോശം സിസ്റ്റമാണ് കുടുംബമെന്ന്. അത് തകരണമെന്ന്. അതിനർത്ഥമെന്താ. എന്നെ ഉപേക്ഷിച്ച് അവൾക്ക് പോകണമെന്നല്ലേ..? പക്ഷേ, നിങ്ങൾ ബുദ്ധിയുള്ളവനാണ്. എന്നോട് സ്നേഹമുള്ളവന്നം. യാതൊരു കാരണവശാലും അവളുടെ സന്ദേശങ്ങളോട് പ്രതികരിക്കാൻ പോകരുത്. അവളൊരുക്കുന്ന കുരുക്കുകളിൽ വീഴുകയുമരുത്. അക്കാര്യത്തിലും നിങ്ങളെനിക്ക് വാക്കുതരണം. അയാൾ വീണ്ടും എൻറെ കൈകവർന്നു പിടിച്ചു.

പെത്മാൾ, ഞാൻ തിരിച്ച് ഒത്ര കാര്യം ചോദിക്കട്ടെ. എത്രകാലം നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ ഭാര്യയെ ഇങ്ങനെ സമൂഹത്തിൽനിന്ന് ഒളിച്ചുപിടിച്ച് ജീവിക്കാനാവും..? പോകണമെങ്കിൽ എന്നായാലും ഒരിക്കൽ അവൾ പോയിരിക്കം..!!

സമൂഹത്തിൽനിന്ന്..? ഒരിക്കലും ഇല്ല. ഞാനങ്ങനെ ഡെയ്സിയോട് പ്രവർത്തിച്ചിട്ടേയില്ല. അവൾക്കിഷ്ടമുള്ളിടത്ത് പോകാം. വരാം. ഞാനൊരിക്കലും തടയില്ല. ഞാനവളെ നിങ്ങളുടെ മുന്നിൽനിന്ത മാത്രമാണ് മാറ്റി നിറുത്തുന്നത്. കാരണം ഇപ്പോൾ നിങ്ങളോടുള്ള സ്നേഹം അവളിൽ ജ്വലിച്ചു നില്ക്കുകയാണ്. നിങ്ങൾ എത്തചോദിച്ചാലും ചെയ്തുതരുന്ന പരുവത്തിൽ. നിങ്ങൾ എത്ത ചോദിച്ചാലും വിട്ടുതരുന്ന തരത്തിൽ. അത് നിങ്ങൾ വളരെ അടുത്തുള്ളതുകൊണ്ടാണ്. നിങ്ങൾ ഈ നഗരം വിട്ടുപോയാൽ ആ തീവ്രത പതിയെ കുറഞ്ഞു തുടങ്ങും. നിങ്ങൾ ബന്ധപ്പെടാതിരുന്നാൽ ആ സ്നേഹം ഒരു മിഥ്യയായിരുന്നു എന്നു തോന്നിത്തുടങ്ങും. പിന്നെ ഒന്നോ രണ്ടോ മാസംകൊണ്ട് അവൾ ജീവിതത്തിൻറെ പഴയ ടോക്കിൽ വീണുകൊള്ളം. എനിക്കപ്പറം മറ്റൊരു ലോകമില്ല എന്ന് അവൾ വിശ്വസിച്ചകൊള്ളം. എനിക്കത്ര മതി.

എനിക്കപ്പോൾ സത്യത്തിൽ പെത്ദമാളിനോട് സഹതാപമാണ് തോന്നിയത്. ഏതൊക്കെ തരത്തിലാണ് മനുഷ്യൻ നിസ്സഹായനായിപ്പോകുന്നത്.

എന്തായാലും ഞാനിവിടെ താമസിക്കാൻ വന്നതല്ല. നിങ്ങൾ പേടിക്കേണ്ട. സമാധാനത്തോടെ പോക്ര.

മൂന്നാമത് ഒരുകാര്യംകൂടി നിങ്ങൾ എനിക്കുവേണ്ടി ചെയ്യണം. നമ്മുടെ ഈ കൂടിക്കാഴ്ചയും ഈ സംസാരവും ഡെയ്സി ഒരുവിധത്തിലും അറിയരുത്.

ഇല്ല. ഞാനിത് ഡെയ്സിയോട് പറയില്ല.

വീണ്ടും ഒരിക്കൽക്കടി എൻറെ കൈകവർന്നു പിടിച്ചിട്ട് കൊണ്ടുവച്ച കോഫി പാതിപോലും കടിക്കാതെ അവശനെപ്പോലെ പെത്മാൾ ഇറങ്ങിപ്പോയി..

കുറെനേരം ആ പോക്ക് നോക്കി ഞാനവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു. ഒരു മനുഷ്യൻ.. എത്ര മുഖങ്ങൾ..!!

രണ്ട് ഇലക്ട്രീഷ്യന്മാർ

അന്നു വൈകുന്നേരം എഡ്വിൻ ഒത്തിരി ദിവസങ്ങൾക്കശേഷം ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിൽ വന്നു. പതിവില്ലാതെ വിനോദും അന്നവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഞങ്ങളന്ന് ആവേശത്തോടെ ബാൽക്കണി കൂടി. ശരിക്കും റിയാസിൻറെ അഭാവം അനുഭവപ്പെട്ടത് അപ്പോഴാണ്. അയാളുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്കിപ്പോൾ എന്തെങ്കിലുമൊക്കെ സ്പെഷ്യൽ ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു വരുമായിരുന്നു. ചിലരുടെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിലേ അവരുടെ വില നമുക്ക് മനസ്സിലാവൂ. അതുവരെ അവർ പരിഹസിക്കപ്പെടാനും സംശയിക്കപ്പെടാനും അവഗണിക്കപ്പെടാനും മാത്രമുള്ളവരാണ്.

റിയാസ് പോയിട്ട് ഒരു വിവരവും ഇല്ലല്ലോ... ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അയാൾ ഒരിക്കലും വിളിക്കാൻ പോകുന്നില്ല എന്ന് ഞാൻ ബെറ്റുവച്ചില്ലേ..? ഇപ്പോ എന്തായി. പിന്നെ നിങ്ങളെന്തിനു ഭാരപ്പെടണം.. വിനോദ് തിരിച്ച ചോദിച്ച.

അതും ശരിയാണ്. പക്ഷേ, അയാളുടെ ഫാദർ രോഗശയ്യയിലും അയാൾ ആശുപത്രിത്തിരക്കിലും ആണെങ്കിലോ.. നമ്മൾ ഒന്ന് വിളിച്ചില്ലല്ലോ എന്ന് റിയാസിന് തോന്നില്ലേ?

പക്ഷേ, അതിന് അയാളുടെ നമ്പർ എവിടെ..? അതുപോലും തരാതെയല്ലേ അയാൾ പൊയ്തളഞ്ഞത്.. വിട്ടകള. ഫ്രോഡ് കേസ്.. വിനോദ് പറഞ്ഞു.

അയാൾ തന്നില്ല എങ്കിൽ നമ്മൾ കണ്ടുപിടിക്കണം. പിന്നെന്ത് അന്വേഷണാത്മക പത്രപ്രവർത്തകരാണ് നാം. പ്രതാപ്, നിങ്ങളുടെ ടൊറോണ്ടോ സണ്ടേയിൽ ഒന്ന് ബന്ധപ്പെട്ടു നോക്കൂ. റിയാസിൻറെ സി.വി.യിൽനിന്ന് അത് തപ്പിയെടുത്തു തരാൻ അവർക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാവില്ല. എഡ്വിൻ മറ്റൊരാശയം മുന്നോട്ട വച്ചു.

അപ്പോൾതന്നെ ഞാൻ ഞങ്ങളുടെ ഓഫീസിലെ എച്ച്. ആറിൽ വിളിച്ചുനോക്കി. എൻറെയൊരു ഫ്രണ്ട് ഹോണ്ടുറാസിൽനിന്നുള്ള സ്റ്റെല്ല ഡെസ്മണ്ടാണ് ഫോൺ എടുത്തത്. ഏറെ ദിവസങ്ങൾക്കശേഷം എൻറെ ശബ്ദം കേട്ടപ്പോൾ അവൾക്ക് അതിശയമായി. പ്രതാപ് നീ വല്ല അറേബ്യൻ സുന്ദരിയെയും കെട്ടി അവിടെ താമസമാക്കിയോ എന്ന് അവൾ ചോദിച്ചു. ഞാൻ ചിരിച്ചതേയുള്ളൂ. അവൾ എനിക്കുവേണ്ടി വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി അടുത്ത അഞ്ചുമിനിറ്റകൾക്കകം ആ നമ്പർ എടുത്തുതന്നു.. ഇത്രയേയുള്ളൂ കാര്യം. ഒരു ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് അനേകം വഴികളുണ്ട്. അത് തെളിക്കാൻ നമുക്ക് മനസ്സണ്ടാവണം എന്നമാത്രം…

അപ്പോൾതന്നെ ഞാൻ റിയാസിൻറെ പാകിസ്ഥാൻ നമ്പറിലേക്കും വിളിച്ചു. എന്നാൽ ഈ നമ്പർ ഇപ്പോൾ നിലവിലില്ല എന്ന സന്ദേശമാണ് മറ്റഭാഗത്തുനിന്നും കിട്ടിയത്.

അയാളുടെ പിതാവിൻറെ രോഗസ്ഥിതി എന്തെന്ന് അറിയാൻ ഒരു മാർഗ്ഗവുമില്ലല്ലോ. ഞാൻ ഖേദപ്പെട്ട.

ആ വഴി അടഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ സംസാരം പതിയെ സ്വന്തം പിതാക്കന്മാരെക്കറിച്ചായി. അതിൽ വിനോദിൻറെ ഫാദറിൻറെ കഥയാണ് സഹതാപകരം.

തൻറെ മുപ്പത്തിയഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ ഒരു അപകടത്തിലാണ് അദ്ദേഹം മരണപ്പെടുന്നത്. വളരെ വിചിത്രവും പരിഹാസ്യവുമായ ഒരു മരണമായിരുന്നു അത്. വിനോദ് പറഞ്ഞു. ഒരു അമ്യൂസ്മെൻറ് പാർക്കിലെ ഊഞ്ഞാൽതൊട്ടി പൊട്ടിവീണ് ഉണ്ടായ ഒരു അപകടമായിരുന്നു അത്. ഇന്ത്യയിലെതന്നെ ആദ്യത്തെ അമ്യൂസ്മെൻറ് പാർക്ക് മരണം എന്നുവേണമെങ്കിൽ അതിനെ വിശേഷിപ്പിക്കാം. നാഗ്പൂറിലുള്ള ഒരു ജില്ലാക്കോടതി ജഡ്ജിയുടെ മകനായി ജനനം. ഉയർന്ന സ്കൂളിലെ വിദ്യാഭ്യാസം. ഇരുപത്തിരണ്ടാം വയസ്സിൽ സർക്കാർ ജോലിയിൽ പ്രവേശനം. നഗരത്തിലെ ഏറ്റവും സമ്പന്നനായ മനുഷ്യൻറെ സുന്ദരിയായ മകളെ ഭാര്യയായി കിട്ടുന്നു. വിവാഹിതനായ അഞ്ചാം വർഷം മിടുക്കരായ രണ്ടുകട്ടികളുടെ പിതാവ്. ഊഞ്ഞാൽതൊട്ടി പൊട്ടി വീണ് മരണം. എൻറെ അച്ഛൻ സത്യത്തിൽ ഭാഗ്യവാനായിരുന്നോ..? നിർഭാഗ്യവാനായിരുന്നോ..? വിനോദ് ചോദിച്ചം.

അവൻറെ വാർദ്ധക്യത്തിൽ ഒരു മനുഷ്യൻ സന്തോഷവാനം സംത്രപ്തനം വിജയമായിരുന്നു ആരോഗ്യവാനമായിരിക്കുന്നവെങ്കിൽ ജീവിതം അവൻറെ അവൻ ഭാഗ്യവാനാണെന്നും നമുക്കെണ്ണാം, ഞാൻ പറഞ്ഞു. എൻറെ അച്ഛൻറെ ജീവിതംകൊണ്ടാണ് ഞാനതിനെ ഉദാഹരിക്കുന്നത്. ജീവിതകാലം മുഴുവൻ സ്ത്രഗിൾ ചെയ്ത ഒരു മനുഷ്യനാണദ്ദേഹം. ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിടത്തോളം അദ്ദേഹത്തിൻറെ ബാല്യം നിറങ്ങളള്ളതായിരുന്നില്ല, അദ്ദേഹത്തിന് മികച്ച വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ യൗവനം തീരെ സമ്പന്നമായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിനു വെറ്റം എരിപൊരിച്ചിലായിരുന്ന ജീവിതം. കൂട്ടിമുട്ടിക്കാനുള്ള പക്ഷേ, വാർദ്ധക്യം മകൻ നന്നായി പഠിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന അദ്ദേഹത്തിൻറെ അദ്ദേഹത്തെ തണച്ച. പൊസിഷനിൽ കാണാനാവാത്ത എത്തകയും ചെയ്ത്ര. അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഒരു അധ്യാപികയായി മികച്ച കുടുംബജീവിതം നയിക്കുന്നു. ഭാര്യ ആരോഗ്യവതിയായി കൂടെ പരിചരിക്കാനുണ്ട്. കൊച്ചമക്കളെ കിട്ടി. അവരൊന്നിച്ച് ജീവിക്കാനുള്ള ഭാഗ്യം ബുദ്ധിയുമുള്ള അദ്ദേഹത്തിൻറെ യൗവനത്തിലെ സാഹചര്യങ്ങളമായി ഒത്തുനോക്കുമ്പോൾ വലിയ വീടും സമ്പത്തും കിട്ടി. അതിലൊക്കെ ഉപരിയായി അദ്ദേഹത്തിൻറെ വാർദ്ധക്യം ആരോഗ്യപൂർണ്ണമാണ്. ഈ എഴുപതാം അദ്ദേഹത്തിനു മരുന്നുകുറിപ്പടികളമായി മെഡിക്കൽ സ്റ്റോറുകൾ കയറിയിറങ്ങുകയോ രക്തപരിശോധനയ്ക്കായി ലാബുകൾക്ക മുന്നിൽ കാത്തിരിക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ടി വന്നിട്ടില്ല. ഇന്നം രണ്ടു സ്പ്പൺ പഞ്ചസാര ഇട്ട് ചായ കടിക്കാം. ഭാര്യയെപ്പേടിക്കാതെ ആവശ്യത്തിനു ലഡ്യ തിന്നാം. ദിവസവും ഒത മുട്ട ബുൾസ് ഐ അടിച്ച് കഴിക്കാം, പാൽ ആവശ്യത്തിനു കഴിക്കാം. ഉപിനോടു വിരോധമില്ല. വയറു നിറച്ച തിന്നാം, ഉദരരോഗമില്ല. ആ മന്ദഷ്യനെ ഭാഗ്യവാൻ എന്നല്ലേ വിശേഷിപ്പിക്കേണ്ടത്? ഒരു മന്ദഷ്യൻറെ

യൗവനം എത്ര സന്തോഷപൂർണ്ണമായിരുന്നു എന്നല്ല വാർദ്ധക്യം എങ്ങനെയെന്ന് അന്വേഷിച്ചുവേണം നാം അയാൾക്ക് മാർക്കിടാൻ.

ഞങ്ങൾ രണ്ടു പുത്രന്മാരുടെ ജന്മഹേതു ആയി എന്നതൊഴിച്ചാൽ ഓർമ്മിക്കപ്പെടേണ്ട മറ്റൊന്നും ലോകത്തിലെതന്നെ ഫാദർ ചെയ്തിട്ടില്ല. പക്ഷേ, ആദ്യത്തെ അമ്യസ്തെൻറ് പാർക്ക് എൻറെ മരണമായിരിക്കണം അദ്ദേഹത്തിൻറേത്. എങ്കിൽ അത് ചരിത്രത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതല്ലേ..? സത്യത്തിൽ ഞാനതിനുള്ള ശ്രമത്തിലാണ്. എങ്ങനെയെങ്കിലും എൻറെ പപ്പയുടെ മരണം ലിംക ബുക്ക് ഓഫ് റിക്കോർഡിലോ ഗിന്നസ് ബ്ലക്കിലോ കയറിപ്പറ്റണം. അങ്ങനെ എൻറെ പപ്പയെ ലോകമുള്ളിടത്തോളംകാലം അറിയപ്പെടണം. വിനോദ് അനശരനാക്കണം. അദ്ദേഹം വളരെ ഗൗരവത്തോടെ പറഞ്ഞു.

അതുപോട്ടെ. ഞങ്ങളുടെ സംസാരത്തിൽ താത്പര്യമില്ലാതെ എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കാര്യം ചർച്ച ചെയ്യാനാണ് ഞാൻ സത്യത്തിൽ വന്നത്. നാളെ നമുക്ക് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു അസൈൻറ്മെൻറ് ഉണ്ട്. പക്ഷേ, നിർഭാഗ്യവശാൽ ഞാനതിനു പോകാൻ പാടില്ല. ആശുപത്രിയിൽ നിരാഹാരസമരം കിടക്കുന്ന ഒരു ഖലീൽ അഹമ്മദിനെ കാണാൻ പോയത് നിങ്ങൾ ഓർക്കുന്നോ..?

അതെ, ഞാനും റിയാസുംകൂടിയാണ് അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻ പോയത്. വിനോദ് അന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

നിങ്ങളുടെ വിവരണം കേട്ട് പിന്നെ ഒരിക്കൽ ഞാനം അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻ ആശുപത്രിയിൽ പോയിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരുക്കിത്തന്ന ഒരു കോൺടാക്ലാണിത്. അദ്ദേഹം വളരെയേറെ പ്രാവശ്യം ശ്രമിച്ചതിനുശേഷമാണ് ഇങ്ങനെ ഒരവസരം നമുക്ക് കിട്ടുന്നത്. അത് നിങ്ങൾ നന്നായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തണം.

ആരാണത്?!! ഞാനും വിനോദും ഒരുപോലെ ചോദിച്ചു.

സംഭവം വളരെ രഹസ്യമാണ്. ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ കുടുംബവുമായി വളരെ അടുപ്പമുണ്ടായിരുന്ന ഒരു യൂറോപ്യൻ വനിതയാണ് കക്ഷി. പക്ഷേ, അവരിപ്പോൾ ഹൗസ് അറസ്റ്റിലാണ്. അങ്ങനെ ഒരാളാണ് നമുക്ക് അപ്പോയ്ൻറ്മെൻറ് തന്നിരിക്കുന്നത്.

എന്നാൽ പിന്നെ എഡ്വിൻകൂടി ഉണ്ടാവുന്നതല്ലേ നല്ലത്..?

സമ്മതിക്കില്ല. പടിഞ്ഞാറൻ നാട്ടുകാരോ സ്വദേശികളോ പാടില്ല. ഒന്നം റിക്കോർഡ് ചെയ്യത്തത്. അനാവശ്യമായ ചോദ്യങ്ങൾ പാടില്ല. ഫോട്ടോയെടുക്കത്തത്. അങ്ങനെ ഒത്തിരി ഡിമാൻറുകൾക്ക മുകളിലാണ് അവർ സമ്മതം മൂളിയിരിക്കുന്നത്.

എങ്കിൽ ഞങ്ങൾ പോയി നോക്കാം. എന്താണാൻറിക്ക് ഇത്ര ഡിമാൻറെന്നറിയണമല്ലോ.. വിനോദ് പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ, അതിനുവേണ്ടി നിങ്ങളിത്തിരി റിസ്ക് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടിവതും.

എന്നപറഞ്ഞാൽ..?

പത്രക്കാർ എന്നപറഞ്ഞ് അവിടെ ചെന്നു കയറാൻ പറ്റില്ല. രണ്ട് ഇലക്ലീഷ്യന്മാരായിട്ടുവേണം നിങ്ങളവിടെ പോകാൻ.. ചാരന്മാർ ചുറ്റുമുണ്ടേത്ര. വല്ല സംശയവും തോന്നിയാൽ അവത്ദം നിങ്ങളും ഒരുപോലെ അകത്ത്.. പേടിക്കേണ്ട. നാളെ കാലത്ത് നിങ്ങൾ ആശുപത്രിയുടെ മുന്നിൽ കാത്തുനില്ക്കുക. വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ എല്ലാം ഖലീൽ അഹമ്മദ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു: അതു കഴിഞ്ഞുള്ള

നിർദ്ദേശങ്ങൾ നിങ്ങൾക്ക് അപ്പപ്പോൾ ലഭിക്കം: പിന്നെ പ്രതാപിൻറെ ആ പഴയ പേന കയ്യിലുണ്ടല്ലോ അല്ലേ. അപൂർവ്വം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ചില ഡിമാൻറ്റകൾ പാലിക്കാതിരിക്കുന്നത് നമുക്ക് പിന്നെ ഗുണം ചെയ്യം.

ശരി. ആ ദൗത്യം ഞങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നു..!!

അങ്ങനെ പറഞ്ഞുറപ്പിച്ചതുപ്രകാരം പിറ്റേന്നു കാലത്ത് ഒൻപത്ര മണിക്ക് ഞങ്ങൾ ആശുപത്രിക്ക മൂന്നിൽ ആകാംക്ഷയോടെ കാത്തനിന്നു.

ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു പിക്കപ്പ് വാൻ ഞങ്ങളുടെ മുന്നിൽ വന്നുനിന്നു. ഒരു സർദാർജി ആയിരുന്നു അതിൻറെ ഡ്രൈവർ. ഖലീൽ സാബ് പറഞ്ഞ രണ്ട് ഇലക്കീഷ്യന്മാരാണോ നിങ്ങൾ?

അയാൾ തല പുറത്തേക്കിട്ടു ചോദിച്ചു. അതെ. ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ച് പറഞ്ഞു. എങ്കിൽ കയറിക്കോള.

വണ്ടിയിൽ റേഡിയോ ഉറക്കെ പാടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അതിനേക്കാൾ ഉച്ചത്തിൽ സർദാർജി ആരോടോ ദേഷ്യപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.. അതിനിടയിൽ സ്റ്റിയറിങ്ങിൽ അടിക്കുകയും ഡാഷ്ബോർഡിൽ ഇടിക്കുകയും ഫോൺ വലിച്ചെറിയുകയും പിന്നെയും തപ്പിയെടുത്ത് കൂടുതൽ ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിക്കുകയും ഒക്കെ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അതിനിടയിൽ ഒന്നുരണ്ട് അപകട സാഹചര്യങ്ങളിൽനിന്ന് ഭാഗ്യം കൊണ്ടാണ് ഞങ്ങൾ രക്ഷപ്പെട്ടത്.

ക്യാ ഹോഗയാ ഭായിസാബ്.. കച്ഛ് ടെൻഷൻ മേം ക്യാ..?!! വിനോദ് ചോദിച്ച.

ചൂത്തിയ.. പിള്ളാരെ പഠിക്കാൻ സ്കൂളിൽ വിട്ടാൽ അവര് വേറേ പണിക്ക് പോകം.. എൻറെ മകനെക്കുറിച്ചാണ് പറയുന്നത്. ഇന്ത്യൻ സ്കൂളിൽ പന്ത്രണ്ടാം ക്ലാസ്സിലാണ് പഠിക്കുന്നത്. അവന് പാകിസ്ഥാൻ സ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന ഒരു പെൺകുട്ടിയുമായി ഈ പ്രായത്തിൽ പ്രേമം. ക്ലാസ് കട്ട് ചെയ്ത് രണ്ടുകൂടി എന്നും കറക്കമാണേത്ര. ഇതൊക്കെ ആരറിയുന്നു. ജീവിതം എങ്ങനെയെങ്കിലും രണ്ടറ്റം കൂട്ടിമുട്ടിക്കാൻ നമ്മൾ പരക്കം പായുകയാണ്. അവനൊക്കെ കുഞ്ഞുകളി. രണ്ടിനേംകൂടി അവരുടെ വീട്ടുകാര് ഇന്നലെ എവിടെന്നോ പൊക്കി. അവരാണെങ്കിൽ പോലീസിൽ ഒക്കെ വലിയ പിടിപാടുള്ള കുടുംബം. അവരവനെ അകത്താക്കിയിരിക്കുകയാണ്. ഇപ്പോതന്നെ ഇടിച്ച് മുലപ്പാല് പുറത്തെടുത്തുകാണും.. മകനായിപ്പോയില്ലേ.. ഇനി ചാവുന്നതിനു മുൻപ് എങ്ങനെയെങ്കിലും ഇറക്കാനുള്ള ശ്രമമാണ്.. അയാൾ ദേഷ്യത്തോടെ പറഞ്ഞു.

അയാൾ പിന്നെയും ഫോണിലൂടെ ആരോടൊക്കെയോ സംസാരിക്കുകയും ദേഷ്യപ്പെടുകയും ശപിക്കുകയും ഒക്കെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അതിനിടയിൽതന്നെ രണ്ട് വർക്ക് സൈറ്റിൽ കയറുകയും വണ്ടിയുടെ പിന്നിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പൈപ്പം സാധനങ്ങളും ഇറക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെയും കുറേദ്ദരം ഓടി അയാൾ ഞങ്ങളെ ഒരു ഇലക്ലീക്കൽ കമ്പനിയുടെ മുന്നിൽ കൊണ്ടുചെന്നിറക്കുകയും എനിക്ക് അത്യാവശ്യമായി പോലീസ്റ്റേഷൻവരെ പോകണം എന്ന് പറഞ്ഞ് തിടുക്കത്തിൽ വണ്ടി ഓടിച്ച് പോവുകയും ചെയ്തു.

ഒതു ഓഫീസ് ബോയ് വന്ന് ഞങ്ങളെ അകത്തേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അവിടെ ഒതു കോൺഫറൻസ് ഹാളിൽ ഇരിക്കാൻ പറഞ്ഞു. ഹാളെന്ന് പേരേയുള്ളൂ. ഒതു ചെറിയ ടേബിളും മൂന്നു ചെയറും കഴിഞ്ഞാൽ ചുറ്റോടുചുറ്റും ഡ്രോയിങ് ചുത്മളുകളും വയറുകളും സാമ്പിൾ സ്വിച്ചു ബോർഡുകളും ഫയലുകളും കാറ്റലോഗുകളും ഒക്കെക്കൊണ്ട് അത് കത്തിനിറച്ചിരിക്കുകയാണ്. അവിടിരുന്ന് ഒതു ചായ കുടിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ വളരെ ഉയരക്കാരനായ ഒരു മനുഷ്യൻ വന്ന് ഞങ്ങളെ അദ്ദേഹത്തിൻറെ

കാബിനിലേക്ക് വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ആ സ്ഥാപനത്തിൻറെ ഉടമസ്ഥനാണ് അദ്ദേഹമെന്ന് അതിലെ ഒരുക്കങ്ങളം ഫോട്ടോകളം കണ്ടപ്പോൾ തോന്നി.

ഖലീൽ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു മാത്രമാണ് ഞാൻ ഈ ഉത്തരവാദിത്വം ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. ആ വീട്ടിൽ വളരെയധികം പോലീസ് ചെക്കപ് ഉണ്ട്. നിങ്ങൾ വളരെയധികം സൂക്ഷിക്കണം. യാതൊരുവിധത്തിലും സംശയിക്കാൻ ഇടകൊടുക്കര്ങത്. അറിയാമല്ലോ.. വല്ല തരത്തിലും പിടിക്കപ്പെട്ടാൽ എൻറെ ഈ പൂട്ടിപ്പോകം. രാജ്യത്ത് അറിയണം സ്ഥാപനംതന്നെ പക്ഷേ, ഈ നടക്കുന്നത് ലോകം എന്നുള്ളതുകൊണ്ടാണ് ഞാനിതിന് നിങ്ങളുടെ തയ്യാറാവുന്നത്. കയ്യിൽ പാസ്പോർട്ട് സൈസ് ഫോട്ടോയുണ്ടോ? അദ്ദേഹം ചോദിച്ച.

ഞാൻ പേഴ്സ് തപ്പി ഒരെണ്ണം എടുത്തകൊടുത്തു. വിനോദിൻറെ കയ്യിൽ പക്ഷേ, ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം അപ്പോൾതന്നെ വിനോദിനെ എതിർവശത്തുള്ള ഒരു സ്റ്റുഡിയോയിൽ വിട്ട് ഒരു ഇൻസ്റ്റൻറ് ഫോട്ടോ എടുപ്പിച്ചു. എന്തിനെന്ന് എനിക്കപ്പോഴം മനസ്സിലായിരുന്നില്ല. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഫോട്ടോ പതിച്ച രണ്ട് ഐഡൻറിറ്റി കാർഡുകൾ കൊണ്ടുത്തന്നപ്പോഴാണ് കാര്യം പിടികിട്ടിയത്. അതിൽ എൻറെ ചിത്രം പതിച്ച കാർഡിൽ കല്ലമ്പണ്ടിൽ പവിത്രൻ സുകമാരൻ എന്നും വിനോദിൻറെ ചിത്രം പതിച്ച കാർഡിൽ ലാബുറാം ബൊപ്പാറ എന്നും പേരൈഴുതിയിരുന്നു.

ഇനി പോയിട്ട് വരുന്നതുവരെ നിങ്ങളുടെ പേത്രകൾ ഇതാണ്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അതുപോലെതന്നെ ഞങ്ങളുടെ രണ്ടുപേതുടെയും മൊബൈലുകളും അദ്ദേഹം അവിടെ വാങ്ങിവച്ചു. പിന്നെ രണ്ട് പഴയ ഫോണുകൾ തന്നു. അവയുടെ നമ്പത്രകളും എഴതിത്തന്നു. വരുന്നതുവരെ നിങ്ങളുടെ ഫോണും നമ്പത്രകളും ഇതാണ്. ആത്ര ചോദിച്ചാലും ഈ നമ്പരേ പറയാവൂ. പോകുംവഴി അത് കാണാതെ പഠിക്കുകയും വേണം. പിന്നെ അദ്ദേഹം ഞങ്ങൾക്ക് കറച്ച് ടൂൾസ് കൊണ്ടുതന്നു. പ്ലെയർ, കട്ടർ, സ്ക്റ്റഡ്രെവർ, ടെസ്റ്റർ, ക്ലാമ്പ് മീറ്റർ എന്നിങ്ങനെ അവയുടെ പേത്രകളും ഞങ്ങൾക്ക് പഠിപ്പിച്ചുതന്നു. രണ്ട് നീല കവറോൾകൂടി വരുത്തിത്തന്നു. അതുകടി ധരിച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും ഞങ്ങൾ ശരിക്കും രണ്ട് ഇലക്ലീഷ്യന്മാർ ആയിത്തീർന്നിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കൈകൊണ്ട തയ്യാറെടുപ്പുകളും മുൻകത്തലുകളും ഞങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ പോകുന്ന ദൗത്യത്തിൻറെ ഗൗരവം ശരിക്കും ബോധ്യപ്പെടുത്തി തന്നു. സത്യത്തിൽ അത് ഞങ്ങളെ തെല്ല് ഭയപ്പെടുത്തുകയാണ് ചെയ്തത്.

നിങ്ങൾ പത്രക്കാരാണ്. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ പുലർത്തേണ്ട സൂക്ഷ്മത നിങ്ങളെ ഓർമ്മിപ്പിക്കേണ്ടതില്ല. പക്ഷേ, സ്വന്തം രാജ്യത്തെടുക്കുന്ന ലാഘവത്വം നിങ്ങളിവിടെ എടുക്കത്തത്. ആരെ വേട്ടയാടിപ്പിടിക്കണം എന്ന് കൊതിപാർത്തിരിക്കുന്ന ഒരു പോലീസ് സേനയാണ് ഈ രാജ്യത്തുള്ളത്. യാത്രയാക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ ഒരു തവണകൂടി ഓർമ്മിപ്പിച്ചു.

മറ്റൊരു ഡ്രൈവറോടൊപ്പം മറ്റൊരു പിക്കപ്പ് വാനിൽ ആയിരുന്നു ആ യാത്ര. വിജയകുമാർ എന്നായിരുന്നു ആ ഡ്രൈവറുടെ പേര്.

ആ യാത്രയിലുടനീളം പരീക്ഷയ്ക്ക് തയ്യാറാവുന്ന കട്ടികളെപ്പോലെ ടൂൾസിൻറെ പേരുകളും ഞങ്ങളുടെ പുതിയ ഫോൺനമ്പരുകളും ഞങ്ങളുടെ പേരുകളും പഠിക്കുന്ന തിരക്കിലായിരുന്നു ഞങ്ങൾ.

സിനിമയിൽ ഒക്കെ കാണുന്ന വിഡ്ഢിയായ ഒരു സി.ഐ.ഡി.യുടെ ശരി ലുക്കുണ്ട് എന്ന് അതിനിടെ എപ്പോഴോ വിനോദ് എന്നെ നോക്കി പരിഹസിച്ചു.

ചിലപ്പോൾ സിനിമ ജീവിതം പകർത്തുന്നു, ചിലപ്പോൾ ജീവിതം സിനിമയെയും പകർത്തും എന്ന് മനസ്സിലായില്ലേ..? ഞാൻ തിരിച്ച ചോദിച്ച.

നമ്മളെത്തി എന്ന് ഡ്രൈവർ പറഞ്ഞപ്പോൾ കാലിൻറെ വെള്ളയിലൂടെ ഒരു തണുത്ത പെരുപ്പ് കയറിവരുന്നത് ഞാനറിഞ്ഞു.

ജലവീട്

ഞങ്ങൾ വണ്ടിയിൽനിന്നിറങ്ങി ഗേറ്റിനടുത്തെത്തിയപ്പോഴേക്കും മറ്റൊരു വണ്ടി പാഞ്ഞുവന്ന് ഞങ്ങളുടെ അടുത്ത് നിറുത്തി. അതിൽ നിന്ന് ഒരാൾ തൻറെ ഐഡൻറിറ്റി കാർഡ് കാണിച്ച് തങ്ങൾ ഇൻറീരിയർ മിനിസ്ലിയിൽനിന്നാണെന്ന് പറഞ്ഞു. പിന്നെ ഞങ്ങളെ ചോദ്യം ചെയ്യുകയും ഞങ്ങളുടെ ഐഡൻറിറ്റി കാർഡ് വാങ്ങി പരിശോധിക്കുകയും അവസാനം ഞങ്ങളുടെ മൊബൈൽ നമ്പരുകൾ കുറിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു. അത്ര തൃപ്തിയോടെയല്ല അവർ ഞങ്ങളെ രണ്ട് ഇലക്ലീഷ്യന്മാരായി അംഗീകരിച്ചത്. എന്നിട്ടും ഭാഗ്യത്തിന് ഉള്ളിലേക്ക് പോകാൻ അനുമതി നല്ലി.

വളരെ പ്രത്യേകതകൾ നിറഞ്ഞ ഒരു വീടായിരുന്നു അത്. ഗേറ്റു കടന്ന് ചെന്നാലുടൻ ഒരു വലിയ ജലധാരയാണ് ആദ്യം കാണുന്നത്. വിശാലമായ മുറ്റത്തിൻറെ ഏറിയ പങ്കും നെടുകയും കറുകയും വെട്ടിയ ചെറുതോടുകൾ അപഹരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവ വീടിൻറെ വലതുവശത്ത് വിശാലമായ പുൽത്തകിടിക്ക് അറ്റത്തുള്ള ഒരു കളത്തിൽ ചെന്നു പതിക്കുന്നു. അവിടെന്നും പമ്പ് ചെയ്യുന്നു വെള്ളം ഒരു പാറക്കെട്ടിൽ വീഴുകയും അവിടെനിന്ന് വീണ്ടും ഒഴുക്ക് തുടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. രണ്ടോ മൂന്നോ തടിപ്പാലങ്ങൾ കടന്നുവേണം നമുക്ക് സിറ്റ് ഔട്ടിൽ എത്താൻ.

അതിശയം അവിടെയും അവസാനിക്കുന്നില്ല. ആ വീടിൻറെ ലിവിങ് ഏരിയയിലൂടെയാണ് ആ തോടിൻറെ ഒരു കൈവഴി ഒഴുകന്നത്. തടികൊണ്ട് നിർമ്മിച്ച ഒരു പാലത്തിന്മേലാണ് സോഫയും ടീപ്പോയിയും മറ്റു കസേരകളും ഒക്കെ ഇട്ടിരിക്കുന്നത്. പാറയിൽനിന്ന് ഉറവ ഒലിച്ചുവരുന്നതുപോലെ ആ മുറിയുടെ ഭിത്തിയിൽനിന്ന് വെള്ളം കിനിഞ്ഞിറങ്ങുന്നുണ്ട്. അത് കുഞ്ഞു കൈവഴികളിലൂടെ ഒഴുകി വലിയ തോട്ടിൽ വീഴുന്നു. ആ മുറിയുടെ പ്രതലം മുഴുവൻ മണ്ണാണ്. തോടിൻറെ മുറിക്കുള്ളിലെ ഭാഗത്ത് ചില ചെടികൾ പൂവിടർത്തി നില്ക്കുന്നുണ്ട്. ഗ്ലാസ്ഭിത്തിയോടു ചേർന്ന് ചില കള്ളിമുൾച്ചെടികളും. പക്ഷേ, പായലും പൂപ്പലും പിടിച്ച് അവയത്രയും വൃത്തിഹീനമായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അവയിൽ മുഴുവൻ ഒരു ഉപേക്ഷാഭാവം പടർന്നു കിടക്കുന്നതായി എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടു.

അവിടെ ഞങ്ങൾ കാത്തുനിന്നു. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു യൂറോപ്യൻ ഇറങ്ങി വന്നു. പ്രായം നാല്പതിനപ്പറം കടക്കാത്ത കലീന മുഖഭാവമുള്ള ഒരു സ്തീ ആയിരുന്നു അവർ. വിഷാദമായിരുന്നു

അവത്തടെ സ്ഥായിയായ ഭാവം. നരച്ച തുടങ്ങിയ മുടിയിഴകൾ ചെമ്പിപ്പിക്കാൻ അവർ മെനക്കെട്ടിരുന്നില്ല.

ഒന്നും പറയാതെ അവർ ഞങ്ങളെ അവത്രടെ മുകളിലത്തെ ഒത്ര മുറിയിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോവുകയും കേടായ ചില ഇലക്ലിക് സാധനങ്ങൾ കാണിച്ചുതരികയും ചെയ്തു. അവർ ശരിക്കും ഞങ്ങളെ രണ്ട് ഇലക്ലീഷ്യന്മാരായി തെറ്റിദ്ധരിച്ചുവോ എന്ന് ഞങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടു.

ഖലീൽ അഹമ്മദ് പറഞ്ഞിട്ട് വന്നവരാണ് ഞങ്ങൾ. വിനോദ് പതിഞ്ഞ ശബ്ദത്തിൽ അവരോടു പറഞ്ഞു.

അറിയാം. പക്ഷേ, ഈ വീട്ടിലെ ഒരു സിമൻറ് തൂണിനെപ്പോലും നാം ഭയക്കണം. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ ഇത് പണിയുന്നതുപോലെ അഭിനയിക്കുക. അതിനിടയിൽ നമുക്ക് സംസാരിക്കാം.

ഒരു ടേബിൾ ലാംബ് കയ്യിലെടുത്ത് പരിശോധിച്ചുകൊണ്ട് ഞാൻ ഞങ്ങളുടെ വരവിൻറെ ഉദ്ദേശ്യം അറിയിച്ചു. കഥാകാരനെയും അയാളുടെ ജീവിതാന്വേഷണവും ഒക്കെ ഉപേക്ഷിച്ച് ടൊറാണ്ടോ സണ്ടേയുടെ ഐഡൻറിറ്റിയാണ് ഞാനവർക്കു മുന്നിൽ വെളിപ്പെടുത്തിയത്. മിഡിൽ ഈസ്റ്റിലെ അറുപതുപേരുടെ വ്യത്യസ്തതരം ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ വച്ച് ഞങ്ങളൊരു സ്റ്റോറി ചെയ്യാൻ പോകുന്നെന്നും അതിനുവേണ്ടിയാണ് കാണാൻ വന്നതെന്നും ഞാൻ പറഞ്ഞു.

പട്ടാളത്തിലെ ഒരു ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനും ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ ഒരു കടുത്ത വിശ്വസ്തനും ആയിരുന്നു എൻറെ ഹസ്ബൻറ് മേജർ യാസർ അൽ വലീദ്. യാതൊരു മുഖവുരകളുമില്ലാതെ അവർ അവരുടെ കഥ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി: അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഒരു യൂറോപ്യൻ ടിപ്പിനിടയിലാണ് ഞങ്ങൾ പരസ്പരം കാണുന്നതും പരിചയക്കാരാവുന്നതും. അന്ന് ഞാൻ മെഡിസിനു പഠിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. സാധാരണ അറബികൾ ടിപ്പ് കഴിയുന്നതോടെ അത്തരം പരിചയങ്ങൾ മറക്കുകയാണ് പതിവ്. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം എന്നെ മറന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, എൻറെ പഠനം പൂർത്തിയായ ഉടനെ യാഥാസ്ഥിതിക കുടുംബത്തിൻറെ വലിയ എതിർപ്പുകൾ മറികടന്ന് എന്നെ വിവാഹം കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനൊക്കെ മജസ്റ്റിയുടെ അകമഴിഞ്ഞ പിന്തുണയും ഞങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്നു. എന്നമാത്രമല്ല അയാളുടെ സ്വകാര്യ ആശുപത്രിയിൽ എനിക്ക് വലിയ ശമ്പളത്തിൽ ജോലി ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. നീണ്ട പതിന്നാല് വർഷങ്ങൾ ഞങ്ങൾ സന്തോഷത്തോടെ ഈ രാജ്യത്ത് ജീവിച്ച. അതിനിടയിലാണ് ദൗർഭാഗ്യം ഞങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചവരുന്നത്.

തൻറെ വിശ്വസ്തന്മാരെയും ജനറൽമാരെയും പട്ടാളമേധാവികളെയും ഇടയ്ക്കിടെ വിളിച്ചുവഅത്തി വലിയ സത്കാരമൊരുക്കുക ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ ഒരു ശീലമായിരുന്നു. എല്ലാവരും ഒന്നിച്ചിരുന്ന് കഴിക്കുന്നതിനിടെ ഇക്കട്ടത്തിൽ ഒരാൾ വഞ്ചകനാണെന്നും അയാളുടെ ആഹാരത്തിൽ ഞാൻ വിഷം കലർത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും ഹിസ് മജസ്റ്റി പ്രഖ്യാപിക്കും. എന്നിട്ട് ഓരോതത്തരുടെയും മുഖഭാവങ്ങളും ചലനങ്ങളും സസൂക്ഷും നിരീക്ഷിക്കും. ആരുടെ മുഖമാണ് പെട്ടെന്ന് മങ്ങിയത്..? ആരാണ് സ്വന്തം വായിലേക്ക് ആഹാരം കൊണ്ടുപോകാൻ അറയ്ക്കുന്നത്..? ആരുടെ കയ്യാണ് വിറയ്ക്കുന്നത്..? അങ്ങനെ ഒരാളെ സംശയം തോന്നിയാൽ പിറ്റേന്നു മുതൽ അയാളുടെ വാസം ജയിലിനുള്ളിലായിരിക്കും. ഒരു ദിവസം അങ്ങനെ നടത്തിയ ഒരു വിരുന്നിൽ എൻറെ ഭർത്താവിൻറെ നീക്കം ഹിസ് മജസ്റ്റിയിൽ സംശയമുളവാക്കി. പിറ്റേന്ന് ഓഫീസിലെത്തുന്നുളവരെയും എൻറെ ഭർത്താവിന് അങ്ങനെ തോന്നിയതേയില്ല. കാരണം അദ്ദേഹം മജസ്റ്റിയോട് അഹിതമായി ഒന്നും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. പിന്നെന്തിനു ഭയക്കണം. അന്ന് ഒഫീസിൽ ചെന്നപോൾ ഓഫീസ് ബോയ് അദ്ദേഹത്തിൻറെ കയ്യിൽ ഒരു ബ്രഷ് കൊണ്ടുകൊടുത്തു. ഇന്ന് താങ്കൾ ഓഫീസ് മുഴുവൻ അടിച്ചു വാരണമെന്ന് മുകളിൽനിന്ന് ഓർഡർ ഉണ്ടെന്ന് ആ കീഴ്ജീവനക്കാരൻ വന്തപറഞ്ഞപ്പോൾതന്നെ തൻറെ വിധി അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ, അത് പുറത്ത്ത

പറയാൻ അദ്ദേഹത്തിൻറെ ആത്മാഭിമാനം സമ്മതിച്ചില്ല എന്നമാത്രം. അതുകൊണ്ട് എന്നം കാലത്ത് പതിവുപോലെ അദ്ദേഹം ഓഫീസിൽ പോകമായിതന്നു. പക്ഷേ, അവിടെ ചെന്നാൽ ദിവസവും എല്ലാ മുറികളം അടിച്ചവാരണം, എല്ലാ ടോയ്ലെറ്റകളം കഴുകണം, എല്ലാ അടുക്കളകളിലെയും പാത്രങ്ങൾ കഴുകണം. ആ അപമാനവും അദ്ദേഹം സഹിച്ച. പക്ഷേ, എല്ലാം കഴിയുമ്പോൾ നേരേ തടവറയിലേക്ക് കൊണ്ടപോയി നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം മർദ്ദിക്കം. ശരീരത്തിലൂടെ കരണ്ട് കയറ്റിവിടും. മൃതപ്രായനായിക്കഴിയുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ പറഞ്ഞുവിടും. അക്കാലത്ത് വളരെ പരിക്ഷീണനായിട്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹം വീട്ടിൽ വരുന്നത്. എന്താണതിൻറെ കാരണമെന്ന് ഒരിക്കലും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞതുമില്ല. തൻറെ നിരപരാധിത്വം നിരവധി തവണ മജസ്റ്റിയെ കണ്ട് ബോധിപ്പിച്ചെങ്കിലും അയാൾ വഴങ്ങിയില്ല. ആ അപമാനവും പീഡനവും സഹിക്കാതായപ്പോൾ ഒരു ദിവസം ഓഫീസിലേക്ക് പോകാനിറങ്ങിയ അദ്ദേഹം വണ്ടിവരെ ചെന്നിട്ട് തിരിച്ച് വീട്ടിലേക്ക് കയറിവന്നു. പിന്നെ സ്വന്തം കൈത്തോക്കെടുത്ത് സ്വയം നെറുകയിലേക്ക് വെടിവച്ച് മരിച്ച. അതിനു മുൻപ് അദ്ദേഹം എഴുതിവച്ച ഒരു കത്തിൽനിന്നാണ് ഞങ്ങൾ ഈ വിവരങ്ങൾ അറിയുന്നത്. നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹമത് ഞങ്ങളോട് പറഞ്ഞതായി ഒരിക്കലും പുറത്തു പറയരുതെന്നും അദ്ദേഹം കത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടണ്ടായിരുന്നു. അതു മാത്രമല്ല, അദ്ദേഹം മരിച്ച് തൊട്ടടുത്ത ദിവസം അതിരാവിലെ ഞങ്ങളുടെ വാതിൽക്കൽ ഒരാൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. മജസ്റ്റിയുടെ പ്രത്യേക ദൂതനാണെന്നാണ് അയാൾ സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തിയത്. മജസ്റ്റി കൊടുത്തുവിട്ട ഒരു പ്രത്യേക സമ്മാനവുമായാണേത്ര അയാൾ വന്നിരിക്കുന്നത്. ഒരു ചെറിയ കവർ ഏല്പിച്ചിട്ട് അയാൾ പോയി. ഭീതിയോടെ, അതിലേറെ സംശയത്തോടെ ഞാനത് തുറന്ന നോക്കി. 'രഹസ്യങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സമ്മാനം' എന്നൊരു കുറിപ്പോടെ ഒരു വെടിയ്യണ്ടയായിരുന്നു അതില്പണ്ടായിരുന്നത്! ഞാൻ ശരിക്കം ബാക്കിവേണമായിരുന്നു.അത്ര ഭയന്നപോയി. എനിക്കെൻറെ കുട്ടികളടെ ജീവൻ ഞങ്ങളാരുടെയ്യം ആ കത്തിനെക്കറിച്ച് സൂചിപ്പിച്ചില്ല.

അദ്ദേഹം കുടുംബപ്രശ്നങ്ങൾ കാരണം ആത്മഹത്യ ചെയ്തു എന്നാണ് ഞങ്ങൾ പുറത്തു പറഞ്ഞത്. വിദേശിയെ വിവാഹം കഴിച്ചതിൻറെ പേരിൽ അപ്പോൾതന്നെ അദ്ദേഹം സ്വന്തം കുടുംബത്തിൽ നിന്ന് പുറത്തായിരുന്നു. ഞങ്ങളെയും ഞങ്ങളുടെ കുട്ടികളെയും ആരും കുടുംബത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. കുടുംബപ്രശ്നം കാരണമാണ് അദ്ദേഹം ആത്മഹത്യ ചെയ്തത് എന്ന് പ്രചരിച്ചതോടെ അവർക്ക് എന്നോടും കുട്ടികളോടുമുള്ള പക വർദ്ധിച്ചു.

അത് ഞങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതായിരുന്നു. പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിൻറെ മരണംകൊണ്ടുപോലും മജസ്റ്റി തൃപ്തനായില്ല എന്നതാണ് സങ്കടകരം. നിസ്സാര കാരണങ്ങൾ നിരത്തി എന്നെ ജോലിയിൽനിന്ന് പിരിച്ചുവിട്ടു. ഞങ്ങളുടെ മുത്തമകൻ അപ്പോൾ ഒരു വിദേശരാജ്യത്ത് പഠിക്കുകയായിരുന്നു, അവൻറെ സർക്കാർ സ്കോളർഷിപ്പ് പെട്ടെന്ന് നിറ്റത്തലാക്കി. ജീവിക്കാൻ നിവ്വത്തിയില്ലാതെ ഞങ്ങൾ ശൂന്യതയിലായിപ്പോയ ദിവസങ്ങൾ. ജീവിക്കാൻ പണം വേണം എന്ന് പഠിപ്പിച്ച ദിവസങ്ങൾ. അവസാനം അവിടെ ഹോട്ടൽപ്പണി ചെയ്താണ് മകൻ പഠനം പൂർത്തിയാക്കിയത്. മറ്റു കുട്ടികളെയുംകൊണ്ട് ഞാൻ എൻറെ സ്വദേശത്തേക്ക് മടങ്ങാൻ ഒരു ശ്രമം നടത്തിനോക്കി. അപ്പോഴാണ് എനിക്കെതിരെ ഹൗസ് അറസ്റ്റ് വരുന്നത്. ഞാൻ പുറത്തുപോകാൻ അയാൾ ഒരിക്കലും സമ്മതിക്കില്ല എന്നെനിക്കറിയാം. ഇത്രകാലം ഞാൻ ഇതെല്ലാം എല്ലാവരിൽനിന്നും മറച്ചു പിടിച്ചു. പാതി പേടികൊണ്ടും പാതി സങ്കടംകൊണ്ടും. ഈ ഹൗസ് അറസ്റ്റ് അധികം നീളില്ലെന്നും എന്തെങ്കിലും ദുത്രഹസാഹചര്യങ്ങളാൽ ഞാൻ

കൊല്ലപ്പെടുമെന്നും ഞാനിപ്പോൾ ഭയപ്പെടുന്നു. അതിനു മുൻപ് ആരോടെങ്കിലും എല്ലാം പറയണമെന്ന് എനിക്കു തോന്നി.

അതെന്താണ് അങ്ങനെ ഒരു തോന്നലിനു കാരണം? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഒരുപക്ഷേ, അയാളെക്കുറിച്ച് എൻറെ ഹസ്ബെൻറിന് അറിയാമായിരുന്നതിനെക്കാൾ കൂടുതൽ അയാളടെ രഹസ്യങ്ങൾ എനിക്കറിയാം ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ എന്നത കൊണ്ടുതന്നെ. സ്വകാര്യാശുപത്രിയിലായിരുന്നു എനിക്ക ജോലിയെന്ന്. അവിടെ എന്തായിരുന്നു എൻറെ ജോലിയെന്നറിയാമോ..? അയാളടെ ഭ്രാന്തമായ രതിപീഡനങ്ങൾക്കിരയായി യോനിയും നദവിം ആൺകട്ടികളെയ്യം പൊട്ടിക്കീറിവരുന്ന പെൺകട്ടികളെയും ചികിത്സിക്കൽ..!! കട്ടികൾ എന്നും അയാൾക്കൊരു വീക്സെസ് ആയിരുന്നു. കോളജൂകളും സ്കൂളുകളും സന്ദർശനം നടത്തി ഇഷ്ടമുള്ളവരെ സ്വയം തിരഞ്ഞെടുക്കലായിരുന്നു അയാളുടെ രീതി. ഒരു കുട്ടിയെ മനസ്സിൽ പിടിച്ചാൽ അവരുടെ തോളിൽ തട്ടി കിങ്കരന്മാർക്ക് സൂചന കൊടുക്കും. അവർ ആ കുട്ടികളുടെ വീട്ടിൽ പോയി ആവശ്യപ്പെടും. സമ്മതിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് ലൈംഗികരോഗങ്ങൾ ഒന്നമില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നത് തട്ടിക്കൊണ്ടപോത്ദം. ഞങ്ങളടെ ആശുപത്രിയാണ്. പിന്നെ അയാളുടെ കൊതി തീത്ദംവരെ ഭീകരമായ പീഡനമാണ്. അതിനായി അയാൾക്ക് റേപ്പ് ചേമ്പർ എന്നു വിളിക്കുന്ന ഒരു രഹസ്യമ്പറിപോലുമുണ്ട്. ഇക്കാലത്തിനിടയിൽ ഭീകരമായി മുറിവേറ്റ ആയിരക്കണക്കിനു കുട്ടികളെ എനിക്ക് ചികിത്സിക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്. പെൺകുട്ടികളുടെ മുലക്കണ്ണം ആൺകട്ടികളുടെ ലിംഗവും കടിച്ച പറിക്കുന്നതായിരുന്ന അയാളുടെ ഏറ്റവും വലിയ ഇഷ്ടവിനോദം. ഒത്തിരി മരിച്ചപോയിട്ടമുണ്ട്. കട്ടികൾ അങ്ങനെ അവരെ മരുഭ്രമിയിൽ രഹസ്യമായി സംസ്കരിക്കം. മരിക്കാത്തവരുടെ മുറിവു ഭേദമാകുമ്പോൾ ഒരു കവർ കൊടുത്താണ് മടക്കി അയയ്ക്കുക. അതിൽ കുറച്ച പണവും ഒരു വെടിയുണ്ടയും കാണും. പണം ബാക്കി ചികിത്സയ്ക്കം വെടിയുണ്ട രഹസ്യം സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും. എന്ത്രകൊണ്ട് ഇക്കാര്യങ്ങൾ എല്ലാം അക്കാലത്തുതന്നെ പറഞ്ഞില്ല എന്ന് നിങ്ങൾ ചോദിച്ചേക്കാം. ഇതുപോലെ ഒരു ഭരണാധികാരിക്കൊപ്പം ചെന്നു പെടുക എന്നാൽ ഒരു മാഫിയസംഘത്തിൽ ചെന്നു പെടുന്നതുപോലെതന്നെയാണ്. പിന്നെ ഒരിക്കലും അതിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ കഴിയുകയേയില്ല. ചതിച്ചിട്ട് ലോകത്തിൽ എവിടെ പോയി ഒളിച്ചാലും അവർ കണ്ടെത്തി ശിക്ഷ നടപ്പാക്കിയിരിക്കും. അയാൾ ചെയ്യുന്നതെല്ലാം അംഗീകരിക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ല സ്വന്തം ജീവനിൽ കൊതിയുള്ളതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് അയാൾക്കൊപ്പം ആളകൾ നില്ക്കുന്നത്. ലോകത്തിലെ എല്ലാ അധോലോകസംഘങ്ങളം പരസപ്രം ബന്ധമുള്ളവയാണ്. ചിലർ അധികാരത്തിൽ എത്ത്രന്നു. ചിലർ രഹസ്യത്തിൽ കഴിയുന്നു. അത്രയേയുള്ള വ്യത്യാസം!

അവർ പറഞ്ഞുനിറുത്തി.

എന്തൊക്കെയോ ഒത്തിരിക്കാര്യങ്ങൾ ചോദിക്കണമെന്നു കത്തതിയാണ് ഞാൻ വന്നത്. പക്ഷേ, ആ ചോദ്യങ്ങളെല്ലാം ചോർന്നുപോയതുപോലെ ഞാൻ വായമൂടി നിന്നു. വിനോദിനും ചോദ്യങ്ങൾ ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

നിങ്ങൾ ഇതെഴുതണം. ഇക്കഥകൾ ലോകത്തെ അറിയിക്കണം. എനിക്കെന്ത്ര സംഭവിക്കും എന്ന് നിങ്ങൾ ആലോചിക്കകയേ വേണ്ട. ഒരാൾ മനുഷ്യബോംബ് ആകുന്നതിൻറെ പിന്നിലെ മാനസികാവസ്ഥ പണ്ടൊന്നും എത്ര ആലോചിച്ചാലും എനിക്ക മനസ്സിലാവില്ലായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ എനിക്കത് മനസ്സിലാവും. അയാളെ ഇല്ലാതാക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ഞാൻ എൻറെ ശരീരം ബലികഴിക്കാനും തയ്യാർ. അങ്ങനെ ഒരു വാർത്ത ഏത്ര സമയത്തും നിങ്ങൾക്ക് പ്രതീക്ഷിക്കാം!

ഞങ്ങളെ യാത്രയാക്കിക്കൊണ്ട് അവർ പറഞ്ഞു.

വണ്ടിയിൽ ഞങ്ങൾ പരസ്പരം സംസാരിച്ചതേയില്ല. എന്തോ അകാരണമായ ഒരു ഭീതി ഞങ്ങളെ ബാധിച്ചിരുന്നു. തിരിച്ചു വന്ന് ഞങ്ങളുടെ ഫോൺ കളക്ട് ചെയ്തപ്പോൾ അതിൽ മൂന്ന് മിസ്ഡ് കോളുകൾ. പരിചയമില്ലാത്ത ഒരു നമ്പർ ആയിരുന്നു എങ്കിലും ഞാൻ തിരിച്ചവിളിച്ചു.

ഞാനാണ് ജഹാംഗീർ.. മറ്റതലയ്ക്കൽനിന്നും പറഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്ക് പെട്ടെന്ന് ആളെ മനസ്സിലായില്ല. റിയാസിൻറെ സുഹൃത്ത്.. നമ്മളൊന്നിച്ച് ആശുപത്രിയിൽ പോയിരുന്നു. ഡോക്ടർജിയെ കാണാൻ.. ഓർക്കുന്നില്ലേ..? അയാൾ വീണ്ടും ചോദിച്ച.

ഓ.. ഓർക്കുന്നം.. ഓർക്കുന്നം.. എന്തുണ്ട് വിശേഷം..? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

എനിക്ക് നിങ്ങളോട് ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യം പറയാനുണ്ട്. അതിനാണ് വിളിച്ചത്.. അയാൾ തിടുക്കപ്പെട്ട് പറഞ്ഞു.

എന്താണത്..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഫോണിലൂടെ സംസാരിക്കുന്നതിന് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ട്.. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുറിയിലേക്കു വരാം.. നിങ്ങളവിടെ ഉണ്ടാകമോ..?

അര മണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞാൽ ഉണ്ടാകും. പോന്നോളൂ.. എന്നാലും എന്താണ് കാര്യം എന്ന പറഞ്ഞുകൂടെ? ഞാൻ വീണ്ടും ചോദിച്ച.

നമ്മുടെ സ്നേഹിതൻ റിയാസ് ഇപ്പോൾ ജയിലിലാണ്..!! മറ്റെന്തെങ്കിലും ചോദിക്കുന്നതിന മുൻപേ അയാൾ ഫോൺ വച്ചകളഞ്ഞു.

പരിശോധനകൾ

നെഞ്ചിൽ തീ കൊളുത്തിവച്ചതുപോലൊരു വേഗത്തിലാണ് ഞങ്ങൾ ഫ്ലാറ്റിൽ തിരിച്ചെത്തിയത്. അതിനിടെ പെട്ടെന്നങ്ങോട്ട് വരാൻ എഡ്വിനെയും വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. ഞങ്ങൾ എത്തുന്നതിനു മുൻപേ അവൻ വാതിൽക്കൽ കാവല്പണ്ടായിരുന്നു.

ശ്രദ്ധിക്കണം. അബദ്ധങ്ങളിൽ ചെന്ന് വീഴന്ദത് എന്ന് എത്രതവണ പറഞ്ഞാണ് നിങ്ങളെ അങ്ങോട്ടയച്ചത്. എന്നിട്ടെന്താണ് നിങ്ങൾ ചെയ്<u>തുക</u>ട്ടിയത്..?!! ഞങ്ങൾക്കെന്തോ അബദ്ധം പിണഞ്ഞുകാണം എന്നാണ് അവൻ വിചാരിച്ചത്.

അതൊന്നുമല്ല കാര്യം. നീ അകത്തേക്ക് വാ.. ഞങ്ങൾ അവനെയും പിടിച്ച് അകത്ത് കയറി വാതിൽ അടച്ചു.

അന്നേ ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ..? അയാളെ വിശ്വസിക്കത്രതെന്ന്.. നിങ്ങൾ കേട്ടില്ല എന്നിട്ടിപ്പോഴെന്തായി.. മുറിയിൽ കയറിയപാടേ വിനോദ് ഞങ്ങളോട് ചൂടാവാൻ തുടങ്ങി.

എഡ്വിനാണെങ്കിൽ കാര്യമൊന്നും മനസ്സിലായതുമില്ല. എന്താണ് സംഭവിച്ചതെന്ന് പറയു..? അവൻ ടെൻഷൻ പിടിച്ച് അപ്പോൾ പൊട്ടിത്തെറിക്കുമെന്ന മട്ടായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

```
ഹി ഈസ് ഇൻസൈഡ്..!! വിനോദ് പറഞ്ഞു.

ഇ..?!!

താലിബാൻ..!!

റിയാസ് മാലിക്..?!!

യെസ്..!

ഇൻസൈഡ് മീൻസ്..?!!

ഇൻസൈഡ് മീൻസ്..?!!

ഇൻസൈഡ് മീൻസ്.. ഇൻസൈഡ് ജയിൽ..!!

വെയ്ർ എൽസ്?!!
```

വിശ്വാസം വരാതെ ഏഡ്വിൻ എന്നെ മിഴിച്ചുനോക്കി. അവൻറെ കണ്ണകൾ പുറത്തുചാടാറായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

അതെ. വരുന്നവഴി അയാളുടെ സ്നേഹിതൻ ജഹാംഗീർ വിളിച്ചു പറഞ്ഞതാണ്. എന്തെങ്കിലും ഡീറ്റൈൽസ്..?

ഒന്നും അറിയില്ല. പെട്ടെന്ന് ഫോൺ വച്ചുകളഞ്ഞു. എന്തായാലും അയാളിപ്പോൾ ഇങ്ങോട്ടു വരാമെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിനാണ് നീ കൂടി വരാൻ പറഞ്ഞത്.. എന്തു കുഴപ്പമാണോ എന്തോ അയാളുണ്ടാക്കി വച്ചിരിക്കുന്നത്..? വിനോദ് ആകെ വികാരവിവശനായതുപോലെ ഉണ്ടായിരുന്നു.

എന്നാൽ എഡ്വിൻ പെട്ടെന്ന് തണത്തു. ഒരാൾ ജയിലിലായി എന്നുകേട്ടാൽ അത്രയ്ക്ക് ഭയക്കാനൊന്നുമില്ല. എന്താണ് കാരണം? എവിടെയാണ് ജയിലിലായിരിക്കുന്നത്? ഇവിടെയാണോ അതോ പാകിസ്ഥാനിലാണോ..? എന്നാണിത് നടന്നത്..? എന്നിങ്ങനെ ഒത്തിരി കാര്യങ്ങൾ അറിയാനുണ്ട്. അയാൾ വരട്ടെ..

ഒരു പത്തു മിന്ദറ്റ് കാത്തിരുന്നപ്പോഴേക്കും വിനോദ് അക്ഷമനായി. അയാളെ കാണുന്നില്ലല്ലോ.. ഏതുവഴിക്കു പോയോ എന്തോ.. പ്രതാപ് അയാളെ ഒന്നു വിളിച്ച് എവിടംവരെ ആയി എന്നൊന്ന് അന്വേഷിക്ക്..

വരാമെന്ന് അയാൾ ഇങ്ങോട്ട് വിളിച്ചു പറഞ്ഞതല്ലേ. വരും. നീ സമാധാനമായിട്ടിരിക്ക്.. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

പാകിസ്ഥാനിലായിരിക്കും അയാൾ ജയിലിലായിരിക്കുന്നത് അല്ലേ..? സ്വയം സമാധാനിപ്പിക്കാനെന്നോണം വിനോദ് പറഞ്ഞു. ഇവിടെയാണെങ്കിൽ നമ്മളം കുതങ്ങും.

നമ്മൾ ഒരു തെറ്റം ചെയ്തിട്ടില്ല. പിന്നെന്തിനാണ് നമ്മൾ ഭയക്കുന്നത്..? എഡ്വിൻ ചോദിച്ച.

തെറ്റു ചെയ്യുന്നവരാണോ ഇപ്പോൾ എല്ലായിടത്തും കുന്ദങ്ങുന്നത്. അയാൾ നമുക്കെതിരെ എന്തെങ്കിലും കള്ളസാക്ഷി പറഞ്ഞുകൊടുത്താൽ പോരേ.. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ അയാൾക്കെതിരെ ഞാനൊത്തിരി സംസാരിച്ചിട്ടണ്ട്. അയാളതിനു പ്രതികാരം വീട്ടം.

വിനോദ് ഏതാണ്ട് ഭ്രാന്ത്രപിടിച്ച അവസ്ഥയിൽ എത്തിയിരുന്നു. അവനിത്ര ദുർബലചിത്തനാണല്ലോ എന്നോർത്ത് എനിക്ക് അദ്ഭതം തോന്നി. എപ്പോഴും വലിയ ധൈര്യമൊക്കെ പ്രസംഗിക്കുന്നവനാണ്. ഇപ്പോൾ ഒരു പ്രശ്നം വന്നപ്പോൾ തീർന്നു. ഇത്രേയുള്ള നമ്മുടെ മെട്രോപൈതങ്ങളുടെ ധീരത.

ഒരു പത്രപ്രവർത്തകൻ ജയിലിലാവുക എന്നത് അത്ര വലിയ പാതകമൊന്നുമല്ല. ജോലിയുടെ ഭാഗമായിട്ടാണ് അത് സംഭവിച്ചതെങ്കിൽ അതിനെ ആദരിക്കാനാണ് നാം തയ്യാറാവേണ്ടത്. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

അങ്ങനെ ജയിലിൽ കിടന്നുകിട്ടുന്ന ഒരംഗീകാരവും എനിക്കു വേണ്ട. ഇത്രദിവസം ഇവിടെ താമസിച്ചിട്ടും ഇത്ര കഥകളൊക്കെ കേട്ടിട്ടും ഇവിടത്തെ ജയിലുകളിലെ ഭീകരത ഒന്നും നിങ്ങൾക്ക് ബോധ്യമായിട്ടില്ലേ..? വിനോദ് ദേഷ്യപ്പെട്ടു.

ശരീരത്തിൻറെ സുഖം മാത്രം അന്വേഷിച്ചു നടക്കുന്ന ഒരാളിൽനിന്ന് അതിലപ്പുറം ഒന്നും പ്രതീക്ഷിക്കാനില്ല എന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു..

പെട്ടെന്ന് കോളിങ് ബെൽ ശബ്ലിച്ചു. ഞങ്ങൾ മൂവത്രം ഒന്നിച്ചെഴുന്നേറ്റെങ്കിലും ആദ്യം വാതില്ലൽ എത്തിയതും കതക് തുറന്നതും വിനോദാണ്.

ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചതുപോലെ ജഹാംഗീർ ആയിരുന്നില്ല, മറ്റ് നാല് അപരിചിതരായിരുന്ന മുറിക്കുള്ളിലേക്ക് കടന്നുവന്നത്..!

ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞങ്ങൾ പകച്ചപോയി...

സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിൽനിന്നാണ് ഞങ്ങൾ. സ്വന്തം ഐഡൻറിറ്റി കാർഡുകൾ എട<u>ടത്ത</u> കാണിച്ചുകൊണ്ട് അവർ സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തി. ഞങ്ങൾക്ക് ഈ ഫ്ലാറ്റ് ഒന്ന് പരിശോധിക്കണം. എ<u>ന്ത</u> ചെയ്യണമെന്നറിയാത്ത പകപ്പിൽ ഞങ്ങൾ പരസ്പരം നോക്കി.

ഞങ്ങളിവിടെ രഹസ്യ ഇടപാടുകൾ ഒന്നും നടത്തുന്നില്ല. നിയമാനുസൃതമായ വിസയിലാണ് തങ്ങുന്നത്. പിന്നെന്തിനാണ് ഇങ്ങനെയൊരു പരിശോധന..? എഡ്വിൻ ചോദിച്ച.

പേടിക്കാനൊന്നമില്ല. ഇത് ഞങ്ങളുടെ സധാരണ നടപടി മാത്രമാണ്. സന്ദർശകവിസയിലെത്തി ഒരു കാലപരിധിക്കപ്പറം രാജ്യത്ത് തങ്ങുന്നവരുടെ താമസസ്ഥലങ്ങൾ പരിശോധിക്കാൻ സർക്കാരിൻറെ നിർദ്ദേശമുണ്ട്. ഞങ്ങളോട് സഹകരിക്കുക. അതിനായി ആദ്യം നിങ്ങളുടെ മൊബൈൽ ഫോണുകൾ സ്വിച്ച് ഓഫ് ചെയ്യുക. എന്നിട്ട് അവ ഞങ്ങളിൽ ഒരാളെ ഏല്പിക്കുക. പിന്നെ അവരവരുടെ മുറിയിൽ പോയി പൂട്ടിവച്ചിരിക്കുന്ന പെട്ടികൾ, ബാഗുകൾ, അലമാരകൾ എന്നിവ തുറന്നിടുക. അവരവരുടെ ലാപ്പോപ്പുകൾ ഓണാക്കി ലോഗിൻ ചെയ്തു വയ്ക്കക. പിന്നെ സമാധാനത്തിൽ ഇവിടെ ലിവിങ് റൂമിൽ വന്നിരിക്കുക. ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ഡ്യുട്ടി തീർത്ത് വേഗം പൊയ്ക്കൊള്ളാം.

നിങ്ങളുടെ ഡൂ ട്ടി ആയിരിക്കാം. പക്ഷേ, അത് ഞങ്ങളുടെ സ്വകാര്യതയിലേക്കുള്ള ഒത്ര കൈകടത്തലാണ്. മറ്റുള്ളവർ കാണാൻ പാടില്ലാത്ത പല സ്വകാര്യതകളും ഞങ്ങളുടെ ബാഗിലും കമ്പ്യൂ ട്ടറിലും കാണും. അതൊക്കെ തുറന്നു കാണിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞാൽ സാധിച്ച എന്നു വരില്ല.

ഞാൻ പറഞ്ഞു.

പ്രിയ സുഹൃത്തേ.. നിങ്ങൾ പഠിപ്പുള്ളവരാണ്. പത്രക്കാരാണ്. നിങ്ങൾക്ക് ലോകം അറിയാം. സ്വകാര്യതയ്ക്ക് നിങ്ങൾ കൊടുക്കുന്ന നിർവ്വചനം എന്താണ്? ഭരണകൂടങ്ങൾക്കും നിയമത്തിനും വിധേയമായ സ്വകാര്യതകൾ മാത്രമേ ഇന്ന് ലോകത്തിൽ എവിടെയും അംഗീകരിക്കുന്നുള്ളൂ. നിങ്ങളുടെ കിടപ്പറയും കളിമുറിയുംപോലും അതിനുള്ളിലാണ്..!!

എഡ്വിനെന്തോ മറ്റത്തു പറയാൻ ആഞ്ഞതും അവരിൽ രണ്ടാമൻ വേണ്ടെന്ന് കൈ പൊക്കി. തർക്കിച്ച നില്ലാൻ സമയമില്ല. പോയി പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്യു.

അയാളുടെ സ്വരം ത്രക്ഷമായിരുന്നു. അതിൽ അന്തിമവിധിയുടെ ശാസനയുണ്ടായിരുന്നു.

ഞാനം വിനോദും അവരവങ്ങടെ മുറികളിലേക്ക് പോയി ഞങ്ങളുടെ സ്വകാര്യതകൾ അത്രയും പരിശോധിക്കുന്നതിനായി തുറന്നു വച്ചുകൊടുത്തിട്ട് തിരിച്ച് സോഫയിൽ വന്നിരുന്നു. അവർ പരിശോധന തുടങ്ങി. ഞങ്ങളെന്തോ തെറ്റു ചെയ്തതുമപോലെ വിനോദ് എന്നെയും എഡ്വിനെയും ത്രക്ഷമായി നോക്കിയെങ്കിലും ഞങ്ങളത് ഗൗനിച്ചില്ല.

അതിനിടെ ഇവന്മാർ എന്താണിവിടെ കിടന്ന് തിരയുന്നതെന്ന് എഡ്വിൻ ഒന്നുരണ്ടു തവണ ജഹാംഗീർ നമ്മളെക്കുറിച്ച് എന്തോ പുച്ഛത്തോടെ ആശ്ചര്യപ്പെട്ട. കള്ളം പറഞ്ഞുകൊടുത്ത് ഒറ്റിയതാണെന്നായിരുന്നു വിനോദിൻറെ അഭിപ്രായം. എന്നാൽ അവർ എന്താണ് തിരയുന്നതെന്ന് എനിക്ക് നല്ല നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നു. അത് റിയാസിൻറെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന പുസ്തകമല്ലാതെ മറ്റൊന്നമായിരുന്നില്ല. റിയാസിനെ ജയിലിലാക്കിയിട്ടം അവർക്കത് കരസ്ഥമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതു തേടിയാണ് ഇവർ വന്നിരിക്കുന്നത്. അതിനർത്ഥം റിയാസ് അതിവിടെനിന്നും കൂടെ കൊണ്ടുപോയിട്ടില്ല എന്നാവാം. അല്ലെങ്കിൽ ഏല്പിച്ചിരിക്കുന്നു അത് മറ്റാരെയോ എന്നമാവാം. ഒരുപക്ഷേ, ജഹാംഗീറിനെത്തന്നെയാണെങ്കിലോ..? അതിനെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കേണ്ടി വത്രമെന്നതുകൊണ്ടാകമോ

ഫോണിൽ വേണ്ട നേരിട്ട് സംസാരിക്കാമെന്ന് അയാൾ പറഞ്ഞത്..? ഇനി ആ സംസാരം ചോർത്തിയ പോലീസ് അയാളെ അപ്പോൾതന്നെ കസ്റ്റഡിയിലെടുക്കുകയും ഞങ്ങളെ തേടി വരുകയുമായിരുന്നോ?

ആ ഇരുപ്പിനിടയിൽ ഉത്തരം കിട്ടാത്ത ഒരുപിടി സംശയങ്ങൾ എൻറെ മനസ്സിനുള്ളിലൂടെ ഒരു കലങ്ങിയ നദി ഒഴുകുന്നത്ര ഭാരത്തോടുകൂടി കടന്നുപോയി. ആരോടും പങ്കുവയ്ക്കാനാവാത്തതുകൊണ്ട് അതിൻറെ ഭാരം ഏറെയായിരുന്നുതാനും.

ജഹാംഗീർ

കുറേനേരത്തെ പരതിനോട്ടത്തിനശേഷം യാതൊര് തൊണ്ടിമുതലും എടുക്കാതെ അവർ മടങ്ങിപ്പോയി. തേടി വന്നതെന്തോ അത് ലഭ്യമായിട്ടില്ല എന്ന് അവതടെ മുഖം വ്യക്തമായി വിളിച്ച പറയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെ എന്തെങ്കിലും ഒന്ന് അവർ ഞങ്ങളോട് ചോദിക്കുകയും ഉണ്ടായില്ല. ഇനിയും റിയാസിനെ സംബന്ധിച്ച ദൃത്രഹതയ്യം ആ പുസ്തകത്തിൻറെ കഥയും എഡ്വിനോട്ടം വിനോദിനോട്ടം വെളിപ്പെടുത്താതിരിക്കുന്നത് അപകടമാണെന്ന് എനിക്ക് തോന്നി. നേരത്തേതന്നെ പോലീസുകാരുടെ സംശയത്തിൻറെ മുൾമ്പനയിലാണ് ഞാൻ നില്ക്കുന്നത്. ഇന്നത്തെ റെയ്ഡോടുകൂടി അവർ ഞങ്ങളെ കൂടുതൽ സംശയിച്ച തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്നു വേണം അനമാനിക്കാൻ. എഡ്വിനും വിനോദും അറിയട്ടെ. എന്നേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട നിഗമനങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞേക്കും. എന്നമാത്രമല്ല അവർക്കൊരുപക്ഷേ, മറ്റെന്തെങ്കിലും ഒരു കാര്യം തിരിച്ച് പങ്കുവയ്ക്കാൻ ഉണ്ടാകുമെങ്കിലോ?! ഞാനതവരോടു പറയാനായി ഏതാണ്ട് പുറപ്പെട്ടതാണ്. പെട്ടെന്ന് വാതിൽക്കൽ പിന്നെയും ഒരു മുട്ട കേട്ട. വല്ലാത്തൊരു ധ്യതി അതിൻറെ ശബ്ദത്തില്പണ്ടായിരുന്നു. എഡ്വിൻറെ മുഖത്ത് ആശ്ചര്യത്തിൻറെയും വിനോദിൻറെ മുഖത്ത് ഭീതിയുടെയും മഷി പടരുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. അവർ വാതിൽ തുറക്കാൻ കൂട്ടാക്കിയില്ല. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ബെൽ ശബ്ലിച്ച തുടങ്ങി. അതിനം കുറേ നീളമുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോഴും അവർ ഇരുന്നിടത്തുനിന്നും എഴുന്നേറ്റതേയില്ല.

ഞാനാണ് പോയി വാതിൽ തുറന്നത്. ഞങ്ങൾ നേരത്തേ കാത്തിരുന്ന ജഹാംഗീർ ആയിരുന്നു അത്. അയാൾ വല്ലാതെ കിതയ്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അയാളുടെ മുഖത്തും ഭീതി വടുകെട്ടി കിടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

നിങ്ങളെ കാണാനായി ഞാൻ താഴെവരെ എത്തിയതാണ്. അപ്പോഴാണ് ഇവിടേക്ക് കുറെ സി.ഐ.ഡി.കൾ കയറി വരുന്നത് ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചത്. അവർ പോകട്ടെ എന്നു കരുതി ഇതുവരെ ഞാൻ മറഞ്ഞു നില്ക്കുകയായിരുന്നു. അയാൾ പറഞ്ഞു.

അവർ സി.ഐ.ഡി.കളാണെന്ന് നിങ്ങൾക്കെങ്ങനെ മനസ്സിലായി..? വിനോദ് ചോദിച്ചു. എനിക്കവന്മാരെ അറിയാം. അതിൽ രണ്ടെണ്ണം എൻറെ ദേശക്കാരാണ്. റിയാസിന് എന്താണ് സംഭവിച്ചതെന്ന് പറയൂ... എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ഒത്ര പിടിയും ഇല്ല. ജയിലിലുള്ള ഒത്ര പോലീസുകാരനാണ് എന്നെ രഹസ്യത്തിൽ വിളിച്ച് ഇക്കാര്യം പറയുന്നത്. അവൻ വിമാനത്താവളത്തിൽവച്ച് അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെടുകയായിരുന്നുവത്രേ.

കേസ് എന്താണെന്ന് പറഞ്ഞില്ലേ..? വിനോദ് ചോദിച്ച.

ഇല്ല. അവനതറിയാൻ ഒരു നിർവ്വാഹവുമില്ല. റിയാസിന്ദതന്നെ അതെന്താണെന്നറിയാമോ എന്ന് സംശയമുണ്ട്. നിങ്ങൾ നല്ല പിടിപാടൊക്കെയുള്ളവരല്ലേ..? ആരെയെങ്കിലും ഒന്ന് കണ്ടു സംസാരിച്ചാൽ കാര്യമെന്താണെന്നെങ്കിലും നമുക്കറിയാൻ കഴിയും. അയാൾ ദയനീയഭാവത്തിൽ പറഞ്ഞു.

പോകുന്നതിനു മുൻപ് രണ്ടു ദിവസം റിയാസ് ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം ഇല്ലായിരുന്നു. അന്ന് അയാൾ എവിടെയായിരുന്നു എന്ന് ജഹാംഗീറിനറിയാമോ? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഇല്ല. അന്ന് നമ്മൾ ഒന്നിച്ച് കണ്ടതിൽപിന്നെ ഞാനവനെ കണ്ടതേയില്ല. എയർപോർട്ടിലേക്ക് പോകുന്ന വഴിയാണ് ഒരു അത്യാവശ്യമുണ്ട് നാട്ടിലേക്ക് പോകുന്ന അവിടെ ചെന്നിട്ട് വിളിക്കാം എന്ന് എന്നെ വിളിച്ചു പറയുന്നത്.

ഫാദറിനു നല്ല സുഖമില്ല എന്നാണ് ഞങ്ങളോടു പറഞ്ഞത്. അക്കാര്യത്തിൻറെ സത്യാവസ്ഥ മനസ്സിലാക്കാൻ വല്ല വഴിയുമുണ്ടോ? വിനോദ് ചോദിച്ചു. നമുക്ക് അയാളുടെ നാട്ടിൽ ഒന്ന് വിളിച്ചാലോ?

ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ജഹാംഗീർ നിശ്ശബ്ദനായി.

അയാളുടെ വീട് നിങ്ങൾക്കറിയില്ലേ..? അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും പരിചയക്കാരുടെ നമ്പർ..? നമുക്കൊന്ന് വിളിച്ച ചോദിക്കാം..എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ആ വാർത്ത തീരെ സത്യമാകാൻ തരമില്ല. കാരണം അവൻറെ ഫാദർ അഞ്ചുവർഷം മുൻപേ മരിച്ചു എന്നെനിക്കറിയാം!

കണ്ടോ.. കണ്ടോ.. ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ട് നിങ്ങളാരെങ്കിലും വിശ്വസിച്ചോ.. ഇപ്പോ മനസ്സിലായില്ലേ അവൻറെ തനിനിറം.. അവൻ കള്ളനാണ്. അവൻ കള്ളനാണ്. അവൻ നമ്മളെയും അപകടത്തിൽ പെടുത്തും നിശ്ചയം.. എതാണ്ട് ഭ്രാതുപിടിച്ച മൃഗത്തിൻറെ മട്ടിലായിട്ടണ്ടായിരുന്നു വിനോദ്.

ക്കൾ ഡൗൺ മി. വിനോദ്, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു: കേട്ടതൊക്കെ സത്യമാണെങ്കിൽ നമ്മൾ ഇപ്പോൾതന്നെ അപകടത്തിനുള്ളിലാണ്. ഇനി പുതിയതായി ഒരു അപകടം വരാനില്ല. അതുകൊണ്ട് ഈ സന്ദർഭത്തെ നമ്മൾ എങ്ങനെ നേരിട്ടം എന്ന് ആലോചിക്കൂ.

സി.ഐ.ഡി.കൾ വന്ന് നിങ്ങളോട് എന്താണ് ചോദിച്ചത്? ജഹാംഗീർ ചോദിച്ച.

ഒന്നും ചോദിച്ചില്ല. അവർ ഞങ്ങളുടെ എല്ലാം മുറി പരിശോധിച്ചിട്ട് പോയി. തെളിവെന്ന പേരിൽ ഒന്നും കൊണ്ടുപോയിട്ടമില്ല. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

അങ്ങനെ പോലീസ് അന്വേഷിക്കേണ്ട എന്തെങ്കിലും വിഷയം തനിക്കുണ്ട് എന്ന് റിയാസ് എപ്പോഴെങ്കിലും നിങ്ങളോടു വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടോ?

ഉണ്ട് എന്നാണ് എൻറെ മനസ് പറഞ്ഞതെങ്കിലും ഇല്ല എന്നാണ് എൻറെ നാവ് ഉരുവിട്ടത്. ജഹാംഗീറിനെ വിശ്വസിക്കാൻ എന്തോ എനിക്കപ്പോൾ ധൈര്യം പോരായിരുന്നു. ആ രഹസ്യം അയാളോട് വെളിപ്പെടുത്തിക്കൂടാ എന്ന് എൻറെ ഉൾഛോദന എന്നോട് മന്ത്രിച്ചു.

യഥാർത്ഥ വിവരമറിയാൻ നമുക്കാരെയെങ്കിലും ഒന്നു കിട്ടുമോ? അയാൾ ചോദിച്ചു.

ഈ നഗരത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു പരിചയക്കാർ കുറവാണ്. നമുക്ക് ഡോക്ടർ മാമുവിനെ ഒന്ന് പോയിക്കണ്ടാലോ. മജസ്റ്റിയുടെ സ്വന്തം ആളല്ലേ.. സഹായിക്കാതിരിക്കുമോ..? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഞാനതെക്കറിച്ച് ആലോചിച്ചതാണ്. അങ്ങനെ ആർക്കെങ്കിലും വേണ്ടി ശുപാർശയ്ക്ക് നില്ക്കുന്ന ആളല്ല അദ്ദേഹം. എന്നാലും നമ്മുടെ സമാധാനത്തിനുവേണ്ടി നമുകൊന്ന് പോയിക്കാണാം.

ഇനിയിപ്പോൾ നമ്മൾ അതേപ്പറ്റി യാതൊന്നും അന്വേഷിക്കാൻ പോകേണ്ടതില്ല. എത്രയും വേഗം ഈ നഗരത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ നോക്ക്. വിനോദ് പറഞ്ഞു.

കൂടെണ്ടായിരുന്ന ഒരാളെ ഉപേക്ഷിച്ച് നമുക്കങ്ങനെ രക്ഷപ്പെടാൻ കഴിയുമോ..? ആ രക്ഷപ്പെടലിൽനിന്ന് എന്തു മനഃസമാധാനമാണ് നമുക്ക് കിട്ടാൻ പോകുന്നത്? പിന്നീടുള്ള ജീവിതകാലം മുഴുവൻ അതു നമ്മളെ വേട്ടയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കില്ലേ..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഇത്തരം ബ്ലാ.. ബ്ലാ.. വർത്തമാനങ്ങളൊക്കെ വല്ല നാലാംകിട നോവലിലോ തറ സിനിമയിലോ ഉപയോഗിക്കാൻ കൊള്ളാം. ജീവിതത്തിൽ ഉപകാരപ്പെടില്ല. അന്യൻ ചെയ്ത കറ്റത്തിൻറെ പേരിൽ ശിക്ഷ അന്ദഭവിക്കേണ്ട ഗതികേടൊന്നും എനിക്കില്ല. അതും ഒരു താലിബാൻ..!! ഉച്ചി മുതൽ പാദംവരെ നീളുന്ന ഒരു പ്പച്ഛം വിനോദിൽ വന്നു നിറഞ്ഞു.

നമ്മുടെ സംസാരങ്ങൾ ലക്ഷ്യമില്ലാതെ എങ്ങോട്ടൊക്കെയോ പോവുകയാണ്. ഈ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ തത്കാലം നമുക്കിവിടെ അവസാനിപ്പിക്കാം. ഇപ്പോൾ നമുക്ക് വേണ്ടത് അല്പം സ്വസ്ഥതയാണ്. നമ്മൾ അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തെ നേരാംവണ്ണം മനസ്സിലാക്കാനുള്ള ഇത്തിരി സമയമാണ്. പരിഹാരങ്ങൾ പതിയെ നമ്മുടെ മുന്നിൽ താനേ തെളിഞ്ഞുവന്നുകൊള്ളും. അതുകൊണ്ട് എല്ലാവരും അവരവരുടെ മുറിയിൽ പോയി ഇത്തിരി വിശ്രമമെടുക്കു. ജഹാംഗീർ. നിങ്ങളിപ്പോൾ പോക്ര. ഞങ്ങൾക്കെന്ത്ര ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് ഞങ്ങൾ അറിയിക്കാം. നിങ്ങൾക്കെന്തെങ്കിലും വിവരം കിട്ടിയാൽ ഞങ്ങളമായി പങ്കു വയ്ക്കയും ചെയ്യ. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ഞാനെപ്പോഴം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കാര്യമാണ്. എന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രശ്നമുണ്ടായി എല്ലാവരും പകച്ചു നില്ക്കുമ്പോൾ കൂട്ടത്തിൽ ഒരാൾ അവിചാരിതമായി മുന്നോട്ടു വന്ന് അതിനെ നേരിടാനുള്ള ഒരു വഴി പറയും. രണ്ടുപക്ഷം ചേർന്ന് ആളുകൾ ബഹളം വയ്ക്കുമ്പോൾ ആരെങ്കിലും ഒരാൾ പെട്ടെന്ന് നിഷ്പക്ഷനാവുകയും അവർക്കിടയിൽ മാദ്ധ്യസ്ഥം വഹിക്കുകയും ചെയ്യും. ഒരു കൂട്ടം പുരുഷന്മാർ ചേർന്ന് ഒരു സ്തീയെ അപമാനിക്കാൻ ശ്രമിച്ചാൽ അതിൽ ആരെങ്കിലും ഒരാളുടെ നീതിബോധം ഉണരുകയും അവരെ അതിൽനിന്ന് പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യും. അത്തരത്തിൽ ഒരു ഉണർവ്വാണ് എഡ്വിനുണ്ടായത്. അല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെ കലങ്ങിയ മനസ്സിൽ നിന്നുള്ള ആ തർക്കങ്ങൾ എവിടെ ചെന്നെത്താത്തതും ബന്ധങ്ങളെ കൂടുതൽ വഷളാക്കുന്നതും ആയിത്തീരുമായിരുന്നു.

പിന്നെ വരാം എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ജഹാംഗീർ ആദ്യം പോയി. ദേഷ്യത്തിലേക്കുതന്നെ മുഖം വക്രിച്ചുകൊണ്ട് വിനോദ് സ്വന്തം മുറിയിലേക്കും വൈകിട്ടു കൂടാം എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് എഡ്വിൻ സ്വന്തം ഫ്ലാറ്റിലേക്കും മടങ്ങി.

ഞാൻ തനിച്ചായി.

മെയിൽ

ഇരുന്നിട്ടം കിടന്നിട്ടം എനിക്ക് ഉറക്കം വന്നതേയില്ല. കണ്ണടച്ച കിടന്നപ്പോഴൊക്കെ മനസ്സെന്നെ കൂടുതൽ ജാഗ്രതയോടെ ഉണർത്തിപ്പിടിച്ചു. ഞങ്ങൾ എന്തെങ്കിലും അപകടത്തിൽ പെട്ടപോയി എന്ന ഭീതി ആയിരുന്നില്ല, വളരെ വിശ്വസിച്ച ഒരാൾ ഞങ്ങളെ നിർദാക്ഷിണ്യം പറ്റിച്ചല്ലോ എന്ന വ്യസനമായിരുന്നു അത്. അങ്ങനെ ഒരു വഞ്ചനയ്ക്ക് ആരുടെ മുന്നിലും ഇതുവരെയും നിന്നുകൊടുക്കേണ്ടി വന്നിട്ടില്ല. അങ്ങനെ ഒരാളാൽ ഒരുദിവസം വഞ്ചിക്കപ്പെടുമെന്ന് ഇതുവരെ ഞാൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നമില്ല. പക്ഷേ, ഞാൻ ഏറെ ഇഷ്ടപെട്ടിരുന്ന റിയാസിൽ നിന്ന് അത് അനുഭവിക്കേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നു. വിനോദ് അയാൾക്കെതിരെ സംസാരിക്കുമ്പോഴൊക്കെ ഞാൻ അയാളെ ഡിഫൻറ് ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടണ്ട്. അത് വെറുതെ ഒത മറ്റവാദംപറച്ചിൽ ആയിരുന്നില്ല, റിയാസ് ഒരു കള്ളനല്ല എന്ന എൻറെ മനസ്സിൻറെ സത്യമായ ചിന്ത വിശ്വാസത്തിൻറെ **തടർച്ചയായി**അന്ന അത്. ആ വന്ന് മനസ്സിനെ വ്യഥിതമാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ഞാൻ എഴുന്നേറ്റപോയി ഒരു ബ്ലാക്ക് കോഫി ഇട്ടു കുടിച്ചകൊണ്ട് കമ്പ്യ ട്ടർ ഓണാക്കി.

ഒറ്റയ്ക്കാവുമ്പോഴം പ്രശ്നങ്ങളിൽ പെടുമ്പോഴം പെട്ടെന്ന് നാം പ്രണയത്തെക്കുറിച്ച് ഓർക്കുന്നു. സ്തേഹബന്ധങ്ങളെക്കറിച്ചം ഓർക്കുന്നു. തിരിച്ച നഷ്ടപ്പെട്ടപോയ എല്ലാ അവ ഒന്നാകെ കിട്ടിയിരുന്നെങ്കിലെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നു. മെയിലോ ഫേസ്ബുക്കോ ഒന്ന് പരിശോധിച്ചിട്ട് ഏറെ ദിവസങ്ങൾ ആയിരുന്നു. അതിനിടയിൽ വല്ലപ്പോഴും വരുന്ന ശാന്തിയുടെ വിളികളും വേഗം തിരിച്ചുചെല്ലാനുള്ള മക്കളുടെ അഭ്യർത്ഥനകളം മാത്രമായിരുന്നു ഞാൻ ഈ ലോകത്തിലുണ്ടെന്നതിൻറെ ഏക തെളിവ്. മറ്റെല്ലാ ബന്ധങ്ങളം ഏതാണ്ട് നിലച്ചമട്ടായിരുന്നു. നൂറ്റിയൻപതിലധികം മെയിലുകൾ എൻറെ ഇൻബോക്സിൽ തുറക്കപ്പെടാതെ കിടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഡിസ്കൗണ്ട് പരസ്യങ്ങളും സോഷ്യൽ നെറ്റുവർക്കുകളിലേക്കുള്ള ക്ഷണങ്ങളം ആയിരുന്ന അതിൽ മിക്കവയും. സെലക്ട് ആൾ ഞെക്കി മായ്ച്ചകളയാനം മാത്രം യോഗ്യതയുള്ളവ. രണ്ടുപേജുകൾ ഞാനങ്ങനെ മായ്ച്ചുകളയുകയും ചെയ്തു. അതിനിടയിൽ എന്തോ ഒരു ഭാഗ്യത്തിനാണ് ഞാൻ ജാസ്മിൻറെ മെയിൽ കാണന്നത്. ഏറെ ദിവസങ്ങൾക്കു മുൻപേ അയയ്ക്കപ്പെട്ട ഒന്നായിരുന്നു അത്. ഞാൻ കാണുന്നത് ഇപ്പോഴാണെന്നു മാത്രം. വിശപ്പു ബാധിച്ച് മരിക്കാറായ ഒരുവൻറെ ആർത്തിയോടെയാണ് ഞാനത് തുറന്നുവായിച്ചത്.

പ്രതാപ്,

ഈ നഗരത്തിൽനിന്ന് നീയെനിക്കെഴ്ഴതിയ ആ മെയില്പകളില്ലേ ഇതിനോടകം ഞാനതെത്രവട്ടം അവ വായിച്ചെന്നോ. എനിക്കതന്നെ എണ്ണമില്ലാത്തത്ര തവണ. വെറ്റതെ വായിക്കുക മാത്രമല്ല, ഒരു നാലാം ക്ലാസുകാരിക്കു കിട്ടിയ എമ്പോസിഷൻപോലെ ഞാനത് ചിലപ്പോൾ രഹസ്യത്തിൽ പകർത്തി എഴുതിക്കൊണ്ടുമിരിക്കുന്നു. ഒന്നല്ല ഒരുന്തറ്റവട്ടം. എഴുതി എഴുതി അതിലെ ഓരോ വരിയും വരിയിലെ വാക്കുകളും വാക്കുകളുടെ ചുന്ദപ്പുകളും അക്ഷരങ്ങളുടെ കറുപ്പും എല്ലാം എനിക്ക് മനഃപാഠമായിരിക്കുന്നു. ആ കത്തുകൾ എനിക്കെത്ര പ്രിയപ്പെട്ടതായിരിക്കുന്നു എന്ന് നിനക്കിപ്പോൾ മനസ്സിലായിക്കാണമല്ലോ. ഉറക്കത്തിൽ ചോദിച്ചാൽപോലും ബൈബിൾവചനങ്ങൾ പോലെ ഞാനത് വാക്കുതെറ്റാതെ ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിക്കാം. എന്നിട്ടം ഞാനെന്തേ ഒരു മറ്റപടിപോലും ഇതുവരെ എഴുതിയില്ല എന്ന് നീ ഒരുപക്ഷേ, വിചാരിക്കുന്നുണ്ടാവും. നിൻറെ സംശയം ശരിയാണ്. അടുത്തുവരുന്ന പുരുഷന്മാരെ എനിക്ക് ഭയമാണ്. എന്താണതിന് കാരണമെന്ന ചോദിച്ചാൽ ജീവിതാനുഭവങ്ങൾതന്നെ എന്ന് പറയേണ്ടിവരും. നീ എന്നിൽനിന്ന് ഏറെ അകലത്തായിരുന്നപ്പോൾ എനിക്ക് നിന്നിൽ ഏറെ സുരക്ഷിതത്വം തോന്നിയിരുന്നു. നിന്നോട് എന്തം തറന്നുപറയ്യന്നതിൽ ആത്മവിശ്വാസം തോന്നിയിരുന്നു. എന്നാൽ നീ ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ടെന്നറിയുമ്പോൾ ഞാൻ ചകിതയാവുന്നു. (എന്നെ തേടി ഈ നഗരത്തിൽ എത്തപ്പെട്ട ആ പരിചയക്കാരൻ നീതന്നെ എന്ന് മനസ്സിലാക്കാനുള്ള സാമാന്യബ്ലദ്ധി എനിക്കുണ്ടെന്ന് നീ കൂട്ടിക്കോ.) നിന്നെ പേടി ആയതുകൊണ്ടല്ല അത്, എനിക്കെന്നെ പേടി ആയതുകൊണ്ടു മാത്രം.

ഈ പുതിയ കാലവും അതിൻറെ സാങ്കേതികസൗകര്യങ്ങളും അതിൻറെ അനന്തമായ സാധ്യതകളുമാണ് നിന്നിൽ വീണ്ടും ഒരിക്കൽ കൂടി എത്തിച്ചേരാൻ എന്നെ സഹായിച്ചത് എന്നതിൽ സംശയമൊന്നുമില്ല. ഫേസ് ബുക്ക് ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, ഒരു കത്തിലൂടെയോ ഫോൺ വിളിയിലൂടെയോ മാത്രമേ നിന്നിൽ എനിക്കെത്തപ്പെടാൻ സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നുള്ള എങ്കിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു രണ്ടാം അധ്യായം നിശ്ചയമായും നമുക്കിടയിൽ തുറക്കപ്പെടുമായിരുന്നില്ല.

ഇന്നലെയുടെ തടവറയിൽ കഴിയുന്ന യാഥാസ്ഥിതിക പുരുഷന്മാർക്ക്, 'ചില സ്ക്ലീകൾക്കം' എന്നെ തീരെ മനസ്സിലായെന്നു വരില്ല. അവരെന്നെ മതിൽചാട്ടക്കാരി എന്നോ അഴിഞ്ഞാട്ടക്കാരി എന്നോ വിശേഷിപ്പിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ ഞാനത് ഗൗനിക്കുന്നില്ല. മറ്റൊരാളുടെ ഭാര്യയായിരിക്കെത്തന്നെ മനസ്സ് തുറക്കാൻ കഴിയുന്ന മറ്റൊരു സൗഹൃദത്തിൽ ചെന്നുപെടുക എന്നത് ഒരു പാപമായി ഞാൻ കാണുന്നില്ല. ഇനി അഥവാ അതൊരു തെറ്റോ പാപമോ ആണെങ്കിൽ അതിൻറെ കറ്റക്കാരി ഞാൻ മാത്രമല്ല എന്നുകൂടി മനസ്സിലാക്കുക. ഇന്നലെ ഞാൻ ഭർത്താവിനൊപ്പം കിടക്കുമ്പോൾ ഓർക്കുകയായിരുന്നു, സത്യത്തിൽ ഈ അടുത്തു കിടക്കുന്ന ആൾ എന്നിൽനിന്നും എത്രയോ അകലെയാണ് ജീവിക്കുന്നത്. എത്രയോ അകലെയുള്ള നീ എനിക്ക് എത്രയോ അടുത്താണെന്നും. ശരീരമാണോ മനസ്സാണോ ശരിക്കും അകലങ്ങളും അടുപ്പങ്ങളും നിശ്ചയിക്കുന്നത്?

ഇന്നലെവരെ ഏകാന്തതയുടെ വിവശതയിൽ ഞാൻ ഉത്ദക്കകയായിരുന്നു. ഞാനൊത് തടവുകാരിയാണ് എന്നൊരു തോന്നൽ എന്നെ എപ്പോഴും ഭരിച്ചിരുന്നു. വിമോചിക്കപ്പെട്ട ഒരു മനസ്സിൻറെ ഉടമയാണ് ഞാനെന്ന് എനിക്കു തോന്നിത്തുടങ്ങുന്നത് നിന്നെ തിരിച്ചു കിട്ടിയതിൽ പിന്നെയാണ്. അങ്ങ് അകലെ എവിടെയോ ഒരു ധ്രവനക്ഷത്രം എന്നെ കാണാൻ കാത്ത് കണ്ണചിമ്മി ഇരുപ്പുണ്ട്. എന്നെങ്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നെയോർത്ത് ആവലാതിപ്പെടുന്നുണ്ട്. എനിക്കുവേണ്ടി ദൈവത്തിനോട് നിരന്തരം പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന അറിവ് എനിക്കു നല്കുന്ന ആത്മവിശ്വാസം ചെറുതല്ല. അതെൻറെ ജീവിതത്തിനു നല്കുന്ന ഊർജ്ജവും പ്രസരിപ്പും ചെറുതല്ല. ഓരോ നിമിഷങ്ങളിലും നീയെന്ന സ്പന്ദനം എനിക്കൊപ്പമുണ്ട്. ഞാനെൻറെ മനസ്സിനോടെന്നതുപോലെ മിണ്ടുന്നതും പറയുന്നതും നിന്നോടാണ്. ഒരു വസ്തം വാങ്ങിയാൽ ഞാൻ നിന്നോടു ചോദിക്കും നിനക്കിത് ഇഷ്ടപ്പെടുമോ എന്ന്. ഒരു മധുരം കഴിച്ചാൽ ഞാൻ നിന്നോടു ചോദിക്കും പാതി തരട്ടേ എന്ന്. ഒരു ഫോട്ടോ എടുത്താൽ ഞാൻ പറയും അത് നിനക്ക കാണാൻവേണ്ടി മാത്രമാണെന്ന്. നീ എന്നെ കാണുന്നതിലധികം ഞാൻ നിന്നെ കാണുന്നുണ്ട്..!

പ്രതാപ്, നീ ഇപ്പോൾ ഏത്ര നഗരത്തിലാണുള്ളത് എന്നത് എന്നെ തെല്ലം അലട്ടുന്നില്ല. കാരണം നമ്മുടെ ഈ ബന്ധം മെയിലുകളിൽ മാത്രം തുടരാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എൻറെ എഴുത്തുകൾ നിന്നെ ശല്യപ്പെടുത്തുന്നില്ല എങ്കിൽ, എനിക്കെഴുതുന്നത് നിനക്കൊൽ ബുദ്ധിമുട്ടാവില്ലായെങ്കിൽ ഇൻറർനെറ്റ് എന്ന ഈ അദൃശ്യനഗരത്തിൽ നമുക്കു തുടരാം. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ ഇത്രയും അടുത്തറിയാവുന്ന നമുക്ക് സൗഹൃദത്തിൽ തുടരാൻ സാമീപ്യം ആവശ്യമാണോ..? ഇനി ഒരു നേരിട്ടുകാണൽ ആവശ്യമാണോ..? അതിനൊക്കെ അപ്പുറത്ത് സ്നേഹത്തിൻറെ ഒരു വലയം നമ്മെ പൊതിഞ്ഞു പിടിക്കുന്നില്ലേ..? എൻറെ ഹൃദയത്തിലും രക്തത്തിലും നിൻറെ പേര് ചാർത്തിക്കൊണ്ടാവും ഞാൻ എൻറെ മരണത്തിലേക്കപോവുക. ഇതാണ് ഭാവിയെ സംബന്ധിച്ച് ഞാൻ നിനക്കു നല്കുന്ന ഉറപ്പ്!!

എഴുതുക. നിൻറെ വരികൾക്കായി ഞാനിവിടെ കാത്തിരിക്കുന്നു. പ്രണയപൂർവ്വം നിൻറെ ജാസ്മിൻ.

(എൻ.ബി: എൻറെ ഒരു ക്ലാസ്കേറ്റിൽനിന്ന് എന്ന മട്ടിൽ അടുത്തിടെയായി എനിക്കു ലഭിക്കുന്ന മെയിലുകൾ ഒന്നുകിൽ നിൻറെ ഫേക്ക് ഐഡിയിൽ നിന്നോ അല്ലെങ്കിൽ നീ ചുമതലപ്പെടുത്തിയ ഏതോ ബിനാമിയിൽ നിന്നോ വരുന്നതാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാനുള്ള പെൺബുദ്ധിയൊക്കെ എനിക്കുണ്ട്. അതു വിട്ടേര്. ആ കളിയിൽ നീ തോറ്റപോയിരിക്കുന്നു..!!)

പ്രണയം

ഞാൻ ശരിക്കും ചിരിച്ചുപോയി. ഒരു പുരുഷൻ അവൻറെ അത്യാഗ്രഹം കൊണ്ടും വെപ്രാളംകൊണ്ടും കാണിച്ചുകൂട്ടുന്ന മണ്ടത്തരങ്ങളൊക്കെ മിടുക്കിയായ ഒരു സ്ത്രീ എത്ര പെട്ടെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കി എടുക്കുന്നത്. ഡെയ്സി ഇങ്ങനെ ഒരു കതന്ത്രമാണ് എനിക്കവേണ്ടി പയറ്റുന്നതെന്ന് എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നല്ലോ. അവളുടെ വഴി കൊള്ളാമായിരുന്നു. ഞാൻ നിൻറെ ക്ലാസ്മേറ്റായിരുന്നു എന്ന് ആരെങ്കിലും ഒരു അജ്ഞാതൻ നമ്മുടെ മുന്നിൽ വന്നുനിന്ന് പറഞ്ഞാൽ എത്രപേർക്ക് അങ്ങനെ ആയിരുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പിച്ചു പറയാൻ കഴിയും. അയാൾ അക്കാലത്തെ രണ്ടോ മൂന്നോ പേരുകളോ സംഭവങ്ങളോ (അത് യഥാർത്ഥമല്ലെങ്കിൽ കൂടി) നമ്മുടെ മുന്നിൽ വച്ചാൽ ഒരുമാതിരിപ്പെട്ടവരൊക്കെ വീണതു തന്നെ. എന്നാൽ ഡെയ്സി വച്ചിരിക്കാവുന്ന അത്തരം കെണികളിലൊന്നും വീഴാതെ ജാസ്മിൻ എങ്ങനെ ആ സത്യം കണ്ടെത്തി എന്ന് ഞാനതിശയപ്പെട്ടു.

എന്നോടുള്ള സ്നേഹംകൊണ്ട് ഡെയ്സി ഇനി നടത്താനിടയുള്ള ഓരോ പരിശ്രമങ്ങളും തികഞ്ഞ പരിഹാസ്യത ആയിത്തീരും എന്നുള്ളതുകൊണ്ട് അവളെ ഇക്കാര്യം അറിയിക്കാനുള്ള ബാധ്യത എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഇനി അവളുമായി ബന്ധപ്പെടത്തന്നെ പെത്രമാളിൻറെ കരാർ ഈ ഒത്ര കാര്യത്തിനെങ്കിലും എനിക്ക് ലംഘിച്ചേ മതിയാവൂ.

'ഞാൻ നിന്നെ ഏല്പിച്ച ദൗത്യം നിങ്ങപാധികം പിൻവലിക്കുന്നു. ആ വഴിയും ഫലിക്കില്ല എന്ന് എനിക്കിന്നു മനസ്സിലായി..!' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഞാനപ്പോൾതന്നെ ഡെയ്സിക്ക് ഒരു മെയിൽ അയച്ചു. അവൾ നെറ്റിലുണ്ടായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. ഒരു അഞ്ചു മിനിറ്റുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്കൊരു ഹാംഗ്ഓട്ട് മെസേജ്: എന്തുപറ്റി..? എന്തെങ്കിലും കുഴപ്പം..? ഞാൻ വിജയത്തിൻറെ അവസാനപടിയിലാണ്. എനിക്കവളടെ ഡീറ്റൈൽസ് കിട്ടമെന്നുറപ്പാണ്.. ധ്യതി വയ്ക്കുരുത്..!!

തൻറെ കള്ളക്കളി തിരിച്ചറിയപ്പെട്ടു എന്നറിയാത്തതിൻറെ നിഷ്കളങ്കമായ ഒരാവേശം ഡെയ്സിയുടെ വാചകങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്നു.

ക്ലാസ്മേറ്റ് എന്നപേരിൽ സോഷ്യൽ നെറ്റുവർക്കുകളിൽനിന്ന് ആളെ പിടിക്കാവുന്ന കാലം കഴിഞ്ഞു..!! പുതിയ വഴി എന്തെങ്കിലും കണ്ടെത്തേണ്ടിവരും..!! ഞാൻ മറ്റപടി എഴുതി.

???!!! സത്യം..?!! അവളത് തിരിച്ചറിഞ്ഞോ..?!! എങ്ങനെ..?!!

ജാഗ്രതയുള്ള പെണ്ണിൻറെ കണ്ണകൾ ഒരു എക്സ് റേ മെഷീനാണ്. അതിൻറെ മുന്നിലേക്കു വരുന്ന യാതൊന്നിനെയും ഉള്ളയ്യാറന്നു നോക്കാതെ അത് കടത്തിവിടില്ല. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ പണ്ടേ ജാസ്മിന് കേമത്തം കൂടുതലാണ്..!

എനിക്കു ചെയ്യാവുന്നതിൽവച്ച് ഏറ്റവും മികച്ച പരിശ്രമം ഞാനിക്കാര്യത്തിൽ നിനക്കുവേണ്ടി ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, അത്രയും ആത്മാർത്ഥതയോടെ. എന്നിട്ടും നമ്മൾ തോറ്റുപോയി എന്നറിയുന്നതിൽ വിഷമമുണ്ട്. ഞാൻ നിന്നോട് ക്ഷമ പറയുന്നു.

ഡെയ്സിയുടെ മെസേജിൽ കറ്റബോധം നിഴൽവീണ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

എയ്.. അങ്ങനെയൊൽ ക്ഷമപറച്ചിലിൻറെ ഒരാവശ്യവുമില്ല. ഞാൻ എഴുതി: സത്യത്തിൽ തോറ്റത് ഞാനാണ്. എന്നെ ഒന്ന് കാണണമെന്നുപോലും തോന്നാത്ത ഒരാളെ തേടി ഞാനെന്തിനു നടക്കുന്നു എന്ന് എനിക്കുതന്നെ മനസ്സിലാവുന്നില്ല. മനസ്സുണ്ടെങ്കിൽ അവളയയ്ക്കുന്ന ഒരു മെസേജിൽ തീരാവുന്ന അന്വേഷണമേ എൻറെ മുന്നിലുള്ളൂ.. കൊടുക്കുന്ന സ്നേഹം തിരിച്ചുകിട്ടാൻവേണ്ടി നാം നടത്തുന്ന ഓരോ പരിശ്രമങ്ങളും പിന്നെ വലിയ പരിഹാസ്യതയിലേ ചെന്നവസാനിക്കൂ എന്നെനിക്കു മനസ്സിലായി..!! ആ അധ്യായം അവസാനിച്ചു. അത് വിട്ടേക്കൂ..

അവൾ നമ്മുടെ വഴി മനസ്സിലാക്കി എന്ന് നീ എങ്ങനെ അറിഞ്ഞു..?

നിനക്കിപ്പോഴും അവളമായി ആക്ലീവ് കോൺടാക് ഉണ്ടോ..?

ഏറെ ദിവസങ്ങൾക്കശേഷം അവളുടെ ഒരു മെയിൽ ഇത്തിരി മുൻപ് കണ്ടു. അതിലാണ് അവൾ ആ വെളിപ്പെടുത്തൽ നടത്തിയിരിക്കുന്നത്. നീ പേടിക്കുകയൊന്നും വേണ്ട. ഞാൻതന്നെ ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു ഫേക് ഐഡിയിൽനിന്ന് അയച്ച മെയിലുകളായിരുന്നു അവയെന്ന് ഞാൻ പിന്നെ പറഞ്ഞുകൊള്ളാം.

നീ ഈ നഗരത്തിലുണ്ടെന്ന് അവൾക്കറിയാമോ..?

അറിയില്ലെന്നായിരുന്നു ഇതുവരെയും എൻറെ ധാരണ. അതും ഇന്നു പൊളിഞ്ഞു. അവൾ എന്നെ വളരെ അടുത്തുനിന്ന് വീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കിപ്പോൾ തോന്നുന്നു. ചിലപ്പോൾ ഒരു തെരുവിനപ്പറത്തു നിന്ന്, ചിലപ്പോൾ ഒരു കെട്ടിടം അപ്പറത്തുനിന്ന്, ചിലപ്പോൾ ഒരു മതിൽ അപ്പറത്തുനിന്ന്..

ഞാൻ എഴുതി.

നമ്മുടെ ചെയ്തികളൊന്നും ഇഷ്ടമാവില്ലെന്നറിയുമ്പോഴും നാം ആഗ്രഹിക്കുന്ന വിധത്തിൽ ഒന്നും തിരിച്ചുകിട്ടില്ലെന്നറിയുമ്പോഴും അവർ നമ്മെക്കാൾ പ്രിയപ്പെട്ട മറ്റാരുടെയൊക്കെയോ സ്വന്തമാണെന്നറിയുമ്പോഴും നാം എന്തിനാണ് ചിലരെ പിടിവിടാതെ സ്നേഹിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നത്..? ഡെയ്സി ചോദിച്ചു.

ഞാനും അതാലോചിച്ചു നോക്കിയിട്ടുണ്ട്. ശാന്തിയിലുള്ള എന്തെങ്കിലും കുറവല്ല എന്നെ ജാസ്മിനിലേക്ക് അടുപ്പിക്കുന്ന ഘടകം. അവളിൽനിന്ന് എന്തെങ്കിലും കൂടുതൽ ലഭിക്കും എന്ന മോഹവുമല്ല. പക്ഷേ, ആ പേത്ര കേൾക്കുമ്പോൾ ഇപ്പോഴും എൻറെ മനസ്സിലുണ്ടാവുന്ന ഒരു വിറയലുണ്ട്. ആ മുഖം ഓർമ്മയിൽ വരുമ്പോൾ മനസ്സിനുണ്ടാവുന്ന ഒരു വിങ്ങലുണ്ട്. അവളോടോപ്പമുണ്ടായിരുന്ന നിമിഷങ്ങൾ ഓർക്കുമ്പോൾ അനുഭവപ്പെടുന്ന ഒരു ആഹ്ലാദമുണ്ട്. കാലം കഴിയുന്തോറും അവ കൂടുതൽ തെളിയുകയല്ലാതെ തീരെ മങ്ങുകയേയില്ല...!

ഇപ്പോഴത്തെ നിൻറെ മൂഡിൽ ചോദിക്കാമോ എന്നറിയില്ല. എന്നാലും ചോദിക്കുന്നു. എനിക്ക് നിന്നോട് അങ്ങനെയൊരു വീക്സസ് ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് നിനക്കെന്നെങ്കിലും തോന്നിയിട്ടുണ്ടോ..? ഡെയ്സി ചോദിച്ചു.

പെത്രമാൾ ഇല്ലേ അവിടെ..? വിഷയം മാറ്റവാനായി ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഉണ്ട്. വായനയിലാണ്. ലൈബ്രറിയിൽ. ഞാൻ എൻറെ കിടക്കയിലും.

ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ–ഞാനം പെത്രമാളും–ഒത്ര കരാറ്റണ്ട്. നമ്മൾ തമ്മിൽ ഇനി ഒരിക്കലും കാണുകയോ സംസാരിക്കുകയോ അത്രതെന്ന്. അദ്ദേഹം അതിഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. അത് ലംഘിക്കുന്നത് മാന്യതയല്ല. ഇപ്പോൾതന്നെ ജാസ്കിൻറെ കാര്യം പറയേണ്ടതുകൊണ്ടു മാത്രമാണ് ഞാൻ മെയിൽ അയച്ചത്.

അതൊക്കെ എനിക്കറിയാം. നിന്നെ വന്നു കണ്ടകാര്യം അപ്പോൾ തന്നെ ഇവിടെ വന്ന് പറഞ്ഞു. അതെയോ..?!! പക്ഷേ, നീ അറിയരുതെന്നാണ് എന്നോട് പറഞ്ഞിരുന്നത്.

അതാണ് നിനക്കിനിയും മനസ്സിലാവാത്ത സാക്ഷാൽ പെത്രമാൾ..!! എപ്പോഴും എല്ലാത്തിനും ഒരു മുഴം മുന്നേ എറിയുന്നവൻ. ഇപ്പോൾ ചെയ്തതുപോലെ കരാർ ലംഘിച്ച് ഒത്രദിവസം നീ അതെന്നോട് പറയുമെന്നും അങ്ങനെ പറയുമ്പോൾ പെത്രമാളിൻറെ സത്യസന്ധതയ്ക്കം ഭാര്യാസ്സേഹത്തിനും ഒരു കേടും വരാൻ പാടില്ല എന്നും പെത്രമാളിനറിയാം. അതിനാണ് അക്കാര്യം എന്നോട് മുൻകൂട്ടി പറഞ്ഞത്. നീയത് എന്നോട് പറയുമ്പോൾ എനിക്കുണ്ടാകമായിരുന്ന ഒരു അതിശയത്തെയും ദേഷ്യത്തെയും എത്ര മനോഹരമായാണ് പെത്രമാൾ റദ്ദ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത് എന്ന് നീ കണ്ടോ... പെത്രമാളിൻറെ ബുദ്ധിയിലെത്താൻ നീയൊക്കെ ഒത്തിരി വളരാനുണ്ട്..!!

സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. വളരെ മിടുക്കനായ ഒരു ഭർത്താവാണ് പെരുമാൾ. നിന്നെ അയാൾ ശരിക്കും അർഹിക്കുന്നു.

നീ വിഷയം മാറ്റണ്ട. ഞാൻ ചോദിച്ചതിന് ഉത്തരം പറയൂ..

ഇല്ല. എനിക്കൊരിക്കലും അങ്ങനെ തോന്നിയിട്ടില്ല. ഇക്കഴിഞ്ഞ കൂടിക്കാഴ്ചയ്ക്ക് മുൻപ് ഒത്മ സൂചനകൊണ്ടുപോലും നീയത് പ്രകടിപ്പിച്ചതായി ഞാനോർക്കുന്നില്ല.

കതകിനു മറഞ്ഞു നിന്നിട്ട് കാറ്റുകൊള്ളാൻ കഴിഞ്ഞില്ല എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെയാണത്. ജീവിതത്തിൻറെ കതകുമറയ്ക്കിടയിൽ നിന്നും സ്നേഹത്തിൻറെ വഴിയിലേക്ക് ഇത്തിരി നീങ്ങി നില്<u>ക്ക</u>. നിനക്കത് നിശ്ചയമായും അനുഭവിക്കാൻ കഴിയും.

ആ കതകമറ വെറും ജീവിതമായിരുന്നില്ല. ജാസ്മിനായിരുന്നു. അതിൽ തട്ടി പിന്നെവന്ന എല്ലാ കാറ്റകളം മടങ്ങിപ്പോയി.

ശരിയാണ്. എനിക്കറിയാം. പക്ഷേ, നിൻറെ മനസ് ജാസ്മിന്മവേണ്ടി തീറെഴുതി വച്ചിരിക്കുകയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുപോലും എനിക്കതിൽനിന്ന് മോചനം പ്രാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടേയില്ല. എത്ര പടിയടച്ചു വിട്ടാലും പിന്നെയും പിന്നെയും നാണംകെട്ട് കയറിച്ചെല്ലുന്ന ഒരു നായക്കുട്ടി നമ്മുടെയൊക്കെയുള്ളിലുണ്ടല്ലേ..? ഡെയ്സി ചോദിച്ചു.

ഉണ്ട്. പക്ഷേ, ആത്രടെയെങ്കിലും ദാക്ഷിണ്യം കൊതിക്കുന്നതു കൊണ്ടല്ല, ഒരാൾക്ക് കൊടുക്കാനെങ്കിലും ദൈവത്തിൻറെ കയ്യിലുള്ളത്ര സ്നേഹം നമ്മുടെ കയ്യിലുള്ളതുകൊണ്ടാണത്.

വല്ലാത്ത സാഹിത്യം പറച്ചിലായിഷോകുന്നു നമ്മുടെ സംസാരം അല്ലേ..? നോവലിലല്ലാതെ ജീവിതത്തിലും മനുഷ്യർ ഇങ്ങനെയൊക്കെ പരസ്പരം സംസാരിക്കും എന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നത് ഇഷോഴാണ്. നാടകത്തിൽ ഒക്കെ പറയുന്നതിനെക്കാൾ ഇമോഷണലായി വർത്തമാനം പറയുന്ന ചിലരെ ഞാൻ ജീവിതത്തിൽ കണ്ടുമുട്ടിയിട്ടണ്ട്.

നീ തിരിച്ചുപോകാനുള്ള പ്ലാൻ ആണെന്ന് അന്നൊത്ദ ദിവസം പറഞ്ഞിരുന്നല്ലോ..? എന്തായി നിൻറെ നോവൽ പ്രോജക്മ..?

എടീ മണ്ടീ.. നിന്നോട് എത്ര തവണ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഞാനല്ല നോവൽ എഴുതുന്നതെന്ന്.. പിന്നേം നീ അതുതന്നെ ചോദിക്കുന്നു.

എനിക്കറിയാം. പക്ഷേ, ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത് നീ എന്നെങ്കിലും ഒരു നോവൽ എഴുതും എന്നാണ്. ഒരുപക്ഷേ, അതെൻറെ ഒരു മോഹവും ആവാം.. എന്നിട്ട് അതിൻറെ മുന്നിൽ സമർഷണം, ദൈവത്തെപ്പോലെ എന്നെ സ്നേഹിച്ച പെൺകുട്ടിക്ക് എന്നുകൂടി എഴുതിവച്ചാൽ ഞാൻ തൃപ്തയായി..

ഡെയ്സി.. സത്യമായും നീ എന്നെ അത്രയ്ക്കം ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നോ?!

എൻറെ ഉള്ളിലെ കടലിനെ ഇനിയും നിനക്ക് മനസ്സിലായില്ലെങ്കിൽ അതെൻറെ പരാജയം മാത്രമാണ്..!! അവൾ എഴുതി.

എന്നിട്ട് ഈ കടലിന് എങ്ങനെയാണ് ഈ തിരകളെയെല്ലാം ഉള്ളിലൊളിപ്പിച്ച് ഇത്രകാലം ശാന്തമായി കിടക്കാനായത്?!!

അതിനു മറ്റപടി നല്ലാൻ നില്ലാതെ അവൾ സൈൻ ഔട്ടായി പോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

പത്രവാർത്ത

ജഹാംഗീറിൻറെ ഒരു വിളിയാണ് കാലത്ത് എന്നെ ഉണർത്തുന്നത്. രാത്രി വളരെ വൈകിയായിരുന്നു ഞാൻ കിടന്നത്. ഡെയ്സി പോയിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വൈബറിൽ ശാന്തി വന്നു. അവളുമായും കുട്ടികളുമായും കുറേനേരം വർത്തമാനം പറഞ്ഞുകിടന്നു. റിയാസിനെക്കറിച്ചുള്ള വാർത്തകൾ ഞാൻ ശാന്തിയുമായി പങ്കുവച്ചിരുന്നു. രാത്രിതോറ്റുമുള്ള പതിവുഡോസ് സംസാരത്തിൽനിന്ന് അന്നന്നത്തെ വിവരങ്ങളും വിശേഷങ്ങളും ഞാനവളുമായി പങ്കുവയ്ക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. മൊബൈൽഫോൺ വന്നതിനുശേഷമുള്ള ഒരു കുഴപ്പമാണത്. എല്ലാ വാർത്തകളും വിശേഷങ്ങളും വീട്ടുകാരുമായി അപ്പപ്പോൾ പങ്കുവച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കും. കുറേ ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം തിരിച്ച് വീട്ടിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ പുതിയതായി പറയാൻ ഒന്നും കാണില്ല. മൊബൈൽ കാലത്തിനു മുൻപ് ഒരു യാത്രയുടെ വിശേഷങ്ങൾ എല്ലാം ഒന്നിച്ച് പങ്കുവയ്ക്കാം എന്നതിനാൽ മടങ്ങിവരവ് ഒരു ഉത്സവമായിരുന്നു. ചെല്ലുന്നവർക്കും കാത്തിരിക്കുന്നവർക്കും. ആ കാലം കഴിഞ്ഞു.

രാവിലെ നല്ല ഉറക്കത്തിലായിരുന്നു ഞാൻ. ഒരുപക്ഷേ, ശകലങ്ങൾ മാത്രം ഓർമ്മയുള്ള ഒരു ഭീകരസ്വപ്നത്തിൻറെ താഴ്വരയിലും. മൊബൈലിൻറെ വിളിപോലും ആ സ്വപ്നത്തിൻറെ ഭാഗമാണെന്നാണ് കുറേനേരത്തേക്ക് വിചാരിച്ചത്. പിന്നെയും ചിലച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ ഞാൻ ബോധത്തിലേക്ക് വരികയും എവിടെയൊക്കെയോ തപ്പി ഫോണെടുത്ത് വിളി അറ്റൻറ് ചെയ്യകയും ചെയ്തു.

അങ്ങേത്തലയ്ക്കൽ ജഹാംഗീർ ആണെന്നറിയാൻ പിന്നെയും കുറേനേരംകൂടി എടുത്തു. രാവിലെ ന്യൂസ് പേഷർ കണ്ടോ എന്നായിരുന്നു അയാളുടെ ചോദ്യം.

നൃസ്പേപ്പറോ..? കിടക്കിയിൽനിന്ന് തല പൊക്കിയിട്ടില്ല.. പിന്നാണ് നൃസ് പേഷർ.. എന്താണ് കാര്യം..? ഞാനിത്തിരി അസഹ്യതയോടെ ചോദിച്ച.

റിയാസിനെപ്പറ്റി അതിലൊരു നൃസ് വന്നിട്ടുണ്ട്.. ഒന്ന് വായിച്ചു നോക്കിക്കോളൂ..

എന്ത് നൃസ്..?

അത് ഞാൻ പറയുന്നില്ല. നിങ്ങൾ വായിച്ചാൽ മതി..

ഇവിടെ നൃസ് പേഷർ കിട്ടാനൊക്കെ പാടാണ്.. ദൂരെ ഏതെങ്കിലും കടയിൽ പോകേണ്ടി വരും. നിങ്ങൾ സസ്പെൻസ് ഉണ്ടാക്കാതെ കാര്യം പറയൂ.. ഞാൻ ദേഷ്യപ്പെട്ടു. ഇതൊക്കെ ഫോണിലൂടെ പറയാവുന്ന കാര്യമല്ല. നിങ്ങൾക്ക് ഇൻറർനെറ്റില്ലേ..? അതിൽ നോക്ക്. കിട്ടമല്ലോ.. ഞാൻ പിന്നെ വിളിക്കാം.

പതിവുപോലെ രഹസ്യം രഹസ്യമായി അവശേഷിപ്പിച്ചകൊണ്ട് അയാൾ ഫോൺ വെച്ചകളഞ്ഞു.

വാർത്ത എന്തെന്നറിയാനുള്ള ആകാംക്ഷ മനസ്സിൽ പതഞ്ഞു പൊങ്ങിയതുകൊണ്ട് പിന്നെ കിടക്കാനാവുമായിരുന്നില്ല. മുഖം പോലും കഴുകാതെ ഞാൻ മൊബൈൽ ആപ്പ് എടുത്ത് അന്നത്തെ പത്രങ്ങൾ തിരയാൻ തുടങ്ങി. ദേശീയ പത്രത്തിൻറെ പ്രിൻറ് എഡീഷൻ വെബിൽ കിട്ടാനുണ്ടായിരുന്നു. അത് തപ്പിച്ചെന്നപ്പോൾ നാലാം പേജിൽ ഇത്തിരി മുഴുത്ത തലകെട്ടിൽ ഒരു മൂന്നുകോളം വാർത്തും മനുഷ്യബോംബുകളെ എത്തിച്ച കൊടുക്കുന്ന കൊടുംഭീകരൻ അറസ്റ്റിൽ..!

അതിനു താഴെ റിയാസിൻറെ ഫോട്ടോ. കള്ളന്മാങ്ങടെയും വ്യഭിചാരികളുടെയും കൊലപാതകികളുടെയും ചിത്രങ്ങൾ കൊടുക്കുമ്പോൾ ഈ ദേശങ്ങളിലെ പത്രങ്ങൾ ചെയ്യാറുള്ളതുപോലെതന്നെ അയാളുടെ കണ്ണുകൾക്കുമേലെയും കറുത്തമഷി വരച്ചിരുന്നു.

അല്പം ഞെട്ടലോടെ, അതിലേറെ നെഞ്ചിടിപ്പോടെ ഞാൻ ആ വാർത്ത വായിച്ച:

ലോകത്തെമ്പാടും മന്മഷ്യബോംബുകളെ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്ന സംഘത്തിൽ പെട്ട ഏഷ്യൻ വംശജനായ കൊടുംഭീകരൻ നഗരത്തിൽ അറസ്റ്റിലായി. നഗരത്തിൽ വിവിധ ഇടങ്ങളിൽ സ്റ്റോടനം എത്തിക്കുന്നതുമായി നടത്താനായി മന്ദഷ്യബോംബ്ലകളെ ബന്ധപ്പെട് വിധ്വംസകശക്തികളമായി ചർച്ച നടത്തി മടങ്ങാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ എയർപോർട്ടിൽനിന്നാണ് കഴിഞ്ഞദിവസം ഇയാൾ പിടിയിലായത്. കഴിഞ്ഞ മാസം നഗരത്തിലെ അഞ്ചിടങ്ങളിൽ നടന്ന ബോംബ്യസ്കോടനങ്ങൾക്ക പിന്നിലും ഉണ്ടായിരുന്നതായി സംശയിക്കുന്നു. ഇറാനിലെ ഇയാൾ സിറിയയിൽനിന്ന് ക്വാഡിൻറെയ്യം അർമി ഓഫ് ഇമാമിൻറെയും രഹസ്യസംഘടനകളായ ഹിസ്ബുള്ളയുടെയും പരിശീലനം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ചോദ്യംചെയ്യലിൽ ഭീകരൻ സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ ഏഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നാണ് ആവശ്യാന്ദസരണമുള്ള മന്ദഷ്യബോംബ്ലകളെ രണ്ട് ലാപ്പോപ്, നിരവധി മൂന്ന് സിം കാർഡുകൾ, എത്തിച്ചകൊടുക്കുന്നത്. വിദേശനാണയങ്ങൾ, ടാവൽ ചെങ്കകൾ എന്നിവ ഇയാളിൽനിന്ന് പിടിച്ചെടുത്തിട്ടണ്ട്. ലോകം മുഴുവൻ പടർന്നുകിടക്കുന്ന ഒരു സംഘത്തിൻറെ വെറ്റം കണ്ണി മാത്രമാണ് ഇയാൾ എന്ന് സംശയിക്കുന്നു. അന്വേഷണം പ്പരോഗമിക്കുന്നു. കൂടുതൽ വാർത്തകൾ പുറത്തുവിട്ടിട്ടില്ല.

വാർത്തയുടെ ആഘാതത്തിൽ ഞാൻ കട്ടിലിലേക്ക് വീണപോയി. ഇത്തിരിനേരം ആ കിടപ്പിന് ഒരർത്ഥവുമില്ലെന്ന് തിരിച്ചറിയുകയും ശുന്യതയിലേക്ക് കണ്ണമിഴിച്ച കിടന്ന ഞാൻ അപ്പോൾതന്നെ എഴുന്നേറ്റ് വിനോദിൻറെ മുറിയിലേക്കു ചെല്ലുകയും ചെയ്തു. അവൻ അപ്പോഴും നല്ല ഉറക്കത്തിലായിരുന്നു. വിളിച്ചണർത്തി വിവരം പറയണോ എന്നു ശങ്കിച്ച് ഇത്തിരിനേരം ഞാൻ ആ വാതിൽക്കൽ നിന്നു. പിന്നെ അവൻ കുറെക്കൂടി പരിഭ്രാന്തനാകുമെന്നതും തൻറെ സംശയങ്ങൾ അത്രയും ശരിയായിരുന്നു എന്ന് വലിയവായിൽ കലഹിക്കം എന്നതുമല്ലാതെ അതകൊണ്ട് വലിയ അർത്ഥമൊന്നമില്ലെന്നറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ പതിയെ മുറിവിട്ടിറങ്ങി എഡ്വിൻറെ ഫ്ലാറ്റിലേക്ക ചെന്നു. അവൻ രാവിലെതന്നെ എഴുന്നേറ്റ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വന്ന് വാതിൽ തുറന്നപ്പോൾ ഞാനവനു നേരേ മൊബൈൽ നീട്ടി. എന്ത് എന്നൊരു ആശ്ചര്യചിഹ്നം മുഖത്തുവരുത്തിക്കൊണ്ട് അവനത് വാങ്ങി നോക്കി. വായിച്ച കഴിഞ്ഞപ്പോഴം അവനെന്നെ ഒന്ന് നോക്കി. അപ്പോൾ പിന്നെ മുഖത്തുണ്ടായിരുന്നത് അമ്പരപ്പായിരുന്നു. ഞാൻ മറ്റപടി ഒന്നും പറയാതെ അവനൊപ്പം ഫ്ലാറ്റിനുള്ളിലേക്ക് ചെന്നു. പരസ്പരം ഒന്നും സംസാരിക്കാതെ ഞങ്ങൾ കുറെനേരം മാറിമാറി അത് വായിച്ചകൊണ്ടിരുന്നു.

ഉടൻ ജെയിംസ് ഹോഗനെ വിവരം അറിയിക്കുക. ഞാൻ നമ്മുടെ എഴുത്തുകാരനും എഴുതാം. നമ്മൾ ഈ നഗരത്തിൽനിന്നും മടങ്ങുന്നത് കുറെക്കാലത്തേക്ക് മാറ്റിവച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ഇനിയും നമ്മൾ കാത്തു നില്ലേണ്ടതുണ്ടോ എഡ്വിൻ..? നമ്മൾ ക്രൂരമായി വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. അങ്ങനെയൊരാൾ നമ്മളെക്കുറിച്ച് എന്തെല്ലാം പോലീസിൽ പറഞ്ഞുകൊടുത്തേക്കാം എന്ന് ഊഹിക്കാനാവുന്നുണ്ടോ..? വിനോദ് പറയുന്നതുപോലെ നമ്മൾ ശരിക്കും അപകടത്തിലാണ്.

ഇപ്പോഴും.. ഈ വാർത്ത വായിച്ചുകഴിഞ്ഞശേഷവും എനിക്ക് റിയാസിനെ സംശയിക്കാൻ തോന്നുന്നില്ല, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു: പോലീസ് ഭാഷ്യങ്ങൾക്കും പത്രവാർത്തകൾക്കും എത്രത്തോളം വിശ്വസനീയതയുണ്ടെന്ന് നമുക്കറിയാമല്ലോ. അതേസമയം റിയാസിൻറെ വരവിൽ നിഷ്കളങ്കമായ പത്രപ്രവർത്തനം മാത്രമായിരുന്നില്ല ലക്ഷ്യം എന്നെനിക്ക് സംശയമുണ്ട്. മറ്റെന്തോ കാര്യത്തിനാണ് അയാൾ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിയത്. ഈ ജോലി അയാൾക്ക് ഇവിടെ എത്താനുള്ള ഒരു വഴി മാത്രമായിരുന്നു. ഇനി അതെന്തായിരുന്നു എന്നു കണ്ടെത്തിയാൽ മാത്രം മതി.

അങ്ങനെ തോന്നാൻ കാരണം..? ഞാൻ ചോദിച്ചു. പറയാം.

രാജ്യത്തെ ഇതര സമൂഹങ്ങളമായി ബന്ധം ഊട്ടിയുറപ്പിക്കുന്നതിൻറെ ഭാഗമായി ഇവിടത്തെ സന്ദർശിക്കുന്ന പരിപാടിക്ക് പോതിരുന്നത് വിദേശകാര്യമന്ത്രി ബ്രിട്ടീഷ് ക്ലബ് ഒരു ഞാൻ ഓർക്കുന്നുണ്ടാവ്വമല്ലോ. അന്നതന്നെ അതേപരിപാടിക്ക് പ്രതാപും വിനോദുംകൂടി ഇന്ത്യൻ ക്ലബ്ബിലും എന്ന് ഞാനോർക്കുന്നു. അന്ന് ഞാൻ ഓഫീസിൽ തിരിച്ചെത്ത്വോൾ അവിടെ ആത്മുണ്ടായിരുന്നില്ല. എനിക്കു വല്ലാതെ വിശക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും ഹോട്ടലിലൊന്നും പോകാൻ തോന്നിയില്ല. ഞാൻ ഓഫീസിൽതന്നെയിരുന്ന് ജാസ്കീസിൽ വിളിച്ച് ലഞ്ച് ബോക്സ് പറഞ്ഞു. രണ്ടുമൂന്നു ദിവസത്തെ പേർസണൽ മെയിൽ ചെക്കു ചെയ്യാൻ ബാക്കി കിടക്കുകയായിരുന്നു. വരുന്നതുവരെയുള്ള ഇടവേളയിൽ ആ കടങ്ങളെല്ലാം വീട്ടിയേക്കാം എന്നു വിചാരിച്ചപ്പോഴാണ് എൻറെ ലാപ്പോപ് വണ്ടിയിൽ വച്ച് മറന്നിരിക്കുന്നു എന്നോർക്കുന്നത്. പിന്നെ ഇറങ്ങിപ്പോയി അതെടുക്കാൻ മടിതോന്നി. ആരുടെയോ ഒത ലാപ്പോപ് അപ്പോൾ മേശപ്പറത്ത് തുറന്നിരുപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അത് ഓണാണെങ്കിൽ തത്കാലം അതിൽ നോക്കാം എന്നു വിചാരിച്ച് ഞാനതിൻറെ മൗസ് ഒന്ന് അനക്കി നോക്കിയപ്പോൾ ഭാഗ്യം അത് ഷട്ട് ഡൗൺ ചെയ്തിട്ടണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്തായാലും നിങ്ങൾ മൂന്നപേരുടെ ആരുടേതെങ്കിലും ആവും എന്നറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് ചോദിക്കാതെ തുറന്നുനോക്കി എന്നൊരു കറ്റബോധവും എനിക്കുണ്ടായില്ല. മെയിൽ നോക്കാനായി ഇരുന്നപ്പോഴാണ് ഞാൻ ശ്രദ്ധിക്കുന്നത് അതിലൊരു ജി മെയിൽ അക്കൗണ്ട് സൈൻ ഓട്ട് ആകാതെ കിടക്കുന്നു. ആരാണിതിങ്ങനെ ഇത്ര അലസമായി മെയിൽ തുറന്നിട്ടിട്ടപോയിരിക്കുന്നതെന്നറിയാനുള്ള കൗതുകത്തോടെ ഞാനതൊന്ന് തുറന്നുനോക്കി. സത്യം പറഞ്ഞാൽ പ്രതാപ് ശരിക്കും ഞാനൊന്ന് ഞെട്ടി. ആ മെയിലിൻറെ യൂസർ നെയിം എന്തായിരുന്നെന്നോ ഷെർലക് ഹോംസ്..! എൻറെ കൗതുകം ഇരട്ടിച്ചു. ഞാനതിൻറെ ഇൻബോക്സ് ഒന്നു തുറന്നു നോക്കി. ഒരാളിൽനിന്നു മാത്രമായിരുന്നു ആ ഐഡിയിലേക്ക് മെയില്പകൾ എല്ലാം വന്നിരുന്നത്. അതും ഒരു പത്തോ

ഇരുപതോ എണ്ണം. അയച്ച ഐഡിക്കം ഉണ്ടാ്യിരുന്നു പ്രത്യേകത അതിൻറെ പേര് ആൻ ഫ്രാങ്ക് എന്നായിരുന്നു..!

നമ്മുടെ കൂട്ടത്തിൽ ആങ്ങടെയോ കാമ്മകിയാണവൾ എന്നും അവൾക്കുവേണ്ടി മാത്രം ക്രിയേറ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഒരു സ്യൂഡോ ഐഡി ആണതെന്നും ആർക്കും മനസ്സിലാവ്വമായിരുന്നു. അത് മറ്റാതുടേതുമാവില്ല വിനോദിൻറെതന്നെ. അവനേ ഇത്തരം കസ്തതികളുടെ ഉടമസ്ഥനായിരിക്കാൻ കഴിയു എന്ന് ഞാനേതാണ്ട് ഉറപ്പിക്കകയും ചെയ്തു. എന്നിലെ അസൂയക്കാരനായ പുരുഷന് അവൻറെ ആകാംക്ഷ അടക്കാനായില്ല. ഞാനതിൽ ഒന്നുരണ്ടു മെയിലുകൾ തുറന്നു നോക്കി. പക്ഷേ, നിരാശയായിരുന്നു ഫലം. ഇംഗ്ലീഷ് അക്ഷരങ്ങൾ ആയിരുന്നുവെങ്കിലും എനിക്കറിയാവുന്ന ഭാഷയിൽ ആയിരുന്നില്ല അവ എഴുതപ്പെട്ടിരുന്നത്. ഒരുപക്ഷേ, നിങ്ങളുടെ ഹിന്ദിയോ ഉറ്റുവോ മറ്റേതെങ്കിലും പ്രാദേശികഭാഷയോ ആയിരുന്നിരുന്നിരിക്കാം അത്. എൻറെ ആകാംക്ഷ നശിച്ചു. എന്നാലും പിന്നെ ആരെക്കൊണ്ടെങ്കിലും വായിപ്പിക്കാം എന്നൊരു മോഹത്തോടെ അവയിൽ രണ്ടുമുന്നെണ്ണം എൻറെ ഐഡിയിലേക്ക് ഞാൻ ഫോർവേർഡ് ചെയ്തു. അതിൻറെ തെളിവുകൾ ഡിലീറ്റം ചെയ്തു കളഞ്ഞു..!

പിന്നെ ഒന്നും സംഭവിക്കാത്തതുപോലെ ഞാൻ ലാപ്പോപ് അതുപോലെ അവിടെ വച്ചിട്ട് എൻറെ ടേബിളിൽ വന്നിരുന്ന് വഴിയിൽ നിന്നും വാങ്ങിച്ച മാസിക മറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആരാണ് അതിൻറെ ഉടമസ്ഥൻ എന്നുമാത്രം എനിക്കറിഞ്ഞാൽ മതിയായിരുന്നു.

കുറേക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഓരോത്ത്തരായി മടങ്ങിവരാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ മാത്രമാണ് വിനോദിൻറെയല്ല, റിയാസിൻറെ ലാപ്പോഷാണ് അതെന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നത്..!!

സത്യം പറയുന്ന മനുഷ്യന്റെ മുഖം

റിയാസും ഷെർലക് ഹോസും ആൻ ഫ്രാങ്കും തമ്മിലെന്ത്? അതേഷറ്റി ചോദിക്കാൻതന്നെ ഞാൻ തീത്ദമാനിച്ചു, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു: അതിനുവേണ്ടി ഒരു ദിവസം ഞാൻ നഗരത്തിലെ ഒരു സെക്കൻറ് ഹാൻറ് ബുക്ക്ഷോഷിൽ കയറി രണ്ട് ഷെർലക് ഹോംസ് നോവലുകളും വാങ്ങി റിയാസിൻറെ മുറിയിൽ ചെന്നു. അയാൾ എന്തോ പുസ്തകം വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. എന്നെക്കണ്ടതും അയാൾ അത് തലയിണയ്ക്ക് അടിയിലേക്ക് ഒളിഷിച്ചു.

എന്താണ് ഗൗരവമായ വായനയിലായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

അതെ. ഉറുദുവിലുള്ള കുപ്രശസ്തമായ ഒരു പോൺ ഗ്രന്ഥമാണ്. അത് ഞങ്ങളുടെ നാട്ടിൽ കിട്ടാനില്ല. ഇവിടെ ഒരു സുഹൃത്തിൻറെ കയ്യിൽനിന്നും കിട്ടി. ഒന്നു വായിച്ചുനോക്കാമെന്നു കരുതി. എന്താണതിലിത്ര അശ്ലീലം എന്നൊന്ന് നോക്കണമല്ലോ.

പക്ഷേ, റിയാസ് അപ്പറഞ്ഞത് ശുദ്ധ നുണയാണെന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. കാരണം ആ പുസ്തകത്തിൻറെ പുറംചട്ട ഏതാണ്ട് വ്യക്തമായി ഞാൻ കണ്ടതാണ്. അതൊരു ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകമായിരുന്നു എന്ന് എനിക്കുറപ്പായിരുന്നു. എന്നാൽ അത് ചോദിക്കാനൊന്നും ഞാൻ പോയില്ലു. വല്ല ഡിറ്റക്ലീവ് നോവലുകളും ഉണ്ടോ..? ഇതു ഞാൻ വായിച്ചു കഴിഞ്ഞതാണ്. എൻറെ കയ്യിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ അയാൾക്ക് നീട്ടിക്കൊണ്ട് ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് അയാളുടെ മുഖം മരിച്ചവനെപ്പോലെ വിളറ്റന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. പിന്നെ പെട്ടെന്ന് ഹോ.. ഷെർലക് ഹോംസ് എനിക്കും പ്രിയപ്പെട്ട കഥാപാത്രമാണ്. തന്നേക്കു വായിച്ചിട്ടു തന്നേക്കാം എന്നു പറഞ്ഞ് അത് വാങ്ങി അവിടെ വയ്ക്കകയും അയാളുടെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന മറ്റു രണ്ട് ഡിറ്റക്ടീവ് നോവലുകൾ എനിക്ക് തരുകയും ചെയ്തു.

അയാളിൽ എന്തോ ഒരു രഹസ്യമുണ്ടെന്ന കാര്യം എനിക്ക് വീണ്ടും ഒരിക്കൽകൂടി ഉറപ്പായി.

പിന്നൊരു ദിവസം രാജ്യത്തെ ആഭ്യന്തരമന്ത്രി ഏർപ്പെടുത്തിയ ഡിന്നറിന് ഞാനും വിനോദുംകൂടി പോയിരുന്നത് ഓർക്കുന്നുണ്ടാവുമല്ലോ. അന്ന് വിവിധ പത്രക്കാരെയും മറ്റ് മാധ്യമപ്രവർത്തകരെയും പരിചയപ്പെടുന്നതിനിടയിൽ ഇന്ത്യാക്കാരനായ ഒരാളെയും ഞാൻ കണ്ടുമുട്ടി. ഇപ്പോൾ ഞാനയാളുടെ പേത

മറന്നപോയി. ഐ തിങ്ക് ഹി ഇസ് ഫ്രം യുവർ പാർട്ട് ഓഫ് ഇന്ത്യ. ഇവിടെ റേഡിയോയിൽ അയാളം ജോൺ മസ്കീനാസം സഹപ്രവർത്തകരായിരുന്നു എന്ന് ഞാൻ ഞങ്ങളുടെ സംസാരത്തിനിടയിൽനിന്നും മനസ്സിലാക്കി. മസ്കീനാസിനെ പ്രതാപിന് ഓർമ്മയില്ലേ? ഞാനിങ്ങോട്ട പോരുമ്പോൾ കവി അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദിൻറെ റഫറൻസ് തരുന്നത് അദ്ദേഹമാണ്. ഞങ്ങളുടെ സംസാരത്തിനിടയിൽ ഞാൻ നമ്മുടെ പ്രോജക്ടിനെക്കുറിച്ച് അയാളോട് സംസാരിക്കുകയും ഉപകാരപ്രദമായതു വല്ലതും ഉണ്ടെങ്കിൽ ഷെയർ ചെയ്യണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകേട്ടപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരാൾ എന്നെ കാണാൻ വന്നിരുന്നല്ലോ എന്ന് ഓർമ്മിച്ചകൊണ്ട് അയാൾ വല്ലാതെ അദ്ഭ്രതപ്പെട്ടു. സ്വാഭാവികമായും പ്രതാപായിരിക്കും അതെന്നാണ് ഞാൻ കത്തിയത്. എന്നാൽ ഒരു പാകിസ്ഥാനി എന്ന് പറഞ്ഞപ്പോഴാണ് അത് റിയാസാണെന്ന് ഞാനറിയുന്നത്. അദ്ഭതം അതല്ല, ജോൺ മസ്കീനാസിൻറെ റഫറൻസ് പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് റിയാസ് അയാളെ ചെന്നുകണ്ടിരിക്കുന്നത്. ശരിയാണോ എന്നുറപ്പിക്കാനായി ഞാൻ വീണ്ടും വീണ്ടും അയാളോട് അതെടുത്തു ചോദിച്ചു. അതെ. മസ്ക്കീനാസിൻറെ റഫറൻസിൽതന്നെ എന്ന് അയാൾ തറപ്പിച്ച പറഞ്ഞു. എനിക്ക് സംശയമായി. ഞാൻ റിയാസിനോട് മസ്ക്കീനാസിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിട്ടേ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇനി വല്ലവിധത്തിലും അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദിനെക്കുറിച്ചുള്ള സംസാരത്തിനിടയിൽ ആ പേത്ദ വന്നിട്ടണ്ടെങ്കിൽതന്നെ റിയാസ് എന്തിന് അതോർമ്മിച്ചവച്ച് ഇയാളെപ്പോയി കണ്ടു..? അല്ലെങ്കിൽ എങ്ങനെ ഇയാളും മസ്കീനാസും സഹപ്രവർത്തകരാണെന്ന് റിയാസ് മനസ്സിലാക്കി..? എന്നിട്ട് എന്തുകൊണ്ട് റിയാസ് ആ കൂടിക്കാഴച് ഇവിടെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തില്ല? അപ്പോൾ റിയാസിനെ ഒരു രഹസ്യാത്മകത ചൂഴ്ന്ന നില്ക്കുന്നില്ലേ? ഇതെല്ലാം മനസ്സിലിട്ടകൊണ്ട് ഞാൻ ഒരു ദിവസം റിയാസിനെ സമീപിക്കുകയും നമുക്ക് റേഡിയോയിൽ പരിചയമുള്ള ആരെങ്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ അവത്മായി ഒത്ദ കൂടിക്കാഴച് സംഘടിപ്പിക്കണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ റിയാസ് അങ്ങനെ ഒരു പരിചയം ഭാവിച്ചതു കൂടിയില്ല..!!

എഡ്വിൻ എന്നിട്ട് എന്തുകൊണ്ട് നീ ഇതുവരെ ഇതൊന്നും ഞങ്ങളോടു പറഞ്ഞില്ല? ഞാൻ ദേഷ്യത്തോടെ ചോദിച്ചു. അങ്ങനെയൊരാളെ എന്തുകൊണ്ട് നീ നിസ്സാരമായി പോകാൻ അനുവദിച്ചു? അയാളെപ്പറ്റി അറിയാനുള്ള അവകാശം നമുക്കുണ്ടായിരുന്നില്ലേ?!

ഉണ്ടായിരുന്നു! എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. എന്നാൽ അയാൾ പോകുന്നതിൻറെ തലേദിവസം രാത്രി ഒരു സംഭവമുണ്ടായി. അതിനു രണ്ടുദിവസം മുൻപു മുതൽ അയാൾ നമുക്കൊപ്പം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലല്ലോ. അന്ന് ഏതാണ്ട് പാതിരാത്രിയോടടുപ്പിച്ച് അയാൾ എന്നെ കാണാൻ എൻറെ ഫ്ലാറ്റിൽ വന്നു. വല്ലാതെ ക്ഷീണിതനും ദുംഖിതനുമായിരുന്നു അയാൾ.

എഡ്വിൻ, ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യം പറയാനാണ് ഞാനിപ്പോൾ വന്നത്. അയാൾ പറഞ്ഞു: എനിക്ക് നാളെ ഈ നഗരം വിട്ടുപോകേണ്ട ഒരു അത്യാവശ്യമ്പണ്ട്. ഞാൻ നാളെ അത് ഓഫീസിൽ വന്നുപറയുമ്പോൾ എഡ്വിൻ അതിന് എതിൽ നില്ലൽത്. എന്നമാത്രമല്ല പ്രതാപിനെയും വിനോദിനെയും അബ്ദുള്ള ജനാഹിയെയും പറഞ്ഞു സമ്മതിപ്പിക്കുന്ന കാര്യവും എഡ്വിൻ ഏറ്റെടുക്കണം. എനിക്കറിയാം. എഡ്വിന് എന്നെക്കുറിച്ച് ചില സംശയങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന്. അത് ശരിയാണ്. ഈ നഗരത്തിലേക്കുള്ള എൻറെ വരവിന് ഒരു രഹസ്യ ദൗത്യമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനുവേണ്ടി ചിലരെ ഞാൻ രഹസ്യമായി പോയി കണ്ടിട്ടുമുണ്ട്. എന്നാൽ അതെന്താണെന്ന് ഇപ്പോൾ വെളിപ്പെടുത്താൻ പ്രയാസമുണ്ട്. പക്ഷേ, അതൊരിക്കലും നിങ്ങളെ ആരെയും ഒരു തരത്തിലും ബാധിക്കുന്നതാവില്ലെന്ന് ഞാൻ ഉറപ്പു തരുന്നു. എന്നമാത്രമല്ല, എല്ലാം കലങ്ങി തെളിയുമ്പോൾ ഞാൻതന്നെ അത് നിങ്ങളെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്യാം. അതുവരെ എന്നോടു പൊറുക്കുക. ഞാൻമൂലം നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന ബ്ലുലിമുട്ടകൾക്ക് ക്ഷമ ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അയാൾ പോകാനായി ഇറങ്ങി. വാതിൽവരെ ചെന്നിട്ട് തിരികെ വന്നു. ഞാൻ നാളെ ഈ നഗരം വിട്ടപോകുന്നതുവരെ ഇത് മറ്റാരുമായും ചർച്ച ചെയ്യരുത് !

എന്നിൽനിന്ന് അതിനൊരു ഉറപ്പവാങ്ങുന്നതിനെന്നവണ്ണം അയാൾ എൻറെ കയ്യിൽ കയറിപ്പിടിക്കുകയും അതിലൊരു ഉമ്മ വയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

റിയാസ് ഒരു സത്യസന്ധനാണ് എന്ന ഉറച്ച വിശ്വാസംകൊണ്ടാണ് ഈ നിമിഷംവരെ ഇതൊന്നും ആത്മായും ഞാൻ ഷെയർ ചെയ്യാതിരുന്നത്. പ്രതാപ്, ഇപ്പോൾ ഈ നിമിഷവും അങ്ങനെതന്നെ വിശ്വസിക്കാനാണ് എനിക്കിഷ്ടം. കാരണം ലോകത്തിലെവിടെയും സത്യം പറയുന്ന മനുഷ്യതുടെ എല്ലാം മുഖമൊന്നാണ്. ആ മുഖം ഞാൻ റിയാസിൽ കണ്ടിരുന്നു!…

നിഗമനങ്ങൾ

ഏറെ ദിവസങ്ങളായി ഞാൻ തേടിക്കൊണ്ടിരുന്ന ചില ഉത്തരങ്ങളിലേക്കുള്ള എളുപ്പവഴിയായിരുന്നു എഡ്വിൻ തുറന്നിട്ടത്. ലഭ്യമായിട്ടുള്ള അറിവുകൾ പരസ്പരം പങ്കുവച്ചാൽ ഞങ്ങൾക്കു മുന്നിൽ ഇപ്പോൾ കെട്ടുപിണഞ്ഞു കിടക്കുന്ന റിയാസ് എന്ന ദുത്രഹതയുടെ കുരുക്ക് എത്രയും വേഗം അഴിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായി. അതിനിടയിൽ എഡ്വിൻ എനിക്കൊരു ഒരു ബ്ലാക്ക് കോഫി ഇട്ടുകൊണ്ടുത്തന്നു. അതിൽനിന്നു പറക്കുന്ന ആഫ്രിക്കൻ മണമുള്ള ആവിയുടെ പിന്നിലിരുന്ന് A Spring without Smell എന്ന പുസ്തകം യാറ്റുച്ഛികമായി റിയാസിൻറെ മുറിയിൽ കാണാനിടയായ സംഭവവും പിന്നെ അതിൻറെ പിന്നാലെ അലഞ്ഞുനടന്ന് പല ഘട്ടങ്ങളായി ഞാനത് വായിച്ചതും അതിനിടെ അലക്സ് പെരുമാൾ പറഞ്ഞ വിചിത്രമായ അനുഭവങ്ങളും ആ പുസ്തകത്തിൻറെ മാത്രം പേരിൽ ഞാൻ പോലീസിനാൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടതും ഒക്കെ ഞാൻ എഡ്വിനമായി പങ്കുവച്ചു.

അൺബിലീവ്ബ്ൾ..!! എന്നാണ് എഡ്വിൻ അതിനോട് പ്രതികരിച്ചത്.

അതെ എഡ്വിൻ. അതാണ് സത്യം. ഒരു ഫിക്ഷനിൽ പറഞ്ഞാൽ ആളുകൾക്ക് വിശ്വസിക്കാനാവാത്ത വിധം വിചിത്രങ്ങളാണ് നമ്മൾ ഓരോരുത്തരുടെയും നിത്യജീവിതം. ഞാൻ പറഞ്ഞു. അത് അവിശ്വസനീയമായിരിക്കെതന്നെ യാഥാർത്ഥ്യവ്വമാണ്..!!

എങ്കിൽ നമ്മൾ രണ്ടുപേത്രടെയും അന്ദഭവങ്ങൾ ചേർത്തു വായിച്ചാൽ കിട്ടാവുന്ന ശരിയുത്തരങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്? എഡ്വിൻ ചോദിച്ച.

സമീറ പർവീൺ എന്നൊരു പെൺകുട്ടി ഒരു പുസ്തകം എഴുതിയിരിക്കുന്നു. അത് ഈ ദേശത്ത് നിരോധിക്കപ്പെട്ടതാണ്. എങ്കിലും ഇസ്മായേലിൻറെ കയ്യിൽനിന്നും രഹസ്യത്തിൽ അത് അലക്സ് പെത്രമാളിൻറെ കയ്യിൽ എത്തിപ്പെടുന്നു. അതേസമയം റിയാസിൻറെ കൈവശവും ആ പുസ്തകം ഉണ്ടായിരുന്നു. അത് ആരെയെങ്കിലും കാണിക്കുന്നതിനോ അതിൻറെ പിന്നിലെ നിഗുവൗത വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിനോ അയാൾ തയ്യാറായിരുന്നില്ല. ഒരുപക്ഷേ, ആ പുസ്തകവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആരോ ഒരാളെ തിരക്കിയാണ് അയാൾ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ അയാളെ കണ്ടെത്താൻ

റിയാസിനു കഴിഞ്ഞില്ല. അതിനിടയിൽ എന്തോ അനിഷ്ടസംഭവമുണ്ടാകുകയും റിയാസ് തിരിച്ചുപോകാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിടയിൽ പോലീസ് പിടിയിലാവുകയും ചെയ്തു. ശരിയല്ലേ..? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

അവസാനത്തെ രണ്ടുവാചകങ്ങൾ ഒഴിവാക്കിയേക്ക്ര. അതുരണ്ടം നമ്മുടെ അനമാനങ്ങൾ മാത്രമാണ്. യാഥാർത്ഥ്യം എന്ന് എണ്ണാനാവില്ല. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ശരി. അതൊഴിവാക്കുന്നു. എന്നാൽ പുസ്തകത്തിൻറെ കുറച്ചുഭാഗമെങ്കിലും വായിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ ഒരാളെന്ന നിലയിൽ മറ്റൊരു ശരിയുത്തരം ഞാൻ തരാം. ജോൺ മസ്ക്കീനസ് രാജ്യത്തെ റേഡിയോ നിലയത്തിൽ ജോലി ചെയ്തിരുന്നു എന്ന് ആ പുസ്തകത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. അത് വായിച്ചിട്ടുള്ള റിയാസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അയാളുടെ കെയറോഫിൽ നിലയത്തിലുള്ള ആരെയും പരിചയപ്പെടുക എളുപ്പമാണ്..!

എന്താണ് ആ പുസ്തകത്തിൻറെ തീം..?

റേഡിയോയിൽ ആർ. ജെ. ആയി ജോലി ചെയ്യുന്ന സമീറ എന്നൊര്ദ പെൺകട്ടിയുടെ സമരകാലത്തെ നഗരാന്ദഭവങ്ങളും പ്രണയാനുഭവങ്ങളുമാണ് അതിലുള്ളത്. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

അതിലെന്താണിത്ര നിരോധിക്കപ്പെടാനുള്ളത്? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു.

അതിനുള്ള വകയൊന്നും ഞാനതിൽ കണ്ടില്ല. പിന്നെ ഓരോത്തത്തും ഓരോ വിധമാണ് ഓരോ പുസ്തകവും വായിക്കുന്നത്. രാജഭക്തിയും ദേശഭക്തിയും മതഭക്തിയും തലയ്ക്ക പിടിച്ചവർക്ക് അതിലെ ഓരോ അക്ഷരങ്ങളും തങ്ങൾക്കെതിരെയാണ് കൈച്ചുണ്ടുന്നത് എന്നു തോന്നും. അവർക്കുള്ള വകയൊക്കെ അതിലുണ്ടു താനും. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ഭരണാധികാരികൾ ഒരുപരിധിവരെ നിരപരാധികൾ ആയിരിക്കും. അവർക്ക് വായനയില്ലല്ലോ. പക്ഷേ, ഇടനിലക്കാരായ ചില പിമ്പുകളുണ്ട്. അവരാണ് കഴപ്പക്കാർ. അതുകൊണ്ട് അത് നമ്മൾ ഒരു വലിയ കാര്യമായി എടുക്കേണ്ടതില്ല. ആ പുസ്തകവും റിയാസും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം മാത്രമാണ് നമ്മുടെ കൗതുകപരിധിയിൽ വരുന്ന കാര്യം.. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

എങ്കിൽ സൗകര്യത്തിനുവേണ്ടി നമുക്ക് സംഭവങ്ങളെ ഇങ്ങനെ വ്യാഖ്യാനിക്കാം: പുസ്തകം എഴുതിയ സമീറയെ തേടിയാണ് റിയാസ് ഈ നഗരത്തിൽ വന്നത്. അതിനിടയിൽ അയാൾ എന്തിനു പോലീസിനാൽ പിടിയിലായി എന്നറിഞ്ഞാൽ അയാളും പുസ്തകവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം അറിയാം. അതറിയണമെങ്കിൽ അയാൾ പോയ വഴിയിലൂടെ നമ്മളും അവളെ തേടിപ്പോകണം..!! എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

എങ്കിൽ നിശ്ചയമായും നമുക്കും അകത്തു കിടക്കാം!! ഞാൻ പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ, അയാൾ നമ്മുടെ സഹപ്രവർത്തകനായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ ഒരു വാർത്ത അറിഞ്ഞശേഷം അയാളെ നിസ്സാരമായി ഉപേക്ഷിച്ചിട്ട് ഭീരുക്കളെപ്പോലെ ഓടിയൊളിക്കുന്നത് നമ്മുടെ പത്രപ്രവർത്തന രക്തത്തിനു ചേരുന്നതല്ലല്ലോ. എന്തുവന്നാലും ഒന്നിച്ചുനിന്ന് നേരിടുക എന്നൊരു തീരുമാനത്തിൽ നമുക്ക് എത്തിച്ചേരേണ്ടതുണ്ട്.

ഞാൻ റെഡി. പക്ഷേ, അകത്തൊരു പുലി കിടന്നുറങ്ങുന്നുണ്ടല്ലോ. അവനെ എങ്ങനെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കും...? അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെ വന്നനാൾ മുതൽ റിയാസിനെ അവന് സംശയമായിരുന്നു. ഈ വാർത്തക്ഷടി കണ്ടാൽ ഭ്രാന്തിളകം തീർച്ച.

വിനോദിൻറെ കാര്യം എനിക്കു വിട്ടേക്കൂ. അവനെ ഞാൻ കൈകാര്യം ചെയ്തോളാം. അതിനു മുൻപ് പ്രതാപ് ജെയിംസ് ഹോഗനെ വിളിച്ച് കാര്യങ്ങൾ പറയണം. തീരുമാനങ്ങൾ നമ്മൾ സ്വന്തം നിലയിൽ എടുത്തു എന്നുവരന്തത്.

ഇര്തഭ്രഖണ്ഡങ്ങളിലെയും നടപ്പുസമയം കണക്കുകൂട്ടി നോക്കിയപ്പോൾ ജെയിംസ് ഹോഗൻ അപ്പോൾ നഗ്നനടത്തം ഒക്കെ കഴിഞ്ഞ് കിടക്ക പിടിച്ചകാണുമെന്ന് ഞാന്തഹിച്ചു.

ചില കാര്യങ്ങൾ പറയാൻ അസമയത്ത് വിളിക്കുന്നതാണ് ഏറെ നല്ലത്. സാധാരണസമയത്ത് വിളിച്ച പറയുന്നതിനെക്കാൾ ഇരട്ടി ഗൗരവം അപ്പോൾ അതിനു ലഭിക്കും. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

ആ ഉപദേശം കണക്കിലെടുത്ത് ഞാനപ്പോൾതന്നെ ജെയിംസിനെ വിളിച്ചു. എൻറെ ഊഹം പിഴച്ചിരുന്നില്ല. നീണ്ട മണിമുഴക്കത്തിനൊടുവിലാണ് അങ്ങേത്തലയ്ക്കൽ ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ പാതിയ്യറക്കം ശബ്ലിച്ചത്.

വെരി ഗുഡ്. ഇത്രദിവസവും നിങ്ങളവിടെ എന്തെടുക്കുകയാണ് എന്ന് എനിക്ക് സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരാൾ അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു കേട്ടപ്പോൾ ആ സംശയം മാറി. ഇനി അതിൻറെ കാര്യകാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നതോടെ നിങ്ങളുടെ ദൗത്യം അതിൻറെ പൂർണ്ണലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കും. അതിനുവേണ്ടി ഇന്നുമുതൽ നിങ്ങൾ ധീരതയും ചുറ്റച്ചറുക്കും സാഹസികതയുമുള്ള യഥാർത്ഥ പത്രക്കാരാവുക..!!

കാര്യങ്ങളുടെ ഒരു കിടപ്പവശം വിശദീകരിച്ചു കൊടുത്തപ്പോൾ ഇങ്ങനെ വിചിത്രമായ ഒരു മറ്റപടിയാണ് ജെയിംസ് ഹോഗനിൽ നിന്നും ലഭിച്ചത്.

റിയാസ് അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടതിൻറെ യഥാർത്ഥ കാരണം മി. ഹോഗന് മനസ്സിലായിട്ടില്ല. അതുകേട്ടപ്പോൾ എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു: എന്തായാലും സാരമില്ല. ഇവിടെ കുറച്ചുകാലംകൂടി തുടരാനുള്ള ഗ്രീൻ സിഗ്നൽ നമുക്കു ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇനി നമ്മൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതുപോലെ ധീരരും സാഹസികരുമായ പത്രക്കാരാകാൻ പോകുന്നു.!!

വഴിതെറ്റിയ കപ്പൽ

കപ്പലിനുള്ളിലിരിക്കുന്നവർ ഒരിക്കലും അതിന് വഴി തെറ്റുന്നത് അറിയുകയേയില്ല.. എപ്പോഴെങ്കിലും അതിൽനിന്ന് പുറത്തു കടക്കാൻ സാധിക്കുമ്പോഴോ പുറത്തുനിന്നൊരാൾ വിളിച്ചു പറയുമ്പോഴോ മാത്രമാണ് ഒരാൾക്കത് തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുക. മതവിശ്വാസങ്ങൾക്ക് രാഷ്ട്രീയബോധത്തിന്, ഭരണക്രമത്തിന് എന്തിനു നമ്മുടെ നിത്യജീവിതത്തിനുതന്നെയും അതു ബാധകമാണ്. ഞങ്ങളുടെ ജീവിതം അപ്പോഴും സാധാരണപോലെ നീങ്ങുന്നു എന്നായിരുന്നു അതുവരെയും ഞങ്ങളുടെ വിചാരം. എന്നാലത് ഏതെല്ലാം കൃതം കൃതക്കുകളിലാണ് ചെന്നുപെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നും അതിൻറെ കാഠിന്യം എത്രത്തോളം ഉണ്ടെന്നും, അടുത്ത ഒന്നോ രണ്ടോ മണിക്കറ്റുകളിൽ നടന്ന സംഭവങ്ങളാണ് ഞങ്ങൾക്ക് ബോധ്യപ്പെടുത്തി തരുന്നത്.

ഞാനും എഡ്വിനുംകൂടി ഭാവിപദ്ധതികൾ ആലോചിക്കുന്നതിനിടയിലേക്കാണ് വിനോദ് ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റു വരുന്നത്. ഞാൻ ചില സുപ്രധാന കാര്യങ്ങൾ പറയാൻ പോവുകയാണെന്നും അതു കേട്ട് വികാരാവേശത്തോടെ സംസാരിക്കത്തതെന്നും നമ്മൾ മൂന്നു പേരുടെയും നിരീക്ഷണബുദ്ധിയും അന്വേഷണചാതുര്യവും വിശകലനപാടവവും ഒന്നുചേർന്ന് ഒരു നെറ്റ്വർക്കുപോലെ പ്രവർത്തിക്കേണ്ട നിമിഷമാണിതെന്നും ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ട് അതുവരെയുള്ള സംഭവവികാസങ്ങൾ എല്ലാം എഡ്വിൻ അവന് വിശദീകരിച്ചുകൊടുത്തു.

ഞാൻ പ്രിയങ്കയെ ഒന്ന് വിളിക്കാം. എല്ലാം കേട്ടു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വളരെ ശാന്തനായി വിനോദ് പറഞ്ഞു. അടുത്ത ഒരു പൊട്ടിത്തെറി പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന എനിക്ക് ആ പ്രതികരണം ശരിക്കും അദ്ഭതമാണുളവാക്കിയത്.

അതെന്തിന്..? ഞങ്ങൾ തിരിച്ച ചോദിച്ചു.

ഒരു കഥ പറയുമ്പോൾ നാല് സാധ്യതകളാണ് എഴുത്തുകാരനു മുന്നിലുള്ളത്, വിനോദ് അന്നുവരെ പ്രകടിപ്പിക്കാത്ത ഒരു ആധികാരികതയോടെ പറഞ്ഞു: ഒന്ന്, വളരെ ഫിക്ഷണലായ കഥാസന്ദർഭവും കഥാപാത്രങ്ങളെയും സൃഷ്ടിക്കുക. രണ്ട് വളരെ യാഥാർത്ഥ്യമായ കഥാസന്ദർഭവും കഥാപാത്രങ്ങളെയും സൃഷ്ടിക്കുക. മൂന്ന് വളരെ ഫിക്ഷണലായ കഥാസന്ദർഭത്തിൽ വളരെ യാഥാർത്ഥ്യമായ കഥാപാത്രങ്ങളെ പ്രതിഷ്ടിക്കുക. നാല്, വളരെ യാഥാർത്ഥ്യമായ കഥാസന്ദർഭത്തിൽ വളരെ ഫിക്ഷണലായ

കഥാപാത്രങ്ങളെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുക. സമീറയും അവളുടെ നോവലും ഇതിൽ എവിടെ നില്ക്കുന്ന എന്നൊന്നറിയണമല്ലോ. പ്രിയങ്കയും ജോലി ചെയ്യുന്നത് ഒരു റേഡിയോ സ്റ്റേഷനിലല്ലേ. ഒന്ന് ചോദിച്ചുകളയാം.

അതിൻറെ ആവശ്യമില്ല, ഞാൻ പറഞ്ഞു: പ്രിയങ്ക, റേഡിയോ ഡയക്ടർ രാജീവൻ, നമ്മുടെ അബ്ദുള്ള ജനാഹി മൂന്നു പേരോടും ഞാൻ ഇക്കാര്യം നേരത്തേ അന്വേഷിച്ചതാണ്. ആ മൂന്നുവഴികളും അടഞ്ഞു പോയതുമാണ്. എന്നാൽ സമീറ എന്നൊരാൾ യാഥാർത്ഥ്യമാണ് എന്ന് എൻറെ സുഹൃത്ത് ബിജ്മമോൻ ഉൾപ്പെടെ പലരും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടണ്ട്.

അവളിലേക്കെത്താൻ നമുക്ക് ഇനിയും ബഹുമുഖമായ വഴികളുണ്ട്, വിനോദ് പറഞ്ഞു: ഒന്ന്, എഡ്വിൻറെ കയ്യിൽ ഇപ്പോഴുമുള്ള ഷെർലക് ഹോംസ്, ആൻ ഫ്രാങ്ക് മെയിലുകൾ പരിശോധിക്കുക. രണ്ട്, ജഹാംഗീറിനെ വിളിച്ച് ഇതേഷറ്റി അറിയാവുന്ന വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുക. മൂന്ന് ഈ റേഡിയോ ജോക്കിയെഷറ്റി നഗരത്തിൽ വ്യാപകമായ അന്വേഷണം നടത്തുക. നാല്, ആ പുസ്തകം എത്രയും പെട്ടെന്ന് തേടിഷിടിച്ച് വായിക്കാൻ നോക്കുക.

ഇപ്പോൾ ഇതിലേറ്റവും എളുപ്പമുള്ള കാര്യം ഞാൻ റിയാസിൻറെ കമ്പ്യൂട്ടറിൽനിന്നും മോഷ്ടിച്ച മെയിലുകൾ വായിച്ച നോക്കുക എന്നതാണ്, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

എളുപ്പമുള്ള കാര്യം ചെയ്യാൻ ആർക്കും പറ്റും. പ്രയാസമുള്ള കാര്യത്തിൽനിന്നുവേണം നമുക്ക് തുടങ്ങാൻ, വിനോദ് പറഞ്ഞു.

ഏറ്റവും പ്രയാസമുള്ള കാര്യം പുസ്തകം പൂർണ്ണമായും വായിക്കുകയാണ്, അത് തേടി മെനക്കെടാൻ നമ്പുക്കിപ്പോൾ സമയമില്ല.

തർക്കം വേണ്ട. നമുക്ക് എളുപ്പത്തിൽനിന്നുതന്നെ തുടങ്ങാം, ഞാനിടപെട്ട പറഞ്ഞു.

എഡ്വിൻ അപ്പോഴേക്കും മൊബൈലിലെ ഇൻബോക്സിൽനിന്ന് ആ മെയിലുകൾ തപ്പിയെടുത്തു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഇതാ...നിങ്ങളിൽ രണ്ടുപേരിൽ ആർക്കെങ്കിലും ഇത് വായിക്കാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും.

ഞാനത് വാങ്ങി നോക്കി.

Sayir bass I tnod wonk woh lla eseth deneppah. I deksa mih tnod nlap a pirt ot siht ytic. I nitarec taht ti lliw dne pu ni gib regnad. Eh derongi em. Won ew tsum dnif a yaw ot evas mih morf taht part. Ylno uoy nac od taht. Esaelp od ruoy tseb ot evas ym devaj.

അത് വായിച്ചു നോക്കിയിട്ട് എനിക്കൊന്നും മനസ്സിലായില്ല. അത് ഹിന്ദിയോ ഉറ്റുവോ അല്ല എന്ന് എനിക്കുറപ്പായിരുന്നു. ഇനി പാകിസ്ഥാനിലെ പഷ്തുപോലെയുള്ള മറ്റു വല്ല ഭാഷയും..? അതറിയാനായി ഞാൻ മൊബൈൽ വിനോദിനു കൈമാറി. അവനും വായിച്ച നോക്കിയിട്ട് അറിയില്ലെന്ന് തല കലുക്കി.

എങ്കിൽ ഇതു നോ<u>ക്ക</u>.. എഡ്വിൻ മറ്റൊരു മെയിൽ തുറന്നു കാണിച്ചു. അതും പക്ഷേ, ഞങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാവ്വന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല.

എങ്കിൽ ഇനിയുള്ളതും ഇതുപോലൊക്കെതന്നെ. നോക്കിയിട്ട് കാര്യമില്ല. എഡ്വിൻ നിരാശനായി. അത് വിട്ട് അടുത്ത വഴി നോക്ക്. വിനോദ് പറഞ്ഞു.

നമുക്ക് ജഹാംഗീറിനെ ഒന്നു വിളിച്ചാലോ..? എന്തെങ്കിലും ചിലത് അയാൾക്കറിയാതെ വരില്ല. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

എന്തോ ജഹാംഗീറിനെ അത്രയ്ക്കങ്ങോട്ട് വിശ്വാസം വരുന്നില്ല. മറ്റേതെങ്കിലും വഴിയിലിട്ട് നമുക്കയാളെ കടുക്കാം, ഞാൻ പറഞ്ഞു: എന്നുമാത്രമല്ല ഈ പുസ്തകവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എന്തെങ്കിലും നമുക്കറിയാമെന്ന് പുറത്തൊരാളം ഇപ്പോൾ അറിയാൻ പാടില്ലതാനം.

അതായത് നമ്മുടെ മുന്നിലുള്ള വഴികളെല്ലാം ഏതാണ്ട് അടഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു എന്നു സാരം. ഇനി നമ്മൾ എന്തുചെയ്യം?

അത്തരം അവസരങ്ങളിൽ പ്രത്യേകിച്ച് ഒന്നും ചെയ്യാനില്ല. ഒരു വഴി സ്വയം തുറന്നുവരുന്നതുവരെ വെറുതെ ജീവിതത്തിൻറെ മുന്നിൽ നിന്നുകൊടുക്കുക മാത്രം ചെയ്താൽ മതി.

ഞങ്ങൾ ബ്രേക്ക് ഫാസ്റ്റിനായി പിരിഞ്ഞു. എന്നാൽ ബ്രഡും മുട്ടയും ഉണ്ടാക്കുന്നതിനിടയിൽ ബിജ്ചമോൻറെ വിളി വന്നു. പ്രിയങ്കയുടെ വിളിവന്നു. അസ്മോയുടെ വിളി വന്നു. മറ്റു പല പരിചയക്കാരുടെയും വിളി വന്നു. എന്താണ് സംഭവിച്ചത്..? വാർത്തയിൽ വല്ല കഴമ്പുമുണ്ടോ..? നിങ്ങളെ പോലീസ് ചോദ്യം ചെയ്തോ..? സൂക്ഷിക്കണം. രക്ഷപ്പെട്ടു പോകാൻ നോക്ക്.. എന്നിങ്ങനെ ചില ചോദ്യങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളുമായിരുന്നു എല്ലാ വിളികളുടെയും സാരം. ഞങ്ങൾ കഴിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോഴേക്കും ഭ്രാന്തമായ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റുപോലെ അബ്ദുള്ള ജനാഹി അകത്തേക്ക് കടന്നുവന്നു. എന്തായിരുന്നു അയാൾ ഞങ്ങളിൽനിന്ന് പ്രതീക്ഷിച്ചതെന്നറിയില്ല, ഞങ്ങളുടെ ഇരുപ്പം സാവകാശത്തിലുള്ള കഴിപ്പും അയാളെ കൂടുതൽ ഭ്രാന്തനാക്കിയതുപോലെ തോന്നിച്ചു.

നിങ്ങൾ എന്താണീ കാണിക്കുന്നത്..? വളരെ അസഹ്യതയോടെ അയാൾ ചോദിച്ചു. ഞങ്ങൾ കാലത്ത് ഓരോ മുട്ട കഴിക്കുന്നു എന്താ കൂടുന്നോ..? വിനോദ് കളിയാക്കും മട്ടിൽ പറഞ്ഞു.

കളി പറയാനുള്ള നേരമല്ലിത്. അയാളുടെ ദേഷ്യം ഇരട്ടിച്ചു. പത്രത്തിൽ വാർത്ത വന്നിരിക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ സഹപ്രവർത്തകനെക്കറിച്ചാണ്. എല്ലാത്തിനും നിങ്ങൾകൂടി ഉത്തരം പറയേണ്ടി വരും.

കാലത്ത് മുട്ടയും ബ്രഡും കഴിക്കാതിരുന്നാൽ ഉത്തരം പറയുന്നതിൽനിന്ന് ഞങ്ങൾ ഒഴിവാക്കമോ? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു.

അയാളത് ശ്രദ്ധിച്ചതുകൂടിയില്ല. ഞാൻ കാലത്ത് എവിടെയെല്ലാം പോയിട്ടാണ് വരുന്നതെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാമോ..? ഭരണത്തിൽ പിടിപാടുള്ള രണ്ട് പത്രക്കാരെ കണ്ടു. പണം കൊടുത്താൽ കാര്യങ്ങൾ സാധിച്ചു തരുന്ന ഒരു രാജകുടുംബാംഗത്തെ പോയി കണ്ടു. അതിനിടെ സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിൽ കയറിത്തിരക്കി. വാർത്ത കണ്ടപ്പോൾ മുതൽ ഞാനനുഭവിക്കുന്ന വേവലാതി.. എന്നിട്ട് നിങ്ങൾ.. ഇവിടത്തെ ഒരു ജയിൽ എങ്ങനെയാണെന്ന് എന്നറിയാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഈ ഉദാസീനത. പത്രക്കാരനും മയക്കുമരുന്നുകാരനും കൊള്ളക്കാരനും കൊലപാതകിയും ഒക്കെ അവർക്ക് തുല്യരാണ്. മൃഗങ്ങളോടെന്നതുപോലെയാവും അവർ നിങ്ങളോട് പെത്മമാറുക. അത് നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. ഉത്തരവാദിത്വമില്ലാത്ത ചെന്നായ്ക്കൾ..!!

അബ്ദുള്ള രോഷമടക്കാനാവാതെ നിലത്ത് ചവുട്ടി. അയാൾ വളരെ ഗൗരവത്തിലാണ് എന്നു മനസ്സിലാക്കിയതോടെ ഞങ്ങളും തമാശവിട്ടു.

നമ്മളിപ്പോൾ അടിയന്തരമായി എന്തുചെയ്യണമെന്നാണ് അബ്ദുള്ള പറയുന്നത്? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ആരെയെങ്കിലും പിടിപാടുള്ളവരെ പോയിക്കണ്ട് നമ്മൾ കുടുങ്ങാതിരിക്കാനുള്ള വഴി ഏർപ്പാട് ചെയ്യണം. പിന്നെ ആ പാവത്തിനെ എങ്ങനെയെങ്കിലും രക്ഷിക്കാൻ നോക്കണം. ബ്രഡ്സം മൊട്ടയും കഴിച്ചകൊണ്ട് ഇവിടിരുന്നാൽ അതൊന്നം നടക്കില്ല.

ഈ നഗരത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കാരെയാണ് പരിചയം..? വല്ല വഴിയുമുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഞങ്ങളോട് പറയേണ്ടത് അബ്ദള്ളതന്നെയല്ലേ..? എഡ്വിൻ ചോദിച്ചു.

ആദ്യം നിങ്ങൾ ഓരോത്ത്തത്രം അവരവത്രടെ എംബസികളിൽ പോയി ഉത്തരവാദിത്വപ്പെട്ടവരെ കണ്ട് സംഭവം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുകയും നിങ്ങൾകൂടി കുടുങ്ങാനുള്ള സാധ്യത അറിയിക്കുകയും വേണം. എന്തെങ്കിലും അടിയന്തര സാഹചര്യമുണ്ടായാൽ പിടി കൊടുക്കാതെ അവിടെ അഭയം നേടാനുള്ള വഴി ഉറപ്പിച്ച വയ്യണം.

അബ്ദുള്ള എന്താണ് ഈ പറയുന്നത്..? അതിനുംമാത്രം ഭയക്കാൻ ഞങ്ങളെന്തെങ്കിലും തെറ്റ ചെയ്തോ...? വിനോദ് ചോദിച്ചു.

അപ്പോൾ ആ പാവം എന്തെങ്കിലും തെറ്റു ചെയ്തിട്ടാണ് അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടത്വം വാർത്ത വന്നതും എന്നാണോ നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്..? നിങ്ങൾ ഇവിടെ എന്തു തെറ്റു ചെയ്തോ അത്രയും തെറ്റേ റിയാസും ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. അയാൾ അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെടാൻ യോഗ്യനാണെങ്കിൽ നിങ്ങളും അതിനു യോഗ്യരാണ്. കാരണം നിങ്ങൾ എല്ലാവരും ചെയ്തിരുന്നത് ഒരേതരം ജോലിയാണ്..!!

അബ്ദള്ള ഞങ്ങളെ ശരിക്കും ഭയപ്പെടുത്തിക്കളഞ്ഞു. ഇതേ സഹചര്യങ്ങൾ നേരത്തേതന്നെ സ്വയം സങ്കല്പിക്കുകയും ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ പരസ്പരം പങ്കവയ്ക്കകയും ചെയ്തതായിരുന്നെങ്കിലും അതേ കാര്യം പുറത്തുനിന്നൊരാൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു പേടി തോന്നി. ഞങ്ങളെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുക. ഞങ്ങളതിനു വഴങ്ങാതെ എംബസിയിൽ അഭയം പ്രാപിക്കുക. അത് രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള തർക്കത്തിനു കാരണമാവുക. അന്തർദേശീയ ഇടപെടലുകൾ ഉണ്ടാവുക. അത്രയൊക്കെ ഗൗരവതരമാണോ കാര്യങ്ങൾ..?!! കളി കാര്യമാവുകയാണോ..?!!

കൂടിക്കാഴ്ചകൾ

കാര്യങ്ങളുടെ ഗൗരവത്തെക്കറിച്ച് ഇത്രയും ധാരണ ഉണ്ടായിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ റിയാസ് നിരപരാധിയാണെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്ന അബ്ദുള്ളയ്ക്കാണ് ഏത് എംബസിയെക്കാളും അധികം ഞങ്ങളെ ഇപ്പോൾ രക്ഷിക്കാനാവുക. ശരിയല്ലേ..? ഞാൻ മുന്നോട്ട ചെന്ന് ചോദിച്ചു.

എങ്ങനെ..? എനിക്കെത്ത്ര ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നാണ്..? ഞാനിവിടത്തെ ഒരു സാധാരണ പൗരനാണ്. സുന്നി ആയതിൻറെ പേരിൽ ഷിയാകളും ഷിയ ആയിരുന്നതിൻറെ പേരിൽ സുന്നികളും ഒറ്റപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു മനുഷ്യൻ. അയാൾ സെൻറി അടിച്ച് ഒഴിയാൻ ഒരു ശ്രമം നടത്തി നോക്കി.

അന്ന് ചോദിച്ചപ്പോൾ അബ്ദുള്ള ഒഴിഞ്ഞുകളഞ്ഞു. പക്ഷേ, ഇപ്പോൾ സത്യം പറയണം. നിങ്ങളുടെ റേഡിയോ നിലയത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സമീറ ആരായിരുന്നു..? അവളും റിയാസും തമ്മിൽ എന്തു ബന്ധം..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

പ്രതാപ്, അന്നത്തേതിൽ കൂടുതൽ എനിക്കിപ്പോഴും ഒന്നും പറയാനില്ല. അവിടത്തെ പെൺകുട്ടികളുമായി ഇടപഴകന്ന ആളായിരുന്നില്ല ഞാനെന്ന് ഇത്രദിവസംകൊണ്ടും നിങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലായില്ലേ..? റിയാസ് എന്നോട് ഒരു ദിവസം ഇതേ കാര്യം ചോദിക്കുകയും അവിടത്തെ ഡയറക്ടർ രാജീവനെ പരിചയപ്പെടണം എന്ന് എന്നോട് ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അത്രതന്നെ.

എന്നിട്ട് പരിചയപ്പെടുത്തികൊടുത്തോ..?

അതിൻറെ ആവശ്യം വന്നില്ല. അതിനു മുൻപുതന്നെ ഒരു ദിവസം അവർ തമ്മിൽ എവിടെവച്ചോ കണ്ടുമുട്ടിയെന്ന് റിയാസ് എന്നോടു പറഞ്ഞു.

പിന്നൊന്നം റിയാസ് ചോദിച്ചിട്ടില്ലേ..?

റേഡിയോ സ്റ്റേഷനിലെ പഴയ സുഹൃത്തുക്കളെ പരിചയപ്പെടുത്തി കൊടുക്കണം എന്നു പറഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ, സാധിച്ചില്ല.

റിയാസ് എന്തിനാണ് ഈ റേഡിയോക്കാരുടെ പിന്നാലെ നടക്കുന്നതെന്ന് അബ്ദുള്ള ചോദിച്ചിട്ടില്ലേ..? വിനോദ് ചോദിച്ചു. അതിരിക്കട്ടെ. ആരാണ് ഈ സമീറ..? നിങ്ങളെല്ലാവത്മം എന്തിനാണ് അവളുടെ പിന്നാലെ നടക്കുന്നത്..? അബൂള്ള തിരിച്ച ചോദിച്ച.

നിങ്ങളുടെ സഹപ്രവർത്തകനായിതന്ന അലിയുടെ കാമുകിയാണവൾ. അവൻ ജയിലിലായതെങ്ങനെ എന്നറിയാമോ..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഈ സമരങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആയിരക്കണക്കിനു ചെറുപ്പക്കാർ ജയിലിലായിട്ടുണ്ട്. അതിലൊത്തെൻ മാത്രമാണ് അലി. അവൻറെ കേസ് എന്തോ എനിക്കറിയില്ല. സമരകാലത്തുതന്നെ എനിക്ക് ജോലി പോയി. അതിൽപിന്നെ ഞാനവത്രമായി ഒന്നും ബന്ധപ്പെടാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ല. ഞാൻ നിരപരാധി ആണെന്ന് അറിയാമായിത്രന്നിട്ടുകൂടി എനിക്കുവേണ്ടി സംസാരിക്കാൻ ഒതുത്തനും ഉണ്ടായില്ല. എല്ലാവനും അവനവൻറെ ആസനങ്ങളിൽ കൈ തിരുകി കണ്ണുംപൂട്ടിയിരുന്നു. ഒരു പ്രശ്നം വരുമ്പോൾ അതുവരെ കവിളിൽ ഉമ്മവച്ചു നടന്നവനൊന്നും നമ്മുടെകൂടെ കാണില്ലെന്ന് വീണ്ടും ഒരിക്കൽകൂടി തെളിയിച്ച സമയമായിരുന്നു അത്. അതൊക്കെ പോട്ടെ. നിങ്ങൾ എംബസിയിലേക്കു പോക്രം. ബാക്കി നമുക്ക് തിരിച്ചു വന്നിട്ട് ആലോചിക്കാം.

അബ്ദുള്ളയുടെ ആ നിർദ്ദേശത്തിനെതിരെ പിടിച്ചു നില്ലാൻ ഞങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽ ആത്മവിശ്വാസത്തിൻറെ കച്ചിത്ത്രത്തമ്പൊന്നും ബാക്കിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞങ്ങൾ മുവരുംകൂടി ഒരു വണ്ടിയിലാണ് പോയത്. ആദ്യം വിനോദിനെ ഇന്ത്യൻ എംബസിയിൽ ഇറക്കി. അവിടെ വല്ലാത്ത തിരക്കായിരുന്നതിനാൽ കഴിയുമ്പോൾ വിളിക്ക്ക, തിരിച്ചു വന്നെടുക്കാം എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് ഞങ്ങൾ കനേഡിയൻ ബ്രിട്ടീഷ് എംബസികളിലേക്ക് പുറപ്പെട്ട.

നമുക്ക് ആ റേഡിയോ ഡയറക്ടറുമായി ഒന്നുകൂടി സംസാരിച്ചാലോ..? പോകുന്ന വഴി എഡ്വിൻ ഒരു അഭിപ്രായം മുന്നോട്ട വച്ചു.

എന്തു പ്രയോജനം..?

വെറ്റതെ. എന്നാലും ഒന്ന് സംസാരിക്കണമെന്നു തോന്നുന്നു..

ബിജ്മമോൻറെ കയ്യിൽനിന്നും നമ്പർ കളക്ട ചെയ്ത് ഞാനപ്പോൾ തന്നെ മി. രാജീവനെ വിളിച്ചു.

കാണാനാണെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ വീട്ടിലുണ്ടെന്നും അടുത്ത ഒരു മണിക്കൂർ നേരത്തേക്ക് ഫ്രീ ആയിരിക്കുമെന്നും അയാൾ അറിയിച്ചു.

ഞങ്ങൾ പോകുന്ന വഴിയിലായിരുന്ന അയാളുടെ വില്ല. അത് ഞങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ എളുപ്പമായി. ഞങ്ങൾ. ജി പി എസ് തെളിച്ച വഴിയിലൂടെ വണ്ടി അങ്ങോട്ട് വിട്ട.

ഒതു മുന്തിയ കോളനിയിലെ നന്നായി മോടിപിടിപ്പിച്ച ഒതു വില്ല ആയിരുന്നു അത്. രാജീവൻ ബ്രേക്ക്ഫാസ്റ്റ് കഴിഞ്ഞ് എഴുന്നേറ്റതേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ള.

ഞാൻ ഒത്മദിവസം ബിജ്ജമോൻറെ ഫോണിൽനിന്ന് സംസാരിച്ച കാര്യവും എഡ്വിൻ വിദേശകാര്യ മന്ത്രിയുടെ സത്കാരത്തിൽവച്ച് കണ്ടുമുട്ടിയ കാര്യവും ഓർമ്മിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഞങ്ങൾ സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. അത് നന്നായി. അയാൾക്ക് വേഗം ഞങ്ങളെ ഓർത്തെടുക്കാൻ പറ്റി. അതിൻറെ ഊഷ്കളത സ്വീകരണത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നുതാനും.

ഇറങ്ങാൻ രാവിലെ ഇത്തിരി വൈകം. രാത്രി അതിനംകൂടി വൈകാനുള്ള വക ഓഫീസിൽ കാണം. ഞങ്ങളെ അകത്തേക്ക് ക്ഷണിച്ചിരുത്തിക്കൊണ്ട് രാജീവൻ പറഞ്ഞു.

റേഡിയോ അല്ലാതെ മറ്റെന്തൊക്കെയാണ് ബിസിനസുകൾ? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

പല പരിപാടികൾ. ഏതെങ്കിലും ഒന്നിൽ മാത്രം ഇൻവെസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നത് ഇക്കാലത്ത് സുരക്ഷിതമല്ല, അതുകൊണ്ട് ഇൻറീരിയർ മുതൽ പൈപ് ഫാക്ടറിവരെ. ഫ്ലവർഷോപ്പുമുതൽ ആശുപത്രിവരെ. അതിനിടയിൽ ഒരു കൗതുകമായിരുന്നു റേഡിയോ. കോളേജിൽ ഇത്തിരി കവിതയും നാടകവും കളിച്ചുനടന്നതിൻറെ അസുഖം. പണം കുറേ പോയിക്കിട്ടിയപ്പോൾ സമാധാനമായി. ബൈ ദബൈ എന്താണ് നിങ്ങളുടെ ഇവിടത്തെ അസൈൻമെൻറ്..?

ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളടെ മാർക്കറ്റ് സ്റ്റഡിയെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു.

സുന്ദരമായ രാജ്യമായിരുന്നു ഇത്. സഞ്ചാരികളുടെ പറ്റദീസ. നിക്ഷേപകരുടെ ഏദൻ. അങ്ങനെ ഒരു ദേശത്തെപ്പറ്റി വിദേശശക്തികൾക്ക് സ്ഥാപിത താത്പര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാവുക സ്വാഭാവികമാണല്ലോ. ശരിക്കും ഒരു വിദേശനിർമ്മിത നാടകമായിരുന്നു ഇവിടെ നടന്ന സമരങ്ങൾ അത്രയും! അതിൻറെ തിരക്കഥ രചിച്ചത് പുറത്താണ്. അരങ്ങ് ഇവിടെ ആയിരുന്നു എന്നു മാത്രം. ഇവിടെ ഉണ്ടാവുന്ന അസ്വസ്ഥതകളിലൂടെ തൊട്ടടുത്തു കിടക്കുന്ന എണ്ണരാജ്യത്തെ ഭീഷണിയുടെ മുനമ്പിൽ നിറുത്തി കാര്യം സാധിച്ചെടുക്കാനായിരുന്നു പാശ്ചാത്യശക്തികളുടെ ശ്രമം. പക്ഷേ, ആ നാടകം ദയനീയമായി പൊളിഞ്ഞു. വിദേശശക്തികളുടെ ജനാധിപത്യം, സ്വാതന്ത്ര്യം, അടിച്ചമർത്തൽ തുടങ്ങിയ വിലാപങ്ങളിലൂടെയുള്ള കള്ളനീക്കത്തിൽ പതറാതെ എണ്ണ രാജ്യം ധീരമായ തീരുമാനം എടുത്തു. അവർ തങ്ങളുടെ സൈന്യത്തെ ഈ നഗരത്തിലേക്ക് അയയ്ക്കകയും സമരങ്ങളെ അടിച്ചമർത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ മേഖലയുടെ മുഴുവൻ നാശമാകമായിരുന്ന ഒരു സംഘർഷത്തെയാണ് അവർ ബ്ലുലിപൂർവ്വം ഇല്ലായ്യ ചെയ്ത്..!

അപ്പോൾ ആ സമരം വിജയിക്കമെന്ന് ഒരു ഘട്ടത്തിലും മി. രാജീവന തോന്നിയിരുന്നില്ലേ..?

ഇല്ല. ഒരു യുദ്ധം ജയിക്കണമെങ്കിൽ മൂന്നു കാര്യങ്ങൾ ആവശ്യമുണ്ടെന്നാണ് ഭഗവാൻ കൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ബുദ്ധി, ആയുധം, പണം. ഇതു മൂന്നും ഇവിടത്തെ എതിർപക്ഷത്തിൻറെ കയ്യിലില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇത് തോല്ലാൻവേണ്ടി മാത്രമുള്ള യുദ്ധങ്ങളാണ്.. പക്ഷേ, രണ്ട് അപകടങ്ങൾ അവർ ഇവിടെ ചെയ്തു. ഒന്ന് സമൂഹത്തെ ഭീതിദമാംവിധം വർഗ്ഗീയമായി ഭിന്നിപ്പിച്ചു. രണ്ട് ഈ നഗരത്തിൻറെ സാമ്പത്തിക അടിത്തറയിൽ അവർ മാരകമായ പരിക്കേല്പിച്ചു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇപ്പോൾ അവർ അനുഭവിക്കുന്നത് അവർ അർഹിക്കുന്നതുതന്നെയാണ്.!!

അപ്പോൾ ഇവിടത്തെ അടിച്ചമർത്തലിനെ താങ്കൾ കണ്ണിൽ ചോരയില്ലാതെ ന്യായീകരിക്കുകയാണോ..?

സീ.. ഞാനൊരു കാര്യം പറയട്ടെ. നമുക്ക് ഇടപെട്ട് പരിഹരിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഒരു പ്രശ്നത്തിൽ നാം വെറുതെ ആകലരാവേണ്ടതില്ല എന്നാണെൻറെ പക്ഷം. ലോകത്ത് എവിടെയെല്ലാം അനീതികൾ അരങ്ങേറുന്നു. അതിനെ ഓർത്ത് നാം ജീവിക്കാതിരിക്കുന്നില്ലല്ലോ. പിന്നെന്തിന് ഇവിടത്തെ പ്രശ്നം നമ്മെ അലട്ടണം..? ദൂരെ നടക്കുന്നതും ഒരു മതിലിനപ്പറം നടക്കുന്നതും തമ്മിൽ എന്തു വ്യത്യാസമാണ് നമുക്കുള്ളത്..? മതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സങ്കീർണ്ണതകളാണ് ഇവിടത്തെ പ്രശ്നത്തിൻറെ കാതൽ. അതിനെ അവർക്ക് സ്വയമേ പരിഹരിക്കാൻ പറ്റൂ. ഏകാധിപത്യം എന്ന വാക്കുപോലും അതിൻറെ തുടർച്ചയായി മാത്രം വരേണ്ടതാണ്. ഇപ്പോൾ എതിർപ്പു പറയുന്നവർ അധികാരത്തിൽ വന്നാലും സ്ഥിതി വളരെ ഒന്നും മെച്ചമാകില്ല എന്നു മാത്രമല്ല കൂടുതൽ വഷളാവുകയും ചെയ്യം എന്നാണെൻറെ നിരീക്ഷണം. അതുകൊണ്ട് തമ്മിൽ ഭേദപ്പെട്ട വ്യവസ്ഥിതി നിലനില്ലാൻ ഞാൻ മനസ്സകൊണ്ട് ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

അക്കാലത്ത് നിങ്ങൾ റേഡിയോയിൽ ഒത്തിരി സ്ലഗിൾ ചെയ്തു അല്ലേ? ഞാൻ പതിയെ വിഷയത്തിലേക്ക് വന്നം. സൂഗിൾ എന്നൊന്നും പറഞ്ഞാൽ പോരാ. അഹിതമായി ഒരു വാർത്തയും പോകത്ഒതെന്ന് സർക്കാരിൽനിന്ന് കടുത്ത നിർദ്ദേശം. അവിടെ ഇരിക്കുന്നവർ എന്താണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് അറിയില്ലല്ലോ. ഞാനേതാണ്ട് ഇരുപത്തിനാല് മണിക്കൂറും സ്റ്റുഡിയോയിൽ ആയിരുന്നു. നിലനില്പിനുവേണ്ടിയുള്ള ജാഗ്രത.

അന്ന് വാർത്താവിഭാഗത്തിൽ സമീറയും ഉണ്ടായിരുന്ന അല്ലേ..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഉണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നു. അല്ല.. ഉണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ മീര മസ്കാൻ അന്ന് അവധിയിലായിരുന്നതു കാരണം സമീറ വന്നതാണ്. ഞാനോർക്കുന്നു.

തുറന്നു പറയാമല്ലോ അവളെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ അറിയണമെന്നുണ്ട്. എന്നല്ല അറിഞ്ഞേ മതിയാവൂ. അല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ഗുരുതരമായ പ്രശ്നത്തിൽ അകപ്പെട്ടേക്കം, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

രാജീവന് ഒന്നും മനസ്സിലായില്ല. അയാൾ ഏതാണ്ട് ഒരു ശുന്യതയോടെ ഞങ്ങൾ മിഴിച്ചു നോക്കി.

അന്നത്തെ പത്രം അവിടത്തെ ടീപ്പോയിൽ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഞാനതെടുത്ത് നാലാം പേജ് രാജീവനെ കാണിച്ചു.

ഈ റിയാസ് ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം ഉണ്ടായിരുന്ന ആളാണ്. പക്ഷേ, കഴിഞ്ഞ ദിവസം പോലീസിൻറെ പിടിയിലായി. പക്ഷേ, അതിന് അവർ പറയുന്ന കാരണങ്ങൾ ഒന്നും ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. അതിനു വ്യക്തമായ വേറെ കാരണം ഉണ്ട്. നിങ്ങളുടെ റേഡിയോയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സമീറയെ തേടിയാണ് അയാൾ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തിയതെന്ന് ഞങ്ങൾ സംശയിക്കുന്നു. സമീറയെപ്പറ്റി കൂടുതൽ അറിഞ്ഞെങ്കിൽ മാത്രമേ റിയാസിനെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾക്കും അറിയാൻ സാധിക്കൂ. അതിന് മി. രാജീവൻറെ സഹായം വേണം. അതിനാണ് ഞങ്ങൾ വന്നത്.

അയാൾ ആ പത്രം വായിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ വാർത്ത വായിച്ച<u>ത</u>ം അയാളുടെ മുഖം പത്രക്കടലാസ്യപോലെ വിവർണ്ണമാകന്നത് ഞാൻ കണ്ടു.

ഇത് അതിഭയങ്കരമായ ക്രിമിനൽ കേസാണല്ലോ. നിങ്ങൾ വിചാരിച്ചാലൊന്നും അയാളെ ഇതിൽനിന്നും ഊരാൻ പറ്റില്ല. നിങ്ങൾ തടി കേടാകാതെ സൂക്ഷിച്ചു നില്ക്കുന്നതാണ് നല്ലത്, രാജീവൻ ഉപദേശിച്ച.

അതിനാണെങ്കിൽപോലും ഞങ്ങൾക്ക് സമീറയെ കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്.

അവളുടെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടായ ദുരന്തം ഒക്കെ നിങ്ങൾക്കറിയാമോ എന്നറിയില്ല. അവളുടെ ഫാദർ ഇവിടെവച്ച് കൊല്ലപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. പിന്നവൾ അധികം കാലം ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കോൺട്രാക്ട് അവസാനിക്കുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ രാജിവച്ച പോയി, രാജീവൻ പറഞ്ഞു.

പിന്നെന്തിന് അവളെ അന്വേഷിച്ച് റിയാസ് ഇവിടെ വന്നു എന്നാണ് അറിയാത്തത്. എഡ്വിൻ സംശയത്തോടെ പറഞ്ഞു. അവൾ എന്തോ ഒരു പുസ്തകം എഴുതി എന്നു കേട്ട. അതുശരിയാണോ..?

അങ്ങനെ എന്തോ ഒരു ശ്രുതി ഇവിടെ കുറച്ചുകാലം പടർന്നിരുന്നു. പിന്നെ അതേഷറ്റി ഒന്നും പറഞ്ഞുകേട്ടില്ല. പക്ഷേ, എനിക്കു വിശ്വാസമില്ല. അതിനൊന്നിനും മാത്രം കാമ്പുള്ള പെൺകുട്ടി ആയിരുന്നില്ല അവൾ. നാവുബലമുള്ള വെറ്റം ഒരു ആർ.ജെ. അത്ര ഉണ്ടായിരുന്നുള്ള.

ഇവിടെ പോലീസിലോ സർക്കാരിലോ ആരെങ്കിലും പരിചയക്കാരുമായി ഒന്ന് സംസാരിക്കാൻ കഴിയുമോ..? ഇതിനൊന്നും വേണ്ടിയല്ല. എന്താണ് റിയാസിനു സംഭവിച്ചത് എന്നറിയാൻ മാത്രം..! ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ഈ രാജ്യം പുലർത്തുന്ന ഒരു രഹസ്യാത്മകതയ്യണ്ട്. അതിനെ മറികടക്കാൻ നമ്മുടെ പരിചയങ്ങൾ ഒന്നും പോരാ. പ്രത്യേകിച്ച് ഇതുപോലെ ഒരു വിഷയമായത്രകൊണ്ട് വല്ലതം പോയി പറഞ്ഞാൽ നമ്മളും കുടുങ്ങും. നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ എൻറെ ബിസിനസ്. രാജീവിൻറെ സ്വരത്തിൽ അസ്വസ്ഥതയുടെ ദയനീയമായ ഒരു ഞരക്കം ഉണ്ടായിരുന്നം. വേണ്ട വേണ്ട. ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അങ്ങനെയൊരു റിസ്ക് എടുക്കേണ്ടതില്ല, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു. എന്നാലും ഞാനൊന്ന് അന്വേഷിച്ചു നോക്കട്ടെ. എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന്. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഇറങ്ങുകയല്ലേ..? എനിക്കും സമയം ആകുന്നും.

ഞങ്ങളിറങ്ങി. നിസ്സാരരായി.. ശൂന്യരായി വീണ്ടും തെരുവിലേക്ക്...

അവസാനിക്കാത്ത പ്രതീക്ഷ

ബ്രിട്ടീഷ് എംബസിയുടെ പടിവാതിൽക്കൽവരെ എത്തിയിട്ട് അവിടെയിറങ്ങാതെ എഡ്വിൻ വണ്ടി പിന്നെയും എവിടേക്കോ തിരിച്ചുവിട്ടു. എംബസി നമ്മുടെ അവസാന ഓപ്ഷൻ ആണ്. അതിനു മൻപ് നമുക്ക് മറ്റു ചിലരെക്കൂടി കാണേണ്ടതുണ്ട്. എന്നായിരുന്നു ആ ദിശാമാറ്റത്തിനുള്ള വിശദീകരണം. ആ യാത്ര ചെന്നുനിന്നത് മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രിയുടെ മൂന്നിലും.

നമുക്ക് മാമുജിയെ ഒന്ന് കാണാം.. കേട്ടിടത്തോളം അദ്ദേഹം വളരെ ജെന്ദവിനായ ഒരാളായാണ് എനിക്കു തോന്നിയത്...എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

അവനെ വഴികാണിക്കേണ്ട ചുമതല പിന്നെ എൻറേതായി. കൂനാം കുതുക്കുപോലെ നീണ്ടുവളഞ്ഞ വരാന്തകളിലെ അടയാള സൂചകങ്ങൾ നോക്കി വല്ലവിധേനയും ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിൻറെ മുറിയുടെ മുന്നിൽ എത്തിപ്പെട്ടു. പക്ഷേ, നിർഭാഗ്യവശാൽ അദ്ദേഹം അവിടെ ഉണ്ടായിതുന്നില്ല. പിന്നെ അവിടെയുണ്ടായിതുന്ന മറ്റ് ഡോക്ടേഴ്ലിനോടും നേഴ്സുന്മാരോടും ഏറെ തിരക്കി അദ്ദേഹത്തിൻറെ നമ്പർ സംഘടിഷിക്കുകയും മൊബൈലിൽ വിളിച്ച് വീട്ടിലേക്ക് ചെല്ലാനുള്ള അന്ദവാദം വാങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതു നന്നായി എന്ന് പിന്നെ എനിക്കു തോന്നി. ആശുപത്രിയിലെ തിരക്കിനിടയിൽ ആയിരുന്നെങ്കിൽ ഒരുപക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്ദ ഞങ്ങളെ വേണ്ടവണ്ണം പരിഗണിക്കാൻ കഴിയുമായി തുന്നില്ല.

ഹലോ കാനഡാവാലാ.. എന്തൊക്കെയാ വിശേഷങ്ങൾ. നിങ്ങൾക്ക് തിരിച്ചുപോകാറായില്ലേ..? എൻറെ വിസ ഓൺ പ്രോസസിങ് ആണ്. ഏഇ നിമിഷവും ശരിയാവാം. എങ്കിൽ ചിലപ്പോൾ നിങ്ങളെക്കാൾ മുന്നിൽ ഞാനവിടെ എത്തിയെന്നിരിക്കും എന്നിങ്ങനെ സുദീർഘമായ ഒരു സന്തോഷസ്വാഗതമാണ് ഞങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹത്തിൽനിന്ന് ലഭിച്ചത്. ആശുപത്രി, രോഗി, മരുന്ന് എന്നിങ്ങനെയുള്ള സമ്മർദ്ദങ്ങൾ ഇല്ലാതിരിക്കുന്നതിൻറെ ലാഘവത്വംകൂടിയായിരുന്നിരിക്കാം അത്. ചിലർ അങ്ങനെയാണ്. ജോലിയിടത്തിൽ കണ്ടുമുട്ടുന്ന ആളെ ആവില്ല വീട്ടിലെത്തുമ്പോൾ കാണുന്നത്.

എല്ലാ കശലംപറച്ചിലുകൾക്കും ശേഷം ഞങ്ങൾ പതിയെ വിഷയത്തിലേക്ക് കടന്നു.

അതെയോ.. ഞാൻ ആ വാർത്ത കണ്ടിരുന്നു. പക്ഷേ, അത് നിങ്ങളിലൊരാളാണ് എന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ വയ്യ. അവനം ഒരു പാകിസ്ഥാനി അല്ലേ..? എൻറെ ഊഹം ശരിയാണെങ്കിൽ അവനം എന്നെ ഒരുദിവസം വന്നുകണ്ടിട്ടണ്ട്.

അത് ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ചാണ് വന്നത്. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഓർമ്മയെ തിരുത്തി. ഞങ്ങളെ ജഹാംഗീർ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നതായിരുന്നു.

അല്ലല്ല.. വേറൊരവസരത്തിലും വന്നിരുന്നു. എൻറെ ഓർമ്മ ശരിയാണെങ്കിൽ തനിച്ച്.. പക്ഷേ, എന്തിനായിരുന്നു എന്ന് ഓർമ്മ കിട്ടുന്നില്ല.

ഡോക്ടർജിക്ക് ഇവിടെ നല്ല പിടിപാടല്ലേ.. ആരെയെങ്കിലും ഒന്ന് വിളിച്ച്.. അയാൾ നിരപരാധിയാണ് എന്ന കാര്യം ഉറപ്പാണ്...ഞാൻ പറഞ്ഞു.

നിങ്ങളുടെ ആ ഉറപ്പാണ് എന്നെ ശരിക്കും ഭയപ്പെടുത്തുന്നത്, ഡോക്ടർജി ഇത്തിരിനേരം ആലോചിച്ചിട്ട് പറഞ്ഞു: എങ്കിൽ പിന്നെ അയാൾ എന്തിനു പിടിക്കപ്പെട്ടു.? അതിനർത്ഥം ഇപ്പോൾ ആരോപിക്കപ്പെട്ടതിനെക്കാൾ ഗുരുതരമായ എന്തോ ഒരു കറ്റം പോലീസ് അയാളിൽ കാണുന്നു എന്നല്ലേ..

അതെന്താണെന്നു മാത്രം ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞാൽ മതി. അല്ലാതെ റിയാസിനെ ജയിലിൽനിന്ന് മോചിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കണമെന്നല്ല പറയുന്നത്.

അതറിയാൻ നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്ത് ജഹു വിചാരിച്ചാലും മതിയല്ലോ..?

അതെങ്ങനെ? ഞാനും എഡ്വിനും ഒരേ സമയമാണത് ചോദിച്ചത്. അതിനവൻ സി.ഐ.ഡി.യിൽ അല്ലേ ജോലി ചെയ്യുന്നത്. ഇതൊക്കെ അവനറിയാതിരിക്കുമോ..? ഡോക്ടർ വളരെ ലാഘവത്തോടെ പറഞ്ഞു.

സി.ഐ.ഡി.യിൽ..?!! പക്ഷേ, കേബിൾ ടിവി നടത്തുന്നു എന്നാണല്ലോ അയാൾ ഞങ്ങളോട് പറഞ്ഞത്. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ തിരുത്താൻ ശ്രമിച്ച.

ഹ..ഹാ.. അവനങ്ങനെ പലതും നടത്തും. എല്ലാം ഈ സൗകര്യത്തിനുവേണ്ടി മാത്രം. സോറി ഇതൊക്കെ നിങ്ങളോട് പറയാമോ എന്നനിക്കറിയില്ല. അവൻ പറയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ഞാനും പറഞ്ഞിട്ടില്ല എന്ന് കരുതിയേക്കുക.. എൻറെ മണ്ടത്തരം.

ഇല്ല. അയാൾ ഞങ്ങളോട് അങ്ങനെയൊൽ തൊഴിലിൻറെ കാര്യം പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിനർത്ഥം പറയാനും സഹായിക്കാനും ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല എന്നാണ്.. ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ടത് ഡോക്ടർജിയുടെ സഹായമാണ്. അത് ഞങ്ങൾ വല്ലാതെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.. ഞാൻ അല്പം വികാരാധീനനായി പറഞ്ഞു.

അതിൽ ഡോക്ടർജിയുടെ കാല്പടക്കി. അദ്ദേഹം ഫോണെടുത്ത് ആരെയോ വിളിച്ച.

പോലീസിലെ ഉയർന്ന ഉദ്യോഗത്തിൽ എൻറെ ഒരു സുഹൃത്തുണ്ട്. ഒരു അഷ്റഫ് ഖാൻ. അവനറിയാൻ പറ്റം. റിങ് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. എടുക്കുന്നില്ല. വല്ല മീറ്റിങ്ങിലും ആവും. ഒരു കാര്യം ചെയ്യു.. ഞാനവൻറെ നമ്പർ തരാം. നിങ്ങളവനെ പോയി ഒന്ന് കാണ്. ഗുണം ചെയ്യും. നല്ല സഹായമനസ്ഥിതിയുള്ളവനാണ്..

എന്നാലും മതി. പക്ഷേ, ഡോക്ടർജി ചോദിക്കുമ്പോൾ പറയുന്നതുപോലെ ഞങ്ങൾ ചോദിച്ചാൽ പറഞ്ഞുകൊള്ളണം എന്നില്ല. അതാണ് പ്രശ്നം.

ഡോണ്ട് വറി. ഞാനവനോട് വിളിച്ച പറഞ്ഞുകൊള്ളാം. നിങ്ങൾ ചെല്ല.

പാതി നിരാശയിലും പാതി പ്രതീക്ഷയിലും ഞങ്ങൾ വീണ്ടും വണ്ടിയിറക്കി. അടുത്ത ആളിലേക്ക്.

ഞാനപ്പോഴേ പറഞ്ഞില്ലേ ആ ജഹാംഗിർ ഒരു കുഴപ്പക്കാരനാണെന്ന്, വണ്ടി നീങ്ങിയപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞു: കണ്ട ആദ്യദിവസംതന്നെ എനിക്കെന്തോ ഒരു കുഴപ്പം മണത്തിരുന്നു. ഭാഗ്യമായി നമ്മൾ അയാളോടൊന്നും പറയാതിരുന്നത്. അയാളാണ് ഈ നാടകത്തിൻറെ മുഴുവൻ സൂത്രധാരൻ എന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

അതായത് ശത്രുക്കൾ നമ്മുടെ ശ്വാസത്തിൻറെ തുമ്പിൽ നില്ക്കുന്നു എന്നസാരം. നമ്മൾ ഏറെ സൂക്ഷിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മനുഷ്യൻ എന്നാൽ നന്മ എന്നാണ് ഞാൻ ഇതുവരെയും വിചാരിച്ചിരുന്നത്. പക്ഷേ, ഇപ്പോ തോന്നുന്നു അത് തെറ്റാണെന്ന്. അവൻ തിന്മയാണ്, തിന്മ മാത്രമാണ്. അധികാരത്തിൻറെ അങ്ങേ പക്ഷത്ത് നില്ക്കുന്നവരെയാണ് ഇപ്പോൾ കൂട്ടതൽ പേടിക്കേണ്ടത് എന്നു തോന്നുന്നു.

മന്ദപ്പുനെക്കുറിച്ചും ജഹാംഗീറിനെക്കുറിച്ചും സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് കുറെനേരം വണ്ടി ഓടിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് ഞങ്ങൾ എങ്ങോട്ടാണ് പോകുന്നതെന്ന് ഞങ്ങൾക്കുതന്നെ നിശ്ചയമില്ലെന്ന് ഓർക്കുന്നത്. ഡോക്ടർ ജി തന്നയച്ച ഒരു നമ്പർ മാത്രമേ ഞങ്ങളുടെ കൈവശം ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

ഇവിടുത്തുകാരോട് സംസാരിച്ചാൽ എനിക്കും അവർക്കും ഒന്നും മനസ്സിലാവില്ല. പ്രതാപ്തന്നെ സംസാരിക്ക് എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് എഡ്വിൻ ആ നമ്പർ ഡയൽ ചെയ്ത് എന്നെ ഏല്പിച്ചു.

എന്നാൽ നല്ല ശുദ്ധമായ ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള മറ്റപടിയാണ് എനിക്ക് അപ്പറത്തുനിന്നും ലഭിച്ചത്.

ഡോക്ടർ ജി വിളിച്ചിരുന്നു. ഞാനിന്ന് ഓഫിസിൽ പോയിട്ടില്ല. വീട്ടിൽ വന്ന് കാണുന്നതിൽ വിരോധമില്ല. പോലീസ് ഹെഡ് ക്വാർട്ടേഴ്ലിനു എതിർവശത്തുള്ള സൂപ്പർ മാർക്കറ്റിൻറെ മുന്നിൽ പാർക്ക് ചെയ്ത് കാത്തുനില്ക്കുക. ഞാനൊരാളെ അവിടേക്ക് അയയ്ക്കാം. ഇത്രയുമായിരുന്നു ആ സംസാരത്തിൽനിന്നും കശലാന്വേഷണങ്ങളും പരിചയപ്പെടുത്തലുകളും മറ്റ് ആശംസാവർത്തമാനങ്ങളും കിഴിച്ചാൽ കിട്ടന്ന സാരാംശം.

ഇയാളുടെയും ഉത്തരം മറ്റൊന്നാവാൻ തരമില്ല. ഞാൻ നോക്കട്ടെ. അന്വേഷിക്കട്ടെ. വളരെ കഴപ്പം പിടിച്ച കേസാണ്. ഇടപെടാതിരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. ഇതൊക്കെത്തന്നെ പറയാൻ പോകുന്നത്. അതിനപ്പുറമൊന്നും പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ട. നമ്മുടെ ഒരു മനസ്സമാധാനത്തിനുവേണ്ടി പോകാം എന്നുമാത്രം, ഈ യാത്രകളിൽ അതിനോടകംതന്നെ മടുപ്പു തോന്നിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഞാൻ നിസ്റ്റംഗതയോടെ പറഞ്ഞു.

പോയി നോക്കാം. അവസാനിക്കാത്ത പ്രതീക്ഷയാണ് കറ്റാന്വേഷണത്തിൻറെയും പത്രപ്രവർത്തനത്തിൻറെയും കരുത്ത്. മുടിനാരിൽ പിടിച്ചുള്ള പർവ്വതാരോഹണം. അതിൽ തളർന്നാൽ പോയി, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

അതെ. അതാണ് ശരി. ഈ ഘട്ടത്തിൽ തളരത്തത്. തളരാതെ ഞങ്ങൾ അടുത്ത വഴിയിലേക്ക് വണ്ടി തിരിച്ചു.

തടവുപുള്ളികൾ

അഷ്റഫ് ഖാൻ പറഞ്ഞേല്പിച്ച ഒങ്ങ ചെറ്റപ്പക്കാരൻ ആ പാർക്കിങ്ങിൽ ഞങ്ങളെ കാത്ത നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ തനിയെ വഴി കണ്ടുപിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ കഴഞ്ഞുപോയേനേ എന്ന് അവനൊപ്പം നടക്കുമ്പോൾ ഞാനോർത്തു. അത്രയും കൂനാംകുരുക്കു പിടിച്ച ഗല്ലികളിലൂടെയായിരുന്നു അവൻ ഞങ്ങളെ കൊണ്ടുപോയത്. ഇതിൻറെ നേരേ അപ്പുറത്ത് ഹൈവേയാണ്. അതിലെ വന്നാൽ പാർക്കിങ് കിട്ടില്ല അതാ ഇവിടെ വരാൻ പറഞ്ഞത്. അവസാനം ഒരു കെട്ടിടത്തിൻറെ മുന്നിലെത്തി മണിയടിച്ച് കാത്തുനില്ക്കുമ്പോൾ ആ ചെറ്റപ്പക്കാരൻ പറഞ്ഞു.

വഴിയിലുടനീളം ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ വളരെ കുറച്ച് മാത്രമേ സംസാരിച്ചിരുന്നുള്ളൂ എന്ന് ഞാനോർത്തു. വിവരിക്കാനാത്ത ഒരു വിഷാദം അവൻറെ മുഖത്ത് പായൽപറ്റിക്കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

എന്തു ചെയ്യന്നു..? ഞാനവനോട് കശലാന്വേഷണം നടത്തി.

ഞാൻ പോലീസിലാണ്. ഇന്നൊരോഫ് കിട്ടിയപ്പോൾ സാബിൻറെ വീടുവരെ വന്നതാണ്. അവൻറെ മുഖത്ത് മാത്രമല്ല ശബ്ദത്തിലും വിഷാദമുണ്ടായിരുന്നു.

സാബിൻറെ ബന്ധുവാണോ..?

അതെ അകന്ന ബന്ധു. സാബിൻറെ കെയ്റോഫിലാണ് ജോലി കിട്ടിയത്.

ആ സംസാരം അധികം നീട്ടാൻ എനിക്കായില്ല. അപ്പോഴേക്കും വാതിൽ ഇറക്കപ്പെട്ടു. ഹിന്ദി സിനിമകളിലെ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഗിരിമയും പ്രൗഢിയുമുള്ള ഒരാൾ ആയിരുന്നു വന്ന് വാതിൽ ഇറന്നത്.

സേർജൻറ് അഷ്റഫ് അംജത്ഖാൻ—അദ്ദേഹം ഞങ്ങൾക്ക് സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തി. ഞങ്ങൾ തിരിച്ചം.

സാധാരണ ഞാൻ സന്ദർശകരെ വീട്ടിൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാറില്ല. ഇതുപക്ഷേ, ഡോക്ടർജി അദ്ദേഹത്തിനു വേണ്ടപ്പെട്ടവരാണെന്ന് വിളിച്ചു പറഞ്ഞപ്പോൾ നോ എന്ന് പറയാൻ പറ്റില്ലല്ലോ. എന്താണ് നിങ്ങൾക്ക് എന്നെക്കൊണ്ടുള്ള ആവശ്യം..?

ഞങ്ങളെ ആഗതമുറിയിലേക്ക് സ്വീകരിച്ചിരുത്തിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു.

എഡ്വിൻ വീണ്ടം കൂട്ടിലെ തത്തയെപ്പോലെ കഥകൾ എല്ലാം ആവർത്തിച്ചു ചൊല്ലി. എല്ലാം കേട്ട കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം അവിശ്വസനീയതയോടെ തല കുലുക്കി.

ഞങ്ങളും ഇതേ കാര്യംതന്നെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. എങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാ എങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാതിരിക്കും. അതും ഒരു പാകിസ്ഥാനി ആണ് ഇതിനിറങ്ങി തിരിച്ചതെന്നോർക്കുമ്പോൾ.. ഞങ്ങൾ എത്രയോ പേർ കാലങ്ങളായി ഇവിടെ വിശ്വസ്തതയോടെ ജോലി ചെയ്യുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് കിട്ടിയ ഒരു തക്ലിഫ് അല്ലേ ഇത്..? ഇനി ഇവിടത്തെ സർക്കാർ ഞങ്ങളെ സംശയത്തോടെ അല്ലേ വീക്ഷിക്കൂ. ഞങ്ങളെ ഉത്തരവാദിത്വപ്പെട്ട പോസ്റ്റിൽ ഇരുത്താൻ അവർ മടിക്കില്ലേ..? വല്ല പാകിസ്ഥാനികളും ഇങ്ങോട്ട് വരാൻ ഈ സർക്കാർ സമ്മതിക്കമോ..? ഒന്നും സത്യമാകല്ലേ എന്നാണ് എൻറെയും പ്രാർത്ഥന.. അള്ളാഹ ഞങ്ങളോടും ഞങ്ങളുടെ ജനതയോടും കരുണ കാണിക്കട്ടെ.

ഞങ്ങളുടെ വായ മൂടിക്കളയാൻ പാകത്തിലുള്ള ഒത്ര നിലപാടായിരുന്നു അതെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാമായിരുന്നു.

ഏറ്റവും രസം അതല്ല. ഈ റിയാസ് ഒരു ദിവസം ഇവിടെയും വന്നിരുന്നു എന്നതാണ്..! അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

പെട്ടെന്ന് ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ഞെട്ടി ഉണർന്നു.. ഇവിടെയോ..? എന്തിന്..?!!

അതും ഡോക്ടർജിയുടെ കെയറോഫിൽ വന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് അന്ന് സംശയം തോന്നാതിരുന്നത്. അയാളുടെ ഏതോ ഒരു ബന്ധു പയ്യൻ ഇവിടെ പോലീസിൽ ഉണ്ടേത്ര. വന്നിട്ട് ഒന്നോ രണ്ടോ വർഷമേ ആയിട്ടുള്ളൂ. അവനിപ്പോൾ ജോലി ഉപേക്ഷിച്ചു പോകണം. അതിന് എങ്ങനെയെങ്കിലും സഹായിക്കണം എന്നു പറയാനായിരുന്നു വന്നത്.. പക്ഷേ, മൂന്നു വർഷത്തേക്കുള്ള കോൺട്രാക്ട് അങ്ങനെ എങ്ങനെയാണ് പാതി വഴിയിൽ അവസാനിച്ചു പോകാൻ കഴിയുക..? ഒന്നും ചെയ്യാൻ പറ്റില്ലെന്ന് ഞാൻ തറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു. എത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടാണ് ഞങ്ങൾ ഓരോത്രത്തന്മാരെ ഇങ്ങോട്ട് കൊണ്ടുവരുന്നത്. വന്നുകഴിയുമ്പോൾ അവനൊന്നും ജോലി ചെയ്യാൻ വയ്യ. അഷ്റഫ് ഖാൻറെ സ്വരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിൻറെ അധികാരം നന്നായി കലർന്നു കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ദാ നോക്ക് ഒരുത്തൻ നില്ക്കുന്നു. വന്നിട്ട് നാലു മാസമേ ആയിട്ടുള്ളൂ. അവനിപ്പോൾ തിരിച്ചു പോകണം.. ചോദിക്കാൻ വന്നതാണ്.. ഞാൻ ഒരുപിടി ചീത്ത വിളിച്ചു കഴിഞ്ഞതേയുള്ള…

ഞങ്ങളെ വഴിയിൽനിന്ന് വിളിച്ചകൊണ്ടുവന്ന പോലീസ് പയ്യനെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം തുടർന്നു.

അങ്ങനെ ഒത്ര ചെറിയ കാര്യം സാധിക്കാൻവേണ്ടി മാത്രമാണോ റിയാസ് ഈ നഗരത്തിലേക്ക് വന്നത്..? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഇന്നു പത്രം വായിച്ചിട്ടും മനസ്സിലായില്ലേ ആ നീചൻറെ ഉദ്ദേശ്യം വേറെ ആയിരുന്നു എന്ന്..!! അദ്ദേഹം പുച്ഛത്തോടെ ചോദിച്ചു.

അങ്ങനെ വിശ്വസിച്ച് നമുക്ക് എല്ലാ അന്വേഷണങ്ങളും അവസാനിപ്പിക്കാം. വളരെ എളുപ്പം. എന്നാൽ അയാൾ നിരപരാധി ആയിരുന്നു എന്ന് മറ്റൊരു വഴിയിലൂടെ ചിന്തിച്ചു തുടങ്ങിയാൽ ഒരുപക്ഷേ, താങ്കൾക്ക് ഒട്ടവളരെ കാര്യം ചെയ്യാൻ സാധിച്ചേക്കും.

ഈ സർക്കാത്രം ഇവിടത്തെ പോലീസും പത്രങ്ങൾക്ക് വെറ്റതേ വാർത്തകൾ കൊടുക്കാറില്ല. ആധികാരികമായി ഉറപ്പുള്ള കാര്യങ്ങൾ മാത്രമേ അവർ പുറത്തുവിടൂ.. അത് സത്യമായിരിക്കും. ഇനി അതിനപ്പുറം ഇവിടെ മറ്റൊരു സത്യം ഉണ്ടാവാനും പോകുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിൻറെ ആ പ്രസ്താവനയിൽ ശരിക്കം ഒരു വിലയിരുത്തലും ഭീഷണിയും ഒളിഞ്ഞു കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. കൂടുതൽ ചോദ്യങ്ങളെ അത്രയും അപ്രസക്തമാക്കുന്ന വിധത്തിൽ. എഡ്വിൻ പക്ഷേ, വിട്ടകൊടുക്കാൻ തയ്യാറായില്ല.

അത് താങ്കളുടെ വിശ്വാസം. ഞങ്ങൾ നിഷേധിക്കുന്നില്ല. റിയാസിനെ ഞങ്ങൾക്ക് ഒന്ന് കാണാൻ കഴിയുമോ..? അതിനൊരു വഴി..?

നോ.. വേ.. ചോദ്യംചെയ്യൽ പൂർത്തിയായാൽ ഉടൻ കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കും. ഉടൻതന്നെ വിധിയും വരും. ഇവിടെ ഒന്നിനും ഒരു കാലതാമസവും ഇല്ല. പക്ഷേ, അതുവരെ രഹസ്യസങ്കേതത്തിൽ ആയിരിക്കും. പ്രത്യേകിച്ച് ഇതുപോലെ ഒരു രാജ്യദ്രോഹക്കുറ്റമായതു കൊണ്ട്. കാണാൻ കഴിയുമെന്ന് വിചാരിക്കുകയേ വേണ്ട. ഞാനൊരുപകാരം നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ചെയ്യാം. അയാളെ കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കുന്ന ദിവസം ഞാൻ അറിഞ്ഞുവയ്ക്കാം. ആ സമയത്ത് കോടതി വളപ്പിൽ പോയി നില്ക്കുക. വണ്ടിയിൽനിന്നിറക്കി അകത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ കാണാം. അതേയുള്ള വഴി.

അദ്ദേഹം നിസ്സഹായനായി കൈ മലർത്തി.

അദ്ദേഹം അത് പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴെല്ലാം സത്യത്തിൽ എൻറെ മനസ്സിൽ മറ്റൊങ്ങ കാര്യം കിടന്നു മഥിക്കുകയായിരുന്നു. ഈ വീട് എനിക്ക് എവിടെയോ നല്ല പരിചയം. ഞാനവിടെ നേരത്തേ വന്നിട്ടുള്ളതുപോലെ. ഇദ്ദേഹത്തെ മുൻപ് ഞാനെവിടെയോ കണ്ടിട്ടുള്ളതുപോലെ.. പക്ഷേ, അതിനുള്ള സാധ്യത തീർത്തും ശുന്യമായിരുന്നു. ആനമൊട്ടയോളം ശൂന്യം. പിന്നെങ്ങനെ? ഇനി അത് മനഃശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഒക്കെ പറയുന്ന ദേഴാവു എന്ന അവസ്ഥയാണോ എന്ന് അടുത്ത നിമിഷം ഞാൻ സന്ദേഹിച്ചു. ഇതേ അനുഭവത്തിലൂടെ താൻ മുൻപും കടന്നുപോയിട്ടുണ്ട് എന്ന് ചിന്തിക്കുന്ന മിഥ്യാവിചാരം. ഇത് അങ്ങനെയും ആയിരുന്നില്ല. മറ്റെന്തോ ഒരു പരിചയം. അദ്ദേഹത്തോട് യാത്ര പറഞ്ഞ് ഇറങ്ങുന്നതുവരെയും ഞാനതേഷറ്റി ആലോചിക്കുകയും എന്തിനോവേണ്ടി അവിയടെല്ലാം തിരയുകയുമായിരുന്നു. എന്നാൽ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ എനിക്കൊന്നും ലഭിച്ചില്ല. അതൊരു പ്രഹേളികപോലെ എന്നിൽ അവശേഷിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇത്ര നിസ്സാരകാര്യത്തിന്, ഒരു പോലീസുകാരനെ ജോലിയിൽ നിന്ന് അടർത്തിക്കൊണ്ടു പോകവാൻ, ആണോ റിയാസ് ഇങ്ങനെ ആധിപ്പണ്ട് നടന്നത്? ഇത്രയും രഹസ്യം സൂക്ഷിച്ചത്? ഇത്രയും ആളുകളെ പോയിക്കണ്ടത്? അതു നടക്കാഞ്ഞതുകൊണ്ടാണോ രഹസ്യത്തിൽ ദേശം വിട്ടു പോകാൻ ശ്രമിച്ചത്? അതിനാണോ അയാൾ അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടത്? വെള്ളം തൊടാതെ വിശ്വസിക്കാനാവുന്ന കാര്യങ്ങൾ ആയിരുന്നില്ല ഇതൊന്നും. പക്ഷേ, ഒരാൾ സ്വന്തം നിലപാടിൽ നിന്നുകൊണ്ട് അങ്ങനെ സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കു മുന്നിൽ വേറെ വഴിയില്ലായിരുന്നും.

എന്തിനാണ് നല്ലൊരു ജോലി ഉപേക്ഷിച്ച് പോകാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്? തിരിച്ച് വണ്ടിയിലേക്ക് നടക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങൾക്ക് കൂട്ടു വന്ന ആ പോലീസുകാരൻ പയ്യനോട് ഞാൻ ചോദിച്ചു.

കുറച്ച നേരത്തേക്ക് അവൻ പക്ഷേ, ഒന്നും മറ്റപടി പറഞ്ഞില്ല.

ആയ്യധമില്ലാത്ത പോലീസുകാരൻ കൈകെട്ടപ്പെട്ട ഗുസ്തിക്കാരനെപ്പോലെയാണ്. ഇത്തിരി നടന്നുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവൻ ആരോടെന്നില്ലാതെ പറഞ്ഞു. ഞാനവനെ അതിശയത്തോടെ നോക്കി. അവൻ മുഖം തന്നില്ല. തല കുനിച്ച് നടക്കുക മാത്രം ചെയ്തു. എന്നൊരു പ്രതീക്ഷയോടെയാണ് ഞങ്ങളിങ്ങോട്ടു വന്നത്. ഒരു ഇസ്ലാമിക രാജ്യത്തിനെതിരെ വിപ്ലവം നയിക്കുന്ന ദുഷ്ടശക്തികളെ തരത്താനുള്ള ദൗത്യം എന്ന ആവേശത്തോടെ. അവൻ പിന്നെയും പറഞ്ഞു: പക്ഷേ,

ഏഴാംകൂലികളെപ്പോലെ വേട്ടക്കാരുടെ മുന്നിൽ എറിഞ്ഞുകൊടുക്കാനുള്ള ഇരകളായിരുന്നു ഞങ്ങളെന്ന് ഇവിടെ എത്തിയപ്പോഴാണ് മനസ്സിലാവുന്നത്. രാവിലെ ഒരു പോലീസ്വണ്ടിയിൽ ഞങ്ങളെ രണ്ടോ മൂന്നോ പേരെ ഏതെങ്കിലും ഉൾഗ്രാമത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇറക്കും. അവിടെ കാവൽ നില്ലണം. ചിലപ്പോൾ മൂന്നും നാലും ദിവസത്തേക്ക്. അവിടത്തെ ജനങ്ങൾ മുഴ്വൻ എതിർപക്ഷക്കാരായിരിക്കും. ചില സ്ക്ലീകൾ വന്നു ശപിക്കം. ചിലർ വന്ന് തുപ്പം. കൺമുന്നിൽ വന്നു നിന്ന് അമ്മയെയും സഹോദരിയെയും ചേർത്ത് നെഞ്ചുപൊട്ടന്ന അശ്ലീലം പറയും. എല്ലാം കേട്ടനിന്നുകൊള്ളണം. ഒന്നു തിരിഞ്ഞാൽ കല്ലവലിച്ചെറിയും. കത്തി വലിച്ചെറിയും. സംഘമായി വന്ന് പെട്രോൾബോംബ് വലിച്ചെറിയും. റോഡിൽ എന്തെങ്കിലും കത്തിച്ചിട്ടിട്ടപോകും. അല്ലെങ്കിൽ പോകുന്ന വഴി പോലീസ്ജീപ്തന്നെ കത്തിക്കും. ഞങ്ങളുടെ കൈയിൽ ഇലക്ലിക് നാല് ബാറ്റണം രണ്ടം അതൊന്നം തോക്കം കാണം. പക്ഷേ, സ്വസ്പരക്ഷയ്ക്കവേണ്ടിപ്പോലും ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ല. ഞങ്ങളെ കത്തിച്ചാലും കൊന്നാലും ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ല. ചുമ്മാ ചൂണ്ടി വിരട്ടാനേ പാടുള്ള. അതാണ് ഓർഡർ. നരകാഗ്നിക്കു നടുവിലുള്ള നില്പാണ് ഇപ്പോൾ ഒരോ ദിവസവും ഞങ്ങളുടെ ജീവിതം. ജോലി കഴിഞ്ഞ് തിരിച്ച് ക്യാമ്പിൽ ചെന്നാൽ ചെന്നു എന്നു പറയാം. അവധികൾ ഇല്ല, വിശ്രമമില്ല, വിനോദമില്ല. എപ്പോഴം മരണം കാത്തുള്ള നില്പ് മാത്രം. ഞങ്ങളം മന്ദഷ്യരല്ലേ? പേടിച്ചിട്ട് എത്രപേർക്ക് ഭ്രാന്ത്രപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. എത്രപേർ ആത്മഹത്യയ്ക്ക് ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്ങനെയെങ്കിലും തിരിച്ച പോയാൽ മതിയായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഒരുത്തനെയും വിടില്ല. പോലീസ് എന്ന മുദ്രയുള്ള വെറ്റം തടവുപുള്ളികളാണ് ഞങ്ങൾ!!

വണ്ടിവരെ അനുഗമിച്ചിട്ട് അവൻ ഒത് തളർന്ന നായക്കുട്ടിയെപ്പോലെ നിശ്ശബ്ദം തിരിച്ചുപോയി. അവൻറെ ആ പോക്ക് നോക്കി ഞാൻ കുറെനേരം നിന്നു. ഭാഗം ഒൻപത്

മേരാ ജീവൻ...

അലി അൽ സാദ്

അങ്ങനെ ഒന്നും സംഭവിക്കാതെ ഒരു യാത്രാചക്രം പൂർത്തിയായി അല്ലേ..? വണ്ടിയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ വരണ്ട നിസ്സഹായതയോടെ പറഞ്ഞു. എന്തിനാണോ നമ്മൾ കാലത്ത് ഇറങ്ങിത്തിരിച്ചത് അത് നടന്നുമില്ല.

എംബസിയാത്രയെ ഉദ്ദേശിച്ചായിരുന്നു ഞാനത് പറഞ്ഞത്.

എന്തായാലും അതിപ്പോൾ വേണ്ട, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു: സ്കൂളിൽ പഠിക്കുന്ന കാലത്ത് കൂട്ടുകാർ കൂടി നിന്ന് എന്നെ കളിയാക്കുകയും തോല്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുക പതിവായിരുന്നു. അപ്പോൾ എൻറെ വാശി വല്ലാതെ കൂടും. അവരോട് ജയിക്കാതെ പിന്നെ ഞാനടങ്ങില്ലായിരുന്നു. അതാണിപ്പോൾ എൻറെ മനസ്സിൽ കടന്നുവരുന്നത്. എല്ലാവരും ചേർന്ന് നമ്മളെ തോല്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ നമ്മൾ അങ്ങനെ തോറ്റ കൊടുക്കാൻ പാടുണ്ടോ?

അല്ല, എഡ്വിൻ, നമ്മൾ നമ്മുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന് മാത്രം ചിന്തിക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ലേ റിയാസ് നിരപരാധിയാണ് എന്നു തോന്നുന്നത്. ഇനി അയാൾ യഥാർത്ഥ കുറ്റക്കാരനാണെങ്കിലോ? അപ്പോൾ ഇവങ്ങടെ ഇപ്പോഴത്തെ നിലപാടുകൾ എല്ലാം ശരിയാണെന്നു വരില്ലേ...? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

നമ്മുടെ വിശ്വാസം ശരിയാണെന്ന് അങ്ങനെ ഉറച്ച ബോധ്യം ഒന്നും എനിക്കില്ല. പക്ഷേ, മറ്റൊരു സാധ്യത പരിഗണിക്കാൻപോലും സമ്മതിക്കാത്ത ഇവരുടെ ഈ അടഞ്ഞ നിലപാടുകൾ ഉണ്ടല്ലോ. അതാണ് എന്നെ ശരിക്കും പ്രകോപിതൻ ആക്കുന്നത്.. ജീവിതത്തിനോട് മനുഷ്യർക്ക് ഇത്രയും പേടിയുണ്ടോ..? എന്തായാലും പൂർണ്ണമായും തെളിയിക്കപ്പെടുന്നതുവരെ റിയാസിൻറെ കുറ്റം ഞാൻ വിശ്വസിക്കില്ല. എൻറെ അന്വേഷണം ആ നിമിഷംവരെ ഞാൻ തുടരുകയും ചെയ്യും. എഡ്വിൻ കൂടുതൽ ഉറച്ച ശബ്ദത്തിൽ പറഞ്ഞു.

ഇനി എന്ത് സാധ്യതയാണ് ഉപയോഗിക്കപ്പെടാനായി നമ്മുടെ മുന്നിലുള്ളത്..? ഒന്നുമില്ല. ഞാൻ കൂടുതൽ നിരാശനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

ഫ്ലാറ്റിൽ ചെന്നിട്ട് വിശമായി സംസാരിക്കാം.

മനസ് ഒന്ന് അടങ്ങിയപ്പോഴാണ് വിനോദിൻറെ കാര്യം ഞങ്ങൾ ഓർക്കുന്നത്. എംബസിയിൽനിന്ന് അവനിതുവരെ ഇറങ്ങിയില്ലേ? ഞാനപ്പോൾതന്നെ അവനെ അങ്ങോട്ട് വിളിച്ച.

നിങ്ങളെ വിളിച്ചിട്ട് കിട്ടിയില്ല. കറേനേരം നോക്കി നിന്നു. പിന്നെ ഞാൻ ഫൈസലിനെ വിളിച്ച് ഫ്ലാറ്റിലേക്കു പോന്നു എന്ന് അവൻ കടുപ്പിച്ചൊത്ദ മറുപടി നല്ലി.

ശരി. ഞങ്ങൾ അങ്ങോട്ട് വന്നകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കാണാം. ചിലതുകൂടി ആലോചിക്കാന്രണ്ട് എന്ന് ഞാനവനെ പറഞ്ഞേല്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ ഫ്ലാറ്റിൽ എത്തിയപ്പോൾ വിനോദ് അവിടെ ഇല്ല. ഭക്ഷണം കഴിക്കാനോ മറ്റോ പോയിരിക്കം എന്നാണ് ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചത്. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഫൈസൽ കയറി വന്ന് എനിക്ക നേരേ ഒത്ര പേപ്പർ കഷണം നീട്ടി.

എന്താ ഇത്..? ഞാനവനോട് മുഖമുയർത്തി ചോദിച്ചു.

വിനോദ് സാബ് തന്നതാണ്. സംശയത്തോടെ ഞാനത് വാങ്ങി തുറന്നു നോക്കി.

പ്രതാപ്/എഡ്വിൻ. ഈ അപകടത്തിൽനിന്നും ഞാൻ രക്ഷപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെയാണ് എനിക്ക് എംബസിയിൽനിന്നും കിട്ടിയ നിയമോപദേശം. നിങ്ങൾ ഒന്നാം രാജ്യക്കാരെ സംരക്ഷിക്കാൻ എംബസിയും സർക്കാരും നിയമസംവിധാനങ്ങളും ഒക്കെ ഏതറ്റും വരെയും പോകും. എന്നാൽ ഒരു മൂന്നാം ലോകരാജ്യക്കാരന് ആ ഭാഗ്യമില്ല. എന്തായാലും എൻറെ ജീവിതത്തെ ഒരു പരീക്ഷണത്തിനു വിട്ടകൊടുക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാറല്ല. എവിടെയെങ്കിലുംവച്ച് വീണ്ടും കണ്ടുമുട്ടാം. ബൈ. വിനോദ്.

ഞങ്ങൾക്ക് വീണ്ടും ഒരടികൂടി, അതും സ്വന്തം പാളയത്തിൽനിന്നു തന്നെ. അങ്ങനെയാണ് അത് വായിച്ചപ്പോൾ എനിക്കു തോന്നിയത്. ഒന്നും പറയാതെ ഞാൻ ആ പേഷർ കഷണം അതുപോലെ എഡ്വിനു നേരേ നീട്ടി. അവൻ അത് വാങ്ങി വായിച്ച നോക്കിയിട്ട് ചുരുട്ടി നിലത്തേക്ക് ഒരേറ് വച്ചുകൊടുത്തു.

ജീവിതത്തോട് ആർത്തിയുള്ള എല്ലാ ഭീരുക്കൾക്കും പോകാം. ഈ നടത്തത്തിൽ എനിക്കാരുടെയും സഹായം ആവശ്യമില്ല, എഡ്വിൻ ആരോടെന്നില്ലാതെ കയർത്തു. അത് ഞങ്ങളോടുള്ള വിദ്വേഷമല്ല കടന്നുകളഞ്ഞ വിനോദിനോടുള്ള അമർഷമായിരുന്നു എന്ന് ആർക്കും മനസ്സിലാവുമായിരുന്നതുകൊണ്ട് ഞാനതിനോട് ഒന്നും പ്രതികരിക്കാൻ പോയില്ല.

അവനിപ്പോൾ എവിടെയുണ്ട്..? ഞാൻ ഫൈസലിനോട് ചോദിച്ചു. എയർപോർട്ടിൽ കൊണ്ടുവിട്ടു. നിങ്ങളോട് പറഞ്ഞിട്ടണ്ടെന്നാണ് എന്നോടു പറഞ്ഞത്.

എന്നിട്ടും വിശ്വാസം വരാതെ ഞാൻ അവൻറെ മുറിയിൽ പോയി നോക്കി. മൂലയിലേക്ക് വലിച്ചെറിഞ്ഞ രണ്ടോ മൂന്നോ അടിവസ്തങ്ങൾ അല്ലാതെ മറ്റൊന്നും അതിലില്ലായിരുന്നു. എംബസിയിൽനിന്നു കിട്ടിയ എന്തെങ്കിലും നിർദ്ദേശത്തിൻറെ ഫലമൊന്നുമല്ല നേരത്തേ നിശ്ചയിച്ചുവച്ച ഒരു തീരുമാനമായിരുന്നു അതെന്ന് എനിക്കു തോന്നി. അതു പറയാനായി എഡ്വിൻറെ അടുക്കൽ ചെന്നപ്പോൾ അവൻ വേണ്ടെന്ന് കൈ പൊക്കി.

അടഞ്ഞ അധ്യായങ്ങൾ അടഞ്ഞവതന്നെയാണ്. അവ ഇനി ഇറന്ന് നമ്മുടെ സമയം കളയേണ്ടതില്ല. എനിക്ക് മറ്റൊരു കാര്യം തോന്നുന്നു. ഇതുവരെ നമ്മൾ കണ്ടതൊക്കെ തികച്ചും സർക്കാർ പക്ഷക്കാരെയാണ്. എതിർപക്ഷത്തുള്ള ഒരാളുടെ അഭിപ്രായം നമ്മൾ എടുക്കണം. അവർ ഇങ്ങനെ ഒരു സംഭവത്തെ ഏതു രീതിയിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു എന്നറിയുന്നത് സുപ്രധാനമാണ്.

അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദിനെയോ ഖലീലിനെയോ കാണേണ്ടി വരും. അല്ലാതെ നമുക്ക് മറ്റാര് പരിചയക്കാർ..? ഞാൻ സന്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ചു.

അതുപോരാ.. അവർ രണ്ടുപേത്രം മിതവാദികളാണ്. ഇവിടെ നടക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളോട് അനക്ഷല നിലപാടില്ലാത്തവർ. നമുക്ക് തികച്ചും എതിർപക്ഷത്ത് നില്ക്കുന്ന ഒരുപക്ഷേ, അതിൻറെ നേതൃനിരയിലുള്ള ഒരാളെ കിട്ടമോ എന്നാണ് നോക്കേണ്ടത്, എഡ്വിൻ ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞു.

എൻറെ ഒരു പരിചയക്കാരന്ദണ്ട്. അലി അൽ സാദ്. കവിയാണ്. സമരങ്ങളുടെ മുൻനിരയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ ജയിലിൽ നിന്നും ഇറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. വേണമെങ്കിൽ മുട്ടിച്ചു തരാം. ഞങ്ങളുടെ സംസാരം കേട്ടനിന്ന ഫൈസൽ ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞു.

വേണം. അതൊരു പിടിവള്ളിയാണ്. അതിൽ പിടിച്ച നമുക്ക് കയറാം. ഇപ്പോൾതന്നെ വിളി<u>ക്</u>ള.

ഫൈസൽ അപ്പോൾ തന്നെ അയാളെ വിളിച്ചു സംസാരിച്ചു. എപ്പോൾ കാണണമെന്ന ചോദിക്കുന്നു. അവൻ മൗത്ത് പീസ് അടച്ചു പിടിച്ചുകൊണ്ട് ഞങ്ങളോട് ചോദിച്ചു.

എത്രയും പെട്ടെന്ന്. ഇപ്പോഴെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ, എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

എങ്കിൽ നാലുമണിക്ക് കാണാമെന്നു പറയുന്നു മതിയോ..? ഫൈസൽ ചോദിച്ചു.

മതി. എവിടെ എന്നു ചോദിക്കു.

സാരമില്ല. എനിക്കറിയാം. ഞാൻ വന്നു കൊണ്ടുപൊയ്ക്കൊള്ളാം.

ഉച്ചയാഹാരം കഴിഞ്ഞ് ഒന്ന് മയങ്ങാൻകൂടി കിട്ടിയില്ല. അപ്പോഴേക്കം ഫൈസൽ വന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

കടലിലേക്ക് തുറക്കുന്ന വലിയ ജനാലകളും നിറയെ പുസ്തകങ്ങളും ഉള്ള ഒരു ചെറിയ ഫ്ലാറ്റിലാണ് ഫൈസൽ ഞങ്ങളെ കൊണ്ടുചെന്നെത്തിച്ചത്. ഫൈസലിനെക്കാൾ അല്പംകൂടി മാത്രം പ്രായം തോന്നിക്കുന്ന കൃതാവ് നീട്ടിവളർത്തിയ ജീൻസും ടീഷർട്ടും ധരിച്ച നീണ്ടുമെലിഞ്ഞ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനെയാണ് ഞങ്ങളവിടെ കണ്ടത്. ഒരു കവി എന്നതിനെക്കാൾ ഒരു ഫുട്ബോൾ കളിക്കാരൻ എന്നോ മാന്ത്രികനെന്നോ ഉള്ള വിശേഷണമായിരുന്നു അവന് കൂടുതൽ യോജിക്കുക.

ഇതാണെൻറെ എഴുത്താഫീസ്. ഞങ്ങളെ അകത്തേക്ക് സ്വാഗതം ചെയ്തുകൊണ്ട് അലി അൽ സാദ് പറഞ്ഞു. രാവിലെ വീട്ടിൽ നിന്നിറങ്ങി ഇവിടെ വന്നിരുന്ന് ഒരു ഓഫീസ് ജോലിപോലെ ഞാനെൻറെ എഴുത്തിൽ നിറയും. അതാണെൻറെ ശീലം.

അവൻറെ സ്വരത്തിൽ നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ആത്മവിശ്വാസം അമ്പരപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു. ചെയ്യുന്ന പണിയില്പള്ള ആധികാരികത അവന് അത്രയ്യം ബോധ്യമ്മള്ളതപോലെ.

നോവലിസ്റ്റുകൾ ഒക്കെ അങ്ങനെ ചെയ്യാറ്റണ്ടെന്ന് കേട്ടിട്ടുണ്ട്. കവിത അത്രയും അധികം എഴുതാന്ദണ്ടോ..?

കാവ്യോത്സവങ്ങൾക്കവേണ്ടി. അതിനേക്കാൾ വലിയൊത്ദ കവിത വല്ലപ്പോഴും മാത്രം, പദ്ധതിയിലാണ് ഞാൻ. ഈ രാജ്യത്തിൻറെ ബദൽ ചരിത്രമെഴുതാനുള്ള ഒരു ശ്രമം. പതിനേഴ് അറിയപ്പെടാത്തത്മായ ബ്ബഹദ്ഗ്രന്ഥം. പറയപ്പെടാത്തത്രം വാല്യങ്ങളള്ള ഒരു മന്തപ്പത്രടെ ജീവിതങ്ങളിലൂടെ വായിക്കുന്ന മറ്റൊരു ദേശചരിത്രം. അതിവിടത്തെ പോലീസിന് അറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് നഗരത്തിൽ എന്തു നടന്നാലും ആദ്യം അവർ എന്നെ തേടിവത്രം. ചില നഗരങ്ങളിൽ പതിവു ഗുണ്ടകളെ തേടിച്ചെല്ലുന്നതുപോലെ. വർഷത്തിൽ രണ്ടു പ്രാവശ്യമെങ്കിലും ജയിലിൽ പോയില്ലെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ എനിക്കൊര്ദ സുഖമില്ലാത്തതു പോലെയാണ്.

ഇവിടത്തെ സമരങ്ങളുടെ മുൻപന്തിയിൽ അലിയുണ്ടായിരുന്നു അല്ലേ..?

അതെ. പക്ഷേ, അധികകാലം മുന്നിൽ നില്ലാൻ സമ്മതിച്ചില്ല. നേരത്തേ പറഞ്ഞ ഗുണംകൊണ്ട് എന്നെ ആദ്യമേ പൊക്കി അകത്തിട്ടു. അടുത്തിടെയാണ് പുറത്തുവിട്ടത്. അലി വളരെ നിസ്സംഗതയോടെ അതിലേറെ തമാശയോടെ പറഞ്ഞു.

ഇന്നത്തെ പത്രത്തിൽ ഒരു വാർത്ത ഉണ്ടായിരുന്നു. അലി ശ്രദ്ധിച്ചോ എന്നറിയില്ല. നഗരത്തിൽ ബോംബുസ്പോടനം നടത്താനുള്ള സഹായം ചെയ്തുകൊടുക്കാനെത്തിയ വിദേശിയെ. ഞാൻ പാതി പറഞ്ഞു നിറ്റത്തി.

ശുദ്ധ അസംബന്ധം..!! ഞങ്ങളെന്താ പൊട്ടന്മാരാണെന്നാ ഇവിടത്തെ പോലീസ് വിചാരിച്ചു വച്ചിരിക്കുന്നത്..? വിദേശത്തുനിന്ന് മനുഷ്യബോംബുകളെ ഇറക്കേണ്ട ഒരാവശ്യവും ഇന്ന് ഈ രാജ്യത്തില്ല എന്ന് കൃത്യമായി പറയാൻ കഴിയുന്നവനാണ് ഞാൻ. അതിനു തയ്യാറായ നൂറുകണക്കിനു യുവാക്കൾ ഞങ്ങൾക്കിടയിലുണ്ട്. വേണ്ട. അതുപാടില്ല എന്നു വിലക്കി വച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് അതിവിടെ നടക്കാത്തത്. അവർ ചെയ്യുന്നത് അതുപോലെ ഞങ്ങളും ചെയ്താൽ പിന്നെ ഞങ്ങൾക്കുള്ള വ്യത്യാസം എന്ത്?

അപ്പറഞ്ഞത് മനസ്സിലായില്ല. ഒന്ന് വിശദമാക്കാമോ? എഡ്വിൻ ചോദിച്ച.

അൽ ക്വയ്ദയെപ്പോലുള്ള സുന്നി തീവ്രവാദി സംഘങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ എതിരാളികൾ എന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന പടിഞ്ഞാറിനെയും യിസ്രായേലിനെയും അന്യമതങ്ങളെയും ഉന്നം വയ്ക്കുന്നതിനെക്കാളധികം സ്വന്തം മതത്തിൽപെട്ട ഷിയവംശജരെ കൊന്നൊടുക്കുന്നതിനാണ് തീവ്രവാദികളെ ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്ന് അതറിയാവുന്ന ഞങ്ങൾ അത് തിരിച്ചു പ്രകടിപ്പിക്കാൻ പാടുണ്ടോ..?

ഷിയാകൾക്കുമുണ്ടല്ലോ ഇത്തരം സംഘങ്ങൾ.

ഉണ്ട്. ഇറാനിലെ ക്വാഡ്പോലെ, ലെബനോനിലെ ഹിസ്ബുള്ള പോലെ ചില സംഘങ്ങൾ. ഒത്രകാലത്ത് ഞാനവയുടെ പരിശീലനങ്ങൾക്കം പോയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, തിരിച്ചറിവുണ്ടായപ്പോൾ ഞാനതിൽ നിന്ന് പിന്മാറി. ഇപ്പോൾ മറ്റള്ളവരെ പിന്മാറാനംം പ്രേരിപ്പിക്കുന്നം.

എന്താണ് അവർ ഇങ്ങനെ മനുഷ്യബോംബുകളെ സൃഷ്ടിക്കാനുപയോഗിക്കുന്ന മാർഗ്ഗം..?

അതിനു മറ്റപടി ഒന്നും പറയാതെ അലി തൻറെ കമ്പ്യൂട്ടർ തുറന്ന് ഞങ്ങളെ ഒരു വീഡിയോ കാണിച്ചു. തടവുകാരായി പിടിക്കപ്പെടുന്ന മുസ്ലീമുകളെ അമേരിക്കൻ യിസ്രായേലി പട്ടാളങ്ങൾ പീഡിപ്പിക്കുന്നതിൻറെ ദൃശ്യങ്ങളായിരുന്നു അതിലുണ്ടായിരുന്നത്. നീണ്ട ഗിരിപ്രഭാഷണങ്ങളോ മറ്റ് ബ്രെയിൻ വാഷിങ്ങോ ഒന്നും വേണ്ട, വെറും ഇരുപത് മിനിറ്റ് നീളുന്ന ഒരു വീഡിയോ ദൃശ്യം മാത്രം മതി ഒരു സാധാരണക്കാരനെ തീവ്രവാദി ആക്കി മാറ്റാൻ.

എന്നാലും അതിൻറെ പിന്നിലൊത്ദ മാനസികാവസ്ഥ ഉണ്ടാവണമല്ലോ.. വെറും വെറുപ്പുകൊണ്ട് മാത്രം സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നതാണോ ഈ ആത്മഹത്യാകാമം..?

കലയുമായോ സാഹിത്യവുമായോ ബന്ധമില്ലാത്ത മനുഷ്യരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പിന്നെ ഏക ആശ്രയം മതവിശ്വാസങ്ങൾ തന്നെയാണ്. അവൻറെ എല്ലാ മോശം വാസനകളെയും അവനതിൽ വച്ചു കെട്ടിയാണ് ജീവിക്കുന്നത്. ആത്മഹത്യാബോംബുകളാകുന്ന ഒരു ഇസ്ലാമിൻറെ മാനസികാവസ്ഥ വളരെ വേഗം മനസ്സിലാക്കാവുന്ന ഒന്നാണ്. അതിൽ സങ്കീർണ്ണമായി ഒന്നുമില്ല. ഇസ്ലാമിനുവേണ്ടി രക്തസാക്ഷിത്വം വരിക്കുന്നവന് സ്വർഗ്ഗത്തിൽ സ്ഥാനമുണ്ട് എന്ന വിശ്വാസമാണ് അതിൽ ഒന്നാമത്തേത്. ഇറാൻ–ഇറാഖ് യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുത്ത എല്ലാവർക്കും ഖുമേനി ഭരണകൂടം അവരുടെ കഴുത്തിൽ ഒരു താക്കോൽ കെട്ടിക്കൊടുത്തിരുന്നു. സ്വർഗ്ഗത്തിൻറെ കവാടം തുറക്കാനുള്ള താക്കോൽ എന്നാണ് അതിനെ പറഞ്ഞിരുന്നത്. കരിശുയുദ്ധ കാലത്ത് പടയാളികളുടെ ഉടുപ്പിൽ കരിശടയാളം പതിപ്പിച്ചതിനു തുല്യമായിരുന്നു അത്. ഒരു മതഭരണകൂടം എങ്ങനെ ജനങ്ങളെ വഞ്ചിക്കുന്നു എന്നതിൻറെയും പാവപ്പെട്ട ജനങ്ങൾ എങ്ങനെ അവരുടെ വലയിൽ വീണ്ടപോകുന്നു എന്നതിൻറെയും തെളിവായിരുന്നു അത്.

രണ്ടാമതായി അങ്ങനെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ചെല്ലുന്ന ഒത്രവനെ കാത്തിരിക്കുന്നത് എഴുപത്തിരണ്ട് കന്യകമാരായ ഇറികളാണ്. ഈ ലോകത്തിൽ ഒത്ര പെണ്ണിനോട് നേരാംവണ്ണം സംസാരിക്കാൻപോലും അവകാശമോ സ്വാതന്ത്ര്യമോ കിട്ടാത്ത ഒത്രവനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എന്തിന് ഈ ഭൂമിയിലെ നരകജീവിതം തുടർന്നുകൊണ്ടുപോകണം..? എത്രയും പെട്ടെന്ന് മരിക്കുകയും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ചെന്ന് ഇറികളോടൊത്ത് ജീവിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന് ഒരുവൻ ചിന്തിച്ചാൽ അവനെ എങ്ങനെ കറ്റം പറയാൻ കഴിയും?

ഒരിക്കൽ കർബലയിൽ വച്ച് ഒരു സ്റ്റോടനത്തിൽനിന്നം ഞാൻ കഷ്ടിച്ച് രക്ഷപ്പെടുകയുണ്ടായി. ലക്ഷക്കണക്കിനു തീർത്ഥാടകർക്കൊപ്പം ഞാനും നടന്നു നീങ്ങുകയാണ്. പെട്ടെന്ന് എൻറെ തൊട്ടട്ടത്ത് ഭ്രമിയൊന്ന് കിടുങ്ങി. ഹൃദയം നിലയ്ക്കുന്ന ഒരു ശബ്ദം എൻറെയുള്ളിലൂടെ കടന്നപോയി. എന്താണ് സംഭവിച്ചതെന്ന് അടുത്ത അഞ്ചുപത്ത് മിനിറ്റ് നേരത്തേക്ക് എനിക്ക് മനസ്സിലായതേയില്ല. ത്രറക്കമ്പോൾ ഞാൻ നിലത്ത വീണകിടക്കുകയാണ്. എൻറെ കൺമുന്നിൽ ഇരുട്ടം പുകപടലവും നിലവിളിയും മാത്രം. കാഴ്ച തെളിഞ്ഞു വന്നപ്പോൾ കത്തിക്കരിഞ്ഞ തെരുവ്. പൊട്ടിത്തെറിച്ച മനുഷ്യർ. കത്തന്ന വാഹനങ്ങൾ. ബോധത്തിൽ വെളിച്ചം വീണപ്പോൾ രക്ഷാപ്രവർത്തനത്തിലും പരിശോധകളിലും പോലീസിനൊപ്പം ഒരു വോളണ്ടിയറെപ്പോലെ ഞാനം കൂടി. സ്റ്റോടനം നടത്തിയത് എന്നു കരുതുന്ന മന്ദഷ്യൻറെ തകർന്ന ശരീരഭാഗങ്ങൾ കണ്ടെടുത്തപ്പോൾ അതിനടുത്ത നിന്ന് വളരെ വിചിത്രമായ മറ്റൊന്നുകൂടി അന്നു ഞങ്ങൾക്ക് കിട്ടി. വളരെ ഭദ്രമായി പൊതിഞ്ഞുകെട്ടിയ ഒരു ലിംഗം..!! അതെ. ഒരു പുരുഷലിംഗം..!! ഞാൻ മുൻപു പറഞ്ഞ മാനസികാവസ്ഥയുടെ വളരെ പ്രകടമായ ഒരു തെളിവായിരുന്നു ഞാനെൻറെ കൊണ്ട് കണ്ടത്. ഈ സ്പോടനത്തിൽ സ്വയം പൊട്ടിത്തെറിക്കുമെന്നം കണ്ണ കൊല്ലപ്പെട്ടമെന്നും അവന് അറിയാം. പക്ഷേ, അതിനിടയിൽ തൻറെ ലിംഗത്തിന് മാത്രം ഒന്നും സംഭവിച്ചകൂടാ. കാരണം സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ചെല്ലമ്പോൾ ആ സാധനമില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ഈ ത്യാഗത്തിൻറെ അർത്ഥമെന്താണ്..? ചിരിക്കേണ്ട. ഇതാണ് ആ പൊതിഞ്ഞുകെട്ടലിൻറെ ശരിയായ മാനസികാവസ്ഥ. ഒരുവൻറെ ലൈംഗികദാഹംപോലും ജിഹാദിൻറെ പേരിലാണ് ചെന്നവസാനിക്കുന്നത്. നിഷ്ട്രളങ്കമാണ് അവൻറെ ബോധ്യങ്ങൾ..!! അലി മേശയിൽ തട്ടി തൻറെ വികാരത്തിൻറെ തീക്ഷത പങ്കുവച്ച.

അപ്പോൾ ഇന്നത്തെ വാർത്തയ്ക്ക് ഒരു അടിസ്ഥാനവും ഇല്ലെന്നു തന്നെയാണോ അലി വിശ്വസിക്കുന്നത് ? ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനു വേണ്ടി വീണ്ടും ഒരിക്കൽകൂടി ഞാനത് എടുത്തു ചോദിച്ചു.

ഒത്ര സംശയവും വേണ്ട. ആ പാവത്തിനെ പോലീസ് അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ ചതിവിൽ പെടുത്തിയതാണ്. ഇനി നിങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ ഉറപ്പുള്ള തെളിവുവേണമെങ്കിൽ ഞാനൊരാളെ രഹസ്യത്തിൽ പരിചയപ്പെടുത്തി തരാം. ഡോ. താഹിർ രജാബ്. ഇവിടത്തെ ഹിസ്ബുള്ളയുടെ തലവനാണ്.

എങ്ങനെ കാണാൻ കഴിയും?!! ആകാംക്ഷകൊണ്ട് എഡ്വിൻ ചാടി എഴുന്നേറ്റു. കാണണം. അങ്ങനെ ഒരാളെ ഞങ്ങൾക്ക് കണ്ടേ ആവണം. അത് ഞങ്ങളുടെ ആഗ്രഹമാണ്. ആവേശപ്പെടാതെ. അങ്ങനെ എളുപ്പമുള്ള സംഗതിയല്ല. ഒന്നാമത് നിങ്ങൾ പോലീസിൻറെ നോട്ടപ്പുള്ളികളാണ്. രണ്ടാമത് ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടാണ് വന്നിരിക്കുന്നതെന്ന് എപ്പോഴേ പോലീസ് ആസ്ഥാനത്ത് അറിവു കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇനി നിങ്ങൾ പോകന്ന ഓരോ വഴിയും അവർ കൃത്യമായി ട്രേസ് ചെയ്യുന്നുണ്ടാവും. ഉറപ്പ്.

ഇവിടത്തെ പോലീസിന് എങ്ങനെയാണ് ഇത്ര ജാഗ്രത പുലർത്താൻ കഴിയുന്നത്..?

സ്കോട്ലൻറ്യാർഡ്, സി.ഐ.എ. എന്നിവയിൽ നിന്ന് റിട്ടേർഡ് ആയ ഉദ്യോഗസ്ഥരാണ് ഇവിടത്തെ പോലീസിൻറെ ബുദ്ധികേന്ദ്രങ്ങൾ. അതിൻറെ ഗുണവും ദോഷവും അവർക്കുണ്ട്. എന്തായാലും താഹിറിനെ കാണാൻ ഒരു വഴിയുണ്ടോ എന്ന് ഞാനൊന്നമ്പേഷിക്കട്ടെ.

വെറുതെ കണ്ടാൽപ്പോരാ. അവങ്ങടെ താവളത്തിൽ ചെന്ന് കാണണം. അതാണ് ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. അതിനുള്ള വഴി അലി ഒരുക്കിത്തരണം. എഡ്വിൻ ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞു.

അലി ഫോണെടുത്ത് ആരെയൊക്കെയോ വിളിച്ചു. എന്തൊക്കെയോ കുറെ സംസാരിച്ചു. വാദങ്ങളും പ്രതിവാദങ്ങളും വിശദീകരണങ്ങളും നടത്തി. ഒടുവിൽ പ്രത്യാശയിലേക്ക് മുഖം വിടർത്തി.

നടക്കും. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ മുറിയിലേക്ക് തിരിച്ചു പൊയ്ക്കൊള്ളൂ. എവിടെവച്ച്, എപ്പോൾ, എങ്ങനെ, എന്നൊക്കെ പിന്നാലെ അറിയിച്ചകൊള്ളാം.

അവൻ ഞങ്ങൾക്ക് കൈ തന്നു. യാത്ര പറഞ്ഞു പിരിയാനുള്ള സൂചന ആയിരുന്നു അത്. ഞങ്ങൾ എഴുന്നേറ്റു, സന്തോഷത്തോടെ റിയാസ് കറ്റക്കാരനല്ല എന്ന സൂചനയുടെ സന്തോഷത്തോടെ, ഹിസ്ബുള്ളയുടെ തലവനെ കാണാം എന്ന സന്തോഷത്തോടെ.

എന്താണ് അലിക്ക് ഞങ്ങളിലുള്ള വിശ്വാസം..? ഞങ്ങൾ ഒറ്റുകാരല്ല എന്ന് ഇത്ര ചെറിയ സമയംകൊണ്ട് ഊഹിച്ചെടുക്കാനാവുമോ..? പുറത്തേക്കിറങ്ങാൻ പടിവരെ ചെന്ന എഡ്വിൻ തിരിച്ചു ചെന്ന് ചോദിച്ച.

കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് അലി ഇത്തിരി ഉറക്കെ ചിരിച്ചു. ഇത്ര ചെറിയ നേരമോ..? എങ്കിൽ നിങ്ങളോട് ആ പേരെങ്കിലും ഞാൻ പറയുമെന്ന് നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നോ..? ഈ കൂടിക്കാഴ്ചതന്നെ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നിങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയതല്ല, ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഞങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയതാണ് എന്ന് നിങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലായില്ലേ..? അലി ചോദിച്ചു. നിങ്ങൾ വന്നിറങ്ങിയ ആ നിമിഷം മുതൽ ഞങ്ങളുടെ കണ്ണുകളും നിങ്ങളെ പിന്തുടരുന്നുണ്ട്. പോലീസിനേക്കാൾ വലിയ ചാരസംവിധാനം ഞങ്ങൾക്കുണ്ട് എന്നു മാത്രം തത്കാലം മനസ്സിലാക്കുക..!!

ഗ്രൗണ്ട് സീറോ

രാത്രി ഒരു എട്ടുമണി ആയപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിൽ ഒരു ഹോട്ടലിലെ ഡെലിവറി ബോയ് വന്ന് ബെല്ലടിച്ചു. ഫ്ലാറ്റ് നമ്പർ തെറ്റിയതായിരിക്കും. ഞങ്ങളൊന്നും ഓർഡർ ചെയ്തിട്ടില്ല എന്നു പറഞ്ഞ് വാതിലടയ്ക്കാൻ ഇടങ്ങുമ്പോൾ അവൻ ഞങ്ങളെ തടഞ്ഞു. ഞാനിവിടേക്കുതന്നെയാണ് വന്നത്. ഒരു സന്ദേശമുണ്ട്. പതിനഞ്ച് മിനിറ്റ് കഴിഞ്ഞ് നിങ്ങളുടെ മൊബൈൽ ഫോണുകൾ ഇവിടെത്തന്നെ വച്ചിട്ട് തെരുവിലൂടെ ഇറങ്ങി നടക്കുക. അപ്പോൾ ഒരു കാറ് നിങ്ങളുടെ അടുത്ത് കൊണ്ടുനിറ്റുത്തും. അപ്പോൾ ടാക്സിയാണോ റെൻറ് എ കാർ ആണോ എന്ന് അയാളോട് ചോദിക്കുക. റെൻറ് എ ടാക്സി എന്ന് ഉത്തരം കിട്ടിയാൽ അതിൽ കയറുക. ബാക്കി നിർദ്ദേശങ്ങൾ അപ്പോൾ കിട്ടും എന്ന് അവൻ പതിഞ്ഞ സ്വരത്തിൽ പറയുകയും ആഹാരത്തിൻറെ ഒരു പൊതി ഞങ്ങളെ ഏല്പിച്ചിട്ട് ഒന്നും സംഭവിക്കാത്തതുപോലെ തിരിഞ്ഞു നടക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇത്തിരിനേരത്തേക്ക് ഞങ്ങൾ അന്തിച്ചുനിന്നു. പിന്നെയാണ് അലി അൽ സാദ് പറഞ്ഞേല്പിച്ച കാര്യമാണെന്ന് പിടികിട്ടുന്നത്. ഞങ്ങൾക്ക് ആവേശമായി. കൃത്യം പതിനഞ്ച് മിനിറ്റു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഫ്ലാറ്റിൽനിന്നിറങ്ങി വഴിയിലൂടെ നടക്കാൻ തുടങ്ങി. കറെ നടന്നിട്ടും കറെ ടാക്സികൾ ഞങ്ങളെ കടന്നപോയിട്ടും ഒരെണ്ണവും ഞങ്ങളുടെ അത്രകിൽ നിറുത്തിയില്ല. ഏകദേശം ഞങ്ങൾ ഒത്ര കിലോമീറ്ററോളം നടന്നു. അപ്പോഴാണ് ഒത്ര കാറ് ഞങ്ങളുടെ അത്രകിൽ വന്നു നില്ക്കുന്നത്. പറഞ്ഞേല്പിച്ചതുപോലെതന്നെ ഞങ്ങൾ ടാക്സിയാണോ റെൻറ് എ കാർ ആണോ എന്ന് ചോദിച്ചു. അവിടെനിന്ന് റെൻറ് എ ടാക്സി എന്ന് ഉത്തരം കിട്ടി. ഞങ്ങളതിൽ കയറ്റകയും ചെയ്തു.

മൊബൈൽ ഫോൺ ഫ്ലാറ്റിലല്ലേ എന്നം ട്രേസ് ചെയ്യപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള മറ്റ് ഇലക്ടോണിക്സ് ഉപകരണങ്ങൾ ഒന്നും കയ്യിലില്ലല്ലോ എന്നും അയാൾ ചോദിച്ച് ഉറപ്പവന്ദത്തി. കുറെ ദൂരം ഓടി ഒത്ര ഷോപ്പിങ് മാളിൻറെ മുന്നിലെ പാർക്കിങ്ങിലാണ് അയാൾ ഞങ്ങളെ കൊണ്ടു ചെന്നിറക്കിയത്. രണ്ടാം നിലയിൽ പോവുക. അവിടെ സിനിമ തീയേറ്ററിൻറെ മുന്നിൽ ടിക്കറ്റെടുക്കാൻ എന്നതുപോലെ നില്ക്കുക. അപ്പോൾ ഒരാൾ വന്ന് ടൈറ്റനിക് കാണണോ എന്ന് ചോദിക്കും. നിങ്ങൾ വേണ്ട എന്നു പറയുക. എങ്കിൽ

ഒരു ഐസ്കീം കഴിക്കാം എന്നു പറഞ്ഞ് അയാൾ മുന്നിൽ നടക്കും. അയാളെ അനുഗമിക്കുക. എന്നൊരു നിർദ്ദേശമാണ് കാറ്റകാരൻ തന്നത്.

ഷോപ്പിങ് മാളിനുള്ളിലേക്ക് നടക്കുമ്പോൾ ഞാൻ സ്വയം ചിരിച്ചു. ഡിറ്റക്കീവ് നോവലുകളിലാണ് ഞാനിതുപോലെയുള്ള സംസാരങ്ങൾ കേട്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ പുതിയ സൈബർകാലത്തും ഇവർ അതിനെ ജീവിതത്തിൽ അനുകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ ഉപയോഗം മന്മഷ്യനെ അജ്ഞാതമായ നിരീക്ഷണവലയത്തിൽ പെടുത്തുന്നു എന്ന ബോധ്യമാകണം ഇവർ പഴയകാലത്തിൽ തന്നെ നില്ലാൻ കാരണം എന്ന് പിന്നെ ഞാനൂഹിച്ചു.

ഞങ്ങൾ പോയി തീയേറ്ററിൻറെ മുന്നിൽ നിന്നു. പറഞ്ഞതുപോലെയുള്ള സൂചനകൾ കിട്ടിയതുപ്രകാരം ഞങ്ങളൊരു ചെറുപ്പക്കാരനെ പിന്തുടർന്നു ചെന്നു. എലിവേറ്ററിൽ വച്ച് ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ അടുത്തടുത്തായി വന്നു. പാർക്കിങ് ലവൽ രണ്ട് സോൺ ബിയിൽ ഒരു സിൽവർ ടൊയോട്ട യാരിസ് കിടപ്പുണ്ട്. അതിൻറെ ഡോർ ഓപ്പണാണ്. അതിൽ കയറുക. അത് പറഞ്ഞിട്ട് അവൻ മറ്റൊരു ഫ്ലോറിലേക്ക് അപ്രത്യക്ഷനായി.

പറഞ്ഞതുപോലെ കാർ അവിടെ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ ചെന്ന് അതിൽ കയറിയതും അത് സ്റ്റാർട്ടായി വിട്ടപോയത്രം ഒന്നിച്ചായിരുന്നു. മുന്നിൽ ഡ്രൈവറെ കൂടാതെ മറ്റൊരു പയ്യൻ കൂടെ ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഇരുപതുകളിൽ നില്ക്കുന്ന ചെറ്റപ്പക്കാരാണല്ലോ ഇവരുടെ ഓപ്പറേഷൻ ടീം മുഴ്വൻ എന്ന് ഞാൻ അതിശയിക്കുക തന്നെ ചെയ്തു. ഹൈവേ വിട്ട് വണ്ടി ഇന്തട്ടിലൂടെ കുറേ ഓടി. കുറേ വഴികളും ഗല്ലികളം മാറിക്കയറി. ഒടുവിൽ വണ്ടി ഒരു വീടിൻറെ കാർ പോർച്ചിലേക്ക് കയറ്റകയും അതിൻറെ ഷട്ടർ താനെ അടയുകയും ചെയ്തു. അവിടെ മറ്റൊരു വാൻ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. കാറിൽ നിന്നിറങ്ങിയപ്പോൾ രണ്ടുപേർ വന്ന് ഞങ്ങളടെ ദേഹപരിശോധന നടത്തി. എയർപോർട്ടിൽ ഒക്കെ കാണിക്കുന്ന തരം ഒത ച്ചമ്മാ പരിശോധന ആയിരുന്നില്ല അത്. അടിവസ്തത്തിൻറെ ഉള്ളിൽ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം കൈകടത്തിയും ഇദത്തിൽ വിരലോടിച്ചുംവരെ അവർ പരിശോധിച്ചു. അതിനിടയിൽ എൻറെ പാൻറിൻറെ പോക്കറ്റിൽ ഞാൻ ഒളിപ്പിച്ചവച്ചിരുന്ന ആ പെൻ ക്യാമറ അവർ കണ്ടെത്തുകതന്നെ ചെയ്തു. ഒന്നും ചോദിക്കുകയോ പറയുകയോ ചെയ്യാതെ എൻറെ കൺമുന്നിലിട്ട് അവരത് ചവുട്ടി പൊട്ടിച്ച കളഞ്ഞു. തൊണ്ണറ്റൊൻപത് ഡോളറും പഴയ കുറേ ദൃശ്യങ്ങളം മാത്രമല്ല, വിശ്വസ്തനായ ഒരു സുഹൃത്തിനെത്തന്നെ നഷ്ടപ്പെട്ടതായാണ് എനിക്കപ്പോൾ തോന്നിയത്. പരിശോധന കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ ഞങ്ങൾക്ക് കണ്ണ മുഴ്വൻ മൂടുന്ന ഒത ഹെഡ് ബാൻറ് തന്നു. അത് പുറത്ത് കാണാതിരിക്കാൻ പാകത്തിൽ ഓരോ കളിങ് ഗ്ലാസും. ഇനി കറേക്കടി അപകടകരമായ യാത്രയാണ് നമ്മുടേത്. വഴിയിൽ വല്ല പോലീസ് ചെക്കിങ്ങും ഉണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ സൂചന തത്രം. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ മദ്യപിച്ച് പൂസായതുപോലെ പിടലി ഒടിച്ച സീറ്റിലേക്ക് കിടന്നകൊള്ളക. അവരെ ഞാൻ കൈകാര്യം ചെയ്തുകൊള്ളാം. നിങ്ങൾ ഒന്നം പറയാൻ പോകര്ദത്. പിന്നെ ഈ യാത്ര കഴിഞ്ഞ് മടങ്ങി വരുന്നതുവരെ പത്രക്കാരുടെ പതിവ് ഓവർ സ്കാർട്ടിനൊന്നം ശ്രമിക്കേണ്ട. അനന്തരഫലം നിങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഇന്ദതരം ആയിരിക്കം എന്ന് ഞങ്ങൾ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു.

പിന്നെ അവർ ഞങ്ങളെ വാനിലേക്ക് കയറ്റി. എങ്ങോട്ടോ കുറേ നേരം ഓടിച്ചു പോയി. അതിനോടകംതന്നെ ദിശയും ദിക്കും തെറ്റിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഞങ്ങൾക്ക് പിന്നീടുള്ള യാത്രയെപ്പറ്റി യാതൊരു സൂചനയും ലഭിച്ചതേയില്ല. പിന്നെ ഞങ്ങളെ വണ്ടിയിൽനിന്നിറക്കി കണ്ണിൻറെ കെട്ടഴിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഒരു വലിയ ഗോഡൗണിനുള്ളിലാണ് നില്ക്കുന്നത്. നിറയെ പെട്ടികളും പൈപ്പുകളും ചങ്ങലകളും സിമൻറും കമ്പികളും നിറഞ്ഞ അതിലെ നീളൻ റാക്കിനിടയിലൂടെ രണ്ടു ചെറുപ്പക്കാർ ഞങ്ങളെ മുന്നോട്ട് നയിച്ചു. ഏതാണ്ട് നടുവിൽ എത്തിയപ്പോൾ തറയിൽനിന്ന് കുറച്ച പലകകൾ മാറ്റപ്പെടുകയും അവിടെ ഒരു വലിയ

പടിക്കെട്ട് പ്രത്യക്ഷമാവുകയും ചെയ്തു. ഒരു വലിയ ഇടനാഴിയിലേക്കായിരുന്നു അത് ഇറങ്ങിച്ചെല്ലുന്നത്. അതിലെ ഇരുട്ടിലൂടെ ഇത്തിരി നടന്നുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു വലിയ നിലവറ ഞങ്ങൾക്കു മുന്നിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. എല്ലാ ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടും കൂടിയ ഒരു മൾട്ടി നാഷണൽ കമ്പനിയുടെ ഓഫീസുപോലെ ഗംഭീരവും സജ്ജവുമായിരുന്നു അവിടം. 58:23 എന്നൊരു സംഖ്യ പ്രധാന കവാടത്തിനരികെ കൊത്തിവച്ചിരിക്കുന്നു.

അതുക്ടടാതെ ഭിത്തിയിൽ നിറയെ യുവാക്കളുടെ, വൃദ്ധന്മാങ്ങടെ, യുവതികളുടെ, കുട്ടികളുടെ ഒക്കെ ചിത്രങ്ങൾ പതിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അവയിൽ ചിലത് ഞാൻ വഴിവക്കിലും കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് ഇവിടത്തെ സമരങ്ങളിൽ രക്തസാക്ഷിത്വം വരിച്ചവരുടെ ചിത്രങ്ങളാണ് അവയെന്ന് ഞാനൂഹിച്ചു. ഇത്തിരിനേരം ഞങ്ങളവിടെ കാത്തു നിന്നു. അപ്പോൾ അകത്തുനിന്നും ഒരാൾ ഇറങ്ങി വന്നു. ഡാർക്ക് ഷേർട്ട്. ഡാർക്ക് സൂട്ട്. എന്നാൽ ടൈ ഇല്ല. ഒരു തനി ഇറാനിയൻ വേഷമായിരുന്നു അത്. ഇദ്ദേഹമാണോ അലി പറഞ്ഞ ഡോ. താഹിർ രജാബ്. എന്നു ഞാൻ സംശയിച്ചു. എഡ്വിൻ അത് ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു. അല്ല. അദ്ദേഹത്തെ കാണാനാണ് പോകുന്നത്. പിന്നെയും രണ്ടുമുന്നു മുറികൾകൂടി കടന്ന് ഞങ്ങൾ ഒരു ചെറിയ മുറിയിൽ എത്തി. അവിടെ വളരെ ലളിതവേഷധാരിയായ ഒരു മനുഷ്യൻ എന്തോ പുസ്തകം വായിച്ചുകൊണ്ട് നിലത്ത് ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങളെ കണ്ടതും അദ്ദേഹം വായന അവസാനിപ്പിക്കുകയും ഞങ്ങളെ അടുത്തു പിടിച്ചിരുത്തുകയും ചെയ്തു.

ഞാനാണ് നിങ്ങൾ അന്വേഷിച്ചു വന്ന ഡോ. താഹിർ രജാബ്. എന്താണ് നിങ്ങൾക്കെന്നെക്കൊണ്ടുള്ള ആവശ്യം..? അദ്ദേഹം വളരെ സൗമ്യമായ സ്വരത്തിൽ ചോദിച്ചു.

ഇദ്ദേഹമാണോ ഞങ്ങൾ കാണാൻ വന്ന ഭീകരന്മാരുടെ നേതാവ്? ഞാൻ അതിശയപ്പെട്ടുപോയി. താടിയും മുടിയും ഒക്കെ നീട്ടി വളർത്തി തലേക്കെട്ടും തോക്കും ഒക്കെയായി നില്ക്കുന്ന ഒരു ടിപ്പിക്കൽ ഭീകരനെയായിരുന്നു ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നത്. അങ്ങനെ ചില ചിത്രങ്ങളാണല്ലോ പത്രങ്ങളും ദൃശ്യങ്ങളും നമുക്കു തന്നിട്ടുള്ളത്.

ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലൊരാളെ കഴിഞ്ഞ ദിവസം പോലീസ് പിടികൂടി. അയാൾ നിങ്ങൾക്ക് മന്മഷ്യബോംബുകളെ വിൽക്കാൻ വന്നതാണെന്ന് അവർ പറയുന്നു. അതിൻറെ സത്യാവസ്ഥ ഞങ്ങൾക്കറിയണം.

ഒന്നും പറയാതെ അദ്ദേഹം എഴുന്നേറ്റു. കൂടെ ഞങ്ങളും. ആ നിലവറയുടെ മറ്റു ഭാഗങ്ങൾ കാണിക്കാനാണ് അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയത്. അതൊരു വെറും രഹസ്യഓഫീസ് ആയിരുന്നില്ല. അതവരുടെ ഒരു പരിശീലനകേന്ദ്രംതന്നെ ആയിരുന്നു. ഗ്രൗണ്ട് സീറോ എന്നാണ് ഈ ഇടത്തെ ഞങ്ങൾ സ്വയം വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ഡോ. താഹിർ പറഞ്ഞു. ഇറാനിലും സിറിയയിലും പോയി പരിശീലനം നടത്തിവരുന്ന ഞങ്ങളുടെ ചുണക്കുട്ടന്മാർ ഇവിടെയാണ് അവരുടെ കഴിവുകൾ മിനുക്കിയെടുക്കുന്നത്.

മുക്കിലും മൂലയിലും പോലീസിൻറെ സാന്നിദ്ധ്യവും സി.ഐ.ഡി. കളുടെ നോട്ടവുമുള്ള ഒരു രാജ്യത്ത് അങ്ങനെ ഒന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാൻ പോലും കഴിയില്ലായിരുന്നു. അവിടത്തെ ഫയർ റേഞ്ചിൽ നിന്ന് മൂന്നാല് ചെറ്റപ്പക്കാർ ഒരു മനുഷ്യത്രപത്തിലേക്ക് വെടിവച്ച് പരിശീലിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. മറ്റ് ചിലരാവട്ടെ കായികപരിശീലനത്തിലും മറ്റ് ആയുധപരിശീലനത്തിലുമാണ് ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഡോ. താഹിർ അവരിൽ ഒരാളെ വിളിച്ച് എന്തോ പറഞ്ഞു. അവൻ തൻറെ കൈപ്പത്തി അവിടെക്കണ്ട ഒരു മേശയിലേക്ക് മലർത്തി വച്ചകൊടുത്തു. അടുത്തവൻ വന്ന് ഒരു പിച്ചാത്തികൊണ്ട് അതിൽ ഒറ്റ കുത്തുകൊടുത്തു. ചോര

പൂക്കറ്റിപോലെ തെറിച്ചു. ഞാൻ അയ്യോ എന്ന് വിളിച്ചു. പക്ഷേ, ആ കുത്തുകൊണ്ടവൻ ഒന്ന് ഒച്ചയിടുകപോലും ചെയ്തില്ല. കൊണ്ടുപോയി മരുന്നു വച്ചകെട്ടി കൊടുക്ക് എന്ന് ഡോ. താഹിർ അവരോട് പറഞ്ഞു.

പിന്നെ താഹിർ മറ്റൊത്വനെ വിളിച്ച് അവൻറെ തോക്ക് പിടിച്ചു വാങ്ങുകയും എന്തോ ഒന്ന് ആജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അവൻ ഉടനെ പോയി കൈയുയർത്തി നിന്നു. താഹിർ അവനു നേരെ തോക്കു ചൂണ്ടി തിരിഞ്ഞുനില്ലാൻ കല്പിച്ചു. അവൻ ഉടൻതന്നെ പുറം തിരിഞ്ഞു നിന്നു. താഹിർ അള്ളാഹു അക്ബർ എന്ന് വിളിച്ചു പറഞ്ഞിട്ട് നേരേ എതിർ ദിശയിലേക്ക് ഒരു വെടി പൊട്ടിച്ചു. അള്ളാഹു അക്ബർ എന്ന് ഏറ്റുവിളിക്കുകയല്ലാതെ ആ വെടിശബ്ദം അവനെയൊന്ന് കലുക്കിയതുപോലുമില്ല. താഹിർ തോക്ക് തിരിച്ചു കൊടുത്തിട്ട് ഞങ്ങളെയുംകൊണ്ട് അകത്തേക്കു നടന്നു.

എനിക്ക് ശരിക്കും പേടി തോന്നി. ഏതുതരം ആളുകളുടെ മടയിലേക്കാണ് ഞാൻ എത്തിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എന്ന് അപ്പോൾ മാത്രമാണ് എനിക്ക് പൂർണ്ണ ബോധ്യം വന്നത്.

കണ്ടില്ലേ ഇതാണ് എൻറെ കുട്ടികൾ. ഞാൻ എന്തു പറഞ്ഞാലും അവർ അനുസരിക്കും. ഇങ്ങനെ നൂറുകണക്കിനു ചെറുപ്പക്കാർ ഞങ്ങൾക്ക് സ്വന്തമായുണ്ട്. ഒരാജ്ഞകൊടുക്കുകയേ വേണ്ടു. അവർ നമുക്കിഷ്ടമുള്ള രീതിയിൽ മരിച്ചുതരും. ഞാനെന്തിനാണ് ഇത് നിങ്ങളുടെ നഗ്നനേത്രങ്ങൾക്ക് കാണിച്ചതന്നതെന്നറിയാമോ?

എനിക്കോ എൻറെ പ്രസ്ഥാനത്തിനോ ചാവേറ്റകളെ അന്യദേശത്തു നിന്ന് ഇങ്ങോട്ട് ഇറക്കുമതി ചെയ്യേണ്ട ഒരു കാര്യവുമില്ലെന്ന് തെളിയിച്ചു തരാൻ. പോലീസ് നിങ്ങളുടെ റിയാസിനെക്കുറിച്ച് പറയുന്നത് ശുദ്ധ കള്ളത്തരമാണ് എന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തി തരാൻ. എന്താ നിങ്ങൾക്ക് ബോധിച്ചോ..? അതോ പോലീസ്ഭാഷ്യമാണോ നിങ്ങളിപ്പോഴും വിശ്വസിക്കുന്നത്?

ഒത്ര മറ്റപടിയും നല്ലാൻ ഞങ്ങൾക്കില്ലായിരുന്നു. കൺമുന്നിൽ ബോധ്യപ്പെട്ട ഒത്ര കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് പിന്നെന്തു പറയാൻ. തിരിച്ച് അകത്തേക്ക് കടക്കുമ്പോഴും വാതിലിലെ 58:23 എന്ന അക്കം ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. അതെന്താണെന്ന് ചോദിക്കാൻ മനസ് വെമ്പിയെങ്കിലും സാധിച്ചില്ല.

ഈ കൂടിക്കാഴ്ച സാധ്യമായത് നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിച്ചതുകൊണ്ടല്ല, ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിച്ചതുകൊണ്ടു മാത്രമാണെന്ന് ഇതിനോടകം മനസ്സിലായിക്കാണുമല്ലോ അല്ലേ..? ഡോ. താഹിർ രജാബ് തൻറെ മുറിയിലേക്ക് കടന്നിരുന്നുകൊണ്ട് ഞങ്ങളോട് ചോദിച്ചു.

അതെ. മനസ്സിലായിട്ടണ്ട്. എഡ്വിൻ പതിഞ്ഞ ശബ്ദത്തിൽ മറുപടി പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ, എന്തിനെന്ന് നിങ്ങൾ ആലോചിച്ചോ?

ആലോചിച്ചു. പക്ഷേ, അറിയില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഞങ്ങളുടെ പേരിൽ ജയിലിൽ കിടക്കുന്ന ഒരു നിരപരാധിയെ രക്ഷിക്കാൻ വല്ല മാർഗ്ഗവും ഉണ്ടോ എന്നാലോചിക്കാൻവേണ്ടി മാത്രം. ഭരണകൂടങ്ങളോട് ഞങ്ങൾക്ക് ശത്രുതയുണ്ട്. എതിരാളികളെ ഞങ്ങൾ നശിപ്പിക്കും. ശത്രുക്കളെ ഞങ്ങൾ ഒറ്റിക്കൊടുക്കും. പക്ഷേ, നിരപരാധികളോട് ഞങ്ങൾക്ക് സംഘർഷമില്ല. അവരെ ഉപദ്രവിക്കാനും ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. റിയാസ് അത്തരത്തിൽ ഒരാളാണെന്ന് ഞങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നും.

പോലീസ് എന്തിനാണ് അയാളെ ഇങ്ങനെ വേട്ടയാടുന്നത്? എന്താണ് ഈ ദേശത്തോട് അയാൾ ചെയ്ത അപരാധം?

നിങ്ങൾ ബുദ്ധിമാന്മാരായ പത്രക്കാരല്ലേ? നിങ്ങളല്ലേ അത് കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടത്.? രാജ്യത്തെ തീവ്രവാദികളോടാണോ അതൊക്കെ ചോദിക്കുന്നത്..? അദ്ദേഹം ഒരു ചെറുചിരിയോടെ ചോദിച്ചു. പത്രക്കാരെക്കാളും പോലീസുകാരെക്കാളും നന്നായി വിവരങ്ങൾ അറിയുന്നത് നിങ്ങളാണെന്ന് കുറച്ചു നിമിഷങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ ഞങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലായി, ഞാൻ പറഞ്ഞും അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇനി നന്നായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയുന്നവരും നിങ്ങളാണെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു.

കൊള്ളാം. ലോകത്തിനോടായിരുന്നു നിങ്ങൾ ഇത് പറയേണ്ടിയിരുന്നത്. അവരായിരുന്നു ഇത് കേൾക്കേണ്ടത്. ഡോ. താഹിർ രജാബ് പറഞ്ഞു.

താങ്കൾ എങ്ങനെയാണ് ഇവിടെ എത്തിപ്പെട്ടത്? അദ്ദേഹത്തിൻറെ ജീവിതം അറിയാനുള്ള ആകാംക്ഷയോടെ ഞാൻ ചോദിച്ചു.

എൻറെ ജീവിതം പറയാനൊന്നം ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. അതിവിടെ പ്രസക്തവുമല്ല. പക്ഷേ, ഒത്മ കാര്യം പറയാം. ഏതെങ്കിലും പ്രതികാരബുദ്ധിയോടെ ഇവിടെ എത്തിപ്പെട്ടവനല്ല ഞാൻ. എന്നെ നയിക്കുന്ന ചാലകശക്തി വിയോജിപ്പുകളാണ്. ഈ ലോകത്തിൻറെ നടപ്പുനീതി നിയമങ്ങളോടുള്ള കടുത്ത വിയോജിപ്പുകൾ. നിങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാവുന്നുണ്ട് എന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

അതെ. മനസ്സിലാവുന്നുണ്ട്. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

എങ്കിൽ കേട്ടോളൂ. സമീറ എന്നൊരു പെൺകുട്ടി ഒരു നോവൽ എഴുതുകയും അത് പുറത്തു വരാതിരിക്കാൻ ഈ ഭരണകൂടം അതിൻറെ സർവ്വ കഴിവും പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൻറെ തുടർച്ചയാണ് നിങ്ങളുടെ ജീവിതത്തെ വേട്ടയാടുന്ന സംഭവവികാസങ്ങൾ അത്രയും. റിയാസിൻറെ ജയിൽവാസവും അതിൻറെ ഭാഗം മാത്രം. ആരോടെങ്കിലും ഉള്ള വിരോധംകൊണ്ടോ പ്രതികാരംകൊണ്ടോ അല്ല സമീറ നോവൽ എഴുതിയത്. അവളുടെ വിയോജിപ്പുകൾ മാത്രമായിരുന്നു അതിലുണ്ടായിരുന്നത്. പക്ഷേ, ഭരണകൂടത്തിന് അത് മനസ്സിലായില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് അത് ഇല്ലായ്മ ചെയ്യാൻ അവർ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നത്. വിയോജിപ്പുകൾ ഇല്ലാത്ത ലോകം സാധ്യമാണോ സുഹൃത്തേ..? താഹിർ ചോദിച്ചു.

ഭരണകൂടങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതുതന്നെയല്ലേ തീവ്രവാദത്തിലൂടെ നിങ്ങളും ചെയ്യുന്നത്? ഞാൻ ചോദിച്ചു. അല്ല. ഞങ്ങളിവിടെ ഇപ്പോഴും നിലനില്ക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് തെളിയിക്കാൻവേണ്ടി മാത്രമാണ് ഞങ്ങൾ അക്രമം കാണിക്കുന്നത്. അതു കൂടിയില്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ഈ ഭൂപടത്തിലേ ഇല്ല. സമീറയുടെ ആ പുസ്തകം വായിക്കാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അത് പൂർണ്ണമായും ഞങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്ന പുസ്തകമൊന്നുമല്ല. ഞങ്ങളെ എതിർക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾ അതിലുണ്ട്. പക്ഷേ, അതിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം അവൾക്കുണ്ട് എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.

ഡോ.രജാബ്. ഇത് ഒരുപക്ഷേ, നിങ്ങളുടെ മാത്രം അഭിപ്രായമായിരിക്കും. ലോകത്തിലെ തീവ്രവാദികളും തീവ്രവാദപ്രസ്ഥാനങ്ങളും മുഴുവൻ മൗലികവാദികളാണ്. സ്വയം വെള്ളപൂശാനൊന്നും നിങ്ങൾ ശ്രമിക്കേണ്ടതില്ല. നിങ്ങളുടെ മടയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾപോലും അത് പറയാൻ എനിക്കു മടിയില്ല. ഭരണകൂടം ആ പുസ്തകം ഇല്ലായ്മ ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ നിങ്ങൾ അതിനു ശ്രമിച്ചേനേ. എനിക്കുറപ്പാണ്. എഡ്വിൻ ഉറച്ച ശബ്ബത്തിൽ പറഞ്ഞു.

നിങ്ങൾ തീവ്രവാദപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ എന്ന വിളിച്ചാക്ഷേപിക്കുന്ന വിമോചനപ്രസ്ഥാനങ്ങളൊന്നും ഇതുവരെയും ഒരു പുസ്തകത്തിനെതിരെയും ഫത്വ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടില്ല എന്ന് എൻറെ പ്രിയ സ്നേഹിതൻ അറിയുക. ഭരണകൂടങ്ങൾ ഇറക്കുന്ന അത്തരം ഫത്വകൾക്ക് ഞങ്ങൾ അധികം പ്രാധാന്യം കല്പിക്കുന്നില്ല എന്നതുകൊണ്ടാണ് സെൽമാൻ റുഷ്ദി ഇപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നും മനസ്സിലാക്കുക. അല്ലാതെ ഒളിച്ചിരിക്കാനുള്ള അയാളുടെ മിടുക്കുകൊണ്ടൊന്നുമല്ല അത്. പിന്നെ മൗലികവാദത്തിലേക്കുള്ള മടങ്ങിപ്പോക്ക്. അത് ഞാനം അംഗീകരിക്കുന്നു. പക്ഷേ, അതിനം എനിക്ക് വിശദീകരണം ഉണ്ട്. ശത്രുക്കളാൽ വളയപ്പെട്ട സ്വന്തം അസ്തിത്വം ഉറപ്പിച്ചു പിടിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് ഞങ്ങളിൽ പലരും മതങ്ങളിൽ കടുപ്പുള്ളവരായി തീർന്നിരിക്കുന്നത്. അത് അവൻറെ അവസാന അത്താണിയാണ്. ഞങ്ങൾക്ക് ഇസ്ലാം എന്നല്ലാതെ മറ്റൊരസ്തിത്വം എടുത്തുകാട്ടാനില്ല എന്നത് ഇക്കാലത്ത് കാര്യത്തിൻറെ ഗൗരവം വല്ലാതെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ലോകത്ത് മറ്റു പല അസ്തിത്വങ്ങളുടെ പേരിലും ചെറുത്തുനില്പുകൾ സാധ്യമായിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് ഇറാക്കിലെ കർദ്ദുകൾ. ശ്രീലങ്കയിലെ തമിഴർ. അമേരിക്കയിലെ കറുത്തവർ. സെർബുകൾ. ക്രൊയാറ്റ്സുകൾ. അങ്ങനെ പലരും. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇസ്ലാമിനു പുറത്ത് അറബ് എന്ന അസ്തിത്വത്തിൽ ആയിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ വിമോചനപോരാട്ടങ്ങൾ നടന്നിരുന്നതെങ്കിൽ ലോകത്ത് അതിനു വൻ സ്വീകാര്യത ലഭിക്കമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഞങ്ങളുടെ അന്തഃഛിദ്രം അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല. അത് പറയുമ്പോൾ ഡോ. താഹിറിൻറെ സ്വരത്തിൽ ഇത്തിരി ഖേദം കലർന്നിരുന്നു.

റിയാസിന് എന്തു സംഭവിച്ചു എന്നു പറയു. ഞാൻ ചോദിച്ചു. പറയാം.

ഡബിൾ ഏജന്റ്

പിടിതരാതോടുന്ന മുയലിനെപ്പോലെയാണ് നമ്മുടെ മുന്നിൽ വെളിപ്പെടാതെ കിടക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ. ഒരിക്കൽ അത് നമ്മുടെ കൈയിലാവ്വമ്പോൾ മാത്രമാണ് അതിത്രയും ലളിതമാണ് എന്ന് നമ്പക് ബോധ്യമാവുക. സമീറയുടെ നോവൽ അവളുടെ മാത്രം പ്രയത്നത്തിൻറെ ഫലമായിരുന്നില്ല. ആ സങ്കല്പംപോലും അവളടേത് ആയിരുന്നില്ല. അവൾ അവളടെ ഓർമ്മയും മനസ്സം അവളടെ സ്നേഹിതൻ ജാവേദിന് പങ്കുവച്ചതിൻറെ ഫലമായിരുന്നു ആ നോവൽ. പക്ഷേ, അവർ ഇരുവരും ആഗ്രഹിച്ച പ്രതികരണമല്ല ആ നോവലിനു ലഭിച്ചത്. പുസ്തകരൂപത്തിൽ പുറത്തിറങ്ങാൻ അതിനു ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ല. പ്രഫ് കോപ്പി പുറത്തിറക്കിയപ്പോഴേക്കും ഇവിടത്തെ ഭരണത്തിലെ കിങ്കരന്മാർ അത് മണത്തറിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അത് എങ്ങനെയെങ്കിലും കൈക്കലാക്കി നശിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമമായിരുന്നു പിന്നെ നടന്നത്. അതിനുവേണ്ടി പാകിസ്ഥാനിലെ പ്രസാധകരെ അവർ സ്വാധീനിച്ച. മൂലരൂപം നശിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രസ്സിൽനിന്നം പാതിവഴിയിൽ പുസ്തകം പിൻവലിക്കപ്പെട്ട. എഡിറ്റേഴ്ലിന പണം വാരിക്കൊടുത്തു. ബാക്കിയ്യണ്ടായിരുന്ന പ്രഫ് കോപ്പികൾ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട. പുസ്തകത്തിൻറെ ആശയംപോലും പുറത്തു വരാതിരിക്കാനുള്ള എല്ലാ ശ്രമവും അവർ നടത്തി. സ്വാധീനിക്കേണ്ടവരെ മുഴുവൻ അവർ സ്വാധീനിച്ചു. റിവ്യവിനായി പുറത്ത പ്രഹ്ലോപ്പിയിൽ ചിലത് അതിനോടകം എന്നാൽ ആത്രടെയോ ഭാഗ്യം. പോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നെ അയയ്ക്കപ്പെട്ട വിലാസങ്ങൾ ഓരോന്നും തേടിപ്പിടിച്ച് അത് നശിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമമായി. അതിനുള്ള വേട്ടയാടലാണ് ഇപ്പോൾ നടക്കുന്നത്.

ഡോ. താഹിർ രജാബ് പറഞ്ഞു.

ഈ കഥയിൽ സമീറയും റിയാസും എവിടെയാണ് കൂട്ടിമുട്ടുന്നത്..? പ്രൂഫ് കോപ്പി കൈവശം വച്ച ഒരാൾ എന്ന നിലയിലോ..?

അല്ല. നോവലിലെ സമീറയുടെ സ്നേഹിതൻ ജാവേദ് നിങ്ങളുടെ റിയാസിൻറെ സ്വന്തം സഹോദരനാണ്. ഈ പുസത്കപ്രസാധനത്തിനിടെ അവനെങ്ങനെയോ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തപ്പെട്ടു. അതിൻറെ കാരണം ഇപ്പോഴും ദുത്രഹമാണ്. അറിഞ്ഞിരുന്നുകൊണ്ട് അവനെന്തിന് ഇങ്ങനെ ഒരു അപകടത്തിലേക്ക് വന്നു ചാടി എന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്തായാലും അന്നു മുതൽ അവൻ മിസ്റ്റിങ് ആണ്.

ശരിക്കും അവനെത്തേടിയാണ് റിയാസ് ഈ നഗരത്തിൽ വന്നത്. അവനെ കണ്ടെത്താനും മോചിപ്പിക്കാനുമായിരുന്നു റിയാസ് ഈ നെട്ടോട്ടമെല്ലാം ഓടിയത്.

എന്നിട്ട് അവനത് സാധിച്ചോ..?

ഇല്ല. നിസ്സാരമായി പോലീസിൻറെ വലയിൽ ചെന്നു കയറാനായിരുന്നു അയാളുടെയും വിധി. അയാളുടെ ഒരു കൂട്ടുകാരൻതന്നെ അയാളെ ഒറ്റകൊടുക്കുകയായിരുന്നു.

ആര്? ഞങ്ങളടെ വിനോദ്? ഞങ്ങൾ ഒരേ സ്വരത്തിൽ ചോദിച്ച.

എയ് അല്ല. നിങ്ങളെ എപ്പോഴം കാണാൻ വരുന്ന ഒരു ജഹാംഗീറില്ലേ. അവൻതന്നെ. അവൻ ഒരു സി.ഐ.ഡി. ആണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ നിങ്ങൾക്കാർക്കം കഴിഞ്ഞില്ല.

റിയാസിനെ ഇവിടെനിന്നും മോചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുപോകാൻ ഇനി എന്താണ് വഴി എന്നു പറഞ്ഞുതര്രു. അയാളെ ഈ നഗരത്തിൻറെ നിയമങ്ങളിൽ ഉപേക്ഷിച്ചു പോകാൻ ഞങ്ങൾക്കു കഴിയില്ല. ഞാൻ ഏതാണ്ട് കരയുന്ന മട്ടായിട്ടണ്ടായിരുന്നു.

അത് സാധിക്കും. പക്ഷേ, മറ്റൊരു ത്യാഗത്തിന് നിങ്ങൾ തയ്യാറാവണം എന്നുമാത്രം. ഡോ. താഹിർ രജാബ് പറഞ്ഞു.

ഞങ്ങൾ എന്തിനും തയ്യാർ. എന്ത്രവേണം എന്നു പറഞ്ഞാൽ മാത്രം മതി.

ഇന്നു നിങ്ങൾ എംബസിയിൽ പോയിരുന്നുവെങ്കിൽ നിങ്ങളിലൊരാൾ നിശ്ചയമായും ഇന്ന് അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെടുമായിരുന്നു. അതിനുള്ള എല്ലാ ഏർപ്പാടുകളും ഞങ്ങൾ ചെയ്തതാണ്. അബ്ദുള്ള ജനാഹിവഴി ഞങ്ങൾ വച്ച ആ കെണിയിൽ നിങ്ങൾ വീണില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് ഉച്ച കഴിഞ്ഞ് തിടുക്കത്തിൽ ഞങ്ങൾ ഇങ്ങനെ ഒരു കൂടിക്കാഴ്ചയ്ക്ക് അവസരം ഒരുക്കിയത്.

അപ്പോൾ അബ്ദള്ള ജനാഹി..?

അയാൾ ഒരു ഡബിൾ ഏജൻറ് ആണ്. ഒരേ സമയം ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയും സർക്കാരിനുവേണ്ടിയും അയാൾ പണിയെടുക്കും. നിങ്ങളുടെ ഫൈസൽ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മാത്രവും. നിങ്ങൾ വന്ന അന്നു മുതൽ നിങ്ങളുടെ ഓരോ നീക്കങ്ങളും നിരീക്ഷിക്കാൻ ഇവർ രണ്ടുപേരും ഉണ്ടായിരുന്നു. നിങ്ങൾ മാർക്കറ്റ് സ്റ്റഡിക്കൊന്നുമല്ല വന്ന തെന്നും ഏതോ നോവലെഴുത്തുകാരനുവേണ്ടിയാണെന്നുംവരെ ഞങ്ങൾക്കറിയാം.

ഒറ്റുകാരും ചാരന്മാരും അല്ലാത്ത ആരെങ്കിലും ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ടോ..? എഡ്വിൻ അസഹ്യതോടെ ചോദിച്ചു.

സംശയമാണ്. ഓരോത്തത്തരം ഈ സങ്കീർണ്ണമായ കണ്ണിയുടെ ഏതെങ്കിലും ഒക്കെ ഭാഗങ്ങളാണ്. എല്ലാവത്രം ഒരേസമയം ഒറ്റകാത്രം ഇരകള്മാണ് !!

ഞങ്ങൾ അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെടുന്നതിലൂടെ എന്തു നേടാം എന്നാണ് നിങ്ങൾ വിചാരിച്ചിരുന്നത്? ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഒന്നാം ലോകരാജ്യക്കാരൻ അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെടണം എവിടെയും ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടാൻ. അല്ലാതെ റിയാസിനെപ്പോലെ ഒരു മൂന്നാം ലോകരാജ്യക്കാരൻ എവിടെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടാലും അവൻ വെറുതെ ശിക്ഷ അന്ദവിക്കാൻ വിധിക്കപ്പെട്ടവനാണ്. സ്വന്തം രാജ്യംപോലും അവനെ തിരിഞ്ഞു നോക്കില്ല. നിങ്ങളുടെ അറസ്റ്റ് ലോകമാധ്യമങ്ങളിൽ ഒരു ചർച്ച ആവണം. അതിൻറെ പിന്നാലെ ഞങ്ങൾ മറ്റു കാര്യങ്ങളും ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു വന്തകൊള്ളാം. സത്യമറിയാൻ ഇന്ന് മനുഷ്യർ പത്രങ്ങളെക്കാൾ അധികം ഫേസ്ബുക്കിനെയും സോഷ്യൽ മീഡിയയെയും ആണ് ആശ്രയിക്കുന്നത് എന്നത് വലിയ ആശ്വാസമാണ്.

അവിടെനിന്നുയരുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ ഇന്ന് ഏറ്റവും നിഷ്ഠുര ഭരണ<u>ക</u>ടങ്ങൾക്കപോലും കണ്ടില്ലെന്നു നടിക്കാനാവില്ല എന്നുവന്നിട്ടണ്ട്.

ഇനി ഞങ്ങൾ എന്താണ് വേണ്ടത്?

നാളെ രാവിലെതന്നെ എംബസിയിൽ പോകക. തങ്ങളുടെ ജീവൻ അപകടത്തിലാണെന്നും എന്തെങ്കിലും സംഭവിച്ചാൽ ഇടപെടണം എന്നും പറഞ്ഞുവച്ചേക്കുക. നിങ്ങൾ പത്രക്കാരായതുകൊണ്ട് അവരത് സമ്മതിക്കും. പിന്നെ നിങ്ങൾ റിയാസിൻറെ അറസ്റ്റുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു പത്രസമ്മേളനം വിളിക്കുക. പേടിക്കാൻ ഒന്നുമില്ല. അതു നടക്കുന്നതിനു മുൻപ് നിങ്ങൾ അറസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കും. അതിനു ശേഷമുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഞങ്ങൾ ഇവിടെനിന്നും വിദേശത്തുനിന്നും ഒരുപോലെ ഓപ്പറേറ്റ് ചെയ്തുകൊള്ളാം. അധികം കാലം നിങ്ങൾക്ക് ജയിലിൽ കിടക്കേണ്ടി വരില്ല എന്ന് ഞാൻ ഉറപ്പു തരുന്നു. രാജ്യം നല്കുന്ന ഉറപ്പുപോലെയല്ല, തീവ്രവാദികൾ നല്കുന്ന ഉറപ്പു. ഞങ്ങളത് പാലിച്ചിരിക്കും..!!

ഡോ. താഹിർ രജാബ് എഴുന്നേറ്റ. ഞങ്ങളം.

ഇതെന്താണ് ഈ 58:23..? കയറിവന്നപ്പോഴേ ഞാനിതാണ് ശ്രദ്ധിച്ചത്. പുറത്തേക്ക് നടക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ച.

അതറിയില്ലേ? പത്രക്കാർക്ക് കുറേക്കൂടി മെച്ചപ്പെട്ട സാമൂഹികബോധം ആവാം. ഡോ. രജാബ് എന്നെ കളിയാക്കും മട്ടിൽ പറഞ്ഞു. വിശുദ്ധ ഖുറാനിൽ അൻപത്തിയെട്ടാമത്തെ അധ്യായമായ അൽമുജാദലയിലെ ഇരുപത്തിമൂന്നാം വാക്യത്തിൻറെ അവസാനം 'അള്ളാഹുവിൻറെ കക്ഷിക്കാർ തന്നെയാണ് വിജയികൾ' എന്ന വാചകമാണ് ഞങ്ങൾ ഹിസ്ബുള്ളയുടെ വിജയവാക്യം. ഞങ്ങളുടെ പതാകയിലും അത് ആലേഖനം ചെയ്തിട്ടണ്ട്.

ഇത്രയും സമാന്തര സംവിധാനങ്ങൾ ഒക്കെയുണ്ടെങ്കിലും നിങ്ങൾക്ക് ഈ ഭരണകൂടത്തെ ഒന്നു കുലുക്കാൻപോലും സാധിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ. ഇനി എന്നെങ്കിലും അത് സാധ്യമാകും എന്ന് നിങ്ങൾക്ക് വിശ്വാസമുണ്ടോ?

യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളം ഞങ്ങൾക്ക് സ്വപ്പങ്ങൾ ഉണ്ട്. എല്ലാ സംഭവിക്കുന്നത് സ്വപ്നങ്ങളിൽനിന്നതന്നെയാണ്. അസാധ്യമായതിനെക്കുറിച്ച് സ്വപ്നം കാണമ്പോഴാണ് പിന്നെ ഒരിക്കൽ അത് സാധ്യമാകന്നത്. രാജാക്കന്മാരില്ലാത്ത ഫ്രാൻസിനെക്കറിച്ച് പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ആർക്കെങ്കിലും ചിന്തിക്കാൻ കഴിയ്യമായിരുന്നോ? യൂറോപ്യൻ യൂണിയൻറെ സ്ലഷ്ടിയെക്കുറിച്ച് അൻപത്ര വർഷം മുൻപ്പ പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ എന്ത വിശ്വസിക്കമായിരുന്നു..ഏകീകൃത ജർമ്മനിയെക്കറിച്ച് ഇരുപത്തിയഞ്ച് വർഷം മുൻപ് പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ? സോവിയറ്റ് യൂണിയൻറെ തകർച്ചയെക്കുറിച്ച് 1960–ൽ സ്വപ്നം കാണുന്ന എന്താണ്? സദ്ദാമിൻറെ ആർക്കെങ്കിലും ഒരുവൻറെ അവസ്ഥ പതനം സ്വപ്പം കഴിയ്യമായിരുന്നോ?ഗദ്ദാഫിയുടെ വീഴ്ല..? പക്ഷേ, ഇതൊക്കെ അതാതിടങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ ഒരുകാലത്ത് സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം. ആ സ്വപ്നങ്ങളുടെ പൂർത്തീകരണങ്ങളാണ് കാലം പിന്നെ നിർവ്വഹിച്ചത്. പുറത്തുള്ളവർ ആത്ദം അത് തിരിച്ചറിഞ്ഞില്ല എന്നമാത്രം. ഞങ്ങളം അതുപോലെ സ്വപ്നങ്ങൾ കണ്ടുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. ആ സ്വപ്നത്തിലൂടെ ഞങ്ങൾക്ക് മുന്നോട്ടു പോയേ പറ്റു. പക്ഷേ, ആ വഴിയിൽ ഞങ്ങൾക്ക് കൊടുക്കേണ്ടി വരുന്ന വിലയെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് ശരിക്കം ഭീതിയുണ്ട്. എന്നാലും ഞങ്ങൾ മുന്നോട്ടതന്നെ പോകം.

ഞങ്ങൾ നടന്ന് ആ ഗോഡൗണിൽ തിരിച്ചെത്തിയിരുന്നു. അതിൻറെ സ്ഥാനം മനസ്സിലാക്കാൻ ഞാൻ വ്വഥാ ഒരു ശ്രമംകൂടി നടത്തിനോക്കുകയും അമ്പേ പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്തു. സംഭവിക്കുന്നതെല്ലാം നല്ലതിന് എന്നു കേട്ടിട്ടില്ലേ..? ഈ കൂടിക്കാഴ്ചയും അങ്ങനെ ആയിത്തീരട്ടെ എന്നാഗ്രഹിക്കുന്നു. പിരിയാൻനേരം ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു.

സംഭവിക്കുന്നതെല്ലാം എപ്പോഴം നല്ലതാവണമെന്നില്ല. എന്നാൽ യഥാസമയത്ത് സംഭവിക്കുന്നതെല്ലാം നല്ലതിനായിരിക്കണം..!! ഇതും അതുപോലെ ഒന്നാണ്. ധൈര്യത്തോടെ പൊയ്ക്കോളൂ. ഇനി കണ്ടുമുട്ടൽ ഉണ്ടായെന്നു വരില്ല.

ഭീതിദവും മനോഹരവുമായ ആ അനഭവത്തിൽനിന്നും ഞങ്ങൾ മടക്കയാത്ര ആരംഭിച്ചു.

ജയിൽദിനങ്ങൾ

പിറ്റേന്നു രാവിലെതന്നെ ഞങ്ങൾ അവരവരുടെ എംബസികളിൽ പോവുകയും സംഭവങ്ങളുടെ സ്ഥിതിഗതികൾ അവരുടെ മൂന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത്ര. ഈ ദേശത്തിൻറെ നിയമത്തിൽ ഇടപെടാതെ തിരിച്ച പോകന്നതാണ് നല്ലത് എന്ന ഉപദേശമാണ് അവർ ആദ്യം തന്നതെങ്കിലും പത്രക്കാരൻറെ ദൗത്യം നിറവേറാതെ പോവില്ല എന്ന എൻറെ വാശിക്കു മുന്നിൽ അവർ അവസാനം മനസ്സില്ലാമനസ്സോടെ കീഴടങ്ങുകയും എന്തെങ്കിലും പ്രശ്നം ഉണ്ടായാൽ ഞങ്ങൾ നോക്കിക്കൊള്ളാം എന്ന് ഏല്ക്കുകയ്യം ചെയ്ത്ര. എഡ്വിനും സമാനമായ നിലപാടാണ് സ്വീകരിച്ചത്. ആ ആത്മവിശ്വാസത്തിലാണ് ഞങ്ങൾ പത്രസമ്മേളനം വിളിച്ചത്. വൈകിട്ട് നാലുമണിക്ക് കഫേ റദ്വയിൽ എന്നാണ് ഞങ്ങൾ അറിയിപ്പ കൊടുത്തത്. വാർത്ത പരമാവധി പരക്കുന്നതിനുവേണ്ടി എല്ലാ പത്രങ്ങൾക്കം ഞങ്ങൾ ഫാക്സ് അയച്ചു. ഫേസ്ബുക്കിൽ പോസ്റ്റ് ചെയ്തു. ദൃശ്യമാധ്യമങ്ങൾക്ക് ഫോൺ ചെയ്തു. എന്നിട്ട് ഞങ്ങൾ പോലീസ് വരുന്നതും കാത്തിരുന്നു. എന്നാൽ അവസാന നിമിഷംവരെയും ആരും ഞങ്ങളെ തേടി വന്നില്ല. നേരത്തേ എത്തിയ ചില പത്രക്കാർ ഞങ്ങളെ ഫോണിൽ ബന്ധപ്പെടുകയും എപ്പോഴെത്തുമെന്ന് അന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്ത്ര. അങ്ങോട്ട് പോകാതിരിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്ക് ഒത്ദ നിർവ്വാഹവുമില്ലെന്നായി. രണ്ടും കല്പിച്ച് പത്രസമ്മേളനം നടത്താൻതന്നെ ഞങ്ങൾ ഉറപ്പിച്ച. ഡോ. താഹിർ രജാബ് ഞങ്ങളെ മനോഹരമായി കബളിപ്പിച്ചതാണെന്ന് ഞങ്ങൾക്കു തോന്നി. കഫേ റദ്വയിലേക്ക് പോകംവഴി ഞങ്ങൾ അബ്ദള്ള ജനാഹിയെ ബന്ധപ്പെട്ടു. തലേദിവസം എന്തെല്ലാം പറഞ്ഞിട്ട് പോയതാണ് പക്ഷേ, അന്നേരംവരെ അയാളെ കാണകയോ അയാളടെ ഒരു വിളി ഞങ്ങളെ തേടി വരുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലായിരുന്നു. എല്ലാം ഞങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞതിൻറെ ജാള്യതയിൽ അയാൾ ഞങ്ങളുടെ മുന്നിലേക്ക് വരാതിരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാവാം. ഞങ്ങൾ പത്രസമ്മേളനത്തിനു പോകുന്നു. പോലീസ് അവിടെ വരുമോ എന്ന് ഞാൻ അയാളോട് ചോദിച്ചു. ഞാൻ യഥാസ്ഥാനത്ത് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്ന് അയാൾ ഉത്തരം തന്നു.

ഞങ്ങൾ കഫേ റദ്വയിൽ എത്തി. ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചതുപോലെ പത്രസമൂഹമൊന്നും അവിടെ ഞങ്ങളെ കാത്തുനില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. നാലോ അഞ്ചോ റിപ്പോട്ടേഴ്സും ഒരു ക്യാമറസംഘവും മാത്രമേ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അതുതന്നെ വളരെ ജൂനിയറായിട്ടുള്ളു, ഒരുപക്ഷേ, ട്രെയ്നികളായ, കുട്ടികൾ

ആയിരുന്ന അവർ എല്ലാപേരും. ഓഫീസിൽ മറ്റൊരു പണിയും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഉന്തിത്തള്ളിവിട്ടവർ. ഇത്തിരിനേരംകൂടി കാത്തിട്ട് ഞങ്ങൾ പത്രസമ്മേളനം നടത്തുകതന്നെ ചെയ്തു. റിയാസിൻറെ അറസ്റ്റമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളാണ് ഞങ്ങൾ അവിടെ പ്രധാനമായും ഉന്നയിച്ചത്. അയാൾ അങ്ങനെ ഒരു തീവ്രവാദി അല്ലെന്നും പോലീസിൻറെ ആരോപണം ദുത്രഹമാണെന്നും സത്യസന്ധമായ അന്വേഷണം പത്രക്കട്ടികൾ തിരിച്ചൊന്നം ചോദിക്കാതെ വേണമെന്നും ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞു. പറഞ്ഞതത്രയും കോഫിയ്യം കടിച്ച് മടങ്ങിപ്പോയി. എഴ്ലതിയെട്ടത്ത് ഞങ്ങൾ കൊടുത്ത പത്രസമ്മേളനം ചെയ്യാനെത്തിയ രണ്ട് ക്യാമറാമാന്മാർ മാത്രം എല്ലാം അടുക്കിപ്പറുക്കുന്നു എന്ന മട്ടിൽ അവിടെ ചുറ്റിപ്പറ്റി നിന്നു. ഞങ്ങൾ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ അവരും ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം പുറത്തേക്കിറങ്ങി. കശലാന്വേഷണം നടത്തിയും സിഗരറ്റ് പങ്കുവച്ചം കൂടെ നടന്നു. ഞങ്ങൾ വണ്ടിക്ക് അടുത്തെത്തിയപ്പോൾ അവർ തങ്ങളുടെ ഐഡൻറിറ്റി കാർഡ് പുറത്തെടുത്ത് കാണിക്കുകയും ഒരു ശബ്ദവും ഉണ്ടാക്കരുത്. വന്ന് ഞങ്ങളുടെ വണ്ടിയിൽ കയറ്റുക. നിങ്ങളിപ്പോൾ സി.ഐ.ഡി.യുടെ കസ്റ്റഡിയിൽ ആണ് എന്നു പതിഞ്ഞസ്വരത്തിൽ കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏറെ കാത്തിരുന്ന ഒരു സന്ദർഭമായിരുന്നെങ്കിലുംപോലും ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞങ്ങൾ പകച്ച പോയി. ദൈവവും സി.ഐ.ഡി.കളം ഏത്ര വേഷത്തിലും വരാം എന്ന് അപ്പോൾ എനിക്കു മനസ്സിലായി. ഞങ്ങൾ ഒന്നും സംഭവിക്കാത്തത്രപോലെ പോയി അവർക്കൊപ്പം കാറിൽ കയറി. അവർ ഞങ്ങളെ നേരേ സി.ഐ.ഡി. ഓഫീസിലേക്കാണ് കൊണ്ടുപോയത്. അവിടെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഞങ്ങളെ മാറിമാറി ചോദ്യം ചെയ്ത്ര. പത്രസമ്മേളനം നടത്താനുള്ള അങ്ങനെ ഒത പ്രേരണ എന്താണെന്നും നിരപരാധിയാണെന്നതിന് നിങ്ങളടെ കൈയിൽ എന്തു തെളിവുണ്ടെന്നും അവർ ചോദിച്ച. അതുമാത്രമല്ല തലേന്ന് നടത്തിയ യാത്രകളെക്കുറിച്ചം അവിടെവച്ച് കണ്ട വ്യക്തികളെക്കുറിച്ചം അവർ ഞങ്ങളോട് ചോദിച്ചറിയാൻ ശ്രമിച്ച. കവി അലിയെ കണ്ടകാര്യം ഞങ്ങൾ സമ്മതിച്ചെങ്കിലും ഡോ. താഹിർ രജാബിനെ എന്നാൽ വൈകന്നേരം നിങ്ങൾ ഫ്ലാറ്റിൽനിന്നിറങ്ങി ഞങ്ങൾ സമ്മതിച്ചതേയില്ല. എവിടെപ്പോയി എന്നായിരുന്നു അവർക്കറിയേണ്ടത്. റെസ്റ്റോറൻറിൻറെയും സിനിമയുടെയും കഥ പറഞ്ഞ് ഞങ്ങൾ വല്ലവിധത്തിലും പിടിച്ചനിന്നു. അവർ ഞങ്ങളെ എത്രത്തോളം പിന്ത്രടരുന്നുണ്ടായിരുന്നു എന്നതിൻറെ വ്യക്തമായ തെളിവായിരുന്ന ആ ചോദ്യംചെയ്യൽ. അതിനശേഷം ഞങ്ങളെ വിട്ടയയ്ക്കം എന്നാണ് ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ അതുണ്ടായില്ല. രാത്രി ആഹാരം തന്നശേഷം ഞങ്ങളെ സെല്ലകളിലേക്ക് മാറ്റി. ഞങ്ങളെ രണ്ടപേരെയും ഒരു സെല്ലിൽ ഇടണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടം അവർ അത് അംഗീകരിച്ചില്ല. എംബസിയിലേക്കോ സുഹൃത്തുകൾക്കോ ഫോൺ ചെയ്യണം എന്ന ആവശ്യവും നിഷ്മതണം നിരാകരിക്കപ്പെട്ട.

മറ്റ് മൂന്നു സ്വദേശികൾക്കൊപ്പം ഒത്ര കുടുസുസെല്ലിലായിരുന്നു എൻറെ ജയിൽദിനങ്ങൾ. അവരിൽ രണ്ടെണ്ണം വെറും കാടന്മാർ ആയിരുന്നു. കാഴ്ചയിൽ മാത്രമല്ല സ്വഭാവത്തിലും. രാത്രി മുഴുവൻ അവന്മാർ എന്നെ തൊട്ടും പിടിച്ചും ഞോണ്ടിയും ഉന്തിയും വെറുതെ ദോഹോപദ്രവം ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടേയിരുന്നു. എന്നാൽ അതിൽ മൂന്നാമൻ ഒരു പാവം വൃദ്ധൻ ആയിരുന്നു. അയാൾ എന്തൊക്കെയോ പറഞ്ഞ് അവരെ ശാസിക്കാൻ നോക്കിയെങ്കിലും അവരയാളെ ഗൗനിച്ചതുകൂടിയില്ല. അയാൾക്ക് നന്നായി ഹിന്ദി അറിയാമായിരുന്നു. അയാൾ പൂനയിലും ബോംബെയിലും ബാഗ്ലരിലും പോയിട്ടണ്ടെന്ന് എന്നോട് പറഞ്ഞു.

കറേക്കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും എനിക്ക് ശരിക്കും മടുത്തു. എന്തിനെന്നറിയാത്ത ആ ജയിൽവാസം എന്നെ കരയിക്കുകയും ചെയ്തു. ശാന്തിയും കുട്ടികളും കഥ അറിയുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന പുകിലുകൾ ഓർത്ത് എനിക്ക് അതിലേറെ സങ്കടം വന്നു. എന്നാലും റിയാസിനെ രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടിയുള്ള ഒരു ശ്രമത്തിൻറെ

ഭാഗമാണെന്ന വിശ്വാസത്തിൽ ഞാൻ സമാധാനം കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിച്ചകൊണ്ടേയിരുന്നു. അതിനിടെ ആ കാടന്മാരുടെ തനിസ്വത്രപം വെളിപ്പെടുന്ന ഒരു സംഭവം അവിടെ ഉണ്ടായി. രാത്രി പരിശോധനയ്ക്ക് പോലീസുകാർ എത്തുന്ന നേരം നോക്കി അവർ സെല്ലിൻറെ മൂലയ്ക്ക് ഒളിച്ചിരുന്നു. അവരെ നോക്കാനായി പോലീസുകാരൻ ടോർച്ചടിച്ച് തല ഉള്ളിലേക്കിട്ടതും കറ്റനരി കോഴിയെ പിടിക്കുന്നതു മാതിരി അവർ ചാടിവീണ് കഴുത്തിനു പിടിച്ചതും ഒന്നിച്ചായിരുന്നു. അയാൾ കുതറിയിട്ടം പിടഞ്ഞിട്ടം കരഞ്ഞിട്ടം ഒന്നും അവർ പിടി വിട്ടില്ല. ആ വ്വദ്ധനാവട്ടെ അവരെ എന്തൊക്കെയോ പറയുകയും ശാസിക്കുകയും ശപിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടേയിരുന്നു. നിലവിളി കേട്ട് മറ്റ ചില പോലീസുകാർ ഓടി വന്നു. കാടന്മാർ രണ്ടും നല്ല കരുത്തരായിരുന്നു. അവർ എല്ലാപേരും ചേർന്നു ശ്രമിച്ചിട്ടും അവന്മാർ ആ പിടി വിട്ടില്ല. പിന്നെ പോലീസുകാർ സമവായത്തിനുള്ള ശ്രമമായി. പുറത്തുനിന്ന് അവസാനം പോയി കൊണ്ടുകൊടുത്തശേഷമാണ് അവർ പിടിവിട്ടത്. അത് രണ്ട് സിഗരറ്റ് ആയിരുന്നു. പിന്നെ വ്ലദ്ധനാണ് പറഞ്ഞത് അത് സിഗരറ്റല്ല ശരിക്കും കഞ്ചാവ് ആണെന്ന്. അവർ അതിൻറെ പുക ത്ദചിച്ചം എന്നെ ഉപദ്രവിച്ചം ആ രാത്രി ആസ്വദിച്ചതീർത്തു.

രാവിലെ ഞങ്ങളെ നടത്താൻ കൊണ്ടുപോയി. അന്നേരം എല്ലാവർക്കും നാല്യ സിഗരറ്റ് വീതം റേഷൻ ഉണ്ട്. എനിക്ക് വലിക്കുന്ന ശീലം ഇല്ലാത്തതിനാൽ എനിക്ക് കിട്ടിയതുക്കടി ഞാൻ ആ കാടന്മാർക്ക് കൊടുത്തു. അത് ഒരു നിധികിട്ടിയതുപോലെ അവരെ സന്തോഷിഷിച്ചു. എന്നമാത്രമല്ല പിന്നെ ഞാനവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ദിവസങ്ങൾ മുഴുവൻ എൻറെ സിഗരറ്റുകൾ അത്രയും കൈക്കലാക്കിയത് അവന്മാരാണ്. അതുകൊണ്ട് ഒരു ഗുണമുണ്ടായി. അതോടെ എന്നെ ഉപദ്രവിക്കുന്നത് അവർ കുറച്ചു. എന്നമാത്രമല്ല നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള മാന്യന്മാർ ഇങ്ങനെ ജയിലിൽ വന്നുകിടക്കാനുള്ള തെറ്റുകൾ ചെയ്യത്ത് എന്ന് എന്നെ ഗുണദോഷിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ ഏഴ്യദിവസങ്ങൾകൊണ്ട് ഞാനും വൃദ്ധനും നല്ല കമ്പനിക്കാരായി. ഒരുദിവസം ഞാനും ജയിൽവളപ്പിലെ മരച്ചവട്ടിൽ വിശ്രമിക്കുകയായിരുന്നം. പെട്ടെന്നയാൾ അയാളംകൂടി ഒരു കാരണവുമില്ലാതെ സ്വന്തം ജീവിതത്തെ ഓർത്തെടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ഞങ്ങളുടെ യൗവനകാലംവരെയും മന്മഷ്യരുടെ ജീവിതനിലവാരത്തിന് ഇത്ര അന്തരമുണ്ടാകുമെന്ന് ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചിരുന്നതേയില്ല. ഒരു ചെറിയ രാജ്യം. എല്ലാവരും ഏതാണ്ടൊക്കെ തുല്യരായി ജീവിച്ചുപോകുന്നു. ആരും വലിയ പണക്കാരല്ല, ആത്രം തീരെ ദരിദ്രത്മമല്ല. അന്നത്തെ ഞങ്ങളുടെ ആർഭാടം ഒത്ദ കഴുതവണ്ടിയോ ഒത്ദ സൈക്കിളോ ഒത് റേഡിയോയോ ആയിരുന്നു. രാജകൊട്ടാരത്തിൽപോലും ഒന്നോ രണ്ടോ കാറുകളും മൂന്നോ നാലോ മാത്രമായിരുന്ന ഉണ്ടായിരുന്നത്. മജസ്റ്റി സ്ഥിരമായി മാർക്കറ്റിൽ വരുകയും കതിരവണ്ടികളം ഇടപെടുകയും ഞങ്ങൾക്കൊപ്പമിരുന്നു സാധാരണക്കാരുമായി കാവകടിക്കുകകയ്യം ഒക്കെ ചെയ്യമായിരുന്നു. പെട്ടെന്നാണ് ലോകമാകെ മാറിപ്പോയത്. ഇരുട്ടവെളുക്കുന്നതു മാതിരി ഒരു മാറ്റം. തൊണ്ണറുകളടെ തുടക്കത്തോടെ ആയിരുന്ന അത്. അതുവരെ ഈ രാജ്യം ഒരു വലിയ ഗ്രാമം മാത്രമായിരുന്നം. അതിൻറെ ഇതിൻറെ കോണില്പം നന്മ ഓരോ കാണാന്ദ്രണ്ടായിരുന്നം. അതുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ കൺമുന്നിൽവച്ച് ഒത്തിരിപേർ വലിയ സമ്പന്നരായി മാറി. എങ്ങനെയാണ് അവത്രടെ കയ്യിൽ ഇത്രയും പണം വന്നചേർന്നതെന്ന് ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായതേയില്ല. ഞങ്ങളുടെ കൃഷിഭ്രമികൾ പെട്ടെന്ന് അനാഥമായി. ഞങ്ങളുടെ ഈന്തപ്പനത്തോട്ടങ്ങൾ ഞങ്ങൾ ഉപേക്ഷിച്ചകളഞ്ഞു. അവിടെയൊക്കെ വലിയ കെട്ടിടങ്ങൾ ഉയർന്നവന്നു. ശുദ്ധജലമൊഴുകിയിരുന്ന ഞങ്ങളുടെ തോടുകൾ വലിയ റോഡുകൾക്കവേണ്ടി മൂടപ്പെട്ടു. ഞങ്ങളുടെ പൊത്ര

അപ്രത്യക്ഷമായി. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ കാണുന്ന ഈ അറബിനാട്ടിൽ ഇതൊക്കെ ഉണ്ടായിരുന്നോ എന്നു ചോദിച്ചാൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നാണ് എൻറെ ഉത്തരം. ചിലരുടെ സമ്പന്നത ഞങ്ങളുടെ ഭൂമിയുടെ വില വർദ്ധിപ്പിച്ചു. വസ്തുവകകളുടെ എല്ലാം വില വർദ്ധിപ്പിച്ചു. പണ്ട് എല്ലാവരുടെയും വീടുകൾ ഏതാണ്ട് ഒരുപോലെ ആയിരുന്നെങ്കിൽ പെട്ടെന്ന് ഒരു ഭാഗത്ത് വലിയ മണിമാളികൾ ഉയരാൻ തുടങ്ങി. മറ്റഭാഗത്ത് കുടുംബത്തിലെ കുട്ടികളുടെ എണ്ണം കൂടുന്നതല്ലാതെ വീട് വലുതാവുന്നില്ലായിരുന്നു. ആർക്കം അതിന കഴിയാതെവണ്ണം എല്ലാത്തിൻറെയും വില വർദ്ധിച്ച കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കാലമിത്രകഴിഞ്ഞിട്ടം കൂട്ടുകുടുംബങ്ങളെപ്പോലെ ഞങ്ങൾ വലിയ രണ്ടോ മ്പനോ തലമുറ മുന്നേയുള്ള വീടുകളിൽ നിരാശ അടിഞ്ഞുകൂടുകയാണ്. സമൂഹത്തിലെ അന്തരം സാധാരണക്കാരിൽ അസൂയ ഉണ്ടാക്കം. പിന്നെ പകയായി ഇടയിൽ അത് അതാണ് ഇപ്പോൾ ഉണ്ടാക്കും. മാറ്റം. സംഭവിച്ചകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അതിനിടയിലേക്ക് വർഗ്ഗവും വർണ്ണവും ജാതിയും ഒക്കെ ചേർത്തുവയ്ക്കുന്നു എന്നേയുള്ള. പണമാണ് പ്രശ്നം. അതിൻറെ അന്തരമാണ് യഥാർത്ഥപ്രശ്നം! വ്വദ്ധൻ പറഞ്ഞു നിറുത്തി.

എങ്ങനെയാണ് നിങ്ങൾ ജയിലിലായത്..? ഞാൻ ചോദിച്ചു. നിനക്ക് പൂന അറിയാമോ..? അയാൾ തിരിച്ചു ചോദിച്ചു. ഒരിക്കൽ ആ വഴി പോയിട്ടണ്ട്. ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഞാൻ പോയിട്ടണ്ട്. പല പ്രാവശ്യം. എൻറെ മകൻ അവിടെയായിരുന്നു പഠിച്ചകൊണ്ടിരുന്നത്. എൻറെ മാത്രമല്ല ഇവിടത്തെ സാധാരണക്കാരുടെ മക്കളൊക്കെ ഇന്ത്യയിൽ വരും. പൂനയിൽ അല്ലെങ്കിൽ ബാംഗ്ലരിൽ. അയാൾ പറഞ്ഞു. മൂന്നാം വർഷ എൻജിനിയറിങ്ങിന പഠിച്ചകൊണ്ടിരിക്കേ അവനൊത്ദ ആക്സിഡൻറിൽ പെട്ട. കൊണ്ടു വരാൻ കഴിയുന്ന പരുവത്തിൽ ആയിരുന്നില്ല. അത്രയും ഗുരുതരമായിരുന്നു അവസ്ഥ. ഏറെനാൾ അവിടെത്തന്നെ ഒരു ആശുപത്രിയിൽ ചികിത്സിച്ചു. ഒത്തിരി പണം മുടക്കി. ഒത്തിരി കടം വാങ്ങി. പക്ഷേ, ഭാഗ്യം അവനൊപ്പം ആയിരുന്നില്ല. മൂന്നാം മാസം അവൻ അവിടെ മരിച്ച. ആശുപത്രിയിലെ ബില്ല് തീർത്ത് അവനെ ഇങ്ങോട്ട് കൊണ്ടുവരാൻ പിന്നെയും ഒത്തിരി പണം വേണമായിരുന്നു. അത്രയ്യം തുക എട്ടുക്കാൻ എൻറെ കയ്യിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കേട്ടാൽ നീ കള്ളമെന്നു പറയുമായിരിക്കും. ദിവസവും രാവിലെ കിണറ്റിൽ നിന്ന് വെള്ളം മാതിരി ഓയിൽ കോരിയെടുക്കുന്നവർ എന്ന ലോകം വിശ്വസിക്കുന്ന അറബിയുടെ കയ്യിൽ സ്വന്തം മകൻറെ ശവശരീരം നാട്ടിലെത്തിക്കാനുള്ള പണമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന്. പക്ഷേ, സത്യമതാണ്. ഞാനൊരു പൂന്തോട്ടപണിക്കാരനായിരുന്നു. അതിൽനിന്ന് ലഭിക്കുന്ന തുച്ഛമായ വരുമാനത്തിൽനിന്ന് സ്വത്രപിച്ച വച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഞാനവനെ പഠിക്കാൻ അയച്ചത്. പക്ഷേ, അതെല്ലാം അപ്പോഴേക്കും തീർന്നിരുന്നു. കടം വാങ്ങാവുന്നവരോടൊക്കെ അതിനകം വാങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നെയും ചോദിച്ചു. അധികമൊന്നും കിട്ടിയില്ലു. പക്ഷേ, എനിക്കെൻറെ മകൻറെ ശരീരം അവിടെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ പറ്റമായിരുന്നില്ല. ഒടുവിൽ ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ഒരുദിവസം ഞാനും എൻറെ ഇളയമകനംകൂടി ഒരു കടയിൽ കയറി കത്തി കാണിച്ച് ഭീഷണിപ്പെടുത്തി പണം തട്ടിയെടുത്തു. അതുമായി ഞാൻ പൂനയ്ക്ക് പറന്നു. പത്താം ദിവസം ഞങ്ങൾ പിടിക്കടപ്പെടുന്നതിനു മുൻപ് അവനെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്ന് സംസ്കരിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞു. എനിക്ക് സമാധാനമായി. ഇനി എത്രകാലം വേണമെങ്കിലും ജയിലിൽ കിടക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാർ. കറ്റം ചെയ്തു എന്ന സങ്കടത്തോടെയല്ല, ഞാനെൻറെ കർത്തവ്യം നിർവ്വഹിച്ച എന്ന സമാധാനത്തോടെ!!

അയാൾ പറഞ്ഞു നിർത്തി. ജയിലിലായിപ്പോയതിൻറെ സങ്കടം എന്നിൽനിന്ന് ആവിയായിപ്പോകുന്നത് ഞാനറിഞ്ഞു. അയാളോടൊപ്പം കുറച്ച ദിവസങ്ങൾകൂടി കഴിഞ്ഞാലും അതൊത നഷ്ടം ആവുമായിരുന്നില്ല. ഞാനയാളെ എന്നോട് ചേർത്തു പിടിച്ചു. ഉപ്പറഞ്ഞതുപോലെ ജീവിക്കുന്ന മന്മഷ്യരെ തൊടാൻ കിട്ടുന്ന അവസരം പാഴാക്കുന്നതെങ്ങനെ?

മോചനം

അതിനിടെ പുറത്ത് ചിലത് സംഭവിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ഇൻറർനെറ്റ് പോർട്ടലിലാണ് ആദ്യം വാർത്ത വരുന്നത്. 'മൂന്ന് വിദേശ പത്രപ്രതിനിധികൾ രാജ്യത്ത് അറസ്റ്റിലായെന്ന് സൂചന' എന്ന തലക്കെട്ടോടെ ഒട്ടൊക്കെ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ, എന്നാൽ പേരുവിവരങ്ങൾ അത്രയും ദുരൂഹമായി അവശേഷിഷിച്ചുകൊണ്ട് അവർ ഒരു വാർത്ത പുറത്തുവിട്ടു. ഉള്ളിൽനിന്നു കിട്ടിയ വാർത്തയാണ് അതെന്ന് ആർക്കും മനസ്സിലാവുമായിരുന്നു. എന്നാലും മുഖ്യധാരാ മാധ്യമങ്ങൾ ആദ്യത്തെ കുറച്ചു ദിവസം അതിനെക്കുറിച്ച് മിണ്ടിയതേയില്ല. എന്നാൽ സോഷ്യൽ നെറ്റുവർക്കുകളിൽ അത് വൈറൽപോലെ പടർന്നു. ആരെന്നും എന്തെന്നുമുള്ള ചർച്ച അവിടെ പൊടിപൊടിച്ചു. രാജ്യത്ത് സ്ഥിരതാമസമാക്കിയ പല പ്രമുഖ പത്രക്കാരുടെ പേരുകളും കമൻറുകളായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ പത്രങ്ങൾ ചെറുതായി ഒന്നനങ്ങി. ഇത്തരത്തിൽ ഒരു വാർത്ത സോഷ്യൽ നെറ്റുവർക്കുകളിൽ പ്രചരിക്കുന്നു എന്നും അതിൻറെ നിജസ്ഥിതി ഇതുവരെയും ഉറപ്പുവരുത്തിയിട്ടില്ലെന്നുമായിരുന്നു അപ്പോഴും അവർ വാർത്ത കൊടുത്തത്.

അതിനിടെ ടൊറാണ്ടോ സണ്ടേ എംബസിയുമായി ബന്ധപ്പെടുകയും തങ്ങളുടെ മൂന്ന് പ്രതിനിധികളെ കാണാനില്ലെന്ന് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. എംബസിയാവട്ടെ ആ പരാതി അതുപോലെ രാജ്യത്തെ വിദേശകാര്യവക്ഷിനു മുന്നിൽ വയ്ക്കകയും അന്വേഷണം നടത്തി നിജസ്ഥിതി അറിയിക്കണം എന്നാവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

അതിനിടെ ആരോ ചില അജ്ഞാതർ ആംനസ്റ്റി ഇൻറർനാഷണലിൽ ഇതേ പരാതി ഉന്നയിച്ചു. കടുത്ത മന്ദഷ്യാവകാശ പത്രപ്രവർത്തനധ്വംസനം ഈ രാജ്യത്ത് നടക്കുന്നു എന്ന് അതിൽ അവർ ആരോപിച്ചിരുന്നു. ഈ മൂന്നുപേർ മാത്രമല്ലെന്നും ഇതിനും മുൻപ് രാജ്യത്ത് എത്തിയ മറ്റു ചിലരും ഇതേപോലെ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ആ പരാതിയിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഡോ. താഹിർ രജാബാണ് ആ നീക്കത്തിൻറെ പിന്നിലെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ഏതാണ്ട് ഉറപ്പായിരുന്നു. ആദ്യം വാർത്ത വന്ന ഇൻറർനെറ്റ് പോർട്ടലും അവരുടെ നിയന്ത്രണത്തിൽ ഉള്ളതാണെന്നാണ് എൻറെ ഉറച്ചവിശ്വാസം.

ആദ്യത്തെ ദിവസങ്ങളിൽ നിശ്ശബ്ദത പാലിച്ചു നോക്കിയെങ്കിലും പോലീസിന് അവസാനം പ്രതികരിക്കേണ്ടിവന്നു. ഞങ്ങൾ ആരെയും അറസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും ചോദ്യംചെയ്യലുകൾക്കുവേണ്ടി ചിലരെ കസ്റ്റഡിയിൽ എടുക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നും നടപടികൾ പൂർത്തിയായാലുടൻ വിട്ടയയ്ക്കമെന്നും അവർ വിശദീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ച.

ഇൻറർനെറ്റ് പോർട്ടൽ പിറ്റേന്ന് ഞങ്ങളുടെ ഫോട്ടോകൾ സഹിതം കൂടുതൽ വാർത്തകൾ പുറത്തുവിട്ടു. കസ്റ്റഡിയിൽ എടുത്തിരിക്കുകയല്ല, അറസ്റ്റ് ചെയ്ത് രഹസ്യ തടവറയിൽ അടച്ചിരിക്കുകയാണ് എന്നായിരുന്നു ആ വാർത്തയുടെ കേന്ദ്രബിന്ദു. സമീറ എന്ന പാകിസ്ഥാനി പെൺകുട്ടി എഴുതിയ 'A spring without smell' എന്ന പുസ്തകമാണ് അതിനു കാരണം എന്നും 'രാജ്യത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു രഹസ്യഗ്രന്ഥം: നിരവധി പത്രക്കാർ അറസ്റ്റിൽ' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ വന്ന ആ വാർത്തയിൽ പറയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്നമാത്രമല്ല ആ പുസ്തകം പുറത്തുവരാതിരിക്കാൻ സർക്കാരും പോലീസും ഒരേപോലെ ശ്രമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നും അതിൻറെ എഡിറ്റർ മി. ജാവേദ് അഹമ്മദ് കഴിഞ്ഞ ഒരു വർഷത്തിലധികമായി ഈ നഗരത്തിലെ ജയിലിലാണെന്ന് സംശയമുണ്ടെന്നും അതിൽ പരാമർശം ഉണ്ടായിരുന്നു.

അങ്ങനെയാണ് സമീറയുടെ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് ആദ്യമായി ഒരു വാർത്ത പുറംലോകത്ത് എത്തുന്നത്. പിന്നെ അതിനെ ചുറ്റിപ്പറ്റിയായി ചർച്ചയുടെ ഗതി. പക്ഷേ, കമൻറിൽ വന്ന ആർക്കും അതിനെപ്പറ്റി വലിയ ധാരണയൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിൻറെ ഉള്ളടക്കം പുറത്തുവിടണം എന്നും മറ്റു രാജ്യത്ത് എവിടെയെങ്കിലും ആ പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ എഴുത്തുകാരി തയ്യാറാവണമെന്നും ഒക്കെ ചർച്ചകളിൽ അഭിപ്രായമുയർന്നു. ആ പുസ്തകം വായിച്ചിട്ടുള്ള ആരെങ്കിലും ഒരാൾ ഇപ്പോൾ പുറത്തു വന്ന് എന്തെങ്കിലും രണ്ടു വാക്ക് പറയും എന്നൊരു പ്രതീതി ഉണ്ടായെങ്കിലും ഒന്നും സംഭവിച്ചില്ല. രണ്ടു ദിവസത്തിനകം പുതിയ വാർത്തകൾ ഉണ്ടാവുകയും അതിൻറെ തണലിൽ ആ ചർച്ചകൾ അങ്ങനെതന്നെ ശുന്യതയിലേക്ക് കെട്ടടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ ഞങ്ങളുടെ ജയിൽവാസത്തെക്കറിച്ചുള്ള വാർത്തകൾ ചൂടാറാതെ പിന്നെയും കത്തിപ്പടർന്നു. ചില അന്തർദേശീയ മാധ്യമങ്ങൾ ഒരു വലിയ സ്ക്കപ്പായി അത് പൊക്കിക്കൊണ്ടുവന്നതിനെ ഇടർന്നായിരുന്നു അത്. ശരിക്കും ഇൻറർനെറ്റ് പോർട്ടലാണ് തങ്ങളുടെ വാർത്തകളുടെ ആധാരം എന്നുപോലും വെളിപ്പെടുത്താതെ അവരത് സ്വന്തം വാർത്തപോലെ ആഘോഷിച്ചു. ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട പരാതിയെപ്പറ്റി ഉടൻ റിപ്പോർട്ട് നല്ലാൻ ആംനസ്റ്റി ഇൻറർനാഷണൽ രാജ്യത്തോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനെ ഇടരെത്തുടരെ വാർത്തകൾ വരുന്നതിൽ ഭരണാധികാരികൾ അസ്വസ്ഥരായിരുന്നു. എത്രയും പെട്ടെന്ന് ഈ പ്രശ്നം അവസാനിപ്പിച്ച് അതിൽനിന്ന് തലയൂരാൻ ആഭ്യന്തരമന്ത്രി രഹസ്യത്തിൽ പോലീസിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതും ഒരു വാർത്തയായി പിറ്റേന്ന് ചില പോർട്ടലുകൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു. അതിനിടെ ഞങ്ങളുടെ അംബാസിഡറന്മാർ രാജ്യത്തെ വിദേശകാര്യമന്ത്രിയെ കണ്ട് ചർച്ചകൾ നടത്തി.

ഞങ്ങളുടെ പാറാവിന്ദണ്ടായിരുന്ന ഒരു പോലീസുകാരൻ വഴിയാണ് ഞങ്ങൾക്ക് ഈ നീക്കങ്ങൾ അത്രയും അപ്പപ്പോൾതന്നെ കിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നത്. അയാൾ ശരിക്കും എതിർപക്ഷത്തിൻറെ ആളായിരുന്നു എന്നതോന്നുന്നു. ഞങ്ങളുടെ കാടന്മാർക്ക് കഞ്ചാവ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള സാധനങ്ങൾ എത്തിക്കുന്നതിലും ഇതേ പോലീസുകാരൻ മിടുക്കനായിരുന്നു.

അവസാനം അധികൃതർക്ക് വഴങ്ങേണ്ടി വന്നു. കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കും എന്നൊരു ശ്രുതി ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും അതിനു മുതിരാതെ തന്നെ അവർ ഞങ്ങളെ മോചിപ്പിക്കാൻ സന്നദ്ധമായി. എന്നാൽ റിയാസിനെയും സഹോദരനെയുംകൂടി മോചിപ്പിക്കാതെ ഞങ്ങൾ പുറത്തിറങ്ങില്ല എന്നൊരു നിലപാടാണ് ഞങ്ങൾ ജയിലിൽ സ്വീകരിച്ചത്. അതും ആ പോലീസുകാരൻവഴി ഞങ്ങൾക്ക് പുറത്തുനിന്നു കിട്ടിയ ഒരു ഉപദേശമായിരുന്നു. ചർച്ചകൾ വീണ്ടും നീണ്ടു. സമവായം എന്ന നിലയിൽ ഞങ്ങളുടെ എംബസി ജീവനക്കാർ ഞങ്ങളെ വന്നു കാണുകയും സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തു. റിയാസിനെയും ജാവേദിനെയും ഉടൻതന്നെ കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കി നിയമനടപടികൾ പൂർത്തീകരിക്കാമെന്ന് അവർവഴി ഞങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പലഭിച്ചു. അതൊരു വലിയ മുന്നേറ്റമായിരുന്നു. ജാവേദ് അവിടത്തെ ജയിലിൽ ഉണ്ടെന്ന് അതുവരെ സമ്മതിക്കാൻപോലും പോലീസ് സന്നദ്ധമായിരുന്നില്ല. ആ ഉറപ്പിന്മേൽ ഞങ്ങൾ പുറത്തിറങ്ങാമെന്ന് സമ്മതിച്ചു.

ആ സമയത്ത് മൂന്ന് ഡിമാൻറുകളാണ് അവർ ഞങ്ങൾക്കു മുന്നിൽ വച്ചത് ഒന്ന്, ഇനി രാജ്യത്ത് പത്രസമ്മേളനം നടത്താൻ പാടില്ല.

രണ്ട്, പുറ<u>ത്ത</u>പോയാലും രാജ്യത്തെ അപകീർത്തിപ്പെട<u>ുത്ത</u>ന്ന ഒന്നം എഴുതാൻ പാടില്ല.

മൂന്ന്, സന്ദർശകവിസയിൽ വന്ന് പത്രപ്രവർത്തനം നടത്തുന്നത് ഈ രാജ്യത്ത് അനുവദനീയമല്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ വിസ റദ്ദാക്കുകയാണ്. ഉടനടി സ്വയം രാജ്യം വിട്ടപോകണം.

ആദ്യത്തെ രണ്ട് ഡിമാൻറുകളും വാക്കാൽ അംഗീകരിച്ചെങ്കിലും റിയാസിൻറെയും ജാവേദിൻറെയും കാര്യത്തിൽ ഒരു തീരുമാനമാകാതെ ഞങ്ങൾ രാജ്യം വിട്ടുപോകില്ല എന്ന് ഞങ്ങൾ അറിയിച്ചു. അപ്പോഴേക്കും അങ്ങനെയൊക്കെ പറയാനുള്ള ധൈര്യത്തിലേക്ക് ഞങ്ങൾ വളർന്നിരുന്നു എന്നതാണ് സത്യം. ലോകത്തിലെ മാധ്യമങ്ങൾ മുഴുവൻ ഞങ്ങളിലേക്ക് കണ്ണനട്ടിരിക്കുന്നു, ഇവിടത്തെ പോലീസിന് ഇനി ഞങ്ങളെ ഒന്നും ചെയ്യാനാവില്ല എന്ന ഉറപ്പിൽനിന്നുള്ള ധൈര്യമായിരുന്നു അത്. അവസാനം ഞങ്ങളുടെ ആ ഡിമാൻറ്റം അവർക്ക് സമ്മതിക്കേണ്ടി വന്നു.

അങ്ങനെ മൂന്നാഴ്ചക്കാലം നീണ്ടുനിന്ന ജയിൽവാസത്തിനശേഷം ഞങ്ങൾ പുറത്തിറങ്ങി. ഒന്നാം ലോകരാജ്യക്കാരൻറെ പാസ്പോർട്ടിൻറെ വില, അല്ലെങ്കിൽ കാണാമായിരുന്നു എന്ന് പിന്നെ ഞങ്ങളുടെ ആ വീരപ്രവൃത്തികളെ അബ്ദളളെ ജനാഹി വിലയിരുത്തി. ആ വിലകൊണ്ടു മാത്രമേ റിയാസിനെയും ജാവേദിനെയും രക്ഷിക്കാൻ കഴിയു എന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ ഡോ. താഹിർ രജാബിനോട്, അയാളുടെ മറ്റെല്ലാപ്രവൃത്തികളോടുമുള്ള വിയോജിപ്പ് നിലനില്ക്കുമ്പോൾതന്നെ, എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു ആദരവ് എനിക്കുതോന്നി.

ആ ജയിൽവാസത്തെ തുടർന്നുണ്ടായ ചില പ്രതികരണങ്ങൾ ശരിക്കും രസമുള്ളതായിരുന്നു. സ്വാഭാവികമായും ശാന്തി വിളിച്ച് ഒത്തിരി കരഞ്ഞു. ഒത്തിരി ഇടികൊണ്ടോ ഒത്തിരി കഷ്ടപ്പെട്ടോ എന്നൊക്കെയായിരുന്നു അവൾക്കറിയേണ്ടത്. എയ് അങ്ങനെയൊന്നും ഉണ്ടായില്ലെന്നും ഒരു ത്രീസ്റ്റാർ ഹോട്ടലിൻറെ സ്യൂട്ടിലായിരുന്നു ഞങ്ങളെ പാർപ്പിച്ചിരുന്നതെന്നും ഞാനവളോടു പറഞ്ഞ് സമാധാനിപ്പിച്ചു.

വെൽ ഡൺ ബോയ്സ്. നിങ്ങൾ എൻറെയും ടൊറാണ്ടോ സൺഡേയുടെയും അഭിമാനം കാ<u>ത്ത</u>. എനിക്ക് നിങ്ങളെ കെട്ടിപ്പിടിക്കാൻ തോന്നന്നു എന്നായിരുന്നു ജെയിംസ് ഹോഗൻറെ പ്രതികരണം.

എങ്ങനെ നീ ഇതുപോലൊരു അപകടത്തിൽ ചെന്നചാടി എന്നായിരുന്നു ബിജ്മമാൻറെ ചോദ്യം. അവരെന്തൊക്കെ ചോദിച്ചു..? നഗരത്തിലെ സുഹൃത്ത്മകളെപ്പറ്റി അന്വേഷിച്ചോ..? അബദ്ധത്തിലെങ്ങാനും നീ എൻറെ പേരു പറഞ്ഞുകളഞ്ഞോ? എന്നൊക്കെയായിരുന്നു അവൻറെ ആധി. എന്തായാലും നിന്നെ അപകടപ്പെടുത്തുന്നതൊന്നും എൻറെ ഭാഗത്തുനിന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല എന്ന സമാധാനത്തിൽ ഇരിക്കുക എന്ന് ഞാനവനെ ആശ്വസിപ്പിച്ചു. പോകുന്നതിനു മുൻപ് ഇനി നമ്മൾ ചിലപ്പോൾ കണ്ടില്ലെന്നു വരും. നിനക്കൂഹിക്കാമല്ലോ ഈ നഗരത്തിൽ തുടർന്നും ജീവിക്കേണ്ടി വരുന്നവൻറെ പ്രശ്നം എന്തെന്ന്. അവൻ സത്യസന്ധമായി കറ്റസമ്മതം നടത്തി. എനിക്കതിൽ ഖേദം ഒന്നും തോന്നിയില്ല. ജീവിതം

ഇങ്ങനെയൊക്കെയാണ്. അവനവന്വേണ്ടി മാത്രം പണിഞ്ഞുണ്ടാക്കുന്നത്..! മറ്റാർക്കും വിട്ടകൊടുക്കാനില്ലാത്തത്..!

ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കാത്ത ഒരു വിളി വന്നത് ഷാജഹാനിൽനിന്നായിരുന്നു. എൻറെ ദില്ലി കാലത്ത് അവിടത്തെ ഒരു റ്റീഷാപ്പിൻറെ മുന്നിൽ വച്ച് സ്ഥിരം കണ്ടുമുട്ടുകയും രാഷ്ട്രീയം പറയുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്ന ഒരാൾ. അവൻ ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ട് എന്നെനിക്കറിയാമായിരുന്നു. വിളിക്കണം എന്നു കരുതിയിരുന്നതുമാണ്. എന്തോ ഞാനതങ്ങ് വിട്ടുപോയി. പക്ഷേ, വാർത്തകൾ കണ്ടപ്പോൾ അവൻ എന്നെ തേടിപ്പിടിച്ച് വിളിച്ചതാണ്. അമേരിക്കൻ എംബസിയിലെ ഉദ്യോഗം ഒക്കെ കളഞ്ഞ് ഇവിടെ ഒരു ലൈഫ് സ്റ്റൈൽ മാഗസിൽ എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഡിറ്ററായി ജോലി ചെയ്യുന്നു. സുഖം സ്വസ്ഥം. അവൻ തൻറെ ജീവിതം പറഞ്ഞു.

ഞാൻ നിന്നെ പല പ്രാവശ്യം ബന്ധപ്പെടാൻ ശ്രമിച്ചെങ്കിലും കിട്ടിയില്ല എന്നൊരു കള്ളം ഞാൻ തട്ടിവിട്ടു. ഭാഗ്യം. ചില ഏറ്റകൾ അറിയാതെ ഉന്നത്തിൽ കൊള്ളാറുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ രണ്ടുമാസമായി ഞാൻ നാട്ടിലായിരുന്നു എന്നും കഴിഞ്ഞാഴ്ചയാണ് മടങ്ങിവന്നതെന്നും അവൻ പറഞ്ഞു. ഇതൊക്കെ പാർട്ട് ഓഫ് ലൈഫ് ആണെന്നും സ്പോർട്സ്മാൻ സ്പിരിറ്റോടെ എടുക്കുക എന്നും അതിൻറെ സങ്കടത്തിൽ പോയി ആത്മഹത്യ ഒന്നും ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കരുതേ എന്നും അവനെന്നെ ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ നോക്കി.

എനിക്കിത് പതിവാണെന്നും ഇതെൻറെ നാലാമത്തെ ജയിൽ വാസമാണെന്നും ഞാൻ തട്ടിവിട്ടു. എന്തിനാണ് പത്രപ്രവർത്തകൻറെ ഗമ കുറയ്ക്കുന്നത്!

ഡെയ്സിയുടെ വിളിയാണ് എന്നെ ശരിക്കം അമ്പരപ്പിച്ചത്. കഴിഞ്ഞ രണ്ടുമൂന്നാഴ്ച എവിടെയായിരുന്നു? വിളിച്ചിട്ട് കിട്ടുന്നതേ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലല്ലോ.. ഇനി നീ എന്നോടു പറയാതെ മടങ്ങിപ്പോയിക്കാണും എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചത്.. എന്നാലും ദുഷ്ടാ.. നിനക്കൊന്ന് വിളിക്കാമായിരുന്നു... ഡെയ്സി പറഞ്ഞുകൊണ്ടേയിരുന്നു. നഗരത്തിൽ നടന്ന കോലാഹലം ഒന്നും അവൾ അറിഞ്ഞിട്ടേയില്ല. കൊള്ളാം. എനിക്ക് ചിരി വന്നു. ഇങ്ങനെ വേണം ജീവിക്കാൻ. അല്ല. ഇങ്ങനെയും ലോകത്ത് ജീവിക്കാം. ഒന്നും അറിയാതെ. ഒന്നും കേൾക്കാതെ. വെറ്റും ഡെയ്സിയെപ്പോലെ.

ഞാൻ കൂട്ടുകാർക്കൊപ്പം ഹാവായ് ദ്വീപിൽ ഒരു വിനോദസഞ്ചാരത്തിനു പോയതായിരുന്നു. അറിയിക്കാൻ പറ്റിയില്ല എന്നൊരു തമാശ ഞാനവളോട് വച്ചു കാച്ചി. അവളത് വെള്ളം തൊടാതെ വിഴ്ചങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ഒരുപക്ഷേ, മൂന്നാലു ദിവസത്തിനകം ഞാൻ ഈ രാജ്യം വിട്ടു പോയേക്കും എന്ന എൻറെ വാക്കുകൾ അവൾക്ക് ശരിക്കും ഒരു ഷോക്ക് ആയിപ്പോയി. ഇത്രപെട്ടെന്നോ എന്ന് അവൾ കരഞ്ഞു.

പിന്നെന്താ.. ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ ഞാനിവിടെ ജീവിക്കാൻ വന്നതാണെന്നാണോ നീ കത്തിയത്? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

അങ്ങനെയല്ല, എന്നാലും.. ഒരു നിമിഷം അവൾ ജീവിതത്തിലേക്ക് തിരിച്ചുവന്നു. പോകുന്നതിനു മുൻപ് എനിക്ക് നിന്നെ ഒന്നു കാണണം.. അവൾ ആവശ്യപ്പെട്ട.

ഞാൻ വല്ലാത്ത തിരക്കിലാണ്. എന്നാലും വരാൻ നോക്കാം. ഞാൻ പറഞ്ഞു. നോക്കാം. എന്നല്ല. വരണം. അവൾ നിർബന്ധിച്ചു. ഞാൻ സമ്മതിച്ച.

അദ്ഭതങ്ങൾ അപ്പോഴും അവസാനിച്ചിട്ടണ്ടായിരുന്നില്ല.

അതിഥി

പിറ്റേന്നു കാലത്ത് ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റിൻറെ വാതിലിൽ തികച്ചം അവിചാരിതമായി ഒരു യുവാവ് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ഞങ്ങൾക്ക് തീർത്തം അപരിചിതനായ ഒരുവൻ. അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞവനെപ്പോലെ വല്ലാതെ മുഷിഞ്ഞ കോലത്തിലായിരുന്നു അവനപ്പോൾ. ജീൻസും കർത്തയും വേഷം. തോളിൽ ഒരു ചെറിയ ബാഗ്. ചടച്ച കണ്ണകൾ. അലസമായ മുടിയും താടിയും. പാരീസിലോ ലണ്ടനിലോ ന്യയോർക്കിലോ മുംബൈയിലോ ദില്ലിയിലോ ആയിരുന്നു ഞാനെങ്കിൽ എനിക്ക് യാതൊരു അദ്ഭുതവും തോന്നില്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ അലസന്മാർക്കം അരാജകവാദികൾക്കം പ്രവേശനമില്ലാത്ത നഗരത്തിൽ ഇങ്ങനെയൊത്ദ പ്രത്യക്ഷപ്പെടാൻ യാതൊരു സാധ്യതയുമില്ലാത്ത ഒരു കഥാപാത്രമായിരുന്നു അത്. വഴിതെറ്റിയതല്ലെന്നും ഞങ്ങളെത്തേടിതന്നെ വന്നതാണെന്നും ഉറപ്പായപ്പോൾ ഞാനവനെ ക്ഷണിച്ചകത്തിരുത്തി. കുടിക്കാൻ കോഫി കൊടു<u>ത്ത</u>. കഴിക്കാൻ ബ്രഡ് കൊടുത്തു. കളിക്കാൻ സോപ്പ് കൊടുത്തു. വിശ്രമിക്കാൻ മുറി സ്വയംപരിചയപ്പെട്ടത്തലിൻറെപോലും എന്നാൽ ഒരു മാന്യത കാട്ടാതെ അവൻ കൊടുത്തു. അപ്പോൾതന്നെ കട്ടിലേക്ക് വീണ് ഉറക്കമായി.

ഞാൻ എഡ്വിനെ വിളിച്ചു വരുത്തി. എൻറെ കഥ കേട്ടപ്പോൾ അവന് അദ്ഭ്രതവും ദേഷ്യവും വന്നു. പ്രതാപ്. നമ്പക്കിപ്പോൾതന്നെ ആവശ്യത്തിനു തലവേദനകൾ ഉണ്ട്. അതിൻറെക്കടെ ഒന്നുക്കടെ.

എനിക്ക് മറ്റപടി ഇല്ലായിരുന്നു. ചെയ്ത തെറ്റിൻറെയും ചെയ്ത ശരിയുടെയും നട്ടവിൽ അവൻ ഉറക്കം ഉണരുന്നതും കാത്ത് ഇരിക്കാനേ എനിക്ക് നിർവ്വാഹമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. മടങ്ങിപ്പോക്കിനുള്ള അടുക്കിപ്പെറുക്കലുകളും ഓഫീസ്ഒഴിയൽ നടപടികളും ബാക്കി കിടക്കുമ്പോൾ അതൊന്നും ചെയ്യാനാവാതെ ഞാനും എഡ്വിനും കൂടി സ്വയം ശപിച്ച് അവന് കാവലിരുന്നു. അതിനിടെ അവനാരായിരിക്കാം എന്ന് ഞങ്ങൾ പല നിഗമനങ്ങളും നടത്തി നോക്കിയെങ്കിലും ഒന്നും യാഥാർത്ഥ്യവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതെന്ന് ഞങ്ങൾക്കു പോലും തോന്നിയില്ല.

നാലുമണിക്കോ മറ്റോ ആണ് പിന്നവൻ ഉണർന്നെഴുന്നേല്ക്കുന്നത്. ഞങ്ങൾ അവനെപ്പറ്റി അറിയാൻ കാത്തിരിക്കുമ്പോൾ അവനത് തീരെ ഗൗനിക്കാതെ വിശപ്പിനെന്തുണ്ട് എന്ന ചോദിച്ചകൊണ്ട് അടുക്കളയിലേക്ക് പോകുകയും ഫ്രിഡ്ജ് തുറന്ന് അതിലുണ്ടായിരുന്ന ഫ്രൂട്സ് എടുത്ത് സ്വസ്ഥമായി കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു സിനിമ സീനിലേതിനെക്കാൾ വെറുപ്പുളവാക്കുന്ന അഭിനയമായിരുന്നു അത്.

സീ. മിസ്റ്റർ. അധികനേരം നിങ്ങൾക്ക് ഈ നാടകം തുടരാനാവില്ല. ഞങ്ങൾക്കത് കണ്ടു നില്ലാനുള്ള സമയവുമില്ല. നിങ്ങളുടെ ഐഡൻറിറ്റി വെളിപ്പെടുത്തേണ്ട സമയം അധികരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവസാനം എഡ്വിൻറെ രോഷം അഴിഞ്ഞുവീണു.

ഇന്നൊരു നല്ല ദിവസമാണ്. നിങ്ങൾക്കം എനിക്കും. സന്തോഷം തോന്നുന്ന ദിവസം. ഒരു ഗിറ്റാർ കിട്ടുമോ? ഞാൻ മനോഹരമായ ഒരു പാട്ടുപാടാം. അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടു കപ്പി ബിയർ. നമുക്കൊന്ന് ഫിറ്റാവാം. എഡ്വിൻറെ രോഷം കേട്ടില്ലെന്നുപോലും തോന്നംമട്ടിലുള്ള ഒരു മറ്റപടി ആയിരുന്നു അത്.

നിനക്ക് പാട്ടും <u>കത്ത</u>ം നടത്താനുള്ള ഇടമല്ല ഞങ്ങളുടെ ഫ്ലാറ്റ്. എത്രയും വേഗം പുറത്ത്വപോകാൻ നോക്ക്. എഡ്വിൻറെ ചൂട് എനിക്കം പകർന്നു കിട്ടിയിരുന്നു.

ഞാൻ പോയേക്കാം. പറ്റുമെങ്കിൽ ഇന്നതന്നെ. എനിക്ക് ലാഹോറിലേക്ക് ഒരു ടിക്കറ്റ് എടുത്ത തരാമോ? ടൗൺവരെ പോകാൻ ഒരു ടാക്സി പിടിച്ചു തരാമോ എന്നു ചോദിക്കുന്നതരം ലാഘവത്വം അതിനുണ്ടായിരുന്നു. ഇതാ എൻറെ പാസ്പോർട്ട്. ഡീറ്റൈൽസ് ഇതിലുണ്ട്. അവൻ ബാഗ് തുറന്ന് തൻറെ പാസ്പോർട്ട് എടുത്ത് ഞങ്ങൾക്കു നേരെ നീട്ടി.

പെട്ടെന്ന് ഞാനത് വാങ്ങി തുറന്നു നോക്കി. അവൻറെ ഐഡൻറിറ്റി എങ്കിലും തെളിഞ്ഞുകിട്ടുമല്ലോ. അത്രയെങ്കിലും ആശ്വാസം.യാസിൻ മാലിക് എന്നായിരുന്നു അവൻറെ പേര്. എൻറെ അതുവരെയുള്ള എല്ലാ ഊഹങ്ങളെയും സാധ്യതാസങ്കല്പങ്ങളെയും തെറ്റിച്ചു കളയുന്നതായിരുന്നു ആ പേര്.

ഇപ്പോൾതന്നെ ആവശ്യത്തിലധികം പ്രശ്നങ്ങളുടെ നടുവിൽ നില്ക്കുന്ന രണ്ടുപേരാണ് ഞങ്ങൾ. നിൻറെ കുഞ്ഞുകളികൾ ആസ്വദിക്കാനുള്ള മാനസികാവസ്ഥയിലേ അല്ല ഞങ്ങളുള്ളത്. ദയവുചെയ്ത് അതു നീ മനസ്സിലാക്ക്. ഞാൻ അവൻറെ അത്രകിൽ ചെന്നിരുന്ന് ഇത്തിരി ഗൗരവമായി പറഞ്ഞു.

അവൻ വെളുക്കെ ചിരിച്ചു. ഒരു മൂന്നാഴ്ച ജയിലിൽ കിടന്നിട്ട് വന്നപ്പോഴേക്കും നിങ്ങൾക്ക് മടുത്തു. അപ്പോ ഏഴുമാസം ഭ്രാന്താശുപത്രിയിൽ കിടന്നിട്ട് വന്നവൻ എന്തു പറയണം? ആ ഭ്രാന്തൊന്ന് തലയിൽനിന്ന് കഴുകിക്കളയാൻ ചൃമ്മാ ഒരു തമാശ കളിച്ചു നോക്കിയതാ.. നിങ്ങൾ പേടിച്ചുപോയി അല്ലേ?

യാസിൻ സത്യത്തിൽ നീയാരാണ്..? അതിശയത്തോടെ അതിലുപരി ഇത്തിരി ഭീതിയോടെ ഞാൻ ചോദിച്ച.

നിങ്ങളുടെ റിയാസിൻറെ സഹോദരൻ! സസ്പെൻസ് എല്ലാം അവസാനിപ്പിച്ച് യാസിൻ സ്വയം പരിചയപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ അദ്ഭ്രതം കൊണ്ട് ഞാൻ അറിയാതെ എഴുന്നേറ്റുപോയി. കാരണം അങ്ങനെ ഒരു പ്രത്യക്ഷപ്പെടൽ ഒരു കടുത്ത സ്വപ്നത്തിൻറെ പകലിൽപോലും ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചതായിരുന്നില്ല.

ഇങ്ങനെയൊരു അതിക്രമം അവരെന്നോട്ട കാട്ടുമെന്ന് വിചാരിച്ചതേയില്ല, യാസിൻ പറഞ്ഞു: ഇന്നലെവരെ ആശുപത്രി മുറിയിൽ പൂട്ടിയിട്ട് മൂന്നു പോലീസുകാരെയും കാവൽ നിറുത്തിയിരുന്നവർ ഇന്നു കാലത്ത് എന്നെ ഒരു പട്ടിയെ കൂട്ടിൽനിന്നെന്നപോലെ തുറന്നുവിട്ടിട്ട് പറയുകയാണ് എങ്ങോട്ടെങ്കിലും പൊയ്ക്കോളാൻ. ഞാനെവിടെ പോകാൻ..? ഞാനവിടെ ഒത്തിരി ബഹളമുണ്ടാക്കി. അവരെന്നെ ഒരു വണ്ടിയിൽ കയറ്റി ഈ പടിക്കൽകൊണ്ടെറിഞ്ഞപ്പോൾ എന്താ ഈ രാജ്യത്തൊരു നിയമമില്ലേ..? വിസ നിയമം ലംഘിച്ചതിൻറെ പേരിൽ എന്നെ നാടുകടത്തുകയല്ലേ വേണ്ടത് എന്ന് ഞാനവരോടു ചോദിച്ചു. ഇവിടെ ഓരോരുത്തർക്കം ഓരോ നിയമങ്ങളാണ്. നിൻറെ പദവിയും പിടിപാടും അനുസരിച്ച് അത് മാറിക്കൊണ്ടേയിരിക്കും എന്ന് പരിഹസിച്ചിട്ട് അവർ വണ്ടിവിട്ട് പൊയ്ക്കളെഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ ഒരു രാജ്യമുണ്ടോ..?

നിന്നെത്തേടിയാണോ റിയാസ് ഈ നഗരത്തിൽ വന്നത്? ഞാൻ ചോദിച്ച.

അതെ. ഭായിക്കെന്നെ കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഭ്രാന്താശുപത്രിയിൽ കിടക്കുന്നവനെ ജയിലിൽ അന്വേഷിച്ചാൽ എങ്ങനെ കണ്ടെത്താനാണ്?

റിയാസ് നിന്നെ തേടി ഇവിടെ വന്നു എന്ന് നീയെങ്ങനെ അറിഞ്ഞു..?

തമാശക്കാരായ പോലീസുകാരാണ് ഇവിടെയുള്ളത് മുഴുവൻ. ഇവിടെ നടക്കുന്ന ഓരോ സംഭവവും അവരെന്നോട് വള്ളിപുള്ളി വിടാതെ വന്നുപറയും. അപ്പോൾ ഞാനനുഭവിക്കുന്ന ഒരു വേവലാതിയുണ്ടല്ലോ. അത് കണ്ടാസ്വദിക്കും. അതിലൂടെ ക്രരമായ ഒരാഹ്ലാദം അവരനുഭവിക്കുന്നുണ്ടാവാം.

ശരിക്കും നീയാണോ സമീറയുടെ നോവൽ? ഞാൻ ചോദിച്ചു.

അതെ. അങ്ങനെ ഒരു അബദ്ധവും അതിനിടയിൽ സംഭവിച്ച.

പക്ഷേ, റിയാസിൻറെ സഹോദരൻ ഒത്ര ജാവേദാണ് അതിൻറെ പിന്നിൽ എന്നാണല്ലോ ഞങ്ങൾ കേട്ടത്. പിന്നെങ്ങനെയാണ് യാസിൻ അതിനിടയിൽ വന്നു പെട്ടത്? എഡ്വിൻ ചോദിച്ച.

ശരിക്കും ഞാനതിലേക്ക് അറിയാതെ ചെന്നു വീണതാണ്. അത് ഒരു രസമുള്ള കഥയാണ്. യാസിൻ ഏതാണ്ടൊരു തമാശക്കഥ അനുഭവിച്ച മട്ടിൽ പറഞ്ഞു.

അങ്ങനെ കളിച്ചുചിരിച്ച് പറഞ്ഞെങ്കിലും കേട്ടപ്പോൾ അത്രയൊന്നം രസമില്ലാത്ത ആ കഥ യാസിൻ ഞങ്ങളോട് പറഞ്ഞു. യാസിൻ ജാവേദ് ആയ കഥ.

ഫേക്-ഐഡി

കറേ നാളുകൾ മുൻപാണ്. മറ്റൊന്നും ചെയ്യാനില്ലാതെ വല്ലാതെ ബോറടിച്ചിരുന്ന ഒരു ദിവസം എനിക്കൊരു കസ്യതി തോന്നി. എത്ര അപരിചിതരുടെ മെയിലുകളാണ് ദിവസവും നമ്മുടെ ഇൻ ബോക്സിൽ വന്നു വീഴുന്നത്. ജോലിക്കിടയിൽ ആവശ്യത്തിലധികം സമയമുള്ള ആരൊക്കെയോ കത്തിയിരുന്ന തയ്യാറാക്കുന്ന ആശംസകളോ, പ്രശസ്തരുടെ വാചകങ്ങളോ, സൂഫി വചനങ്ങളോ ഒക്കെ ഫോർവേർഡ് ചെയ്ത് ഫോർവേർഡ് ചെയ്ത് ഫോർവേർഡ് ചെയ്ത് വന്നതായിരിക്കും അതെല്ലാം. അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും സെയിൽസ് പ്രമോഷൻസ്. വായിക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ ഡിലീറ്റ് ചെയ്തുകളയാൻ മാത്രം അർഹതയുള്ളവ. അന്നു പക്ഷേ, എനിക്കൊരു കൗതുകം തോന്നി. സത്യത്തിൽ ഈ മെയിലുകൾ കൈമാറുന്നവർ തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും ബന്ധമൊക്കെയുള്ളവരാണോ..? അതോ തൻറെ കയ്യിൽ വന്നുപെടുന്നതൊക്കെ ആരുടെയൊക്കെയോ ഐഡികളിലേക്ക് വെറുതെ ഫോർവേർഡ് ചെയ്തു കൊടുക്കുകയാണോ? അങ്ങനെ ചെയ്യുമ്പോൾ അനേകർക്ക് ഈ ഐഡികൾകൂടി കൈമാറുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് ഇവർ ഓർക്കുന്നില്ലേ. അതൊന്ന് പരീക്ഷിച്ചറിയണം എന്നൊരു തോന്നൽ.. അതിനു വേണ്ടി മനോഹരമായ ഒരു സൂഫിവചനം ആലേഖനം ചെയ്ത ഒരു സാമ്പിൾ മെയിൽ ഞാൻ തിരഞ്ഞെടുത്തു. ജാവേദ് ഗുലും എന്നൊരുത്തനാണ് ആ മെയിൽ ആദ്യം അയച്ചിരിക്കുന്നത്. പിന്നെയും മൂന്ന് ഫോർവേർഡുകൾകൂടി കഴിഞ്ഞ് ഒരു സുഹൃത്തുവഴിയാണ് എൻറെ മെയിലിൽ അതെത്തി നില്ക്കുന്നത്.

ഞാൻ ജാവേദ് ഗുലും എന്ന പേരിൽതന്നെ ഒരു പുതിയ മെയിൽ ഐഡി ഉണ്ടാക്കി. എന്നിട്ട് ജാവേദ് എന്ന യഥാർത്ഥ വിദ്വാൻ അയച്ചിരിക്കുന്ന നൂറുകണക്കിന് അഡ്രസുകളിൽ പെൺകുട്ടികളുടേതെന്നു തോന്നിയ വിലാസങ്ങൾ അവിടെനിന്നും ഇവിടെനിന്നുമായി വെറുതെ പത്തുപതിനെഞ്ചെണ്ണം കോപ്പി ചെയ്തെടുത്തിട്ട് എല്ലാവർക്കും അതിൽനിന്നും ഒരു മെയിൽ അയച്ചു. അധികമൊന്നുമില്ല 'ഹൗ ആർ യൂ..? ലോംഗ് ടൈം നോ നൂസ് അറ്റ് ആൾ. ഹോപ്പ് യൂ ആർ ഡൂയിങ് ഫൈൻ. മേ ഗോഡ് ബ്ലെസ് യൂ ജാവേദ്'. ഇത്രമാത്രം. ആര് ആർക്കുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്ന ഒരു സാധാരണ മെയിൽ. യഥാർത്ഥ ജാവേദ്തന്നെയാണ് ഇതയച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് തോന്നിക്കാനായി അവൻറേതിനു സാമ്യം തോന്നിക്കുന്ന ഒരു ഫേക് അഡ്രസാണ് ഞാനും ക്രിയേറ്റ് ചെയ്തത്. ഒരേയൊരു അക്ഷരത്തിൻറെ വ്യത്യാസമേ രണ്ട്

വിലാസങ്ങളും തമ്മിലുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവൻറെ വിലാസം javed.ak101@hotmail.com എന്നും ഞാനുണ്ടാക്കിയ വിലാസം javed.ek101@hotamil.com എന്നുമായിരുന്നു. വളരെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നവർക്ക മാത്രം മനസ്സിലാവുന്ന ഒരു മാറ്റം.

ഒരു കമ്പിൻറെ അറ്റത്തുനിന്നും കടലിലേക്ക് വലിച്ചെറിയപ്പെട്ട ആയിരക്കണക്കിനു ചൂണ്ടകൾപോലെ ആയിരുന്നു ആ മെയിലുകൾ..! ഒന്നിനമായിരുന്നില്ല അത്. വെറ്റതെ ഒരു നേരംപോക്കിനുവേണ്ടി മാത്രം. ഏതെങ്കിലും ഒന്നെങ്കിലും തിരിച്ചകൊത്തമോ എന്നറിയാനുള്ള വെറ്റം കൗതുകംമാത്രം. ആദ്യത്തെ കുറച്ചുദിവസത്തേക്ക് പ്രതീക്ഷയോടെ ഞാൻ എന്നം മെയിൽ തുറന്നു നോക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഒരു മറുപടിപോലും എനിക്കു ലഭിച്ചില്ല. പിന്നത് ഞാൻ ഉപേക്ഷിച്ചു. പിന്നൊത്ദ ദിവസം നോക്കുമ്പോൾ അതിന് ഒത മറുപടി വന്നു കിടക്കുന്നു. ജാവേദിൻറെ മുൻ കാമുകിയോ സ്നേഹിതയോ എന്നു വിശ്വസിക്കാവുന്ന ഒത് പെൺകുട്ടിയുടെ മെയിൽ ആയിരുന്നു അത്. സത്യമായും ഞാൻ അവളടെ സ്നേഹിതനാണെന്ന് അവൾ തെറ്റിദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവളടെ ജീവിതത്തെ സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ ഒരു അതിലുണ്ടായിരുന്നു. അതിനും അവളുടെ സ്നേഹിതൻ ജാവേദായി നിന്നുകൊണ്ട് മറുപടി എഴുതാതിരിക്കാൻ എനിക്കായില്ല. അതായിരുന്ന തുടക്കം. അവൾ പിന്നെയും പിന്നെയും എനിക്ക്–അല്ല–ജാവേദിന് എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഞാൻ മറ്റപടികളം. പിന്നെ അതൊരു തുടർക്കഥയായി. ആദ്യത്തെ കുറച്ച മെയിലുകൾ വന്നപ്പോൾതന്നെ മനസ്സിലായി അവൾ ഈ നഗരത്തിൽനിന്നാണ് അതെഴുതുന്നത്. മറഞ്ഞിരുന്ന് സ്വന്തം ജീവിതമത്രയും വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ആ മെയിലുകൾ ഒരു കൗതുകംപോലെ ഞാൻ പിന്തുടർന്നു. കുറെ കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് ആ മെയിലുകളുടെ ഗൗരവം എനിക്കു പിടികിട്ടുന്നത്. അതുവരെ ആതം കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത ജീവിതത്തിൻറെ തുടിപ്പ് അവയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. അതങ്ങനെ വെറ്റതെ വായിച്ചപേക്ഷിച്ച കളയാൻ എനിക്കു തോന്നിയില്ല. ഞാനതെല്ലാം ശേഖരിച്ച് എൻറെ ഭായിക്ക് അതായത് നിങ്ങളുടെ റിയാസിന് കൊണ്ടുക്കൊടു<u>ത്ത</u>. അദ്ദേഹമാണ് അതിലൊത്ദ പുസ്തകമാക്കാനുള്ള വകയുണ്ട് എന്ന ആശയം ആദ്യമായി മുന്നോട്ട വയ്ക്കുന്നത്. അത് ഞാൻ സമീറയെ അറിയിച്ചപ്പോൾ ആദ്യം അവൾ വിസമ്മതിച്ചെങ്കിലും എൻറെ നിർബന്ധപൂർവ്വമായ ആവശ്യത്തിനു മുന്നിൽ അവൾ വഴങ്ങി. അതോടെ അവളുടെ എഴുത്തുകൾ കൂടുതൽ ഗൗരവമുള്ളതായി.

അതിനിടെ നിൻറെ ജാവേദല്ല ഞാനെന്ന് പലപ്പോഴം പറയണമെന്ന് വിചാരിച്ചെങ്കിലും ജീവിതത്തിൻറെ ഒരു പ്രത്യേക സന്ദർഭത്തിൽ അവൾക്കു കിട്ടിയ ആശ്വാസത്തിൻറെ പിടിവള്ളിയായിരുന്നു ആ മെയിലുകൾ എന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായതുകൊണ്ട് സ്വയം വെളിപ്പെടാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല എന്നതാണ് സത്യം. അതിനിടെ നോവലിറക്കാനുള്ള നടപടികളുമായി ഞങ്ങൾ ഏറെദൂരം മുന്നോട്ടു പോയി. പത്രത്തിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഭായിക്ക് അത് എളുപ്പവും ആയിരുന്നു. പ്രൂഫ് തയ്യാറാക്കി ഒരു കോപ്പി അവൾക്ക് അയച്ചകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ സമയത്താണ് താൻ വീട്ടുതടങ്കലിലാണ് എന്നൊരു മെസേജ് എനിക്കവളിൽനിന്ന് ലഭിക്കുന്നത്. എനിക്ക് ശരിക്കും പേടി തോന്നി. ഞാൻ കാരണമാണോ അവൾ അപകടത്തിൽ പെട്ടത് എന്നപോലും എനിക്കു തോന്നി. നിന്നെ രക്ഷിക്കാൻ ഞാൻ നിൻറെ നഗരത്തിലേക്ക് വരുന്നു എന്നൊരു മെസേജ് ഞാനവൾക്കയച്ചു. എന്നാൽ ഒരിക്കലും പാടില്ല എന്ന് അവൾ നിർബന്ധത്തോടെ എഴുതി. അതായിരുന്നു എനിക്ക് അവളിൽനിന്ന് ലഭിച്ച അവസാന മെസേജ്.

ആ സമയത്താണ് ലാഹോറിലുള്ള ഒരു ഫോക് മ്യൂസിക് ട്ലേപ്പ് പരിപാടികൾ അവതരിപ്പിക്കാനായി ഈ നഗരത്തിലേക്ക് വരുന്നു എന്നൊരു വാർത്ത എനിക്കു കിട്ടിയത്. അവരോടൊപ്പം കൂടാനുള്ള ഒരാഗ്രഹം എനിക്കുണ്ടായി. ഞാൻ അല്പസ്വല്പം ഭേദമായി പാടും. ഞാൻ ആ സംഘത്തെ തേടിപ്പിടിക്കുകയും അവരോടോപ്പം ചേരാനുള്ള ആഗ്രഹം പങ്കുവയ്ക്കകയും ചെയ്തു. ഭാഗ്യം. അവരും എന്നെപ്പോലെ ഒരു ഗായകനെ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. ആഹ്ലാദത്തോടെ അവരെന്നെ കൂടെക്കൂട്ടി. അങ്ങനെ ആ മ്യൂസിക് ട്രേപ്പിനൊപ്പം ഒരു പാട്ടുകാരൻറെ വേഷത്തിലാണ് സമീറയെത്തേടി ഞാൻ ഈ നഗരത്തിൽ എത്തുന്നത്.

എന്നിട്ടെന്തുണ്ടായി..? ആകാംക്ഷ അടക്കാനാവാതെ ഞാൻ ചോദിച്ച.

സമീറ ഈ നഗരം വിട്ടപോയിരിക്കുന്നു എന്ന വാർത്തയാണ് എന്നെ ഇവിടെ വരവേറ്റത്. എന്നാൽ ഞാനത് വിശ്വസിച്ചില്ല. കാരണം അങ്ങനെയൊന്നു സംഭവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അവൾ നിശ്ചയമായും എന്നെ ബന്ധപ്പെടുമായിരുന്നു. അവൾ ഇവിടെത്തന്നെയുണ്ടെന്ന് എനിക്കുറപ്പായിരുന്നു. റിയാസ്ഭായിയുടെ സ്തേഹിതൻ ജഹാംഗീറിൻറെ സഹായത്തോടെ ഞാനവളെ അന്വേഷിക്കാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കം പക്ഷേ, ഞങ്ങളടെ ടൂപ്പിന് തിരിച്ചപോകാനുള്ള സമയം ആയിരുന്നു. എന്നാൽ സമീറയെ കാണാതെ തിരിച്ച പോകന്നത് എനിക്ക് ചിന്തിക്കാൻപോലും കഴിയുമായിരുന്നില്ല. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ഞാൻ അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽനിന്നും ചാടി. കൂട്ടകാരുടെ കൂടെ ഒളിച്ച താമസിച്ച് അന്വേഷണം തുടർന്നു. ഒരുദിവസം ഞാനവളുടെ വീടുവരെ പോലും ചെന്നതാണ്. എന്നാൽ അതിനിടയിൽ എനിക്കൊരു അബദ്ധം പറ്റി. ആ ജഹാംഗീറിനെ അമിതമായി വിശ്വസിച്ചപോയി. ഞങ്ങളുടെ നോവൽ കഥ ഞാനയാളോട് വെളിപ്പെടുത്തി. ആ തെമ്മാടി ഒരു ചാരനായിരുന്നു എന്ന് എനിക്കൂഹിക്കാൻപോലും കഴിഞ്ഞില്ല. മൂന്നു ദിവസത്തിനകം അവരെന്നെ പൊക്കി അകത്തിട്ട. പിന്നെ രാഷകൽ നിറ്റത്താതെ ചോദ്യംചെയ്യലുകൾ ആയിരുന്നം. എനിക്ക പിടിച്ച നില്ലാനായില്ല എന്നതാണ് സത്യം. എന്നിൽനിന്നതന്നെയാണ് നോവലിനെ സംബന്ധിച്ചം പ്രസാധകനെ സംബന്ധിച്ചമുള്ള എല്ലാ വിവരങ്ങളം ആദ്യമായി ഇവിടത്തെ പോലീസിനു ലഭിക്കുന്നത്. ഒരുപക്ഷേ, സമീറയ്ക്കപോലും അറിയാത്ത വിവരങ്ങൾ ആയിരുന്നു അതെല്ലാം. എല്ലാം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു എന്ന ബോധ്യമായപ്പോൾ അവരെന്നെ ജയിലിൽ ഇടുകയോ നാടുകടത്തുകയോ അല്ല, ഭ്രാന്താശുപത്രിയിൽ അടയ്ക്കകയാണ് ചെയ്തത്. അതെന്തിനെന്ന് അപ്പോഴെനിക്കു മനസ്സിലായില്ലായിരുന്നു. അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഒത്ദ ഇന്ത്യാക്കാരൻ ബഷീറാണ് എൻറെ ഓർമ്മയും ബുദ്ധിയും കലക്കികളയാനാണ് അതെന്നു പറഞ്ഞു തരുന്നത്. അതിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടാനുള്ള വഴിയും അവൻതന്നെ പറഞ്ഞുതന്നു. അതുപ്രകാരം ആദ്യ ദിവസം മുതൽതന്നെ ഞാൻ ആവശ്യത്തിലധികം ഭ്രാന്തഭിനയിച്ച തുടങ്ങി. എന്നാലും എന്നം ശരീരത്തിൽ ഗുളികകൾ കരണ്ട് കത്തി നിർബന്ധിച്ച കഴിപ്പിക്കം. കയറ്റം. മത്രന്നു വയ്ക്കം. കടുത്ത ആത്മബലമുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രമാണ് ഇത്രയെങ്കിലും ഞാൻ പിടിച്ചനിന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ ഞാനിപ്പോൾ മൃഴ്യഭ്രാന്തൻ ആയിക്കഴിഞ്ഞേനേ. സത്യത്തിൽ അവങ്കടെ ഉദ്ദേശ്യമെന്തോ അത് നടന്നു. സമീറ എഴുതിയ ഒരു വരിപോലും എനിക്കിപ്പോൾ ഓർമ്മയില്ല. ഒരു മഞ്ഞുപാടപോലെ നോവൽ എന്ന ആശയം മാത്രം എൻറെ മനസ്സിൽ തങ്ങി നില്ക്കുന്നുണ്ട്. നിങ്ങൾ ജയിലിൽ കിടന്നിട്ടോ പത്രങ്ങൾ വാതോരാതെ എഴുതിയിട്ടോ ആംനസ്റ്റി ഇൻറർനാഷണൽ ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയിട്ടോ ഒന്നുമല്ല അവരെന്നെ തുറന്നുവിട്ടത്. പുസ്തകത്താളകളിൽ നിന്നു മാത്രമല്ല മനുഷ്യങ്ങടെ ഓർമ്മകളിൽനിന്നുപോലും ആ നോവൽ പൂർണ്ണമായും മാഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു എന്ന ഉറപ്പിന്മേലാണത്.. സംശയമൊന്നും വേണ്ട.

അപ്പോൾ ആ പുസ്തകത്തിൻറെ ഒരു കോപ്പിപോലും ഈ ഭ്രമുഖത്ത് അവശേഷിക്കുന്നില്ല എന്നാണോ യാസിൻ വിശ്വസിക്കുന്നത്?

അതെ. അല്ലെങ്കിൽ എന്തു ധൈര്യത്തിലാണ് അവരെന്നെ നിങ്ങളുടെ മുന്നിലേക്ക് എറിഞ്ഞുതന്നത്. എന്നിൽനിന്ന് നിങ്ങൾക്കിനി ഒന്നും കിട്ടാനില്ലെന്ന് അവർക്കറിയാം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ. പക്ഷേ, എൻറെ പേടി അതല്ല. അവരിതുതന്നെ എൻറെ റിയാസ് ഭായിയോടും ചെയ്യും. അതിനു മുൻപ് അദ്ദേഹം പുറത്തുവന്നു എന്ന് നമുക്ക് ഉറപ്പാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

അപ്പോൾ സമീറ?

അതൊരു ഭീതിപ്പെടുത്തുന്ന കടങ്കഥയായി ഇപ്പോഴം അവശേഷിക്കുന്നു. അവൾ ജയിലിലാണോ പുറത്താണോ..? ഈ നഗരത്തിലാണോ അതോ തിരിച്ചുപോയോ...? ഒന്നും എനിക്കറിയില്ല. പക്ഷേ, അതു ഞാൻ വിടില്ല. ലോകത്തിൻറെ ഏതു കോണിൽ പോയിട്ടാണെങ്കിലും ഞാനവളെ കണ്ടെത്തുകതന്നെ ചെയ്യും. നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അവൾ ഒരു കഥയും കഥാപാത്രവും ജീവിതവും ജീവചരിത്രവും മാത്രമാകുമ്പോൾ എനിക്കവൾ പ്രണയമാകുന്നു. അകലെയിരുന്ന് ജീവിതം കേട്ടുകേട്ട് പ്രണയിച്ചുപോയവൾ. എനിക്കത് ഒരിക്കലും നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കളയുവാനാകില്ല. ഒരു ദിവസം ഞാനവളെ കണ്ടെത്തുകതന്നെ ചെയ്യും. എൻറെ പേര് യാസിൻ എന്നാകുന്നു..!!

സർപ്രൈസ് ഗിഫ്റ്റ്

പറഞ്ഞത് ജഹാംഗീർ ആയതുകൊണ്ട് അത്ര വിശ്വാസം തോന്നിയില്ലെങ്കിലും കേട്ടപ്പോൾ ഇത്തിരി ആശ്വാസം തോന്നുന്ന ഒരു വർത്തമാനം അന്നു വൈകുന്നേരം ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടി.

നമ്മുടെ റിയാസിനെ ഇന്ന് കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കി. നാടുകടത്താൻ ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. ടിക്കറ്റ് കൊണ്ടുവന്നാൽ നാളെത്തന്നെ വിടും. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അബ്ദള്ളയോട് വിളിച്ചുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങളോടും പറയുന്നം. ഉടനെ വേണ്ടത് ചെയ്യുക.

ഇത്രയൊക്കെ ആയിട്ടും ആ വാർത്ത അറിയിക്കാനും ജഹാംഗീർ തന്നെ ഞങ്ങളെ വിളിച്ചു എന്നതായിരുന്നില്ല 'നമ്മുടെ റിയാസ്' എന്ന അയാളുടെ പ്രയോഗമായിരുന്നു എന്നെ വല്ലാതെ അതിശയിപ്പിച്ചത്. അയാൾ ഞങ്ങളെ പിന്നിൽ നിന്നു കുത്തുകയും കൂടെ നിന്ന് ചതിക്കുകയുമായിരുന്നു എന്ന് ഞങ്ങൾ ഇതിനോടകം തിരിച്ചറിഞ്ഞു കാണും എന്നു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടും അയാൾക്കെങ്ങനെ ജാള്യതയില്ലാതെ ഞങ്ങളെ വിളിക്കാൻ കഴിയുന്നു..? അതോ ഇതൊക്കെ വെറും നാട്ടുനടപ്പ് എന്നാവുമോ അയാൾ കരുതിയിരിക്കുക. അതോ ഞാൻ എൻറെ ജോലി ചെയ്യുന്നു. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടേതും എന്ന നിസ്സാരത്വമോ..?

ഞങ്ങൾ അപ്പോൾതന്നെ അബ്ദള്ള ജനാഹിയെ വിളിച്ച നോക്കി.

അതിന്നും നിങ്ങളെന്നെ ഓർമ്മിപ്പിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. ടിക്കറ്റ് ഒക്കെ എപ്പോഴേ എത്തിച്ചു കഴിഞ്ഞു. വെളുപ്പിനു മൂന്നിനാണ് ഫ്ലൈറ്റ്. ജയിലിൽനിന്ന് നേരേ എമിഗ്രേഷനിൽ എത്തിക്കുകയേയുള്ളൂ. വിലങ്ങുപോലും അവിടെവച്ചേ അഴി<u>ക്</u>ക. അത് കാണാൻ നിങ്ങൾ വരേണ്ടതില്ല. അയാൾ പറഞ്ഞു.

അതേ ഫ്ലൈറ്റിൽ ഒരു ടിക്കറ്റു<u>ക</u>ടി കിട്ടുമോ എന്നു നോ<u>ക്</u>ക. ഞാൻ പറഞ്ഞു. ആർക്കെന്ന് അയാൾ സംശയിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ യാസിൻറെ കഥ വിശദീകരിച്ചകൊടു<u>ത്ത</u>.

ഓ.. ആ കഥയിൽ അതിശയിക്കാൻ ഒന്നമില്ല. ഈ രാജ്യത്ത് അതല്ല, അതിനപ്പറവും വലിയ തമാശകൾ നടക്കും. ടിക്കറ്റ് എത്തിക്കുന്ന കാര്യം ഞാനേറ്റു. അവനോടു പോകാൻ റെഡി ആയിക്കോളാൻ പറഞ്ഞേക്കു.

അബ്ദള്ള ജനാഹിയുടെ ഉറപ്പിന്മേലാണ് യാസിൻറെ യാത്ര അന്നുതന്നെ എന്ന് തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടത്. ഒരുദിവസം വൈകിച്ചാൽ മറ്റെന്തെങ്കിലും കാരണമുണ്ടാക്കി അവരവനെ വീണ്ടും അകത്തിട്ടു കളയും എന്ന് ഞങ്ങൾ പേടിച്ചു. എന്നാൽ ഒന്നും സംഭവിച്ചില്ല. കൃത്യസമയത്ത് അബ്ദള്ള ടിക്കറ്റമായി വന്നു. ഞങ്ങൾ യാസിനെ എയർപോർട്ടിൽ കൊണ്ടാക്കി. അവിടെ എമിഗ്രേഷനിൽ ഇത്തിരി ഫൈൻ അടക്കേണ്ടിവന്നു എന്നമാത്രം. ഒരു ടൂറിസ്റ്റിനെ പറഞ്ഞയയ്ക്കുന്ന ലാഘവത്തോടെ അവർ യാസിനെ അവസാന ഗേറ്റും കടത്തിവിട്ടു. പിന്നാലെ റിയാസും പോയിട്ടുണ്ട് എന്ന് അബ്ദള്ള പറഞ്ഞതോടെ ഞങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ നിന്ന് ഭാരത്തിൻറെ ഒരു വലിയ പുറ്റ് അടർന്നുപോയഇപോലെ ഒരു സമാധാനമുണ്ടായി. ഇനി ഞങ്ങൾക്കു പോകാം. ഞങ്ങളുടെ ഭാരങ്ങൾ അവസാനിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ദൗത്യം പൂർത്തിയായിരിക്കുന്നു. ആ സന്തോഷത്തിൽ ആ രാത്രി ഞങ്ങൾ നഗരത്തിലെ മൂന്നാല് ബാറുകൾ സന്ദർശിക്കുകയും മതിയെന്ന് തോന്നുവോളം മദ്യപിക്കുകയും ആ ആലസ്യത്തിൽ വന്നുകിടന്ന് ഭ്രാന്തമായി ഉറങ്ങുകയും ചെയ്തു.

പിറ്റേന്നു കാലത്ത് പെത്രമാളിൻറെ വിളിയാണ് എന്നെ ഉണർത്തിയത്. പ്രതാപ്. കാലത്ത്ര മറ്റുപരിപാടികൾ ഒന്നുമില്ലെങ്കിൽ ഒന്ന് റെഡിയായി നില്ലണം. ഞാനാവഴി വരാം. ഡെയ്സിക്ക് നിങ്ങളെ കാണണമെന്ന് അതിയായ ആഗ്രഹം. അതിനി സഫലമായില്ല എന്നുവേണ്ട..

അങ്ങോട്ടെന്തെങ്കിലും പറയുന്നതിനു മുൻപേ ഡെയ്സിയെപ്പോലെ തന്നെ അയാളും ഫോൺ കട്ടു ചെയ്തു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നെ അവിടം വരെ ഒന്നു പോകാതെ നിവ്വത്തിയില്ലെന്നായി. ഞാൻ മനസ്സില്ലാ മനസ്സോടെ തയ്യാറായിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ എഡ്വിൻ കയറി വന്നു. അവൻറെ കവിളിൽ എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു ആഹ്ലാദം ചിറകടിക്കുന്നത് കാണാമായിരുന്നു.

പ്രതാപ്. എൻറെ ടിക്കറ്റ് രാത്രിയിലേക്ക് ഒ.കെ. ആയിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങളുടേത് നാളെ രാത്രിയാണ്. ദാ ഇപ്പോ അബ്ദള്ള വിളിച്ച് വച്ചതേയുള്ളൂ.

അതായത് ഒരു ദിവസം മുഴുവൻ നിങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്ത ഈ നഗരത്തിൽ തനിയെ തങ്ങണം എന്നർത്ഥം അല്ലേ?

നിങ്ങൾക്കൊത്തിരി കൂട്ടുകാരുള്ള നഗരമല്ലേ.. നാളെ അവർക്കൊപ്പം ആസ്വദിക്കൂ.. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

സാരമില്ല. ഞാൻ മാനേജ് ചെയ്തോളാം. ആദ്യം വരാനം അവസാനം പോകാനം എനിക്കാണ് യോഗം..! ഞാൻ അങ്ങനെ പറഞ്ഞെങ്കിലും എനിക്ക് വല്ലാത്ത ഒരു സങ്കടം തോന്നി. ഞങ്ങൾ ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങളും വാർത്തകളും അഭിമുഖങ്ങളും അനുഭവങ്ങളും ഒക്കെ വാരിക്കെട്ടി എഡ്വിൻ ഈ രാത്രി പോകം. പിന്നെ എന്നെങ്കിലും ഒരു നോവലായി അത് പുനർജ്ജനിക്കുമായിരിക്കും. എവിടെവച്ചെങ്കിലും ഞാനത് വായിക്കുമായിരിക്കും. പക്ഷേ, എഡ്വിനെ ഇനി എന്നെങ്കിലും... ഇതുവരെ ഞങ്ങൾ ഒന്നിച്ചായിരുന്നും. സന്തോഷത്തിലും സങ്കടത്തിലും. ചെറിയ കാലം. ചെറിയ സൗഹൃദം. പക്ഷേ, അത് ഹൃദയത്തിൽ എത്ര ആഴത്തിൽ വേരോടിയിരിക്കുന്നു എന്ന് അപ്പോൾ മാത്രമാണ് എനിക്ക് തിരിച്ചറിയാനാവുന്നത്. ഒരു ദിവസത്തേക് മാത്രമാണെങ്കിലും ഒറ്റയ്ക്കാവുക എന്ന ഓർമ്മ പേടിയാവുന്നും.

അപ്പോഴേക്കും പെത്രമാൾ താഴെ വന്ന് വിളിച്ചു. അവസാന മണിക്കൂറിലെ ആ ഇറങ്ങിപ്പോക്ക് എഡ്വിനിൽ ചെറിയ ഒരു നീരസമുണ്ടാക്കിയെങ്കിലും വളരെ വേഗം തിരിച്ചെത്തുമെന്ന് ഞാനവനെ സമാധാനിപ്പിച്ചു.

ക്ഷമിക്കണം പ്രതാപ്. നിങ്ങളുടെ വാർത്തകളൊക്കെ ഞാനറിയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. വണ്ടിയോടിക്കുന്നതിനിടെ പെത്മമാൾ പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, നിങ്ങളെ വിളിക്കാനോ ക്ഷേമാന്വേഷണം നടത്താനോ ഉള്ള ധൈര്യം എനിക്കില്ലാതെ പോയി. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ ഞാനം കുടുങ്ങുമോ എന്ന ഭയം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഞാൻ ഡെയ്സിയോടും അതേഷറ്റിയൊന്നും സംസാരിച്ചിട്ടില്ല. അവൾ ഭയക്കും എന്നതു കൊണ്ടല്ല, അവൾക്ക് നിങ്ങളോടുള്ള അനുകമ്പയും അതുവഴി സ്നേഹവും ഇനിയും കൂടും എന്നറിയാവുന്നതുകൊണ്ട്. ഇനി നിങ്ങളും അതൊന്നും അവളോട് പറയാൻ നില്ലേണ്ട. എന്തെങ്കിലും കള്ളം പറഞ്ഞാൽ മതി. അതാണ് സേഫ്. നിങ്ങൾ ഈ നഗരം വിട്ടുപോകുന്നു എന്നതിൽ എന്നെപ്പോലെ സന്തോഷിക്കുന്ന മറ്റൊരാളം കാണില്ല.

നിങ്ങൾക്കിപ്പോഴും എന്നെ അത്ര സംശയമാണെങ്കിൽ പിന്നെന്തിനാണ് ഇങ്ങോട്ട് വന്നത്? എന്നെ ഡെയ്സിയുടെ അത്രകിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നത്? നമ്മളിനി തമ്മിൽ കാണില്ലെന്ന് നേരത്തേ സമ്മതിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലേ..? ഞാനിത്തിരി അസഹ്യതയോടെ ചോദിച്ചു.

നിങ്ങളെ എനിക്ക് സംശയമോ? അന്ന് നിങ്ങളെനിക്ക് വാക്ക് തന്നതോടെ അതെല്ലാം മാറി. സ്വയം കൊടുത്ത വാക്കുപാലിക്കാത്തവൻ പുരുഷനല്ല, നിങ്ങൾ അന്തസ്സുള്ള ഒരു പുരുഷനാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. പിന്നെ നിങ്ങളെ ഇപ്പോൾ ഞാൻ ഡെയ്സിയുടെ അരുകിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നത് അവളത് അത്രയും ആഗ്രഹിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ്. ഞാനതുപോലും നിർവ്വഹിച്ചുകൊടുക്കുന്നവനാണ് എന്ന് അവളെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻവേണ്ടി മാത്രം. ചെറിയ സ്വപ്നങ്ങളും മോഹങ്ങളും യാഥാർത്ഥ്യമാക്കി കൊടുക്കുന്നവനാണ് തൻറെ പുരുഷൻ എന്ന വിചാരം സൃഷ്ടിക്കലാണ് ഒരു പെണ്ണിനെ അവനിൽ തന്നെ തളച്ചിടാനുള്ള ഏക വഴി. ഞാനത് ചെയ്യന്നു. എൻറെ ഡെയ്സിയെ എനിക്കൊപ്പം നിറുത്താൻ…

സമ്മതിച്ചു പെത്രമാൾ. നിങ്ങളോളം കള്ളനായ ഒത്രവൻ ഈ ഭ്രമിയിൽ വേറെ കാണില്ല..! അയാൾക്ക് മുറിപ്പെടുന്നെങ്കിൽ പെട്ടോട്ടെ എന്നു കരുതിത്തന്നെയാണ് ഞാനങ്ങനെ പറഞ്ഞത്.

നിങ്ങളെപ്പോലെ സത്യസന്ധനായ ഒരുവൻ ഈ ഭൂമിയിൽ വേറെയില്ല എന്നു പറയൂ പ്രതാപ്. അതാണ് സത്യം. നിങ്ങളൊക്കെ അർദ്ധസ്വപ്നങ്ങളിൽ ജീവിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ യാഥാർത്ഥ്യത്തിൽ ജീവിക്കുന്നു. പെരുമാളം വിട്ടതന്നില്ല.

പെത്മാൾ ഡെയ്സിക്ക് കൊടുത്ത ഒത്ര സർപ്രൈസ് ഗിഫ്റ്റ് തന്നെയായിതുന്നു ഞാൻ. അത്രയും രഹസ്യമാക്കി വച്ചിട്ടാണ് പെത്മാൾ എന്നെ വിളിക്കാൻ വന്നത്. അന്നേരം എന്നെ കണ്ടതും അവൾ അദ്ഭ്രതത്തിലേക്ക് വായ് പൊളിച്ചപോയി.

ഇന്ന് ഡെയ്സിയുടെ ജന്മദിനമാണ്. നിങ്ങളെപ്പോലെ ഒരു നല്ല സ്നേഹിതൻറെ ഇത്തിരി നേരത്തെ സാന്നിദ്ധ്യമല്ലാതെ മറ്റെന്തു സമ്മാനമാണ് ഞാനവൾക്ക് കൊടുക്കുക. പെത്രമാൾ അവളെ ചേർത്തണച്ചു കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

ശരിക്കും പെത്രമാൾ. റിയലി യു ലവ് മീ. അവൾ എൻറെ മുന്നിൽ വച്ചുതന്നെ പെത്രമാളിനൊത്ര ഉമ്മ കൊട<u>്ടത്ത</u>.

ശരി. നിങ്ങൾ രണ്ടു സ്നേഹിതരുംകൂടി പഴങ്കഥകൾ ഒക്കെ പറഞ്ഞിരിക്കൂ.. ഞാനൊന്ന് ഓഫീസ്വരെ പോയിട്ട് ഉച്ചയോടെ വരാം. ഒന്നിച്ച് ആഹാരം. പിന്നെ നമ്മൾ പിരിയുന്നു. എന്താ പ്രതാപ്. അതല്ലേ ഈ ദിവസത്തിൽ ഡെയ്സിക്ക് കൊടുക്കാവുന്ന നമ്മുടെ മികച്ച സമ്മാനം. കണ്ണുകളിൽ ഒളിപ്പിച്ചുവച്ച കസ്പതിച്ചിരിയോടെ അയാൾ ചോദിച്ചു.

ശരിയാണ്. പക്ഷേ, എഡ്വിൻ ഇന്നു രാത്രി മടങ്ങുകയാണ്. എനിക്ക് വളരെപ്പെട്ടെന്ന് പോകേണ്ടതുണ്ട്. എങ്കിൽ ഞാൻ നിർബന്ധിക്കുന്നില്ല. തൃപ്തിയാവുവോളം സംസാരിച്ചുകഴിയുമ്പോൾ ഡെയ്സി നിങ്ങളെ അവിടെ ഇറക്കിത്തത്രം. അപ്പോൾ നമ്മൾ പിരിയുന്നു. ഇനിയും തമ്മിൽ കാണാൻ സാധ്യതയില്ലാത്തത്തകൊണ്ട് എന്നെന്നേക്കമായി..!!

പെത്രമാൾ പോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ജീവിതത്തിലെ ഓരോ പ്രവൃത്തിയിലും അദ്ഭുതങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന ആ വിചിത്ര മനുഷ്യനെ ഞാൻ കൗത്രകത്തോടെ നോക്കി നിന്നു.

അയാൾ പോയപ്പോൾ ഡെയ്സി എന്നെ നിർബന്ധിച്ചു കൊണ്ടു പോയി ന്തലപ്പവും ചിക്കൻ സ്റ്റൂവും കഴിപ്പിച്ചു. അടുത്തിരുന്ന് വർത്തമാനം പറഞ്ഞു. അവകാശത്തോടെ, സ്വാതന്ത്ര്യബോധത്തോടെ എൻറെ പാത്രത്തിൽനിന്നും എടുത്ത്ത കഴിച്ചു. ഞാൻ കുടിച്ചുവച്ച ചായയുടെ ബാക്കി കുടിച്ചു. പിന്നെ ഞങ്ങൾ ഒത്തിരി പഴയ വർത്തമാനങ്ങൾ പറഞ്ഞു. എത്ര പറഞ്ഞിട്ടും തീരാത്തത്ര ഓർമ്മകൾ അവളുടെ പക്കൽ പിന്നെയും ബാക്കിയുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഇനിയും വൈകാൻ വയ്യാ പോകണമെന്ന് ഞാൻ നിർബന്ധം പിടിച്ചു.

ഞാൻ ഒരുങ്ങിയിട്ടു വരാം എന്നു പറഞ്ഞ് അവൾ ബെഡ്റ്റമിലേക്ക് പോയി. ഞാൻ പെരുമാളിൻറെ ലൈബ്രറിയിൽ കയറി പുസ്തകങ്ങളെടുത്ത് വെറുതെ നോക്കിയും മറിച്ചും മണത്തും നിന്നു. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ പോയപോലെ തിരിച്ചുവന്നു. വസ്തങ്ങൾ മാറിയിരുന്നില്ല. മുടി അഴിച്ചുപറത്തിയിട്ടിരുന്നു. അവളുടെ കണ്ണുകളിലേക്ക് നോക്കിയപ്പോൾ എനിക്കു പേടി തോന്നി. അവൾ വന്ന് എൻറെ പിന്നിൽ ചേർന്നു നിന്നു. ശ്വാസം തോളിൽ മുട്ടുന്നത്രയും അടുത്ത്. പിന്നെ എന്നെ പിന്നിൽനിന്ന് ചേർത്ത് പിടിച്ചു.

പ്രതാപ്… നിന്നെ എനിെക്കെന്നും ഇഷ്ടമായിൽന്നു.. നിന്നെ സ്നേഹിച്ചതുപോലെ ഞാൻ ഈ ഭൂമിയിൽ മറ്റാരെയും സ്നേഹിച്ചിട്ടില്ല. ഈ കാലമത്രയും എൻറെ ഓരോ നിമിഷത്തിലും നീ എനിക്കൊപ്പമുണ്ടായിൽന്നു. എൻറെ ശ്വാസംപോലെ, എൻറെ മിടിപ്പുകൾപോലെ എൻറെയൊപ്പം.. ഇനിയെന്നെങ്കിലും ഒരിക്കൽ നിന്നെ കണ്ടുമുട്ടുമെന്നോ എൻറെ മനസ്സ് നിന്നോട് പങ്കുവയ്ക്കാൻ കഴിയുമെന്നോ ഞാൻ അന്നൊന്നും കരുതിയിൽന്നതേയില്ല. പക്ഷേ, ഞാനെൻറെ ദൈവത്തിനോടു മാത്രം എൻറെ സ്വപ്നം ഞാനെന്നും പങ്കുവച്ചിൽന്നു. നമ്മൾ ആഴത്തിൽ കാണുന്ന ഏത്ര സ്വപ്നവും എപ്പോഴെങ്കിലും സഫലമാകുമെന്ന് ഞാനിപ്പോൾ അറിയുന്നു.

ഞാനൊന്നം മറ്റപടി പറഞ്ഞില്ല. പിടി വിട്ടവിച്ചാൽപോലും അവൾക്ക് വല്ലാതെ നോവും എന്നറിയാമായിരുന്നതുകൊണ്ട് ഞാനവളുടെ ചേർത്തുപിടിക്കലിന് നിശ്ശബ്ദം നിന്നുകൊടുത്തു.

പ്രതാപ്. നീ നാളെ പോകുകയാണ്. ഇനി ഒരിക്കലും നാം തമ്മിൽ കണ്ടു എന്നുവരില്ല. നമ്മൾ ഇനി കാണാതെ ഇരിക്കട്ടെ. നമുക്കുവേണ്ടി മാത്രം വീണുകിട്ടിയ ഈ മധുരമുള്ള നിമിഷങ്ങളുടെ ഓർമ്മയിൽ ബാക്കി ജീവിച്ച തീർക്കാനാണ് എനിക്കിഷ്ടം. പോകുന്നതിനു മുൻപ് ഞാൻ നിന്നോട് ഒരു സമ്മാനം ചോദിച്ചോട്ടെ..

അവൾ എൻറെ മറുപടിക്കുവേണ്ടി കാത്തു നിന്നു. കുറേനേരം. പിന്നെയും കുറേനേരം. പിന്നെ കുറേനേരംകൂടി. എൻറെ ഉത്തരം വെറും തണുഷാണ് എന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ നിമിഷം അവളുടെ കൈ പതിയെ അഴിയാൻ തുടങ്ങി. ആ കെട്ടിപ്പിടിത്തതിൽനിന്നും അവൾ സ്വയം ഊർന്നുമാറി.

പിന്നെ വേഗം പോയി ഒരുങ്ങിവന്നു. വാ പോകാം. അവൾ വിളിച്ചു. ഞാൻ കൂടെ ഇറങ്ങിച്ചെന്നു.

വണ്ടിയിൽവച്ച് അവൾ പിന്നെയും പഴയ ഡെയ്സി ആയി. വാ തോരാതെ ദില്ലിയെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു. കോളേജ് ദിവസങ്ങളെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു. ഇണക്കത്തെക്കുറിച്ചും പിണക്കത്തെക്കുറിച്ചും സൗഹൃദത്തെക്കുറിച്ചും പ്രണയത്തെക്കുറിച്ചും പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, അതെല്ലാം ചത്ത പല്ലിയെപ്പോലെ ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ വീണു കിടന്നതല്ലാതെ മനസ്സിൽ ഒരു വാലനക്കം സൃഷ്ടിക്കാൻപോലും അവയ്ക്കൊന്നും കഴിഞ്ഞതേയില്ല. ഡെയ്സിയുടെ മനസ്സ് അത്രയും മുറിവേറ്റതായിരുന്നു. എൻറെ മനസ്സ് അത്രയും മരവിച്ചതും.

വെറും യാന്ത്രികമായി ഞങ്ങൾ യാത്ര പറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞു. എൻറെ അവസാന കൈവീശൽപോലും ശ്രദ്ധിക്കാതെ അവൾ അകലേക്ക് വണ്ടി ഓടിച്ചപോയി.

സോറി ഡെയ്സി, നിന്നെ എനിക്കു മനസ്സിലാവാത്തതല്ല. പക്ഷേ, എൻറെ പ്രണയം ജാസ്മിനെ, ജാസ്മിനെ മാത്രം കാത്തിരിക്കുന്നു..!!

ആഹ്ലാദങ്ങളുടെ നഗരം

ഞാൻ ചെന്നപ്പോൾ എഡ്വിൻ പുറത്തേക്കിറങ്ങുകയായിരുന്നു. എങ്ങോട്ടെന്നു ചോദിക്കാതെ ഞാനും അവനൊപ്പം കൂടി. സ്റവനീറ്റകൾ വില്ക്കുന്ന ഒരു കടയായിരുന്നു അവൻറെ ലക്ഷ്യം.

നമ്മളെ ഒത്തിരി സ്നേഹിക്കുകയും ദുഃഖിപ്പിക്കുകയും നരകിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത ഇടമല്ലേ.. ഓർമ്മയിൽ വയ്ക്കാൻ എന്തെങ്കിലുമൊക്കെ വാങ്ങണം. എഡ്വിൻ പറഞ്ഞു.

എയ്. എനിക്കതിലൊന്നും വലിയ താത്പര്യമില്ല. ഞാൻ നിസ്സംഗത പ്രകടിപ്പിച്ചു. എവിടെയെങ്കിലും മൂലയിൽ കിടന്ന് നശിക്കാനാവും അതിൻറെയൊക്കെ വിധി.

അങ്ങനെയല്ല പ്രതാപ്. ഇപ്പോഴതിന് വലിയ കൗതുകമൊന്നും തോന്നില്ലെങ്കിലും കാലം കുറെ കഴിയുമ്പോൾ ആ വസ്തുക്കൾ നമ്മെ ഈ നഗരം ഓർമ്മിപ്പിക്കും. ഈ ഹ്രസ്വജീവിതം ഓർമ്മിപ്പിക്കും. നമ്മുടെ സൗഹൃദവും സ്റ്റേഹവും ഓർമ്മിപ്പിക്കും. അന്ന് ആ അനുഭവം തീർത്തും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും..!

സൂക്കിൽ ഞങ്ങൾ കുറേ തപ്പി നടന്നു. ഒടുവിൽ, ഓരോ തവണ എടുക്കുമ്പോഴും ചിത്രം മാറ്റി വരയ്ക്കുന്ന മണൽ നിറച്ച ഒരു ഫ്രെയിം, രണ്ട് ഒട്ടകരൂപങ്ങൾ, നഗരച്ചിത്രങ്ങൾ പതിച്ച കുറെ പോസ്റ്റ് കാർഡുകൾ, ഇത്തിരി ഈന്തപ്പഴം എന്നിവ വാങ്ങി ഞങ്ങൾ മടങ്ങി. അന്നൊരു ദിവസം ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ എന്നെ സമീപിച്ച് റദ്ദചെയ്ത ഒരു നാണയം പിടിച്ചേല്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചത് ഞാനോർത്തു. വാങ്ങിയിരുന്നെങ്കിൽ നല്ലൊരു ഓർമ്മവസ്തു ആകുമായിരുന്നു അത്. അപ്പോഴതിൻറെ വില മനസ്സിലായില്ല. അങ്ങനെ ഒന്ന് കിട്ടുമോ എന്ന് ഞങ്ങൾ വഴിവക്കിൽ ഏറെ അന്വേഷിച്ചെങ്കിലും നിരാശയായിരുന്നു ഫലം. തിരിച്ചുപിടിക്കാനാവാത്തവിധം കൈവിട്ടു പൊയ്ക്കഴിയുമ്പോൾ മാത്രമാണ് ഓരോന്നിൻറെയും യഥാർത്ഥ വില നമുക്ക് മനസ്സിലാവുന്നത്.

ഉച്ചയാഹാരത്തിന് അസ്മക്ഷടി ഞങ്ങൾക്കൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോൾ മാത്രമാണ് അന്ന വൈകുന്നേരം എഡ്വിനൊപ്പം അവൾകൂടി ലണ്ടനിലേക്ക് പറക്കുന്നു എന്ന് ഞാനറിയുന്നത്. ഇവിടത്തെ ജയിൽ ജീവിതത്തിൻറെ ക്ഷീണമൊക്കെ ഒന്നു മറക്കാൻ രണ്ടാഴ്ച ഒന്നിച്ചൊരു യൂറോപ്യൻ കറക്കം. പിന്നെ ഞങ്ങൾ കല്യാണത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കും. വിളിക്കും. അപ്പോൾ പ്രതാപ് എവിടെയാണെങ്കിലും വരണം. ഒരു ഗ്രീറ്റിങ്സ് കാർഡിലോ ഏറിയാൽ ഒരു വിളിയിലോ അവസാനിക്കാനിടയുള്ള, ഒരിക്കലും പാലിക്കാനിടയില്ലാത്ത ഒരു ഉറപ്പ് ഞാനവർക്കു കൊടുത്തു. മുൻകൂറായി എൻറെയും കുടുംബത്തിൻറെയും ആശംസകളം.

തിരിച്ച് ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് പോകുമ്പോൾ എഡ്വിൻ ഒരു കാര്യം പറഞ്ഞേല്പിച്ചു. പ്രതാപ്. അന്ന് നമ്മൾ ഒരു ടോവൽ ഇൻഷ്യറൻസിനു ക്ലെയിം കൊടുത്തിരുന്നില്ലേ.. അത് അപ്രൂവ് ആയി വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് അവർ വിളിച്ചു പറഞ്ഞിരുന്നു. പോയി വാങ്ങണം. തുകയുടെ വലിഷമല്ല നമ്മുടെ അവകാശം നമ്മൾ കൃത്യമായി കൈഷറ്റി എന്ന ബോധ്യമാണ് പ്രധാനം. അവർ പറഞ്ഞുതന്ന വിലാസം ഞാൻ പ്രതാപിൻറെ മേശപ്പുറത്ത് എഴുതിവച്ചിട്ടുണ്ട്. എഡ്വിൻ വലിയ ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ, ഞാനതിനു വലിയ വിലയൊന്നും കൊടുത്തില്ല. ഞാനത് വാങ്ങാനൊന്നും പോകുന്നില്ല എന്ന് മനസ്സിൽ പറയുകയും ചെയ്തു.

വൈകിട്ട് എഡ്വിനെ കൊണ്ടുവിടുക എന്ന ദൗത്യം എൻറേതായിരുന്നു. പാം ഗാർഡനിൽ കയറി അസ്മോയെയും കൂട്ടിയാണ് ഞങ്ങൾ എയർപോർട്ടിലേക്ക് പോയത്. കൈ തന്ന് ബൈ പറഞ്ഞ് ഉമ്മവച്ച് അവർ വന്നതിനേക്കാൾ ആഹ്ലാദത്തോടെ ഈ നഗരത്തോട് യാത്ര പറഞ്ഞ് മടങ്ങി.

ഞാൻ തനിച്ചായി. മുറിയിൽ പോയിക്കിടന്നാൽ ഉറക്കം വരില്ല എന്നറിയാമായിരുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ വെറുതെ നഗരത്തിലൂടെ വണ്ടിയെടുത്ത് കറങ്ങി. രാത്രി വൈകിയിരുന്നെങ്കിലും നഗരം തീരെ ഉറങ്ങിയിരുന്നില്ല. ഹ്ലെഡ് ലൈറ്റുകളുടെ മഞ്ഞപ്രകാശമുള്ള പാർക്കുകളിൽ അപ്പോഴും കുട്ടികൾ ആഹ്ലാദത്തോടെ ഓടിക്കളിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ചൈനീസ്, ലെബനോൻ ഇർക്കിഷ് റെസ്റ്റോറൻറുകളിൽ ആഹാരഭ്രാന്തമാരുടെ തിക്കും തിരക്കും അവസാനിച്ചിട്ടില്ല. ഡാൻസ് ബാറ്റുകളിൽ അപ്പോഴും ഉന്മാദം പൂത്തുപടരുന്നു. വഴി നിറയെ ഉത്സാഹഭരിതരായ യാത്രക്കാർ. ഹോണടിച്ചും ഉച്ചത്തിൽ പാട്ടുവച്ചും ആർപ്പവിളികളോടെ ബലൂൺ പറത്തിയും കാറോടിച്ചു പോകുന്ന പെൺകുട്ടികൾ. ഒറ്റച്ചാടിൽ സാഹസികയാത്ര നടത്തുന്ന ബൈക്ക് ഓട്ടക്കാർ. ഇന്ത്യൻ റെസ്റ്റോറൻറുകളിൽ സൊറ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ. തിരക്കൊഴിയാത്ത ഷോപ്പിങ് മാളുകൾ. നിറഞ്ഞു കവിയുന്ന സിനിമാശാലകൾ. ഈ നഗരം ശരിക്കും ആഹ്ലാദങ്ങളുടെ നഗരമാണ്. സിറ്റി ഓഫ് ജോയ്. ആ ആഹ്ലാദത്തെ മറ്റൊന്നും കീഴടക്കുന്നില്ല.

അലി അൽ സാദും താഹിർ രജാബും അയത്ത് അൽ ഒമ്റാനും അബ്ദൃൾ നബിയും സൈനബും ഖലീൽ അഹമ്മദും അഹമ്മദ് അൽ ഖൈദും തുടങ്ങി പേരറിയാവുന്നവരും അല്ലാത്തതുമായ അനേകരുടെ ജീവിതവും സ്വപ്നങ്ങളും വേദനകളും സങ്കടങ്ങളും അതിനിടയിൽ എവിടെയൊക്കെയോ മണൽക്കാട്ടിലെ സ്വർണ്ണത്തരികൾ പോലെ വീണ കിടക്കുന്നുണ്ടാവും എന്നുമാത്രം. ആരും അതൊന്നും ഗൗനിക്കുന്നതേയില്ല.

രാത്രി മുഴുവൻ നഗരത്തിൽ കറങ്ങി നടന്നിട്ട് എഷഴോ ആണ് വന്നു കിടന്നത്. രാവിലെ എഴുന്നേല്ലാൻ വൈകി. നഗരത്തിലെ അവസാന പ്രഭാതം. എല്ലാം അടുക്കിപ്പെറുക്കിവച്ച് കഴിഞ്ഞിട്ടും ഒന്നും ചെയ്യാനില്ലാത്ത ഒത്തിരി സമയം പിന്നെയും ബാക്കി. അപ്പോഴാണ് എഡ്വിൻ എനിക്കുവേണ്ടി എഴുതിവച്ചിട്ട് പോയ ഇൻഷുറൻസുകാരുടെ വിലാസം ഞാൻ കാണുന്നത്. എഡ്വിൻറെ വാക്കുകൾ മനസ്സിൽ കിടന്നതുകൊണ്ടോ എന്തോ അതുപോയി വാങ്ങാം. അത്രയും സമയം പോയിക്കിട്ടുമല്ലോ എന്നൊരു വിചാരം എനിക്കുണ്ടായി.

അപ്പോൾതന്നെ കളിച്ചിറങ്ങി. ഏറെയൊന്നം എനിക്ക് പാടുപെടേണ്ടി വന്നില്ല ആ ഓഫീസ് കണ്ടെത്താൻ. ഞങ്ങൾ എന്നം കടന്ന പോകന്ന അതേ പാതയുടെ ഏറ്റവും അങ്ങേ കോണിൽ മഴക്കാടുകൾപോലെ നിറയെ കെട്ടിടങ്ങൾ തിങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഒരു ഭാഗത്ത് ആയിരുന്നു ആ ഓഫീസ്. റിസപ്ഷനിൽ ചോദിച്ചപ്പോൾ അവിടെ കാത്തിരിക്കാൻ പറഞ്ഞു. വേറെയും ആളുകൾ എന്തിനൊക്കെയോ വേണ്ടി കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഇടയ്ക്ക് റിസപ്ഷനിസ്റ്റ് ഓരോത്തത്തതടെ പേതു വിളിക്കും. ചെക്ക് കൊടുത്തുവിടും. ടീപ്പോയിൽ ഇട്ടിരിക്കുന്ന ലൈഫ് സ്റ്റ്റൈൽ മാഗസിനുകളും നോക്കി കുറെനേരമിരുന്നപ്പോൾ മി. പ്രതാപ് എന്നൊരു വിളി ഉയർന്നു. ഞാൻ റിസപ്ഷനിലേക്ക് എഴുന്നേറ്റു ചെന്നു. അവിടെ എൻറെ ചെക്കുമായി ഒരു പെൺകുട്ടി കാത്തു നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് ഞങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾ തമ്മിൽ ഇടഞ്ഞു. പെട്ടെന്ന് പാമ്പ് കടിച്ചതു പോലെ ഒരു തരിപ്പ് എൻറെ ശരീരത്തിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നത് ഞാനറിഞ്ഞു.. ആ തരുപ്പിൽനിന്നും മോചിതനാവാതെ ഞാൻ ഇത്തിരിനേരം അവിടെത്തന്നെ നിന്നുപോയി. അത് എൻറെ ജാസ്മിൻ ആയിരുന്നു..!

പന്ത്രണ്ടു വർഷങ്ങൾക്കപ്പുറത്ത് ഒരുനിമിഷം അപ്രത്യക്ഷമായ ധ്രവനക്ഷത്രം..!! അവളെ തേടി ഈ നഗരമാകെ അലഞ്ഞപ്പോഴും ആ കണ്ടുമുട്ടൽ യാദ്ദച്ഛികമാവണമെന്ന് കൊതിച്ചപ്പോഴും ഇത്രത്തോളം കാഠിന്യം അതിനുണ്ടാവുമെന്ന് ഞാൻ നിനച്ചിരുന്നതേയില്ല. ഹാ ജീവിതമേ എത്ര മനോഹരമായാണ് നീ നിൻറെ ദിവസങ്ങളെ അടുക്കുകയും ഒരുക്കുകയും ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കാത്തുവയ്ക്കകയും ചെയ്യുന്നത്.

ഞാൻ റിസപ്ഷനിലേക്ക് ചെന്നം. ചെക്ക് ഒപ്പിട്ടു വാങ്ങി. പിന്നെ തിരിഞ്ഞ് വര്ര്ര എന്ന് അവളെ വിളിച്ചു. വല്ലാത്തൊരു അധികാരഭാവമുണ്ടായിരുന്നു ആ വിളിക്ക്. അവൾ മറുത്തൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. എൻറെ പിന്നാലെ ഇറങ്ങി വന്നു. ഏറെക്കാലം മുൻപ് ഞാൻ വളരെ അധികം ആസ്വദിച്ചിരുന്ന അവളുടെ മണം എനിക്ക് തൊട്ടരുകിൽ അനുഭവപ്പെട്ടു. ആ മണമായിരുന്നു എനിക്ക് ജാസ്മിൻ. ആ മണം ആസ്വദിക്കാൻ വേണ്ടിയായിരുന്നു ഞാനവളെ പ്രണയിച്ചിരുന്നത്. ഇത്രകാലം കഴിഞ്ഞിട്ടും എൻറെ ഓർമ്മഗ്രന്ഥികൾ ആ മണം മറന്നിട്ടില്ല എന്നത് എന്നെ വല്ലാതെ അതിശയിപ്പിച്ചു.

പടിയിറങ്ങുമ്പോൾ ഞാനവളുടെ കൈകൾ കടന്നുപിടിച്ചു. സ്വന്തമായതെന്തോ ചേർത്തുപിടിക്കുന്നതിൻറെ ആത്മവിശ്വാസം എൻറെ ആ പിടിത്തത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. അവളാവട്ടെ അത് വിടുവിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതേയില്ല. സ്വന്തമായ എന്തിനോടോ ചേർന്നു നില്ക്കുന്നതിൻറെ ആശ്വാസം അവൾക്കുമുണ്ടായിരുന്നു. പിന്നെ ആ തെരുവിലൂടെ ഞങ്ങൾ കുറെ നടന്നു. ഇത്തിരിനേരം ഒന്നിച്ച് നടക്കാനുള്ള അതിയായ ആർത്തിയോടെ. അന്നേരമൊന്നും ഒരക്ഷരംപോലും ഞങ്ങൾ പരസ്പരം മിണ്ടിയതേയില്ല. ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽനിന്ന് പുറപ്പെടുന്ന വികിരണങ്ങൾ അറിയുകയും ആസ്വദിക്കുകയും ആയിരുന്നു. കുറേനടന്നുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഒരു ബസ്സ്റ്റോപ്പിലെ ബെഞ്ചിൽ ഇരുന്നു. ശരിക്കും ഞങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾ തമ്മിലിടയുന്നത് അപ്പോൾ മാത്രമായിരുന്നു.

എന്തിനാണ് ഇത്രനാൾ എന്നെ ഒളിച്ചു നടന്നത് ? ഞാൻ ചോദിച്ചു

എനിക്ക് എന്നെ പേടിയായിരുന്നതുകൊണ്ട് !

പിന്നെ ഞങ്ങൾ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. വെറ്റതെ പരസ്പരം നോക്കിയിരുന്നു. ഇടയ്ക്ക മാത്രം അവളവിടെത്തന്നെയുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പിക്കാനോ അതൊരു സ്വപ്നമല്ലെന്ന് തീർച്ചപ്പെടുത്താനോ ആവാം ഞാനവളുടെ കയ്യിൽ തൊട്ടുനോക്കി.

ആ ഇന്ദപ്പ് ഞങ്ങൾക്ക് ഏറെനേരം സഹിക്കാൻ ആവുമായിരുന്നില്ല. പണ്ടെങ്ങോ ആയിരുന്നെങ്കിൽ അങ്ങനെ ഒരു ഇരുപ്പുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ തൃപ്തരാവുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഇന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് അത് പോരായിരുന്നു. കാത്തിരുപ്പിൻറെ പരിധി സ്വപ്നങ്ങളെയും ആഗ്രഹങ്ങളെയും അതിനെക്കാളൊക്കെ വളരെ ഉയരത്തിൽ ഞങ്ങളെ കൊണ്ടെത്തിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഞങ്ങളവിടെന്നിറങ്ങി, എങ്ങോട്ടെന്നറിയാതെ. കുറേനേരംകൂടി തെരുവിലൂടെ കൈകോർത്ത് നടന്നു. നടക്കാൻവേണ്ടിയല്ല ഞങ്ങൾ ഇറങ്ങിയത്.

പ്രണയിക്കാൻവേണ്ടിയായിരുന്നു. അതിനുവേണ്ടി ഞങ്ങളുടെ ശരീരം പരസ്പരം തുടിച്ചു. ഒരുവേള ആ നഗരവീഥിയിൽ വച്ച് പരസ്യമായി ഞാനവളെ ചേർത്തണച്ചേക്കമോ എന്നപോലും ഞാൻ ഭയന്നു. പെട്ടെന്ന് അവൾ ഒരു കൊച്ചകട്ടിയുടെ കൗതുകത്തോടെ തൊട്ടടുത്തു കണ്ട ഒരു കെട്ടിടത്തിലേക്ക് ഓടിക്കയറി. എന്തിനാണെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല. അപ്പോൾ അവളെ അനുഗമിക്കാനായിരുന്നു എനിക്കിഷ്ടം. അവൾ അവിടത്തെ ലിഫ്റ്റ് തുറന്ന് എന്നെ അതിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചു. വാതിലടഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങളതിനെ പതിന്നാലാം നിലയിലേക്ക് കത്തിവിട്ട. പെട്ടെന്ന് ഞങ്ങൾ മാത്രമായ ഒരിടം ഈ ഭ്രമിയിൽ തെളിഞ്ഞുവന്നു. ഒരു സ്ഥലം ഞങ്ങൾക്ക് വേറെ കിട്ടാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനെക്കാൾ സ്വകാര്യമായ ലിഫ്റ്റിനുള്ളിൽവച്ച് ഞാനവളെ ചേർത്തുപിടിച്ചു. കവിളിൽ തലോടി. പിന്നെ ആദ്യമായി അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ ചുംബിച്ച. അത്രയും കാലം മറഞ്ഞിരുന്നതിൻറെയും കാത്തിരുന്നതിൻറെയും സർവ്വതീക്ഷ്നതയോടെയും ഞങ്ങൾ ഇറ്റകെ പുണർന്നു. ലിഫ്റ്റ് പതിന്നാലാം നിലയിൽ എത്തിയപ്പോൾ ഞങ്ങളത് ഒന്നാം നിലയിലേക്ക് കത്തി വിട്ട. ഒന്നാം നിലയിൽ എത്തിയപ്പോൾ വീണ്ടും പതിന്നാലാം നിലയിലേക്ക്. വീണ്ടും ഏഴാം നിലയിലേക്ക്. വീണ്ടം പതിന്നാലാം നിലയിലേക്ക്. വീണ്ടം ഒന്നാം നിലയിലേക്ക്. പിന്നെ ഒൻപതാം നിലയിലേക്ക്. വീണ്ടും ഒന്നാം നിലയിലേക്ക്. ലിഫ്റ്റ് മേലുകീഴ് ഓടിക്കൊണ്ടേയിരുന്നു. അപ്പോഴെല്ലാം ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ പ്രണയം പരസ്പരം സമ്മാനിച്ചു. ഇടയ്ക്ക് ഒന്നോ രണ്ടോ വട്ടം മറ്റുള്ളവർ വന്നു കയറിയപ്പോൾ ഞങ്ങൾ രണ്ട് അപരിചിതരെപ്പോലെ വ്യത്യസ്ത നിലകളിൽ ഇറങ്ങി. അടുത്ത വരവിന് പിന്നെയും കയറി. പിന്നെയും പ്രണയിച്ചൂ. ഒരു ലിഫ്റ്റ് മടുത്തപ്പോൾ ഞങ്ങൾ മറ്റൊന്നിൽ കയറി. ഒരു കെട്ടിടം മടുത്തപ്പോൾ ഞങ്ങൾ മറ്റൊരിടത്തു പോയി. അങ്ങനെ എത്രനേരം.. എത്ര ലിഫ്റ്റകൾ. എത്ര കെട്ടിടങ്ങൾ.. അന്ന് എന്നിട്ടം ഞങ്ങൾക്ക് ഒട്ടം മതിയായിരുന്നില്ല..!

ഞങ്ങളിറങ്ങി അവളുടെ ഓഫീസിനത്രകിലേക്ക് തിരിച്ചു നടന്നു. അവിടെ എൻറെ കാർ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ഭയവുമില്ലാതെ അവൾ എനിക്കൊപ്പം വന്നു. ഞങ്ങൾ എൻറെ ഫ്ലാറ്റിലേക്കാണ് പോയത്. അവിടെവച്ച് ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളെ പരസ്പരം സമ്മാനിച്ചു. സമർപ്പിച്ചു. പൂർണ്ണ മനസ്സോടെ, പൂർണ്ണ ഹൃദയത്തോടെ. ഞങ്ങൾ കണ്ടു. ഞങ്ങൾ കേട്ടു. ഞങ്ങൾ തൊട്ടു. ഞങ്ങൾ മണത്തു. ഞങ്ങൾ രാചിച്ചു. മനുഷ്യൻ ദൈവത്തിൽ ലയിച്ചുചേരുന്നത്ര പൂർണ്ണതയിൽ ഞാനും ജാസ്മിനും അവിടെവച്ച് ഒന്നായി. അവസാനം ആഴത്തിൻമീതെ ഇരുൾ പരന്നതുപോലെ ഞാനില്ലാതെ ആയപ്പോൾ അവൾ എന്നെ നെഞ്ചോടു ചേർത്ത് പിടിച്ച് ഒരു കുഞ്ഞിനെ എന്നതുപോലെ ഉമ്മവച്ചു. എൻറെ മുടിയിൽ തലോടിത്തന്നു. പിന്നെ എനിക്ക് ഏറെ പ്രിയപ്പെട്ട ആ പാട്ട് എൻറെ കാതിൽ പാടിത്തന്നു.

'മേരാ ജീവൻ കോരാ ഖാഗസ് ഖോരാഹേ രഹ് ഗയാ ജോ ലിഖാത്താ ആസ്റ്റനോ സംഗ് ബേഹ് ഗയാ…'

പിന്നെ പതിയെ അവളെന്നെ ജീവിതത്തിലേക്ക് ഉണർത്തിയെടുത്തു. എനിക്ക് ഇറങ്ങാൻ സമയമാകുക ആയിരുന്നു. ഞാൻ എഴുന്നേറ്റ് തയ്യാറായി. ജാസ്മിൻ എൻറെ സാധനസാമഗ്രികൾ എല്ലാം കെട്ടി ഒതുക്കി വച്ചു തന്നു. ഞാനവളെ കൊണ്ടുവിടാം എന്നുപറഞ്ഞിട്ട് അവൾ സമ്മതിച്ചില്ല. നീ പോകുമ്പോൾ ഞാനിവിടെ ഉണ്ടാകണം എന്നവൾ ശഠിച്ച.

അബ്ദുള്ള ജനാഹി താഴെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പെട്ടിയും ബാഗും എടുത്ത് ഞങ്ങൾ ഇറങ്ങി. വണ്ടിയിൽ എല്ലാം കയറ്റിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ യാത്ര പറയാനായി ഞാൻ ജാസ്മിന് അരുകിലേക്ക് ചെന്നു.

സത്യമായും നിനക്ക് തിരിച്ചപോകണോ? അവൾ എൻറെ കൈ പിടിച്ചകൊണ്ട് ചോദിച്ച.

എനിക്ക് മറ്റപടി ഇല്ലായിരുന്നു.

ഇത്രനാളം നീ ഈ നഗരത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന വിചാരം എനിക്കൊരു ആശ്വാസമായിരുന്നു. തമ്മിൽ കാണന്തണ്ടായിരുന്നില്ല.സംസാരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. നിൻറെ നാം എന്നാലും അദ്ദശ്യസാന്നിദ്ധ്യം എനിക്ക് കൊണ്ടതന്നിരുന്ന ഊർജ്ജമുണ്ട്. അത് ഒരു പൊടുന്നനേ ജീവിതത്തിൽ ചോർന്നില്ലാതെയാവുന്നത്രപോലെ. വല്ലാത്തൊരു ഇതുട്ട് പടരുന്നത്രപോലെ. നടക്കില്ലെന്നറിയാം എന്നാലും പ്രതാപ് എൻറെ മനഃസമാധാനത്തിനുവേണ്ടി ഞാൻ ഒത് കാര്യം ചോദിച്ചോട്ടെ..

എന്താത്..?

ഈ അഗ്നിയിൽനിന്ന് എന്നെക്കൂടി രക്ഷപ്പെടുത്താമോ?

ഞാനൊന്നും മറ്റപടി പറഞ്ഞില്ല. മറ്റപടി പറയാനാവാത്ത വിധം എൻറെ നാവിറങ്ങിപ്പോയിരുന്നു.

പറ്റില്ല അല്ലേ? എനിക്കറിയാം. ഇത്രയൊക്കെയേ നമുക്കു കഴിയൂ. വെറ്റതെ സ്വപ്നം കാണാമെന്നല്ലാതെ ചുവട്ടപോലും അതിനപ്പറത്തേക്ക് ഒരു വയ്ക്കാനാവാത്തവിധം നമ്മൾ ഇത്വവ<u>തം</u> ജീവിതത്തിൽ തളർന്നവരാണ്. ഭീത്ദക്കളമാണ്. അത് എൻറെയോ നിൻറെയോ കഴപ്പമല്ല. സ്വന്തം ജീവിതത്തിൽ ഏറെ നടന്നുകഴിഞ്ഞ ആർക്കം തിരിഞ്ഞു നടക്കാനാവില്ല. പണ്ട് പിന്നെ ഒട്ടം നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടപ്പോളണ്ടായിരുന്നതിൻറെ നൂറിരട്ടി ധൈര്യവും കരുത്തും പ്രണയവും ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ അങ്ങനെയൊന്ന് ഇപ്പോൾ സാധ്യമാക്ര. സാരമില്ല. ഞാൻ സംതൃപ്തയാണ് പ്രതാപ്. നീ എനിക്കു സമ്മാനിച്ച ഈ നിമിഷങ്ങൾ അടുത്ത പന്ത്രണ്ട് വർഷക്കാലംകൂടി തുടരാനുള്ള ഊർജ്ജം എൻറെ ജീവിതത്തിന് പകർന്നു തന്നിട്ടണ്ട്. എനിക്കതുമതി ! നന്ദി. പൊയ്കോള.

അവൾ കൈവീശി. ഞാനും. എൻറെ വാഹനം ജാസ്തിനെ വിട്ട് അകന്നുപോയി.

വെളിപ്പെടുത്തൽ

എയർപോർട്ട് കൗണ്ടറിൽ ചെക്ക് ഇൻ ചെയ്യാനുള്ള ക്യൂവിൽ നില്ക്കുമ്പോൾ ഒരു അദ്ഭ്രതംപോലെ ഡോക്ടർ മാമ്ലജി എൻറെ തൊട്ട മുന്നിൽ.

ഓ---കാനഡാവാലാ--- അതിശയമായിരിക്കുന്നല്ലോ.. എന്നെക്കണ്ടതും അദ്ദേഹത്തിൻറെ കണ്ണകൾ പൂക്കൾപോലെ ആർത്തുവിടർന്നു. എല്ലാം ശരിയായി. ഞങ്ങളും നിങ്ങളുടെ ദേശത്തേക്ക് വരികയാണ്. അദ്ദേഹം തൻറെ ഭാര്യയെ പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

സത്യത്തിൽ എനിക്കം അദ്ഭതം തോന്നി. കാനഡയിലേക്ക് പോകന്ന പോകന്ന എന്ന പറയുന്നതല്ലാതെ ശരിക്കം അദ്ദേഹമതിന് തയ്യാറാവും എന്ന് എനിക്ക് വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

വർത്തമാനം പറഞ്ഞിരുന്ന പോകാൻ പാകത്തിൽ അടുത്തടുത്ത സീറ്റുകൾ ഞങ്ങൾ തരപ്പെടുത്തിയെടുത്തു.

പരിശോധനകൾ എല്ലാം കഴിഞ്ഞ് ഞങ്ങൾ വിമാനത്തിൽ കയറാനായി കാത്തിരിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു, ഞങ്ങളോട് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതൊന്നുമല്ല ഈ വിട്ടുപോകലിൻറെ പിന്നിലെ യഥാർത്ഥ കാരണം എന്ന് എനിക്കറിയാം. ഇനിയെങ്കിലും അത് വെളിപ്പെടുത്താമോ?

അദ്ദേഹം ഇത്തിരിനേരം കൈവെള്ള തഴുകിക്കൊണ്ട് ആലോചനയിൽ നിറഞ്ഞു. ഈ മണ്ണിൽനിന്ന് വിമാനം പറന്നുയർന്നു കഴിയുമ്പോൾ ഞാനതു പറയാം. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. നമ്മളിപ്പോഴും ഹിസ് മജസ്റ്റിയുടെ മണ്ണിലാണുള്ളത്.

ഞാൻ നിർബന്ധിച്ചില്ല. ഈ യാത്ര അവസാനിക്കുംമുൻപേ അദ്ദേഹം അത് പറയും എന്ന് എനിക്കുറപ്പായിരുന്നു. ഇസ്ലാംബൂളിൽ നിന്ന് ടൊറാണ്ടയ്ക്കള്ള കണക്ഷൻ ഫ്ലൈറ്റിലിരിക്കുമ്പോഴാണ് പിന്നെയത് അദ്ദേഹം എന്നോട്ട വെളിപ്പെടുത്തുന്നത്.

ഞാൻ പറഞ്ഞ സംഭവങ്ങൾ എല്ലാം എൻറെ ഈ യാത്രയ്ക്ക് കാരണമാണ്. പക്ഷേ, അതിനൊക്കെ മേലേ എന്നെ ഹോണ്ടു ചെയ്യുന്ന ഒരു സംഭവമുണ്ട്. സമരത്തിൻറെ അവസാനദിവസമാണ്. പേൾ സ്ക്വയറിൽവച്ച് പരിക്കേറ്റ ഒരു പോലീസുകാരനെ ആശുപത്രിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു. എന്നെപ്പോലെതന്നെ അയാളം ഒരു പാകിസ്താനി ആയിരുന്നു. അയാളുടെ മുകളിലൂടെ വണ്ടി കയറ്റിയതായിരുന്നെങ്കിലും പരിക്ക്

ഗുരുതരമായിരുന്നില്ല. അയാളെ നിശ്ചയമായും രക്ഷിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നു.. എന്നാൽ അയാൾക്ക് വേണ്ടവിധം ചികിത്സ കൊടുക്കാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. അയാളെ മരണത്തിനു വിട്ടുകൊടുക്കാൻ മേലധികാരികളിൽനിന്ന് എൻറെമേൽ കടുത്ത സമ്മർദ്ദമുണ്ടായി. അവരെ ഞാൻ ധിക്കരിക്കും എന്നായപ്പോൾ അവരെന്നെ പിടികൂടി ഒരു മുറിയിൽ കൊണ്ടുപോയി പൂട്ടിയിട്ടു.

സമരക്കാരിൽ എട്ടുപേർ വെടിയേറ്റു മരിച്ച ദിവസമായിരുന്നു അത്. അവർക്ക് അങ്ങനെ എട്ടു രക്തസാക്ഷികളെ കിട്ടി. പകരം എടുത്ത് കാട്ടാൻ സർക്കാരിനും ഒരു രക്തസാക്ഷി എങ്കിലും വേണ്ടേ. അതിനുവേണ്ടി ആ പാവം പോലീസുകാരനെ മനഃപൂർവം മരണത്തിനു വിട്ടു കൊടുക്കുകയായിരുന്നു. അപകടത്തിൽ പെട്ട ഒരു രോഗിയോടു നിർവ്വഹിക്കേണ്ട ചുമതല നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽനിന്ന് ഞാൻ ക്രൂരമായി തടയപ്പെടുകയായിരുന്നു. അതെൻറെ ആത്മാവിൽ ഏല്പിച്ച മുറിവ് ഒരിക്കലും ഉണങ്ങുന്നതല്ല. അതുവരെയുള്ള എൻറെ സത്യസന്ധമായ ജീവിതത്തെ ആ സംഭവം ഒറ്റിക്കൊടുത്തതായി എനിക്കു തോന്നി. ഇങ്ങനെ ഒരു നെറികെട്ട രാജ്യത്ത് തുടരുന്നതിൽ ഇനി അർത്ഥമില്ല. അതെനിക്ക് ഒരിക്കലും മനഃസമാധാനം തരില്ല. അതാണ് ഈ വിട്ടപോകലിൻറെ യഥാർത്ഥ കാരണം.

എനിക്ക് ഒന്നും പറയാനില്ലായിരുന്നു. ഞാൻ കുറേനേരം കണ്ണുകൾ അടച്ചിരുന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം എന്നെ തോണ്ടി വിളിച്ച് ബാഗ് തുറന്ന് ഒരു പുസ്തകം എൻറെ കയ്യിൽ വച്ചതന്നു.

ശരിക്കും എൻറെ ശ്വാസം നിലച്ചു പോയി. സമീറയുടെ പുസ്തകമായിരുന്നു അത്. A Spring without Smell!

ഇത് മാമുജിക്ക് എവിടെന്നു കിട്ടി..? അദ്ഭതത്തോടെ ഞാൻ ചോദിച്ച.

ഏതോ പോലീസുകാരൻ വലിയ രഹസ്യത്തിൽ കൊണ്ടുതന്നിട്ട് പോയതാണ്. എന്തോ നിരോധിക്കപ്പെട്ട പുസ്തകമെന്നോമറ്റോ പറഞ്ഞു. എനിക്ക് വലിയ താത്പര്യമൊന്നും തോന്നുന്നില്ല. പത്രക്കാരനല്ലേ പ്രതാപിനു ചിലപ്പോൾ താത്പര്യമുണ്ടായേക്കും.

അദ്ദേഹം പുതപ്പ് വലിച്ചിട്ട് ശാന്തമായി ഉറങ്ങാൻ തുടങ്ങി. ഞാൻ ആ പുസ്തകത്തിൻറെ അവസാനഭാഗം തുറന്ന് ആർത്തിയോടെ വായിക്കാനും!

അനുബന്ധം

വളരെ വിചിത്രമായിരുന്നു ഈ പുസ്തകത്തിലേക്കുള്ള വഴി. ഇങ്ങനെ ഒരു നോവൽ എൻറെ ഒരു സ്വപ്തമേ ആയിരുന്നില്ല. ഞങ്ങൾ ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങളിലുള്ള തൃപ്തിയില്ലായ്കയാണോ മറ്റെന്തെങ്കിലും കാരണമാണോ എന്നറിയില്ല ഞങ്ങളുടെ ഇൻറർനാഷണൽ റൈറ്റർ ഈ പ്രോജക്ട ഏറ്റെടുക്കാതെ ഉപേക്ഷിച്ചകളഞ്ഞു. അത് എഡ്വിൻ എന്നെ മെയിൽ ചെയ്ത് അറിയിച്ചപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ സങ്കടം സഹിക്കാവ്വന്നതിനും അപ്പറമായിരുന്നു. അത്രയ്ക്കം ജീവിതം നോവലിനുവേണ്ടി ഞങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചിരുന്നു. പാഴായിപ്പോയല്ലോ എന്ന വിചാരം എന്നെ ദിവസങ്ങളോളം വല്ലാതെ മഥിച്ച. അപ്പോഴാണ് ഡെയ്സിയുടെ സ്വപ്നം പർവ്വതങ്ങൾക്കപ്പറത്തുനിന്നും വരുന്ന പ്രവചനംപോലെ എൻറെ മനസ്സിലേക്ക് കടന്നുവരുന്നത്. തൻറെ മണ്ടത്തരത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പറഞ്ഞതാണെങ്കിലും അത് സത്യമായി ഭവിക്കാനുള്ള ഒരു സാധ്യതയുടെ വാതിലാണ് തുറന്നുകിട്ടിയിരിക്കുന്നത്. എൻറെ സ്വന്തം നോവൽ എന്ന ആശയത്തിലേക്ക് ഞാൻ പെട്ടെന്ന് വഴ്യതി വീണ്ട. ഞാനത് എഡ്വിനമായി പങ്കു വച്ചപ്പോൾ അവൻറെ പൂർണ്ണ പിന്ത്രണ ലഭിച്ച. ഇംഗ്ലീഷിൽതന്നെ എഴുതാനായിരുന്ന എൻറെ പദ്ധതി. പക്ഷേ, അതിനൊരു പ്രശ്നമുണ്ടായിരുന്നു. നോവലിനുവേണ്ടി ശേഖരിച്ച വിഷയങ്ങൾ അടുത്ത അഞ്ചു വർഷക്കാലത്തേക്ക് കാരണവശാലും മറ്റൊന്നിനംവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ല എന്നൊത്ദ യാതൊത് എഴുത്തകാരനം ടൊറാണ്ടോ സൺഡേയും തമ്മില്പണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടേണ്ട തുകയെല്ലാം കൃത്യമായി നല്ലപ്പെട്ടിരുന്നതുകൊണ്ട് എനിക്കത് ലംഘിക്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. എഡ്വിനാണ് അതിനും പരിഹാരം നിർദ്ദേശിച്ചത്. നിങ്ങളുടെ പ്രാദേശികഭാഷയിൽതന്നെ നോവൽ എഴുതുക. അത് ഞങ്ങളുടെ റൈറ്റർക്ക് ഒരു പ്രശ്നമാവുകയില്ല. പക്ഷേ, അപ്പോഴം എനിക്കൊരു തടസ്സമുണ്ടായിരുന്നു. ഏറെക്കാലമായി ഞാൻ ദേശം വിട്ട പോന്നിട്ട്. എൻറെ മലയാളത്തിൽ എനിക്ക് വിശ്വാസം പോരായിരുന്നം.

അങ്ങനെയാണ് എൻറെ സഹോദരി അവളുടെ സഹപാഠിയായിരുന്ന ഒരു എഴുത്തുകാരനെ എനിക്കു പരിചയപ്പെടുത്തിത്തരുന്നത്. എൻറെ ഒരു ഗോസ്റ്റ് റൈറ്റർ എന്ന നിലയിൽ ഒരു സഹായമാണ് ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്നും തേടിയത്. നിർഭാഗ്യവശാൽ അദ്ദേഹം മറ്റൊരു രചനയുടെ തിരക്കിൽ ആയിരുന്നതിനാൽ എൻറെ ആവശ്യം നിരാകരിക്കപ്പെട്ട. പക്ഷേ, മറ്റൊരു സഹായം അദ്ദേഹം ചെയ്തു.

തൻറെ പരിചയക്കാരനായ മറ്റൊരു എഴുത്തുകാരനെ എനിക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തിതന്നു. അത്ഭ്രതം എന്നു പറയട്ടെ, മുൻപൊരിക്കൽ ഞാൻ ജാസ്കിൻറെ നഗരത്തിൽവച്ച് കണ്ടുമുട്ടുകയും അയാളോടു തോന്നിയ അസഹ്യമായ വിരക്തി കാരണം അയാൾ സമ്മാനിച്ച പുസ്തകം കുപ്പത്തൊട്ടിയിലേക്ക് വലിച്ചെറിയുകയും ചെയ്ത അതേ എഴുത്തുകാരൻ ആയിരുന്നു അത്. ആദ്യ കൂടിക്കാഴച്യിൽ തന്നെ ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ പിണങ്ങി. അയാളോടുള്ള വാശി എന്നതുപോലെ ഞാൻ സമീറയുടെ പുസ്തകം അയാൾക്ക് സമ്മാനിക്കുകയും നിങ്ങൾ എഴുതേണ്ടിയിരുന്ന പുസ്തകം എന്ന് പരിഹസിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ അത് എനിക്ക് ഗുണമാണ് ചെയ്തത്. സമീറയുടെ പുസത്കം അയാളെ വല്ലാതെ ആകർഷിച്ചു. ഒരുപക്ഷേ, സ്വയം എഴുതാതെ പോയതിൻറെ കറ്റബോധമായിരുന്നിരിക്കാം. ആ പുസ്തകം വിവർത്തനം ചെയ്യാനുള്ള ആഗ്രഹം അറിയിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ എന്നെ വീണ്ടും സമീപിച്ചു. അതിനോടകം റിയാസിനെ ബന്ധപ്പെട്ട് വിവർത്തനത്തിനുള്ള അവകാശം ഞാൻ കൈവശപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എൻറെ നോവൽ എഴുതാൻ സഹായിക്കുമെങ്കിൽ ആ അവകാശം വിട്ടുകൊടുക്കാൻ തയ്യാറാണെന്ന് ഞാൻ വാശി പിടിച്ചു. നീണ്ട ചർച്ചകൾ നടന്നു. സ്വപ്നങ്ങളും ആശയങ്ങളും പരസ്പരം പങ്കുവച്ചു. പതിയെ ഞങ്ങൾക്കിടയിലെ ഐസ് അലിഞ്ഞു. എൻറെ വിഷയം അയാൾ സ്വന്തം പേരിൽ എഴുതുമെന്ന നിർബന്ധം ഞാൻ അംഗീകരിച്ചുകൊടുത്തു. എന്നെ വല്ലാതെ ഇഷ്ടപ്പെടുകയും മോഹിക്കുകയും ചെയ്ത ഡെയ്സിക്കവേണ്ടി അത്രയെങ്കിലും ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. അതിനുവേണ്ടി സമീറയുടെ നോവൽ പരിഭാഷപ്പെടുത്താനുള്ള അവകാശം ഞാൻ അയാൾക്ക് കൈമാറി.

മൂന്ന് ഡിമാൻറുകളാണ് അയാൾ മുന്നോട്ട വച്ചത്.

ഒന്ന്, അതൊരു സ്വതന്ത്രപരിഭാഷ ആയിരിക്കം.

രണ്ട്, സമീറയുടെ പുസ്തകത്തിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി മറ്റൊരു പേര് നോവലിന് സ്വീകരിക്കും.

മൂന്ന്, നോവൽ പുറത്തു വന്നാൽ നയാഗ്രാ കാണാനുള്ള ഒരു അവസരം ഒരുക്കി കൊടുക്കണം.

ആദ്യത്തെ രണ്ടും എഴുത്തുകാരിയുമായും എഡിറ്ററുമായും ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ ആയതുകൊണ്ട് ഞാനപ്പോൾതന്നെ റിയാസിനെ ബന്ധപ്പെടുകയും ആ രണ്ട് അവകാശവാദങ്ങളും അംഗീകരിച്ചു കൊടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. മൂന്നാമത്തെ ആവശ്യം നിവർത്തിച്ചു കൊടുക്കാമെന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെയാണ് സമീറയുടെ പുസ്തകം 'മുല്ലപ്പൂനിറമുള്ള പകലുകൾ' എന്ന പേരിൽ മലയാളത്തിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത് പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ അവസരം ഒരുങ്ങുന്നത്.

ഈ നോവലിൻറെ രചനയിൽ ഉടനീളം എന്നെ സഹായിക്കുകയും സമീറയുടെ നോവൽ മനോഹരമായി പരിഭാഷപ്പെടുത്തി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്ത ആ എഴുത്തുകാരനോടുള്ള സ്നേഹം ഞാനിവിടെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ജാസ്മിൻറെ നഗരത്തിൽവച്ച് വളരെ യാറ്റച്ഛികമായി കണ്ടെത്തുകയും എൻറെ വായനാനേരങ്ങളെ ഭ്രമിപ്പിക്കുകയും പിന്നത്തെ എൻറെ ദിവസങ്ങളെ അത്രയും മാറ്റി മറിക്കുകയും ചെയ്ത സമീറയുടെ നോവലിലേക്ക് നിങ്ങളെ ആദരപൂർവ്വം സ്വാഗതം ചെയ്തുകൊള്ളുന്നു!!!

Your gateway to knowledge and culture. Accessible for everyone.

z-library.se singlelogin.re go-to-zlibrary.se single-login.ru

Official Telegram channel

Z-Access

https://wikipedia.org/wiki/Z-Library